Ja yajc’achil testamento sbaj ja cajualtic

Jesucristo

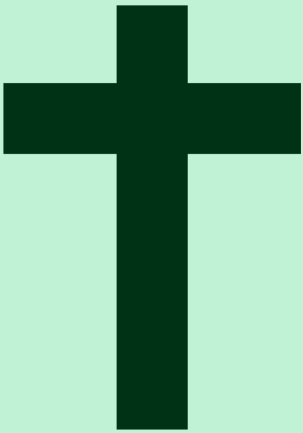

New Testament in Tojolabal (MX:toj:Tojolabal)

Ja yajc'achil testamento sbaj ja cajualtic Jesucristo

New Testament in Tojolabal (MX:toj:Tojolabal)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tojolabal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tojolabal [toj], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tojolabal

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 29 Jan 2022
763315ea-6d79-5e72-b3f1-cc6278e267e7

Contents

SAN MATEO 1
SAN MARCOS 64
SAN LUCAS 103
SAN JUAN 169
HECHOS 218
ROMANOS 281
1 CORINTIOS 310
2 CORINTIOS 338
GÁLATAS 357
EFESIOS 369
FILIPENSES 379
COLOSENSES 386
1 TESALONICENSES 393
2 TESALONICENSES 399
1 TIMOTEO 402
2 TIMOTEO 410
TITO 416
FILEMÓN 420
HEBREOS 422
SANTIAGO 446
1 PEDRO 454
2 PEDRO 462
1 JUAN 467
2 JUAN 474
3 JUAN 476
JUDAS 478
APOCALIPSIS 481

El Santo Evangelio Según San Mateo
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Mateo

Ja matic ec' pax ta yuj ja yintil ja Jesucristo
(Lc. 3:23-38)

1 Ja juun iti, ja' ni huax yala machunc'a yintil ja Jesucristo. Ja yeni, yintil ja
rey Davidi soc cho yintil ja Abrahami.
2 Ja Abrahami, ja' yunin ja Isaac, jaxa Isaqui, ja' yunin ja Jacob, jaxa Jacobi,
ja' yunin ja Judá soc ja yermano jumasa.
3 Jaxa Judá, Tamar sbiil ja xcheumi. Ay chab yuntiquil ja yenlei, ja juni
Fares sbiil, jaxa yijtz'ini, Zara. Jaxa Faresi, ja' yunin ja Esrom, jaxa Esromi,
ja' yunin ja Aram.
4 Ja Arami, ja' yunin ja Aminadab, jaxa Aminadabi, ja' yunin ja Naasón,
jaxa Naasoni, ja' yunin ja Salmón.
5 Jaxa Salmoni, Rahab sbiil ja xcheumi, jaxa yunini, Booz sbiil. Jaxa
xcheum ja Boozi, Rut sbiil, jaxa yunini, Obed sbiil. Jaxa Obedi, ja' yunin ja
Isaí.
6 Jaxa Isaí, ja' yunin ja rey David, jaxa rey Davidi, ja' yunin ja Salomoni.
Jaxa snan ja Salomoni, cuando yora mi tox yiaj sbaje soc ja rey Davidi, ja' ni
statam ja Uriasi.
7 Jaxa Salomoni, ja' yunin ja Roboam, jaxa Roboami, ja' yunin ja Abías, jaxa
Abiasi, ja' yunin ja Asa.
8 Jaxa Asai, ja' yunin ja Josafat, jaxa Josafati, ja' yunin ja Joram, jaxa Jorami,
ja' yunin ja Uzías.
9 Jaxa Uziasi, ja' yunin ja Jotam, jaxa Jotami, ja' yunin ja Acaz, jaxa Acazi,
ja' yunin ja Ezequías.
10 Jaxa Ezequiasi, ja' yunin ja Manasés, jaxa Manasesi, ja' yunin ja Amón,
jaxa Amoni, ja' yunin ja Josías.
11 Jaxa Josiasi, ja' yunin ja Jeconías soc ay otro mas ja yermano jumasa ja
Jeconiasi. Ja jun c'ole jahui, ti ni aye ja yora jac ch'ac iijuque och mozoil ja ba
Babilonia spetzanil ja israeleño jumasa.
12 Cuando ti xa aye ba Babilonia ja israeleño jumasa, ti to manxi ja yunin
ja Jeconías, Salatiel sbiil, jaxa Salatieli, ja' yunin ja Zorobabel.
13 Jaxa Zorobabeli, ja' yunin ja Abiud, jaxa Abiudi, ja' yunin ja Eliaquim,
jaxa Eliaquimi, ja' yunin ja Azor.
14 Jaxa Azori, ja' yunin ja Sadoc, jaxa Sadoqui, ja' yunin ja Aquim, jaxa
Aquimi, ja' yunin ja Eliud.
15 Jaxa Eliudi, ja' yunin ja Eleazar, jaxa Eleazari, ja' yunin ja Matán, jaxa
Matani, ja' yunin ja Jacob.
16 Jaxa Jacobi, ja' yunin ja José, jaxa Josei, ja' xcheum ja María, ja' ni ja snan
ja Jesús ja ma' yena ni ja Cristoi, ja ma' tzaubal yuj ja Diosi.
17 Jitzan tiempo ec' ja yora mi tox manxi ja Cristo. Desde manxi ja
Abrahami, ec' catorce lame cristiano, ti to manxi ja rey Davidi. Ti cho ec' otro
catorce lame cristiano, ti to iijiye fuerza ja ba Babilonia ja israeleño jumasa.
Ti cho ec' otro catorce lame cristiano, ti to manxi ja Cristo.

Ja jastal manxi ja Jesucristo
(Lc. 2:1-7)

18 Ja Jesucristo jach manxi ja jastal iti: Ja' ni ja snan ja María, jaxa yeni, ja'
smacben huinic ja José, pero mi tox yiaj sbaje. Huaj to snaa sbaj, tucbi ta,
pero ja' ni yuj ja Espíritu Santo.
19 Jaxa José, ja ma' oj ni yii, como toj ni ay ja yeni, mi sc'ana oj sloilta ja
smacben ixuqui, jayuj ch'aban ti' abal huas sc'ana yaa can ajyi.
20 Jach mero huan pensar, iday, jun ta repente huaychini. Yila juntiro jun
yangel ja Cajualtiqui. Jac aljuc yabi: —Q'uelahuil José, ja huena ni ja yintila ja
rey Davidi. Mix cham ac'ujol. Mi lom xa huala que mi oja huii ja hua cheum
María. Ja jastal ayi, ja' ni sbaj ja Espíritu Santo.
21 Oj sman jun yal alatz, pero querem. Jaxa hueni oj hua sbiiluc Jesús
porque yena ni ja ma' mero oj scolta spetzanil ja cristiano soc ja jastal huas
slea ja smulei, xchi ja angeli.
22 Jaxa José, jach ni sc'ulan ja jastal yala ja angeli, como jach ni yalunej ja
Cajualtic Dios ja yora yiaj majan ja sti' ja yaluman ja najatei. Jach yala jastal
iti:
23 Q'uelahuile, jun soltera oj ni tucbuca.
Oj sman jun yal alatz, querem nia.
Oj bi aajuc sbiiluc Emanuel.
Jach ni yala ja aluman-Diosi. Jaxa biilal jau Emanuel, ay ni sbeja - mi ni
cualquiera biilaluc. Ja' ni bi huax yala que ti ni bi ay jmoctic ja Diosi.
24 Ja Josei, yajni huaychini, ti yaa sbaja. Ti sc'uan ja jas alji yab yuj ja yangel
ja Cajualtiqui, jayuj ti yiaj ja xcheumi.
25 Hauj to snaa sbaj como jastal xcheum cuando manxi ta ja sbajtanil yal ja
María. Yaa ni sbiiluc Jesús.

Jac iljuc yuj ja ma' jel huas snaahue jastal ay ja satq'uinali

2

1 Ja yora manxi ja Jesús ba Belén sbaj lugar Judea, jaxa ma' ay yatel ja ora
jahui, ja' ni ja rey Herodesi. Jaxa tiempo jahui, ti c'otye ba Jerusalén chaboxe
ja matic jel ni vivo ay juntiro soc ja jastic ay ja ba satq'uinali. Ti elye jan ba
lado huax el q'uen ja c'ac'u. Cuando c'otye ja ba chonab Jerusaleni,
2 Ti sobohue yabalila: —Ala cabticon, ¿baya sbejlal ja snaj ja sreyil ja
israeleño jumasa, ja yal ch'in queremi? Ja ba lado huax el q'uen ja c'ac'u
ja ba jlugarticoni, ti quilaticon ja sc'anali, jayuj jacticon ba oj caaticon yi ja
smajtani porque mi cualquiera alatzuc, xchi ja matic jel vivo.
3 Jaxa rey Herodesi, cuando ch'ac yab ja loil it que ti xa ay otro sreyil ja
israeleño jumasa, jel jom juntiro ja s'olomi soc jach ni spetzanil ja suinquil ja
Jerusaleni.
4 Ti stzomo sbaj spetzanil ja nihuac spagre ja israeleño jumasa soc ja ma'
huas sea ja smandar ja Moisesi. Jaxa rey Herodesi, ti sobo leca: —Alahuic
cabi, ¿ba bi oj manxuc ja Cristoi? xchi ja reyi.
5 —Ti ba Belén, como jach ni stz'ijbunej ja aluman-Diosi. Ata huabil ja jas
huax yala ja suun tac:
6 Q'uelahuilex ja huenlex ja janec' ti ayex ba Belén sbaj lugar Judá, mi lom
xa hualahuex ta jel ch'in ja hua chonabilexi, jaxa ba otro chonab ja
Judá, mas jel tzatz ja mandari. Porque ja ba hua chonabilexi oj to ni
ajyuc june ja ma' jel ni tzatz oj ajyuqui, jaxa yeni, oj ni stalna ec' ja
quisraeleño jumasa,
xchi ja Diosi. Jach ni tz'ijbanubal ja ba suun ja aluman-Dios, xchi ja spagreil
ja israeleño jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi.

7 Jaxa rey Herodesi ti spaya jan ja huinique ja ma' jel huas snaahue jastal ay ja
satq'uinali, pero ch'aban ti' abal spaya. Ti och ya el sti' t'ilana jas ora yilahue
ja c'anal jahui,
8 Ti xa seca ja ba Beleni: —Cax leanic ja yal querem jahui, pero leanic lec.
Cuando huaxa taahuexi, tix jac ahualex caba, jaxa queni oj cho huajcon. Oj
ni cho huajcon ja queni ba oj caa yi ja smajtani porque sbej ni, como rey ni
ja yena, xchi ja rey Herodesi.
9 Cuando yabye ja jas yala ja reyi, ti huajyea. Iday, huaj to yile, ti ni cho
yilahue ja c'anali, pero ti ni mismo ja ba yilahue ja ba lugar jau ba lado ja
ba huax el q'uen ja c'ac'u. Ti sate huan xta huajel ja c'anali, pero toj ni huaj
ja ba lugar jau ja ba manxi ja yal querem Jesusi. Ti ni c'ot tec'ana ja ba mero
ay ja yal alatzi.
10 Ja yajni yilahue c'ot tec'an ja c'anali, jel juntiro gustoaxiye.
11 Ti ochye ja ba yoj naitzi. Yilahue ja yal queremi soc ja snani, ja' ni ja
María. Ti cooye mec'ana. Samahue ja scopreei. Ti yaahue yi ja smajtan ja yal
querem Jesusi. Yaahue yi oro soc pom soc jun perpume, mirra sbiil yujile.
12 Ja mas tzaani, ja huinique jumasa jahui ti suaychinea. Ja ba suayichei alji
yabye yuj ja Diosi que mi xa oj to ec'uque ja ba snaj ja rey Herodesi. Jayuj
sc'ulane pensar que pilan xa bej oj yie ja cumxiye ja ba slugarei.

Ja jastal huajye ba Egipto

13 Cuando elye ja ba Belén ja huinique jahui, ti cho suaychin ja José. Sea
sbaj yi jun yangel ja Cajualtiqui. Yala: —José, nutza baj, q'uean. Iaj huego ja
alatzi soc ja snani. Caaxic. Ti oj huajanic ba Egipto. Ti ni oj ajyanic ja tihua
masan to oj cho cala huab otro vuelta porque ja rey Herodesi huas sc'ana oj
slee ja yal queremi ba oj xch'ay snaajel, xchi ja angeli.
14 Jaxa José ti yaa sbaja. Yiaj ja yal queremi soc ja snani, jaxa mismo acual
jahui, elye. Ti huajye ba Egipto.
15 Ti ajyiye t'usan tiempo ja tihui, masan to cham ja rey Herodesi, como
jach ni yala ja Cajualtiqui ja yora yiaj majan ja sti ja yaluman ja najatei:
Ja' ni ba lugar Egipto ba cal yab oj sip can ja cunini,
xchi ja aluman-Dios jahui.

Ja Herodesi seca miluman ja yal untiqui

16 Cuando jac sc'ujol ja rey Herodesi que mi c'uaji yabal yuj ja huinique
jau jel vivoei, jel juntiro tajqui. Ti yala mas lec oj ch'ay snaajel spetzanil ja
yal queremtic ja janec' tey ba Belén soc ja ba yal lugar ja ba mojan yioj sbaji.
Como sc'ana ta lec sc'ujole ja matic jel vivo jas mero ora yilahue ja c'anali,
jayuj yala oj ch'ac chamuc spetzanil ja ma' yioj chab jabili soc ja ma' mi to ni
staa chab jabili.
17 Ja jastal sc'ulan ja rey Herodesi, c'ot ni smeranil ja jas yala ja
aluman-Dios Jeremías ja najatei. Jach ni yala jastal ita:
18 Xuooljiye xta oq'uel ja ba lugar Ramai. Xch'eeljiye xta oq'uel. Q'ue sni
sc'ujole. Spetzanil ja nanal jumasa ja ba Israeli, jel huax ocye juntiro
yuj ja yuntiquilei, mi ni huas sc'ana ay jas oj aljuc yabye ba oj cujlajuc
ja sc'ujolei, como ch'ac ni ch'ay snaajel ja yal yuntiquilei,
xchi ja ba slibro ja Jeremiasi.
19-20 Cuando cham ta ja rey Herodesi, jun yangel ja Cajualtiqui ti cho sea sbaj
yi ja Josei. Cho suaychin cuando ti to aye ba Egipto. Alji yab ja ba suayichi:
—Q'uean José. Iaj ja yal queremi soc ja snani. Oj xa ni cumxanic ja ba hua
lugar Israeli. Ja matic huas sc'ana oj xch'ay snaajeli, cham ta, x'utji ja José.
21 Yajni yaa sbaji, yiaj ja yal queremi soc ja snani, ti xa cumxiye ja ba slugar
Israeli.

22 Pero ja José, cuando yab yabalil ja' ni ay yatel ja Arquelao, jaxa yeni, ja' bi
yunin ja rey Herodes ajyi, xihuel xihuel aye ba oj cumxuque ja ba Judea. Cho
huaychini ja José. Alji yab yuj ja Diosi ti bi oj huajuque ja ba lugar ba Galilea.
23 Jayuj ti huajye ba Galilea. Ti ajyiye ba jun chonab sbiil Nazaret. Jach ni c'ot
smeranil ja jas yala ja aluman-Dios ja najatei, que oj ni aljuc sbaj ja Jesús que
nazareño nia.

Ja Juani yaa bautismo ja ba ch'ayan lugari
(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

3

1 Ec' jitzan jabil y ja Juan it ja ma' huax yaa bautismo ti huan sloiltajel ja
yabal ja Diosi. Ti ajyi ba Judea pero ba jun ch'ayan lugar.
2 Ti huax yala ja jastal iti: —Aa xa ni suchuc ja hua c'ujolexa porque jel
xa mojan ba oja huil soc ja hua satex ja ma' oj sc'ulucotic mandari porque
ja yeni, ti ni coel jan ja ba satq'uinali, xchi ja Juan ja huas sloilta ja yabal ja
Diosi.
3 Ja Juan jahui, yena ni ja ma' taaji ti' yuj ja aluman-Dios Isaiasi. Jach ni
yalunej can ja jastal iti:
Oj to ajyuc jun ma' tzatz lec oj c'umanuc ja ba ch'ayan lugari: —Ja jastal huaxa
c'ulanex ja cuando huax jac ja ma' ay yateli, huaxa jamahuex ja sbej
nihuan lec, jach huas sc'ana oj ajyuc ja hua c'ujolexi ja cuando huax
jac ja Cajualtiqui.
Jach bi oj chiuc ja huinic jahui. Y meran nia, ja jastal stz'ijba can ja
aluman-Diosi, jach ni yala ja Juana.
4 Ja sc'u ja Juani, ja' ni c'ulubal soc ja stzotzil jun chante sbiil camello, jaxa
cincho ja ba snalani, tz'uum nia. Ja suaeli, ja' ni ja yal chan sbiil chapulín.
Puro yaal chab huax yuaj.
5 Jaxa suinquil ja Jerusaleni, lom xta xnololjiye huax huajye soc ja Juani soc
jach ni ja suinquil ja Judea soc ni spetzanil ja matic mojan ay ja ba nihuanja
Jordani.
6 Yaj ch'ac yab spetzanil ja jas yala ja Juani, ti suchi ja sc'ujolei, ti el stie ja
smulei. Ja ba nihuanja Jordani, ti huaj aajuc yile ja' yuj ja Juani.
7 Jach ni ja fariseo jumasa soc ja saduceo jumasa, cho huajye ja yenlei. Jach
sbiile yuj ja sreligionei. Jitzan cho huajye ja yenlei. Huas sc'ana oj ni yie ja' ja
yenle chomajquili. Pero ja Juani ti yalaa: —Ja huenlexi, ja' amojex ja chante
it huax elye ajnel ja cuando huax jac ja tziq'uinali. ¿Huan ma xa hualahuex
ta oj elanic libre yuj ja huaxa pacahuex ajneli? ¡Majlayic, ti oja huilex ta tajnel
ja scastigo ja Diosi!
8 ¡Tojbes abajic! Ta meran seguro xa ayexi, ta meran huan xax ilxi que suchi
ta ja hua c'ujolexi,
9 Mi jauc ja huenlex ta mismo oj eluc ja hua tiexi: —Ja' Abraham ja
quintilticon ja quenticoni, ja' oj chianiqui. Huax cala huabyex, ja Diosi ta
huan c'a sc'ana, oj ya pax yintilil ja Abraham ja ton jumasa iti.
10 Ja yaani, ja Diosi lajan soc jastal jun huinic puesto xta ay soc ja yecheji ba
oj ch'ac sc'utz el ja te' ba mi tzamaluc ja sati. Oj sip ja ba yoj c'ac'.
11 Ja queni huax ca huiex ja' yuj ja suchi ta ja hua c'ujolex merani. Pero ja ma'
oj to jacuqui, ja yeni oj yaa huilex ja Espíritu Santo, pero con todo yip. Pero
ja matic mix c'ocxiye, oj ni aajuc cajane c'ac'a. Mas jel nihuan juntiro ja ma'
oj jacuqui. Ja queni, mi oj maconucon yuj, mi ni ba oj sop yi ja xanabi.
12 Ja yeni huax jac ba oj ch'ac spil ja ba lec ja sat iximi soc ja ba somelali, soc
oj smes el ja stz'ilelali. Ti xa oj snol can ja iximi ja ba snajtzili, jaxa spolvoili,

ti xa oj sip ba yoj c'ac' ja ba mi ni nunca huax tupi, xchi ja Juan ja yora huan sloiltajel ja yabal ja Diosi.

Ja Jesusi aaji yi ja'
(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

13 Ja Jesusi ti el ja ba Galilea. Ti huajum ja ba lado Jordán ja bay ja Juani. Huas sc'ana oj aajuc yi ja'.
14 Pero ja Juani mi sc'ana oj ya yii ja'. Ti yalaa: —¿Jasyujil oj ca huii ja'? Huen oj hua quii ja' mi huen oj ca huii ja', xchi ja Juani.
15 Ti yala ja Jesusi: —Meran nia, pero ja huego, acta cani. Sbej ni jach oj c'ultic ba oj ni c'uuctic ja jas huax yala ja Dios que lec nia, xchi ja Jesusi. Soc ja jahui, sc'uan ni ja Juana.
16 Cuando ch'ac aajuc yi ja' ja Jesusi, ti xa el el ja ba yoj ja'. Huaj to yile, jamxi ja satq'uinali, ti yila jun yalchan entero jastal splanta jun paloma, pero ja' ni ja Yespíritu ja Diosi. Ti co jan luchan sbaj.
17 Ti abji ja sc'umal ja mero Dios Tatal ja ba satq'uinali: —Ja iti, ja' ni ja cunina, xchi. Jel yaj huax cabi. Jel ni gusto huax quilaa. Jach yala ja Dios Tatal ja ora jahui.

Ja Jesusi c'ulaji probar
(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

4

1 Ja Jesusi ti iiji och yuj ja Espíritu Santo ja ba jun ch'ayan lugar. Ti huaj ja tihui ba oj c'ulajuc probar yuj ja tan diablo.
2 Cuarenta c'ac'u soc cuarenta acual mi huai, ti xa och huain xyaba.
3 Ti jac ja tan diablo. Jac sc'ul probar ja Jesusi. Ti yalaa: —Como huena ni yunin Diosaa, a pax quitic huego panil ja ton iti, x'utji ja Jesusi.
4 Ti yala ja Jesusi: —Q'uelahuile, mi quechanuc ja huaelal huax yaa sac'anil ja cristiano, ja' ni spetzanil ja jas huax el ja ba sti ja Diosi. ¿Mi ma jach tz'ijbanubal ja ba yabal ja Dios ba? xchi ja Jesusi.
5 Ja tzaan ja jahui, ja diablo ti yiaj och ja ba Jerusalén, ja' ni ja xchonabil ja Diosi. Ti huajye ja ba s'olom ja templo ja tihui.
6 Jaxa diablo ti yalaa: —Como huena ni yunin Diosaa, jipa quitic co abaj. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:
Ja Diosi oj ni sc'ul mandar ja yangel ba oj scoltaya. Oj bi xchecha eq'ue ba mi oj c'ochuc ahuoc ja toni.
¿Mi ma jach ni huax yala ba? xchi ja diablo.
7 —Eso sí, pero huan nix cho yala que moc ni lom q'uiq'uinal oja c'ul probar ja hua Huajual Diosi, xchi ja Jesusi.
8 Otro vuelta cho iiji och yuj ja diablo ba jun huitz, ja ba chaan lec ja huitzi. Ch'ac jeejuc yi spetzanil ja lugar jumasa ba mundo. Xlijpi xta yila ja lugar jumasa.
9 Ti yala ja diablo: —Q'uelahuil, spetzanil ja lugar iti oj caa hui pero siquiera oj coan mec'an ja ba sti jsati, xchi ja diablo.
10 —¡Elan ja ba jtz'eel Satanás! xchi ja Jesusi. Ja hua Huajual Diosi, yena ni oj coan mec'an ja ba sti sati. Ja yeni, ja' ni oja huaa c'ujola. Jach ni huax yala ja yabal ja Diosi, xchi ja Jesusi.
11 Yajni yab ja diablo ja jas yala ja Jesús ja jastal jahui, ti xa ela. Huaj to yil ja Jesusi, ti xa ay ja ángel jumasa. Jacye ba oj scolta soc ja snesesida.

Ja Jesusi q'ue ja yatel ja ba Galilea
(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)

12 Ja mas tzaani, ja Jesusi, cuando yab yabalil ja Juani, que ochel preso, ti
cho cumxi ba Galilea.
13 Ti ec' ja ba Nazareti, pero mi albi. Ti xa huaj culan ba Capernaum. Ja
Capernaumi tey ba sti ja'. Mojan yioj sbaj soc ja lugar Zabuloni soc ja lugar
Neftalí.
14 Jach ni yala can ja aluman-Dios Isaiasi. Najate lec yala jachuc:
15 Ja lugar Zabulón soc ja lugar Neftalí ti ni ay ja ba sti ja', ja ba otro lado ja
nihuanja Jordani, sbaj ni Galileaa. Ja tihui, ti ni mero culan jitzan ja
ma' mi judiouqui, ja cristiano ja matic q'uiq'uinal ayi.
16 Pero yilahue ni ja nihuan luza. Jel ch'ayel ajyiye pero lijpi ni ja luz ja bayei.
Jach ni tz'ijbanubal ja ba slibro ja Isaiasi.
17 Ja yora huaj ja ba Capernaum ja Jesusi, ti q'ue stul ja sloiltajel ja yabal ja
Diosi: —Aa xa suchuc ja hua c'ujolexi, xchi. Ora xa ni oja huaa bajex soc ja
ma' tey ba satq'uinali, xchi.

Ja Jesusi spaya chahuane yamachay
(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

18 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huan bejyel ec' ja ba sti ja' ba Galilea. Ti yila chab
huinica. Yermano ni sbaje ja huinique jahui. Ja juni, Simón - huax cho alji
sbaj Pedro - jaxa yijtz'ini, Andrés. Huane sipjel co ja yenubei ja ba yoj jai.
Yamachaye nia.
19 Ti yala ja Jesusi: —Laic xa jmoc. Meran, ja' huajel ac'ujolex syamjel ja
chayi, pero ja yaani, ja' oja huaa c'ujolex sleejel jan ja cristiano ba oj cho jac
jmoc ja yenlei, xchi ja Jesusi.
20 Jaxa yenlei ti yaa can ja yenubei. Ti huajye soc ja Jesusi.
21 Cuando huane bejyeli, ti yilahue otro chahuane huiniquea, cho yer-
mano ni sbajea. Jacobo ja banquilali, jaxa ijtz'inali, Juan. Ja' ni yuntiquil ja
Zebedeo. Naca ti ni aye ja ba sbarco ja statei. Huane stz'acbajel ja yenubei.
Ti sobo ja Jesús ta mi huas sc'ana oj huajuque soc ja yeni,
22 Jayuj ti yaahue can huego ja barco soc ja statei. Ti xa huajye soc ja Jesusi.

Ja Jesusi sea yi jitzan cristiano
(Lc. 6:17-19)

23 Ja Jesusi c'atan xta ay eq'ue ja ba sutanal ja Galilea. Ti huan seejel ja ba
yiglesia ja judio jumasa. Ja' ni huan sloiltajel ec' ja jastal jel tzamal cuando
huas sc'ulan mandar ja Diosi. Spetzanil ja chamum jumasa, chican jas tiq'ue
chamel yioje, huan nix ya tojbuca.
24 Jaxa cristiano, ja' xta ni sloile ec' ja jas huan sc'ulajel ec' ja Jesusi, jayuj
ch'ac yabye ba spetzanil ja lugar ba Siria. Jaxa tiempo jahui, iiji jan yi
spetzanil ja ma' malo ayi. Tuctuquil ja chamel yiojei. Ay ma' huan ixtalajel
lec yuj ja pucuji. Ay ni ma' huax tup yic' cho ay ma' tulido ay ja yoc sc'abi,
pero yaa ni tojbuc spetzanilea.
25 Ja cristiano huan xta sbatalaan ec' sbaje ba oj huaj smaclaye ja jas huax
yala ja Jesusi. Ay ma' jacye ba Galilea soc ja ba Decapolisi soc ja ba Jerusaleni
soc ja ba sutanal ja Judea. Soc ay ma' cho jac ja ba otro lado ja ja' Jordani.

Ja jastal yala ja Jesús ja ba huitzi

5

1 Ja Jesusi, cuando yila botz'an xta sbaj ja cristiano, ti xa huaj ba jun huitz.
Ja tihui, ti och culana. Ja snebumani ti jacye soca.
2 Ti xa och jeejuc yilea:
3 —Jel lec huax ec' yujile ja matic huas snaa que jel ajul ja sbaje ja ba sti sat
ja Diosi. Ja yenlei ti xa ni aye ba sc'ab ja Dios ba satq'uinali.

4 Jel lec huax ec' yujile ja matic huax oq'ui. Ja yenlei oj ni aajuc yile snihuan
sc'ujolea.
5 Jel lec huax ec' yujile ja matic mix c'umani porque ja yenlei, lajan soc tey
ba sc'abe spetzanil ja jas ay ja ba luumi.
6 Jel lec huax ec' yujile ja matic jex c'anc'oni toj oj ajyuqui. Oj ni coltajuque
yuj ja Diosi.
7 Jel lec huax ec' yujile ja matic huas stalna syaujulal ja smoji. Oj ni cho
talnajuc syaujulal yuj ja Diosa.
8 Jel lec huax ec' yujile ja matic jel toj ja spensarei. Oj ni yile sat ja Diosa.
9 Jel lec huax ec' yujile ja matic huax ya lamxuc ja pleito. Oj ni naajuque
que yunin Diose nia.
10 Jel lec huax ec' yujile ja matic huax yiaj huocol yuj ja toj ni ayei. Ti xa ni
aye ja ba sc'ab ja Dios ja ba satq'uinali.
11 Jel lec huax ec' ahuujilex cuando jel malo huala utjiyex yuj ja jbiili. Soc
ta huax aaji ahuilex huocol, ma lom ni mi alben ja jas huax alji abajexi,
12 Aahuic yi stz'acatal ja Diosi. Ajyanic gusto porque jel tzamal ja hua
majtanex tey ba satq'uinali. Jach ni yiaje huocol ja aluman-Dios ja najatei.

Huala maconitic jastal atz'am soc luzotic ja ba mundo
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

13 Lec moc to jauc ja huenlexi, mi naben jastal oj huajuc ja mundo porque
ja huenlexi, lajanex soc ja atz'ami. Porque q'uelahuil ja atz'ami. Mi c'a ayuc,
mey yajbal ja huaelali. Pero huax cho cala huabyex, moc alajex ja atz'am it
huax pooxi, mi xa nix maconi ja mas tzaani. Sbaj xa ni sipjela, anima ti xa
huas sbatalaan ja cristiano.
14 Jach ni, luzex ni ayex ja ba mundo. Q'uelahuil jun chonab tey ba scajanal
ja huitzi. Chican lec. Mi ni huax nacxia.
15 Ila jun lámpara. Cuando huan ajlel, mi ni sbejuc oj nujxuc soc jun cajón.
¿Mi ma tiuc huax aaji culan ja ba jun mesa ba? Ja jastal jahui, spetzanil ja
matic tey ba yoj naitzi, huan nix yila q'uinala.
16 Jachuc ja huenlexi, a yil q'uinal ja hua mojexi. Jea yi ja jas jel lec huaxa
c'ulanexi. Jachuc, oj ni yaa yi stz'acatal ja hua Tatex tey ba satq'uinali.

Ja Jesusi huas sea jastal ja smandar ja Moisesi

17 Mi lom xa hualahuex ta jacyon ba oj ch'ay ja smandar ja Moisesi soc ja jas
yala ja aluman-Dios jumasa. Mi jacyon ba oj ch'aye. Jac jea huilex jas mero
sbej ja mandar jumasa jahui.
18 Meran huax cala, mi lomuc, mi ni jun palabra oj ch'ayuc ja smandar ja
Diosi. Ja luumi soc ja satq'uinali oj ni ch'acuca, pero ja jas huax yala ja Diosi,
oj ni c'ot smeranil spetzanila.
19 Ta ay c'a ma' mandar xa aye yuj ja Dios ba satq'uinali, pero huan c'a
syoopes sbaj soc ja smandar ja Diosi, anima jun mandar ba jel ch'in huax
yabi, jach ni huas sea yi ja smoja, jel ni coel oj iljuc ja ba sti sat ja Diosa. Pero ja
ma' huas sc'uan ja mandari, jach ni huas sea yi ja smoja, ja yeni, jel ni nihuan
oj iljuc yuj ja Dios ja ma' huax yaa ja mandar ja ba satq'uinali.
20 Q'uelahuil ja fariseo soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi. Jel toj aye
ja huax yalahuei. Huax cala, pero meran, ta jach c'a hua modoex ja huenlexi
ja jastal ja smodo ja yenlei, ja ma' tey ba satq'uinali mi ni oj yaex cuenta ja ba
huas sc'ulan mandari.

Ja Jesusi huas sea que mi sbejuc ja coraja
(Lc. 12:57-59)

21 Ja huabunejex ja jas alji yab ja ma' ec' pax ta huujilexi: —Mi la milhuani.
Oj c'a milhuanan, oj ni yaa hui castigo ja jueza, x'utjiye bi.

22 Pero ja queni huax cala huabyex, ta ay c'a ma' coraja huax yila ja
yermano, ay modo jastal oj c'ulajuc castigara. —Lajan soc ja tz'iilel ja jau yen,
huan c'ax yutaj ja yermano, ja ma' jach ni huax c'umani, ay modo jastal oj
c'ulajuc castigar yuj ja juez mas nihuani. Jaxa ma' huax yal yab ja yermano:
—Ja hueni, lajana soc ja sat tz'ii, jach c'a huas sc'ulan, pues a yaa scuidado.
Ay modo oj jecjuc ja ba yoj sc'ajc'al ja inpierno soc ja jastal huax c'umani.
23 Ja hueni, ta huan c'ax huaj ahuaa yi ja smajtan ja Diosi, yutzil xa oja huaa
yi cuando huax jac ac'ujol que ja hua huermano, ay scoraja amoc,
24 Aa t'an cani. Cax tojbes abajex bajtan soc ja huermano, entonces ti la
jaca. Tix jac ahuaa yi ja smajtan ja Diosi.
25 Tojbes abajex. Ora to ja huego. Mi c'a, ja mas tzaani ja hua condra oj ni
yaa endregal ja ba sti sat ja juezi, jaxa juezi, oj yaa ba sc'ab ja comandante,
jaxa comandante oj xch'ica och preso.
26 Huax cala, pero meran, ja ba yoj preso mi ni oj elana masan huax ch'ac
atup spetzanil ja hua muli.

Ja Jesusi sea que toj oj ajyuc jun huinic soc ja xcheumi

27 Ja huabunejex ja jas alji ja najatei: —Moc lomuc alee otro acheum. Moc
lomuc alee otro atatam. Jach ni alubal ahuabyexa.
28 Pero ja quen huax cala huabyex, ta ay c'a jun huinic quechan huax yila
jun ixuc, jex c'anc'oni yuj, quechan soc ja jahui, slea ta ni smula, anima mi
jas huas sc'ulan.
29 Jayuj ta ja' c'a ja hua sat huax ya lee ja hua muli, mas lec, sutu jun lado.
Mas lec ach'ay snaajel junuc ja hua sati que no que spetzanil ja hua cuerpo
oj aajuc och ja ba inpierno.
30 Ta ja c'a ja hua c'abi huax ya lee ja hua muli, pues mas lec a ch'ay snaajel
junuc que no que spetzanil ja hua cuerpo oj aajuc och ja ba inpierno.

Ja Jesusi huas sea que mi sbejuc huas spila sbaj jun huinic soc ja xcheumi
(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

31 Alubal nia: —Ja ma' huas sipa can ja xcheumi, oj ni yaa yi jun juuna.
32 Pero ja queni huax cala huabyex, ta ay c'a ma' lom huas sipa can ja
xcheumi, ta mi c'a huanuc sleejel smul soc otro huinic, lajan soc ti huas sipa
ba yoj c'ac' ja xcheumi. Jach ni ja huinic oj cho nupanuc soc ja ma' jipubal
cani, huan nix cho staa smul soca.

Ja Jesusi huas sea que oj caa jcuidadotic soc ja jas huax el ja ba jtiitiqui

33 Ja huabunejex ja jas alji yabye ja ma' ec' pax ta huujilexi: —Ta huan c'a
xa taa ti' ja Diosi - xila Dios, meran la chi - entonces mi lom xa lea mentira.
Ta huan c'a xa taa ti' ja sbiil ja Diosi, t'ilan ni oja hual ja smeranila.
34 Pero ja queni huax cala huabyex, mas lec mi xa taa ti' ja sbiil ja Diosi
soc mi ni ja satq'uinali. Ja satq'uinali, delicado, porque ti ni ay ja ma' huas
sc'ulan mandari.
35 Soc jach ja lumq'uinali, mi lom xa taahuex ti' porque ja ba luum iti, c'atan
ni ay ec' ja Diosa. Mi ni ja Jerusaleni, mi xa taahuex ti'. Ja chonab jahui, ja'
xchonabil ja Diosi. Ti ni mero oj sc'ul mandara. Delicado nia.
36 —Anima huax c'utzji ja j'olomi, meran nia, la chiyex. Iday, mi sbejuc
huaxa huala jachuqui. Pues Dios huas snaa ta oj eluc ja hua olomi. Mi jas
huaxa naa ja hueni.
37 Alahuic ta meran ma mi meranuc. Huan c'a la jelxi, soc ja jahui, oja taa
mul.

Ja Jesusi sea que mi jas oj cutic ja ma' huas sc'ulan quitic malo
(Lc. 6:29-30)

38 Cho huabunejex que alji ni yab ja cristiano ja najatei: —Ta ay c'a jun
amoj huas stupu hui june ja hua sati, jach ni ja yen, oj cho tupjuc yi june ja
sati. Huan c'ax ya el jun ahuej, jach ni ja yen, oj cho aaji eluc june ja yeji.
39 Pero ja queni huax cala huabyex, ta ay c'a ma' jel malo, huan c'ax
yixtalaana, mi lom xa colta baj. Ta ay c'a ma' huax yaa yi vuelta ja hua choji,
cho sutu yi ja otro lado, cho a yaa yi.
40 Ta ay c'a ma' huax och parte, huas sc'ana hui ja hua c'ui, aa yi. Mi lom xa
yajta. Cho aa yi ja hua camisolai.
41 Huan c'ax jac jun soldado, huan c'ax yala oja cuch spetzanil ja jas yioji
ba jun lehua, pues cuchu yi chab lehua.
42 Ta ay c'a ma' huas sc'ana hui jun cosa, mi lom xa yajta. Aa yi.

Sbej oj yajtatic ja jcondratiqui
(Lc. 6:27-28, 32-36)

43 Ja huabunejex ja jastal alubal ja najatei: —Yaj xa huab ja hua moji, pero
ta ay c'a ma' huax yilahua condra, jachuc ja huen, cho acta cani.
44 Pero ja queni huax cala huabyex, yaj xa huab ja hua condraexi. C'uman
ja Dios yuj ja ma' huax yilahua coraja.
45 Jach c'a huaxa c'ulanex, como yuninex nia ja hua Tatex tey ba
satq'uinali. Q'uelahuil ja yeni. Ja yeni sc'ulunej ja c'ac'u ba oj quijlabuctic,
sea lec ja jmodotiqui ma mi lecuc. Huax ya jacuc ja jai, sea ja ma' mi tojuc,
ma sea ja ma' toj ayi.
46 Quechan c'a yaj huaxa huab ja ma' yaj huax yabya, ja jahui, mi huocoluc.
Ja jahui, mi jas oj aajuc ahui. Hasta ja cristiano ja ma' huas stzomo ja
contribucioni, jel coel huaxa huilahuex, pero ja yenlei, yaj huax yab ja
yamigo jumasa.
47 Ta quechan c'a ja hua huamigo huaxa huaa yi Diosi, ¿jasunc'a huaxa
c'ulanex mas lequi? Hasta ja ma' mi sc'uan ja Diosi, huan nix yaa yi Dios
ja yamigo jumasa.
48 Pero ja huenlexi, sbej que oj ajyanic ja jastal toj ay ja Dios Tatal tey ba
satq'uinali.

Ja Jesusi sea jastal tzamal oj c'ultiqui

6

1 Ta toj c'a aya meran soc ja jas huaxa c'uani, mi lom xa c'ulan abaj ba oj
stoya ja cristiano. Jach c'a huaxa c'ulan, mi jas oj yaa hui ja hua Tat tey ba
satq'uinali.
2 Cuando huaxa huaa hua limosna, mi t'ilan ma' oja hual yabi porque ta
ay c'a ma' huaxa hual yabi, quechan huaxa lea ba oj toyjan. Pe jitzan ni lec
ja ma' jach ni smodoe tac. Huax huajye ba yiglesia. Jaxa ba calle gana huas
slea jun sbejyele yac xta ba oj toyjuque que jel huas sc'uan ja Diosi. Huan nix
toyjiyea pero quechana, pero soc ja Diosi, mi jas ay.
3 Pero ja huenlexi, cuando huaxa huaa hua limosnaexi, pues mi ni ja hua
huamigo, mi t'ilanuc oj snae.
4 Jach ch'aban ti' abal, jaxa Tatal Dios ja ma' huax yila que nac'ul abal ay
ahuujilexi, ay ni jas oj yaa huilexa.

Ja Jesusi sea jastal oj c'umaxuc ja Diosi
(Lc. 11:2-4)

5 Cuando huaxa c'uman ja Diosi, moc lomuc alajex ja ma' huas sea sbaj
que lajan soc jel lequi. Ja yenlei huax huajye ba iglesia. Ja tihui, ja' ni sgustoe
huas sc'umane ja Diosi, pero quechan ba huas sc'ana oj toyjuque lec. Cada
huas staahue jujune calle, t'ilan huax c'otye tec'an. Huas sc'umane ja Diosi.

Ja' mero smodo ja yenlei. Ja' ni mero huas slea stoyjelea. Huan nix toyjiyea
pero quechana, pero soc ja Diosi, mi jas ay.
6 Pero ja huenlexi, cuando oja c'umuquex ja Diosi, leahuic jun lugar ba
ch'ayan. Mi t'ilan oja jea baj yi soc ja cristiano. Jaxa tihui, c'uman ja hua
Tatexi. Anima jun ch'ayan lugar, ja yeni ti ni aya. Ja hua Tatexi huax yila ja
jas huaxa c'ulanexi. Oj ni yaa huilex ja jas huaxa c'anahuexi.
7 Cuando huaxa c'umanex ja Diosi, mi jauc ja lom oj xta bulbunananiqui
ja jastal ja ma' mi sc'uan ja Dios sac'ani. Ja yenlei huax yalahue que ti huax
yab ja sdiose yuj ja jastal ja sc'umalei.
8 Moc alajex ja yenlei porque ja hua Tatexi, mi to xa c'ana yi, ja yeni huan
xa ni snaa jasunc'a ja hua nesesida.
9 Oj cala huabyex jastal oja c'umuquex ja Diosi:
Jtaticon Dios ti aya ba satq'uinali, ja hua biili, mi cualquierauc - jel nihuan
juntiro.
10 A jacuc ja tiempo oj ni ac'ul mandari.
A c'ulajuc ja jastal huaxa c'ana.
Ja jastal huaxa c'ulan ja ba satq'uinali, jach ni a c'ulajuc ja ba luum choma-
jquili.
11 Ja yaan c'ac'u aa quiticon ja juaelticoni.
12 Como jc'ulanticon ta perdonar ja ma' huas sc'ulan quiticon malo,
c'ulanoticon xa perdonar soc ja jmulticon Cajual.
13 Moc hua c'ulajucoticon ganar soc ja jmulticoni. Pilahuoticon ja ba yoj
maloili porque ja huena ni ayticon ba hua c'abi. Quechan ni huen jel
ja hua huipi. Ja hueni, huan ni la lijpia. Jach ni aya tola vidaa. Amén.
Jach ni oja c'umuquex jastal it ja Diosa.
14 Ta ay c'a smul ja hua moji, ta huan c'a xa c'ulanex perdonar, jach ni ja hua
Tatex tey ba satq'uinali, oj ni sc'uluquex perdonara.
15 Pero ta mi c'a xa c'ulanex perdonar ja hua mojexi, jach ni ja hua Tatex tey
ba satq'uinali, mi ni oj sc'ul perdonar ja hua mulexa.

Ja Jesusi sea jas sbej ja huax comxi ja juaeltiqui

16 Jaxa cuando huaxa como ja hua huaelexi, mi lom xa jea bajex que jel
triste ayex. Jach c'a huaxa jea bajex, yuj ni huanex sleejel jastal oj toyjanica.
Ja' amojex ja jun c'ole jau gana huas somo sbaje siquiera oj naajuc yuj ja
cristiano que huane scomjel ja suaelei. Huan nix toyjiyea pero quechana,
pero soc ja Diosi, mi jas ay.
17 Pero ja huenlexi, cuando huaxa como ja hua huaelexi, mi lom xa c'ulan
cambiar abajex mas. Jixa hua olomex como siempre. Atnanic como jastal ja
hua modoexi.
18 Jach c'a huaxa c'ulanex, mi oj naajuc ta huaxa como ja hua huaelexi.
Quechan oj yil ja hua Tatex ja ma' huax yila spetzanil ja lugari, anima jun
ch'ayan lugaruc. Ja yeni, oj ni yaa hua majtanex ba jel nihuana.

Ja jas nolobal quitic ja ba satq'uinali
(Lc. 12:33-34)

19 Ja jas ay ja ba mundo, chican jas cosa, mi lom xa yajta porque oj ni och
xchajnula soc oj ni cuxbuca. Oj cho ni och lagron ba oj yie.
20 Mas lec mi lom xa yajtayex. Ta mi c'a ja' huajel ja hua c'ujolex ja jas ay
ba mundo, ja ba satq'uinali ay jas nolobal ahuilex ba mas jel tzamali. Ja tihui
mix och xchajnul soc mix cuxbi soc mey lagron ba oj yie.
21 Chican ja ba huaxa yajtayexi, ti ni huajel ja hua c'ujolexa.

Ja jastal ja ma' yioj ja sluz ja Diosi
(Lc. 11:34-36)

22 Ta ja' c'a huaxa yajtayex ja cosa ba Diosi, entonces lajan soc ja ma' ti xa
ay ba jel ja luzi. Toj xa ni huan bejyela.
23 Pero ta mi c'a huanuca bejyel toji, lajan soc ti ni huana bejyel ja ba yoj
q'uiq'uinali. Jachuc, ta huan c'a xa huala que ti xa aya ja ba luzi pero ta ja'
c'a jel yaj huaxa huab ja cosa ba mundo, lom ni huaxa huala que ti xa aya ba
luzi. Mas to jel q'uiq'uinal juntiro aya.

Mix bob yajtaxuc ja Dios ta ja' huaxa yajta ja ba mundo
(Lc. 16:13)

24 Q'uelahuil jun huinic. Mi ni modo oj slee chab yajuala. Ta jach c'a huas
sc'ulan, pues lec oj yil ja juni, jaxa juni, coraja oj yile. Menos oj yil ja juni,
jaxa otro juni, yaj ni oj yaba. Jach ay ja Diosi soc ja taq'uini. Mix bob ayajta
ja xchabili, jayuj tzaa ba oja huaa c'ujolexi.

Ja Diosi huas stalna ja yuntiquili
(Lc. 12:22-31)

25 Jayuj huax cala huabyex, mi lom xa c'ulanex pensar jastal oj ajyanic,
jastal oj huaanic. Jach ni ja hua c'uexi, mi xa c'ulanex pensar. Ja jas huaxa
huabyexi soc ja jastal huaxa c'uutes abajexi, pero ay to mas jel t'ilan que yuj
ja jahui.
26 Q'uelahuil ja yalchan jumasa. Mi jas huas stz'unuhue soc mi ni huax
jach'ulaniye, mi ni ba huas snolo ja suaelei, iday, jaxa hua Tatex ja ba
satq'uinali, yen huax yaa yi ja suaeli. Iday, yalchane, ¡jauc to ma huenlexi!
27 ¿Huan ama xa hualahuex que oj ajyan jitzan tiempo ja ba luumi yuj ja
chamc'ujol xta ayexi?
28 Jach ni ja hua c'uexi, ¿yuj ama ti oja taex yuj ja chamc'ujoli? Q'uelahuil
ja yal nichim ba huitzi. Mix atjiye. Mix ch'alniye.
29 Pero mi ni ja sc'u ja rey Salomoni mi slaja ja jastal ja yelahuil ja yal
nichim jahui conser ja Salomoni jel tzamal juntiro ja sc'u huas slapa.
30 Jaxa nichim ba huitzi, ja huego yaax, jaxa jecheli huax ch'ac c'ac', pero
anima, jel tzamal ja yelahuil huas sc'ulan ja Diosi. ¡Jauc to ma huenlex mi oj
ni sc'uutesexa! Pero ja huenlexi, jel huocol huaxa c'uanex.
31 —¿Jasunc'a oj cabtiqui? ¿Jastal oj taa ja jc'uutiqui? la chiyex. ¡Ch'abananic
soc ja hua pensarexi! Actayic can t'usan ja abc'ujoli.
32 Spetzanil ja jastal iti, ja' huajel sc'ujol ja ma' mi sc'uan ja Dios sac'ani.
Pero ja huenlexi, ja hua Tatex tey ba satq'uinali huan ni snaa jastic junuca
huaxa c'ulanex nesesitari.
33 Jayuj aa bajex spetzanil ja hua c'ujolex ja ba smandar ja Diosi. Ajyanic
toj como jastal ja yeni. A huajuc ja hua c'ujolex soc ja yeni. Jach c'a ayex, mi
ni jas oj sc'uluc ahuilex palta.
34 Jach ni ja tiempo oj to jacuqui, mix cham ac'ujolex. Mi sbejuc najtil
tiempo ja hua pensarexi. C'ac'u c'ac'u huan eq'uel ahuocolexi.

Mi lom xa huaa huochel ja otro cristiano
(Lc. 6:37-38, 41-42)

7

1 Mi lom xa huaa huochel ja otro cristiano. Ta jach c'a huaxa c'ulan, jach
ni ja hueni, oj aajan ochelal.
2 Huan ita c'a xa q'uela ja hueni, jach ni ja hueni, oj ita ni cho q'ueljana. Ta
jach c'a huaxa c'ulan ja hueni, jach ni oj cho c'ulajuc ahuia.
3 ¿Jas lom huaxa q'uela ja stz'iilelal ja sat ja hua huermano pero mas to jel
nihuan tey ba hua baj ja hueni, iday, mi ni huaxa huaa yi casoa?

4 —Majla, oj ca eluc ahui ja stz'iilelal ja hua sati. Jach huaxa hual yab ja hua
huermano. Pero hua baj ja hueni, ¡mi ni icben sbej jastal aya! ¿Jastal modo
oja hual yab jachuc ja hua huermano?
5 Ja hueni, pacaxero aya juntiro. Mas lec, a el bajtan ja tz'iilel tey ba hua
sat ja hueni, entonces oj xa bob ahuil q'uinal ba oj hua eluc ja stz'iilelal ja sat
ja hua huermano.
6 Pero aa cuidadoex soc ja cristiano jumasa. Ta ay c'a ma' jel coraja huax
yab ja smeranil ja Diosi, puro c'a burla huax ochye, aa cuidadoex ja jastal
huaxa taahuex ti' ja Diosi porque ja yeni, mi cualquierauc. Mi c'a, lajan
soc huaxa huaahuex ba oj yixtalauque ja sbiil ja Diosi. Huaj to ahuabyex,
yaahuex ta can baan luum ja huenlex chomajquili.

C'anahuic yi ja Dios ja jas huaxa c'anahuexi
(Lc. 11:9-13; 6:31)

7 Cuando huaxa c'umanex ja Diosi, c'anahuic yi ja jas huaxa c'anahuexi. Ja
yeni oj ni yaa huilexa. Mi lom xa huaahuex can ja sc'anjel yii. T'ilan oj aajuc
ahuilex. Jaman c'a ja hua tiexi, oj ni ataex ja jas huaxa c'anahuexi.
8 Porque spetzanil ja ma' ay jas huas sc'ana yi ja Diosi, huan nix aaji yia,
jaxa ma' mix yaa can ja sc'anjeli, huan ni sc'ulan recibira, jaxa ma' jaman ni
ja stii, huan ni staaa.
9 ¿Machunc'a junuc ja huenlexi ja hua huuninexi, ta huan c'a sc'ana huilex
jun pan, oj ma huaex yi jun ton ba?
10 Ma huas sc'ana huilex jun chay, ¿oj ma huaahuex yi jun mal chan ba?
11 Ja huenlexi, eso sí, maloex nia pero iday, huan ni xa huaahuex yi ba
lec ja smajtan ja hua huuntiquilexi. ¡Jauc to ma ja hua Tatex ja ma' tey ba
satq'uinali! Puro ni lequil majtan oj yaa yi ja matic huas sc'ana.
12 Q'uelahuil ja huenlexi, puro lec huaxa c'ana oj c'ulajuc ahuilex. Jachuc
ja huenlexi, c'ulanic yi lec ja cristiano. Ja iti, ja' ni ja sbej ja sley ja Diosi, soc
jach ni yala ja aluman-Dios jumasa ba najatei.

Ja ch'in puerta
(Lc. 13:24)

13 Ochanic ja ba puerta ba ch'ini porque ja puerta ba nihuani soc ja bej ba
jel nihuani, ja tihui, ti huax huaj ja ma' ch'ayel ni ayi. Jel jitzan juntiro ja ma'
huax huaj ja tihui porque mi ni huocoluc ja bej jahui.
14 Jaxa puerta ba ch'ini soc ja ch'in beji, ja' ni huax huaj ja ma' puro tzamal
oj yili. Jel t'usan ja ma' huas staa ja bej jahui porque jel ni huocola.

Ja jastal ja sat ja tei, jach ay ja smodo ja cristiano
(Lc. 6:43-44)

15 Aa cuidadoex soc ja ma' huas sea sbaj que aluman-Dios bii. Ja yenlei
huas sea jun smodo ba jel tzamal, jaxa sc'ujolei, huan xta huaatzhuunuc.
16 Oja naex jastal ay ja sc'ujolei yuj ja yatele mi lecuc huas sc'ulanei porque
q'uelahuilex jun q'uiix. Mi ni modo oj yaa sat jastal jun lobal.
17 Spetzanil ja te' ba lequi, tzamal ni ja sat huax yaa. Pero cuando mi xa
lecuc ja tei, jach ni ja sati, mi xa lecuc.
18 Ja te' ba lequi, mi ni modo oj yaa sat maloa, jaxa jun te' ba mi xa lecuc,
mi ni ja sati, mi ni modo oj yaa leca.
19 Ja te' ba mi xax yaa tzamal ja sati, sbaj xa ni sc'utzjela, sbaj xa ni oj och
c'ac'a.
20 Cuando huaxa huila jastal ay ja sat ja tei, huaxa naa ta lec ma mi lecuc.
Jach ay ja tantic cristiano jahui. Cuando huaxa huilahuex ja smodoei, yuj ni
jach ay ja sc'ujolea.

Mi spetzaniluc oj ochuc ja ba huas sc'ulan mandar ja ma' tey ba satq'uinali
(Lc. 13:25-27)

21 Ja ma' tola vida huax yala: —Cajual, Cajual, yuj ja huax yala jachuqui,
¿yuj ama yuj tola vida huax yala jachuqui ti xa ay soc ja smandar ja ma' tey
ba satq'uinal ba? Quechan ja ma' huas sc'ulan ja jas huax yala ja jTat tey ba
satq'uinali, oj ni ochuque ja tihui. Mi ni modo oj ochuc yuj ja jastic huan elel
ja ba stii.
22 Ja último c'ac'u jahui jel jitzan ja ma' oj yal cabi: —Cajual, Cajual, pero
jloiltaticon ja hua biil tac. Quechan jtaaticon ti' ja hua biili, jaxa pucuji yacta
can ja cristiano. Jc'ulanticon jitzan milagro yuj ja hua biili. ¿Mi ma ahuila
ba? oj chiuque.
23 —Pero ja queni, mi ni nunca jnaa bajex, oj cute. Caaxic. Ja' huajel
ac'ujolex ja maloili. Jach oj cal yabye ja quen ja c'ac'u jahui.

Ja chab naitzi
(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

24 Pero ja ma' huax yab ja jas huax cala, huan ni sc'uana, lajan soc jun
huinic ba jel vivo. Huas sc'ulan ja snaji pero tz'unan lec huax yaa cani.
25 Jaxa mas tzaani, co ja jai. Jac ja butjai. Cho jac jun ic' jel tzatz. Huas
spuctzin sbaj ja ja' ba sat ja snaji, pero mi jas sc'ulan, como tz'unan ni leca.
26 Pero ta ay c'a ma' huax yab ja jas huax cala, pero mix yaa caso, ja yeni
lajan soc ja ma' huas sc'ulan ja snaji pero huan ita xyaa cajan can ja ba sat ja
luumi. Lajan soc jun yal untic ba michinq'uinal ay.
27 Co ja jai. Jac ja butjai. Cho jac jun ic' jel tzatz. Huas spuctzin sbaj ja ja' ba
sat ja naitz jahui. Soc ja jahui, uchpiji ja naitzi. Jel ni tristea.
28 Cuando ch'ac ta yal ja jastal it ja Jesusi, ti jel och ja spensar ja cristiano
yuj ja jas huax yala.
29 Lajan bi soc jun huinic ay lec yatel. Tuc bi juntiro ja yen soc ja ma' huas
sea ja smandar ja Moisesi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic huan c'ael ja sbacteli
(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

8

1 Ja Jesusi, cuando co ja ba huitzi, ti jac nochjuc yuj jitzan cristianoa.
2 Huaj to cho yil ja Jesusi, ti jac jun huinic malo ay. Huan c'ael ja sbacteli.
Huaj tajuc sc'ab, ti yalaa: —Cajual, ta jach c'a huaxa c'ana ja hueni, oj ni hua
tojbucona, xchi.
3 Jaxa Jesusi xija ja sc'abi. Syama ja huiniqui, ti yalaa: —Huan nix c'anaa.
Oj ni tojbana, xchi. Jaxa sc'aelal ja sbacteli, huego huego tojbi.
4 Ti alji yab yuj ja Jesusi: —Moc lomuc aloilta ja jastal tojbiya. Mas lec, caax.
Cax jea baj yi ja pagre, ti xa huaa yi ja jas yala can ja Moisesi, cosaque oj ni
naajuc que tojbiya taa, x'utji.

Ja Jesusi ya tojbuc ja smozo ja sepeil ja soldado
(Lc. 7:1-10)

5 Ja Jesusi ti huaj ba Capernaum. Cuando oj xa c'otuqui, ti jac tajuc yuj jun
huinic ja ma' jepe ay ba jun c'ole soldado.
6 Jac c'anjuc yi jitzan pavor: —Cajual, ay quioj jun mozo ja ba jnaji. Pero
jel huan huocol soc ja xchameli. Mi xax bob snic sbaj, xchi ja soldado.
7 —Lec, oj huajcon. Oj ni huaj ca tojbuca, xchi ja Jesusi.
8 Pero ja huiniqui ti yalaa: —Cajual, jel q'uixhuel ja jbaj oj huaj abat ja jnaji.
Malan soc oja hual cabi. Ja jahui, huan nix naa que oj ni tojbuc ja jmozo.

9 Ja queni mandar ayon y ay quioj soldado huax c'ulan mandar ja quen
chomajquili. Huax cal yab ja jun iti, caax, huax cutaj, y huan nix huaja. Jaxa
otro jun iti, la, huax cutaj, y huan nix jaca. Jaxa jmozo, c'ulan ja iti, y huan ni
sc'ulana, xchi ja jepe jahui.
10 Cuando yab ja Jesús ja jas yala ja huinic jahui, jel och juntiro ja spensari.
Jaxa cristiano ja ma' jac nochan soqui, ti ch'ac yal yaba: —Huax cala
huabyex, pero meran, mi ni nunca jtaa ja ma' huas sc'uan ja jastal ja huinic
iti, mi ni june ba Israel oj slaj ja yeni.
11 Jach ni, jitzan ja ma' oj el ba spetzanil lado ja lugari oj jac stae ja
Abrahami soc ja Isaqui soc ja Jacobi. Lajan oj ajyuque ja ba huas sc'ulan
mandar ja ma' tey ba satq'uinali,
12 Pero ja jun c'ole oj ni sbajuc ja satq'uinal ajyi, ja' ni ja israeleño jumasa,
oj nutz'ujuque ba yoj q'uiq'uinal, jaxa tihui jel ja oq'ueli. Oj ni sc'ux ja yejea.
13 Ja Jesusi ti yal yab ja sepeil ja soldado: —Ja hueni, caax. Oj ni c'ulajuc
ahui ja jas huaxa c'ana. Ja hua mozo tojbi, como hua c'uan, xyutaj. Jaxa mozo
jahui, ja mismo ora jahui, tojbi nia.

Ja Jesusi ya tojbuc ja snial ja Pedro
(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

14 Ja Jesusi, cuando huaj ja ba snaj ja Pedro, ti yila ja snial ixuqui. Baan
eq'ue. Ay yioj c'ac'.
15 Ti syama yi ja sc'ab ja ixuc jahui, jaxa sc'ajc'ali ec' huego. Ti xa q'uea.
Q'ue yaa yi ja suael ja ma' tey ba snaji.

Ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma' malo ayi
(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

16 Jaxa mismo och c'ac'u jahui ti iiji jan yi jitzan ja cristiano ja matic
ixtalanubal yuj ja pucuji. Quechan soc ja c'umani ja Jesusi, ya el libre ja
cristiano, jaxa pucuji, spacahue ajnel. Spetzanil ja matic malo ayi yaa ni
tojbuca.
17 Jachuc, c'ot smeranil ja jas yala ja aluman-Dios Isaías ja najatei:
Ja yeni, yena ni ja ma' el el yuj spetzanil ja jchameltiqui. Yuj ja yeni, yaa ni
ch'ayuc ja jchameltiqui,
xchi ja Isaiasi.

Ja jas yala ja Jesusi cuando yora huax c'anji oj tzajlajuqui
(Lc. 9:57-62)

18 Ja Jesusi, cuando yila jac xta botz'an sbaj ja cristiano, entonces ti yala
que mas lec oj ec' sc'utz ja jai soc ja snebumani.
19 Cuando oj xa huajuque, ti jac june ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi:
—Maestro, chican ba huala huaja, oj ni huajcon amoca, xchi.
20 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Pero ja queni, mas lec ja jalahui. Ay sq'ueen. Soc
ja yalchan huax jujpi ec' ba nalanchaani, ay soj. Ja queni coelon ni jan ja ba
satq'uinali, pero mi ni ba oj ochcon baani, mey quioj, xchi.
21 Ay to otro jun huinic huan snebjel ja jas huax yala ja Jesusi. Ti yala ja
yeni: —Cajual, cuando huax cham ja jtati, ti oj jacon amoca, xchi.
22 —Ja hua tati, oj ni mucjuc yuj ja ma' mi ni cuenta ayuc soc ja Diosi, jaxa
hueni, la xa jmoc, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi ya lamxuc ja iq'ui soc ja jai
(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

23 Ti xa q'ue ja ba barco ja Jesusi. Jach ni ja snebuman jumasa, cho q'ueye.
24 Cuando ti xa ay ja sbarcoe ba yoj jai, huaj to yile, jac jun ic' pero jel tzatz
juntiro. Jaxa barco, ti mustalaji yuj ja jai. Iday, jaxa Jesusi, huan huayel.

25 Jaxa smoj jumasa ja Jesusi ti huajyea. Huaj syujquese ja Jesusi: —Cajual,
q'uean. Coltayoticon. Mi c'a, oj xa huajtic ja', xchiye xta.
26 —¿Jasyuj jel huala xiuyexi? ¿Mi ma huaxa c'uanex ba? xchi ja Jesusi. Ti
xa q'uea. Yal yab ja iq'ui que oj lamxuc, jach ni ja jai, yal yab que oj lamxuc.
Xlamami huaji.
27 Jaxa huiniquei, jel och ja spensarei: —¿Jas huiniquil ja iti? Hasta ic' huax
ya lamxuc, jach ni ja jai, huax ya lamxuc, xchiye.

Ja huinique gadareño ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

28 Ja Jesusi ti c'ot ja ba otro lado ja jai, ja' ni ja slugar ja gadareño jumasa. Ti
jac tajuc yuj chab huinica. Ja yenlei, juntiro mandar ay yuj ja pucuji. Ti elye
jan ba campo santo. Jel c'aq'ue juntiro. Mi sc'anahue que ay ma' oj ec'uc ja
ba bej jahui.
29 Ti ahuaniyea: —Ja huena ni ja yunina Dios tac y ¡jastal aya jmocticon ja
huen ba! ¿Yuja huocheloticon ba? ¿Jaquela ma ba oja huixtalaucoticon ba?
Iday, mi to coraucticon tac, xchiye.
30 Iday, jaxa mismo lugar jahui, mi mero najatuc, tey jun nole chitama. Ti
huane huaela.
31 Pero ja pucuj jumasa, ti c'anji yi jitzan stz'acatal ja Jesusi: —Ta huan
c'a xa nutzuhuoticon, c'ulan quiticon pavor. Aa quiticon permiso ba oj
ochcoticon ba scuerpoe ja chitam jumasa, xchiye.
32 —Pues ochanic, x'utjiye yuj ja Jesusi. Ja pucuj jumasa ti yaahue can ja
huinique jahui, ti huaj ochuque ja ba scuerpo ja chitam jumasa jahui. Jaxa
chitami, lom xta xbalali ch'ac couque ja ba huitzi. Ti ch'ac couque ba yoj ja'.
Ti ch'ac siq'ue ja'.
33 Jaxa tanumchitam jumasa, ti ch'ac spaque ajnela. Ti huajye ja ba yoj
chonabi. Ch'ac huaj sloiltaye spetzanil. Jach ni, cho yalahue jastal ay ja chab
huinique ja ma' huax c'ulaji mandar yuj ja pucuj ajyi.
34 Jaxa spetzanil ja cristiano ja ba chonab jahui, ti huaj slee ja Jesusi.
Cuando staahuei, ti sc'anahue yi stz'acatal ba oj eluc ja ba slugarei.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tulido ay
(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

9

1 Jaxa Jesusi ti q'ue jun barcoa. Ec' sc'utz otro vuelta ja jai. Ti c'ot ja ba
xchonabili.
2 Huaj to yile, ti iiji jan yi jun huinic, q'uechubal soc xch'ajtilteil. Tulido ay
ja yoc sc'abi. Jaxa Jesusi yila que huax c'uaji lec, ti yal yab ja ma' tulido ayi:
—Hijito, mix cham ac'ujol, ja hua muli, tupel xa, xchi ja Jesusi.
3 Pero tey chaboxe ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi. Quechan ta yenle
huax yaltalaan sbaje: —Ja jas huan yaljel ja tan huinic iti, ¡jel piero! ¡Huas
sc'ulan sbaj jastal Dios tac! xchiye.
4 Pero ja Jesusi huas snaa jastal ay ja sc'ujolei, jayuj ti yalaa: —¿Jaxa yuj ja
toj malo huan sc'ulajel pensar ja hua c'ujolexi?
5 ¿Jasunc'a huaxa c'anahuex oj cal ba? ¿Q'uean huego, oj ma cut ba? ¿Ja' ma
gustoex jach oj cal ba, soc ja huax cala, ja hua muli, tupel xa?
6 Porque ja queni, ti coelon jan ja ba satq'uinali. Ja' catel ayon ja ba luumi
que oj ni jc'ul perdonar ja mulali. Pero ba oja c'uuc ja huenlexi, que yuj ni
ac'ubal catela, oj ni ca tojbuc ja huinic ita. Ti yal yab ja huinic ja ma' tulido ayi
que oj q'ueuc. —Iaj ja hua huaynubi, cax xa ja ba hua naji, xyutaj ja huiniqui.
7 Ti xa q'ue ja huinica. Huaj ja ba snaji.

8 Jitzan ja cristiano ja ma' yila ja iti, jel och juntiro ja spensarei. Jel sc'anahue yi stz'acatal ja Diosi yuj ja ay xa ma' tey ba luum ac'ubal yip yuj ja Diosi.

9 Ja Jesusi ti xa el ja tihui. Ti ec' ja ba oficina ja ba huas tzomxi ja contribucioni. Jaxa tihui, quena ni huanon ni atela - Mateo jbiil. Yajni yilahuon ja Cajualtic Jesusi, ti yala caba: —Mateo, ¿mi ma xa c'ana jacan jmoc ba? xyutajon. Ti xa q'ueyon tec'an huegoa. Huajyon soc ja yeni.

10-11 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huaj huauc ja ba jnaji. Ti smoj ja snebuman jumasa. Cho tey jitzan ja jmoj atel ajyi ja ba colecturía, cho tey jitzan otro cristiano. Iday, ja tantic fariseo yalahue que jel bi mulanumoticon como ti bi huane huael jmocticon lajana. Como ti huas sq'uelahuoticon ja tantic fariseo, ti yalahue yab ja snebuman ja Cajualtic Jesusi: —¿Jas sbej ja jun ta sec' huan huael ja hua maestroexi soc ja tantic colector jumasa soc ja tantic mulanum jumasa? xchiye xta.

12 Cuando yab ja Jesús ja iti, ti yalaa: —Ja matic lec ayi, mi huas slea ja doctor pero ja matic malo ayi, huane sleejel ja sdoctorei.

13 A jac ac'ujolex ja jas huax yala ja spalabra ja. Diosi:

Ja queni huax c'ana oj talna syaujulal ja cristiano. Mi jauc huala ocyon yuj oja mil jun chante ba oja huaa ba sti jsati.

¿Mi ma jach ni huax yala ja Dios ba? Ja queni mi jaquelucon ba oj lee ja ma' huas stoyo sbaj que jel toji. Jaquelon ba oj lee ja mulanum jumasa ba oj yaa can jun lado ja smulei. Jach alji yab ja tantic fariseo yuj ja Jesús ja ora jahui.

Ja Jesusi yala jas sbej ja mi scomo ja suael ja snebumani (Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)

14 Entonces ti jac ja snebuman ja Juan it huax yaa bautismo. Ti jac jobjuc yi ja Jesusi: —¿Jastal ay ba? Ja quenticoni soc ja fariseo, tola vida huan nix como ja juaelticona, pero ja hua nebuman ja hueni, mi ni t'usan huas scomo ja suaelei, xyutaje ja Jesusi.

15 Ti sutu jan ja Jesús chomajquila: —Pero ¿jasyuj oj tecticon huaini? Pe gusto ayticon tac. Q'uelahuil jun ch'acabalanum. Ja yamigo ja nupanumi, mi ni modo oj ajyuque tristea, como ti ni tzomane soc ja nupanumi. Pero oj ni jacuc ja c'ac'u cuando oj ni ch'ay yujile ja nupanumi. Eso sí, ja c'ac'u jahui oj ni scom ja suaelea yuj oj ni but'uque yuj ja stristeilei, xchi ja Jesusi.

16 Ja Jesusi ti cho yala otro palabra ba oj jac sc'ujole que yajc'achil nia ja jas haun seejel ja yen: —Ba jun poco c'ual mas lec mix hua ochuquex smactonil ba yajc'achil porque ja c'uutz jahui, mi quechan oj sujbuc. Toj coleto ni oj huajuca.

17 Jach ni jun oxom ba ay syaj. Mix bob hua och ja taan ba yajc'achil to. Jach c'a huaxa c'ulan, huaj to ahuile, leutz'uji ta snalan ja oxomi, jaxa hua taani, mi xa lecuca. Mas lec aa ba jun oxom ba mey syaj. Jachuc, mi ni jas oj sc'uluca, mi ni ja oxomi soc mi ni ja taani, xchi ja Jesusi.

Ja yunin ja Jairo soc ja ixuc ja ma' syama yi ja sc'u ja Jesusi (Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

18 Jach huan yaljel cuando jac jun huinic. Ay yatel ba yiglesia ja judio jumasa. Jac staa yi sc'ab ja Jesusi. Ti yal yaba: —Ay tat, cham ta ja cunin aq'uixi. C'ulan qui pavor, caax. Cax yama qui ja scuerpo ja cunini ba oj sac-huuc, xchi ja huiniqui.

19 Yajni yab ja Jesusi, huego huaj soc ja huiniqui, jach ni ja snebuman jumasa chomajquili.

20 Huajume ja ba snaj ja huiniqui, huaj to snaa ja Jesusi, ti nochobal yuj jun
ixuc. Jaxa ixuc jahui, ti syama yi ja snich ja sc'u ja Jesusi. Huan lec huocol.
Ay xa lajchahue jabil mi xax ec' ja scuenta.
21 Huan xta loil ja sc'ujol cuando mi to syama ja sc'u ja Jesusi: —Siquiera oj
bob jyam ja sc'ui, soc ja jahui oj ni tojbucona, xchi.
22 Ja Jesusi ti sutu sbaj, ti sq'uelaa, ti yal yaba: —Hija, mix cham ac'ujol. Yuj
ja hua c'uani, tojbiya ta, x'utji ja ixuc jahui. Iday, huego huego ec' ja xchameli.
23 Jaxa Jesusi ti c'ot ja ba snaj ja huinic jau ja ma' ay yateli. Jel ja
ajmayanumi, jaxa jun nole mucachamhuiniqui, tuctuquil ja jas huanei.
24 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Caxic xa ba hua najex porque ja aq'uix iti, mi ni
chameluca. Quechan huan huayel, xchi. Jaxa yenlei ti taquintzeeniyea.
25 Cuando ch'ac ta el spetzanil ja jun nole cristiano jahui, ja Jesusi ti och ja
bay ja chamhuiniqui. Syama yi ja sc'abi, jaxa aq'uixi q'ue huego.
26 Yuj ja ya sac-huuc ja aq'uix jahui, xpucuqui xta ec' ja yabalil ja ba lugar
jumasa tihui.

Ja Jesusi ya yil q'uinal chahuane huinic tupel ja satei

27 Jaxa Jesusi ti xa el ja ba lugar tihui. Ja cuando ti to ay ba nalan beji, ti cho
jac nochjuc yuj chab huinic. Puro tupel ja satei. Huane xta ahuanel: —Majla,
ja huena ni yintila rey Davidi. Talna jyaalticon, xchiye.
28 Pero ja Jesusi ti xa och ja ba jun naitz. Jaxa ma' tupel ja satei ti cho ochyea.
Ti jobji yile yuj ja Jesusa: —¿Huan ma xa hualahuex ta oj bob jc'uluc ja iti?
—¡Ba miyuca Cajual! xchi ja huiniquei.
29 Ti yamji yile ja satea: —Ja yaani oj xa huilex q'uinal, como ja c'uanonex ta,
xchi ja Jesusi.
30 Y meran nia, huego huego yilahue ni q'uinala. —Q'uelahuilex, mi lom ma'
xa hualex yab ja jastal tojbi ja hua satexi, x'utjiye. Pero cuando yala jastal iti,
c'ac' ni ay ja sc'umala.
31 Pero iday, ja huajye ja yenlei, ja' yobrae ch'ac spuque ec' ba spetzanil ja
lugar jahui.

Ja Jesusi ya c'umanuc jun mudo

32 Cuando elye ja tihui, ti cho iiji jan yi jun huinic ixtalanubal yuj ja pucuji.
Mi xax aaji c'umanuc.
33 Cuando ch'ac ta aaji el yi ja pucuji, ti xa jamxi ja stii. Iday, jaxa huinic
jahui, mi xax c'umani ajyi. Jaxa jun nole cristiano jahui, jel juntiro och ja
spensarei: —Eso sí, israeleñootic nia, pero ba oj quiltic oj c'ulajuc quitic ja
jastal ja it ja quentiqui, xchiye.
34 Pero ja fariseo, tuc ja jas huax yalahue ja yenlei: —Eso sí, huax ya el
ja pucuji, pero mi yenuc yip, pero como ja' ni yip ja sepeil ja tantic pucuji,
xchiye xta.

Ja Jesusi huas stalna syaujulal ja cristiano

35 Ja Jesusi, c'atan xta ay eq'ue. Huax huaj ba spetzanil ja chonabi soc ja
yal hacienda jumasa. Jaxa ba yiglesia ja judio jumasa, ja' ni huan sloiltajel
ja jastal jel tzamal cuando huas sc'ulan mandar ja Dios ja ba jc'ujoltiqui. Soc
huan nix ch'ac ya tojbuc ja cristiano, chican jas tiq'ue chamel yioje.
36 Cuando yila jel ja cristiano mi xa snaa jas oj sc'uluque, lajane xa bi soc
ja chej ba suelto xa ni ayi, mi xa ay tanuman. Jayuj ti jel jac syaal sc'ujola.
37 Ti yal yab ja snebumani: —Ja cristiano jumasa lajan soc jun alaj ba
stiempo xa sachjeli, pero jasa, jel t'usan ja jach'ulumi.
38 Mas lec, c'anahuic yi ja suinquil ja jach'oji ba oj sec mas ja jach'ulumi ba
oj scuch jan ja iximi, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi stzaa lajchahuane jecabanum
(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

10

1 Ja Jesusi ti spaya jan ja lajchahue snebumani. Ti yala ja Jesusi: —Ja
huego oja c'uluquex mandar ja pucuj jumasa porque jel huax yixtalaane
ja cristiano ja tantic pucuj jahui, xchi ja Jesusi. Cuando huax jac ja ma' ay
xchameli, chican jas tiq'ue chamelil yioj, a tojbuquex, xchi.
2 Ja sbiil ja lajchahue snebuman it oj xa sequi, jach ni ja jastal iti: Ja
sbajtanili, Simón sbiil, cho huax alji sbaj Pedroil. Soc ja Andrés ja yijtz'ini,
soc ja Jacobo yunin ja Zebedeo, soc ja Juan ja yijtz'ini,
3 Soc ja Felipe, soc ja Bartolomé, soc ja Tomasi, soc ja queni ja Mateooni. Ja
catel ajyi, huas tzomo taq'uini. Jaxa otro snebumani, ja' ni ja Jacobo yunin ja
Alfeo, soc ja Lebeo ja ma' ay otro sbiil Tadeo,
4 Soc ja Simón ja cananista, soc ja Judas Iscariote ja yena ma' yaa endregal
ja Jesús ja mas tzaani.

Ja Jesusi seca ja snebuman jumasa ba oj sloiltaye ec' ja yabali
(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

5 Ja Jesusi, cuando ch'ac see yi ja lajchahuanei, ti seca ba oj sloilta ja yabal
ja Diosi: —Moc lomuc ahualex yab ja ma' tuc raza ayi soc mi lom la huajyex
ja ba xchonabil ja samariteño jumasa.
6 Pero caaxic. Cax loilta yabye ja ch'ayel cheji, ja' ni ja jmojtic israeleñoili,
xchi ja Jesusi.
7 Oj cala huabyex jas oja hualex yabi: Tiempo xa ni oja huaa bajex soc ja
Dios ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba satq'uinali, utajic.
8 A tojbuquex ja matic malo ayi, jaxa ma' cham ta, aahuic sac-huuc, jaxa
ma' huan c'ael ja sbactelei, aahuic tojbuc. C'ulanic mandar ja pucuji. Ja hua
huipex iti, ac'ubal ni ahuilexa y mi amanunejuquex. Jayuj mi sbejuc oja
c'uluquex cobrar ja huenlex chomajquili.
9 Mi lom xa c'ulanex pensar ta mey sbaal ja yal amorralexi.
10 Mi ni ja hua c'uex, ta mi c'a potzanuc chabei, soc mi ni hua xanabexi, soc
mi ni ja hua najbanteexi. Porque jun atjum, sbej ni oj aajuc yi ja stz'acola.
11 Chican jas chonabil ma chican jas yal haciendail ja ba huala c'otyexi,
jobohuic yabalil ja cristiano ja ma' toj ni ayei. Ti la huajyex ba snaj ja yenlei.
Ti la ajyiyex ja tihui masan to oj elanic.
12 Cuando huala ochyex ja ba naitz jahui, aahuic yi Dios.
13 Ta meran c'a toj ay ja suinquili, c'umanic ja Diosi ba laman oj ajyuque,
pero ta mi c'a toj ayuque, como laman ajyanic ja huenlexi. Actayic cani.
14 Mi c'a huas sc'ulanex recibir, mi c'ax yab slugaril ja hua palabraexi, pues
elanic ja ba naitz jahui. Actayic can ja xchonabilei. Tzijun can ja spolvoil ja
hua huoquexi.
15 Ja c'ac'u oj yae yi cuenta ja Diosi, ¡ay pobre ja yenlei! Ja suinquil ja
Sodoma soc ja suinquil ja Gomorra, jel ni piero ja yenlea, pero mas to leque
que yuj ja suinquil ja chonab jahui. Pero meran huax cala, mi loiluc.

Ja jastal oj q'ueuc ja huocoli

16 Eso sí, ja cristiano jel c'aq'ue. Ja huenlexi, lajanex soc jun chej. Lajan soc
huax jecahuex ja ba yojol ja tigre. Vivo ajyanic como jastal ja chichi. Pero
cho ch'in ajyanic como jastal ja yal untiqui.
17 Aa cuidadoex porque oj ni yaex endregal ja ba sti sat ja juezi, jaxa ba
yojol ja yiglesiaei, oj ni smaq'uex soc chicotaa.

18 Oj ni yaex endregal ja ba sti sat ja gobierno soc ja ba sti sat ja reyi pero
yuj ja huaxa c'uanonexi. Jachuc, oj ni yabye cabalil ja yenlei. Soc jach ni ja
ma' tuc raza ayi, oj ni yaba.
19 Ja cuando huala c'ulajiyex endregali, ja mero ora jahui, mi lom xcham
ac'ujolex jastal oj c'umananic, jas oja hualex. Ja ora jahui, oj ni aajuc jacuc
ac'ujolexa.
20 Mi huenuc oj c'umananic, ja' ni ja Yespíritu ja hua Tatex tey ba
satq'uinali. Ja yeni oj c'umanuc ja ba hua tiexi.
21 Oj c'otuc ja tiempo jun huinic oj sc'ul endregal ja yermano ba oj chamuc.
Jachuc jun tatal, oj sc'ul endregal ja yunini. Jachuc jun nanal tatal, oj iljuque
condra yuj ja yuntiquili, masan oj chamuque.
22 Jach ni ja huenlexi, yuj ja huiojex ja jbiili, oj ni yilex condra ja cristianoa.
Pero ja ma' huas sc'ulan ahuantar ja masan to huax ec' ja tiempo ja huocol
jahui, ja yeni, oj ni c'ulajuc librara.
23 Ta ti c'a ayex ba jun chonab, jel c'a huax aaji ahuilex huocol, elanic xa.
Caxic ba otro chonab. Mas mi tox ch'ac abatex spetzanil ja xchonabil ja
jmojtic israeleñoili, oj cho jac ja ma' coel ni jan ja ba satq'uinali.
24 Q'uelahuil jun maestro. Mi oja hual mas nihuan ja ma' huan snebjel ja
ateli. Jachuc jun ajualal. Mi oja hual mas nihuan ja smozo.
25 Pero ja ma' huan snebjel ja ateli, jel lec ta huas slaja svivoil ja smaestro.
Jachuc jun mozo, jel lec ta oj cho bob ajyuc ajualalil. Pero ta huan c'ax alji
sbaj inpierno ja ma' Ajualal ayi, ¡jauc to ma jun mozo mas to jel tzatz oj aljuc
sbaj!

Naahuic jastal oj xihuanic yuj ja Diosi
(Lc. 12:2-9)

26 Pero mi jauc oj xihuanic yuj ja jas oj aljuc abajexi. Mi jas nac'an ay ba mi
oj chicnajuc. Mi ni jas cosa ba ch'aban ti' abal oj ajyuca.
27 Ja jas nac'an huanon yaljel ahuabyexi, alahuic satalajel abal ja huenlexi.
Ja huego, lajan soc sajaloil huanex yabjeli, jaxa huenlexi, alahuic ba yoj
comon.
28 Ja matic huas sc'ana smil ja jcuerpotiqui, mi lom la xiuyex yuj. Mix bob
xch'ay ja caltziltiqui. Mas lec, ja' oj xihuanic yuj ja Diosi, porque ja yeni, ay
yip ba oj bob xch'ay ja caltziltiqui soc jach ni ja jcuerpotiqui. Ti oj ya xch'ay
snaajel ba yoj inpierno.
29 Q'uelahuil ja yal tz'unuli. Lom nia. Mi ni ma' oj smana. Pero anima, mi
ni june ja yenlei ba mi oj yil ja hua Tatex oj co luumi.
30 ¡Jauc to ma huenlexi! Hasta ja stzotzil ja hua olomexi, cuenta ay.
31 Jayuj, mi lom la xiuyex. Yajtanubal to ni ja yal ch'in tz'unuli, ¡jauc to ma
huenlexa!

Ja ma' huax yala satalajel abal ja Jesucristo
(Lc. 12:8-9)

32 Spetzanil ja matic claro huas staa ti' ja jbiili, jachuc ja queni, oj ni jtae ti'
ja sbiilei ja ba sti sat ja jTat tey ba satq'uinali.
33 Pero spetzanil ja matic nac'ul ay yuj ja jbiili, jach ni ja queni, mi ni oj taa
ti' ja sbiile ja ba sti sat ja jTat tey ba satq'uinali.

C'olan c'olan oj yil sbaj ja cristiano yuj ja Jesusi
(Lc. 12:51-53; 14:26-27)

34 Mi lom xa c'ulanex pensar ta jaquelon ba luum ba oj ca lamxuc ja
cristiano. Mi jaquelucon ba oj ca lamxuc. Jaquelon ba oj ca q'ue pleito.
35 Jun huinic oj yil condra ja stati, jaxa jun ixuc oj yil condra ja snani. Jun
ixuc huax och alibajel, oj yil condra ja yalib ixuqui.

36 Jun huinic, ja' ni ja scondra ja suinquil ja snaji.
37 Ja ma' mas huas syajta ja snan stat que yuj ja queni, mi ni sbejuc oj
bajuca. Jachuc ja ma' mas huas syajta ja yuntiquili que yuj ja queni, mi ni
oj bajuca.
38 Pero c'ulanic ahuantar ja huocoli. Anima huax aaji locananic ja ba cruzi,
pero siquiera laic jmoc. Mi c'a, mi ni nunca oj bajuquexa.
39 Porque ja ma' huas syajta ja scuerpo, ja yaltzili huan ni sipa ba yoj c'ac'a.
Pero ja ma' mi huas syajta ja scuerpo yuj ja queni, ja yeni, oj ni staa scoltajela.

Ja nihuan majatanal oj to aajuc yi ja cristiano
(Mr. 9:41)

40 Ja ma' huas sc'ulanex recibiri, quena ni huas sc'ulanone recibira. Jaxa
ma' huas sc'ulanon recibiri, ja' ni huas sc'ulane recibir ja ma' secahuon coni.
41 Ja ma' huas sc'ulan recibir jun aluman-Dios yuj ja jecubal ni jan yuj ja
Diosi, oj sc'ul recibir ja smajtan ja jastal oj sc'ul recibir jun aluman-Dios. Jach
ni, ta huax jac jun huinic ba toj, y huan c'a xa c'ulanex recibir, jun xta yabal
ja hua majtanex oja c'uluquex recibir ja c'ac'u jahui.
42 Jaxa yal cuntiquili, ta ay c'a ma' huax yaa yi siquiera jun vaso cheel ja'
yuj ja quen jecuneji, entonces ja ma' huax yaa, ay ni jas oj to aajuc yi ja yen
chomajquili. Oj ni sc'ul recibir ja smajtani.

Ja Juani seca ja snebuman ja bay ja Jesusi
(Lc. 7:18-35)

11

1 Ja Jesusi, cuando ch'ac yaa yi mandar ja lajchahue snebumani, ti xa spila
sbaj soca. Ti huaj ja ba xchonabile ja yenlei. Huaj sloilta ja yabal ja Diosi soc
huaj see yi ja cristiano.
2 Ja Juani lutan preso ja ora jahui, jaxa cuando yab yabalil ja jas huan
sc'ulajel ec' ja Cristo, ti seca ja snebuman jumasa.
3 Huaj sob yi ta yena ni ja Cristo ja huane smajlajeli, ja' ni ja ma' tzaubal yuj
ja Diosi, —¿ma ay otro ma' oj majlaticon? xchiye.
4 Ti yala ja Jesusi: —Caaxic. Cax alahuic yab ja Juani ja jas huaxa huabyexi
soc ja jas huaxa huilahuexi porque
5 Ja ma' tupel ja sat ajyi, huan xax yila q'uinal, jaxa ma' renco ay ajyi, toj
xa huax bejyi, jaxa ma' huan c'ael ja sbactel ajyi, tojbi ta, jaxa ma' mix yab
q'uinal ajyi, huan xax yab q'uinal. Jaxa ma' cham ta ajyi, sacui ta, jaxa ma'
pobre ayi, huan xax yabye ja jas yajc'achil xa ba jel tzamali. Jach cax alahuic
yab ja Juani.
6 Jel lec oj ec' yujil ja ma' mix ec' sc'ujol ta mi quenuc ni ja jecubalon yuj ja
Diosi, x'utjiye yuj ja Jesusi.
7 Ja secabanum ja Juani ti huajyea. Jaxa Jesusi ti och sloilta jastal ay ja
Juani, como jel ja cristiano huane smaclajeli: —Jaxa cuando huajyex ja ba
ch'ayan lugari, ¿jasunc'a huaj ahuilexi? ¿Yuj ama huaj ahuilex jun huinic
lajan soc ja aj huan xta cumtz'ijel yuj ja iq'ui?
8 Entonces ¿jasunc'a ja huilahuexi? ¿Yuj ama huaj ahuilex jun huinic ba jel
tzamal juntiro ja sc'ui? Iday, ¿mi ma quechanuc huax tax ja ba snaj ja rey ja
jastal jau ba?
9 ¿Jastal lec huajyex ja tihui? ¿Yuj ama huaxa hualahuex que oja huilex
junuc ja yaluman ja Diosi? Meran nia, ja huilahuex nia, pero mas to jel
nihuan ja ma' ahuilahuexi.
10 Ja huinic jahui, yena ni ja ma' taubal ti' ja ba slibro ja Diosi:

Q'uelahuile, ay ma' oj jeque ba oj sloilta ja cabali. Ja yeni, bajtan oj ya q'ueuc
ja ateli que yuj ja hueni. Yuj ja jas huas sea ja yeni jayuj puesto oj ajyuc
ja cristiano ba oj sc'uuc ja jas oja loilta ja hueni,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
11 Mi ni june ja ma' ac'ubal yi yatel como jastal aaji yi ja Juani. Iday, jel ni
nihuan ja yateli pero ay to jas mas jel nihuan que yuj ja yatel ac'ubal yii.
Q'uelahuile ja jas huas sc'ulan ja Diosi. Huas staa jun cristiano ba jel ch'in
juntiro huax ilji, ti huax yila como jastal yuntiquil. ¿Mi ma mas jel nihuanuc
ja jau ba?
12 Desde tiempo jau q'ue ja yatel ja Juan it huax yaa bautismo, masan ora,
huan xta sbatalaan sbaje ja cristiano yuj ja mix yilahue ora oj yaa sbaje ja ba
sc'ab ja ma' tey ba satq'uinali. Lajan soc sac ajnele xta aye eq'ue.
13 Como najate ni alubal jachuca. Jach ni yalahue spetzanil ja aluman-Diosi
soc jach ni tz'ijbanubal ja ba sley ja Diosi. Jayuj cuando manxi ja Juani, c'ot
ni smeranil spetzanil ja jas tz'ijbanubal sbaj ja yeni.
14 Ja Diosi yala que ja' ni ja aluman-Dios Elías oj sec jan ajyi, pero ta huan c'ax
bob ac'uuquexi, yena nia ja Juan ja ma' jaqui. Cuando jac ja Juan jahui, ti ilxi
ja smeranil ja jas yalunej ja Diosi.
15 Ja ma' huax yab q'uinali, a yab slugaril, xchi ja Jesusi.
16 —¿Jasunc'a oj ca smojuc ja cristiano jumasa iti? Ja' mero smoje ja yal
untiqui. Q'uelahuil ja yal untiqui, ta ay c'a chab c'ole huax yiaj sbaje tajnel
nalan patio, yenle ta huax yautalaan sbaje:
17 Ja quenticoni juuticon ta ja ajmayi, jaxa huenlexi mi ni modo hua la
chaaniyexa, xchiye. Ja quenticoni octicon ta, iday ja huenlexi, mi ni modo
hua la ocyexa. Jach huax yutaj sbaje.
18 Jaxa cristiano iti, lajan soc ja jun c'ole yal untic ba mi jas huas sc'anahuei,
porque ja Juani, jel ni scomo ja suaela soc mi ni t'usan yuaj ja yaalel tz'usubi,
iday, huax yaahue och demonioil.
19 Jaxa queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali y mix como ja juaeli. Huax cho
cuaj ja yaalel tz'usubi, iday huax yutajone chitamil. Tan yacbumon bi. Ja' bi
jmoj ja cristiano jumasa jau huas stzomohue ja taq'uini soc ja otro mulanum
jumasa. Pero anima. Ja ma' mero yuntiquil ja Diosi, huan ni snaahue
sbaj machunc'a ja mero Tatali, jaxa Tatali, huan nix yila ja jc'ujoltiqui cada
jujune. Huas snaa ja Diosi ja baya lequi, xchi ja Jesusi.

Ja cristiano jumasa ja ma' mi huas sc'uanei
(Lc. 10:13-15)

20 Cuando ch'ac yal ja jachuqui, ti xa och utanuc leca. Jel ja jas yal yab ja
suinquil ja chonab ja ba sc'ulan ta jitzan ja milagro. Utjiye yuj ja mi ni modo
huas suchi ja sc'ujolei.
21 —¡Ay pobre ja huenlex ja matic suinquilex ja Corazini! Soc jach ni ja
matic suinquilex ja Betsaida, ¡jel ajul abajex! Jach c'a c'ulaji ja milagro ja ba
suinquil ja Tiro soc ja ba suinquil ja Sidoni, entonces ay xa tiempo suchi ja
sc'ujolea. Jach c'a, ja' xa ni sc'ue ja huanhuocha soc huan xa ni saxa sbaje
taana. Yatz'an xta ni tola vida ja yaltzile yuj ja smulei.
22 Huax cala, pero meran, mas yoc'an oj yii ja scastigo ja suinquil ja Tiro soc
ja suinquil ja Sidoni ja c'ac'u oja huaex yi cuenta ja Diosi. Pero ja huenlexi,
tzatz juntiro oja huiex ja castigo.
23 Jaxa huenlex ja matic suinquilex ja Capernaumi, jel lom juntiro huaxa
toya bajex. ¿Yuj ama huaxa hualahuex ta oj q'ueanic ja ba satq'uinali? ¡Ay
pobre ja huenlexi! ¡Ti ni oj jipjanic ja yoj inpierno! Ta jach c'a c'ulaji ja
milagro ja ba Sodoma ja jastal c'ulaji ja ba hua chonabilex ja huenlexi, pues
mex ch'ay snaajel masan oraa.

24 Jach huax cala, pero meran. Ja c'ac'u jau oja huaex yi cuenta ja Diosi, mas
yoc'an ja scastigoe oj aajuc yile ja suinquil ja Sodoma que yuj ja huenlexi,
xchi ja Jesusi.

Laic xa jmoc, oj xa ca jijlanic, xchi ja Jesusi
(Lc. 10:21-22)

25 Ja mismo ora jahui, ja Jesusi ti yalaa: —Ja huen Tatey, Ajualal aya ja ba
satq'uinali soc jach ni ja ba luumi. Ja ma' vivo soc ja ma' jel huas snaahuei,
mi jauc huaxa jea yi ja jastic iti. Tz'acatal, ja' huaxa jea yi ja matic ch'in huax
yaa sbaj ahuii.
26 Lec Tatey, como jach ni huaxa c'anaa.
27 Ja yaani, Tatey, quena ni huax c'ulan mandara pero huena ni ahuaunej
quia. Mi ni ma' huas snaa ta quena ni ja huuninoni. Quechan huen huaxa
naa soc ja ma' huax c'ana oj jee yi que quena ni ja hua huuninoni porque
mi ni june ma' huas snaa ba ayaa Tatey. Quechan ja quen huax naa porque
ahuuninon nia.
28 Ja Jesusi ti yal yab ja cristiano: —Ja huenlex ja matic cuchan ahuujilex
jun montón ja mandar jumasa, cuchan ni ahuujilex tola vida ja hua cargaexi,
yajtiquex xta, laic xa jmoc. Oj ni ca jijlanica.
29 ¿Mi ma xa c'anahuex oja huiex ja jmandar ja quen ba? ¡Jel oj liquicuc oj
huajuc ja hua hualtzilexi! Nebahuic ja jastal ja queni, porque jel ja jas oj jea
huilex, ti oja huilex que jel mansoon soc jel ja jpasensia.
30 Ja mandar huax caa ja queni, mi t'ilan montón cargauc. Jel tzamal oja
huabyex.

Ja snebuman ja Jesusi stuch'uhue trigo ja sc'ac'uil ja jijleli
(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

12

1 Jun c'ac'u ja Jesusi soc ja snebumani ti ecye ba jun yalajil trigo. Ja
snebumani jel xa huain xyabye. Ti stuch'uhue ja sat ja trigo. Sc'uxuhue,
2 Iday, iljiye yuj ja fariseo jumasa. Ti huaj chonjuc yabalilea: —Q'uelahuile
Jesús, xchiye, ¿mi ma jauc ja c'ac'u jijlel ja huego ba? ¿Sbej ama jach huane ja
hua nebuman ba? xchi ja fariseo.
3 Ti yala ja Jesusi: —Entonces mi ni t'un huaxa huabyex slugaril ja jas yala
ja slibro ja Diosi. ¿Mi ma xa naahuex ja jas sc'ulan ja rey David ja najatei
cuando och huain xyabi soc ja smoj jumasa?
4 Ja yeni, cuando och ja ba stemplo ja Diosi, sloohue ni ja pan ti jian ec' ja
ba sti sat ja Diosi, iday, ja pan jahui, mi sbejuc oj sloe, mi ni ja Davidi soc mi
ni ja smoji. Quechan huax bob sloo ja pagre jumasa.
5 Pero q'uelahuilex ja pagre ja ba templo. T'ilan ni huas sc'ocohue ja
sc'ac'uil ja jijleli, pero mi ni malouc ja jas huas sc'ulanei. ¿Mi ma jach
tz'ijbanubal ja ba sley ja Dios ba?
6 Ja huenlexi, jel nihuan ahuiojex ja hua temploexi, pero ja huego, como ti
xa ni ayon amoquexa, ay jas mas jel t'ilan oja huaahuex caso yuj ja templo.
7 Aa xa jac t'unuc ja hua c'ujolex ja jas huax yala ja Diosi:
Mi jauc huax c'ana ba oja milex chante ba oja huaahuex quii. Quechan huax
c'ana que oja talnayex ja syaal ja hua mojexi,
xchi ja Diosi. Pero ja huenlexi, mi ni t'un huaxa huabyex slugarila. Huanuc
to c'a xa huabyex slugaril ja yabal ja Diosi, entonces mi oja chonex yabalil ja
ma' mi ni ay smula.
8 Ja queni coelon jan ja ba satq'uinali. Quena ni oj cal jasunc'a lec sc'ulajel ja
ba c'ac'u jijleli, xchi ja Jesusi.

Tojbi jun huinic jiman xa ec' ja sc'abi
(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

9 Ja Jesusi ti xa huaja. Ti och ja ba yiglesia ja mismo judio jumasa jahui.
10 Huaj to yile, tey jun huinica. Jiman xa ec' ja sc'abi. Mi xa ni modo xbob
ya q'ueuca. Pero ja fariseo jumasa ti yalahuea: —Ja c'ac'u iti, ja' ni sbaj jijlel
tac. ¿Yuj ama sbej oj hua tojbuc ja yaan c'ac'u ba? xchiye.
11 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa huenlex ba, ta ay c'a huiojex jun chej, huan c'ax
moc' ba yoj q'ueen, ja' c'a sc'ac'uil jijleli, ¿mi ma oj bob hua eluquex ba?
12 Iday, jun chej, ¡jauc to ma ja huinic ita! Abyic t'un sbej ba. Ja sc'ac'uil
jijleli sbej ni oj c'ulaxuc ja ba leca.
13 Ti yal yab ja huinic jahui: —A q'ueuc ja hua c'abi, xchi. Jaxa huiniqui ya
q'ueuc ja sc'abi. Staa slugar como jastal ja otro jun sc'abi.
14 Jaxa fariseo ti xa elyea. Och yii yabal sbaje: —¿Jas oj c'ultic yi ja iti? ¡La
xa jch'aytic el snaajel! xchiye xta.

Ja jas yala sbaj ja Jesusi ja Isaiasi

15 Pero ja Jesusi huan ni snaa jasunc'a ja spensarei, jayuj ti xa el ja tihui.
Pero ti huaj nochan soc jitzan cristiano. Jaxa matic malo ayi, mi ni june ma'
mi ya tojbuca.
16 Pero yala que mi oj spuque ec' ja jastal tojbiyei.
17 Jachuc, c'ot ni smeranil ja jas yala ja Dios ja ba slibro ja Isaías
aluman-Dios ja najatei. Jach yala jastal iti:
18 Q'uelahuil ja jmozo. Quena ni jtzauneja. Jel ni yaj huax caba. Jel gusto
ayon soc. Oj ni caa yi ja Espíritu Santo ba oj bob sloilta yab ja cristiano
jastal oj to quii cuenta ja smulei.
19 Ja jmozo jahui mi lom oj c'umanuc, mi ni oj cho bulbunuc lom. Mi oj
ahuanuc ba yoj calle.
20 Ja ma' jel ajul ja sbaj huax ilji, mi oj yil condra ja yeni, jaxa ma' lajan soc ja
tz'iilel huax ilji, oj ni syajta ja yena. Jach oj sc'uluc ja jmozo. Oj ch'ac
xch'ay snaajel spetzanil ja jas malo ja ba luumi,
21 Jaxa cristiano ja ma' mi judiouqui, oj ni aajuc snihuanil sc'ujole yuj ja
jmozo jahui.
Jach huax yala ja Dios ja ba slibro ja Isaías tac.

Locji abal ja Jesusi ay bi soc diablo
(Mr. 3:19-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

22 Ti iiji jan yi jun huinica. Ixtalanubal juntiro yuj ja pucuji. Tupel xa ja
sati y mi xax el sc'umal. Jaxa yila ja Jesusi, ya tojbuc. Jaxa mismo ora jahui
yila q'uinal soc el sc'umal huego.
23 Ja cristiano jumasa, ja matic ti aye ja tihui, jel och juntiro ja spensarei, ti
yalahuea: —Pero ja huinic iti, ¿jas huiniquila? ¿Mi ma jauc ja Cristo ja yintil
ja rey David ba? xchiye. —Miyuc, xchi ja tuqui.
24 Jaxa fariseo, yajni yabye ja jastal jahui, ti yalahuea: —Miyuc. Es, huan
ni sc'ulan mandar ja pucuj yena, pero ja' ni yip ja tan Beelzebuji ja sepeil ja
tantic pucuji, xchiye xta.
25 Pero ja Jesusi huas snaa jastal huan xta huaatzhuunuc ja sc'ujolei, ti
yalaa: —C'ulanic t'un pensar. Ja ba jun lugar, ta huan c'ax yila sbaje condra
ja suinquili, mi ni lec oj ajyuca. Jachuc ja suinquil ba jun chonab ma sea jun
naitz, ta huan c'ax yila sbaje condra ja suinquili, ja jastal jahui, ja' ni mero
somelala.
26 Jaxa Satanás, ta yen ta c'a huas snutztalaan sbaje, ¿mi ma oj q'ueuc
spleitoe ba? Jaxa ba huas sc'ulan mandari, oj ni jomuca.

27 Ja queni, huaxa hualahuex que ja' quioj ja yip ja Beelzebú, jayuj huax
bob jc'ul mandar ja tantic pucuji. Iday, ¿jaxa hua mojex ba? Ja yenlei huan bi
sc'ulane mandar ja pucuji. ¿Ba huax yiaje ja yipe ja yenle ba? ¡Majlayic! Soc
ja hua mojex jahui, mi libre ayuquex.
28 Pero ja queni, ja Yespíritu ja Diosi huax yaa qui ja quip ba huax c'ulan
mandar ja pucuji. Naahuic xa t'usan que huan xa sc'ulajel mandar ja Dios ja
ili.
29 Q'uelahuil jun huinic ba jel ja yipi. Mi ni ma' oj bob och ba snaj ba oj yii
ja jastic sbaji. Quechan ta huax mochji bajtan ja tzatzal huinic jahui, ti oj bob
ochuc ja ba snaji. Oj ni iijuc yi ja jastic sbaji.
30 Ja ma' mix bob smojuconi, condra ni huax yilahuona, jaxa ma' mix bob
yab ja cabali, huas somo juntiro ja cristiano.
31 Ja cristiano, cuando huas slea ja smulei, chican jas tiq'ue mulalil, anima
huas staa ti' malo ja Diosi, ay modo oj ni c'ulajuque perdonara. Pero ta ja' c'a
huas staa ti' malo ja Espíritu Santo, ja mulal jahui, mi ni nunca oj c'ulajuque
perdonara.
32 Ja ma' huas staahuon ti' malo ja queni, anima ti coelon jan ja ba
satq'uinali, ay modo oj ni jc'ul perdonara pero ta ja' c'a ja Espíritu Santo huas
staahue ti' malo, eso sí, mi oj c'ulajuque perdonar, mi ni ja huego soc mi ni ja
tiempo oj to jacuqui.

Ja cristiano huax naaxi ta lec ma malo yuj ja jas huas sc'ulanei
(Lc. 6:43-45)

33 Q'uelahuil jun te' ba tzamal. Lec ni ja sat huax yaa. Mi ni modo oja
hualex que ta mi lecuca. Jach ni, jun te' ba huan xa c'ael, jaxa sat huax yaa,
mi xa ni lecuca. Mi ni modo oja hualex ta leca. Malan soc ja sat oja huilexi,
oja naex que lec ni ja steila.
34 Ja huenlexi, toj chanteex. Toj malo juntiro huan yaljel ja hua c'ujolexi
jayuj mi ni modo oj bob eluc jun cosa tzamal ja hua tiexa porque ja jas huax
el ja ba jtiitiqui, yuj ti ni ay ja ba caltziltica.
35 Jun cristiano ba toj ay ja yaltzili, tzamal ni ja jas huax el ja ba stia. Jach
ni, jun cristiano ba mi tojuc ay ja yaltzili, toj malo ni ja jas huax el ja ba stia.
36 Naahuic t'usan, ja c'ac'u jau oja huaex cuenta soc ja Diosi, cada palabra
ja hualahuex ba mi sbejuqui, mi oj elanic libre ja ora jahui.
37 Yuj ja hua tiexi oj huajanic libre ma oja huiex castigo, xchi ja Jesusi.

Ja cristiano ja ma' jel piero ja spensarei huas sc'ana oj yile jun milagro
(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

38 Ti sac'a jan chaboxe ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi soc
chaboxe ja fariseo jumasa: —Maestro, jea quiticon ta ay meran ja hua huip
ba, cosaque ti oj naaticon que meran ni ja' Dios secahua cona.
39 Ti yala ja Jesusi: —Ja queni mi jaquelucon ba oj c'uuc yabal jun cristiano
ja ma' huan xta huaatzhuunuc ja sc'ujol jmoqui. Ja jun nole ja huenlexi, ja'
xta cahuan atiex oja huilex ja yip ja Diosi, pero mi ni jas oj jeejuc ahuilexa.
Ja tiempo ti to ajyi ja Jonasi, eso sí, jeeji yi jun nihuan señaa,
40 Como ti ni ajyi oxe c'ac'u soc oxe acual ja ba yoj slucum ja nihuan chay
ja yeni. Jach ni oj cho ajyucon ja queni. Ti ni cooyon ja ba satq'uinali, pero oj
ni cho ajyucon oxe c'ac'u soc oxe acual ja ba yoj luumi.
41 Jaxa c'ac'u oja huaahuex yi cuenta ja Diosi, ti ni oj ajyuc ja suinquil ja
Ninivé, jaxa yenlei oj yaex endregal. Ja yenlei suchi ja sc'ujole ja yora loiltaji
yabye yuj ja Jonasi. Iday, ja ili ay jun ma' mas nihuan que yuj ja Jonasi.
42 Jachuc ja reina jau ja ma' el jan ja ba jun najtil lugar. Huaj sc'an yi sc'ujol
ja rey Salomoni, iday el jan ba jun najtil lugar lec. Ti ni oj ajyuc ja reina jau

cuando oja huaahuex yi cuenta ja Diosi. Ja yeni oj ni yaex endregala. Iday, ja ili ay jun ma' mas nihuan que yuj ja rey Salomoni.

Ja pucuj it ja ma' cumxi sbaj ja huiniqui
(Lc. 11:24-26)

43 Q'uelahuil jun pucuj. Huax yaa can jun huinic. Ti huax huaj ba jun
taquin lugar, jaxa tihui, c'atan xta ay eq'ue. Mix yila ora ba oj staa ja sijlubi,
pero meyuc.
44 Ti yalaa: Oj ma cumxucon soc ja huinic ja it caa cani, xchi. Ti xa cumxia.
Jaxa c'oti, ti ni ay puesto ja huinica. Chapan ay lec ja yaltzili. Tola vida huan
smajlajel.
45 Jaxa pucuji ti huaja. Huaj yii jan otro juque ja smoj pucujili, pero mas to
pegor ja jucuane jahui que soc ja yeni. Ti ochye culan ja bay ja huinic jahui.
Jaxa pobre huiniqui, mas to pegor huaji. Mas lec ay ja jastal ajyi. Jach ni ja
jun lame cristiano iti, jach ni mero oj huajuquea, xchi ja Jesusi.

Ja snan soc ja yermano ja Jesusi
(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

46 Yutzil huan to loil soc ja cristiano jumasa cuando och c'ot ja snani soc ja
yermano jumasa. Huas sc'ana oj c'umajuc yuj ja yenlei.
47 Ja Jesusi ti alji yaba: —Q'uelahuile, ja hua nani soc ja huermano jumasa,
ti aye ba fuera. Huas sc'ana oj sc'umuca, x'utji ja Jesusi.
48 Ti yalaa: —¿Jas bi la chi? ¿Machunc'a ja jnan ba? ¿Machunc'a ja quermano
ba?
49 Ja nebuman ja it tey ba jtz'eeli, ja' ni jnana y ja' ni quermano jumasa.
50 Porque chican ja ma' huas sc'uan ja jTat tey ba satq'uinali, ja yeni ja'
quermano soc ja' quermana soc ja' jnani, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja tica-inati
(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

13

1 Jun c'ac'u ja Jesusi el ja ba snaji, ti huaj culan ja ba sti ja jai.
2 Ti jac botz'an sbaj jitzan ja cristiano. Jaxa yila jel huan stzomjel sbaj ja
cristiano, ti xa q'ue ba jun barco. Ti och culan ja tihui, jaxa cristiano ti ch'ac
canuque q'uelan ja ba sti ja jai.
3 Jaxa Jesusi ti och see yi ja cristiano, pero soc jun loil sea: —Q'uelahuilex.
Jun huinic huaj ba oj stic ja inati.
4 Jaxa cuando huan sticjeli, ay ba co ba yoj bej. Pero iday, ti jac ja yalchan
jumasa. Ti stuluhue ela.
5 Jaxa tuqui, ti co ba yoj ton ja ba mey lec ja luumi, jaxa tihui, huego eli
como jel t'usan ja luumi.
6 Pero iday, cuando el q'uen ja c'ac'u, huego cho tacji porque mey yech.
Huego c'oxbi ja spoohuili.
7 Jaxa tuc inati ti co ja ba yoj q'uiix. Jaxa tihui, cho q'ui ja q'uiixi, jaxa inati,
c'utzji sq'uiel.
8 Jaxa tuqui ti co ba lequil luum. Jun nihuan alaj ajyi. Ja jun sat inati ya
pojxuc cien, jaxa otro juni, sesenta, jaxa otro juni, treinta.
9 Ja ma' ay xchiquini, a yabi, xchi ja Jesusi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

10 Ti yala ja snebumani: —Pero Cajual, ¿jasyuj quechan jun loil huaxa jea
yi ja cristiano iti? xchiye.

11 —Q'uelahuilex, ja huenlexi tzaubalex ba oja huabyex slugaril ja jastal jel
tzamal cuando huas sc'ulan mandar ja yen ja ma' tey ba satq'uinali. Ja ajyi,
ch'aban ti' abal ay ja iti. Eso sí, ja jas huax cala, mi ni clarouca, jayuj mi ni
cualquierauc ja ma' oj yab slugarili.
12 Pero ja ma' huas sc'ulan seguir sbaj, oj ni aajuc sna masa. Jel ni vivo oj
ajyuca. Pero ja ma' mi huas sc'ulan seguir sbaji, ja janec' huas snaa, oj ni
ch'ay sc'ujola.
13 Jayuj huax ca slaj jun loil. Eso sí, ja cristiano jumasa ay sate pero lajan soc
mix yilahue q'uinal. Ay xchiquine pero lajan soc mix yabye q'uinal porque
mix yabye slugaril.
14 Meran ni ja jas yala ja Isaías ja najatei:
Ja huenlexi, tola vida huanex yabjel ja yabal ja Diosi pero mi xa huabyex
slugaril. Tey ja hua satexi, pero mix yila q'uinal.
15 Ja cristiano iti, jel ch'uuy ja sc'ujolei. Ja xchiquinei, lajan soc huan xa tupel,
jaxa satei, mutz'an xa juntiro. Pero sganae. Moc to jach huas sc'ulane,
oj ni jamxuc ja satea. Oj ni yabye sbeja, oj ni can sc'ujolea. Ay modo oj
ni suchuc ja sc'ujolea, jaxa queni, oj ni ca tojbuque ajyia.
Jach ni yala ja Isaías tac.
16 Pero ja huenlex cuntiquil, jel lec xa huilahuex. Ja hua satexi huan nix yila
q'uinala, jaxa hua chiquinexi, huan nix yab q'uinala.
17 Pero meran huax cala. Q'uelahuil ja aluman-Dios ba najatei. Jach ni jitzan
ja ma' toj ni ayi, jel sgusto oj yile ja jas huanex yiljel ja huenlexi, pero mi ni
yilahuea. Jel sgustoe oj yabye ja jas huanex yabjel ja huenlexi, pero mi ni
yabyea.

Ja Jesusi yala jas sbej ja tica-inati
(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

18 Abyic. Oj cala huabyex jas sbej ja loil it sbaj ja ma' huaj stic ja inati.
19 Ta ay c'a ma' huax yab ja yabal ja ma' jel tzamal huax c'ulhuani mandar,
ja ma' tey ba satq'uinali, pero ta mi c'ax yab sbej, huego huax jac ja diablo.
Huax jac sap yi ja jas ti ni ay ja ba sc'ujoli. Ja sc'ujol ja cristiano iti, ja' ni smoj
ja inat it co ja ba yoj beji.
20 Jaxa cristiano ja ma' jel huego huax yaa sbaji, jel gusto huax yab ja yabali,
ja sc'ujol ja yenlei, ja' ni smoj ja inat it co ja ba yoj toni,
21 Pero lom nia. Huaj to cho ilxuc, cho lolaji ta. Huan c'ax jac ja huocoli, ta
ay ma' huas sc'ulan burla yuj ja yabal ja Diosi, huego huas scomo sbaj.
22 Jaxa cristiano ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi, pero yuj ja jas ay ja ba
mundo, huax aaji ch'ay sc'ujole. Huax lolaji yuj. Ja sc'ujol ja cristiano jahui,
ja' ni smoj ja inat it co ja ba yoj q'uiixi.
23 Pero ja cristiano ja ma' huax yab sbej ja yabal ja Diosi, huan ni stucbes
meran ja smodoa. Ja' ni huajel sc'ujole oj yaa yi ja smoj ja ba jel tzamali. Ja
yenlei, lajane soc ja inat it co ja ba lequil luumi. Ay ba oj ya pojxuc cien, ay
ba oj ya pojxuc sesenta, soc ay ba quechan treinta oj ya pojxuc. Ja sc'ujol ja
cristiano jahui, ja' ni smoj ja lequil inati.

Ja loil sbaj ja c'ul tey soc ja trigo

24 Ja Jesusi ti cho yala otro loila: —Oj cala huabyex jun loil jastal ayex ja ili
cuando ti xa mandar ayex yuj ja ma' tey ba satq'uinali. Lajan soc jun huinic
huax huaj stz'un ja yalaji pero ja yintil ja yalaji, puro tzamal.
25 Pero iday, cuando huane huayeli, ti huax jac ja scondra ja ajualali. Ti
huax jac stz'un can jun c'ul ba malo leca, pero ti ba mero yojol ja trigo. Ti xa
huaja.

26 Jaxa trigo eli. Q'uii. Yaa sat. Ti chicnaji ja c'ul jahua ja cuando satini ja trigo.
27 Jaxa smozo ja ajualali ti jacyea. Jac yal yab ja yajualei: Cajual, ¿mi ma lequil inatuc ja huaa quiticon ba oj tz'unticon ja ba hua hualaji? ¿Pe jastal ay ba? Pe tey jun c'ul ba jel tuc tac, xchiye.
28 —¡Seguro ja' jcondra jac yaa can ja c'ul iti! xchi ja ajualali. —Entonces ¿jasunc'a huaxa c'ana oj c'ulticon yii? ¿Oj ma huaj jotzticon ja c'ul jau ba? xchi ja mozo jumasa.
29 —Miyuc. Repente oja jotzex ja trigo cuando huanex sotzjel ja c'uli.
30 Mas lec, a canuc masan to stiempo ja jach'oji. Oj cal yab ja jach'ulumi a stzome bajtan ja c'uli. A sc'ul manoja ba oj jipxuc yoj c'ac'. Ti oj stzome tzaan ja trigo, entonces ti oj ya ochuque ba yoj jrancho, xchi ja ajualali. Jach huaj ja loil jahui, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja sbac ja mostaza
(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

31 Ti cho yala otro jun loil ja Jesusi: —Q'uelahuil ja huenlexi, ja matic mandar xa ayex yuj ja ma' tey ba satq'uinali. T'usan oj q'ueanic pero oj jitzanbananic lec como jastal ja sbac' ja mostaza.
32 Porque jun sbac' mostaza, jel ch'in juntiro. Mey otro inat ja jastal jahui. Pero iday, jun jabil mi ma' oj sc'oc ja sc'abi, huaj to iljuc, pojxi ta lec ja jun yal sbac' jahui. Hasta ja yalchani oj bob sc'uluc ja soj ja ba pimi.

Ja loil sbaj ja levadura
(Lc. 13:20-21)

33 Ja Jesusi ti cho yala otro jun loila: —Q'uelahuil ja huenlexi, ja matic mandar xa ayex yuj ja ma' tey ba satq'uinali. T'usan oj q'ueanic pero oj jitzanbananic lec como jastal ja slevadurail ja pani. Jun c'ulapan huax yiaj t'usan altiro ja levadura, ti huax ya och socan soc oxe medida harina. Huaj to yile, ja yarina, pojxi ta lec. Q'ui ta, xchi ja Jesusi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mr. 4:33-34)

34 Spetzanil ja jas sea ja Jesusi, ja' huax ya slaj jun loil. Mi ni toj juntiro yalaa, jayuj huax ya slaj sbaj soc jun loil.
35 Jachuc, c'ot ni smeranil ja jas yala ja aluman-Dios ja najatei:
Oj cala huabyex t'usan, pero oj ca slaj sbaj soc jun loil. Ja' oj cala huabyex ja jas nac'an musan to ay ajyi Masan cujlaji ja satq'uinali, mi ni huax chicnaji leca.
Jachuc, c'ot ni smeranil ja jas yala ja aluman-Diosi.

Ja Jesusi yala jas sbej ja loil sbaj ja c'ul tey soc ja trigo

36 Ja Jesusi ti spila sbaj soc ja cristiano. Ti och ba jun naitz, jaxa snebumani ti jac jobjuc yia: —Ala cabticon ba, ¿jas sbej ja loil it huaxa huala cabticon ja c'ul it q'ui ba yoj yalajil ja trigo? xchiye.
37 Ti yala ja Jesusi: —Ja ma' huas stz'unu ja lequil inati, quena nia, como ti ni coelon jan ja ba satq'uinali.
38 Jaxa yalajil ja trigo, ja' ni spetzanil ja cristiano ja ba luumi. Jaxa lequil inati, ja' ni ja ma' mandar ay yuj ja Diosi. Jaxa c'uli, ja' ni ja ma' mandar ay yuj ja yen ja ma' jel malo.
39 Jaxa jcondratic ja ma' stz'unu can ja c'uli, ja' ni ja diablo. Jaxa stiempo ja jach'oji, ja' ni ja jas ora oj c'ot tic'an ja tiempo. Jaxa jach'ulumi, ja' ni ja ángel jumasa ja smozo ja Diosi.

40 Ja jastal cala que oj tzomxuc ja c'ul jau malo, oj jipxuc yoj c'ac', jach ni oj
c'ot smeranil soc ja matic tey ba sc'ab ja diablo. Oj jipjuque ba yoj c'ac' ja ora
jau oj ni c'ot tic'an ja tiempo.
41 Oj ni jac ja cangel jumasa, como ti ni coelon jan ja ba satq'uinali. Jaxa ba
huax c'ulan mandari, ja ángel jumasa oj ni ch'ac spil can ja matic huas sc'oco
ja mandari soc ja ma' huas somo ja lugari.
42 Ti ni oj ch'ac jipjuque yuj ja ángel ba yojol ja nihuan c'ac' jahui. Ja tihui
jel oj ajyuc ja oq'ueli. Oj ni sc'ux ja yejea.
43 Pero ja ma' toj ay soc ja mandari, oj ni bi lijpuquea ja ba sti sat ja Dios
Tatal ja ba lugar jau ja ba huas sc'ulan mandari. Ja ma' ay xchiquin, a yabi,
xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja it jel ja svale

44 Ja Jesusi, otro vuelta yala jun loil: —Huan ni xa naahuex mey otro mas
tzamal yuj ja jastal mandar xa ni ayex yuj ja ma' tey ba satq'uinali. Ja jastal
iti, lajanex soc jun huinic it staa jun cosa ba jitzan lec ja svale, ti huaj smuc
cana. Jel gustoaxi juntiro, jayuj huaj xchon can spetzanil ja jas yioji siquiera
ba oj sman ja pedazo luum ja ba smucu cani.

Ja loil sbaj ja chona-ujali

45 —Meran nia. Jel lec juntiro ja ti xa mandar ayex yuj ja ma' tey ba
satq'uinali. Lajanex soc jun comerciante ja ma' ja' snegocio ja xchonjel ja
ujal ba jel ja stz'acoli.
46 Jun c'ac'u ti yila jun perla ba huax lijpi, pero jel ja stz'acoli. Ti yalaa: Oj
huaj chon can spetzanil ja jas quioji siquiera oj taa ja stz'acol ja perla iti, xchi.

Ja loil sbaj ja enubi

47 —Jachuc ja huenlex ja matic meran mandar xa ni ayex yuj ja ma' tey ba
satq'uinali. Pero ay ma' mi ni jachucuc aya. Q'uelahuil jun enub ba huax
yamxi ja chayi. Huax jipxi ba yoj ja', ti huax och ja chayi, tuctuquil tiq'ueil.
48 Cuando huax but' ja enubi, huax licji el ja ba sti ja jai, jaxa tihui, huax
aaji och ba mooch ja lequil chayi, jaxa ba mi lec sc'uxjeli, huax jipji ele.
49 Jach ni oj c'ulajuc ja cuando huax c'ot tic'an ja tiempo. Oj jac ja ángel
jumasa. Oj ch'ac spil can ja ma' malo soc ja ma' toj ayi.
50 Jaxa ma' malo, ti ni oj jipjuque ja ba yoj c'aq'ui. Ja tihui jel ja oq'ueli. Oj
ni sc'ux ja yejea.

Ja loil sbaj ja viejo soc ja ba yajc'achil

51 —¿Ja huabyex ama sbej spetzanil ja loil iti? —Cabticon, xchi ja snebu-
man jumasa.
52 Ti yala ja Jesusi: —Q'uelahuil jun ajualal. Ja ba yoj snaji ay ba yajc'achil
ja sastic sbaji, cho ay ba poco. Huax maconi yujil spetzanil, sea yajch'achil,
sea poco. Jachuc, ja ma' huas sea sbaj soc ja smoji jastal oj yaa sbaje ba sc'ab
ja Dios tey ba satq'uinali. Ja jas huas snaa, sea najate yilunej, ma yajc'achil,
oj ni maconuc spetzanila.

Ja Jesusi huaj ja ba Nazaret
(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

53 Ja Jesusi, ja jastal ch'ac yal can ja loil iti, ti xa spila sbaj ja tihua.
54 Ti huaj ja ba mero xchonabili. Ti och ja ba yiglesia ja judio ja tihui ba
oj see yi ja cristiano. Pero ja cristiano, jom juntiro ja s'olomei. Ti yalahuea:
—¿Jastal ay ja iti? ¿Ba yiaj ja svivoili? ¿Ba yiaj ja yip ba? ¡Pe huax bob sc'ul
milagro tac!

55 Pero ¡ja' yunin ja tan carpintero tac! jaxa snani, ¡ja' ni ja men María!
Jaxa yermano, ja' ni ja tan Santiago soc ja tan José soc ja tan Simón soc ja
tan Judasi.
56 Jaxa yermana ixuque ba, ¿mi ma teyuque il ba? ¿Ma' aaji sneb yuj ja jas
huax bob sc'uluqui? xchiye ja suinquil ja xchonabil ja Jesusi.
57 Malan soc ja loil jahui, juntiro boboaxiye, jayuj ja cristiano mi mero
sgustouque. Ti yala ja Jesusi: —Pe jach ni ja aluman-Dios jumasa tac. Jel
gusto iljiye ja ba otro lugari pero ja ba mero xchonabilei, soc ja ba yoj snajei,
jel ch'in iljiye, xchi ja Jesusi.
58 Jayujil mi ni sc'ulan milagro ja ba xchonabili porque ja cristiano mi ni
t'un huas sc'uanea.

Ja jastal cham ja Juan ja ma' huax yaa bautismo
(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

14

1 Ja rey Herodesi ja ma' ay yatel ja tiempo jahui, ti ch'ac yab yabalil ja jas
huan sc'ulajel ja Jesusi.
2 Ti yal yab ja smozo jumasaa: —Ja huinic jahui, seguro ja' tan Juan it ma'
huax yaa bautismo ajyi. Eso sí, cham ta nia pero seguro sacui ta ja huego,
jayuj huax bob sc'ul milagro, xchi ja reyi.
3-4 Como ja rey Herodesi, ay ni smula yuj ja slea smul soc ja ixuc Herodíasi
ja xcheum ja yijtz'in Felipe. Jaxa Juani ti yalaa: —Pero ja ixuc jahui, mi sbejuc
ja jastal aya soqui, x'utji ja rey Herodesi. Yajni alji yab claro jastal ay soc ja
ixuc jahui, ti syama ja Juani. Aaji och preso. Mochji can soc jun cadena pero
ja' ta ni smulan yuj ja yala ja smul soc ja ixuc jau Herodíasi.
5 Jaxa rey Herodesi yala que oj xch'ay snaajel pero huax xiu yuj ja cristiano
porque huax yalahue que aluman-Dios bi ja Juani.
6 Ti xa ajyi jun sq'uinil ja rey Herodesi. Jaxa ba q'uin jahui, chaani ja yal ja
ixuc Herodíasi. Jel gusto juntiro yila ja rey Herodesi, ti yalaa:
7 —Xila Dios, oj ni caa yi ja jas huas sc'ana quii, xchi ja reyi.
8 Jaxa aq'uixi ti huaj sc'an sc'ujol ja men snani. Ti yala ja snani: —Pues
c'ana yi a sec jan ba jun plato ja s'olom ja tan Juan it huax yaa bautismo, xchi
ja snan Herodíasi.
9 Jaxa yab ja rey Herodesi, jel tristeaxi pero como jel ja testigo yab ja jas
yala,
10 Jayuj ti seca suinquili: —Caxic ni. Cax c'utzuhuic jan ja s'olom ja tan Juan
it tey ba preso, xchi.
11 Ti huajyea. Ti spachahue jan ba jun plato ja s'olomi. Yaahue yi ja aq'uixi,
jaxa yeni ti yaa yi ja snani.
12 Jaxa snebuman ja Juani ti jacyea. Jac stule ja scuerpo, ti smucuhuea. Ti
huaj yale yab ja Jesusi.

Ja Jesusi yaa yi suael joe mil huinic
(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

13 Cuando yab ja Jesusi, ti q'ue jun barcoa. Spila sbaj, ti huaj ba jun ch'ayan
lugar, stuch'il. Pero iday, cuando yab ja cristiano, ti ch'ac huajuque nochana.
Soc yoque ch'ac eluque ba xchonabilei.
14 Huaj to yil ja Jesusi, ti xa aye jun nole cristiano. Ti stalna syaujulal ja
Jesusi, jayuj ch'ac ya tojbuc ja ma' malo ayi.
15 Cuando mojan oj xa mucxuc ja c'ac'u, ti jac ja snebumani. Ti yalahuea:
—Ja lugar iti jel ch'ayan juntiro soc och ta c'ac'u. Jeca xa huego ja cristiano
ba oj stae ja hacienda jumasa. Ja tihui oj stae manjel ja jas oj yabyei, xchiye.

16 —Pero ¿jas yatel oj huajuque? Aahuic yi ja suael ja huenlexi, xchi ja
Jesusi.
17 —Pero Cajual, quechan joe pan quiojtic tac, soc chab ala chay, xchiye.
18 —Pues iajic jan qui, xchi ja Jesusi.
19 Ti yal yab ja cristiano ba oj ochuque culan ja ba yoj jobi. Ti yiaj ja joe
pani soc ja chab chayi, ti sq'uela ja satq'uinali. Ti sc'ulan bendiciar ja huaelal
jahui. Ti yiaj ja pani, ti spilaa. Yaa yi ja snebumani, jaxa snebumani ya ec' yi
ja cristiano.
20 Jaxa cristiano ti huaayea. But'iye lec. Ti stuluhue ja jas can sobra, iday,
soc ja sobra pan jahui, sbut'uhue lajchahue mooch.
21 Iday, joe mil ja huinique ja ma' huai. Pilan ja ixuquei, cho ay yal untic.

Ja Jesusi bejyi ja ba sat ja jai
(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

22 Ja Jesusi ti sc'ulan mandar ja snebumani que oj huajuque soc barco ja
ba otro lado ja jai, jaxa yeni, tzaan to bi oj huajuc. Jaxa cristiano ti seca ja ba
snajei.
23 Cuando ch'ac sequi, ti huaj ba jun huitz ja yeni. Huaj sc'umuc ja Diosi. Ti
xa mucxi ja c'ac'u, jaxa yeni, stuch'il.
24 Pero ja barco, najat ay soc ja sti jai. Huan ixtalajel juntiro ja ba yoj jai
porque ja iq'ui ti jacum ja ba lado huajum ja yenlei.
25 Cuando mojan xa ja yoxil gallo, ja Jesusi ti huajum ja bay ja snebumani,
pero ti huan bejyel ba sat ja'.
26 Jaxa snebuman jumasa, cuando yilahue ay ma' huan bejyel jani, ti
jel xiuye juntiroa: —¡Pero mi ma altzilaluc ja jahui! xchiye, pero ti och
ahuanuque yuj ja xihuelei.
27 Pero ja Jesusi ti c'umani huegoa: —Tzatzal c'ujolana bajex. Ch'abananic
soc ja hua xihuelexi. Quena nia. Mi lom la xiuyex, xchi.
28 Ti yala ja Pedro: —Cajual, ta meran c'a huena ni, aa hua mandari. Oj
huaj taa jani. A cho bejyucon ja quen ja ba sat ja jai, xchi.
29 —Lec, coan ba. La, xchi ja Jesusi. Jaxa Pedro ti el ja ba barco. Och ja ba
yoj jai. Ti stojo och ja ba huan jaquel ja Jesusi.
30 Cuando ti xa huan bejyel ja ba sat jai, jun ta repente jac xihuel yuj ja iq'ui,
ti sulji coa. —Cajual, coltayon, xchi, pero ahuanel.
31 Jaxa Jesusi, huego xija ja sc'abi. Syama. —¿Yuj ama mi ni t'usan huaxa
c'uan ba? ¿Jas lom huan xta c'umal ja hua c'ujoli? x'utji ja Pedro.
32 Cuando q'ueye ja ba barco, ti ch'abaji ja iq'ui,
33 Jaxa matic tey ba yoj barco ti cooye mec'ana: —Meran lec que huena ni
yunina Diosa, xchiye.

Ja Jesusi ya tojbuc ja ma' malo ayi ja ba Genesareti
(Mr. 6:53-56)

34 Cuando elye c'ot ja ba otro lado ja jai, ti ba jun lugar sbiil Genesaret,
35 Jaxa suinquil ja lugar jahui, huego snaahue que ja' ni ja Jesusi. Ch'ac
seque spayjel ba oj ch'ac yii jan ja matic malo ayi.
36 Sc'anahue yi stz'acatal ja Jesusi siquiera oj yamjuc yi ja snich ja sc'ui,
jaxa matic ch'ac syami, ch'ac ni tojbuquea.

Ja jas huax ya jomuc ja cristiano
(Mr. 7:1-23)

15

1 Ti jac chaboxe fariseo soc chavoxe ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi.
Ti culane ja ba Jerusaleni pero jac ba oj sc'umuque ja Jesusi:
2 —¿Jastal ay ba? Pero ja hua nebuman jumasa mi ni sbejuc ja jastal huas
sac'ahue ja sc'abe cuando oj xa huauque porque ¡mi ni sbejuc huas sc'ocohue
ja scostumbre ja banquilal jumasa, xchi ja fariseo jumasa.
3 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa huenlex ba, ¡pe pegor ja jas huaxa c'ulanex tac!
Eso sí, ja costumbre, jel nihuan ahuiojex pero ja sley ja Diosi, ja' huaxa
c'ocohuex.
4 Porque ja Diosi huax yala que oj yajtatic ja jnan jtatiqui, jaxa ma' huax
c'umani malo soc ja snan stati, oj ni aajuc ch'ay snaajela.
5 Pero ja huenlexi, tuc ja jas huajel ac'ujolexi: —Naney, tatey, eso sí, huax
c'ana jcoltayex nique ajyi, pero spetzanil ja jas quioji, naca caunej yi ja Diosi,
huaxa huutaj ja hua nan atatexi.
6 Yuj ja jastal huaxa hualahuex ja jastal jahui, ¿yuj ama ja' ti oj elanic libre
ja huaxa hualahuexi? Ja jastal jahui, huaxa hualahuex que lom juntiro ja
yabal ja Diosi, que mas jel t'ilan ja hua costumbreexi.
7 Ja huenlexi, ¡toj chab cara ayex juntiro! Ja huenlex nia ja staahuex ti' ja
Diosi ja ba slibro ja aluman-Dios Isaiasi:
8 Ja cristiano, ja stiei huas sea sbaje que huas syajtayone, pero ja sc'ujolei,
najat yiojone juntiro.
9 Lom ni juntiro huax cooye mec'an ja ba sti jsata, jaxa jas huax el ja ba s'olom
ja cristiano, ja' huas seahue que ja' bi ja yabal ja Diosi,
como jach ni yala ja Isaiasi, xchi ja Jesusi.
10 Ja Jesusi ti spaya jan ja cristiano, ti yalaa: —Abyic t'un sbej ja iti.
11 Mi jauc ja jas huax och ja ba hua tiexi, ja' oj jomanic yuj. Ja jas huax el ja
ba hua tiexi, ja' mero huas somohuex, xchi ja Jesusi.
12 Ti jac ja snebumani, ti yalahuea: —Pero ja fariseo jumasa, jel coraja aye
yuj ja yabye ja hua huala jastal jahui, xchiye.
13 —Ja yenlei, como mi ni cuenta ayuque soc ja Tatal Diosi, oj ni aajuc ch'ay
snaajelea.
14 —¡Actayic can ja jau jumasa! Mutz'an ni ja satea pero iday, huane seejel yi
sbej ja ma' cho tupel ja satei. Jun huinic, ta tupel c'a ja sati, huas sea yi ja sbej
ja smoj tupel satili, ¿mi ma xchahuaniluque oj moc'uque ba yoj q'ueen ba?
¿Mi ma meranuc ja jastal jau ba? xchi ja Jesusi.
15 —Pero ¿jasyuj ja quechan loil huaxa huala cabticon ba? ¿Jaxa mi xa huala
cabticon claro? xchi ja Pedro.
16 —Jaxa huenlex ba, ¿yuj ama mi huaxa naahuex jastal aye ba?
17 Spetzanil ja jas huax och ja ba jtiitiqui, toj eq'uel huax huaji. Jaxa jahui,
¿mi ma xa naahuex ba?
18 Pero ja jas huax yala ja jc'ujoltiqui, jach ni huax el ja ba jtiitica. Ja jahui,
eso sí, huas somo ja hua hualtzilexi.
19 Ja hua pensarex ba malo, yuj ti ni ay ba ja hua c'ujolexa. Jachuc ja
milhuaneli, soc ja sleejel ja tuc ixuquei, sleejel ja tuc huiniquei, spetzanil ja
ma' lajan soc chante ja spensarei. Jach ni ay ja sc'ujolea. Jachuc ja elc'aneli
soc ja sleejel ja smul ja hua moji, gana huaxa tzica jun ja hua moji. Spetzanil
ja mulal iti, ti huax el ja ba sc'ujol ja cristiano.
20 Ja pecado jumasa iti, ja' ni huas somo ja cristiano. ¡Vaya, ja sacjel ja c'abal
yen, mi ni jas yioja!

Jun ixuc sbaj tuc raza sc'uan ja Jesusi
(Mr. 7:24-30)

21 Ja Jesusi ti el ja tihui. Ti huaj ja ba lugar ba mojan ja chonab Tiro soc ja
chonab Sidoni.
22 Ti jac jun ixuc suinquil ja lugar jahui. Cananera nia. Ti c'umani tzatz
leca: —Ay Cajual, huena ni ja yintila rey Davidi, jayuj talna jyaal. Ja cala
aq'uixi, ixta juntiro huax ilji yuj ja tan pucuji, xchi ja ixuqui.
23 Pero ja Jesusi, c'an ta yabi mi yabi. Ti jac ja snebuman jumasa. Jac aljuc
yabi que oj sec ele: —Jeca ele porque quechan lom huax yahuayotic. Pero
huahuanto xta huane yaljel ja snebumani.
24 Pero ja Jesusi ti yal yab ja ixuc jahui: —Ja queni jecubalon ba oj lee ja
ch'ayel chej jumasa pero quechan ja sbaj ja israeleño jumasa, xchi.
25 Jaxa ixuqui stela ja sc'abi, ti sc'ana yi lec pavor: —Pero Cajual, coltayon,
xchi.
26 —Pero mi ni sbejuc oj japxuc yi ja suael ja yal untiqui ba oj aaxuc yi ja
ma' mix naaxi sbaji, xchi ja Jesusi.
27 —Eso sí, meran ni Cajual. Pero q'uelahuil jun ula. Huax jac ja ba jun
naitz. Anima jauc ja sobra, oj ni aajuc yia ja ula jahui, xchi ja ixuqui.
28 —Ay nana, ¡jel lec huaxa huila porque jel huaxa c'uan! Ja jas huaxa c'ana,
oj ni c'ulajuc ahuia, xchi ja Jesusi, jaxa yal aq'uix ja ma' jel malo ayi, huego
tojbi.

Ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma' malo ayi

29 Ja Jesusi ti el ja tihui. Ja cuando ec' ja ba sti ja ja' ba Galilea, ti q'ue jun
huitza. Och culan ja tihui,
30 Jaxa cristiano, lom xta xnololi ch'ac jacuque. Ti iiji jan yi ja ma' renco ayi,
ja ma' mix bob bejyuqui, soc ja ma' tupel ja sati, soc ja ma' mix el ja sc'umali,
soc jel jitzan ja matic yioj tuctuquil tiq'ue chameli. Ti ch'ac aajuc yi endregal
ja ba sti sati, jaxa Jesusi ch'ac ya tojbuque spetzanile.
31 Jaxa cristiano, jel och ja spensare cuando yilahue huan xax el sc'umal
ja matic mix c'umani ajyi, jaxa renco jumasa, toj xa huax bejyiye. Chican
jas spaltail ja yoc sc'abei, ch'ac tojbuque. Jaxa ma' tupel ja satei, ch'ac yile
q'uinal. Yaahue yi stz'acatal ja sDios ja israeleño jumasa.

Ja Jesusi yaa yi suael chane mil huinic
(Mr. 8:1-10)

32 Ja Jesusi ti spaya jan ja snebuman jumasa, ti yalaa: —¡Jel ajul ja sbaj ja
cristiano jumasa! Ay xa oxe c'ac'u ti aye jmoctic ja ili pero mi jas yioje ja jas
oj yabyei. Mix c'ana oj jeque cuando huain xyabyei. Lom oj ch'ac yipe ja ba
beji, xchi ja Jesusi.
33 Jaxa snebumani ti yalahuea: —Pero ¿ba oj quiitic ja pan ba oj caatic
huauc jun nole cristiano jastal iti? Ja iti, oj sc'an jun montón ja pani, pero
¡jun ch'ayan lugar aytic tac! xchiye.
34 —¿Jaye to ja pan quiojtic ba? xchi ja Jesusi. —Quechan xta juque soc
chaboxe yal chay, xchiye.
35 Ti yal yab ja cristiano ba oj ochuque culan ja ba luumi.
36 Ti yiaj ja juque pani soc ja chayi. Yaa yi stz'acatal ja Diosi, ti spila yi ja
snebumani, jaxa snebuman jumasa, ch'ac xchol yi ja cristiano.
37 Jaxa cristiano ti och huauquea. But'iye lec. Ti ch'ac stzome ja jas ch'ac
can sobra, iday, cho but' otro juque mooch, pero huosan lec.
38 Iday, ¡chane mil huinic ja matic ch'ac huauquei! Pilan ja ixuquei soc ja
yal untiqui.
39 Ja Jesusi ti spila sbaj soc ja cristiano. Q'ue jun barco, ti huaj ba jun lugar
sbiil Magdala.

Ja fariseo soc ja saduceo huas sc'ana yile jun nihuan milagro
(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

16

1 Ti jacye ja fariseo jumasa. Cho jac otro cristiano saduceo sbiil ja spartida
ja yenlei. Jac sc'uluque probar ja Jesusi: —Jea quiticon jun seṉ̃a ba oj
quilticon ta ay meran ahuipi pero jea quiticon ja ba satq'uinal chomajquili,
ti oj naaticon que Dios secahua cona, xchiye.
2 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi cuando huaxa huilahuex huax chacbi
ja satq'uinali ja cuando huax och ja c'ac'u, ti huaxa hualahuexa: Ja jecheli
leman oj ajyuc ja c'ac'u, la chiyex.
3 Pero ta jel c'a chac ja c'ac'u huax el jani, ti huaxa hualahuex que: Ja yaani
oj jac jun tzatzal ic', la chiyex. Huala c'umaniyex, como ay atiex, como huan
ni xa naahuex jastal ja seṉ̃a ja satq'uinali. Eso sí, huan ni xa naahuex yena
pero iday, ja jas jel nihuan huanex yiljel ja tiempo jumasa iti, mi ni t'usan
huaxa naahuex jas sbeja.
4 Ja' mero cahuan atiex ba oja huilex ta meran ac'ubal quip yuj ja Diosi pero
como jel maloex. Mi ni t'un huax oc' ac'ujolex ja Dios ja huenlexi. Pero mi ni
jun seṉ̃a oj jeejuc ahuilex, quechan ja seṉ̃a ja Jonasi, eso sí, oj ni ahuilexa,
xchi ja Jesusi. Ti xa spila sbaja. Huají.

Ja jastal ja slevadura ja fariseo
(Mr. 8:14-21)

5 Jaxa snebuman jumasa ja Jesusi ti ec' sc'utze jan ja jaa. Iday, ch'ay sc'ujol
ja spanei.
6 Ti yala ja Jesusi: —C'ulanic t'un pensar. Aa cuidadoex soc ja slevadura ja
fariseo soc ja saduceo, xchi.
7 Pero ja snebuman jumasa ti yalahue yenle itaa: —Jach huax yala porque
mi quiajtic jan ja pani, xchiye.
8 Pero ja Jesusi huas snaa jasunc'a huane yaljeli: —Ja huenlexi lajan soc mi
jas huaxa naahuex. Ja' huajel ja hua c'ujolex ja hua panex ja mi anaahuexi.
9 Bob ta mi ahuabyex sbej. ¿Mi ni ma t'un huaxa naahuex jastal huaj ja joe
pan jahui soc ja ma' huaa joe mili? ¿Ch'ay ama c'ujolex jaye nihuac mooch
atuluhuex ja sobra ja pan jau ba?
10 Jaxa juque pani soc ja chane mil ja ma' huaa ja c'ac'u jahui soc ja jaye
mooch ja tuluhuexi, ¿mi ma xa naahuex ba?
11 Mi jauc huax c'ulan pensar ja hua panexi. Abyic q'uinal. Aa cuidadoex
soc ja slevadura ja fariseo soc ja saduceo, xchi ja Jesusi.
12 Soc ja jahui, ti xa jac sc'ujole que mi jauc huax taaji ti' ja spanei, pero ja' ni
huax taaji ti' ja jas huas sea ja fariseo soc ja saduceo, que oj bi yaa scuidadoe
soc ja jas huane seejeli. Ja' bi smoj ja slevadurail ja pani.

Ja Pedro yala claro que ja Jesús, ja' ni ja Cristo
(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

13 Ja Jesusi ti huaj ba jun lugar sbiil Cesarea Filipo. Ti sobo yi ja snebumani:
—Ja queni ti coelon jan ja ba satq'uinali, pero ja cristiano, ¿jasunc'a huax
yalahue jbaj ba?
14 Ti sac'a jan ja snebumani: —Ay ma' huax yala que ja huena ni ja Juani ja
ma' huax yaa bautismo ajyi. Jaxa tuqui huax yala que Eliasa, jaxa otro c'olei
huax yala que Jeremiasa, ma junuc ja aluman-Diosi, xchiye.
15 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa huenlexi, ¿machunquilon huaxa hualahuex ja
huenlexi? xchi.

16 —Pues huena ni ja Cristoa tac, yunina ja Dios sac'an lequi, xchi ja Simón
Pedro.
17 —A Simón, jaxa hueni, ja' ni atat ja Jonasi pero iday, mi ni ma' yala oja
hual cab ja jastal iti. Ja' ya jac ja hua c'ujol ja jTat tey ba satq'uinali. ¡Jel lec
huaxa huila!
18 Como ahuala ni cab que quena ni ja Cristooni, que yuninon ja Diosa. Soc
ja iti, jitzan ni lec ja ma' oj sc'uuconi, y oj ni cuntiquiluquea, jaxa yenlei, mi ni
oj bob c'ulajuque ganar, anima huax jac spetzanil ja yip ja diablo. Jaxa huen
Simón, ja yaani, Pedro xa ni ja hua biili. Tzatz ni lec oj ajyana jastal jun te'
tz'unan lec.
19 Ja huen oja poj ja beji y ti oj huaj nochan ja ma' oj yii ja sbej ja Diosi.
Ja hueni oj canan como jastal jloc'ol ja ba luumi. Ja jas huaxa huila mi lec
huas sc'ulan ja cristiano, jach ni oj cho yil ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba
satq'uinali. Y ja jas huaxa huala ba lequi, lec ni oj cho yil ja ma' huas sc'ulan
mandar ja ba satq'uinali, x'utji ja Pedro.
20 Ja Jesusi ti xa yal yab ja snebuman jumasa que mi bi ma' oj yal yab ta yen
bi ja Cristo ja ma' tzaubal yuj ja Diosi.

Ja Jesusi yala jastal oj ni chamuca
(Mr. 8:31-9:1; Lc. 9:22-27)

21 Desde ja tiempo jahui, ja Jesucristo q'ue see yi ja snebuman jumasa que
t'ilan bi oj huaj ba Jerusaleni. Oj bi cho aajuc yi jitzan huocol yuj ja banquilal
jumasa soc ja nihuac spagre ja judio jumasa soc ja matic huas sea ja smandar
ja Moisesi. Oj bi miljuc pero ba yoxil c'ac'u, oj ni bi sac-huuca.
22 Jaxa Pedro ti spaya el pilan ja Jesusi, ti och yal yaba: —Cajual, sc'an to
Dios, miyuc. Mi oj bobuc ahuuj ja jachuqui, xchi.
23 Ti yala ja Jesusi: —Elan ja ba jtz'eeli. Lajan soc ja' spalabra ja Satanás
huaxa huala cabi. Ja hueni quechan ba huax jac acomon. Ja' huajel ac'ujol
juntiro soc ja jastal ja spensar ja cristiano, mi jauc ja cosa sbaj Diosi, xchi ja
Jesusi.
24 Ti cho yal yab ja snebuman jumasa: —Ta ay c'a ma' huas sc'ana sip sc'ujol
jmoc, moc lom yen ita oj syajta sbaj. A yaa sbaj juntiro, anima huax aaji locan
ja ba cruzi, pero siquiera a sip juntiro sc'ujol jmoc.
25 Porque spetzanil ja ma' quechan huajel sc'ujol que oj ajyuc tzamal ja ba
luum iti, huan ni xch'aya sbaja. Pero ja ma' huax yala: Ta huala chamyon, ti
la chamyona, pero siquiera oj ajyuc lec ja caltzili - ja ma' jach huax yala yuj
ja queni, oj ni staa ja svida ba jel leca.
26 Pero ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja jas ay ja ba mundo, pero ta huan
c'ax ch'ay ja yaltzili, ¿ja' ma ba slequil ja jau ba? ¡Mi xa huala que oj bob yaa
taq'uin siquiera ba oj ajyuc lec ja yaltzil ja ora jahui!
27 Ja queni ti coelon jan ja ba satq'uinali, pero oj to ni cho jacona. Pero
cuando la jacyoni, oj ni ya lijpucon ja jTata. Oj ni sec jmoc ja yangela. Jaxa
ora jahui, chican ja yatel ja cada jujunei, ay ni jas oj caa yia.
28 Q'uelahuilex. Ja queni, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali. Pero ay chaboxe
ja huenlex ti ayex ja ili, pero mi oj chamanic masan to oja huilonex. Oj ni
ahuilonexa, pero ja' ni ja ba huax c'ulan mandari, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi stucbes sbaj ja ba sti sat ja snebumani
(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

17

1 Ti ec' huaque c'ac'u masa. Ja Jesusi soc ja Pedro soc ja Jacobo soc ja yijtz'in
Juani, ti huajye ja ba jun chaanil huitz. Stuch'ile.

2 Jaxa Jesusi stucbes sbaj ja ba sti sat ja yenlei. Ja sati lijpi juntiro jastal ja
sat ja c'ac'u. Jaxa sc'ui sact'ost'os xta huaji.
3 Huaj to yile, tey ja aluman-Dios Moisesi soc ja aluman-Dios Eliasi. Ti
huane loil soc ja Jesusi.
4 Ti yala ja Pedro: —Cajual, jel lec juntiro ti ayotic ja ili. Huan c'a xa c'ana,
jutz'in oj c'ulticon oxe yal naitz, june hua baji, soc june sbaj ja Tat Moisesi,
soc june sbaj ja Tat Eliasi, xchi ja Pedro.
5 Cuando jach huan yaljel ja Pedro, huaj to yile, jac musjuque yuj jun ason,
pero jex lijpi ja asoni. Ti yabye jun c'umal ja ba yojol ja asoni, ja' ni ja sc'umal
ja Tatal Diosi: —Ja iti, ja' ni ja cunin yaj ni huax caba. Jel gusto huax quila,
jayuj c'uanic ja huenlexi, xchi ja Diosi.
6 Jaxa yabye ja c'umani ja Diosi, ti ch'ac couque sacnujnuja. Jel xiuye
juntiro.
7 Ti jac ja Jesusi. Ti yamjiyea: —Q'ueanic, mi lom la xiuyex, x'utjiye.
8 Jaxa q'ueyei, q'uelan jacane, pero yilahue que stuch'il ja Jesusi. Mi xa
teyuc ja smoj jumasa.
9 Cuando huane xa coel ja ba huitzi, ti alji yabye yuj ja Jesusi: —Ja jas
ahuilahuexi, moc lom ma' jas ahualex yabi masan to la sacuiyon otro vuelta
porque ja queni, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali, xchi.
10 —Pero ¿jastal ay ba? Huax yala ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi
que jel bi t'ilan bajtan oj jacuc ja aluman-Dios Eliasi, xchi ja snebuman
jumasa.
11 —Meran nia, oj ni jacuc ja aluman-Dios Eliasi, jaxa yeni oj stojbes
spetzanil ja cristiano.
12 Pero huax cala huabyex, jac ta ni ja Eliasa pero mi c'ulaji caso. Sc'ulane
ja jas sc'ana sc'uluquei. Jach ni ja queni, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero
anima, oj ni yixtalauconea, xchi ja Jesusi.
13 Ti xa jac sc'ujole ja snebuman jumasa que ja' ni ja Juan huan staajel ti' ja
Jesusi, pero ja' ni ja Juan ja ma' huax yaa bautismo ajyi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun querem jel huax tup ja yiq'ui
(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

14 Cuando cooye ja ba huitzi, tey jun nole cristiano. Ti jac jun huinica. Jac
tajuc yi sc'ab ja Jesusi, ti yalaa:
15 —Cajual, talna syaal ja cunini. Jel huax tup yic'. Jel xa yioj juntiro. Tola
vida huax moc' ja ba yoj c'ac' soc ja ba yoj ja'.
16 Quiaj ta jan yi ja hua nebuman jumasa pero jun xta ay. Mix bob ya
tojbuque, xchi ja huiniqui.
17 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi, mi ni t'un huaxa c'uanex. Jel ch'uuyex
juntiro. Ay xa tiempo ti ayex jmoca. ¿Jaye to tiempo huaxa c'anahuex oj caa
jpasensia? Iaj jan qui, xchi ja Jesusi.
18 Ti yal yab ja pucuji que oj yacta can ja querem jahui, jaxa queremi,
huego huego tojbi.
19 Cuando stuch'ile ja Jesús soc ja snebumani, jaxa snebuman jumasa ti xa
sobohuea: —¿Jasyuj mi bob cujticon ja quenticon oj caaticon eluc ja pucuj ba?
xchiye.
20 —Porque mi xa c'uanex tac. Q'uelahuil ja sbac' ja mostaza. Toj ch'inic
juntiro pero ta huan c'a xa c'uanex ja jastal jahui, oj bob ahualex yab ja huitz
iti: Elan ja ili, cax ja tihui, y oj ni eluca. Mi ni jas mi oj bob ahuujilexa.
21 Pero ja jun tiq'ue pucuj iti, mi ni huax el loma. Quechan ta huaxa c'uanex
meran ja Diosi soc huaxa como ahuaelexi, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi cho yala jastal oj chamuc
(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

22 Cuando ti xa aye ba Galilea, c'atan xta aye eq'ue. Ti yala ja Jesusi: —Ja
quen ti coelon ni jan ja ba satq'uinali pero oj ni c'ulajucon endregal ja ba
sc'ab ja cristiano.
23 Oj smilone pero ba yoxil c'ac'u, oj ni sac-huucona, xchi. Pero ja
snebumani, jel triste yabye ja jas yala.

Ja jastal yaa scoperacion ja Jesusi

24 Cuando c'otye ja ba Capernaum, ti jac ja matic huas stzomo ja cop-
eración. Ti yalahue yab ja Pedro: —Ja hua maestroex ba, ¿mi ma oj yaa ja
taq'uin ba?
25 —¡Ba miyuca! xchi ja Pedro. Ti huaj sob yi ja Jesús ja ba yoj naitzi, pero
bajtan to yala jan ja Jesusi: —Pero Simón, huan nix naatic jastal ja smodo ja
ma' huas stzomo ja taq'uini y huan ni sc'ulan librar ja yermano jumasa. Jaxa
tuc jumasa, t'ilan huas sc'anahue yia.
26 —Meran ni Cajual, xchi ja Simoni. Ti yala ja Jesusi: —Mi ni sbejuc oj
caatica,
27 Pero ba mi ni ma' jas oj yal cabtic, cax ja ba jai, ti xa hua couc ja anzuelo.
Ja primero chay huax el ahuuji, a eluc y cahua yi ja stii. Ti oja taa jun taq'uina.
Iaj. Cax tupu yile. Tupu ja jbaj ja queni, cho tupu ja baj ja hueni, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala machunc'a mas nihuani
(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

18

1 Ja c'ac'u jumasa jahui, ti jac ja snebuman jumasa. Jac jobjuc yi ja Jesusi:
—Ala cabticon, ja janec' yib mandar ayticon yuj ja Dios tey ba satq'uinali,
¿machunc'a mas nihuan ba? xchiye.
2 Ja Jesusi ti spaya jan jun yal untica. Ya och ba snalane, ti yalaa:
3 —Q'uelahuilex. Mi c'a la ajyiyex como jastal yal untic, mi ni oj ochanic ja
ba sc'ab ja ma' tey ba satq'uinali.
4 Porque ja ma' ch'in huax yaa sbaji, ja jastal ja yal untic iti, yena ni mas
nihuan huax ilji yuj ja Dios ja ma' huan sc'ulajel mandar ja ba satq'uinali.
5 Jaxa ma' huas sc'ulan recibir jun yal untic ja jastal iti yuj ni yaj huax
yabyona, lajan soc quena ni huas sc'ulanon recibira.

Mi loiltajneluc ja ma' huas slea smuli
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

6 Pero ja ma' huas somo yi ja spensar ja jun ch'inita ja ma' huas sc'uanoni,
mas lec, mocho yi jun sc'ab cha' ja ba snuq'ui. A jipjuc ba yoj ja', jaxa tihui, ti
ni oj chamuca.
7 ¡Jel ajul ja sbaj ja cristiano ba mundo iti! Jel ja ma' huas somo ja s'olomei,
pero jach nia. T'ilan ni oj ajyuc ja ma' huas somo ja s'olom ja cristiano pero
¡pobre ja matic huas somo!
8 Ja' c'a hua c'ab ma ja' hua huoqui huax ya lee ja hua muli, pues mas lec, a
ch'ay snaajel junuc. Mas lec mey jun ahuoc huala och ja ba lequil vida. Mas
lec renco ochan, no que soc ja tz'ican ahuoc ac'abi ti oj huajan ba yoj c'ac' jau
ba mi ni nunca huax tupi.
9 Ja' c'a june ja hua sat huax ya lee ja hua muli, mas lec a ch'ay snaajel junuc.
Mas lec quechan june ja hua sat oj ochan ja ba lequil vida que no que soc ja
tey ja xchabil ja hua sat oj jipjan ba sc'ajc'al ja inpierno.

Ja loil sbaj ja ch'ayel cheji
(Lc. 15:3-7)

10 Moc lomuc ahuilex menos ja yal ch'in jumasa iti, porque ja yenlei, huane
q'ueljel yuj ja ángel jumasa. Jaxa ángel jumasa jahui, ti ni ay ba satq'uinala, y
ti ni aye ja ba sti sat ja jTati.
11 Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero jac jcolta ja ma' ch'ayeli.
12 Jun huinic, ta ay c'a yioj cien chej pero ta huan c'ax ch'ay junuc ja jahui,
oj ni yaa can ja noventa nueve ja ba huitzi. Oj ni huaj slee ja jun it ch'ay can
yuji. ¿Mi ma jach ni oj sc'ul ba?
13 Pero man to huas staa, ti xa huax cujlaji ja sc'ujoli. Mas jel sgusto ja jun
jau it ch'ay yujili soc ja noventa nueve mi ch'ayeluqui.
14 Porque ja hua Tatex tey ba satq'uinali, mi ni june huas sc'ana oj ch'ayuc
ja yal ch'in jumasa iti.

Ja sbej ja jastal oj c'ul perdonar jbajtiqui (Lc. 17:3)

15 Ta huan c'a slea smul ja hua huermano, caax. Cax como, pero atuch'ilex.
Ta huan c'a smacla ja jas oja huali, oj ni tojbuca.
16 Pero ta mi c'a huas smacla ja jas oja huali, ti xa lea junuc ma chabuc ja
hua testigo cosaque jachuc oj ilxuc ja smeranili porque ay chaboxe tial.
17 Pero ta mi ni c'a jastal jahui mi smacla, ala claro ba yoj iglesia. Mi ni c'a
ja iglesia, mi c'a cho smacla, entonces lajan soc ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi.
Ilahuic jastal june ja ma' mi ni huax naatic sbaji, jastal ja ma' lom huax yaa
ba sc'ab ja taq'uini. Jach oja huilex.
18 Pero huax cala, pero meran, ja huenlexi oj cananic como jastal jloc'ol ja
ba luumi. Ja jas huaxa huilahuex mi lec huas sc'ulane ja cristiano, jach ni oj
cho yil ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba satq'uinali. Y ja jas huaxa huala ba
lequi, lec ni oj cho yil ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba satq'uinali.
19 Soc oj to cala huabyex otro cosa. Ta ay c'a chahuanex lajti abal ayex
huaxa c'anahuex yi ja Díos jun cosa, oj ni yaa huilex ja jTat tey ba satq'uinali.
20 Ta tzoman c'a ay chaboxe yuj ja jbiil ja queni, ti ni oj ajyucon ja ba
snalanei, xchi ja Jesusi.
21 Ti jac sob ja Pedro: —Cajual, jun quermano, ta huan c'a slea smul jmoc,
¿jaye vuelta oj c'ul perdonar ba? ¿Oj ma jc'ul perdonar juque vuelta? xchi.
22 —¡Jas yatel quechan juque vuelta huaxa c'ana oja c'ul perdonar! Chican
jaye vuelta, c'ulan ni perdonara.

Ja loil sbaj ja mozo ja ma' mi yaa sperdon

23 Ja ma' mandar ay yuj ja Dios tey ba satq'uinali, ja' ni mero sbej oja c'ul
perdonar abajexa. Maclayic ja jas sc'ulan jun rey huas sc'ana oj aajuc yi
cuenta yuj ja smozo jumasa.
24 Cuando ja' huane cuenta soc ja smozo, ti payji jan june ja ma' ay sel soqui,
pero jel aay juntiro ja seli.
25 Pero iday, mi ni modo huax bob stupa. Jayuj ti yala ja ajualali que oj
chonjuc ja yeni soc ja xcheumi soc ja yuntiquili, soc spetzanil ja jastic sbaji.
Jachuc oj bi bob stup ja seli.
26 Jaxa mozo ti sipa sbaj ja ba sti sat ja ajualali: Cajual, ¿mi ma oja huaa t'an
qui perdón? Majlayon t'usan. Oj ni tup ahuia, pero spetzanil, xchi ja mozo.
27 Jaxa ajualali stalna syaal ja smozo. Ya huaj libre. Ch'ac sc'ul perdonar
spetzanil ja seli.
28 Ti huaj ja mozo. Ti staa sbaj soc jun ja smoj mozoili. Jaxa mozo jahui,
ay sel soc ja ma' ch'ayji ta yi ja sel soc ja yajuali, pero ja jun iti, t'usan ja seli.
Iday, ti syamaa. Stz'oto yi ja snuq'ui: Aa qui huego ja hua jeli, xyutaj.
29 Jaxa smoj mozoili ti cho sipa sbaj ja ba sti sati: ¿Mi ma oja huaa t'an qui
perdón? Majlayon t'usan. Oj ni tup ahuia, xchi.

30 Jaxa yeni, mi ni t'un yaba. Yiaj. Huaj ya och preso. Masan to yaa ja seli,
ti to ya el librea.
31 Pero ilji ja jas sc'ulane. Iljiye yuj ja otro mozo jumasa. Juntiro och
stristeilei. Huaj yale yab ja yajualei.
32 Jaxa yajualei ti spaya jan ja ma' sc'ulan ta perdonari: Ja huen mozo, jel
maloa juntiro. Ja quen caa hui perdón porque ja c'ana qui lec perdón.
33 Jaxa hua moj mozoili, mi ni huaxa talna syaujulala ja jastal jtalna ja hua
yaujulal ja hueni. Pero ¿jasyujil? xchi ja ajualali.
34 Jel xa q'ueel juntiro ja scoraja jayuj ti xa yaa ba sc'ab ja matic jel tzatz
huax yaa castigo. Ti bi oj ajyuc masan to huax ch'ac tupuc ja seli.
35 Ti cho yala ja Jesusi: —Jachuc ja huenlexi, ta mi c'a xa c'ulanex perdonar
soc spetzanil ja hua c'ujolex ja hua huermanoexi, jach oj cho sc'uluc ahuilex
ja jTat tey ba satq'uinali, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala que mi sbejuc oj spil sbaj ja ma' nupaneli
(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

19

1 Ja cuando ch'ac ta yal ja jastal jahui, ti xa el ja ba Galilea. Ti huaj ja ba
lugar Judea ja ba otro lado ja nihuanja Jordani.
2 Iday, nochji yuj jitzan cristiano. Ti ch'ac ya tojbuc ja chamum jumasa.
3 Ti jac chaboxe fariseoa. Jac sc'uluque probar ja Jesusi: —Ala cabticon ba.
Jun huinic soc ja xcheumi, ta huan c'a spila sbaje ja ba mi sbejuqui, ¿lec ama
ba? ¿Jas huaxa huala soc ja hua mandar ja huen ba?
4 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ni ma t'usan huaxa q'uelahuex ja yabal ja Dios ba?
Ja ma' sc'ulanexi, sc'ulan ixuc soc cho sc'ulan huinic. Jach ni masan cujlaji ja
satq'uinali.
5 Jayuj yala que jun huinic, t'ilan oj yaa can ja snan stati. Oj bi yii ja
xcheumi. Meran nia, chahuane ajyi pero ja huego, lajan soc quechan xta
june aye.
6 Jayuj huax alxi que mi xa chabeuc, quechan xta june. Ja jas ya staa sbaj
ja Diosi, mi lecuc ay ma' oj jac spile, xchi ja Jesusi.
7 —Entonces, ¿jasyujil ja yala ja Moisesi que oj yaa yi jun juun ja xcheume
ja cuando huas spila sbaje ba? xchi ja fariseo.
8 Ti yala ja Jesusi: —Yala nia, pero yuj ja jel ch'uuy ja hua c'ujolexi, jayuj
yala que oja pil abajex soc ja hua cheumexi. Pero ja cujlaji ja satq'uinali, mi
jachucuc ay.
9 Pero ja queni huax cala huabyex, ja ma' c'a lom huas sipa can ja xcheumi,
ta mi c'a huanuc sleejel smul soc otro huinic, ti c'a huax cho nupani soc otro
ixuc, huan ni slea smula. Jach ni, ja ma' huax cho nupani soc ja ixuc it jipubal
cani, huan ni cho staa smula, xchi ja Jesusi.
10 Ti yala ja snebuman jumasa: —Entonces ta jach c'a ay jun huinic soc ja
xcheumi, mas lec mi la nupaniticon, xchiye.
11 Ti yala ja Jesusi: —Ja iti, chican chican ja ma' huax yab slugarili.
Quechan ita ja ma' ac'ubal spensar yuj ja Diosi.
12 Tuctuquil ay ja ma' mix nupani. Ay ma' manxel yuj ni mi tz'icanuc
ac'ubala. Soc ay ma' ba satq'uinal xa it huax jom lom ja scuerpo ba mi oj
c'anc'onuc oj yii jun ixuc. Soc ay ma' mix nupani yuj huas sc'ana oj ajyuc
libre cosaque oj bob sc'uluc ja jas huas sc'ana ja Dios ja ma' mero huas sc'ulan
mandar ja ba satq'uinali. Ta huan c'ax bob ahuujilex, pues jel lec, xchi ja
Jesusi.

Ja Jesusi sc'ulan bendiciar ja yal untiqui
(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

13 Ja Jesusi ti iiji jan yi chaboxe yal untica. C'anji yi pavor que oj bi syame,
oj bi sc'umuc ja Dios yuj ja yenlei. Pero ja snebuman jumasa scomohue ja
snan statei.
14 Ti yala ja Jesusi: —Miyuc. Actayic. A jacuc jmoc ja yal untiqui. Mi lom
xa macahuex. Ja jastal ja sc'ujol ja yal untic iti, jach ni ay ja sc'ujole ja ma'
mandar ay yuj ja jTat tey ba satq'uinali, xchi ja Jesusi.
15 Cuando ch'ac ya cajan ja sc'ab ja s'olomei, ti el ja tihui.

Ja querem rico sc'uman ja Jesusi
(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

16 Huaj to yil ja Jesusi, ti jac jun solteroa: —Maestro, jel leca juntiro. Ala
cab jasunc'a lec oj c'uluc oj quil jun vida ba jel lec ba mi ni nunca oj ch'acuc,
xchi.
17 —¿Jasyuj huaxa huala cab que leconi? Mi ni june ma' lec, quechan ja
Diosi. Pero ta huan c'a xa c'ana oj ochan ja vida ba lequi, c'uan ja mandari,
x'utji.
18 —Pero ¿jas mandaril ba? xchi ja soltero. Ti yala ja Jesusi: —Moc lom
milhuanan. Moc alee amul soc jun ixuc. Moc lom elc'anan. Moc lomuc alee
mentira.
19 Yajta ja hua nan atati. Yaj oja huab ja hua moji jastal ja huen yaj huaxa
huab abaji, xchi ja Jesusi.
20 —Pero jach ni huax c'ulan man jch'inila. ¿Jasunc'a huas sc'ulanon palta
ba? xchi ja soltero.
21 Ti alji yab yuj ja Jesusi: —Ta meran huaxa c'ana toj lec oj ajyani, caax.
Cax chono can ja jastic ahuioji, ti xa huaa yi ja pobre jumasa. Cuando xch'ac
ac'uluc jachuc, ti la jac jmoca, ti oja huil que oj ni ata ja jas jel tzamal ja ba
satq'uinali, x'utji yuj ja Jesusi.
22 Jaxa soltero jahui, cuando ch'ac yabi, jel triste huaji porque jel ja jastic
sbaji.
23 Ja Jesusi ti yal yab ja snebuman jumasa: —Jel huocol huax yaa sbaj jun
rico ba oj c'ulajuc mandar yuj ja ma' tey ba satq'uinali. Pero meran huax
cala.
24 Soc oj cho cala huabyex otro vuelta, mas mi huocoluc oj ec' jun camello
ba sotol ja tz'istaq'uini que jun rico oj yaa sbaj oj c'ulajuc mandar yuj ja Diosi,
xchi ja Jesusi.
25 —Entonces ¿machunc'a oj bob el libre soc ja smul ba? xchi ja snebumani.
Cham yabye juntiro ja yabye ja jas yala ja Jesusi.
26 Ti tojtoq'ueljiye lec yuj ja Jesusi: —Ja cristiano, mi jas oj bob yuj, pero ja
Diosi, mi huocoluc. Oj ni bob yuj spetzanila.
27 Ja Pedro ti yalaa: —Entonces, ¿jaxa quenticon ba? Caunejticon can
spetzanil ja jastic quiojticoni ba oj ajyucoticon amoc. ¿Jasunc'a oj aajuc
quiticon ba? xchi.
28 —Pues oj cala huabyex ja smeranili. Ja queni ti coelon jan ja ba
satq'uinali pero ja ba yajc'achil ja mundoi, oj ni aajuc jun catel ba jel tzamal
juntiro. Y jachuc ja huenlexi ja lajchahuanexi, oj ni cho aajuc ahuatelexa.
Oja tojbesex ja cristiano ba Israel. Jach ni oj aajuc ahuilex ja huenlexi yuj ja
hua jipunejex ja hua c'ujolex jmoqui.
29 Jach ni spetzanil ja ma' yauneje can ja snaji, ma ja yermano jumasa, ma
ja yermana jumasa, soc ja snan stati, ma ja xcheumi, ma ja yuntiquili, ma ja
slugari yuj ja sipa sc'ujole jmoc ja queni, oj ni aajuc yi sloc'ol spetzanila, soc

cien vuelta mas. Oj cho aajuc yi jun svida ba jel tzamal ba mi ni nunca huax ch'aqui.
30 Soc jitzan ja ma' nihuan huax ilji ja ili, pero ja tihui, jel juntiro ch'in oj iljuque. Soc jitzan ja ma' jel ch'in huax iljiye ja ili, jaxa tihui, jel nihuan oj iljuque, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja atjumi

20

1 Cuando mandar xa ayex yuj ja ma' tey ba satq'uinali, mi xa sbejuc oja huil abajex condra. Q'uelahuil jun ajualal. Ja sacbeli huaj sc'ul trato soc ja atjum jumasa ba oj atjuque ja ba yalajil ja stz'usubi.
2 Oj bi tupjuque joe peso ja c'ac'u. Cuando ch'ac ta sc'uluque ja trato, ti xa seca ba yalaja.
3 Cuando chaan xa lec ja c'ac'u, ti xa cho huaj otro vuelta ja ba plaza. Ti yila ti saculcul ec' ja ma' mey yatelei.
4 Ti yal yaba: Caaxic ja huenlex chomajquili. Cax taahuic ja catjum tey ba calaji. Mix cham ac'ujolex ja hua tz'acolexi. Oj caa huilex, xchi ja ajualali. Ti huajyea.
5 Jaxa cujlaji ja c'ac'u, ti cho huaj otro vuelta ja ba plaza, soc ja nalan tz'elan c'ac'u cho huaji.
6 Soc huaj jun vuelta mojan xa las cinco. Ti cho staa otro chaboxe huinique ti tec'ane ec'a: ¿Jasyuj ti ayex ja il snajtil ja c'ac'u meyuc ahuatelexi? xchi ja ajualali.
7 Porque mi ma' huax yala cabticon atel, xchiye. Pues caaxic ba calaji. Ay catel ja quen, xchi ja ajualali.
8 Cuando q'uicbi ja q'uinali, ja suinquil ja yalajil tz'usubi ti yal yab ja smayordomo: Paya xa jan ja atjum jumasa. Aa xa yi ja stz'acolei. Bajtan oja huaa yi ja ma' tzaan juli, x'utji ja mayordomo.
9 Ti jacye ja ma' ochye atel ba las cinco. Cada huinic aaji yile jotique peso.
10 Jaxa yajni jacye ja ma' bajtan ochye ateli, huego c'umani sc'ujole oj aajuc yi mas. Pero jach ni ja yenlei, jotique peso sc'ulane recibir.
11 Yajni yilahue quechan joe peso aaji yilei, jel q'ue juntiro ja scorajae soc ja yajualei.
12 Ja yenle ja ma' tzaan ochye ateli, quechan jun ora atjiye iday, jun xta lajan ja jtz'acolticoni. Jaxa quenticoni, snajtil ja c'ac'u huanticon atel y jel yaj juntiro ja c'ac'u, xchiye ja atjum jumasa jahui.
13 Pero tata, ¿mi ma cal ni huab que joe peso oj caa hui ba? Ja quen mey xlolaya.
14 Iajic ja ba hua baj ja huenlexi. Caaxic. Ja huinic it ja ma' tzaan ochi, oj ni caa yi ja jastal caa huilex ja huenlexi, como jach ni huax c'anaa.
15 ¿Mi ma sbejuc ni oj c'uluc ja jas huax c'ana soc ja jas quioj ba? Ja huenlexi, jel envidiosoex soc ja ma' huaxa huilahuex jaman ja jc'ab soqui, xchi ja ajualali.
16 Pues jach ni aya, xchi ja Jesusi. Ja ma' huaxa huilahuex tzaan ay ja ba luumi, yen to bajtan oj ajyuc ja ba huas sc'ulan mandar ja mero Ajualali. Jaxa ma' bajtan ay ja ba luumi, yen tzaan oj ajyuc ja tihui.

Yoxil vuelta yala ja Jesusi jastal oj chamuqui
(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

17 Cuando ti huajume ja ba Jerusaleni, smoj jitzan cristiano. Ti spiltalaan ja lajchahue snebuman ja ba lado bay ja yeni. Ti xa yala ja Jesusi:

18 —Q'uelahuilex. Huajumotic xa ba Jerusaleni. Ja queni coelon jan ja ba
satq'uinali pero anima, oj ni c'ulajucon endregal ja ba sc'ab ja nihuac pagre
jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi. Ja yenlei oj yaone endregal
ba oj miljucon.
19 Oj yaone yi ja ba sc'ab ja ma' mi sc'uan ja Diosi, jaxa yenlei, oj yixtalau-
cone lec. Oj smac'one soc cabresto, ti oj yaone locan ja ba cruzi. Pero ba yoxil
c'ac'u oj sac-huucon, xchi ja Jesusi.

Ja snan ja Jacobo soc ja Juani sc'ana yi pavor ja Jesusi
(Mr. 10:35-45)

20 Jaxa xcheum ja Zebedeo ti yiaj och ja yuntiquili. Jaxa ixuc jahui ti huaj
staa yi sc'ab ja Jesusi. Huaj sc'an yi pavor.
21 —¿Jasunc'a huaxa c'ana ja huen nana? xchi ja Jesusi. —Cajual, ja' huax
c'ana, cuando och ta huateli, huax c'ana hui pavor oja huaa yi ba mas tzatz
ja yatele ja cuntiquili, xchi ja ixuqui.
22 —Pero nana, ja hueni, mi xa naa jasunc'a huana sc'anjeli, xchi ja Jesusi.
Jaxa huenlex queremtic, ¿oj ma bob ac'uluquex ahuantar jun nihuan huocol
ba? ¿Oj ma huaa bajex ba oj chamanic? xchi ja Jesusi. —Ojo, xchi ja yenlei.
23 Ti yala ja Jesusi: —Meran nia, lajan oj quiitic ja huocoli. Pero ba oj caa
hui ja atel ba mas tzatzi, mi ni sbejuc oj caa huia. Tzaubal ni yuj ja ma' oj yaa
yi ja jTata, xchi ja Jesusi.
24 Jaxa lajunhuane ja smoj snebumanil, cuando ch'ac yabye ja iti, jel q'ue
ja scorajae soc ja chab huinique jahui.
25 Ti yala ja Jesusi: —Ch'abananic. Ja matic mi sc'uan ja Diosi, huan ni xa
naahuex jastal culan yuj ja ma' ay yatel yujilei. Jel c'aq'ue. Jel menos huax
yilahue ja suiniquei.
26 Pero ja huenlexi, mi jach oja huila bajex. Ta huan c'a xa c'anahuex
nihuan oj ajyanic, colta ja hua mojexi.
27 Ta huaxa c'ana ajyanic jepeil, ochanic mozoil.
28 Q'uelahuil ja queni. Coelon jan ja ba satq'uinali pero mi jaquelucon ba
ay ma' oj yateltayon. Jaquelon ba oj colta ja cristiano - oj caa ja jvida ba oj
bob ajyuc libre spetzanil ja yenlei.

Ja Jesusi ya tojbuc chahuane tupel ja satei
(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)

29 Cuando elye ja ba chonab Jericó, nochjiye yuj jitzan cristiano.
30 Jaxa ba sti ja beji, ti culan ec' chab huinica. Tupel ja satei. Yabye yabalil
ja Jesusi que ti bi ec'um ja tihui: —Cajual, talna jyaalticon. Huena ni yintil ja
rey Davida, pero ahuanel huane yaljel.
31 Jaxa cristiano, huane xta huooljuc: —Ch'abananic ja huenlex pac'a sat,
xchiye xta. Pero ja ma' tupel ja satei, mas to ahuaniye: —Cajual, talna
jyaalticon. Huena ni yintil ja rey Davidi, jecubala yuj ja Dios jel nihuani,
xchiye.
32 Ti c'ot tec'an ja Jesusi. Spaya jani: —¿Jasunc'a huaxa c'ana oj c'uluc
ahuilex ja huenlex ba? xchi.
33 —Cajual, huax c'ana oj hua quilticon q'uinal, xchiye.
34 Ti talnaji syaale yuj ja Jesusi. Yamji yile ja satei. Huego yilahue q'uinal,
ti xa huajye nochan soc ja Jesusa.

Ja Jesusi, ja jastal och c'ot ja ba Jerusaleni
(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

21

1 Cuando mojan xa yioje ja Jerusaleni, ti c'otye ba jun lugar sbiil Betfagé ja
bay ja huitz Olívosi. Ja Jesusi huas sc'ana sec chabe ja snebumani,
2 Ti yal yabyea: —Caaxic ja ba ch'in chonab ja ba lado sti jsatiqui. Jaxa
tihui, ti oja taex jun burra mochantea. Cho ay ni yal. Tucuhuic. Iajic jan qui.
3 Ta ay c'a ma' jas huax yala huabyex, alahuic yabi, ja' huas sc'ulan
necesitar ja Cajualtiqui, utajic. Pues iajic ba, oj yutex, xchi ja Jesusi.
4 Spetzanil ja jastal iti, jach huaji, iday c'ot ni smeranil ja jas yala ja
aluman-Dios ja najatei:
5 Cax alahuic yab ja suinquil ja Jerusaleni: Q'uelahuilex, ja hua reyexi oj xa
jac amoquex. Cajan burrito oj jacuc. Pobre ni huax jaca. Cajan jun yal
burro, yal jun burra ba carga oj jacuc ja hua reyexi.
Jach ni huax yala ja aluman-Dios tac.
6 Ti huajye ja snebumani. Sc'ulane nia ja jas alji yabye yuj ja Jesusi.
7 Ti yiaje jan ja burra soc ja yali. Ti ya bacan ja sc'uei, ti q'ue ja Jesusa.
Quechan scujlaban ja c'uutz jahui.
8 Jaxa cristiano, jel aaye juntiro. Ch'ac slich'e ja sc'ue ja ba yoj beji, soc ay ma'
sc'utzu ja spoohuil ja tei. Ti xcholohue ja ba beji.
9 Jitzan ja cristiano ja ma' ba sti sat ja Jesusi soc jitzan lec ja ma' tzaan ba
spatiqui. Spetzanil huane xta ahuanel: —¡Viva ja ma' yintil ni ja rey Davidi!
¡Stz'acatal ja ma' jac yuj ja sbiil ja Cajualtiqui! ¡Viva ja ma' tey ba satq'uinali!
xchiye xta ja cristiano.
10 Cuando ochye ja ba Jerusaleni, spetzanil ja suinquili, jel och ja spensare:
—¿Machunc'a ja iti? xchiye.
11 Jaxa tuc cristiano: —Ja huinic iti, aluman-Dios nia, ja' ni ja Jesús ba Nazaret
sbaj Galilea, xchiye.

Ja Jesusi snutzuhue ja ma' ay jas huane sc'ulajel ja ba templo
(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

12 Ja Jesusi ti och ja ba spatioil ja templo. Ti yila ja ma' huan xchonjel ja cosa
soc ja ma' huan smanjeli. Jaxa yeni, ch'ac snutz el spetzanile. Jaxa smesa ja
ma' huan sc'ulajel cambiar ja taq'uini, ti suichpun ele. Jach ni ja silla ja ma'
huan xchonjel paloma.
13 —Ja jnaji, quechan ba huax c'umaxi ja Diosi, ¿mi ma jach ni tz'ijbanubal
ba? Pero ja huenlexi, ¡huaahuex ta pax snaj lagronil! xchi ja Jesusi.
14 Ja matic tupel ja satei soc ja renco jumasa ti huajye soc ja Jesusi cuando
ti xa ay ba yojol ja templo. Jaxa yeni ch'ac ni ya tojbuca.
15 Spetzanil ja jastic jel tzamal huan sc'ulajel ja Jesusi, huane yiljel ja
nihuac spagre ja judio jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi.
Cho huane yabjel ja jastal ja yahuanel ja yal untic jumasa: —¡Viva ja yintil ja
rey Davidi! xchiye xta, iday, jaxa yenlei, jel q'ue juntiro ja scorajae ja yabyei.
16 Ti xa yalahue yab ja Jesusi: —¿Mi ma xa huab ja jas huane yaljel ja yal
untic it ba? xchi ja pagre jumasa. Ti yala ja Jesusi: —¡Jastal mi oj cabi! Bob ta
mi ni nunca huaxa q'uelahuex ja juun ja huenlexi ja ba huax yala jastal iti:
Jel toyjiya juntiro pero ja' ni ba sti ja yal untic jumasa, ja' sti ja ma' huan to
chuuneli.
¿Mi ma jach ni huax yala ja yabal ja Dios ba? xchi ja Jesusi.
17 Ja Jesusi ti sipa can ja yenlei. El ja ba chonabi, ti huaj ja ba jun ch'in chonab,
Betania sbiil. Ja tihui, ti staa ja sposada ja ba huayi.

Ja Jesusi yala que mi oj ajyuc ja sat ja higo
(Mr. 11:12-14, 20-26)

18 Ja Jesusi sacbel saj to cumxi ja ba Jerusaleni, pero cuando ti xa ay ja ba
beji, ti jac huain xyaba.
19 Ti yila jun steil ja higo tey ba sti ja bej ba eq'ui. Ti huaj sq'uel c'ubana,
pero mi ni jun sat aya. Quechan tey ja spoohuili. Ti yalaa: —Ja huen higo, mi
ni nunca oj ajyuc ja hua sati. Jaxa steil ja higo, huego tacji.
20 Jaxa yilahue ja snebumani, jel och juntiro ja spensarei. Ti yalahuea:
—¿Jasyujil ja steil ja higo huego huego tacji? xchiye.
21 Ti yala ja Jesusi: —Huan c'a xa c'uanex meran, mi lom xc'umani ja hua
c'ujolex, jach ni ja huenlexi. Oj ni bobuc ahuujilex soc ja steil ja higo iti. Soc
mi quechanuc ja iti. Oj bob ahualex yab ja huitzi, elan ja ili, cax jipa baj ba
yoj jai, y oj ni c'otuca.
22 Porque spetzanil ja jas huaxa c'anahuex yi ja Diosi, ta huan c'a xa
c'uanex merani, oj ni aajuc ahuilexa, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi ma' ac'uni ja yateli
(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

23 Ja Jesusi cuando och ja ba templo, ti q'ue see yi ja cristiano. Ti jac ja
nihuac pagre jumasa soc ja ma' banquilal ay yujile ja cristiano. Ti yalahuea:
—¿Yuj ama ay ahuatel ja huen huaxa c'ulan ja cosa jumasa iti? Entonces, ¿ma'
yaa hui ja hua huateli? xyutaje.
24 Ti yala ja Jesusi: —Jachuc ja queni, ay jas huax c'ana job ahuilex. Ta huan
c'a xa hualahuex cabi, entonces oj cala huabyex ma' yaa qui oj c'uluc ja cosa
jumasa iti.
25 Jaxa Juan it huax yaa bautismo, ¿machunc'a yala oj sc'ul bautizar ja
cristiano? ¿Ja' ma alji yab yuj ja ma' tey ba satq'uinali, ma ja' alji yab yuj
ja cristiano? Pero ja pagre jumasa soc ja banquilal jumasa ti ochye loil yenle
mismo: —Huan c'ax calatic ja ma' tey ba satq'uinali, entonces oj yal cabtic,
entonces, ¿jaxa yuj ja mi xa c'uanex ba? oj yutotic.
26 Iday, ta huan c'ax cho calatic que ja' sbaj cristiano, jel xihuel ja sbaj
porque ay modo ay jas oj yal cabtic porque spetzanil huax yalahue que
aluman-Dios ja Juani, xyutaj sbaje.
27 Ti yalahue yab ja Jesusi: —Mix naaticon, xchiye. —Entonces jachuc ja
queni, mi oj cala huabyex ma' yaa qui ja cateli, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj chab queremtic

28 Pero maclayonic, ti xa huala cab jasunc'a ja hua pensarexi. Ay jun huinic
soc ay chab yuntiquil. Ja tatali ti huaj yal yab june ja yenlei: Cunin, cax
atjanan ja yaan c'ac'u ja ba yalajil ja tz'usubi, xchi.
29 Pues mix c'ana huajcon tatey, xchi ja yunin jahui. Pero ti sc'ulan pensar
ja mas tzaani, ti huaja.
30 Jach cho huaj soc ja otro jun yunini. Cho huaj yal yab como jastal huaj
yal yab ja otro juni, iday, jaxa yeni: Lec tatey, oj ni huajcona, xchi. Pero iday,
mi ni huaja.
31 Ti cho sobo ja Jesusi: —Jaxa chahuane queremtic jahui, ¿machunc'a
sc'uan ja yabal ja stati? xchi ja Jesusi. Ti yalahuea: —Ja' ni it ma' alji
yab bajtani, como yala que mi oj huajuc, iday, huaj nia. Ti yala ja Jesusi:
—Meran huax cala huabyex, ja tantic colector jumasa ja ma' jel coraja huaxa
huilahuexi, soc ja ixuque jumasa mañosa, lajan soc mi ni nunca oj yaa sbaje
soc ja Diosi, pero iday, ja mas tzaani, huan nix yaa sbajea. Pero ja huenlexi,
lec, la chiyex, pero iday, mi ni nunca huaxa c'ulanexa.
32 Ja Juan it ma' yaa bautismo, yena ni sea huilex ja bej ba lequi, pero ja
huenlexi, mi ac'uanex. Hasta man ahuilahuex que ja yenle ja ma' jel coraja
huaxa huilahuex huan suchel ja sc'ujolei, jaxa huenlexi, mi ni t'un huaxa

c'ulanex pensara. Hasta que mi ni oja c'uuquexa, iday, sea ni huilex ja bej ba
mas lec ja Juani. ¡Jel ni ch'uuy juntiro ja hua c'ujolexi!

Ja loil sbaj ja tantic mal atjumi
(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

33 Cho maclayic. Oj cala huabyex otro jun loil. Ay jun huinic, jaxa huinic
jahui, ay jun yunin. Sc'ulan jun yalajil tz'usub, ti smacbaa. Sc'ulan jun
sluchayub ba oj yil spetzanil ja yalaji. Jaxa yalaj jahui, ti sc'ulan trato soc
chaboxe huiniquea. Jaxa mero suinquili, najat huaji.
34 Cuando ja' xa yorail ja sbaal ja alaji, ja suinquili ti seca chaboxe ja smozo
ba oj huaj sc'umuc ja ma' trato ay soc ja alaj jahui ba oj cho c'ulajuc recibir ja
sracion ja yeni.
35 Jaxa huinique jahui, ti syamahue ja mozo jumasa. Ja juni, smac'ahue,
jaxa juni, smilahue, jaxa otro juni, xch'ojohue ton.
36 Jaxa suinquil ja alaji ti cho seca chanjoe ja smozo jumasa. Mas aaye xa
huajye ja tiempo iti. Pero jun xta yabal c'ulaji yile soc ja ma' bajtan huajyei.
37 Jaxa suinquil ja alaj jahui mi xa snaa jas oj sc'uluc. Ti yalaa: Oj ma jec ja
cunini. Ja cunini, bob ta oj ni sc'ul respetara, xchi ja suinquil ja alaji.
38 ¡Pero malaya! Yilahue sat ja yunini, ti cho yalahue yenle itaa: Ja iti, yen
oj yii can spetzanil ja dote. ¿Jaxa mix milatic ele? Ta huan c'ax cham cujtic,
quen ni oj bajuctic ja sdotea, xchiye.
39 Ti syamahuea. Ti yiaje ja ba spat alaj, ti smilahuea.
40 Cuando huax cumxi ja suinquil ja alaj jahui, ¿jas huala chiyex? ¿Jas oj yut
ja huinique jumasa jahui? xchi ja Jesusi.
41 Ti yalahue ja ma' huan loil soqui: —Pues moc lom yaa sperdon. ¡A ch'ay
snaajel ja mal cristiano jumasa jahui! ¡A yaa ba sc'ab ja otro cristiano ja yalaji
ba oj yateltaye. Cuando oj staa ja yorail ja sbaal ja yalaji, oj ni aajuc yi ja
sracion ja suinquili, xchiye ja ma' huan smaclajel ja loili.
42 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ni ma nunca huaxa q'uelahuex ja suun ja Dios ba?
Ay jun oy ba jel tzamali, pero ja c'ulanaitzi mi huas squitz'a, iday, jaxa oy jau
mi squitz'ahuei, ja' mero oj yaa mas yip ja naitzi. Ja Cajualtiqui, yena
ni sc'ulan ja iti y jel tzamal juntiro huax abxi,
xchi ja yabal ja Diosi.
43 Ja huenlex ja matic pagre ayexi, soc ja fariseo jumasa, cuenta ayex lec yuj ja
Dios ajyi. Pero ja huego, lajan soc toj suelto xa ayex soc ja smandar ja Diosi. Ja
mandari, eso sí, ti ni aya, pero chican ja ma' huas sc'uani. Yenle ni oj ochuque
cuenta soc ja Diosi.
44 Ta ay c'a ma' huas st'aspun sbaj soc ja oy jahui, jel tzatz juntiro oj yie. Pero
ta ja' c'a oy tec'an eq'ue, y huax moc' ja oy jahui, eso sí, pedazo oj huajanic. Y
jach ni oj huajanica ta mi xa c'uanonexi. Ja castigo, jach ni oj couc abajexa.
45 Huan yaljel lec ja loil it ja Jesusi, jaxa yabye ja yenle ja nihuac pagre jumasa
soc ja fariseo, huego jac sc'ujole que yenle huax tajiye tii.
46 Ti huas sc'ana syamea, pero xihuel xihuel aye juntiro yuj ja cristiano
porque huax yalahue que aluman-Dios ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja ch'ac abali

22

1 Ja Jesusi ti cho yal yabye otro jun loila:
2 —Mi cualquierauc xta ja ma' oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja ma' tey ba satq'uinali
ba oj c'ulajuc mandar. Q'uelahuil jun rey cuando huax ch'ac yabalil ja yunini.
3 Ti seca ja smozo ba oj huaj yal yab spetzanil ja sloc jumasa ba oj xa
jacuque ja ba ch'ac abali. Jaxa loc jumasa, mi ni june yala oj jacuquea.

4 Jaxa reyi, cho seca otro vuelta ja smozo: Caaxic. Cax alahuic yab ja loc
jumasa jahui, q'uelahuilex, chapan xa huaelali. Ch'ac ta chamuc ja huacax
jumasa y tzaubal lec ja ba cojleli. Chapan xa spetzanil. La xa huaanic ja ba
ch'ac abal ba, utajic.
5 Pero ja loc jumasa, mi ni yaahue casoa. Huaj como jastal huas sc'ulanei.
Ja tuqui huaj ba yalaj, jaxa tuqui, huaj soc ja jas huax xchonohue.
6 Jaxa tuqui, syamahue ja mozo jumasa. Yixtalaane lec hasta man smi-
lahue.
7 Jaxa reyi, jel q'ue juntiro ja scoraja. Ti seca ja soldado jumasa. Ch'ac smil
spetzanil ja milhuanum jumasa. Xchimahue c'ac' ja xchonabilei.
8 Ja reyi ti yal yab ja smozo jumasa: Ja ch'ac abali, chapan xa nia, jaxa loc
jumasa ajyi, jel maloe juntiro. Pero como mi ni sbejuc oj jacuque ajyia.
9 Pero caaxic. Cax ja ba nihuan beji. Chican ma' huax ec' ja tihui, locohuic
jani. A jacuque ja ba ch'ac abali, x'utjiye.
10 Ti huaj ja mozo jumasa. Huajye ba calle. Chican ma' staahue, sea mal
cristiano, sea lequil cristiano, pero stzomohue nia. Jaxa naitz ja bay ja ch'ac
abali but'iye juntiro ja loc jumasa.
11 Ti xa och jan ja reyi. Sq'uela lec ja sloc jumasa iday, yila jun huinic. Mi
slapunejuc ja sc'u ba ch'ac abali.
12 Ti yala ja reyi: Jaxa huen camigo, ¿jasyuj ja jach jacya mi alapunejuc ac'u
ba ch'ac abali? Jaxa huinic jahui, mi ni jun palabra c'umani.
13 Jaxa reyi, ti sc'ulan mandar ja smozo jumasa: Chuyuhuic ja huinic iti.
Pujtzinic el ja ba q'uiq'uinali. Ja tihui, jel ja oq'ueli. Oj ni sc'ux ja yeja, xchi ja
reyi.
14 Meran nia, jel jitzan ja ma' locobali, pero ja ma' oj tzaajuqui, jel ni
t'usana, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi ta sbej oj yae ja contribucioni
(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

15 Ja fariseo jumasa ti och yii yabal sbaje siquiera bi jastal oj yaahue el sti
jun palabra ja Jesusi.
16 Jayuj ti secahue ja suiniqui soc ja yamigo jumasa ja rey Herodesi. Hauj
yie loil ja Jesusi, ti yalahuea: —Maestro, huax naaticon que ja jas huaxa
huala ja hueni, puro meran. Huen huaxa jea bay ja sbej ja Diosi, pero meran.
Mi la xiu yuj ja cristiano soc mi tzaubaluc ahuuj.
17 Jayuj jac jobticon ahui, ¿lec ama oj caatic yi contribución ja gobierno
Cesari, ma miyuc? ¿Jas la chi ja huen ba?
18 Ja Jesusi jac sc'ujol jasunc'a huas sc'ulane pensari, que toj malo ja
sc'ujolei, ti yalaa: —Ja huenlexi, toj chab cara ayex. ¿Jas sbej ja huax jac
ac'uluconex probari?
19 Jea qui jas taq'uinil huaxa tupuhuex ja contribucioni, xchi ja Jesusi. Ti
seahue yi jun taq'uin sbiil denario.
20 —¿Ma' s'olom ja iti? Jaxa sletraili, ¿ma' sc'ulan? xchi ja Jesusi.
21 —Ja' sbaj gobierno Cesari, xchiye. —Entonces ta ja c'a sbaj gobierno
Cesari, aahuic yi ja César ja ba sbaji, jaxa jas sbaj ja Diosi, aahuic yi, x'utjiye.
22 Jaxa ch'ac yal ja iti, cham yabye juntiro. Ti xa spila sbaje soc ja Jesusa. Ti
huajyea.

Ja Jesusi yala jastal oj aaji sac-huuc ja cristiano
(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

23 Ja Jesusi ja mismo c'ac'u jahui, ti cho jac jobjuc yi yuj chaboxe huinique.
Saduceo huax aaji sbiiluque, jaxa yenlei mi huas sc'uane ta huas sacui ja
scuerpo ja cristiano ja ba otro lado huax chamyei.

24 Ti yalahuea: —Maestro, ta ay c'a jun huinic huax chami, huax yaa can
ja xcheumi, pero mey yuntiquile, jaxa Moisesi yaa smandar que oj iijuc ja
xcheum ja chamhuiniqui yuj ja yijtz'in huiniqui. Jaxa yuntiquil ja yenlei,
que oj bi aljuc que ja' bi yuntiquil ja chamhuinic banquilali.
25 Ma oj caltic que ti bi aye jmoctic ja jucuane yermano sbajei. Ja banquilali
nupani, pero chami. Mi ni jun yuntiquil cana. Jaxa xcheumi, ja' ita yiaj ja
xchabil yijtz'ini.
26 Ja jastal sc'ulan ja banquilali, jach cho sc'ulan ja xchabili. Soc jach ni ja
yoxili. Jach ni cho ec' scajcajile ja sucuanilea.
27 Ti xa cho cham ja xcheumea.
28 Jaxa ba otro lado, cuando oj sac-huuc ja scuerpoei, ¿machunc'a mero oj
yii ja ixuc jau ba? Porque spetzanile xcheumane ja ba luumi, xchi ja saduceo
jumasa.
29 Ti yala ja Jesusi: —Ja petzanilex mi ni jas huaxa naahuex t'usana. Mi xa
huabyex sbej ja slibro ja Diosi. Mi huaxa c'uanex ja yip ja Diosi.
30 Porque cuando oj sac-huuc ja scuerpo ja ma' huax chamyei, mi xa oj to
ajyuc nupanel. Mi xa oj to aajuc nupanuque. Ja tihui mi xa ma' oj yii sbaje.
Oj ajyuque jastal ja ángel jumasa ja ba satq'uinali.
31 Pero ja Diosi yala ni que oj ni sac-huuc ja ma' huax chamyei. Bob ta mey
xa q'uelahuex ja suuni:
32 Ja queni sDioson ni ja Abrahami, sDioson ja Isaqui, sDioson ja Jacobi,
xchi ja yabal ja Diosi. Como ja Diosi, mi huax yila ta ay ma' chamel. Puro ni
sac'an huax yilahuotica, xchi ja Jesusi.
33 Cuando yab ja cristiano ja jastal iti, jel och ja spensare ja jas huan seejel ja
Jesusi.

Ja mandar mas nihuani
(Mr. 12:28-34)

34 Pero ja fariseo cuando ch'ac yabye que canye jac'an ja saduceo jumasa,
ti cho huajye jun nole ja yenlei.
35 Ay june ja yenlei, jel vivo. Jel huas snaa soc ja smandar ja Moisesi. Oj bi
sc'ul probar ja Jesusi. Ti soboa:
36 —Maestro, ja ba spetzanil ja smandar ja Moisesi, ¿bay ja mas t'ilani? xchi.
37 Ti yala ja Jesusi: —Yaj oja huab ja Huajual Diosi soc spetzanil ja hua
c'ujoli, soc spetzanil ja hua hualtzili, soc spetzanil ja hua pensari.
38 Ja mandar iti, ja' mero mas t'ilan soc mas nihuan.
39 Soc ay otro mandar oj slaj ja iti: Ja jastal huaxa yajta baj ja huen mismo,
jach oja yajta ja hua moji.
40 Ta mi c'a ayuc ja chab mandar jahui, lom ni ja tuc smandar ja Moisesi soc
lom ni ja jas yala ja otro aluman-Dios jumasa. Mas jel t'ilan ja chab mandar
jahui, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi sobo yi ja cristiano ma' yintil ja Cristo
(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

41 Como ti ni tzomane ja fariseo jumasa, ja Jesusi ti sobo yilea:
42 —Ja Cristo, ¿jas la chiyex soc ba? ¿Ma' yintil ba? Jaxa yenlei: —Pues ja' ni
ja yintil ja rey Davidi, xchiye.
43 —Pues meran nia, pero mi cualquierauc. Ay jas yala ja Davidi, pero
julbesnubal yuj ja Santo Espíritu. Ata huabilex:
44 Ja Dios Tatali ti yal yab ja Cajual Cristoi: Quechan ja huen oj ajyuc ja huatel
mas tzatz. Oj caa ba yib ac'ab ja hua condra jumasa, x'utji.

45 Ja huabyex que yajualan ja Cristo ja rey Davidi, iday, yena ni yintila, ¡pero
mi tox manxi ja ora jahui! ¿Jastal xa ay ja jahua? xchi ja Jesusi.
46 Ti ch'ac canuque jac'ana. Masan ja c'ac'u jahui ti scomo sbaje juntiroa. Mi
xa ma' huax yaa sbaj ba oj sc'ul probar ja Jesusi.

Ja fariseo soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi alji yab ja smulei
(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54, 20:45-47)

23

1 Ja Jesusi ti yal yab ja jun nole cristiano tey tihui soc ja snebuman jumasa:
2 —Ja fariseo jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi, ja' ni
xchole huas seahue ja smandar ja Moisesi.
3 Bueno, ja jas huas sea huilex soc ja stiei, c'uanic, pero ja jastal ja smodoei,
moc atzajlayex. Jel tzamal ja jas huax yalahuei pero iday, mi huas sc'ulane.
4 Lajan soc huas stz'alahue yi jun nihuan scarga ja cristiano, ti huax ya
scuchea, jaxa yenlei, jach xta xbuchbuniye eq'ue.
5 Spetzanil ja jas huas sc'ulane ja yenlei, siquiera ba lec oj iljuque yuj ja
cristiano. Jaxa yal scajone huas smochohue ja ba spatanei, mas jel xa nihuan
huas sc'ulane ja huego. Jach ni ja snich ja sc'uei, mas najat huas sc'ulane.
6 Jaxa huax huajye ba jun huaelal, huan ita sq'uelahue ja lugar ja ba mas
tzamali. Jach ni ba yoj yiglesiaei, ti ni huax huajye ja ba huax och culan ja
ma' ay yateli.
7 Jaxa ba plaza, jel sgustoe oj jac tajuc sc'abe. Huas sc'ana oj aljuc yabye:
Maestro, Maestro, oj utjuque.
8 Pero ja huenlexi, mi lom x'oc' ac'ujolex que oj aljuc ahuabyex Maestroil.
Ay ni hua Maestroex meran ni, pero quechan june, ja' ni ja Cristoi. Jaxa
huenlexi, puro ahuermano abajex.
9 Soc quechan june ja hua tatexi, ja' ni ja ma' tey ba satq'uinali. Mi lom jel
xa huiajex snihuanil jun cristiano ba mi sbejuc oja tatuquexi. Moc lomuc
hua ochuquex diosil jun cristiano ja ba luumi.
10 Moc lomuc ac'anex que oj aljuc ahuabyex jepeil porque quechan june ja
hua jepeexi, ja' ni ja Cristo.
11 Pero ja huenlexi, ja ma' yutzil sc'ujol huas scolta ja yermano, ja yeni, mas
nihuan oj iljuc yuj ja Diosi.
12 Pero ja ma' jel nihuan huax yaa sbaji, ch'in ni oj aaji huajuca. Pero ja ma'
huax yaa sbaj ch'ini, jel nihuan oj aaji huajuc.
13 ¡Ay pobre ja huenlex ja huanex seejel ja smandar ja Moisesi! Jach ni ja
huenlex fariseo, ¡toj chab cara ayex! Huaxa macahuex sbej ja cristiano ja ma'
huas sc'ana oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja Diosi. Mi xa huaa bajex ja huenlexi, jaxa
ma' huas sc'ana yaa sbaji, huaxa comohuex.
14 ¡Ay pobre ja huenlex ja huanex seejel ja smandar ja Moisesi! Jach ni ja
huenlex fariseo, ¡toj chab cara ayex! Huaxa japahuex yi ja snaj ja viguda
jumasa, entonces ti huax och ac'umuquex ja Diosi, pero albel juntiro. Ja
jastal jahui, oj ni aajuc ahuilex ja ba mas nihuan ja castigo.
15 ¡Ay pobre ja huenlex ja matic huanex seejel ja smandar ja Moisesi! Jach
ni ja huenlex fariseo, ¡toj chab cara ayex! Eso sí, c'atan xta ayex eq'ue.
Hasta huaxa c'utzuhuex ja mari huala huajyex ja ba lugar jumasa siquiera
oj sc'uuc ja cristiano jastal huaxa c'uanex ja huenlexi. Iday, cuando huax
ch'ac sc'uuquei, yuj ja hua tz'acatal ja huenlexi, huax jomye mas. Eso sí, lajan
soc ja' amojex ja diablo ja huenlexi pero ja yenlei, ¡mas to pegor huax hua
huajuquex!

16 Ja huenlexi, lajan soc mi xa huila jastal huanex bejyel. Jach ni ja
cristiano, jel huaxa lolayex juntiro. Ata jasunc'a huaxa hualahuexi, quera
oj c'uajuc ahuilex ja jas huaxa hualahuexi. Quechan ta ay c'a ma' huas staa
ti' ja templo, ja jahui, mi jas yioj la chiyex. Pero ta ja' c'a yoroil ja templo
huas staahue tii, ja jahui, oj ni c'ot smeranila, la chiyex. Jach huaxa lolayex
ja cristiano.
17 Ja huenlexi, jel tontoex. Lajan soc mutz'an ja hua satexi. ¿Jas yioj ja oro?
Mi c'a jauc ba yoj templo, jun cualquiera taq'uin. Ja queni, mas t'ilan huax
cab ja templo que soc ja oro.
18 Soc huax cho hualahuex ta ay c'a ma' huas staa ti' ja juegon ba huas tzicxi
ja smajtan ja Diosi, mi jas yioj, la chiyex. Pero ta ja c'a huax taxi ti' ja smajtan
Dios ti cajan ja ba sat ja juegon jahui, entonces t'ilan huax c'ot smeranil ja jas
huax yala, la chiyex.
19 Ja huenlexi, jel tontoex. Lajan soc mutz'an ja hua satexi. Yuj ja juegon
jahui, jayuj ja chante ti cajan ja tihui huax pax smajtanil ja Diosi. Ja juegoni,
iday, mas to jel t'ilan juntiro.
20 Ja ma' huax ya och testigoil ja juegoni, mi quechanuc ja juegoni. Jach
spetzanil ja jas ti cajani, ja' ni ja smajtan ja Diosi.
21 Jaxa ma' huax ya och testigoil ja templo, mi quechanuc ja templo. Jach
ni spetzanil ja jas ay ba yojol ja templo.
22 Jach ni spetzanil ja ma' huax ya och testigoil ja satq'uinali. Ja' ni ja lugar
jau ba jel tzamal ti culan ec' ja Diosi, soc jach ni ja ma' ti culan ec' ja tihui.
23 ¡Ay pobre ja huenlex huanex seejel ja smandar ja Moisesi! Soc jach ni
ja huenlex fariseo, ¡toj chab cara ayex! Hasta arabueno, hasta eneldo, hasta
cominos huaxa huaahuex lec cuenta. Ja ba cada lajunei, ti huax hua eluquex
jujune ja ba smajtan ja Diosi, jaxa ba mas t'ilan ja mandari, mi ni t'un huaxa
huaahuex yi casoa. Mi xa naa jastal oja talna syaujulal ja hua moji. Mi ni t'un
huaxa c'uanex ja Diosi. Jel lec huaxa huaahuex yi ja Dios ja hua c'ulexi pero
mi lec huaxa huaahuex can jun lado ja ba mas t'ilani.
24 Meran huax cala, lajan soc mi xa huila jastal huanex bejyel. Ja ba ch'ini,
ja' huaxa huaahuex caso, jaxa ba nihuani, mi huaxa huaahuex caso.
25 ¡Ay pobre ja huenlex huanex seejel ja smandar ja Moisesi! Soc jach ni ja
huenlex fariseo, ¡toj chab cara ayex! Ja ba spatic ja vaso soc ja plato huaxa
sac'ahuex, jaxa yojoli, quistal juntiro. Jach ni mero ay ja hua c'ujolexa. Huan
ni la elc'aniyexa porque jach ni jex c'anc'oni ahuujilexa.
26 ¡Fariseo chorocos! Sac'ahuic bajtan ja ba yojol ja hua vasoexi soc ja hua
platoexi, jaxa spatic, sac ni oj ajyuca.
27 ¡Ay pobre ja huenlex ja ma' huanex seejel ja smandar ja Moisesi! Soc
jach ni ja huenlex fariseo jumasa, ¡toj chab cara ayex! Ja' mero amojex ja
yal naitz ba campo santo, ja snajtzil ja rico jumasa ja ma' huax chami. Ja
sparedeili, c'ulubal lec blanquear. Tojbel lec iday, ja ba yojoli, ti but'el ja
sc'aelal ja chamhuiniqui. Jel tuu juntiro.
28 Jach mero ayex ja huenlexi. Ja ba fuera, jel toj huaxa jea bajex soc ja hua
mojex jumasa, pero ja ba hua c'ujolexi, toj chab cara ayex. Quechan cajan
ac'ujolex ja maloili.
29 ¡Ay pobre ja huenlex ja huaxa jeahuex ja smandar ja Moisesi! Soc
jach ni ja huenlex fariseo jumasa, ¡toj chab cara ayex! Ja ba canele mu-
can ja aluman-Dios jumasa, jaxa huenlexi, ti huaxa c'ulanex ja snajtzil ja
sq'uejnalei. Huax hua tzatzjuquex lec ja ba mucane ja matic jel toji.
30 Ti huaxa hualahuexi: Ja lec ti xa ayotic ja yora ec' ja aluman-Dios jumasa
iti, mey xchamyea. Ja quentiqui mi ni nunca oj miltic como jastal sc'ulan ja
jun lame jahui, la chiyex.

31 Ata huabil ja jas huaxa hualahuexi, iday, ja' ni mero ja ec' pax ta huujilex
ja jun lame jau ja ma' ch'ac smil ja aluman-Dios jumasa.
32 Pero mi tz'icui yujile ja smaloil ja yenle ja jau jumasa. ¡Aahuic xa
tz'ic-huuc qui ja huenlexi!
33 ¡Toj chanteex! Ja' amojex ja chan it huax c'uxhuani. ¿Huan ma xa
hualahuex ta mi ti oj aaji ochanic ja ba inpierno ba?
34 Oj xa jeca huilex ja ma' oj xchol ahuabyex ja yabal ja Diosi. Ja yenlei ay
svivoil yuj ja Diosi. Jel huas snaahue ja suun ja Diosi, pero anima, ay ma'
oja milex. Ay ma' oj huaahuex locan ba cruz soc ay ma' tey ba yoj ja hua
huiglesiaex ti oj och amaq'uex leca. Jaxa tuqui, cada lugar ja ba huax huajye,
ti nochanex ec' soca.
35 ¡Jel lec juntiro ja jas huaxa c'ulanexi! ¡Ochanic mas con gana! Jachuc,
¿huan ma xa huala ta mi huenlex oj ch'ac acuchex can ja smul ja ma' milhuani
ja najatei? Lom ni spec'a ja xchiq'uele ja matic toj eq'ui. Ja hua moj
milhuanum jumasa, jach ni huane sc'ulajel ja ba mundo desde yora milji ja
Abeli. Jach lamlamil sc'ulane hasta smilahue ja Zacarías yunin ja Berequiasi.
Ja Abeli, jel toj ay juntiro, jaxa Zacariasi, ti smilahue ba templo ba stz'eel ja
juegoni. Iday, ¡ja' ni mero amojex ja jau ma' milhuanii!
36 ¡Majlayic! Oja huilex ta mi huen oj ch'ac atupex can ja scastigo ja jau
jumasa. Huen xa ni cajan abajex spetzanila.

Ja Jesusi, jel lástima yila ja suinquil ja Jerusaleni
(Lc. 13:34-35)

37 ¡A jerusaleño suinquil ja Jerusaleni! Huaxa milahuex ja aluman-Diosi.
Soc ton huaxa milahuex ja matic huax jecji ahuilex. Mi naben jaye vuelta
huax c'ana oj tzomex can jastal ja gallina huas stzomo ja yuntiquili, ti huax
yaa ba yibel ja suech'i. Pero mi ni modo xa c'anahuexa.
38 ¡Ay pobre ja huenlexi! Oj xa can lutan ja hua najexi.
39 Quechan xta huaxa huilahuonex ja huego. Eso sí, oj to ahuilonex, pero
ja ora jahui: Stz'acatal ja ma' huax jac yuj ja sbiil ja Cajualtiqui, oj chianic.

Ja Jesusi yala que oj jemjuc ja templo
(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

24

1 Ja Jesusi ti el ja ba templo. Ti xa huajuma cuando ti ch'ac jac c'uban ja
snebuman jumasa, jaxa yenlei ti och stae ti' ja jastaltic ay ja naitz jumasa ja
ba templo.
2 Ti yala ja Jesusi: —¿Ch'ac ama huilex ba? Pues ja naitz jumasa jahui, mi
ni jun ton oj can latzana. Oj ch'ac jem spetzanil, pero meran, xchi ja Jesusi.

Ja jas oj ilxuc cuando mojan xa tiempo oj jacuc ja Cajualtiqui
(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

3 Cuando c'otye ja ba huitz Olivosi, ti och culan ja Jesusi. Ja snebumani ti
huaj sc'umuque c'ubana. Quechan ita yenle, mey otro: —Cajual, ala cabticon
¿jas ora oj c'ot smeranil ja jasa hualunej cabticon ba? ¿Jas señail oja jee cuando
oj xa jacani, cuando oj xa c'ot tic'an ja tiempo jumasa iti? xchiye.
4 Ti yala ja Jesusi: —Aa cuidadoex moc ma' oj slolayex,
5 Porque jel ja ma' oj yii majan ja jbiili: Quen ja Cristooni, oj chiuque. Jel ni
ja ma' oj lolajuqui.
6 Oja huabyex yabalil ja guerra. Ja' mero oj sloiltaye ja guerra ja cristiano
jumasa pero moc lom chamuc ac'ujolex porque t'ilan ni oj c'ot smeranil
spetzanil ja ita. Pero ja jahui, mi to jauc ja mero oj c'ot tic'an ja tiempo.

7 Ja lugar jumasa, puro coraja oj yil sbaje. Ja gobierno jumasa oj ochuque pleito. Oj cho jacuc ja chamel jumasa, pero mi cualquierauc. Jel oj ajyuc ja huaini, jaxa ba tuctuquil ja lugari, jel oj ajyuc ja templori.
8 Pero ja señ̃a iti, huan tox och q'ueuc, pero ja mas tzatzi, tzaan to ay.
9 Ja hua condraexi, ja' sgusto ba oj yaa huilex ja huocoli. Oj smilex. Cuando huax yilahuex ja cristiano, lajan soc ja sat tz'i oj yilexi, pero jayuj ahuiojex ja jbiili.
10 Jayujil jitzan oj snaq'ue ja jbiil ja ora jahui. Jitzan oj yaa endregal ja smoji. Jel coraja oj yil sbaje ja cristiano.
11 Jel ja ma' oj stoy sbaj que aluman-Dios bii. Oj slolaye jitzan ja cristiano.
12 Oj jelxuc juntiro ja maloili. Ja ma' yaj huax yab ja Dios ajyi, tacal tacal oj ch'ay sc'ujole.
13 Pero ja matic oj cuch yujil ja huocoli hasta man xc'ot tic'an ja tiempo jahui, yenle ni ja ma' oj c'ulajuque librari.
14 Jaxa yajc'achil loil it jastal huan xa sc'ulajel mandar ja Diosi, ja loil iti oj ch'ac pucxuc ja ba spetzanil ja lugari. Cada lugar oj ch'ac cholxuc yabye ja suinquili. Cuando ch'ac ta pucxuqui, ti xa oj c'ot tic'an ja tiempo ita.
15 Naahuic que ja cuando huaxa huilahuex ja cosa jau jel quistal juntiro tey ba yojol ja templo jau mi cualquierauqui, entonces mi xa najatuc ay ja chamel ch'aqueli. Ja aluman-Dios Daniel staa ni ti' ja cosa iti, jaxa ma' huas sq'uela ja suun ja Danieli, a yab sbej.
16 Jaxa suinquil ja Judea, cuando huax yilahue ja tan quistal cosa jahui, aa xa spaque ajnel ba huitz.
17 Ja ora jahui, ta ay c'a ma' tey ba xchabil lame ja naitzi, cuando huax coi, toj eq'uel a huajuc. Moc xa lom jas oj och yii ja ba yoj snaji.
18 Jaxa ma' tey ba huitzi, moc xa lom oj cumxuc oj huaj yii ja sc'ui.
19 ¡Jel ajul ja sbaj ja ma' cuchan yuj ja nihuac chameli soc ja ma' ay to yioje ja yal alatz huan to chuuneli.
20 C'anahuic yi ja Diosi cuando ora oja paquex ajneli que mi jauc stiempo chee soc mi jauc ja sc'ac'uil ja jijeli.
21 Porque ja huocol iti, jel tzatz juntiro. Quechan huocol mas tzatz ja iti masan cujlaji ja satq'uinali soc mi ni nunca oj jac otro vuelta ja jastal iti.
22 Ja huocol jau jel tzatzi, mi c'a com tic'anuc t'usan, mi ni june ma' oj cuch yuja. Pero como ay to ni ma' stzauneji, jayuj huan to sbisjel t'usan ja huocoli.
23 Pero ta ay c'a ma' huax jac yala huabyex: Q'uelahuilex, jul bi ja il ja Cristo, ma q'uelahuilex, ti bi aya, pero moc lomuc ac'uuquex.
24 Ay ni ma' oj yal que Cristoa soc ay ma' oj stoy sbaj que aluman-Dios bi. Oj sea huilex jitzan cosa ba mi ni nunca ahuilahuex. Oj bob sc'uluque jitzan milagro. Hasta ja ma' tzaubal ni yuj ja Diosi oj slolaye.
25 Pero con tiempo huax cala huabyex.
26 Ta huan c'ax yala huabyex: Q'uelahuile, ja Cristo ti bi ay ba ch'ayan lugar, ta xchiye c'a, moc lom huajanic. Ta huan c'ax yalahue: Q'uelahuile, tey ba yoj naitz, ta xchiye c'a, moc lomuc ac'uuquex, porque lom nia.
27 Porque cuando ora oj cho cocon jan otro vuelta ja ba satq'uinali, jel tuc juntiro. Jach oj jacon jastal huax lijpi ja chamtzelau huax ya lijpuc juntiro ja satq'uinali. Y mi ni june ma' mi oj yile. Jach oj cho cocon jani.
28 Jaxa ora jahui, chican jas tiq'ue mulali, pero t'ilan ni oj ch'ac c'ulajuc castigar como jastal jun chamel cahuu huax co jun montón sbaje ja useji, huax ch'aca ele.

Ja jastal oj cho jacuc ja ma' co jan ja ba satq'uinali
(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

29 Cuando huax ch'ac ja huocol ja c'ac'u jumasa jahui, huego huego oj tupuc
ja c'ac'u, jaxa luna, oj ch'acuc, jaxa c'anal jumasa, oj ch'ac lujbajuc con ja ba
satq'uinali. Oj ni ch'ac syoopes ja yip ja Dios jel tzatz ay ja ba satq'uinali.
30 Ti oj iljuc jun nihuan seña ja ba satq'uinali. Ja seña jahui, yuj ni huanon
xa coel jana. Jaxa cristiano jumasa ja ba luumi, tuctuquil ja yabalei, naca xta
oj st'uxpuc ja sc'abei. Oj yile ti huanon coel jan ja ba asoni soc huanon xa
mandar. Oj lijpucon lec.
31 Oj cal yab ja cangel jumasa que tzatz lec oj ya oc' ja corneta, ti oj stzom
sbaj spetzanil ja ma' tzaubal cuji. Oj stzomtalauc sbaje ja ba xchanil xchiquin
ja satq'uinali, ja ba spetzanil ja lugar jumasa.
32 Q'uelahuil ja steil ja higo. Ay jas oj ca jac ac'ujolex soc ja te' jahui. Cuando
huaxa huilahuex yaau xa sc'abi, yuj oj xa eluc ja spoohuili, ti huaxa naahuex
que q'ue ta stiempo jai.
33 Jachuc, cuando huaxa huilahuex spetzanil ja cosa iti, naahuic que jel xa
mojan ja tiempo ja huocol jahui. Ja' xa nia.
34 Huax cala, pero meran, ja jun lame cristiano jahui mi oj chamuque
masan to huax c'ot smeranil spetzanil ja jastal jahui.
35 Ja satq'uinali soc ja luumi oj ni ch'acuca pero ja jas huax cala, t'ilan ni oj
c'ot smeranila.
36 Pero ja c'ac'u jahui, soc ja mero yorail oj ec'uc ja cosa jumasa iti, mi ni
june ma' huas snaa, mi ni ja ángel jumasa tey ba satq'uinali. Quechan ja Dios
Tatal oj snae.
37 Ja jastal ja tiempo jumasa jau ja ti ajyi ba luum ja Noeji, jach ni oj ajyuc
ja cuando la coyon jan ja ba satq'uinali.
38 Ja tiempo jau mojan xa oj jacuc ja butjai, ja cristiano, jun xta ja smodoei.
Huax huaaye. Huax nupaniye. Huax aaji ch'ac yabalile. Jach sc'ulane hasta
c'ot ja c'ac'u jau och ja ba barco ja Noeji.
39 Mi ni t'un yabye sbej ja jas alji yabyei. Hasta yilahue meran jac ja butjai,
ti xa sc'uanea. Cuando huane xa huajel jai, ti snaahue que meran nia. Jach
oj cho ajyuc otro vuelta cuando ora oj cho cocon jan ja ba satq'uinali.
40 Ti aye chab huinique ja ba huitzi. Ja juni oj iijuc, jaxa juni, oj aajuc cani.
41 Y otro chab ixuc, jun ta aq'uinte huane chee. Ja juni oj iijuc, jaxa juni, oj
aajuc cani.
42 Chapan ajyanic porque mi xa naahuex jas ora oj jacuc ja hua Huajualexi.
43 C'ulanic t'un pensar. Ja statalil ja yoj naitzi, ta huan c'a snaa jas ora oj jac
ja lagroni, oj smacla. Mi oj yaa ja snaj ba oj ochuc ja lagroni.
44 Jachuc ja huenlexi. Q'uelan jacan ajyanic. Cuando mi jauc huaxa
c'ulanex pensari, ja' mero c'ac'u oj cho cocon jan ja ba satq'uinali.

Ja loil sbaj ja lequil mozo soc ja mal mozo
(Lc. 12:41-48)

45 Jun ajualal, mi cualquierauc ja smozo oj yaa yi ba sc'ab ja snaji. Ja mero
yorail ja huaeli, ja' xchol oj yil ta huax ch'ac yii ja suaele spetzanil ja matic
tey ba yoj naitzi. Ja mozo jahui jel huax c'uaji soc jel toj ja spensari.
46 Ta jach c'a huan sc'ulajel tola vida, cuando xul ja yajuali, jel lec oj iljuc
juntiro.
47 Seguro oj ni aajuc ba sc'ab spetzanil ja tiempo ja jas yioj ja ajualali.
48 Pero ta ay c'a jun mozo, yajni huax yila huax huaj ja yajuali, huan c'ax
yala: Ja cajuali, mi baq'uin oj cumxuc, ta xchi c'a,
49 Ti huax och yixtalauc ja smoj mozoili. Huas smojan ja yacbum jumasa.
Huas smojan huael, huas smojan yuujel trago.

50 Iday, cuando mi jauc huas sc'ulan pensar, huan tox huaj yile, tey ja
yajuali. Mi ni t'usan huas snaa ta oj xa jacuc ja ora jahui.
51 Jaxa ajualali, jel tzatz oj yaa yi ja scastigo. Ti oj nutzjuc soc ja matic toj
chab cara ayi, jaxa tihui, puro oq'uel. Oj xta jechjeljuc ja yejei yuj ja jel ja
huocoli.

Ja loil sbaj ja lajune soltera

25

1 Ja c'ac'u jau oj ochuc ja cristiano ja ba lugar ja ba huas sc'ulan mandar ja
ma' tey ba satq'uinali, lajan soc ja jastal sc'ulunej ja lajune soltera. Yiaje cada
jujune ja scandilei, ti elyea. Huajume ja ba jun ch'ac abal ba oj smojtaye ja
nupanumi.
2 Ja soltera jumasa, ja johuanei, jel bobae, jaxa johuanei, lista xta aye.
3 Ja soltera ja ma' jel bobaei, jel tanteado yioj ja sbaal ja scandilei,
4 Jaxa ma' lista, but'el yioj ja scandilei, y cho yiaje otro pilan.
5 Ja nupanum it trato ay oj huaj staei, iday, mix julye. Jaxa soltera jumasa
jahui jac snecuele. Ti och ja suayelea.
6 Iday, como nalan acual ti yabye jun ahuanela: ¡Ti xa huax jac ja nupan-
umi! Cax xa taahuic, x'utjiye.
7 Ti q'ueye spetzanilea. Ya ajluc ja scandilei.
8 Pero ja johuane ja ma' jel bobaei ti yalahuea: Aa quiticon t'usan ja sbaal
ja hua candilexi. Huan xa tupel ja jbajticon tac, xchiye.
9 Jaxa matic lista ti yalahuea: Mi ma yena. Ta huan c'ax caaticon ahui, mi
ni ja jbajticoni, mi oj yae. Mas lec, cax manahuic ja ba huax chonxi, x'utjiye.
10 Ti huajyea. Iday, mi tox c'otye cuando jul ja nupanumi. Jaxa ma' lista xta
ni ayei, ti xa huaj soc ja nupanumi. Ti c'otye ja ba oj ajyuc ja ch'ac abali. Ti
xa lutji can ja puertaa.
11 Jaxa mas tzaani, c'otye ja johuane ja ma' jel boba, ti yalahuea: Cajual,
cajual, jama quiticon ja puerta, xchiye.
12 Pero ja nupanumi ti yalaa: Ja smeranili, mi nix naa bajexa, xchi.
13 Ti xa yala ja Jesusi: —Jachuc ja huenlexi, q'uelan jacan ajyanic porque
mi ni oja naex jas ora oj cocon jan ja ba satq'uinali.

Ja loil sbaj ja ma' yiaj can ja taq'uini

14 Ja huenlex ja matic mandar xa ac'ubalex yuj ja ma' tey ba satq'uinali,
lajanex soc ja smozo jun ajualal. Ja ajualal jahui huajum xa ba jun lugar ba
najat lec. Pero ja mi tox huaji, ti huas spaya jan ja smozo jumasa. Huax yaa
can ba sc'ab ja jas yioji.
15 Ja june ja smozoi yaa yi joe mil peso, jaxa otro jun smozo, yaa yi chab mil
peso, jaxa otro jun smozo, quechan jun mil peso yaa yi. Ja jun jel vivo, yaa yi
mas, jaxa chahuane ma' mi jel vivouqui, menos yaa yi. Yajni ch'ac spil can ja
staq'uin ja ajualal jahui, ti xa huaj najat leca.
16 Ja ma' sc'ulan recibir ja joe mil peso jahui ti huaja. Huaj ya atjuc ja
staq'uini. Huaj to yile, ay xa yioj otro joe mil peso mas.
17 Soc jach ni ja jun mozo jau aaji can yi chab mil peso. Sc'ulan ganar otro
chab mil ja yeni.
18 Pero ja ma' aaji can yi quechan jun mil peso ti huaj smuc can ja ba luumi.
Huaj snac' can lec ja staq'uin ja yajuali.
19 Jaxa yajual ja mozo jumasa, cuando albi ta jan lequi, ti xa jula. Ti xa sobo
yi ja smozo jumasa jastal ay ja scuentaei.

20 Ti jac ja ma' sc'ulan recibir joe mili. Cho yiaj jan otro joe mil: Cajual, ja
huaa can qui joe mil peso. Oj xa jc'uluc ahui entregar ja huego. Caa ta ni
pojxuc ahui otro joe mil, xchi ja mozo jahui.
21 Ti yala ja ajualali: Pues jel lec juntiro. Jel lequil huinica juntiro. Jel lec
ja hua huateli. Jel t'usan caa hui pero jel lec ja jas ac'ulan soqui. Ja yaani oj
caa hui, pero jitzan. Ja queni ahuajualon y jel gusto ayon juntiro. Jach ajyan
gusto ja hueni, x'utji.
22 Ti jac ja mozo jau ja ma' aaji can yi chab mili: Cajual, ja huaa qui chab mil
peso. Oj xa jc'uluc ahui entregar ja huego. Caa ta ni pojxuc ahui otro chab
mil, xchi.
23 Ti yala ja ajualali: Pues jel lec juntiro. Jel lequil huinica juntiro. Jel lec
ja hua huateli. Jel t'usan caa hui pero jel lec ja jas ac'ulan soqui. Ja yaani oj
caa hui, pero jitzan. Ja queni ahuajualon y jel gusto ayon juntiro. Jach ajyan
gusto ja hueni, x'utji yuj ja yajuali.
24 Ti jac ja mozo ja ma' sc'ulan recibir quechan jun mil peso: Cajual, huax
naa que c'ac'al huinica. Pavor huaxa huiaj sbaal ja hua hualaji, iday, mi
ahuateluc ja huena.
25 Jayuj huaj mus can luum ja taq'uin ja huaa can qui. Huanon xihuel ahuuj
jayuj huan xax c'ulan entregar ahui, xchi ja mozo jahui.
26 ¡Ay mozo, jel malo juntiro ja hua c'ujoli! Mero jaragana juntiro. ¡Entonces
pavor huala huaayon ta jachuqui! Mi quenuc huas tz'unu ja calaji. Jach
huana yaljel cabi.
27 Mas lec oj elan ajyi ja lec huaa to och qui ba banco ja jtaq'uini. Ja tihui oj
alinuc. Anima quechan t'usanuc ja yal oj c'ul recibir ajyi, xchi ja ajualali.
28 Ti yal yab ja tuc mozo jumasa: Japahuic yi ja taq'uin jahui. Ja' oj yii ja
ma' yioj lajune mil peso,
29 Porque ay cristiano ay ni jas yiojea, y ay ni jas oj aajuc yi masa. Ay ni jas
mas oj sbajuquea. Cho ay cristiano jel t'usan ja jas yiojei, pero ja t'usan jahui,
oj japjuc yile.
30 Jaxa mozo iti, nujtzinic el ja ba yoj q'uiq'uinal. Y ¿jas yateluc cuj? Mix
maconi tac. Eso sí, ja tihui jel ja oq'ueli. ¡A huaj ya jechjeljuc ja yeji! xchi ja
ajualali.

Ja jastal oj ch'ac iijuc cuenta ja cristiano

31 Ti cho yala ja Jesusi: —Ja queni oj ni cho cocon jan ja ba satq'uinali, jaxa
ora jahui, oj ni lijpucon juntiroa. Ja' ni jmoj spetzanil ja ángel jumasa. Ti oj
tul ja catel jau mi cualquierauqui.
32 Jaxa ba sti jsati, ti oj tzomjuque spetzanil ja suinquil ja lugar jumasa.
Jaxa queni oj ch'ac jpile. Ja jastal jun talnachej huax yaa pilan ja xcheji soc
pilan ja chibo jumasa, jach oj c'uluc ja quen ja ora jahui.
33 Ja ba lado stojol jc'abi, ti oj caa ja jcheji, jaxa ba lado surdero jc'abi, ti oj
ch'ac caa ja chiboi.
34 Ja ora jahui, quena ni hua reyonexa. Oj c'ul mandar. Oj cal yab ja ma' tey
ba lado stojol jc'abi: Q'uelahuilex, ja huenlex ja ma' ahuiojex ja sbendicion ja
jTati, laic xa. La ochanic ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi. Ja mi tox cujlaji
ja satq'uinali, jach ni st'ujpinex ja Diosi ba ti oj ajyanic ja tihui.
35 Ja yora jel huain xcabi, ja huaahuex huaacon. Cuando taquin jtii, ja
huaahuex cu ja'. Cuando ula ayon ja ba hua lugarexi, ja locohuonex ja ba
hua najexi.
36 Meyuc ja jc'ui pero ja huaahuex qui ja jc'ui. Cuando maloaxiyon, huaj
ahuilonex. Cho lutjiyon preso pero huaj ahuilonex. Jach oj cal ja ora jahui.

37 Jaxa jun c'ole matic naca toj ayei, ti oj yalea: Cajual, pero mi ni nunca
quilaticon huain xa huab tac. Mi ni ba caaticon ahui ahuaeli. Ala cabticon
ba, ¿jas ora caaticon ahui ja' oja huu cuando taquin ati' ba?
38 Cuando huana ulataneli, huaxa huala que jlocohuaticon ja ba jnajticon.
Pero lajan soc mi jc'ulanticon ahui jach tac. Mi ni nunca quilaticon que
meyuc ac'u soc mi caaticon ahui.
39 ¿Jas ora maloaxiya ba? ¿Jas ora lutjiya preso? ¡Mi ni huaj quilaticon tac!
Jach oj yal ja jun c'ole ja ma' toj ayei.
40 Como quena ni reyon ja ora jahui, quena ni ayex ba jc'aba. Ti oj cala
huabyexa: Pero jachuc ac'ulanex tac. Mi quenuc mismo, pero lajan soc
quena nia. Ja mero smeranili, ja c'ulanex yi ja quermano iti, jaxa yeni bob ta
mas ch'in que apetzanilex, pero quena ni hua coltayonexa.
41 Jaxa jun c'ole tey ba jsurdero, ti oj cal yabyea: Elanic ja ba jtz'eel ja
huenlexi. Najat juntiro ni ahuiojonexa, oj cute. Ti oj ajyanic ba yoj c'ac' jau
ba mi ni nunca oj tupuqui. Ja c'ac' jahui, ac'ubal ni ba oj ajyuc ja diablo soc
ja smozo jumasa.
42 Ja yora huain xcabi, mi ni jas ahuaahuex qui t'usana. Cuando jel taquin
juntiro ja jtii, mi ni t'un ja huaahuex quia.
43 Ula ayon ja ba hua lugarexi pero mi ahuaahuex qui majan ja hua najexi.
Ja huilahuex que basanon pero mi ni ahuaahuex qui jc'ua. Maloaxiyon, ti
ajyiyon lutan preso, pero mi ni t'usan huaj ahuilonex. Jach oj cal yabye ja
ora jahui.
44 Ti oj yal ja jun c'ole jahui: Pero Cajual, mi ni t'un quilaticon que huain
xa huabi, que taquin ati'. Mix naaticon ta jacya ulatanel. Mi quilaticon ta
ajyiya basan. Mi cabticon ta maloaxiya, mi ni ta lutjiya preso. Mi ni t'usan
huax naaticon ta mey xcoltayaticon, oj chiuc ja yenlei.
45 Q'uelahuilex ja jun quermano iti. Ja yeni mas jel ch'in juntiro
ahuilahuex. Mi acoltayex. Pero mi yenuc. Quena nia.
46 Ja jun c'ole ba jsurderoi, ti oj huajuc ja ba lugar jau ba mi ni nunca huax
ch'ac ja castigo, jaxa jun c'ole ja ma' toj ayei, oj ochuque ja ba lequil vida ba
mi ni nunca oj ch'acuc, xchi ja Jesusi.

Chapji yabalil ja Jesusi
(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

26

1 Cuando ch'ac ta aljuc yabye jachuc ja cristiano yuj ja Jesusi, ti xa cho yal
yabye ja snebuman jumasa:
2 —Huan ni xa naahuex que jel xa mojan ja syalq'uinali. Quechan xta chab
c'ac'u huas sc'ana. Meran nia, ti coyon jan ja ba satq'uinali pero ja mero
sc'ac'uil ja q'uini, ja' mero ora jau oj c'ulajucon endregar ba oj aajucon locan
ba cruz, xchi.
3 Ti stzomo sbaje ja nihuac spagreil ja judio jumasa soc ja ma' banquilal ay
yujile ja cristiano. Ti ch'ac huaj sta sbaje ja ba spatioil ja snaj ja pagre mas
nihuani, Caifás sbiil.
4 Ti och yii yabal sbajea jastal oj bob syame ja Jesusi pero ch'aban ti' abal
oj sc'uluque ba oj bob smile.
5 Ti yalahuea: —Pero mi jauc ja sc'ac'uil ja q'uini porque ja cristiano, ay
modo oj q'uecotic soc pleito, xchiye.

Jun ixuc spec'a yi perpume ja Jesusi
(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

6 Jaxa yen ja Jesusi ti huaj ba jun yal hacienda Betania sbiil. Huaj ulatanel
ja ba snaj ja Simón ja ma' huax alji sbaj yajchamel xta ajyi yuj ja huan c'ael
ja sbacteli.
7 Ti jac jun ixuca. Yiaj jan yi jun perpume ba jel ja stz'acoli, jaxa yetali,
c'ulubal soc jun ton alabastro sbiil. Ja Jesusi tey ba mesa, jaxa ixuqui ti jac
spec' yi ja ba s'olomi.
8 Pero ja snebuman jumasa, cuando yilahue ja jas ch'ac sc'uluc ja ixuqui, ti
q'ue ja scorajaei. —¡Jel lástima juntiro jach huax ch'ay lom ja perpume!
9 Mas lec huan tox chonxi, caro lec oj chonxuc ajyi, jaxa stz'acoli, oj aaxuc
yi ja ma' pobre, xchiye.
10 Pero ja Jesusi huas snaa jasunc'a huane yaljeli. —¿Jasyuj huanex staajel
ti' ja ixuc iti? Jel tzamal juntiro ja jas sc'ulunej quii.
11 Ja matic pobre, tola vida oj ajyuc amoquex pero ja queni, mi tola vidauc
oj ajyucon amoquex.
12 Ja ixuc iti, eso sí, spec'a qui ja ba jcuerpo ja perpume pero mi lomuc.
Huan xax chapahuon ja ba jmuculabili.
13 Jaxa abal it ba jel tzamali, chican ba lugar ja ba spetzanil ja mundo oj to
cholxuqui, oj ni abjuc ja jas sc'ulan qui ja ixuc iti. Mi ni nunca oj ch'ay snaajel
ja jas sc'ulani, xchi ja Jesusi.

Ja Judasi yiaj spatic ja Jesusi
(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

14 Entonces june ja lajchahuane snebumani, Judas Iscariote sbiil, ti huaj
sob yi ja pagre mas nihuaqui:
15 —¿Jaye ma oj bob ahuaex qui ta huan c'ax bob oj c'uluc ahuilex endregar
ja tan Jesusi? xchi ja Judasi. Jaxa yenlei ti yalahuea: —Pues oj caaticon ahui
treinta sat taq'uin puro plata, xchiye.
16 Jaxa Judasi, cuando yab ja jachuqui, ti slea modo jastal oj sc'ul endregar
ja Jesusi.

Ja cena sbaj ja Cajualtiqui
(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Cor. 11:23-26)

17 Ja c'ac'u jumasa jau culan yujile huas sueahue ja pan it mey slevaduraili,
pero ja mero sbajtanil c'ac'u huax q'ue stule t'ani, ti jac ja snebuman jumasa.
Ti yalahue yab ja Jesusi: —Cajual, syalq'uinal xa tac. ¿Ba oj c'uxtic ja cheji ja
jastal huan nix c'uxutiqui? Ala cabticon ba, ti oj huaj chapticona, xchiye.
18 Ti yala ja Jesusi: —Caxic ja ba chonabi. Ja tihui ay ma' oja taex, ti oja
hualex yaba: Ja Maestro, jel xa bi mojan ja yora. Ti bi ja ba hua naji, ti bi oj
ec' cujticon ja syalq'uinali. Oj bi jac ja yeni soc ja quenticon janec' ayoticon
ja snebumani. Jach oja hualex yabi, xchi ja Jesusi.
19 Jaxa snebuman jumasa ti huaj sc'uluque ja jas alji yabye yuj ja Jesusi. Ti
xchapahuea ja ba oj ec' yujile ja syalq'uinali.
20 Cuando och ja acuali, ti xa ochye ba mesa ja Jesusi soc ja lajchahuanei.
21 Cuando snalan ja suaelei, ti alji yabye yuj ja Jesusi: —June ja huenlexi
oja c'uluconex endregar, pero meran, xchi.
22 Jaxa yenlei ch'ac jom juntiro ja s'olomei. —¿Machunc'a ba Cajual? ¿Quen
ama? Jach ch'ac sobe cada jujune. Jel tristeaxiye juntiro.
23 Ti yala ja Jesusi: —Pues june ja ma' lajan huanon xchicjel soc ja juaeli,
yena ni oj sc'ulucon endregar.
24 Meran nia, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero oj ni chamcona, como
jach ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi. Pero ¡pobre ja huinic jau ja ma' oj
sc'ulucon endregari! Mas lec moc to manxuc ja huinic jahui, xchi ja Jesusi.

25 Ti yala ja Judas ja ma' sc'ulan ni endregari: —¿Machunc'a ba Maestro?
¿Quen ama? —Pero huen ta ni huaxa huala baja, xchi ja Jesusi.
26 Cuando mojan xa oj ch'ac huauquei, ti syama jun pan ja Jesusi. Ti sc'ana
yi stz'acatal ja Diosi. Ti xet'aa. Ch'ac yaa yi ja snebuman jumasa. —Iajic.
Hueanic. Ja iti, ja' xa ni ja jcuerpoa, xchi ja Jesusi.
27 Ti syama jun vaso but'el yaalel tz'usub. Yaa yi stz'acatal ja Diosi, ti cho
yaa yi ja snebuman jumasa. —Uc'anic apetzanilex.
28 Porque ja' xa ni ja jchiq'uela. Ja Diosi sc'ulunej jun yajc'achil trato soc ja
cristiano, ja' cuando xpec' ja jchiq'ueli, oj bi huajuque libre jitzan cristiano
soc ja smulei.
29 Ja yaani, mi xa oj to cu otro vuelta ja yaalel ja tz'usubi. Man to cuando ti
xa aytic jpetzaniltic ja ba lugar jau ja ba huas sc'ulan mandar ja jTati, ti xa oj
ch'ac xiitalauc jbajtic yuj jel ja jgustotiqui, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala jastal oi nacjuc yuj ja Pedro
(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

30 Cuando ch'ac yale jun stz'eboj Dios, ti huajye ba huitz Olivosi.
31 Ti yala ja Jesusi: —Ja jastal oja huilex oj ec' cujil ja yaan acuali, oj
xihuanic juntiro. Oja ch'ayon ac'ujolex, como jach ni tz'ijbanubala:
Oj ca yajbuc ja tanumcheji, jaxa jun nole ja xcheji, sactantan oj ch'ac
huajuque.
Jach ni huax yala ja yabal ja Diosa.
32 Pero cuando la sacuiyoni, ti oj huajcon ba Galileaa. Tix cho la huajyex ja
huenlexi, xchi ja Jesusi.
33 Pero ja Pedro ti yalaa: —Ja tuqui bob ta oj xch'aya sc'ujole pero ja queni,
miyuc.
34 Ti yala ja Jesusi: —Huax cala, pero meran, cuando mi tox oc' ja gallo ja
yaan acuali, oxe vuelta oja hual que mi xa naa jbaj.
35 —Pero miyuc. Anima huala chamyon amoc lajan, pero mi ni nunca oj cal
que mix naa baj, xchi ja Pedro. Jach ni ja tuc snebuman jumasa, jach ni ch'ac
yale chomajquila.

Ja Jesusi huaj sc'umuc ja Dios ja ba Getsemaní
(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

36 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti c'otye ba jun lugar sbiil Getsemaní.
Ti yalaa: —Culananic ja ili, jaxa queni, ti oj huaj c'umuc ja Dios ja tihui, xchi.
37 Ti alji yabye ja Pedro soc ja chab yuntiquil ja Zebedeo que oj huajuque
soc. Jaxa Jesusi ti syatz'a sbaj ja yaltzili. Mi snaa jas oj sc'uluc. Ti yalaa:
38 —Jel yatz'an juntiro ja caltzili. Lajan soc oj xa chamcon mas ligero. Moc
ahuaonex cani. Moc lomuc hua ochuquex ja hua huayelexi, xchi ja Jesusi.
39 Ti huaj och otro jun maq'ue mas ja Jesusi. Ti co pacan ba luum. Och
sc'umuc ja Diosi: —Tatey, ta huan c'ax bobi, a ec' qui ja juocol iti, pero mi
jauc ja jas huax c'ana ja queni. C'ulan ja jas huaxa c'ana ja hueni, xchi.
40 Ti xa cumxi ja bay ja Pedro soc ja xchabil ja yuntiquil ja Zebedeo. Naca
huane xa huayel staa. Ti yal yab ja Pedro: —¿Mi ni ma jun ora oj bob atec' ja
hua huayelex ba?
41 Mi lom la huayex. C'umanic ja Diosi ba mi oja ta ja hua mulexi. Ja hua
hualtzilexi, jel huas sc'ana oj sc'uluc ja ba lequi, jaxa hua cuerpoexi, jel yaau
juntiro. Mey yip, xchi ja Jesusi.
42 Ti cho spila sbaj otro vueltaa. Ti cho och sc'umuc ja Diosa: —Tatey, ta jel
c'a t'ilan oj ec' cujil ja huocol iti, pues chican ja jas huaxa c'ana ja hueni, xchi.
43 Ti cho huaj ja bay ja oxhuane snebumani. Cho huane huayel staa. Lajan
soc but'el tz'iilel ja satei.

44 Ti cho yaa cana. Ja' xa ba yoxil vuelta huaj sc'umuc ja Diosi. Jun xta
mismo ja jas cho yal yab ja Diosi.
45 Ti cho jac ja bay ja snebuman jumasa. Ti yalaa: —¿Huanex to ma huayel
ba? Lec xa. Jijlanic xa. Malan xa soca porque ja queni, chapanon xa nia ba
oj chamcona. Meran nia, ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero iday,
jpatic huanon iijel. Oj xa aajucon ja ba sc'ab ja mulanum jumasa.
46 Q'ueanic xa huego. Ata huabyex jastal xcululiye xta jani. Huajtic xa
porque ti xa huax jac ja ma' yionej xa jpatiqui, xchi ja Jesusi.

Yamji ja Jesusi
(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

47 Mi tox ch'ac el yujila, huaj to yile, ti xa ay ja Judasi, ja' ni june ja
lajchahuane snebumani. Smoj jun nole cristiano. Naca ay smachite soc
sgarrotee. Jecubale yuj ja pagre mas nihuaqui soc ja ma' banquilal ay yujile
ja cristiano.
48 Pero ja mi tox c'otyei, ti alji yabye yuj ja Judas ja ma' yionej xa spatiqui:
—Ja ma' oj huaj cujtz'uqui, yena nia. Ti xa yamahuexa, xchi ja Judasi.
49 Iday, cuando c'oti, ti huaj sta yi sc'ab ja Jesusi: —Maestro, xchi. Ti
yujtz'ana.
50 Ti yala ja Jesusi: —Lec camigo. Mi lomuc jacya. C'ulan ja jas huaxa c'ana
oja c'uluc quii, x'utji yuj ja Jesusi. Jaxa cristiano ti jac syamea. Smochohue.
51 Huaj to yile, june ja ma' tey soc ja Jesusi stasa ba snaj ja smachiti. Yaa yi
ja smozo ja pagre mas nihuani. Sc'utzu el yi june ja xchiquini.
52 Ti yala ja Jesusi: —Acta cani. A och ba snaj ja hua machiti. Ja ma' huas
syama ja machiti, jach ni oj chamuca.
53 ¿Huan ma xa huala ta mi oj bob jcolta jbaj? Quechan oj c'an yi ja jTati,
huego oj sec qui lajchahue tropa ja yangeli.
54 Pero como mi huax c'ana. Mas lec a c'ot smeranil ja jas huax yala ja yabal
ja Diosi, xchi ja Jesusi.
55 Ja Jesusi ti yal yab ja cristiano jumasa: —¿Yuj ama lagronon soc machit
soc garrote huax jac ayamonex ja ili? Pero cada c'ac'u ti huanon seejel
ahuilex ba yoj templo, iday, mi ni jas huaxa hualahuex caba.
56 Pero lec nia ba oj c'ot smeranil ja jas stz'ijba can ja aluman-Dios jumasa
ja najatei, xchi ja Jesusi. Cuando ch'ac yabye ja jastal it ja snebuman jumasa,
ti spila sbajea. Spacahue ajnel spetzanile.

Ja Jesusi tey ba yoj junta
(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

57 Jaxa yamhuanum jumasa ti yiaje och ja Jesús ja ba snaj ja pagre mas
nihuan sbaj ja judio jumasa, Caifás sbiil. Jaxa tihui, ti stzomonej sbaje ja
matic huas sea ja smandar ja Moisesi soc ja banquilal yujilei.
58 Jaxa Pedro ti huaj nochana, pero najtic najtic ay. Ti och ja ba spatioil
ja snaj ja pagre mas nihuani. Jaxa tihui, ti aye chanjoe mozo soc ja criada
jumasa. Jaxa Pedro ti och culan ja tihui ba oj yil jastal oj ch'ac huajuc.
59 Jaxa pagre mas nihuaqui soc ja banquilal jumasa, spetzanil ja ma' ay
yateli, ti huane junta. Huane xta sleejel yi smul ja Jesusi, pero puro mentira,
pero como huas sleahue modo jastal oj chamuc.
60 Pero mi ni modo huax bob yujile conser ay jitzan stestigoe. Huane
xta slocjel abal pero mi meranuc ja jas huax yalahuei. Ti cho och otro
chahuanea. Sea sbaje que testigoe.
61 —Ja tan huinic iti, jel huas stoyo sbaj ta huan c'a bi sc'ana, oj bi sem
ja stemplo ja Diosi, jaxa yoxil c'ac'u, oj bi cho ya q'ue otro vuelta, xchiye ja
testigo jumasa jahui.

62 Jaxa pagre mas nihuani xachachi xta q'ue tec'an. Ti q'ue yal yab ja
Jesusa: —Jaxa hueni, ¿jas la chi ba? ¿Ja huab ama jas yala ja it jumasa?
63 Jaxa Jesusi, mi ni jun palabra sama stii. Ti cho yala ja pagre mas nihuani:
—Ala cabticon ja mero smeranil ta huen c'a Cristoai, ta huen c'a yunin ja
Diosai. Oj yab ja Dios sac'an lequi, xchi ja pagre.
64 Ti sac'a jan ja Jesusi: —Pero quena nia. Pero ay jas oj cala huabyex. Ti ni
coelon jan ja ba satq'uinali pero ja yaani oja huilex que oj aaji ochcon ja ba
lugar jau ja ba huax ilxi ja yip ja Diosi, jaxa ba nalan chaani oja huilex oj cho
cocon jan ja ba asoni, xchi ja Jesusi.
65 Jaxa pagre mas nihuani, yajni yab ja jas yala ja Jesusi, tix batbuni ec' yuj
ja scoraja. Ti yalaa: —Pero ata huabilex tac. Ja tan huinic iti huan nix yala
claro que Dios bi. ¿Jas yatel cujtic mas testigo? Ja huabyex yala que yen bi
yunin Dios tac.
66 ¿Jas la chiyex? Ti yala ja yenlei: —Pero sbej ni oj chamuca, xchi ja
cristiano.
67 Ti stzujbaye ja sat ja Jesusi. Yaahue yi golpe. Yaahue yi vuelta ja ba
xchoji.
68 Ti yalahuea: —Ta huena c'a Cristoa, naa sbaj machunc'a huas smac'ahua
ba, huax yutaje.
69 Jaxa Pedro tey ba fuera. Ti culan ec' ba patio. Ti huaj tajuc yuj jun criada,
ti yala ja criada jahui: —Jach ni ja hueni, ja mojan ec' ja tan Jesús jau ba
Galilea. ¿Mi ma meranuc ba? xchi.
70 Pero ja Pedro huax yala que miyuc: —Mix cab ja jas huaxa huala cabi,
xyutaj.
71 Ti huaj tec'an ja ba puerta calle. Ti cho ilji yuj otro jun criada: —Jach ni
ja tan huinic iti, ti ajyi ec' soc ja Jesús ja tan nazareño, xchi ja aq'uixi.
72 —Xila Dios, mix naa sbaj ja tan huinic jahui, xchi ja Pedro.
73 Jaxa otro jutz'ini, ti jacye ja matic ti huan comcompaxyal ec' ba patio. Ti
yalahuea: —Meran nia. Ja mojan ni abajexa. Pe chican ja hua c'umal tac,
x'utji ja Pedro.
74 Ja yab ja Pedro iti, jel q'ue ja scoraja, ti jel piero c'umania: —Xila Dios,
mix naa sbaj ja tan huinic jahui, xchi. Cuando ch'ac yal jachuc ja Pedro, oc'
huego ja gallo.
75 Ti xa jac sc'ujol ja Pedro ja jas alji yab yuj ja Jesusi, ja cuando mi to bix
oc' ja gallo, oxe bi vuelta oj yal que mi snaa sbaj. Ti el ja tihui. Ti q'ue juntiro
sni sc'ujola.

Ja Jesusi c'ulaji entregar yi ja Pilato
(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

27

1 Cuando el ja c'ac'u, spetzanil ja nihuac spagre sbaj ja judio jumasa soc ja
matic banquilal yujilei ti slajahue lec jastal oj bob ya chamuc ja Jesusi.
2 Jayuj ti smochohue ocha. Huaj yae yi endregal ja ba sc'ab ja Pilato ja ma'
gobierno ayi.

Cham ja Judasi

3 Jaxa Judas ja ma' sc'ulan endregal ja Jesusi, cuando yab que t'ilan oj
chamuqui, jel juntiro snaa malaya. Jaxa treinta sat taq'uin puro plata jahui,
ti huaj ya cumxuc yi ja nihuac pagre soc ja banquilal jumasa.
4 Ti yalaa: —Ja huinic jahui, lom ni oj pec'uc ja xchiq'ueli. Mi ni jun smul
ay, jaxa queni, mi ni t'un sbejuc jc'ulan ahuilex endregal, xchi ja Judasi. —¡Jas

cochelticon ja quenticoni! Pero ja huen ac'ulan endregal quiticon tac, x'utji
ja Judasi.
5 Jaxa yab ja jastal iti, ti yiaj ja plata jumasa jahui. Spoctzin can ja ba yojol
ja templo, ti xa huaja. Huaj sc'ul jorcar sbaj.
6 Jaxa nihuac pagre jumasa ti huaj stule ja sat taq'uin jahui. Ti yalahuea:
—Ja taq'uin iti, mi cualquierauc. Stz'acol ni svida jun huinica. Mi sbejuc ja'
oj caatic sta sbaj soc ja tuc taq'uin sbaj templo, xchiye.
7 Ti yalahue que oj smane jun pedazo luum pero sbaj jun c'ulaoxom ajyi.
Ti bi oj mucxuc ja polestero jumasa ja ma' huax cham ja ba Jerusaleni.
8 Jaxa luum jau smanahuei ya sbiiluque chiq'uil. Man ora jach sbiil.
9 Jaxa jas yala can ja aluman-Dios Jeremías ja najatei, c'ot ni smeranila:
Ja israeleño jumasa trato xa ay oj stup treinta sat taq'uin puro plata. Ti yiaje
ja treinta sat taq'uin plata jau, ja' ni ja stz'acol ja svida jun huinic,
10 ti smanahue sluum jun c'ulaoxoma. Jach ni yalunej ni cab ja Cajuala.
Jach ni yala ja Jeremías ja ba yabal ja Diosi.

Ja Jesusi iiji ba sti sat ja Pilato
(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

11 Jaxa Jesusi ti aaji tec'an ja ba sti sat ja gobierno Poncio Pilato. Ti jobji
yia: —Bueno, ala cabi, ja judio jumasa, ¿meran ama huen sreya? —Quena
nia, xchi ja Jesusi.
12 Jaxa nihuac pagre soc ja banquilal jumasa huane xta sleejel yi ja smuli.
Pero ja Jesusi, mí ni jun palabra sama stii.
13 —¡Ata huab ja jas huax yala baj ja testigo jumasa tac! xchi ja Pilato.
14 Pero mi ni soc ja jahui, mi c'umani. Jel och juntiro ja spensar ja gobierno
Pilato.

Ja Jesusi t'ilan aaji chamuc
(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

15 Ja ba q'uin jahui, culan ni yuj ja gobierno que huax ya el libre jun
presoanumi, pero tzaubal huax ya eluc ja cristiano ja ma' oj eluqui.
16 Jaxa q'uin jahui, lutan jun huinic sbiil Barrabás. Naubal lec yuj ja
cristiano jumasa que jel tzatz juntiro ja smuli.
17 Cuando ti tzoman spetzanil ja cristiano, ti jobji yile yuj ja Pilato: —¿Jas la
chiyex? ¿Ja' ma Barrabás ma ja' Jesús it huax alji sbaj Cristo oj sijpuc huilex?
xchi ja Pilato.
18 Como huas snaa ja Pilato que puro envidioso aye, jayuj sc'ulane en-
dregar ja Jesusi.
19 Ja Pilato ti culan ec' ja ba juzgado, jaxa xcheumi ti seca och jun
jecabanuma. —Ja hua cheumi huaychini bi ja huaaxa pero jel bi xiu juntiro
yuj ja suayichi. Ja' bi suaychin ja huinic jahui, pero jel bi toj juntiro. Oj bi
ahuacta cani, xyutajon jan ja hua cheumi, x'utji ja Pilato.
20 Pero ja Pilato mi ni modo huax bob yujila. Ja nihuac pagre sbaj ja judio
jumasa soc ja banquilal jumasa huane xta yaljel yab ja cristiano: —C'anahuic
ja tan Barrabasi. Alahuic oj chamuc ja tan Jesusi, xchiye xta.
21 Jaxa gobierno ti yalaa: —Ay chab huinique. ¿Baya huaxa c'anahuexi? Oj
ni sijpuc ahuilexa ja ba oja c'anexi, xchi. —¡Ja' ni ja Barrabasi! xchiye xta ja
cristiano.
22 —Jaxa Jesús it huax alji sbaj Cristoili, ¿jas oj c'ul yi? xchi ja Pilato. Ti
ahuani spetzanilea: —¡A chamuc ba cruz! ¡A chamuc ba cruz!
23 —Pero ¿jasunc'a ja smuli? xchi ja Pilato. Lom xta xuooljiye huax q'ueye:
—¡A chamuc ba cruz! ¡A chamuc ba cruz! xchiye xta.

24 Ja Pilato, cuando yila snicjel xta ja cristiano, mi xa jas huax bob sc'uluc ja
yeni. Huan to nique slea modo jastal oj sac sbaj. Ti yalaa: —Ja queni, limpio
ayon. Mi oj cuch ja mulal iti. Ja huinic iti, mi ni ay smul cujtica. Lom oj pec'uc
ja xchiq'ueli.
25 Cuando yabye ja jastal yala ja Pilato, ti yala ja cristiano: —Pues mi
t'ilanuc. Tix cuchu ja quenticona soc ja cuntiquilticoni, xchiye xta.
26 Entonces ja Pilato ti sijpan yile ja Barrabasi, jaxa Jesusi, cuando ch'ac
mac'juc, ti yala ja Pilato que oj bi aajuc locan ba cruz.
27 Ja soldado jumasa ja ma' mandar ay yuj ja gobierno, ti yiaje och ba
presidencia ja Jesusi. Ti ch'ac jacuque nolan sbaja.
28 Sopohue yi ja sc'ui, ti yaahue slap jun najtil c'ual morado ja jastal huas
slapa ja gobierno.
29 Jaxa ba s'olomi yaahue cajan jun corona pero puro q'uiix sc'uluneje. Ti
yaa yi jun aj ba oj bi syam soc ja stojol sc'abi como jastal ja vara huas syama
ja reyi. Jaxa soldado jumasa ti ch'ac couque mec'an ba sti sati, pero burla
huane: —¡Viva ja srey ja judio jumasa! xchiye xta.
30 Huas stzujbaye ja sati, ti sapahue yi ja aj yaman yuji, jaxa soc ja aj jahui,
yaahue yi ja s'olomi.
31 Cuando ch'ac eluc ja sganae soc ja burla, ti xa cho sopohue yi ja c'ual jau
morado. Yaahue slap ja mero sc'ui. Ti xa yiaje ba oj yaahue locan ba cruz.

Ja Jesusi aaji locan ja ba cruzi
(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

32 Cuando ti xa aye ba beji, ti staahue jun huinic suinquil ja Cirene, Simón
sbiil. Ti yalahue yab fuerza que oj bi scuch ja scruz ja Jesusi.
33 Ti c'otye ja ba huitz sbiil Gólgota. Jach sbiil yujile como ja' ni el ja splanta
ja sbaquel ja s'olom ja chamhuiniqui.
34 Jaxa Jesusi ti aaji yi vinagre socan soc jun c'ul ba jel c'aj ja' bi ba mi oj yab
syajal ja suocoli. Sc'ulan probar, pero mi yuaj.
35 Cuando ch'ac aaji locan ja ba cruzi, ja soldado jumasa sc'ulane ripar ja
sc'u ja Jesusi. Jach spilahuea, ti c'ot smeranil ja jas yala can ja aluman-Dios ja
najatei. Yala nia que ja sc'ui oj ch'ac spil sbaje ja yenlei. Oj bi sc'uluque ripar
ja sc'ui, xchi ni ja aluman-Diosa.
36 Jaxa soldado jumasa ti saculcule ec' ja tihui. Ti huane stalnajel ja Jesusi.
37 Ti yaahue jun letrero ja ba s'olom ja scruzi, ja' bi huax yala jastal ja smuli:
Ja Jesusi, srey ja judio jumasa, xchi ja ba letrero.
38 Soc ay chab lagron cho aaji q'ueuque locan ja ba cruz, ja juni, ja scruz ja
yeni ti ajyi ba lado stojol sc'ab ja Jesusi, jaxa juni, ti ajyi ba lado surdero.
39 Jaxa cristiano huan eq'uel ja tihui, huane xta burla. Naca huane xta
st'uxpijel ja sc'abei.
40 Ti huax yalahuea: —Ja yaani, ¿jasyuj ja mi la co ja ba cruzi? ¡Yunin Diosa
tac! Pero huaxa hualа oja jem ja templo tac y ja ba yoxil c'ac'u oj hua q'ueuc.
¡Colta baj ja huen mismo ba! xchiye xta.
41 Jach ni huane xta sc'ulajel ja nihuac pagre jumasa soc ja ma' huas seahue
ja smandar ja Moisesi soc ja fariseo jumasa soc ja banquilal jumasa:
42 —Jaxa tuc jumasa, jel huas scolta, pero iday, jaxa yeni, mix bob scolta
sbaj ja yen mismo. Ta meran c'a yen ja srey ba Israeli, aa ba co huego ba, ti
oj naatic que meran yunin Diosa como jastal huax yala cabtiqui.
43 Jel bi huas sc'uan ja Diosi. ¿Jasyuj ja mix jac c'ulajuc librar ta jel gusto
huax ilji yuj ja Dios ba? Quena ni yunin Diosoni, pe xchi tac, xchiye xta ja
yenlei.

44 Jach ni ja chab lagron lajan aaji q'ueuque ja ba cruzi. Huane xta burla
ja yenle chomajquili.

Cham ja Jesusi
(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

45 Jaxa mero culan c'ac'u, q'uicbi juntiro ja satq'uinali. Masan to ec' ja oxe
ora, ti to lijpia.
46 Oj xa lijpuc ja satq'uinali cuando c'umani ja Jesusi, pero tzatz lec
c'umani: —Elí, Elí, ¿lama sabactani? xchi soc ja mero yabali. Dios mío, Dios
mío, ¿jas lom ahuaahuon ta cani? Jach sbej ja yala soc ja yabali.
47 —Huan xa spayjel jan ja aluman-Dios Eliasi, xchiye chaboxe ja ma' tey
tihui cuando yab ja yahuaneli.
48 Jaxa june ja yenlei ti jac ajnel huegoa. Yiaj jun yojol c'aem. Ya yu vinagre
ja yojol c'aem jahui, ti xch'ica jun tea. Ti sacha q'ue yia ba oj xchuuc ja Jesusi.
49 Jaxa smoj jumasa: —Acta can ja hueni. Oj quiltic ta oj jac sc'ul librar ja
Eliasi, xchiye.
50 Jaxa Jesusi ti cho ahuani otro vueltaa. Ja' xa mero ora chami.
51 Jaxa ba yojol ja templo ay jun nihuan scortinail, jaxa ora jahui xch'ia
sbaj snalan. Ja xch'ielali stulu con man sti q'ueel. El con man ba luumi. Ti
cho ajyi jun tzatzal templor. Nijqui juntiro ja luumi. Spetzanil ja toni pedazo
ch'ac huajuc.
52 Jaxa q'ueen ba mucan can ja scuerpo ja creyente jumasa ja matic ch'ac
ta ni chamuquei, ti ch'ac sam sbaja. Ja scuerpo ja yuntiquil ja Dios jahui, ti
ch'ac sac-huuquea,
53 Ti ch'ac q'ueuque ja ba sq'uejnalea. Jaxa cuando sacui ja Jesús choma-
jquili, jaxa matic ch'ac ta sac-huuquei, ti xa huajye och ja ba chonab jau mi
cualquierauqui, ja' ni ja Jerusalení, iday, iljiye yuj jitzan cristiano.
54 Cuando ti to locan ba cruz ja Jesusi, huan talnajel yuj jun capitán soc
ja smoj soldadoili. Pero cuando yilahue jac ja templori soc cho yilahue
spetzanil ja jas ch'ac ec'uc ja ora jahui, jel xiuye juntiro, ti yalahuea: —Ja
huinic iti, yena ni meran ja yunin Diosa, xchiye.
55 Jaxa tihui, tey jun nole ixuque, ja' ni ja ma' smojtaye jan ja Jesusi masan
ec' ba Galilea. Jacye soc ba oj scoltaye ja Jesús ja ba beji. Najat huane
q'uelhuanel ja yora huan chameli.
56 Tey ja María it sbaj Magdala, soc tey ja María snan ja Jacobo soc ja José,
soc tey ja xcheum ja Zebedeo, ja' ni ja snane ja Jacobo soc ja Juani.

Ja Jesusi mucji
(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

57 Ay jun huinic rico, José sbiil, suinquil Arimatea. Ja yeni, snebuman ni ja
Jesusi. Cuando och ja acuali,
58 Ti huaj ja bay ja Pilato. Ti huaj sc'an ja scuerpo ja Jesusi ba oj bob
smuque. Jaxa Pilato ti yaa smandar que oj bi yii ja scuerpo ja Jesús ja José
jahui.
59 Ti yiaja. Ti spotzo soc jun sábana ba sac aya.
60 Ti huaj yaa can ba jun patac' pero ja patac' jahui, ajc'ach to jotobal jastal
q'ueen. Yen ya c'ulajuc ja José jahui. Ti sbaltzun jan jun tona, ti smaca can
lec ja sti ja q'ueeni. Ti huaja.
61 Pero cuando jach to huan sc'ulajel ja Josei, ti culane ec' ba stz'eel ja
q'ueeni ja María sbaj Magdala soc ja otro jun María.

Jecji talnuman ja ba sq'uejnal ja Jesusi

62 Jaxa tuc cristiano jumasa huan xax xch'ac xchap sbaje porque jechel xa
ja sc'ac'uil ja jijlel yujilei. Jaxa el ja c'ac'u ti ch'ac huaj stzom sbaje ba sti sat
ja Pilato ja nihuac pagre soc ja fariseo jumasa.
63 Ti yalahuea: —Jac jc'ujolticon ja jas huax yala ja tan lolanum jahui ja mi
tox chami que oj bi sac-huuc ja ba yoxil c'ac'u, xchiye.
64 Aa pavor. Jeca ja soldado jumasa ba oj stalna lec ja q'ueeni, siquiera
oxe c'ac'u. Mi c'a, ay modo acual oj jac ja snebuman jumasa oj jac ya eluque
nac'ul ja scuerpo. Ti oj cho yale yab ja cristiano que meran nia, que cham
nia pero cho sacui ta, como jach ni smodoea. Jel ni piero ja huegoa, pero ta
jach c'a huas sc'ulane, mas to pegor oj huajuc, xchiye.
65 Ti yala ja Pilato: —Pues lec, iajic chanjoe soldado. Cax talnayic lec como
ja huenlexi huaxa naahuex jastal mi oj bob ajnuc, x'utjiye.
66 Ti huajyea. Jaxa ton jau macan soc ja sti ja q'ueeni, ti yaahue lec señ*a*
ja yenlei soc jun sello ja gobierno. Ti yal yabye ja soldado jumasa oj can
stalnaye lec ba mi ni ma' oj jac sam ja q'ueeni.

Aaji sac-huuc ja Jesusi
(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

28

1 Jach ec' yujile ja sc'ac'uil ja jijleli. Jaxa otro c'ac'u, ja' ni ja sbajtanil sc'ac'uil
ja semana, como domingo nia, jaxa Mar*í*a suinquil ja Magdala, soc ja otro
Mar*í*a, ti huaj yile ja sq'uejnal ja Jes*ú*s ja ba mucani.
2 Jaxa luumi nijqui juntiro ja ora jahui porque jun yangel ja Cajualtiqui ti
co jan ja ba satq'uinali. Ti huaj ya eluc ja ton jau ba sti ja q'ueeni. Ti och culan
ja ba sat ja toni.
3 Ja splanta ja angeli lajan soc jastal huax lijpi ja chamtzelahui, jaxa sc'ui
sact'ost'os xta.
4 Jaxa soldado ja ma' huas stalna ja q'ueeni, jel xiuye juntiro ja yilahue ja
angeli. Ti ch'ac couque baana. Tup yiq'ue. Lajan soc juntiro chamye.
5 Jaxa angeli ti yal yabye ja ixuquei: —Mi lom la xiuyex. Huax naa ja' jac
ahuilex ja Jes*ú*s aaji locan ja ba cruzi
6 Pero mi xa teyuca. Sacui ta nia como jach ni yalaa. Laic. La ilahuic ba
aaji can ja Cajualtiqui, xchi ja angeli. Ti och yilea, ti alji yabyea:
7 —Jayujil caaxic. Cax alahuic yab ja snebuman jumasa que sacui ta. Mi xa
chameluc. Oj bi huaj ba Galilea ja Cajualtiqui, ti bi cho la huajyex ja huenlexi,
ti bi oja huila bajex soca. Jayuj huax cala huabyex, xchi ja angeli.
8 Jaxa ixuquei, jel gusto aye pero cho huane xihuel. Ti elye ja ba q'ueeni.
Ajnel huaj yale yab ja snebuman jumasa spetzanil ja jas yajc'achil to yabyei.
Mix yilahue ora oj yal yab ja snebuman ja Jesusi ja jas yajc'achili. Cuando bej
to aye ja ixuque jahui,
9 Huaj to yile, jac tajuque yuj ja Jesusi. Ti aaji yile Dios yuj ja yeni. Jaxa
ixuquei ti huajye ajnela. Huaj couque mec'an ja ba sti sat ja Jesusi: —¡A
Cajual, huen ama! xchiye.
10 Ti yala ja Jesusi: —Quena nia. Mi la xiuyex. Cax alahuic yab ja quer-
manotic jumasa ja jas yajc'achil huanex yiljeli. Alahuic yabye a huajuque ba
Galilea, ti oj c'um jbajtic ja tihui, xchi ja Jesusi.
11 Jaxa ixuquei, ti cho stulu ja sbejea. Jaxa mismo ora jahui, chaboxe ja
soldado ja ma' huane stalnajel ja q'ueen ajyi, ti huajye ja ba chonabi. Huaj
yal yabye ja nihuac pagre jumasa spetzanil ja jas ch'ac ec'uqui.
12 Jaxa pagre jumasa yiaj yabal sbaje soc ja banquilal jumasa. Ti sc'apahue
yile jitzan taq'uin ja soldado jumasa ba mi oj sloiltaye ja jas yilahuei.

13 —Oja hualex que ja snebuman jumasa, acual jac yie ja scuerpo ja tan
Jesús jahui, jaxa quenticon, naca huanticon huayel, oj chianic.
14 Y ta huan c'ax c'ot xchiquin ja gobierno, mix cham ac'ujolex. Oj tojbesticon ja quenticoni, jaxa huenlexi, mi jas oj sc'uluc ahuilex, x'utjiye ja soldado jumasa.
15 Jaxa yenlei, ti syamahue ja taq'uina. Sc'uane nia ja jastal alji yabyei. Jaxa mentira jahui, ti pucxia, Jach ni yabye spetzanil ja judio jumasa, jayuj man ora jach huax alxi.

Ja Jesusi yaa yi yatel ja snebuman jumasa
(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

16 Jaxa once snebuman ja Jesusi ti huajye ba Galilea ja ba huitz jau yalunej ja Jesusi.
17 Cuando yilahue ja Jesusi, ti coye mec'ana, pero ay ma' huan c'umal ja sc'ujolei.
18 Cuando ti xa aye ba stzeeli, ti c'umani ja Jesusi: —Spetzanil ja satq'uinali soc ja mundoi, ac'ubal xa ba jc'ab.
19 Jaxa huenlexi, caaxic, cax ja ba spetzanil ja lugari ba jachuc oj och jnebumanil ja cristiano jumasa. Ti xa c'ulanex bautizara ja ba sbiil ja Tatali soc ja queni, como yuninon nia, soc ja Espíritu Santo.
20 Jeahuic ba oj sc'uuque spetzanil ja jmandari. Jaxa queni oj ni jmojtayex ec' tola vida, masan to cuando huax ch'ac ja mundoi, xchi ja Jesusi. Ti ch'aca. Amén.

El Santo Evangelio Según San Marcos
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Marcosi

Ja Juan ja ma' yaa bautismo ti yala ja yabal ja Dios ja ba ch'ayan lugari
(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

1 Ja abal it jel tzamali, ja' huax yala jastal ay ja Jesucristo ja yunin ja Diosi,
jach q'ue ja jastal iti:
2 Ja najate lequi, yalunej ni jastal ay ja aluman-Dios Isaiasi. Ata huabilex
ja jas yala can tac:
Q'uelahuilex, bajtan oj jec ja cala jecabanumi, jaxa yeni oj sam ja hua beji, ti
oj cho huajan nochan ja hueni.
3 Ja jecabanum jahui ti oj ajyuc ec' ja ba ch'ayan lugar jumasa. Tzatz lec oj
c'umanuc eq'ue. Oj yal ja jastal iti: Ja jastal huaxa jamahuex ja bej ja
cuando oj jac ja ma' ay yateli, jach oja huaex puesto ja hua c'ujolexi
porque oj xa jac ja Cajualtiqui.
Jach bi oj yal yab ja cristiano, xchí ja Isaiasi.
4 Jayujil huaj to yabye ja cristiano jumasa, ti xa bi ay ba jun ch'ayan lugar ja
Juani, ja' ni ja Juan it huax yaa bautismo. Huan yaljel que aa xa bi suchuc ja
sc'ujol ja cristiano, ti xa bi oj c'ulajuque perdonara, ti xa bi oj yie jaa.
5 Jaxa spetzanil ja cristiano suinquil ja Judea soc jach ni ba Jerusaleni, lom
xta xnololjiye huaj smaclaye ja jas huax yala ja Juani. Cuando yabye ja jas
yalai, ti ch'ac el stie ja smulei, ti xa aaji yie jaa.
6 Jaxa Juani, ja' c'ulubal soc ja stzotzil camello ja sc'ui, jaxa snalani, pitan soc
jun sincho tz'uum, jaxa suaeli, ja' tz'itit soc yaal chab.
7 Con gana huan xcholjel ja yabal ja Dios ja Juani. Ti huax yalaa: —Meran, ti
xa ayon ja queni pero oj to jacuc ja ma' jel tzatz juntiro ja yateli. Mi ni ba oj
sop yi ja xanabi oj maconucon ja queni.
8 Ja queni huax ca huiex ja', jaxa yeni oj yaa huilex ja Espíritu Santo, pero con
todo yip, xchi ni ec' ja Juana.

Aaji yi ja' ja Jesusi
(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

9 Ja c'ac'u jumasa jahui ja Jesusi ti el ja ba Nazaret ba lugar Galilea. Ti huaj
ja bay ja Juani, ti aaji yi ja' yuj ja Juani. Ja ba nihuanja Jordán ti yiaj ja' ja
Jesusi.
10 Iday, cuando huan xa elel jan ja ba sti ja ja' ja Jesusi, huaj to yile, jamxi
ja satq'uinali, jaxa Espíritu Santo ti co t'ucan sbaj, pero entero splanta jastal
paloma.
11 Ti yab jun c'umal ja ba satq'uinali: —Mero cunina ja hueni. Jel juntiro
yaj huax cabya. Jel huaxa huaa qui gusto, xchi ja c'umal jahui.

C'ulaji probar ja Jesusi
(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

12 Ja Jesusi ti yab ja ba sc'ujoli que jel bi t'ilan oj huajuc ba jun ch'ayan lugar
pero ja' alji yab yuj ja Espíritu Santo.
13 Ti ajyi cuarenta c'ac'u ja tihui, pero mero ch'ayan lugar nia. Jel ja sbaal
ja huitzi. Ti jel c'ulaji probar yuj ja Satanasi pero ja mas tzaani ti jac ja ángel
jumasa ba oj scoltaye ja Jesusi.

Ja Jesusi q'ue ja yatel ja ba Galilea
(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

14 Ja c'ac'u jumasa jahui, aaji och preso ja Juani. Ti to lutana cuando cho
cumxi ja ba Galilea ja Jesusi. Ti huaj ja ba Galilea ba oj see yi ja cristiano ja
yabal ja Diosi.
15 Ti yalaa: —Ora xa nia. Tiempo xa oja huaa bajex ja ba sc'ab ja Diosi. Aa
xa suchuc ja hua c'ujolexi. C'uanic xa ja ajc'ach abal it huax cala huabyexi
porque jel tzamal juntiro, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi stzaa chanhuane yamachayi
(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

16 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huan bejyel ec' ja ba sti ja ja' ja ba Galilea. Jaxa tihui
ti yila ja Simoni soc ja yijtz'in Andresi. Ti huane sipjel yoj ja' ja yenubei, como
yamachaye nia.
17 Ti yala ja Jesusi: —Ti la jacyex jmoca. Eso sí meran, quechan huajel
ac'ujolex ja syamjel ja chayi pero ja yaani ja' oja huaa c'ujolex ja sleejel ja
cristiano ba oj jac jmoc, x'utjiye ja Simón soc ja Andresi.
18 Jayuj ja yenlei ti yaahue can ja yenubei. Ti huajye soc ja Jesusi.
19 Cuando huajye ta jun maq'uei, ti yilahue ja Jacobo soc ja yijtz'in Juani,
ja' ni ja yuntiquil ja Zebedeo. Ti aye ba jun barco. Ti huane stz'acbajel ja
yenubei.
20 Ti ya q'ueuc ja sloilei. Ti xa yala ja Jesusi: —¿Mi ma xa c'anahuex oj
huajanic jmoc ba? xchi ja Jesusi. Jaxa Jacobo soc ja Juani ti xa yaahue can
ja statei soc ja yatjume tey ba yoj barco. Ti xa huajye soc ja Jesusi.

Jun huinic ixtalanubal yuj ja pucuji
(Lc. 4:31-37)

21 Ti huajye ba Capernaum, jaxa sc'ac'uil ja jijleli, ti huaj ba iglesia ja Jesusi.
Och see yi ja cristiano.
22 Cuando abji ja jas huax yala, jel och juntiro ja spensar ja cristiano
jumasa. Lajan bi soc jun ma' jel tzatz ja yateli. Mi bi oj slaj ja yenle ja ma'
huas seahue ja smandar ja Moisesi.
23 Jaxa ba mismo iglesia jahui, huaj to yile, tey jun huinica. Ja yeni
ixtalanubal juntiro yuj ja pucuji. Ti och ahuanuca:
24 —Ja huen Jesús nazareño, ¿jas ahuocheloticon ja quenticoni? ¿Yuj ama
huaxa c'ana oja ch'ayoticon ja huen ba? Huan nix naaticon abaja. Eso sí, ja
hueni mi ni huaxa taa tan amul tac. ¡Yunina ni ja Diosa! Jach el sti ja huinic
jahui.
25 Ti xa yal yab ja Jesusi: —Ch'abananic ja huenlexi. Actayic can ja huinic
iti, x'utjiye ja tantic pucuji.
26 Jaxa pucuj jumasa ti syamahue ja huiniqui. Ya q'uitc'onuc spetzanil ja
scuerpo. Ti ya ahuanuc tzatz leca. Ti xa actaji can ja huinic jahui.
27 Jaxa cuando yila ja cristiano jumasa, jel xiuye juntiro. Ti huax yala
sbajea: —¿Jastal ay ja iti? ¿Yuj ama ay jas yajc'achil ay ba? Pero ¡huas sc'ulan
mandar ja tantic pucuj tac, y huax c'uaji! xchiye xta.
28 Huego huego ch'ac pucxuc yabalil ja Jesusi. Ch'ac yabye ja cristiano ja
ba sutanal ja Galilea.

Ja Jesusi ya tojbuc ja snial ja Pedro
(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

29 Ja Jesusi ti el ja ba iglesia jahui. Ti xa huaj ja ba snaj ja Simón soc ja
Andresi. Ti smoj ja Jacobo soc ja Juani.
30 Cuando c'otye ja tihui, ti alji yab ja Jesusi que ti baan ec' ja snial ixuc ja
Simoni. Jel bi yioj c'ac'.

31 Jaxa Jesusi ti huaj och ja bayi. Syama yi ja sc'ab ja chamumi. Ya q'ueuc.
Huaj to yabi, mi xa ay ja sc'ajc'ali. Yen xa ya ec'uc ja suaele ja huiniquei.

Ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma' malo ayi
(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

32 Cuando mucxi ta c'ac'ui, oj xa q'uicbuc ja q'uinali, ti iiji jan yi ja Jesús
spetzanil ja matic malo ayi soc ja matic ixtalanubale yuj ja pucuji.
33 Spetzanil ja suinquil ja chonabi ti ch'ac jacuque montón ja ba sti naitz ja
bay ja Jesusi.
34 Jaxa yeni, jitzan ja ma' ya tojbuc ja ora jahui. Tuctuquil tiq'ue chamel
yioje, jaxa pucuji, yaa yi mandar que oj yactaye can ja cristiano jumasa. Mi
aaji c'umanuque yuj ja Jesusi porque huas snaa machunc'a ja yeni.

Ja Jesusi ti sloilta ja ba Galilea
(Lc. 4:42-44)

35 Jaxa el ja c'ac'u, ja Jesusi jel saj q'uei, q'uic' to ja q'uinali. Ti huaj sc'umuc
ja Dios ja ba jun ch'ayan lugar.
36 Ti huaj leejuc yuj ja Simoni soc ja smoj jumasa.
37 Yajni staahuei, ti yalahue yaba: —Pero huana leejel yuj ja cristiano
jumasa tac, xyutaje.
38 Ti yala ja Jesusi: —Pero oj ni huajtic ja ba lugar mojan yaman tac. Oj cho
huaj choltic ja yabal ja Dios ja tihui. Jayuj ti xa ni ayon ja il tac, xchi ja Jesusi.
39 Jaxa ba spetzanil ja yal lugar ba Galilea, ti xa och see yi ja ba yiglesiae ja
smoj judioili. Chican ba huax huaj ec'a, huan ni sc'ulan ec' mandar ja pucuj
jumasa ba oj yactaye can ja cristiano.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic huan c'ael ja sbacteli
(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

40 Jun c'ac'u ti jac jun huinic soc jun chamel huan c'ael ja sbacteli. Ti jac
sc'an yi stz'acatal ja Jesusi. Co mec'an ja ba sti sati: —Cajual, ta jach c'a huaxa
c'ana, oj ni hua tojbucona, xchi ja huiniqui.
41 Jaxa Jesusi jel stalna syaujulal. Ti ya cajan ja sc'ab ja ba scuerpo ja
huiniqui: —Huan nix c'ana oj tojbana hijo, xchi.
42 Mi tox el yuj ja palabra jahui, ch'ay huego ja spieroil ja sbacteli. Huego
huego tojbi.
43-44 Ja Jesusi ti yalaa: —Pero huax cala huabi, moc ma' ahual yab que quen
ca tojban. Cax xa. Cax jea baj yi ja pagre. Aa yi ja jastal ni yalunej ja Moisesi
ba oj yil ja cristiano que lec xa ni ayaa. Cuando ch'ac yala jastal it ja Jesusi, ti
xa spila sbaja.
45 Pero iday, lajan soc yal yab ba oj spuc eq'ue. Ja' xta huan xcholjel ec' jastal
tojbi, jayuj ja Jesusi mi xax bob och satalajel abal ja ba chonab jumasa. Jayuj
ti xa can ja ba jun ch'ayan lugar ba mey lec ja suinquili. Pero ja cristiano huaj
ni stae ja bayi. Ba spetzanil lugar ch'ac jacuque ja cristiano.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tulido ay
(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

2

1 Ja Jesusi ti ajyi chaboxe c'ac'u ja tihui, ti xa cho cumxi ja ba Capernaumi.
Ti abji yabalil que ti xa bi ay ba jun naitz.
2 Yajni ch'ac yab ja cristiano ja jastal jahui, sac ajnel xta ch'ac huaj yile. But'
ja ba naitz jahui. Mi ni ba mojan ja puerta huax bob ochuque. Pec' man fuera
ja cristiano. Jaxa Jesusi ja' ni mero huan xta yaljel ja yabal ja Diosi.
3 Ti xa c'ot chaboxe cristianoa. Chanhuane slicuneje jan jun huinic mi xax
bob snic ja scuerpo.

4 Pero ja c'otyei, mi ni modo huax bob ochuque c'uban porque jel juntiro ja
cristiano, jayuj ti xa q'ueye ja ba s'olom ja naitzi. Sotohue ja tihui, ti yaahue
couque ja chamumi soc ja xch'atilteili.
5 Jaxa Jesusi cuando yila jel huax c'uaji yuj ja cristiano jumasa jahui, ti yal
yab ja chamumi: —Hijo, perdonado xa ay ja hua muli, xyutaj.
6 Pero ti ni aye chaboxe ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi, ti culane
ec'a. Huan xta c'umal ja sc'ujolei.
7 —¿Jasyuj jach huax yala ja iti? ¡Huan amax yala que Dios ja yen ba! ¿Mi
ma quechanuc ja Dios oj bob c'ulhuanuc perdonar ba? ¡Jel piero juntiro ja
jas huax yala tac!
8 Pero ja Jesusi como huan ni snaa que jach huan xta loil ja sc'ujole ja jau
jumasa, jayuj ti yalaa: —¿Jas lom huan xta c'umal ja hua c'ujolexi?
9 ¿Mi ma jun xta ni ja huax cal yab que perdonado ay ja smul ba, ma ja'
huaxa c'anahuex oj cal yab a q'ueuc, a stul ja xch'ati, a bejyuc? ¿Baya mas lec
ba? x'utjiye.
10 Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero ba oja c'uuquex que huax
bob jc'ul perdonar ja mulali, ba oja naex que tzatz ni ayon ja ba luumi, ay ni
jas oj cal yab ja chamum iti. Ti yal yab ja ma' mix bob snic sbaji:
11 —Ja huen hijito, q'uean xa. Iaj xa hua huaynubi. Cax xa ba hua naji,
xyutaj.
12 Jaxa huinic jahui, huego huego q'uei. Ti ba sat ja cristiano ch'ac spac ja
xch'atilteili, ti huaja. Jaxa cristiano jel och juntiro ja spensarei: —¡A stz'acatal
juntiro ja Diosi! Jun ta ora huax quilatic ja jastal iti, xchiye.

Ja Jesusi stzaa ja Leví
(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

13 Ja Jesusi ti cho huaj ja ba sti ja jai, jaxa tihui ti c'ot spetzanil ja cristiano
ba oj jeejuc yile.
14 Jaxa cuando ch'ac see yi ja cristiano, ti xa cho huaja. Ti ec' ja ba colecturía
ba huax och ja scontribucion ja cristiano jumasa. Jaxa tihui ti culan ec' jun
atjum sbiil Leví, ja' stat ja Alfeo. Ja Jesusi ti och loil soca: —¿Jaxa mila huaj
jmoc ba? xchi. Jaxa Levii ti q'ue huegoa. Ti huaj soca.
15 Jun c'ac'u ti huaj ba snaj ja Leví jau ja Jesusi. Ti och culan ja ba mesa, soc
tey jitzan ja ma' huax atji ba colecturía soc tey ja ma' ay smulei soc ti ni aye
ja snebuman jumasa. Pero smoj ni sbaje huaela. Ja tiempo jumasa iti, jel xa
jitzan ja ma' tey ec' soc ja Jesusi.
16 Jaxa fariseo jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi ti
yilahue smoj sbaje huael ja Jesusi soc ja colector jumasa soc ja ma' jel bi ja
smulei. Jayuj ti ochye loil soc ja snebuman jumasa: —Pero ¿jastal ay ja iti? Ja
hua maestroexi, pero ti huan huael soc ja tantic colector tac soc ja mulanum
tac, xchiye xta.
17 Pero ja Jesusi c'ot xchiquin ja jas huane yaljeli, ti yalaa: —Pe ¡mi jas yioj!
Ja' ni yuj jaquelon taca, ba oj colta ja ma' ay smuli. Ja mulanum jumasa huan
ni sc'ulane necesitar jun doctor pero ja huenlexi, como jel lec ayex, mi ni
ayuc ja hua nesesidaexi. ¡Jas lom oj coltayex! xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi jas sbej mi scomo ja suaelei
(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

18 Ja snebuman jumasa ja Juani soc jach ni ja snebuman ja fariseo jumasa,
culan yujile tola vida huas scomo ja suaelei. Ti huaj sobe yi ja Jesusi: —Ja
janec' ayticon snebumanil ja Juani soc ja fariseo jumasa, c'ajyeloticon huan
nix como ja juaelticon tola vidaa. Iday, jaxa hua nebuman ja hueni, mi ni
t'usan huas scomo ja suaelei. ¿Jaxa yuj ba?

19 Ti yala ja Jesusi: —Pero q'uelahuilex jun ch'ac abal. Ja loc jumasa mi ni
modo oj scom ja suaelei como ti ni tzomane soc ja nupanumi. Jel ja sgustoei.
Mi ni sbejuc oj scom ja suaelei como ti ni ay soc ja ma' huan nupaneli.
20 Pero oj ni jacuc ja c'ac'u ja' oj ch'ay yujile ja nupanumi, jaxa tiempo jahui,
eso sí, sbej ni oj scom ja suaelea. Oj ni but'uque yuj ja stristeilea.
21 Meran huax cala huabyex, jel huocol huaxa huabyex huaxa huaahuex
can ja viejo scostumbre ja jmojtic judioili. Porque q'uelahuilex jun poco
c'uutz. Mas lec mix hua ochuquex smactonil ba yajc'achil. Huan c'ax ochi,
jaxa yajc'achili oj sujbuc y toj coleto huax huaji.
22 Jach ni jun oxom ba ay syaj. Mix bob hua och taan ba yajc'achil to.
Jach c'a huaxa c'ulan, huaj to ahuile, leutz'uji ta snalan ja oxomi, jaxa taani,
oj ch'ac co bulan ba luum. Mi xa lecuc ja taani, jaxa oxomi, lom nia. Ta
yajc'achil c'a ja taani, mas lec, aa ba jun oxom mey syaj.

Ja snebuman ja Jesusi stuch'uhue ja trigo ja sc'ac'uil ja jijleli
(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

23 Jun sc'ac'uil ja jijleli, ti huane eq'uel ba yoj alajaltiqui ja Jesusi soc ja
snebuman jumasa. Ti och stuch'e ja sni ja trigo.
24 Cuando yilahue ja fariseo jumasa, ti yalahuea: —Q'uelahuil ja hua
nebuman jumasa. ¿Sbej ama jach huane sc'ulajel ba? ¿Mi ma jauc ja sc'ac'uil
ja jijlel ja yaan ba?
25 Ti sac'a jan ja Jesusi: —Bob ta mey xa q'uelahuex ja juun ja ba huax
yala jas sc'ulan ja rey David ja najatei cuando jel bi och huain xyabi. Y mi
quechanuc ja yen, jach ni spetzanil ja smoj jumasa.
26 Och bi ja ba snaj ja Diosi. Ti bi ch'ac suee ja pan it ti jian ec' ja ba sti
sat ja Diosi, iday, mi sbejuc cualquier cristiano oj sue ja pan jahui. Ja' sbaj
quechan oj sue ja pagre jumasa. Pero ja ora jahui, ja Davidi suea nia soc cho
yaa yi ja smoj jumasa, y mi ni malouc iljia. Ja nihuan pagre ja ora jahui, ja'
ni ja Abiatari.
27 Ja sc'ac'uil ja jijleli ac'ubal yi ja cristiano ba slequilei, mi jauc ja ba
yibc'abal oj yaa sbaje ja c'ac'u jahui.
28 Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali. Quena ni oj cal jasunc'a lec
sc'ulajel ja ba c'ac'u jijleli porque ac'ubal ni qui ba quen oj cal jasunc'a lec oj
c'ulaxuqui, xchi ja Jesusi.

Tojbi jun huinic jiman ec' ja sc'abi
(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

3

1 Ja Jesusi ti cho huaj otro vuelta ja ba yiglesia ja judio jumasa. Huaj to yile,
tey jun huinic jiman xa ec' ja sc'abi. Mi xa ni modo xbob ya q'ueuca.
2 Como ja' ni ja sc'ac'uil ja jijleli, jaxa scondra jumasa ja Jesusi quechan
huane xta smajlajel ba oj yile ta oj ya tojbuc ja chamum jahui. Ta huan c'a
bix aaji tojbuc, ti bi oj sta smul ja Jesusi.
3 Ja Jesusi ti yal yab ja huinic it jiman ec' ja sc'abi: —Q'uean xa ja ba culana
ec' ja hueni, ti la jac ba sti jsaticoni, x'utji ja huiniqui.
4 Ja Jesusi ti yal yab ja cristiano: —Q'uelahuilex ja huenlexi. Ja yaan c'ac'u
ja' ni sc'ac'uil ja jijleli. Mi sbejuc oj c'ultic yi malo ja jmojtic ja c'ac'u iti. Oj
ni jc'ultic ja ba leca. Oj coltatic, mi oj caatic chamuc, xchi. Jaxa scondra ja
Jesusi, mi jun palabra sama stiei.
5 Ja Jesusi ti och stojtoq'uel ja cristiano. Coraja ay soc huax jac jun stristeil
porque jel ch'uuy juntiro ja sc'ujolei. Ti yal yab ja huinic jahui: —A q'ueuc
ja hua c'abi, xyutaj. Iday, ja huiniqui ti ya q'ueuca, jaxa sc'abi, huego staa
slugar ja jastal ja otro jun sc'abi.

6 Jaxa fariseo jumasa ti elye ja tihui. Huaj yii yabal sbaje soc ja yamigo
jumasa ja rey Herodesi. Huaj xchape yabalil ja Jesusi.

Ja Jesusi tzajlaji yuj jitzan cristiano ba sti ja jai

7 Jaxa Jesusi ti huaj ba sti jaa. Ja' smoj ja snebuman jumasa. Ti huaj nochan
jun nole cristiano sbaj Galilea soc sbaj Judea,
8 Soc jach ni ba Jerusalén soc ba Idumea. Cho jacye ja ba otro lado c'ax ja
ba nihuanja Jordani, soc ba tuctuquil lugar ba Tiro soc ja ba Sidoni. Cuando
ch'ac yabye spetzanil ja jas jel nihuan huan sc'ulajel ec' ja Jesusi, lom xta
xnololji ch'ac jacuc ja cristiano.
9 Ti yal yab ja snebuman jumasa que oj yae puesto jun barco ba cualquiera
ora oj bob q'ueuque ja tihui porque jel bi juntiro ja cristiano. Ay bi modo oj
batalajuc.
10 Jaxa chamum jumasa, jitzan lec ya tojbuc, jaxa matic mi tox ya tojbuqui,
huane xta sutbintalaan sbaje siquiera oj huaj syame ja Jesusi.
11 Jaxa ma' ixtalanubal yuj ja pucuji, cuando huax yilahue ja Jesusi, huax
coye pacan ja ba sti sati: —Ja hueni yunina ni ja Diosa, xchiye xta, pero tzatz
lec huax c'umaniye.
12 Jaxa Jesusi c'ac' lec huax comhuani ba mi oj yale machunc'a ja yeni.

Ja Jesusi stzaa lajchahuane ja snebumani
(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

13 Ti q'ue ba jun huitz ja Jesusi. Ti spaya jan ja matic huas sc'ana oj sc'uluc
ja yateli. Ti cho q'ueye ba huitz ja yenle chomajquili.
14 Ti tzaajiye can lajchahuanea ba oj ajyuc ec' soc ja Jesusi. Oj bi huaj xchole
ja yabal ja Diosi.
15 Soc aaji yipe ba oj cho bob ya tojbuque ja matic malo ayi soc oj bi
sc'uluque mandar ja pucuj jumasa ba mi xa oj yixtalauc ja cristiano.
16 Stzaa ja Simoni, ti slea yi otro sbiila. Yaa yi Pedroil.
17 Cho stzaa ja Jacobo soc ja yijtz'in Juani, ja' state ja Zebedeo. Jaxa yenlei,
jel bi t'usan ja xchijnaq'uei. Lajane bi soc ja mentzululi porque snicjele xta
nia.
18 Cho stzaa ja Andresi, soc ja Felipe, soc ja Bartolomé, soc ja Mateo, soc ja
Tomasi, soc ja Jacobo ja' stat ja Alfeo, soc ja Tadeo, soc ja Simón cananero,
19 Soc ja Judas Iscariote, ja ma' sc'ulan endregal ja mas tzaani.

Ja Jesusi alji sbaj que ja' yip ja diablo ja yioji
(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

Yaj ni ch'ac stzai, ti xa cumxiye ja ba snajea.
20 Ja cristiano jumasa ti xta nolane ja bay ja Jesusi, jaxa yeni soc ja
snebumani, mi xax bob huauque.
21 Ti c'ot xchiquin ja yermano jumasa ja Jesusi, jayuj ti huaj yilea. Ti
yalahuea: —Loco xa ma quermanotiqui. Mas lec huan xax jac jmoctic,
xchiye.
22 Jaxa matic ti jac ja ba Jerusaleni soc ja matic huas sea ja smandar ja
Moisesi mi huax yalahue que loco. Ja' huax yaahue smojuc ja diablo, soc yen
bi mero statalil ja diablo, ja' bi yuj huax bob sc'ul mandar ja pucuj jumasa.
Como ay ni bi yipa, ja' bi yuj huax bob yal yab que oj actajuc can ja cristiano.
23 Ja Jesusi ti spaya jan ja matic jach huan yaljeli. Ti yala jun loila: —Pero
¿sbej ama jach huanex yaljel ba? Ja Satanasi, ¿oj ma snutz el ja smoj Satanasil
ba?
24 Q'uelahuilex, ja cristiano ma' jun ta lugar ayei, ta tola vida huas snutzu
sbaje, oj jomuc ja lugar jahui.

25 Y jach ay ba jun naitz. Ja suinquili, ta puro pleito aye, oj ni jomuca.
26 Pero jach ni ja Satanás soc ja smoj jumasa tac. Ta toj pleito c'a aye, huan
c'a snutzu ja smoji, oj ni jomuquea. Ti ni oj ch'acuquea.
27 Ja diablo jel tzatz juntiro. Jel jitzan ja ma' yaa ta och smozoil ja ba snaji.
Mi ni nunca oj bob ochan ba snaj oj hua el libre ja smozo jumasa. Quechan
ta huaxa mocho bajtan ja mero statalili, eso sí, oj bob ochan ja ba snaji. Ti oj
bob oj el libre ja smozo jumasa.
28 Huax cala, pero meran, spetzanil ja specado ja cristiano oj c'ulajuc yi
perdonar, anima jel piero ja jas huax el ja ba stii.
29 Pero ta huan c'ax yaahue och pucujil ja Espíritu Santo, mi ni nunca oj
c'ulajuque perdonar. Mi ni nunca oj ch'ac ja scastigoei.
30 Jach yala ja Jesusi yuj ja yalahue sbaj que ja' bi yip ja diablo yioji.

Ja snan soc ja yermano ja Jesusi
(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

31 Cuando ch'ac yal jachuc ja Jesusi, ti c'otye ja yermano jumasa soc ja
snani. Secahue spayjel ba oj huaj sc'umuque porque ti aye ba fuera.
32 Jaxa cristiano ja ma' ti culane ec' mojan stz'eel ja Jesusi, ti yalahuea:
—Abi, ti bi ay ba fuera ja hua nani soc ja hua huermano jumasa. Huan bi
sc'ana oj sc'umuca.
33 Pero ¿machunc'a ja jnan ba? ¿Machunc'a ja quermano jumasa? xchi ja
Jesusi.
34 Ti stojtoq'uela ja cristiano ja matic culane ec' ba stz'eeli: —Ja it jumasa,
ja' jnan, ja' quermano jumasa
35 Porque spetzanil ja ma' huas sc'uan ja smandar ja Diosi, ja jau jumasa,
ja' ni ja quermano soc ja quermana soc ja jnani, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja tica-inati
(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

4

1 Ja Jesusi ti cho och see yi ja cristiano. Ti tzoman aye ja ba sti ja jai, pero
montón xta aye. Jayuj ti huaj culan ba yoj barco ti lac'an ba yoj ja'. Jaxa
cristiano ti ch'ac canuque ba sti ja jai.
2 Jel jitzan ja jas jeeji yile yuj ja Jesusi pero soc jun loil:
3 —Maclayic. Jun c'ac'u jun huinic huaj stic ja yintil ja trigo.
4 Cuando huan sticjel ec' ja inat jahui, iday, ay ba co ba yoj bej. Pero jac ja
yalchani, ti stuch'u ela.
5 Soc ay ba co yoj ton ba mey lec ja luumi. Huego el jani porque mi pimuc
ja luumi.
6 Iday, cuando el q'uen ja c'ac'u, huego huego tacji, como mey yech.
7 Soc ay tuc inat ti co ba yoj q'uiix. Jaxa tihui, huax q'ui ja q'uiixi, jayuj ja
inat jahui, c'utzji sq'uiel. Mi ni satinia.
8 Pero ay ba co ja ba lequil luumi. Huaj to yile, tz'ipan xa ec' ja yal trigoi.
Jel tzamal q'uii. Ajyi sat. Ja jun sat inati, ya pojxuc treinta, jaxa otro juni,
sesenta, jaxa otro juni, ya pojxuc cien.
9 Ja ma' ay xchiquini, a yabi, xchi ja Jesusi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

10 Jaxa mas tzaani, canye stuch'il ja Jesusi soc ja lajchahuanei soc chaboxe
ja ma' mas yamigo sbajei. Ti och sobe yi ja Jesús jas sbej ja loil jau ja jas ch'ac
yal yab ja cristiano.

11 Ti yala ja Jesusi: —Ja ajyi, mi ni mero huax chijcaji jastal huas sc'ulan
mandar ja Dios ja ba c'ujolali pero ja yaani sbej ni claro oja huabyexa. Pero
ja tuc jumasa, sbej ni oj yabye jastal jun loil, porque mi nix c'ocxiyea.
12 Huas smaclaye pero mi ni huax yabyea. Eso sí, huax yilahue, pero ja
smeranili, lajan soc mi ni huax yilahuea. Jayuj huax cal yab soc loil tac.
Mi c'a, oj to huaja huabi, lec, oj chique. La xa c'uuctic siquiera oj c'ulajuc
perdonar ja jmultiqui, pero yib ta ni abal oj yalea.

Ja Jesusi yala jas sbej ja loil sbaj ja tica-inati
(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

13 Pero ja huenlexi, ¿casta mi ahuabyex ja sbeji? ¿Jastal xa oja huabyex sbej
ja otro loil oj to cal ba?
14 Ja ma' huaj stic ja inati, ja' ni ja ma' huan xcholjel ja yabal ja Diosi.
15 Jaxa ma' huas smacla ja yabal ja Diosi pero cuando huax ch'ac yabi, ti
huax jac ja diablo. Huax jac sap yi ja jas ti xa ay ba sc'ujoli. Ja jun tiq'ue
cristiano jahui lajane soc ja inat ti co ba yoj beji.
16 Soc ay ma' cuando huax yabye ja yabal ja Diosi, huego huas sc'ulane
gusto. Lajane soc ja inati jau ti co yoj ton it huego eli,
17 Porque cuando huax q'ue ja huocoli, coraja huax iljiye yuj ja sc'uan ja
yabal ja Diosi, mi huas sc'ulane ahuantar. Huax yaa can ja yabal ja Diosi.
Mey yahuantare. Ja' ni smoj ja yal trigo jau tacji porque mey yech.
18-19 Jaxa ma' huax yab ja yabal ja Diosi, pero ja' huajel sc'ujol ja svida ba
mundo, huax lolajiye yuj ja taq'uini, huax oc' sc'ujole ja cosa jumasa, pues,
spetzanil ja jastic jahui, lajan soc huax jac sc'utz sq'uiel ja yabal ja Diosi. Mi
huax ajyi sat. Lajane ni soc ja inat jau co ba yoj q'uiixi.
20 Pero ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi y huas sc'uan merani, ja' ni smoj ja
inat jau co ba lequil luum ja it yaa sati. Ay ba yaa treinta, ay ba yaa sesenta
soc ay ba yaa cien. Iday, quechan jun yala sat tz'unji.

Ja loil sbaj ja yajlel ja candela
(Lc. 8:16-18)

21 Ja jas huax jea, lajan soc jun candela huan ajleli. Jaxa candela, mi jauc
ja ba oj nujxuc soc jun cajón, mi ni ba oj aaxuc ba yib ch'at. Sbaj ni oj aaxuc
ba jun candelerio ba oj ijlabanuca.
22 Porque mi ni modo oj can musan ja jas huax jea. Sbaj ni t'ilan oj
chicnajuca. Eso sí, ja huego nac'an musan to t'usan ja jas huanon yaljeli pero
oj ni ch'ac abxuc sbeja.
23 Ja ma' ay xchiquin, a yabi, xchi ja Jesusi.
24 Ti cho yalaa: —Ja jas huax cala huabyexi, toj a ajyuc ja hua c'ujolexi.
Chican ja jastal huaxa c'anahuex yi ja Diosi, jach ni oj yaa huilexa. Ta soc
spetzanil ja hua c'ujolex huaxa maclayex ja yabali, entonces ja Diosi oj ya
jac ac'ujolex mas.
25 Porque ja ma' huax yab sbej ja jas huax cala, oj to ni jamxuc mas ja sata.
Jaxa ma' quechan huas smacla, mi jachucuc ay ja sc'ujoli, ja t'usan huas snaa,
oj ni aajuc ch'ay sc'ujola.

Ja loil sbaj ja inat it tz'unji

26 Ja Diosi ja jastal huax atji ja ba sc'ujol ja ma' yaunej sbaj ba oj c'ulajuc
mandar, lajan soc jun huinic huas stz'unu can ja inati,
27 Ti xa huax huaja. Huax huaj como jastal ja smodo culan yuji. Ja acuali
huax huayi, jaxa sacbeli huax q'uei. Mi jauc huan sc'ulajel pensar ta huan
sitz'el ja inat jau stz'ununeji. Mey sc'ulan pensar jas ora oj eluc.
28 Como smodo ni ja luuma. Stuch'il huax q'ui ja sbaali. Bajtan huax q'uii,
ti huax jac ja yal jia, jaxa tzaani, ti huax ajyi ja sata.

29 Cuando c'an xa, es que yuj ni mojan xa jach'oji.

Ja loil sbaj ja sbac mostaza
(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

30 Ti cho yala ja Jesusi: —Ja jastal huax pojxi el ja abal it jastal huax
c'ulhuani mandar ja Diosi, oj cala huabyex otro jun loil.
31 Lajan soc ja ch'in sbac mostaza. Jel ja inat ja ba luumi pero quechan mas
ch'in ja iti. Cuando huax moc' ja ba yoj alaji,
32 Huaj to ahuile, tz'ipan xa eq'ue. Jun jabil mi ma' oj sc'oc ja sc'abi,
quechan yen mas nihuan oj ajyuc soc ja smoj c'ulili. Jel huax ajyi ja sc'abi,
jaxa yalchani huax jac sc'ul ja soj ja ba spimil ja sc'abi como ay yaxubil ja
tihui, xchi ja Jesusi ja huan seejel yi ja cristiano.

Ja Jesusi yala jas sbej yuj ja puro loil huas sea
(Mt. 13:34-35)

33 Jel ni sea yi ja cristiano ja Jesús ja yabal ja Diosi pero mi juntiro clarouc
yala. Pero cuando huax yila ja Jesús mi xa huan to smaclayei, ti xa huax
ch'ajbajia.
34 Huax ya slaj loil ja jas huax yal yab ja cristiano pero ja snebuman
jumasa, claro ni huax yal yabyea.
35 Ja mismo c'ac'u jahui, cuando och ja acuali, ti yal yabye ja snebuman
jumasa: —Huajtiquic xa. Oj xa ec' jc'utztic ja jai, xchi.
36 Ti ch'ac sc'um can ja cristiano jumasa. Jaxa yeni mi ni t'un xchapa sbaja.
Jach ni huaj ja jastal ni ayi. Ja' ni huajye soc ja mismo barco ja ba culane
eq'ue. Soc ay ni chaboxe yal barco huaj nochana.
37 Bej xa aye cuando jac jun tzatzal ic'. Spuctzin sbaj ja ja' ja ba barco. But'
ja' ja yoj barco, jaxa snebumani huane xta yaljel que oj bi ibjaaxuc ja sbarco.
38 Jaxa Jesusi huan huayel ja ba stop ja barco. Ti baan ec' ba jun scolchonil
ja barco. Ti huaj syujquesea, ti yalahuea: —Jaxa huen Maestro, ¿mi huaxa
naa que oj xa huajcotic ja' ba? xchiye.
39 Jaxa Jesusi ti xa q'uea. Ti scomo ja iq'ui. Ti yal yab ja ja' que oj ch'ajbajuc.
—Laman la ajyi, xyutaj. Jaxa ch'ac yali, ch'abaji huego ja iq'ui. Xlamami huaj
juntiro.
40 Ti yal yab ja snebumani: —¿Jasyuj ja huanex ta xihueli? ¿Yuj ama mi ni
t'usan huaxa c'uanex ba? x'utjiye.
41 Jaxa yenlei jel och juntiro ja spensarei. Ti yala sbaje yenle itaa: —¿Jas
huiniquil ja iti? Ja jai soc ja iq'ui, ¡pe huax c'uaji tac!

Ja huinic ixtalanubal yuj ja pucuj ja ba Gadara
(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

5

1 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti c'otye ja ba otro lado sti ja jai, ja' ni ja
slugare ja suinquil ja Gadara.
2 Cuando ch'ac couc ja ba barco ja Jesusi, ti jac tajuc huego yuj jun huinica
jaxa huinic jahui, ja' ixtalanubal lec yuj ja pucuji. Ti el jan ja ba campo santo
3 Porque ti xa ni huax ajyi ec' ja tihui. Mi xa ni huan tox bob mochjuca, mi
ni soc cadena.
4 Mi naben jaye vuelta huax mochji yi ja yoqui. Huax aaji och yi scadenail
pero ja cadena, pedazo huax ch'ac ya huajuc, jaxa cuando mochan ja yoqui,
lajan soc mi mochanuc huax yab ja yen. Mi ni june ja ma' huax bob ochuc ja
ba sti sati.

5 C'ac'u acual huax bejyi eq'ue. Huax huaj ja ba huitzi, ti huax cho huaj ja
ba campo santo. Lom xta huan ahuanel eq'ue. Ti huas stulu jun ton. Huax
ch'ia soc ja sbactel ja ton jahui.
6 Jun ta repente yila najat ja Jesusi. Ti huaj ajnela. Huaj stae. Ti co mec'an
ja ba sti sati:
7 —A Jesús, ja huena ni ja yunina Dios jel nihuani. ¿Jastal aya jmoc ja huen
ba? Por Diosito, tz'acataluca, moc lomuc jas oja c'ul qui, xchi ja huiniqui.
8 Jach yala porque yala ja Jesusi que oj bi yacta can ja huinic jau ja pucuji.
9 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa hueni, ¿jas abiil ba? —Jel ni ja jbiil huax alji jbaji
porque jel ni jitzanoticon, xchi ja huiniqui.
10 Ti och sc'an yi lec pavor ja Jesusi que mi bi oj jecjuque ba otro lugar, ti bi
oj canuque ja ba mismo lugar jahui.
11 Iday, tey jun huitz ti ta mojan ay ja tihui. Tey jun montón chitam huan
huael ja ba huitz jahui.
12 —C'ulan quiticon lec pavor. Jecahuoticon soc ja tantic chitam jumasa
jahui ba oj bob ochcoticon ja ba scuerpoei, xchiye xta spetzanil ja pucuj
jumasa.
13 —Pues lec, caaxic, xchi ja Jesusi. Jaxa pucuj jumasa ti yactaye can ja
huiniqui. Ti huajye soc ja chitam jumasa jahui. Chab mil ja chitam jau huane
huaeli. Iday, ja chitam jumasa, lom xta xbalali ch'ac couque jan ja ba huitzi.
Ti ch'ac couque ja ba yoj jai. Ti ch'ac siq'ue jaa. Ch'ac chamuque spetzanil ja
chab mil chitam jahui.
14 Jaxa matic huan stalnajel ja chitam jumasa jahui, ti ch'ac spaque ajnela.
Ti huajye ba yoj chonabi soc huajye ba sti ja chonabi. Ch'ac sloilta yabye ja
cristiano jumasa, jaxa yenlei lom xta xnololji ch'ac huaj yile.
15 Ti c'otye ja bay ja Jesusi soc ja ma' ixtalanubal yuj ajyi ja pucuji. Ja huinic
jahui ti xa culan ec'a. Lapan xa sc'u. Siempre xa smodo. Mi xa locouc. Pero
ja cristiano, xihuel xihuel ni aya.
16 Jaxa matic yilahue tojbi ja huinic jahui, ti cho och yale yab ja tuqui, cho
yalahue jastal yilahue huaj ja chitami.
17 Jaxa cristiano jumasa ti och sc'an yi stz'acatal ja Jesusi. Sc'anahue yi lec
pavor que a el huego, que oj bi yacta can ja slugarei.
18 Jaxa Jesusi ti q'ue ja ba barco, jaxa huinic jau ja ma' ixtalanubal ajyi yuj
ja pucuji, ti och sc'an yi jitzan stz'acatal ja Jesús ta ay modo oj huaj soc.
19 Jaxa Jesusi mi sc'ana oj huajuc: —Miyuc. Mas lec cax ba hua naji soc ja
hua huermano jumasa. Al yabye ja jastal jel tzamal jc'ulan ahuii, jastal jtalna
ja hua yaujulali. Jach sc'ulan qui ja Cajuali, oja huute, xchi ja Jesusi.
20 Ti huaj ja huiniqui, jaxa slugari, Decápolis sbiil. Ti och spuc ec' ja jastal
jel tzamal c'ulaji yi yuj ja Jesusi, jaxa cristiano jel och juntiro ja spensarei.

Ja yunin ja Jairo soc ja ixuc ja ma' syama yi ja snich ja sc'ui
(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

21 Como ti ni ay ba yojol ja barco ja Jesusi, ti xa ec' sc'utz otro vuelta ja jai.
Cuando c'ot ja ba jun lado sti ja jai, ti ch'ac stzom sbaj jitzan lec ja cristiano,
jaxa Jesusi ti can ja ba mero sti ja jai.
22 Ti jac june ja ma' ay yatel ba yiglesia ja judio jumasa, Jairo sbiil. Cuando
yila bay ja Jesusi, ti co mec'an ja ba sti sati.
23 Ti och sc'an yi lec pavora: —Ja caq'uixi jel juntiro huan huocol. Oj c'ana
hui pavor oj huajan jmoc ba oja yam yi ja scuerpo ja caq'uixi ba oj tojbuc, ba
mi oj chamuc, xchi ja Jairo.
24 Jaxa Jesusi ti huaj soca. Jaxa cristiano ti ch'ac huajuque nochana. Pero
jel aaye juntiro. Huan xta sbatalaan sbaje.

25 Jaxa ba yojol ja cristiano jumasa tey jun ixuca. Ay xa lajchahue jabil mi
xax ec' ja scuenta.
26 Jel yiaj ta huocol. Jel xa jitzan ja doctor yajna ta pero mas to huax aaji
ipaxuc cani. Ch'ac ta spetzanil ja staq'uini. Lajan soc mi anuc huax yab ja
scuerpo. Pegor xa ay.
27 Ja ixuc jahui yab yabalil ja Jesusi, jayuj ti xa nochan ec' soca, pero ti lapan
ja ba yojol ja cristiano. Jaxa ixuc jahui, ti syama yi ja sc'u ja Jesusi porque
28 Huan xta yaljel ja sc'ujoli, anima bi quechanuc ja sc'u oj syam yii, oj ni
bi tojbuca, xchi.
29 Y meran nia, cuando ch'ac syam yi ja sc'u ja Jesusi, huego huego c'ot
tec'an ja scuenta, jaxa scuerpo, jel xliquiqui huaji. Snaa huego que tojbi ta ja
xchameli.
30 Jach ni ja Jesusi. Yab sc'ujol que ay ma' ya tojbuc porque c'ot man ba
scuerpo. Jayuj ti sutu sbaja. Sobo yi ja cristiano jumasa: —Machunc'a cab
syama qui ja jc'ui? xchi ja Jesusi.
31 —Pe xa huila latzan ay ja cristiano tac, iday huaxa jobo mach'a huas
syamahuoni, la chi, xchi ja snebuman jumasa.
32 Pero ja Jesusi q'uelan jacan ay eq'ue. Huan sleejel machunc'a yamji yuji.
33 Jaxa ixuqui xiu juntiro. Och q'uitc'onuc ja scuerpo pero huan ni snaa
jastal huaja. Ti huaj ja ba stz'eel ja Jesusi. Co mec'an ja ba sti sati: —Quena
jyamahua Cajual, xchi.
34 Ti alji yab yuj ja Jesusi: —Hija, yuj ja hua c'uani, tojbiya ta. Mix cham
ac'ujol. Cax xa. Mi xa ni oj cho coan soc ja chamel iti, x'utji ja ixuqui.
35 Jach huan yaljel ja Jesusi cuando c'ot jun jecabanum. Ti el jan ja ba
snaj ja Jairo, como jepe ay ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti yalaa: —Ja
huala aq'uixi cham ta. ¿Jas to yatel oj josjonan soc mas ja Maestro? xchi ja
jecabanumi.
36 Pero ja Jesusi cuando ch'ac yab ja jas yala ja jecabanum jahui, ti yal yab
ja sepeil ja yiglesia ja judio, ja' ni ja Jairo ja ma' cham ta bi ja yunini: —Mix
cham ac'ujol, como c'uan, x'utji.
37 Ja Jesusi ti yala que quechan oj huaj soc ja Pedro soc ja Jacobo soc ja Juan
ja yijtz'in ja Jacobo.
38 Ti c'otye ja ba snaj ja sepeil ja yiglesia ja judio jumasa. Jaxa naitz jahui
but'el xa ja cristiano. Lom xta xuoolljiye. Tuc ma' huan meba oq'uel, tuc ma'
huan q'ueel sni sc'ujol yuj ja oq'ueli. Ja Jesusi, cuando yila,
39 Ti och ja ba yoj naitzi. Ti yalaa: —¿Jasyuj lom jel huanex oq'ueli? ¿Jasyuj
jel juntiro huaxa huaahuex ja ruido? Ja aq'uix iti mi chameluc. Huan huayel
tac, xchi.
40 Jaxa mucuanum jumasa: —Lom huan c'umal ja iti, xchiye. Pero ja Jesusi
ti yal yab ja mucuanum jumasa que oj ch'ac eluque. Ti can ba yoj naitz ja
snan stat ja aq'uixi soc ti ni ay ja ma' stzaunej ni ja Jesusi. Ti ochye ja ba liban
ec' ja aq'uixi.
41 Ti syama yi ja sc'ab ja aq'uixi: —Talita cumi, xchi soc ja sc'umali, jaxa
soc ja jc'umaltiqui: Nina, huax cala huabi, q'uean, xyutaj ja aq'uixi.
42 Jaxa aq'uixi, huego huego q'uei. Q'ue bejyuc. Lajchahue jabil yioj ja
aq'uix jahui. Jaxa cristiano ch'ac boboaxuque juntiro.
43 Pero ja Jesusi ti ch'ac scom c'ac' lec ja cristiano que mi bi ma' oj yale yab
ja jastal huaj ja aq'uix jahui. Ti yala que oj xa aajuc yi ja suael ja aq'uixi.

Ja Jesusi huaj ba Nazaret
(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

6

1 Ja Jesusi ti yaa can ja lugar jahui. Ti huaj ja ba slugar ja yeni. Ja' smoj ja
snebuman jumasa.
2 Jaxa ba sc'ac'uil ja jijleli, ti huaj ba yiglesia ja judio jumasa, jaxa tihui, ti
och see yi ja cristiano. Ja matic huan yabjeli, jel och juntiro ja spensarei, ti
yalahuea: —¿Jastal ay ja iti? ¿Ba yiaj ja svivoili? Huax bob sc'ul milagro tac.
¿Ma' ac'uni yip ja huinic iti?
3 Pero ja' yunin ja carpintero tac, jaxa snani, ja' ni ja men María, jaxa
yijtz'ini, ja' ni ja tan Jacobo soc ja tan José, soc ja tan Judas, soc ja tan Simoni.
Jaxa ixuquei, pero jmojtic ni taca, xchiye xta. Jayuj mi ni t'un yaahue casoa.
4 Jayuj ti yala ja Jesusi: —Jach ni ja aluman-Dios jumasa. Jel gusto iljiye ja
ba otro lugari, pero ja ba mero xchonabilei, soc ja yermano jumasa, ja ba yoj
snajei, jel ch'in iljiye.
5 Jayuj mi ni bob sc'ul milagro ja tiu ja Jesusi. Quechan syama yi ja scuerpo
chaboxe cristiano ja ma' malo ayei, jaxa yenlei tojbiye.
6 Pero ja tuc jumasa, jel och ja spensar ja Jesusi porque mi ni t'un huax
c'uajia, jayuj ti el ja tihui. Ti xa huaj ec' ja ba yal hacienda jumasa ja ba mojan
yaman ja tihui. Huaj see yi ja cristiano.

Ja Jesusi seca ja snebumani ba oj huaj sloiltaye ja yabal ja Diosi
(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

7 Jaxa ec' ja c'ac'u jumasa jahui, ti c'umajiye ja lajchahuane jau yuj ja Jesusi.
Naca cuagrilla cuagrilla bi oj yi sbaje ja ba oj huajuquei. —Caxic xa. Huax
caa huatelex ba oj bob ac'uluquex mandar ja pucuji, x'utjiye.
8 Mi bi jas oj yie eq'ue. Mi bi oj yii ja snutiei, soc mi ni ja yoot spichei, soc
mi ni bi jun centavo oj yie ja ba smorralei. Quechan bi oj yie ja snajbantei.
9 Soc oj bi slap ja xanabei pero malan bi soc ja sc'ue lapan yujilei.
10 —Huan c'ax aaji ochanic ba jun naitz, ti la ajyiyex ja tihui masan to oj
elanic ja ba lugar jahui.
11 Pero ta ay c'a jun lugar mi huas sc'ulanex recibir, mi huas smacla ja
jas huaxa hualahuexi, pues elanic ja tihui. Tzijunic can ja spolvoil ja hua
huoquexi. A yil can sbaje. Ja c'ac'u oj yae yi cuenta ja Diosi, ¡ay pobre ja
yenlei! Mas lec oj ajyuc ja suinquil ja Sodoma soc ja suinquil ja Gomorra
que yuj ja suinquil ja chonab jahui, xchi ja Jesusi.
12 Jaxa snebuman ja Jesusi ti huaj yale yab ja cristiano jumasa que aa xa bi
suchuc ja sc'ujolei.
13 Jel jitzan ja cristiano actaji can yuj ja pucuj jumasa yuj ja jach ni sc'ulan
mandar ja snebuman ja Jesusi, jaxa matic malo ayei, quechan jaxji yile aceite
ja s'olomei, ch'ac ni tojbuquea.

Ja Juan ja ma' yaa bautismo, chami
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

14 Ja rey Herodesi ti yab yabalil ja Jesusi porque pucan xa ni yabalila: —Ja'
ni ja Juan it huax yaa bautismo ajyi, jayuj jel ja jas huax bob yujili. Eso sí,
cham ta nia, pero seguro cho sacui ta, xchi ja Herodesi.
15 Jaxa tuqui: —Miyuc. Ja' ni ja Eliasi. Jaxa tuqui: —Ja' ma aluman-Diosi,
ma ja' june ja aluman-Dios ba najatei, xchiye.
16 Jach c'ot xchiquin ja rey Herodesi. Ti yalaa: —Seguro ja' ni ja Juani. Eso
sí, cham nia porque jeca ni c'utzuman ja s'olomi, pero cho sacui ta, xchi.
17 Porque yena ni ja Herodes jau yaa smandar ba oj yamjuc ja Juan ajyi.
Xch'ica ba preso y cho smocho soc cadena. Jach ni sc'ulana yuj ja scuentosil
ja ixuc Herodíasi. Ja Herodíasi, ja' statam ja yijtz'in ja rey Herodesi, Felipe
sbiil. Jaxa xcheum ja Felipe, japji yuj ja sbanquil rey Herodesi.

18 Jaxa rey Herodesi ti alji yab yuj ja Juani: —Ja ixuc jahui, ja' ni sbaj ja hua
huijtz'ini. Mi sbejuc huaxa cheuman, x'utji.
19 Jayuj ja ixuc Herodíasi, jel coraja ay soc ja Juani. Huan xchapjel yabalil.
Huas sc'ana oj smile pero mi bob yujil
20 Porque ja rey Herodesi, xihuel xihuel ay yuj ja Juani. Huas snaa que jel
toj ay soc mi huas slea ja smuli, jayuj mix yaa orden ba ay jas oj c'ulajuc yi ja
Juani. Huas smacla ja jas huax yala ja Juani, anima mix yab sbej, pero jel ni
ja sganaa.
21 Pero c'ot ni ja c'ac'u bob yujil ja jas huas sc'ana ja ixuqui. Ja rey Herodesi
yaa jun q'uin, como ja' ni ja sc'ac'uil ja sq'uini. Sloco ja ma' ay yatel yuji, soc
ja soldado jumasa, soc ja ma' ay yatel ba Galilea. Sloco ba jun huaelal.
22 Ti och ja yal ja ixuc Herodíasi. Ti och chaanuca. Jaxa rey Herodesi, jel
sgusto, jach ni ja smoj huael jumasa. Ja reyi ti yal yab ja aq'uixi: —Chican jas
huaxa c'ana qui, oj ni caa huia.
23 Xila Dios, hasta snalan ja ba huax c'ulan mandari, oj caa hui, xchi ja reyi.
24 Jaxa aq'uixi ti ela. Ti huaj yii yabal ja snani. —¿Jasunc'a lec oj c'an yii?
xchi ja aq'uixi. Jaxa snani ti yalaa: —C'ana yi ja s'olom ja tan Juan it huax
yaa bautismo, xyutaj.
25 Jaxa aq'uixi, ti cho och huego ja ba sti sat ja reyi, ti yal yaba: —Ay ni jas
huax c'ana oj c'an ahui Señor Rey. Huax c'ana oja pach jan qui ba jun plato
ja s'olom ja tan Juan it huax yaa bautismo. Pero aa qui huego, xchi.
26 Jaxa rey Herodesi, jel tristeaxi pero como yab ja smoj huael jumasa soc
jel tzatz ja sti yala, jayuj mi sc'ana oj stucbes ja spalabra.
27 Huego spaya jan june ja soldado ja matic huas stalna ja snaj ja reyi. Oj
bi huaj yii jan ja s'olom ja Juani.
28 Ti huaj ja soldado jahui, jaxa ba yoj preso, ti sc'utzu el yi ja s'olomi. Ti
yaa ba jun plato. Ti spacha och yi ja aq'uixi, jaxa aq'uixi ti yaa yi ja snani.
29 Ti c'ot xchiquin ja snebuman ja Juani. Ti jac yie ja scuerpo. Ti smucuhue
ba jun q'ueen.

Ja Jesusi ya huauc joe mil huinic
(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

30 Jaxa matic jecji yuj ja Jesús ba oj huaj sloiltaye ja yabal ja Diosi, cuando
ch'ac sloiltaye eq'ue, ti cumxiyea. Ti huaj yale yab ja Jesusi ja jastic sc'ulanei.
Cho yalahue yab jastic seahue yi ja cristiano.
31 Ti yala ja Jesusi: —Lec ay, la xa huajtic ba jun lugar ba mey lec ja suinquili
ba oja huii ahuipexi, xchi ja Jesusi. Porque jel xa jitzan ja cristiano. Tuc ma'
huan cumxel ba snajei, tuc ma' huan c'otel ja bay ja yenlei. Mi xa ni ba oj
huauque, mi xax bob yujile.
32 Jayuj ti spila sbajea. Soc barco huajye ba jun ch'ayan lugar.
33 Pero iday, mi bob yujile. Iljiye huajye. Naaji sbaje que yenle. Jaxa ma'
yila, ja' ni ja suinquil ja chonab jumasa mojan ja tihui. Ti cho huajye nochan
ja yenlea. Soc yoque soybaye ja jai, jaxa mi tox c'ot ja Jesús soc ja snebuman
jumasa, ti xa aye ja cristiano jumasa. Huane xta smajlajel oj c'otuc ja Jesusi.
34 Jaxa Jesusi, cuando c'ot ja tihui, ti co ja ba barco. Cuando yila tey jun
nole ja cristiano, ti stalna syaujulalea. Lajane bi soc jun nole chej pero mey
talnuman. Ti och see yi jitzan cosa.
35 Cuando jel xa och ta c'ac'u, ja snebuman jumasa ti jac ja bay ja Jesusi. Ti
yalahuea: —Pero ja lugar iti, jel najat ay y jel xa och ta c'ac'u.
36 Mas lec al yab ja cristiano que aa xa huajuque. Tix huajye ja ba yal
hacienda ja ba yal lugar jumasa ba mojani. A huaj sman ja yoot spichei
porque mi xa ni jas yiojea, xchi ja snebuman jumasa.

37 Ti yala ja Jesusi: —¿Jaxa mi xa huaahuex yi ja suaele ja huenlex ba?
Ti yala ja yenlei: —Pero Cajual, ¿jastal ay ba? ¿Oj ma bob huaj manticon
dosciento peso ja pan ja quenticon ba oj caaticon ja suaele ba? xchiye.
38 —Cax ilahuic jaye pan ahuiojex ja huenlex ba, xchi ja Jesusi. Jaxa
snebuman jumasa, cuando yilahue jaye pan yiojei, ti yalahue yaba: —Pe
quechan xta joe pan soc chab ala chay, xchiye.
39 Ti yala ja Jesús que oj bi ochuque culan ba yoj job ja cristiano jumasa,
que oj bi yii sbaje jujun nole.
40 Jach ni sc'ulanea. Ay ba yioj sbaje cien, soc ay ba cincuenta cada yal nole
jahui.
41 Jaxa Jesusi ti yiaj ja joe pani soc ja chab chayi. Sq'uela q'ue ja ba
satq'uinali, ti yaa yi stz'acatal ja Diosi. Ti spilaa. Yaa yile ja snebuman jumasa
ba oj ya ec' yi ja cristiano. Soc jach ni ja chab chayi. Spilahue yi ja cristiano,
iday, yaa ba spetzanile.
42 Mi ni june ma' mi huaa. Ch'ac but'uque lec.
43 Cuando ch'ac stzome ja sobra ja pani soc ja sobra ja chayi, cho but'
lajchahue mooch.
44 Jaxa janec' huaayei, cinco mil huinic.

Ja Jesusi bejyi ja ba sat jai
(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

45 Ja Jesusi ti yal yab ja snebuman jumasa que oj xa bi huajuque soc barco
ba Betsaida ja ba otro lado sti ja jai. Jaxa yeni oj to bi sc'um can ja cristiano
jumasa, ti bi oj cho huajuca.
46 Jaxa cuando ch'ac sc'um can ja cristiano jumasa, ti huaj sc'umuc ja Diosi
ja ba jun huitz.
47 Jaxa och ja acuali, ti xa ay ja snebuman jumasa ja ba sbarcoei ja ba
snalan ja jai, jaxa Jesusi ti to ay ja ba huitzi.
48 Ja Jesusi yila que jel huane huocol soc ja sbarcoei. Jel xa yajtique soc
ja snicjeli porque ja iq'ui ti jacum ja ba lado huane huajeli. Ja Jesusi ti huaj
snoch ja snebuman jumasa, pero ti huan bejyel och ja ba sat ja jai ba oj ec'
toj eq'uel, pero sbaj xa xchanil gallo.
49 Pero ja snebuman jumasa, cuando yilahue que ti huan bejyel jan ja
ba sat ja jai, mi snaahue machunc'a. Jel tuc yilahue ja scuerpo. Ti ch'ac
ahuanuquea.
50 Jel xiuye juntiro. Spetzanile ch'ac yile. Jaxa Jesusi ti c'umani: —Mi la
xiuyex. Quena nia. Tzatz la ajyiyex.
51 Ti q'ue ba barco ja Jesusi. Scomo ja iq'ui. Jaxa snebuman jumasa ch'ac
paxuque boboil. Jel och juntiro ja spensarei.
52 Ja ora jahui, eso sí, yilahue jastal jitzanbi ja pani, pero mi jauc jac sc'ujole.
Lajan soc mi yilunejuque.

Ja Jesusi ya tojbuc ja ma' malo ay ja ba Genesareti
(Mt. 14:34-36)

53 Cuando ch'ac sc'utze ja jai, ti c'otye ja ba jun lugar Genesaret. Ti
smochohue can ja sbarcoei ja ba sti ja jai.
54 Cuando ch'ac couque ja ba barco, huego huego naaji sbaj ja Jesusi.
55 Jaxa ba spetzanil ja lugar ja ba mojan yamani, sac ajnel xta ch'ac jacuque
ja cristiano jumasa. Ch'ac yie jan ja ma' malo ayi. Soc xch'atilteil huas
slicahue jani, chican ba lugaril huax yabye bay ja Jesusi.
56 Chican ba huax huaj ja Jesusi, sea ba yal hacienda, sea ba chonab, ma ba
sti ja chonabi, ti huax huaj tajuc yuj ja cristiano. Huax yiaje jan ja chamum
jumasa. Ti huax yaahue can ba calle. Ti huax huaj sc'ane yi lec pavor

ja Jesusi, anima bi quechanuc ja snich ja sc'u oj yamjuc yii. Y meran nia, spetzanil ja ma' syama, ch'ac ni tojbuquea.

Ja jas huax jomji yuj ja cristiano
(Mt. 15:1-20)

7

1 Ja fariseo jumasa soc chanjoe ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi ti huajye ja bay ja Jesusi. Ja yenlei ti elye jan ja ba Jerusaleni.
2 Cuando yilahue jastal huane huael chaboxe ja snebuman ja Jesusi, ti sleahue yi ja smula porque mi bi sbejuc ja jastal sac'ahue ja sc'abei. Jel bi cux ja sc'ab huas syamahue ja suaelei.
3 Ja fariseo jumasa, jach ni spetzanil ja cristiano judio, culan ni yujile jitzan vuelta huas sac'a ja sc'abei. Ja costumbre iti, ja' ni sbaj ja ma' ec' pax ta yujilei. Mi c'a huas sac'ahue jitzan vuelta, mi ni bi modo oj bob huauque.
4 Cuando huax huajye ba plaza ti huax cumxiye ja ba snajei, mi c'a huas sac'a jitzan vuelta ja sc'abei, mi ni bi oj huauquea. Jitzan lec ja scostumbre yioje xa ja jastal jahui. Jach ni ja svasoe ja ba huax yuaje ja' soc ja jarro jumasa soc ja oxom taq'uini. Hasta ja suaynubei, huas sac'ahue lec.
5 Jayuj ti jac sobe yi ja Jesusi ja fariseo jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi: —Ja hua nebuman jumasa mi ni t'un huas squitz'ahue ja scostumbre ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Pe scuxil sc'ab huax huaaye tac. ¿Jasyuj jach huas sc'ulane ba?
6 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi toj chab cara ayex. Meran ni ja jastal staahuex ti' ja Isaiasi:
Ja cristiano jumasa iti huas sea sbaje que huas squitz'ahuone.
7 Jel tzamal ja sc'umalei, pero iday, ja sc'ujolei, mi ni t'un huas squitz'ahuone.
Ja' bi ja ba sti jsati huas stzomo sbaje, pero lom ni juntiroa. Ja jas huane seejeli, spensar ni yenlea,
xchi ni ja Isaías tac.
8 Huaxa huaahuex can jun lado ja smandar ja Diosi, jaxa jastic culan ahuujilexi, ja' jel nihuan ahuiojex. Q'uelahuilex ja jastal huaxa sac'ahuex ja hua jarroex soc ja hua vasoexi. Montón jastal jau huaxa c'ulanexi, xchi ja Jesusi.
9 Soc ay jas mas yala: —Jel ni vivoexa. Jel xa naahuex jastal huaxa c'ulan ja hua costumbreexi, jaxa smandar ja Diosi, huaxa huaahuex can jun lado.
10 ¿Mi ma yala ja Moisesi que oj bi yajtatic ja jnan jtatiqui, jaxa ma' huas staahue ti' malo ja snan stati, oj ni bi aajuc ch'ay snaajela?
11 Jaxa huenlexi, at ja jas huaxa hualahuexi: Naney, tatey, eso sí, huax c'ana jcoltayex nique ajyi pero spetzanil ja jas quioji, naca caunej yi ja Diosi, huaxa huutajex ja hua nan atatexi. Jach huaxa jeahuex yi ja cristiano.
12 Jaxa cristiano, mix bob scolta mas ja snan statei pero ja' yuj ja hua mul ja huenlexi.
13 Lamlamil jach huaxa jeahuex yi ja cristiano. Puro ja' hua costumbreexi, jaxa yabal ja Diosi, lom ni altiro ahuujilexa. But'elex soc ja hua modoex ja jastal jahui, x'utji ja fariseo jumasa.
14 Ja Jesusi ti spaya jan ja jun nole cristiano ja tihui, ti ch'ac och aljuc yabyea: —Maclayic apetzanilex. Naahuic t'unuc ja sbeji.
15 Ja jas huax och ba hua tiexi, mi jauc oj jomanic yuj. Ja jas huax el ja ba hua tiexi, ja' mero huas somohuex.
16 Ja ma' ay xchiquin, a yabi, xchi ja Jesusi.
17 Ti xa spila sbaj soc ja cristiano jumasa. Cuando och ja ba yoj naitzi, ti jobji yi yuj ja snebuman jumasa jastal ay ja loil it ch'ac ta yali.

18 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa huenlex chomajquili, ¿yuj ama mi ni t'un huaxa
huabyex slugaril ba?
19-20 ¿Mi ma huaxa naahuex ja jas huax och ba hua tiexi, mi jauc oj jomanic
yuj? Ja jahui mi jas yioj ba hua hualtzilexi. Ja jas huax och ba hua tiexi,
ti huax co ba hua lucumexi, jaxa ba ja hua lucumexi, toj eq'uel huax eq'ui,
xchi ja Jesusi. Cuando jach yala, slugar que yala que lec yabjel spetzanil ja
huaelali.
21 Ja' bi ja jas huax el ja ba jtiitiqui, ja' bi oj jomcotic yuj, mi bi jauc ja
juaeltiqui. Porque ja' ni ja caltziltiqui, ti huax jac ja malo jpensartiqui.
Huax leatic ja tuc jcheumtiqui, ma ja tuc huiniqui. Lajan soc chante ja
jpensartiqui, huala milhuanitic, como ti ni ay ja ba caltziltica.
22 Huala elc'anitic. Jex c'anc'oni ja jc'ujoltiqui, chican jas malo huax
c'ulantiqui. Huax lola jbajtic. Toj malo ja jpensartiqui, envidiosootic, huala
c'umanitic malo, huax toyo jbajtic, jel bobootic.
23 Spetzanil ja jastal jahui, ti ni cajan jc'ujoltica. Juntiro huax jomo jbajtic.

Jun ixuc ba tuc raza sc'uan ja Jesusi
(Mt. 15:21-28)

24 Ja Jesusi ti xa el ja tihui, ti huaj ja ba lugar mojan ja ba Tiro soc ja ba
Sidoni. Cuando c'ot ja tihui, ti och ba jun naitz. Mi sc'ana oj see sbaj satalajel
abal pero mi ni modo huax bob yujila.
25 Ti abji yabalil yuj jun ixuc, jaxa ixuc jahui, ay yal. Ja yal yaq'uixi
ixtalanubal yuj ja pucuji. Ti huaj ja bay ja Jesusi, jaxa ixuqui ti co mec'an
ja ba sti sati.
26 Ti och sc'an yi jitzan pavor ba oj sc'ul mandar ja pucuji ba oj actajuc can
ja yali. Sirofeñera ja yeni. Griego huax c'umani.
27 Ti alji yab yuj ja Jesusi: —¿Mi ma sbejuc bajtan huax huaa ja yal untic
ba? Jel piero ta huan c'ax japxi ja suael ja yal untiqui oj aaxuc yi ja ma' mix
naaxi sbaji, xchi ja Jesusi.
28 —Meran Cajual. Eso sí, anima tz'iuc pero q'uelahuil jun ula tac. Huax
jac ja ba jun naitz, anima jauc ja sobra pero oj ni aajuc yia, xchi ja ixuqui.
29 Ti yala ja Jesusi: —Caax xa. Yuj ja jel tzamal ja jas ahualai, ja hua huali
libre xa aaji ta can yuj ja pucuji, xyutaj.
30 Y meran nia. Yajni c'ot ja ba snaj ja ixuqui, huaj yile, lec xa ay ja yali. Ti
to ni baan ec' ba sat ch'at pero mi xa ixtalanubaluc yuj ja pucuji.
31 Ja Jesusi ti yaa can ja lugar mojan ba Tiro. Toj eq'uel ec' ba Sidón soc ba
Decápolis masan c'ot ja ba ja' sbaj Galilea.
32 Cuando ti xa ay c'ot ja tihui, ti iiji jan yi jun huinic sordo ay y jel queec
huax c'umani. Ti c'anji yi pavor ja Jesusi ba oj syam yi ja scuerpo.
33 Ja Jesusi ti spila sbaj soc jun maq'ue ja huinic jau sordo ay y queec huax
c'umani. Ti smaca soc ja xchiquin ja yal sc'abi. Yajni ch'ac sc'uluc ja jachuqui,
ti tzujbania. Ti syama yi ja yac'a.
34 Ja Jesusi ti sq'uela q'ue ja satq'uinali. Sic'a sc'ujol: —Efata, xchi soc ja
sc'umali. Oj xa huab q'uinal. Oj xa bob c'umanan claro. Jach sbej ja jas yala.
35 Y meran nia. Huego huego jamxi ja xchiquini, jaxa yaq'ui lajan soc
tzatzbel ajyi, jaxa ora jahui, huego huego c'umbi. Jel claro el ja sc'umali.
36 Ja Jesusi ti och sc'an yi lec pavor ja cristiano jumasa que mi ni ma' oj
yale yab ja jastal tojbi ja huinic jahui. Pero lajan soc sulbes ita ja cristiano.
Yochele ec' ch'ac spuque ec' jastal tojbi ja huiniqui.
37 Jel och juntiro ja spensarei, ti yalahuea: —Jel ni tzamal spetzanil ja jas
huas sc'ulani. Huax ya yab q'uinal ja ma' tupel xchiquin, jaxa matic mudo,
huax ya c'umanuc, xchiye xta.

Ja Jesusi ya huauc chane mil cristiano
(Mt. 15:32-39)

8

1 Ja c'ac'u jumasa jahui lom xta xnoloji huax jac ja cristiano jumasa ja bay
ja Jesusi, iday, mi xa ay ja suaelei, como ch'ac ta. Ja Jesusi ti spaya jan ja
snebumani, ti yalaa:
2 —¡Jel ajul ja sbaj ja cristiano jumasa iti! Ay xa oxe c'ac'u ti jmoctica y ch'ac
ta yoot spichiei.
3 Huan c'ax cal yab oj huajuque ba snajei, oj ch'ac yipe ja ba beji porque oj
xta syatz'atz'uc ja yaltzilei yuj ja huaini porque ay ma' jel najat jaquele, xchi
ja Jesusi.
4 Ti yala ja snebuman jumasa: —Pero Cajual, jel ch'ayan lugar juntiro tac.
¿Ba xa oj yie ja suaele ba? ¿Jastal oj bob but'uque ja ili?
5 Ti yala ja Jesusi: —¿Jaye ja pan ahuiojex ba? —Quechan xta juque, xchiye.
6 Ja Jesusi ti yal yab ja cristiano oj ochuque culan ba yoj job. Ti yiaj ja
juque pani. Yaa yi stz'acatal ja Diosi, ti spila yi ja snebuman jumasa, jaxa
snebumani ch'ac ya ec' yi ja cristiano jumasa.
7 Ja snebuman jumasa cho ay yioje chaboxe chay. Ja Jesusi ti sc'ana yi
stz'acatal ja Diosi. Ti yal yab ja snebumani oj cho ch'ac yaa yi ja cristiano.
8 Ja cristiano jumasa ti och huauquea. Butye lec. Cuando ch'ac huauquei,
ti och stzome ja jas can sobra. But' juque mooch.
9 Chane mil cristiano huaa ja ora jahui. Jaxa Jesusi, ti xa sc'uman can ja
cristiano jumasa. Ti q'ue jun barco soc ja snebuman jumasa.
10 Ti huajye ba jun lugar Dalmanuta.

Ja Jesusi c'anji yuj ja fariseo ba oj yile jun milagro
(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

11 Jaxa ba lugar jahui, ti jacye chaboxe ja fariseo jumasa. Jac yie loil ja
Jesusi. Eso sí, jacye pero mi slequiluc sc'ujole. Oj bi jeejuc yile jun señ*a* ja
ba satq'uinali ti bi oj snae que meran tey soc ja Dios ja Jesusi, pero como
quechan huane sc'ulajel probar.
12 Ja Jesusi ti syatz'a sbaj ja yaltzili, ti yalaa: —Ja cristiano iti, quechan
huane sc'anjel que oj bi yile jun señ*a* ba jel ja smilagro pero ja mero
smeranili, mi jas oj jeexuc yile, xchi ja Jesusi. Quechan alji can yabye jachuc,
13 Ti xa huaja. Cho q'ue ja ba barco, ti cho ec' sc'utz ja jaa.

Ja slevadura ja fariseo jumasa
(Mt. 16:5-12)

14 Pero ja snebuman jumasa ch'ay sc'ujole mi yiaje jan ja pani. Quechan
june altiro ja pan ti nolan yujile ja ba barco.
15 Ti yala ja Jesusi: —Aa cuidadoex soc ja slevadurail ja fariseo jumasa soc
ja tan Herodesi, xchi.
16 —¿Jas sbej jach huax yala cabtic ba? ¿Yuj ama jayujil huax yala yuj
ja ch'ay jc'ujoltic mi quiajtic jan ja pan ba? Jach och sobtalauc sbaje ja
snebuman jumasa.
17 Ja Jesusi cuando yab ja jas huane yaljeli, ti yalaa: —¿Ja' ma pan huanex
xta staajel ti' ba? Mi ni t'un huaxa naahuexa. ¿Mi ni ma t'un huax jac
ac'ujolex ba? Lajan soc mi teyuc ja hua c'ujolex huaxa huilahuex ja jas huax
c'ulani.
18 Eso sí, ay asatex, pero mila ilhuaniyex. Ay achiquinex pero lajan soc mi
xa huabyex q'uinal. A jac t'un ac'ujolex.

19 Ja yora quechan xta joe pan quiojtiqui, jpila yi ja cristiano jumasa, iday,
joe mil huaaye, jaxa sobrai, ¿jaye mooch atzomohuex ba? —Lajchahue, xchi
ja yenlei.
20 —Jaxa it yora quechan xta juque pan quiojtiqui, jpila yi ja cristiano
jumasa, ¿jaye mooch atzomohuex ja sobra ba? —Juque, xchiye.
21 —Iday, ja huilunejex pero mi ni t'un huax jac ac'ujolexa, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun ma' tupel sat ja ba Betsaida

22 Ti c'otye ja ba lugar Betsaida jaxa tihui, ti iiji jan yi jun huinic tupel sat.
Ti c'anji yi pavor ba oj syam ja sati.
23 Ja Jesusi ti syama yi ja sc'ab ja huiniqui. Xchecha el ja ba sti hacienda,
jaxa cuando ti xa aye ja tihui, ja Jesusi ti ya och yi t'usan ja yaal sti ja ba sat
ja huiniqui. Ti saxa yi ja sati. Sobo yi ta ay jas huax yila.
24 Jaxa huiniqui ti sacha ja sati, ti yalaa: —Lajan soc te' huax quila pero
¡huan bejyel tac! ¡Ja' ma cristiano jahui! xchi.
25 Jaxa Jesusi ti syama yi otro vuelta ja sati. Yajni ch'ac syam yi, huego
huego yila q'uinal lec. Tojbi ja sati. Claro juntiro huax yila ja cristiano, y
najat lec.
26 —Lec, caax xa. Cax ba hua naji. Moc lom huajan ja ba yoj hacienda. Mi
lom xa hual yab ja suinquil ja hacienda jastal tojbia, xyutaj ja Jesusi.

Ja Pedro yala claro que ja Jesusi, ja' ni ja Cristo
(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

27 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti stulu ja sbejei. Yabalil ti oj huajuque
ja ba yal lugar jumasa ja ba huas sc'ulan mandar ja Filipo, Cesarea sbiil.
Cuando bej to aye, ja Jesusi ti sobo yi ja snebuman jumasa: —Jaxa cristiano
ba, ¿mach ayon ja huax yalahuei? xchi.
28 Ti sac'a jan ja snebuman jumasa: —Ay ma' huax yalahue que huena bi
ja Juan it huax yaa bautismo ajyi. Jaxa tuqui huax yalahue que Eliasa, jaxa
tuqui huax yala que huena bi june ja aluman-Diosi, xchiye.
29 Jaxa huenlexi, ¿machunquilon huaxa hualahuex ba? Ti yala ja Pedro:
—¡Pero huena ni ja Cristoa tac!
30 Cuando yab ja Jesús ja jas yala ja Pedro, ti sc'ana yile lec pavor que mi bi
ma' oj yale yab ja jastal jahui.

Ja Jesusi yala que oj chamuc
(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

31 Ja Jesusi ti och see yi ja snebuman jumasa. Ja yeni ti bi coel jan ja
ba satq'uinali pero oj to bi yii jitzan huocol. —Ja banquilal jumasa soc ja
nihuac pagre jumasa soc ni ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi mi oj
squitz'one, xchi. Oj ni chamcona pero ja huax ec' oxe c'ac'u, ti oj sachuucona,
xchi ja Jesusi.
32 Jel claro juntiro yala jachuc. Ja Pedro ti spaya ja Jesusi. Cuando stuch'ilei,
ti yala ja Pedro que mi bi lec huax yala jachuc ja Jesusi.
33 Pero ja Jesusi ti sutu sbaj ja bay ja tuc snebuman jumasa. Stojtoq'uela
lec, ti yal yab ja Pedro: —Elan ba jtz'eel ja huen diablo. Mi jauc ja Dios huajel
ja hua c'ujoli. Quechan cajan ac'ujol ja spensar ja cristiano, xyutaj.
34 Ja Jesusi ti spaya jan ja cristiano jumasa soc ja snebuman jumasa, ti
yalaa: —Ta ay c'a ma' huas sc'ana ajyuc jmoqui, mi yen mismo oj syajta sbaj.
A yaa sbaj juntiro, anima huax aaji locan ja ba cruzi. A stul ja jmodo ja queni.
35 Spetzanil ja ma' huajel sc'ujol ba quechan oj ajyuc tzamali, huan nix
ch'aya sbaja. Pero ja ma' huax yala, ta huala chamyon, ti la chamyona, pero
siquiera oj ajyuc lec ja caltzili - ja ma' jach huax yala yuj ja queni - huax yala

jachuc yuj ja jas jel tzamal ajc'ach huan yabjeli - pues ja yeni oj ni sta ja svida
ba jel lequi.
36 Ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja jas ay ja ba mundo, pero ta huan c'ax ch'ay
ja yaltzili, ¿ja' ma ba slequil ja jau ba?
37 ¡Mi xa huala que oj bob yaa taq'uin siquiera ba oj ajyuc lec ja yaltzil ja
ora jahui!
38 Ja cristiano, mi huajeluc sc'ujole soc ja Diosi. Otro lado ay juntiro.
Mulanume nia. Oj to q'uixhuucon yuj ja yenlei. Ja queni ti coelon jan ja
ba satq'uinali pero ja c'ac'u jau oj cho jacon soc ja jTati soc ja cangel jau
mi cualquierauqui, oj lijpucon. Ja c'ac'u jahui oj q'uixhuucon juntiro yuj ja
smodoe ja cristiano jumasa iti, xchi ja Jesusi.

9

1 Ti cho yala ja Jesusi: —Huax cala, pero meran, ay chaboxe ti ayex ja ili
pero mi oj chamanic masan to oja huilex jastal jel tzamal ja ba huas sc'ulan
mandar ja Diosi. Oja huilex que jel juntiro ja yipi, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi stucbes sbaj
(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

2 Cuando ch'ac yal ja jachuqui, ti ec' huaque c'ac'ua. Ja Jesusi ti yal yab ja
Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani que oj bi huajuque stuch'ile ba jun chaanil
huitz. Cuando c'otye ja tihui, ja Jesusi ti stucbes sbaj ba sti sat ja yenlei.
3 Ja sc'ui ch'ac lijpuc juntiro. Sact'ost'os xta ch'ac huajuc. Ja sacal ja sc'ui mi
ni june ma' oj bob chuc'ulanuc ja jastal jahui.
4 Huaj to cho yile, ti xa ay ja Eliasi soc ja Moisés ja ma' ch'ac ni chamuque
ja najatei. Ti xa huane loil soc ja Jesusi.
5 Ti yala ja Pedro: —Maestro, ¡jel lec juntiro ja ti ayotic ja ili! Oj c'ulticon
oxe yal naitz, june ja hua baji, soc june sbaj ja tat Moisesi soc june sbaj ja tat
Eliasi, xchi.
6 Pero lom huan bulbunuc ja Pedro. Mi huas snaa jasunc'a huan yaljeli.
Xihuel xihuel ay. Jach ni ja Jacobo soc ja Juani.
7 Huaj to yile, jac musjuque yuj ja asoni, jaxa ba yojol ja ason jahui ti yabye
jun c'umala: —Ja iti, ja' ni ja cunini. Jel yaj huax cabi. Maclayic ja jas huax
yala, xchi ja c'umali.
8 Huaj to cho yile, mi xa ma' tey soc ja Jesusi.
9 Cuando huane xa coel ja ba huitz jahui, ti comjiye yuj ja Jesusi. Mi ni bi
ma' oj yale yab ja jas ch'ac yilei. Ja yeni ti bi coel jan ja ba satq'uinali. Oj to bi
chamuc pero cuando huas sacui, ti to bi oj yale ja jas ch'ac yile ja ora jahui.
10 Jach ni sc'ulanea. Ti och sob sbajea: —¿Jas sbej ja huax yala oj chamuqui
y huax yala oj cho sac-huuc?
11 Ti sobohue yi ja Jesusi: —Jaxa matic huas sea ja smandar ja Moisesi huax
yalahue que t'ilan bi bajtan oj jacuc ja Eliasi. ¿Jasyuj jach huax yalahue ba?
xchi ja yenlei.
12 Ti yala ja Jesusi: —Meran nia, bajtan ni oj jac ja Eliasa. Yen oj ch'ac
stojbes spetzanil. Jaxa queni, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero ¿huan ma
xa naahuex jas huax yala ja yabal ja Diosi, que oj ni bi quii jitzan huocola?
Mi ni bi oj quitzjucona.
13 Ja mero smeranili, jac ni ja Eliasi, iday, sc'ulan ja sgusto ja cristiano,
como jach ni huax yala ja yabal ja Diosa, xchi ja Jesusi.

Jun querem ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

14 Ja Jesusi soc ja Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani ti c'otye ja bay ja
otro snebuman jumasa. Cho tey jun nole cristiano, jaxa matic huas sea ja
smandar ja Moisesi, cho ti ni ayea. Jaxa yenlei, huane xta huooljuc c'umal.
15 Jun ta repente yilahue ja Jesús ja cristiano. Cham yabye. Sac ajnel ch'ac
huaj yae yi Dios.
16 Ti sobo ja Jesusi: —¿Jasunc'a ja hua loilex ba? xchi ja Jesusi.
17 Ti sac'a jan june ja yenlei: —Maestro, ja queni quiaj jan ahui ja cunini.
Ixtalanubal juntiro yuj ja pucuji. Mix aaji c'umanuc.
18 Jun ta repente huas syama ja scuerpo. Huax ya q'uitc'onuc juntiro. Huax
puuxani ja stii, jaxa yeji huax ya jechjech'uc. ¡Jel xa ajul ja sbaj juntiro! Jel xa
el ta sgana. Jc'ana yi stz'acatal ja hua nebuman jumasa ba oj sc'ul mandar ja
tan pucuji ba oj yacta can ja cunini pero mi bob yujile, xchi ja huiniqui.
19 Ti yala ja Jesusi: —¡A, ja cristiano iti mi ni t'un huas sc'uane! Ay xa tiempo
ti ayex jmoc pero lom nia. ¿Jaye to tiempo oj caa jpasensia amoquex? Ja Jesusi
ti yal yab ja huiniqui: —Caax. Iaj jan qui ja hua huunini.
20 Ti iiji jan yi ja querem jahui. Jaxa pucuji, cuando yila ja Jesusi, ti cho
och ya q'uitc'onuc tzatz lec ja queremi. Ya moc' man luum. Och sc'oc sbaj ja
scuerpo. Cho ya puuxanuc ja stii.
21 Ja Jesusi ti sobo yi ja stat ja querem jahui: —¿Ay xa ma tiempo jach ay ja
hua huunini? —Desde xch'inil jach huas sc'ulan, xchi ja tatali.
22 Vuelta huas sipa sbaj c'ac', vuelta huas sipa sbaj ba yoj ja'. Huas sc'ana
miljuc. C'ulan quiticon ja pavori. Talna jyaujulalticon, coltayoticon ta huan
c'ax bob ahuuj, xchi ja stat ja querem jahui.
23 Ti yala ja Jesusi: —¿Huan ma xa c'uan ta oj bob cujil? Ta huan c'a xa c'uan,
mi jas mi oj bobuc. Oj ni bobuca, xchi ja Jesusi.
24 Huan nix c'uana, jaxa janec' mix c'uani, coltayon, xchi ja tatali, pero
tzatz lec yala jachuqui.
25 Ja Jesusi ti yila que huan xta jaquel mas ja cristiano ja ba stz'eeli. Ti
sc'ulan mandar ja pucuji: —¡Diablo ja hueni! Huaxa maca ja sti ja querem
iti. Huax hua tupuc ja xchiquini. Ja yaani huax cala huabi, elan ja ba stz'eel
ja querem iti. Mi xa ni nunca oj bob ahuixtalauc mas, x'utji.
26 Jaxa pucuji ahuani tzatz lec. Con gana ya q'uitc'onuc ja queremi. Ti yacta
cana. Jaxa ma' ixtalanubal ajyi, ti tup can yic'a. Lajan soc cham cani. Jaxa
cristiano yala que cham ta bi.
27 Pero ja Jesusi ti syama ja sc'abi. Scolta ba oj q'ue culan. Jaxa queremi
xachachi xta q'ue tec'an.
28 Jaxa ch'ac sc'uluc ja jastal jahui, ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti
ochye ba jun naitz. Ti sobohue ja snebuman jumasa: —Jaxa quenticon ba,
¿jastal lec mi sc'uan quiticon ja cabalticon ja tan pucuj jahui? xchiye.
29 Ti yala ja Jesusi: —Ja jun tiq'ue jahui, mi c'a xa c'umanex ja Diosi, mi c'a
xa como ja hua huaelexi, mi ni nunca oj yacta can ja yixtalajel ja cristiano.

Ja Jesusi cho yala jastal oj chamuc
(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

30 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti yaahue can ja lugar jahui. Bejyel
huajye ja ba sutanal ja Galilea pero ja Jesusi mi huas sc'ana oj abjuc ba
huajumea
31 Porque ja' huan seejel yi ja snebuman jumasa: —Ja queni ti coelon jan
ja ba satq'uinali pero oj c'ulajucon entregar ja ba sc'ab ja cristiano jumasa
ba oj miljucon. Oj ni chamcona pero ja ba yoxil c'ac'u ti oj cho sac-huucona,
xchi.
32 Pero ja snebuman jumasa, mi ni huax yabye sbeja pero como huax
xiuye, jayuj mi ni sobohuea.

Ja Jesusi yala machunc'a ja mas nihuani
(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

33 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti c'otye ba Capernaum. Cuando ti xa
aye ba yoj snaj ja Jesusi, ti jobji yile yuj ja Jesusi: —Jel huanex loil ja ba beji.
¿Jasunc'a ja hua loilex ba?
34 Jaxa snebuman jumasa, ti ch'abaji juntiroa porque ja' huane yaljel mach
bi junuca mas nihuan oj huajuquei. Jach ni mero sloilea.
35 Ja Jesusi ti och culana. Spaya jan ja lajchahuane snebumani. Ti och sob
yia: —¿Jel ama x'oc' ac'ujolex que jel nihuan oj iljanic ba? Pues ta jach c'a
huaxa c'anahuex, t'ilan oj ch'inbanic juntiro ja ba sti sat ja hua mojexi, y oj
cho ahuateltayex.
36 Ti spaya jan jun yal querem. Ti yaa ba snalan ja yenlei, ti stelaa:
37 —Huan c'a xa yajta ja yal untic ja jastal ja yal querem iti, pero ja c'a yuj
ja queni, quena ni huaxa yajtayonexa. Iday, ta quen c'a huaxa yajtayonex,
entonces ja ma' secahuon coni, jach ni huaxa yajtayexa.

Ja Jesusi yala que mi c'a condra huax ilji, yamigo nia
(Lc. 9:49-50; Mt. 10:42)

38 Ti sac'a jan ja Juani: —Maestro, pero quilaticon jun huinic: Ja huen
pucuj, acta can ja huinic iti, huax cala huab yuj ja sbiil ja Jesusi, pe xchi tac.
Pero ja quenticoni jcomoticon porque mi ni jauc ja jmojtica, xchi.
39 Ti yala ja Jesusi: —Pero ¿jas sbej ja hua comohuexi? Ta ja' c'a yuj ja queni
huas sc'ulan ja milagro, mi xa hualahuex que ta oj bob staon ti' malo.
40 Mi c'a condra huax yilahuotic, camigotic nia.
41 Q'uelahuilex. Ja queni Cristoon nia, jaxa huenlexi, ti xa ayex jmoca. Ta
ja' c'a yuj ja jbiili, anima jun vaso ja' huax aaji ahuilex, mi lomuc ja jahui. Ay
ni jas oj sc'uluque recibir ja ma' ay jas huax yaa huilexi.

Mi loiltajneluc ja mulali
(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

42 Q'uelahuilex ja yal querem iti soc ja smoj yal untiquili ja janec' huas
sc'uanonei. Ta ay c'a ma' huax jac som ja spensarei, mas lec a mochjuc jun
sc'ab cha' ja ba snuq'ui, a jipjuc ba yoj ja'.
43 Jach ni ja huenlex chomajquili. Ta ja' c'a hua c'abex huax ya le ja hua
mulexi, mas lec, a ch'ay snaajel. Mas lec tunco oj ochanic ja ba vida jau jel
tzamali que no que tz'ican ac'abex oj huajanic yoj inpierno ja ba mi ni nunca
huax bob tupuc ja sc'ajc'ali
44 Jaxa yaljai mix chamye. Ja c'ac' ja tihui mi ni nunca huax tupi.
45 Ta ja' c'a hua huoquex huax ya le ja hua mulexi, mas lec a ch'ay snaajel.
Mas lec renco oj ochan ja ba vida jau jel tzamali que no que tz'ican ahuoquex
oj huajanic ba yoj inpierno ja ba mi ni nunca huax bob tupuc ja sc'ajc'ali
46 Jaxa yaljai mix chamye. Ja c'ac' ja tihui mi ni nunca huax tupi.
47 Ta ja c'a june ja hua sat huax ya le ja hua mulexi, mas lec a ch'ay snaajel.
Mas lec quechan june ja hua satex oj ochanic ja ba huas sc'ulan mandar ja
Diosi que no que tey xchabil ja hua sat oj huajanic ja ba yoj inpierno ja ba mi
ni nunca huax bob tupuc ja sc'ajc'ali
48 Jaxa yaljai mix chamye. Ja c'ac' ja tihui mi ni nunca huax tupi.
49 Jayuj jel ni t'ilan juntiro oj iixuc ja huocol ja janec' ti to oj ajyucotic ja ba
mundo iti.
50 Pero tzatz la ajyiyex. Moc alajex ja atz'am it huax pooxi, mi xa nix
maconi ja mas tzaani. Pero ja huenlexi, laman la ajyiyex.

Ja Jesusi yala que mi sbejuc oj spil sbaj ja ma' nupaneli
(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

10

1 Cuando elye ja ba Capernaum, ti huajye ja ba Judea ba c'ax jun lado
ja nihuanja ba Jordani. Jaxa cristiano ti stzomo sbaje otro vuelta ja bay ja
Jesusi, jaxa Jesusi, como jach ni ja smodoa, ti cho och see yi ja cristiano.
2 Ti jac ja ba stz'eel chaboxe fariseo jumasa pe quechan ba oj sc'uluque
probar ja Jesusi. Ti sobohue yi ta lec c'a oj sip can ja xcheum jun huinic.
3 Ja Jesusi ti yalaa: —¿Jasunc'a yala can ja Moisés ba?
4 —Ja Moisesi yena ni yala que lec bi oj sip can sbaj soc ja xcheumi pero oj
bi ya el suunil, xchiye ja fariseo jumasa.
5 —Meran nia, pero ja' yujil jel ch'uuy ja hua c'ujolexi, jayuj jach yala.
6 Pero cuando ch'ac cujlajuc ja satq'uinali, huinic soc ixuc sc'ulan ja Diosi.
7 Jayuj jun huinic oj bi yaa can ja snan stati, ja' oj yii ja xcheumi.
8 Eso sí meran, chahuane ajyi, pero cuando huax nupaniyei, jun ita huax
huajyea. Jayuj mi xa ni chahuaneuque toa porque june ita ni ayea.
9 Jayuj mi sbejuc oja pilex ja jas ya staa sbaj ja Diosi, xchi ja Jesusi.
10 Cuando ochye ja ba naitzi, ja snebuman jumasa ti cho sobohue yi otro
vuelta jastal ay ja jahui.
11 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Jun huinic, ta huan c'a sipa can ja xcheumi, tuc ja
ma' huax yiaji, ja yeni staa ta ni smul soc ja mero xcheuma.
12 Soc jach ni ja ixuqui. Ta huan c'a sipa can ja statami, tuc statam c'a huax
yiaj, jach ni ja yeni, cho staa ta ni smula.

Ja Jesusi sc'ulan bendiciar ja yal untiqui
(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

13 Ja Jesusi ti iiji jan yi jitzan yal untic ba oj yamjuc ja s'olomei. Jaxa
snebuman jumasa ti yalahue yab ja matic huan yiijel jani que mi xa bi oj
yie jani.
14 Cuando yab ja Jesús ja jas huane yaljeli, mi sc'ulan gusto, ti yalaa: —Lec
ja huax jac ja yal untiqui. Mi lom xa comohuex. Ja jastal ja sc'ujol ja yal untic
iti, jach ni ay ja sc'ujole ja matic yaunej xa ni sbaj ba sc'ab ja Diosi.
15 Huax cala huabyex, pero meran, mi c'a la ch'inbiyex jastal jun yal untic
cuando huaxa huaa bajex ja ba sc'ab ja Diosi, mi ni modo oj bob ochanic soc
ja Diosi.
16 Ja Jesusi ti stela ja yal untiqui. Syama yi ja s'olomei, ti sc'ulan bendiciara.

Jun querem rico sc'uman ja Jesusi
(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

17 Ja Jesusi ti el ja ba naitz jahui. Oj xa stul ja sbeji, huaj to yile, ti huan
jaquel jun huinica, pero ajnel ay. Jac tajuc sc'ab. Ja huiniqui ti yalaa:
—Maestro, jel leca juntiro. Ala cab jasunc'a lec oj c'uluc oj quil ja vida jau
ba jel lequi.
18 Ti yala ja Jesusi: —¿Jasyuj huaxa huala jel leconi? Mi ni june ma' lec,
quechan ja Diosi.
19 ¿Mi ma huaxa naa ja mandar jumasa ja ba huax yala mi oja lea mul soc
jun ixuc soc mi ni oj milhuanan? Mi oj elc'anan. Moc lomuc alee mentira.
Moca lola ja hua moji. Yajta ja hua nan atati, xchi ja Jesusi.
20 Ti yala ja huinic jahui: —Pero jach ni huax c'ulan man jch'inila.
21 Ja Jesusi ti stojtoq'uelaa. Jel yaj yabi. Ti yalaa: —Pero ay to jas huas
sc'ulan ahui palta. Cax chono can spetzanil ja jastic ahuioji. Aa yi ja pobre
jumasa. Jach c'a huaxa c'ulan, jel ja jas oj aajuc ahui ja ba satq'uinali. Pero
caax. Cax c'ulan jachuc, ti la jac jmoca. C'uanon anima huala aaji locan ja ba
cruzi, xchi ja Jesusi.

22 Pero ja huiniqui, cuando yab ja jas ch'ac aljuc yabi, cham yabi. Tristeaxi
juntiro porque jel ja jastic sbaji.
23 Ja Jesusi ti sq'uela ja snebuman jumasa, ti yalaa: —Ja ma' jel ja jastic
sbaji, jel huocol juntiro oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja Diosi.
24 Cuando yabye ja jas yala ja Jesusi, cham yabye ja snebuman jumasa.
Ti cho yala ja Jesusi: —Cuntiquil, ja ma' huajel sc'ujol soc ja sastic sbaji, jel
huocol juntiro huas sipa sc'ujol soc ja Diosi.
25 Mas mi huocoluc oj ec' jun camello ja ba sotol ja tz'istaq'uini que soc oj
yaa sbaj ba sc'ab ja Dios jun rico, xchi ja Jesusi.
26 —Ta jel c'a huocol oj sc'uuc ja Dios ja ma' ay staq'uini, ¿machunc'a oj bob
coltajuc ba? Jach sobo ja snebuman jumasa porque cham yabye juntiro ja
jas yala ja Jesusi.
27 Ja Jesusi ti stojtoq'uela otro vuelta: —Ja cristiano, mi ni oj bob yujila pero
ja Diosi, oj ni bob yujila. Ja Diosi huax bob yuj spetzanil, xchi.
28 Ja Pedro ti yalaa: —Entonces ¿jaxa quenticon ba, Cajual? Caunejticon
can spetzanil ja jastic quiojticoni ba oj ajyucoticon amoc, xchi.
29 Ti yala ja Jesusi: —Pues oj cala huabyex ja smeranili. Spetzanil ja ma'
yaunej can ja snaji, ma ja yermano jumasa, ma ja yermana jumasa, ma ja
snan stati, ma ja xcheumi, ma ja yuntiquili, ma ja slugari, mi ni lomuca. Ta
ja c'a yuj ja queni, ma ja' yujil ja abal it jel tzamali, mi ni lomuca.
30 Oj ni sc'ul recibir cien tanto mas ja tiempo iti. Oj sc'ul recibir cien tanto
ja snaji soc ja yermano jumasa, soc ja yermana jumasa, soc ja snan stati, soc
ja yuntiquili, soc ja slugari, pero oj ni yie ja huocola. Pero ja ba otro vida oj
yil ja vida jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui.
31 Pero jitzan ja ma' huax ilji nihuan ja huego, jel ch'in oj huajuque ja tihui,
jaxa matic jel ch'in huax ilji ja huego, ay modo jel nihuan oj huajuque ja ora
jahui.

Ja Jesusi cho yala otro vuelta jastal oj chamuc
(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

32 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa soc jun nole cristiano ti huane huajel
ja ba Jerusaleni. Yen bajtan ay ja Jesusi. Ti nochan ja snebuman jumasa
pero xihuel xihuel aye. Jel ja spensarei. Ja Jesusi ti ch'ac spay ja ba stz'eel
ja snebuman jumasa. Och yal yabye jastal oj to c'ulajuc yi:
33 —Q'uelahuilex. Ti xa huajumotic ja ba Jerusaleni. Ja queni ti ni coelon
jan ja ba sat'quinali pero anima, oj ni c'ulajucon endregal ba sc'ab ja nihuac
pagre soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi. Huane xa ni xchapjel
cabalila. Oj ni sc'ulucone endregal ja ba sc'ab ja ma' mi sc'uan ja Diosi.
34 Oj yaahue qui burla. Oj smac'one. Oj tzujbayone. Oj smilone pero x'ec'
oxe c'ac'u, oj cho sac-huucon, xchi ja Jesusi.

Ja Jacobo soc ja Juani sc'ana yi pavor ja Jesusi
(Mt. 20:20-28)

35 Ti jac ba stz'eel ja Jesús ja Jacobo soc ja Juani, ja' yuntiquil ja Zebedeo. Ti
yalahuea: —Maestro, ay jas oj c'anticon ahui. C'ulan quiticon ja pavori.
36 —¿Jasunc'a huaxa c'ana oj c'uluc ahuilex ba? xchi ja Jesusi.
37 —Pues, oj c'anticon ahui pavor, cuando ti xa aytic ja ba jel tzamal huana
sc'ulajel mandari, oja huaa quiticon ja catelticon ba mas tzatzi, xchiye.
38 Ti yala ja Jesusi: —Pero mi xa naahuex jasunc'a huanex sc'anjeli. Ja
queni oj ni quii ja huocola. ¿Oj ma bob ahuiex huocol ja huenlex ba? Jel ja
jas oj c'ul ahuantar, ¿jaxa huenlex ba? ¿Oj ma bob ac'uluquex ahuantar?

39 —Pues ojo, xchiye. Ti yala ja Jesusi: —Pues meran nia, ja jastal oj quii ja
huocoli, jach ni oj cho huiex ja huenlex chomajquili. Ja jastal oj c'ul ahuantar
ja queni, jach ni oj cho ac'uluquex ahuantar ja huenlex chomajquili.
40 Pero ba oj caa huilex ja atel ba mas tzatzi, mi ni sbajuc oj caa huilexa.
Tzaubal ni ja ma' oj aajuc yii.
41 Jaxa lajunhuane ja snebumani, cuando ch'ac yabye ja iti, jel q'ue ja
scorajae soc ja Jacobo soc ja Juani.
42 Ja Jesusi ti spaya jan ja otro snebuman jumasa, ti yalaa: —Ja ba spetzanil
ja lugar jumasa, ja ma' ay yateli, jel nihuan huax yaa sbaje. Jel tzatz ja
smandarei.
43 Pero ja huenlexi, mi jachucuc oja c'uluquex. Ta huan c'a xa c'ana nihuan
oj ajyanic, sbej ni oj ch'inbanica ba oja huateltayex ja tuqui.
44 Ta huan c'a xa c'ana nihuan oj ajyan ja ba sti sat ja Diosi, sbej ni ch'in oja
jee abajex ja ba sti sat ja hua mojexi.
45 Ja queni, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero mi jaquelucon ba oj
ateltajucon. Jaquelon ba oj catelta ja cristiano soc oj caa ja jvida ba oj huajuc
libre jitzan ja yenlei.

Ja Jesusi ya tojbuc ja Bartimeo ja ma' tupel ja sat ajyi
(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

46 Ti c'otye ja ba jun chonab, Jericó sbiil. Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa
ti cho smoje jun nole cristiano. Cuando elye ja ba chonab Jericó, huaj to yile,
ti culan ec' jun huinic ba sti bej, jaxa huinic jahui, Bartimeo sbiil, pero tupel
ja sati. Ja' stat ja Timeo. Jaxa Bartimeo huan sc'anjel limosna.
47 Ti yab que ja' huan eq'uel ja Jesús ja tihui, jayuj ti ahuania: —¡Jesús, ja
hueni, ja' ni ja yintila rey David tac! Talna jyaujulal, xchi xta, pero ahuanel.
48 Ti comji yuj jitzan cristiano pero lajan soc alji yab ba oj ahuanuc mas
tzatz: —¡Ja huen yintila rey Davidi, talna jyaujulal! xchi xta ja Bartimeo.
49 Ti c'ot tec'an ja Jesusi, ti yalaa: —A jacuc ja huinic jahui, xchi ja Jesusi.
Ti huaj aljuc yab ja ma' tupel ja sati: —Mix cham ac'ujol. Q'uean xa. Cax bi
oche, xyutaj.
50 Ja Bartimeo ti sipa can ja scotoni. Q'uei. Ti huaj ja ba stz'eel ja Jesusi.
51 —¿Jasunc'a huaxa c'ana oj c'uluc ahui? xchi ja Jesusi. —Maestro, huax
c'ana oj quil q'uinal, xchi ja ma' tupel ja sati.
52 —Huan ni xa c'uan merana. Caax xa, x'utji. Iday, huego huego yila
q'uinal ja Bartimeo. Ti huaj nochan soc ja Jesusi.

Ja jastal och c'ot ba Jerusalén ja Jesusi
(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

11

1 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa soc jun nole lec ja cristiano mojan xa
yioje ja Jerusaleni. Ti xa aye ba jun huitz Olivos sbiil, jaxa tihui ay chab yal
hacienda, Betfagé soc Betania. Ja Jesusi ti yal yab chahuane ja snebumani:
2 —Q'uelahuilex ja yal hacienda jau mojan xa quiojtiqui. Caxic ja huenlexi.
Ja ba sti ja hacienda ti oja taex jun yal burro mochante. Mi to ni ma' huax
q'uea. Tucuhuic. Iajic jani.
3 Ta ay c'a ma' huas sobo huilex jasyujil huaxa tucuhuexi, ti xa hualahuex
yabi que ja' oj maconuc yuj ja Cajualtiqui, oj bi ya cumxuc jan huego, utajic,
xchi ja Jesusi.
4 Ti huajye ja chahuane snebuman jahui. Ti ni staahue ja yal burro ti
mochan ba sti ja puerta ja ba huas spila sbaj ja beji. Ti xa stucuhuea.

5 Ti yilahue chaboxe ja ma' tey tihui. Ti yalahuea: —¿Jas sbej ja huaxa
tucuhuex ja yal burro jau ba?
6 Jaxa jecabanum jahui ti yalahue ja jas alji yabye yuj ja Jesusi. —Entonces
ta jachuc, lec, iajic, x'utjiye.
7 Ti yiaje och ja yal burro ja bay ja Jesusi. Ti yaahue bacan ja sc'uei, jaxa
Jesusi, ti q'uea.
8 Jaxa cristiano, jel ja ma' ch'ac slich'e ja sc'ue ja ba yoj beji. Soc ay ma'
sc'utzu ja spoohuil ja tei, ti xcholohue ja ba beji.
9 Jitzan ja cristiano bajtan ba sti sat ja Jesusi soc jitzan lec ja ma' tzaan
ba spatiqui. Ti yalahuea: —¡Viva! ¡Stz'acatal lec ja ma' jac yuj ja sbiil ja
Cajualtiqui!
10 Oj ni och sc'ul mandar june ja yintil ja rey Davidi, como quintiltic nia.
¡Stz'acatal huax c'anatic yi! ¡Viva ja ma' tey ba satq'uinali! xchiye xta ja
cristiano, pero ahuanel huane.
11 Ti xa huane ochel ja ba yoj chonab ba Jerusalén. Ti c'otye ja ba templo,
jaxa Jesusi ti ch'ac sq'uel ec' spetzanil ja ba yojol ja templo. Jaxa cuando oj xa
ochuc ja acuali, ti xa cumxi ba Betania soc ja lajchahuane ja snebumani.

Ja Jesusi, ja jastal yala que mi oj ajyuc ja sat ja higo
(Mt. 21:18-19)

12 Ti canye jun acual ja ba Betania, jaxa el ja c'ac'u, ti cho stulu ja sbeja. Ti
to ay ba nalan bej ja Jesusi cuando och huain xyabi.
13 Ti yila najat jun steil higo. Ay xa lec spoohuil. Ti huaj c'ubana ba oj yil
ta ay sat pero cuando c'uban xa ayi, huaj to yile, mi ni jun sat ay. Jel xa ja
spoohuil pero mi to ayuc ja sati como mi to ni stiempouca ja higo.
14 Ja Jesusi ti yal yab ja steil ja higo jahui: —Mi ni nunca oja huaa sat ja
hueni, xchi. Jaxa snebuman jumasa ti yabye ja jas yal yab ja steil ja higo
jahui.

Ja Jesusi snutzu el ja ma' ay jas huane sc'ulajel ja ba templo
(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

15 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti c'otye ba Jerusalén, jaxa Jesusi ti och
ja ba templo. Ti snutzu el ja ma' huane xchonjel cosa ja ba yojol ja templo soc
ja ma' huane smanjeli, jaxa ma' huan sc'ulajel cambiar taq'uini, suichpun el
ja smesaei. Jachuc ja ma' huane xchonjel paloma, ch'ac sutbuc el ja sillaei.
16 Spetzanil ja matic huan scuchjel ja sastic sbajei, mi huax yaa licensia oj
ec'uque ja ba spatioil ja temploi.
17 Ti och yal ja jas huax yala ja yabal ja Diosi. Ja templo ja' ni ba oj maconuc
yuj spetzanil ja cristiano ba oj sc'umuque ja Diosi. —¿Mi ma jach ni huax yala
ja suun ja Dios ba? Pero ja huenlexi huaahuex ta pax snaj lagronil, xchi ja
Jesusi.
18 Jaxa ma' huas sea ja smandar ja Moisesi soc ja nihuac pagre jumasa ti
huane smaclajela. Juntiro ch'ac xihuuque yuj ja Jesusi porque spetzanil ja
cristiano jel huas sc'ulane gusto ja jas huan yaljeli, jaxa yenlei ti och xchape
yabalila.
19 Jaxa Jesusi, cuando och ja acuali, ti xa el ja chonab jahui.

Tacji ja steil ja higo
(Mt. 21:20-22)

20 Jaxa el ja c'ac'u, huaj to yile ja snebuman jumasa, taquin xa juntiro ja
steil ja higo, pero man yech.
21 Ti jul sc'ujol ja Pedro: —Q'uelahuil Maestro, ja jastal ahual yab ja steil ja
higo, meran nia. ¡Taquin xa ni juntiro taca!
22 Ti yala ja Jesusi: —C'uanic ja Diosi.

23 Q'uelahuilex ja huitz iti. Huan c'a xa hualahuex yab oj stucbes ja slugari,
huan c'a xa hualahuex yab oj sip sbaj ba yoj ja', oj ni bobuca. Pero mi
oj c'umanuc ja hua c'ujolexi. Oja c'uuquex que oj ni c'otuc ja jas huaxa
hualahuexi. Huax cala huabyex, pero meran.
24 Cuando huaxa c'umanex ja Diosi, c'uanic que oj aajuc ahuilex spetzanil
ja jas huaxa c'anahuex yi ja Diosi y oj ni ahuilex sata.
25 Cuando huanex sc'umajel ja Diosi, ta ay c'a ma' timan ahuabalex soc,
c'ulanic perdonar. Jachuc, ja hua Tatex tey ba satq'uinali oj sc'ul perdonar ja
hua mulex ja huenlexi.
26 Pero ta mi c'a xa c'ulan perdonar ja hua moji, jach ni ja hua Tatex tey
ba satq'uinali, mi ni oj sc'uluquex perdonar ja huenlex chomajquili, xchi ja
Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi ma' ac'uni ja yateli
(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

27 Ti cho huajye otro vuelta ja ba Jerusaleni. Ja Jesusi ti och ja ba templo,
jaxa nihuac spagreil ja judio soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi soc
ja banquilal jumasa ti huajye ja ba huan bejyel ec' ja Jesusi.
28 Ti yalahuea: —¿Yuj ama ay ahuatel ja huen huaxa c'ulan ja cosa jumasa
iti? Entonces, ¿ma' yaa hui ja hua huatel ba? xyutaje.
29 —Jachuc ja queni, ay jas huax c'ana oj job ahuilex. Ta huan c'a xa
hualahuex cabi, entonces oj cala huabyex ma' yaa qui oj c'uluc ja cosa
jumasa iti.
30 Ja Juani, ¿machunc'a yala oj sc'ul bautizar ja cristiano? ¿Ja' ma alji yab yuj
ja ma' tey ba satq'uinali ma ja' alji yab yuj ja cristiano? Alahuic cab ba, xchi
ja Jesusi.
31 Jaxa yenlei ti ochye loil yenle itaa: —Huan c'ax calatic ja ma' tey ba
satq'uinali, entonces oj yal cabtic: Entonces ¿jaxa yuj ja mi xa c'uanex ba?
oj yutotic.
32 Iday, ta huan c'ax cho calatic que ja' sbaj cristiano ... mi snaa jas oj yale
porque xihuel xihuel aye yuj ja cristiano porque ja cristiano toyobal yujile
ja Juani que mero aluman-Dios bi.
33 Ti yalahue yab ja Jesusi: —Mix naaticon, xchiye. —Entonces jachuc ja
queni, mi oj cala huabyex ma' yaa qui ja cateli, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja tantic malo atjumi
(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

12

1 Ja Jesusi ti och yal yab ja cristiano pero soc jun loil: —Ay jun huinic, jaxa
yeni stz'unu jun yalajil tz'usub. Smacba. Sboyo jun sq'uejnal ja strapichi.
Ya q'ue jun sluchayub ba huax q'ue yil ja yalaji. Cuando ch'ac sc'uluc ja
jachuqui, ti sc'ulan trato soc chaboxe ja ma' oj yil can ja yatel ja yalaji, jaxa
yeni ti huaj najata.
2 Ti sc'ulan tantear ja tiempo. Ti seca jun smozo ba oj yii jan ja sbaal ja
yalaji.
3 Cuando c'ot ja mozo jahui, ti yamji yuj ja matic canel ba sc'ab ja ateli.
Smac'ahue. Telan sc'ab yaahue huajuc.
4 Jaxa suinquil ja yalajil tz'usubi ti cho seca otro ja smozo pero iday, yajni
yilahue, ti och xch'oje tona. Yaahue yajbuc ja s'olomi. Xihuel ja sbaj ja jas
sc'ulane yii.

5 Jaxa suinquil ja alaji otro vuelta cho seca june ja smozo, jaxa mozo jahui,
smilahue. Jel ja ma' seca pero ¡malaya, ay ma' puro golpe yaahue yi, jaxa tuc
jumasa, smilahue!
6 Pero ja suinquil ja yalajil tz'usubi, ay to ni yioj junea, ja' ni ja yunini. Jel
yaj huax yabi. Ti yal yaba: —Ja huego, cax ja hueni. Oj sc'uluca respetar
porque mero cunina, xyutaj.
7 Pero cuando c'ot ja yunini, ti yalahue yenle itaa: —Ja iti, ja' ni ja ma' oj yii
can ja dote. ¿Jaxa mix milatiqui? Ta cham c'a, quen oj bajuctic can ja sdotea,
xchiye.
8 Ti syamahuea. Smilahue. Ti yiaje el ba spat alaj.
9 Cuando ch'ac ja loil jahui, ti sobo ja Jesusi: —Jaxa huenlexi, ¿jas la chiyex?
Cuando huax cumxi ja suinquil ja alaj jahui, ¿mi ma oj xch'ay snaajel ja tantic
huinique jahui, tuc ja ma' oj yaa ba sc'abi?
10 ¿Yuj ama mi huaxa q'uelahuex ja juun ja jastal huas staahuon ti' ba?
Huax yala que quena ni ja oy it jel tzamal tac. Pero q'uelahuilex:
Ay jun oy ba jel tzamali pero ja c'ulanaitzi mi squitz'ahue, iday, jaxa oy jau
mi squitz'ahuei, ja' mero oj yaa mas yip ja naitzi.
11 Ja Cajualtic Diosi, yena ni sc'ulan ja iti. Jel tzamal juntiro huax cabticon,
xchi ja yabal ja Dios tac, xchi ja Jesusi.
12 Pero ja loil it yala ja Jesusi, huego jac sc'ujole que yenle ja huax tajiye tii.
Jayuj huas sc'anahue oj syame pero mi bob yujile porque huax xiuye yuj ja
cristiano jumasa. Ti yaahue cana. Huajye.

Ja Jesusi jobji yi ta sbej oj yae ja contribucioni
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

13 Ja mas tzaani ti huajye chaboxe fariseo jumasa soc chaboxe yamigo ja
Herodesi. Ti huajye ja bay ja Jesusi, pero jecubal huajye. Bob ta ay bi jas oj
el sti.
14 Cuando c'otye ja bay ja Jesusi, ti yiaje loila: —Maestro, huax naaticon
que ja jas huaxa huala ja hueni, que meran. Mi ni huala xiu yuj ja cristiano
tac. Mi huanuca sleejel oj iljan lec pero ja' huaxa jea ja sbej ja Diosi, pero puro
smeranil. Jac jobticon ahui, ¿lec ama oj caatic yi contribución ja gobierno
César ma miyuc? ¿Jas la chi ba? ¿Oj ma caatic yi ma miyuc? xchiye.
15 Jaxa Jesusi huego snaa que xchabil lado aye. Ti yalaa: —¿Yuj ama oja
c'uluconex probar ba? Lec ay. Jeahuic qui ja taq'uini. Oj q'uele.
16 Ti seahue yi ja taq'uini. Ti sobo ja Jesusi: —Jaxa olomal jahui, ¿ma' sbaj
ba? Jaxa sletraili, ¿ma' sbiil ba? —Ja' sbaj Cesari, xchiye.
17 —Entonces ta ja c'a ba Cesari, aahuic yi ja César ja ba sbaji, jaxa jas sbaj
ja Diosi, aahuic yi, x'utjiye yuj ja Jesusi. Jaxa yenlei smaca juntiro ja stiei.

Ja Jesusi yala jastal huax aaji sac-huuc ja cristiano
(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

18 Jaxa jun c'ole cristiano jumasa, saduceo sbiile, ti huajye ja bay ja Jesusi.
Ja yenlei mi huas sc'uane ta huas sacui ja ma' huax chami. Ti yalahuea:
19 —Maestro, ja Moisesi yala can ta huan c'ax cham jun banquilal y huax
yaa can ja xcheumi pero mey yuntiquile, entonces oj bi iijuc ja xcheum ja
chamhuiniqui yuj ja yijtz'in ja ma' nochan soqui, jaxa yuntiquil ja yenlei que
oj bi bob aljuc que ja' bi yuntiquil ja chamhuinic banquilali.
20 ¿Jaxa ta lec ay jucuane yermano sbaje ba? Ja banquilali huax nupani
pero huax chami. Mi ni jun yuntiquil huax cani.
21 Jaxa xcheum ja banquilal jahui, jaxa ta lec ja' tax cho iiji yuj ja yijtz'in
nochan soc ja statam ajyi y ta huan c'a cho xcham ja yen chomajquili, y mi

ni ja yeni, mix yaa can yuntiquil ... ja lec jach cho sc'ulan ja ba yoxil ijtz'inali
...
22 ¿Jaxa ta lec jach xch'ac ec'uque sucuanile ba? ¡Y ta mi ni c'a jun yuntiquil
huax can spetzanile! Ja lec ti xa huax cho cham ja ixuc jahui,
23 Jaxa ba otro lado, cuando oj sac-huuc ja scuerpoei, ¿machunc'a mero oj
yii ja ixuc jau ba? porque spetzanile xcheumane ja ba luumi, xchi ja saduceo
jumasa.
24 Ti yala ja Jesusi: —Ja spetzanilex mi ni jas huaxa naahuex t'usana. Mi
ni t'un huaxa huabyex sbej ja slibro ja Diosi, mi ni huaxa c'uanex ja jastal ja
yipi.
25 Porque cuando oj sac-huuc ja scuerpo ja ma' huax chamyei, mi xa oj to
ajyuc nupanel. Mi xa oj to aajuc nupanuque. Ja tihui mi xa ma' oj yii sbaje.
Oj ajyuque jastal ja ángel jumasa ja ba satq'uinali.
26 Jaxa ma' huax chamyei, oj ni sac-huuquea. Bob ta mey xa q'uelahuex
ja slibro ja Moisesi. Ja Diosi, cuando ti c'umani ba yoj q'uiixi, ti yal yab ja
Moisesi:
Ja queni sDioson ni ja Abrahami, sDioson ja Isaqui, sDioson ja Jacobi,
jach bi alji yab ja Moisesi, iday, ja ora jahui, mi xa ni huaanuc to ch'ac
chamuque ja oxhuane jahua.
27 Jach yala porque ja oxhuane huinique jahui ti ni aye soc ja Diosi. Ja ba sti
sat ja Diosi mi ni ma' huax cham juntiro. Mi ni jas huaxa naahuex t'usana,
xchi ja Jesusi.

Ja mandar mas nihuani
(Mt. 22:34-40)

28 Ti jac c'uban june ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi. Yab sloile soc
ja saduceo jumasa. Huas snaa que jel lec ja jastal sutji yile ja sloil ja saduceo
jumasa. Ti sobo ja huinic jahua: —Ja ba spetzanil ja mandar jumasa ¿bay ja
mas t'ilan ba?
29 Ti yala ja Jesusi: —Ja mandar ja ba mas t'ilani huax yala jachuc:
Israeleño jumasa abyic. Ja Cajualtic Diosi, quechan ni june ja Cajualtica.
30 Yaj oja huab ja Huajual Diosi soc spetzanil ja hua c'ujoli soc spetzanil
ja hua hualtzili, soc spetzanil ja hua pensari, soc spetzanil ja hua huipi. Ja
jahui, ja' ni ja mandar mas t'ilani.
31 Soc ay otro mandar oj slaj ja iti: Ja jastal huaxa yajta baj ja huen mismo,
jach oja yajta ja hua moji. Mey otro mandar oj slaj ja jastal ja chab mandar
jahui, xchi ja Jesusi.
32 —Meran Maestro, meran ja jas huaxa huala. Quechan june ja Diosi, mey
otro.
33 Mas ni t'ilan ja mandar ba oj yajtatic soc spetzanil ja jc'ujoltiqui,
soc spetzanil ja jpensartiqui, soc spetzanil ja caltziltiqui, soc spetzanil ja
quiptiqui. Soc oj ni yajtatic ja jmojtic ja jastal huax yajta jbajtiqui. Mas jel
t'ilan juntiro oj c'ultic jachuc que oj quiitic jan chante ba oj tzicxuc ja ba sti
sat ja Diosi, xchi ja huiniqui.
34 Ja Jesusi, cuando yab que jel lec ja jas yala ja huiniqui, ti yal yaba:
—Ja hueni, jel t'usan sc'ana oja jip ac'ujol soc ja Diosi ba oja huaa baj ja ba
smandari, x'utji. Jaxa cristiano ti ch'ac canuque jac'ana. Mi xa ni june ma'
huax yaa sbaj jas oj sob yi ja Jesusi.

Ja Jesusi sobo yi ja cristiano ma' yintil ja Cristo
(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

35 Ja Jesusi ti huaj see ba templo, ti yalaa: —Ja ma' huas seahue ja smandar
ja Moisesi huax yalahue que cuando oj bi manxuc ja Cristo, ti bi oj jac
manxuc ja ba yintil ja rey Davidi.

36 Pero ja rey Davidi, julbesnubal yuj ja Espíritu Santo yala jachuc:
Ja Dios Tatali ti yal yab ja Cajual Cristoi: Quechan ja huen oj ajyuc ja huatel
mas tzatz. Oj caa ba yib ac'ab ja hua condra jumasa, x'utji.
37 Ja huabyex que yajualan ja Cristo ja Davidi, iday, yena ni yintila pero mi
to nix manxi ja Cristo tac. Jaxa ma' huas sea ja smandar ja Moisesi huax yala
que ja Cristo oj to manxuqui, ja' ni bi ja yintil ja rey Davidi, iday, huan xax
yajualan. ¿Jastal ay ja it ba? xchi ja Jesusi. Jaxa cristiano jel juntiro ja ma' jel
sgusto huax yabye ja jas huax yalaí.
38 Ay to mas ja jas yala ja Jesusi cuando huan seejel yi ja cristiano: —Ja yenle
ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi ja' sgustoe huan xta huecheljuc ec'
soc ja snajtil sc'uei soc ja' mero sgustoe oj jac tajuc sc'abe ja ba plaza.
39 Jaxa ba yiglesiaei huan ita sq'uelahue ja lugar ba huax och culan ja ma' ay
yateli. Jach ni ja huax huajye ba jun huaelal, ja' mero huas sleahue ja lugar
ba mas tzamalí.
40 Pero iday, ja viguda jumasa, huas sapahue yi ja snajei. Albel lec huax och
sc'umuque ja Diosi ja' ba lec oj iljuque. ¡A smajlaye! Ja it jumasa oj ni yii ja
castigo ba mas tzatzi, xchi ja Jesusi.

Ja jastal yaa slimosna jun viguda pobre
(Lc. 21:1-4)

41 Ja Jesusi ti och culan ja ba mojan ja cajón ja ba huax yaahue can ja
slimosna ja cristiano. Yila que huax yaa can jitzan taq'uin ja rico jumasa.
42 Ti jac jun viguda jel pobre, jaxa yeni ti yaa can chab yal sat taq'uin.
43 Ja Jesusi ti spaya jan ja snebuman jumasa: —Q'uelahuilex ja viguda
jahui. Pero ja mero smeranili, mas jel yaa can ja yen ja ba yoj cajoni que
yuj spetzanil ja tuc jumasa.
44 Ja yenlei quechan ja ba sobraei huax yaahue cani pero ja viguda iti,
pobre juntiro. Yaunej spetzanil ja janec' yioji. Mi ni jas huax can sobra yujil,
xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala jastal oj jemjuc ja templo
(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

13

1 Cuando elye ja ba templo, june ja snebuman jumasa ti yal yab ja Jesusi:
—Maestro, q'uelahuil ja snajtzil jumasa ja templo. ¡Jel tzamal juntiro ja
stojnali! xchi.
2 —Meran nia. Jel nihuan juntiro ja naitz jumasa pero iday, mi ni jun ton
oj can latzana. Polvo oj ch'ac huajuc spetzanil, xchi ja Jesusi.

Ja jas oj ilxuc cuando oj xa jacuc ja Cajualtiqui
(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

3 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti huajye ja ba huitz Olivos, jaxa tihui,
ti och culan ja ba spunto ja templo ja Jesusi. Jaxa Pedro soc ja Jacobo soc ja
Juani soc ja Andresi ti jac ba stz'eel ja Jesusi.
4 Ti sobohuea: —Pero Maestro, huaxa huala mi oj can latzan ja stojnal ja
templo. Ala cabticon jas ora jach oj ec'uc ba. ¿Oj ma naaticon jas ora oj ec'uc
ja it ba? ¿Oj ma ajyuc seña ba?
5 Ti yala ja Jesusi: —Moca huaa bajex ba oj lolajananic.
6 Porque cuando mojan ja tiempo jahui jel ja ma' oj yii ja jbiili: Ja queni
Cristoon nia. Stzaunejon ja Diosi, oj chiuque. Oj slolaye jitzan lec ja cristiano.
7 Oja huabyex yabalil ja guerra. Ja' mero oj sloiltaye ja guerra ja cristiano
pero moc lom chamuc ac'ujolex. T'ilan ni oj c'ot smeranil ja jastal ita. Pero
ja jahui, mi to jauc ja mero oj c'ot tic'an ja tiempo.

8 Ja lugar jumasa puro coraja oj yil sbaje. Ja gobierno jumasa oj ochuque
pleito. Oj ajyuc templor ba jitzan lugar. Jel oj ajyuc ja huaini. Oj jomuc
juntiro ja mundo pero spetzanil, cuando huas staa ja jastal iti, yuj ni huan
tox och q'ueuc. Mi to jauc ja mero.
9 Pero aa cuidadoex porque oj soquex parte ja ba sat ja ma' ay yateli, jaxa ba
yoj yiglesiaei oj yaa huilex golpe. Oj ya huajanic ba sti sat ja gobierno jumasa
soc ja rey jumasa pero ja' yujil ja huaxa loiltayonex eq'ue, pero anima, oj ni
cho yabye ja yenle chomajquila.
10 Ja mi tox c'ot tic'an ja tiempo, jel ni t'ilan oj loiltaxuc ba spetzanil ja lugar
jumasa ja abal it jel tzamali.
11 Pero cuando huax yiajex ja ba sat ja ma' ay yateli, mix cham ac'ujolex ja
jas oja hualexi. Mi t'ilanuc oja c'uluquex pensar ja jas oja hualex ja ora jahui
porque ja mero ora oj aajuc jac ac'ujolex ja jas oja hualexi. Ja' oja hualex. Mi
ni ahuenuquex oj c'umananica ja ora jahui, ja' ni ja Espíritu Santo.
12 Jun huinic, ja mero yermano oj sc'ul endregal ba oj chamuc. Jach ni jun
tatal, oj sc'ul endregal ja yunini. Jaxa jun nanal tatali, condra oj iljuque yuj
ja yuntiquilei. Oj smile can ja snan statei.
13 Quechan yuj ja huiojex ja jbiili jel coraja oj iljanic yuj spetzanil ja
cristiano. Pero ja ma' oj cuch yujil ja huocol iti hasta man xc'ot tic'an ja
tiempo jahui, oj ni coltajuque ja yenlea.
14 Ja ma' huas sq'uela ja juun iti, a yab sbej. A sna que ja cuando huaxa
huilahuex ja cosa jau jel quistal juntiro tey ba lugar jau ba mi sbejuc ti oj
ajyuqui, entonces ja suinquil ja Judea, mas lec aa xa spaque ajnel ja ba huitzi
porque ti xa ay ja huocol ba jel tzatzi. Ja yen ja aluman-Dios Danieli yen ch'ac
yal can ja jastal iti.
15 Ja ora jahui, ta ay c'a ma' tey ba xchabil lame ja naitzi, toj eq'uel a huajuc
cuando huax coi. Moc xa lom jas oj och yii ja ba yoj snaji.
16 Jaxa ma' tey ba huitz, moc xa lom oj cumxuc oj huaj yii ja xchompa.
17 ¡Jel ajul ja sbaj ja ma' cuchan yuj ja nihuac chameli soc ja ma' ay to yioje
ja yal alatz huan to chuuneli!
18 C'anahuic yi ja Dios cuando ora oja paquex ajneli que mi jauc stiempo
chee
19 Porque ja huocol iti jel tzatz juntiro. Quechan huocol mas tzatz oj ajyuc
masan ya cujlajuc ja satq'uinal ja Diosi. Mi ni nunca ba ilxia soc mi ni nunca
oj jac otro vuelta ja jastal iti.
20 Stz'acatal ja Cajualtic Diosi oj bob scom ja sc'ac'uil ja huocol jahui porque
ta mi c'a comtic'anuc t'usani, mi ni june ma' oj el librea. Pero ja' yujil ja matic
tzaubale ni yuj ja Diosi, jayuj comtic'an ni t'usan oj yaa ja huocoli.
21 Pero ta ay c'a ma' huax jac yala huabyex, q'uelahuilex, jul bi ja il ja Cristo,
ma q'uelahuilex, ti bi aya, pero moc lomuc ac'uuquex.
22 Ay ni ma' oj yal que Cristo, que tzaubal bi yuj ja Diosi, soc ay ma' oj stoy
sbaj que aluman-Dios bi. Ay jas oj sea huilex siquiera ba oj slolayex. Oj
bob sc'uluque milagro. Hasta ja ma' stzaunej ni ja Diosi, ay modo jastal oj
lolajuque ta mi c'a tzatz ayuquei.
23 Pero ja huenlexi, aa cuidadoex. Con tiempo huax cala huabyex.

Ja jastal oj jacuc ja ma' oj co jan ja ba satq'uinali
(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

24 Ja tiempo jahui, cuando huax ch'ac ec' ja huocoli, ja c'ac'u oj tupuc, jaxa
luna oj ch'acuc,
25 Jaxa c'anal jumasa oj ch'ac lujbajuc con ja ba satq'uinali. Oj ni ch'ac
syoopes ja yip ja Dios ja ba satq'uinali.

26 Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali, jaxa ora jahui, oj cho cocon jan
otro vuelta. Ti oj cocon jan ba yoj ason. Jel tzatz oj ajyucon. Oj ni lijpucona.
Jaxa cristiano jumasa, oj ni yilonea.
27 Oj jec ja cangel jumasa ja ba xchanil xchiquin ja satq'uinali. Oj huaj
stzome jan spetzanil ja ma' jtzauneji ja ba spetzanil ja mundo.
28 Q'uelahuilex ja steil ja higo. Cuando yaau xa ja sc'abi, huan ni xa
naahuex que q'ue ta stiempo ja'.
29 Jachuc, cuando huaxa huilahuex spetzanil ja cosa iti, naahuic que jel xa
mojan ja tiempo, ja' xa nia.
30 Huax cala, pero meran, ja cristiano ma' sac'an ja ora jahui, mi oj
chamuque masan to huax c'ot smeranil spetzanil ja jastal jahui.
31 Anima huax ch'ac ja satq'uinali soc ja luumi pero ja jas huax cala, t'ilan
ni oj c'ot smeranila.
32 Pero ja c'ac'u jahui soc ja mero yorail oj ec'uc ja cosa jumasa iti, mi ni june
ma' oj snaa, mi ni ja ángel jumasa tey ba satq'uinali. Ja queni mero yuninon
ja jTati pero mi ni oj naa. Quechan ja jTati oj snae.
33 Jayuj chapan ajyanic. Q'uelan jacan ajyanic. C'umanic ja Diosi porque
mi xa naahuex jas ora oj jaconi.
34 Lajan soc ja huinic jau yaa can ja snaji ba oj huajuc najat lec. Yaa ba sc'ab
ja smozo jumasa. Cada mozo yaa yi ja yateli. Ti yal yab ja ma' huas stalna ja
puerta: Q'uelan jacan xta la ajyi, xyutaj.
35 Jachuc ja huenlex chomajquili. Q'uelan jacan ajyanic porque mi xa
naahuex jas ora oj cumxuc ja suinquil ja naitzi. Bob ta oj jacuc cuando huan
xax och ja acuali, ma nalan acual, ma xchabil gallo, ma sacbi q'uinal.
36 Q'uelan jacan ajyanic porque jun ta ch'ay c'ujol oj jacuc ja suinquil ja
naitzi. Q'uixhuel ja sbaj ta huanex c'a huayel oj staexi.
37 Jayujil huax cala huabyex ja huenlexi soc spetzanil ja cristiano, q'uelan
jacan ajyanic apetzanilex.

Chapji yabalil ja Jesusi
(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

14

1 Ja c'ac'u yala jachuc ja Jesusi, quechan xta chab c'ac'u sc'ana ja syalq'uinal
ja judio jumasa, ja' ni ja q'uin it huas sueahue ja pan it mey slevaduraili. Ja
nihuac spagreil ja judio jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi
huane xa xchapjel yabalil ja Jesusi. Ta ay bi modo jastal oj bob syame, oj bi
yaahue ch'ay snaajel.
2 Pero mi bi jauc ja mero sc'ac'uil ja q'uini porque ja cristiano lom bi oj
q'ueuque soc pleito.

Jun ixuc spec'a yi perpume ja Jesusi
(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

3 Jaxa Jesusi ti xa ay ba yal hacienda Betania ja ba snaj ja Simón ja ma' huax
alji sbaj yaj chamel xta ajyi yuj ja huan c'ael ja sbacteli. Cuando ti culan ec'
ba mesa ja Jesusi, ti jac jun ixuca. Yiaj jan yi jun perpume c'ulubal soc puro
nardo ba jel ja stz'acoli. Jaxa yetali, c'ulubal soc jun ton alabastro sbiil. Ja
ixuqui ti spojo ja alabastro, jaxa perpume ti spec'a yi ja ba s'olom ja Jesusi.
4 Pero ay chaboxe ja tihui, lom xta xuatati ja sc'ujolei. Ti yalahuea: —¡Jel
lástima juntiro jach huax ch'ay lom ja perpume iti! ¿Jasyuj jach huas sc'ulan
ba?
5 Mas lec chonxuc to. Oj chonxuc mas que milquinientos peso, jaxa taq'uin
jahui, oj aaxuc yi ja ma' pobre, xchiye. Xbulbuniye xta sbaj ja ixuqui.

6 Ti yala ja Jesusi: —Ch'abananic ja huenlexi. ¿Jasyuj huanex staajel ti' ja
ixuc iti? Jel tzamal juntiro ja jas sc'ulunej quii.
7 Ja matic pobre, tola vida oj ajyuc amoquex. Cualquiera ora oj bob
acoltayex, pero ja queni, mi tola vidauc oj ajyucon amoquex.
8 Ja ixuc iti sc'ulunej spetzanil ja jas huax bob yujili. Meran nia, mi to la
chamyon pero ja yeni spec'a ta qui ja jcuerpo ja perpume. Ja' xa ni huax
xchapahuon ja ba jmuculabili.
9 Jaxa abal it jel tzamali, chican ba lugar ja ba spetzanil ja mundo oj to
cholxuqui, oj ni abjuc ja jas sc'ulan qui ja ixuc iti. Mi ni nunca oj ch'ay snaajel
ja jas sc'ulan quii, xchi ja Jesusi.

Ja Judasi yiaj spatic ja Jesusi
(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

10 Jaxa Judas Iscariote, ja' ni june ja lajchahuanei, ti huaj soc ja nihuac
pagre jumasa. Huaj sc'ul trato ba oj sc'ul yile endregal ja Jesusi.
11 Jaxa pagre jumasa cuando jach alji yabyei, jel gusto juntiro yabye. Ti
sc'ulane trato. Oj bi yae yi taq'uin ja Judas. Jaxa Judasi ti oj slee jastal oj sc'ul
endregal ja Jesusi.

Ja cena sbaj ja Cajualtiqui
(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Cor. 11:23-26)

12 Ja q'uin it huas sueahue ja pan mey slevaduraili ja' ni ja mero sbajtanil
c'ac'u ja q'uin jahui, culan yujile huas smilahue jun chej cada syalq'uinal. Ja
c'ac'u jahui ja snebuman jumasa ti sobohue yi ja Jesusi: —¿Ba huaxa c'ana oj
huaj chapticon ba, porque syalq'uinal xa tac. Sbej xa ni oj c'uxtic ja chej ja
jastal ni culan cujtiqui.
13 Ti yal yab chabe ja snebuman jumasa: —Caxic xa ba chonab. Cuando
ti xa ayex ja ba sti ja chonabi, ti oja taex bej jun huinic cuchan xch'ub, ti xa
tzajlayexa.
14 Ti oj c'ot ja ba jun naitz, jaxa suinquil ja naitz jahui oja jobex yi bay ja
cuarto jau ba nalan chaani. ¿Ba bi oj sc'ux ja xchejil ja syalq'uinal ja Maestro
soc ja snebuman jumasa? oja huutex.
15 Jaxa yeni oj sea huilex jun nihuan cuarto ba nalan chaani, chapan xa.
Jaxa huenlexi ti oja tojbesex leca, xchi ja Jesusi.
16 Ja snebuman jumasa ti huajyea. Jaxa ba sti ja chonabi, ti ni staahue ja
jastal ni alji yabyei. Stojbese ja ba oj ec' yujile ja syalq'uinali.
17 Cuando och ja acuali, ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti huajye ja ba
cuarto jahui.
18 Ti ochye culan ja ba mesa. Huane xa huael cuando yala ja Jesusi: —Huax
cala, pero meran, june ja huenlexi, ja' ni ja jmoj huaeli, oja c'uluconex
endregal, xchi.
19 Jaxa yenlei ch'ac jom juntiro ja s'olomei. Ti och sobe yi chol ja Jesusi:
—¿Quen ama? xchiye xta.
20 Jaxa Jesusi ti yalaa: —June ni ja huenlex ja lajchahuaneexi. Lajan ni
huanon xchicjel soc ja juaela.
21 Meran nia, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero oj ni chamcona. Como
jach ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi pero ¡pobre ja huinic jau ja ma' oj
sc'ulucon endregal! ¡Mas lec moc to manxuc ja huinic jahui! xchi ja Jesusi.
22 Huane to huael cuando yiaj jun pan ja Jesusi. Cuando ch'ac sc'an yi
stz'acatal ja Diosi, ti xet'aa: —Hueanic. Ja iti, ja' ni ja jcuerpoa, xchi.
23 Ti syama jun vaso but'el yaalel tz'usub. Yaa yi stz'acatal ja Diosi, ti cho
yaa yi ja snebuman jumasa, jaxa yenlei ch'ac yue spetzanile.

24 Ti yala ja Jesusi: —Ja yaalel tz'usub iti, ja' ni ja jchiq'uela. Ja Diosi
sc'ulunej jun yajc'achil trato soc ja cristiano, ja' cuando xpec' ja jchiq'ueli,
oj bi huajuque libre soc ja smulei.
25 Huax cala, pero meran, ja yaani mi xa oj to cu otro vuelta ja yaalel ja
tz'usubi man to cuando ti xa aytic jpetzaniltic ja ba lugar jau ja ba huas
sc'ulan mandar ja jTati, ti xa oj xiitalauc jbajtic yuj ja jgustotiqui, xchi ja
Jesusi.

Ja Jesusi yala jastal oj nacjuc yuj ja Pedro
(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

26 Cuando ch'ac yale jun stz'eboj Dios, ti huajye ja ba huitz Olivosi.
27 Ti yala ja Jesusi: —Ja jastal oj ec' cujil ja yaan acuali, oj xihuanic juntiro.
Como jach ni tz'ijbanubala:
Oj ca yajbuc ja tanumcheji, jaxa jun nole ja xcheji, sactantan oj ch'ac huajuc,
xchi nia.
28 Oj ni miljucona pero oj cho sac-huucon, ti oj huajcon ba Galileaa. Tix cho
la huajyex ja huenlexi.
29 Pero ja Pedro ti yalaa: —Ja tuqui, bob ta oj xch'aya sc'ujol pero ja queni,
miyuc, xchi xta.
30 —Huax cala, pero meran, cuando mi tox oc' ja xchabil gallo ja yaan acuali,
oxe vuelta oja hual que mi xa naa jbaj, xchi ja Jesusi.
31 Pero ja Pedro jel tzatz juntiro ja stii: —Anima huala chamyon amoc, pero
mi ni nunca oj cal que mix naa baj. Jach ni ja tuc snebuman jumasa, jach ni
ch'ac yale chomajquila.

Ja Jesusi huaj sc'umuc ja Dios ja ba Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

32 Ti c'otye ba jun lugar sbiil Getsemaní. Ja Jesusi ti yal yab ja snebuman
jumasa: —Culananic ja ili jaxa queni oj huaj c'umuc ja Diosi, xchi.
33 Ti yal yab ja Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani: —Laic ja huenlexi, xyutaj.
Pero ja Jesusi och tristeaxuc juntiro ja ora jahui. Syatz'a sbaj ja yaltzili.
34 Ti yalaa: —Jel yatz'an ja caltzili. Lajan soc oj xa chamcon mas ligero.
Cananic ja ili pero moc lomuc hua ochuc ja hua huayelexi.
35 Ti huaj och otro jun maq'ue mas ja Jesusi. Ti co pacan ba luum. Ti och
sc'an yi stz'acatal ja Diosi, ta ay modo oj bob ec'uc ja huocol jahui.
36 —Tatey, ja hueni, huax bob ahuuj spetzanil. A ec' qui ja huocol iti pero
mi jauc ja jas huax c'ana ja queni pero ja' ni ja jas huaxa c'ana ja hueni, xchi.
37 Ti xa cumxi ja bay ja oxhuane snebuman jumasa. Naca huane xa huayel
jac stae. Ti yal yab ja Pedro: —Simón, pero ¡huana xa huayel tac! ¿Mi ni ma
jun ora oj bob atec' ja hua huayelex ba?
38 Mi lom la huayex. C'umanic ja Diosi ba mi oja lee ja hua mulexi. Ja hua
hualtzilexi jel huas sc'ana oj sc'uluc ja ba lequi, jaxa hua cuerpoexi, jel yaau
juntiro. Mey yip.
39 Ti cho huaj otro vueltaa. Jun xta mismo ja jas och sc'an yi ja Diosi.
40 Ti cho cumxi otro vuelta ja bay ja oxhuane snebuman jumasa. Cho
huane huayel staa. Lajan soc but'el tz'iilel ja satei. Jaxa yenlei mi snaahue
jas oj yale.
41 Jaxa ba yoxil vuelta, ja Jesusi ti yalaa: —¿Huanex to ma huayel ba? Lec xa.
Jijlanic xa. Malan xa soca porque ja queni chapanon xa nia ba oj chamcona.
Meran nia, ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero iday, jpatic huanon
iijel. Oj xa aajucon ja ba sc'ab ja mulanum jumasa.
42 Q'ueanic huego. Huajtic xa. Ti xa huax jac ja ma' yionej jpatiqui, xchi ja
Jesusi.

Yamji ja Jesusi
(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

43 Mi tox ch'ac el yujila, huaj to yile, ti xa ay ja Judasi, ja' ni june ja
lajchahuane snebumani. Smoj jun nole cristiano. Naca ay smachite soc
sgarrotee. Jecubale yuj ja pagre mas nihuaqui soc ja ma' huas seahue ja
smandar ja Moisesi soc ja ma' banquilal ay yuj ja cristiano.
44 Pero ja mi tox c'otyei, ti alji yabye yuj ja Judas ja ma' yionej spatic ja
Jesusi: —Ja ma' oj huaj cujtz'uqui, yena nia. Ti xa yamahuexa. Mi huocoluc
oja huiex, xchi ja Judasi.
45 Cuando mojan xa ay ja Jesusi, ti huaj yaa yi Diosa, ti yujtz'ana, como
smodoe nia.
46 Jaxa smoj jumasa ja Judasi ti syamahuea, pero con gana.
47 Jayuj ti xa stasa ja smachit june ja yenlei. Aaji yi ja smozo ja pagre mas
nihuani. C'utzji el yi june ja xchiquini.
48 Ti cho yala ja Jesusi: —¿Yuj ama lagronon soc machit soc garrote huax
jac ayamonex ba?
49 Cada c'ac'u huaxa huilahuex huanon seejel ja ba templo. ¿Jasyuj ja mi ti
ayamahuonex ja tihui? Jach ni huaxa c'ulanexa yuj ja jach ni tz'ijbanubal ja
ba yabal ja Diosi.
50 Cuando ch'ac yal jachuc ja Jesusi, ja snebuman jumasa ti xa elye ja tihui.
Spacahue ajnel.

Ja querem ja ma' spaca ajneli

51 Pero ay jun soltero ja tihui, ja' ni june ja ma' huax bejyi ec' soc ja Jesús
ajyi. Bech'an soc jun sábana. Pero ja cristiano ti syamahuea pero ja yeni soco
sbaj.
52 Cholpiji can ja sábana. Basan spaca ajnel.

Ja Jesusi tey ba yoj junta
(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

53 Ja Jesusi ti iiji och ba sti sat ja pagre mas nihuani. Ti jac nolan sbaj
spetzanil ja nihuac pagre jumasa soc ja banquilal jumasa soc ja ma' huas
seahue ja smandar ja Moisesi.
54 Jaxa Pedro ti huaj nochana. Najtic najtic huas sq'uela. Ti och ja ba
spatioil ja snaj ja pagre mas nihuani. Ti och culan ba sti c'ac'. Tey jun nole
mozo jumasa soc ja criada jumasa. Naca huane c'atnel.
55 Jaxa Jesusi, mi xax yilahue ora jastal oj bob smile. Ja nihuac pagre soc
spetzanil ja ma' tzoman sbaji, huane xta sleejel ja smul ja Jesusi, pero mi ni
jas huax bob yujilea.
56 Jitzan ja ma' och testigoili, pero puro mentira huane. Tuctuquil ja jas
huax yalahuei.
57 Ti cho jac chaboxe masa. Jac yale que testigoe bi pero tuc juntiro ja jas
jac yalei.
58 Yabye bi que oj bi sem ja templo: —Ja templo iti c'ulubal soc c'abal pero
ja queni oj jem ele. Jaxa ba yoxil c'ac'u oj cho ca sta slugar siempre pero mi
soc c'abaluc oj sta slugar. —Jach huax yala, xchi ja testigo jumasa jahui.
59 Pero mi ni modoa. Mix lajxi ja jas huax yalahuei.
60 Jaxa pagre mas nihuani xachachi xta q'ue tec'an ja ba sat ja cristiano. Ti
och sob yi ja Jesusi: —Jaxa hueni, ¿jas la chi ba? ¿Ja huab ama jas yala ja it
jumasa?
61 Pero ja Jesusi mi ni jun palabra sama ja stii. Mi sac'a jan ja jas jobji yii.
Jaxa nihuan pagre ti cho och sob yi otro vuelta: —¿Meran ama huen ja Cristo
ja ma' stzaunej ja Diosi? ¿Yunina ama ja Dios ja ma' jel huax yajtaticoni? xchi.

62 —Quena nia. Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali. Jel tzatz juntiro oj
ajyucon yuj ja yip ja Dios ja ma' jel nihuani. Oj to cocon jan ja ba satq'uinali
ba yoj asoni. Oj ni ahuilonexa, xchi ja Jesusi.
63 Jaxa pagre mas nihuani ti st'uxpin ec' ja sc'ab yuj ja scoraja. Ti yalaa:
—¿Jas yatel cujtic mas testigo?
64 ¡Ja huabyex yala que yen bi yunin Dios tac! ¿Jas la chiyex? Spetzanile
huax yalahue que sbej ni oj chamuca, que mas bi lec oj chamuc.
65 Jaxa tuqui ti och stzujbaye ja sat ja Jesusi. Smacahue yi ja sati, ti
och st'uxpuque vueltaa: —Naa quitic sbaj ja ma' huas smac'ahuai. Ala
machunc'a huax yaa hui vuelta, xchiye xta. Jaxa policía jumasa ti cho och
smac'taluque ja ba sati.

Ja Pedro snac'a ja Jesusi
(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

66 Jaxa Pedro mi teyuc ja tihui. Ti ni ay ba spatioil ja sti naitzi. Ti jac june
ja scriada ja pagre mas nihuani.
67 Ja criada ti yila que ti huan c'atnel ja Pedro. Stojtoq'uela lec, ti yalaa: —Ja
hueni, ja' ni ja hua moj ja tan Jesús nazareño, x'utji ja Pedro.
68 Jaxa Pedro yala que miyuc. —Mi ni huax naa sbaj. Mix cab ja jas huaxa
huala cabi, xchi. Ch'ac yal jachuc ja Pedro, ti huaj tec'an ja ba puerta calle.
Ti oc' ja galloa.
69 Jaxa criada cho sq'uela otro vuelta. Ti och yab ja ma' tey tihui: —Ja tan
huinic iti, ja' ni june ja yenlei, xchi.
70 Jaxa Pedro cho yala otro vuelta que mi bi snaa sbaj. Ti cho ec' jutz'ina.
Jaxa matic tey ja tihui, ti yalahuea: —Ja hueni galileñoa nia. Ja mero
smeranili, ja' ni ja hua moj ja yenlei porque jun xta ja hua c'umalex tac.
71 Jaxa Pedro och xta bulbunuc. Jel piero ja jas yala: —Xila Dios mix naa
sbaj ja tan huinic jau huaxa taahuex tii, xchi.
72 Ti xa oc' ja xchabil galloa. Malan soc ja jahui, ti jul sc'ujol ja Pedro ja jas
alubal yab yuj ja Jesusi, que ja mi tox oc' chab vuelta ja gallo, oxe vuelta oj
yal que mi snaa sbaj. Cuando jac sc'ujol ja Pedro, ti och oc'uc leca.

Ja Jesusi iiji ba sti sat ja Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

15

1 Ja nihuac pagre sbaj ja judio jumasa soc ja banquilal jumasa soc ja ma'
huas seahue ja smandar ja Moisesi soc spetzanil ja matic tey ba yoj junta,
lajti abal xa ni ayea. Saj to lec smochohue ja Jesusi. Yiaje och ja ba sti sat ja
Pilato ja ma' ay yateli.
2 Jaxa Pilato ti sobo yi ja Jesusi: —Jaxa huen, ala cabi, ¿meran ama huen
sreya ja hua moj judioili? —Quena nia como jach ni huana yaljela, xchi ja
Jesusi.
3 Jaxa nihuac pagre ti och slee yi ja smuli, pero xuooljiye xta.
4 Jaxa Pilato ti cho yalaa: —¿Jasyuj mi la c'umani? ¡Ata huab ja jas huax
yalahue abaji!
5 Pero ja Jesusi mi ni soc ja jahui, mi ni jun palabra sama stii. Jel och juntiro
ja spensar ja Pilato.

Ja Jesusi, t'ilan aaji chamuc
(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

6 Ja mero sc'ac'uil ja q'uin jahui, culan ni yujil ja ma' ay yatel huax ya el
libre jun presoanum pero tzaubal huax ya eluc ja cristiano.

7 Jaxa q'uin jahui, lutan jun nole huinique ja ma' milhuaniye ja yora q'ue
jun nihuan spleitoe. Ay june ja yenle lutan preso, Barrabás sbiil.
8 Jaxa c'ac'u jahui, ti jac jun nole ja cristiano. Jac sc'ane yi ja Pilato que oj
sc'uluc ja jastal ni culan yujile ja ba q'uin jahui.
9 Ti sobo ja Pilato: ¿Mi ma xa c'anahuex ja oj sijpuc ahuilex ja hua reyexi?
10 Como huas snaa ja Pilato que puro envidioso aye ja nihuac pagre, jayuj
sc'ulane entregar ja Jesusi.
11 Pero ja nihuac pagre jumasa huane xta yaljel yab ja cristiano ba oj sc'ane
yi ja Pilato ba oj sijpuc ja tan Barrabasi.
12 Jaxa Pilato ti sobo yi otro vuelta ja cristiano: —Entonces jaxa ma' huaxa
hualahuex que ja' hua reyexi, ¿jasunc'a huaxa c'anahuex oj c'ul yi ba?
13 —¡A chamuc ba cruz! xchiye xta, pero ahuanel huane.
14 —Pero ¿jasunc'a ja smuli? xchi ja Pilato. Lom xta xuooljiye huax q'ueye:
—¡A chamuc ba cruz! xchiye.
15 Jaxa Pilato, como huas sc'ana oj can lec soc ja cristiano, ti ya el libre ja
Barrabasi, ti yaa endregal ja Jesusi ba oj ni mac'juca. Ti yaa ba sc'ab ja ma' oj
yaa locan ba cruz.
16 Jaxa soldado jumasa ti yiaje ja Jesusi. Yiaje och ba yoj presidencia,
pretorio sbiil yujile. Ti spaya jan spetzanil ja smoj soldadoili.
17 Cuando jacyei, ti yaahue slap jun c'ual morado ja jastal huas slapa ja reyi.
Jaxa ba s'olomi, yaahue cajan jun corona pero puro q'uiix sc'uluneje.
18 Ti yalahuea: —¡Viva ja srey ja judio jumasa!
19 Ti syamahue jun aja. Smac'ahue soc ja s'olomi. Stzujbaye, ti ochye
mec'an ja ba sti sati, pero puro burla huane.
20 Cuando el ja sganae soc ja burla, ti sopohue yi ja c'ual morado. Yaahue
slap ja mero sc'ui. Ti yaahue eluc ba oj yae locan ba cruz.

Ja Jesusi aaji locan ja ba cruzi
(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

21 Jaxa ba beji, ti ec' jun huinic cireño, Simón sbiil, jaxa yuntiquili sbiil
Alejandro soc Rufo. Ch'ac ta cumxuc jan ba huitz. Jaxa soldado jumasa, ti
yalahue yab ja Simón jahui que oj scuch och ja cruzi.
22 Jaxa Jesusi ti yiaje och ba jun lugar sbiil Gólgota. Jach sbiil yujile como ja'
ni el ja splanta ja sbaquel ja s'olom ja chamhuiniqui.
23 Ti yaahue yi ja Jesús t'usan yaalel tz'usub pero paj xa, socan soc jun an
sbiil mirra, ja' bi ba mi oj yab ja syajal ja suocoli. Oj bi yue pero ja Jesusi mi
yuaj.
24 Ti yaahue locan ja ba cruzi. Ti yiaje ja sc'u jumasa ja Jesusi. Sc'ulane
ripar ba oj yile machunc'a oj co sbaj yujile ja soldado jumasa.
25 Ja mero ora aaji locan ba cruz ja Jesusi, como las nueve de la mañana.
26 Ti stz'ijbaye can jas sbej ja huax yaahue locan ja ba cruzi: Ja srey ja judio
jumasa, xchi ja letrero sc'ulanei.
27 Cho ay chab lagron ti cho yaahue locan ja ba stz'eel ja scruz ja Jesusi. Ja
juni, ti yaahue ba lado stojol sc'ab ja Jesusi, jaxa juni, tey ba lado surdero.
28 Jachuc, c'ot ni smeranil ja jas huax yala ja yabal ja Diosi, ja' ni aaji smojuc
ja ma' jel ja smulei.
29 Jaxa matic huax ec' ja tihui, huane xta burla. Naca huane xta seetalajel
ja sc'abi, ti huax yalahuea: —¿Baya huaxa huala oja jem ja stemplo ja Diosi
jaxa yoxil c'ac'u oj hua sta slugar?
30 Colta baj ja huen mismo ba. ¿Jaxa mi la co ja ba cruz ba? xchiye xta.

31 Jachuc ja nihuac pagre, huane xta burla ja yenle chomajquili. Huax yiaj
sbaje loil soc ja matic huas seahue ja smandar ja Moisesi, ti huax yalahuea:
—Ja tuqui, jel huas scolta, jaxa yení mix bob scolta sbaj.
32 Pero ¡Cristoa tac! ¡Huaxa toya baj que huena jreyaticon tac! ¿Jastal lec mi la
co ja ba cruz ja huego ba? ¡Colta baj ba, ti oj c'uucaticona! xchiye xta. Jachuc
ja chahuane ja ma' lajan locane ja ba cruzí, huane xta burla.

Cham ja Jesusi
(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

33 Jaxa mero culan c'ac'u q'uicbi juntiro ja satq'uinali. Masan to ec' ja oxe
ora, ti xa cho lijpia.
34 Cuando oj xa lijpuc ja satq'uinali, ti c'umani ja Jesusi, pero tzatz lec
c'umani: —Eloi, Eloi, ¿lami sabactani? xchi soc ja mero yabali. Dios mío, Dios
mío, ¿jas lom ahuaahuon ta cani? Jach ni sbej ja jas yala soc ja yabali.
35 —Ata huabilex, huan xa spayjel ja Eliasi, xchiye chaboxe ja ma' tey tihui
cuando yab ja yahuaneli.
36 Jaxa june ja yenlei ti huaj ajnel huegoa. Yiaj jun yojol c'aem, ti sbut'u
soc vinagre. Ti xch'ica jun tea. Ti jac sach q'ue yía ba oj xchuuc ja Jesusi:
—¡Actayic cani! Oj quiltic ta oj jac sc'ul librar ja Eliasi, xchi june ja huinique
jahui.
37 Jaxa Jesusi ti cho ahuani otro vueltaa. Ti chama.
38 Jaxa ba yojol ja templo ay jun nihuan scortinail, jaxa ora jahui, xch'ia
sbaj snalan. Ja xch'ielali, stulu con man sti q'ueel. El con man ba luum.
39 Jaxa ba sti sat ja Jesusi, ti tec'an ec' jun capitán soldado. Ja soldado jahui,
yila quechan pavor ch'ac ahuanuc ja Jesusi, cham huego, ti yalaa: —Ja huinic
jahui, yunin ni ja Dios merana.
40 Soc ay jun c'ole ixuque ti huane q'uelhuanela pero najat aye. Tey ja María
sbaj Magdala, soc ja María snan ja ch'in Jacobo soc ja José, soc tey ja ixuc
Salomé.
41 Ja ixuque jumasa jahui, jel scoltaye ja Jesús cuando yora ti huan bejyel
ec' ba Galilea. Soc ay to jitzan ja ixuque ja matic smojane ja Jesús ja yora huaj
ja ba Jerusaleni.

Ja Jesusi mucji
(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

42 Ja och c'ac'u jau cuando ti to locan ba cruz ja Jesusi, ja' ni ja yoch c'ac'uil
huax q'ue xchap sbaj ja cristiano porque ja otro c'ac'u, sc'ac'uil xa ni sijlelea.
43 Jaxa och c'ac'u jahui, ti och ba sti sat ja Pilato ja José ba Arimatea. Ja yeni
ay ni yatela. Jel lec huax ilji yuj ja smoj jumasa. Ja yeni huan ni smajlajel jas
ora oj sc'ul mandar ja Diosi. Pero ja och c'ac'u jahui, mi xihui. Ti och sc'an yi
pavor ja Pilato ba oj aajuc yi ja scuerpo ja Jesusi.
44 Jaxa Pilato cham yab que cham ta ja Jesusi. Ti spaya jan ja soldado
captiani. Sobo ta meran cham ta ja Jesusi.
45 —Cham ta nia, xchi ja capitani. Cuando yab jachuc ja Pilato, ti yal yab ja
José que lec bi oj yii ja scuerpo.
46 Jaxa José ti smana jun sábanaa. Ti ya couc ja ba cruz ja scuerpo ja Jesusi.
Sbech'a soc ja sábana jahui. Ti yaa ba jun q'ueen pero ja q'ueen jahui jotobal
ba jun nihuan patac'. Ti sbaltzun jan jun tona. Ti smaca can lec ja sti ja
q'ueeni.
47 Pero cuando jach to huan sc'ulajel ja Josei, ti culane ec' ba stz'eel ja
q'ueeni ja María sbaj Magdala soc ja María snan ja José.

Ja Jesusi sacui
(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

16

1 Entonces ja cristiano ti xa jijliyea, como ja' ni ja sc'ac'uil sijlelei. Jaxa otro
c'ac'u, como ja' ni sbajtanil c'ac'u ja semana, ja María sbaj Magdala soc ja
María snan ja Jacobo soc ja Salomé ti smanahue jun perpume ba oj saxe yi ja
scuerpo ja Jesusi.
2 Ti huajye saj to leca. Cuando c'otye ja ba q'ueeni huan xa elel q'uen ja
c'ac'u.
3 —Saber ta ay ma' oj ya el quitic ja ton ja ba sti ja q'ueeni, xchiye.
4 Pero cuando ti xa aye ja tihui, ti yilahue que mi xa macanuc ja q'ueeni. Ja
nihuan ton jahui, ti xa ay ba jun lado.
5 Ti ochye ba yoj q'ueeni, jaxa ba lado stojol ja sc'abei, ti culan ec' jun
soltero, jaxa sc'u lapan yuji, jel najat soc jel sac. Jaxa ixuquei, xiuye juntiro.
6 Pero ja soltero jahui ti yalaa: —Mi lom la xiuyex. Huanex ni sleejel ja
Jesús ja nazareño, ja' ni ja ma' aaji locan ba cruz pero mi xa teyuca. Sacui ta.
Q'uelahuilex ja lugar ja ba aaji can ja scuerpo tac.
7 Caaxic xa. Cax alahuic yab ja snebuman jumasa soc ja Pedro que ti xa
huaj ta ba Galilea ja Jesusi. Al yab aa xa huajuc ja yenle chomajquili. Ti oja
c'umuquex ja tihui ja jastal ni yala huabyexi, xchi ja angeli.
8 Jaxa ixuquei ajnel elye ja ba q'ueeni porque huane xa q'uitc'onel yuj ja
xihueli. Mi ni june ma' huax yalahue yab ja ba beji porque jel juntiro ja
xihueli.

Ja jastal sea sbaj yi ja María sbaj Magdala ja Jesusi
(Jn. 20:11-18)

9 Ja Jesusi, ja' ni ja sbajtanil c'ac'u ja semana sacui, pero saj to lec. Jaxa ma'
mero bajtan sea sbaj yi, ja' ni ja María sbaj Magdala. Ja ixuc jahui, ixtalanubal
yuj juque pucuj ajyi pero ja Jesusi yen ya el libre.
10 Jaxa María, cuando ch'ac yil ja Jesusi, ti huaj yal yab ja ma' smojan ec' ja
Jesús ajyi. Ja yenlei jel triste aye juntiro. Huane xta oq'uel.
11 Jaxa cuando yabye que sac'an xa bi ja Jesusi, que yila bi, mi ni modo huas
sc'uanea.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja chab snebumani
(Lc. 24:13-35)

12 Jaxa mas tzaani, ja Jesusi ti sea sbaj yi chahuane huinique cuando bej to
aye. Ti to huane eq'uel ba huitz.
13 Soc jach ni ja yenlei, cho huaj yale yab ja tuc jumasa, pero mi ni soc ja
jastal jahui, mi sc'uane.

Ja Jesusi yaa yi yatel ja secabanum jumasa
(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

14 Jaxa mas tzaan ja jahui, ti culane ec' ba mesa ja juluchuane snebumani.
Ja Jesusi ti jac see sbaj yilea. Ti och aljuc yabye t'un abala yuj ja mi bi huas
sc'uane. Jel bi ch'uuy juntiro ja sc'ujolei. Mi ni modo huas sc'uane ja jas huax
alji yabye yuj ja matic yilahue que sacui ta.
15 Ti alji yabyea: —Caxic xa ba spetzanil ja mundo. Loiltayic ec' ja abal it
jel tzamali. Alahuic yab ba spetzanil ja cristiano.
16 Jaxa ma' mi sc'uani, oj ni aajuc yi ja scastigoa, jaxa ma' huas sc'uani soc
huax yiaj jai, oj ni coltajuquea.
17 Ja ma' huas sc'uanonei, ay jas oj bob sc'uluque ba oj naajuc que meran ni
huas sc'uanonea. Quechan oj stae ti' ja jbiili, jaxa tantic pucuj jumasa oj yacta

can ja cristiano ja ma' huax yixtalaanei. Oj bob c'umanuque soc yajc'achil abal.
18 Oj bob syame ja mal chani. Ta ay c'a jas huax yuaje ba veneno, mi ni jas
oj bob sc'uluquea. Oj bob ya cajan ja sc'ab ja ba scuerpo ja ma' malo ayi y oj
ni tojbuquea.

Ja Jesusi iiji ja ba satq'uinali
(Lc. 24:50-53)

19 Cuando ch'ac yal jachuc ja Cajualtiqui, ti iiji q'ue ja ba satq'uinali, jaxa
tihui, ti aaji yi ja yatel ba mas nihuani.
20 Jaxa snebuman jumasa, ti huajyea. Huaj sloiltaye ja yabal ja Diosi ja
ba spetzanil ja lugari. Coltajiye yuj ja Cajualtiqui. Ja yenlei huane sloiltajel,
jaxa Cajualtiqui, jitzan cosa jas huax ya chijcajuc ba oj ya snaa ja cristiano
que sbaj ni ja Diosa. Ti ch'aca. Amén.

El Santo Evangelio Según San Lucas
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Lucasi

Ja Lucasi stz'ijba ja Teófilo

1 Lec ay Teófilo, ay jitzan ja ma' yaunej xa sbaje ba xchojlal oj stz'ijbaye ja
jastal ec' cujticoni.
2 Oj ni ch'ac ya ochuque juun ja jastal ni yala cabticon ja ma' mero yilahue
ja Cajualtiqui desde ora jau q'ue ja yateli. Ja yenlei cho sloiltaye ec' ja yabal
ja Diosi.
3 Jach ni ja quen chomajquili. Como jc'ana ta yi lec sc'ujol ja ma' huas snaa,
jach ni ja huen Teófilo, xchojlal oj tz'ijba hui,
4 Ti oja huil que oj slaj sbaj soc ja jas jeubal ni ahuii.

Jun ángel jac yal que oj manxuc ja Juan it yaa bautismo

5 Ja loil iti ja' to q'ue ja tiempo yora ay yatel ja rey Herodesi, ja ma' ay yatel
ja ba Judea. Jaxa tihui cho ay jun pagre sbiil Zacarías. Ja yeni, ja' cuenta ay soc
ja scuagriya ja Abiasi. Jaxa xcheumi sbiil Elisabet, ja' ni ja yintil ja Aaroni.
6 Jun xta yabale jel toj aye ja ba sti sat ja Diosi. Mi ni modo huax taji smulea.
Huas sc'uane spetzanil ja smandar ja Cajualtiqui. Yib c'abal ni aye soc ja
Diosi.
7 Pero mey yuntiquile yuj ja mi ni nunca yila unticanel ja Elisabeti. Soc
meum tatame xa.
8 Pero jun c'ac'u, como ja' ni xchol ja scuagriya, ja Zacarías aaji och pagreil
ja ba sti sat ja Diosi.
9 Como jach ni culan yujile ja spagre ja judio jumasa, huas staahue ja ma' oj
och stzic ja pom ja ba yoj stemplo ja Cajualtiqui. Jaxa Zacariasi yen co xchol.
10 Jun c'ac'u spetzanil ja cristiano ti aye ba fuera. Huane sc'umajel ja Diosi
cuando huan tzicxel ja pomi ja ba yojol ja templo.
11 Ja Zacariasi, huaj to yile, tey jun yangel ja Cajualtiqui. Jaxa ángel jahui ti
tec'an ec' ba lado stojol sc'ab ja ba mero bay ja tzicupomi.
12 Jaxa Zacariasi, huego huego c'umbi yoc sc'ab ja yajni yila. Jel och juntiro
ja spensari.
13 —Zacarías, mi la xihui. Ja huaxa c'uman ja Diosi, abunubal. Jachuc ja
Elisabet ja hua cheumi, oj to sman jun yal jaxa yal alatz jahui, Juan oja huaa
yi ja sbiili.
14 Jaxa hueni oj chaanan yuj ja hua gusto. Jaxa cristiano jumasa, jel oj
gustoaxuque juntiro cuando huax yilahue ja yal alatzi.
15 Ja alatz jahui jel nihuan oj huajuc ja ba sti sat ja Diosi. Mi oj yu ja
yaalel tz'usubi ja ba paj xa soc mi ni ja jas huax yaa yacbeli. Desde ora oj
jul xchonjeli, ti ni oj ajyuc ja ba sc'ab ja Espíritu Santo.
16 Soc mi quechanuc ja iti. Yuj ja yeni, jitzan ja israeleño jumasa oj
cumxuque soc ja Cajualtic Diosi.
17 Jaxa yal ahuunin oj ni manxuqui, yen bajtan oj ya q'ueuc ja ateli, ti xa
oj q'ue stul ja yatel ja Cajualtiqui. Pero ja hua Juani, ja' ni oj stul ja smodo ja
aluman-Dios Eliasi. Ja jastal jel tzatz ec' ja Eliasi, jach oj huajuc ja yeni. Oj
ya culan yi sc'ujol ja tatal soc ja yuntiquili. Jachuc ja ma' mix c'ocxi, oj ni ya
c'ocxuca. Oj ya stul ja smodo ja ma' toji. Jaxa cuando huax jac ja Cajualtiqui,
yaa ta ni chapxuc lec ja sc'ujol ja cristiano jumasa, xchi ja angeli.

18 —Pero mix naa ta meran ja jastal iti, xchi ja Zacariasi. ¡Pe tatamon xa ni
taca! Soc jach ni ja jcheumi, meum xa, xchi.
19 —¿Huan ama xa huala ta mi Gabrielucon ja queni? Ti ni ayon ja ba sti sat
ja Diosi, pero jecubalon ahui ba oja huab ja abal it jel tzamali.
20 Pero ja yaani, mudo oj canan. Mi oj bob c'umanan masan to oj c'otuc ja
iti yuj ja mi ac'uan ja jas cala huabi, x'utji. Pero ja jas cala huabi, ti oja huil ta
mi oj ni c'ot smeranila, xchi ja angeli.
21 Jaxa cristiano jumasa huane xta smajlajel ja Zacariasi pero jel och ja
spensare yuj ja jel xa albi ta jan ja ba yoj templo.
22 Jaxa Zacariasi, cuando el jani, mi xax bob c'umanuc. Ti jac sc'ujole ja
cristiano que ay jas snajsatin ja ba yojol ja templo. Quechan seña huas sea
yuj ja mi ni modo huax bob eluc ja sc'umali.
23 Yajni tz'icui ja sc'ac'u ja yatel ba yoj templo, ti xa huaj ja ba snaj ja
Zacariasi.
24 Ja ec' ja c'ac'u jumasa jahui, jaxa xcheum Elisabeti ti xa tucbia. Joe ixau
mi ni jun parte el ja ba snaji.
25 Ti yala ja Elisabeti: —Ja yaani c'ot ni ja c'ac'u oj ya ec' qui ja jq'uixol ja
ba sti sat ja cristiano ja Cajualtiqui. Como yena ni yaunej qui ja jastal ayoni,
xchi ja Elisabeti.

Jun ángel jac yal que oj manxuc ja Jesusi

26 Jaxa ba suaquil ixahui ja ángel Gabrieli cho jecji otro vuelta yuj ja Diosi
ba jun yal chonab, Nazaret sbiil, ja' ni sbaj ja lugar Galilea.
27 Jaxa ba chonab jahui, ti och ba jun naitz, jaxa ba naitz jahui, ti ni ay ja
soltera jau ja smacben ixuc jun huinic sbiil José. Jaxa José ja' yintil ja rey
David sbaj najatei. Jaxa soltera jahui, María sbiil.
28 Huaj to yil ja María, huaj aajuc yi Dios yuj ja ángel ja bayi. Ti yalaa:
—María ja hueni mero tzaubala yuj ja Cajualtiqui. Ti ni ay amoc ja yeni. Ja
ba spetzanil ja hua moj ixuquili, quechan ja huen tzaajiya. ¡Jel lec xa huila!
x'utji.
29 Pero ja María jel juntiro och ja spensar ja cuando ch'ac yab jastal alji
yabi. —¿Jastal ay ja it ba? xchi.
30 —Mi la xiu María. Jel lec huala ilji yuj ja Diosi
31 Jayuj ja yaani oj xa tucban. Oj ni aman jun yal aquerem. Oja huaa yi
sbiiluc Jesús,
32 Jaxa yeni jel nihuan oj huajuc. Oj ni aljuc que ja' ni yunin ja Dios ja ma'
jel nihuani, jaxa Cajualtic Diosi oj aajuc yi ba oj sc'ul mandar ja jastal sc'ulan
mandar ja rey Davidi ja yen ja ma' ec' pax ta huujilexi.
33 Oj cho sc'ul mandar ja israeleño jumasa spetzanil ja tiempo. Mi ni nunca
oj eluc ja yateli, xchi ja angeli.
34 Jaxa María ti yalaa: —¿Jastal ay ba? ¡Pero mey jtatam ja quen tac! xchi.
35 Ti yala ja angeli: —Meyuc pero ja Espíritu Santo oj jac amoc ja huen.
Quechan yuj ja yip ja Dios jel nihuani, jayuj oja man ja hua huali. Jaxa alatz
oj manxuqui, mi ni jun smul ay pero oj ni aljuc que yunin Dios nia.
36 Jach ni ja hua huatz Elisabeti, ja yeni tucbi ta, iday, ay xa sc'ujol. Ja' xa
sbaj suaquil ixau ja huego, iday, spetzanil ja cristiano huas snaa que mi xa ni
oj yil unticanela.
37 Porque ja Diosi mi jas mi oj bob sc'uluc, xchi ja angeli.
38 —Pues lec ba, como ti ni ayon ja ba sc'ab ja Cajualtiqui. A sc'ul qui ja jas
huaxa huala, xchi ja María. Jaxa angeli ti huaja.

Ja María huaj yulata ja Elisabeti

39 Ja mismo c'ac'u jumasa jahui ja María ti huaj ja ba jun hacienda, ja' ni
sbaj Judá, jaxa hacienda jahui, ti ni ay ba huitz.
40 Ti och c'ot ja ba snaj ja Zacariasi. Ti yaa yi Dios ja Elisabeti.
41 Ja Elisabeti, cuando yab aaji yi Dios yuj ja María, jaxa alatz ti to ni cuchan
yujili snica sbaj juntiro. Ja Elisabeti ti iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo, ti
yalaa:
42 —Ja ba spetzanil ja hua moj ixuquili, quechan ni ja huena tzaubala ni
leca, jaxa alatz oj to amani, t'ujpinubal ni ahuiaj.
43 Iday, ¿janec'on to ni ja queni? Ja huena ni snana ja Cajual tac, iday, quen
huax jac ahuilon.
44 Quechan pavor cab ach'ac ahuaa qui Diosi, jaxa jastal ayoni, tzatz
juntiro snica sbaj yuj ja sgusto.
45 Jel lec oj ec' ahuuj yuj ja hua c'uani porque ja jastal alji ahuabi yuj ja
Cajualtiqui, oj ni c'ot smeranila, xchi ja Elisabeti.
46 Jaxa María ti yalaa:
Ja ba jc'ujoli jel juntiro huax toyo ja Cajualtiqui,
47 Jaxa caltzili jel alegre ay yuj ja Dios ja jColtanumtiqui.
48 Ja queni ja' ni jmoj ja tz'iileli. Jel ajul ja jbaj, pero stalna ni ja jyaujulali. Ja
yaani lamlamil oj toyjucon
49 Yuj ja jel nihuan ja jas sc'ulan qui ja ma' jel ja yipi. Ja sbiili mi cualquierauc.
50 Lamlamil huas stalna ja syaujulale ja matic huax xiu yuji.
51 Seunej jastal ja yipi. Ch'ac ya huaj sactantan ja ma' huas stoyo sbaj ja ba
sc'ujolei
52 Soc huax ch'ac sap yi ja yatel ja ma' jel tzatz ayi, jaxa ma' jel ch'in ayi, huax
ya nihuanbuc.
53 Ja ma' jel huain xyabyei, ya but'uc soc ja jas jel lequi, jaxa rico jumasa, telan
sc'ab ch'ac sec ele.
54 Ja yatjum jumasa ba Israeli cho scolta ja jastal ni yala que oj bi stalna
syaujulalei.
55 Mi ch'ay sc'ujol ja Abrahami soc spetzanil ja yintil ja janec' oj to manxuqui.
Sc'ulan ta ni ja jastal yalunej yab ja ma' ec' pax ta cujtiqui,
xchi ja María.
56 Ja María ti can soc ja Elisabet mojan oxe ixau, ti xa cumxi ja ba snaj ja el ja
oxe ixau jahui.

Manxi ja Juan ja ma' yaa bautismo

57 Ja Elisabeti cuando tz'icui ja balune ixau ja xchameli, ti smana jun yal
querema.
58 Jel gustoaxi yajni yila sat ja yal squeremi. Jach ni ja svecino jumasa soc
ja yermano jumasa, cuando yabye yabalil jastal jel talnaji syaujulal yuj ja
Diosi, jel gusto yabye juntiro.
59 Ja ay xa yioj huaxaque c'ac'u ja yal alatz jahui, ti jacye ba oj sc'uluque
circuncidar ja jastal culan yujilei. Jaxa mismo ora jahui, ti sleahue ja sbiili.
Ti yalahue que oj bi yaahue yi sbiiluc Zacarías, como jach ni sbiil ja stata.
60 Jaxa snani ti yalaa: —Miyuc, oj sbiiluc Juan, xchi.
61 —¿Jasyujil? Pero mi ni june ja hua huermano ay sbiil ja jastal iti, xchiye.
62 Ti sobohue yi ja stati jastal huas sc'ana yaa yi ja sbiili pero soc seña
sobohue.
63 Jaxa yen ja Zacariasi ti sc'ana jun yal aq'uintea. Ti och stz'ijbaa, jaxa
cuando yilahuei, Juan oj yii ja sbiili, xchi ja ba stz'ijbai. Jaxa smoj jumasa jel
juntiro och ja spensarei.

64 Ja mero ora jahui ti jamxi ja sti ja Zacariasi. Juntiro claro el ja sc'umali.
Jel stoyo ja Diosi.
65 Juntiro och xihuele spetzanil ja svecino jumasa. Jaxa spetzanil ja matic
tey ba huitz ba Judea, huego huego ch'ac yabye jastal huaji.
66 Jaxa matic ch'ac yabi, huan xta tz'iptz'unuc ja sc'ujolei: —¡Saber jastal oj
huajuc ja alatz it ja mas tzaani! xchiye. Jaxa yal querem jahui ti ni ay ba sc'ab
ja Cajualtiqui.

Ja Zacariasi jel yaa yi stz'acatal ja Diosi

67 Jaxa Zacarías ja stat ja alatzi, ti iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo, ti
yalaa:
68 Stz'acatal lec ja Cajualtic Dios sbaj Israeli. Yaunej sc'ujol ja yuntiquili. Jac
yaa sbaj ba oj ya el libre ja matic yaunej sbaj ja ba sc'abi
69 Soc cho seca quitic jun jColtanumtic jel ja yipi, ja' ni yintil ja rey David ja
yatjum ja Diosi.
70 Seca ni ja jastal huan yaljel desde najate lec cuando yora yiaj majan ja sti
ja yalumani, ja it mi cualquierauqui.
71 Yala jastal oj coltajucotic ja ba sc'ab ja jcondratiqui soc spetzanil ja matic
coraja xta huax yilahuotiqui.
72 Oj ni bi stalna syaujulal ja matic ec' pax ta cujtiqui soc oj ni snaa ja trato
jau mi cualquierauqui.
73 Jach ni alji yab ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Jach ni bi oj sc'ul quitic
ja Diosi.
74 Oj ni sc'ulucotic librar ja ba sc'ab ja jcondratiqui cosaque jachuc mey
xihuel oj cateltatic ja Diosi.
75 Mi xa bi sbejuc oj lee ja jmultiqui. Toj bi oj ajyucotic ja ba sti sat ja Diosi
spetzanil ja tiempo oj ajyuc ja jsac'aniltiqui.
76 Jaxa huen alatz, oja biiluc Yalumanil ja ma' jel nihuani. Ja huen bajtan
oja hua q'ue ja ateli, ti xa oj cho stul ja Cajualtica. Ja jastal huax jamxi
ja bej cuando oj jac ja ma' ay yateli, jach oja huaa puesto ja sc'ujol ja
cristiano ja cuando huax jac ja Cajualtiqui.
77 Oja jee yi ja yuntiquili jastal oj coltajuque soc jastal oj c'ulajuque librar soc
ja smulei.
78 Ja jDiostiqui jel juntiro huas stalna ja jyaujulaltiqui. Yaunejotic sc'ujol.
Seca con quitic ja yunin ja ba satq'uinali ba oj yaa quitic jun yajc'achil
jvidatic.
79 Jach sc'ulan quitic yuj ja ti ni ayotic ba yoj q'uiq'uinali, como paan
jac'anotic xta ni yuj ja chamel ch'aquela. Ja jDiostiqui oj ni ya quiitic
ic'a soc oj ya elcotic ja ba q'uiq'uinali. Oj ni yaa quijlabtica.
Spetzanil ja jastal jahui, jach ni ch'ac yal ja viejito Zacariasa.
80 Jaxa yal querem Juani q'uii. Jel tzatz ay soc ja Diosi. Cuando nihuan xa, ti
ajyi ja ba jun lugar ba mi aayuc ja suinquili, jaxa mas tzaani, ti xa q'ue stul ja
yatela. Ch'ac sloilta yab ja israeleño jumasa ja yabal ja Diosi.

Manxi ja Jesusi
(Mt. 1:18-25)

2

1 Ja c'ac'u jumasa jahui ti yaa jun orden ja ma' ay yatel, Augusto César sbiil.
Spetzanil ja cristiano oj bi ch'ac ochuque juun.
2 Ja censo iti ja' ni ja sbajtanil censo sc'ulan cuando och yatel ja huinic
Cirenio sbiil, ja ba lugar jau Siria.

3 Jaxa cristiano ti huajye spetzanilea. Cada cristiano pilan pilan ja smu-
nicipioei, chican bay ja xchonabile ja ma' ec' pax ta yujilei. Ti ni huajye ba oj
ochuque juuni.
4 Ja José ti culan ba Nazaret, ja' ni sbaj lugar Galilea. Ti huaj ja ba xchonabil
ja rey Davidi, Belén sbiil, ja' ni sbaj Judea. Ti huaj ja tihui yuj ja ja' ni yintil ja
José ja rey Davidi.
5 Huaj ba oj ochuque juun soc ja María ja smacben ixuqui. Jaxa yeni mi xa
lecuc ay.
6 Cuando ti aye c'ot ja tihui, ja' xa ni ti tz'icui ja c'ac'u oj tojbuqui.
7 Ti smana ja sbajtanil yali. Sbech'a soc jun c'uutz, ti yaa baan ba jun
pesebre ja ba huax maconi ja huax huaa ja chantei. Ti yaa ja tihui yuj ja mi
xa ni staahue majan ja sijlubei.

Ja ángel jumasa ti jac ba stz'eel ja talna chej jumasa

8 Jaxa mojan ja tihui ay talnachej. Ti aye ba yoj job. Acual ni huas stalnaye
ja xchejea.
9 Iday, huaj to yile, jun yangel ja Cajualtiqui huaj ja ba stz'eelei. Jaxa yijlab
ja Cajualtiqui lijpi juntiro ja bay ja yenlei. Ti jel och xihuelea.
10 Ti yala ja angeli: —Mi la xiuyex. Ata huabyex. Ay jas ajc'ach oj cala
huabyex jel tzamal juntiro. Jel gusto juntiro oja huabyex. Jach ni spetzanil
ja cristiano.
11 Ja huaaxa manxi ta jun aColtanumex ja ba xchonabil ja rey Davidi, ja' ni
ja Cajualtic Cristo ja ma' tzaubal yuj ja Diosi.
12 Ja huaxa taahuex jun yal alatz bech'ubal soc jun c'uutz ti baan ec' ja ba
jun pesebre, ti oja naex que ja' nia, xchi ja angeli.
13 Huaj to cho yile, cho tey jun nole ángel, ja' ni ja ma' tey ba satq'uinali.
Huane xta stoyjel ja Diosi. Ti huax yalahuea:
14 Ja ba satq'uinali ti huax aaji yi stz'acatal ja Diosi, jaxa ba luumi, laman a
ajyuc ja suinquili soc jel lec a yil sbaje,
xchi ja ángel jumasa jahui.
15 Yajni ch'ac yale jastal jahui, ti xa huajyea. Ti q'ueye q'ue ja ba satq'uinali,
jaxa talnachej jumasa ti yala sbaj yenle itaa: —La huaj quiltic ja ba Belén ba,
xchiye. La huaj quiltic jastal ay ja jastal cabtic yala ja Cajualtiqui, xchiye.
16 Ti huajye huegoa. Ti ni staahue ja María soc ja José soc ja yal alatzi ti baan
ec' ba jun pesebre.
17 Yajni yilahuei, ti yalahue ja jastal yabye yabalil ja yal alatz jahui.
18 Jaxa matic ch'ac yabye ja jas yala ja talnachej jumasa, jel juntiro och ja
spensarei.
19 Pero ja María buc'an yuj ja jastic yabuneji. Quechan huan xta tz'iptz'unuc
ja sc'ujoli.
20 Ti xa cumxiye ja talnachej jumasa. Huane xta sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi
soc huane xta stoyjel ja Diosi yuj ja jastic ch'ac yabyei soc ja jas yilahuei. C'ot
ta ni smeranil spetzanil ja jas ch'ac aljuc yabyei.

Ja alatz Jesusi iiji och ba templo

21 Ja ay xa yioj huaxaque c'ac'u ja yal alatz Jesusi, ti xa c'ulaji circuncidar
ja jastal ni culan yujile ja judio jumasa, soc aaji sbiiluc Jesús. Jach ni yala can
ja ángel ja yora mi tox tucbi ja snani que Jesús bi oj yii ja sbiili.
22 Ja tz'icui ja sc'ac'u huas stalna sbaje ja ixuquei, ja jastal ni ja smandar
ja Moisesi, ti xa yiaje jan ja ba Jerusalena. Huaj yaahue yi ba sti sat ja
Cajualtiqui.

23 Ja jastal ni tz'ijbanubal ja smandar ja Cajualtiqui: Spetzanil ja yal
querem bajtan alatzi, tzaubal bi oj ajyuc ba sti sat ja Cajualtic Diosi.
24 Jayuj ja snan stat ja yal alatzi ti yiaje och ba oj yae yi ja smajtan ja Diosi
ja jastal ni huax yala ja smandar ja Cajualtiqui: Jun bi pares paloma ma chab
pichón oj aajuc yi ja Cajualtiqui.
25 Jaxa ti ba Jerusaleni ay jun huinic sbiil Simeón. Ja huinic jahui jel toj soc
meran huas sc'uan ja Diosi. Huan smajlajel ja ma' oj jac yaa snihuan sc'ujol
ja israeleño jumasa. Jaxa Espíritu Santo tey soc ja yeni.
26 Aaji jac sc'ujol yuj ja Espíritu Santo mi bi oj chamuc ta mi c'a huax yila ja
Cristo ja ma' tzaubal yuj ja Cajualtiqui.
27 Ja viejito Simeoni, julbesnubal yuj ja Espíritu ti huaj ja ba templo ja mero
ora jahui, jaxa snan stat ja yal querem Jesusi yioje jan ja ba templo ba oj
sc'uluque yi ja jastal culan yujile soc ja smandar ja Moisesi.
28 Jaxa Simeoni ti sc'atantela ja yal alatz Jesusi. Ti och sc'an yi stz'acatal ja
Diosi:
29 Cajual, ja huatjumon nia. Ja yaani, anima la chamyon xa. Jecahuon xa jun
jc'ujol ja jastal ni huaxa hualai,
30 Porque soc ja mismo ja jsati quila ta ja ma' oj coltanuqui.
31 Oj ni scolta spetzanil ja cristiano jumasa.
32 Anima mi judiouc ja cristiano, ja jeca ta con ba oj yaa yijlab ja sbej ja yenle
chomajquili, jaxa hua huuntiquil ja ba Israeli, oj ni ijlabanuc ja tihua,
xchi ja viejito Simeoni.
33 Jaxa José soc ja María jel och ja spensare ja jastal huax alji sbaj ja yal
queremi.
34 Ja Simeoni sc'ulan bendiciar, ti yal yab ja María ja snani: —Ja querem iti,
t'ujpinubal ba oj ya moc' jitzan ja israeleño jumasa soc jitzan lec ja israeleño
jumasa oj cho ya stul sbaj. Jaxa yal alatz iti, coraja xta oj iljuc pero ja' ni ja
seña yuj ja yena ni ja ma' tzaubal ni, xchi ja Simeoni.
35 Ti cho yalaa: —Jachuc ja huen María. Lajan soc jun cuchilu oj ec' ja ba hua
hualtzili. Yuj ja yeni oj ya chicnajuc ja jastal ay ja sc'ujol ja cristiano jumasa,
xchi ja Simeoni.
36 Ja tihui cho ti ni ay ja viejita Ana. Ja yeni aluman-Dios, ja' yunin ja Fanueli,
ja' ni yintil ja Aseri. Ja Ana, cuando soltera to, nupani pero quechan juque
jabil ec' soc ja statami
37 Ti can vigudaila. Jaxa tiempo ja yora c'otye ja María soc ja José, ay xa yioj
ochenta cuatro jabil ja ora jahui. Pero mi ni huas sipa can ja temploa. Tola
vida huas scomo ja suaeli. Ja' huajel sc'ujol sc'umajel ja Diosi.
38 Ja yora jul ja snan stat ja yal alatzi, ja' ni ora jau ti jac ja Anai. Ti och sc'an yi
stz'acatal ja Diosi. Ja mas tzaani ti huaj soc ja matic q'uelan sate que oj aajuc
eluque libre ja ma' tey ba Jerusaleni. Ja' mero huan staajel ti' ja yal querem
Jesusi.

Ti cumxiye ja ba Nazareti

39 Ja María soc ja José, ja yajni ch'ac ta sc'uluc spetzanil ja jas huax yala ja
smandar ja Cajualtiqui, ti xa cumxiye ba Galilea ja ba Nazareti.
40 Ja yal querem Jesusi q'uii. Staa yip. Vivoaxi lec. Ac'ubal ni satal yuj ja
Diosi.

Ja yal querem Jesusi ti taaji ba yoj templo

41 Cada jabil ja ba stiempo ja syalq'uinal ja judio jumasa, ja snan stat ja yal
queremi ti huax huajye ja ba Jerusaleni.
42 Cuando ay xa yioj lajchahue jabil ja Jesusi, ti xa huaj soc ja snan stati ja
jastal ni culan yujilei huax huaj yile ja q'uin jau ja ba Jerusaleni.

43 Yajni ch'ac ja q'uini, ti xa huane cumxel ja ba snajei. Jaxa yal querem
Jesusi ti can ja ba Jerusaleni, pero mi snaa ja snan stati.
44 Huax yalahue que tey soc ja smojei, jayuj ti bejyiye jun c'ac'ua. Sleahue
ja ba yermano jumasa soc ja ba sconocido jumasa.
45 Pero como mi staahue, ti cho cumxiye ja ba Jerusaleni. Huaj slee jani.
46 Yajni ec' oxe c'ac'u ti staahue ja ba yoj templo. Ja Jesusi ti culan ec' ba
snalan ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi. Ti huan smaclajela, ti huax
och soba.
47 Spetzanil ja ma' huan yabjeli jex och ja spensarei ja jastal ja svivoili soc
ja jastal huax cho sutu jan ja loili.
48 Ja snan stati, yajni yilahuei, cham yabye. Ti yala ja snani: —A cal, xchi,
¿jasyuj ja jach huaxa c'ulan quiticon ba? Huax leahuaticon soc ja hua tati pero
jel xa huanticon pensar juntiro.
49 Ti yala ja Jesusi: —¿Jas lom huaxa leahuonex ba? ¿Mi ma t'un huax jac ja
hua c'ujolex que ja yatel ja jTati, t'ilan ni oj c'uluca? xchi.
50 Pero ja nanal tatali mi yab slugaril ja jas yalai.
51 Ti huajye lajana. Cumxiye jan ja ba Nazareti. Jaxa Jesusi yib c'abal ni
ac'ubal yuj ja snan stati. Jaxa snani naca buc'an yuj ba sc'ujol spetzanil ja
jastaltic yabuneji.
52 Ja Jesusi mas to huan vivoaxel. Jach ni ja scuerpo, huan q'uiel. Huan xa
tzatzbel ja ba sti sat ja Diosi. Huan xax aaji cuenta yuj ja cristiano.

Ja Juani sloilta ja yabal ja Diosi ja ba ch'ayan lugari
(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

3

1 Ja tiempo jahui ay xa yioj quince jabil ochel yatel ja Tiberio César, jaxa ti
ba Judea, gobierno ay ja Poncio Pilato. Jaxa ba Galilea ja Herodesi, ay yatel.
Jaxa Herodesi ay jun yermano Felipe sbiil, ay yatel ja ba Iturea soc jach ni ja
ba Traconite. Jaxa ba Abilinia ay ochel yatel ja Lisaniasi.
2 Jaxa Anasi soc ja Caifasi, yenle ja pagre mas nihuan yujile ja judio jumasa
ja tiempo jahui. Jaxa Juan ja yunin ja Zacariasi, ti xa c'umaji yuj ja Diosi ba
jun ch'ayan lugar. Ja tiempo jahui, tey ec' ja ba ch'ayan lugar jahui.
3 Ja yen ja Juani ti huaj ec' ja ba sutanal ja nihuanja Jordani. Huan sloiltajel
ec' jastal huax aaxi yi ja' ja cristiano cuando huas suchi ja sc'ujolei ba jachuc
oj bi ch'ay snaajel ja smulei.
4 Jach ni huan sc'ulajel ja jastal tz'ijbanubal ja ba slibro ja aluman-Dios
Isaiasi:
Oj to ajyuc jun ma' tzatz lec oj c'umanuc ja ba lugar jau mey lec ja suinquili,
ti oj yal yab ja cristiano ja jastal iti: Ja jastal huaxa jamahuex ja bej ja
cuando oj jac ja ma' ay yateli, jach oja huaex puesto ja hua c'ujolexi
porque oj xa jacuc ja Cajualtiqui.
5 Jun rey, ta huax jamxi ja sbeji, spetzanil ja cañada jumasa oj ch'ac but'xuc.
Anima nihuan huitzuc ma yal huitzuc, oj ch'ac jemxuc, jaxa bej ba jel
lochani, oj ni tojxuc leca, soc ja bej jel lopan jotz'ani, oj cho lajxuc lec.
6 Ta jach c'a huaxa huaa puesto ja hua c'ujolexi, oja huilex oj ni coltajananic
ja cuando huax jac ja jColtanumtiqui.
Jach ni yala ja Isaiasi cuando staa ti' ja Juani.
7 Y meran nia, ti jac jun nole cristiano ja bay ja Juani. Huax jacye ba oj aajuc
yile ja' yuj ja Juani, pero como huas snaa ja Juan jastal ay ja sc'ujolei, ti huax
alji yabyea: —Ja huenlexi ja' amojex ja chan it huax elye ajnel ja cuando huax
jac ja tziq'uinali. ¿Huan ama xa hualahuex que ta oj elanic libre yuj ja huaxa

pacahuex ajneli? ¡Majlayic! ti oja huilex ta loil tajnel ja scastigo ja Diosi, xchi
ja Juani.
8 A ilxuc ja hua modoex que suchi ta meran ja hua c'ujolexi. Mi jauc ja
huen ita oja hualex, ja' quintilticon ja Abrahami, oj chianiqui. Huaxa cala
huabyex, ja Diosi ta huan c'a sc'ana, oj ya pax yintilil ja Abraham ja ton
jumasa iti.
9 Ja yaani, lajan soc jastal jun huinic puesto xta ay ja yecheji ba oj sc'utz con
todo yech ja tei. Jach ni ay ja Dios chomajquili. Puesto xta ay ba oj yaa castigo.
Ja ma' mi lecuc ja smodo, lajan soc ja te' it mi lecuc ja sati. Oj c'uchuc ele. Oj
jipxuc ja ba yoj c'ac', xchi ja Juani.
10 —Entonces ¿jasunc'a oj c'ulticon ba? xchi ja cristiano jumasa jahui.
11 —Pues ta ay c'a ma' ay chab lame ja sc'ui, a yaa yi ja ma' mey yioji. Jach ni
a sc'uluc ja ma' ay suaeli, xchi ja Juani.
12 Ti jacye chaboxe ja ma' huas stzomo ja taq'uini. Huas sc'ana oj aajuc yile ja'.
Ti yalahuea: —Maestro, jaxa quenticoni, ¿jasunc'a lec oj c'ulticon ba? xchiye.
13 Ti yala ja Juani: —Moc lom ec'anic mas ja jastal huax yala ja hua leyexi,
xchi.
14 Jach ni chaboxe soldado, ti yalahuea: —Jaxa quenticoni, ¿jasunc'a lec oj
c'ulticoni? xchiye. —Pues mi lom xa yamahuex ja cristiano ba oj hua
eluquex fuerza ja jas yiojei. Mi lom xa locohuex abal q'uiq'uinal ja cristiano,
jaxa hua tz'acolexi, gusto cananic ja janec' huax aaji ahuilexi, xchi ja Juani.
15 Jaxa cristiano jumasa, cuando yabye ja jas huan yaljel ja Juani, yaa jun
snihuanil sc'ujole. Huan xta tz'iptz'unuc ja sc'ujolei: —Ja Juan iti, ¿ja' ma yen
ja Cristo ja ma' tzaubal yuj ja Diosi? xchiye.
16 Ti yala ja Juani: —Pues ja queni huax ca huiex ja' pero ay ma' oj to jacuqui.
Ja yeni oj to yaa huilex ja Espíritu Santo pero con todo yip. Ja matic mix
c'ocxiyei, oj ni aajuc cajan c'ac'a. Jaxa yen ja ma' oj to jacuqui, mas nihuan
juntiro yuj ja queni. Mi ni oj maconucon oj sop yi ja xanabi.
17 Ja yeni huax jac ba oj ch'ac spil ja ba lec ja sat iximi soc ja ba somelali. Oj
smes el ja stz'iilelali, ti xa oj snol can ja ixim ja ba snajtzili, jaxa spolvoili ti oj
ya och ba yoj c'ac' ja ba mi ni nunca huax tupi, xchi ja Juani.
18 Soc ja jastal iti soc otro jitzan modo ti huax och sloilta yab ja cristiano ja
abal it jel tzamali.
19 Ja Herodes it ja ma' ay yateli, ti alji yab ja smul yuj ja Juani. Mi bi sbejuc
ja jastal huan sc'ulajel soc ja ixuc Herodíasi, ja xcheum ja yijtz'in Felipe, soc
cho yala spetzanil ja smodo jel malo huan sc'ulajeli.
20 Iday, mas to somelal huaj ja rey Herodesi, hasta slutu preso ja Juani.

Aaji yii ja' ja Jesusi
(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

21 Ja tiempo yora huan to yiijel ja' spetzanil ja cristiano, jach ni ja Jesusi.
Cho yiaj ja' ja yen chomajquili. Ti och sc'umuc ja Diosi, jaxa satq'uinali jamxi.
22 Ti co t'ucan sbaj ja Espíritu Santo, pero entero splanta jastal jun paloma.
Ti c'umani ja Dios ja ba satq'uinali: —Ja huen mero cunina. Jel yaj huax
cabya soc jel huaxa huaa qui gusto, xchi.

Ja ma' ec' pax yujil ja Jesucristo
(Mt. 1:1-17)

23 Ja Jesusi ja yora q'ue stul ja yateli, ay xa yioj mojan treinta jabil. Huax
alji que ja' bi yunin ja José. Jaxa José, ja' stat ja Elí,
24 Jaxa Elii, ja' stat ja Matat, jaxa Matati, ja' stat ja Leví, jaxa Levii, ja' stat ja
Melqui, jaxa Melquii, ja' stat ja Jana, jaxa Janai, ja' stat ja José,

25 Jaxa Josei, ja' stat ja Matatías, jaxa Matatiasi, ja' stat ja Amós, jaxa Amosi,
ja' stat ja Nahum, jaxa Nahumi, ja' stat ja Esli, jaxa Eslii, ja' stat ja Nagay,
26 Jaxa Nagayi, ja' stat ja Maat, jaxa Maati, ja' stat ja Matatías, jaxa Matatiasi,
ja' stat ja Semey, jaxa Semeyi, ja' stat ja José, jaxa Josei, ja' stat ja Judá,
27 Jaxa Judai, ja' stat ja Joana, jaxa Joanai, ja' stat ja Resa, jaxa Resai, ja' stat
ja Zorobabel, jaxa Zorobabeli, ja' stat ja Salatiel, jaxa Salatieli, ja' stat ja Neri,
28 Jaxa Nerii, ja' stat ja Melqui, jaxa Melquii, ja' stat ja Adi, jaxa Adii, ja' stat
ja Cosam, jaxa Cosami, ja' stat ja Elmodam, jaxa Elmodami, ja' stat ja Er,
29 Jaxa Eri, ja' stat ja Josué, jaxa Josuei, ja' stat ja Eliezer, jaxa Eliezeri, ja'
stat ja Jorim, jaxa Jorimi, ja' stat ja Matat,
30 Jaxa Matati, ja' stat ja Leví, jaxa Levii, ja' stat ja Simeón, jaxa Simeoni, ja'
stat ja Judá, jaxa Judai, ja' stat ja José, jaxa Josei, ja' stat ja Jonán, jaxa Jonani,
ja' stat ja Eliaquim,
31 Jaxa Eliaquimi, ja' stat ja Melea, jaxa Meleai, ja' stat ja Mainán, jaxa
Mainani, ja' stat ja Matata, jaxa Matatai, ja' stat ja Natán,
32 Jaxa Natani, ja' stat ja David, jaxa Davidi, ja' stat ja Isaí, jaxa Isaí, ja' stat ja
Obed, jaxa Obedi, ja' stat ja Booz, jaxa Boozi, ja' stat ja Salmón, jaxa Salmoni,
ja' stat ja Naasón,
33 Jaxa Naasoni, ja' stat ja Aminadab, jaxa Aminadabi, ja' stat ja Aram, jaxa
Arami, ja' stat ja Esrom, jaxa Esromi, ja' stat ja Fares, jaxa Faresi, ja' stat ja
Judá,
34 Jaxa Judai, ja' stat ja Jacob, jaxa Jacobi, ja' stat ja Isaac, jaxa Isaqui, ja' stat
ja Abraham, jaxa Abrahami, ja' stat ja Taré, jaxa Tarei, ja' stat ja Nacor,
35 Jaxa Nacori, ja' stat ja Serug, jaxa Serugui, ja' stat ja Ragau, jaxa Ragahui,
ja' stat ja Peleg, jaxa Pelegui, ja' stat ja Heber, jaxa Heberi, ja' stat ja Sala,
36 Jaxa Salai, ja' stat ja Cainán, jaxa Cainani, ja' stat ja Arfaxad, jaxa
Arfaxadi, ja' stat ja Sem, jaxa Semi, ja' stat ja Noé, jaxa Noeji, ja' stat ja Lamec,
37 Jaxa Lamequi, ja' stat ja Matusalén, jaxa Matusaleni, ja' stat ja Enoc, jaxa
Enoqui, ja' stat ja Jared, jaxa Jaredi, ja' stat ja Mahalaleel, jaxa Mahalaleeli,
ja' stat ja Cainán,
38 Jaxa Cainani, ja' stat ja Enós, jaxa Enosi, ja' stat ja Set, jaxa Seti, ja' stat ja
Adán, jaxa Adani, ja' sc'ulan ja Diosi.

C'ulaji probar ja Jesusi
(Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)

4

1 Ja Jesusi tey soc juntiro ja Espíritu Santo, jayuj ti xa el ja ba nihuanja
Jordani. Julbesnubal huaj yuj ja Espíritu ja ba jun ch'ayan lugar.
2 Cuarenta c'ac'u tejc'aji ja tihui, jaxa cuarenta c'ac'u jahui, c'ulaji lec
probar yuj ja diablo. Ja c'ac'u jumasa jahui mi jas yab altiro. Cuando ch'ac ta
ec'uc ja c'ac'u jumasa jahui, ti xa och huain xyaba.
3 Ti alji yab yuj ja diablo: —Ja huena ni yunin Diosaa. A pax huego panil ja
ton iti, xyutaj ja Jesusi.
4 Ti yala ja Jesusi: —Pero jach ni tz'ijbanubal taca, que mi quechanuc yuj
ja pan huax ajyi sac'anil ja cristiano pero ja' ni yuj spetzanil ja spalabra ja
Diosi, xchi ja Jesusi.
5 Ja Jesusi ti iiji yuj ja diablo ba jun chaanil huitz. Ti ch'ac jeejuc yi huego
huego spetzanil ja lugar ja ba spetzanil ja mundo.

6 Ti alji yab yuj ja diablo: —Ja hueni oj caa hui ba hua c'ab spetzanil ja
lugar jumasa. Jel nihuan oj iljan yuj ja cristiano. Ja queni ac'ubal qui ba jc'ab
spetzanil ja lugari. Chican ja ma' huax c'ana ja queni, oj ni caa yia.
7 Ja huen quechan oj coan mec'an ja ba sti jsati, oj ni ch'ac caa hui ba hua
c'ab ja lugar jumasa, xchi ja diablo.
8 Pero ja Jesusi ti yalaa: —Elan ja ba jtz'eel Satanás, yuj ja jach ni
tz'ijbanubali:
Ja ba sti sat ja hua Huajual Diosi oj coan mec'an. Quechan ja yen ja ma' oja
huatelta,
xchi ja ba yabal ja Dios tac, xchi ja Jesusi.
9 Ti cho iiji och ja ba Jerusalén ja Jesusi. Aaji q'ueuc ja ba s'olom ja templo ja
tihui. Ti alji yaba: —Huena ni yunin Diosaa. Jipa quit co abaj, xyutaj.
10 ¿Mi ma jach huax yala ja ba yabal ja Dios ba?
Oj seca hui ja yangel ba oj stalnaya,
¿mi ma xchi ba?
11 Ja yenlei soc sc'abe oj sbecha eq'ue cosaque jachuc mi oja c'ochuc ahuoc
soc ja toni.
Ala quitic ta mi jach huax yala, xchi ja diablo.
12 Ti cho yala ja Jesusi: —Es jach nia, pero huax cho yala que mi lom xa c'ulan
probar ja hua Huajual Diosi, xchi.
13 Ja diablo, yajni ch'ac ja jun lame prueba iti, ti xa spila sbaj chaboxe
tiempoa.

Ja Jesusi q'ue stul ja yatel ba Galilea
(Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)

14 Ja Jesusi ti cumxi ba Galilea. Jel tzatz ay soc ja Espíritu Santo, jayuj ti el
yabalil ja ba yibanal ja lugari.
15 Ti huan seejel ec' ja ba yiglesia ja judio jumasa. Jel nihuan huax ilji yuj
spetzanil ja cristiano.

Ja Jesusi ti cumxi ja ba Nazareti
(Mt. 13;53-58; Mr. 6;1-6)

16 Ti cho huaj ja ba Nazaret ja ba q'uii. Ja c'ac'u huax jijliye ja judio jumasa,
ti och ja ba yiglesiaei ja jastal ni smodo. Ti q'ue tec'ana. Och sq'uel ja yabal
ja Diosi
17 Ti aaji yi ja slibro ja Isaías ja aluman-Diosi. Ja cuando sama ja libro, ti
staa ja ba parte huax yala jachuqui:
18 Ja Yespíritu ja Cajual Diosi ti ni ay ec' jmoca. Yuj ja stzaunejon ba oj loilta
yab ja matic mi jas yiojei. Ay jas yajc'achil oj cal yabye, jaxa matic jel
triste ayi, oj ca ec'uc ja stristeilei, jaxa matic naca mochan tei, jac cal
yabye que libre xa aye, jaxa matic tupel ja satei, jac ca jamxuc ja satei.
Jaxa matic jel coel huax iljiyei, jac ca ec'uc ja suocolei.
19 Seconejon ba oj cal yab ja mulanum jumasa que ja' xa ni tiempo huax
talnaji syaujulale yuj ja Diosi.
20 Ja cuando ch'ac ta sbal ja juun ja Jesusi, ti cho yaa yi ja ma' ay yatel ja ba
iglesia. Ti och culana. Och see yi ja cristiano. Jaxa spetzanil ja ma' tey ba yoj
iglesia, ti huax tojtoq'uelji lec ja Jesusi.
21 Ti och yal yabyea: —Ja yaani ja ba sti ja hua satexi ja jas tz'ijbanubal ja ba
slibro ja Diosi huan xa c'otel, xchi ja Jesusi.
22 Jaxa cristiano jel tzamal huas staahue ti' ja Jesusi. Juntiro ch'abajiye yuj ja
jel tzamal juntiro ja jas huan yaljeli. —¿Jastal ay ba? ¿Mi ma jauc ja yunin ja
José ba? xchiye.

23 Ti yala ja Jesusi: —Huax naatic jastal ja yaljel ita ni huax calatiqui: Ta
doctor c'a aya, ajnanan ja il ba. Jach ni mero huan c'umal ja hua c'ujolexi.
Ja huabyex ni ja jastal ca tojbuc ja cristiano jumasa ba Capernaum. Jaxa ba
slugar ja ba q'uii, mi jas huas sc'ulan, la chiyex.
24 Huax cala huabyex pero meran, que mi ni jun aluman-Dios c'ulaji caso ja
ba q'uii, xchi.
25 Pero oj cala huabyex ja smeranili. Ja tiempo jau ja tey ja aluman-Dios
Eliasi, ja' ni ja tiempo jau albel lec mi ni co ja jai - oxe jabil soc huaque ixau
mi yaa jai - ti ajyi jun nihuan huain ja ba sutanal ja satq'uinali. Jaxa tiempo
jahui jel ni jitzan ja viguda jumasa ja ba Israeli.
26 Pero mi ni june ja viguda jumasa jahui huaj iljuc yuj ja Eliasi. Es huaj nia,
pero jun viguda ba otro raza soc tuc lugar ay. Ti culan ba Sarepta ja ba lugar
Sidoni.
27 Jaxa stiempo ja aluman-Dios Eliseo, ja ba Israeli jel ni ja ma' yioj ja chamel
it huax c'a ja sbactelei. Pero mi ni june tojbiye ja israeleño jumasa. Eso sí,
tojbi ni ja Naamani pero otro raza ja yeni soc tuc lugar ay. Ja yen ti culan ba
Siria, xchi ja Jesusi.
28 Yajni ch'ac yabye ja jastal iti, ja ma' tey ba yoj iglesia, juntiro q'ue ja
scorajaei.
29 Xachalji xta ch'ac q'ueuque, ti yiaje el ja ba sti ja hacienda jahui. Yiaje man
ba scajanal ja huitz ja bay ja xchonabilei. Ti huas sc'ana oj sipe co ja tihui.
30 Pero ja yen ja Jesusi ti ec' sc'utz och ja ba snalan ja yenlei. Ti huaja.

Ja huinic ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mr. 1:21-28)

31 Ti xa huaj och ja ba Capernaum, jun chonab ba Galilea. Jaxa c'ac'u huax
jijliye ja judio jumasa, ja Jesusi ti huax huaj see yi ja cristiano jumasa.
32 Jel huax och spensare yuj ja jas huan seejeli. Ja sloili lajan soc yabal june
ma' ay yatel.
33 Ja ba yiglesia ja judio jumasa tey jun huinic ja tihui ixtalanubal yuj ja
pucuji. Ti ahuani tzatz leca:
34 —Actayoticon. Iday, ¿jastal aya jmocticon ja huen ba Jesús nazareño?
¿Jaquela ma ba oja ch'ayoticon? Ja queni huax naa mach ayaa. ¡Ja hueni mi ni
huaxa lea tan amul tac! Ti ni aya soc ja Diosa, xchi
35 Ja Jesusi ti scomo c'ac' leca: —¡Ch'abanan ja hueni! Acta can huego ja
huinic iti, xyutaj. Jaxa pucuji ti sbantzun sbaj luuma ja ba sti sat ja yenlei.
Ti yaa can ja huinic jahui. Mi ni jun spaltail cana.
36 Spetzanil ja cristiano jel och juntiro ja spensarei. Ti huax yala sbaje
yenle itaa: —¿Ba jac ja loil iti? xchiye. Lajan soc jun ma' ay lec yateli. Jel
ja yip huas sc'ulan mandar ja pucuj tac. Iday, ¡huan nix c'uaji taca! xchiye
xta.
37 Jaxa ba spetzanil ja lugar mojani, ch'ac yabye yabalil ja Jesusi.

Ja Jesusi ya tojbuc ja snial ja Simón Pedro
(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)

38 Ja Jesusi ti xa el ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti huaj ja ba snaj ja Simoni.
Jaxa snial ixuc ja Simoni jel juntiro ja sc'ajc'ali. Ja Simoni ti sc'ana yi pavora
que oj huaj yile.
39 Jaxa Jesusi ti och c'uban sq'uelaa. Ya lamxuc ja sc'ajc'ali. Huego eq'ui. Ti
xa q'ue huegoa. Yen xa sc'ulan ja suael ja huiniquei.

Aaji tojbuc jitzan ja ma' malo ayi
(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)

40 Ja cuando huan xa mucxel ja c'ac'u, spetzanil ja matic ay xchamumi,
chican jas tiq'ue chamelil yiojei, ti huax iiji och yi ja Jesusi. Jaxa yeni ti huax
ya cajan ja sc'ab ja ba cada jujune ja yenlei. Huan nix ch'ac ya tojbuquea.
41 Jach ni ja tuc chomajquili. Jel jitzan ja matic actaji can yuj ja pucuji.
Huax ahuaniye, ti huax cho yalahuea: —Ja hueni, huena ni ja yunin Diosa,
xchiye xta. Pero ja Jesusi ti huas scomo c'ac' leca. Mi aaji c'umanuque yuj ja
huas snaahue que ja yeni, yena ni ja Cristoa.

Ja Jesusi sloilta ja yabal ja Diosi ja ba Galilea
(Mr. 1:35-39)

42 Jaxa el ja c'ac'u, ti huaja. Ti huaj ba jun lugar ja ba mey lec ja suinquili,
jaxa cristiano huane sleejel eq'ue. Ti staahue ja tihui. T'ilan yalahue yabi
que mi bi oj jipjuque can ja yenlei.
43 Pero ja Jesusi ti yalaa: —Pero jach ni ja tuc lugar chomajquili. T'ilan oj
huaj cal yab jastal ay ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi. Jayuj jecubalon ja
il tac, xchi.
44 Jaxa ba tuctuquil yiglesia ja judio jumasa ja ba Galilea, ti huan sloiltajel
ec' ja yabal ja Diosi.

C'ulaji yi milagro ja yamachay jumasa
(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)

5

1 Ja yora ti ajyi ja Jesús ja ba sti ja ja' ja ba Genesareti, ja cristiano huan xta
xac botz'an sbaj ja yen ba oj yabye ja yabal ja Diosi.
2 Ja Jesusi ti yila chab barco ti lac'an ja ba sti ja jai. Jaxa yamachay jumasa
coye ja ba sbarcoei. Ti huane siijel ja yenubei.
3 Jaxa Jesusi ti q'ue june ja barco jahui, ja' sbarco ja Simoni. Ti sc'ana yi
pavor ja Simón Pedro ba oj ya och och t'un mas ja ba yoj jai. Jaxa Jesusi ti och
culan ja ba yoj barco. Ti och see yi ja cristiano jumasa ja tihui.
4 Yajni ch'ac see yi ja cristiano, ti yal yab ja Simoni: —Ochanic och mas ja ba
yoj jai. Tix hua ochuquex ja hua huenubexi ba oja yamex ja chayi, x'utjiye.
5 Jaxa Simoni ti yalaa: —Pero q'uelahuil Maestro, snajtil ja acuali huanti-
con atel pero mi ni jas jyamaticona. Pero como huen huaxa huala, oj ni cho
jipticon co ja quenubticona, xchi.
6 Jach ni sc'ulanea. Jaxa yenubei but' juntiro ja chayi, pero ch'ac c'utzuc
yuj ja yalali.
7 Ti seahue yi seña ja smojei, ja ma' tey ba otro barco ba oj jac coltajuque. Ti
jacyea. Y jach ni ja sbarco ja yenlei. Ch'ac but' ja chayi. Ibjaaxi yuj ja yalali.
8 Cuando ch'ac yil ja jastal it ja Simón Pedro, ti co mec'an ja ba sti sat ja
Jesusi: —Mi lom xa mojanon, Cajual, porque ja queni mulanumon, xchi.
9 Jach yala yuj ja xihuel ja sbaj ja janec' syamahue ja chayi. Jach ni ja smoj
jumasa chomajquili.
10 Soc jach ni ja Jacobo soc ja Juani, ja yuntiquil ja Zebedeo, smoj sbaje
yamachayil soc ja Simón Pedroi. Jel och ja spensare juntiro. Pero ja Jesusi ti
yal yab ja Simoni: —Mi xa c'ulan pensar. Meran, ja' huajel ac'ujolex syamjel
ja chayi pero ja yaani, ja' oja huaa ac'ujolex oja leex jan qui ja cristiano.
11 Yajni yaahue eluque jan ja chab barco jau ja ba sti jai, ti xa yaahue can
spetzanila. Ti huajye soc ja Jesusi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun ma' huan c'ael ja sbacteli
(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

12 Jun c'ac'u ja Jesusi tey ba june ja hacienda jumasa ja ba lugar jahui. Huaj
to yile, ti jac jun huinic ay yioj jun chamel huan c'ael ja sbacteli. Jel xa yioj

juntiro. Ja huinic jahui cuando yila ja sat ja Jesusi, ti co mec'ana. Och sc'an
yi pavor: —Cajual, ta jach c'a huaxa c'ana, oj bob hua tojbucon, xchi.
13 Jaxa Jesusi ti xija ja sc'abi. Syama, ti yalaa: —Huan nix c'ana oj tojbana,
xchi. Jaxa sc'aelali, huego huego eq'ui.
14 Ti alji yab que moc lom ma' oj yal yabi: —Pero caax, utji, cax jea baj yi ja
pagre. Yuj ja lec xa aya, jayuj aa yi ja smajtan ja Dios ja jastal ni yala can ja
Moisesi. Soc ja jahui ti oj snaa ja cristiano que tojbiya ta, xchi ja Jesusi.
15 Pero ja yabalil ja Jesusi mas to pucxi juntiro. Jaxa cristiano, partida huax
jacye ba oj smaclaye soc ba oj aaji tojbuque soc ja xchamelei.
16 Jaxa Jesusi ti huaj ba jun lugar ba mey lec ja suinquili ba oj bob sc'umuc
ja Díosi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tulido ayi
(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

17 Jun c'ac'u ti huan seejel ja Jesusi. Ti aye jun nole judio, fariseo sbiil. Ja
fariseo jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi ti culane ec'a. Ti
ch'ac jacuque ja ba spetzanil ja ch'in lugar sbaj Galilea soc ja sbaj Judea soc
jach ni ja ba Jerusaleni. Jaxa c'ac'u jahui jel tzatz juntiro huaj ja yip ja Jesusi.
Ch'ac ni tojbuc yuj ja cristiano jumasa, ja' ni yuj ja yip ja Cajualtic Diosi.
18 Huaj to cho yile, ti jac chaboxe huinica. Lican yujile jun huinic tulido ay.
Huane fuerza oj yii och man yoj naitz ba oj see yi ja Jesusi,
19 Pero mi ni staahue modo jas oj sc'uluquea yuj ja jel but'el ja cristiano.
Jayuj ti xa q'ueye ba s'olom ja naitzi. Ti sotohue ja tihui, ti ya couque ja
xch'ajtilteili. Ti ya couque ba snalan ja cristiano ja ba mero spunto bay ja
Jesusi.
20 Ja Jesusi, ja yila jastal huax c'uaji, ti yalaa: —Hijo, ja hua muli perdonado
xa ay, xchi.
21 Jaxa fariseo jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi ti och
sc'uluque pensara: —¿Janec' to ni ja iti ja huan stoyjel sbaji? ¿Yuj ama yen ja
Dios ba? ¿Aya ma' oj bob sc'ul perdonar ja mulal ba? ¿Mi ma quechanuc ja
Dios ba? xchi ja ba sc'ujolei.
22 Jaxa Jesusi snaa jastal ay ja spensar ja yenlei, ti yalaa: —Iday, ¿jasyuj ja
jach huan huaatzhuunuc ja hua c'ujolex ja huenlex ba?
23 ¿Jasunc'a huaxa c'anahuex oj cal ba? ¿Q'uean, bejyan, oj ma cut ba? ¿Ja'
ma gustoex jach oj cal ba, soc ja huax cala, ja hua muli, perdonado xa ay?
24 Ja queni ti coelon jan ja ba satq'uinali. Ja' catel ayon ja ba luumi que oj
ni jc'ul perdonar ja mulali. Pero ba oja c'uuc ja huenlexi, oj ni ca tojbuc ja
huinic ita. Ti yal yab ja huinic ja ma' tulido ayi que oj q'ueuc.
25 Jaxa huinic jahui ti ba satalajel abal q'ue huego. Yiaj ja suaynubi ja jas
huas suaynuban ajyi. Ti xa huaj ba snaji. Huan sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi.
26 Spetzanil ja cristiano jahui jel och ja spensarei. Ti yalahuea: —¡Stz'acatal
ja Diosi! ¡Xihuel ja sbaj ja jas huan sc'ulajeli! Quilatic ta ja jas jel tzamal huan
sc'ulajel ja Diosi, xchiye.

Tzaaji ja Levii
(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

27 Yajni ch'ac sc'uluc ja jastal it ja Jesusi, ti xa huaja. Ti yila jun colector sbiil
Leví ti culan ec' ja ba huax och ja contribucioni: —¿Mi ma xa c'ana huajan
jmoc ba? xchi ja Jesusi.
28 Ja Levii ti yaa can spetzanil ja atel jahui, ti huaj soc ja Jesusi.
29 Ja mas tzaani ja Leví ti sc'ulan jun nihuan huaelal ja ba snaji ba oj sloc
ja Jesusi. Jitzan ja ma' jaqui soc ja smoj colectorili. Naca ti xa aye ba mesa.

30 Jaxa matic huas sea ja smandar ja Moisesi soc ja fariseo jumasa ti och
huooljuque sbaj ja snebuman jumasa: —¿Mi ma la q'uixuiyex lajan huanex
huael soc ja tantic colector jumasa? ¡Jun ita aseq'uex huanex huael soc ja
tantic mulanum jumasa tac!
31 Ti yala ja Jesusi: —¡Lec xta huujilex ja huenlexi, meyuc anesesidaex soc
doctor como naca jel lec ayex! Pero ja yenlei huas sc'ulan necesitar jun
sdoctore.
32 Ja' ni yuj jaquelona ba oj colta soc ja smulei ba oj suchuc ja sc'ujolei pero
ja ma' lec ayi, mi t'ilan huax yab oj colta, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala jas sbej ja mi scomo ja suaeli
(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

33 Ja cristiano ja ma' huane smaclajel ja loili ti yalahuea: —Q'uelahuilex,
ja snebuman ja Juani tola vida huas scomo ja suaelei soc huas sc'umane ja
Diosi. Jach ni culan yujile ja snebuman jumasa ja fariseo. Jaxa hua nebuman
jumasa ja hueni mi ni t'usan huas scomo ja suaelea, xchiye.
34 Ti yala ja Jesusi: —Ilahuil jun ch'ac abalanum. Ja sloc ja nupanumi mi ni
sbejuc mi oj huauquea, como tzomane to soc ja nupanumi.
35 Pero oj ni jacuc ja c'ac'u cuando oj ni ch'ay yujile ja nupanumi. Eso sí, ja
c'ac'u jumasa jahui, oj ni scom ja suaelea yuj ja oj ni but'uque yuj ja stristeilei.
36 Ti cho och yal otro loila: —Mi ni modo oja ch'iex jun yajc'achil ac'uex
ba oj hua ochuquex smactonil ja ba poco xa. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oj
sujbuc juntiro ja macton jau ba yajc'achili, soc toj coleto oj huajuc.
37 Jach ni jun poco oxom ba ay syaj. Mix bob hua och ja taan ba yajc'achil
to. Jach c'a huaxa c'ulan, huaj to ahuile, leutz'uji ta snalan ja oxomi, jaxa hua
taani, mi xa lecuca.
38 Mas lec, aa ba jun yajc'achil oxom ba mey syaj. Jachuc, mi ni jas oj
sc'uluca, mi ni ja oxomi soc mi ni ja taani.
39 Jach yala jastal it ja Jesusi porque jel huocol huax yab ja ma' c'ajyel soc
ja poco modo. Cuando huax yabye jun cosa yajc'achil, mi ni modo huas
sc'anahuea. —Mas lec juntiro ja jpoco modotiqui, huax xchiye. Porque ja
yajc'achili, ja' ni sbaj ja Jesusi.

Ja snebumani stuch'uhue ja trigo ja sc'ac'uil ja jijleli
(Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

6

1 Jun sc'ac'uil ja sijlele ja judio jumasa ja Jesusi soc ja snebuman jumasa
ti ecye ba jun yalajil trigo. Jaxa snebuman jumasa ti stuch'uhue ja sati. Ti
sbuyuhue ja ba yoj sc'abei, ti sc'uxuhuea.
2 Jaxa chaboxe fariseo jumasa ti yalahuea: —¿Jasyuj jach huaxa c'ulanex
ba? ¿Yuj ama mi xa naahuex que mi jach culanuc ja sc'ac'uil ja jijleltic ba? Ja
jas huanex sc'ulajeli, atel nia, xchiye xta.
3 Ti yala ja Jesusi: —Entonces mi ni huaxa q'uelahuex ja yabal ja Diosi. ¿Mi
ma xa naahuex ja jas sc'ulan ja rey David cuando och huain xyabi soc ja smoj
jumasa?
4 Ja yeni, cuando och ja ba templo it c'ulubal soc c'uutzi, sloo ni ja pan ti
jian ec' ja ba sti sat ja Diosi. Jach ni ja smoj jumasa, cho yaa yile, iday, ja pan
jahui mi sbejuc oj sloo ja rey Davidi soc mi ni ja smoj jumasa. Quechan huax
bob sloo ja pagre jumasa. Iday, jaxa rey Davidi mi malouc ilji yuj ja Diosi.
5 Ja queni coelon jan ja ba satq'uinali. Quena ni oj cal jasunc'a lec sc'ulajel
ja ba c'ac'u jijleli, xchi ja Jesusi.

Tojbi ja huinic ja ma' jiman ec' ja sc'abi
(Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

6 Otro vuelta ja sc'ac'uil ja sijlele ja judio jumasa, ja Jesusi ti och ja ba
yiglesiaei. Ti och see yi ja cristiano. Huaj to yile, tey jun huinica. Ja stojol
sc'abi lom xta ti jiman ec'a. Mi xa ni modo huax bob ya q'ueuca.
7 Pero como ja' ni ja sc'ac'uil ja jijleli, ja matic huas sea ja smandar ja
Moisesi quechan ta huas stz'elsatine ba oj yile ta oj ya tojbuc ja huinic jahui.
Ta jach c'a huas sc'ulan, oj ni stae yi ja smula.
8 Pero ja Jesusi huas snaa jastal ay ja sc'ujol ja yenlei. Ti yal yab ja huinic
jau ja ma' jiman xa ni ec' ja sc'abi: —Q'uean, ti la jac ja ba jnalanticoni, xyutaj.
Jaxa yeni ti q'ue tec'ana.
9 Jaxa Jesusi ti yiaj yabalea: —Huax c'ana job ahuilex. Judiootic ja
quentiqui. Jaxa sc'ac'uil ja jijleltiqui, ¿sbej ama oj c'ultic ja ba lequi ma ja' sbej
oj c'ultic ja malo? ¿Lec ama oj coltatic ja cristiano ma oj ch'aytic snaajele?
10 Ti och sq'ueltalauc spetzanil ja janec' joyan ec' ja cristiano. Ti yal yab ja
huiniqui: —A q'ueuc ja hua c'abi, xyutaj. Jaxa huiniqui ti ya q'ueuc ja sc'aba.
Huego huego staa slugar ja jastal ay ja otro jun sc'abi.
11 Jaxa fariseo jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi xu-
aatzhuoni xta huaj ja scorajei. Ti yiaj yabal sbaje jas lec oj sc'uluque yi ja
Jesusi.

Ja Jesusi stzaa ja lajchahuane secabanumi
(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

12 Ja c'ac'u jumasa jahui ja Jesusi ti huaj ba jun huitz. Huaj sc'umuc ja Diosi.
Snajtil ja acual huan sc'umajel ja Diosi.
13 Cuando el ja c'ac'u ti spaya jan ja snebuman jumasa. Ti tzaajiye
lajchahuane ja yenlei, jaxa lajchahuane jahui ochye jecabanumil.
14 Stzaa ja Simoni, ti slea yi otro sbiila. Yaa yi Pedroil. Cho tzaaji ja yijtz'in
Andresi, soc ja Jacobo, soc ja Juani, soc ja Felipe, soc ja Bartolomé,
15 Soc ja Mateo, soc ja Tomasi, soc ja Jacobo ja yunin ja Alfeo. Cho stzaa ja
Simón ja ma' huax alji sbaj Zelote,
16 Jach ni ja Judas, yermano sbaje soc ja Jacobo, soc ja Judas Iscariote, ja' ni
ja ma' yiaj spatic ja Jesús ja mas tzaani.

Ja Jesusi sea yi jitzan ja cristiano
(Mt. 4:23-25)

17 Ja Jesusi ti xa coye jan soc ja snebuman jumasa. Yajni elye jul ja ba yoj
jobi, ti tejc'aji t'usana. Ti smoj ja snebuman jumasa soc jun nole cristiano ja
sbaj sutanal ja Judea. Soc ay ni ja ba Jerusaleni soc jach ni ja ma' tey ba sti ja'
ja ba Tiro soc ja ba Sidoni. Jacye ba oj smaclaye ja yabal ja Diosi soc ba oj cho
aaji tojbuc ja xchamelei.
18 Jaxa matic huan ixtalajel yuj ja pucuj jumasa, ja yenlei ch'ac tojbuque.
19 Spetzanil ja cristiano huas sc'ulane fuerza ba oj syame porque huas
snaahue que jel ja yipi. Oj ni bi tojbuquea, siquiera huas syamahuei. Y
meran nia, spetzanile ch'ac ni tojbuquea.

Ja Jesusi yala jastal mas lec oj ec' yuj ja cristiano
(Mt. 5:1-12)

20 Ja Jesusi ti stojtoq'uela lec ja snebuman jumasa ti yal yabyea: —Ja
huenlex ja janec' huaxa naahuex jel ajul abajex ja ba sti sat ja Diosi, ¡jel lec
huaxa huilahuex! Ti xa ni ayex ja ba sc'ab ja Diosi.
21 Ja huenlex ja janec' jex c'anc'oni toj oj ajyaniqui, jel lec huaxa huilex.
Oj ni coltajananic yuj ja Diosa. Jel lec oj ec' ahuujilex ja huenlex ja huanex
oq'uel ja huego, jaxa mas tzaani, jel gusto oj ajyanic.

22 Jel lec oj ec' ahuujilex ta coraja xta huax yilahuex ja cristiano jumasa, mi
c'ax bob smojuquexi, quechan c'a sloile ja' huax yutajex eq'ue. Ta mix bob
abjuc ja hua biilexi, ta ja c'a ja hua mulex yuj ja huaxa c'uanonexi yuj ja ti ni
coelon jan ja ba satq'uinali,
23 Cuando jach huan c'ulajel ahuilexi, mas to ajyanic gusto. Chaananic
yuj ja hua gustoexi. A jac ac'ujolex ja hua majtanex nolobal ahuilex ja ba
satq'uinali, jel nihuan juntiro. Ja jastal oj yixtalauquex ja huenlexi, jach ni
ixtalajiye ja aluman-Dios jumasa ja najatei.
24 Pobre ja huenlex ja matic rico ayex huaxa huabyexi. ¡Jel ajul abajex
juntiro! Ja jastal ayexi, jacha ni oj ajyanica.
25 Jaxa huenlex ja janec' mi jas huas sc'ulan ahuilex palta, ¡jel ajul abajex!
Oj ni c'otuc ja c'ac'u cuando mi jas oja taexi. Jaxa huenlex ja ma' ja huan xta
xa jautz'un abajex tzee ja huegoi, jaxa mas tzaani ti oja huilex ta mi oj meba
oc'anic leca. Oj ni oc' xchabil ja hua satexa.
26 ¡Jel ajul abaj ja huenlexi ta jel c'a huas stoyohuex ja cristiano! Eso sí, jach
ni toyjiye ja ma' huas stoyo sbaj ja najate que aluman-Dios bi.

Yaj xa huab ja hua condra
(Mt. 5:38-48; 7:12)

27 Pero ja huenlexi ja janec' huaxa huabyex slugaril ja jas huax cala, yaj xa
huab ja hua condraexi. C'ulanic yi lec ja ma' coraja huax yilahuexi. Huax
cala huabyex, pero meran.
28 C'anahuic yi ja Diosi que oj sc'ul bendiciar ja hua condraexi. C'umanic
ja Dios sbaj ja ma' miicben sbej ja jas huax yala bajexi.
29 Ta ay c'a ma' huax yaa hui vuelta ba hua choji, cho sutu yi ja jun lado. Ta
ay c'a ma' huas sapa hui ja hua c'ui, cho aa yi ja hua camisola.
30 Chican ma' ay jas huas sc'ana hui, aa yi. Ta ay c'a ma' huas sbajan ja hua
jas abaji, mi lom xa c'ana yi ba oj ya paxuc ahui.
31 Ja jastal huaxa c'anahuex lec oj sc'uluc ahuilex ja cristiano, jach c'ulanic
yi ja huenlex chomajquili.
32 Ta quechan c'a yaj huaxa huabyex ja ma' yaj huax yabyexi, pues ja jahui
lom ni altiroa. Como jach ni ja mulanumi, yaj ni huax yab ja ma' yaj huax
abji yuji.
33 Quechan c'a huaxa c'ulanex yi lec ja ma' lec huas sc'ulan ahuilexi, mi ni
ay sbeja. Jach ni ja mulanum jumasa tac. Jach ni huax cho sc'ulan sbajea.
34 Ta ay c'a jas ahuioj, oj jac majuc ahui, oja huaa yi yuj ja huaxa naa que
oj c'otuc ja c'ac'u ay jas oj yaa hui ja yeni, ja jahui mi jas yioj. Como jach ni ja
mulanum jumasa chomajquili. Huas smaja sbaje soc ja smoj mulanumili.
35 Pero ja huenlexi yaj xa huabyex ja ma' condra huax yilahuexi. C'ulanic
yi lec. Aahuic yi majan, mi jauc ja q'uelan asatex que ay jas oj yaa huilex ja
huenlexi. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, jel nihuan juntiro ja hua majtanex oj
yaa huilex ja Diosi. Oj iljuc que yuninex ja Dios jel nihuani. Como jach ni
ja yeni, jel yaj huax yab ja ma' mi ni stz'acatal huas sc'anahuei soc ja ma' jel
timasani.
36 Talnayic syaujulal ja yenle ja ma' jel ajul ja sbajei ja jastal ni ja hua Tatex
jel huas stalna ja hua yaujulalex ja huenlexi.

Mi lom xa huaa huochel ja otro cristiano
(Mt. 7:1-5)

37 Mi lom xa huaa huochel ja otro cristiano. Ta mi c'a huaxa huaa huochel
ja huen, jach ni ja huen, mi oj aajan ochelal. Mi lom xa tzujba ja hua moji. Mi
c'a huaxa tzujba ja hua moji, jach ni ja hueni, mi oj cho tzujbajanan. C'ulanic
perdonar. Huan c'a xa c'ulanex perdonar ja hua mojexi, jach ni ja hueni, oj
c'ulajanan perdonar.

38 Ay c'a jas ahuiojex, aahuic yi ja hua mojexi. Oj ni cho aajuc ahuilex mas
ja huenlexa. Ja jastal huaxa huaa yi ja hua mojexi, jach ni oj cho ya cumxuc
ahuilexa. Ja sbisol oj aajuc ahuilexi, tzaubal ni ja bis jahua. Mi jaxanuc oj
aajuc ahuilex. T'enubal lec soc huosan lec.
39 Ja Jesusi ti cho yala otro jun loila: —Ay jitzan maestro lajan soc ja ma'
tupel ja satei. Ilahuil ja ma' tupel ja sati. Mi ni modo oj bob see yi ja sbej ja
smoj tupel satili. Ti c'a huane bejyel ba yoj huitzi, ta ay c'a jun q'ueen, ti oj
moc'uque lajan ba yoj q'ueeni.
40 Q'uelahuil jun cristiano huan jeejel yi yuj ja smaestro. Cuando huan tox
och jeejuc yi, mas jel huas snaa juntiro ja smaestro. Pero cuando huax ch'ac
sneb spetzanil ja jas oj jeejuc yii, entonces ja ma' sea, ja' ni oj iijuc ja smodo,
sea lec ma sea malo.
41 ¿Jas lom huaxa q'uela ja stz'iilelal ja sat ja hua huermano pero mas to jel
nihuan tey ba hua baj ja hueni, iday, mi ni huaxa huaa yi casoa?
42 Majla quijtz'in, la chi. Oj ca eluc ahui ja stz'iilelal ja hua sati, pero hua
baj ja hueni, ¡mi ni icben sbej jastal aya! ¡Jastal modo oja hual yab jachuc ja
hua huermano! ¡Toj chab cara aya! A el bajtan ja jas ay tey ba yoj ja hua sati.
Jachuc, ti oj bob ahuil q'uinal oj hua el yi ja stz'iilelal ja sat ja hua huermano,
xchi.

Ja tei huax naaxi yuj ja sati
(Mt. 7:17-20; 12:34-35)

43 Jun sate' ba jel piero, mi oja hual que lec ja steili. Jaxa jun sate' ba tzamal,
mi oja hual que ti jac ba jun mal te'.
44 Yuj ja sat ja tei, ti huax naaxi jas tiq'ue teila. Q'uelahuil ja q'uehuexi. Mi
ni modo oja hual que steil q'uiix. Soc mi ni oja tul pelul ja ba steil jun morax.
45 Jayuj jachuc ja cristiano. Ja ma' toj ayi, yuj ni toj ay ja ba sc'ujola. Jaxa
cristiano ja ma' toj malo, yuj ni jach ay ja ba sc'ujola. Ja jas ay ja ba sc'ujoli,
jach ni huax el ja ba stia.

Ja naitz cajan ta ec' ja ba sat luumi
(Mt. 7:24-27)

46 Eso sí, ja huenlexi huaxa hualahuex ja huajualonex pero lom nia. Mi ni
huaxa c'ulanex ja jas huax calai, xchi ja Jesusi.
47 Spetzanil ja ma' huax jac smacla ja jas huax cala, huan ni sc'uanea, oj
cala huabyex machunc'a oj slaji.
48 Lajan soc jun huinic ja ma' huas sc'ulan ja snaji. Tz'unan lec huax yaa
cani. Jel tzatz huax cani. Jaxa mas tzaani jac ja butjai. Spuctzin sbaj ja ba sat
ja naitz jahui, pero mi ni huax nijquia yuj ja tz'unan ni lec ja syojyali.
49 Jaxa ma' huas smacla ja jas huax cala pero lom nia, mi ni huas sc'uana,
ja yeni lajan soc ja ma' huas sc'ulan ja snaji pero huan ita xyaa cajan ja ba sat
luumi. Mi huas stz'apa lec ja yipi. Yajni jac ja butjai, huas spuctzin sbaj ja ba
sat ja naitz jahui. Soc ja jahui, uchpiji ja naitzi. Ti huaj cayan ja ba sat ja jai,
xchi ja Jesusi.

Aaji tojbuc ja smozo ja sepe ja soldado jumasa
(Mt. 8:5-13)

7

1 Jaxa Jesusi cuando ch'ac yal yab ja cristiano ja jastal jahui, ti xa huaj ja ba
Capernaum.
2 Jaxa tihui tey jun scapitan ja soldado jumasa. Ja yeni ay jun smozo jel
yajtanubal yuj, jaxa mozo jahui, jel xa yioj. Lajan soc oj xa chamuc.

3 Ja capitani cuando yab yabalil ja jas huan sc'ulajel ec' ja Jesusi, ti seca
chaboxe judio jumasa, ja ma' banquilal yujilei. Huajye ba oj sc'an yi
stz'acatal ta ay modo oj jacuc ba oj ya tojbuc ja smozo.
4 Jaxa banquilal jumasa jahui ti huajye ja bay ja Jesusi. Ti och sc'ane yi
pavor leca: —¿Mi ma oja talna syaujulal ba? Pero ¡lequil cristiano tac!
5 Eso sí, ja yeni tuc raza nia pero huan ni sc'anahuotica. Yuj ja yeni, ya
c'ulajuc ja iglesia ja ba jchonabilticoni, xchiye.
6 Jaxa Jesusi ti huaj soc ja yenlei. Cuando mojan xa yioje ja snaj ja capitani,
jaxa capitani ti seca chaboxe yamigoa ba oj yal yab ja Jesusi: —Cajual, mi xa
bi t'ilanuc oj huajan och masan. Jel bi oj q'uixhuuc ahuuj
7 Jayuj mi ni huax jac staaa. Malan bi soc oja hual que oj tojbuc ja smozo,
soc ja jahui, oj ni bi tojbuca.
8 Porque q'uelahuile, ja yeni mandar bi ay, iday, huax cho sc'ulan mandar
ja soldado jumasa. Ta huan c'a bix yal yab ja jun iti, caax, ta huax yutaj, oj bi
huajuc. Soc ta huan c'a bi spaya jan ja otro juni, la, ta huax yutaj, huan ni bix
jaca. Jaxa smozo, c'ulan ja iti, ta huan c'a bix yutaj, huan ni bi sc'ulana, ¡jauc
to ma bi ja hueni mi oj ni bob ac'uluc ja jas huaxa c'ana oja c'uluqui!
9 Ja ch'ac yab ja jastal it ja Jesusi, juntiro och ja spensari. Ti sutu sbaja.
Yal yab ja cristiano ja matic smoji: —Meran huax cala huabyex, mi ni june
ja israeleño jumasa quila huas sc'uan ja jastal ja huinic iti, iday, ja yeni tzeil
cristiano ni juntiroa, xchi.
10 Jaxa jecabanum jahui, huaj to c'otuque ja ba snaj ja capitani, lec xa ni
c'ot stae ja mozo jahua.

Aaji sac-huuc ja yal ja viguda

11 Ja mas tzaani ja Jesusi ti huaj ja ba jun chonab sbiil Naín. Ti smoj ja
snebumani soc jun nole cristiano.
12 Oj xa stae altiro ja spuertail ja chonabi, huaj to yile, ti q'uechubal jan jun
chamhuinic. Viguda ay ja snani, jaxa viguda jahui quechan altiro yal yioj
ajyi ja iti, iday chami. Soc jel jitzan ja cristiano suinquil ja chonab jahui ti
smojonej ja viguda jahui.
13 Cuando yila ja Cajualtiqui, ti stalna syaujulal ja nanal jahui. Ti yal yaba:
—Mi la oq'ui, xyutaj.
14 Ti och c'ubana. Ti syama ja scajonil ja chamhuiniqui, jaxa matic
q'uechan yuji ti c'otye tec'ana. Ti yala ja Jesusi: —Hijo, c'uan ja jas huax cala
huabi, q'uean xa, x'utji.
15 Jaxa yen ja ma' cham ta ajyi, ti q'ue culana. Ti och c'umanuca. Jaxa Jesusi
ti yal yab ja snani: —Ja huego ti xa ay ja hua huali, xchi.
16 Spetzanile och xihuele. Och yae yi stz'acatal ja Diosi: —Ja aluman-Dios
iti jel nihuan juntiro. Sea ta ni sbaj quitica. Dios ni jac ta scoltayotica porque
sbajotic nia, xchiye xta.
17 Ja yabalil ja Jesusi juntiro pucxi ec' ja ba spetzanil ja Judea soc ja ba
sutanal ja lugar jahui.

Ja Juani seca ja secabanum jumasa ja bay ja Jesusi (Mt. 11:2-19)

18 Jaxa snebuman jumasa ja Juani ti huaj yale yab ja Juani spetzanil ja
jas ajc'ach huan sc'ulajel ec' ja Jesusi. Jaxa Juani ti spaya jan chabe ja
snebumani.
19 Ti yala que oj huaj sobe yi ta yena ni ja ma' secunej jan ja Diosi ma
ay to ma' otro oj to majlaticon: —Jach oja hualex yabi, xchi ja Juani. Jaxa
snebuman ja Juani ti huajye ja bay ja Jesusi.

20 Cuando c'otye ja huinique jumasa jahui, ti yalahuea: —Ja yen ja Juan ja
ma' huax yaa bautismo, yen secahuoticon. Oj bi jobticon ahui ta huena ni ja
ma' secunej ja Diosi ma t'ilan oj to jmajlaticon, xchiye.
21 Iday, ti to tec'an ec' ja yenlei, huaj to yile, ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma'
mi lec ayuqui soc ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji. Jitzan ja ma' tupel ja sati
ch'ac ya yil q'uinal ja ora jahui.
22 Ja Jesusi ti xa yalaa: —Caaxic, cax alahuic yab ja Juani ja jastal
ahuilahuexi soc jastal ahuabyexi. Ja ma' tupel ja sati huan xax yila q'uinal,
jaxa ma' renco ayi, toj xa huax bejyiye, jaxa ma' huan c'ael ja sbacteli, naca
lec xa aye. Jachuc ja ma' mix yab q'uinali, huan xax yabye, soc ja ma' cham
ta ajyi, ch'ac ni sac-huuquea. Ja ma' mi jas yioji huan aljel yabye ja abal it jel
tzamali.
23 Jel lec oj ec' yujil ja ma' mix ec' sc'ujol ta mi quenuc ni ja jecubalon yuj ja
Diosi, xchi ja Jesusi.
24 Yajni huaj ja chahuane secabanum ja Juani, jaxa Jesusi ti och sta ti' ja
Juani, como ti to ni canye jun nole ja cristiano: —Jaxa cuando huajyex ja
ba ch'ayan lugari, ¿jasunc'a huaj ahuilexi? ¿Yuj ama huaj ahuilex jun huinic
lajan soc ja aj huan cumtz'ijel yuj ja iq'ui?
25 Entonces ¿jasunc'a ja huilahuexi? ¿Yuj ama huaj ahuilex jun huinic ba jel
tzamal juntiro ja sc'ui? Jach c'a, yuj ti huajyex ja ba snaj ja reyi porque ja
tihui, ti ni aye ja ma' jel tzamal ja sc'uei.
26 ¿Jastal lec huajyex ja ba ch'ayan lugar jahui? ¿Yuj ama huaj ahuilex
junuc ja yaluman-Diosi? Meran nia, ja Juani aluman-Dios nia. Pero mi
quechanuca. Ay otro atel sc'ulan.
27 Ja huinic jahui, yena ni ja ma' taubal ti' ja ba slibro ja Diosi. Yala que oj
jecjuc ba oj sloilta ec' ja cabali. Ja yeni bajtan bi oj ya q'ueuc ja ateli, ti xa oj
q'ue atul ja hua huatel ja hueni, jach ni xchi tac. Yuj ja jas huas sea ja yeni
jayuj puesto oj ajyuc ja cristiano ba oj sc'uuc ja jas oja loilta ja hueni, xchi ja
yabal ja Diosi.
28 Mi ni june ma' ac'ubal yi yatel como jastal ajyi yi ja aluman-Dios Juani.
Jel nihuan ja yateli pero iday, ay to mas jel nihuan que yuj ja yatel ac'ubal yi.
Q'uelahuile ja jastal ja smandar ja Diosi. Huas staa jun cristiano ba jel ch'in
juntiro huax ilji, ti huax yila jastal yuntiquil. ¡Pero mas to jel nihuan juntiro
ja jas huas sc'ulan ja Dios tac!
29 Jitzan lec ja cristiano, hasta ja ma' huas stzomohue ja taq'uini, ja cuando
ch'ac yabye ja jas yala ja Jesusi, ti jac sc'ujole que jel ni tzamal ja jas huas
sc'ulan ja Diosi, como aaji ni yie ja' yuj ja Juana.
30 Jaxa fariseo jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi, eso sí,
ja Diosi huas sc'ana oj scolta ajyi pero mi ni modo sc'anahuea. Mi ni jotye ba
oj bob aajuc yile ja' yuj ja Juani.
31 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala huabyex machunc'a oj slaj ja cristiano ja
tiempo iti.
32 Lajane soc chab c'ole yal untic huax yiaj sbaje tajnel ja ba nalan patio.
Yen ta huax yautalaan sbaje: Ja hualahuex oj c'ultic q'uin. Ja quenticoni
juuticon ta ja ajmayi, jaxa huenlexi mi ni huala chaaniyexa. Cham ja yal
cali, xchi june ja yenlei. Ja quenticoni huanoticon oq'uel, jaxa huenlexi, mi
ni modo la ocyexa. ¿Jasyuj jach huaxa c'ulanex ba? Jach huax yala sbaje ja
yal untiqui.
33 Ja cristiano, ja' ni smoj ja yal untic jahui porque ja jastal ja smodo ja
Juani, jel huas scomo ja suaeli soc mix yuaj ja yaalel tz'usubi, jaxa huenlexi
huaxa hualahuex que pucuj.
34 Jaxa queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali, iday, huala huaayon. Huax

cuaj ja yaalel tz'usubi y huaxa huutajonex chitamil. Huax hua ochconex yacbumil. Huaxa hualahuex que ja' jmoj ja ma' huas syama lom ja taq'uini, ja' jmoj ja mulanum jumasa.
35 Pero ja ma' huax yaa sbaj soc ja Diosi, ja yenlei mi jauc huas sc'ulan pensar ja jastal huaxa c'ulan pensar ja huenlexi. Gusto ni huax yilahue ja jas huan sc'ulajel ja Diosi.

Ja fariseo Simoni sloco huael ja Jesusi

36 June ja fariseo ti sloco huael ja Jesusi. Ja och c'ot ja ba snaj ja fariseo, ti aaji yi ja suaeli. Ti och huauca.
37 Huaj to yile, ti jac jun ixuc suinquil ja chonab jahui. Jaxa ixuqui jel juntiro huas staa smul soc ja huiniqui. Como yab yabalil que ti locobal huael ja Jesús ja ba snaj ja fariseo jahui, ti yiaj jan jun perpume, jaxa yetal ja perpume jahui, c'ulubal soc jun ton alabastro sbiil.
38 Ja ixuc jahui ti och ba stz'eel ja Jesusi ja ba lado xijan ja yoqui. Ti och oc'uca. Ti co ja yaalel sat ja ba yoc ja Jesusi. Ti och scus soc ja s'olomi. Ti och yujtz'uc ja yoqui. Saxa can yi ja perpume ja ba yoc ja Jesusi.
39 Ja fariseo ja ma' sloconej huael ja Jesusi, cuando yila jastal iti, ti och tz'iptz'unuc ja sc'ujoli: —Ja iti, ta meran c'a aluman-Diosi, oj jac sc'ujol ma' huan syamjel ja yoqui. Oj snaa jas tiq'ueil ja ixuc iti. ¡Xihuel ja sbaj ja smul tac! Jach huan c'umal ja sc'ujol ja fariseo.
40 —Simón, ay jas oj cala huabi, xchi ja Jesusi. —Pues ala cab ba, Maestro, xchi ja Simoni.
41 —Ay jun huinic yaa yi majan taq'uin chahuane huinique. Ja juni yaa yi jel quinientos pesos, jaxa otro juni, cincuenta pesos.
42 Pero ja yenlei mi jas yioje ba oj stupe, jayuj c'ulajiye perdonar xchahuanile. Ala cab ba, ja chahuane huinique jahui, ¿machunc'a mas yaj yab ja ma' yaa jel ja taq'uini?
43 Ti yala ja Simoni: —Ja quen lajan soc ja' huax cab ja ma' mas jitzan ja sel ch'ayji yii, xchi. —Pues ja' nia, xchi ja Jesusi.
44 Ti sutu sbaj ja ba lado bay ja ixuqui. Ti yal yab ja Simoni: —Q'uelahuil ja ixuc iti. Ja huen, ochyon ja ba hua naji, iday, mi ahuaa qui ja' ja sbaj coqui. Pero ja yeni ja' spec'a ja yaalel sati ja sac'a qui ja coqui. Ja' soc ja s'olomi scusu qui, xchi.
45 Ja hueni mi ni ahuaa qui Dios ja ochyon juli, mi ni ahuujtz'an qui ja jc'abi pero ja yeni quechan pavor och jule, mix yaa can yujtz'ajel ja coqui.
46 Mi ajaxa yi aceite ja j'olomi pero ja yeni jac sax qui perpume ja ba coqui.
47 Jayuj huax cala huabi, ja ixuc iti jel huas syajtayon juntiro porque ja smul jel jitzani, c'ulaji ta perdonar. Pero ja ma' quechan t'usan ja smul huax c'ulaji perdonari, jach ni, quechan t'usan huax yajtani.
48 Ja Jesusi ti yal yab ja ixuqui: —Ja hua muli tupel xa nia, x'utji ja ixuc jahui.
49 Jaxa matic lajan huane huaeli ti och yal sbaje yenle itaa: —¡Janec' to ni ja it ja huax yala huas sc'ulan perdonar ja mulali! xchiye xta.
50 Pero ja Jesusi ti yal yab ja ixuc jahui: —Yuj ja hua c'uani, jayuj coltajiya. Ja yaani cax gusto, xyutaj.

Ja ixuque ja ma' scolta ja Jesusi

8

1 Jaxa mas tzaan t'usani, ja Jesusi ti xa huaja. Huaj sloilta ec' ja yabal ja Diosi. Huan yaljel ec' ja jastal huas sc'ulan mandar ja Diosi. Ti huaj ba jitzan

ja chonabi soc ja yal hacienda jumasa. Ja lajchahuane snebumani ja' ni smoj
ec'a.
2 Soc tey chaboxe ixuquea. Ja ixuque jahui c'ulajiye ta librar soc ja pucuji
soc aaji tojbuque ja xchamelei. June ja yenlei, ja' ni ja María ja ma' sbiilan
magdaleña. Yena ni ja ma' ixtalanubal yuj juque pucuj ajyi.
3 Soc tey ja Juana, ja' statam ja Chuza. Jaxa Chuza, ac'ubal yi jun yatel
yuj ja rey Herodesi. Soc tey jun ixuc Susana sbiil soc ay jitzan ixuque huax
coltaniye eq'ue. Huane yaajel ja jas yioje t'usani.

Ja loil sbaj ja tica-inati
(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

4 Jel aaye elye ja ba xchonabilei soc ja yal yaciendaei ba oj huaj yile ja
Jesusi. Cuando ch'ac stzom sbaj jitzan lec ja cristiano, jaxa Jesusi ti och see
yile soc puro loil:
5 —Q'uelahuilex, jun huinic huaj stic inat. Cuando huan sticjel eq'ue, iday,
ay ba huax co ba yoj bej, ti huax batji cana. Huax jac ja yalchani, ti huas stulu
ela.
6 Soc ay ba co yoj ton ba mey lec ja luumi. Yajni el q'uen ja ba sat luumi,
huego tacji porque taquin lugar. Mi yaaxuc ja luumi.
7 Soc ay ba co ba yoj q'uiix. Ja inat jahui ti el q'uen lajan soc ja q'uiixi, jaxa
mas tzaani, c'utzji sq'uiel ja inati.
8 Soc ay ba co ba lequil luumi. Q'uii. Ajyi sat. Ay ba yaa cien ja sati. Yajni
ch'ac yal ja jastal iti, ti c'umani tzatz leca: —Ja ma' ay xchiquini, a yabi, xchi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

9 Ti och sob ja snebuman jumasa: —¿Jas bej ja loil it ahuala cabticoni?
xchiye.
10 Ti yala ja Jesusi: —Meran nia, soc ni loil huax jea yi ja cristiano. Eso
sí, ja yenlei ay sate pero mix yilahue q'uinal. Ay xchiquine pero mix yabye
q'uinal. Ja jastal huas sc'ulan mandar ja Diosi mi mero huax abxi claro pero
ja huenlexi, sbej ni oja huabyex claroa.

Ja Jesusi yala jas sbej ja tica-inati
(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

11 Oj cala huabyex jas sbej ja loil iti. Ja inat jahui, ja' ni smoj ja yabal ja
Diosi.
12 Ja inat jau co ba yoj beji lajan soc ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi pero
huax jac ja diablo. Huax aaji ch'ay sc'ujole ja jas yabyei ba mi oj sc'uuque soc
mi ni oj cho coltajuquea.
13 Jaxa inat jau co ba yoj toni lajan soc ja ma' jel gusto huax yab ja yabal ja
Diosi. Huego huax yala oj sc'uuque pero lom. Mi ni ay yipea. Huas sc'uane
chaboxe tiempo pero cuando huax jac jun suocole, ti huax ch'ay ja sc'ujole ja
jas huas sc'uanei.
14 Jaxa inat jau co ba yoj q'uiixi lajan soc ja matic huax yabi, ti huax huaja.
Jel ja yateli. Ja' huajel sc'ujol ba oj stul sbajei. Quechan huane sc'ulajel pensar
ba jel gusto oj ajyuque, jaxa yabal ja Diosi huax yaahue can jun lado. Mi ni
t'un huax bob yujilea.
15 Pero ja inat jau co ba lequil luumi lajan soc ja ma' huas sc'uan soc
spetzanil ja sc'ujoli. Tola vida puesto aye. Huas sc'uane ja jas huax alji
yabyei. Jun xta aye tola vida. Meran huax ilxi que tucbi ja smodoea.

Ja loil sbaj ja yajlel ja candela
(Mr. 4:21-25)

16 Ja Jesusi ti cho och yal otro vuelta jun loil: —Ja jas huax jea lajan soc
jastal jun candela. Mi ni jun ma' oj ya ajluc jun candela ba quechan oj snuj
soc jun cajón. Mi ni oj yaa ba yib ch'at. Ti oj ya ochuc ba jun candelerio, jaxa
ma' huax och ja tihui, oj ni bob yil q'uinala.
17 Porque mi ni modo oj can musan ja jas huax jea. Sbaj ni t'ilan oj
chicnajuca. Eso sí, ja huego nac'an musan to t'usan, pero oj ni abxuc sbeja.
Claro lec oj abxuc.
18 Aa cuidadoex ja jas huax cala huabyexi. Ja ma' huas sc'uan ja cabali, oj
ni ca snaa masa. Pero ja ma' mi huas sc'uan ja cabali, ja janec' t'usan huas
snaa, oj ni ch'ay sc'ujola, xchi ja Jesusi.

C'ot ja snan soc ja yermano jumasa ja Jesusi
(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)

19 Ti jac ja snan ja Jesusi soc ja yermano jumasa. Pero mi bob ochuque yuj
ja jel but'el ja cristiano.
20 Ti alji yab ja Jesusi: —Ja hua nani soc ja hua huermano jumasa ti aye ba
fuera. Huas sc'ana oj sc'umuca, xchiye.
21 Jaxa yeni ti yalaa: —Ja jnani soc ja quermano jumasa ja' ni ja ma' huax
yab ja yabal ja Diosi soc ja ma' huas sc'uanei, xchi ja Jesusi.

Aaji ch'abajuc ja iq'ui soc ja jai
(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)

22 Ja Jesusi jun c'ac'u ti q'ue ba jun barcoa. Ti smoj ja snebuman jumasa.
—La xa huajtic ja ba otro lado ja jai, xchi. —Lec, xchiye. Ti huajyea.
23 Cuando ti xa huan bejyel ja barco ja ba yoj jai, jaxa Jesusi ti och suayela.
Ti jac jun tzatzal ic' ja ba yojol ja jai. But' ja' ja yoj sbarcoei. Lajan soc oj xa
ibjaaxuc ja barco.
24 Jaxa snebuman jumasa ti huaj syujquese ja Jesusi: —Maestro, Maestro,
xyutaje. Ja huego huantic xa huajel ja'. Ti xa q'ue ja Jesusi. Scomo ja ic' jahui.
Ya lamxuc ja yip ja jai. Lamxi juntiro. Xch'ababi xta huaji.
25 Ti yala ja Jesusi: —¿Baya huaxa c'uanex ba? xchi. Porque huane xta
q'uitc'onuc yuj ja xihueli. Juntiro ch'ac och spensare. Ti yala sbaj yenle itaa:
—¿Jas huiniquil ja yen ba? Hasta ja iq'ui soc ja jai huas sc'ulan mandar, ¡pero
huax c'uaji yi tac! xchiye.

Ja gadareño ixtalanubal yuj ja pucuj jumasa
(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)

26 Ti c'otye ja ba slugar ja gadareño jumasa ja ba mero spunto ja Galilea.
27 Ja Jesusi cuando el c'ot ja ba sti ja jai, ti jac tajuc yuj jun huinic suinquil ja
chonabi. Ay xa jitzan tiempo ixtalanubal yuj ja pucuji. Mi xa huan to slapa
ja sc'u soc mi xa teyuc ba snaj pero ti xa ni culan ba campo santoa.
28-29 Culan xa yuj ja pucuji jun ta repente huas syama ja huinic jahui, jayuj
huax mochji yi soc cadena ja xchanil ja yoc sc'ab ja huiniqui. Pero ja yeni
huas sc'utzu ja cadena. Ti huax iiji och fuerza ja ba lugar ch'ayani, pero ja'
yujil ja pucuji. Ja huinic jahui cuando yila ja Jesusi, ti sipa sbaj luum ba sti
sati. Ja Jesusi ti sc'ulan mandar ja pucuji que oj yacta can ja huinic jahui.
Jaxa pucuji ti q'ue ahuanuc tzatz leca: —¿Jastal aya jmoc ja huen ba Jesús?
Ja hueni yunina ni ja Dios jel nihuani. Huax c'ana hui tz'acatal mi lom xa
huixtalaanon, xchi ja pucuji pero ti ni ba sti ja huiniqui.
30 —¿Jas abiil ja hueni? xchi ja Jesusi. —Como jel ni ayoticon ja quenticona,
xchi ja pucuji. Como meran nia. Jel ni aayea huax yixtalaane ja huinic jahui.
31 Ti och c'anjuc yi pavor ja Jesusi que mi bi oj jecjuque ja ba yoj
q'uiq'uinali.

32 Ja ba lugar jahui tey jun trozo chitama. Ti huane huael ja ba jun huitz
mojani. Jaxa pucuj jumasa ti sc'anahue yi pavor ja Jesusi ba oj jecjuque soc
ja chitam jumasa jahui siquiera ba oj ochuque ja ba scuerpoei. —Pues lec,
caaxic, xchi ja Jesusi.
33 Jaxa pucuj jumasa it yaahue can ja huinic jahui. Ti huajye soc ja chitam
jumasa, jaxa jun trozo chitam jahui ti sipa sbaje co ja ba snexanal ja huitzi.
Ti baltzujiye co man ba yoj ja'. Ti ch'ac siq'ue jaa.
34 Jaxa matic huan stalnajel ja chitam jumasa, yajni yilahue jastal ch'ac
huajuqui, ti spacahue ajnela. Ti huaj yae razón ja ba yoj chonabi soc ja ba sti
chonabi.
35 Jaxa cristiano jumasa lom xta xnololji ch'ac huaj yile. Ti huajye ja bay
ja Jesusi. Ti staahue ja huinic it ma' aaji ta can yuj ja pucuj jumasa. Ti culan
ec' ba stz'eel ja Jesusi. Ay xa sc'u soc toj xa ay ja spensari. Jel xiuye juntiro ja
cristiano.
36 Jaxa matic ch'ac yil jastal tojbi ja huiniqui ti och yale jastal c'ulaji librar
ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuj ajyi.
37 Pero ja cristiano ja ba sutanal ja slugar ja gadareño jumasa ti och sc'an
yi stz'acatal ja Jesusi que oj bi yacta can ja slugarei. Jel bi huax xiuye juntiro,
jayuj ja Jesusi ti cho q'ue ja ba barco. Ti cumxia.
38 Pero cuando mi tox huaj ja Jesusi, jaxa huinic jau ja ma' ixtalanubal ajyi
yuj ja pucuji, ti och sc'an yi jitzan stz'acatal ta ay modo oj huaj soc. Pero ja
Jesusi ti yalaa:
39 —Miyuc. Cax ja ba hua naji. Loilta ec' ja jas jel tzamal sc'ulan ahui ja
Diosi, x'utji ja huiniqui. Ti huaj ja huiniqui. Ch'ac sloilta ec' ja ba spetzanil ja
chonabi ja jastal jel tzamal c'ulaji yi yuj ja Jesusi.

Ja yunin ja Jairo soc ja ixuc ja ma' syama ja sc'u ja Jesusi (Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)

40 Yajni cho cumxi jan ja Jesusi, ti xa huan majlajel yuj jun nole cristiano.
Mix yilahue ora oj c'otuc.
41 Huaj to yile, ti jac jun huinic sbiil Jairo. Ti huaj tajuc yi sc'aba. Ja yeni
ay yatel ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti och sc'an yi pavora ta mey modo oj
huajuc ja ba snaji.
42 Porque ay bi jun aq'uix yunin. Quechan bi altiro yena. Ay xa bi yioj
mojan lajchahue jabil, iday, jaxa aq'uix jahui, huan xa chamel. Jaxa Jesusi
ti yala que oj huaj yila. Cuando ti xa huajumi, jaxa cristiano jumasa ti smoji.
Huan xta sbatalaan sbaje.
43 Jaxa ba yojol ja cristiano jahui, tey jun ixuca. Jaxa ixuc jahui ay xa
lajchahue jabil mix ec' ja scuenta. Ch'ac ta xch'ac el ja janec' yioji pero mi
ni june ja doctor huas snaa jastal oj ya tojbuc ja ixuc jahui.
44 Jaxa huego tey soc ja cristiano jumasa, ja ma' ti nochan ba spatic ja Jesusi.
Ti och c'ubana. Huaj syam yi ja snich ja sc'ui, iday, jaxa scuenta, huego huego
c'ot tec'an.
45 Jaxa Jesusi ti yalaa: —¿Machunc'a syamahuoni? xchi. —Pero mi ni mach'a
tac, xchiye spetzanile. Ti yala ja Pedro soc ja smoj jumasa: —Como ti ni aya
ba yoj cristiano tac, Maestro, jayuj huas slatzahua. Huas st'enahua iday, jaxa
hueni huana sobjel machunc'a syamahuoni, la chi.
46 —Pero meran, ay ma' syamahuon porque yab jchiq'uel que ay ma' tojbi
cuj porque c'ot man ba jcuerpo, xchi ja Jesusi.
47 Jaxa ixuc jahui yajni yab ja jas yala ja Jesusi, ti jac ja ba stz'eeli. Huan
q'uitc'onel. Ti co mec'an ja ba sti sat ja Jesusi. Ti yala satalajel abal jas sbej ja
syamai, cho yala jastal huego huego tojbi.

48 Ti yala ja Jesusi: —Hija, yuj ja hua c'uani, tojbiya ta. Ja yaani, cax gusto,
xyutaj.
49 Cuando jach to huan yaljel ja Jesusi, huaj to yile, ti jac june ja suinquil ja
snaj ja Jairo. Ti alji yabi: —Q'uelahuil, ja hua huunini cham ta. Moc xa lomuc
ahual yab que oj huajuc ja Maestro.
50 Ja ch'ac yab ja it ja Jesusi, ti yal yab ja Jairo: —Mix cham ac'ujol, como
c'uan. Ja hua huunini oj ni sac-huuca, xchi.
51 Yajni c'otye ja ba snaj ja Jairo, ti yala que quechan oj och soc ja Pedro soc
ja Jacobo soc ja Juani soc ja snan stat ja chamhuiniqui.
52 Jaxa mucuanum jumasa huane xta meba oq'uel. Huane xta staajel ti'
ja ma' chameli. Pero ja Jesusi ti yalaa: —Mi lom la ocyex. Ja aq'uix iti mi
chameluc, quechan huan huayel, xchi.
53 Pero ja mucuanum jumasa quechan huas spechtiane. Huan ni snaahue
que cham ta nia.
54 Ja Jesusi ti huaj syam yi ja sc'ab ja aq'uixi. Ti sc'uman tzatz leca: —Nina,
q'uean, xyutaj.
55 Jaxa aq'uixi huego huego sacui. Q'uei. Ti yala ja Jesusa: —Aahuic xa yi
ja suaeli, xchi.
56 Jaxa snan stat ja aq'uixi juntiro boboaxiye pero ja Jesusi ti yala que mi
ni june ma' oj yale yabye ja jastal sc'ulani.

Ja Jesusi seca lajchahuane ja snebumani
(Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

9

1 Ja Jesusi ti seca spayjel ja lajchahuane snebumani. Cuando ti xa
tzomanei, ti yalaa: —Ja yaani huax caa huatelex ba oj hua eluquex ja pucuji,
chican jas tiq'ueil soc oj hua tojbuquex ja matic malo ayi, como huan nix caa
hui ja hua huipexi.
2 Oj huaj aloiltayex ec' jastal oj ajyuque ja cristiano jumasa cuando huax
yaa sbaje ja ba sc'ab ja Diosi. Cax a tojbuquex ja ma' malo ayi.
3 Moc lom jas oja huiex ja ba beji, mi ni hua najbanteexi soc mi ni hua
morralexi soc mi ni hua huoot apichiexi soc mi ni hua taq'uinexi, soc moc
cho ahuiex otro ac'uex. Quechan oja huiex ja jas lapan ahuujilexi.
4 Ja naitz ja ba huala ochyexi, ti la ajiyexa. Ti oj cho elanica.
5 Pero ta huan c'a la c'otyex ba jun chonab y mi huas sc'ulanex recibir, pues
actayic cani. Tzijun can ja spolvoil ja hua huoquexi. A yil can sbaje.
6 Ja ch'ac yal ja jachuqui, ti huajye ja snebuman jumasa. Chol yiaje ja yal
hacienda jumasa. Huane sloiltajel ec' ja abal it jel tzamali. Huax cho yaahue
tojbuc ja ma' ay xchameli ja ba spetzanil ja lugar jumasa.

Ja Juani ja ma' yaa bautismo, milji
(Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)

7 Ja Herodes ja ma' jel nihuan ja yateli, ti yab yabalil spetzanil ja jas huan
sc'ulajel ec' ja Jesusi. Jel boboaxi juntiro ja spensari como ay ma' huax yala
que sacui ta Juan it ma' huax yaa bautismo ajyi, ja' ni ja Juan ja it ma' yaa ni
miljuqui.
8 Jaxa tuqui huax yalahue que ja' ni ja aluman-Dios Elías ba najatei. Soc ay
ma' huax yala que ja' ni june ja yaluman-Dios ba najatei sacui ta bi.
9 Ti yala ja Herodesi: —Ja Juan jahui, eso sí, quen ca c'utzuc el ja snuq'ui,
pero ja jastal huax cab jitzan cosa que ay jas huan c'ulajel eq'ue, ¿machunc'a
jau ba? xchi. Huas slea modo jastal oj bob yil ja Jesusi.

Joe mil huinic aaji huauque
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

10 Cuando cumxiye ja jecabanum jumasa jahui, ti ch'ac xchole ja jastaltic
sc'ulanei. Ja Jesusi ti yala que oj huajuque ja ba jun ch'ayan lugara, ja ba
meyuc ja cristiano, mojan ba jun yal hacienda sbiil Betsaida.
11 Pero ja cristiano, yajni yabyei, lom xta xnololi ch'ac huajuque. Jaxa
Jesusi yajni yila ti xa ay c'ot ja cristiano, ti och see yi jastal oj ajyuque ta huan
c'ax yaa sbaje ja ba sc'ab ja Diosi. Soc ch'ac ya tojbuc ja ma' jel ja snesesida
soc ja xchamelei.
12 Cuando huan xa tz'elpujel ja c'ac'u, ti jac ja lajchahuanei. Ti yalahuea:
—Jeca xa ja cristiano. Malan oj c'otuque ja ba yal hacienda jumasa ma ja ba
yal lugar mojani cosaque oj bob stae majan ja sposadaei. Ja tihui oj staa ja
suaelei, pero ja ili, ti aytic ja ba mey cristiano, xchiye.
13 Ti yala ja Jesusi: —¿Jaxa mi xa huaahuex yi ja suaele ja huenlex ba? Ti
yala ja yenlei: —Ja quentiqui quechan xta joe ala pan quiojtic soc chab chay.
Entonces ¿quen oj huaj manticon ja jas oj yabye ja jun montón cristiano iti?
xchiye.
14 Porque ja janec' cristiano jahui, ja quechan ja huiniquei, ay mojan joe
mil. Ja Jesusi ti yal yab ja snebuman jumasa: —Cax alahuic yab oj ochuque
culan, a yi sbaje cincuenta cada c'ole, xchi ja Jesusi.
15 Jach ni sc'ulanea. Yalahue yab oj ochuque culan spetzanile.
16 Ja Jesusi ti yiaj ja joe pani soc ja chab chayi. Ti sq'uela q'ue ja satq'uinali.
Ti sc'ana yi stz'acatal ja Diosi. Ti och xet' ja pani. Yaa yi ja snebuman jumasa,
jaxa snebumani ya ec' yi ja cristiano jumasa.
17 Ti och huaa spetzanil ja cristiano. Butye lec. Jaxa jas can sobrai, ti
stzomohuea, iday, lajchahue mooch but'i.

Ja Pedro yala que ja Jesusi, yena ni ja Cristo
(Mt. 16:13-19; Mr. 8:27-29)

18 Jun c'ac'u ja Jesusi soc ja snebumani ti huajye ba jun ch'ayan lugar. Ti
huaj sc'umuc ja Dios ja Jesusi. Jaxa mas tzaani ti och sob ja Jesusi: —Jaxa
cristiano ba, ¿mach ayon huax yalahue ba? xchi.
19 Ti sac'a jan ja snebuman jumasa: —Ay ma' huax yalahue que huena ni bi
ja Juan it huax yaa bautismo ajyi. Jaxa tuqui huax yalahue que aluman-Dios
Eliasa, jaxa tuqui huax yalahue que huena ni bi june ja aluman-Dios ba
najatei sacuiya ta bi, xchiye.
20 —Jaxa huenlexi, ¿machunquilon huaxa hualahuex ba? xchi ja Jesusi.
—Huena ni ja Cristo tzaubala ni yuj ja Dios tac, xchi ja Pedro.

Ja Jesús yala que oj ni chamuca
(Mt. 16:20-28; Mr. 8:30-9:1)

21 Pero ja yeni ti scomo ja snebuman jumasa ba mi ma' jas oj yal yab ja iti,
pero sc'ana lec pavor.
22 Ti yalaa: —Ja queni ti coyon jan ja ba satq'uinali pero anima, oj ni
quii jitzan huocola. Ja banquilal jumasa mi oj sc'ulucon recibir soc jach
ni ja nihuac pagre jumasa. Mi ni ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi,
mi oj sc'ulucone recibir. T'ilan ni oj chamcona pero ba yoxil c'ac'u oj ni
sac-huucona.
23 Ja Jesusi ti spaya jan ja cristiano jumasa. Ti och yal yabyea: —Ta ay c'a
ma' huas sc'ana ajyuc jmoqui, mi yen mismo oj syajta sbaj. A yaa sbaj juntiro
cada c'ac'u, anima huax aaji locan ja ba cruzi. A sneb ja jmodo ja queni.
24 Spetzanil ja ma' huajel sc'ujol que oj ajyuc tzamali, huan nix ch'aya
sbaja. Pero ja ma' huax yala, ta huala chamyon yuj ja huax c'uan ja hueni,

ti la chamyona, pero siquiera oj ajyuc lec ja caltzili - ja ma' jach huax yala,
pues ja yeni oj ni staa ja svida ba jel leca.
25 Ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja jas ay ja ba mundo, pero ta huan c'ax ch'ay
ja yaltzili, ¿ja' ma ba slequil ja jau ba?
26 Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero oj xa cumxucon ja tihui.
Pero oj cho jacuc ja c'ac'u ja oj cocon jani, jaxa c'ac'u jahui oj lijpuc juntiro ja
yijlab ja jTati. Jel ni tzamal oj jacon soc ja yangel ja Diosi. Pero ja ma' q'uixhui
yuj ja cabali, jach ni ja queni, oj q'uixhuucon yujile ja ba sti sat ja jTat ja ora
jahui.
27 Huax cala, pero meran, ja janec' ayex ja ili, ay chaboxe ja ma' oj xa yil
jastal ay ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi pero oj xa yile mas ligero, pero
mi jauc ba oj xa chamuque.

Ja Jesusi stucbes sbaj
(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)

28 Ja ch'ac yal ja jastal jau ja Jesusi, ti ec' mojan huaxaque c'ac'ua, entonces
jaxa ora jahui, ja Jesusi ti huaj ba huitz. Ja' smoj ja Pedro soc ja Juan soc ja
Jacobo. Ti huaj sc'umuc ja Dios ja Jesusi.
29 Cuando huan sc'umajel ja Dios ja Jesusi, huaj to yile, tucbi juntiro ja sati,
jaxa sc'ui, sact'ost'os xta ch'ac huajuc. Lijpi juntiro.
30 Huaj to cho yile, tey chab huinica. Ti huane loil soc ja Jesusi, jaxa
huinique jahui, ja' ni ja Moisesi soc ja Eliasi.
31 Jaxa bayei, joybanubale yuj ja luzi, pero huax lijpi juntiro. Ja' huane
yaljel ja jastal oj to yii huocol ja ba Jerusalén ja Jesusi. Ja' ni mero sloile ja
jastal ni oj chamuqui.
32 Jaxa Pedro soc ja chahuane smoji jel juntiro ja suayelei pero huas
sc'ulane fuerza oj ec'uc ja suayelei siquiera ba oj yile ja jastal huan lijpel ja
Jesusi soc ja chahuane huinic ti smoji.
33 Jaxa chahuane jahui ti spila sbaj soc ja Jesusi. Cuando huajume xa, ti
yala ja Pedro: —Maestro, ¡pe jel lec ja ti aytic ja il tac! Oj c'ulticon huego oxe
yal naitz, june ja hua baji soc june sbaj ja Moisesi soc june sbaj ja Eliasi. Pero
lom huan bulbunuc ja Pedro. Mi huas snaa jasunc'a huan yaljeli.
34 Cuando huan yaljel jachuc ja Pedro, huaj to yile, cho jac jun ason, ti ta
musjiyea. Jel xiuye yajni yilahue ja ason jahui.
35 Jaxa ba yojol ja asoni ti yabye jun c'umala: —Ja iti, ja' ni mero cunin jel
yaj huax cabi. Maclayic ja jas huax yala, xchi ja c'umali.
36 Cuando ch'ac ja c'umal jahui, huaj to yile, stuch'il xa ja Jesusi. Jaxa yenlei
mi ni june ma' c'umani yujilea. Ja c'ac'u jumasa jahui, mi ni june ma' jas
yalahue yab ja jas yilahuei.

Tojbi jun querem ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)

37 Jaxa ba xchabil c'ac'u ti xa coye ba huitz jahui, jaxa cristiano jumasa,
jitzan lec jac stae ja Jesusi.
38 Tey jun huinic ja ba yojol ja cristiano, jaxa huinic jahui ti och c'umanuc
tzatz leca: —Maestro, tz'acatalucaa. La ila qui ja cunini. Quechan ni altiro
quioj tac.
39 Huax jac yamjuc yuj ja tan pucuji. Huax ya ahuanuc. Huax ya tup yic!
Huax ya puuxanuc ja stii. Jel huax yixtalaan juntiro. Jel huocol huax ya jijluc
can t'usan.
40 Jc'ana ta yi stz'acatal ja hua nebuman jumasa ba oj sc'ul mandar ja pucuj
ba oj yacta cani pero mi bob yujile, xchi ja huiniqui.

41 Ti yala ja Jesusi: —A, ja cristiano iti mi ni t'un huas sc'uane. ¡Jel ch'uuy
ja sc'ujolei! Ay xa tiempo ti ayex jmoca pero lom nia. ¿Jaye to tiempo oj caa
jpasensia amoquex? Ti yal yab ja huiniqui: —Cax iaj jan qui ja hua huunini,
xyutaj.
42 Ja querem jahui cuando mojan xa ay ja ba stz'eel ja Jesusi, jaxa tan pucuji
ti cho sipa man luuma. Ya tup yic'. Jaxa Jesusi ti yal yab oj eluc ja tan pucuj
jahui. Ti tojbi huego ja queremi. Ti xa yaa ba sc'ab ja stati.
43 Spetzanil ja cristiano jel och ja spensare ja yilahue ja jas jel tzamal huan
sc'ulajel ja Diosi.

Ja Jesusi yala otro vuelta que oj ni chamuca
(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)

Cuando huane to lec pensar ja cristiano, jaxa Jesusi ti yal yab ja snebuman
jumasa:
44 —Pero ja huenlexi, abyic lec ja jas oj cala huabyexi. Ja queni ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali pero oj xa c'ulajucon endregal ja ba sc'ab ja cristiano
jumasa, xchi.
45 Pero ja snebuman jumasa mi yabye sbej ja jas alji yabyei. Lajan soc macji
ja xchiquinei. Huas sc'ana oj sobe yi jas sbej pero jel huane xihuel.

¿Machunc'a mas nihuan ba?
(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)

46 Ti q'ue ja sloile ja snebuman jumasa: —¿Mach'a ma junuca ja ma' mas
nihuan oj huajuc cujtic ja quentiqui? Jach ni huane yaljela.
47 Jaxa Jesusi como huas snaa jastal ay ja spensarei, ti yiaj jan jun yal
querema. Ti ya tec'an ja ba stz'eeli.
48 Ti yalaa: —Q'uelahuilex ja yal querem iti. Ta ay c'a ma' huas squitz'a yuj
ja queni, quena ni huas squitz'ahuona. Jaxa ma' huas squitz'ahuon ja queni,
ja' ni huas squitz'a ja jTat ja ma' seconejon coni. Ja huenlex ja ma' jun ac'ujol
ayexi, yena ni mas nihuan oj ajyuca, xchi ja Jesusi.

Ja ma' mi jcondrauctiqui, camigo ni jbajtic soca
(Mr. 9:38-40)

49 Yajni ch'ac yal jachuc ja Jesusi, jaxa Juani ti sac'a jana: —Maestro,
quilaticon jun huinic: Yuj ja sbiil ja Jesusi acta can ja huinic jahui, pe xchi
tac. Pe ja quenticon jcomoticon porque mi ni jmojuctica, xchi ja Juani.
50 Ti yala ja Jesusi: —Pero mi sbejuc huaxa comohuexi porque ja ma' mi
jcondrauctiqui, camigo ni jbajtic soca, xchi.

Ja Jesusi scomo ja Jacobo soc ja Juani

51 Ja Jesusi cuando jel xa mojan ja tiempo oj iijuc q'ue ja ba satq'uinali, ti
xa sutan ja sc'ujol que oj xa huajuc ja ba Jerusaleni.
52 Ti seca och chaboxe jecabanuma. Ti huajye ba jun yal hacienda sbaj ja
samariteño jumasa. Huaj slee posada ba oj huayuquei.
53 Pero ja samariteño ja ba yal hacienda jahui mi sc'ana oj yae yi majan ja
sposada ja Jesusi. Ti huaj yale yab ja Jesusi que mi bi huas sc'anahue porque
ti bi huajume ja ba Jerusaleni.
54 Ja yab jastal alji yab ja Jesús ja Jacobo soc ja Juani, ti yalahuea: —Cajual,
¿mi ma lec oj c'antic ja c'ac' ja ba satq'uinali ba oj ch'acuc ja it jumasa? Jach
ni sc'ulan ja Elías tac, xchiye.
55 Ti sutu sbaj ja Jesusi. Ti yalaa: —Ja huenlexi lajan soc ja spensar ja pucuj
ja hua pensarexi.

56 Iday, jaxa queni, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero mi jaquelucon ba
oj ch'ay ja yaltzil ja cristiano. Jacyon ba oj colta ja yaltzilei, xchi ja Jesusi. Ti
cho huajye ba otro yal haciendaa.

Ja ma' huas sc'ana yaa sbaj soc ja Jesusi
(Mt. 8:19-22)

57 Cuando ti xa huajumei, ti jac jun huinica. Ti yal yab ja Jesusi: —Cajual,
chican ba huala huaja, oj ni nocha ec'a, xchi.
58 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja queni, mas lec ja jalahui. Ay sq'ueen. Soc ja
yalchan, ay soj. Ja queni coelon ni jan ja ba satq'uinali pero mi ni ba oj ochcon
baani, mey quioj, xchi.
59 Ti yal yab ja otro juni: —Jachuc ja hueni, nochohuon. Ti yala ja huiniqui:
—Cajual, cuando huax cham ja jtati, ti oj jacon amoca.
60 Ti yala ja Jesusi: —Ja hua tati oj ni mucjuc yuj ja ma' mi ni cuenta ayuqui,
jaxa hueni, caax. Cax loilta ec' ja jastal oj ajyuc ja cristiano cuando huax yaa
sbaj ja ba sc'ab ja Diosi.
61 Ti cho yala otro juni: —Oj jacon amoc, Cajual, pero c'ulan qui ja pavori,
jecahuon ba oj huaj c'um can bajtan ja suinquil ja jnaji.
62 Ti yala ja Jesusi: —Ja hueni ja' amoj ja ma' huas syama arado, ti huas
sq'uela spatica, iday, ja xchojlal ja alaji, c'atan mechan xta huax huaji. Mi ni
tojuc ja yatela. Huaxa huala oj jacan jmoc, iday, huax cho ahuala oj cumxan
ba hua naji. Ja ma' q'uelq'uelpatic ayi, quechan ita huas somo ja ateli, xchi ja
Jesusi.

Ja Jesusi seca ja setenta huiniqui

10

1 Jaxa mas tzaan t'usani ja Cajualtiqui ti cho stzaa otro setenta huinica.
Jaxa setenta huinic jahui ti yala que oj yii sbaje chaticuane ba oj huajuque
ba spetzanil ja yal hacienda jumasa soc ja yal lugar jumasa, jaxa yeni ti bi oj
huaj tzaana.
2 Ti yal yabyea: —Ja cristiano, jel xa chapan juntiro ja sc'ujolei. Lajane soc
jun alaj ja ba huan xa smajlajel ja sachjeli. Pero ja atjumi, jel t'usan, jayuj
c'anahuic yi ja suinquil ja alaji ba oj sec mas ja atjumi ba oj scuche jan ja
iximi.
3 Jayuj ja yaani caxic xa. Meran, ja cristiano jel c'aq'ue, lajane soc ja choji.
Jaxa huenlexi lajan soc ja' amojex jun yal cheji, iday, ti huax jecahuex ba
snalan ja yenle tac.
4 Mi lom xa huiajex ja hua nutiexi soc mi ni ja hua taq'uinexi soc mi ni ja
hua xanabexi, soc mi jauc ja oj ochanic loil ja ba beji.
5 Chican ba naitz huala ochyexi, bajtan oja c'anex yi ja Diosi que oj ajyuc
laman ja suinquil ja naitz jahui.
6 Ta ay c'a mach ay ja tihui, ta huan c'a sc'ana oj smacla ja jas huaxa
hualahuexi, entonces oj ni lamxuc ja yaltzila. Ta mi c'a sc'ana, pues como
laman ajyanic ja huenlexi.
7 Ja ba mismo naitz jahui ti la ajyiyexa. Chican jas huax aaji ahuilex, iajic.
Abyic porque jun atjum sbej ni oj yii ja stz'acoli. Mi sbejuc ja chol oj yii ec' ja
naitzaltiqui.
8 Chican ba yal haciendail huala huajyexi, ta huan c'ax aaji ochanic, ay c'a
jas huax yaa huilex, abyic, xchi ja Jesusi.
9 Jaxa ba yal hacienda jahui, ta ay c'a ma' malo ay, aahuic tojbuc, ti xa
hualahuex yaba: Ja yaani c'ot ta ni ja ora ba oj sc'ulucotic mandar ja Diosi,
utajic.

10 Pero ta huan c'a la huajyex ba jun yal hacienda, mi c'a huas sc'anahue
ja jas oja hualexi, ti la elyexa. Pero ti xa hualahuex can yaba:
11 Ja cocticoni cux ta pero ja' yujil ja spolvoil ja hua lugarexi. Pero ti oj
tzijucticon can ja ba sti ja hua satexi. Pero ¡pobre ja huenlexi! Ja Diosi, eso sí,
jac ta nique ba oj sc'uluquex mandar pero mi ni modo huaxa huaa bajexa!
12 ¡Pero majlayic! Ja c'ac'u jau oj jac ja castigo, mas to lec ja scastigo ja
suinqil ja Sodoma que soc ja hua castigo ja huenlex ja ba hacienda iti, iday,
ja suinquil ja Sodoma mero mal cristianoe, utajic cani, xchi ja Jesusi.

Jel utji ja cristiano yuj ja Jesusi
(Mt. 11:20-24)

13 ¡Ay pobre ja huenlex ja matic suinquilex ja Corazini! Soc jach ni ja
huenlex ja matic ti culanex ba Betsaida, ¡jel ajul abajex! Jach c'a c'ulaji
ja milagro ja ba suinquil ja Tiro soc ja suinquil ja Sidoni, najate suchi ja
sc'ujolea, iday, ja yenlei mi ni t'un huas snaahue sbaj ja Diosi. Jach c'a, ja'
xa ni sc'ue ja coxtala soc huan xa ni saxa sbaje taana. Yatz'an xta ni tola vida
ja yaltzile yuj ja smulei.
14 Mas yoc'an oj yii ja scastigo ja suinquil ja Tiro soc ja suinquil ja Sidoni ja
c'ac'u oja huaex yi cuenta ja Diosi. Pero ja huenlexi, tzatz juntiro oja huiex
ja castigo.
15 Jaxa huenlex ja matic ti culanex ja ba Capernaumi, jel lom juntiro huaxa
toyo bajex. ¿Yuj ama huaxa hualahuex ta oj q'ueanic ja ba satq'uinali? ¡Ay
pobre ja huenlexi! Ti ni oj jipjanic co ja ba yoj inpierno.
16 Ja Jesusi ti cho yal yab ja setenta huinic jahui: —Ja matic huas smacla
ja jas huaxa hualahuex ja huenlexi, lajan soc quen huas smaclayone. Jaxa
ma' mi smaclayexi, quena ni mi huas sc'ulanone casoa. Jaxa ma' mi huas
sc'ulanon caso ja quen, yena ni ja ma' seconejoni mi sc'ulane caso, xchi ja
Jesusi. Jaxa setenta jahui ti huaj sloiltaye ja yabal ja Diosi.

Cumxi ja setenta huiniquei

17 Yajni cumxiyei, jel gusto aye juntiro. Ti yalahuea: —Cajual, hasta ja
pucuji, quechan huax taaticon ti' ja hua biili, huas sc'uan ja cabalticoni,
xchiye.
18 Ti yala ja Jesusi: —Huan nix naa. Can ta ni baan ja Satanasa. Huan nix
quila jasunc'a hua c'ulanexa. Quila sacbanban ch'ac canuc ja pucuj jumasa.
19 Pero quen caa ja hua huipexi. Anima huaxa batahuex ja mal chani soc
ja tzequi, mi ni jas oj bob sc'uluc ahuilexa. Anima jel tzatz ja hua condraexi,
mi ni oj bob sc'uluquex ganara. Mi ni jas oj bob sc'uluc ahuilexa.
20 Jel lec ja sc'uanex ja pucuj jumasa. Jel juntiro agustoex pero ay to jun
cosa mas jel nihuan. Ja hua biilexi ti xa ni tz'ijbanubal ja ba libro ja ba
satq'uinal tac, jayuj sbej que mas to jel gusto oj ajyanic yuj ja jahui.

Jel gustoaxi ja Jesusi
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

21 Ja Jesusi cuando ch'ac yal ja jachuqui, jel gustoaxi juntiro yuj ja Espíritu
Santo. Ti yalaa: —Ja huen Tatey, Ajualal aya ba satq'uinali soc jach ni ja ba
luumi. Ja ma' vivo soc ja ma' jel huas snaahuei mi jauc huaxa jea yi ja jastal
iti. Tz'acatal ja' huaxa jea yi ja matic ch'in huax yaa sbaj ahuii. Lec, Tatey,
como jach ni huaxa c'anaa.
22 Ja yaani quena ni huax c'ulan mandara pero huena ni ahuaunej qui,
Tatey. Mi ni ma' huas snaa ta quena ni ahuuninon. Quechan huen huaxa
naa. Soc mi ni ma' huas snaa ta huena ni ja jTatai. Quechan ja quen huax
naa baj, como ahuuninon nia. Eso sí, ay tuc ma' huas snaa baj pero quen
huax ca snae abaj.

23 Ja Jesusi ti sutu sbaj ja ba lado bay ja snebumani. Ti och yal yab yenle
itaa: —¡Lec xta huujilex ja jas huanex yiljeli!
24 Porque jitzan ja aluman-Dios soc ja rey jumasa huas sc'ana oj yile ja jas
huanex yiljeli pero mi yilahue. Huas sc'ana oj yabye ja jastal huanex yabjeli
pero mi yabye, xchi ja Jesusi.

Ja samariteño ba jel lec ja sc'ujoli

25 Ja Jesusi, huaj to yile, ti jac ba stz'eel jun huinic ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi. Ti yiaj loila pero quechan huas sc'ana oj yab jas oj el
sti ja Jesusi: —Maestro, ¿jasunc'a mero lec oj c'uluc ba oj ajyuc ja jsac'anil tola
vida? xchi.
26 Ti yala ja Jesusi: —¿Jasunc'a huax yala ja smandar ja Moisés ba? ¿Jastal
huax yala ja juun huaxa q'uela ba?
27 Ti yala ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi: —Huax yala que yaj oja
huab ja hua Huajual Diosi soc spetzanil ja hua c'ujoli soc spetzanil ja hua
hualtzili soc spetzanil ja hua huipi soc spetzanil ja hua pensari. Jachuc ja hua
moji, yaj oja huab jastal huaxa yajta baj ja huen mismo, xchi ja huiniqui.
28 —Meran ni ja jas huaxa hualaa, xchi ja Jesusi. Huan c'a xa c'ulan jachuc,
oj ni ajyuc ja hua sac'anil tola vida, xchi.
29 Pero ja huiniqui huan ni slea modo jastal oj scolta sbaja. Ti yal yab ja
Jesusi: —Eso sí, huan nix yala oj yajtatic ja jmojtica, pero ¿machunc'a ja jmojtic
ba?
30 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Jun huinic, ti el ja ba Jerusaleni, ti huajum ja ba
Jericó. Cuando ti xa ay ja ba beji, ti staa chaboxe lagrona. Jaxa huinic jahui
yamji. Ch'ac japjuc yi ja sastic sbaji. Ajyi yajbuc lec. Cham sac'an aaji cani.
Ti huaj ja lagrona.
31 Jaxa bay ja huiniqui, ti ec' jun pagrea. Ec' toj c'an ta yila, mi yila can ja
huinic jahui.
32 Otro jutz'in ti cho ec' jun huinic levita ay yatel ja ba yoj templo. Mojan
juntiro eq'ui pero quechan sq'uela can lec.
33 Ti cho ec' jun samariteñoa, jaxa yeni toj tuc cristiano nia. Ti huaj sta och
c'uban ja bay ja huinic jahui. Yajni yila jastal ayi, ti stalna syaujulala.
34 Yajni ti xa ay ja ba stz'eeli, ti spotzo yi ja syajbeli. Ya och yi aceite soc
yaalel ja tz'usubi. Ti ya q'ueuc ja ba spatic ja scahuu. Ti yiaj och ba jun
chonaba. Slea yi ja sposada soc stalna.
35 Jaxa otro c'ac'u cuando oj xa huajuc ja samariteño jahui, ti ya el chab
sat taq'uin, denario sbiil yujile. Yaa yi ja suinquil ja naitzi. Ti yal yaba: —Aa
hua pavori. Talna qui ja huinic iti. Ta mi c'ax yaa ja taq'uin huax caa cani, ta
ay c'a jas huaxa huaa ja hueni, oj tup ahui cuando huala cumxiyoni, xchi ja
samariteño.
36 Ja Jesusi ti sobo yi ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi: —¿Jas la chi ja
huen ba? Ja ma' yajbesji cani, jaxa oxhuane ja ma' ec' ba, ¿machunc'a june ja
yenle coltani ba?
37 Ti yala ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi: —Pues ¿mi ma jauc ja' ma'
stalna syaujulal ba? Ti yala ja Jesusi: —Ja' nia conser ja samariteño jahui toj
tuc cristiano ja ma' scolta. Pero sbej ni ja jas sc'ulana porque puro ni jmoj
jbajtica. Jach ni ja huen chomajquili, cax c'ulan ja jastal jahui, x'utji.

Ja Jesusi huaj ba snaj ja Marta soc ja María

38 Jun c'ac'u ja Jesusi tey ba bej. Ti c'ot ja ba jun yal chonab, jaxa tihui ay
jun ixuc sbiil Marta. Jaxa ixuc jahui sloco ja Jesús ja ba snaji.
39 Jaxa Marta, ay jun yermana María sbiil. Ja María ti och culan ja ba stz'eel
ja Jesusi. Ti huan smaclajel ja jas huan yaljeli.

40 Pero ja Marta jel juntiro t'ilan huax yab ja yateli, jayuj ti och parte
soc ja Jesusi: —Cajual, ¿sbej ama huaxa huab ja jtuch'il huanon atel ba?
¡Jaxa quijtz'ini lom culan ec' ba hua tz'eel tac! Aa hua pavori al yabi que a
scoltayon, xchi ja Marta.
41 Ti yala ja Jesusi: —Marta, ja' huajel ac'ujol soc ja hua huateli. Quechan
huana snutzjel abaj soc ja jahui.
42 Pero ay jas mas jel t'ilan. Ja María stzaa ta ni ja ba mas leca y mi ni ma'
oj sap yia, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi sea jastal oj c'umtic ja Diosi
(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

11

1 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huaj sc'umuc ja Dios ba jun lugar. Cuando ch'ac
sc'umuc ja Diosi, june ja snebumani ti yalaa: —Cajual, jea quiticon jastal oj
c'umticon ja Dios ja quenticon ba. Pe jach ni ja Juan tac, sea ni yi ja snebuman
jumasa jastal oj sc'umuque ja Diosi, xchi.
2 Ti yala ja Jesusi: —Lec oj cala huabyex jastal oja c'umuquex ja Diosi:
JTaticon Dios ti aya ba satq'uinali, ja hua biili, mi cualquierauc. A jacuc
ja tiempo oj ni ac'ul mandari. A c'ulajuc ja jastal huaxa c'anai. Ja
jastal huaxa c'ulan ja ba satq'uinali, jach ni a c'ulajuc ja ba luum
chomajquili.
3 Ja yaan c'ac'u aa quiticon ja juaelticoni.
4 C'ulan quiticon perdonar ja jmulticoni porque jach ni ja quenticoni,
jc'ulanticon ta perdonar ja ma' huas sc'ulan quiticon ja malo. Moc hua
c'ulajucoticon ganar soc ja jmulticoni. Pilahuoticon ja ba yoj maloili.
Jach ni c'anahuic yi ja Dios jastal ita, xchi ja Jesusi.
5 Ti cho yala ja Jesusi: Q'uelahuile, cuando ay jun ahuamigo, jaxa hueni nalan
acual oj huajan ja ba snaj ja huamigo jahui. Ti oja hual yaba: Camigo, a jel
t'an siquiera chanjouc ja hua huooti.
6 Ay jun camigo huan tox jul ja ba jnaji pero mi jas quioj ba oj ca yabi, oj chian
c'ote.
7 Jaxa hua huamigo tey yoj naitzi ti oj yal jana: Jachuc ja quen, mi xa jas can
sobra ja cooti, cho lutan xa ja jnaji. Soc huan xa huayel ja cuntiquil ja ba
jch'ati jayuj mi xa oj bob jas oj caa hui, oj chiuc.
8 Iday, ja huamigo nia pero mi ni modo oj q'ue yaa hui jel ja yooti. Pero yajni
huax yila mi ni la huaji, ti oj q'ue yaa hui spetzanil ja jas huaxa c'ana.
9 Jayuj huax cala huabyex, cuando huaxa c'umanex ja Diosi, c'anahuic yi ja
jas huaxa c'anahuexi. Ja yeni oj ni yaa huilexa. Mi lom xa huaahuex can ja
sc'anjel yii. T'ilan oj aajuc ahuilex. Jaman c'a ja hua tiexi, oj ni ataex ja jas
huaxa c'anahuexi.
10 Porque spetzanil ni ja ma' huas sc'ana yi ja Diosi, huan nix aaji yia, jaxa
ma' mix yaa can ja sc'anjeli, huan ni sc'ulan recibira, jaxa ma' jaman ni ja
stii, huan ni staaa.
11 Ja huenlexi tatalex, jaxa huuntiquilexi ta huan c'ax jac sc'an ahuilex jun
pan, ¿oj ma huaex yi jun ton ba? Ma ta huan c'ax jac sc'an ahuilex jun chay,
¿oj ma huaex yi jun mal chan ba?
12 Ma ta huan c'ax jac sc'an ahuilex jun nolob, ¿oj ma huaex yi jun tzec ba?
13 Ja huenlexi, eso sí, maloex nia pero iday, huan ni xa huaahuex yi ba lec ja
smajtan ja hua huuntiquilexi, ¡jauc to ma ja hua Tatex tey ba satq'uinali! Ja
yeni oj yaa yi ja Espíritu Santo ja ma' huan sc'anjeli, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi locji abal que lajti abal bi ay soc ja pucuji
(Mt. 12:22-30; Mr. 3:19-27)

14 Jaxa mas tzaani ja Jesusi ti iiji jan yi jun huinic ixtalanubal yuj ja pucuji.
Aaji ta pax mudoil. Jaxa Jesusi ti yal yab ja pucuj jau que oj yacta can ja huinic
jahui. Yajni el ja pucuji, jaxa ma' mudo ajyi, c'umani. Jaxa cristiano jumasa
jel och juntiro ja spensarei.
15 Pero ay chaboxe ja yenlei ti yalahuea: —Es, huan ni sc'ulan mandar ja
pucuja pero ja' ac'ubal yip yuj ja sepeil ja pucuji, pero ja' ni ja tan Satanasi,
xchiye.
16 Jaxa tuqui ti cho yalahue yaba: —Siquiera oja jee jun nihuan señ̃a sbaj
ja Diosi. Jach yalahue porque quechan huas sc'ana oj sc'uluque probar ja
Jesusi
17 Pero ja Jesusi huas snaa jastal huan xta huaatzhuunuc ja sc'ujolei. Ti
yalaa: —Ja ba jun lugar, ta huan c'ax yila sbaje condra ja suinquili, mi ni lec
oj ajyuca. Y jach ay ba jun naitz, ta puro pleito aye, oj ni jomuca.
18 Ja pucuj jumasa, ta pilan pilan c'a aye, ¿mi ma oj cho jomuque ba? Ja
queni huaxa hualahuex que ja' quioj ja yip ja diablo jayuj huax bob jc'ul
mandar ja pucuji.
19 Ta meran c'a ja' quioj ja yip ja diablo, iday, ¿jaxa hua mojex ba? ¿Ba huax
yiaj ja yip ja yenle ba? ¡Majlayic! Ja yenle ja hua mojex jahui mi oj sc'ul gusto
oja hualex jastal iti.
20 Pero ta ja' c'a yuj ja Dios huax bob jc'ul mandar ja pucuji, entonces ja' xa
ni ja Dios huan xa sc'ulajel mandar ja ila.
21 Q'uelahuil jun huinic jel ja yipi. Chapan lec. Ta huan c'ax jac ja scondra,
mi jas oj sc'ul yi palta. Oj ni bob scolta sbaja. Jel huas stalna ja snaji, jaxa
jastic sbaji, mi huanuc pensar ta oj elc'ajuc yi como jel ni seguro aya.
22 Pero ta huan c'ax jac ja ma' mas jel ja yipi, eso sí, oj ni c'ulajuc ganara. Oj
japjuc yi spetzanil ja jas huas scolta sbaj soc ajyi, jaxa jastic sbaji oj ni ch'ac
iijuc yia.
23 Ja ma' mix bob smojuconi, condra ni huax yilahuona, jaxa ma' mi sc'ana
oj scoltayon soc ja cateli, ja' ni sgusto ja mi oj bejyuc ja catela.

Ja pucuji cumxi ja ba snaji
(Mt. 12:43-45)

24 Q'uelahuil jun pucuj. Huax yaa can jun huinic, ti huax huaj ba jun taquin
lugar, jaxa tihui c'atan xta ay eq'ue. Mix yila ora ba oj staa ja sijlubi, pero
meyuc. Ti huax yalaa: —Oj ma cumxucon ja ba jnaji ja ba elyon jani.
25 Ti xa cumxia. Jaxa c'oti, mesubal lec ja naitzi. Tojbel lec.
26 Ti huaja. Huaj yii jan otro juque ja smoj pucujili, pero mas to pegor ja
jucuane jahui que soc ja yeni. Ti ochye culan ja ba naitz jahui. Ja huinic
jahui mas lec ja jastal ay ajyi, xchi ja Jesusi.

Jel lec huax yila ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi soc ja ma' huas sc'uani

27 Ja Jesusi cuando jach to huan yaljel jachuqui, jun ixuc ja ba yojol ja
cristiano ti c'umani tzatz leca: —¡Jel lec huax yila ja ma' yalintaya soc ja ma'
ya chuunani! xchi.
28 Pero ja Jesusi ti yalaa: —Eso sí, pero mas to jel lec huax yila ja ma' huax
yab ja yabal ja Diosi soc ja ma' huas sc'uani, xchi.

Ja cristiano t'ilan sc'anahue oj yile jun milagro
(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

29 Ja cristiano mas to huan stzomjel sbaje ja bay ja Jesusi, jaxa Jesusi ti
yalaa: —Ja cristiano iti, jel maloe juntiro. Quechan huane sc'anjel ba oj yile
jun señ̃a pero mi ni oj yilea. Eso sí, ay ni jas oj yilea pero ja' ni jastal ec' ja
Jonasi.

30 Ja jastal jeeji yile ja yip ja Dios ja suinquil ja Ninivé yuj ja jas c'ulaji yi ja
Jonasi, jach ni oj cho jeejuc yile ja yip ja Dios ja cristiano iti. Oj ch'ac yile ja
jastal oj ec' cujili, iday, ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinala.
31 Jaxa c'ac'u oja huaex yi cuenta ja Diosi, ti ni oj ajyuc ja reina jau ja ma' el
jan ja ba najtil lugar. Huaj sc'an yi sc'ujol ja rey Salomoni porque ja reyi jel
juntiro huas snaa. Iday, ja reina jahui ti jac ja ba jun najtil lugar lec. Ja yeni
oj ni yaex endregala. Iday, ja ili ay jun ma' mas nihuan que yuj ja Salomoni
pero mi xa huaahuonex caso.
32 Jachuc ja suinquil ja Ninivé chomajquili. Oj ni yaex endregala. Ja yenlei
suchi ja sc'ujole ja yora loiltaji yabye yuj ja Jonasi. Iday, ti ayon amoquex ja
queni. Mas nihuanon ja quen que yuj ja Jonasi pero mi ni modo huas suchi
ja hua c'ujolexi.

Ja jas huax jea, lajan soc jun candela, xchi ja Jesusi
(Mt. 5:15; 6:22-23)

33 Ja jas huax jea lajan soc jastal jun candela. Q'uelahuil jun candela. Ta
huan c'ax aaji ajluc, yuj oj ni maconuca. Mi ni modo oj nujxuc soc jun cajón
soc mi ni modo oj aajuc ajluc ba jun naitz ba mey suinquil. Ti oj aaji ochuc
ba jun candelerio, jaxa ma' huax och ja tihui, oj ni bob yil q'uinala.
34 Jaxa ma' huax yab slugaril ja jas huax jea, lajan soc ja ma' lec ay lec ja sati.
Toj ni huax bejyia porque ja jsatiqui, ja' ni huax ya yil q'uinal ja jcuerpotica.
Pero ja ma' mi lecuc ay ja sati, ti ni ay ja ba q'uiq'uinala.
35 Ta ti xa c'a aya ja ba yoj luzi, pero aa lec acuidadoex porque ay modo
jastal oj cho ochanic ja ba yoj q'uiq'uinali.
36 Ta meran c'a ti xa aya ja ba luzi, najat xa ni ahuioj ja q'uiq'uinala. Lajan
soc ti aya ja ba huax lijpi juntiro, como jastal ja ti aya ba stz'eel jun luz ba jel
tzatz ja yijlabi.

Jel bi ja smul ja fariseo soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)

37 Cuando ch'ac yal ja jastal it ja Jesusi, ti locji huael yuj june ja fariseo.
Yajni och c'ot ja ba snaj ja fariseo jahui, ti och culan ja ba mesa.
38 Ja fariseo jahui cuando yila mi sac'a ja sc'ab ja Jesusi ja jastal culan yujile
cuando mi tox och huauquei, jel tuc juntiro yila.
39 Jaxa Cajualtiqui ti yalaa: —Ja huenlexi, fariseoex, ja hua vasoexi soc ja
hua platoexi sac'ubal lec huaxa huaahuex ja spatiqui pero ja yojoli, cux ta ni
aya. Jach ni mero amodoexa. Jel tzamal huaxa jea bajex ja ba fuera pero ja
hua c'ujolexi mi icben sbej jastal ay. Puro elc'al but'el.
40 ¡Tontos! Ja ma' sc'ulanex, eso sí, huax yila jastal huaxa jea bajexi, ¡jauc to
ma hua c'ujolex mi oj bob yil jastal ay!
41 Mas lec, mi xa mutz'u ja hua c'ab soc ja hua moj jumasa. Jaman c'a ja
hua c'abi, ti oja huil que tzamal oj ajyuc ja hualtzili, mi quechanuc sac'ubal
ja spatic ja hua vasoexa.
42 ¡Ay pobre ja huenlex fariseo! Hasta arabueno, hasta ruda, spetzanil ja
yal c'uli huaxa huaahuex lec cuenta. Ja ba cada lajunei, ti huax hua eluquex
jujune ja ba smajtan ja Diosi. Lajan soc jel toj ayex pero iday, mi ni t'un
toj ayuquex soc ja Diosi. Mi ni t'un huaxa naahuex ja syajtajel ja Diosi. Jel
lec huaxa huaahuex yi ja Dios ja hua c'ulexi, pero ja ba mas t'ilani, huaxa
huaahuex can jun lado.
43 ¡Ay pobre ja huenlex fariseo! Jex oc' ac'ujolex ja lugar ba mas tzamal ja
ba yoj ahuiglesiaexi. Jaxa ba plaza jel ja hua gustoex huax jac tajuc ja hua
c'abexi.

44 ¡Ay pobre ja huenlex ja huanex seejel ja smandar ja Moisesi soc ja
huenlex fariseo jumasa! ¡Toj chab cara ayex! Ja' ni amojex ja sq'uejnal ja
chamhuinic ba mi xa ay seña pero iday, ja yojol ja q'ueen jahui, jel ni quistala.
Ja ba hua c'ujolexi, mi icben sbej jastal ay ja mulali. Ja cristiano huax hua
snebex ja hua modoexi. Jaxa pobre cristiano ja ma' huaxa jeahuex yii, jun
sc'ujol huas smaclayex.
45 Ti sac'a jan june ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi: —Maestro,
entonces quen huax hua jmacchiquinucticon, xchi.
46 Ti yala ja Jesusi: —¡Ja huenlex nia! ¡Jel ajul abajex ja huanex seejel ja
smandar ja Moisesi! Ja huaahuex ta och mas. Lajan soc huaxa tz'alahuex yi
jun nihuan scarga ja cristiano jaxa huenlexi jach la bachbuniyex eq'ue.
47 ¡Ay pobre ja huenlexi! Ja ba can mucan ja aluman-Dios jumasa, jaxa
huenlexi ti huaxa c'ulanex ja snajtzil ja sq'uejnalei pero ja mero smeranili,
ja' ni amojex ja tantic mulanum ja ma' ec' pax ta huujilexi porque yenle ni
ch'ac smilea.
48 Moc ahualex ta mi huaxa naahuex lec ja iti. Lajan soc lajti abal ch'ac
huajanic ja jastal ch'ac smile ja aluman-Dios. Ch'ac smile ja yenlei, jaxa
huego ja huenlexi, huen huax hua q'ueuquex ja snajtzil ja sq'uejnalei.
49 Ja Diosi, como huan ni snaaa, yala ni que oj ni sec yi ja cristiano ja
yaluman jumasa soc ja secabanum jumasa pero yala ni que ay ni ma' oj
miljuca, jaxa tuqui oj aajuc yi jitzan huocol.
50 Jaxa huenlex ja jun lame iti, huen oja cuchex can ja xchiq'uel ja
aluman-Dios jumasa ja janec' pec' desde cujlaji ja satq'uinali.
51 Desde yora milji ja Abeli, jach ni lamlamil ch'ac chamuquea hasta cham
ja Zacarías it milji ja ba scol ja templo soc ja ba huas tzicxi ja smajtan ja Diosi.
Spetzanil ja jau jumasa, huenlex ni oj ch'ac acuchex can spetzanila.
52 ¡Ay pobre ja huenlex ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi! Lajan soc
alutunejex ja puerta ja bay ja Diosi. Mi la ochyex ja huenlexi soc huax cho
amacahuex sbej ja ma' huas sc'ana oj ochuqui.
53 Ja Jesusi cuando ch'ac yal ja jastal jahui, jaxa matic huas sea ja smandar
ja Moisesi soc ja fariseo jumasa mi snaa jas oj sc'uluque yi. Ti och sc'ane yi
sc'ujol jitzan cosaa
54 Ba mi oj sc'ul palta jas mas piero oj el sti ja Jesusi ba oj bob slee ja smuli.

Mi bi lecuc ja chab cara ay ja cristiano

12

1 Malan jach to huan yaljel ja Jesusi, jaxa cristiano jumasa huan xta
stzomjel sbaje, mi naben jaye mil. Huan xta sbatalaan sbaje. Ja Jesusi ti
och yal yab bajtan ja snebuman jumasa: —Aa cuidadoex porque ja fariseo
jumasa toj chab cara aye, jaxa smodo yiojei, lajan soc levadura. Huax pojxi.
2 Pero mi jas nac'an ay ba mi oj chicnajuc. Mi ni jas cosa ba ch'aban ti' abal
oj ajyuca.
3 Spetzanil ja jas nac'ul abal huaxa hualahuexi, satalajel abal oj chicnajuc,
jaxa jastal huala ochyex loil ba yoj ja najexi, lajan soc ic' huax yiaj.

¿Machunc'a sbej oj xihuanic yujili?
(Mt. 10:28-31)

4 Camigo jumasa, ay jas oj cho cala huabyex. Moc lom xihuanic yuj ja matic
huax bob smil ja jcuerpotiqui, jaxa mas tzaani, mi ni jas oj bob sc'ul quitica.
5 Pero oj cala huabyex ja ma' oj xihuanic yuji. Xihuanic yuj ja Diosi. Huan
c'ax yala oj chamanic, oj ni chamanica. Ay ni yip oj sipex yoj inpierno ta ja
c'a sbajex inpierno. Jayuj huax cala huabyex, xihuanic yuj ja Diosi.

6 Q'uelahuil ja yalchan huax chonji ba yoj mercado. Jel barato juntiro.
Quechan chab centavo stz'acol ja joe yalchani. Pero anima, cuenta ni ay yuj
ja Dios ja yalchan jumasa jahui.
7 Q'uelahuil ja stzotzil ja hua olomexi. Cuenta ay yuj ja Diosi. Cuenta to ay
jitzan ja yalchani, ¡jauc to ma ahualtzilex mi cuentauc oj ajyuca! Jayuj moc
lom xihuanic.

Ja ma' huas staa ti' ja sbiil ja Jesucristo ja ba sti sat ja cristiano (Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 Huax cala, pero meran, spetzanil ja ma' mix q'uixhui huas staa ti' ja jbiili
ja ba sti sat ja cristiano, como ti ni coelon jan ja ba satq'uinali, jach ni ja quen
chomajquili, mi oj q'uixhuucon ja oj taa ti' ja sbiilei ja ba sti sat ja yangel ja
Diosi.
9 Pero ja ma' huas snac'ahuon ja ba sti sat ja cristiano, jach ni oj cho jnac'
ja yenle ja ba sti sat ja yangel ja Diosi.
10 Ja queni meran ni ti coelon jan ja ba satq'uinali pero ta ay c'a ma' huas
staahuon ti' malo, oj ni c'ulajuc perdonara. Pero ta ay c'a ma' huas staa ti'
malo ja Espíritu Santo, mi ni nunca oj bob c'ulajuc perdonara.
11 Cuando huala iijiyex ja ba quiglesiatiqui ma ba sti sat ja comandante
jumasa, ma ba sti sat ja ma' ay yateli, mix cham ac'ujolex ja jas oja hualexi.
Mix cham ac'ujolex jastal oj c'umananic.
12 Ja Espíritu Santo ja mero ora jahui oj ya jac ac'ujolex jasunc'a lec oja
hualexi, xchi ja Jesusi.

Ja ma' huas stzomo jitzan ja sriquesaili

13 Ti yala jan june ja jun nole cristiano jahui: —Maestro, al yab ja
quermano que oj yaa qui ja jdote ja queni, xchi.
14 Ti yala ja Jesusi: —Quere, ¿pe jas cochel ja queni? ¿Yuj ama juezon ma
pilaluumon?
15 Ti och yal yabye ja cristiano: —Ata huabyex. Aa t'un acuidadoex ja japan
tuch'an ja jastic cosa jumasa. Mi jauc oj ajyuc ja hua sac'anilex yuj ja jel ja hua
jastic abajexi.
16 Ti och yal jun loila: —Q'uelahuil, ta ay c'a jun rico huinic, jaxa sluumi jel
xbaalani juntiro,
17 Ti huax yala sbaj yen itaa: ¿Jas oj cut ja jas jbaji? oj chiuc. Mix taa ba oj
nol ja sbaal ja jluumi.
18 Oj ma jc'ul jachuc. Oj jom el ja snojlayub ja jastic jbaji, entonces ti oj c'ul
mas nihuaca. Ti oj bob jnol spetzanil ja sbaal ja jluumi soc chican ja jastic
quioji.
19 Mi xa t'ilanuc oj atjucon, como ay ba jitzan jabil ja jas nolan cuji. Ja yaani
oj xa jijlucon. Oj huaacon lec. Oj ajyucon gusto. Jach oj yal sbaj ja huinic
jahui.
20 Pero ja Diosi ti oj yala: ¡Ja hueni lajan soc pumpu ja hua olomi! Ja yaan
acuali oj chaman, jaxa jastic nolan ahuuji, ¿ma' oja huaa can yi ba? oj utjuc.
21 Jachuc ja ma' mutz'an yuj ja sricoili, jaxa soc ja Diosi, mi ni t'un ricouca,
xchi ja Jesusi.
22 Ja Jesusi ti yal yab ja snebuman jumasa: —Jayuj huax cala huabyex, mi
lom xa c'ulanex pensar jastal oj ajyanic, jastal oj huaanic. Jach ni ja hua
c'uexi, mi xa c'ulanex pensar.
23 Ja jas huaxa huabyexi soc ja jastal huaxa c'utes abajexi, pero ay to mas
t'ilan que yuj ja jahui.

24 Q'uelahuil ja joji. Mi jas huas stz'unuhue soc mi ni huax jach'ulaniye, mi
ni ba huas snolo ja suaelei soc mi ni ay sranchoea pero anima, ja Diosi huan
nix yaa yi ja suaelea. Iday, ja yenlei, yalchane, ¡jauc to ma huenlexi!
25 ¿Huan ama xa hualahuex que oj ajyan jitzan tiempo ja ba luumi yuj ja
chamc'ujol xta ayexi?
26 ¡Mi ni ay sbej ja chamc'ujola! Mi oj alban mas ja ba luumi soc mi ni oja
taa ja jas huaxa c'ulan necesitar yuj ja chamc'ujol xta ayexi.
27 Q'uelahuil ja yal nichim huax ajyi ja ba huitzi. Mix atjiye. Mix ch'alniye.
Pero mi ni ja sc'u ja rey Salomoni mi slaja ja jastal ja yelahuil ja yal nichim
jahui conser ja Salomoni jel tzamal juntiro ja sc'u huas slapa ajyi.
28 Jaxa nichim ba huitzi, ja huego yaax, jaxa jecheli huax ch'ac c'ac', pero
anima, jel tzamal ja yelahuil huas sc'ulan ja Diosi, ¡jauc to ma huenlex mi oj
ni sc'utesexa! ¡Pero ja huenlexi mi mero huaxa c'uanex!
29 Mi lom xcham ac'ujolex ja jas oja huabyexi soc ja ja' oja huuexi. Mi jauc
ja chamc'ujol xta oj ajyaniqui.
30 Spetzanil ja jastal iti, ja' huajel sc'ujol ja ma' mi sc'uan ja Diosi pero ja
huenlexi ay jun aTatex huas snaa jasunc'a huaxa c'ulanex nesesitari.
31 Jayujil, aa bajex ja ba sc'ab ja Diosi. Jach c'a huaxa c'ulanex, oj ni ataex
ja jastic abajexi.

Ja majtanal tey ba satq'uinali
(Mt. 6:19-21)

32 Mi ni sbejuc oj xihuanica. Ja huenlexi lajan soc yal jchejex nia. Meran, ja
huenlexi jel t'usanex pero ja hua Tatexi jel sgusto que ti xa ayex ja ba sc'abi.
33 Chonohuic ja jastic abajexi. Q'uebahuic yi ja ma' mi jas yioji. Ja jas
ahuiojexi a atjuquex soc ja yatel ja Diosi cosaque mi oj ch'ayuc ahuujilexa.
Jach c'a huaxa c'ulanex, lajan soc ti xa huanex snoljel ja ba satq'uinali. Ja
tihui mi oj bob elc'ajuc soc mi ni ja huorhuojo, mi oj sote.
34 Chican ja ba huaxa yajtayexi, ti ni huajel ja hua c'ujolexa.

T'ilan chapan oj ajyanic

35 Ja Jesusi ti och see jastal chapan oj ajyucotic cuando huax co jan otro
vuelta ja yeni. Ti yalaa: —Chapan xta la ajiyex. A xta ajluc ja hua tajexi.
36 Jach la ajyiyex jastal jun mozo huan smajlajel oj jacuc ja yajuali. Ja
ajualali huajel to ba jun ch'ac abal. Pero ja huax cumxi jan ja ajualal ja ba
snaji, ti huax c'umania. Jaxa smozoi, como huan xta ni smajlajela, jayuj
huego huas sama ja puerta.
37 Jel lec oj ec' yujil ja mozo jahui yuj ja cuando huax cumxi ja yajuali, huan
xta ni smajlajela. Huax cala, pero meran, ja ajualal jahui ti oj xchap sbaja ba
oj ya ec'uc ja huaelal ja ba mesa, jaxa mozo jahui ti xa culan ec' ba mesa ba
oj huauc.
38 Anima ba xchabil gallo ma ba yoxil gallo huax jul ja ajualali pero ta
sac'an c'a huax c'ot tajuc ja mozo jahui, pues jel lec oj yile.
39 C'ulanic t'un pensar. Ta ay c'a jun huinic huas snaa jas ora oj c'otuc ja
lagron ja ba snaji, mi ni oj och suayela. Mi ni oj yaa ja snaj ba oj elc'ajuc yia.
40 Jach ni ja huenlexi. Puesto xta ni ajyanica porque cuando mi huanuquex
sc'ulajel pensar oj jaconi, ja' ni mero ora oj jacona. Oj ni cho cocon jan ja ba
satq'uinala.

Ja lequil mozo soc ja mal mozo
(Mt. 24:45-51)

41 Ja Pedro ti yalaa: —Cajual, ja loil it ahualai ¿quechan ama quenticon huax
hua macchiquinucticon ba, ma spetzanil ja cristiano?

42 Ti yala ja Cajualtiqui: —Jun ajualal, mi cualquierauc ja smayordomo oj
yaa yi ba sc'ab ja snaji. Ja mero yorail ja huaeli, ja' xchol oj yil ta huax ch'ac
yii ja suaele spetzanil ja matic tey ba yoj naitzi. Ja mayordomo jahui jel huax
c'uaji soc jel toj ja spensari.
43 Ta jach c'a huan sc'ulajel tola vida, cuando xul ja yajuali, jel lec oj iljuc
juntiro.
44 Seguro oj ni aajuc ba sc'ab ja jas yioj ja ajualali.
45 Pero ta ay c'a jun mozo huan c'ax yala: Ja cajuali mi baq'uin oj cumxuc,
ta xchi c'a ba sc'ujoli, ti c'a huax och smac' ja smoj mozoili soc ja criada
jumasa, huas smojan ja yacbum jumasa, huas smojan huael, huas smojan
yuujel trago,
46 Mi ni c'a t'un huas sc'ulan pensar jas ora oj jac ja yajuali, pero huaj to
yile, ti xa ay ja yajuali, jel tzatz oj yii ja castigo. Ti oj nutzjuc soc ja smoj
caprichudoili.
47 Jaxa mozo jau ja ma' huas snaa jasunc'a huas sc'ana ja yajuali pero mi
snutzu sbaj soc mi ni huas sc'uana, jel oj mac'juc juntiro.
48 Pero ta ay c'a jun mozo mi snaa jasunc'a huas sc'ana ja yajuali, eso sí,
huas sc'ulan ja jas mi lecuqui, oj ni aajuc yi castigo, pero punto. Chican ja
ma' ac'ubal ba sc'ab jitzan ja ateli, yuj ni huax c'uaji que toj oj ajyuc soca. Y
mi quechanuc ja janec' alubal yabi. Huan ni sc'ulan mas ja atel ta huax yila
ay to sc'ana. Jach ni mero huas sc'ana ja ajualali. Ja ma' huax yab lec ja jas
huax yala ja ajualali y huan ni sc'ulana, huan nix naaxi que mi quechanuc
oj sc'uluc ja janec' huax alji yabi. Oj to sc'ul mas.

Yuj ja Jesusi, jayuj coraja huax yila sbaje ja cristiano
(Mt. 10:34-36)

49 Ja Jesusi ti yalaa: —Yuj ja jacyon ja quen ja ba mundo, jayuj oj ch'ac q'ue
ja suocol ja cristiano. Pero ja huocol jahui, mi pierouc anima cajan xta c'ac'
oj ajyanic.
50 Pero jach ni ja quen chomajquili. T'ilan oj q'ue lec ja juocoli. Cuando
huax jac jc'ujoli, huax syatz'a sbaj ja caltzili, lajan soc ec' ta cuj.
51 ¿Huan ama xa hualahuex ta jacyon ja ba mundo ba laman oj ajyuc ja
cristiano? Meran huax cala huabyex, miyuc. Yuj ja jacyoni, jayuj oj yil sbaje
condra ja cristiano.
52 Ja huego ba jun naitz, ta ay c'a joe suinquil, coraja oj yil sbaje. Ja jun
c'olei, oxhuane, jaxa otro jun c'olei, chahuane.
53 Ja tatali condra oj yil ja yunini, jaxa uninali oj yil condra ja stati. Jachuc
jun nanal, condra oj yil ja yali, jaxa aq'uix jahui, condra oj yil ja snani. Jachuc
ja alibali, condra oj yil ja yalibi, jaxa ma' ochel alibajeli, condra oj cho yil ja
yalibi.

*Ja señ*a *ja tiempo jastal oj to ec'uqui*
(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

54 Yajni ch'ac yal jachuc ja Jesusi, ti och see yi ja cristiano jumasa: —Cuando
mi stiempo jauqui, huaxa huilahuex lechechi xta huax q'ue ja asoni: Es, ja
yaani oj jac ja jai, la chiyex, y huan nix yaa merana.
55 Cuando huax jac ja iq'ui: Ja yaani mi xa oj to yaa ja jai. Jamxi ta can ja
satq'uinal, la chiyex. Jach ni meran huas sc'ulan ja ic'a.
56 ¡Toj chab lado ayex! Eso sí, vivoex soc ja señ*a* ja satq'uinali soc ja ba
luumi, pero jastal oj to ec'uc ja tiempo oj jaconi, jel tontoex juntiro. Iday,
ay lec señ*a* pero mi huax jac ac'ujolex.

C'ulan fuerza oja tojbes abaj soc ja hua condra
(Mt. 5:25-26)

57 ¿Pero jas mi xa c'ulanex lec pensar ja ba toji?
58 Cuando ay jun acondraex, jaxa yeni oj squichex och ja ba sti sat ja ma'
ay yatel, mas lec cuando ti to ayex ja ba beji, lea modo jastal oja c'umuquex.
Mi c'a xa lea modo jastal oja c'umuc, oj ni yia och ja ba sti sat ja jueza, jaxa
juezi oj yaa ba sc'ab ja comandante, jaxa comandante oj sluta preso.
59 Huax cala, pero meran, ja tihui mi ni oj elana masan to xch'ac atup
spetzanil ja hua muli.

Ta mi c'a xa tucbes ja hua pensarexi, oj ni chamanica

13

1 Ja mismo tiempo jau huan to seejel ja Jesusi, ti jac chaboxe huinica. Jac
yale yab ja Jesusi ja jastal huajye chaboxe huinic sbaj Galilea. Huane bi
smiljel chante ba oj yaahue yi ja smajtan ja Diosi jaxa mismo ora jahui, ja
yenle chomajquili, cho miljiye, pero ja' yaa orden ja Pilato ba oj miljuque.
2 Ti yala ja Jesusi: —¿Yuj ama huaxa hualahuex que jel ja smulei, jayuj
chamye? ¿Yuj ama mi ni june ja galileño oj slaj ja smul ja yenle ba?
3 Pero huax cala que miyuc. Jach ni ja huenlex chomajquili. Oj ni
chamanic ta mi c'a xa tucbes ja hua pensarexi.
4 Jaxa dieciocho huinic jau chamye ba Siloé cuando t'enjiye yuj ja chaanil
naitz jahui, ¿yuj ama jel ja smule ba? Ja ba spetzanil ja suinquil ja Jerusaleni,
¿yuj ama quechan ja yenle ay smule ba?
5 Pero huax cala que miyuc. Jach ni ja huenlex chomajquili. Oj ni
chamanic ta mi c'a xa tucbes ja hua pensarexi.

Ja steil higo ba mey sati

6 Ti cho yala otro jun loila: —Ay jun huinic ay stz'ununej jun ibe higo ja ba
yalaji. Huaj yil ta ay xa sat pero mi jas staa.
7 Entonces ti yal yab ja huinic ja ma' huas stalna ja alaj jahui: Q'uelahuile,
ay xa oxe jabil huax jac quil ta ay sat ja higo iti pero mi ni jun jabil huax taa
ja sati. Mas lec, c'utzu xa ele. Lom huan smacjel luum ja ili, xchi.
8 Ti yala ja ma' huas stalna ja alaji: Cajual, aa can siquiera ja jabil iti. Oj boy
ja luum ja yibeli soc oj cho jc'ul abonar.
9 Ta huan c'ax yaa sati, lec, pero ta mi c'a, ti xa xa c'utzu ela, xchi ja
talna-alaji. Jach yala jastal it ja Jesusi.

Aaji tojbuc jun ixuc c'ochan huax bejyi ajyi

10 Jun sc'ac'uil sijlele ja judio jumasa, ja Jesusi ti huan seejel ja ba yiglesiaei.
11 Ja tihui tey jun ixuca. Ay xa dieciocho jabil malo ay. Ja chamel yioji
ac'ubal yi yuj ja pucuji. C'ochan xa juntiro huax bejyi. Mi xa ni modo huax
bob xijpuc sbaja.
12 Cuando yila ja Jesusi, ti spaya jana. Ti yalaa: —Nana, ja yaani oj xa tojban
soc ja chamel ahuioji.
13 Ti ya cajan ja sc'ab ja Jesús ja ba scuerpo ja ixuc jahui, jaxa mismo ora
jahui, huego huego xijpun sbaj. Ti och sc'an yi stz'acatal ja Diosa.
14 Pero ja sepeil ja iglesia jahui q'ue juntiro ja scoraja yuj ja ja' ni ja sc'ac'uil
jijlel aaji tojbuc ja ixuc jahui. Ja jepe ba iglesia ti yal yab ja cristiano:
—Huaque c'ac'u ay ja ba oj atjucotiqui. Ja' la jacyex ja c'ac'u jumasa jahui
ba oj aaji tojbaniqui, mi jauc ja ba sc'ac'uil ja jijleltiqui, xchi.
15 Ti sac'a jan ja Cajualtiqui: —¡Toj chab cara ayex! Q'uelahuil ja huenlexi.
Ta mochan c'a te' ja hua huacaxex ma ja hua burroexi, anima jauc ja sc'ac'uil
ja jijleli, ¿mi ma oja sijpuquex ba oj huaj yu ja' ba?

16 ¡Jauc to ma ja ixuc iti, ja' ni ja yintil ja Abraham tac! Ja yeni ay xa
dieciocho jabil mochante yuj ja Satanasi. ¿Mi ma sbejuc ni oj c'ulaxuc librar
ba, anima jauc ja sc'ac'uil ja jijleli?
17 Cuando ch'ac yal jachuc ja Jesusi, spetzanil ja scondra jumasa jel
q'uixhuiye juntiro. Pero ja otro cristiano jumasa, jel gusto yabye ja jas
yilahue jel tzamal huan sc'ulajel ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja sbac mostaza
(Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

18 Ti cho yala ja Jesusi: —Oj cala huabyex jastal huax pojxiye ja ma' ac'ubal
mandar yuj ja Diosi.
19 Lajan soc jun yal sbac' mostaza. Ja mostaza jahui tey ba yalaj jun huinic.
Jaxa huiniqui, huaj to yile, pojxi ta lec ja jun yal sbac' jahui. Hasta ja yalchani
bob sc'uluc ja soj ja ba pimi.

Ja loil sbaj ja slevadurail ja pani
(Mt. 13:33)

20 Ja matic ac'ubal mandar yuj ja Diosi lajan soc ja levadura.
21 Lajan soc ja slevadurail ja pani. Q'uelahuil jun ixuc. Huax yiaj ja
levadura jahui, ti huas soco soc oxe medida harina. Huan tox huaj yile, q'ui
ta lec ja pani.

Ochanic ja puerta ba ch'ini
(Mt. 7:13-14, 21-23)

22 Ja Jesusi cuando huan huajel ja ba Jerusaleni, ti huax ec' ja ba chonab
jumasa soc ja ba yal hacienda jumasa. Ti huax ec' see yi ja cristiano.
23 Pero jun c'ac'u ti jobji yi ja Jesusi: —Cajual, ¿t'usan it ama ja ma' oj aaji el
libre soc ja smule yuj ja Dios ba? Ti yala ja Jesusi:
24 —C'ulanic fuerza ba oj ochanic ja puerta ba ch'ini. Huax cala huabyex,
jitzan ja ma' oj sc'an oj ochuquei pero mi oj bob yujile,
25 Porque ja suinquil ja naitzi oj q'ueuc. Oj q'ue slut ja puerta. Jaxa huenlex
ti ayex ba fuera: Cajual, jama quiticon ja puerta ba, oj chianic. Jaxa suinquil
ja naitzi ti oj yala huabyexa: Mix naa ba jaquelex ja huenlexi.
26 Jaxa huenlexi ti oja hualexa: ¿Mi ma xa naa ba? Pe huaelotic ni lajan tac.
Ja huana seejel ja ba yoj plaza, ti ni ayticon ja quenticon tac.
27 Jaxa yeni ti oj yala huabyexa: Huax cala huabyex, mix naa ba jaquelex
ja huenlexi, oj yutex. ¡Elanic ja ba jtz'eel ja huenlexi porque puro malo jas
ac'ulanexi! oj yutex.
28 Ja tihui oj oc'anic lec. Cuando huaxa huilahuex sat ja Abrahami soc ja
Isaqui soc ja Jacobi soc spetzanil ja aluman-Dios jumasa, como ja yenlei ti
aye ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi, jaxa huenlexi, ti ayex ba fuera, ti oja
c'uxex lec ja hua huejexi.
29 Ja cristiano tey ba huas sc'ulan mandar ja Diosi oj ch'ac stzom sbaje ja ba
xchanil xchiquin ja satq'uinali ba oj huauque ja ba mesa ja ba huas sc'ulan
mandar ja Diosi.
30 Jaxa c'ac'u jahui ja ma' lajan soc mi cristianouc ilji yuj ja smoj cristianoili,
pero ja' xa soc ja Diosi jel nihuan oj iljuc. Jaxa ma' jel nihuan huax ilji ja ili,
pero ja ora jahui jel ch'in oj iljuc, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi oc' yuj ja suinquil ja Jerusaleni
(Mt. 23:37-39)

31 Ja mismo ora jahui ti huaj chaboxe fariseo. Huaj yale yab ja Jesusi:
—Mas lec elan ja ili porque ja tan rey Herodesi huax yala oj bi smila.

32 Ti yala ja Jesusi: —A, ja huinic jahui quechan jel vivo soc ja smaloili. Cax
alahuic yabi que ja yaan c'ac'ui soc ja jecheli oj ca el libre ja cristiano ja ma'
huan ixtalajel yuj ja pucuji. Oj ni ca tojbuc ja ma' malo ayi. Man to chabej oj
ch'acuc ja cateli, utajic.
33 Ti ni huajumon ja ba Jerusalena. Oj to bejyucon ja yaani soc ja jecheli
soc ja chabeji. T'ilan ni oj huajcona porque mi ni jun aluman-Dios chamel ja
ba otro lugari, quechan ti ba Jerusaleni. Cax alahuic yab jastal it ja Herodesi,
xchi ja Jesusi.
34 Yajni ch'ac yal jachuc ja Jesusi, ti och yala: —A jerusaleño, suinquil ja
Jerusaleni, huaxa milahuex ja aluman-Diosi. Soc ton huaxa milahuex ja
matic huax jecji ahuilex. Mi naben jaye vuelta huax c'ana oj tzomex can
jastal ja gallina huas stzomo ja yuntiquili ti huax yaa ba yibel ja suech'i, pero
mi ni modo huaxa c'anahuexa.
35 ¡Ay pobre ja huenlexi! Oj xa can lutan ja hua najexi. Huax cala huabyex
quechan xta huaxa huilahuonex ja huego. Eso sí, oj to ahuilonex pero ja ora
jahui, stz'acatal ja ma' huax jac yuj ja sbiil ja Cajualtiqui, oj chianic.

Aaji tojbuc jun huinic sitz'el ja yoc sc'abi

14

1 Jun sc'ac'uil ja sijlel ja judio jumasa ja Jesusi ti locji huael yuj june ja
fariseo ja ma' ay yatel. Ti huaj ja ba snaji. Tey chaboxe ja smoj fariseoil ja
ma' locuanel huaeli, jaxa yenlei huane smajlajel ta ay jas oj el sti ja Jesusi.
2 Cho tey jun huinic ba mojan ja stz'eel ja Jesusi jaxa huinic jahui, sitz'el sni
sat.
3 Ja Jesusi ti sobo yi ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi soc ja fariseo
jumasa: —¿Lec ama ta huax caatic tojbuc ja ma' ay xchamel ja sc'ac'uil ja
jijleli? xchi.
4 Jaxa yenlei mi ni jun palabra ma' c'umani yujilea. Jaxa Jesusi ti syama ja
ma' malo ayi, ti ya tojbuca, ti yal yaba: —Cax xa, x'utji ja ma' malo ay ajyi.
5 Ti yal yab ja fariseo jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi:
—Q'uelahuil ja huenlexi, ta huan c'ax moc' q'ueen ja hua burroexi ma ja
huacaxexi, ¿mi ma oj ni hua eluquex huego ba, anima jauc ja sc'ac'uil ja
jijleli? xchi ja Jesusi.
6 Jaxa yenlei mi ni jun palabra ma' sama stii.

Ja matic locji ba jun ch'ac abali

7 Jaxa tuc jumasa, ja ma' locobal ni, yajni huax ochye c'ote, huan ita
sq'uelahue ja silla ba mojan stz'eel ja suinquil ja naitzi. Ja Jesusi cuando yila
jastal ja smodoei, ti och yal jun loila:
8 —Ta ay c'a ma' huas slocohuex ba jun ch'ac abal, mas lec mi la ochyex
culan ja ba lugar tzaubali porque mi xa naa ta ay ma' oj jacuc jaxa yenlei
mas t'ilan ti oj ochuque culan ja tihui que soc ja hueni.
9 Entonces oj jacuc ja suinquil ja naitzi, oj yala huabi: ¿Mi ma oj bob huajan
culan ja ti c'ote porque ay ma' oj och culan ja ili? oj yuta. Jaxa hueni, ti oj
elana pero jel oj q'uixhuan, ti oj huajan ja ba jun xchiquin naitz.
10 Mas lec, cuando huala locjiyexi, culananic ja ba stz'eel ja ma' mey xcholi.
Ti oj jacuc ja suinquil ja naitzi: Jaxa huen tatjun, ¿jas huaxa lea c'ot ja tihui? Ja
hueni sbej ni ti oj jacan il ja huena, oj yuta. Ti oj yila ja cristiano que tzaubal
ja hua lugari.
11 Porque ja ma' jel huas stoyo sbaje oj aaji q'uixhuuc, jaxa ma' mi huanuc
sleejel ba oj toyjuqui, mas toyobal oj huajuc.

12 Cuando ch'ac yal jachuc ja Jesusi, ti yal yab ja ma' locuani: —Ja hueni,
cuando huaxa c'ulan jun q'uin y huaxa huaa huaelal, mi lom xa loco ja
hua huamigo jumasa, mi ni ja hua huermano jumasa, mi ni ja hua najtil
hermano, mi ni ja hua vecino jumasa ja ma' jel ja staq'uini. Porque ja yenlei
ay modo oj cho sloca. Ta jach c'a, lajan soc huan nix ya paxuc ahui sloc'ola.
13 Mas lec, cuando huaxa c'ulan jun huaelali, loco ja pobre jumasa soc ja
impedido jumasa soc ja renco jumasa soc ja ma' tupel ja sati.
14 Ti oja huil que jel gusto oj canuc ahualtzili, porque mi oj bob cho yaa hui
ja yenlei. Jaxa ora oj ya sac-huuc ja Dios ja ma' jel toj ayi, ti oj aajuc ahui ja
stz'acol ja jas huaxa huaa.

Jun huinic sc'ulan jun nihuan huaelal

15 Ja ch'ac yal ja jastal it ja Jesusi, ti yala june ja ma' ti culan ja ba mesa:
—¡Lec xta yuj ja ma' oj locjuc huael ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi!
16 Ja Jesusi ti yalaa: —Ay jun huinic sc'ulan jun nihuan huaelal y jel jitzan
ja matic slocoi.
17 Jaxa cuando lec xa ay ja huaelali, ti seca ja smozo ba oj ch'ac spay jan ja
ma' sloconeji: Laic xa. Ja huaelali lec xa ay, xchi ja mozoi.
18 Iday, spetzanile ch'ac yale que mi oj bob jacuque. Ja ba mero bajtan
huaji: Huan tox ch'ac jman jun pedazo jluum. Ja' t'ilan oj huaj quile, jayuj
c'ulanon perdonar, xchi.
19 Jaxa otro juni ti cho yalaa: Q'uelahuile, jmanunej to joe teele juacax.
Huax c'ana oj c'ul probar. C'ulanon perdonar, xchi.
20 Ti cho yala ja otro juni: Ajc'ach to ch'ac nupanucon, jayuj mi oj bob
huajcon, xchi.
21 Jaxa mozo ti cumxia. Huaj yal yab ja yajuali. Ti jel q'ue ja scoraja ja
suinquil ja naitzi. Ti alji yab ja mozo: Cax ja ba plazai soc ja ba calle jumasa
ja ba yoj chonabi. Iaj jan ja pobre jumasa soc ja impedido jumasa soc ja renco
jumasa soc ja matic tupel ja sati, xyutaj ja smozo. Jaxa mozo ti huaja.
22 Cuando cumxi jani, ti yalaa: Cajual, jc'ulan ja jas ahualai pero ay to ni
lugara, xchi.
23 Ti yala ja ajualali: Pues cho cax ja ba beji. Ta ay c'a ma' huaxa taa tec'an
ja ba sti ja beji, chican ma' huaxa taa, iaj jan t'ilan ba oj but'uc ja jnaji.
24 Huax cala, pero meran, ja ma' mero jloconeji mi ni oj yabye yajbal ja
huaela, xchi ja ajualali. Jach ni sbej ja loil it ja jastal yala ja Jesusi.

Jel huocol oj bob caa jbajtic ja ba sc'ab ja Cristo

25 Ja Jesusi ti huan huajel soc jun nole lec ja cristiano ja ba Jerusaleni. Ti
sutu sbaja. Ti yalaa:
26 —Ta ay c'a ma' huas sc'ana jac jmoc ja queni pero ta mas c'a jel yaj
huax yab ja snan stati, ma ja xcheumi, ma ja yuntiquili, ma ja yermano, ma
ja yermana yuj ja queni, entonces mi sbejuc huax och jnebumanil. Jachuc
ja ma' huajel sc'ujol huas syajta sbaj ja yen mismo, mi ni sbejuc huax och
jnebumanila.
27 Ta ay c'a ma' huas sc'ana oj jac jmoc, pero ta mi c'a huas sc'ulan ahuantar
ja huocoli, mi lom xa huala ta jnebuman ja yeni. Ja ma' jnebuman ni ja queni,
oj sc'ul ahuantar ja huocoli, anima huax aaji locan ja ba cruzi.
28 Q'uelahuil ja huenlexi, ta huaxa c'ana oja c'uluquex jun nihuan naitz,
bajtan oja c'uluquex pensar ta oja taex ja taq'uini ba oj ch'ac ac'uluquexi.
29 Mi c'a, c'ot ora quechan huax hua chotanex cani, jaxa s'olomi mi oja taex.
Jaxa ma' huax yila ti oj och stzeuquexa:
30 Ja huinic iti och suas sbaj soc ja snaji pero mi bob yuj, oj chiuque.

31 Q'uelahuil, ta ay chab rey jel coraja huax yila sbaje, nechan xta aye, oj
q'ueuc ja guerra. Pero ja juni, quechan diez mil soldado yioj, jaxa juni, ay
yioj veinte mil. Ja ma' quechan diez mil yioji, mi sc'ana ya q'ueuc ja pleito.
Bajtan oj sc'ul pensar que mi oj bob yuj.
32 Cuando najat to ay ja otro reyi, oj sec ja secabanumi. Oj huaj slee modo
jastal oj canuque gusto.
33 Jachuc ja huenlexi. Ta mi c'a pensado ayuquex lec ba oja huaex can
spetzanil ja jas ahuiojexi, mi ni oj bob oj ochanic jnebumanila.

Ja atz'am huax jomi
(Mt. 5:13; Mr. 9:50)

34 Ja ma' huas sc'ana oj och jnebumanil, jel ni leca. Porque q'uelahuil ja
atz'ami, mi ni oja hual que mi lecuca. Pero oj cho cala huabyex, moca lajex
ja atz'am it huax pooxi, mi xa nix maconi ja mas tzaani,
35 Mi ni ba abono. Sbaj xa ni xch'ayela. Ja' ni mero smoj ja ma' yaahuon ta
cani. Mi xa ni jun yatel cujila.

Ja ch'ayel cheji
(Mt. 18:10-14)

15

1 Spetzanil ja colector jau ja ma' huas stzomo ja taq'uini soc ja otro
mulanum jumasa ti jacye ja ba stz'eel ja Jesusi ba oj smaclaye ja jas huax
yala.
2 Ja yajni yilahue ja fariseo jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja
Moisesi ti och bulbunuquea: —Ja tan huinic iti lajan huas staa sbaj soc ja
mulanum jumasa. ¡Jun ta sec' huax huaaye tac! xchiye xta.
3 Jaxa Jesusi ti och yal jun loila:
4 —Q'uelahuil junuc ja huenlexi. Ta ay c'a ma' yioj cien chej, ta huan c'ax
ch'ay junuc ja cien jahui, entonces ti oj yaa can ba huitz ja noventa nueve, ti
oj cumxuc ba oj slee ja jun yal chej jau ch'ay cani man oj stae.
5 Cuando huas staai, ti oj ya cajan ja ba stejlubi. Jel xa gusto oj cumxuc ja
ba snaji.
6 Jaxa cuando huax c'ot ja ba snaji, ti oj stzom ja yamigo jumasa soc ja
svecino jumasa. Ti oj yal yabyea: La xa jc'ultic jun q'uin porque jtaa ja yal
chej ch'ayeli.
7 Meran huax cala huabyex, ta huan c'a suchi ja sc'ujol ja june ja ma' ay
smuli, jel oj yaa gusto ja ba satq'uinali. Pero ja noventa nueve jau huas stoyo
sbaj que jel toji, mi sc'ana suchuc ja sc'ujolei, mi ni t'usan huax yaahue gusto
ja ba satq'uinali.

Ja taq'uin ch'ayi

8 Jach ni jun ixuc ta ay c'a yioj lajune peso taq'uin, ta huan c'ax ch'ay yuj
jun peso ja staq'uin jahui, oj ni xch'ix ec' ja staj ja ba yoj snaji. Ti oj och smes
ja snaji. Oj slee lec masan oj stae.
9 Yajni huas staai, ti oj sloc jan ja yamiga jumasa soc ja svecina jumasa. Ti
oj yala: La xa c'ultic jun q'uin porque jtaa ja cala taq'uin ch'ayeli.
10 Jayuj huax cala huabyex, jel gusto huax yab ja yangel ja Diosi ta ay c'a
jun mulanum huas suchi ja sc'ujoli.

Ja uninal ja ma' xch'aya sbaji

11 Ja Jesusi ti cho yala otro jun loila: —Jun huinic ay yioj chab yunin.
12 Ja ijtz'inali ti yal yab ja stati: Tatey, aa qui ja jdote it oj ni ahuaa quii, xchi.
Ti pilji yile ja sdoteei.

13 Jaxa ec' t'usan ja c'ac'u, ja ijtz'inal jahui ti ch'ac stzom spetzanil ja sastic
sbaji. Ti huaja. Ti huaj ba jun lugar najat lec, jaxa tihui, ti ch'ac xch'ac el lom
q'uiq'uinal ja staq'uini. Xch'ayelal ni huaj juntiroa.
14 Yajni ch'ac ta yixtalauc el spetzanil ja staq'uini, ti co jun nihuan huain ja
ba lugar jahui. Iday, jaxa yeni mi xa ni jun centavo yioja.
15 Ti huaj sc'ap sbaj yi jun huinic ja ba lugar jahui. Ti jecji ba jun srancho
ba oj stalna chitam.
16 Pero mi ni huax aaji huauca. Ja huax yaa yi ja suael ja chitami, lajan soc
oj cho sc'ux ja yeni.
17 Ti och sc'ul pensara: Ja ba srancho ja jtati mi naben jaye atjum huan
ateli pero ay lec suaele. Huax can sobra ja suaele ja huax huaayei, jaxa queni
huanon chamel huain ja ili, xchi.
18 ¡Oj xa ma cumxucon soc ja jtati! Oj cal yab jachuc: Tatey, jlea ta jmul soc
ja ma' tey ba satq'uinali soc ja huen chomajquili, oj ma cute.
19 Anima mi xa xa huilahuon jastal ahuunin, siquiera oja huilon jastal
junuc ja hua huatjumi, oj ma chicon c'ote.
20 Ja ijtz'inal jahui ti xa huaj ja ba snaj ja stati. Cuando najat to ayi, ti ilji yuj
ja stati, jaxa stati jel lástima yila ja jastal xa ayi. Ti huaj staa ajnela. Ti stela
leca. Yujtz'an.
21 Ti yal yab ja stati: Tatey, jlea ta jmul soc ja ma' tey ba satq'uinali soc
jachuc ja hueni. Ja yaani mi xa ni sbejuc oja huilon ja jastal huaxa huilahuon
ajyi. Lajan soc mi xa ni ahuuninucona.
22 Pero ja tatali ti yal yab ja smozo: Iajic jan ja jc'u ja ba mas tzamali. Aahuic
slap ja cunini. Aahuic yi jun anillo ba oj ya och ja ba sc'abi, cho aahuic yi jun
xanab.
23 Cax yamahuic ja becerro jau ba mas cojleli, ti xa milahuexa. Oj c'uxtic.
Oj c'ultic jun q'uin.
24 Porque ja cunin iti lajan soc cham ta ajyi pero ja huego, lajan soc sacui
ta. Ch'ayel xa ni ay ajyia pero ja huego, jac ta yaa sbaj quitic, xchi ja tatali. Ti
och ya q'ueuque ja q'uina.
25 Jaxa banquilali ti huajel ba huitz ja ora jahui. Yajni cumxi, ja mojan xa
yioj ja snaji, ti yab que jel ja q'uin ja ba snaji soc ay chaanel.
26 Ti spaya jan june ja mozo. Ti sobo yi jasyuj jel ja q'uini.
27 Ti yala ja mozo: Ja' jul ta hua huijtz'ini. Jel lec ay ja juli. Mi ni ay spaltaila
jayuj ja yila ja hua tati, yala que oj milticon ja becerro it jel cojleli, xchi ja
mozo.
28 Jaxa banquilali jel q'ue juntiro ja scoraja. Mi ni t'un yala oj ochuca. Yajni
yila ja stat que mix yala oj ochuc, ti huaj yal yab que oj ochuc ja ba yoj q'uini.
29 Ti yala ja banquilali: Tatey, naa t'unuc jaye jabil huanon atel amoc. Mi
ni jun vuelta ba mix c'uan ja hua huabali. Pero iday, mi ni siquiera jun yal
chibo huaxa huaa qui ba oj c'ul q'uin soc ja camigo jumasa.
30 Iday, jaxa huego yuj ja jul ta tan ahuunin it ja ma' quechan ixuc huajel
sc'ujoli - soc ni ixuc ch'ac xch'ac el lom ja hua taq'uin it ja huaa yii, iday, ¡jaxa
huen huana smiljel ja becerro mas cojleli!
31 Ti yala ja stati: Q'uelahuil cunin, ja hueni tola vida ti ni aya jmoca.
Spetzanil ja jas quioji naca baj ni ja huenaa.
32 Pero ja huego sbej ni oj caatic sq'uinil ja hua huijtz'ina. Oj ni ajyucotic
soc gustoa porque ja hua huijtz'ini lajan soc cham ta ajyi pero ja huego lajan
soc sacui ta. Ch'ayel xa ni ay ajyia, pero ja huego jac ta yaa sbaj quitic, xchi
ja tatali. Spetzanil ja loil iti, jach yala ja Jesusi.

Ja mayordomo ja ma' slola ja yajuali

16

1 Ja Jesusi ti cho yal yab ja snebuman jumasa: —Ay jun ajualal jel rico soc
ay jun smayordomo. Jaxa mayordomo jahui ti huaj chonjuc yabalil ja jastal
lom q'uiq'uinal huan xch'acjel ja staq'uin ja yajuali.
2 Jaxa ajualali ti seca spayjela: Ay jas huanon yabjel ja huabalil, jayuj ja
huego mi xa oj to caa ja hua huateli pero c'ulan qui entregar spetzanil ja juun
jas tey ba hua c'abi, x'utji.
3 Jaxa mayordomo jahui ti och juntiro ja spensari: ¿Jasunc'a oj c'uluc ja
yaani? Ja cajuali oj xa ya el qui ja catel tac, y mey quip oj atjucon soc ja luumi.
Oj cho q'uixhuucon ja oj c'an ec' limosna.
4 Pero jnaa ta jas modo oj c'uluc. Oj lee ja camigo jumasa, ja ma' oj snolon
ja ba snaj cuando x'aaji elcon ja mayordomoili.
5 Ti ch'ac sec spayjel spetzanil ja ma' ay sel yuj ja yajuali. Jaxa ma' bajtan
jaqui, ti sobo yia: ¿Janec' ja hua jel soc ja cajuali? xchi.
6 Jaxa yeni ti yalaa: Pues ay jel soc cien barril aceite. Ti yala ja mayordomo
jahui: Iaj ja juun iti. Quechan xta cincuenta a och juun huego, xyutaj.
7 Ti cho jul ja otro juni: Jaxa hueni, ¿janec' ja hua jeli? Ti yala ja yeni: Pues ay
quioj cien medida trigo, xchi. Ti yala ja mayordomoa: Iaj ja juun iti. Quechan
xta ochenta a och juun, xyutaj.
8 Jaxa ajualali cuando yab jas huan sc'ulajel ja mayordomo jahui, ti yalaa:
¡A, ja tan huinic jahui jel vivo soc ja smaloil ja jas huan sc'ulajeli, xchi. Ti yala
ja Jesusi: Meran nia. Jach ni ja ma' tey ba mundo tac. Jel snaa huas sc'ulan ja
trato soc ja smoj jumasa. Mas jel vivoe ja yenle soc ja ma' spila ta sbaj ja ba
q'uiq'uinali.
9 Oj cala huabyex jasunc'a mas lec oja c'uluquexi. Ja huego ti ayex ja ba
yoj maloili jaxa taq'uin tey ba hua c'abexi, mas lec, lean ja hua huamigoex
soc ja jahui. Porque oj c'otuc ja c'ac'u ja mi jas ahuiojexi pero ta jach c'a
ac'ulanex, ay ma' oj sc'uluquex recibir ja ba snaji, ja' ni ja snaj ja ma' ti culan
ja ba satq'uinali, jaxa naitz jahui mi ni nunca oj ch'acuc.
10 Ja ma' toj ay soc ja t'usan yioji, toj ni oj cho ajyuc soc ja ta jitzan c'a yioji.
Jaxa ma' mi tojuc ay soc ja t'usan yioji, ¡jauc to ma ta aay c'a yioji, mi ni t'usan
oj ajyuc soc toja!
11 Ja jas ay ba mundo, chican ja jas tey ba hua c'abexi, ta mi c'a toj ayuquex
soc ja jahui, ¡jauc to ma oj aajuc ahuilex ja ricoil ba mi ni nunca huax ch'aqui!
12 Ta huan c'a xa huixtalaan yi ja scosa ja hua moji, jaxa mero ja hua baj ja
huen, mi ni nunca jas oja huil sata.
13 Mi ni jun mozo oj bob yatelta chab ajualal. Ta jach c'a huas sc'ulan,
coraja oj yil ja jun yajuali, jaxa juni, yaj oj yabi. Ja' oj yaa sc'ujol ja juni, jaxa
otro juni mi ni t'un oj squitz'a. Ja Diosi, ma ja taq'uini, jayuj tzaa ba oja huaa
c'ujoli, xchi ja Jesusi.
14 Jaxa jas huan yaljel ja Jesusi, ti huan yabjel ja fariseo jumasa. Ja yenlei,
como ja' huajel sc'ujole ja taq'uini, ti huas spechtianea.
15 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi quechan huaxa jea bajex que jel lequex
ja ba sat ja cristiano pero ja Diosi huas snaa jastal ay ja hua c'ujolexi. Ja
cristiano ja jas jel nihuan huax yilahue ja ili pero ja Diosi jel tuu huax yabi.

Ja smandar ja Moisesi soc ja jastal huas sc'ulan mandar ja Diosi

16 Cuando mi tox q'ue stul oj yaa bautismo ja Juani, ti xa ni ay ja smandar
ja Moisesi soc ja jas stz'ijbaye can ja aluman-Dios jumasa. Jayuj yajni q'ue
yaa bautismo ja Juani, ti xa och loiltaxuc ec' ja jastal huas sc'ulan mandar ja
Diosi. Jaxa spetzanil ja mulanum jumasa huan xta sbatalaan sbaje siquiera
ba oj ochuque ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi.

17 Anima huax ch'ac ja satq'uinali soc ja luumi pero ja smandar ja Diosi,
t'ilan ni oj c'ot smeranila.

Ja ma' huas sipa can ja xcheumi
(Mt. 19:1-12; Mr. 10:1-12)

18 Ta ay c'a jun huinic huas sipa can ja xcheumi, huax nupani soc otro ixuc,
huan ni staa smula. Jaxa ma' cho nupani soc ja ixuc ma' jipji cani, jach ni ja
yeni, huan ni staa smula.

Ja huinic rico soc ja Lázaro

19 Ja Jesusi ti cho ya q'ue otro loila: —Ay jun huinic rico. Ja sc'u huas slapa
puro pino. Jel tzamal juntiro. Cada c'ac'u huax yaa jun nihuan huaelal, jaxa
ba huax huaa ja cristiano, tojbel lec.
20 Cho ay jun huinic limosnero, Lázaro sbiil. Ja yeni ti moch'an ec' ja ba
spuerta ja rico jahui, jaxa scuerpo puro xta llaga.
21 Ti huax jac ja tz'ii. Huax jac lecjuc yi ja llaga yioji. Huas sc'ana oj huaj
stul ja stz'ubil ja suael huax moc' ja ba yib smesa ja rico.
22 Jun c'ac'u cham ja pobre huinic jahui. Jaxa angeli ti jac yiea ba ti oj ajyuc
soc ja Abrahami ja ba lugar jau jel tzamali. Jaxa rico jau chomajquili, mi ec'
mas c'ac'u, ti xta cho chama. Ti huaj mucjuc cana.
23 Jaxa ti xa ay ba slugaril ja chamhuinic jumasa, huan lec huocol. Ti
sq'uela q'uea. Ti yila ja Abrahami soc ja Lázaro pero najat aye lec.
24 Ti ahuani tzatz leca: Tat Abraham, talna jyaujulal. Jeca qui ja Lázaro
siquiera oj yaa qui jun bechuc ja jai. ¡Taquin xa juntiro yoj jnuc' tac! Jel
huanon yiijel huocol ja ba yoj tan c'ac' iti, xchi ja rico huiniqui.
25 Jaxa Abrahami ti yalaa: Hijo, a jac ja hua c'ujoli. Jel lec ec' ahuuj ja yora
ti aya ba luumi pero ja Lázaro, jel ajul ja sbaj soc ja xchamel eq'ui. Pero ja
huego sc'ulan ta recibir ja svida ba jel tzamali, jaxa hueni huana lec huocol.
26 Jach huaxa huala pero mey modo porque ay jun nihuan uc'um ja ba
jnalantiqui. Ta ay c'a ma' huas sc'ana huajuc ja tihui, mix bobi soc mi ni ja
huenlexi, mix bob oj jacanic, xchi ja Abrahami.
27 Entonces ti yala ja ricoa: Oj c'an ahui pavor ta jach tat Abraham, jeca qui
ja Lázaro ja ba snaj ja jtati.
28 Ja tihui ay to ni joe quermanoa. A huaj yal yabi siquiera moc jacuque
ja ba lugar ili porque jel tzatz juntiro ja huocoli. A yal yab que a suchuc ja
sc'ujolei.
29 Ti yala ja Abrahami: Ja yenlei tey ba sc'abe ja jas stz'ijbunej can ja
Moisesi soc ja aluman-Dios jumasa pero mix yaahue caso.
30 Ti yala ja rico: Meran, tat Abraham, pero ta huan c'ax huaj junuc ja ma'
cham ta, bob ta oj suchuc ja sc'ujolei, xchi ja rico jahui.
31 Ti yala ja Abrahami: Mi tox yaahue caso ja Moisesi soc ja aluman-Dios
jumasa, ¡jauc to ma oj squitz'e ja ma' cham ta, anima xeeji yile entero
cristiano! xchi ni ja Jesusa.

Mi loiltajneluc ja ma' huas slea smuli
(Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)

17

1 Ja Jesusi ti yal yab ja secabanum jumasa: —Mi oj sc'ul palta jastal oj slee ja
smul ja cristiano pero ¡pobre ja yen ja ma' gana huax ya slee ja smul ja smoji!
2 Mas lec, a cajan jun sc'ab cha' ja ba spat s'olomi, tix jipji co ja ba yoj mari
porque quechan huax ya slee ja smul ja ma' jel to yaau ay ja ba sti sat ja Diosi.

3 Aa cuidadoex. Ja hua moj creyenteili, ta ay c'a jas huas sc'ulan ahui malo,
ti la huaja. Lea modo jastal oja hual yabi. Ta huan c'a sc'ana hui perdón con
todo sc'ujol, pues c'ulan perdonar.
4 Anima jach huas sc'ulan ahui juque vuelta ba c'ac'u: Pero mi xa oj to
jc'uluc ahui otro vuelta, ta xchi c'a, pues sbej ni oja c'ul perdonara, anima
cada vuelta huax yala huab que mi xa oj to sc'uluc.

Huan c'ax c'uantic ja Diosi, jel ja jas oj bobuqui

5 Jaxa jecabanum jumasa cuando yabye ja iti, ti yalahuea: —Aa quiticon
mas ja quipticon ba.
6 Ti yala ja Jesusi: —Q'uelahuilex ja sbac' mostaza. Jel ch'in juntiro pero ta
huan c'a xa c'uanex ja jastal ja xch'inil ja sbac' mostaza, oj bob ahualex yab
ja moraxte iti: Elan ja ili, tix huaj atz'ap ja hua huech ja ba yoj mari, jaxa te'
jahui ti oja huil que oj sc'uuquex.

Jun mozo, sbej ni oj sc'uluc ja jas oj aljuc yaba

7 June ja huenlexi, ta ay c'a huiojex jun mozo, jaxa mozo jahui snajtil ja
c'ac'u huan atel. Huan jutuj luum. Huan stalnajel huacax, jaxa huax jul ja
och c'ac'u ba hua naji, mi ni modo oja hual yabi: La xa culanan. Oj xa huaan,
mi oja huute.
8 Miyuc, oja hual yabi: Chapa baj. Oja tojbes qui ja juaeli porque jel huain
xcabi. A ec' qui ja jcajpei. Cuando huax ch'ac huaacon ja queni, ti oj huaan
ja huena, oja huutex ja hua mozoexi.
9 Ja mozo jahui sbej ni oj sc'uluc ja jas oja hualex yabi y mi sbejuc huaxa
huaa yi stz'acatal.
10 Jachuc ja huenlex soc ja Diosi. Smozoex nia. Cuando huax ch'ac
ac'uluquex spetzanil ja jas huax yala huabyexi, ti oja hualexa: Como smo-
zootic nia. Sbej ni jach jc'ulantica. Jach oj chianic.

Aaji tojbuque lajunhuane ja ma' huan c'ael ja sbactelei

11 Ja Jesusi cuando ti xa ay ba bej cuando huan huajel ja ba Jerusaleni, ti
ec' ja ba scol ja lugar Samaria soc ja lugar Galilea.
12 Cuando oj xa c'otuc ja ba jun yal hacienda, ti huaj tajuc yuj lajune
huinic ja ma' ay yioj ja chamel jau huax c'a ja sbactelei pero como mix bob
mojhuanuque, jayuj
13 Ti ahuaniyea: —Maestro Jesús, talna jyaujulalticon ja quenticoni,
xchiye.
14 Ja Jesusi cuando yabi, ti sq'uela ocha: —Cax jea bajex yi ja pagre jumasa,
x'utjiye yuj ja Jesusi. Ti huajyea. Cuando ti xa aye ba beji, huaj to snaa sbaje,
ch'ac ta tojbuque spetzanile.
15 Entonces june ja yenlei, yajni yila que tojbi ta, ti cumxia. Huan yaajel yi
stz'acatal ja Diosi, pero ahuanel.
16 Ti co mec'an ja ba sti sat ja Jesusi pero huan oq'uel yuj ja sgusto. Iday, ja
huinic jahui mi judiouc. Samariteño nia.
17 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ma lajunhuaneuquex huiniquex tojbiyex ba?
Jaxa balune huinique jau ja hua moji, ¿bay baa?
18 Ja huinic iti, mi quintiluctic. Tuc raza ni ay ja yena pero cumxi ba oj yaa
yi stz'acatal ja Diosi.
19 Ti yal yab ja huinic jahui: —Q'uean xa. Cax xa. Tojbiya ta yuj ja hua
c'uani, x'utji.

Ja jastal oj ec'uc cuando huax co jan ja Jesucristo
(Mt. 24:23-28, 36-41)

20 Ja fariseo jumasa ti och sobe yi ja Jesusi jas ora oj jac sc'ul mandar ja
Diosi. Ti yala ja Jesusi: —Cuando huax jac sc'ul mandar ja Diosi, mi xa
hualahuex ta oja huilex.
21 Mi ni ma' oj bob yal ta ti huan sc'ulajel mandar ja ili ma ti huan sc'ulajel
mandar ja tihui porque ja ma' oj sc'ul mandari, ti xa ni ay amoquex ja
huenlexa.
22 Ti yal yab ja snebumani: —Q'uelahuilex, ja queni ti coelon jan ja ba
satq'uinali pero oj jac ja c'ac'u cuando oja hualex: Siquiera juneuc xta nique
c'ac'u oj quiltic ja jastal huax quilatic ajyi pero mi xa ni oj to ahuilexa.
23 Pero ay ma' oj yala huabyex: Ja Cristo ti xa ay ba lugar iti, oj chiuc, ma oj
cho yala huabyex: Ja Cristo ti xa ay ba lugar jahui. Pero moc lom huajanic ja
ba huax yalahuei. Moc lom ac'uuquex ja cristiano jumasa jahui.
24 Porque ja c'ac'u oj cocon ja ba satq'uinal ja queni, oj lijpucon juntiro ja
jastal huax lijpi ja chamtzelahui.
25 Pero ja tiempo jumasa ja iti oj ni qui lec ja huocola. Ja cristiano jel coraja
oj yilone. Mi ni ma' oj yion leca.
26 Jaxa cuando mojan xa oj cho cocon jan ja ba satq'uinali, jach ni oj cho
ajyuc ja cristiano jumasa ja jastal ja jun lame cristiano ec' ja ba stiempo ja
Noeji.
27 Ja yenlei, como siempre smodo jastal culan yujilei, huax nupaniye, huax
ya nupanuque ja yuntiquilei, huax huaaye, huax yuaje ja'.
28 Jach ni chomajquil ja jun lame cristiano jau ja stiempo ja Loti. Huax
huaaye, huax yuaje ja', huas smana ja sastic sbajei, huax cho xchonohue,
huas stz'unu ja yalajei, huas sc'ulan ja snajei.
29 Pero cuando el ja Lot ja ba chonab jau ja ba Sodoma, ti co jan ja c'ac'al
taan ja ba satq'uinali, socan soc azufre. Jaxa ora jahui, ch'ac ni cham
spetzanil ja suinquil ja chonab jahui.
30 Jach oj ajyuc ja c'ac'u oj cho cocon jan ja ba satq'uinali.
31 Ja c'ac'u jahui, ta ay c'a ma' ti t'ucan ja ba s'olom ja naitzi, jaxa sastic sbaji
tey ba yoj naitzi, moc xa lom co ya eluc. Jaxa ma' tey ba huitzi, moc xa lom
cumxuc ja ba snaji.
32 Naahuic t'unuc ja jastal huaj ja xcheum ja Loti.
33 Ja ma' huajel sc'ujol quechan yen huas syajta sbaj yen mismo pero ja
mas tzaani oj ni ch'ayuc ja yaltzila. Pero ja ma' huas syajta ja smoj jastal huas
syajta sbaj ja yen mismo, ja mas tzaani, mi ni ni oj ch'ayuc ja yaltzila.
34 Huax cala huabyex, ja acual jau oj jaconi, chab cristiano huane huayel
jun ta ch'at. Ja juni oj ni iijuca, jaxa juni, oj aajuc cani.
35 Chahuane ixuque huane chenel jun ta aq'uinte. Ja juni oj ni iijuca, jaxa
juni, oj aajuc cani.
36 Chahuane huinique tey ba huitz. Ja juni oj ni iijuca, jaxa juni oj aajuc
cani.
37 Cuando yabye ja jastal iti, ti yalahuea: —Pero ¿jas bej jach oj ec'uc ba
Cajual? xchiye. Ti yala ja Jesusi: —Ja' ni yuj ja ti sacbanban oj ajyuc ec' ja
scuerpo ja cristiano. Quechan ni ti huan poc'oljuc ec' ja useja.

Ja viguda soc ja juezi

18

1 Ja Jesusi ti yala jun loila. Jach yala ba mi oj yae can ja sc'umajel ja Diosi
soc ba mi oj el sganae:
2 —Q'uelahuil ba jun chonab tey ja juezi. Ja yeni mi ni t'un huax xiu yuj ja
Diosi soc mi huas soyba ja cristiano.

3 Ja ba mismo chonab jahui ay jun ixuc viguda ay. Ja yeni tola vida huax
huaj parte soc ja juez jahui. Huas sc'ana oj tojbesjuc soc ja scondra.
4 Pero ja juezi jitzan vuelta mi yaa yi caso pero ja mas tzaani ti sc'ulan
pensara: Eso sí, ja queni mix caa yi caso ja Diosi, ¡jauc to ma cristianoa!
5 Pero jaxa men viguda iti tola vida huan tox huaj quile, ti xa ay jul ja ba
jnaji. Mas ma lec oj colta ba mi huahuanto oj jacuc ja ba jnaji. Mi c'a, repente
oj q'ue jcoraja soc, xchi ja juezi.
6 Ti yala ja Cajualtiqui: —Ata huabil ja jas yala ja juezi iday, jel malo pero
scolta ni ja viguda jahua.
7 ¡Jauc to ma Dios que mi oj ni scolta ja ma' tzaubal ni yujili! Ta huane c'a
parte c'ac'u acual, mi xa huala mi baq'uin oj stojbes.
8 Huax cala huabyex, huego oj stojbes. Pero yajni huala coyon jan otro
vuelta ja ba satq'uinali, mi naben ta ay to cristiano ja ma' huas sc'uan ja Diosi,
xchi ja Jesusi.

Ja fariseo soc ja colectori huaj sc'umuque ja Diosi

9 Ja Jesusi ti cho yala otro jun loila. Jayuj yala jachuc ba oj ya smac-
chiquinuc ja ma' jel huas stoyo sbaje, jaxa smoj jumasa, lajan soc mi smojuc
cristianoil huax yilahue:
10 —Q'uelahuil, chahuane huinique huaj sc'umuque ja Dios ja ba templo.
Ja juni fariseo, jaxa juni colector, ja' ni june ja ma' huas stzomo ja taq'uini.
11 Ja fariseo ti och tec'ana. Och sc'umuc ja Diosi pero yen ta huan sc'umajel
sbaj. Ti yalaa: Dios, huax c'ana hui tz'acatal porque ja queni mi lajanucon
soc ja tuqui. Mi la elc'aniyon. Mi maloucon. Mi huax lea jmul soc ixuc soc mi
ni t'usita jmojuc ja tan colector jau lom huax ya eluc ja taq'uini.
12 Cada semana huax como chab vuelta ja juaeli, jaxa jas huax c'ulan
ganari huax pila hui lajune cada cosa tac, xchi ja huas sc'uman ja Dios ja
fariseo jahui.
13 Jaxa colector jahui can najat. Ti och tz'inana. Ti stela ja sc'abi. Och
sc'umuc ja Diosi: A Dios, talna jyaujulal porque ja queni jel ja jmuli. Jach
yala ja colector jahui cuando huan sc'umajel ja Diosi.
14 Ti yala ja Jesusi: —Huax cala huabyex, ja colector jahui, cuando cumxi ja
ba snaji, c'ulaji ta ni perdonara, jaxa fariseo, mi ni c'ulaji perdonara. Como
jach nia. Ja ma' jel nihuan huax yaa sbaji, jel ch'in oj aaji huajuc, jaxa ma' jel
ch'in huax yaa sbaji, jel nihuan oj aaji huajuc.

Ja Jesusi sc'ulan bendiciar ja yal untiqui
(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

15 Ja Jesusi ti iiji jan yi ja yal untiqui ba oj syam ja s'olomei pero cuando yila
ja snebuman jumasa, ti scomohuea.
16 Pero ja Jesusi ti spaya jan ja snebumani. Ti yalaa: —Lec ja huax jacye
ja yal untiqui. Mi lom xa comohuex porque ja jastal ja sc'ujol ja yal untic iti,
jach ni ay ja sc'ujole ja matic yaunej sbaj ja ba sc'ab ja Diosi.
17 Huax cala huabyex, pero meran, mi c'a la ch'inbiyex jastal jun yal untic
cuando huaxa huaa bajex ja ba sc'ab ja Diosi, mi ni modo oj bob ochanic soc
ja yeni.

Ja soltero jel rico och loil soc ja Jesusi
(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

18 June ja huinic ja ma' ay yateli ti soboa: —Maestro, jel leca juntiro. Ala
cab jasunc'a lec oj c'uluc oj quil ja vida jau ba jel lequi ba mi ni nunca huax
ch'aqui.

19 —¿Jasyuj huaxa huala cab que jel leconi? Mi ni june ma' lec, quechan ja
Diosi.
20 Ja hueni huaxa naa ja mandar jumasa, que mi oja lee amul soc ja ixuqui,
mi oj milhuanan, mi oj elc'anan, mi lom q'uiq'uinal oja lee ja smul ja hua
moji. Yaj oja huab ja hua nan atati, xchi ja Jesusi.
21 Ti yala ja huiniqui: —Pero jach ni huax c'ulan man jch'inila, xchi
22 Yajni yab ja Jesús ja jastal iti, ti yalaa: —Pero ay to jas huas sc'ulan ahui
palta. Cax chono can spetzanil ja jastic ahuioji. Aa yi ja pobre jumasa. Jach
c'a huaxa c'ulan, jel ja jas oj aajuc ahui ja ba satq'uinali. Cax c'ulan jachuc, ti
la jac jmoca, xchi ja Jesusi.
23 Pero ja huiniqui, cuando yab ja jas ch'ac aljuc yabi, tristeaxi juntiro
porque jel ja jastic sbaji.
24 Ja Jesusi cuando yila tucbi ja smodo, ti yalaa: —Ja ma' jel ja jastic sbaji,
jel huocol juntiro oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja Diosi.
25 Mas mi huocoluc oj ec' jun camello ja ba sotol ja tz'istaq'uini que soc oj
yaa sbaj ba sc'ab ja Dios jun rico, xchi ja Jesusi.
26 Jaxa matic ch'ac yab ja jas yala ja Jesusi, ti yalahuea: —Entonces
¿machunc'a oj bob el libre soc ja smul ba?
27 —Ja cristiano mi ni oj bob yujila pero ja Diosi oj ni bob yujila, xchi ja
Jesusi.
28 Ti yala ja Pedro: —Entonces ¿jaxa quenticon ba? Caunejticon can
spetzanil ja jastic quiojticoni ba oj ajyucoticon amoc Cajual.
29 Ti yala ja Jesusi: —Pues oj cala huabyex ja smeranili. Spetzanil ja ma'
yaunej can ja snaji, ma ja snan stati, ma ja yermano jumasa, ma ja xcheumi,
ma ja yuntiquili, ta ja' c'a huax yaa can yuj ja huas sc'ana yaa sbaj soc ja Diosi,
ja jahui, mi ni lomuca.
30 Ja ba mundo iti oj ni sc'ul recibir mas de snalan que soc ja janec' yaa cani,
jaxa ba otro mundo oj sc'ul recibir ja vida jau ba jel lequi soc ba mi ni nunca
huax ch'aqui, xchi.

Otro vuelta yala ja Jesús que oj chamuc
(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

31 Ja Jesusi ti ch'ac spay ja ba stz'eel ja snebuman jumasa. Ti yalaa:
—Q'uelahuilex, ti xa huajumotic ja ba Jerusaleni. Ja tihui oj c'ot smeranil
spetzanil ja jas stz'ijbaye can ja aluman-Dios jumasa ja jastal oj ni ec' cujili.
Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali.
32 Pero oj c'ulajucon endregal ja ba sc'ab ja tzeil cristiano. Oj aajuc qui
jitzan burla. Oj yixtalaucone. Oj stzujbaye ja jsati.
33 Oj smac'one. Man oj smilone pero ja ba yoxil c'ac'u oj sac-huucon.
34 Pero ja snebuman jumasa mi ni t'un yabye sbej ja jas yala. Mi snaahue
jasunc'a huax alji yabyei. Lajan soc juntiro macji ja spensarei.

Aaji yil q'uinal jun tupel sat sbaj Jericó
(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)

35 Mojan xa yioj ja Jesús ja ba chonab Jericó. Huaj to yile, ti culan ec' jun
huinic tupel sat ba sti bej. Huan sc'anjel limosna.
36 Cuando yab huan xta cululuc huan eq'uel ja cristiano jahui, ti sobo jasyuj
ja jel ja cristiano.
37 Ti alji yab que ja' huan eq'uel ja Jesús nazareño.
38 Ti och ahuanuc tzatz leca: —¡Jesús yintila rey Davidi, talna jyaujulal ba!
xchi xta.
39 Jaxa cristiano ja ma' bajtan ayi ti huas scomohuea pero lajan soc alji yab
ba oj ahuanuc mas tzatz: —¡Yintila rey Davidi, talna jyaujulal ba! xchi.

40 Ti c'ot tec'an ja Jesusi. Ti seca spayjela. Cuando ti xa ay ba stz'eeli, ti sobo
yia:
41 —¿Jasunc'a huaxa c'ana oj c'uluc ahui ba? xchi. —Cajual, huax c'ana oj
quil q'uinal.
42 Ti yala ja Jesusi: —Lec, yuj ja hua c'uani, oj xa ni tojbana.
43 Iday, huego huego yila q'uinal. Ti huaj nochan soc ja Jesusi. Huan xta
sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi. Jaxa spetzanil ja cristiano, cuando yilahue jastal
tojbi ja huinic jahui, jel huax cho stoyohue ja Dios ja yenle chomajquili.

Ja Jesusi soc ja Zaqueo

19

1 Ja Jesusi ti c'ot ja ba chonab Jericó. Ti huan bejyel ec' ja ba yoj chonabi.
2 Ay jun suinquil ja chonab jahui, Zaqueo sbiil. Ja huinic jahui jel rico,
como yen huas sc'ulan mandar ja ba colecturía ja ba huax tzomxi ja taq'uini.
3 Jaxa yajni yab que tey ba yoj chonab ja Jesusi, jel sgusto huas sc'ana oj yil
ja sati pero mix bob yujil porque jel ja cristiano, jaxa yeni, jel yal tzapito.
4 Jayuj ti ec' ajnel bajtana. Ti q'ue huego jun steil moraxtea ba oj bob yile,
yuj ja ti ni bi oj ec'uc ja Jesús ja tihui.
5 Jaxa Jesusi cuando ec' ja tihui, ti sq'uela q'ue ja ba tei. Ti yila ti t'ucan ec'
ja Zaqueo. Ti yalaa: —Zaqueo, coan jan huego porque ja huego ti oj jijlucon
ja ba hua naji, xyutaj.
6 Jaxa Zaqueo ti co jan huegoa. Jel sgusto yiaj och ja ba snaji.
7 Jaxa cristiano jumasa, cuando yilahue ba oj huaj jijluc ja Jesusi, ti yochele
xta c'umal ja ba ja' mi jauqui: —Q'uelahuile, ti huax huaj ja ba snaj ja tan
mulanum jahui, xchiye xta.
8 Jaxa Jesusi soc ja smoji cuando c'otye ja ba snaj ja Zaqueo, ti ochye culana.
Jaxa Zaqueo ti q'ue tec'ana, ti yalaa: —Q'uelahuil Cajual, ja jastic jbaji oj
caa yi snalan ja pobre jumasa. Ta ay c'a ma' jlolonej satalajel abal, oj ni ca
cumxuc yile chane vuelta mas, xchi ja Zaqueo.
9 Jaxa yajni yab ja Jesusi, ti och yal yab ja ma' tey ba yoj naitzi: —Ja yaani
jac ta c'ulajuc librar ja suinquil ja naitz iti. Ja huinic iti lajan soc ja' to ni yintil
chomajquil ja Abrahami.
10 Jayuj coyon ni jan ja ba satq'uinal tac. Jac jlee ja ma' ch'ayeli ba oj colta,
xchi ja Jesusi.

Ja lajune mozo aaji yile jujune taq'uin

11 Jaxa cristiano ti huane smaclajel ja jas huan yaljel ja Jesusi. Huax
yalahue que jel xa mojan ja c'ac'u oj aajuc och yatel ja Jesusi. Jaxa Jesusi,
como mojan xa ay ja Jerusaleni soc huas snaa jastal huan c'umal ja sc'ujol ja
cristiano, jayuj ti och yal jun loila:
12 —Q'uelahuil jun huinic, Ja yeni spetzanil ja ma' ec' pax ta yujili, xchojlal
ch'ac och yatele. Jachuc ja yeni ti huaj ba jun najtil lugar lec ba oj aaji och
reyil, ti xa bi oj cumxuc ja ba mero slugari.
13 Pero ja mi tox huaji, ti spaya jan lajune ja smozo ba oj yaa can yile ja
staq'uini y jel aay yaa can yi cada jujune. Ti yal yabyea: Q'uelahuilex, oj xa
huajcon pero ja taq'uin it huax caa huilexi, atjananic soc, xyutaj ja smozo
jumasa. Ti xa huaj ja huinic jahua.
14 Pero ja suinquil ja slugar ja ajualal jahui, jel coraja yilahue. Ti secahue
jun comisión ba oj huaj yale yab que mi huas sc'anahue oj och sreyil.
15 Pero ja huinic jahui aaji ni och reyila. Ja mas tzaani, ti cumxi ja ba
slugari. Cuando c'oti, ti seca spayjel ja smozo jumasa, ja ma' yaa can yi ja
taq'uini. Huas sc'ana oj snaa janec' sc'ulane ta ganar cada jujune.

16 Ja ma' bajtan jaqui ti yalaa: Cajual, ja hua taq'uini alini ta cuj otro lajune
tanto ja minai, como jach ni sbiil ja staq'uinei.
17 —Pues jel lec. Mero lequil mozoa. Ja janec' t'usan caa huii, jel lec ja jas
hua c'ulan soqui, jayuj ja huego oja c'ul mandar lajune chonab, xchi ja reyi.
18 Ti cho jac ja otro juni, ti yalaa: Cajual, ja hua taq'uin ahuaa can quii alini
ta cuj otro joe tanto, xchi.
19 —Jachuc ja huen, oj cho ac'ul mandar joe chonab, xchi ja reyi.
20 Ti cho jac ja otro juni: Cajual, oj xa caa hui endregal ja hua taq'uin it
ahuaa quii. Jpotzo can ba jun mojchilal
21 Porque huala xiuyon ahuujil. Huax naa que c'ac'al huinica. Ja hua modo
ni toj jotzuanel ja hua gustoi. Pavor huaxa huiaj sbaal ja hua hualaji. Mi
ahuateluc ja huena, xchi ja mozo jahui.
22 —¡Ay mozo, jel malo juntiro ja hua c'ujoli! Yuj ja jas el ja ba hua tii, jayuj
oj ch'ac jap ahui ja janec' ahuioji. ¡Entonces huax quiaj ja ba mi jbajuqui!
¡Pavor huala huaayon ta jachuqui! Mi quenuc huax catelta.
23 Entonces ta jachuc, ¿jasyuj mi hua och qui ba banco ja jtaq'uini ba oj c'ul
recibir ja yal cuando la cumxiyon ja ba jnaji? x'utji ja mozo jahui.
24 Ja reyi ti yal yab ja ma' tey tihui: Japahuic yi ja taq'uin jahui. Aahuic yi
ja ma' ya alinuc diez tanto ja minai.
25 Ti yalahuea: Pero Cajual, ¡ja yeni ay xa yioj diez mina tac!
26 Ti yala ja reyi: Pero huax cala huabyex, jach nia. Ja ma' ay ni jas yioji, oj
ni aajuc yi masa. Jaxa ma' quechan t'usan yiojei, ja t'usan jahui oj ni japjuc
yilea.
27 Jaxa jcondra jumasa ja ma' mi sc'ana oj ochcon reyili, iajic jan qui, ti xa
milahuex ja ba sti jsati, xchi ja reyi.

Ja Jesusi och c'ot ja ba Jerusaleni
(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

28 Yajni ch'ac ja loil jahui, ja Jesusi ti stulu ja sbeji, como ti ni huan huajel
ja ba Jerusaleni.
29 Mojan xa yioje ja hacienda Betfagé soc ja Betania, soc mojan xa yioje ja
huitz jau sbiil Olivos. Ja Jesusi ti spaya jan chahuane ja snebumani, ti yalaa:
30 —Caxic ja ba yal hacienda ja ba mojan xa quiojtiqui. Cuando la c'otyex
ja tihui, ti oja taex jun yal burro ti mochantea. Mi to ni ma' huax q'uea.
Tucuhuic, ti xa huiajex jan quia.
31 Ta ay c'a ma' huas sobo huilex jasyuj huaxa tucuhuexi, ti xa hualahuex
yaba: Ja' huas sc'ana ja Cajualtiqui, xa huutajex, xchi ja Jesusi.
32 Ti huajye ja chahuane snebuman jahui. Ti ni staahue ja jastal yala ja
Jesusi.
33 Cuando huane stucjel ja yal burro jahui, ti jac ja suinquil jumasa: —¿Jas
sbej ja huanex stucjel ja yal jburroticoni? xchiye.
34 —Pero oj bi maconuc yuj ja Cajualtiqui, xchi ja yenlei.
35 Ti yiaje och yi ja Jesusa. Yaahue bacan ja sc'ue ja ba spatic ja yal burro.
Ti xa q'ue ja Jesusa.
36 Jaxa ba bej ja ba huajum ja Jesusi, ja cristiano ti huane slibjel ja sc'uei
como jach ni culan yujile cuando huax yilahue ja ma' jel nihuani.
37 Cuando mojan xa yioje ja ba yib huitz sbaj Olivosi, jaxa jun nole ja ma'
yaunej xa sbaj soc ja Jesusi ti och ahuanuque yuj ja sgustoei. Huane sc'anjel
yi stz'acatal ja Diosi soc ja spetzanil ja milagro yilunejei.
38 —¡Viva ja jreytiqui! ¡Ja yeni jecji jan yuj ja Cajualtic Diosi! ¡Jel tzamal
laman ay ja satq'uinali! ¡Ja tihui xlijpi xta juntiro! xchiye xta.

39 Pero ja ba jun nole cristiano jahui ay chaboxe fariseo. Ti yalahuea:
—Maestro, como t'unuc ja hua nebuman ba.
40 —Huax cala huabyex, ta huan c'ax ch'abajiye ja yenlei, ay ni jas mas oj
cho ilxuca. Hasta ja toni oj ahuanuque, xchi ja Jesusi.
41 Ja Jesusi yila mojan xa ay ja Jerusaleni, ti bojti yoq'uela.
42 Ti yalaa: —¡Ay jerusaleño jumasa! Ja tiempo jumasa iti, ay modo jastal
nique oj bob aajanic nique laman ajyi. Jel lec ja lec ahuabyex to nique
slugarili. Ja yaani mi xax bobi porque ec' ta.
43 Pero oja huilex oj jacuc ja c'ac'u ja hua condraexi oj soybayex. Lot'obal
oj ajyanic. Oj ni snolc'abuquexa.
44 Sacbanban oj cananic ja ba luumi, jerusaleño jumasa. Oj ni ch'ac
miljanica. Ja ba yoj achonabilexi mi ni jun ton oj can latzan pero ja' yujil
ja mi ni aquitz'ahuex ta Dios ni ja ma' jac yulatayex ja ba hua chonabilexi.

Ja Jesusi snutzu el ja matic huan negocio ja ba yoj templo
(Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

45 Ja Jesusi ti c'ot ja ba Jerusaleni. Ti och ja ba templo. Huaj to yile, tey ja ma'
huan xchonjel ja cosa soc ja ma' huan smanjeli. Ti ch'ac snutz el ba fueraa.
Ti yalaa:
46 —Ja yabal ja Diosi huax yala ja ba snaji quechan ba huax c'umaxi ja
Diosi. Pero ja huenlexi huaahuex ta pax snaj lagronil, xchi ja Jesusi.
47 Spetzanil ja chaboxe c'ac'u jumasa jahui, ja Jesusi ti huan seejel ja ba
yoj templo pero ja nihuac pagre jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja
Moisesi soc ja ma' ay yatel ja ba chonab jahui ti och xchape yabalila.
48 Pero mi ni staahue modo jas oj sc'uluquea porque spetzanil ja cristiano
jel ja sgustoei. Huane smaclajel ja jas huan seejel ja Jesusi.

Jel tzatz ja yatel ja Jesusi
(Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)

20

1 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huan seejel yi ja cristiano ja ba yoj templo. Ja' huan
sloiltajel ja abal it jel tzamali. Ti c'ot ja nihuac pagre jumasa soc ja matic huas
sea ja smandar ja Moisesi soc ja banquilal jumasa.
2 Ti yalahuea: —¿Yuj ama ay ahuatel ja huen huaxa c'ulan ja cosa jumasa
iti? Entonces ¿ma' yaa hui ja hua huatel ba? x'utji.
3 —Jachuc ja queni, ay jas huax c'ana job ahuilex, alahuic cabi.
4 Ja Juani, ¿machunc'a yala oj sc'ul bautizar ja cristiano? ¿Ja' ma alji yab yuj
ja ma' tey ba satq'uinali ma ja' alji yab yuj ja cristiano? xchi ja Jesusi.
5 Jaxa yenlei ti ochye loil yenle itaa: —Huan c'ax calatic ja ma' tey ba
satq'uinali, entonces oj yal cabtic, entonces ¿jaxa yuj ja mi xa c'uanex ba? oj
yutotic.
6 Iday, ta huan c'ax cho calatic que ja' ba cristiano, spetzanil ja cristiano oj
xch'ojotic ton porque ja yenlei mero aluman-Dios yujile ja tan Juan jahui.
7 Ti yalahue yab ja Jesusi: —Mix naaticon.
8 —Entonces jachuc ja queni, mi oj cala huabyex ma' yaunej qui ja jas
huanon sc'ulajel eq'ui, xchi.

Ja ma' aaji can ba sc'ab ja yalajil tz'usubi
(Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

9 Ja Jesusi ti och yal yab ja cristiano jun loila: —Q'uelahuil, jun huinic
stz'unu jun yalajil tz'usub. Ti sc'ulan trato soc chaboxe ja ma' oj yatelta ja
yalaji, jaxa yeni ti el ja tihui, pero jitzan tiempo huaji.

10 Ti sc'ulan tantear ja tiempo. Ti seca jun mozo ba oj yii jan ja sbaal ja yalaji
pero ja talna-alaji smac'ahue. Telan sc'ab yaahue huajuc ja mozo jahui.
11 Jaxa suinquil ja yalajil tz'usubi ti cho seca otro ja smozo, pero jachuc ja
yeni mac'ji. Xihuel ja sbaj ja jas c'ulaji yii, cho telan sc'ab aaji huajuc.
12 Jaxa suinquil ja alaji ti cho seca otro smozoa, pero ja' xa ba yoxili. Jachuc
ja yeni, cho aaji yajbuc. Ti cho nutzjia.
13 Ti yala ja suinquil ja yalajil tz'usubi: ¿Jas oj c'ul ba? Oj ma jec ja cunin jel
yaj huax cabi. Bob ta oj sc'uluque respectar ja yajni xyilahuei.
14 Pero malaya, yajni ilji sat ja yunini, ti yalahue yenle itaa: Ja iti, yen oj yii
can spetzanil ja dote. ¿Jaxa mix milatiqui? Ta cham c'a, quen oj bajuctic ja
sdotea, xchiye.
15 Ti syamahuea. Ti yiaje ba spat alaj. Ti smilahuea. Cuando huax cumxi
ja suinquil ja alaj jahui, ¿jas huala chiyex? ¿Jas oj yut ja huinique jau ba? xchi
ja Jesusi.
16 Oj cala huabyex jasunc'a oj sc'uluqui. Cuando huax cumxi oj ni ch'ayjuc
snaajelea. Tuc ja ma' oj yaa ba sc'ab ja alaj jahui. Cuando yala jachuc ja
Jesusi, ti yalahue ja ma' huan smaclajel ja loil iti: —¡Moc ama sc'an Dios!
17 Ti tojtoq'ueljiye lec yuj ja Jesusi: —¿Jasunc'a huax yala ja yabal ja Dios ba?
Ay jun oy ba jel tzamali pero ja c'ulanaitzi mi squitz'ahue, iday, jaxa oy jau
mi quitzji, ja' mero oj yaa mas yip ja naitzi.
¿Mi ma jach ni huax yala ba?
18 Jaxa ma' huas sloco yoc soc ja oy jahui, jel ni tzatz oj yii ja yeni, pero ta ja'
c'a oy huax moq'ui, polvo ni oj huajuc ja ma' oj co sbaji, xchi ja Jesusi.

¿Lec ama oj caatic yi contribución ja gobierno, ma miyuc?
(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)

19 Ja nihuac pagre jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi ja
mero ora jahui, ja' huas sc'ana oj syame ja Jesusi porque jac sc'ujole que yenle
ni huax tajiye ti' soc ja loil it yala ja Jesusi pero xiuye yuj ja cristiano jumasa.
20 Jayuj ti secahue chaboxe huinique, jaxa huinique jahui oj bi huaj see
sbaje que jel leque, ti oj yie loila, entonces jaxa Jesusi mi sc'ulan palta jas
oj el sti t'usan. Malan bi soc ja jahui, ti oj sc'uluque endregal ja ba sc'ab ja
gobierno ja ma' ay yateli.
21 Cuando c'otye ja ba stz'eel ja Jesusi ti yalahuea: —Maestro, huax
naaticon que jel toj ja jas huaxa huala soc ja jas huaxa jea. Mi tzaubaluc ita
ja cristiano ja ma' huaxa jea ja sbej ja Diosi. Puro ni smeranil ja jas huaxa
huala,
22 Jayuj jac jobticon ahui, ¿lec ama oj caatic yi contribución ja gobierno
César ma miyuc? xchiye.
23 Jaxa Jesusi huego snaa que xchabil lado aye. —¿Yuj ama jac ac'uluconex
probar ba?
24 Jeahuic qui ja taq'uin ba. Jaxa olomal iti, ¿ma' sbaj? jaxa jas tz'ijbanubal
jahui, ¿ma' sbiil? —Ja' sbaj gobierno Cesari, xchiye.
25 —Entonces ta ja c'a sbaj Cesari, aahuic yi ja César ja sbaji, jaxa jas sbaj ja
Diosi, aahuic yi, x'utjiye yuj ja Jesusi.
26 Mi ni t'un bob yujile que ay jas oj el sti ja ba sti sat ja cristiano. Mas lec,
yen smaca juntiro ja stiei. Huas snaahue que jel toj ja jas yala ja Jesusi.

Oj ni sac-huuc ja scuerpo ja ma' ch'ac ta chamuqui
(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)

27 Ti c'otye ba stz'eel ja Jesús chaboxe saduceo. Judioe nia pero mi huas
sc'uane ta oj to sac-huuc ja scuerpo ja ma' huax chami. Ti yalahue ja saduceo
jumasa jahui:

28 —Maestro, ja Moisesi yala can ta huan c'ax cham jun banquilal y huax
yaa can ja xcheumi pero mey yuntiquile, entonces oj bi iijuc ja xcheum ja
chamhuiniqui. Ja' bi oj yii can ja ma' nochan soc ja chamhuinic ajyi, jaxa
yuntiquil ja yenlei, que oj bi och cuenta que ja' bi yuntiquil ja chamhuinic
banquilali.
29 Ta ay c'a jucuane yermano sbaje, jaxa banquilali nupani pero chami. Mi
ni jun yuntiquil cani.
30 Jaxa xcheum ja banquilali, ta huan c'ax iiji yuj ja ma' nochan soc ja
statam ajyi, pero cho cham ja yeni. Mi ni ja yeni, mi yaa can yuntiquil.
31 Ta jach cho sc'ulan ja ba yoxil ijtz'inali, ta jach c'a ch'ac ec'uque
sucuanile, mi ni jun yuntiquil can spetzanilea,
32 Ja lec ti xax cham ja ixuc jahui,
33 Jaxa ba otro lado cuando oj sac-huuc ja scuerpoei, ¿machunc'a mero oj
yii ja ixuc jau ba? Porque spetzanil xcheumane ja ba luumi, xchi ja saduceo
jumasa.
34 Ti yala ja Jesusi: —Meran nia. Ja cristiano ja ba mundo iti huax
nupaniye. Huax aaji nupanuque.
35 Pero ta jel c'a lec ja sportuna oj c'otuque ja ba otro mundo, ta huan
c'ax chamye, jaxa mas tzaan oj sac-huuque, ja ba mundo tihui mi ni oj
nupanuquea soc mi oj aajuc nupanuque,
36 Porque ja tihui, mi xa ni ma' oj chamuca. Ja ángel jumasa mix chamye,
jachuc oj ajyuc ja yenlei. Ta huan c'a sacuiye, yuj ni yuntiquile xa ni ja Diosa.
37 Jaxa ma' huax chamyei, oj ni sac-huuquea. Jach ni huas sea ja Moisés ja
ba yabal ja Diosi ja ba huax taji ti' ja q'uiixi. Ja ba juun jahui yalunej claro
ja Moisesi que ja Abrahami, sDios ni ja Diosa. Jach ni ja Isaqui, sDios ni ja
Diosa, soc jach ni ja Jacobi, sDios ni ja Diosa.
38 Jach yala ja Diosi porque mi chameluc ja oxhuane huinique jahui. Ja ba
sti sat ja Diosi mi ni ma' huax cham juntiro, xchi ja Jesusi.
39 Ti yala chaboxe ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi: —Maestro,
meran ni ja jas huaxa hualaa.
40 Ti c'otye tec'ana. Mi xa ni jas yalahue masa.

Ja Cristo, ¿machunc'a ja sTati?
(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

41 Jaxa Jesusi ti cho yalaa: —Pues ja yenlei huax yalahue que yintil bi ja
David ja Cristo.
42 Pero ja yen mismo ja Davidi huax yala ba libro ba Salmosi:
Ja Dios Tatali ti yal yab ja Cajual Cristoi: Quechan ja huen oj ajyuc ja huatel
mas tzatz.
43 Oj ni caa ba yib ac'ab ja hua condra jumasa, x'utji.
44 Ja huabyex que yajualan ja Cristo ja Davidi. ¿Jastal ay ja jahui? ¡Pero mi ni
huax cajualan jbajtic ja quermano jbajtic tac! xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala ja smul ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

45 Ti ch'ac yab spetzanil ja cristiano ja jas yalai. Ti cho och yal yab ja
snebuman jumasa:
46 —Aa lec acuidadoex soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi. Ja
yenlei ja' sgustoe ja xuecheljiye xta ec' soc ja sc'uei. Soc ja' mero sgustoe oj
jac tajuc sc'abe ja ba plaza, jaxa ba yoj yiglesiaei ja' huax huaj slee ja lugar ja
ba huax och culan ja ma' ay yateli. Jach ni ja huax huajye ba jun huaelal, ja'
mero huas sleahue ja lugar ba mas tzamali.

47 Jachuc ja viguda jumasa, huas sapahue yi ja snajei pero ba mi oj naajuc
ja jas huane sc'ulajeli, ti huax och sc'an yi stz'acatal ja Dios yuj ja viguda jahui
pero albel lec huas sc'umane ja Diosi. Ja jau jumasa oj ni yii ja castigo ba mas
tzatzi, xchi ja Jesusi.

Ja viguda jel pobre yaa slimosna
(Mr. 12:41-44)

21

1 Ja Jesusi ti yila huane yaajel limosna ja rico jumasa. Ti huax ya ochuque
ja ba cajón ja ba yoj templo.
2 Ti jac jun vigudaa. Ja yeni jel pobre pero ya och chab sat taq'uin blanca
sbiil yujile.
3 Ti yala ja Jesusi: —Ja mero smeranili, huax cala huabyexi, ja viguda iti jel
pobre pero mas yaa can ja yen que soc ja tantic rico jumasa.
4 Ja yenlei, quechan ja ba sobrae huax yaahue ja slimosnaei pero ja viguda
iti, pobre juntiro pero yaa can spetzanil ja janec' yioji. Mi ni ba stz'acol ja
suaeli, mi ni yiaj cana, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala oj jemuc ja templo
(Mt. 24:1-2; Mr. 13:1-2)

5 Como ti ni ay ja snebuman jumasa, ti och yale jastal jel tzamal ja templo.
Jel bi tzamal ja stojnali. Jel bi lec ja smajtan ja Dios huan yaajel ja cristiano
ja ba oj maconuc ja ba sc'ulajel ja templo. Jayuj ti yala ja Jesusi:
6 —Eso sí, jel tzamal huaxa huilahuex pero oj jacuc ja c'ac'u mi ni jun ton
oj can latzana. Polvo oj ch'ac can spetzanil.

*Ja señ*a *jastal oj to jacuc cuando oj xa ch'acuc ja mundo*
(Mt. 24:3-28; Mr. 13:3-23)

7 —Maestro, ala cabticon jas ora oj ec'uc ja jau ba. ¿Oj ma jnaaticon jas ora
oj ec'uc ja it ba? ¿Oj ma ajyuc señ*a*?
8 Ti yala ja Jesusi: —Moc ahuaa bajex ba oj lolajananic porque ja ora jahui
jel ja ma' oj yii ja jbiili: Quen ja Cristooni, oj chique. Jaxa tuqui: Ja yaani oj
xa ni ch'acotica, oj chiuque. Pero moc lomuc ahuaex caso.
9 Cuando huaxa huabyex huan loiltajel ja guerra, pleito, moc lom xihuanic
yuj porque t'ilan ni oj c'ot smeranil ja jastal iti. Pero ja jahui, mi to jauc oj c'ot
tic'an ja tiempo.
10 Ja lugar jumasa puro coraja oj yil sbaje. Ja gobierno jumasa oj ochuque
pleito.
11 Xihuel ja sbaj oj ajyuc ja templori. Jel oj ajyuc ja huaini. Oj ajyuc jitzan
chamel ja ba tuctuquil lugari, jaxa ba satq'uinali, oj iljuc ja jas jel oj yaa ja
xihueli. Nihuan señ*a* lec.
12 Pero ja mi tox ahuilahuex ja señ*a* jumasa jastal jahui, ja huenlexi oj
mochjanic, ti oj iijanic ja ba iglesia jumasa. Oj cho aaji ochanic preso ma oj
aaji ochanic ja ba sti sat ja ma' ay yateli soc ja ba sti sat ja gobierno jumasa.
Pero ja' yuj ja huaxa c'uanonex ja queni.
13 Pero mi jas oj sc'uluc. Soc ja jas huas sc'ulanei, oj yabye claro lec ja jas
huaxa c'uanexi.
14 Naahuic t'usan. Moc lom oja c'uluquex pensar jastal oj c'umananic. Mi
jauc oja c'uluquex pensar jastal oja colta bajex ja ora jahui
15 Porque ja quen oj cala huabyex jastal oj c'umananic. Oj ca vivoaxanic,
jaxa hua condraexi juntiro oj smac ja sti ja jas oja hualexi. Mi ni oj bob jas oj
sc'uluc ahuilexa.

16 Pero ja huenlexi, anima jauc ja hua nan atatexi, soc ja hua huermanoexi,
soc ja hua najtil ahuermanoexi, soc ja hua huamigoexi, oj ni yii apatiquexa.
Ay ni ma' oj chamuc ahuujilex ja huenlexa.
17 Lajan soc tz'i oj yilex spetzanil ja cristiano pero ja' yujil huaxa c'uanonex
ja queni.
18 Pero anima, porque q'uelahuilex ja stzotzil ja hua olomexi, cuenta ni
aya, ¡jauc to ma hualtzilexi!
19 Ta huan c'ax ec' ahuujilex spetzanil ja huocol jahui, oj ni ataex ja hua
vidaex ba jel lequi.
20 Cuando huaxa huilahuex ja Jerusaleni lot'obal xa yuj ja soldado jumasa,
yuj ni oj xa ch'acjuque con todo xchonabilea.
21 Jaxa matic tey ba Judea, mas lec aa xa huajuque ajnel ba huitz. Jaxa
matic tey ba yoj chonab ba Jerusaleni, mas lec a eluque ja tihui. Jaxa matic
tey ba huitzi, moc xa lom cumxuque ba yoj chonabi.
22 Ja c'ac'u jumasa iti ja' oj stup ja smul ja cristiano. Oj ni c'ot smeranil ja
jastal ni tz'ijbanubal ja ba slibro ja Diosi.
23 Jel ajul ja sbaj ja ixuque ja ma' cuchan yuj ja nihuac chameli soc ja ma'
ay yioj yal alatz huan chuunel yujili porque ja tiempo jahui jel ni yaj oj jacuc
ja huocola. Jun castigo ba jel tzatz juntiro oj yii ja cristiano jumasa jahui.
24 Jel ni ja ma' oj chamuc ja ba guerra, jaxa tuqui oj mochjuque. Oj iijuque
ja ba spetzanil ja lugari, ti oj aaji ochuque presoa. Jaxa ma' huax can ja ba
Jerusaleni oj ni batjuque yuj ja polestero. Ja jmojtic judioili ti oj ajyuque
ba sc'ab ja polestero jumasa masan to oj c'ot tic'an ja tiempo oj sc'uluque
mandar ja yenlei.

Ja jastal oj cho co jan ba satq'uinal ja Jesucristo
(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)

25 Ja tiempo jahui ja ba satq'uinali, oj tucbuc juntiro ja c'ac'u, jach ni ja luna,
jach ni ja c'anali pero ja' ni ja seṉ̃a lec ja jahua. Jaxa ba luumi, ja ba spetzanil
ja lugar jumasa oj jom juntiro. Mi oj snaa jas oj sc'uluque ja cristiano. Ja ma'
mojan yioj ja mari oj xihuuque yuj juntiro yuj ja sruidoili. Jel tzatz juntiro oj
spuctzuc sbaj.
26 Ja cristiano jumasa oj bobaxuc juntiro yuj ja jel xihuel ja sbaj ja jastal
oj to c'otuqui. Ja yip ja Dios ja jel tzatz ay ja ba satq'uinali, oj ni ch'ac syopes
spetzanil. Oj ch'ac lospujuc con ja jas tey ba satq'uinali.
27 Entonces spetzanil ja cristiano oj yilone oj cocon jan ja ba satq'uinali.
Jel tzatz juntiro oj cocon jan ja ba yoj asoni. Jel tzamal oj lijpuc juntiro ja
quijlabi.
28 Cuando huaxa huilahuex huax q'ue ja huocol jumasa jahui, tzatz lec la
ajiyex. A jachan ja hua pis'olomexi porque jel xa mojan ja ora oj c'ulajananic
librari.
29 Ja Jesusi ti och yal jun loila: —Q'uelahuilex ja steil ja higo ma chican jas
teil.
30 Cuando yaau xa ja spoohuili, huan ni xa naahuex que q'ue ta ni ja
stiempo jaa.
31 Jachuc cuando huaxa huilahuex ja cosa jumasa iti, naahuic t'usan que
oj xa jacuc ja Dios ja ma' huas sc'ulan mandari.
32 Huax cala, pero meran, ja jun lame cristiano jahui mi oj chamuque
masan to huax c'ot smeranil spetzanil ja jastal jahui.
33 Anima huax ch'ac ja satq'uinali soc ja luumi, pero ja jas huax cala t'ilan
ni oj c'ot smeranila.
34 Aa cuidadoex mi xa huaahuex yi lugar oj c'anc'onuc ac'ujol soc ja jas ay
ja ba mundo iti. Aa cuidado soc ja yuujel trago. Mi lom ja' oj huaj ac'ujolex ja

hua vidaex ba mundo. Ta mi xa huaa cuidadoex soc ja jahui, oj ch'uybuc ja
hua c'ujolexi porque cuando mi jauc huaxa c'ulanex pensari, huan tox huaj
ahuilex, ti xa ay jul ja Diosi.
35 Lajan soc jun pojhuic' jun ta ch'ayc'ujol huax co trampa. Jach oj co
spetzanil ja ma' ay ba xchanil xchiquin ja satq'uinali ja c'ac'u oj couc ja
castigo.
36 Jayuj q'uelan jacan ajyanic ja huenlexi. C'umanic ja Dios tola vida.
C'anahuic yi pavor ba oj scoltayex soc spetzanil ja jas oj to jacuqui soc ba
oj bob ochanic ja ba sti jsati como oj to ni cocon jan ja ba satq'uinali, xchi ja
Jesusi.
37 Ja Jesusi ti huan seejel ja ba templo ja sat c'ac'u, jaxa acuali, ti huax huaj
ja ba huitz Olivosi.
38 Jaxa huax el ja c'ac'u ti huax jac spetzanil ja cristiano. Huax jac smaclaye
ja yabal ja jas huan seejel ja ba yoj templo.

Yiaj yabal sbaje jastal oj syame ja Jesusi
(Mt. 26:1-5, 14-16; Mr. 14:1-2, 10-11; Jn. 11:45-53)

22

1 Jel xa mojan ay ja syalq'uinal ja judio jumasa. Culan ni yujile ja q'uin
jahui huas sueahue ja pan mey slevaduraili.
2 Ja nihuac pagre jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi huas
sleahue modo jastal oj bob smile ja Jesusi pero mi nix bob yujilea, como
huane xihuel yuj ja cristiano jumasa.
3 Entonces ja Satanasi ti jac ja ba stz'eel ja Judas ja ma' huax aaji sbiiluc
Iscariote. Ja yeni ja' ni june ja lajchahuane snebuman ja Jesusi.
4 Ja Judas jahui ti huaj sc'umuc ja nihuac pagre jumasa soc ja matic huas
sc'ulane mandar ja ba yoj templo. Ti och xchape yabalil jastal oj bob syame
ja Jesusi.
5 Jaxa yenle ja matic tey ba templo, jel gusto yabye juntiro. Ti yalahue que
oj bi yae yi taq'uin ja Judasi.
6 Ti sc'ulane tratoa. Jaxa Judasi ti och slee modo jastal oj bob sc'ul entregar
ja Jesusi pero nac'ul abal.

Ja último cena ja Cajualtiqui
(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25; Jn. 13:21-30; 1 Cor. 11:23-26)

7 Ti c'ot ja sc'ac'uil ja q'uin it huas sueahue ja pan it mey slevaduraili.
Ja c'ac'u jahui culan yujile huas smilahue jun chej cada syalq'uinal ja ba
smajtan ja Diosi.
8 Ja Jesusi ti seca ja Pedro soc ja Juani. Ti yal yabyea: —Caaxic. Cax tojbesic
ja ba oj huaacotiqui porque ja' xa mero syalq'uinal ja yaan c'ac'u.
9 —¿Ba huaxa c'ana oj chapticon ba? xchiye.
10 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Cuando ti xa ayex ja ba sti ja chonabi, ti oja taex
bej jun huinic q'uechan xch'ub. Nochohuic man oj och c'ot ja ba naitzi.
11 Jaxa suinquil ja naitz jahui oja jobex yi bay ja cuarto jau ba nalan chaani.
¿Ba bi oj sc'ux ja xchejil ja syalq'uinal ja Maestro soc ja snebuman jumasa?
utajic.
12 Jaxa yeni oj sea huilex jun nihuan cuarto ba nalan chaani, chapan xa. Ti
oja tojbesex leca, xchi ja Jesusi.
13 Ti huajyea. Ti ni staahue ja jastal ni alji yabye yuj ja Jesusi. Stojbese ja
ba oj ec' yujile ja syalq'uinali.
14 Cuando ja' xa ni yorail ja suaelei, ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti
ochye ba mesa.

15 Ti yala ja Jesusi: —Jel gusto juntiro huax cab ja lajan huantic huael ja
syalq'uinal iti porque oj xa ni chamcona.
16 Huax cala huabyex quechan xta último vuelta lajan huantic huael ja
huego. Oj to cho huaacotic lajan pero cuando ti xa ayotic ja ba huas sc'ulan
mandar ja Diosi, xchi.
17 Ja Jesusi ti syama ja vaso but'el yalel tz'usub. Sc'ana yi stz'acatal ja Diosi,
ti yalaa: —Iajic ja iti. Uc'anic apetzanilex.
18 Porque huax cala huabyex mi xa oj to cu otro vuelta ja yalel ja tz'usubi
masan to cuando oj sc'ul mandar ja Dios oj stzom spetzanil ja yuntiquili.
19 Ti syama ja pani. Ti cho sc'ana yi stz'acatal ja Diosi. Ti xet'aa. Ti yaa yi
ja snebuman jumasa. Ti yalaa: —Ja iti, ja' ni ja jcuerpo oj caa yuj ja huenlexi.
Cuando huaxa hueahuex otro vuelta, a jac ac'ujolex jastal caa jbaj con todo
jcuerpo yuj ja huenlexi.
20 Jach ni cho sc'ulan soc ja jun vaso yalel tz'usub. Yajni ch'ac huauquei, ja
Jesusi ti syama ja vaso jahui, ti yalaa: —Ja jun vaso yalel tz'usub iti, ja' xa ni
ja jchiq'uela. Ja Diosi sc'ulunej jun yajc'achil trato soc ja huenlexi, ja' cuando
xpec' ja jchiq'ueli oj bi huajanic libre soc ja hua mulexi.
21 Porque ja ma' oj ni sc'ulucon endregali ti ni culan ec' jmoc lajan ja ba
mesa iti.
22 Meran, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero oj ni chamcona como
t'ujpinubalon ni ba oj chamcona pero ¡pobre ja huinic jau ja ma' oj sc'ulucon
endregali! xchi ja Jesusi.
23 Jaxa snebuman jumasa ti och sob sbaje yenle itaa: —¿Mach ama junuc ja
oj sc'uluc ja jahui? xchiye.

¿Machunc'a ja mas nihuani?

24 Ja snebuman jumasa ja Jesusi ti q'ue sloilea: —¿Ay ama junuc ja quentic
ja ma' mas nihuan huax ilji? ¿Jas la chiyex ba? xchiye.
25 Ti yala ja Jesusi: —Q'uelahuilex, ja matic mi judiouqui, ja ma' ay yatel
yujilei, lajan soc huax och ajualalil. Jaxa cristiano jumasa tey ba sc'abei,
anima mi tzamaluc ja jas huas sc'ulane ja ma' ay yateli, pero huan nix c'anji
yile stz'acatala.
26 Pero ja huenlexi moc lom jach ajyanic ja jastal jahui. Ja ma' mas jel huas
snaa ahuujilexi, oj see sbaj que mi jas huas snaa, jaxa ma' mas nihuan ja
yateli, eso sí, ay yatel pero jach oj see sbaj jastal ja ma' huan c'ulajel mandari.
27 ¿Machunc'a ja mas nihuani? ¿Ja' ama ma' huax aaji ec' jan yi ja suaeli ma
ja' huan slechjel jan ja huaelali? ¿Mi ma jauc ni ja ma' huan smajlajel ja suael
huax aaji ec' jan yi ba? Iday, ja queni lajanon soc ja ma' huas slecha jan ja
huaelali.
28 Spetzanil ja huocol eq'uel cuji, ja huilunejex nia.
29 Jayuj oj caa ja hua huatelex como jastal ja jTat yaa qui ja catel ja queni.
30 Jaxa ba oj to jc'ul mandar ja queni, ti oj huaacotic lajana. Ja tihui
oj aajanic ochanic juezil. Oja tojbesex ja lajchau c'ole ja jmojtic israeleño
jumasa, x'utjiye yuj ja Jesusi.

Ja Jesusi yala que oj nacjuc yuj ja Pedro (Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

31 Ti cho yala ja Cajualtiqui: —Simón, q'uelahuile. Ja Satanasi sc'anunej
licencia ba oj yaa huilex jun huocol, pero tzatz lec. Mi oja naex ba oja huiex
ic'a.
32 Pero jc'ana ta yi ja Diosi ba mi oj ch'ay ac'ujol ja jas huaxa c'uani. Pero
cuando huala cumxi jmoc otro vuelta, ti xa colta ja hua huermano jumasa.

33 Ti yala ja Simoni: —Pero Cajual, puesto ayon oj ni huajcon amoca, anima
huax aaji ochcon preso. Puesto ayon oj chamcon amoc lajan.
34 —Pedro, huax cala huabi ja yaan acuali, ja mi tox oc' ja gallo, oxe vuelta
oja hual que mi xa naa jbaj, xchi ja Jesusi.

Mojxi ja yora ja suocoli

35 Ti cho yala ja Jesusi: —Cuando jecahuex sin morrali, ja it yora mi ni jun
centavo ahuiojexi soc mi ni ja hua xanabexi, ¿ay ama jas sc'ulan ahuilex palta
ba? —Pues, mi ni jas sc'ulan quiticon palta yena, xchiye.
36 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja yaani chapa bajex lec porque oj xa ni ahuilex
ja jas oj ni ec'uqui. Ja ma' ay smorrali, a yie soc a yii ja staq'uini. Jaxa ma' mey
smachiti, anima jauc ja xchompa oj xchoni, a sman ja smachiti.
37 Porque huax cala huabyex t'ilan ni oj c'ot smeranil ja jastal ni
tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi. Huan nix yala que oj ni aaji jmojuc ja ma'
jel malo. Como jach ni tz'ijbanubalona, jayuj t'ilan ni oj c'ot smeranila.
38 Ti yala ja yenlei: —Cajual, ay ni quiojticon chab machita. Ti yala ja
Jesusi: —Pues lec, malan soc.

Ja Jesusi sc'uman ja Dios ja ba Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)

39 Ja Jesusi cuando el ja tihui, ti huaj ja ba huitz Olivos, como jach ni culan
yujila. Ti ch'ac huaj nochan ja snebuman jumasa.
40 Ja c'otye ja ba huitz jahui, ti yala ja Jesusi: —C'umanic ja Diosi ba mi oja
lee ja hua mulexi.
41 Jaxa Jesusi ti spila sbaj jun maq'uea. Ti co mec'ana. Och sc'umuc ja Diosi:
42 —Tatey, ta jach huaxa c'ana, a ec' qui ja huocol iti, pero mi jauc ja jas
huax c'ana ja queni pero ja' ni ja jas huaxa c'ana ja hueni, xchi.
43 Huaj to yile, ti co jan jun ángel ja ba satq'uinali. Jac aajuc yi mas ja yipi.
44 Pero juntiro syatz'a sbaj ja yaltzili. Ti och sc'an yi mas stz'acatal ja Diosi.
Jaxa sticahui huego huego el yoc. Lajan soc chic' huax t'ujpiji man luum.
45 Yajni ch'ac sc'umuc ja Diosi, ti q'uea. Huaj ja bay ja snebuman jumasa.
Chamele huayel yuj ja stristeilei.
46 Ti yalaa: —¿Jasyuj ja huanex xta huayel ja huenlexi? Q'ueanic. C'umanic
ja Diosi ba mi oja lee ja hua mulexi.

Yamji ja Jesusi
(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

47 Cuando jach huan yaljel ja Jesusi, huaj to yile, ti c'ot jitzan ja cristiano. Ja
ma' mero bajtan yujilei, yena ni ja ma' Judas sbiil, ja' ni june ja lajchahuane
ja snebumani. Ti huaj c'uban ja ba stz'eel ja Jesusi ba oj yujtz'uc, como jach
ni ja scostumbreei.
48 —Judas, jel lec huax jac ahuujtz'ucon yena pero ahuionej ni lec jpatica.
Pero naa t'unuc, ti ni coelon jan ja ba satq'uinali, xchi ja Jesusi.
49 Ja smoj jumasa ja Jesusi, cuando yilahue jastal oj xa ec'uc ja cosa jumasa
iti, ti yalahuea: —Cajual ¿jas la chi? ¿Mi ma lec oj jaxticon machit? xchiye.
50 Iday, june ja yenlei huaj yaa yi ja smozo ja pagre mas nihuani. Sc'utzu el
yi ja stojol xchiquini.
51 —Jaxa huenlexi, ¿jasyuj jach huanex sc'ulajeli? Acta cani, xchi ja Jesusi.
Ti syama ja xchiquini. Ya staa sbaj huego.
52 Ja Jesusi ti yal yab ja nihuac pagre jumasa soc ja matic sepeil ja soldado
jumasa ba templo soc ja banquilal jumasa, spetzanil ja ma' oj xa nolc'abijuc
ja yeni: —¿Jasyujil ja soc machit soc garrote huax jac ayamonexi? ¿Yuj ama
lagronon ja quen ba?

53 Ja chaboxe c'ac'u ec' ta jani ti ni ajyiyon amoquex cada c'ac'u ba templo,
iday, mi ni t'usan jas ahualahuex caba. Pero ja huego oj ni ac'uluquex
ganar ja huenlexa porque ja' ni ora it tzatz lec huan huajel ja ma' suinquil
ja q'uiq'uinali.

Ja Pedro yala que mi snaa sbaj ja Jesusi
(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

54 Ti smochohue ja Jesusi. Ti yiaje ja ba snaj ja pagre mas nihuani. Jaxa
Pedro ti nochan och najtic najtica.
55 Jaxa ba snaj ja pagre mas nihuani, ti stzomo sbaje jun montón cristiano.
Ti ochye culan ba sti ja c'aq'ui. Ti cho och culan ja Pedro soc ja yenlei.
56 Entonces jun criada, yajni yila ti culan ec' lajan ja ba sti ja c'aq'ui, ti
stojtoq'uela leca. Ti yalaa: —¡Pero ja tan huinic iti ja' ni smoj ja tan Jesús jahui!
xchi.
57 Pero ja Pedro: —Nana, ¡pero mi ni t'un huax naa sbaj ja huinic jahui!
xchi.
58 Ja mas tzaani ti cho ilji ja Pedro: —Jach ni ja hueni, amoj ni abajex soc ja
yena, x'utji. —Miyuc, mi quenuc, xchi ja Pedro.
59 Jaxa ec' ta mojan jun ora, ti cho alji yaba: —Meran, ja tan huinic iti smoj
ni sbaje soca. Sbaj ni Galilea ja yen chomajquil tac, xchi, pero jel tzatz juntiro
ja stii.
60 Ti yala ja Pedro: —Tata, mix naa jasunc'a huana yaljeli. Cuando jach to
huan yaljeli, ti oc' ja galloa.
61 Jaxa Cajualtiqui ti sutu sbaja. Ti sq'uela lec ja Pedroa. Ti jac sc'ujol ja
Pedro ja jas alji yab yuj ja Cajualtiqui, ja cuando mi to bix oc' ja gallo, oxe bi
vuelta oj yal que mi snaa sbaj.
62 Ti xa el ja Pedroa. Ti och smil sbaj oq'uela.

C'ulaji yi burla ja Jesusi
(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

63 Ja huinique jumasa jau ja ma' ti xa ni ay ba sc'abe ja Jesusi ti och yaahue
yi burlaa. Ti cho och smaq'uea.
64 Ti smacahue yi ja sati. Ti och yaahue yi vuelta ja ba xchoji. Ti yalahuea:
—Ala machunc'a huas smac'ahua ba.
65 Jaxa tuqui ba sbiil ba mi sbiiluc huax yutaje.

Ja Jesusi iiji och ba yoj juntai
(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

66 Cuando el ja c'ac'u ti stzomo sbaje ja banquilal jumasa soc ja nihuac
pagre jumasa soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi. Ti yiaje och ja
Jesusi ja ba junta ja ba tzoman spetzanil ja cristiano. Ti sobohue yia:
67 —Ala cabticon ba, ¿huen ama Cristoa? xchiye. Ti yala ja Jesusi: —Anima
huax cala huabyex ta quena, mi ni oja c'uuconexa.
68 Ta huan c'ax c'an ac'ujolex machunc'a ja Cristoi, mi ni oja hualex caba,
soc mi ni oja sijpuconexa.
69 Ja queni coelon jan ja ba satq'uinali pero ja huego oj xa huajcon ja ba
mero stz'eel ja Dios ba jel juntiro ja yipi.
70 Ti och yalea: —¡Ja huena ni ja yunin ja Dios ta jachuqui! —Pues quena.
¿Jasyuj huaxa jobohuexi? xchi ja Jesusi.
71 Ti yalahue ja yenlei: —Pues, ¿jas yatel cujtic mas testigo? ¡Mismo quentic
cabtic ta ja jas el ta ba sti tac! xchiye xta.

Ja Jesusi c'ulaji endregal ja ba sti sat ja Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

23

1 Spetzanil ja cristiano ja janec' stzomonej sbajei, ti yiaje och ja Jesús ja ba
sti sat ja Pilato.
2 Ti och slee yi ja smula: —Ja huinic iti co ta cujticon ja jas huan sc'ulajel
ec' ja ba jlugartiqui. Huan somjel yi ja s'olom ja cristiano. Mi bi oj caaticon
yi contribución ja gobierno Cesari. Huax cho stoyo sbaj que yen bi ja Cristo
tzaubal bi yuj ja Diosi. Rey ni bia, xchiye xta.
3 Entonces ja Pilato ti yalaa: —Entonces, ¡ja huena ni ja sreya ja judio
jumasa ta jachuqui! —Como huen ita ni huaxa hualaa, xchi ja Jesusi.
4 Ja Pilato ti yal yabye ja nihuac pagre jumasa soc ja cristiano jumasa: —Ja
huinic iti mi ni jun smul huax taa ja queni, xchi.
5 Pero ja yenlei mas to jel tzatz huaj ja stiei: —Huan somjel juntiro ja
cristiano jumasa sbaj Judea soc ja jas huan seejeli. Q'ue stul ba Galilea. El
ta jul man ili, xchiye xta.

Ja Jesusi cho c'ulaji endregal ja ba sti sat ja Herodesi

6 Ja Pilato yajni yab ja jastal iti, ti sobo ta galileño ja Jesusi.
7 Yajni alji yab que galileño nia, ti seca ja ba sti sat ja Herodesa, como yena
ni gobierno ay ja ba Galilea pero ja c'ac'u jumasa jahui, ti ni ay c'ot ja ba
Jerusalena.
8 Jaxa Herodesi yajni yila ja sat ja Jesusi, jel gustoaxi juntiro. Ay xa tiempo
huas sc'ana oj snaa sbaj. Yabunej lec yabalil ja Jesusi. Jel ja sgusto oj yil oj
sc'ul jun milagro.
9 Ti och sc'an yi sc'ujol jitzan cosaa. Pero ja Jesusi mi ni jun palabra
c'umania.
10 Jaxa tihui tey ja nihuac pagre jumasa soc ja matic huas sea ja smandar
ja Moisesi. Mas to jel tzatz huane sleejel yi ja smuli.
11 Ja Herodesi soc ja soldado jumasa ti och yixtalauquea. Ti ya slape jun
sc'u ba jel tzamal ja jastal huas slapa ja reyi, pero puro burla huane. Ja el ja
sganae ja jastal huan sc'ulajel yii, ja Herodesi ti cho seca och ja ba sc'ab ja
Pilato.
12 Ja Pilato soc ja Herodesi mero scondra sbaje ajyi pero ja c'ac'u jahui,
yamigoan sbaje.

Yalahue que t'ilan oj chamuc ja Jesusi
(Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39-19:16)

13 Ja Pilato ti spaya jan ja nihuac pagre jumasa soc ja matic ay yatel yujilei,
spetzanil ja cristiano jumasa.
14 Ti och yala: —Q'uelahuilex, ja huenlexi ja huiajex jan ja huinic iti. Huaxa
hualahuex que huas somo ja s'olom ja cristiano. Ti ba sti asatex jitzan ja jas
jobo ta yii, pero ja queni mi ni jun smul huax taa yi ja jastal huanex yaljeli.
15 Jach ni ja Herodes chomajquili, cho seca jan qui otro vuelta. Ti huaxa
huabyexa, mi ni jun sbej que oj chamuca.
16 Eso sí, oj yii castigo pero oj ni jsijpuca, xchi ja gobierno Pilato.
17 Ja ba q'uin jahui, culan ni yujile huax ya el libre jun presoanum ja Pilato
18 Jayuj ja cristiano jumasa ti och yalea: —¡A chamuc! ¡Mix c'anaticon! ¡Ja'
huax c'anaticon oj el libre ja Barrabasi! pero xch'eljiye xta ahuanel.
19 Ja Barrabás jahui aaji och preso yuj ja ya q'ue jun nihuan pleito ja ba
yojol ja chonab jahui, cho milhuani.
20 Ti cho c'umani otro vuelta ja Pilato porque ay ni sgana oj sijpuc ja Jesusi.
21 Pero ja cristiano ti cho och ahuanuquea: —¡A cham ba cruz, a cham ba
cruz! xchiye xta.

22 Ti cho yala ba yoxil vuelta ja Pilato: —¡Pe mi jas malo huan sc'ulajel tac!
¡Mi ni jun sbej ba oj chamuca! Oj caa yi castigo, ti oj sijpuca, xchi ja Pilato.
23 Pero ja cristiano mas jel tzatz q'ue ahuanuque. Huane xta ni yaljel que
oj ni chamuc ja ba cruza. Yuj ja jel ni tzatz ja stie ja yenlei soc ja nihuac pagre
jumasa, jayuj sc'ulane ni ganara.
24 Jaxa Pilato ti xa yaa orden ba oj sc'uluque yi ja jastal huas sc'ana ja yenlei.
25 Ti ya el libre ja huinic jau huan ni sc'anahuei, ja huinic jau ma' aaji och
preso yuj ja milhuani, cho ya q'ue jun nihuan pleito. Ti xa c'ulaji endregal ja
Jesús ja ba sc'ab ja soldado ja jastal ni yalahue ja cristiano jumasa.

Aaji locan ba cruz ja Jesusi
(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

26 Jaxa soldado jumasa ti yiaje ja Jesusi. Cuando ti xa aye ba beji, ti yilahue
tey jun huinic suinquil ja Cirene, Simón sbiil. Huan tox ch'ac juluc ja ba
huitzi. Ti spayahue ba oj sq'uech ja cruzi. Ti huaj nochan ja ba spatic ja
Jesusi.
27 Ti cho nochane jun nole lec ja cristiano soc jitzan ja ixuque huane
oq'ueli. Huane mebaoq'uel yuj ja stristeilei.
28 Ti sutu sbaj ja Jesusi. Ti yalaa: —Ixuque ba Jerusalén, mi la ocyex yuj ja
queni. Mas lec, a oc' xchabil ja hua satexi yuj ja hua huocolexi soc ja suocol
ja hua huuntiquilexi,
29 Porque oj ni c'otuc ja c'ac'u mas lec oj yil ja ma' mi ni nunca yila
unticaneli. Ti oja hualexa: Mas lec juntiro ja ixuque ma' mi yila unticaneli,
ja ma' mi ni nunca ya chunuc ja yal alatzi. Jach ni oja hualex ja c'ac'u jumasa
jahui.
30 Jaxa cristiano jumasa ti oj och yala: Mas lec huan xa sama sbaj ja
lumq'uinali que no que lom jel huantic yiijel ja castigo iti. Tuu xa huax cabtic
ja satq'uinali, oj chiuque.
31 Ja cristiano, q'uelahuil jas huane sc'ulajel ja huego y ti to ayona pero
¡majlayic! Cuando huax jac ja scastigoei, ¡pegor oj huajuque juntiro! xchi ja
Jesusi.
32 Soc ti yioje chahuane huinique ja ma' co soc ja smulei. Lajan bi oj
chamuque soc ja Jesusi.
33 Cuando c'otye ja ba huitz jau huax aaji sbiiluc s'olom chamhuiniquili,
jaxa tihui ti yaahue q'ue locan ba cruza. Jaxa chahuane huinic jau ma' co soc
ja smulei, ja juni ti aaji q'ue ba lado stojol sc'ab ja Jesús ja ba stz'eel ja scruzi,
jaxa otro juni ba lado surdero.
34 Ti yala ja Jesusi: —Tatey, c'ulan perdonar ja cristiano jumasa. Mi
snaahue jasunc'a huane sc'ulajeli. Ja soldado jumasa ti sc'ulane ripar ja sc'u
ja Jesusi ba oj spil sbaje ja janec' aye ja yenlei.
35 Jaxa cristiano, q'uelan jacane xta c'ote, jaxa ma' ay yateli huane xta burla
sbaj ja Jesusi: —Jel scolta ja cristiano jumasa tac. Ja huego, ta Cristo c'a
meran, ¡a scolta sbaj ja yen mismo ba, como tzaubal ni bi yuj ja Diosi! xchiye
xta.
36 Jach ni ja soldado jumasa, cho och yaahue yi burla. Ochye c'uban, ti
yaahue yi vinagre ba oj yue.
37 Ti yalahuea: —¡Ta huen c'a sreya ja judio jumasa, colta baj ja huen
mismo ba!
38 Jaxa ba lado bay ja s'olom ja Jesusi ti yaahue pac'an jun juuna.
Tz'ijbanubal oxe abal ja ba juun jahui, ja' ni ja abal griego soc latina soc
hebrea: Ja huinic iti, ja' ni ja srey ja judio jumasa. Jach ni xchi ja ba
tz'ijbanubali.

39 Jaxa june ja ma' locan ec' ja ma' ay ni smul merani, ti och bulbunuca:
—Ta huen c'a ja Cristoa merani, colta baj ja huen mismo ba, cho coltayoticon
ja quenticoni, xyutaj.
40 Jaxa smoj mulanumili ti yalaa: —Ch'abanan ja hueni. ¡Mi ni t'un huala
xiu yuj ja Diosi, iday, ti aya ba yojol ja castigo! Jaxa yeni huan yiijel ja castigo
jastal huantic yiijel ja quentiqui,
41 Pero ja huinic iti mi ni jas malo sc'ulana. Ja quentiqui ay ni lec sbej huax
quiajtic ja huocola. Sbej ni huantic stupel ja jastic ch'ac jc'ultiqui.
42 Ja huinic jahui ti yal yab ja Jesusi: —Cuando huala c'ot ja ba oja c'ul
mandari, xa naahuon t'usan ja queni, xchi.
43 Ti yala ja Jesusi: —Huax cala huabi, pero meran, ja yaan c'ac'u ti ni oj
c'um jbajtic ja ba lugar jau jel tzamali.

Cham ja Jesusi
(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

44 Cuando oj xa sta ja nalan c'ac'u, ti q'uicbi juntiro ja q'uinali. Ti to cho
lijpi ja mojan nalan tz'elan c'ac'u.
45 Ja c'ac'u tupi, jaxa nihuan scortinail ja templo ti xch'ia con sbaj snalan.
46 Ja Jesusi ti ahuani tzatz leca: —Tatey, iaj xa ja caltzili. Quechan ch'ac yal
ja jachuqui, ti chama.
47 Jaxa scapitanil ja soldado jumasa jahui, cuando yila jastal huaji, ti och
sc'an yi stz'acatal ja Diosi: —Meran ja huinic iti lequil huinic nia.
48 Spetzanil ja cristiano ja matic teyi, yajni yilahue jastal huaji, ti xa elye ja
tihua. Mi snaa jas oj sc'uluque soc ja spensarei.
49 Jaxa spetzanil ja yamigo jumasa ja Jesusi soc ja ixuque jau ja ma' ti
nochane jan man ba Galilea, ti huane sq'ueljel najat spetzanil ja jastal ch'ac
ec'uqui.

Ti aaji och ba jun q'ueen ja Jesusi
(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

50 Ay jun huinic ja tihui, José sbiil. Ti culan ba Arimatea ajyi, ja' ni jun
hacienda sbaj Judea. Ja yeni ay yatel soc ja smoj judioili. Lequil huinic nia
soc jel toj.
51 Ja yeni huan ni smajlajel jas ora oj sc'ul mandar ja Diosi. Como mi ni
xch'ica sbaj ja jas ch'ac sc'uluc ja smoj jumasa, mi ni lajanuc staa sbajea.
52 Ja José jahui ti huaj sc'an yi ja Pilato ja scuerpo ja Jesusi,
53 Entonces ti huaja. Ti ya couc ja ba cruzi. Sbech'a soc jun sábana. Ti yaa
ba jun q'ueen pero ja q'ueen jahui jotobal ba jun patac'. Mi to ni ma' huax
mucji ba q'ueen jahua.
54 Ja c'ac'u jau mucxi ja Jesusi, ja' ni ja c'ac'u huax q'ue xchap sbaj ja judio
jumasa ba oj stalnaye ja sc'ac'uil ja sijlelei. Oj xa mucxuc altiro ja c'ac'u.
55 Jaxa ixuque jumasa ja ma' nochane jan masan ba Galilea, ti huaj yile ja
sq'uejnal ja Jesusi. Yilahue ja jastal aaji can ja scuerpo.
56 Ti cumxiye ja ba sposadaei. Ti xchapahue yi jun yajnal ba jex ajbani ja
yiq'uili soc ja yajnal ja ba oj saxe yi ja scuerpo ja Jesusi. Ti jijliye ja sc'ac'uil
ja sijlelei, ja jastal ni huas sc'uane ja smandar ja judio jumasa.

Sacui ja Jesusi
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

24

1 Jaxa sbajtanil c'ac'u ja semana, ja' ni ja c'ac'u domingo, ja ixuque jahui saj
to lec huajye ja ba q'ueeni. Yiaje ja yajnal it xchapahuei, como jel nix ajbani
ja yiq'uila. Soc ay otro ixuque huaj mojtajuque yuj.
2 Cuando c'otye ja tihui, jaxa ton ja macji can soc ja sti ja q'ueeni, tz'elan xa
ec' staahue.
3 Ti ochye ba yoj q'ueeni pero mi ni staahue ja scuerpo ja Cajualtic Jesusi.
4 Jel huane xihuel juntiro. Mi snaa jas oj sc'uluque. Huaj to yile, ti tec'an
ec' ba stz'eele chahuane huinique, jaxa sc'uei, jex lijpi juntiro.
5 Como jel huane xihuel, ti ch'ac snujbuc ja sate ja ba luumi. Ti yala ja
huiniquei: —¿Jas huanex ec' ja il ba? Ja ili, ja' sbaj ja chamhuiniqui, mi jauc
sbaj ja ma' sac'an xa.
6 Ja ma' huaxa leahuexi mi xa teyuc ja ili. Sacui ta nia. ¿Mi ma huax jac
ac'ujolex ja jas yala cuando ti to ay ba Galilea ba?
7 Ti ni bi coel jan ja ba satq'uinali pero anima, oj ni bi c'ulajuc endregal ja
ba sc'ab ja mulanum jumasa. Oj ni bi aajuc q'ue locan ja ba cruza pero ba
yoxil c'ac'u oj ni bi sac-huuca, ¿mi ma xa naahuex ba? xchi ja angeli.
8 Jaxa yenlei ti xa jac sc'ujole ja jas yala meran ja Jesusi.
9 Ti xa cumxiye ja bay ja juluchuane secabanum ja Jesusi soc ja tuc ja ma'
ti ni ayei. Ti ch'ac yale spetzanil ja jastaltic yilahuei.
10 Jaxa ma' yiaj och ja razoni, ja' ni ja María sbaj Magdala, soc ja Juana, soc
ja María snan ja Jacobo, soc ay otro ixuquei.
11 Pero ja juluchuane secabanum ja Jesusi ti yalahuea: —Ja' ama mojex ja
loco ja huenlexi. ¡Jastal oj c'uucticon ja jahui!
12 Pero ja Pedro ti ela, pero ajnel huaj yil ja ba q'ueeni. Huaj to yil ja ba yoj
q'ueeni, quechan ti pacan ec' ja sábana. Cuando cumxi ja ba naitz ja baye ja
smoj jumasa, jel juntiro huan pensar ja jastal eq'ui.

Ja Jesusi sea sbaj yi chab huinic ja ba yal hacienda Emausi (Mr. 16:12-13)

13 Ja mismo c'ac'u jahui chahuane ja snebuman ja Jesusi ti huajume ba jun
yal hacienda, Emaús sbiil. Mojan oxe lehua yioj ba Jerusaleni.
14 Ja' ni mero sloile ja jastal yabye ch'ac ec'uqui.
15 Cuando huane lec loili, ja' ni huane yaljela. Huaj to yile, tey ba stz'eele ja
Jesusi. Ja bej yioje ja yenlei ja mismo bej cho yiaj ja Jesusi.
16 Iday, ja yenlei mi ni t'un bob snae sbaj machunc'aa.
17 Ti yala ja Jesusi: —¿Jasunc'a huanex yaljel ja ba bej ba? ¿Jasyuj jel triste
ayex ba?
18 Ti yala jan ja ma' Cleofas sbiili, ja' ni june ja chahuane huinique jahui:
—Pero spetzanil ja cristiano ja sbaj Jerusaleni, mi ni june ma' mi yabunejuc
ja jastal ch'ac ec'uc ja c'ac'u jumasa iti. ¿Quechan ma huen mi to xa huab ba?
19 —Pero ¿jasunc'a ec' ba? xchi ja Jesusi. —¿Mi ma xa huab yabalil ja Jesús
nazareño ba? Jun huinic pero mero aluman-Dios. Jel tzatz ja yateli soc jel
nihuan juntiro ja jas huax yala. Jel tzatz ay ja ba sti sat ja Diosi, jaxa ba yojol
ja cristiano, jel nihuan ja jas sc'ulani.
20 Pero ja nihuac pagre jumasa soc ja ma' ay yatel cujtiqui xchapahue
yabalil que oj bi chamuc. Yaahue q'ue locan ba cruz.
21 Pero ja quenticoni nihuan jc'ujolticon ba oj sc'ulucotic librar ja janec'
israeleñootic ja ba sc'ab ja jcondratiqui. Jel ja jas sc'ulani pero iday, ja huego
ay xa oxe c'ac'u aaji q'ue locan ja ba cruzi.
22 Jaxa huaaxa saj to lequi, huaj chaboxe ixuc ja jmojticoni. Huajye ba
sq'uejnali pero iday, jel xiuye juntiro

23 Porque mi staahue ja scuerpo. Ti jac yale cabticon que snajsatine bi
chaboxe ángel. Ti bi alji yabye que ja Jesús sacui ta bi.
24 Ti cho huajye chaboxe ja jmojticon huiniquil ja ba q'ueeni. Pero jach
ni staahue ja jastal ni yalahue ja ixuquei. Pero ja scuerpo ja Jesusi mi ni bi
yilahuea.
25 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi, ¡jel huocol juntiro huaxa c'uanex! ¿Mi ni
ma t'un huax jac ac'ujolex ta mi meranuc ja jas yala ja aluman-Dios jumasa?
26 ¿Mi ma bajtanuc ni t'ilan jel oj yii huocol ja Cristo ba? ¿Jaxa mas tzaani oj
ni huajuc ja ba huax lijpia?
27 Ti och yal ja jastal huax taji ti' ja Cristo ja ba spetzanil ja slibro ja Diosi.
Och stul ja jas stz'ijba can ja Moisesi masan ch'ac ec'uc ja libro stz'ijba can
spetzanil ja aluman-Dios jumasa.
28 Yajni c'otye ja ba yal hacienda ja ba huajumei, jaxa Jesusi sea sbaj que
mas najat oj huajuc.
29 Pero ja yenlei ti sc'ulane fuerza que oj can soquea: —¿Mi ma mas lec oj
xa canan jmocticon porque och ta c'ac'u? Lajan soc acual xa nia. Entonces
yajni yab ja Jesusi, ti xa och och ja ba yoj naitza. Can soc ja yenlei.
30 Yajni ti xa culane ja ba mesa, ti syama ja pani. Ti sc'ana yi stz'acatal ja
Diosi. Ti xet'a yi xen yamana. Ti yaa yi ja yenlei.
31 Ti to jac lec sc'ujole machunc'aa. Quechan pavor snaahue machunc'a,
huaj to yile, ch'ay huego.
32 Ti och yal sbaje yenle itaa: —¿Mi ma jel alegre huaj ja hua hualtzili
cuando huan loil jan jmoctic ja ba beji, como ja' ni huan seejel quitic ja jas
tz'ijbanubal ja ba slibro ja Diosi? huax yutaj sbaje.
33 Y mi smajlaye mas. Cho yiaj ja sbejei. Cho cumxiye ja mismo ora ja acual
jahui ja ba Jerusaleni. Ti ni staahue tzoman ja juluchuane jecabanumi soc ja
smoje jumasa.
34 Ja' ni huane xta ni yaljela: —Meran nia, sacui ta ni ja Cajualtica. Meran
ni yila ja Simona, xchiye xta.
35 Jaxa chahuane jau cumxiye jan yilahue ja Cajualtiqui, ti och xchole ja
jastal yilahue ja ba beji. Pero ti to bi snaahue sbaj ja cuando spila ja pani.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja snebuman jumasa
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)

36 Cuando jach to huane yaljeli, huaj to yile, ti tec'an ec' ba snalane ja Jesusi.
Ti aaji yile Diosa.
37 Pero ja yenlei xlasasi ch'ac huajuc ja xchiq'uelei. Juntiro jel och ja
xihuelei. Huax yalahue que altzilal bi huax yilahue.
38 Pero ja Jesusi ti yalaa: —¿Jasyuj jel huanex xihuel ja huenlex ba? ¿Jas sbej
huan xta tz'iptz'unuc ja hua c'ujolexi?
39 Q'uelahuilex ja coc jc'abi. Quena ni merana. Yamahuonic.
Q'uelahuonic. Jun altzilal mey scuerpo ja jastal huaxa huilahuonex ja
queni, xchi ja Jesusi.
40 Ch'ac yal ja jastal iti, ti sea ja yoc sc'abi.
41 Jaxa yenlei jel sgustoe juntiro pero jel jomel ja s'olomei, jayuj mi mero
huas sc'uane. Yajni yila ja Jesusi, ti yalaa: —¿Ay ama jas ahuiojex ba oj cabtic?
42 Ti yaahue yi jun pedazo bacbel chaya soc jun penca chab.
43 Jaxa Jesusi ti yiaja. Och sc'ux ja ba sti sat ja yenlei, cho sloo ja chabi.
44 Ti yalaa: —Ja jastal ch'ac ec' cujili, como jach cala huabyex cuando ti to ni
ayon amoquex ajyi. Spetzanil ja jas tz'ijbanubal ja ba smandar ja Moisesi soc
ja ba slibro ja aluman-Dios jumasa soc ja libro ja Salmo jumasa t'ilan ch'ac
c'ot smeranila.

45 Soc ja jas yala ja Jesús ja ora jahui, ti to jac sc'ujole jas sbej ja jas
tz'ijbanubal ja ba slibro ja Diosi.
46 Ti cho yala ja Jesusi: —Ja Cristo t'ilan ni bi oj chamuca, jaxa ba yoxil c'ac'u
oj ni sac-huuca. ¡Pero quena ni ja Cristoon tac!
47 Jaxa ba spetzanil ja lugar jumasa oj xa ch'ac loiltaxuc ja jas yajc'achil
ch'ac ta ec'uqui ba oj suchuc ja sc'ujol ja cristiano soc ba oj c'ulajuc perdonar
ja smulei, pero ja' ni yuj ja jastal ch'ac ta ec' cujili. Ti oj q'ue tulxuc ja sloiltajel
ja ba Jerusaleni.
48 Pero ja huenlexi testigoex nia porque ahuilunejex ja jas ch'ac ta ec' cujili.
49 Pero q'uelahuilex. Oj ni jec ahuilex ja Espíritu Santo ja jastal ni yalunej
ja jTati. Pero cananic ja il ba Jerusaleni masan to oj yaa hui ja hua huipex ja
Diosi, x'utjiye yuj ja Jesusi.

Iiji q'ue ba satq'uinal ja Jesusi
(Mr. 16:19-20)

50 Ja Jesusi soc spetzanil ja snebumani ti huajye ba Betania. Ja Jesusi ti ya
q'ueuc ja sc'abi. Sc'ulan bendiciar ja yenlei.
51 Cuando ch'ac sc'ul bendiciari, ti spila sbaj soc ja yenlei. Ti xa iiji q'ue ja
ba satq'uinali.
52 Jaxa snebuman jumasa ti coye mec'ana. Yaahue yi stz'acatal ja Diosi.
Entonces ti xa cumxiye ja ba Jerusaleni pero jel gusto aye juntiro.
53 Tola vida huax huajye ba templo. Huas sc'anahue yi stz'acatal ja Diosi.
Ti ch'aca. Amén.

El Santo Evangelio Según San Juan
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Juani

Ja ma' yala jastal ay ja Diosi pax ni cristianoila

1 Ja cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, ti xa ni ay ja yen ja ma' yala cabtic
jastal ay ja Diosi. Tey ba stz'eel ja Dios Tatali, como Dios ni ja yen chomajquili.
2 Ti ni culan soc lajan ja Dios ja yora mi tox cujlaji ja satq'uinali.
3 Yuj ja yeni, c'ulaji spetzanil ja jastic ay ja ba luumi soc ja ba satq'uinali.
Mi ni jun cosa ba mi sc'ulan ja yeni.
4 Ja yeni yaa sac'anil spetzanil ja jas sac'an ay ja ba luumi, pero yip ni yena.
Jaxa sac'anil yaa ja yeni, ya ijlabanuc ja spensar ja cristiano ba oj snaa ja cosa
ba lequi soc ja ba mi lecuqui.
5 Anima ti aye ba yoj q'uiq'uinal ja cristiano; yena ni huan ijlabanel ja ba
sc'ujolei. Mix bob macxuc ja yijlabi.
6 Ajyi jun huinic jecubal yuj ja Diosi, jaxa huinic jahui, Juan sbiil.
7 Ja yeni jac yal ja smeranili, ja' ni huan xa staajel ti' ja yen ja ma' huax ya
ijlabanuc ja sbej ja cristiano siquiera oj c'uajuc yi ja jas huan yaljeli.
8 Porque ja Juani, mi yenuc ya ijlabanuc ja cristiano. Ja yeni, quechan
jecubal ba oj yal cabtic jastal ay ja ma' huax ya ijlabanuc ja jbejtiqui.
9 Pero ja ma' meran huax ijlabani, huax cho ya ijlabanuc ja sc'ujol ja
cristiano, oj xa ni q'ue ya chijcajuc ba sat ja cristiano ja ora jahui.
10 Ti ni ay ja ba mundo ja yen ja ma' jac yal cabtic jastal ay ja Diosi. Yuj ja
yeni, c'ulaji ja mundo pero ja cristiano mi snaahue machunc'a.
11 Ti co jan ja ba mundo ja ba sc'uluneji. Ay svida ja cristiano pero ja' yuj ja
yeni, pero iday, mi ni c'ulaji casoa.
12 Pero mi spetzaniluque. Ay ma' sc'ulane recibir, jaxa yenlei, sc'uane nia.
Ti alji yabye que oj xa ochuque cuenta como jastal yuntiquil ja Diosi.
13 Pero tuc juntiro. Mi jachucuc como jastal jun cualquiera nanal tatal. Ja
yenlei huas sc'ana oj ajyuc yuntiquile, jayuj huax manxi ja yal untiqui. Pero
ja ma' huas sc'uan meran ja Diosi, och ta ni mero yuntiquil ja Diosa.
14 Ja yen ja ma' yala cabtic jastal ay ja Diosi pax cristianoil. Ja quenticoni,
ti ajyiticon soc chaboxe tiempo. Quilaticon jastal huax lijpi, jaxa yateli, jel
tzamal juntiro. Quechan único ja yunin ja Dios Tatali huax bob lijpuc ja jastal
quilaticoni. Jel yaj juntiro ja sc'ujoli soc puro meran ja jas yala.
15 Ata huabilex jastal taaji ti' yuj ja Juan ja ma' huax yaa bautismo ja tiempo
jahui. Ti yala ja jastal iti: —Ja huinic iti, ja' ni huanon staajel tia. Cala ni
que ti oj jac tzaan ja ba jpatic ja queni, pero ja mero smeranili, ti ni ay ja
yeni porque cuando mi to la manxiyoni, ti xa ni ay ja yena, xchi ni ja Juan ja
tiempo jahui.
16 Ja yeni mi ni jas huas sc'ulan yi paltaa, jaxa jas yioji, jel juntiro ja spavor
jmoctiqui. Mi ajtaben ja sbendicion huax yaa quitiqui.
17 Eso sí, ja mandar jumasa, yen yaa quitic ja Moisesi, pero ta mi c'a jauc
jac ja Jesucristo, mi ni oj naatic jastal jel yaj huax yabyotica, mi ni oj cabtic ja
smeranila.
18 Mi ni nunca ma' yila ja sat ja Diosi, pero ja yunin jel yaj huax yabi, ti ni
ay ja ba stz'eel ja Tatal Diosi. Yena ni sea quitic jastal ay ja Diosi.

Ja Juani, jel tzamal ja jastal staa ti' ja Jesucristo
(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

19 Ja jmojticon judioil jumasa ja ba Jerusaleni, ti secahue ja jpagreticon soc
ja levita jumasa ja ma' ay yatele ja ba templo. Jecjiye ba oj huaj sobe yi ja
Juan machunc'a ja yeni.
20 Ja Juani ti yala claro leca: —Ja queni, mi quenucon ja Cristo ja ma' jecubal
yuj ja Diosi, xchi.
21 —¿Machunquiluca huen ba? Entonces ¿huen ama aluman-Dios Eliasa?
xchiye. Ti yala ja Juani: —Pues miyuc. Ti cho sobohue yi otro vuelta:
—Entonces, ¿huen ama aluman-Dios it t'ilan ni oj to jacuqui? —Miyuc, xchi
ja Juani.
22 —Pues ala cabticon mach aya ba, porque t'ilan oj snaa ja ma' secahuoti-
coni. Ala cabticon jasunc'a ja hua chol huana ec' ja il ba, xchiye.
23 Ti yala ja Juani: —Pues quena ni ja ma' jel bi tzatz oj c'umanuc ec' ja ba
ch'ayan lugar:
Ja jastal huaxa jamahuex ja bej ja cuando oj jac ja ma' ay yateli, jach oja
huaex puesto ja hua c'ujolexi porque oj xa jacuc ja Cajualtiqui,
la chiyon ni ec'a. Najate jach ni yala ja aluman-Dios Isaías que jach oj cale,
xchi ja Juani.
24 Ja huinique jahui, ja' ni jecubale yuj ja fariseo jumasa.
25 Ti cho sobohue yi ja Juani: —Entonces ta mi c'a huenuc ja Cristoa soc mi
ni ja aluman-Dios Eliasi, soc mi ni ja aluman-Dios jau oj to jacuqui, ¿jasyuj
huaxa huaa bautismo ba?
26 Ti yala ja Juani: —Eso sí, meran nia, huan nix ca yii ja' ja cristianoa. Pero
ay ma' ti xa ay jmoctic ja quentiqui pero ja huenlexi, mi to xa naahuex sbaj.
27 Ja quen ja huego, ti ayon ja ili pero majlayic, jechel chabe ay ma' oj jacuc,
jaxa yeni, como bajtan xa ni ay yuj ja queni. Pero mi ni oj maconucon yuj oj
sop yi ja xanabi, xchi ja Juani.
28 Ja ora jau jobji yi ja Juani, ti ni aye ba jun lugar Betábara, ja' ni ja ba mojan
ja sti ja nihuanja Jordani, ja ba lado spunto ja ba huax el q'uen ja c'ac'u, ja ba
huan nix ya yii ja' ja cristiano.

Ja Jesusi, lajan bi soc yal chej yila ja Diosi

29 Jaxa ba xchabil c'ac'u ja Juani ti yila ti jacum ja Jesusi. Ti yalaa:
—Q'uelahuilex, yena ni ja ma' oj yaa sbaj como jastal ja chej huax aaxi ja
ba sti sat ja Diosi. Yena ni oj xch'ay spetzanil ja smul ja cristiano.
30 Yena ni ja ma' huanon staajel ec' tii. Cala ni huabyexa que oj to jacuc ja
ma' mas tzatz yuj ja queni, jaxa yeni ti ni aya desde ora manxiyoni.
31 Jach ni ja quen, mi huax naa machunc'a ajyia pero jac ca yii ja' ja
cristiano ba spetzanil ja israeleño ba oj bob snae sbaj.
32 Icha quila ta jastal co jan ja Espíritu Santo ja ba satq'uinali, entero splanta
jastal jun paloma. Ti can t'ucan sbaj ja yeni.
33 Pero mi tox naa machunc'a ajyia, pero ja ma' secahuon oj ca yii ja' ja
cristiano, yen yala cab que cuando huax quila huax co jan ja Espíritu Santo,
ti bi oj can t'ucan sbaj jun huinic, jaxa huinic jahui, yena ni bi ja ma' oj yaa
quitic ja Espíritu Santo, pero con todo yip.
34 Pero quila ta nia, jayuj ja yaani, testigoon nia que yena ni ja yunin ja
Diosi, xchi ja Juani.

Ja ma' slea bajtan ja Jesusi

35 Jaxa ba xchabil c'ac'u, ja Juani cho tey otro vuelta ja ba mismo lugari,
cho tey chahuane ja snebumani.

36 Cuando yila ec' ja Jesús ja tihui, ti yala ja Juani: —Q'uelahuilex, yena ni
ja ma' oj yaa sbaj jastal ja xchej ja Dios tac.
37 Jaxa chahuane snebuman jahui, cuando yabye ja jas yala ja Juani, ti
snochohue ja Jesusi.
38 Ja Jesusi, ti sutu sbaj ja ba spatiqui. Huaj to yil que ti nochan soqui,
ti yalaa: —¿Jasunc'a huaxa leahuex ba? Ti yala ja yenlei: —Maestro, ¿ba
culanaa?
39 Ti yala ja Jesusi: —La ilahuic. Ti huajye soca. Ti yilahue bay ja snaji, ti
ec' yujile ja c'ac'u soc ja yeni porque och ta c'ac'u c'otye ja ba snaj ja Jesusi.
40 Jaxa june ja yenle ja chahuane jau ja ma' yabye ja jas yala ja Juani, ja ma'
huaj nochan soc ja Jesusi, Andrés sbiil, ja' ni ja yijtz'in ja Simón Pedro.
41 Jaxa Andrés jahui, ti huaj slee jan ja sbanquil Simoni, ti yalaa: —Jtaati-
con ta ja ma' huantic ni smajlajeli, ja' ni ja Mesiasi, xchi c'ote. (Jaxa biilal
Mesiasi, ja' ni ja Cristoa.)
42 Jayuj ja Andresi, huego yiaj och ja Simón ja bay ja Jesusi. Jaxa Jesusi,
cuando yila, ti yal yaba: —Huena ni ja Simona, pero ja' ni atat ja Jonas tac.
Pero ja huego, oj tucbes ja hua biili. Oja biiluc Cefas, x'utji, jaxa biilal Cefasi,
Pedro ni huax el ja ba jc'umaltiqui.

Ja Jesusi slea ja Felipe soc ja Natanaeli

43 Jaxa yoxil c'ac'u, ja Jesusi huas sc'ana oj huajuc ja ba Galilea. Cuando
huajume xa, ti staa bej ja Felipe: —¿Mi ma xa c'ana oj huajan jmoc? xchi ja
Jesusi.
44 Ja Felipe, ja' ni suinquil ja chonab Betsaida, ja' ni ja xchonabile ja Pedro
soc ja Andresi.
45 Jach ni ja Felipe, ti huaja. Huaj slee jan ja Natanaeli. Ti yalaa: —¿Huan
ma xa naa machunc'a quilaticon? Quilaticon ta ja ma' huax taji ti' ja ba libro
ja ba huax taxi ja smandar ja Moisesi, huax cho staahue ti' ja aluman-Dios
jumasa chomajquili, ja it ma' sbiil Jesusi. Ja stati, ja' ni ja José ba Nazareti,
xchi.
46 Ti yala ja Natanaeli: —¿Yuj ama ay jas oj bob el lec ja ba Nazaret ba?
—Pues la ilahuile, xchi ja Felipe.
47 Cuando oj xa c'otuque ja bay ja Jesusi, ti och loil soc ja ma' tey ba stz'eeli:
—Ja Natanael jahui, mix bob slola ja cristiano. Mero israeleño nia, xchi ja
Jesusi.
48 —¿Jastal lec huaxa naa jbaj ba? xchi ja Natanaeli. —Pero quilahua
cuando ti aya ba yibel ja higo. Ja Felipe mi to ni huax c'ot ja ora jahua. Mi
to ni jas huax yala huaba, xchi ja Jesusi.
49 —Entonces Cajual, ja huena ni yunin Diosai. Huena ni srey ja israeleño
jumasa, xchi ja Natanaeli.
50 —¿Huan ama xa c'uan yuj ja jas cala huab que quilahua ba yibel ja higo?
¡Majla huile! Oj to ahuil jitzan cosa mas nihuan que yuj ja iti
51 Porque ja queni ti coelon jan ja ba satq'uinali. Oj to ahuil jastal oj jamxuc
ja satq'uinali. Oja huil jastal huax coi huax q'ue ja ángel jumasa ja bayoni,
x'utji ja Natanael yuj ja Jesusi.

Ja Jesusi huaj ba jun ch'ac abal ja ba Cana sbaj Galilea

2

1 Ti ec' otro oxe c'ac'u masa. Ti ajyi jun ch'ac abal ja ba jun hacienda Caná
tey ba Galilea. Jaxa snan ja Jesusi ti ni ay ja tihua.
2 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti locjiye ja ba ch'ac abal jahui.

3 Jaxa ch'ac abalanum jumasa, ch'ac ja yalel tz'usub huane yuujeli, jayuj ja
snan ja Jesusi ti yalaa: —A cal, mi xa jas ay ja yalel tz'usubi, xchi.
4 —Pues ja huen naney, mi ahuocheluc. Ja queni mi to staa ja yoraili, xchi
ja Jesusi.
5 Pero ja snan ja Jesusi ti yal yab ja atjum jumasa ja ma' tey ba sc'ab
spetzanil ja atel jau ba q'uini: —C'ulanic spetzanil ja jas oj yala huabyexi,
x'utjiye.
6 Jaxa tihui ay yioje huaque tinaja, c'ulubal soc luum. Huax maconi yujile
ja jastal huas sac'a ja sc'abe ja ba sreligione ja judio jumasa. Jaxa cada jujune
ja tinaja jahui, huax och mojan ochenta litro, ma cien.
7 Ja Jesusi ti yal yab ja atjum jumasa: —But'uhuic soc ja' ja tinaja jumasa
iti, xchi. Ti sbut'uhue leca.
8 Ti yala ja Jesusi: —Ja huego, a eluquex t'usan. Iajic och yi ja banquilal
jumasa, x'utjiye. Jach ni sc'ulanea.
9 Jaxa banquilali ti sc'ulan probar ja sbaal ja tinaja. Huaj to yabi, yalel
tz'usub nia. Mi jac sc'ujol ba jaca. Quechan ja matic huan ateli, eso sí,
snaahue porque yena ni sbut'uhue ja jai. Jayuj ja banquilali ti spaya jan ja
querem ja ma' huan nupaneli.
10 Ti yalaa: —Pero culan ni cujtic jpetzaniltica, ja' ni mero bajtan huax el ja
yalel tz'usub ja ba mas lequi, jaxa cuando cuajtic ta jitzani, huax el ja ba mi
lecuqui. Pero ja hueni, ¡huan tox hua el jan ja ba mas lequi! xchi ja banquilali.
11 Ja jastal it sc'ulan ja Jesús ja ba hacienda Caná ja ba Galilea, ja' ni ja mero
sbajtanil seña sea jastal sc'ulan ja milagro. Ilji jastal jel nihuan ja yipi, jaxa
snebuman jumasa, ja mero ora jahui, ti sc'uane juntiroa.
12 Jaxa ec' ja iti, ti xa huajye ja ba chonab Capernaum. Ti smoj ja snani, soc
ja yermano jumasa, soc ja snebuman jumasa. Ti tejc'ajiye chaboxe c'ac'u.

Ja Jesusi snutzu el ja ma' huan xchonjel cosa ba templo
(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

13 Ja syalsq'uinale ja judio jumasa jel xa mojan ay ja ora jahui jayuj ja Jesusi
ti huaj ja ba Jerusaleni.
14 Jaxa ba templo, huaj to yile, ti huan chonjel ja huacaxi, soc ja cheji, soc
ja paloma, jaxa ma' huas sc'ulan cambiar ja taq'uini, ti saculcule ec' ja ba
smesaei.
15 Cuando yila jas huan ja cristiano ja Jesusi, ti stz'acba jun maq'ue
tz'uuma. Ti ch'ac snutz el ja ba fuera spetzanil ja cristiano soc ja xchejei soc
ja suacaxei, jaxa ma' huas sc'ulan cambiar ja taq'uini, ti ch'ac sutbuc ele ja
smesaei, jaxa staq'uinei, sactantan ch'ac huajuc.
16 Jaxa ma' huan xchonjel ja paloma, ti alji yabyea: —¡A eluquex ja cosa
jumasa iti! ¡Mi lom xa c'ulanex mercadoil ja snaj ja jTati!
17 Ti jac sc'ujole ja snebuman jumasa ja ba huax yala ja ba slibro ja Diosi:
Ja hua naji, lajan soc oj ch'acuc ja satq'uinal ja huax quilai. Jel yaj juntiro
huax cabi,
xchi ni ja ba yabal ja Diosi.
18 Entonces ja judio jumasa ti yalahuea: —Jaxa hueni, ¿jas seña oja jee
quiticon ba oj naaticon que ay achol ja jas huax jac ac'uluc ja ili?
19 Ti yala ja Jesusi: —Pues jemahuic el ja templo it ba, ti oja huilex ja ba yoxil
c'ac'u, yajc'achil xa ni ti tec'an ec'a.
20 Ti yala ja judio jumasa: —¡Janec' c'a to ni ja hueni ja huaxa huala quechan
oxe c'ac'u oj hua q'ueuqui! Ja templo iti, cuarenta seis jabil sc'ulan ja
ma' sc'ulanei, jaxa hueni huana yaljel que quechan oxe c'ac'u oj hua q'ue
yajc'achil! xchiye.

21 Pero ja jas yala ja Jesusi, mi ni jauc huas staa ti' ja templo jahua. Ja' ni huan
staajel ti' ja scuerpo.
22 Jayuj yaj ni cuando cham ja Jesusi, cho sacui, ja snebuman jumasa ti jac
sc'ujole ja jas yala ja ora jahui. Ti sc'uane lec ja jas tz'ijbanubal ni ja ba yabal
ja Diosi soc ja jas yala ba sti ja Jesusi.

Ja Jesusi huas snaa jastal ay ja sc'ujol ja cristiano

23 Ja Jesusi ti ni ay ja ba Jerusalén ja el jul ja syalq'uinali. Jaxa ora jahui, jel
c'uaji ja yeni porque ja cristiano yilahue ja milagro sc'ulani.
24 Pero ja Jesusi jacan jacan ay. Mi mojxi xchiq'uel sbaj soc ja cristiano
jumasa jahui
25 Porque huas snaa jastal ay ja sc'ujolei. Mi t'ilanuc ay ma' huax aluni yab
jastal ay ja sc'ujolei, como huan ni snaa ja yena.

Ja Nicodemo huaj yil ja Jesusi

3

1 Ay jun fariseo Nicodemo sbiil, jaxa yeni, ja' ni june ja ma' ay yatel yujile
ja judio jumasa.
2 Jun acual ti huaj ja ba snaj ja Jesusi, ti yalaa: —Maestro, huax naaticon
que Dios ni seconeja ja hueni ba oja jee quiticon porque ¿machunc'a oj bob
sc'uluc ja milagro jastal huax bob ac'uluc ja hueni? Mi c'a jauc tey amoc ja
Diosi, ¡jastal oj bob ajee ahuip ja jastal iti! xchi ja Nicodemo.
3 Ti yala ja Jesusi: —Huax cala huabi, jel xa tzatz huan mandar ja Dios ja
huego, pero ta mi c'ax ajc'achbi ja huala pensari, caso oj jac ac'ujol ja iti. Huas
sc'ana oj paxan ajc'ach cristianoil, lajan soc oj manxan otro vuelta.
4 Ti yala ja Nicodemo: —Pero ¿jastal oj bob manxucon otro vuelta? ¡Pero
viejoon xa tac! Entonces ¡lajan soc oj cho smanon otro vuelta ja jnan ta
jachuqui! xchi ja Nicodemo.
5 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja mero smeranili, ta mi c'a la c'ocxi ba oja hui ja',
mi c'a xa huaa baj ba yen oj stucbesa ja Espíritu Santo, mi ni nunca oja huab
yajbal ja smandar ja Diosi,
6 Porque ja hua hualtzili huax ajc'achbi yuj ja Espíritu Santo. Eso sí, ja hua
cuerpoi jac ni yuj ja hua nan atati
7 Pero ja hua hualtzili, ¿yuj ama jel tuc huax cala huab que t'ilan oj
ajc'achbuc ba?
8 Ja jastal iti, ja' ni mero smoj ja iq'ui. Huaxa huabyex huax jac ja sruidoili.
Lom xta xuui huax jaqui pero mi huaxa naahuex ba huax jaca soc mi ni ja
ba huax huaji. Ja' ni mero oj slaj cuando huax ya ajc'achbuc ja yaltzil jun
cristiano ja Espíritu Santo.
9 —Pero ¿jas sbej ja jastal jau ba? xchi ja Nicodemo.
10 Ti yala ja Jesusi: —Ja hueni jun nihuan maestroa ja ba Israeli, iday, mi
huaxa naa jas sbej ja iti.
11 Oj cala huab ja mero smeranili. Ja jas huax cala, yuj ni huax naaa. Huan
nix naa ja mero smeranila, pero ja huenlexi, mi xa c'uanex ja jas huax calai.
12 Ja queni, ja' huanon staajel ti' ja jastal huan eq'uel ja ba mundo iday,
mi xa c'ulan entender, ¡jauc to ma oja c'uluquex entender ta ja c'a huax cala
huabyex jastal ay ja ba satq'uinali.
13 Porque ja queni ti ni coelon jan ja tihui. Mey otro ma' coel jan ja ba
satq'uinali, quechan ja queni.
14 Eso sí, ti coyon jan ja ba satq'uinali, iday, ay ni jas oj ec' cujila. Huaxa
naahuex jastal sc'ulan ja Moisés cuando ya locan ba jun te' ja chan jau

c'ulubal soc taq'uin. Ti yaa locan ja ba ch'ayan lugar jahui. Jach ni mero oj
c'ulajuc qui ja quen chomajquili
15 Jaxa spetzanil ja ma' huas sc'uanon ja queni, mi ni oj ch'ayuca. Oj ni staa
ja svida jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui, xchi ja Jesusi.

Ja Diosi jel yaj sc'ujol ja cristiano

16 Como ja Diosi, jel yaj huax yab juntiro spetzanil ja cristiano, jayuj seca
con ja único yunini. Jaxa spetzanil ja ma' huas sc'uan ja yeni, mi ni oj
ch'ayuquea. Oj ni stae ja svida jau ba mi ni nunca huax ch'aqui.
17 Porque ja Diosi mi seca con ja ba mundo ja yunini ba oj xch'ay snaajel ja
cristiano. Seca con ba oj huajuque libre soc ja smulei cuando huax c'uaji ja
yeni.
18 Ja ma' huas sc'uan ja yunin ja Diosi, mi ni ch'ayeluca pero ja ma' mi
sc'uani, ch'ayel xa ni aya porque mi ni huas sc'uane ja yunin ja Diosa.
19 Jayuj ch'ayele xa nia porque mi ni huas sc'uanea. Yena ni huax ya
ijlabanucotica, jayuj jac ja ba mundo tac, pero iday, ja cristiano mi ni modo
huas sc'anahue. Huas sc'ulane gusto mas ja q'uiq'uinali porque ja yatelei,
puro ni maloa.
20 Mi ni modo huas sc'ana oj ochuque ja bay ja yijlabi porque mi sc'anahue
oj chicnajuc ja jas malo huane sc'ulajeli. Jayuj jel coraja huax yilahue ja
yijlab ja yeni.
21 Pero ja ma' huajel sc'ujol soc ja smeranili, ti xa ay ba mojan stz'eel ja
yijlab ja ma' mi cualquierauqui ba oj iljuc que tey soc ja Dios ja yenlei, jaxa
jas huas sc'ulanei, toj ni aya.

Ja Juani cho och yal jastal ay ja Jesusi

22 Jaxa mas tzaan t'usani, ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti huajye ja ba
lugar Judea. Ti tejc'ajiye t'usan ja tihui porque huax ya yii ja' ja cristiano.
23 Jach ni ja Juan chomajquili, cho ti huax ya yii ja' ja cristiano ja ba Enoni,
mojan ja ba stz'eel ja Salim porque ja tihui, jel tzamal ja jai. Jaxa cristiano
huane xta jaquel ba oj aajuc yile ja'.
24 Jaxa ora jahui, mi to nix aaji och preso ja Juana.
25 Entonces ay chaboxe ja snebuman ja Juani ti ochye c'umal soc chaboxe
ja judio ja ma' jel to tzatze soc ja sreligionei. Ja' huane yaljel jastal bi mas
lec oj sc'uluquei cosaque chapan oj ajyuque cuando huax jac sc'ul mandar
ja Cristo ja ma' huane smajlajeli.
26 Jaxa snebuman ja Juani ti huaj sobea: —Tat Juan, ata huab jas yala
cabticon ja tantic jmojtic judioil jahui, que ja huinic jau ja ma' ti ajyi amoc ja
ba nihuanja Jordán, ja it ba lado huax el q'uen ja c'ac'u, ja' ni ja ma' jel huaxa
taa ti', pero ja huego huan xa bi yaajel yi ja' ja cristiano, jaxa cristiano, lom
xta bix nololi ec' sbaj ja yeni, xchiye nia.
27 Ti yala ja Juani: —Pues lec nia porque mi ni june ma' ay jas oj bob yuj ta
mi c'a jauc huax aaji yi yuj ja Diosi.
28 Porque ja huenlexi ja huabyex ni ja jas cala. Cala ni que mi quenucon ja
Cristo ja ma' oj ni jacuqui. Eso sí, bajtanon ja ba sti sati, pero mi Cristoucon
ja queni.
29 Q'uelahuilex jun nupanum. Ti huax ajyi ba stz'eel ja aq'uix ja ma' huan
nupanel soqui pero ja yamigo ja nupanum jahui, ti ni huan maclajel yuj ja
ma' jel gusto huax ilji yuji. Jaxa queni ja' mero jmoj ja amigoal jahui. Jel
alegre huala huajyon huax cabi
30 Porque ja yen ja mero Cristo t'ilan ni jel nihuan oj huajuca, jaxa queni,
t'ilan ni oj ch'inbucona.

Ja jastal ay ja ma' ti co jan ja ba satq'uinali

31 Como ja yeni ti coel jan ja ba satq'uinali. Quechan ni yen mas nihuan
que spetzanil ja cristiano, jaxa quentic ti aytic ja ba mundo iti. Jbajtic nia.
Ja' ni huax loiltatic ja jas ay ja ba luumi. Pero ja Cristo, como ti coel jan ja ba
satq'uinali, quechan ni yen ja mas nihuani.
32 Ja' ni huan sloiltajel ja jas yiluneji soc ja jas yabuneji pero iday, mi ni june
ma' huas sc'uan ja jas huax yalai.
33 Pero ta ay c'a ma' huas sc'uan merani, yuj ni huax yab slugaril que meran
ja jas huax yala ja Diosi.
34 Ja Cristo, como jecubal ni yuj ja Diosi, yena ni huan staajel ec' ti' ja yabal
ja Diosa. Ac'ubal ni yi ja Santo Espíritu, pero con todo yip.
35 Ja Dios Tatali jel yaj huax yab juntiro ja yunini, jayuj ac'ubal yip ba
yibc'abal oj yaa spetzanil ja jas ayi.
36 Jaxa ma' huas sc'uan ja yunin ja Diosi, staa ta ni ja svida ba mi ni nunca
oj ch'acuqui. Pero ja ma' mi sc'ana oj sc'uuc ja yunin ja Diosi, mi ni oj staa ja
vida jahui. Quechan ni oj sc'ul recibir ja castigo jau ba mi icben sbej ja sbaj
Diosi, xchi ja Juani.

Ja Jesusi taji yuj ja samariteña

4

1 Jaxa fariseo jumasa ti yabye que jel xa aaye ja cristiano ti xa nochan ec'
soc ja Jesusi, jaxa Juani, jel xa t'usan ja ma' nochan ec' soqui, jayuj jel xa t'usan
ja ma' huax ya yii ja' ja yeni. Pero ja Jesusi, jel ja ma' huax ya yii jai.
2 Eso sí, ja mero smeranili, mi yenuc mismo huax ya yii ja' ja cristiano, ja'
ni ja snebuman jumasa.
3 Jaxa Jesusi, cuando yab ja jas huane yaljeli, ti xa el ja ba Judea. Ti cumxi
ja ba Galilea.
4 Pero ja bej yiaji, ti huax ec' ja ba Samaria.
5 Ti c'ot ja ba jun hacienda sbiil Sicar ja ba stz'eel ja sluum ajyi ja Jacobi, ja'
ni ja luum jau ja ba sc'ulan can dotear ja yunin Josei.
6 Ti ni ay ja pozo jau it jotobal chaan lequi, jaxa cristiano huax ya sbiiluque
ja spozo Jacobil. Jaxa Jesusi, como huan ni bejyel jana, jayuj jel xa yajtic c'ot
ja ba pozo jahui. Ti och culan ja ba sti ja pozo. Mojan culan c'ac'u.
7 Ti culan ec' ja tihui cuando c'ot jun ixuc, suinquil ja Samaria. Jac ba oj ya
eluc ja jai. Ti yala ja Jesusi: —Nana, ¿mi ma oja q'ueb qui t'unuc ja huala aali?
xchi.
8 Jaxa snebuman jumasa ti huajele ja ba yoj hacienda ba oj smane t'usan
ja jas oj yabyei.
9 Jaxa ixuc jau suinquil ja Samaria, ti yalaa: —¿Jastal lec huaxa c'ana qui ja
jai? Ja hueni judioa nia, jaxa queni, samariteñaon. (Jach yala jastal iti yuj ja
mi ni huax yaa sbaje caso soc ja judio.)
10 Ti yala ja Jesusi: —Ja lec huanuc to xa naa jasunc'a oj yaa hui ja Diosi ma
huanuc to xa naa machunquilucon ja queni, entonces mi quen oj c'an ahui
ja jai. Huen oja c'an qui, jaxa queni oj caa hui ja ja' jau huax yaa sac'anil ja
cristiano, xchi ja Jesusi.
11 Ja ixuqui ti yalaa: —Pero tata, ja hueni mi jas ahuioj ba oj hua el soc ja
jai porque ja pozo, jel chaan juntiro. ¿Ba oj jacuc ja ja' jau oj yaa sac'anil ba?
¿Ba oja huii ba?
12 Ja Jacob ja ma' ec' pax ta cujtiqui, yaa can quiticon ja pozo iti. Ja' ni yuaj
yalel ja pozo it ja yeni soc ja yuntiquili, soc ja xchanste jumasa. ¿Yuj ama mas
nihuan ja huen soc ja Jacob ba? xchi ja ixuqui.

13 Ti yala ja Jesusi: —Pero meran huax cala huabi, spetzanil ja ma' huax
yuaj ja ja' iti, tola vida taquin sti oj ajyuquea
14 Pero ta huan c'ax yuaje ja ja' oj caa ja queni, mi ni nunca oj tacjuc stiea.
Lajan soc jastal jun satja cuando huan bojtel tola vida ja ba svida ja ma' oj yii
ja ja' oj caa ja queni. Oj ni aajuc ja svida ba mi ni nunca oj ch'acuqui, xchi ja
Jesusi.
15 Ti yala ja ixuqui: —Cajual, aa qui ja ja' jahui cosaque mi xa oj to tacjuc ja
jti ja quena. ¡Bob ta mi xa ni oj to cho jac quii ja ja' ila! xchi ja ixuqui.
16 Ti yala ja Jesusi: —Cax paya jan ja hua tatami ti la jacyexa.
17 —Pero mey jtatam tac, xchi ja ixuqui. —Pues ay ni sbej huaxa huala que
meyuc ja hua tatami
18 Porque joe ni huinic ecya ta soca, pero ja ma' ahuioj ja huego mi ni
atatamuca. Jayuj ja jas ahuala, ti ni ay t'usan ja smeranili, xchi ja Jesusi.
19 Cuando ch'ac yab ja jastal iti, ti yala ja ixuca: —Cajual, jac ta jc'ujol. Ja
huen, mero aluman-Diosa.
20 Jaxa ma' ec' pax ta cujticon ja quenticoni yalahue cani que ti bi oj
jac jc'umucticon ja Dios ja ba huitz iti, pero ja huenlex ja judioexi, huaxa
hualahuex ja ba Jerusaleni, ti bi sbej oj c'umaxuc ja Dios ja tihui, xchi ja
ixuqui.
21 Ti yala ja Jesusi: —Meran huax cala huab nana, c'uanon. Oj jacuc ja
c'ac'u ja huenlexi cuando oja c'umuquex ja Tatal Diosi, pero mi sbejuc oj
jacanic ja ba huitz iti soc mi t'ilanuc oj huajanic ja ba Jerusaleni.
22 Ja huenlex samariteño jumasa, mi huaxa naahuex jasunc'a huaxa
c'uanexi. Ja quenticoni huax naaticon machunc'a huax c'uanticoni porque
ja ma' oj sc'ul librar ja cristiano ja' ni ja yintil ja judio jumasa.
23 Pero c'ot ta ni ja c'ac'u ja ma' meran huas sc'uan ja Diosi, malan soc ja ba
sc'ujoli oj sc'uuc ja Diosi. Oj sc'uuc pero mero smeranil. Como jach ni huas
sc'ana oj c'uajuc ja Tatal Diosa.
24 Ja yeni, ic' ason ni ay ec'a, jayuj huas sc'ana que oj c'uajuc pero soc
spetzanil ja sc'ujol ja cristiano, pero meran, xchi ja Jesusi.
25 Ti yala ja ixuqui: —Huan nix naa que oj ni jacuc ja Mesiasi. Cuando xac
ja yeni, oj ni yal cabtic ja mero sbeja, xchi ja samariteña. (Jaxa biilal Mesiasi,
ja' ni ja Cristoa.)
26 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja ma' huaxa taa tii, yena ni ja ma' huana loil soc
tac, xchi.
27 Cuando jach to huane yaljeli, ti c'otye ja snebuman jumasa. Yajni yilahue
ti huan loil soc jun ixuc, cham yabye. Quechan naca sq'ueltalaane. Mi ni ma'
sobo yujile jasunc'a huan sleejeli, soc mi sobohue jasunc'a sloil soc ja ixuc
jahui.
28 Entonces ja ixuqui ti yaa can ja xch'ub ja tihui, ti huaj ja ba yoj hacienda.
Cuando c'oti, ti yal yab ja cristiano:
29 —Cax ilahuic jun huinic. Ch'ac ta yal cab spetzanil ja jas ch'ac ta
jc'uluqui. ¡Saber ta mi yenuc ja Cristo! xchi.
30 Ti ch'ac huaj yile ja bay ja Jesusi.
31 Cuando ti to huajum ja ixuc ja ba yoj hacienda, jaxa snebuman jumasa
ti xa yalahue yaba: —La xa Cajual, la xa huaacotic.
32 Ti yala ja Jesusi: —Ja queni, ay quioj t'usan ja juaeli pero mi xa naahuex
ja huenlexi.
33 Cuando yabye ja it ja yenlei, ti och sob sbajea: —Seguro ay ma' ac'uni yi
ja suaeli, xchiye.
34 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala huabyex jasunc'a ja juael ja queni. Ja' ni huala
but'iyon yuj cuando huax c'ulan ja jas huas sc'ana ja ma' seconejon coni,

jayuj oj ni ch'ac jc'uluc ja yatela
35 Y jel xa ni ja yatela. Mi oj slaj jastal ja stiempo sachjel ja alaji: Quechan
xta chane ixau, ti oj ajyuc ja jach'oji, la chiyex. Pero mi lom xa c'ulanex
pensar que ta mi to chapanuc ja sc'ujol ja cristiano. Jel ja ma' chapan xa
sc'ujole ba oj xa sc'uuque ja Dios mas ligero. Quechan huas sc'ana que al
tanto xta oj ajyanic ja huenlexi.
36 Ta huan c'a sc'uane ja Dios yuj ja huenlexi, ay ni jas oja c'uluquex
recibira ba oj maconuc ja ba vida jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui. Cho jel
gusto oj ajyuc ja ma' mero bajtan yala ja yabal ja Diosi. Ja yenlei mi yilahue
sat ja yatelei pero ja huenlexi, oj to ahuilex sat pero jun xta mismo ja hua
gustoex oj ajyanic cuando huaxa c'ulanex recibir ja hua majtanexi.
37 Jach ni aya. Tuc ja ma' primero huax yala ja yabal ja Diosi y mi huax
c'uaji, jaxa ma' huax jac yal ja tzaani, huan xa nix c'uajia. Lajan soc ja ma'
huas stz'unu can jun alaj y tuc xa ja ma' huas sach'a.
38 Y jachuc ja huenlexi. Ti huax jecahuex ja ba chapan xa ja sc'ujol ja
cristiano porque tuc ja ma' yalunej xa ni yabye ja cabali. Pero yuj ja huenlexi,
oj xa sc'uuque meran ja Diosi. Pero stz'acatal ja ma' atji primero, jayuj oj xa
huilex sat ja yatel ja yenlei.
39 Jach yala yuj ja jel ni ja samariteño ja ma' sc'uan ja Jesús yuj ja jas yala ja
ixuqui. Como yala que alji yab spetzanil ja jas ch'ac ta sc'uluqui.
40 Jayuj ja cuando ch'ac c'otuque ja samariteño jumasa ja bay ja Jesusi, ti
sc'anahue yi lec pavor ba ti oj can soc ja yenlei. Jayuj ja Jesusi ti can chab
c'ac'ua.
41 Cuando ch'ac yabye ja jas huax yala ja Jesusi, jel ni ja ma' sc'uan ja chab
c'ac'u jahui.
42 Jaxa ma' ch'ac sc'uuqui, ti yalahue yab ja ixuca: —Ja huego huax
c'uanticon yuj ja mi quechanuc yuj ja jas ahuala cabticoni. Como cabticon
ja mismo ja sti ja yeni. Huan xax naaticon que yena ni meran ja Cristo ja ma'
oj sc'ul librar spetzanil ja cristiano, xchi ja samariteño jumasa.

Ja Jesusi ya tojbuc ja yunin ja huinic ac'ubal yi yatel yuj ja gobierno

43 Ja ec' ja chab c'ac'u jahui, ti xa el ja Jesús ja ba Samaria. Ti xa cho stul ja
sbeja, como ti ni huajum ja ba Galilea,
44 Porque yala nia, jun aluman-Dios mi huax quitzji ja ba mero xchonabili.
45 Pero cuando c'ot ja ba Galilea, ja suinquil ja tihui, jel sgustoe porque
ti staa c'ot sbaje ja iluj q'uin jau ba syalq'uinal ja ba Jerusaleni. Yilahue
spetzanil ja jas sc'ulan ja Jesús ja ba q'uin jahui.
46 Ja mas tzaan t'usani ti xa cumxi ba Caná como ti ni ay ba Galilea ja
hacienda jahui, ja' ni ja ba ya pax yalel tz'usubil ja jai. Jaxa tihui tey jun
huinic ac'ubal yi jun nihuan atel yuj ja gobierno. Ja huinic jahui ay jun yunin
ja ba Capernaumi, pero jel bi malo ay.
47 Jayuj yajni yab que ti xa ay ba Galilea ja Jesusi - el ta jan ja ba Judea -
ti huaj yila. Ti sc'ana yi lec pavor ta oj huajuc ja ba snaji ba oj ya tojbuc ja
yunini porque lajan bi soc oj xa cham altiro.
48 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi, mi ni nunca oja c'uuquex ta mi xa
huilahuex ja milagro. Quechan huaxa c'anahuex oja huilex jun seña, ti to
oj jac ac'ujolex que meran ay quipa, xchi ja Jesusi.
49 —Pero Cajual, cax huego. Repente xcham mas ligero ja cunini, xchi ja
huinic jau ja ma' ay yateli.
50 Ti yala ja Jesusi: —Cax xa ja ba hua naji porque ja hua huunini lec xa ay,
x'utji ja huiniqui. Jayuj sc'uan ni ja jas yala ja Jesusi. Ti huaja.
51 Cuando oj xa c'otuc ja ba snaji, ja smozo jumasa ti huaj stae jana. Ti
yalahuea: —Ja hua huunini, lec xa ay.

52 Entonces ti sobo jas ora och tojbuc ja yunini. Jaxa yenlei ti yalahuea:
—Pues eque ta como mojan tz'elan t'usan ja c'ac'u, ti ec' ja sc'ajc'ala, xchiye.
53 Yajni yab ja tatal ja jastal iti, ti jac sc'ujol ja' ni mero ora cuando alji yab
yuj ja Jesusi que lec xa bi ay ja yunini. Ja huinic jahui, spetzanile ja janec' aye
ba yoj snajei, ch'ac ni sc'uuque ja Jesusa.
54 Ja iti, ja' ni ja ba xchabil vuelta sc'ulan ja milagro ja Jesusi, pero nihuan
milagro. Ti ch'ac el jan ja ba Judea. Ti xa ni ay ja ba Galilea cuando sc'ulan ja
milagro jahui.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tulido ay ja ba Betesda

5

1 Jaxa mas tzaan ja iti, ja judio jumasa sc'ulane jun q'uin jayuj ja Jesusi, ti
xa cho cumxi otro vuelta ja ba Jerusaleni.
2 Jaxa ba yoj chonab Jerusaleni, ja mojan stz'eel ja puerta ja ba huax ec' ja
cheji, ay jun tanque sbaj ja'. Betesda sbiil yujile ja ba sc'umale hebreoi. Ja ba
sti ja tanque jahui ay joe ten.
3 Jaxa ba yaxubil ja ten jumasa jahui, ti sacbanban ec' jitzan lec ja chamum
jumasa. Ay ma' tupel ja sati, soc ay ma' renco ay, soc ay ma' tulido ay ja yoc
sc'abi. Ja' huane smajlajel jas ora huax q'ue snic sbaj ja jai
4 Porque tiempo tiempo ita huax co jan jun ángel ja ba tanque jahui, ti huas
snica sbaj ja jai. Jaxa ma' och mero bajtani, tojbi nia, chican jas chamelil yioj
ajyi.
5 Jaxa tihui, tey jun huinic. Ay xa yioj treinta ocho jabil malo ay.
6 Jaxa Jesusi ti yila ti baan ec' ja tihui. Ti jac sc'ujol ay xa jitzan tiempo malo
ay ja huinic jahui. Ti yalaa: —¿Mi ma xa c'ana oj tojban ba? xchi ja Jesusi.
7 —Pero Cajual, mi ma' huax bob scoltayon oj ochcon cuando huax q'ue
snic sbaj ja jai. Cada vuelta cuando huax c'ana oj ochconi, huan tox huaj
quile, huas sipa sbaj ja tuqui, xchi ja ma' malo ayi.
8 Ti yala ja Jesusi: —Q'uean. Paca hua huaynubi. Cax xa.
9 Jaxa huinic jahui, huaj to snaa sbaj, lec xa ni aya. Ti spaca ja suaynubi, ti
och bejyuca. Pero como ja' ni ja sc'ac'uil ja jijleli,
10 Jayuj ja judio jumasa ti yalahue yab ja ma' ch'ac ta tojbuqui: —Pero ja
huego ja' sc'ac'uil ja jijleli. ¿Jastal lec atelunej xa ja hua pop ba? xyutaje.
11 Ti yala ja huiniqui: —Pero ja ma' ya tojbuconi, yen yala cab que oj xa jtul
ja juaynubi. Oj bi bejyucon.
12 —¿Jas sbej oja tul ja hua huaynubi? ¡Huaxa huala oj xa bejyan! ¿Machunc'a
yala huab ja jastal jahui? xchi ja judio jumasa.
13 —Pero mix naa machunc'a ya tojbuconi, xchi ja huiniqui. Jach yala yuj
ja jel ni but'el ja cristiano ja tihui, como ja Jesusi, huaj ta nia.
14 Pero ja mas tzaani ja Jesusi ti staa ba yoj templo ja ma' tojbi nii, ti yal
yaba: —Q'uelahuile, lec xa aya. Moc xa lee otro vuelta ja hua muli. Huan c'a
xa lea otro vuelta ja hua muli, mas to pegor oj huajan, x'utji ja huiniqui.
15 Jayuj ja huiniqui ti huaj ja bay ja judio jumasa. Ti yalaa: —Ja' ni ja Jesús
ja ma' ya tojbuconi, xchi.
16 Jayuj ja judio jumasa ti och yixtalauque lec ja Jesusi ja jastal huax ya
tojbuc ja cristiano. Mi bi sbejuc jachuc huas sc'ulan ja ba sc'ac'uil ja jijleli.
17 Ti yala ja Jesusi: —Q'uelahuilex, ja jTati c'ac'u acual huan atel y jach ni
ja queni, t'ilan oj cho atjucon.
18 Jayuj ja judio jumasa, mas to jel sgustoe huas sc'ana oj xch'ay snaajel
ja Jesusi porque mi quechanuc huan sc'oquel ja smandare soc ja sc'ac'uil ja

sijlelei, huan bi cho stoyo sbaj lom que ja' bi sTat ja Diosi: —¿Yuj ama huax yala que Dios ja yen ba? xchiye xta ja judio jumasa.

Ja jastal yaa yi yatel ja yunin ja Diosi

19 Ti yala ja Jesusi: —Huax cala huabyex, pero meran, quena ni yuninon Diosa pero anima, ja jas huax c'ulani, mix bob jc'uluc ja quechan ja queni. Masan to huax naa jastal huas sc'ulan ja jTati, ti huax cho jc'ulan ja queni. Spetzanil ja jas huas sc'ulan ja jTati, jach ni huax cho jc'ulan ja queni, como yuninon nia.
20 Ja jTati, jel yaj huax yabyon jayuj huas sea qui spetzanil ja jas huas sc'ulani. Ay to jas oj see qui mas jel nihuan, jaxa cuando huaxa huilahuexi, jel oj och ja hua pensarexi.
21 Ja jTati, hasta huax ya sac-huuc ja ma' cham ta y jach ni ja quen chomajquili, chican machunc'a huax c'ana, oj ni ca sac-huuca.
22 Ja jTati, mi yenuc huas stojbes ja cristiano. Yaunej qui ba jc'ab ja queni, ba quena ni oj tojbes ja cristiano jumasa. Quena ni oj cal jas castigoil oj yii ja cristiano soc quena ni oj cal ta oj huajuque libre.
23 Jayuj ja mero sbeji, sbaj ni oj yajtajucon ja jastal huax yajtaji ja jTati. Y jach ni, ja ma' mi huas sc'ulanon caso ja queni, mi ni huas sc'ulan caso ja jTati ja ma' seconejon ahuilexi, porque yuninon ni ja quena.
24 Huax cala huabyex ja smeranili, ja ma' huas smacla ja jas huax cala, ta huan c'ax cho sc'uan ja Dios Tatal ja ma' secahuon coni, ja yeni staa ta ni ja svida jau mix ch'aqui. Mi ni oj ch'ayjuc snaajela. Yaa ta can ja vida it oj ni cham ajyi ja yaltzili, jaxa huego, ay xa yioj jun yajc'achil vida. Mi ni nunca oj chamuca.
25 Huax cala huabyex, pero meran, oj c'otuc ja c'ac'u ja ma' cham ta, oj yab ja jc'umali y como yuninon ni ja Diosa, oj ni ch'ac sac-huuquea
26 Porque ja queni, quena ni huax caa ja sac'anil ja cristiano. Ja jTati sac'an ni leca y mi ma' yaa yi ja sac'anili jayuj jachuc ja quen chomajquili. Yuj ni jach ni huas sc'ana ja Diosi.
27 Ti ni coelon jan ja ba satq'uinali, jayuj yaa qui ba jc'ab ba oj tojbes ja cristiano. Quena ni oj cal ta oj yii castigo ma miyuc.
28-29 Oj ni c'otuc ja c'ac'u ja ma' chamel xa, oj yab ja jc'umali ti ni oj eluque ja ba sq'uejnalei. Jaxa ma' toj ecye ja ba svidaei, cuando huas sacuiyei, oj ni staa svida jau jel tzamali, pero ja ma' mi tojuc ecye ja janec' sac'ane to ajyi, eso sí, oj ni sac-huuquea pero ti xa oj aljuc yabye jas castigo oj yie. ¿Jasyuj jel ja hua pensarex ja jas huax cala ba?

Jel ja prueba jastal ac'ubal yi yatel ja Jesusi

30 Ja queni, mi jas huax bob jc'uluc ja jtuch'ili. Meran nia, quena ni oj cal jastal oj to huajuc ja cristiano, pero chican ja jas huax yala cab ja jTati. Pero toj ni ja castigo oj caa yile. Ja queni, mi jauc huax c'ulan ja jas huax c'ana ja queni, ja' ni huax c'ulan ja jas huas sc'ana ja jTat ja ma' secahuon coni.
31 Ta quechan c'a quen ti huax el ja ba j'olom ja jas huax calai, entonces mi ni oj bob ac'uuconex ja jastal jahua.
32 Pero ja iti, ay otro jun ja ma' huas staahuon ti' y huan nix naa ja jas huax yala jbaji, ja' ni mero smeranili.
33 Ja' ni ja Juan it ja ma' yaa bautismo, ja yeni ja jecahuex joboman mach ayon bi ja queni, jaxa jas yala huabyexi, smeranil nia.
34 Pero ja queni, jun xta huax cabi, como huinic ni ja yeni. Jel ni lec ja jas yala jbaji. Yala, pero ba oj scolta ja hua hualtzilexi, jayuj huax cala huabyex ja huego. Pero mi huinicuc ja ma' huas snaa machunquilon merani.

35 Eso sí, ja Juani jel tzamal ja jas sc'ulani. Lajan soc huax ijlabani eq'ue.
Jel tzamal ahuilahuex ja yijlabi, pero quechan t'usan tiempo.
36 Jel ni tzamal staahuon ti' ja yen yen, pero ja catel huanon sc'ulajeli,
malan soca. Huanex ni yiljel soc mismo asatexi y seguro huax jac ac'ujolex
que mi cualquiera ateluc. Mero seṉ̃a lec que jecubalon yuj ja Dios Tatali,
como yena ni huax yala cab jasunc'a oj c'uluqui.
37 Yena ni ja jTati ja ma' secahuon coni, yen mismo huax yala que quen ja
yuninoni, jayuj jel tzamal huax el ja jas huax c'ulan tac. Pero ja huenlexi,
mi ni huaxa huabyex ja jas huax yala ja jTati soc mi nix bob ahuilex ja sat ja
yeni.
38 Ja jas huax yala, mi ni huaxa huiajex snihuanila, como mi huaxa c'uanex
que jecubalon yuj ja yeni.
39 Eso sí, tola vida huaxa q'uelahuex ja slibro ja Diosi. Jel ja hua gustoexi.
Huaxa hualahuex ta huan c'ax aq'uelahuex lec ja slibro ja Diosi, oj ni ataa
ja vidaex jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui. Ja' ni mero atiex ja jahui. Iday,
q'uiq'uinal ayex juntiro porque ja ba libro jahui, ti ni huala taajiyon ti' ja
quena.
40 Mi ni modo huala jacyex jmoc ba oja taa ja hua vidaex ba jel tzamali.
41 ¿Yuj ama huaxa hualahuex que huanon sleejel ba oja toyonex?
42 Ja quen huan nix naa jastal ay ja hua c'ujolexa. Huax naa que mi yajuc
huaxa huabyex ja Diosi.
43 Ti ni ayon ja ili yuj ja seconejon ni con ja jTati pero iday, mi xa
quitz'ahuonex. Pero ta ay c'a ma' huax jaqui, mi ni ma' jecubal yuj, eso sí,
ja jahui, jel nihuan huaxa huiajex.
44 Ja' mero agustoex ja' huaxa toytalaan abajexi, pero ba oj stoyex ja Dios
jel nihuani, mi ni t'usan tey ja hua pensarex soc ja yeni. ¡Jastal oj bob ajyanic
toj ja jastal jahui! ¡Mi huaxa c'uanex tac!
45 ¡Majlayic! Ja c'ac'u jau oja huaex cuenta ja ba sti sat ja jTati, mi xa
hualahuex ta quen oj cal ja hua mulexi. Ja Moisesi, yen to ni bajtan oj yal
janec' ja hua mulexa, iday, ja Moisés jahui, ja' mero snihuanil ac'ujolex.
46 Pero ta meran c'a huaxa c'uanex ja jas yala ja Moisesi, oj ni cho
ac'uuconex ja quena porque ja ba slibro ja Moisesi, quena ni huala taajiyon
tia.
47 Ja mero smeranili, mi ni huaxa c'uanex ja slibro ja Moisesi, ¡jauc to ma
oja c'uuquex ja jas huax cala ja queni!

Ja Jesusi yaa yi suael joe mil huinic
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6

1 Ja mas tzaan t'usani, ja Jesusi ti ec' ja ba otro lado ja ja' jau ba Galilea. Ja
ja' jahui, ay otro sbiil yujile, Tibérias.
2 Jel jitzan ja cristiano ti huajye nochani, como yiluneje jastal huax ya
tojbuc ja matic malo ayi. Ja' bi sbaj Dios ja jas huas sc'ulani.
3 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti xa q'ueye ba jun huitz. Ti ochye culan
ja tihui.
4 Ja ora jahui, jel xa ni mojan ja syalq'uinal huas stalnaye ja judio jumasa.
5 Huaj to yile, jel jitzan ja cristiano huan jaquel ja bayei. Ja Jesusi ti yal yab
ja Felipe: —¡Mi c'a cal cristiano huan jaquel! ¿Ba xa oj huaj mantic ja juaeltic
soc ja cristiano jumasa it ba? xchi ja Jesusi.
6 Jach yala jachuc, pero quechan ba oj yab jas oj yal ja Felipe, como ja Jesusi
huan ni snaa jasunc'a oj xa sc'uluqui.

7 Ti yala ja Felipe: —Mi ni mil peso pan oj yaa ba oj elcotic xentic yaman, xchi.
8 Entonces ja Andresi, ja' ni june ja snebuman ja Jesusi, yijtz'in ni ja Simón Pedro, ti yalaa:
9 —Ja ili, tey jun yal querem. Ay yioj joe pan negro soc chab chay, pero ja jahui, mi janec' oj eluc. ¡Pe jun montón ja cristiano tac!
10 Ti yala ja Jesusi: —Alahuic yab spetzanile a ochuque culan, xchi ja Jesusi. Ja tihui, jel tzamal ja aqui. Ti ochye culana, pero ay ni mojan joe mil huinica.
11 Ja Jesusi ti yiaj ja joe yal pani, ti sc'ana yi stz'acatal ja Diosi. Ti xa yaa yi ja snebuman jumasa, jaxa snebuman jumasa, ti spila yile ja matic ti culane eq'ue. Jach ni sc'ulan soc ja chay chomajquili. Ya ec' yile ja cristiano, chican janec' huax butye.
12 Cuando ch'ac ta but'uque lec ja cristiano, ja Jesusi ti yal yab ja snebuman jumasa: —Ch'acan tzomohuic spetzanil ja sobra ja pani porque mi ni modo oj ch'aytic loma.
13 Ti stzomohuea. But' lajchahue mooch ja spedazoil ja joe pan negro jahui.
14 Cuando yilahue ja cristiano ja jas sc'ulan ja Jesusi, ti yalahuea: —Ja huinic iti, ja' ni meran ja yaluman-Dios oj ni jacuc ja ba mundo. Malan soc ja jas huantic yiljeli, xchiye xta.
15 Ja Jesusi ti yab xchiq'uel que huas sc'ana ja cristiano que fuerza oj yaahue och reyil, jayuj ti spila sbaj soc ja yenlei. Stuch'il ni huaj ja ba huitzi.

Ja Jesusi bejyi ja ba sat ja jai
(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

16 Cuando oj xa och ja acuali, ja snebuman jumasa ja Jesusi ti coye ja ba huitzi. Ti huajye ja ba sti ja jai.
17 Q'ueye jun barco, ti och ya bejyuquea. Ti huas sc'ana oj huajuque ja ba Capernaumi. Q'uic' xa lec ja q'uinali pero ja Jesusi mi tox cumxi coni.
18 Ti jac jun tzatzal ic' leca, ti q'ue spuctzuc sbaj tzatz lec ja jaa.
19 Ja ora iti, bejyiye ta mojan joe ma huaque kilómetro, iday, huaj to yile, ja Jesusi ti xa nochan ja ba spatic ja barco. Huan bejyel ja ba sat ja jai. Jaxa yenlei, jel xiuye juntiro.
20 Pero ja Jesusi ti yalaa: —¡Mi la xiuyex! ¡Quena nia! xchi.
21 Jaxa yenlei, jel gustoaxiye juntiro cuando q'ue ja ba yoj barco ja Jesusi. Huaj to yile, elye ta t'an c'ot ja ba sti ja ja' ja ba huajume ni.

Ja cristiano huaj slee ec' ja Jesusi

22 Yajni el ja c'ac'u ja cristiano jumasa ja ma' canye ja ba otro lado sti ja jai, ti jac sc'ujolea, ja snebuman jumasa ja Jesusi, que huajye ta soc ja yal barco ti ni ay ja tihui, como quechan ni jun yal barco aya. Huax yalahue que mi huaj ja Jesús soc ja yenlei.
23 Cuando jach to huane yaljeli, huaj to yile, c'ot chaboxe yal barco ja ba mojan stz'eel ja ba huaayei, ja huaelal it ba sc'ana stz'acatal ja Cajualtiqui. Jaxa yal barco jumasa jahui, ti elye jan ja ba chonab Tiberiasi.
24 Yajni yilahue que meyuc ja Jesusi, soc mi ni ja snebuman jumasa, ti q'ueye ja barco jumasa jahui. Ti huaj slee ja ba Capernaumi.

Ja Jesusi huax yaa yi sac'anil ja cristiano

25 Yajni c'otye ja ba otro lado sti ja jai, ti staahue ja Jesusi. Ti sobohue yia: —Maestro, ¿jas ora julya ja il ba?
26 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala huabyex ja smeranili. Jac ta jc'ujol jas sbej huaxa leahuonex eq'ue. Como butyex ni lec soc ja pan jahui pero mi ni t'un huax jac ac'ujolex ja jas huan sc'ulajel ja Dios ja ili.

27 Ja huenlexi, quechan ja' huajel ac'ujolex sleejel ja sbaal ja hua lucumexi.
Eso sí, lec ni yena, pero ja huaelal jahui, ec'um bej ita nia. Ja mero sbej,
oja leex jastal mas lec oj ajyuc ahualtzilex ja ba otro lado porque quena ni
huax caa ja sac'anil ja hua hualtzilex tac. Jach huax cala porque ja queni ti
ni coelon jan ja ba satq'uinali. Ja' ni mero seña que seconejon con ja Dios
Tatali.
28 Ti yala ja cristiano jumasa: —¿Jastal oj naaticon jasunc'a huas sc'ana ja
Dios oj c'ulticon ba?
29 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala huabyex jasunc'a huas sc'ana ja Dios Tatali,
huas sc'ana que oja c'uuconex ja queni porque yena ni seconejon con ja
Diosi, xchi ja Jesusi.
30 —Pe ¿jastal oj naaticon ta meran ja quenticoni? Quechan lec ta huaxa
c'ulan jun nihuan milagro, c'ulan jun nihuan atel ba oj quilticon, ti oj
c'uucaticona.
31 Q'uelahuil ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ti ajyiye ec' ba jun ch'ayan lugar ba
mey suinquil pero iday, huaaye lec. Ti co jan ba satq'uinal ja spanei. Jach ni
huax yala ja yabal ja Dios tac, xchiye xta ja cristiano.
32 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja pan yaa ja Dios ja ba stiempo ja Moisesi
lajan soc jastal jun seña. Ti ni co jan ja ba satq'uinali. Sloohue pero mi yaa
sac'anil ja yaltzíle ja pan jahui. Pero ja huego, ja Dios Tatali secunej con ja ba
satq'uinalí jun pan ba huax yaa ja sac'anili
33 Jaxa spetzanil ja cristiano ja ma' huas sloo ja pan jahui, oj ni staa ja
svidaea. Ja pan jahui, ti ni coel jan ja ba satq'uinali como Dios ni ja ma' huax
yaa.
34 Ti yalahuea: —Pues q'uelahuile tata, ¿mi ma ay modo oja huaa quiticon
tola vida ja pan jahui?
35 Ti yala ja Jesusi: —¡Pero quen mismo ja pan huanon yaljel tac! Jayuj huax
cala, ja ma' huax jac jmoqui mi ni nunca oj cham huain. Oj ajyuc sac'anil tola
vida. Ja ma' huas sc'uanoni, mi ni nunca oj cho tacjuc sti.
36 Cala ta nia huabyex tac, anima huaxa huilahuonex soc xchabil ja hua
satexi, pero mi ni huaxa c'uanonexa.
37 Ta ja' c'a jTat huas seca jan qui ja cristiano, oj ni jacuque jmoca. Spetzanil
ja ma' huax jac jmoqui, mi ni modo oj nutz ele.
38 Jayuj ti ni coelon jan ja ba satq'uinal tac, ba oj c'uluc ja jas huas sc'ana
ja ma' seconejoni. Mi jaquelucon quechan oj c'uluc ja jas huax c'ana ja quen
mismo.
39 Ja yen ja ma' secahuon coni mi huas sc'ana oj ch'ay ja ma' yaunej xa ni
quii. Mi ni bi june oj ch'ayuc. Oj bi ca sac-huuc ja último c'ac'u jahui.
40 Oj bi staa ja svida ba mi ni nunca oj ch'acuc. Jach ni huas sc'ana ja jTati
ja spetzanil ja ma' huax yaa sbaj jmoqui, ja' ni ja ma' huas sc'uanon merani
porque yuninon ni ja Diosa. Ja yenlei, oj ni ca sac-huuc ja último c'ac'u jahui,
xchi ja Jesusi.
41 Jaxa judio jumasa, cuando ch'ac yabye ja iti, ti och bulbunuc ja ba ja' mi
jauqui: —¡Jastal modo oj yal que pan ja yeni y ti bi cho co jan ja ba satq'uinali!
42 ¿Pe mi ma yenuc ni ja yunin ja tan José ba? ¡Pero ja tantic cristiano jahua,
jmoj ni jbajtic soca! ¡Jastal lec huan yaljel que ti coel jan ja ba satq'uinali, huax
yutalaan sbaje!
43 Ti yala ja Jesusi: —Ch'abananic t'usan.
44 Meran ni ja jas huax cala. Ja jTati seconejon nia ba oj ca sac-huuc ja
cristiano ja último c'ac'u. Ta mi c'a jauc ja jTat huas seca jan quii, pues mi
ni ma' oj jac jmoca.

45 Q'uelahuile ja jas huax yala ja ba slibro ja aluman-Dios jumasa. Ja ma' huax jac jmoqui, yuj ni bi huax alji yab yuj ja Diosi. Spetzanil ja ma' huax yab slugaril ja jas huax yala ja Dios Tatali, ja ma' huax yaa sbaje merani, oj ni jac jmoca.
46 Pero mi ni huax bob yile satalajel abal ja jTati. Quechan ni quen quilunej, como ti coelon jan ja ba sti sat ja Diosi.
47 Jayuj huanon yaljel ahuabyex ja smeranili. Ja ma' huas sc'uanon ja queni, staa ta ni ja svida ja ba mix ch'aqui.
48 Lajan soc sueahue ni ja pan it huax yaa sac'anilei, pero quena ni ja pan jau tac.
49 Ja ma' ec' pax ta huujilexi, cuando ti aye ba ch'ayan lugar jahui, sloohue ni ja yal ch'in pan jau co jan ja ba satq'uinali.
50 Pero tuc panil ja jas huanon yaljel ja quen it co jan ba satq'uinali. Ja ma' huas suea ja pan huax calai, mi ni oj chamuquea.
51 Ja pan iti, sac'an ni leca como ti ni co jan ja ba satq'uinali, como quena nia. Jaxa ma' huas suea ja pan iti, oj ni ajyuc sac'anil tola vida. Quena ni oj caa yi ja svidae jahui. Oj caa ja mismo jcuerpo ba oj staa ja sac'anil ja cristiano jumasa. Lajan soc oj pax panil ja jcuerpoi, xchi ja Jesusi.
52 Ti och bulbunuque ja judio jumasa: —¡Huax yala oj yaa quitic ja pani! ¡Oj bi hueetic pero huax cho yala que ja' bi ja scuerpo! ¿Sbej ama jas huan yaljel ba?
53 Ti yala ja Jesusi: —Pero meran nia huax cala huabyex, ja queni ti coelon jan ja ba satq'uinali pero anima, oj ni caa ja jcuerpo. Oj ni pec' ja jchiq'uela pero ta mi c'a xa c'ulanex caso, yuj ni ch'ayelex nia, yuj ni mi ataunejuquex ja hua vidaexi.
54 Pero ja ma' huas sc'uan soc spetzanil ja sc'ujoli, mi ni t'un lom oj caa ja jcuerpo, oj ni jpec' ja jchiq'ueli yuj ja yeni, ta huan c'a sc'uan meran, oj ni staa svida jau ba mix ch'aqui, jaxa queni, oj ni ca sac-huuc ja último c'ac'u jahui.
55 Porque meran, mi lom oj caa ja jcuerpo, mi ni lomuc oj pec'uc ja jchiq'uela. Yuj ni oj caa jbaj ba oj staa ja svidae ja cristiano tac.
56 Ja ma' huas sc'ulan entender jas sbej huax caa ja jcuerpo, jas sbej huax pec'a ja jchiq'ueli, ja yeni soc ja queni, jel mojan oj quii jbajticon soc.
57 Ja Dios Tatali, sac'an ni leca. Yena ni seconejon coni. Stz'acatal ja yeni, ay sac'anil ja quen chomajquili. Jach ni ja ma' huas sc'uanon ja queni, oj ni staa ja mero sac'anili.
58 Ja pan it huax cala ti co jan ja ba satq'uinali, pero ¡quena nia! Ja ma' huas sloo ja pan jahui, mi ni nunca oj chamuc. Tuc juntiro ja pan jau sloo ja ma' ec' pax ta huujilex yen porque ja yenlei, chamye nia, xchi ja Jesusi.
59 Spetzanil ja jastal iti, ti ch'ac yal ja ba yiglesia ja judio jumasa, ja' ni ja iglesia tey ba Capernaumi.

Ja jas sea ja Jesusi, ja' ni ja vida ba mix ch'aqui

60 Ja ma' nochan ec' soc ja Jesusi, ja ch'ac yabye ja jastal iti, ti yalahuea: —¡Jel huocol juntiro oj bob sc'uajel porque mix chijcaji jas sbej ja jas huax yala tac! ¡Mi ni ma' oj yaa caso jun loil jastal jahui!
61 Ja Jesusi ti jac sc'ujol jastal lom huane bulbunuc ja snebuman jumasa jayuj ti yalaa: —¿Jel ama piero ahuabyex ba?
62 ¡Jauc to ma xa huilahuex huala q'ueyon otro vuelta ja ba coyon jani! ¡Saber jasunc'a oja c'uluquex pensar cuando huaxa huilahuexi!
63 Ja jas ch'ac ta cali, huanon staajel ti' ja hua hualtzilexi. Huanon yaljel ja hua vidaex it ba mi ni nunca oj ch'acuqui. Ja poco modoex ba jel piero, lom ni altiroa.

64 Pero ja huenlexi, ay to ni ja ma' mi huas sc'uanon ja huujilexa, xchi ja
Jesusi. Jach yala yuj ja huan ni snaa desde yora mi tox cujlaji ja satq'uinali ja
ma' mi ni oj sc'uuca. Cho snaa ni machunc'a oj ic'unuc spatiqui, jayuj
65 Ti yalaa: —Jayuj cala ni ahuabyex tac, mi ni ma' oj bob jac jmoc ja queni
ta mi c'a jauc huas seca qui ja jTati, xchi ja Jesusi.
66 Ja ora jahui, jitzan ja ma' nochan soc ajyi ja Jesusi, pero cuando yabye ja
jas yala, ti xa spiltalaan sbajea. Mi xa ni huajye ec' soc ja yena.
67 Cuando yila huajye ja tuqui, ja Jesusi ti sobo yi ja lajchahuane ja
snebumani: —Jaxa huenlexi, ¿jas la chiyex? ¿Mi ma huax cho hualahuex oj
huajanic?
68 Ti yala jan ja Simón Pedro: —Pero Cajual, ¿machunc'a oj huajcoticon soc
ba? porque ja jas huaxa huala, ja' ni mero huana yaljel ja vida jau mix ch'ac
tac.
69 Ja quenticoni, jc'uanticon ta. Huax naaticon, huena ni ja Cristoa, yunina
ni ja Dios jel sac'ani, xchi.
70 Ja Jesusi ti yalaa: —Meran, ja huenlexi, lajchahuanex nia. Tzaubalex cuj
pero ay june ja huenlexi, ja' ni smoj ja diablo, xchi ja Jesusi.
71 Pero ja' ni huan staajel ti' ja Judas Iscariote, ja it Simón sbiil ja stati
porque ja Judas jahui, yena ni oj yii spatic ja Jesús ja mas tzaani, iday, ja' ni
june ja lajchahuane ja snebumani.

Ja yermano ja Jesusi, mi huax c'uaji

7

1 Tzaan ja iti, ja Jesusi ti ajyi ec' ja ba Galilea porque ja ba Judea ja judio
jumasa huane sleejel modo jastal oj bob xch'aye snaajel.
2 Jel xa mojan ja q'uin jau ja huas sc'ulan ja judio jumasa ja cuando huas
sc'ulane jitzan ja jacali - sq'uin jacal sbiil yujile.
3 Ja yermano jumasa ja Jesusi ti yalahuea: —¿Jastal lec ti aya il ja huen ba?
¿Jaxa mi la huaj ja ba Judea porque ja tihui ti ni jel ja hua huamigo tac. Cax
jea yi ja atel huana sc'ulajeli
4 Porque mi ni sbejuc oj nacxuca. Sbej ni oj naaxuc machunquilucaa. Ja
jas huana sc'ulajeli, c'ulan satalajel abal, xchi ja yermano jumasa.
5 Jach yalahue porque mi ni ja yermano jumasa mi ni t'usila huax yiaje
snihuanil ja sbanquilei.
6 Ti yala ja Jesusi: —Pero mi to staa ja jtiempo jas ora oj jee jbaj satalajel
abal. Quechan ja huenlexi, chican jas ora huaxa c'ana huajanic pero ja
queni, mi cualquiera orauc oj huajcon. Como ja huenlexi, naca suinquilex
ja mundo iti, jayuj mi ni oj bob ahuil abajex condraa.
7 Como ja hua mojex, ti ni ay ja hua pensarex ja ba mundo. Mi ni sbejuc oj
yijnayexa, pero ja queni, coraja ni hualа iljiyona como claro huax cala que
jel piero ja smodo ja ma' tey ba mundo.
8 Cax ilahuic ja q'uin ja huenlexi. Ja queni, mi to huajcon porque mi to
tiempouc oj jee jbaj satalajel abal.
9 Jach ni yala ja Jesusi. Jayuj ti can ja ba Galilea ja chaboxe c'ac'u jahui.

Ja Jesusi huaj ja ba sq'uin jacali

10 Pero cuando ch'ac huajuque ja ba q'uin ja yermano jumasa, ti cho huaj
tzaan ja yeni. Pero mi ni ma' huas snaa como ch'abanti abal huaji.
11 Jaxa ti ba yoj q'uin jahui, ti huan leejel yuj ja smoj judioil jumasa. Ti huax
yalahuea: —¿Bay ja tan huinic jau ba? xchiye.

12 Jaxa cristiano, ja' ni mero huane xta staajel ti' ja Jesusi. Ay ma' huax
yala que lequil huinic, jaxa tuqui huax yalahue que mi lequil huinicuc.
—Quechan huan slolajel ec' ja cristiano, xchiye xta.
13 Pero ja sloilei, mi ni mero satalajel abaluca, como huane xihuel t'usan
yuj ja smoj judioilei.
14 Ja q'uini, oj xa staa snalan cuando ti xa och c'ot ja ba templo ja Jesusi. Ti
och see ja tihui.
15 Entonces ja judio jumasa jel och juntiro ja spensarei. Ti yalahuea: —¿Pe
jasyuj jel huas snaa juntiro ja iti? ¡Porque mi ni jas estudio yioj tac! xchiye.
16 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja jas huanon seejel ja queni, mi jauc quechan ja
jas huax el ja ba j'olomi. Ja ma' secahuoni, yena ni huax yala cab jasunc'a oj
jei.
17 Ja huenlexi, ta meran c'a xa c'ana oja c'uluquex ja jas huas sc'ana ja Diosi,
oj ni jac ac'ujolex ba huax jac ja jas huanon seejeli. Oja naex ta ja' c'a sbaj ja
Diosi ma lom huan elel ja ba j'olom ja queni
18 Porque ja ma' lom huan yaljel ja jas huax el ja ba s'olomi, quechan huan
sleejel ba oj toyjuc. Pero ja ma' meran huan sleejel ba oj iljuc lec yuj ja Diosi,
oj ni yal ja smeranili, mi ni modo oj yal ja mentira.
19 Ja Moisesi, yena ni yaa ja mandar jumasa pero iday, mi ni june huaxa
c'uanex ja mandar jumasa jahui. Entonces, ¿sbej ama huanex sleejel modo
jastal oja milonex ba? xchi ja Jesusi.
20 —¡Ja hueni, ja' xa ma amoj ja diablo! ¿Machunc'a huax yala oj smila?
xchiye xta.
21 Ti yala ja Jesusi: —¡Ja huenlex nia! Jel cham ahuabyex ja t'usan ja jas
jc'ulan ja c'ac'u jijleli.
22 ¡Pe jach ja huenlex tac! Anima jauc ja sc'ac'uil ja jijleli, huan ni xa
c'ulanex circuncidar ja yal queremtiqui, como jach ni yala can ja Moisesi.
Ja mero smeranili, mi jauc ja Moisés ya q'ueuc ja costumbre jahui. Ti xa ni
aya ja stiempo ec' ja yeni
23 Pero mi ni modo oja c'oquex ja smandar jau ja Moisesi jayuj anima jauc
ja sc'ac'uil ja jijleli, huaxa c'ulanex circuncidar. Jaxa queni yuj ja ca tojbuc
jun chamumi, jel coraja huaxa huilahuonex. ¿Sbej ama jau ba?
24 Mi lom la c'umaniyex cuando mi xa naahuex jastal ja sbeji. Quechan ta
seguro c'a ayex, eso sí, oj bob c'umananic, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala ba jaquel ja yeni

25 Ti och sobtalauc sbaje chanjoe cristiano ja ma' ti sbaje ba Jerusaleni:
—¿Mi ma yenuc ja it huan leejel ba oj miljuc ba?
26 ¡Jastal lec mi jas huax yalahue ba! Pe satalajel abal ba yoj comon huan
c'umal tac. ¿Yuj ama huas sc'uan ja ma' ay yatel que yena ni meran ja Cristo
ba?
27 ¡Pero chican lec ba jac ja tan huinic iti! Ja Cristo cuando huax jaqui, mi
ni ma' oj snaa ba oj jacuca, xchiye xta ja cristiano jahui.
28 Jayuj ja Jesusi, cuando och see ja ba templo, ti yalaa: —¡Entonces huaxa
naahuex jbaj! ¡Huaxa naahuex ba jaquelon ta jachuqui! Pero naahuic que
mi quen cala oj jacon. Ja ma' secahuoni, mi ni huaxa naahuex sbaja. Ja yeni
puro smeranil ja jas huax yala.
29 Ja queni huax naa sbaj porque ti ajyiyon soca. Yena ni secahuon cona,
xchi ja Jesusi.
30 Jayuj ja cristiano huas sc'ana oj syame pero mi ni june ma' bob yujili
como mi to ni yorauca.

31 Pero jel ni ja ma' sc'uane ja ora jahui, ti yalahuea: —¿Yuj ama mas jel
nihuan oj bob sc'ul ja milagro ja Cristo ba? Pero ja huinic iti, jel nihuan
juntiro ja jas huan sc'ulajel tac.

Secahue policia ba oj yamjuc ja Jesusi

32 Jaxa fariseo jumasa ti yabye ja jastal q'ueel ja sc'umal ja cristiano, jayuj
ti secahue ja policía ja ma' huax atjiye ja ba templo ba oj syame ja Jesusi. Ti
cho ch'ican ja pagre mas nihuaqui.
33 Ti yala ja Jesusi: —Lec nia pero quechan t'usan tiempo oj ajyucon
amoquex, jaxa mas tzaani t'ilan oj cho cumxucon soc ja ma' secahuoni.
34 Oja leonex eq'ue pero mi ni oja taonexa porque mi oj bob huajanic ja
bayoni.
35 Cuando yabye ja jahui, ja judio jumasa ti och yal sbajea: —¿Ba oj huajuc
ja it ja huan yaljel mi oj bob jtaatiqui? ¿Mi ma ti oj huajuc soc ja jun c'ole
jmojtic judioil ja ma' ti xa aye soc ja tantic griego? Seguro ja' oj cho huaj see
yi ja yenle chomajquili.
36 ¿Jas sbej huax yala oj leetic y mi oj taatic porque mi bi oj bob huajtic ja
ba oj ajyuqui, xchiye xta.

Ja loil sbaj ja ja' ba oj yaa sac'anil ja cristiano

37 Ja ba q'uin jahui, ja' ni mas nihuan yioje ja último c'ac'u huax ch'ac ja
q'uini. Ja c'ac'u jahui, ja Jesusi ti q'ue tec'ana, ti yala tzatz leca: —Ta ay c'a
ma' jel taquin ja stii, a jac jmoc. Oj ni ca yu ja jaa.
38 Ja ma' huas sc'uanon ja queni ja jastal ni huax yala ja ba slibro ja Diosi,
ja ba yaltzili, lajan soc oj bojtuc jun satja, pero ja ja' jahui, oj ni yaa sac'anil
tola vida, xchi ja Jesusi.
39 Jaxa mero sbej ja jas yala ja Jesusi, ja ma' huas sc'uan ja yeni, oj ni aajuc
yi ja Espíritu Santoa, jayuj yala jachuc. Ja ora jahui, mi tox jac ja Espíritu Santo
yuj ja mi tox iiji q'ue ja Jesús ba oj sc'ul recibir ja yatel jel nihuani.

Tuctuquil ch'ac huajuc ja spensar ja cristiano

40 Ja janec' ay ja cristiano ja tihui, ay ma' huax yala yujile: —Ja huinic iti,
yena ni meran ja aluman-Dios ja ma' t'ilan ni oj jacuqui.
41 Jaxa tuqui: —Yena ni ja Cristoa, xchiye. Pero ja tuqui huax yalahue:
—¡Mi ahualhuex ti oj jacuc ba Galilea ja Cristo!
42 Ja yabal ja Diosi huax yala que ja Cristo, t'ilan oj manxuc ja yintil ja rey
Davidi, pero t'ilan ni bi ti oj manxuc ja ba Beleni, como ja' ni ja xchonabil ja
rey Davidi, xchiye.
43 Como tuctuquil xta ja spensarei.
44 Ay ma' huas sc'ana oj yaahue och preso pero mi ni jas bob sc'uluquea.

Ja ma' ay yatel mi sc'uane ja Jesusi

45 Ja policía jumasa ja ma' jecjiye ba oj syame ja Jesusi ti cumxiye ja bay
ja fariseo jumasa soc ja sepeil ja pagre jumasa: —¿Jasyuj mi ahuiajex jan ba?
x'utjiye.
46 Ti yala ja policía jumasa: —Porque mi ni june ma' huax c'umani ja jastal
huax c'umani ja huinic jahui.
47 Ti yala ja fariseo jumasa: —Iday, ja huenlexi, ¡cho ahuaa bajex lolajel!
48 ¿Yuj ama huilahuex ja ma' ay yatel ma ja fariseo jumasa, huan ama
sc'uane ja yenle ba?
49 Ja tantic cristiano jau ja ma' mi ni huas snaahue ja smandar ja Moisesi,
¡ti ni aye ja ba yojol ja scastigo ja Diosi! xchiye xta.

50 Tey ja Nicodemo jau ja ma' huaj yulata acual ja Jesusi. Fariseo ja yen
chomajquili. Ti yalaa:
51 —Pero chican ja jas huax yala ja leyi. Mi ni bi sbejuc oj yii castigo jun
huinic ta mi huax maclaxi bajtan jasunc'a ja smuli, xchi ja Nicodemo.
52 Entonces ti yalahue ja smoj fariseoili: —¿Yuj ama cho amoj ja huen ja
tan galileño jau ba? Q'uelahuil lec ja yabal ja Diosi, ti oja huil que mi ni jun
aluman-Dios ti oj jacuc ja ba Galilea, xchi ja fariseo jumasa.
53 Malan soc ja jahui, ti xa spila sbajea. Ch'ac huajuque ja ba snajei.

Ja ixuc ja ma' slea smuli

8

1 Pero ja Jesusi ti huaj ja ba huitz Olivos.
2 Cuando el ja c'ac'u ja Jesusi ti cho huaj ja ba templo, jaxa cristiano ti ch'ac
jacuque nolan sbaj ja yen, jayuj ja Jesusi ti och culana. Ti och see yile ja yabal
ja Diosi.
3 Huaj to yile, ti jac ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi soc ja fariseo
jumasa. Ti macan jan yujile jun ixuc yuj bi staahue soc jun huinic. Ti yaahue
ba snalan ja jun montón cristiano jahui.
4 Ti yalahue yab ja Jesusi: —Maestro, ¿jas la chi? Ja ixuc iti, ti jtaaticon soc
jun huinic ba sti bej
5 Pero ja smandar ja Moisesi, ja jastal ja ixuc iti, sbej ni oj ch'ojxuc tona.
Jaxa hueni, ¿jas la chi ba?
6 Jach sobohue pero quechan ba oj sc'uluque probar ja Jesusi, siquiera tuc
ja jas oj yal ja yeni, ti oj stae yi ja smula. Ja Jesusi ti och chubana. Ti och
stz'ijba ja luumi soc ja yal sc'abi.
7 Pero ja fariseo jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi huane
xta ni sobjela. Ja Jesusi ti q'ue tec'ana, ti yalaa: —Chican ja huenlexi, ta ay c'a
ma' mey smul ahuujilex, a yaa yi bajtan ja toni, x'utjiye.
8 Cuando ch'ac yal ja jachuqui, ti cho och chubana. Cho och stz'ijba otro
vuelta ja ba luumi.
9 Pero ja huinique jumasa jahui, cuando yabye ja jas yala ja Jesusi, ti c'otye
jacana. Jac sc'ujole que ay smule ja yenle chomajquili. Ti xa ch'ac eluque
jujuntica. Ja' to mero bajtan ch'ac eluc ja ma' mas ay xa sc'ujoli. Cuando ch'ac
ta eluquei, stuch'il can ja Jesusi soc ja ixuqui,
10 Ti q'ue tec'an ja Jesusi. Como yila que quechan xta stuch'il ay soc ja
ixuqui, ti yalaa: —Nana, ¿ba ch'ac huajuque ja ma' huan yaljel ja hua mul
ba? ¿Mi ni ma june ma' yaa hui ja toni?
11 —Miyuc tata. Mi ni ma' yaa quia, xchi ja ixuqui. Ti yala ja Jesusi: —Jach
ni ja queni, mi ni jas oj cala huaba. Quechan cax xa, pero moc xa lee otro
vuelta ja hua muli, x'utji.

Ja Jesusi jac ya ijlabanuc ja sbej ja cristiano

12 Ja Jesusi ti cho och see yi otro vuelta ja cristiano: —Ja queni jac ca
ijlabanuc ja sbej ja ma' naca tey ba yoj q'uiq'uinali. Ja ma' huax jac jmoqui
ti oj bejyuc ja ba bej jau ja ba jel ja luzi. Mi xa ni nunca oj bejyuc ja ba yoj
q'uiq'uinali porque staa ta ja sac'anil ba jel tzamali.
13 Ti yala ja fariseo jumasa: —¡Lom altiro huana stoyjel abaj ja hueni! ¡Puro
mentira huana!
14 —Ta mentira c'a xa huabyex pero mi mentira huanucon ja queni. Anima
quen ta mismo huanon yaljel pero huax naa ba jacyona, huax cho jnaa ba oj
huajcona pero ja huenlexi mi jas huaxa naahuex ja iti.

15 Ja jas huaxa hualahuex jbaji, lom nia. Pero como mi huocoluc huax el
ahuujilex. Ja queni, mi ni ma' jas huax cal yaba,
16 Pero ta huan c'ax cala ay smul jun cristiano, yuj ni meran que ay smula.
Pero mi tiuc lom huax el ja ba j'olomi. Ja ma' secahuon coni, yena ni huax ya
jac jc'ujol jastal ay ja sc'ujol ja cristiano.
17 Ja ba ley jau jel nihuan ahuujilexi huax yala ta ay c'a chab testigo, jun
xta c'a mismo ja jas huax yalahuei, sbej ni oj c'uaxuca.
18 Ja queni, ja jas huax cala huabyexi, jun xta ni mismo soc ja jas huax yala
jbaj ja jTat chomajquili, xchi ja Jesusi.
19 Ti yala ja fariseo jumasa: —¿Bay ja hua tat ba? Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi mi xa naahuex jbaj mach ayona, ¡jauc to ma jTat oja naex sbaj! Ja
lec huan to xa naahuex jbaj mach ayon ja queni, entonces jach ni ja jTati, oj
cho anaex sbaja.
20 Jach yala jachuc ja Jesusi cuando ti huan seejel ja ba templo. Ti ni ay ja
ba cuarto jau ja bay ja copre ja ba huax yaahue can ja slimosnaei. Pero mi ni
ma' bob syam ja Jesús ja ora jahui porque mi to yorauc.

Ja ba oj huajcon ja queni, mi oj bob huajanic ja huenlexi

21 Ti cho yala ja Jesusi: —Oj ni huajcona, jaxa huenlexi ti oja leonex ec'a
pero ja ba oj huajcon ja queni, ja huenlexi mi ni oj bob huajanica. Oj
chamanic, ti oja huiex och ja hua mulexi.
22 Ti yala sbaje yenle ita ja judio jumasa: —¿Jas bi xchi? ¿Mi oj bob huajtic
ja ba oj huajuc ja yeni? ¡Jas sbej ja jach huax yala! ¿Yuj ama oj smil sbaj ba?
23 Ja Jesusi ti yalaa: —Ja huenlexi suinquilex ja mundo iti pero ja queni
sbajon ni ja satq'uinala. Ja huenlexi tey ja hua najex ja ili, pero ja queni tuc
lugar ja bay ja jnaji.
24 Jayuj huax cala huabyex oj chamanic, ti oja huiex och ja hua mulexi.
Y meran nia, mi c'a xa c'uanonex ja queni, que mi cualquieraucon, oj ni
acuchex och ja hua mulexa.
25 Ti yalahuea: —¿Mach aya huen ba? —Pero calunej ni ahuabyex desde
q'ue jtul ja catel tac.
26 Ja queni, huan c'ax c'ana, jel ja jas oj bob cala bajexi. Oj ni bob cal
spetzanil ja hua mulexi. Pero ja iti, tuc ja jas huanon yaljel ec' ja queni.
Ja' huanon yaljel ja jas cab yala ja ma' secahuon coni porque ja yeni, puro
smeranil ja jas huax yala, xchi ja Jesusi.
27 Pero ja judio jumasa mi yabye slugaril ta ja' huan staajel ti' ja Dios Tatali
28 Jayuj ja Jesusi ti cho yal yabyea: —Oj to anaex machunquilucon ja queni
pero masan to huaxa huaahuonex locan ja ba cruzi, ti oj jac ac'ujolex que ti
ni coyon jan ja ba satq'uinali. Ja jas huanon yaljel ja huego, ja ora jahui, oj jac
ac'ujolex que mi ti huax el ja ba j'olom ja jas huanon yaljeli, que ja jas cala,
ja' ni ja jas sea qui ja Dios Tatali.
29 Ja ma' secahuon coni, ti ni ay jmoc tola vidaa. Ja jTati mi ni nunca huax
yaahuon can jtuch'il, jaxa queni quechan huax c'ulan ja jas huas sc'ana ja
yeni.
30 Yuj ja jas ch'ac yal ja Jesusi, jel jitzan ja ma' sc'uanei.

Ja yuntiquil ja Diosi, naca libre aye

31 Ja Jesusi ti yal yab ja judio jumasa jau ja ma' ch'ac ta sc'uuquei: —Ja
huenlexi, huan c'a xa c'ulan seguir abajex soc ja jas huax jea, oj ni ochanic
mero jnebumanila.
32 Oj ni anaex jasunc'a mero smeranila porque ja smeranili, oj ya huajanic
libre, xchi ja Jesusi.

33 Ti yala ja otro jun c'ole judio jumasa: —Pero ja quenticoni yintiloticon ni
ja Abraham tac. Quechan ni altiro Cajualticon ja Dios sac'ani, mi ni ay otro
ma' huas sc'ulanoticon mandara. ¿Oj huajanic libre la chi? ¿Jas sbej ja jach
huaxa huala? porque libre ni ayticon ja quenticon tac.
34 Ti yala ja Jesusi: —Pe mi meranuc ja jahui porque spetzanil ja ma' huas
slea smuli, mandar ni ay yuj ja mulali. ¿Mi ma meranuc ba?
35 Porque q'uelahuil jun ajualal. Ay yioj jitzan huinic mandar lec ay yuj
pero ja huinique jahui, mi ni nunca oj slaj jastal ja yunin ja ajualali como
mozo ni aye ja yenlea.
36 Pero jun c'ac'u ta huan c'ax jac ja yunin ja ajualali, ta huan c'ax yal yab ja
smozo jumasa: Libre xa yex, ta xchi c'a, pues libre xa ayex ni merana, como
uninal ja ma' yala.
37 Meran nia, yintilex ni ja Abrahami - huan nix naaa. Pero ta ja' c'a meran
yintilex ja Abrahami mi corajauc oja huabyex ja jas huax cala. Pero ja iti,
huanex sleejel modo jastal oj bob amilonex tac.
38 Ja queni, quechan huax cala ja jas quila ja yora ti to ayon soc ja jTati. Y
jachuc ja huenlex chomajquili. Ja jas huaxa c'ulanex, ja' ni ja smandar ja hua
tatexi.
39 Ja judio jumasa ti yalahuea: —Pero ja' ni huanticon sc'ulajel ja jas yala
can cabticon ja Abrahami, como yintiloticon nia, xchiye. Ti yala ja Jesusi:
—Ja huenlexi, jel nihuan ahuiojex que ja' yintilex ja Abrahami, pero lom nia.
Ja lec jauc to ni merani, ja' ni ahuiojex can ja smodo ja yena.
40 Porque ja Abrahami, ¿yuj ama xch'aya snaajel ja ma' huan yaljel ja
smeranil ja jastal huax alji yab yuj ja mismo Dios ba? Ja Abrahami, mi ni
nunca sc'ulan ja jastal huaxa c'ulanex ja huenlexi.
41 Pero como ja' ni ahuiojex ja smodo ja hua tatexi, xchi ja Jesusi. Ti yala ja
yenlei: —Pero siquiera ja quenticoni mi tulubalucoticon ba bej. Ay jtaticon
manxiticon cho jTaticon ni ja Diosi.
42 —Ja lec meranuc sbajex ja Diosi, entonces oj ni ayajtayonexa porque ja
queni ti coelon jan ja ba stz'eel ja Dios Tatali. Mi quen cala oj jacon ja ili, yuj
ni secahuon ja Diosa.
43 ¿Jasyuj mix jac ac'ujolex jas slugaril ja jas huax cala ba? ¡Como jel ni
ch'uuy juntiro ja hua c'ujolexi, jayuj!
44 Ja mero smeranili, ja huenlexi ja' ni atatex ja tan diablo. Como sbajex
nia, jayuj chican jas huax yala huabyexi, huan ni xa c'uanexa. Como desde
cujlaji ja satq'uinali, mero ni milhuanuma. Mi huas snaa jasunc'a merani.
Mi ni nunca huax yala ja smeranili. Huax yala ja ba mi meranuqui, como
mero ni mentirosoa. Puro mentira huax yala, como smodo nia, como yena
ni mero statalil ja mentira.
45 Jayuj cuando huax cala huabyex ja smeranili, mi ni modo huaxa
c'uanexa.
46 Ta ay c'a june ja huenlexi, ta huan c'a xa naahuex que huanon sleejel ja
jmuli, alahuic ba. Pero ta huanon c'a yaljel ja smeranili, ¿jaxa mi xa c'uanex
ba?
47 ¿Huaxa naahuex jasyuj mi xa c'ana ja maclayonex? Como mi ni sba-
juquex ja Diosa, porque ja ma' tzaubal yuj ja Diosi, huan ni smacla ja yabal
ja Diosa.

Ja Cristo, ti xa ni aya cuando mi tox manxi ja Abrahami

48 Ti yala ja judio jumasa: —Jayuj meran ni lec ja jas huax calaticona. Ja
hueni ja' ni mero amoj ja tantic polestero. ¡Lajana soc ja tan diablo!

49 Ti yala ja Jesusi: —Ja queni caso jau huax mojan ja diablo. Ja jas huanon
sc'ulajeli, ja' ni huanon seejel jastal jel nihuan ja jTati, pero ja huenlexi, jel
coraja huaxa huilahuonex.
50 Mi xa hualahuex ta huanon sleejel ba oj toyjucon. Eso sí, ay ni ma' huas
stoyohuona, como huas snaa que toj ja jas huanon sc'ulajeli.
51 Huax cala huabyex ja mero smeranili. Ja ma' huas sc'uan ja jas huax
cala, mi ni nunca oj chamuc, xchi ja Jesusi.
52 Ti yala ja judio jumasa: —¡Ata huabilex tac! Ja huego chican lec que ti
ni aya soc ja diablo. Ja Abrahami soc spetzanil ja aluman-Dios jumasa ch'ac
ni chamuquea, jaxa huen huana yaljel ja ma' huas sc'uan ja hua huabal ja
hueni, mi ni nunca oj chamuc la chi.
53 ¿Yuj ama huaxa huala ta mas nihuan ja huen soc ja Abraham ja ma' ec'
pax ta cujtic ba? Ja yeni, cham nia. Jach ni ja aluman-Dios jumasa, jaxa
hueni, ¿mach aya huaxa huala huen ba?
54 Ja Jesusi ti yalaa: —Ta quen c'a mismo huax toyo huilex jbaj, entonces
lom nia. Pero ja ma' huas stoyohuoni, ja' ni ja jTati, ja' ni ja ma' huaxa
hualahuex que ja' ni ja hua Diosex ni.
55 Pero mi ni huaxa naahuex sbaja. Ja queni huan nix naa sbaja, pero
ta huan c'ax cala que mix naa sbaj, entonces oj laj ja hua mentirosoilex ja
huenlexa. Pero ja mero smeranili, huan nix naa sbaja. Ja' ni huax c'uan ja
yabal ja yen tac.
56 Ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jel sgusto oj yil ja tiempo oj jaconi.
Snaa lec que oj ni jacona jayuj chaani ec' yuj ja sgusto, xchi ja Jesusi.
57 Ja judio jumasa ti yalahue yab ja Jesusi: —Ja hueni, huana yaljel que
ahuilunej ja Abrahami. Lom huana c'umal ja hueni. ¡Mi to ni cincuenta jabil
ahuioj tac!
58 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala huabyex ja smeranili. Ja yora mi to nix manxi
ja Abrahami, ti ni ayon ja queni.
59 Jaxa yajni ch'ac yal jastal iti, ti stuluhue ja toni ba oj yaahue yi ja Jesusi
pero ja Jesusi snac'a sbaj jaxa mas tzaani ti el ja ba templo.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tupel sat manxi

9

1 Ja Jesusi cuando huan eq'uel ja ba jun lugari, ti yila jun huinic tupel ja
sati, como jach ni manxia.
2 Ti sobo ja snebuman jumasa: —Cajual, ¿jastal lec manxi tupel ja sat ja
huinic iti? ¿Yuj ama ja' smul ja snan stati, ma smul yena?
3 Ti yala ja Jesusi: —Miyuc. Mi jauc smul ja snan stati soc mi smuluc ja yen.
Manxi jachuc ba oj yil ja cristiano jastal ja jel juntiro ja yip ja Diosi.
4 Y ora xa huego oj c'ultic ja yatel ja ma' secahuon coni. Oj ni jacuc ja c'ac'u
mi ni ma' oj bob atjuc.
5 Pero como ti xa ni ayon ja ba mundo oj ni ca ijlabanuc ja ma' tey ba
mundo.
6 Jach huan yaljel cuando stzujba ja luumi, ti xa slubu ja lococ it sc'ulan soc
ja stzujubi, ti ya pac'an ja ba sat ja ma' tupel ja sati.
7 Ti yalaa: —Caax. Cax ja ba tanque tey ba Siloé, ti xa sac'a lec ja hua sati.
(Ja sbiil ja tanque jahui, Jecubal huax el ja ba sc'umal ja judio jumasa.) Ti
huaj ja huiniqui. Huaj sac' ja sati, jaxa cuando cumxi, huan xax yila q'uinal.
8 Cham yabye juntiro ja svecino jumasa soc ja ma' huan ni snaa sbaj que
tupel ja sat ajyi. Ti yalahuea: —¿Mi ma yenuc ja huinic it huax och culan tola
vida huas sc'ana limosna ba?

9 Jaxa tuqui: —Yena nia. Jaxa tuqui: —Lajan soc pe seguro mi yenuc. Jaxa
huiniqui, yen mismo yala: —¡Pero quena ni taca!
10 Ti sobohuea: —¿Jastal lec huan xax bob ahuil q'uinal ba?
11 Ti yala ja yeni: —Ja huinic ja ma' Jesús sbiili, quechan stzujba ba luumi
ti slubua, ti saxa qui ja ba jsati. Ti yala cab que oj huaj sac' ja jsat ja ba tanque
ba Siloé. Ti huajyona, jaxa yajni ch'ac jsac' ja jsati, ti jamxi ja jsata.
12 —¿Bay ja huinic jau ba? xchiye. —Mi naben, xchi ja ma' tupel ja sat ajyi.

C'anji sc'ujol ja huinic ja ma' tojbi

13 Ja cristiano ti yiaje och ja ba sti sat ja fariseo jumasa.
14 Ja huiniqui ti ch'ac xchol ja jas c'ulaji yi. Pero ja yora tojbi ja sati, ja' ni ja
sc'ac'uil ja jijleli.
15 Pero yuj ja sc'ulan ja lococ ja c'ac'u jau ja Jesusi, jayuj ja fariseo jumasa
ti cho sobohue otro vuelta jastal bob yil q'uinal. Ti yala ja huiniqui: —Saxa
qui t'un lococ ja ba jsati, ti huaj jsac'a, jayuj huan xax quila q'uinal ja huego.
16 Ti yala chaboxe ja fariseo jumasa: —Pero ja huinic ja ma' sc'ulan ja iti,
mi ni modo oja hual que sbajuc ja Diosa porque mi huas stalna ja sc'ac'uil ja
jijleltic tac, xchiye. Pero jaxa tuqui ti yalahuea: —Ta meran c'a ay ja smuli,
¡ba oj bob sc'ul milagro ja jastal iti! Jayuj mi ni modo huax lajxi yujilea.
17 Ti cho huaj sobe yi otro vuelta ja ma' tupel ajyi ja sati: —Jaxa hueni, ¿jas
la chi soc ja huinic it ma' ya tojbuc ja hua sati? —Ja queni huax cala que jun
aluman-Dios, xchi ja huiniqui.
18 Pero ja judio jumasa mi ni modo huas sc'ana oj sc'uuque ta meran ja
tupel ja sat ajyi, jaxa huego huax bob yil q'uinal, jayuj ti secahue spayjel ja
snan stat ja huiniqui.
19 Ti sobohue yi ja stati: —¿Ja' ma ja hua huunin ja iti? ¿Meran ama tupel ni
ja sat manxi? ¿Jastal lec huax bob yil q'uinal ja huego ba?
20 Ti yala ja stati: —Meran nia. Ja cunin iti tupel ni ja sat manxia. Jaxa
snani ti yalaa: —Meran nia tata, tupel ni ja sat manxi ja cala ala.
21 Ti cho yala ja stati: —Pero mix naaticon jastal huan xax bob yil q'uinal
ja huego. Mi huax cho jnaaticon sbaj machunc'a ya tojbuc ja sati. Jobohuic
yi ja yeni - ay xa ni sc'ujol ja cunin tac. Yen mismo oj bob yala huabyex, xchi
ja tatali.
22 Ja nanal tatali jach yalahue jachuc porque huane xihuel. Ja judio jumasa
lajti abal xa ay yujile lec, ta ay c'a ma' huax yala que Cristo ni ja Jesusa, ja' ni
ja ma' oj jecjuc con yuj ja Diosi, oj bi snutze el ja ba yiglesiaei.
23 Jayuj ja nanal tatali ti yalahue que oj bi sobe yen mismo ja huiniqui,
como ay xa ni bi sc'ujola.
24 Ja judio jumasa ti cho spaya jan ja ma' tupel ajyi ja sati, ti yalahuea: —Ala
cabticon ja mero smeranili. Ta mi c'a, huax yilahua ja Dios que huana ni
mentiraa porque ja quenticoni huan nix naaticon que ja tan huinic jahui,
mulanum nia.
25 Ti yala ja huinique: —Ja queni, mix naa ta mulanum ma miyuc pero
huax naa que tupel ja jsat ajyi, pero ja huego, huan xax quila q'uinal.
26 Ti yala ja fariseo jumasa: —Pero ¿jasunc'a sc'ulan yi ja hua sat ja bob ya
huil q'uinal ba?
27 Ti yala ja yeni: —Pe cala ta huabyex jas sc'ulan qui pero como mi huaxa
c'uanex, ¿jas sbej otro vuelta oj cala huabyexi? ¿Yuj ama huax cho c'ana
ochanic snebumanil ba?
28 Cuando yabye ch'ac yal ja jastal iti, snicjel ita ch'ac huajuque, ti
yalahuea: —Ja hueni, nocho ta huaxa c'ana ja tan huinic jahui, pero ja
quenticoni, ti ni oj ajyucoticon ja ba sparte ja Moisesi.

29 Ja quenticoni huax naaticon que c'umaji yuj ja Dios ja Moisesi pero ja
tan huinic jahui, mi ni t'usan huax naaticon ba jaquela.
30 Ti yala ja huiniqui: —¡Jel tuc juntiro! ¡Jastal modo mi oja naex ba jaquela!
Ja queni ya quil q'uinal. ¡Malan soca!
31 Como huan nix naatic, ja Diosi mi huas smacla ja mulanum jumasa.
Quechan huas smacla ja ma' huax xiu yujil soc ja ma' huas sc'uan ja yabali.
32 Masan cujlaji ja satq'uinali mi ni nunca huax abxi ta ay ma' oj bob ya yil
q'uinal ja ma' huax manxi tupel ja sati.
33 Ja huinic iti, ta mi c'a sbajuc Dios, mi ni oj bob sc'uluc ja jastal ita, xchi ja
ma' tupel ja sat ajyi.
34 Ti yala ja fariseo jumasa: —¡Ja hueni, mi ni tojuc manxelucaa, iday, jaxa
huego, huan xa xa c'ana oj ochan jmaestroilticon! ¡Elan ja huen ja ili! xchiye
xta, pero ahuanel.

Ja jastal ay ja ma' tey ba q'uiq'uinali

35 Ja Jesusi yajni yab que nutzji ja ma' tupel ja sati, cuando staa, ti yal yaba:
—¿Huan ma xa c'uan que ay ma' coel jan ja ba satq'uinal ba?
36 —Cajual, ala cab machunc'a ba, ti oj c'uuca, xchi ja huiniqui.
37 Ti yala ja Jesusi: —Pero ahuila ta ni taca. Quena nia. ¡Huana ni loil soc ja
yen ja ma' jecubal ni con yuj ja Diosi!
38 Ja huiniqui ti co mec'an ja ba sti sat ja Jesusi, ti yalaa: —Cajual, huan xa
nix c'uanaa.
39 Ti yala ja Jesusi: —Jayuj jacyon ja ba mundo tac, ba oj ch'ac quii cuenta
ja ma' jel huas stoyo sbaj que jel jaman ja sati. Pero oj ni ch'ac tupuc ja sate
ja yenlei. Jaxa ma' mutz'an juntiro ja satei, oj ca jamxuc, xchi ja Jesusi.
40 Tey chaboxe fariseo mojan ja tihui. Yajni yabye ja jas yala ja Jesusi, ti
yalahuea: —¡Entonces quenticon ja lajan soc mutz'an ja jsaticon ta jachuqui!
xchiye.
41 —Mas to lec ja lec tupeluc juntiro ja hua satexi, ay modo mi oja taa ja
hua mulexi. Pero ja iti, quechan huaxa toyo bajex que jel huaxa naahuex, ti
huaxa taa juntiro ja hua mulexi, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja snajtzil ja cheji

10

1 Ti cho yala ja Jesusi: —Meran huax cala huabyex, ja ma' mix och ja ba
spuertail ja snajtzil ja cheji, yuj ni lagrona. Ja lagroni, tuc lado ni huas sotoa,
porque elc'anel ni huana.
2 Pero ja ma' huax och ja ba puerta, yuj ni ja' talnacheja.
3 Cuando ti xa jacum jan ja ma' huas stalna ja cheji, ti huax el jan ja ma'
huas sama ja puerta ba oj bob ochuc ja talnacheji. Ja talnacheji, como naca
ay sbiil yuj ja xchej jumasa, ti xa huas spaytalaan cada jujune. Jach huas
sc'ulan cuando huax el ja ba snaji.
4 Cuando huax ch'ac el spetzanil ja xcheji, jaxa talnanumi, bajtan huax
eq'ui, ti huax huaj tzalan ja chej jumasa como naubal lec yujil ja sc'umali.
5 Mi ni huas snochohue jun cualquiera cristianoa. Ta mi c'a jauc ja ma' tola
vida huas stalna, entonces ja cheji, oj ch'ac eluque ajnel. Como mi ni c'ajyeluc
soc ja sc'umal ja otro cristiano, xchi ja Jesusi.
6 Ja loil iti yala ja Jesusi porque huas sc'ana ay jas oj ya sneb ja cristiano
pero mi ni t'un yabye slugarila.

Ja Jesusi lajan soc jun lequil talnachej

7 Jayuj ja Jesusi ti cho yala otro loila: —Ja huego ay jas oj cala huabyexi
pero ja' ni mero smeranili. Ta mi c'a quenuc, ¿jastal oj bob ochuc ja ba snaj ja
cheji? Ja queni, lajan soc quena ni ja puertaon ja ba huax och ja cheji.
8 Jaxa spetzanil ja ma' ti ni ay ja il ja yora mi to la jacyon ja queni, puro
ni lagron ayea. Toj elc'anel ja sgustoei, jayuj mi c'ulajiye caso yuj ja jchej
jumasa.
9 Ja queni, lajan soc quena ni ja puertaon ja ba huax och ja cheji. Ja ma'
huax och ja ba puerta jahui, oj ni staa ja scoltajela. Como jastal ja yal cheji
huax och ja ba snaji, ti huax huaj slee ja suaeli, jach oj ajyuc ja ma' huax och
ja ba puerta jahui.
10 Jayuj jacyon ja queni ba oj staa ja svida ja cristiano pero ja vida jahui, jel
tzamal juntiro. Tuc juntiro ja spensar ja lagroni. Quechan huax jac ch'ac yii
ja ba mi sbajuqui. Huax jac som spetzanil. Huax jac milhuanuque.
11 Pero q'uelahuile. Jun lequil talnachej, hasta que oj yaa ja svida yuj ja
xcheji. ¡Pero quena ni ja talnachej jau taqui!
12 Pero ta jun talnachej quechan huan pensar soc ja stz'acoli, entonces
huan c'ax jac jun oq'uil, oj yaa can endregal ja xcheji, jaxa yeni oj spac ajnel.
¡Ba miyuca, como mi ni sbajuc ja cheja! Quechan huan ganar. Ta jach c'a, ¡jel
ajul ja sbaj ja cheji! Oj ni yamjuc yuj ja oq'uili, jaxa tuqui, sactantan oj ch'ac
huajuque.
13 Jach ni oj huajuca porque ja tan huinic jahui, quechan ni huan smajlajel
ja stz'acoli. Ja cheji, tix yila sbaj ja ora jahui, como mi ni sbajuca.
14 Mi ni nunca oj slaj ja ma' mero sbaj ja cheji. Huas snaatalaan sbaj ja
xcheji, jaxa cheji huas snaa sbaj ja yajuali. ¡Pero quena ni suinquilon ja chej
jumasa tac!
15 Puesto ni ayona oj caa ja jvida yuj ja jchej jumasa. Q'uelahuile ja jTati.
Huan ni snaa jbaj. Jach ni ja queni, huan nix cho jnaa sbaja. Jayuj jachuc ja
jchej chomajquili, huan nix cho snaa jbaja.
16 Pero ay to jitzan jchej najat to aye. Mi tox och ja ba snaj ja ba quioj ja tuc
jumasa ja iti. Y t'ilan ni oj ch'ac huaj quii jana. Oj ni snae ja jc'umal cuando
huax payahue jani. Entonces jun ita ni nole oj ajyuque spetzanile. Quechan
june ja talnumani, pero quena nia.
17 Ja jTati, jel ni huas sc'anahuona porque oj ni caa ja jvida, pero ja mas
tzaani oj ni cho sac-huucona.
18 Mi ni ma' oj ya el qui ja jvida porque jach ni huax c'ana oj caa jbaja. Como
jach ni alubal cab que oj ni bi caa jbaja pero oj ni bi cho sac-huucona. Jach
ni yala cab ja jTati, xchi ja Jesusi.
19 Yajni yabye ja jas yala ja Jesusi, ti q'ue juntiro ja c'umali pero mi ni modo
huax lajxi yujile ja judio jumasa:
20 —¡Loco ja tan huinic iti! ¡Ja' ni mero smoj ja diablo! ¡Jas sbej ja oj c'ultic
caso ja jas huax yala! xchi ja jun c'olei.
21 Jaxa otro c'olei: —Pero ta ja' c'a smoj ja diablo, ¿jastal oj bob c'umanuc
tzamal ja jastal huan c'umal ba? Porque ja diablo mi ni oj bob ya yil q'uinal
ja ma' tupel ja sati, xchiye.

Ja judio mix bob yile ja Jesusi

22 Ja ora jahui, ja' ni mero stiempo chee ja ba Jerusaleni, jaxa cristiano, ja' ni
mero tiempo huas sc'ulan ja sq'uinil ja stemploei, como jach ni culan yujilea.
23 Ja Jesusi ti huan bejyel ja ba yoj sten ja Salomoni,
24 Jaxa judio jumasa ti huajye nolan sbaja. Ti yalahuea: —Ja quenticoni jel
ja jpensarticoni. Tola vida t'aban xta jc'ujolticon jas ora oja hual cabticon que

ta huena c'a ja Cristo ja ma' secunej ni con ja Diosi. Huax c'ana ja quenticon
oja hual cabticon juntiro.
25 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi, pe mi na' jaye vuelta cala ta huabyex tac,
y mi xa c'uanonex. Malan soc ja jas huanon sc'ulajeli, huax ilxi que ja' ni quip
yaunej qui ja jTati
26 Pero ja huenlexi, mi ni modo huaxa c'uanex. Yuj ni mi jchejuquex ja
huenlexa
27 Porque ja jchej ja queni, huan ni snaahue lec sbaj ja jc'umali. Huas
stzajlayone, jaxa queni huan nix naahue sbaja.
28 Jayuj huax caa yile ja sac'anil jau mi ni nunca huax ch'aqui, mi ni oj
chamuquea. Ja mero jcheji, mi ni ma' oj bob ya el qui ja ba jc'aba.
29 Yena ni ja jTat ja ma' yaa quii, jaxa jTati, quechan yen mas nihuan que
spetzanil. Mi ni jun ma' oj ya el yi ja ba sc'ab ja cala cheji.
30 Porque ja queni soc ja jTati, jun ita ni ayticona, xchi ja Jesusi.
31 Jaxa judio jumasa ti cho stuluhue otro vuelta ja ton ba oj yaahue yi.
32 Ti yala ja Jesusi: —Jitzan lec ja jas ahuilunejex jc'ulunej ja ba jel tzamali
pero puro yatel ja jTati. ¿Yuj ama ay jas jc'ulan ja ba mi lecuc ba, jayuj oja
ch'ojonex ton ja huego?
33 —Mi jauc yuj oj ch'ojaticon ton yuj ja jas ac'ulunej ja ba lequi. Oj caaticon
ahui yuj ja jastal huaxa taa ti' ja Diosi. ¡Cristianoa nia, iday, huaxa toyo baj que
Diosa! xchi ja judio jumasa.
34-35 Ti yala ja Jesusi: —Pero q'uelahuilex. Ja najatei ja ma' sc'uan ja yabal
ja Diosi, ti alji yabye yuj ja Diosi que lajane bi soc jastal ja Diosi. ¿Mi ma jach
ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Dios ba? Huax naatic que ja jas tz'ijbanubal ja
ba yabal ja Diosi, mi loiltajneluc,
36 ¡Jauc to ma queni! Tzaubalon yuj ja Diosi. Secahuon ja ba mundo iti.
¿Jastal modo coraja oj yilon ja Diosi yuj ja huax cala que yuninon ja yeni?
37 Ta mi c'a huanucon sc'ulajel ja yatel ja jTati, mi ni sbejuc oja c'uuconexa.
38 Pero ja iti, ja' ni huanon sc'ulajela. Ta mi xa c'ana oja c'uuconex ja queni,
siquiera oj jac t'un ac'ujolex ja atel huanon sc'ulajeli, mi cualquierauc. Jayuj
naahuic ja jTati ti ni ay jmoca, jachuc ja queni, ti ni ayon soca, xchi ja Jesusi.
39 Jayuj ti xa huas sc'ana oj syamea pero mi ni bob yujilea. Yoj sc'abe xa ni
ela.
40 Ti huaj ja ba mojan ja nihuanja Jordani, ja ba lado ja ba huax el q'uen ja
c'ac'u, ja' ni ja mismo lugar ja ba huax ya yii ja' ja cristiano ajyi ja Juani. Ti
tejc'aji ja tihui.
41 Ti huaj iljuc yuj jitzan ja cristiano. Ti yalahuea: —Eso sí, ja Juani mi ni jun
milagro quilatic sc'ulana, pero spetzanil ja jas yala sbaj ja huinic iti, meran
nia.
42 Jayuj jel c'uaji ja Jesús ja ba lugar jahui.

Ja jastal cham ja Lázaro

11

1 Ay jun huinic ti culan ba Betania, Lázaro sbiil, pero maloaxi ja yeni. Ti cho
culan soc ja Marta ja suatzi soc ja yijtz'in María. Naca smoj'alijel ni sbaje soc
ja Lázaro.
2 Jaxa María ja yijtz'in ja Lázaro, yena ni ja María jau ja spec'a yi perpume
ja yoc ja Cajualtiqui, ti cho scusu soc ja s'olomi.
3 Jayuj ja Marta soc ja María ti secahue jun jecabanum ja bay ja Jesusi. Ti
yalahue yaba: —Alahuic yabi: Cajual, ja hua huamigo ja ma' jel yaj xa huabi,
jel xa yioj, utajic.

4 Yajni yab ja Jesús ja jastal jahui, ti yalaa: —Pero mi oj chamuc soc ja
chamel jahui. Eso sí, malo ay, pero majlayic. Oj iljuc ja yip ja Dios yuj ja
chamel iti. Jachuc, oj iljuc jastal jel tzatzon ja queni, como yuninon ni ja
Diosa, xchi ja Jesusi.
5 Ja Jesusi, eso sí, jel yaj huax yab ja Marta soc ja yijtz'ini soc ja Lázaro,
6 Pero iday, cuando alji yab que jel xa yioj ja Lázaro, jaxa yeni can to mas
chab c'ac'u ja ba lugar jau ba huan ateli.
7 Cuando ec' ja chab c'ac'u jahui, ti yal yab ja snebuman jumasa: —Huajtic
otro vuelta ja ba Judea, xchi.
8 Ti yala ja snebuman jumasa: —Pero Cajual, mi to aayuc c'ac'u eq'uel, ja
judio jumasa huane xchapjel ja huabalil que oj xch'oja ton, iday, ¡huan xax
cho c'ana huajan otro vuelta ja tihui! xchiye.
9-10 Ti yala ja Jesusi: —Pero ¿mi ma xa naahuex que ora xa oj bejyucotic?
Sat c'ac'u xa tac. Mi ni jas oj c'ultica. Ja ba mundo iti, mi c'a la bejyi sat c'ac'u,
ti oj pumuljanan ec'a porque jel ni piero bejyel ja ba q'uiq'uinali.
11 Ja mas tzaani ti yalaa: —Ja camigotic Lázaro huan xa huayel, pero oj huaj
yujques cani.
12 —Pero Cajual, ta huan xa c'a huayel, yuj ni mas lec xa ay t'usana, xchiye
ja snebumani.
13 Pero ja Jesusi, ja mero sbej ja jas yala, ja Lázaro cham ta nia, xchi, pero ja
snebuman jumasa huax yalahue que huan ni huayel merana.
14 Jayuj ja Jesusi ti yala claroa: —Ja Lázaro, cham ta nia.
15 Pero jel lec huax cabi yuj ja mi ni ti ayucon ja tihui. Ja jastal iti, ja' ni ja ba
hua lequil ja huenlexi ba oja c'uuquex meran. Pero la xa huaj quiltic, xchi ja
Jesusi.
16 Entonces ja Tomás it huax aaji sbiiluc gemeloili, ti yal cabticona,
como jmoj ni jabajticon nebumanila: —¡Huajtic ja quentic chomajquili, ti la
chamtic soc lajana!

Ja Jesusi oj ya sac-huuc ja cristiano

17 Cuando c'otye ja tiu ja Jesusi, chane xa bi c'ac'u mucan ja Lázaro.
18 Como jel mojan yioj sbaj ja Betania soc ja Jerusaleni - bob ta mi ni jun
lehue yioj -
19 Jayuj jitzan ja judio jumasa huaj yulataye ja Marta soc ja María ba oj ya
cujlajuc t'usan ja sc'ujolei, como cham ta ni ja yermanoea.
20 Pero ja Marta, cuando yab yabalil que oj xa c'otuc ja Jesusi, jayuj ti huaj
staa. Jaxa María ti can ja ba yoj snajei.
21 Ja Marta ti yal yab ja Jesusa: —Cajual, ja lec jacan to, seguro mi ni cham
ja quijtz'ina,
22 Pero huan nix naa que oj ni yaa hui ja Dios ja jas huaxa c'ana yii.
23 Ti yala ja Jesusi: —Ja hua huijtz'ini oj ni sac-huuca.
24 —Meran nia. Huan nix naa que oj ni sac-huuc ja último c'ac'u jau cuando
huax ch'ac sac-huuc spetzanil ja chamhuinic jumasa, xchi ja Marta.
25 Ti yala ja Jesusi: —Pero quena ni oj ca sac-huuc ja cristiano jumasa.
Quena ni oj cho caa yi ja sac'anilei. Ja ma' huas sc'uanon ja queni, anima
huax chami, pero oj ni cho sac-huuca,
26 Jaxa ma sac'an to ja ora jahui, ta huan c'a sc'uanoni, mi ni nunca oj
chamuc ja yenlei. ¿Huan ma xa c'uan ja iti?
27 —Huan, Cajual. Huax naa que huena ni ja Cristoa, yunin ja Diosai. Ja
huena ni ja ma' huax majlaticon ajyi oj jacuc ja ba mundo, xchi.

Ja jastal oc' ja Jesús ja ba sq'uejnal ja Lázaro

28 Cuando ch'ac yal ja jastal jau ja Marta, ti huaj spay jan ja yijtz'in María. Ti
yal yab tacal ja yijtz'ini: —Ja Cajualtiqui, ti xa ay ja ili. Huas spayahua, xchi.
29 Quechan ch'ac yab ja María ja iti, ti q'ue tec'ana. Ti huaj yila
30 Pero ja Jesusi mi tox och ja ba yoj hacienda. Ti to ni ay ja ba staa ja Marta.
31 Jaxa judio jumasa ja ma' jac ya culan sc'ujolei, cuando yilahue xachachi
xta q'ue tec'an ja María, ti huajye nochana. Huax yalahue ta ti huajum oq'uel
ja ba sq'uejnal ja snui.
32 Ja María cuando c'ot ja bay ja Jesusi, ti co mec'an ja ba sti sati, ti yalaa:
—Cajual, ja lec tiuc to ayuca ili, seguro mi cham ja jnua.
33 Huan oq'uel ja María cho huane oq'uel ja judio jumasa ja ma' jac soc lajan
ja María. Yajni yila ja Jesusi, ti syatz'a sbaj ja yaltzil ja yeni. Lajan soc oj cho
oc'uc.
34 Ti yalaa: —¿Ba amucuhuex ba? —Huaj quiltic ahuil baya Cajual, xchiye.
35 Ja Jesusi ti bojti yoq'uela.
36 Ti yala ja judio jumasa: —Q'uelahuile, ¡jel yaj xyab juntiro!
37 Pero ay chaboxe ja ma' yala: —Pero q'uelahuilex. Ja yeni ya yil q'uinal
ja ma' tupel ja sat ajyi, iday, ja Lázaro, mi ni jas sc'ulan yia. ¿Mi ma sbejuc ni
mi oj ya cham ajyi ba?

Ja Lázaro aaji sac-huuc

38 Ja Lázaro ti mucji ba jun q'ueen ba jun huitz, jaxa ba sti ja sq'uejnali ti
smacahue soc jun nihuan tona. Pero ja Jesusi yaau juntiro ja sc'ujoli. Ti huaj
ja ba stz'eel ja q'ueeni.
39 Ti yalaa: —A eluquex ja toni. Ti yala ja Marta ja suatz ja chamhuiniqui:
—Pero Cajual, seguro ay xa yiq'uil porque ay xa chane c'ac'u mucan.
40 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ma cala huabi ta huaxa c'uani, oj ni ahuil ja yip ja
Diosa?
41 Jayuj ti yaahue eluc ja toni. Ja Jesusi ti sq'uela q'ue ja ba satq'uinali, ti
yalaa: —Tatey, tz'acatal porque huaxa macla ja jas huax calai.
42 Huan nix naa que tola vida huaxa maclayon pero huax cala huabi, ja' ni
ba slequil ja cristiano jumasa iti ba oj sc'uuque que huena ni ajeconejona.
43 Ti c'umani tzatz leca: —Lázaro, ¡elan xa jan ja tihui!
44 Jaxa Lázaro ja ma' chamel xa ni ajyi, ti el jana. Pero yuch'ubal ni lec ja
yoc sc'aba soc jun c'uutz, jaxa sati, macan soc jun mojchilal. Ti yala ja Jesusi:
—Tucuhuic. A huajuc libre, xchi.

Ja jastal xchapahue ba oj syame ja Jesusi
(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

45 Yuj ja iti, sc'uane jitzan ja judio jumasa ja ma' ti aye soc ja María porque
yilahue ja jas sc'ulan ja Jesús ja ora jahui.
46 Pero ay chaboxe ja yenlei ti huaj yale yab ja fariseo jumasa. Ch'ac xchole
spetzanil ja jas yilahue sc'ulan ja Jesusi,
47 Jayuj ja fariseo jumasa soc ja sepeil ja pagre jumasa ti stzomo sbajea.
Yaahue junta. Ti yalahuea: —¿Jasunc'a lec oj c'ultic ba? Ja tan huinic jahui
huan sc'ulajel ec' jitzan milagro.
48 Ta huax caatic can jachuc, spetzanil ja cristiano oj c'uajuc ja yeni. Huan
tox huaj naa jbajtic, ti xa ay jul ja tantic ma' ay yatel ja ba Roma. Oj jac seme
el ja jtemplotiqui, jaxa jlugartiqui, oj ni ch'ay snaajela, xchiye xta.
49 Pero june ja yenlei, ja' ni ja mero sepeil ja pagre jumasa ja jabil jahui,
Caifás sbiil, ti yalaa: —Ja huenlexi mi ni t'un huaxa naahuexa.

50 Pero mas ni lec ja ba jlequil ja quentiqui ta huan c'ax cham quechan jun
huinic que no que soc oj ch'ay jnaajeltic jpetzaniltic ja janec' suinquilotic ja
jlugartiqui, xchi ja Caifasi.
51 Pero ja jas ch'ac el sti ja Caifás jahui, mi s'olomuc yena. Iiji majan ja sti
yuj ja Diosi como ja jabil jahui, yena ni mero sepeil ja pagre jumasa. Ja sbej ja
jas yalai, ja' ni huan yaljel que ja Jesusi oj ni yaa ja svida yuj ja judio jumasa
52 Pero mi quechanuc ja yenlei. Spetzanil ja cristiano ja ma' oj to bob och
yuntiquilil ja Diosi, anima najticuc lec yioj sbaje, pero mero ni yermano oj
yil sbajea.
53 Jayuj ja c'ac'u jahui spetzanil ja judio ja matic ay yateli ti och xchape
yabalil ja Jesusi.
54 Jayuj ja Jesusi mi xa ni huax bejyi satalajel abala ja ba yojol ja smoj
judioili. Ti el ja ba Judea. Ti huaj ja ba jun lugar ba mojan stz'eel jun ch'ayan
lugar, Efraín sbiil ja lugar jahui. Ti tejc'ajiticon ja tihui soc jpetzanilticon ja
janec' ja snebumanoticoni.
55 Jel xa mojan ay ja syalq'uinal ja judio jumasa, jaxa ba cada yal hacienda,
jel jitzan ja cristiano ti huax huajye ja ba Jerusaleni. Huajye cuando ay to
sc'ana chaboxe c'ac'u ja q'uini ba oj sc'uluque jastal ja scostumbre siquiera
ba chapan oj ajyuquea ti oj bob ochuque ja ba sq'uinei.
56 Jaxa cristiano jahui huane sleejel ec' ja Jesusi. Cuando ch'ac staa sbaje ja
ba templo, ti yalahuea: —¿Jas la chiyex? ¿Oj ma jac yil ja q'uini, ma miyuc?
57 Porque ja fariseo jumasa soc ja sepeil ja pagre jumasa yauneje orden,
chican ma' huas snaa bay ja Jesusi, a aljuc yabye ba oj bob syame. Oj bi
yaahue ochuc preso.

Jun ixuc spec'a yi perpume ja Jesusi
(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12

1 Ay to sc'ana huaque c'ac'u ja syaljq'uinalticon ja janec' judiooticoni, jaxa
Jesusi ti huaj ja ba Betania. Ja tihui ti ni culan ja Lázaro it ja ma' cham ta ajyi,
ja' ni ja ma' ya sac-huuc ja Jesusi.
2 Ja Lázaro soc ja yermana jumasa sc'ulane jun nihuan huaelal yuj ja ti ni
ay ja Jesusi. Ja Marta, yen ya ec' ja huaelali, jaxa Lázaro, ja' ni smoj huael ja
Jesusi.
3 Jaxa María ti yiaj jan jun litro perpume c'ulubal soc jun nichim nardo. Jel
aay ja stz'acol ja perpume jahui. Ti huaj spec' ja ba yoc ja Jesusi, ti scusu soc
ja s'oloma. Jaxa yoj naitzi, ch'ac spuc sbaj ja yiq'uil ja perpume jahui.
4 Ti yala ja Judas Iscariote, ja' it ma' Simón ja stati. Ja Judas jahui ja' ni june
ja janec' snebumanoticon ja Jesusi, pero yena ni ja ma' yiaj ni spatic ja mas
tzaani. Ti yala jachuca:
5 —Mas lec xchonuc to ja perpume iti. Oj ni xchon mojan milquiniento
peso, jaxa taq'uin jahui, oj bob coltaxuc ja pobre jumasa, xchi ja Judasi.
6 Pero ja Judasi, eso sí, yala jachuqui, pero mi jauc ba huas stalna syaujulal
ja pobre. Como yen huas snolo ja sbolsail ja jtaq'uinticoni. Tola vida huan
nix yelc'an can t'usan ja taq'uin jahua, como toj elc'anel ni huajel sc'ujola.
7 Ti yala ja Jesusi: —¡Acta can ja hueni! Ja perpume caneli tix maconi
cuando huala mucjiyoni.
8 Ja pobre jumasa, tola vida ti ni oj ajyuquea, chican jas ora huaxa c'ana
coltayexi, pero ja queni, quechan xta t'usan tiempo ti ayon amoquex ja ili,
xchi ja Jesusi.

Chapji yabalil ja Lázaro

9 Jayuj ja judio jumasa, yajni yabye yabalil que ti xa ay ba Betania ja Jesusi,
ti huaj yilea. Pero mi quechanuc huajye ba oj yile ja Jesusi. Yabye yabalil
jastal cham ta ajyi ja Lázaro, pero ja Jesusi cho ya sac-huuc, jayuj ti huaj yile
ja Lázaro chomajquili.
10 Jaxa sepeil ja pagre jumasa ti sc'uman sbaje leca. Huas sc'ana oj cho
smile ja Lázaro
11 Porque smul bi yena, jayujil jel jitzan ja smoj judioili ja' xa huajel sc'ujole
oj sc'uuque ja Jesusi, jaxa yenlei, mi xa ni huax c'uaji yile ja jas huax yalahuei.

Ja jastal och c'ot ja Jesús ja ba Jerusaleni (Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

12 Jaxa otro c'ac'u jel jitzan ja cristiano huajye ja ba Jerusalén ba oj yile ja
q'uin jau ja sbaj syalq'uinali. Huan ni snaahue que oj xa c'otuc ja Jesusi
13 Jayuj ti huaj sc'utze ja spoohuil ja xaani. Ti huaj stae jana. Ti och
ahuanuquea: —¡Stz'acatal lec ja Diosi! ¡Jel lec huax yila ja yen ja ma' jac yuj
ja sbiil ja Cajualtiqui! ¡Lec xta yuj ja rey ba Israeli! xchiye xta, pero ahuanel
huane.
14 Ja Jesusi ti staa bej jun yal burro, ti q'uea. Como jach ni tz'ijbanubal can
ja najate ja ba yabal ja Diosi:
15 Ja huenlex ja janec' ti ayex ja ba Sioni, q'uelahuilex. ¡Ti huax jac cajan jun
yal burro ja hua reyexi!
xchi ni ja ba yabal ja Diosi.
16 Ja mero ora it jach huanei, jaxa quenticon ja janec' snebumanoticoni, mi ni
jac jc'ujolticon jas sbej ja jach huane yaljel ja cristianoa, pero yajni cumxi ja
ba satq'uinal ja Jesusi ba oj sc'ul recibir ja yateli, ti to jac jc'ujolticon spetzanil
ja jastal huax taaji ti' ja ba yabal ja Diosi. Meran nia, ja jastal ni tz'ijbanubali,
jach ni c'ot smeranila.
17 Jaxa cristiano ja matic smoj ja Jesús ja yora sc'uman ja chamhuinic Lázaro
ja ba yoj sq'uejnali, y yaa ni sac-huuca, ja' ni huane yaljel ja jas yilahuei.
18 Jayuj jel ja ma' ti huaj stae ja Jesusi, como yabye yabalil ja milagro jel
nihuan sc'uluneji.
19 Ti yalahue ja fariseo jumasa: —¡Oja huilex, mi jas oj bob jc'ultic ja
quentiqui! Spetzanil ja cristiano ti xa huajum soc ja yen tac.

Ja Jesusi leeji yuj ja griego jumasa

20 Ja ba q'uin jahui, ja cristiano jumasa huax huaj sc'umuque ja Dios ja ba
templo. Ti ni cho och jun nole cristiano ja ma' sc'umale griego.
21 Ja cristiano jumasa jahui ti huaj c'umajuc ja Felipe ja jmojticon nebu-
manil it ja ma' jaquel ba Betsaida sbaj Galilea. Ti yalahuea: —Tata, huax
c'anaticon ta ay c'a modo, oj bob quilticon ja Jesusi.
22 Jayuj ja Felipe ti huaj yal yab ja Andresi, jaxa xchahuanile, ti huaj yale
yab ja Jesusi.
23 Ti yala ja Jesusi: —Mi oj bob cuj porque jel xa mojan ja ora oj huaj c'ul
recibir ja catel it jel nihuani. Ja ba coyon jani ti oj cho huajcon otro vuelta.
24-25 Pero huax cala huabyex ja smeranili. Ja ma' quechan yen huas syajta
sbaj yen mismo, oj ni ch'ayuc ja yaltzila. Lajan soc jastal jun sat ixim huas
tz'unji, pero ti huax c'aa. Ja sat ixim jahui, lom ni ja yaltzila porque mi ni
huax pojxi masa. Pero ja ma' mi huas syajta sbaj ja ba mundo iti, seguro ni
oj staa ja svida jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui. Ja' ni smoj ja sat ixim ja ba
huas tz'unxi. Eso sí, ja sat ixim jahui, lajan soc huax c'ai, pero ja yaltzili, mi
na' jaye sat ixim huax ya pojxuc ja jun sat ixim jahui.

26 Ja ma' huas sc'ana oj yateltayon merani, pero t'ilan oj stul ja jmodo ja
queni, jaxa jmozo jumasa jahui, ti ni oj huajuque ja bayon ja queni. Spetzanil
ja ma' huax yateltayon ja queni, toyobal oj ajyuque yuj ja jTati.

Ja Jesusi yala jastal oj chamuc

27 Ja queni jel xa tuc ayon - lajan soc ajnel jomel xta ayon eq'ue. ¿Jasunc'a
mas lec oj c'uluc ba? ¿Oj ma cal yab ja jTati que oj jac ya elcon ja ba yojol
ja huocol iti? Pero miyuc porque ja' ni yuj jaquelon ja ili. Sbej ni oj cuch ja
huocoli, xchi ja Jesusi.
28 Yajni ch'ac yal ja jachuqui, ti och sc'umuc ja Diosi: —Tatey, anima mi
ajtaben ja huocol huax quiaji, siquiera jel nihuan oj iljan ja hueni. Cuando
ch'ac yal ja jastal iti, ti abji jun c'umal ja ba satq'uinali: —Ay ni ma' jel nihuan
huax yilahuon ja huego. Oj to ni yilone mas nihuan. Jach xchi ja sc'umal ja
Dios Tatali.
29 Jaxa cristiano ja ma' yabyei, huax yalahue que chahuuc, jaxa tuqui huax
yalahue que c'umani con jun ángel ba oj yab ja Jesusi.
30 Pero ja Jesusi ti yalaa: —Miyuc. Mi quenuc. C'umani ja Diosi ba oja
huabyex ja huenlexi.
31 C'ot ta ora ja huego, ja Diosi huan yiljel ja c'ujolali. Huan yaajel cuenta
jastal huax yilahuone spetzanil ja cristiano, jaxa tan ajualal ja ba mundo, oj
xa can ibilajel porque t'usan altiro huas sc'ana, mi na' ta ay jas oja hualex
jbaj ja último ora jahui. Chican ja jas oja hualex jbaji, ma lequilalex, ma
ch'ayelalex, pero ja ora jahui, ja yajualalil ja luum iti, oj ni can patelajela.
32 Pero ja cuando huax aaji locanucon ja ba cruzi, ti xa oj bob jpay jan
spetzanil ja cristiano ba oj jacuque juntiro jmoc, xchi ja Jesusi.
33 Jach yala jachuc ba oj bob cabticon jas mero sbej oj chamuqui.
34 Ti yala june ja ma' tey tihui: —Pero ja yabal ja Diosi ja ba libro ba huax
taxi ja smandar ja Moisesi, ti huax taxi ti' ja Cristo, iday, ¡oj bi ajyuc sac'an
tola vida! Ti coelon jan ja ba satq'uinali, la chi, jaxa huego huana yaljel oj
aajan locan ja ba cruzi. ¡Mi ni jun sbej ja jastal huax och bulbunan ja hueni!
xchi ja huinic jahui.
35 Ti cho yala ja Jesusi: —Oj xa och altiro ja acuali. Sbej huala bejyiyex
t'usan mas ja huego ja janec' ti to ay ja luzi. Mi c'a, oj to huaj ahuilex, och ta
huujilex ja acuali y mi oja naex bay ja beji.
36 Ora xa huego oj bejyanic ja ba quijlabi. Quena ni huax ca ijlabanuc ja
hua bejexi. Leca ti to ayon amoquex ja huego. Huan c'a xa c'uanonex, oj ni
bejyanic tola vida ja ba jex lijpi, xchi ja Jesusi. Yajni ch'ac yal ja jachuc ja
Jesusi, ti ela. Gana huaj ba mi oj taajuc yuj ja cristiano.

Ja Jesusi yala jas sbej ja mi sc'uan ja judio jumasa

37 Ja Jesusi jel ja jas sc'ulunej ja ba sti sat ja cristiano jumasa jahui ba oj yile
ja yip ja Diosi pero mi ni modo sc'uanea.
38 Jayuj c'ot ni smeranil ja jas stz'ijba can ja aluman-Dios Isaías ja najatei:
Cajual, mi ni modo huas sc'uane ja jas huax calatic tac. Yiluneje ja hua huip
Cajual, pero lajan soc mutz'an ja satei.
Jach huax yala ja ba slibro ja Isaiasi.
39 Y meran nia, mi ni huas sc'uane taca. Pero mi quechanuc ja iti, ay ni mas
jas stz'ijbunej can ja Isaiasi:
40 Lajan soc mutz'an ni ja sate ja cristiano y jel ch'uuy ja sc'ujolei. Mix yilahue
q'uinal soc ja satei y mix yabye slugaril. Jayuj ja Diosi el ja sgana, jayuj
ti yaa can ja jastal ni ja xch'uuyil ja sc'ujolei. Ti alji yabye yuj ja Diosi:
¡Moc lom jacanic jmoc! Jachuc mi ni oj ca tojbanica, x'utjiye yuj ja
Diosi.

41 Ja Isaiasi jach stz'ijba cani, como aaji jac sc'ujol jastal jel nihuan juntiro oj
jacuc ja Jesusi. Jayuj jach ni staa ti' ja ba slibroi.
42 Pero anima, jitzan ni ja judio sc'uane ja Jesusa hasta ay ma' sc'uane ja
ma' ay yatel yujilei. Pero mix yalahue satalajel abal yuj ja huax xiuye yuj
ja fariseo jumasa. Mix yalahue porque lom oj aaji eluque ja ba yiglesiaei.
43 Jex c'anc'oni oj iljuque nihuan yuj ja smoj cristianoili, jaxa ba oj iljuque lec
yuj ja Diosi, mi t'ilanuc huax yabye.

Oj aajuc yi castigo ja cristiano yuj ja mi sc'uan ja jas yala ja Jesusi

44 Ja Jesusi ti och c'umanuc tzatz leca: —Ja ma' huas sc'uanon ja queni,
mi quechanuc quen huas sc'uanon. Yuj ni huax cho sc'uane ja jTat ja ma'
secahuon coni.
45 Cuando huax yilahuone ja queni, oj cho yile ja jTat ja ma' secahuon coni.
46 Ja queni jaquelon ja ba mundo ba oj caa yijlab ja sbej ja ma' huas
sc'uanon ja queni, jayuj mi ni oj canuque ja ba q'uiq'uinali.
47 Pero ja ma' huas smacla ja cabali y mi huas sc'ulan caso, mi xa ni quen
tey ba jc'aba. Pilan ja ma' yiaj ta cuenta jastal oj yaa castigo. Ja queni mi
jaquelucon ba xch'ayelal ja cristiano. Jaquelon ba oj coltaye.
48 ¡Jel ch'in huax yilahuone! Ja jas huax cala, tzeejil huax yiaje. ¡A smajlaye!
Ay ma' huan yiijel cuenta, jaxa spetzanil ja jas caluneji, mi ni jas oj ch'ayuc
ja ora jahui, jayuj ti oj yile jas castigoil oj aajuc yile ja último c'ac'u jahui.
49 Ja jas huax cala, mi lom huax el ja ba j'olom ja quen mismo. Ja jTat ja ma'
secahuon coni, yena ni huax yala cab jasunc'a oj cali soc jasunc'a oj jei.
50 Ja queni huax naa ja smandar ja jTati. Ta huan c'ax c'uaji, oj ni staa ja
svida ba jel tzamal ja ma' huan ni sc'uani. Jayuj spetzanil ja jas huax cala ja
queni, yuj ni alubal cab yuj ja Dios Tatali, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi sac'a ja yoc ja snebumani

13

1 Quechan xta jaman ja c'ac'u jahui, jastal jechel xa ni oj q'ueuc ja q'uin
sbaj syalq'uinal ja judio jumasa. Ja Jesusi, como huan ni snaa oj xa yaa can
ja mundo iti, oj xa ni huaj soc ja sTata. Pero ja ba mundo iti, jel ni yaj huax
yab juntiro spetzanil ja ma' ti xa ni ay ba sc'ab ja yeni. Jaxa huego, huas slea
jun modo jastal oj bob iljuc janec' spetzanil ja syajal ja sc'ujoli.
2-4 Pero ja Judas Iscariote ja ma' Simón sbiil ja stati, ja ora jahui yaa ta sbaj
soc juntiro ja diablo. Ti xa ay ba sc'ujol jastal oj yii spatic ja Jesusi. Pero ja
Jesusi snaonej xa que oj xa cumxuc soc ja Diosi, como ti ni el con soc ja Diosa.
Huan ni snaa que ac'ubal ni ba sc'ab spetzanil, como jach ni huas sc'ana
ja Tatal Diosi. Ja Jesusi soc ja quenticon ja janec' snebumanoticoni cuando
huanticon xa huael, ti q'ue ja Jesusi. Sopo jun lame ja sc'u ba satalajeli. Ti
syuch'u jun toalla ja ba snalani.
5 Ti sbut'u yalel jun vasija. Ti och sac' quiticon ja cocticoni. Yajni ch'ac sac'
ja cocticoni, ti scusu soc ja toalla ti yuch'an ja ba snalani.
6 Cuando huaj sac' yi ja yoc ja Simón Pedro, ti yalaa: —Pero Cajual, ¿jasyuj
huen huaxa sac'a qui ja coqui?
7 —Ja huego mix jac ac'ujol ja jas huanon sc'ulajeli, pero ja mas tzaani oj
jac ac'ujol, xchi ja Jesusi.
8 —Ja queni, mi ni oj caa hui ba oja sac' qui ja coqui, xchi ja Pedro. —Pero
ta mi c'a huas sac'a hui, yuj ni mi xa teyuca ba jparte ja queni, xchi ja Jesusi.
9 —Ta jach c'a Cajual, ¡sac'a qui ja jc'abi soc ja j'olomi, mi quechanuc ja
coqui! xchi ja Pedro.

10 Ti yala ja Jesusi: —Pero q'uelahuile. Ja ma' atni ta con todo scuerpo,
malan soc ja yoc oj cho sacxuc yi ja huego, porque sac'ubale xa nia. Ja
huenlexi, sac xa ni ayexa, pero mi apetzaniluquex. Ay ma' mi ni t'un sac ay
ja yaltzili, xchi ja Jesusi.
11 Jach yala que mi jpetzanilticon sac ayticon yuj ja huan ni snaa
machunc'a oj ic'unuc spatiqui.
12 Yajni ch'ac sac' quiticon ja cocticoni, ti xa cho slapa ja sc'u ba satalajela.
Ti cho och culan ja ba mesa. Ti yalaa: —¿Huan max jac ac'ujolex jas sbej ja
ch'ac jsac' ja hua huoquexi?
13 Huax hua ochconex maestroil. Huaxa huajualanonex. Sbej ni ja jas
huaxa hualahuex caba, como jach ni ayona.
14 Ja maestroonex nia y ahuajualonex nia pero anima, quena ni jsac'a hua
huoquexa. Jach ni ja huenlexi, t'ilan oja sac' abajex ja hua huoquexi.
15 Ja huego ch'ac ta jea huilex ja jas lec oja c'uluquexi y sbej ni jach oj cho
ac'uluc ja huenlexa.
16 Q'uelahuilex, ja queni ja huajualonex. Huax c'ulanex mandar, iday, huas
sac'a huilex ja hua huoquexi, ¡jauc to ma huenlexi! Quena huax jecahuex
jastal jun jecabanum. Mi oja lajonex pero anima, huas sac'a ja hua huoquexi.
¡Ba mi oj bobuc ja huenlexi!
17 Ta huan c'a xa huabyex slugaril ja jas huax jea huilexi, huan c'a xa
c'ulanex, jel ni gusto oj ajyanica.
18 Pero ay june ja huenlexi mi sbajuc ja jas huanon yaljel ahuabyexi. Huax
naa sbaj ja ma' jtzaunej ni. Pero t'ilan oj c'ot smeranil ja jas tz'ijbanubal ja
ba yabal ja Diosi, que ja ma' lajan huax huaa jmoqui, yena ni bi oj yii jpatica.
Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.
19 Pero bajtan xa huanon yaljel ahuabyex cosaque cuando huax c'ot
smeranili ti oja naex que quena nia huala tajiyon ti' ja ba yabal ja Diosi.
20 Meran huax cala huabyex, ja ma' huas sc'ulan recibir ja ma' huax jeca ja
queni, quena ni huas sc'ulanone recibira, jaxa ma' huas sc'ulanon recibir ja
queni, huan ni sc'ulan recibir ja ma' seconejon coni.

Ja Jesusi yala jastal oj iijuc spatic yuj ja Judasi
(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

21 Yajni ch'ac yal jachuc ja Jesusi, jel syatz'a sbaj juntiro ja yaltzili. Ti xa
yala claro leca: —Meran huax cala huabyexi, june ja huenlexi oj xa huiex
jpatic.
22 Jaxa snebuman jumasa ti och sq'ueltalauc sbajea porque mi snaahue
machunc'a huan tajel ti'.
23 Jaxa ba mero stz'eel ja Jesusi ti huanon huael ja queni. Jel yaj huax
yabyon juntiro ja Jesusi.
24 Jaxa Simón Pedro ti sea qui seña ba oj job yi ja Jesús machunc'a huan
stajel ti'.
25 Jayuj ti ochyon mas c'uban ja ba stz'eel ja Jesusi. Ti calaa: —Cajual,
¿machunc'a huana stajel ti' ba?
26 Ti yala ja Jesusi: —Q'uelahuile. Oja huile. Oj ca pooxuc jun pedazo pan,
jaxa ma' oj caa yi ja pan jahui, yena nia, xchi ja Jesusi. Ti yiaj jun pedazo ja
pani. Ya pooxuc, ti yaa yi ja Judas Iscariote ja ma' Simón sbiil ja stati.
27 Jaxa Judasi, yajni yiaj ja pan jahui, juntiro tzatzbi ele soc ja tan Satanasi.
Ti alji yab yuj ja Jesusi: —Ja jas oja c'uluqui, c'ulan xa mas ligero, x'utji.
28 Pero mi ni june ja janec' huanticon huaeli cabticon slugaril ja jastal iti.

29 Ja Judasi, como tey ba sc'ab ja bolsa ja bay ja jtaq'uinticoni jayuj huax
yalahue yuj ja jas yala ja Jesusi que oj huaj sman ja jas huax c'ulanticon
necesitar ja ba q'uini ma bob ta ay jas oj yaa yi ja pobre jumasa xchiye.
30 Yajni ch'ac sloo ja pan ja Judasi, ti huaja, pero huaaxa t'un acual.

Ja Jesusi yaa jun mandar yajc'achil

31 Yajni el ja Judasi, ti yala ja Jesusi: —Ja queni ti coelon jan ja ba satq'uinali,
jaxa yaani oj xa huilex jastal jel nihuan juntiro oj huajcon. Oja huilex jastal
jel nihuan ja yip ja Diosi pero yuj ni jc'ulan ta ja jastal sc'ana ja yeni.
32 Ta huan c'ax ilji jastal ja yip ja Dios yuj ja jc'ulan ta ja jas yala cabi, jachuc
ja huenlexi, oj cho sea huilex jastal jel nihuan ja yeni porque yuninon nia. Ti
ni coyon jan ja ba satq'uinali pero mi xa ni najatuc ay ja ora oj jeexuc ja jastal
ja quijlabticon soc ja jTati.
33 Ay chotic cuntiquil, quechan xta t'usan tiempo teyon amoquexa. Eso
sí, jel oj ch'aych'unuc juntiro ja hua c'ujolexi yuj ja mi xa teyuconi. Pero
lajan soc ja jas cal yab ja jmojtic judioili, jach oj cho cala huabyex ja huego ja
huenlexi: Mi to oj bob huajanic ja ba oj huajcon ja queni.
34 Pero oj cho caa huilex jun mandar yajc'achil. Yaj xa huab abajex ja
huenlexi. Ja jastal yaj huax quilahuex ja queni, sbej ni oja yajta bajex ja
huenlexi.
35 Ta yaj c'a huaxa huab abajex, entonces ti oj aljuca: Ja jau jumasa, seguro
ja' snebuman ja Cristo porque jel juntiro yaj huax yab sbaje, oj chiuque ja
cristiano.

Ja Jesusi yala jastal oj nacjuc yuj ja Pedro
(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

36 Ti yala ja Simón Pedro: —Pero Cajual, ¿ba oj huajan ba? Ti yala ja Jesusi:
—Ja ba oj huajconi, mi oj bob anochon ja huego, pero ja mas tzaani, oj ni bob
huajan ja huenlex chomajquili.
37 Ti yala ja Pedro: —Pero Cajual, ¿jasyuj mi oj bob jnocha ja huego? ¡Ja
queni puesto ayon oj caa ja jvida yuj ja hueni!
38 Ti yala ja Jesusi: —¿Meran ama puesto aya oja huaa hua vida yuj ja queni?
Ja mero smeranili, oxe vuelta oja hual que mi xa naa jbaj cuando mi tox oc'
ja gallo, x'utji ja Pedro.

Ja Jesusi sea jastal ja sbej ja Diosi

14

1 Mi lom jex cham ja hua c'ujolexi. Huan ni xa c'uanex ja Diosi, cho
c'uanonic ja quen chomajquili.
2 Ja ba snaj ja jTati jel ja lugar ja ba oj bob ajyaniqui. Ta mi c'a meranuc,
¿jas yatel lom oj cala huabyex? Pero ja iti, jayuj oj xa huaj chap ahuilex jun
alugarexi.
3 Oj ni huaj chap alugarexi, ti oj cho jacon otro vuelta ba oj jac quiex ba oj
ajyucotic jun xta mismo lugar ja bayon ja queni.
4 Ja huenlexi huaxa naahuex lec ba oj huajconi, huax cho anaahuex ja bej
chomajquili, xchi ja Jesusi.
5 —Cajual, ¡jastal oj naaticon ba oj huajana! ¿Jastal oj cho jnaaticon bay ja
beji? xchi ja Tomasi.
6 Ti yala ja Jesusi: —Ja bej jahui, quena nia. Puro smeranil ja jas huax cala
huabyexi. Quena ni huax caa ja hua sac'anilexi. Ta ay c'a ma' oj c'otuc ja bay
ja jTati, yuj ni oj yii ja bej jahui, y quena nia.
7 Ta huan c'a xa naahuex jbaj ja queni, yuj ni huaxa naahuex sbaj ja jTata.
Huan ni xa naahuex sbaja como ahuilunejex nia, xchi ja Jesusi.

8 Ti yala ja Felipe: —Cajual, jea quiticon bay ja Tatal ba. Malan soc ja jahui,
oj naaticon merana.
9 Ti yala ja Jesusi: —Felipe, ay xa t'usan tiempo ti ayex jmoc, iday, ¡mi to ni
xa naa jbaja! Porque ja ma' huax yilahuon ja quen, huan nix yila ja Tatala.
Iday, huana sc'anjel que oj jea hui ja jTati. ¡Jastal ay ja jau ba!
10 ¿Mi ma xa c'uan que ti ayon soc ja jTati, jaxa jTati ti ni ay jmoca? Ja jas
huax cala huabyexi, mi ti huax el ja ba j'olomi. Huax yala cab ja jTati como
ti ni ay jmoca. Yen huax yala cab jasunc'a oj c'uluqui.
11 C'uanic ba que ti ayon soc ja jTati, jaxa jTati, ti ni ay jmoc ja quen
chomajquili. Mi c'a, siquiera c'uanic ja huaxa huilahuex ja jas huanon
sc'ulajeli.
12 Huax cala huabyex ja smeranili, ja ma' huas sc'uanoni, oj cho bob sc'uluc
ja jas huax c'ulan ja queni. Ay jas mas to nihuan oj bob sc'uluc como oj xa
huajcon soc ja jTat ja queni
13 Jaxa spetzanil ja jas huaxa c'anahuex yuj ja jbiil ja queni, oj ni caa
huilexa. Como yuninon nia, huax lea ba oj toyjuc ja jTati.
14 Chican jasunc'a huaxa c'anahuex qui yuj ja jbiili, oj ni caa huilexa.

Ja Jesusi yala que oj sec ja Espíritu Santo

15 Ta yaj c'a huaxa huabyonex, oja c'uuquex ja mandar huax caa huilexi.
16 Oj ni jc'an yi ja jTati ba oj sec ahuilex ja ma' oj scoltayex. Oj yaa snihuanil
ja hua c'ujolex. Tola vida ti oj ajyuc amoquex.
17 Ja yeni, yena ni ja Espíritu Santo. Oj sea huilex ja jas merani. Ja suinquil
ja mundo iti mix bob oj sc'uluque recibir ja Espíritu Santo. Mix bob yile, mi
ni huas snaahue sbaja. Pero ja huenlexi huaxa naahuex sbaj como ti ni ay
amoquexa. Mi ni nunca oj yaex cani.
18 Miyuc cuntiquil, mi oj caex can atuch'ilex. Oj cumxucon ba ti oj ajyucon
amoquexa.
19 T'usan sc'ana, mi xa oj to yilon mas ja mundo. Quechan ja huenlexi, eso
sí, oja huilonex. Oj ajyucon sac'an ja queni. Jachuc ja huenlexi, oj cho ajyanic
sac'an.
20 Ja tiempo jahui, oja huilex que ti ayon soc ja jTati y ti ni oj cho ajyanic
jmoc ja huenlexi.
21 Ja ma' huas sc'uan ja jmandari, huax ilji que meran ni yaj huax yabyona.
Ja jTati yaj huax cho yab ja ma' yaj huax yabyon ja queni. Jach ni ja quen
chomajquili, yaj oj cho cabi. Oj cho jee yi ja quipi.
22 Ti yala ja Judasi, pero mi jauc ja Iscariotei: —Cajual, ¿jasyuj ja quechan
ja quenticon oja jee quiticon ja hua huip ba? ¿Jaxa cristiano jumasa ja ba
mundo ba?
23 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja ma' yaj huax yabyoni, huas sc'uan ja cabali,
ja yenlei jel yaj huax abji yuj ja jTati. Jaxa jTati soc ja queni, ti oj ajyucoticon
tola vida soc ja yenlei.
24 Pero ja cristiano ba mundo mi yajuc huax yabyone jayuj mi squitz'ahue
ja cabali. Ja jas huax cala huabyexi, mi ti huax el ja ba j'olomi. Ja jTat ja ma'
seconejon coni, yen yala cabi.
25 Yuj ja ti xa ayon amoquexi, jayuj huanon yaljel ahuabyex ja iti.
26 Pero cuando la huajyon ja queni, oj jecjuc ahuilex ja Espíritu Santo. Oj
scoltayex ja yeni. Oj yaa ja snihuanil ac'ujolex. Oj sea huilex spetzanil soc oj
ya jul ac'ujolex ja jas calunej ahuabyexi. Jecubal oj jacuc yuj ja jTati ba oj och
jloc'ol ja queni.

27 Oj xa huajcon ja queni, pero laman la ajiyex ja huenlexi. Ja jastal laman
ja jc'ujol ja queni, jach laman oj ajyanic ja huenlexi. Mi ni nunca oj slaj ja
jastal ja ba mundo. Mix cham ac'ujolex. Moc lom xihuanic.
28 Ja huabyex cala que oj xa huajcon, pero oj to jacon otro vuelta. Ta ay
c'a meran ja syajal ac'ujolex jmoqui, sbej que gusto ni oja huabyexa cuando
huaxa huabyex que oj xa huajcon soc ja jTati porque ja yeni, mas nihuan que
yuj ja queni.
29 Huanon yaljel ahuabyex ja huego que oj xa huajcon. Cuando mi xa ti
ayucon amoquexi, ti oja huilex que meran nia.
30 Ja yajualil ja mundo iti, jacum xa. Mi xa oj bob ochcotic loil mas. Pero ja
yeni, mi jas yioj jmoc.
31 Ja queni quechan huanon sc'ulajel ja jas huax yala cab ja jTati ba oj snaa
ja mundo que yaj huax cab ja yeni. Q'ueanic xa. Huajtiquic xa, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj jun ibe cajpe

15

1 Ja queni ja' jmoj jastal jun ibe cajpe, jaxa jTati, yen ja ma' huas stalna ja
steil ja cajpe jahui.
2 Q'uelahuil ja cajpe tac. Ta ay c'a jun sc'ab huax yila que meyuc ja sati,
huas sc'utzu ele, jaxa sc'ab ba ay ja sati, huas sc'ulan can lec podar y huax
yaa can tzamal ba oj ajyuc mas ja sati.
3 Jachuc ja huenlexi, como sac'ubal xa ni ay ja hua c'ujolexi porque
ac'uunejex ja jas jea huilexi.
4 Q'uelahuilex jun sc'ab cajpe. Ta huan c'ax jechji ele, mi xa ni modo oj to
satinuca. Ja ba huax yaa sati, sbej ni noc'an soc ja steila. Ja' mero amojex ja
huenlexi. Ta mi c'a ti ayuquex mojan ja ba jtz'eeli, mi ni nunca oj bob jas oja
huilex sata. Pero huan c'a xa leahuonex, oj ni jacon amoquexa.
5 Meran nia, jach ni ayon jastal ja jun ibe cajpe jahui, jaxa huenlexi, lajan
soc jc'abex. Ta ti c'a huala ajiyex tola vida mojan ja ba jtz'eeli, jel ja jas oja
huilex sati. Pero ta najat ahuiajonex, mi ni jas oj bobuc ahuujilexa.
6 Ja hua vidaexi oj jomuc. Lajan soc oj jipjanic el ja ba fuera porque jach
ni huax jipxi jun sc'ab te' cuando huax tacji. Huax tzomxi spetzanil ja ba
taquini, ti huax jipxi ba yoj c'ac'.
7 Pero ta tola vida huanex sleejel jastal mojan oj ajyanic jmoc, mi c'a huax
ch'ay ac'ujolex ja cabali, entonces c'anahuic qui ja jas huaxa c'anahuexi y oj
ni caa huilexa.
8 Ja cristiano cuando huax yilahue que jel tzamal ja hua modoexi, jel ni
oj yaahue yi stz'acatal ja jTat ja ba satq'uinali. Oj chicnajuc lec que mero
jnebumanex nia.
9 Ja jastal yaj huax yabyon ja jTati, jach ni yaj huax cabyex ja huenlexa.
C'ulan seguir abajex. Naahuic tola vida que jel yaj huax cabyex
10 Porque ta jach c'a huanex, yuj ni huanex ni sc'uajel ja jmandari. Jach ni
ayon soc ja jTat ja quen. Tola vida huax c'uan ja smandari, jayuj huax naa
lec que jel ja syajal sc'ujol jmoqui.
11 Ja jas huax cala huabyexi, yuj ni ba oja huabyex ja gusto ja ba jc'ujol ja
queni. Huax c'ana que jel alegre juntiro oj huajuc ja hua hualtzilexi.
12 Ja jastal yaj huax cabyex ja huenlexi, jach ni yaj oja huab abajex
apetzanilex. Ja iti, ja' ni ja jmandar huax caa huilexi.
13 Ta ay c'a ma' huax yaa ja svida yuj ja yamigo, yuj ni jel yaj huax yaba.
¡Jas mas oj bob sc'ul yi!
14 Jayuj naahuic, camigoex nia ta huaxa c'uanex ja jmandari.

15 Ja huenlexi, mi xa huan tox cala que jmozoex porque jun mozo mi huas
snaa jas huas sc'ulan ja yajuali. Pero lec yuj ja camigo xa jbajtiqui, jayuj caa
ta naex spetzanil ja jas cab yala ja jTati.
16 Ja huenlexi, mi huenuc atzaunejonex. Quena ni jtzaahuexa, jayuj huax
cala huabyex, caaxic xa. Aa xa iljuc sat ja hua huatelexi, jaxa atel jahui mi
ni nunca oj ch'ayuc. Jayuj ja jTati, chican ja jas huaxa c'anahuex yi, oj ni yaa
huilexa porque huan xa la ochyex ba sti sati yuj ja jbiil ja queni.
17 Jayuj huax cala huabyex lec tac, yaj xa huab abajex. Ja' ni mero jmandar
ja ití.

Ja ma' sbaj ja mundo mix bob iljuc ja Jesusi soc ja yuntiquili

18 Ta coraja c'a huax yilahuex ja cristiano, a jac ja hua c'ujolex que jach ni
coraja yilahuone ja quen tac.
19 Porque ta sbajex c'a ja mundo ja huenlexi, gusto ni oj iljanica porque ja
ma' tey ba mundo, yaj ni huax yab sbajea. Eso sí, ti ayex ja ba mundo ajyi,
pero jtzaahuex nia, jayuj ja ma' ti to ay ba mundo, jel xa coraja huax yilahuex
porque mi xa sbajuquex ja mundo.
20 A jac ac'ujolex ja jas calunej ahuabyexi. Mi ni jun mozo oj slaj ja yajuali.
Ja queni, ja huajualonex, pero iday, ixta ni huax yilahuonea, ¡jauc to ma
huenlex mi ixta ni oj iljanica! Pero ay ni ma' sc'uan ja jas cala. Jach ni ja
huenlex chomajquili. Ay ma' oj sc'uuquex.
21 Pero t'ilan ni oj ixtalajanica yuj ja huan ni xa c'uanonexi, como mi ni
huas snaahue sbaj ja ma' secahuon coni.
22 Ja cristiano, moc to jacon ja queni, eso sí, mi ni jun smule ayea. Pero ja
huego, como jac jee yile, jayuj mi xa ay perdón.
23 Ja mero smeranili, ja ma' coraja huax yilahuon ja queni, jach ni, coraja
ni huax cho yila ja jTata.
24 Jitzan atel jc'ulunej ja ba sat ja yenlei. Mi ni nunca ma' sc'ulan ja jastal
iti. Ja lec mey xyilahuei, mi ni ay smulea. Pero ja iti, yiluneje jitzan cosa, pero
anima, coraja ni huax yilahuonea. Y jach ni ja jTati, coraja huax cho yilahue.
25 Pero jach ni oj sc'uluquea porque jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi.
Coraja bi oj yilone pero mi ni jun sbej. Jach ni huax yala ja ba slibro ja Dios
huas sq'uelahue tac.
26 Pero ay ma' oj to jacuc, jaxa yeni oj ya jac ac'ujolex machunquilon ja
queni. Ti oj el jan ja ba mero stz'eel ja jTati ba oj jac yaa snihuanil ac'ujolexi.
Oj cho ya naex spetzanil ja jas merani porque quena ni oj jec con ahuilexa.
27 Jachuc ja huenlexi, sbej huaxa loiltayex ec' ja cabali porque huenlex nia
ti ni ajyiyex ec' jmoc desde yora q'ue ja cateli.

16

1 Jayuj huax cala huabyex spetzanil ja iti. Moc lom jomuc ja hua pensarexi.
Mi jauc ja oja huaex can jun lado ja Diosi.
2 Eso sí, ja jmojtic judioili oj snutzex ja ba hua huiglesiaexi. Oj c'ot ja
c'ac'u ta ay ma' huas smilahuex june ja huenlexi, oj stoy sbaje que huane ni
yateltajel ja Dios ja jastal jahui.
3 Jach oj sc'uluque porque mi ni nunca snaahue sbaj ja jTati soc mi ni ja
queni.
4 Jayuj huax cala huabyex spetzanil ja iti porque cuando huax c'ot ja c'ac'u
jau que ay ma' oj miljuc ahuujilexi ti oj jac ac'ujolex ja jas huanon yaljel
ahuabyex ja huegoi.

Ja jastal ja yatel ja Espíritu Santo

Como meran nia, mi cala huabyex ja cuando och jtul t'an ja cateli, como ti
ni ayon amoquexa.
5 Pero ja huego, como oj xa huajcon soc ja ma' secahuon coni, jayuj huan
xax cala huabyex. Iday, ja huenlexi, mi ni ma' huax yaa sbaj ahuujilex ba oj
sob qui ba huala huajyona.
6 Ja mero smeranili, jel triste ayex juntiro yuj ja jas huax cala huabyexi.
7 Pero mas lec huax cala huabyex oj huajconi como meran nia, porque
mi c'a la huajyon ja queni, mi oj jacuc amoquex ja ma' oj yaa snihuanil
ac'ujolexi. Ja yeni oj scoltayex lec. Pero como oj ni huajcona, jayuj oj jeca
huilex ja Espíritu Santo.
8 Yajni huax jac ja yeni, oj ya jac sc'ujol spetzanil ja cristiano que mi quenuc
ay jmuli - yenle nia, soc oj cho aaji jac sc'ujole que oj yae cuenta ja smule ja
ba sti sat ja Diosi.
9 Ti ni cuchan yujile ja smulei yuj ja mi huas sc'uanone ja queni.
10 Oj xa ni huajcon ja bay ja jTati. Ja huenlexi mi xa oj to ahuilonex mas,
jaxa cristiano ti oj jac sc'ujolea que mey jmul ja queni.
11 Oj snae que jel nihuan juntiro jastal oj ch'ac yii cuenta ja Diosi porque ja
yen ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba mundo iti oj ni jipjuc el ba jun ladoa.
12 Ay to jitzan ja jas huax c'ana cala huabyexi pero mi to ni oj bob ch'ac
ahuabyexa.
13 Pero cuando huax jac ja Espíritu Santo, ja yeni oj ya naex ja jas merani
porque mi tiuc oj eluc ba s'olom ja jas oj yali. Ja' ni oj yal spetzanil ja jas huax
yab huax yala ja Dios Tatali. Oj ya jac ac'ujolex spetzanil ja jas oj to ec'uqui.
14 Oj sea huilex jastal ayon ja queni. Jel tzamal oj staa ti' ja jbiili.
15 Spetzanil ja jas yioj ja jTati, jbaj ni quena jayuj huax cala huabyex que ja
Espíritu Santo oj sea huilex spetzanil ja iti.

Ja tristeili oj pax puro gusto

16 T'usan sc'ana, mi xa oj to ahuilonex, pero majlayic. A cho ec' t'usan mas
ja c'ac'u, ti oj cho huilonex otro vueltaa porque oj xa huajcon ja bay ja jTati,
xchi ja Jesusi.
17 Ti och sobtalauc sbaje chaboxe ja snebuman jumasa: —¿Pero jas sbej ja
jahui? Huax yala que t'usan c'ac'u sc'ana, mi xa oj to quiltic, y huax cho yala
que oj ec' t'usan ja c'ac'u, ti oj cho quiltica porque ti bi oj huajuc ja bay ja sTati.
18 ¿Jas sbej ja huax yala t'usan sc'ana? Mix c'ulantic entender ja jas huan
yaljeli, xchiye.
19 Ja Jesusi ti yab xchiq'uel que ay jas huas sc'ana sobe ja snebuman
jumasa, ti yalaa: —Cala ta huabyex que t'usan sc'ana mi xa oj to ahuilonex
pero a cho ec' t'usan ja c'ac'u, ti oj cho huilonex otro vueltaa. ¿Ja' ma jel ja
hua pensarex yuj ja huabyex jach cala jastal iti?
20 Ja mero smeranili, oj to oc'anic lec. Jel triste oj huajanic pero ja cristiano,
jel gusto juntiro oj huajuque. Meran nia, jel triste oj huajanic ja huenlexi
pero huan tox huaj anaa bajex, jel xa gusto ayex juntiro.
21 Lajan soc jastal jun ixuc cuando oj xa tojbuc can soc ja yal alatzi. Jel ja
spensari porque q'ue ta ni suocoli pero cuando ti xa ay ja yal alatzi, spetzanil
ja ba yaj huax yab ajyi, mi xa jauc to huas snaa. Ja' xa jel ja sgusto yuj ja ti xa
huan sq'ueljel ja sat ja yali.
22 Jachuc ja huenlexi, oj xa q'ueuc ja hua huocolexi, pero cuando huax cho
jac quilex otro vuelta, jel juntiro oj gustoaxuc ja hua hualtzilexi, jaxa hua
gustoex jahui, mi ni ma' oj bob ya eluc ahuilexa.

23 Ja c'ac'u jahui, mi xa quen to oja jobex qui. Huax cala huabyex ja
smeranili, ja' xa mismo jTat oj yaa huilex spetzanil ja jas huaxa c'anahuex
yi, como ay ni ahuiojex ja jbiil ja queni.
24 Masan ora mi to xa nebahuex jastal oja hualex yab ja Diosi: Yuj ja sbiil
ja Cajualticoni aa quiticon ja jas huax c'anaticoni. Pero ja yaani, c'anahuic
xa y oj aajuc ahuilex y soc ja jahui, oj xa ni ajyanic lec gustoa.

Ja Jesucristo sc'ulan ganar ja yajualil ja mundo

25 Spetzanil ja loil ch'ac ta cala huabyexi, huax lea jun modo siquiera ba
oja c'uluquex entender. Pero ja yaani claro lec oj ch'ac el jti jastal ay ja Tatal
Diosi. Mi xa oj to ca najatbuc ja jloili.
26 Ja yaani, como ay xa huiojex ja jbiili, mi xa t'ilanuc quen mismo oj c'an
yi ja jTat ja jas huaxa c'anahuexi
27 Porque ja Tatali, yen mismo jel yaj huax yabyex. T'ilan oj yaa huilex ja
jas huaxa c'anahuex yi. Jel yaj huax yabyex porque huas snaa que yaj huaxa
huabyonex ja huenlexi y huaxa c'uanex que quen jecubalon yuj ja Diosi.
28 Ja queni caa can ja jTati ba oj jacon ja ba mundo iti pero ja huego, oj xa
caa can ja mundo. Oj xa cho huajcon soc otro vuelta ja jTati, xchi ja Jesusi.
29 Ti yala ja snebuman jumasa: —Ja huego, claro lec ja jas huana yaljeli y
huan xax cabticon sbej.
30 Huan xax naaticon ja huego que mi jas mi huaxa naa ja hueni. Mi xa
t'ilanuc oj jobticon ahui. Jayuj huan xax c'uanticon que jecubala yuj ja Diosi,
xchiye.
31 Ti yala ja Jesusi: —Entonces ¿jun ta ora huaxa c'uanex?
32 ¡Pero lástima porque ja' xa ni ora iti oj huajanic sactantan ja huenlexi! Oja
huaonex can jtuch'il. Pero mi jtuch'iluc porque ja jTati, ti ni ay jmoca.
33 Huax cala huabyex spetzanil ja iti ba oj bob ajyuc laman ja hua c'ujolex
yuj ja huaxa c'uanonex ja queni. Ja ba mundo iti jel ni oja huiexa pero
c'ulanic ahuantar. Tzatz la ajiyex porque lec xa ay. Jc'ulan ta ganar. Can
ta baan ja yajualil ja mundo.

Ja Jesusi sc'uman ja Dios sbaj ja snebumani

17

1 Yajni ch'ac yal spetzanil ja jastal iti, ja Jesusi ti sq'uela q'ue ja ba
satq'uinali. Ti yalaa: —Tatey, c'ot ta ni ja cora. Ja huuninon nia. A iljuc ja
jastal jel lec huaxa huilahuoni y jach ni ja queni, oj ni ca nihuanbuc ja hua
biila.
2 Ja yaani tey ba jc'ab spetzanil ja matic ahuaunej qui. Ja' jchol ahuaonejon
ba oj caa yile sac'anile ba tola vida.
3 Ja sac'anil jahui ja' ba oj naajuc abaj ja hueni porque ja hueni, quechan
único Dios mas nihuana. Sac'ana lec. Oj cho naajucon ja quen chomajquili.
Ti oj yalea: Entonces ja Jesús jahui, ja' ni ja Cristo ja it seconej quitic ja Diosi,
oj chiuque ja cristiano.
4 Ja ba mundo iti, ch'ac ta ca chijcajuc jastal jel tzatz juntiro ja hua huipi.
Ja huego, ch'ac ta jc'uluc ja atel ahuaa quii.
5 Ja yaan Tatey, lec xa ay. Oj xa c'otcon ja ba sti ja hua sati. Tz'acatal lec
porque oj xa hua lijpucon otro vuelta ja jastal ayon ahuuj ajyi, ja yora mi to
la jacyon ja ba luumi.
6 Jaxa ma' apilunej jan qui ja ba mundo, ch'ac ta ca snae jastal aya ja hueni.
Ja yenlei como ja baj ni ja huenaa pero ahuaunej qui. Sc'uane ta hua huabali.
7 Ja yaani huan xa snaahue spetzanil ja jas quioji, huena ni ahuaunej quia.

8 Cala ta yabye spetzanil ja jas ahualaunej cabi, jaxa yenlei, sc'uane ta nia.
Jac ta sc'ujole que meran huena ni ajeconejona. Huan xa ni snaahue que ti
elyon con ja bay ja hueni.
9 Jayuj huax c'ana hui pavor yuj ja yenlei. Mi jauc oj c'ana hui yuj ja ma'
tey ba mundo. Ja' ni huanon sc'anjel ahui yuj ja ma' ahuaunej ni quii, como
abaj ni ahuenaa.
10 Spetzanil ja jas quioj ja queni, ja baj ni ahuenaa, jaxa jas ahuioj ja hueni,
jbaj ni quen chomajquila. Jaxa quijlabi huan xax yijlabane ja yenlei.
11 Ja queni mi xa ti oj ajyucon ja ba mundo como oj xa huajcon ba ti oj
ajyucon amoc ja hueni pero ja yenlei ti ni oj canuque ja ba mundoa. Tatey,
ja hueni jel santoa jayuj talna qui soc spetzanil ja hua huipi ja ma' ahuaunej
quii ba oj bob yil sbaje como jastal smoj'aljijel sbaje como jastal ayon amoqui.
12 Porque cuando ti ajyiyon soc ja yenle ja ba mundo, ahuaa qui ja huipi,
jayuj bob jtalnaye ja ma' ahuaunej ni quii. Tola vida coltanubale ni cujila. Mi
ni june ja yenlei ch'aye cujil. Eso sí, ja jun ma' ch'ayel xa nii, ch'ay nia. C'ot ni
smeranil ja jastal tz'ijbanubal ja ba hua huabali.
13 Pero oj xa ni huajcon ja bay ja hueni, pero leca ti to ayon ja ba luumi,
ja jas huanon yaljel ahuabi, huax cala siquiera oj bob yab ja yenlei cosaque
gusto ni oj ajyuquea porque ja queni, jel gusto ayon juntiro.
14 Cala ta yabye ja hua huabali. Jel coraja huax iljiye porque mi sbajuque
ja mundo ja yenlei ja jastal mi sbajucon ja mundo ja queni.
15 Mi huax c'ana hui ba oj hua eluque ja ba mundo. Quechan huax c'ana
hui ba mi oj c'ulajuque ganar yuj ja diablo porque toj malo ja yeni.
16 Ja queni mi sbajucon ja mundo y jachuc ja yenlei, mi sbajuque ja mundo.
17 A snae mas y mas ja huabali porque puro smeranil. Jachuc, oj bob
ajyuque mas toj.
18 Ja jastal ajecahuon ja quen ja ba mundo, jach oj cho jeque ja ba mundo
ja yenlei.
19 Huax c'ana que oj caa jbaj ahui juntiro cosaque jachuc ja yenlei, oj bob
yaa sbaj ahui, pero meran.
20 Pero mi quechanuc huax c'ana hui yuj ja yenlei. Huax cho c'ana hui yuj
ja ma' oj to sc'uuc ja mas tzaan cuando huax yabye oj aljuc yabye ja cabal yuj
ja yenlei.
21 Tatey, huax c'ana hui lec pavor que spetzanil ja ma' huas sc'uanei, soc
ja ma' oj to sc'uuque ja mas tzaani, que oj quil jbajtic como jastal mero
jmoj'alijel jbajtic jpetzaniltic. Ja hueni, jbaja, jaxa queni, ja bajon nia, jaxa
yenlei, jun ita ni oj cho ajyucotic soca. Ta jach c'a merani, ja cristiano oj snaa
que meran huena ni ajeconejon cona.
22 Ja jastal jel tzamal juntiro ja jas ac'ulunej qui, jach jc'ulunej yi ja yenlei
ba jun xta yabal oj yil sbaje ja jastal ja quentic jun xta huax quila jbajtiqui.
23 Ja queni, jun xta ayon soque, jaxa hueni, jun xta ayon amoc, siquiera
huax c'ot ja c'ac'u jahui que tzatz oj ajyuque jmoctic cosaque ja cristiano ja
ba mundo oj snae que huena ni ajeconejona. Oj snae que huan ni xa yajtayea
como jastal huaxa yajtayon ja queni.
24 Tatey, huena ni ahuaa qui ja cristiano jumasa iti. Huax c'ana que ti oj
ajyuque jmoc ja ba oj huajconi ba oj bob yile jastal ja quijlab ahuaunej quii
porque cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, jel ni yaj huaxa huabyona.
25 Tatey, jel toj juntiro ja hua pensari pero ja cristiano mi huas snaa baj.
Pero ja queni huax naa baj soc jach ni ja it jumasa. Huan xa ni snaahue que
huena ni ajecahuon coni.
26 Caa ta snae mach ayaa y oj to ca snae mas. Oj ca jac sc'ujole jastal jel yaj
huaxa huabyoni, ti ni oj ajyuc lec ja syajal sc'ujole ja yenle chomajquili, jaxa

yenlei, oj ni snae que ti ni ayon soque ja quena.

Yamji ja Jesusi
(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18

1 Yajni ch'ac yal ja jastal it ja Jesusi, ti huajticona. Ec' jc'utzticon jun uc'um,
Cedrón sbiil, jaxa tihui tey jun huerta. Ja janec' snebumanoticoni ti huajticon
soc ja Jesusi.
2 Jaxa ja Judas ja ma' huan xa ni yiijel spatic ja Jesusi, huas snaa bay ja
huerta jahui porque jitzan vuelta ni huajticon lajan soc ja Jesús ja tihui.
3 Jayuj ja Judas jahui ti yiaj och jun nole soldado soc chaboxe policía ja ma'
huas stalna ja templo. Jecubal huajye yuj ja sepeil ja nihuac pagre jumasa
soc ja fariseo jumasa. Listo xta aye soc ja svaraei. Ay yioje ja sc'aq'ue soc ja
stajei.
4 Pero ja Jesusi, como huan xa ni snaa jastal oj ch'ac ec'uca, jayuj yajni yila
jacyei, ti huaj staea, ti sobo yia: —¿Machunc'a huaxa leahuexi? xchi.
5 —Ja' huax leaticon ja tan Jesús nazareño, xchiye. —Pero quena nia, xchi
ja Jesusi. —Jaxa Judas ja ma' huan yiijel spatic ja Jesusi ti ni ay ba snalan ja
cristiano jumasa jahui.
6 Pero iday, quechan pavor ch'ac yal ja Jesús que yena, jaxa cristiano
jumasa, ti ch'ac couque sacjaujau man luuma.
7 Ti cho sobo otro vuelta ja Jesusi: —¿Mach bi junuc huaxa leahuexi? —Ja'
huax leaticon ja tan Jesús nazareño, xchiye.
8 —Pero ch'ac ta cala huabyex que quena ni taca. Ta quen c'a huaxa
leahuonexi, pero ja jmoj jumasa, a huajuque libre, xchi ja Jesusi.
9 Ch'ac ni eluque librea, como jach ni yala ja Jesús que mi ni june oj ch'ayuc
ja yenle ja ma' ac'ubal yi yuj ja Tatali.
10 Entonces ja Simón Pedro, como ay yioj ja smachiti, ti stasaa. Ti sc'utzu
el yi ja stojol xchiquin jun huinic Malco sbiil, jaxa huinic jahui, ja' ni mero
smozo ja pagre mas nihuani.
11 Pero ja Jesusi ti yal yab ja Pedro: —Ch'ica ba snaj ja hua machit ja hueni.
¿Yuj ama huaxa huala que ta mi jauc ja jTat huax yala que oj ni qui ja huocol
it ba?

Ja Jesusi ti iiji ja ba sti sat ja nihuac pagre jumasa
(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

12 Entonces ja jun nole soldado soc ja scomdanteei soc ja jpoliciaticon ja
janec' jmoj jbajticon judioili ti syamahue ja Jesusi. Ti syuch'uhuea.
13 Ti yiaje och ja ba snaj ja Anasi. Ja Anás jahui, ja' ni snial ja Ciafasi, jaxa
jabil jahui, ja Caifasi, yena ni ochel pagreil mas nihuan ja ba spetzanil ja
pagre jumasa.
14 Jaxa Caifás jahui, yena ni ja ma' yalunej ni yab ja judio jumasa que mas
bi lec quechan jun huinic oj yaa svida que soc ja oj cham spetzanil ja suinquil
ja slugarei. Jach ni yaluneja.

Ja Pedro snac'a ja Jesusi
(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

15 Jaxa Simón Pedro soc ja queni, como jmoj ni jbajticon nebumanila, ti
nochanoticon och soc ja Jesusi. Ja queni, como camigo jbaj soc ja pagre mas
nihuani, jayuj ti aaji ochcoticon soc ja Jesús ja ba spatioil ja snaji.

16 Pero ja Pedro ti can ja ba calle mojan ja ba sti ja puerta. Jayuj ja queni ti
huaj jc'umuc ja aq'uix ja ma' huas stalna ja puerta, jayuj ti cho och ja Pedro
chomajquili.
17 Entonces ja aq'uix jau ja ma' huan stalnajel ja puerta ti sobo yi ja Pedro:
—Jaxa hueni, ¿mi ma huenuc ni june ja snebuman ja tan huinic jahui?
—¡Miyuc! xchi ja Pedro.
18 Como jel ja chee, ja atjum jumasa ja ba naitz jahui soc ja policía jumasa,
jayuj ti stzomoneje jun montón c'ac'. Chacjinjin xta yujile. Jaxa ba sti ja
c'aq'ui ti sactec'tec' ec' huane sq'uixnajel ja yoquei. Cho ti ni ay ja Pedro soc
ja yenlei. Ti huane c'atnel lajan ja ba sti ja c'aq'ui.

Jel ja jas sc'anahue yi sc'ujol ja Jesusi
(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

19 Jaxa pagre mas nihuani ti och sob yi ja Jesusi: —Ala cabi, ¿machtic junuc
ja hua nebumani? xyutaj ja Jesusi. ¿Jasunc'a huana seejel eq'ue?
20 Ti yala ja Jesusi: —Ja jas huax cala eq'ui, satalajel abal juntiro. Pe
jeunej ni ja ba hua huiglesiaex tac, soc ja ba templo ja ba huaxa tzomo
bajex apetzanilex ja janec' jmoj jbajtic judioili. Ja jas ch'ac cali, mi ni nac'ul
abaluca.
21 Pero mi sbejuc huaxa jobo qui ja queni. Jobo yi ja matic ch'ac yabye ja
jas huax jeai. A yal yenle ja jas caluneji. Huan ni snaahue lec taca, xchi ja
Jesusi.
22 Yajni ch'ac yal jachuc ja Jesusi, june ja policía ja ba templo ja ma' tey ja
tihui, ti snocho yi jun vuelta ja ba sat ja Jesusi. Ti yalaa: —¿Jas sbej ja jach
huaxa hual yab ja jpagretic ba?
23 —¿Yuj ama ay jas cala malo ba? Ala jasunc'a mi lecuc calai. Porque ta
sbej ja jas cala, ¿jas sbej ja lom huaxa mac'ahuoni? xchi ja Jesusi.
24 Jayuj ja Anasi ti yala que oj mochjuca, ti bi oj iiji och ja ba sti sat ja Caifasi,
jaxa Caifasi, ja' ni ja pagre mas nihuan yujile ja jabil jahui.

Ja Pedro cho snac'a ja Jesusi
(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

25 Cuando ti to ay ja ba sti sat ja Anás ja Jesusi, jaxa Pedro ti ni tec'an ec'
ja ba sti ja c'aq'ui. Ti huan c'atnela. Ti jobji yia: —¿Mi ma huenuc june ja
snebuman ja tan huinic jahui? —Mi quenuc, xchi ja Pedro.
26 Ti sobo yi june ja smozo ja pagre mas nihuani. Ja mozo jahui, yermano
sbaje soc ja mozo ja ma' sc'utzu yi ja xchiquin ja Pedro. —¿Yuj ama huaxa
huala que mi quilahua ja ba huerta soc ja tan huinic jahui? xchi.
27 Ja Pedro ti cho yala otro vuelta que miyuc. Quechan pavor ch'ac yale, ti
oc' huego ja galloa.

Ja Jesusi iiji och ba sti sat ja Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

28 Jaxa ma' tey ba yoj snaj ja Caifasi, ti xa elyea. Ti yiaje och ja Jesús ja ba
spalacio ja gobierno, pero huan xa sacbel ja q'uinali. Jaxa judio jumasa mi
ochye ja ba palacio, ja' bi ba mi oj staa ja smulei. Huan c'a bix ochye, mi bi oj
bob huauque ja ba suael ja sq'uinei.
29 Jayuj ja gobierno Pilato, yen el jan ja ba yoj palacio ba oj sc'umuc ja judio
jumasa: —¿Jasunc'a ja smul ahuujilex ja huinic iti? xchi.
30 —Ta mi c'a ay smul, mi oj quiiticon jan ahui ja huen Señor Gobernador,
xchi ja cristiano.
31 Ja Pilato ti yalaa: —Entonces ¡tojbesic ja huenlex ta jachuqui! C'ulanic yi
ja jastal ja hua ley ja huenlexi. —Pero ja quenticoni, judiooticon nia. Mi ni
sbejuc oj milticon jun cristiano, xchi ja yenlei.

32 Jayuj c'ot smeranil ja jas yala ja Jesús ja jas oj c'ulajuc yi. Oj bi miljuc ja
ba cruzi pero mi bi jauc ja smoj judioil oj miljuc yuji.
33 Ja Pilato ti cho och ja ba yoj palacio. Ti spaya jan ja Jesusi. Ti sobo yia:
—¡Ata huab tac! ¿Huena ma srey ja judio jumasa?
34 Ti yala ja Jesusi: —¿Huana ma sobjel quechan ja huen atuch'il, ma ay ma'
yalunej ahuab ja iti? xchi ja Jesusi.
35 Ti yala ja Pilato: —¿Yuj ama judioon ja quen ba? Ja hua moj judioili soc ja
sepeil ja hua pagreex jumasa, yen sc'ulana qui endregal ja ba jc'abi. ¿Jasunc'a
hua c'ulunej yile ba? xchi ja Pilato.
36 Ti yala ja Jesusi: —Ja ba huax c'ulan mandar ja queni, mi jauc ja ba
mundo iti. Ja lec jauc to, entonces ja camigo jumasa oj ochuque pleito ba
mi oj aajucon endregal ja ba sc'ab ja jmoj judioili. Pero ja iti, como mi sbajuc
oj c'ul mandar ja ili.
37 Ja Pilato ti yalaa: —Entonces slugar huena reya ta jachuqui. Ti yala ja
Jesusi: —Reyon nia, como huen huaxa huala. Moc to jac manxucon ja ba
mundo iti, mi ni ma' oj snaa ja jas merani. Jaxa spetzanil ja ma' huas sc'ana
oj sc'uuc ja smeranili, huan ni smaclaye ja jas huax cala, xchi ja Jesusi.
38 —Pero ¿jasunc'a ja smeranil ba? xchi ja Pilato.

Ja Jesusi alji sbaj que t'ilan oj chamuc
(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Yajni jach yala ja Pilato, ti cho el otro vuelta ba oj sc'umuc ja judio jumasa.
—Ja queni, mi ni jun smul huax quila ja huinic iti.
39 Pero como culan ni ahuujilex huax sijpan ahuilex jun presoanum ja
q'uin it syalq'uinali, ¿huana ma xa c'anahuex oj ca huaj libre ja hua reyexi?
xchi ja gobierno Pilato.
40 Ti ahuaniye tzatz lec ja cristiano: —¡Ja jahui, miyuc! ¡Ja' huax c'anaticon
oj huaj libre ja tan Barrabasi! xchiye. Iday, jaxa Barrabás jahui, mero ni
lagrona.

19

1 Entonces ja Pilato ti yiaj ja Jesusi. Ti yaa orden ba oj mac'juc.
2 Ja soldado jumasa ti sc'ulane jun corona puro q'uiix, ti yaahue cajan ja
ba s'olom ja Jesusi. Ti yaahue slap jun sc'u morado, como morado ni ja sc'u
huas slapa ja reyi.
3 Ti ochye c'ubana: —¡Viva ja sreyil ja judio jumasa! xchi ja soldado jumasa,
como huane ni burlaa. Ti smac'ahue ja ba sati.
4 Jaxa Pilato ti cho el otro vuelta ja bay ja cristiano jumasa. Ti yalaa:
—Q'uelahuilex. Quiaj jani ba oja naex que ja queni mi ni jun smul huax taa
yi.
5 Ti el jan ja Jesusi, jaxa ba s'olomi ti lapan yuj ja corona q'uiixi, jaxa sc'ui,
ja' ni ja morado jastal huas slapa ja reyi. Ti yala ja Pilato: —¡It bay jul ja huinic
it yen! xchi.
6 Yajni yilahue ja sepeil ja pagre jumasa soc ja policía jumasa ti och
ahuanuquea: —¡A cham ba cruz! ¡A cham ba cruz! xchiye xta. Ti yala ja
Pilato: —Ta jach c'a, pues iajic. A q'ueuquex locan ba cruz ja huenlexi porque
ja queni, mi ni jun smul huax taa yia.
7 Ti yalahue jan ja judio jumasa: —Ja quenticoni ay jun jleyticon, jaxa ley
jahui huax yala que sbej oj chamuc porque huas stoyo sbaj que yunin Dios
bi.
8 Ja Pilato cuando ch'ac yab ja jas yalahuei, ti och mas ja xihueli.
9 Ti och och otro vuelta ja ba yoj palacio. Ti sobo yi ja Jesusi: —¿Ba jacya ja
hueni? xchi. Pero ja Jesusi mi ni jun palabra c'umania.

10 Ti yala ja Pilato: —C'umanon ba porque ¿mi ma huaxa naa quen ay catel?
Huan c'ax c'ana, oj caa orden oj chaman ja ba cruzi ma oj cho caa orden que
oj huajan libre.
11 Ti yala ja Jesusi: —Eso sí, meran, huen ay ahuatel pero lec moc to jauc
ja Diosi, entonces mi ni jas oj bobuc ahuuj soc ja quena. Jayuj ja ma' jac
sc'ulucon endregar ahuii, mas jel nihuan juntiro ja smule que yuj ja hueni,
xchi ja Jesusi.
12 Ja ora jahui, ja Pilato och slee modo jastal oj bob yaa can libre ja Jesusi
pero ja judio jumasa, ti cho och ahuanuquea. —Pero ta huan c'a xa huaa can
libre, yuj ni mi amigo ayuca soc ja mero jepe ja ba Roma. Porque ja tan Jesús
iti huan stoyjel sbaj que oj och reyil. Entonces ja' mero scondra ja jepetic
Cesari, xchiye xta.
13 Jayuj ja Pilato, cuando ch'ac yab ja jastal iti, ti yala que oj ya eluque ja
Jesusi, jaxa yeni ti huaj culan ja ba huax ajyi arreglo. Ja lugar jahui, Gabata
sbiil yujile ja judio ja ma' huax c'umaniye hebreo, jaxa palabra jahui, ja mero
sbeji, Empiedrado Ay.
14 Mojan culan lec ja c'ac'u, jaxa c'ac'u jahui, quechan xta ni ja c'ac'u
jamana, jaxa ni jastal jecheli ja' ni ja syalq'uinala. Ja Pilato ti yal yab ja judio
jumasa: —¡Oj xa caa ba hua c'abex ja hua reyexi! ¡Ch'abananic xa!
15 Pero ja yenlei ti cho q'ue ahuanuquea: —¡A chamuc! ¡A chamuc! ¡A q'ue
locan ba cruz! xchiye xta. Ti yala ja Pilato: —Pe ¿huan ama xa c'anahuex oj ca
q'ue locan ba cruz ja hua reyex ba? Ti yala jan ja sepeil ja pagre jumasa: —Ja
quenticoni, mey otro jreyticon. Quechan ni jreyticon ja ma' tey ba Roma, ja'
ni ja Cesari, xchiye.
16 Yajni yab ja jastal it ja Pilato, ti sc'ulan yile endregal ja ba sc'abe ja Jesusi
ba oj ya q'ueque locan ja ba cruzi. Jaxa yenlei, ti yiajea.

Ja Jesusi aaji locan ja ba cruzi
(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

17 Ti aaji sq'uech ja scruzi. Ti huaj ja ba lugar Gólgota sbiil yujile ja ba
sc'umale hebreoi, porque ja palabra jahui huax yala que splanta sbaquel ja
s'olom ja chamhuiniqui.
18 Ja tihui, ti yaahue locan ja ba cruzi. Ti cho aaji q'ue locan otro chahuane
huinic smoja, jaxa Jesusi, ti och ba nalanajel.
19 Jaxa Pilato ti yaa orden que oj c'ulaxuc jun letrero, jaxa letrero jahui, oj
bi aajuc pac'an ja ba s'olom ja scruz ja Jesusi: JESUS SBAJ NAZARET, SREYIL
JA JUDIO JUMASA xchi ja letrero sc'ulani.
20 Jitzan lec ja judio sq'uela ja letrero jahui porque ja lugar jau ba aaji locan
ba cruz ja Jesusi, mojan yioj sbaj soc ja chonabi, jaxa jas tz'ijbanubal ja ba
letrero jahui, oxe c'umal ni tz'ijbanubala, ja' ni ja hebrero soc ja griego, soc
ja latini.
21 Jayuj ja ma' jepe ay ja ba spagre ja judio jumasa, ti yalahue yab ja Pilato:
—Mi lom xa tz'ijba que sreyil ja judio jumasa. Mas lec tz'ijba que ja ma' huax
yala sbaj que sreyil ja judio jumasa, xchi ja pagre.
22 —Ja jastal jtz'ijba ta, jacha ni oj canuca, xchi ja Pilato.
23 Yajni ch'ac ta ya q'ueuque locan ja ba cruz ja Jesusi, ti xa stuluhue ja sc'ui.
Cada jujune ja xchanhuane soldado jahui yiaje jujune ja sc'u ja Jesusi. Pero
ay jun sc'u toj eq'uel jalubal man ba scuerpo soc man ba yoc.
24 Ti yalahue ja soldado jumasa: —Mas lec mi huax ch'iatic ja sc'u iti. Mas
lec la jc'ultic ripar. Oj quiltic machunc'a oj yii, xchiye. Cuando jach sc'ulane
ja jastal jahui, ti c'ot smeranil ja jastal ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi:
Spila sbaje ja jc'ui. Sc'ulane ripar,
xchi ja yabal ja Diosi.

25 Y meran nia, jach ni sc'ulane ja soldado jumasa ja c'ac'u jahui. Jaxa ba
stz'eel ja scruz ja Jesusi, ti tec'an ec' ja snani. Cho ti ni ay ja suatz ja snani soc
tey ja María jau xcheum ja Cleofasi, soc ja María jau sbaj Magdala.
26 Jaxa Jesusi, cuando yila ti tec'an ec' ja snani soc ja queni, como jel ni yaj
huax yabyona, ti yal yab ja snani: —Naney, ja yaani, ja' xa oj xa ochuc ahualil
ja Juani.
27 Ti yala cab ja queni: —Jaxa hueni, ila jastal mero ja hua nan ja jnani,
xyutajon. Jaxa ora jahui, ja snan ja Jesusi ti xa quiaj och ja ba jnaji como
snebumanon nia.

Ja jastal cham ja Jesusi
(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

28 Yajni ch'ac ta yal jachuqui, ja Jesusi, como huan ni snaa ch'ac ta sc'uluc
spetzanil ja yatel oj ni sc'uluqui, soc ba oj c'ot smeranil ja jastal ni tz'ijbanubal
ja ba yabal ja Diosi, jayuj ti yalaa: —Jel taquin ja jtii, xchi.
29 Ti culan ec' jun jarra ja tihui but'el ja yalel tz'usubi, pero jelxi ta spajali.
Ti yiaje jun yojol c'aem, ti sbut'uhue ja yalel tz'usub jahui. Ti stz'acbaye soc
otro te', jaxa te' jahui, hisopo sbiil cujticon. Ti ya q'ueque man ba stia.
30 Ja Jesusi ti xchuan ja yalel tz'usub jahui. Ti yalaa: —Ja yaani, ch'ac ta
jc'uluc spetzanil ja cateli, xchi. Ti tz'uyuyi xta huaj ja s'olomi, ti chama.

Lapji cuchilu ja ba scostilla ja Jesusi

31 Como ja c'ac'u jahui quechan xta ni jamana. Jastal jechel xa ni ja
syalq'uinali. Jaxa jmojticon judioili mi huas sc'anahue que ti oj ajyuc locan
ja scuerpoe ja ma' ti locan ba cruz ja sc'ac'uil ja sijlele jahui, como q'uin nia
y mas jel nihuan yioje ja mero sc'ac'uil jahui, jayuj ti huaj sc'ane yi ja Pilato
que oj yaa orden que oj huaj sc'oque yi ja sat yoc ja matic ti locan ja ba cruzi.
32 Jayuj ti huaj ja soldado jumasa. Huaj sc'oque yi ja sat yoc ja juni, y jach
ni ja otro ja ma' ti locan ja ba stz'eel ja Jesusi.
33 Jaxa yajni ti xa aye ba stz'eel ja Jesusi, ti yilahue que chamel xaa, jayuj
mi xa ni sc'ocohue ja sat yoc ja yena.
34 Pero june ja soldado jahui ti stasa ja scuchilu, ti xch'ubu yi ja ba scostilla
ja Jesusi. Jaxa xchiq'uel eli, socan soc ja'.
35 Quena ni huanon yaljel ja iti porque quila soc ja jsati. Ja jas huax cala,
yuj ni merana. Yuj ni huax naa que meran ja jas huanon yaljeli ba oj bob
ac'uuc ja huenlexi.
36 Spetzanil ja jastal ec' yujil ja ora jahui, como jach ni tz'ijbanubal ja ba
yabal ja Diosi. Mi ni bi june ja sbaquel oj sc'oque yii.
37 Cho ay otro ja ba tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi. Huax yala que ja
cristiano oj syajbese, jaxa mas tzaani, ti oj sq'uele jastal yaahue yajbuc leca.
Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.

Ja Jesusi mucji
(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

38 Ay jun huinic José sbiil, yamigo ni sbaje ajyi soc ja Jesusi, pero nac'ul
abal yamigo sbaje porque ja Josei, jel huax xiu yuj ja jmojticon judioili. Ja
xchonabil ja yeni, Arimatea sbiil. Yena ni ja José jahui huaj sc'an yi permiso
ja Pilato ba oj bob yii con ja scuerpo ja Jesusi. Ja Pilato ti yaa permisoa jayuj
ja José ti yiaj ja scuerpo.
39 Ti cho c'ot ja Nicodemo ja ma' huaj loil soc jun acual ja Jesusi. Yiaj jan
jun polvo ba jex ajbani ja yiq'uili ba oj sax yi ja scuerpo ja Jesusi. Ay socan
soc jun c'ul mirra sbiil, soc áloes. Ay mojan como treinta kilo ja yalal ja yajnal
jahui.

40 Ja José soc ja Nicodemo ti yiaje ja scuerpo ja Jesusi. Ti sbech'ahue soc
c'uutz, jaxa c'uutz jahui balubal ni lec soc ja perpumea, como jach ni ja jcos-
tumbreticon ja janec' judiooticon cuando huax mucuticon ja chamhuiniqui.
41 Mojan ja ba stz'eel ja lugar jau ja bay ja cruz ja ba aaji q'ue locan ja Jesusi,
ay jun huerta. Jaxa ba yoj huerta jahui ay jun nihuan patac' yajc'achil to
jotobal. Mi to ni ma' huax mucji ja tihua.
42 Jaxa tihui ti yaahue och ja scuerpo ja Jesusi, como mas mojan ay ja
q'ueen jahui. Jach sc'ulane yuj ja oj xa q'ue altiro ja sc'ac'uil ja sijlele ja
jmojticon judio jumasa.

Ja jastal sacui ja Jesusi
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20

1 Ja sbajtanil c'ac'u ja semana, ja' ni ja domingo, ja María jau sbaj Magdala
ti huaj ja ba q'ueeni pero jel saj juntiro huaji. Q'uic' to ja q'uinali. Huaj to
yile, mi xa teyuc ja ton jau macan soc ja sti ja q'ueen ajyi.
2 Ja María ti huaj ajnel ja bay ja Simón Pedro soc ja queni, como jel ni yaj
yabyon ja Jesusi. Ti yala ja María: —¡Yaahue ta eluc ja ba q'ueen ja scuerpo ja
Cajualtiqui! ¡Saber ba yaahuea!
3 Jaxa Pedro soc ja queni ti huajticon ja ba q'ueeni.
4 Lajan elticon pero ja queni mas jel carreda huajyon jayuj bajtan c'otyon
ja ba q'ueen que yuj ja Pedro.
5 Ti coyon cotan jq'uela lec ja ba yoj q'ueeni. Huaj to quile, quechan ti
pacan ec' ja c'uutzi, pero mi ochyon.
6 Yajni c'ot ja Simón Pedro, como tzaan xa c'oti, ti och och ja ba yoj q'ueeni.
Jach ni ja yeni, cho yila ti pacan ec' ja c'uutz jahui,
7 Cho yila ja c'uutz it ti bechji ja ba s'olom ja Jesús ajyi, pilan pacan.
8 Ja queni bajtan c'otyon ja ba q'ueeni pero tzaan ochyon ja ba yojoli. Ti jac
jc'ujol jastal aya. Ti jc'uan juntiroa.
9 Cuando mi tox quilaticon ja jastal iti, lajan soc mi ni huax c'ulanticon
entender ja jastal ay ja ba yabal ja Diosi, que ja Jesusi oj ni bi chamuca, pero
t'ilan ni bi oj sac-huuca.
10 Yajni ch'ac quilticon, ti xa cumxiticon ja ba jnajticoni.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja María sbaj Magdala
(Mr. 16:9-11)

11 Pero ja María ti can ja ba sti ja q'ueeni. Ti huan oq'uela. Huan lec oq'uel
cuando co nujan sq'uel ja ba yoj q'ueeni.
12 Ti yila chab ángel sac juntiro ja sc'uei. Ti culane ec' ja ba baan ja scuerpo
ja Jesús ajyi. Ja juni, tey ba s'olom, jaxa juni, tey ba lado ajyi ja yoqui.
13 Ti yala ja angeli: —Nana, ¿jasyuj huana oq'ueli? Ti yala ja María:
—Porque ay ma' yiaj quiticon ja scuerpo ja Cajualticoni y mi naben ba
yaahue ja ma' yiaji.
14 Quechan pavor ch'ac yal ja jachuqui, ti sutu sbaja. Ti yila ja Jesusi pero
mi huas snaa ta yena ni ja Jesusi. Ti tec'an ec' ja ba stz'eeli.
15 Ti yala ja Jesusi: —Nana, ¿jasyuj huana oq'ueli? ¿Machunc'a huaxa leai?
Pero ja María huax yala que ja' ma' huan stalnajel ja huerta. Ti yalaa: —Tata,
ta huen c'a hua eluc, ala cab ba ahuaa ba oj bob huaj quii jani.
16 Ti yala ja Jesusi: —¡María! Ti sutu sbaj ja María, ti yala soc ja sc'umal
hebreo: —¡Raboni! Maestro huax yala ja palabra jahui.
17 Ti yala ja Jesusi: —Moc ayamon porque mi to la q'ueyon ja bay ja jTati.
Pero caax. Cax al yab ja quermanotic jumasa que oj xa q'uecon ja bay ja jTati.

Ja Tat ni ja huenlex chomajquili. Oj xa q'uecon ja bay ja jDiosi pero jDiostic
ni lajana.
18 Ja María jau sbaj Magdala ti huaj yal cabticon ja janec' nebumanoticon
que yila ta bi ja Cajualtiqui, ti ch'ac xchol cabticon spetzanil ja jastic alji yabi.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja snebuman jumasa
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

19 Ja mismo c'ac'u jahui, ja cuando och ja acuali, ja' ni mero sbajtanil c'ac'u
ja semana, ti jtzomonej jbajticon pero ja puerta jumasa lutan cujticon yuj
ja jel huanticon xihuel yuj ja cristiano jumasa. Ja Jesusi ti ocha. Huaj to
quilticon, ti xa tec'an ec' ja ba jnalanticon. Ti yaa quiticon Diosa. Ti yalaa:
—Laman la ajiyex, xchi ja Jesusi.
20 Yajni ch'ac ta yal ja jastal iti, ti xa sea quiticon ja sc'abi soc ja scostilla,
como snebumanoticon nia. Jel gusto juntiro quilaticon ja Cajualticoni.
21 Ti cho yala ja Jesusi: —Laman la ajiyex. Ja jastal secahuon ja jTati, jach
huax cho jecahuex ja huenlexi.
22 Ja Jesusi ti suuhuoticona. Yajni ch'ac ta suoticon, ti yalaa: —C'ulanic xa
recibir ja Espíritu Santo, xyutajoticon.
23 Ta ay c'a ma' huas sc'ana oj c'ulajuc perdonar ja smuli, oj ni jc'ultic
perdonara. Pero ta ay c'a ma' jel tzatz ay soc ja smuli, pues ti scuchu cana.
Jach yala cabticon.
24 Pero ja Tomás jau ja ma' huax calaticon sbaj gemeloili, ja' ni june ja
quenticon ja janec' snebumanoticon nii, ja yeni mi teyuc ja yora jac ja Jesús
soc ja quenticoni.
25 Cuando cumxi ja Tomasi, ti calaticon yab jastal quilaticon ja Cajualtiqui.
Ti yala ja Tomasi: —Pero ja queni, ti oj c'uuc ta huan c'ax quila ja sc'ab ba och
ja clavo. Oj ch'ic ja yal jc'ab ja ba sotoli, jaxa ba scostilla oj cho jch'ic ja jc'abi,
ti oj c'uuca, xchi xta.
26 Ti ec' otro huaxaque c'ac'ua. Ti cho jtzomonej jbajticon otro vuelta ba
jun naitz ja janec' snebumanoticoni. Ja ora iti, ti xa ni ay ja Tomasi. Eso
sí, ja puerta jumasa lutan lec cujticon pero anima, huaj to cho quilticon,
tey ba jtz'eelticon ja Jesusi. Ti cho yaa quiticon Diosa: —Laman la ajiyex,
xyutajoticon.
27 Ti yal yab ja Tomasi: —La ahuil Tomás. La ch'ica quitic ja yal ac'ab ja ba
och ja clavo. Q'uelahuil ja jc'abi. Iaj jan quitic ja hua c'abi. Ch'ica och ja ba
jcostilla. Mi lom x'ec ac'ujol que mi quenucon. ¡C'uan xa t'unuc Tomás! x'utji.
28 Ti yala ja Tomasi: —¡Dios Cajual!
29 Ti yala ja Jesusi: —Ja huego Tomás, huaxa c'uan yuj ja huilahuon ta. Pero
mas lec huax yilahue ja ma' huas sc'uan y mi ni huax yilahuonea.

Ja jas sbej tz'ijbaxi ja libro iti

30 Ja Jesusi mi quechan sc'ulan can ja jas ti tz'ijbanubal ja ba libro iti. Mas
jitzan lec ja jas sc'ulan ba oj ya sna ja cristiano que ja' ni jecubal yuj ja Diosi.
Mi ajtaben ja milagro quilaticon ja janec' snebumanoticoni.
31 Pero ja jas tz'ijbanubal can ja ba libro iti, ja' ba oja c'uuquex que meran
yena ni ja Cristo, ja yunin ja Dios ja Jesús iti. Ta huan c'a xa c'uanex merani,
ti oja taex ja sac'anilex ba tola vida.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja jucuane snebumani

21

1 Jaxa mas tzaan t'usan ja iti, ja Jesusi ti cho sea sbaj quiticon otro vuelta ja
janec' snebumanoticoni. Ti jac ja ba sti ja ja' Tiberiasi. Jach huaj ja jastal iti:

2 Ti jmoj jbajticon soc ja Simón Pedro soc ja Tomás jau huax alji sbaj gemelo,
soc ja Natanael jau ja ma' slugar ajyi ja Caná sbaj Galilea. Cho tey ja chab
yuntiquil ja Zebedeo soc ay otro june snebuman ja Jesusi soc ja queni.
3 Ti yala ja Simón Pedro: —Ja quen oj xa huaj yam chay, xchi. Ti calaticon ja
quenticoni: —Jach ni ja quenticoni. Oj huajcoticon amoc. Jayuj ti huajticona.
Huaj q'ueticon jun barco pero ja acual jahui, mi ni jun chay jyamaticona.
4 Cuando huan xax och sacbuc ja q'uinali, huaj to quilticon, tey ja Jesús ja
ba sti ja jai pero mi ni huax naaticon ta yena nia.
5 Ti sc'umanoticon ja Jesusi: —Queremtic, ¿mi ni ma jas huaxa yamahuex
ba? Ti calaticona: —Mi ni jas huax taaticona.
6 Ti yala ja Jesusi: —Jipahuic co ja hua huenubexi ja ba lado stojol ja hua
c'abexi ti oja huilex ta mi oj ni ayamexa. Jach ni jc'ulanticona. Y meran nia,
mi xax bob ca elticon ja quenubticoni yuj ja but'el juntiro ja chayi.
7 Ti cal yab ja Pedro: —¡Seguro ja' ja Cajualtiqui! la chiyon. Quechan pavor
ch'ac yab ja Pedro que ja' Cajualtiqui, ti slapa huego ja sc'u soponej ajyi. Sipa
sbaj ja ba yoj jai. Mix yila ora oj sc'umuc ja Jesusi.
8 Jaxa quenticon ja smojoticon nebumanili ti c'oticon ja ba sti ja ja' soc ja
jbarcoticoni. Ti jquichunejticon jan ja enub ba but'el ja chayi, como ja ba
tec'an ec' ja jbarcoticon ajyi, ay yioj mojan cien metro ja ba sti ja jai.
9 Cuando coticon ja ba jbarcoticon ja ba sti ja jai ti jtaaticon jun montón
ja c'aq'ui pero chac xa lec. Ti xa ay jun chay huan bacbela soc tey ja pan ti
pachan ja ba sti ja c'aq'ui.
10 Ti yala ja Jesusi: —Iajic jan chaboxe ja chay huan tox ch'ac ayamexi.
11 Jaxa Simón Pedro ti cho q'ue ja ba barcoa. Ti squicha el ja ba sti ja ja' ja
enub jau but'el ja nihuac chayi. ¡Ay ciento cincuenta tres ja chayi! Jel jitzan
juntiro ja chayi pero ja enubi, mi ni c'utza.
12 Ti yala ja Jesusi: —La xa huaacotic, xchi. Ja quenticoni, mi ni ma' yaa
sbaj oj sobe yi machunc'aa, como huan nix naaticon que ja' ni ja Cajualtiqui.
13 Ja Jesusi ti huaj ja ba sti ja c'aq'ui. Ti syama ja pani, ti spila quiticona.
Jach ni sc'ulan soc ja chay chomajquili.
14 Ja iti, ja yoxil vuelta sea sbaj quiticon ja janec' snebumanoticoni porque
sac'an xa nia. Es meran nia, cham ta ajyia pero ja ora jahui, cho sacui ta.

Ja Jesusi lolani soc ja Simón Pedro

15 Cuando ch'ac huaacoticoni, ja Jesusi ti yal yab ja ma' Jonas sbiil ja stati,
ja' ni ja Simón Pedro: —Simón, ¿quechan ma huen mas jel yaj huaxa huabyon
que soc ja it jumasa? —Cajual, huan ni xa naa que jel huax c'anahua, xchi ja
Pedro. Ti yala ja Jesusi: —Ta jach c'a, aa yi ja suael ja yal jchej jumasa.
16 Ti cho sobo yi otro vuelta ja Pedro ja yunin ja Jonasi: —Simón, ¿yaj ama
xa huabyon merani? —Pero meran Cajual. Huan ni xa naa que jel huax
c'anahua, xchi ja Pedro. Ti yala ja Jesusi: —Entonces talna ja jchej jumasa
ba.
17 Ti cho sobo yi ba yoxil vuelta ja Pedro ja yunin ja Jonasi: —Simón, ¿huan
ama xa c'anahuon meran? Jaxa Pedro jel tristeaxi yuj ja jobji yi oxe vuelta
ta meran ja yaj huax yabi, ti cho yala ja Pedro: —Cajual, pe huan ni xa naa
spetzanil tac. Huan nix cho huila que jel yaj huax cabya tac. Ti yala ja Jesusi:
—Entonces aa yi ja suael ja jchej jumasa.
18 Huax cala, pero meran, cuando untica to, huaxa lapa ja hua c'ui, tzatz
aya lec y huala huaji ba huaxa c'ana huajani. Pero cuando mas viejoa xa, ti
oja huil que oj jachjuc ahui ja hua c'abi. Pilan ja ma' oj ya lap ja hua c'ui. Oj
quichjan ja ba mi huaxa c'ana huajani, x'utji ja Pedro yuj ja Jesusi.

19 Jach yala jastal it ja Jesusi ba oj ya jac sc'ujol jastal oj to chamuc ja Pedro,
como oj to ni bi yaa svida ba oj ya nihuanbuc ja sbiil ja Diosi. Ja Jesusi ti cho
yal yab ja Pedro: —Pero anima, ja huego, c'uanon nia.

Ja nebuman jau jel yaj huax abji

20 Ti huajticona. Yen mero bajtan ay ja Jesusi soc ja Pedro. Jaxa Pedro
ti sutu sbaja. Ti yilahuona. (Ja queni, ja yora último huaaticon soc ja
Cajualtiqui, ti ayon ja ba mero stz'eeli. Quena ni jobo yi machunc'a mero
oj yii spatiqui.)
21 Jaxa Pedro cuando yilahuoni, ti yalaa: —Cajual jaxa huinic iti, ¿jastal oj
ec' yuj ba?
22 Ti yala ja Jesusi: —Pero Pedro, mi ahuocheluca ja yeni. Chican ja jas
huax c'ana ja queni, ta oj taa sac'an ma miyuc ja ora oj cho jacon otro vuelta.
Ja hueni, ja ba mas t'ilani, c'ulan seguir abaj, quechana.
23 Yuj ja yala jachuc ja Jesusi, jayuj el ja razon que mi ni bi nunca oj
chamcon ja queni. Pero ja Jesusi mi yala que mi oj chamcon. Eso si, yala ta
jach huas sc'ana ja yeni, sac'an oj staon cuando huax cumxi. Mi bi yocheluc
ja Pedro ja jahui. Jach ni yalaa.
24 Ja queni, quena ni ja nebuman jau staahuon ti' ja Jesusi. Huax cala ja
smeranil jastal huaji jayuj jtz'ijba ta can ja ba libro iti. Huax naaxi lec que
meran ja jas huax cala.
25 Ja Jesusi ay to jas jel jitzan ja jas sc'ulani. Ja lec huax ch'ac tz'ijbaxuc
spetzanil ja jastaltic sc'ulani, pero ja libro jumasa huax cala que mi ni nunca
oj taxuc ba oj ch'ac ochuc ja ba mundo iti. Ti ch'aca. Amén.

Los Hechos De Los Apóstoles
Ja Jas Sc'ulan Ja Snebuman Jumasa Ja Jesusi

Oj bi jecjuc con ja Espíritu Santo

1 Lec ay, Tata Teófilo, ja mero sbajtanil juun it jtz'ijba ta huii, ch'ac ni cala
huab spetzanil ja jastic sc'ulan soc ja jastic sea ja Cajualtic Jesusi. Jach ni
sc'ulan desde q'ue stul ja yateli
2 Masan to iiji q'ue ja ba satq'uinali. Pero ja mi tox huaj ja ba satq'uinal ja
Jesusi, stzaa ja secabanum jumasa. Yal yab ja jas lec oj sc'uluquei, jaxa jas
yala, como ja' ni yuj ja yip ja Espíritu Santo.
3 Jaxa Jesusi ti xa chama, iday, ja mas tzaani ja secabanum jumasa yilahue
entero scuerpo. Snajtil ja cuarenta c'ac'u jumasa jahui, jujune ta ch'ay
c'ujol huax jac see sbaj yile. Jac ni see sbaj juntiro claro leca ba oj snaa ja
secabanum jumasa que sacui ta. Ja' ni mero huan staajel ti' jastal jel nihuan
huas sc'ulan mandar ja Diosi.
4 Pero cuando ti to ni ay ja Jesús soc ja secabanum jumasa ti yala que mi
to bi lom oj huajuque t'ani, que ti bi oj tec'ajuque t'usan ja ba Jerusaleni:
—Majlayic ja jas oj yaa huilex ja jTati, ja' ni ja jas yaluneji, xyutaj ja
secabanum jumasa.
5 Eso sí, ja Juani ya huiex ja' pero t'usan c'ac'u sc'ana ti oj jacuc amoquex ja
Espíritu Santo, pero soc spetzanil ja yipi, x'utjiye.

Ja Jesusi q'ue ta q'ue ja ba satq'uinali

6 Cuando ti ni tzamane soc ja Jesusi ti sobohuea: —Cajual, ¿yuj ama ja' xa
ora oj hua elcoticon libre ja quenticon ja israeleñooticon ba?
7 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi mi t'ilanuc oja naex jas ora. Quechan ja
jTati huas snaa, como ti ni ay ba sc'aba. Yen huas snaa jas sc'ac'uil oj sc'uluc
ja jahui.
8 Pero cuando huax co jan abajex ja Espíritu Santo, ja huenlexi oja taa lec
ahuipex, ti oj elanic ec' oja loiltayonex ec' ja queni. Oja hualex ec' ja ba
Jerusaleni soc ja ba sutanal ja Judea soc ja ba Samaria soc ja ba spetzanil
ja najtil lugar jumasa ba sutanal ja satq'uinali, xchi ja Jesusi.
9 Yajni ch'ac yal ja jastal iti, jaxa secabanum jumasa ti huane sq'ueljel ja
Jesusi. Huaj to yile, ja Jesusi iiji q'ue ja ba satq'uinali. Ti jac jun t'one asona.
Musji ja Jesusi, ti ta ch'aya.
10 Cuando ti to ch'ipan ja sate ja ba satq'uinal ja ba yilahue q'ue ja Jesusi,
huaj to yile, tey ba stz'eele chab huinic. Toj sac juntiro ja sc'uei.
11 Ti alji yabyea: —Jaxa huenlex galileño, ¿jasyuj lom ti canyex q'uelan ja ba
satq'uinali? Ja jastal ti asatex ahuilahuex q'ue ja Jesús ja ba satq'uinali, jach
ni oj cho jacuc otro vuelta como jastal ahuilahuex q'uei, xchi ja ángel jumasa
jahui.

Tzaaji ja Matiasi ba oj sloc'oluc ja Judasi

12 Ti xa coye ba huitz Olivosa. Cumxiye ba Jerusaleni, como mojan ni yioj
sbaj soc ja huitz jahui, jach ni snajtil ja janec' ni huax bejyiye ja sc'ac'uil ja
jijleli, yuj ja jach ni culan yujile soc ja sleyei.
13 Cuando c'otye ja ba Jerusaleni, ti q'ueye ba cuarto ba xchabil piso ja bay
ja sposadaei. Tey ja Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani, soc ja Andresi, soc ja
Felipe, soc ja Tomasi, soc ja Bartolomé, soc ja Mateo, soc ja Jacobo yunin ja

Alfeo, soc ja Simón ja ma' tey ba slado ja partido cananista, soc ja Judas ja yermano ja Jacobo.

14 Spetzanil ja yenlei stzomonej sbaje soc ja yermano jumasa ja Jesusi, soc ja María ja snani, soc ay chaboxe ixuque. Ti huane sc'umajel ja Diosi.

15 Ja c'ac'u jumasa jahui ja Pedro ti q'ue tec'an ja ba snalan ja yermano jumasa, ay ma como ciento veinte cristiano. Ti yalaa:

16 —Quermano jumasa, ja najate lequi, ja Davidi ti julbesji yuj ja Espíritu Santo ch'ac stz'ijba ja ba yabal ja Diosi jastal oj to ec'uc ja Judas ja ma' slea smoj ba oj huaj syam ja Jesusi, iday, ja jas stz'ijba cani t'ilan ni c'ot smeranila.

17 Ja Judas jahui ja' ni june ja jmoj quentica. Jmojtic ni atela.

18 Iday, xchono sbaj yuj ja smaloil ja sc'ujoli, jaxa stz'acoli, ti manji soc jun pedazo luumila. Jaxa Judas jahui ti moc'a. Huichquintop coi. Toj bojtel huaji. Ch'ac huospujuc el ja xchanlucumi.

19 Jaxa suinquil ja Jerusaleni, cuando ch'ac yabye ja jastal iti, ti yaahue sbiiluc ja luum ba smanahuei chic', pero ja ba yabal ja yenlei, Aceldama sbiil yujile.

20 Jaxa ba libro ba Salmo jumasa huan nix yala que oj ni can lutan ja snaj ja Judasi. Mi ni bi oj ajyuc suinquil ja snaja. Cho yala que pilan ma' oj yii ja yateli.

21-22 Jayuj june ja quermanotic jumasa iti, sbej ni oj och cuenta jmoctic pero ja' ni oj leetic june ja ma' smojtayotic eq'ue snajtil ja tiempo ja yora tey ja Cajualtic Jesusi. Pero ja' ni oj leexuc ja ma' yila aaji yii ja' yuj ja Juani masan huaj ja ba satq'uinali ba oj ni och testigoil jmoctica jastal quilatic sacui ja Cajualtiqui, xchi ja Pedro.

23 Ti stzaahue chahuane, ja juni José Barsabás. Cho aaji sbiiluc Justo, jaxa juni, Matías.

24 Ti xa och sc'umuque ja Diosa: —Cajual, huen huaxa naa jastal ay spetzanil ja sc'ujol ja cristiano. Jea quiticon ja chahuane iti ja machunc'a tzaubal ahuuji

25 Ba oj och jecabanumil. Oj och sloc'ol ja Judas ja ma' mi tz'icui ja yatel yuj ja lom staa ja smuli. Huaj ta ni ja ba lugar jau ba chapubal yii, xchiye ja cuando huane sc'umajel ja Diosi.

26 Ti sc'ulane ripar ja chahuane huinique jahui, jaxa Matiasi, yen co sbaj. Ti xa och cuenta soc ja juluchuane jecabanumi.

Ja jastal jac ja Espíritu Santo

2

1 Cuando jac ja sc'ac'uil ja q'uin Pentecostés sbiil yujilei, spetzanil ja ciento veinte creyente, ti tzomane ba jun cuarto spetzanile.

2 Iday, jun ta repente yabye jun ruido ja ba satq'uinali, pero tzatz lec jastal huax jac ja bitus ja ba tzatz lequi. Lajan soc ti mero co ja ba yoj naitz ja ba culan ec' ja yenlei.

3 Huaj to yile, ja ba scuerpoei, lajan soc jastal yat c'ac' ti noc'an sbaje, cada jujunei.

4 Jaxa Espíritu Santo ti yiaj majan ja stiei. Huaj to snaa sbaje, och c'umanuque otro abal, pero tuctuquil xta sc'umale huanei, chican jas c'umalil aaji yile yuj ja Espíritu Santo.

5 Ja c'ac'u jumasa jahui, ja judio jumasa ti ni huane sq'ueljel ja q'uin ja ba Jerusaleni, jaxa yenlei huax xiuye yuj ja Diosi. Tuctuquil ja lugar ja ba jacyei.

6 Jaxa cuando yabye ja ruido jahui, sac ajnel xta ch'ac stzom sbaje. Mi snaa
jas oj sc'uluque pensar porque cada jujune huax yabye huane c'umajel soc
ja mero yabalei.
7 Jel juntiro och ja spensarei. Q'uelan jacane xta aye. Ti yaltalaan sbajea:
—¿Mi ma sbajuque Galilea ja it jumasa huane xta c'umal ba?
8 Iday, tuctuquil ja jc'umaltic pijtzi jsatiqui, jaxa huego, pero ¡huax cabtic ja
jas huane yaljel tac!
9 Ja ili ay jaquel ba suinquil Partia, soc cho ay sbaj Media, soc ba Elam soc
ba Mesopotamia. Ay suinquil Judea, cho ay ba Capadocia soc ja ba Ponto. Ay
ma' jaquel ja ba Asia,
10 Soc ba Frigia soc ja ba Panfilia. Ay suinquil Egipto soc ay suinquil ja ba
Africa ja tey ba spatic ja Cirene. Soc ay suinquil ja Roma ajyi pero ti xa culane
ja huego ja ili. Ja janec' aye ja yenlei, ay ma' mero judio ni manxia, soc ay ma'
sc'uan ja jDiostic ja quentic ja janec' judiootiqui. Lajan soc paxye ta judioil
ja yenle chomajquili.
11 Cho ay ma' jaquel ba Creta soc ja ba Arabia pero jpetzaniltic huax
c'ulantic entender ja jas huane yaljel que jel bi tzamal ja jas huan sc'ulajel
ja Diosi y ¡ja' mismo ja cabaltiqui! xchiye xta.
12 Jel juntiro och ja spensarei. Mi snaa jas oj sc'uluque pensar: —Pero ¿jas
sbej ja c'umal iti? xchiye ja jun nolei.
13 Jaxa otro c'olei: —¡Yacbume ja it jumasa! xchiye, pero burla nia.

Ja jastal sloilta yab ja cristiano ja Pedro

14 Entonces ja Pedro xachachi xta q'ue tec'an. Ti cho ch'ac q'ue tec'an
ja otro juluchuane jecabanumi. Entonces ja Pedro ti c'umani tzatz leca:
—Huinique sbaj Judea, apetzanilex ja huenlex ja ma' culanex ja ba Jerusalén,
naahuic lec ja iti. Maclayic lec ja jas oj cala huabyexi.
15 Ja quenticon ja janec' ayticoni, mi xa hualahuex que yacbeloticon
porque mi to ni jun parte huala elticona.
16 Ja jastal it huanex yiljeli, ja' ni ja jas yalunej ja aluman-Dios Joel ja
najatei.
17 Ja' bi ja último c'ac'u jumasa jau oj c'ot tic'an ja tiempo, ja Diosi oj bi sec
yi ja Yespiritu ja ba spetzanil ja cristiano. Jaxa ma' oj to manxuqui, oj bi
c'umanuque yuj ja yip ja Diosi, sea huinic, sea ixuc. Jaxa queremtiqui ay bi
jas oj snajsatuque, jaxa ma' viejo xa jel bi jas oj huaychinuque.
18 Ja Diosi oj bi sec yi ja Yespiritu ja ba spetzanil ja ma' huax yatelta, sea
huinic, sea ixuc, jaxa yenlei oj bi c'umanuque yuj ja yip ja Diosi.
19 Ja ba satq'uinali oj bi see ja Dios ja jas mi ni nunca huax ilxi, jaxa ba
luumi, oj ilxuc seña. Oj bi ilxuc chic' soc c'ac' soc oj but'uc ja tab ja ba
satq'uinali.
20 Ja c'ac'u oj q'uicbuc juntiro, jaxa luna lajan bi soc ja yelau ja chic' oj
huajuqui. Ja seña jumasa iti, ja' ni mero seña que oj xa c'otuc ja c'ac'u oj xa
jacuc ja Cajualtiqui. Ja c'ac'u jahui mi cualquierauc, jel nihuan juntiro.
21 Spetzanil ja ma' huas sc'ana yi ja Cajualtiqui que oj coltajuqui, libre ni bi
oj huajuquea. Jach ni yala ja aluman-Dios Joel ja najate tac.
22 Huinique sbaj Israel, maclayic ja jas oj cala huabyex ba. Ja Jesús sbaj
Nazaret, jel tzamal juntiro ja jas sc'ulan cuando ti to ay jmoctiqui. Sc'ulan
jitzan milagro. Sea lec ja seña ba oja naex que jecubal ni yuj ja Diosi porque
Dios ni ja ma' sc'ulan ja milagro jahui. ¡Ja huilahuex nia!
23 Pero iday, cuando aaji ba hua c'abexi mi ni modo huaxa c'ana oja
sijpuquex. Ja huaahuex ba oj miljuc yuj ja tantic cristiano jau mi ni t'un huax

xiu yuj ja Diosi. Pero como jach ni aya. ¡Jach ni ja spensar ja Dios tac! Huan
ni snaa jastal oj ch'ac huajuca.
24 Eso sí, ja Cajualtiqui cham nia pero cho sacui. Yena ni sc'ulunej ganara.
¡Jastal modo mi oj sac-huuc porque Dios ni yaa sac'anil tac!
25 Ja Jesús jahui taaji ni ti' yuj ja rey David ja najate lequi. Oj bi yal jachuc:
Ja queni tola vida ni quila ja Cajualtic ja ba jtz'eeli. Huas syama qui ja jc'abi
ba mi oj xiucon,
26 jayuj ja caltzili jel ni gusto ajyia, jaxa jas huax el ja ba jtii, puro alegre huax
yaa. Anima huax cham ja jcuerpo, pero seguro ayon oj cho sac-huuc.
27 Jaxa caltzili mi ni modo oja huaa can ja ba slugar ja chamhuinic jumasaa.
Ja queni jel yaj huaxa huabyon. Mi ni oja huaa can ba oj sloo ja yalja ja
jcuerpo.
28 Ja jea qui ja jbej jau ja ba huax yaa vida. Cuando ti xa ayon amoqui, jel
gusto oj ajyucon.
Jach yala ja Davidi, pero ja' ni ja jas oj to el ja ba sti ja Jesús ja mas tzaani.
29 Quermano jumasa, huan nix naatic que cham ni ja rey David ja ma' ec' pax
ta cujtiqui. Ti to ni huantic yiljel ja sq'uejnal ja ba mucani.
30 Ja rey David jahui, aluman-Dios nia jayuj huas snaa lec que mi mentirauc
ja jas alji yab yuj ja Diosi: —Ay jun ahuintil oj to manxuqui, pero ja' ni ja
Cristo. Dioson nia jayuj huax cala huabi, t'ilan ni oj c'ot smeranila. Rey ni oj
ajyuca ja huintil jahui como jastal rey ja hueni, x'utji ja David ja najatei.
31 Ja Davidi, ja' xa huan yaljel ja jastal oj sac-huuc ja Cristo, lajan soc ti xa
huan yiljela, iday, ay to lec sc'ana oj manxuqui y cho yala que mi ni bi oj
canuc ja yaltzil ja ba snajtzil ja chamhuinic jumasa, jaxa scuerpo mi ni bi oj
tuubuca. Jach ni yala can ja rey Davidi.
32 Iday, c'ot ni smeranila. Ja Jesús jahui, aaji ni sac-huuc yuj ja Diosa. Ja janec'
ayticon ja quenticoni, testigooticon nia.
33 Ti xa aaji yi ja yatel ba mas nihuan yuj ja Diosi soc cho aaji yi ja Espíritu
Santo ja jastal alubal ni yab yuj ja Tatal Diosi. Spetzanil ja jas huanex yiljel
ja huego soc ja jas huanex yabjeli, como ja Cristo cho seca con ja Yespiritu
Santo, soc spetzanil ja yipi.
34 Porque mi jauc ja rey David q'ue ja ba satq'uinali. Eso sí, ja Davidi yala ni
que ja Dios Tatali yal yab ja Cajualtiqui, oj xa caa hui ja hua huatel ja ba mas
nihuani,
35 Pero oj cho caa hui ba yib ac'ab ja hua condra jumasa, x'utji ja Cajualtic
Cristo yuj ja mero Tatali.
36 Ja quentiqui, israeleñootic. Sbej ni oj naatic que ja Jesús it ahuaahuex ni
locan ja ba cruzi, ja' ni ja Cajualtiqui porque jach ni huax yala ja Diosi. Yena
ni ja Cristo tzaubal yuj ja Diosi, xchi ja Pedro.
37 Cuando ch'ac yabye ja cristiano ja jastal iti, jom juntiro ja s'olomei. Ti
sobohue yi ja Pedro soc ja otro jecabanum jumasa: —Quermano jumasa,
jaxa huego, ¿jas mas lec oj c'ulticon ba? xchiye.
38 Ti yala ja Pedro: —Aa xa suchuc ja hua c'ujolexi. Iajic xa ja' yuj ja scuentosil
ja sbiil ja Jesucristo, ti xa oj bob c'ulajuc perdonar ja hua mulexi, jaxa Diosi
oj yaa huilex ja Espíritu Santo.
39 Ja iti, mi ni oj ec'uca. Oj ni aajuc ahuilex ja Espíritu Santo soc jach ni ja
hua huuntiquilexi. Soc jach ni ja ma' mi jmojuctic judioili, oj ni cho jac soc ja
yenle chomajquili. Ja Espíritu Santo parejo ni oj yii spetzanil ja ma' tzaubal
yuj ja Cajualtic Diosi, xchi ja Pedro.
40 Jel ja jas yala ja Pedro, mi quechanuc ja iti. Jel ja razón yaa yile: —Colta ja
hua hualtzilexi. Pila bajic soc ja jmojtic jel piero ja smodoei, x'utjiye.

41 Ja mismo c'ac'u jahui, ja ma' smaclaye ja razón jau aaji yilei, ti xa aaji yie
ja'. Ja c'ac'u jahui oxe mil cristiano yaa sbaje ja ba sc'ab ja Diosi. Pilan ni ja
matic creyente xa ni.
42 Jaxa ma' yajc'achil sc'uunejei, quechan xta huane smaclajel ja yabal ja Dios
ja jastal huax jeeji yile yuj ja jecabanum jumasa. Jel ja sgustoe huas sc'umane
ja Diosi. Huas stzomo sbaje ba oj yae ja santa cena. Jel gusto huax yila sbaje
juntiro.

Ja jastal ec' yujile ja matic bajtan sc'uanei

43 Jaxa jecabanum jumasa, jel ja jas sc'ulanei. Jitzan milagro sc'ulane. Jel
nihuan ilji ja yip ja Diosi jaxa cristiano, ti ch'ac canuque jacana.
44 Spetzanil ja ma' sc'uan ta ja Diosi, jun xta yabale jel jaman ja yaltzilei.
Huas sq'uebtalaan sbaje ja jas huas staahuei.
45 Xchonohue can ja sastic sbaje, ja jastic yiojei, ti spila sbaje ja stz'acoli,
chican jasunc'a ja snesesidaei, cada jujune ja yenlei.
46 Cada c'ac'u huas stzomo sbaje ja ba templo, jaxa ba yoj snajei huax
yaahue ja santa cena sbaj ja Cajualtiqui. Huax cho sloco sbaje huael. Gusto
xta huax ajyiye. Jun xta sc'ujole spetzanile.
47 Jel huas stoyohue ja Diosi y spetzanil ja cristiano yaj huax yabye, jayuj
cada c'ac'u ay ma' huan sc'uajel ja Diosi. Jaxa Cajualtiqui lajan xa huax ya
och cuenta soc ja matic c'ulaji ta librar soc ja smulei.

Jun renco aaji tojbuc

3

1 Jun c'ac'u ja Pedro soc ja Juani mojan las tres de la tarde ti huajye ba
templo. Ja' ni ja ora culan yujile huas sc'umane ja Dios ja judio jumasa.
2 Cada c'ac'u ti ni moch'an ec' jun huinic renco, pero yalijel nia. Ti huax iiji
och ja ba sti ja templo. Ti huax aaji can ja ba jun puerta ba jel tzamal huax
yalahue ja sbiili, ba ti huas sc'ana ja limosna, como ti jel huax och ja cristiano
ja ba puerta jahui.
3 Jaxa renco jahui, cuando yila jacum xa ja Pedro soc ja Juani, ti ochume
ba templo, ti sc'ana yi limosnaa.
4 Ja Pedro soc ja Juani yajni yabye que huan sc'anjel limosna, ti stoj-
tosq'uelahuea: —Q'eulahuoticon, xyutaj ja Pedro.
5 Jaxa huiniqui sacha ja sati. Huax yala que ay jas oj aajuc yi.
6 Ti yala ja Pedro: —Ja queni mi ni jun cinco quioj ba oj caa hui pero ja jas
quioji oj ni caa huia. Yuj ja sbiil ja Jesucristo ba Nazaret, q'uean xa huego.
Bejyan xa. ¡Ja yeni oj yaa yip ja hua huoqui!
7 Ti yamji yi ja stojol sc'ab yuj ja Pedro. Aaji q'ueuc. Quechan pavor
cuando ya q'ue tec'an ja Pedro, staa stzatzal huego ja yoqui. Tzatzbi huego
ja stornilloil ja yoqui.
8 Entonces jaxa huinic jau renco, quechan jun brinco yaa yi, och bejyuc
huego. Ti xa och ja ba templo soc ja Pedro soc ja Juani. Huan xta bejyel och
puro brinco yuj ja sgusto. Huan yaajel yi stz'acatal ja Diosi.
9 Spetzanil ja cristiano, yajni yila huan bejyel, ja huinic jahui yabye huan
sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi,
10 Jel och juntiro ja spensarei. Jel xiuye juntiro ja yajni yilahue ja jastal iti,
como huan ni snaahue sbaj ja huinic jahua. Snaa que yena ni ja ma' huax
och culan sc'an ja limosna ja ba spuertail ja templo, ja puerta jau jel tzamal
huax yalahuei.

Sloilta yab ja cristiano ja Pedro ja ba sten ja Salomoni

11 Ja ma' renco ajyi mi ni modo huas sc'ana sijpuc ja Pedro soc ja Juani.
Spetzanil ja cristiano sac ajnel xta ch'ac huaj yile ja bay ja yenlei. Jel juntiro
ja spensarei. Ti aye ba jun yoj ten, ja' bi ja sten ja Salomoni.
12 Ja Pedro cuando yila xnololi jan ja cristiano, ti yalaa: —Huinique
jumasa, pero suinquilotic ba Israel. ¿Jasyuj jel huax och ja hua pensarexi?
¿Huan ma xa hualahuex ta quen caticon tojbuc ja huinic iti? ¿Yuj ama huaxa
hualahuex ta ay quipticon ba quen oj bob ca bejyucticon ba? ¿Yuj ama huaxa
hualahuex que jel huax c'uanticon ja Diosi?
13 ¡Mey quip ja quenticoni! Pero ja sDios ja ma' ec' pax ta cujtiqui, ja jastal
ja Abrahami soc ja Isaqui, soc ja Jacobi, ja' ni ja jDiostic jahui ya nihuanbuc
juntiro ja yunin Jesusi. Pero ja huenlexi ja c'ulanex entregar ba sc'ab ja ma'
ay yateli. Jaxa Pilato huas sc'ana nique oj sijpuc nique ajyi pero ja huenlexi
mi ni ac'anahuex oj huaj librea.
14 Ja huinic ja ma' mi ni jun smul ayi, toj ni ay leca, sbej nique oja c'anex
oj huajuc libre, pero iday, ja' ac'anahuex ja ma' mero quechan xchol ja
milhuaneli.
15 Jach ni huaahuex miljuc ja ma' huax yaa ja jsac'aniltiqui. Eso sí, cham
nia pero ja Diosi cho ya sac-huuc. Testigooticon ja quenticoni. Quilaticon ni
sacuia.
16 Ja quenticoni, testigooticon nia jayuj cuando huax taaticon ti' ja sbiil
ja Jesús jahui, jel ni ja yipa, jayuj ya staa stzatzal ja yoc ja huinic it huaxa
huilahuexi. Huan ni xa naahuex lec sbaja. Huax c'uanticon ja yip ja Jesusi,
jayuj tojbi ni ja huinic ita. ¡Pero ti ni huanex yiljel tac!
17 Quermano jumasa, huan nix naa ja queni. Ja huenlexi soc ja ma' ay
yateli, ja milahuex ja Jesusi pero mi ni huaxa naahuex machunc'aa.
18 Como jach ni yala ja Dios ja najatei, ja yora yiaj majan ja sti ja yalumani
que ja sCristo, jel ni bi t'ilan oj yii ja huocoli.
19 Jayujil a suchuc ja hua c'ujolexi. Cumxanic soc ja Diosi ba oj ch'ayjuc
ja hua mulexi. Jach c'a huaxa c'ulanex, ja Cajualtiqui oj ya jamxuc ja hua
hualtzilexi,
20 Jaxa Diosi oj seca huilex ja Jesucristo. Ja yeni tzaubal ni ba oj ajyuc
amoquex.
21 Pero ja huego, t'ilan ti ni oj ajyuc t'an ja ba satq'uinali masan to oj ch'ac
stojbes ja jastaltic ay ja Diosi. Jach ni yala cuando yiaj majan ja sti ja yaluman
jumasa ja najate lequi.
22 Ja Moisesi yala ni yab ja smoj jumasa que ja Cajualtic Diosi oj to bi sec
yile jun aluman-Dios pero june ja mero yintilei: —Ja jastal secahuon ja quen
amoquexi, jach oj cho seca huilex otro, xchi ja Moisesi, pero huas sc'ana oja
maclayex lec slugaril ja jas oj yala huabyexi, xchi.
23 Ja aluman-Dios jau oj to jecjuqui, ta ay c'a ma' mix yaa caso, oj ni ch'ayjuc
snaajelea ja cristiano jumasa jahua. Mi ni bi oj bob aajuc cuenta soc ja mero
yuntiquil ja Diosi. Jach ni yala ja Moises tac.
24 Y jach ni ch'ac yalea, spetzanil ja aluman-Dios jumasa. Jach mero q'ue
yal bajtan ja Samueli, jach cajcajil ch'ac huajuque. Ja' ni mero huane staajel
ti' jastal oj jac ja c'ac'u jau oj ilxuc smeranil ja aluman-Dios jahui.
25 Dios ni mismo yiaj majan ja stie ja aluman-Dios jumasa ja najatei. Ja
jas yalahuei ja baj ni ja huenlexa. Q'uelahuil ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja
Abrahami och trato soc ja Diosi. Yala ja Diosi que yuj spetzanil ja yintil ja
Abrahami mi ni jun ma' mi oj sc'ul recibir ja sbendicion ja Diosi. Ja jastaltic
ch'ac yali, ja' ni ba jbientic ja quentiqui.
26 Y meran nia, quentic ni mero bajtan jac yilotic ja Jesús cuando huan
tox ch'ac ya sac-huuc ja Dios Tatali. Jac yaa ja sbendicioni cosaque ba cada

jujune ja quentiqui oj caatic can ja jmaloiltiqui, xchi ja Pedro.

Ja Pedro soc ja Juani ti iiji och ja ba sti sat ja ma' ay yateli

4

1 Ja Pedro soc ja Juani, cuando huane to loil soc ja cristiano, huaj to yile, jac
ja pagre jumasa soc ja sepe ja soldado jumasa ja ba templo, soc ti cho jacye
jun partida cristiano saduceo sbiile.
2 Pero jel xa coraja aye juntiro porque ja Pedro soc ja Juani huane yaljel
que meran ni oj sac-huucotica porque ¿jas to mas? Yilahue ta bi que sacui ta
ni ja Jesusi.
3 Jayuj ti yiaje och ja ba preso. Slutuhue cani como och ta ni c'ac'ua. Ti ni
canye jun acuala.
4 Pero jitzan ja ma' yabye ja jas yalahuei, sc'uane nia. Jaxa ora jahui
snolo sbaj mojan joe mil creyente, soc spetzanil ja janec' creyente nii, pero
quechan ja huiniquei. Mi och cuenta ja ixuquei.
5 Jaxa el ja c'ac'u ti stzomo sbaje ba Jerusalén ja matic ay yatel yujile ja judio
jumasa. Cho tey ja ma' banquilal yujilei soc ja matic huas sea ja smandar ja
Moisesi.
6 Ti cho jac ja Anasi ja ma' huas sc'ulan mandar ja pagre jumasai. Cho ti
ni ay ja Caifasi soc ja Juani soc ja Alejandro, spetzanil ja yermano jumasa ja
pagre jau mas nihuani.
7 Ti secahue spayjel ja Pedro soc ja Juani. Ti yaahue ja ba snalanei. Ti och
jobjuc yilea: —¿Ma' yaa huilex ja atel it huanex sc'ulajeli? ¿Jas sbiil ja ma' yaa
huilex ja huatelexi?
8 Entonces ja Pedro juntiro ti ni ay soc ja Espíritu Santo, jayuj ti iiji majan
ja stia. Ti yalaa: —Quermano jumasa, ay ni ahuatelex cujticona, jachuc ja
huenlex banquilal jumasa ba Israel,
9 Lec ja huaxa jobohuex jastal jel tzamal tojbi ja huinic it empedido ajyi.
Huaxa c'ana naex jastal tojbi.
10 Pues lec, oj cala huabyex satalajel abal ba oj snaa spetzanil ja suinquil
ja Israeli. Ja huinic it lec xa ay huax quilatiqui, oj cala huabyex, yuj ja yip
ja Jesucristo ba Nazareti jayuj aaji tojbuc. Pero ja huenlexi huaahuex q'ue
locan ja ba cruzi. Eso sí, chami pero ja Diosi ya sac-huuc otro vuelta.
11 Ja Jesús jahui lajan soc jastal jun syojyal naitz ba mix aaji caso pero iday,
ja oy jahui, ja mas tzaani, ja' mero yaa yip ja naitzi.
12 Porque mi ni june ma' oj bob sc'ulucotic librar soc ja jmultiqui. ¿Ba oja
taa jun cristiano ja ba mundo iti ba oj bob scoltayotic soc ja jmultiqui? ¡Ja
Diosi mi ni ma' yaunej otro, quechan ni yenaa! xchi ja Pedro.
13 Ja matic ay yateli, yajni yilahue jel tzatz ja sti ja Pedro soc ja Juani, mi
ni t'un xiuyea, iday, huas snaahue que mi ni ochye escuela ja chahuane
huinique jahui - cualquiera cristianoe nia pero soc ja jahui jac sc'ujole que
yenle ni ja ma' ajyiye ec' soc ja Jesusi.
14 Cho ti xa ay soque ja ma' empedido ajyi, jayuj juntiro smaca stiei.
15 Ti alji yab ja Pedro soc ja Juani que oj bi spil sbaje t'usan ja ba yoj junta,
jaxa juntaanum jahui
16 Ti xa och yii yabal sbajea: —¿Jasunc'a oj c'ultic yi ja tantic huinique iti?
xchiye. Spetzanil ja cristiano jumasa ja ba Jerusaleni huan ni snaahue que
sc'uluneje ja milagro iti. Mi ni oj bob caltic ta mi meranuca.
17 Pero ba mi oj pucxuc ec' mas ja jas sc'ulanei, la xa jcomtic ba mi ni nunca
oj stae ti' mas ja sbiil ja tan Jesús jahui, xchiye.

18 Ti xa cho spayahue jana. Yaahue yi jun orden que mi ni bi nunca oj
c'umanuque eq'ue, oj see ec' ja sbiil ja Jesús jahui.
19 Ti yala ja Pedro soc ja Juani: —¿Jasunc'a huaxa c'anahuex ba? ¿Mas ma
lec oj c'uucaticon ja huenlexi ma mas lec oj c'uucticon ja Diosi? ¿Baya mas lec
oj yil ja Dios ba?
20 Ja quenticoni mi nix bob jmac ja jtiiticon ja jas quilunejticoni soc ja jastic
cabunejticoni, xchi ja Pedro soc ja Juani.
21 Pero ja matic ay yateli, quechan yalahue ta huan c'a sc'ulane otro vuelta,
oj bi aajuc yi castigo. Ti ya huajuque librea. Mi ni bob yae yi castigoa porque
spetzanil ja cristiano ma' yilahue jastal huaji huane xta stoyjel ja Diosi.
22 Ja huinic ma' tojbi yuj ja smilagro ja Diosi, ay xa yioj mas ja cuarenta
jabili.

Ja creyente jumasa sc'anahue yi ja Diosi ba oj coltajuque

23 Ja Pedro soc ja Juani, cuando aaji eluque libre, ti huajye soc ja smoj
jumasa. Ti yalahue spetzanil ja jas alji yabye yuj ja nihuac pagre jumasa soc
ja banquilal jumasa.
24 Yajni yabye ja jastal ec' yujilei, ti och sc'umuque ja Dios spetzanile:
—Cajual, huena ni mero Diosaticona. Ja c'ulan ja satq'uinali soc ja luumi soc
ja mari. Spetzanil ja cosa jas teyi, huena ni ac'ulana.
25 Ay jas ahuala ja najatei cuando yiaj majan ja sti ja David ja hua
Huespiritu Santo:
Ja cristiano ja ma' mi judiouqui, huolan ch'etan xta ni oj ajyuque ec'a, jaxa
otro c'olei, lomtic xta ay ja spensarei,
26 Jaxa rey jumasa ba spetzanil ja lugari jel nihuan huax yaa sbaje, jaxa ma'
ay yatel yujile ja cristiano jumasa jahui, oj stzom sbaje. Condra ni oj
yile ja Cajualtic Diosi soc ja Cristo ja ma' tzaubal yuji.
Jach ni huax yala ja hua huabal tac, Cajual.
27 Y jach ni c'ot smeranila. Ja ba yoj chonab iti, ja rey Herodesi soc ja Poncio
Pilato stzomo sbaje soc ja cristiano ja ma' mi judiouqui soc ja jmojticon
israeleñoili. Jach sc'ulane ba nolcondra oj ochuque soc ja hua huunin Jesusi,
iday, mi ni xet'an ja smuli. ¡Tzaubal ni ahuuj ja Cristo tac!
28 Pero como jach ni ahualunej desde najatea, jayuj bob yujile. T'ilan ni jach
ec'a.
29 Ja huego, Cajual, ja huab ja jas yala cabticoni que ay bi jas oj sc'ul quiticon.
Pero ahuatjumoticon ni taca. Aa snihuanil jc'ujolticon ba mi oj xiucoticon oj
calticon ja hua huabali,
30 Jaxa hueni, soc spetzanil ja hua huipi a tojbuc ja matic malo ayi. C'ulan ja
jas huaxa c'ana ba oj iljuc que meran ja jas huanoticon yaljeli. A chijcajuc
jitzan milagro ba oj naajuc que ja hua huunin Jesusi, mi tajneluc ja sbiili
porque ja yeni, mi cualquierauc, xchiye cuando huane sc'umajel ja Diosi.
31 Cuando ch'ac sc'umuque ja Diosi, ja lugar ja bayei, nijqui ja luumi pero ja'
ni seña que jac ja Espíritu Santo ba tzatz oj ajyuque eq'ue, ti iiji majan ja stiei.
Mi ni ay xihuele och yale ec' ja yabal ja Diosi.

Spiltalaan ja jastic sbajei

32 Ja jun nole cristiano ja janec' sc'uane ta, jun xta lajan ja jas huas sc'ulane
pensari soc jun xta ni yabal ayea. Mi ni june huax yalahue que sbaje stuch'il
ja jas yiojei. Spetzanil ja sas sbajei huax yalahue que sbaje lajan.
33 Jaxa jecabanum jumasa mi nix yaahue can ja yaljel ja jastal yilahue sacui
ja Cajualtic Jesusi. Con todo fuerza huane. Yioje juntiro ja slequil sc'ujol ja
Diosi.

34 Jaxa creyente jumasa, mi ni jas sc'ulan yile paltaa. Ja ma' ay snaji soc ja
ma' ay sluumi xchonohue cani, jaxa stz'acoli
35 Ti xa yiaje jan yi ja jecabanum jumasa. Sc'ulane entregar ba sc'abe, jaxa
jecabanum jumasa ti spila yi ja ma' ay snesesida.
36 Jach ni cho sc'ulan jun huinic sbiil José. Ja José jahui, aaji sbiiluc Bernabé
yuj ja jecabanum jumasa porque ja yabal ja yenlei jach huax yaa yi sbiil
ja ma' jel huax yaa nihuan c'ujoli. Ja Bernabeji ja' to ni yintil ja ma' sbiil
Leví ajyi. Ja José Bernabé jahui ti jaquel ba jun ch'in lugari, jaxa lugar jahui
joybanubal yuj puro ja', Chipre sbiil.
37 Ja yeni ay yioj jun pedazo luum. Xchono cani, ti xa yiaj ja stz'acol ja
sluum jahui. Jac yaa yi ba sc'ab ja jecabanum jumasa.

Ja jastal staa smul ja Ananias soc ja Safira

5

1 Cho ay otro huinic sbiil Ananías, jaxa xcheumi, Safira sbiil. Jach ni, cho
xchono jun pedazo sluume.
2 Ti huaj yaa yi ja jecabanum jumasa ja stz'acoli pero iday, yiaje can snalan
ja yenlei. Lajti abal aye xchahuanile.
3 Jaxa Pedro ti yalaa: —Iday, Tata Ananías, ¿jasyuj ahuaa yi lugar ja tan
Satanás ba oj ochuc ba hua c'ujoli? Ja jas huaxa huala, ja' ni huana slolajel ja
Espíritu Santo porque ahuiaj ni can snalan ja stz'acol ja hua luum hua chono.
4 Pe ¿mi ma abajuc ni ja luum ba? Eso sí, ja chono, pero abaj ni ahuen ja
stz'acola. ¿Jastal lec ac'ulan pensar oja c'uluc ja jastal iti? Ja hueni, huana ni
lolanela, y cho alola ta ja Espíritu Santo, xchi ja Pedro.
5 Ja Ananiasi, quechan pavor yab ja jas alji yabi, ti jautz'uji huego man
luuma. El huego ja yaltzili. Spetzanil ja ma' yab yabalil jastal huaj ja
Ananiasi, jel xiuye juntiro.
6 Entonces ti jacye chaboxe queremtica. Sbech'ahue ja scuerpo. Yiaje ba oj
huaj smuque cani.
7 Jaxa ay xa mojan oxe ora, ti cho och c'ot ja xcheum ja Ananiasi, pero mi
ni t'un huas snaa ta cham ta ja statami.
8 Ti sobo ja Pedro: —Jaxa huen nana, ala cabi, ¿meran ma jach ni ja
chonohuex ja luumexi ja jastal ahualahuexi? Ti yala ja yeni: —Meran, tata,
jach ni stz'acol huaja, xchi.
9 Ti yala ja Pedro: —Ja huenlexi ¡lajubal lec ahuujilex! ¿Jas lom huaxa
huixtalaanex ja Yespiritu ja Cajualtiqui? Ja hua tatami, huaj ta mucjuc cani.
Ja huego cumxume xa jan ja queremtic jahui ba oj cho jac yia och ja huen
chomajquili, xchi ja Pedro.
10 Quechan pavor ch'ac aljuc yabi, cho jautz'uji huego. Ti co baan ba yib
yoc ja Pedro. Jaxa yajni ochye c'ot ja queremtic jahui, chamel xa ni ja ixuc
staahuea. Ti cho ya eluquea. Huaj smuque can ja ba stz'eel ja statami.
11 Spetzanil ja creyente jumasa soc ja ma' ch'ac yab yabalil ja cosa jumasa
iti, jel och ja xihuele juntiro.

Jitzan milagro c'ulaji

12 Jaxa jecabanum jumasa huane xta ni ec' sc'ulajel ja milagro, ja' ni huane
seejel yi ja cristiano que jel ja yip ja Jesucristo. Spetzanile huas stzomo sbaje
ja ba yoj sten ja Salomón ja c'ac'u jumasa jahui.
13 Jaxa ma' mi creyenteuqui mi ni modo huas sc'ana smojuque ja creyente
jumasa porque jel xihuel aye, pero ja mero smeranili jel yaj huax abjiye.

14 Pero c'ot ja c'ac'u, jel juntiro ja ma' sc'uan ja Cajualtiqui, ixuque soc
huinique.
15 Ja' ni ti c'ot ja ora ja ma' malo ayi, ti aaji el jan ja ba yoj snaji. Ti lichji
ja suaynub ja ba sti ja beji ja ba mojan oj ec'uc ja Pedro cosaque anima
quechanuc ja yaxubil ja Pedro oj ec'uc ja ba baan ec' june ja chamum jahui.
16 Jach ni ja yal hacienda jumasa ja ba mojan yioj ja Jerusaleni. Tzalali xta
ch'ac huajuque ja cristiano jumasa. Ch'ac yie och ja ma' malo ay yujilei soc
ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji, iday, tojbi spetzanile.

Ixta iljiye ja Pedro soc ja Juani

17 Entonces ja pagre mas nihuani soc ja jun c'ole huinique saduceo sbiil,
yamigo ni sbaje ja yenlea, pero toj envidioso ja sc'ujolei.
18 Jayuj ti syamahue ja Pedro soc ja Juani. Xch'icahue preso ja ba yoj
chonabi.
19 Pero yajni och ja acuali, jun yangel ja Cajualtiqui sama ja spuertail ja
preso. Ti ya eluquea. Ti yalaa:
20 —Caxic xa. Ochanic ja ba templo. Alahuic yab ja cristiano jastal ay ja
yajc'achil vida iti, xchi ja angeli.
21 Yajni yabye ja jastal alji yabyei, quechan el ja c'ac'u, ti huajye ba templo.
Ti huane seejel yi ja cristiano. Cuando ti huane seejel ja ba templo, jaxa
pagre mas nihuani soc ja smoj jumasa ti yaahue juntaa. Ti ch'ac c'otuque
ja banquilal jumasa ja ba Israeli. Entonces ti xa secahue spayjel ja chahuane
jecabanum jau ja ma' huas snaahue que slutuneje preso.
22 Pero cuando c'ot ja ba preso ja policía jumasa, mi xa ni ti ayuquea. Ti xa
cumxiyea. Huaj yale que mi xa ni teyuc ja presoanum jahui.
23 —Pero ja preso, lutan ni leca. Ja soldado jumasa ti ni huane stalnajel ja
ba puerta pero yajni jamaticon, huaj quilticon, mi xa ni mach aya, xchi ja
policía jumasa.
24 Jaxa pagre mas nihuaqui soc ja sepeil ja policía ba templo soc ja nihuac
spagreilei ti yalahuea: —¿Yuj ama jel nihuan ja jas oj cho bob sc'uluque ja it
jumasa ba? xchiye.
25 Jaxa mero ora jahui, huaj to yile, c'ot jun huinic, ti yalaa: —Ja huinique
jumasa jau ja lutuhuex preso, ¡ti xa aye ba templo soc ja cristiano! ¡Ti xa cho
huane seejel c'ota! xchiye.
26 Entonces ja sepeil ja policía ba templo soc ja policía jumasa ti cho huaj
yie jana, pero mi yixtalaane jani. Xihuel xihuel aye porque repente bi oj
ch'ojuque ton yuj ja cristiano.
27 Cuando julyei, ti yaahue endregal ja ba sat ja juntaanumi. Ti yala ja
pagre mas nihuani:
28 —¿Mi ma calaticon ahuabyex que mi xa lom xa taahuex ti' ja sbiil ja
tan huinic jahui? Iday, ¡mi ni huaxa huabyexa! ¡Ch'ac ta puquex ec' ja ba
spetzanil ja Jerusaleni! y huaxa c'anahuex que quen oj cuchticon ja jastal
cham ja tan huinic jahui, xchi ja pagre mas nihuani.
29 Ti sac'ahue ja Pedro soc ja smoj jecabanumili: —Pero meran, sbej ni oj
c'uuctic bajtan ja Diosi, tzaan ni oj c'uuctic ja yabal ja cristiano yen.
30 Ja sDios huas sc'uan ja ma' ec' pax ta cujtiqui, yena ni ya sac-huuc ja
Jesusa, pero ja Jesusi, huenlex ni amilahuexa. Ti ahuaahuex q'ue locan ba
cruz.
31 Pero ja Diosi, ja huego yaunej yi ja atel ba mas nihuan que spetzanil.
Yen aaji och mero jepeil. Ay xa yip ba oj sc'ulotic librar ja quentic ja janec'
israeleñootiqui. Huax yaa huilex tiempo ba oj suchuc ja hua c'ujolexi porque
ja yeni, puesto ay ba oj sc'uluquex perdonar.

32 Quilunejticon ja smeranili. Testigooticon. Ja Espíritu Santo huan nix yila
que meran nia, como ja Diosi huan nix yaa yi ja Espíritu Santo ja ma' huas
sc'uan ja yabali, xchi ja Pedro soc ja smoj jumasa.
33 Cuando ch'ac yabye ja jastal iti, juntiro q'ue ja scorajaei. Huas sc'ana oj
smile.
34 Pero ja janec' ay ja yenle ay yatele, tey jun huinic fariseo, Gamaliel sbiil.
Ja yeni huas sea ja smandar ja Moisesi, jaxa cristiano, respetado ay yujile ja
huinic jahui. Jaxa yeni xachachi xta q'ue tec'an. Sc'ulan mandar que oj bi el
t'an jutz'in ba fuera ja chahuane jecabanum jahui.
35 Yajni yila el ele ja Pedro soc ja Juani, ti yal yab ja ma' ay yateli: —Puro
israeleñootic, quermano jumasa. Aa cuidadoex ja jas huaxa c'ana c'uluquex
yi ja huinique iti.
36 Naahuic t'usan ja tiempo jau ja ajyi jun Teudas jel stoyo sbaji. Ay xa t'un
c'ac'u jahui, pero ja tan huinic jahui staa smoj como cuatrociento huinique.
Pero iday, ja mas tzaani, milji, jaxa smoj jumasa xaan tican huaj eq'ue. Jach
ch'ac huajuque ja yenlei.
37 Ti ec' mas tiempo, ja mero yora q'ue ja censo iday, huaj to cabtic, jitzan
ma' xch'icunej sbaj soc ja tan Judas jau ba Galilea. Jach ni, cho milji ja yen
chomajquili, jaxa ma' ti ni ay soqui, ch'ac huajuque ec' lomtic.
38 Jayujil, actayic ja huinique jumasa iti. Mi xa ch'ica bajex soc ja yenlei. Ja
cosa iti, ta ja c'a sbaj cristiano, oj lamxuque jachuc.
39 Pero ta ja c'a sbaj ja Diosi, ja huenlexi mi oj bob ach'ayex ja yatelei. Aa
cuidadoex. Moc ochanic pleito soc ja Diosi, xchi ja Gamalieli.
40 Ti yala ja ma' ay yateli: —¡Meran ni maa! La' xa cactatic can ja tantic
huinique it jumasa, xyutaj sbaje ja ma' ay yateli. Ti xa huaj yie jan ja
chahuane jecabanum jahui. Yaahue yi lec chicota, cho yaahue yi jun orden
mi xa bi oj to stae ti' mas ja sbiil ja Jesusi. Ti xa ya huajuque librea.
41 Jaxa chahuane jecabanumi ti elye ba sc'ab ja ma' ay yateli, pero gusto
xta aye. Stz'acatal bi ja Diosi, huane bi yiijel huocol yuj ja sbiil ja Jesusi.
42 Y mi nix yaahue cana. Huane ni seejel eq'ue. Ja' ni mero toj sloile ec'a
Jesucristo tola vida. Jach huane lec ja ba templo soc ja ba naitzaltiqui.

Leejiye ja jucuane diácono

6

1 Ja c'ac'u jumasa jahui, mas to huane sc'uajel ja Dios ja cristiano jumasa.
Ay jun c'ole ja ma' huax c'umani griego, jaxa otro jun c'olei, ja' huax
c'umaniye hebreo. Jaxa ma' huax c'umaniye griego ti ochye parte soc ja
jecabanum jumasa, ti yalahuea: —Pero ja svigudae ja jun c'ole jahui, tola
vida mas ni huax yiaje ja suaelea, jaxa jvigudaticon ja quenticoni, jel t'usan
huax aaji yile ja suaelei, xchiye.
2 Jaxa lajchahuane jecabanum jahui ti stzomo sbaje soc spetzanil ja
creyente jumasa. Ti yalahuea: —Pero quermano jumasa, mi sbejuc quen oj
pilticon ja suael ja jvigudatiqui, jaxa yabal ja Diosi, ¿oj ma caaticon can jun
lado ba?
3 ¿Jaxa mi xa leahuex juque huinic ja janec' ayexi ba oj spil ja huaelali?
Tzaahuic ja ma' lec huaxa huilahuex ja smodo soc ja ma' vivo t'usani soc ja
ma' tzatz ay soc ja Espíritu Santo.
4 Ja quenticoni oj ni jc'ulticon seguir oj c'umticon ja Diosi, oj cho jeeticon
ja yabali, xchi ja lajchahue jecabanum jumasa.
5 Jaxa creyente jumasa jun xta lajan jel lec yabye ja jas alji yabyei. Ti
stzaahue ja Estebana. Ja yeni huas sc'uan ja Dios soc spetzanil ja sc'ujoli.
Yaunej sbaj juntiro soc ja Espíritu Santo. Ti cho stzaahue ja Felipe soc ja

Prócoro soc ja Nicanori, soc ja ma' sbiil Timoni, soc ja Parmenasi, soc ja Nicolás it sbaj Antioquía. Ja Nicolasi, ay xa tiempo tey soc ja sreligión ja judio jumasa.

6 Ti xa yiaje jan ja huinique jumasa jau ja ba sti sat ja jecabanum jumasa, jaxa jecabanumi ti sc'umane ja Diosi. Ya cajan ja sc'abe ja ba s'olome ja jucuane huinique tzaubal yujilei.

7 Jaxa yabal ja Diosi ch'ac pucxuc eq'ue. Jel juntiro ja ma' sc'uan ja ba Jerusaleni, hasta ja pagre jumasa, jitzan ja ma' sc'uan ja yabal ja Diosi.

Yamji ja Estebani

8 Ja Estebani jel yaj juntiro huax yab ja cristiano. Como jel ni tzatz ay soc ja Diosi jayuj jel ja jas bob sc'uluqui. Ilji claro que jel ja yip ja Diosi soc ja milagro sc'ulan ja ora jahui.

9 Pero ja ba yiglesia ja judio jumasa, ay jun c'ole huax yaa sbiiluc Mozo Libre ja yiglesiaei. Ja yenlei ay ma' jac ba Cirene, soc ja ba Alejandría, soc ja ba Cilicia soc ja ba Asia. Ti stzaa sbaje jun nole, ti huaj ochuque c'umal soc ja Estebani.

10 Pero lom ni huajye c'umala. Ja Estebani, jel nihuan juntiro ja jas huax yala porque huax iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo.

11 Ti sleahue ma' oj stupe ba oj ochuque testigoili siquiera ba oj yale que jel piero ja jas huan yaljel ja Estebani. Oj bi yale que jel piero huas staa ti' ja Moisesi soc ja Diosi.

12 Soc ja jastal jahui, ch'ac q'ue ja scoraja spetzanil ja cristiano soc ja banquilal jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi. Ti huaj slee ja Estebani. Syamahue. Ti yiaje och ja ba sti sat spetzanil ja ma' ay yatel.

13 Ti c'umani och ja ma' yaa sbaj oj och testigo palsoili: —Ja huinic iti tola vida mi alben ja jas huan yaljel sbaj ja jsanto templotiqui, jaxa smandar ja Moisesi, mi ni t'usan huas sc'ulan casoa.

14 Cabticon yala que ja tan Jesús jau ba Nazareti oj bi xch'ay snaajel ja jtemplotiqui. Oj bi cho jch'aytic ja jcostumbretic yaa can quitic ja Moisesi, xchiye xta.

15 Jaxa matic ay yateli soc spetzanil ja ma' ti culan ec' ja tihui, ti stojtoq'uelahue lec ja Estebani pero ja sati jach huaj jastal sat jun ángel.

Ja jas jitzan yala ja Estebani

7

1 Entonces ja pagre mas nihuani ti och sob yi ja Estebani: —¿Meran ama jach huana yaljel ja huen ba?

2 Ti yala ja Estebani: —Tatjun jumasa, quermano jumasa, maclayic ja jas oj cala huabyexi. Ja najate lequi ja quintiltic Abrahami cuando ti to culan ja ba Mesopotamia - mi tox huaj ja ba Harán ja ora jahui - ja jDiostic sbaj ja lugar jau ba jel xlijpi ti jac see sbaj yi ja Abrahami.

3 Ti yalaa: Abraham, huax c'ana oja huaa can ja hua lugari soc spetzanil ja hua huermano jumasa. Oj jea hui ja lugar ba oj ajyan culani, x'utji ja Abraham yuj ja Diosi.

4 Jayuj ja Abrahami ti xa el ja ba Mesopotamia ja ba slugar ja caldeño jumasa. Ti huaj culan t'usan tiempo ja ba Harani jaxa mas tzaani, cuando ch'ac chamuc ja stat ja Abrahami, ti xa cho yiaj jan ja Dios ja ba jlugartiqui.

5 Pero ja Dios ja ora jahui, mi to ya sbajuc ja lugar iti, mi ni ba oj ajyuc tec'ani. Pero alji ni yab ja Abrahami que oj ni sbajuc ja mas tzaani jaxa cuando huax chami, oj ni bi sbajuc can spetzanil ja yintil oj to manxuqui, iday, ja ora alji yab ja iti, mi to ni jun yunin yioj.

6 Pero anima, ja Diosi cho staa ti' jastal oj huajuc ba otro lugar ja yintili,
jaxa ba luum jahui, puro bi polestero oj ec'uque ja tihui. Oj bi aaji ochuque
mozoil. Cuatrociento bi jabil oj ixtalajuque lec.
7 Pero mix cham ac'ujol Abraham, xchi ja Diosi. ¡A smajlaye ja cristiano
jau oj yixtalauc ja hua huintil jumasa porque t'ilan ni oj couc ja scastigoei!
Cuando huax jelxiye juntiro ja scondraei, ti xa oj eluque ja ba lugar jahua,
ti oj xa ni jacuque culan ja ba lugar iti ja hua huintil jumasa. Ti xa oj
yateltayonea, x'utji ja Abraham yuj ja Diosi.
8 Ja Diosi ti sc'ulan jun trato soc ja Abrahami jaxa ba seña ja trato jahui,
ja Abrahami oj bi sc'ul circuncidar cada yal querem huax manxi jayuj
yajni manxi ja yunin Isaqui, cuando ay xa yioj huaxaque c'ac'u, ti c'ulaji
circuncidara. Jach lamlamil ch'ac huajuque. Jach sc'ulan ja Isaac soc ja
yunin Jacobi, jaxa Jacobi, jach ni cho sc'ulan soc ja yuntiquil ja yeni, como
lajchahuane aye. Jayuj man ora ayotic lajchahue c'ole ja ba Israeli. Lamlamil
quiajtic can ja sbiil ja yenlei.
9 Pero ja lajchahuane yuntiquil ja Jacobi, ja ma' mero ijtz'inali, José nia. Jel
coraja ilji yuj ja sbanquil jumasa, jayuj xchonohue ja Josei, jaxa ma' smana,
suinquil ni ja Egipto. Pero ja Diosi ti ni ajyi soc ja José ja ba Egipto.
10 Coltaji lec ja ba yojol ja suocoli. Jel vivo huaji, jayuj jel ni lec ilji yuj ja
rey Faraón ba Egipto. Ja mas tzaani, aaji ba sc'ab ja José ba oj sc'ul mandar ja
ba Egipto, jaxa ba yoj snaj ja reyi, yena ni mero huas sc'ulan mandar ja José
jahui.
11 Ec' ja tiempo, ti jac jun nihuan huaina. Jel tzatz huaj ja huocol ja ba
Egipto soc jach ni ja il ba jlugartiqui. Jel yiaje huain ja quintiltiqui. Huocol
juntiro staa ja jas oj yabyei.
12 Pero ja viejito Jacobi cuando yab yabalil que ay to bi trigo ja ba Egipto,
jayuj ti seca ja yuntiquili. Jayuj ti huajye ja mero primero vuelta ja ba Egipto
ja quintiltiqui.
13 Jaxa ba xchabil vuelta huajyei, ti chicnaji lec que ja' ni yijtz'ine ja Josei,
hasta ja rey Faraoni snaa sbaj ja sbanquil jumasa.
14 Ja Josei ti xa seca spayjel ja stati soc spetzanil ja yermano jumasa. Oj bi
jacuque culan ja ba Egipto, jaxa yenlei aye xa setenta cinco ja janec' puro
yermano sbajei.
15 Jayuj ti huaj culan ba Egipto ja viejito Jacobi. Ti cham ja tihui, jach ni
spetzanil ja yuntiquil jumasa ja matic ec' pax ta cujtiqui.
16 Jaxa mas tzaani ti xa yiaje jan ja sbaquele ja matic ch'ac ta cham yujilei
jayuj ti xa mucane ba Siquem ja ba q'ueen smana can ja Abraham ja najatei.
Jaxa q'ueen jahui, ja' ni sbaj ajyi ja yuntiquil jun huinic sbiil Hamor sbaj
Siquem, pero ja luumi, yena ni smana ja Abrahami.
17 Jaxa quintiltic ja yora ti to ajyiye ba Egipto huane pojxel, huane pojxel,
pero huan xa mojxel ja tiempo oj c'ot smeranil ja jas alji yab ja Abrahami,
que oj ni sbajuque ja lugar iti: Como Dioson nia, oj ni c'ot smeranil ja jas
huax cala, xchi nia.
18 C'ot ja c'ac'u, ti och jun yajc'achil rey ja ba Egipto, jaxa yeni, mi xa ni snaa
sbaj ja chamhuinic Josei.
19 Ja rey jahui mero lolanum. Yixtalaan lec ja ma' ec' pax ta cujtiqui hasta
yaa jun orden que cuando huax manxi ja yal alatz ta querem c'a, oj bi jipjuc
ele, siquiera oj chamuc spetzanile.
20 Ja tiempo jahui, ja' ni ja yora manxi ja Moisesi pero jun yal alatz jel lec
huax ilji yuj ja Diosi. Ja snan stati oxe ixau snac'ahue juntiro ja ba snajei.
21 Pero c'ot ja c'ac'u cuando mi xax bob nacxuc yujile ja ba snajei. Ti huaj
yae cana, iday, ja ma' stulu, ja' ni ja yunin ixuc ja rey Faraoni. Ti ya q'uiuc

como jastal mero ja yali.
22 Jayuj ja Moisesi aaji och escuela. Sneba spetzanil ja jas huas snaahue ja
suinquil ja Egipto. Jel vivo huaji. Huas snaa jastal oj c'umanuc soc jel tzatz
ja yateli.
23 Cuando ay xa yioj cuarenta jabil ja Moisesi, ti jac ja sgana oj huaj soc ja
ma' jun ta razail ay soqui, ja' ni ja jmojtic israeleñoili.
24 Cuando ti xa ay soc ja smoj jumasai, ti yila ja ma' mero srazail ba Israeli
huan ixtalajel lec yuj june ja suinquil ja Egipto. Ja Moisesi ti huaj scoltaa,
iday, smila ni el juntiro ja egipciano jahui. Como huax yala ta huan c'a bi
smila ele, ti bi oj stup ja smuli.
25 Huax yala ja Moisesi que ja smoj israeleñoili, seguro oj snaa que c'ot ta
ni ja ora oj aaji eluque libre yuj ja Diosi, que yena ni bi ja Moisesi oj coltanuc,
pero mi jach sc'ulane entender ja yenlei.
26 Jaxa ba xchabil c'ac'u, ja Moisesi ti cho yila huane c'umal chahuane ja
smoj israeleñoili. Ti huaja ba oj ya culan yi ja sc'ujole ja pleitoanumi, ti yalaa:
Ja huenlexi jun xta hua razailexi. Mi ni sbejuc coraja huaxa huila bajex ja
huenlex mismo, xyutaj.
27 Jaxa jun ma' jel piero ja smodo soc ja smoji, ti huaj sutbuc ja Moisesi: ¿Yuj
ama ay ahuatel huaxa huala? ¿Ma juez ja hueni? ¡Mi ahuochelucoticon!
28 ¿Yuj ama huaxa c'ana oja milon ja quen ja jastal amila ja tan egipciano
ja eque ba? xchi ja pleitoanumi.
29 Yajni yab ja Moisés ja jastal iti, ti el ajnela. Ti huaj ba jun lugar Madián
sbiil. Ti ajyi culan ja tihui. Ajyi como polestero. Ti manxi chab yuntiquil ja
tihui.
30 Ti cho ec' otro cuarenta jabila. Jun c'ac'u ja Moisesi tey ba jun ch'ayan
lugar mojan ja ba huitz sbiil Sinaí. Huaj to yile, ti huan ajlel jun q'uiix ja ba
stz'eeli. Ja ba yoj c'ac' jahui, ti c'umani jan ja yangel ja Diosi.
31 Jaxa Moisesi jel och ja spensar ja yila ja jastal huan ajlel ja c'aq'ui pero
och och mas c'uban ja ba stz'eel ja c'ac' jahui ba oj yil lec. Ti yab ja sc'umal ja
Cajualtiqui:
32 Quen sDioson ja ma' ec' pax ta huujili. SDioson ja Abrahami soc ja Isaqui
soc ja Jacobi, xchi ja Cajualtiqui. Ja Moisesi ti och q'uitc'onuc yuj ja xihueli.
Mi xax yaa sbaj oj sq'uel mas.
33 Jaxa Cajualtiqui ti yalaa: Sopo el ja hua xanabi porque ja ba tec'ana
eq'ue, mi cualquiera luumuc.
34 Ja queni quilunej ja suocol ja cuntiquil tey ba Egipto. Cabunej lec jastal
huax och mebaoc'uque, jayuj coyon jani ba oj huaj c'uluque librar, jayuj ja
hueni, oj xa jeca ba Egipto, x'utji ja Moisesi.
35 Eso sí, ja Moisesi mix yaahue caso ajyi. Huax yalahue sbaj que mey yatel,
mi bi juezuc ja yeni. Pero ja huego aaji ni yatel yuj ja Diosi ba oj huaj sc'ul
librar ja jmojtic israeleñoili, pero ja' ni mojtanubal yuj ja ángel ja ma' sea sbaj
yi ba yoj yajlel ja q'uiix ja c'ac'u jahui.
36 Ja' ni ja Moisés ja ma' ya el libre ba Egipto ja quintiltic ja najatei. Sc'ulan
jitzan milagro. Soc ja jas jel nihuan sc'ulani, ilji ja yip ja Dios ja ba lugar jahui.
Sea lec ja yip ja ba Mar Rojo, jach ni ja ba ch'ayan lugari. Yilahue ni cuarenta
jabil ja yip ja Diosi.
37 Yena ni mismo Moisés ja ma' yal yab ja jmojtic israeleñoili que oj to bi sec
june ja aluman-Diosi pero ti ni ba yintil ja yenlei. Yala ni ja Moisesi: Ja jastal
secahuon ja quen ja Diosi, jach oj cho sec ja yaluman jahui, pero a sc'ul caso
ja jas oj aljuc yab ja ma' sac'an ja tiempo huax jac ja yeni, xchi ja Moisesi.
38 Ja Moisesi yena ni ajyi ec' soc ja cristiano ja ba ch'ayan lugar jahui. Ti
ni jac soc ja ángel ja ba huitz Sinaí, yena ni ja ángel jau sc'uman ja Moisesi. Ja

Moisesi ja' ni cho smojan ec' ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja yeni aaji yi ja mandar it huax yaa jsac'aniltiqui jayuj lamlamil huax naatic ja mandar jumasa jahui.

39 Pero ja ma' ec' pax ta cujtiqui mi sc'ana oj sc'uuque ja jas huax yala ja Moisesi. Mix yaahue caso. Ti huas sc'ana oj cumxuque ja ba Egipto. Jex oc' sc'ujole juntiro ja jas ay ba Egipto.

40 Jayuj ti yalahue yab ja Aarón ja yermano ja Moisesi: Huax c'anaticon ta ay modo oja c'uluc chaboxe ja jdiostiqui cosaque ti oj caatic ja ba sti jsatiqui porque ja Moisés it ya elcotic jan ja ba Egipto, mi na' bay ec'a, xchi ja cristiano.

41 Entonces ti och sc'uluque ja sdiosei, jaxa sdiose jahui, jach sc'ulane jastal ja splanta ja yal becerro. Ti cho och smile ja chante jumasa ba oj yaa yi smajtan ja sdiosei. Ti xa och q'ueuc ja sq'uine yuj ja sgustoe soc ja sdiose ch'ac sc'uluquei.

42 Ja yila jas huane ja cristiano jumasa iti, ja Diosi ti xa yaa can jun ladoa. Sipa can sc'ujol ba oj sdiosuc ja jastic huax yilahue ja ba satq'uinali, como jach ni tz'ijbanubal ja ba slibro ja aluman-Dios jumasa:

Ja huenlex suinquil ba Israel, ja cuarenta jabil ti ajyiyex ja ba ch'ayan lugar jahui, ¿huan ma xa hualahuex yuj ja hua milahuex ja chante jumasa, ¿quen ama huaxa huaahuex qui ja huaxa hualahuexi?

43 Pero miyuc. Ja' la c'uchuchiyex ec' soc ja snicho ja hua dios Moloquexi iday, ja huenlex ita ni ac'ulunejexa. Ja huaahuex ta och diosil ja c'anali, Renfán sbiil ahuujilexi. ¡Majlayic, ti oja huilex ta mi oj xa ca elanic ja ba hua lugarexi! ¡Ti oj poctzuquex masan ba Babilonia!

xchi ja ba slibro ja aluman-Diosi.

44 Ja ba ch'ayan lugari ja ma' ec' pax ta cujtiqui ay yioje ja stemplo ja Diosi, ja' ni ja templo jau puro c'uutz c'ulubal soc. Ti nolan yujile ja ton jau ja ba tz'ijbanubal ja smandar ja Moisés ac'ubal yi yuj ja Diosi. Ja templo jahui jach ni c'ulubal ja jastal ni alji yab ja Moisesi. Oj bi sc'uluc ja jastal ja splanta jeeji yi yuj ja Diosi.

45 Ja mismo templo jau c'ulubal ni soc c'uutzi, lamlamil can ba sc'ab ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Entonces ja ma' jac soc ja Josuei ti ni yioje jana. Ti ni yioje cuando sbajane can ja jlugartiqui porque ja tiempo jahui, ti to ay ba sc'ab ja tzeil cristiano ja lugar iti. Pero ja Diosi sapa yile ja luumi ba oj sbajuque ja quintiltic ja quentiqui. Ja templo jau c'ulubal soc c'uutzi maconi yujile lec masan to och reyil ja Davidi.

46 Jaxa rey Davidi jel lec ilji yuj ja Diosi jayuj ja yen, jel ja sgana oj sc'ul yi jun snaj ba oj jac culan ja jDiostiqui, ja' ni ja mismo sDios ja cham Jacobi.

47 Pero mi bob yuj ja rey Davidi. Ja yunin Salomoni, yena ni sc'ulan ja snaj ja Diosi.

48 Pero ja mero smeranili, ja Dios jel nihuani mi ni modo oj jac culan juntiro ba jun templo c'ulubal yuj cristiano. Jach ni yala ja aluman-Diosi:

49 Ja ba satq'uinali ti ni huax c'ulan mandara, jaxa ba luumi, quechan ba huala bejyiyon eq'ue. ¿Jas tiq'ue naitzil oja c'uluquex quii? xchi ja Cajualtiqui. Ja queni mi ni huax c'ulan necesitar ba oj jijlucona.

50 ¿Mi ma quenuc ni jc'ulan spetzanil ja cosa jas ay ja il ba?

Jach ni xchi ja ba slibro ja aluman-Diosi.

51 Meran nia, jel ch'uuy ja sc'ujol ja ma' ec' pax ta cujtiqui pero jach ni ja huenlex chomajquili. ¡Jel ch'uuyex juntiro! Lajanex soc ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi. Huax jac sc'umuquex ja Espíritu Santo pe ¡ba oja huaex yi caso!

52 Ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi ni siquiera june ja aluman-Dios ba mi yixtalaane. Cuando mi tox jac ja ma' jel ni toji, ja aluman-Dios jumasa huan

nix yalahue que oj ni jacuca pero iday, ja' ni yuj miljiye ni yuj ja jas huane
yaljeli. Jaxa huego jac nia pero cho huiajex ni spatica. ¡Ja milahuex nia!
53 Iday, ¡ay ni ahuiojex ja smandar ja Diosi! Ti ni ay ba hua c'abexa - ángel
ja ma' yaa huilex ja mandari pero iday, ¡mi ni t'un huaxa c'uanex ja mandar
jahui! xchi ja Estebani.

Cham ja Estebani

54 Cuando yabye ja jas ch'ac yal ja Estebani, ti xa q'ue juntiro ja scorajaei.
Xbatbuniye xta eq'ue.
55 Pero ja Estebani, como juntiro yaunej sbaj soc ja Espíritu Santo, ti sq'uela
q'ue ja satq'uinali. Huaj to yile, ti huan lijpel ja Diosi, jaxa Jesusi ti yila tec'an
ec' ja ba lado stojol sc'ab ja Dios Tatali.
56 Ti yala ja Estebani: —Q'uelahuilex, ja satq'uinali jaman ni huax quilaa.
Tey ja ma' co jan ja ba luumi, ti xa tec'an ec' ba lado stojol sc'ab ja Dios Tatali,
xchi.
57 Pero ja yenlei ch'ac smac ja xchiquinei. Och ch'eljuque ahuanel. Ti jacye
botz'an sbaj ja Estebani.
58 Ti squichahue ja ba sti ja chonabi. Ti och xch'oje tona. Jaxa ma' och
testigoil ja ora jahui ti soptalaan ja sc'uei, ti yaahue can talnuman ja sc'uei,
jaxa ma' huan stalnajeli, jun soltero sbiil Saulo.
59 Ja Estebani, cuando huan coel sbaj ja toni, ti och sc'umuc ja Diosi:
—Cajual Jesús, iaj xa qui ja caltzili, xchi.
60 Ti co mec'ana. Ahuani tzatz lec: —Cajual, moc hua scuche can ja smule
ja it jumasa, xchi. Yajni ch'ac yal ja jastal iti, ti xa chama.

Ja Saulo yixtalaan ec' ja creyente

8

1 Jaxa Saulo ja it ma' stalna ja c'uutz ja yora milji ja Estebani, lajti abal
ni ay yujilea. Ja c'ac'u ja yora smilahue ja Estebani, ja' ni mero c'ac'u q'ue
jun nihuan suocole spetzanil ja creyente ja ba Jerusaleni. Ch'ac nutzjuque
ele. Xaan tican ch'ac huajuque ec' ja ba sutanal ja Judea soc ja ba Samaria.
Quechan xta ti ch'ac canuque ja lajchahuane jecabanumi.
2 Pero ay chaboxe ja ma' jel xiuye yuj ja Diosi. Yenle ni smucuhue ja
Estebani. Jel ni ocye juntiroa.
3 Jaxa ora jahui ja Sauloi ti och yixtalauc lec ja creyente jumasa, pero chol
yiaj ec' ja naitzaltiqui. Quichubal huax ya eluc ja suinquil ja naitzi, sea
huinic, sea ixuc. Ti huax ch'ac huaj xch'ictalauc can ja ba yoj preso.

Loiltaji ja yabal ja Dios ja ba Samaria

4 Jaxa matic nutzji el ja ba Jerusaleni, ti huaj spuque ec' ja yabal ja Diosi,
chican ba lado aye ec'a.
5 June ja yenlei, Felipe sbiil, ti huaj ba jun chonab ba Samaria. Ti och sloilta
ec' ja Jesusi, que yena ni bi ja Cristoa.
6 Jaxa samariteño jumasa huego stzomo sbaje ba oj smaclaye ja jas huan
yaljel ja Felipe, pero soc spetzanil ja sc'ujole huane smaclajeli, cho yilahue
ja milagro huan sc'ulajeli. Ti jac sc'ujolea que ja' yip ja Dios ja jas huan
sc'ulajeli.
7 Jel jitzan ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji aaji eluque libre ja ora jahui. Ja
pucuji cuando huax el ja ba jun cristiano ti huax och ahuanuque tzatz leca.
Jel ja ma' tulido ay soc ay ma' renco ay, ch'ac tojbuque ja c'ac'u jumasa jahui.
8 Jaxa suinquil ja lugar Samaria jel gusto ch'ac huajuque.

9 Pero tey jun huinic, Simón sbiil. Ja mero xcholi huax ajnani eq'ue pero jel
juntiro huas slola ja suinquil ja lugar jahui. Xiubal yuj ja samariteño jumasa.
Jel huas stoyo sbaj juntiro ja Simón jahui.
10 Jaxa cristiano jel huas sc'uane ja huinic jahui, sea viejo, sea yal untic:
—Ja huinic iti, jel vivo. Jel tz'ican ja sentido ac'ubal yi yuj ja Diosi. Jach huax
yalahue sbaj ja ajnanum jahui.
11 Jel huas sc'uane porque ay xa lec tiempo huax ajnajiye yuj pero iday,
huane lolajel lec yuj ja tan ajnanum jahui. Jel vivo juntiro soc ja smaloili.
12 Pero yajni yabye ja jas huax yala ja Felipe que sbej huax yaa sbaje ja ba
yib sc'ab ja Diosi, sbej bi oj syajtaye ja sbiil ja Jesucristo, entonces ja cristiano
ti xa aaji yie jaa con todo ixuque, huinique.
13 Jaxa Simón jahui, ja ora jahui, cho sc'uan ni ja yen chomajquila. Cuando
ch'ac aajuc yi ja', ti cho huaj nochan soc ja Felipe. Yajni yila ja milagro
jumasa, jel och ja spensari ja yila ja jas jel nihuan huan sc'ulajel ja Diosi.
14 Jaxa jecabanum jumasa ti canele ba Jerusaleni, cuando yabye yabalil
huane xa sc'uajel ja yabal ja Dios ja samariteño jumasa, ti xa secahue och ja
Pedro soc ja Juani.
15 Cuando c'otye ja ba Samaria, ti och sc'ane yi ja Diosi ba oj aajuc yile ja
Espíritu Santo ja ma' ajc'ach huan ochel creyenteili,
16 Porque mi to ni june ja yenle coel sbaj ja Espíritu ja ora jahui. Quechan
yioneje xa ja' yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi.
17 Ja Pedro soc ja Juani ti ya cajan ja sc'abe ja ba s'olom ja yenlei, ti xa co
sbaje ja Espíritu Santo.
18 Ja Simoni, cuando yila quechan huax ya cajan ja sc'ab ja jecabanum
jumasa huax co jan ja Espíritu Santo, ti sc'apa yi taq'uin ja Pedro soc ja Juani.
19 Ti yalaa: —Jel lec ta huaxa huaa qui quip ja jastal jau ja queni cosaque
chican ma' oj ca cajan ja jc'ab ja ba s'olomei, oj ni co jan soque ja Espíritu
Santo. Oj ni caa hui hua taq'uinexa, xchi ja Simoni.
20 Ti yala ja Pedro: —¡Ta huan c'a sc'ana ja Diosi, oj ya ch'ayuc anaajel soc
ja hua taq'uini! ¿Huan ma xa huala ta oj bob aman soc taq'uin ja jas huax yaa
ja Diosi?
21 Ja hueni, ja atel iti, mi ni abajuca porque mi tojuc ay ja hua c'ujol ja ba
sti sat ja Diosi.
22 ¡A ch'ay ac'ujol ja hua maloil jahui! C'uman ja Diosi. Bob ta oj sc'uluc
perdonar spetzanil ja malo tey ba hua c'ujoli
23 Porque huax quilahua que toj piero juntiro ja hua pensari. Ja hua muli,
lajan soc yuch'ana yuj te'.
24 Ti yala ja Simoni: —¡Moc ma sc'an ja Diosi! Mas lec c'umanic ja Diosi ba
mi oj co ja jcastigo, xchi.
25 Ja Pedro soc ja Juani soc ja Felipe, cuando ch'ac sloiltaye ja yabal ja
Cajualtiqui, ch'ac yale spetzanil ja jas yilunejei, ti cho yiaj ja sbejei ba oj
cumxuque ja ba Jerusaleni, jaxa spetzanil ja yal lugar ja ba ch'ac ec'uquei,
ti huax huaj xchole ec' ja yabal ja Diosi.

Ja Felipe staa jun huinic ba Etiopía

26 Cuando ti xa aye ba Jerusaleni, jun yangel ja Cajualtiqui ti yal yab ja
Felipe: —Felipe, chapa baj. Cax ba Gaza. Ti xa huiaj ja bej jau huax ec' ja
ba ch'ayan lugari, x'utji.
27-28 Yajni yab ja it ja Felipe, ti xa xchapa sbaja. Huaji, jaxa ba beji ti staa
jun huinic, suinquil ja Etiopía. Ja huinic jahui ac'ubal ba sc'ab jun nihuan
atel yuj ja reina Candace ba Etiopía. Tey ba sc'ab spetzanil ja sastic sbaji.
Jaxa ora jahui, cumxel jan ja ba Jerusaleni. Ti huaj ba Jerusalén ba oj huajuc

ja ba stemplo ja Dios sac'ani. Jaxa cuando taaji bej yuj ja Felipe, ti ni culan
ec' ja ba scarreta huan sq'ueljel ja slibro ja aluman-Dios Isaiasi.
29 Ja Espíritu Santo ti yal yab ja Felipe: —Jitzan oche ja ba stz'eel ja carreta
jahui, x'utji.
30 Cuando ti xa ay ba stz'eel ja Felipe, ti yab que huan sc'umajel ja slibro ja
aluman-Dios Isaiasi: —¿Huan ma xa huab sbej ja jas huana sq'ueljeli? xchi ja
Felipe.
31 Ti yala ja huinic jahui: —Miyuc, como mi ni ma' huas sea qui. ¿Mi ma
xa c'ana oj q'uean jmoc ja ba jcarreta? xchi ja huiniqui. Ti xa q'ue ja Felipe.
Ochye culan lajan.
32 Ja yabal ja Diosi ja ba huan sq'ueljel ja huiniqui jach huax yala ja jastal
iti:
Oj miljuc jastal jun chej. Jastal jun chej cuando huan joxjel ja sc'ui mi ni huax
ahuania, jach ja yen chomajquili. Mi ni jun palabra oj sam ja stii.
33 Jel oj c'ulajuc yi burla pero iday, mi ni ay smula oj yaahue yi castigo. Mi
alben ja jas oj c'ulajuc yi yuj ja jun lame cristiano jahui. Oj ni smile
ela,
xchi ja ba slibro ja Isaiasi.
34 Ja huinic jau ay yateli ti sobo yi ja Felipe: —Ala cabi, ¿machunc'a huan staajel
ti' ja aluman-Diosi? ¿Yen ta ma huaxa yala sbaj, ma pilan ma' huan staajel ti'?
xchi.
35 Entonces ja Felipe ti xa och ya q'ueuc ja sloil ja ba sq'uela ta ni ja suun ja
aluman-Diosi. Tacal tacal slea modo jastal oj xchol yab ja jastal ec' ja Jesusi.
36 Cuando yioje xa beji, ti ecye ba mojan sti jun ja'. Ti yala ja huiniqui: —Ja ili
ay ja'. ¿Mi ma oj bob oj xa quii ja'?
37 —Huan c'a xa c'uan soc spetzanil ja hua c'ujoli oj bobuc, xchi ja Felipe. Ti
yala ja huiniqui: —Huan. Huax c'uan. Ja Jesucristo, huax naa que yunin Dios
nia, xchi.
38 Ti xa ya tec'an can ja scarreta. Ti cooye xchahuanile ja ba yoj jai. Ja Felipe
ti ya yii ja' ja huinic jahui.
39 Cuando elye ja ba sti jai, huaj to yil ja huiniqui, meyuc ja Felipe. Iiji yuj ja
Yespiritu ja Cajualtiqui. Mi ni yila ba huaja, pero cho stulu ja sbeji. Gusto ni
huaja.
40 Jaxa Felipe, huaj to snaa sbaj, ti xa ay ba jun yal hacienda Azoto sbiil. Chol
yiaj ja yal hacienda jumasa. Huan sloiltajel ec' ja yabal ja Diosi. Ti c'ot ba jun
chonab sbiil Cesarea.

Suchi ja sc'ujol ja Saulo
(Hch. 22:6-16; 26:12-18)

9

1 Ja tiempo jumasa jahui, ja Saulo jel coraja ay juntiro. Huan xta yaljel ec'
que mas lec oj ch'ac chamuc spetzanil ja ma' huas sc'uan ja Cajualtiqui, jayuj
ti huaj soc ja pagre mas nihuani
2 Ba oj sc'an yi jun juun. Oj xa bi huajuc ja ba Damasco, jaxa juuni oj bi
yaa yi ja ma' ay yatel ja ba yiglesia ja judio jumasa. Huan c'a bi staa ja ma'
huan ochel soc ja tan yajc'achil religión iti, oj bi squich och ja ba Jerusaleni,
sea ixuque, sea huinique.
3 Ja Saulo cuando mojan xa oj c'otuc ja ba Damasco, huaj to yile, jun ta
repente lijpi jun luz ja ba satq'uinali. Ti co ja mero bayi.
4 Jaxa Saulo man luum co baan. Ti yab jun c'umala: —Saulo, Saulo, ¿jas lom
jel huaxa huixtalaanoni? xchi ja c'umal jahui.

5 —Pero ¿mach aya ba Cajual? xchi ja Saulo. —¡Quena ni Jesuson tac! Quena
ni huaxa huixtalaanon ec'a. Pero ja hueni lajana soc ja c'ac'al toro cuando
mi to c'ajyeluc soc ja sni cubo. Huen ta ni huaxa yajbes abaj atuch'ila.
6 Jaxa Saulo och q'uitc'onuc yuj ja xihueli. Ti yalaa: —Pero Cajual, ¿jasunc'a
huaxa c'ana oj c'uluc ba? Ti yala ja Cajualtiqui: —Q'uean xa huego. Cax ja ba
yoj chonabi. Cuando ti xa aya ja tihui, ti oj aljuc ahuab jasunc'a oja c'uluqui,
x'utji.
7 Jaxa huinique jau smoj ja Saulo, jel xiuye juntiro. Mix bob el sc'umale.
Eso sí, mi ni ma' yilahuea pero yabye ja c'umali.
8 Jaxa Saulo ti xa stulu sbaj ja ba luumi, iday, huaj spitz ja sati, mi ni modo
xbob ilhuanuca, jayuj ti xa chechji och ja ba yojol ja chonab Damascoi.
9 Oxe c'ac'u mi ni bob ilhuanuca. Ja oxe c'ac'u jahui mi ni xe'n jas yaba soc
mi ni t'un ja' yuaj.
10 Ja ba Damasco ti culan jun creyente, Ananías sbiil. Jun c'ac'u ja Ananiasi
ti snajsatin ja Cajualtiqui: —Ananías, xchi ja Cajualtiqui. Jaxa Ananías: —It
bayon jula Cajual, xchi.
11 Ti yala ja Cajualtiqui: —Q'uelahuil. Cax ja ba calle jau toj xta huax huaji.
Cuando huaxa taa ba snaj ja Judasi, ti xa jobo yabalil jun huinic sbaj Tarso,
Saulo sbiil. Ja yeni huan xa ni sc'umanona.
12 Snajsatina ta ja hueni hasta huas snaa jasunc'a abiili. Yila que ochya ja
ba yoj naitzi ti hua cajan ja hua c'ab ja ba s'olomi ba oj bob cho ilhuanuc otro
vuelta, x'utji ja Ananiasi.
13 Cuando yab ja jastal it ja Ananiasi, ti yalaa: —Cajual, pero jel cabunej
yabalil ja huinic jau ja jas huas sc'ulan yi ja ma' huas sc'uan ja ba Jerusaleni.
Toj bi malo ja sc'ujoli.
14 Jaxa huego ti xa ay ja ili. Elel yuj jun juun ba oj bob syam spetzanil ja ma'
huan xa sc'uana ja hueni. Ac'ubal yi yuj ja pagre ja mero mas nihuani, xchi
ja Ananiasi.
15 Ti yala ja Cajualtiqui: —Jach ni mero smodo ajyia pero ja huego, mi xa
jachucuc. Cax huego porque ja huinic jahui tzaubal xa ni cuja. Oj huaj sloilta
ec' ja cabali. Oj sloilta yab ja tzeil cristiano soc ja ma' ay yatel yujilei soc jach
ni ja hua moj israeleñoili. Oj ya nihuanbuc lec ja jbiili.
16 Pero oj ni yii lec ja huocola. Sbej ni oj snaa ja ita, x'utji ja Ananiasi.
17 Ja Ananiasi ti xa huaj ja ba naitz bay ja Saulo. Ti ocha. Ti huaj ya cajan
ja sc'ab ja ba s'olomi. Ti yalaa: —Hermano Saulo, ja Cajualtic Jesusi, yena ni
sea sbaj ahui ja yora ti jacuma ba beji jaxa queni jecubalon ahui ba oj bob
ahuil q'uinal otro vuelta. Oj bi couc abaj con todo yip ja Espíritu Santo.
18 Jaxa ch'ac yal jachuc ja Ananiasi, huego huego ch'ay ja jas tey ba yoj sat ja
Saulo. Bob yil q'uinal huego. Ti xachachi xta q'ue tec'an huego. Ti xa c'ulaji
bautizara.
19 Jaxa yajni ch'ac ta yii jai, ti xa och huauca. Ti cujlaji lec ja sc'ujola. Ja
Saulo ti can soc chaboxe c'ac'u ja creyente jumasa ba Damasco.

Ja Saulo sloilta ec' ja yabal ja Diosi ja ba Damasco

20 Ja Saulo ti xa huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti yalaa: —Ja Jesusi ja'
ni mero yunin Diosa, xchi nia.
21 Jaxa spetzanil ja matic ch'ac yab ja jas huan yaljel ja Saulo, jel och juntiro
ja spensarei: —Pero ¿mi ma yenuc ja huinic it huan yixtalajel ec' ajyi ja tantic
creyente jumasa tey ba Jerusalén ba? Quechan bi ja huax yab huas staahue
ti' ja sbiil ja tan Jesús jahui, jel huax q'ue ja scoraja. ¡Pe jayuj jac ja il tac! Oj bi
yie och ja ba sc'ab ja pagre mas nihuaqui. ¡Yuch'ubal bi spetzanile oj yie oche!
xchiye xta.

22 Pero ja Saulo mas to con gana och yal que yena ni meran ja Cristo ja
Jesusi, jaxa judio jumasa ba Damasco mi snaa jas oj sc'uluque pensar porque
jel bi tzatz juntiro ja sti ja Saulo.

Ja Saulo yoj sc'ab el yuj ja smoj judioili

23 Jaxa ec' jitzan c'ac'u, ja judio jumasa ti och slaje lec que oj bi smile.
24 Pero ja Saulo yab que huan chapjel yabalil. Ja judio jumasa c'ac'u acual
ti huas smacahue bej ja ba sti ja chonabi ba oj bob smile.
25 Ja chonab jahui macan sutanal soc cimiento, pero chaan lec, jayuj ja
creyente jumasa ti sleahue jun nihuan mooch ba acual oj ya couque ja Saulo.
Jach el libre ja ba sc'ab ja smoj judioili.

Ja Saulo ti huaj ba Jerusalén

26 Ja Saulo cuando ti c'ot ja ba Jerusaleni, huas slea modo jastal oj bob och
loil soc ja creyente jumasa pero ja yenlei jel huane xihuel. Huax yalahue que
mi meran creyenteuc.
27 Pero ja Bernabeji ti huaj soc ja Saulo ba oj snaa sbaje soc ja jecabanum
jumasa. Ti och xchol jastal yilunej ja Cajualtic ja Saulo ja ba beji. C'umaji bi
yuj ja mero Cajualtiqui jayuj cuando ti ajyi ba Damasco mi ni bi t'un xiu ja
cuando staa ti' ja sbiil ja Jesusi.
28 Jayuj ja Saulo yamigoan ja smoj creyenteili. Ti ajyi ec' soc ja jecabanum
jumasa ja ba Jerusaleni.
29 Huax och loil soc ja smoj judioili ja ma' huax c'umaniye griego pero ja' ni
huan staajel ti' ja Cajualtiqui, pero mi ni t'un huax xiu ja huan yaljeli. Pero
ja yenlei, xuoljiye xta huax q'ueye. Huas sleahue modo jastal oj bob smile.
30 Pero ja ma' creyente xa ni ayi, yermano xa ni sbaje soc ja Saulo, yajni c'ot
xchiquine ja jastal jahui, ti huaj yale yab ja Saulo que mas bi lec oj huajuc ja
ba Tarso, jayuj ti huaj ya eluque can ja ba Cesarea.
31 Ja creyente jumasa ja ma' huas stzomo sbaje ba cada iglesia ba Judea
soc ja ba Galilea soc ja ba Samaria, lamxi t'usan ja suocole ja tiempo jahui.
Huane ni xihuel yuj ja Cajualtiqui. Ay snihuanil sc'ujole yuj ja Espíritu Santo.
Tola vida ay ma' huan sc'uajel yajc'achil ja yabal ja Diosi.

Aaji tojbuc ja Eneasi

32 Ja Pedro chol ni huax huaj ec' ja ba yal hacienda jumasa ba huan
yulatajel ec' ja creyente jumasa. Ti c'ot ja ba jun yal hacienda Lida sbiil
33 Jaxa tihui ti staa jun huinic Eneas sbiil. Ay xa huaxaque jabil staunej
xch'at porque ja yoc sc'abi mi ni modo huax bob snica.
34 Jayuj ja Pedro ti yal yaba: —Eneas, ja Jesucristo oj ni ya tojbana. Q'uean
huego. Tulu xa hua huaynubi, xchi. Jaxa Éneasi ti q'ue huegoa.
35 Ja suinquil ja Lida soc ja Saroni yilahue que tojbi ja huinic jahui, jayuj
ti xa yaahue can ja jas huas sc'uane ba poco. Ti xa suchi ja sc'ujole soc ja
Cajualtiqui.

Aaji sac-huuc ja Dorcasi

36 Ja tiempo jahui tey jun ixuc creyente ja ba jun chonab Jope sbiil. Tabita
sbiil ja ixuc jahui pero ja ma' huax c'umani griego, Dorcas huax el ja sbiili. Ja
yeni jel lec ja sc'ujoli. Huas scolta ja ma' mi jas yioji. Tola vida jach ni huas
sc'ulana.
37 Ja c'ac'u jumasa jahui, ja Dorcasi yamji chamel. Chami, jaxa scuerpo ti
stojbesea. Ti huaj yae can ja scuerpo ba jun cuarto ba xchabil piso.
38 Ja chonab Jope, mojan yioj sbaj soc ja yal hacienda Lida ja bay ja Pedro
ja ora jahui. Jaxa creyente jumasa ba Jope yabye yabalil que tey mojan ja
Pedro jayuj ti secahue chab huinica ba oj huaj yie jan ja Pedro. Ti yalahue

yaba: —A ta mi bi oja c'ul pavor oj huajan jmocticon mas ligero. Jach alji cabticon ja quenticoni, xyutaje ja Pedro.

39 Ja Pedro ti huaj soc ja huinique jahui. Ja c'otyei, ti yiaje q'ue ja ba cuarto ja bay ja scuerpo ja chamhuiniqui. Ja viguda jumasa ti ch'ac jacuque parte soc ja Pedro. Jel huax ocye, ti och seetalauque ja sc'uei, jaxa Dorcas, yen bi ch'ac stz'is can ja sc'ue ja viguda jumasa jau ja yora sac'an to.

40 Entonces ja Pedro ti sc'ana yi pavor que oj eluque ja cristiano jumasa jahui. Ti co mec'ana. Och sc'umuc ja Diosi. Ti stojtoq'uela lec ja ixuc jau chamel xa: —Tabita, q'uean xa, xchi. Entonces ja Tabita spitza huego ja sati. Cuando yila ja Pedro, ti q'ue culana.

41 Ja Pedro ti syama yi ja sc'abi. Ya q'ue tec'an. Spaya huego ja creyente jumasa soc ja viguda jumasa: —Quermano jumasa, q'uelahuilex. Ja quermanatic Tabita, sacui ta, xchi.

42 Ja jastal sacui ja Tabita, huego huego ch'ac yabye yabalil ja suinquil ja Jope, jaxa cristiano jumasa, jel ja ma' sc'uan ja Cajualtiqui.

43 Ja Pedro ti albi t'usan ja ba chonab jahui. Ti jijlel ba snaj jun huinic Simón sbiil. Ja yeni huas sc'ulan curtir ja tz'uumi.

Ja Pedro soc ja Cornelio

10

1 Ja ba chonab Cesarea tey jun huinic Cornelio sbiil, jaxa huinic jahui capitán ay. Huan ni sc'ulan mandar jun nole soldado. Ja yenlei aaji sbiiluque Italianos, como ti ni jaquele ja ba lugar Italia ja soldado jumasa.

2 Jaxa Cornelio soc ja xcheumi, yuntiquili, huan ni xiuye yuj ja Diosa. Huan ni sc'uanea. Tola vida huas sq'ueba ja staq'uin ba oj scolta ja cristiano ja ma' ay snesesida. Huas sc'umane ja Dios ja ba yoj snajei.

3 Pero jun c'ac'u mojan las tres de la tarde ja Cornelio ti snajsatin jun yangel ja Diosi. Yila juntiro ti och ja bay ja yeni. Ti alji yaba: —Cornelio, x'utji.

4 Jaxa Cornelio ti och stojtoq'uel lec ja angeli, pero huan lec xihuel: —¿Jasunc'a Cajual? xchi. Ti yala ja angeli: —Ja jastal huaxa c'umanex ja Diosi, jaxa jastal huaxa colta ja ma' jel ajul ja sbajei, jel bi lec huax yila ja Diosi.

5 Jayujil jeca chaboxe huinique ba oj huaj spay jan ja Simón ja ma' huax cho alji yab Pedroili.

6 Ti ni jijlela ba snaj jun curtidor Simón ni sbiil ja yen chomajquili. Ja snaji tey ba sti ja jai. Ja Simón Pedro jahui oj yala huab jasunc'a mas lec oja c'uluc, x'utji ja Cornelio yuj ja angeli.

7 Cuando huaj ja ángel ja it jac c'umanuqui, ja Cornelio ti spaya chabe ja smozo soc jun soldado ja ma' huax cho xiu yuj ja Diosi.

8 Ti ch'ac yal spetzanil ja jastal yila ja angeli. Ti seca ja huinique jau ja ba Jope.

9 Jaxa ba xchabil c'ac'u bej xa ay ja huinique jahui. Oj xa c'otuque ja ba Jope mojan xa culan c'ac'u. Jaxa Pedro ti q'ue ja ba s'olom ja naitzi porque ja tihui, jel tzamal lajan. Ti huaj ba oj bob sc'umuc ja Diosi.

10 Pero jel huain xyabi. Huas sc'ana nique oj huauc pero cuando huan tojbesjel ja suaeli, huaj to yile,

11 Lajan soc jamxi juntiro ja satq'uinali. Ti yila co jan jun nihuan sábana ja ba luumi, mochan xchanil ja xchiquini.

12 Ja ba yojol ja sábana jahui tey spetzanil ja chante chane yoc sc'abi soc ja chante xbitz'ilji ec' ja ba luumi, soc ja chante ay suech'i.

13 Ti yab jun c'umala: —Q'uean Pedro. Mila. C'uxan, xchi ja c'umal jahui.

14 —Miyuc Cajual porque mi jcostumbreuc huax c'uxu jun cosa quistal ¡como huan nix naa que mi jach huax yala ja hua mandar tac! xchi ja Pedro.
15 Ti cho ajyi otro vuelta ja c'umali: —Ja jas huax yala que lec sc'uxjel ja Diosi, mi xa huala ta quistaluc.
16 Jach alji yab oxe vuelta. Ti xa cho q'ue q'ue ja ba satq'uinal ja sábana jahui soc spetzanil ja chante jumasa.
17 Ja Pedro ti can tz'uyana: —¿Jas sbej ja it ba? xchi. Huaj to yabi, ti xa aye ba puerta ja secabanum ja Cornelio. Jobjob yabalil xta huane jan bay ja snaj ja Simón jahui.
18 Jayujil cuando c'otye ja ba puerta, ti c'umaniye tzatz leca. Sobohue ta ti smajunej naitz jun huinic sbiil Simón ja ma' huax cho alji sbaj Pedroili.
19 Pero ja Pedro huan to sc'ulajel pensar ja jas snajsatini. Ti alji yab yuj ja Espíritu Santo: —Huana leejel yuj oxhuane huinique.
20 Tulu xa baj. Coan. Cax soc ja yenlei pero moc lom jas oja c'ul pensar porque quena ni jecunej jan ahuia, xchi ja Espíritu Santo.
21 Jaxa Pedro ti co ja bay ja huinique secunej ja Cornelio. Ti yalaa: —Quena ni huaxa leahuonex ec'a. ¿Jas jac ac'uluquex ba?
22 Ti yala ja yenlei: —Yen secahuoticon ja capitán Cornelio. Ja yeni huax xiu yuj ja Diosi. Jel lec juntiro ja sc'ujoli. Jel yaj huax abji yuj ja judio jumasa. Jel ni huax c'anjia. Pero jun yangel ja Diosi alji yab que oj bi spaya, jayuj oj bi huajan ja ba snaji, jaxa yeni oj bi smacla ja jas oja hual yabi, x'utji ja Pedro.
23 Jaxa Pedro yajni yab ja jastal iti, ti xa ya och och ja huinique jumasa jau ja ba yoj naitzi. Ti canye lajan ja acual jahui. Jaxa el ja c'ac'u ja Pedro ti huaj soc ja yenlei. Ti cho huajye nochan chaboxe creyente ja ma' culan ba Jope.
24 Jaxa xchabil c'ac'u ti c'otye ba Cesarea ja ba huane majlajel yuj ja Cornelio. Tey soc ja yermano jumasa soc chaboxe ja yamigo ja ma' jel ni lec huax yila sbaj soqui, como sloconej ni jana.
25 Cuando c'ot ja Pedro ja ba naitz jahui, ti el jan ja Cornelio. Jaxa ba sti sat ja Pedro, ti co mec'ana lajan soc ja jastal huax co mec'an ja ba sti sat ja Diosi.
26 Pero ja Pedro ti sachaa, ti yalaa: —¡Q'uean! ¡Cristianoon ja queni jastal cristianoa huen tac! xchi ja Pedro.
27 Ti xa ochye loila. Ti ochye och ja ba yoj naitzi. Huaj to yil ja Pedro soc ja smoj jumasa, jel aay ja cristiano ti tzomanei.
28 Ti yala ja Pedro: —Ja huenlexi huaxa naahuex jastal ja jreligionticoni, que mix bob jmojuc jbajticon soc ja ma' mi judiouqui. Mi sbejuc huala ochticon ja ba hua najexi como tuc ja huenlexi. Pero ja Diosi yala ta cabi que mi bi sbejuc que tuc bi oj quilticon ja ma' otro raza ayi, mi ni bi sbejuc oj suticon jun lado ja jsaticoni.
29 Jayujil cuando c'ot ja payumanoni, mi ni cala que mi oj jacona. Jacyon ni huegoa. Ja huego, huax c'ana jnaa jas sbej ja hua payahuonex jani.
30 Ja Cornelio ti yalaa: —Ay xa chane c'ac'u ja yaani, jach mero ora jastal iti, huanon sc'umajel ja Dios jastal ni culan cujtiqui. Ja c'ac'u jahui mi ni xe'n sti huaj huax c'ulan probar. Huaj to quile, ti tec'an ec' ba jtz'eel jun huinic, jaxa sc'ui huax lijpi juntiro.
31 Ti yala caba: —Cornelio, ja huaxa c'uman ja Diosi abunubal ni leca, xyutajon. Ja Diosi huas snaa jastal huaxa colta ja ma' jel ja suocoli
32 Jayuj jeca spayjel ja Simón ja ma' Pedro ni huax alji sbaj. Ti xa ay ba Jope ja huego. Ti smajunej naitz ba jun huinic Simón ni sbiil ja yen chomajquili. Ja Simón jau suinquil ja naitzi huas sc'ulan curtir tz'uum, jaxa snaji tey ba sti ja jai. Cuando xac ja Simón Pedro, ay jas oj yala huabi, xyutajon jastal iti.

33 Jayuj jeca huego apayjel. Pero jel lec yuj ja jacya. Jayuj ja huego ti xa
ayotic lajan ja ba sti sat ja Diosi. Huax c'ana jmaclaticon spetzanil ja jas
oja hual cabticoni, como yena ni oj yala huab ja Cajualtic ja jas oja hual
cabticoni, xchi ja Cornelio.

Ja jas yala ja Pedro ja ba snaj ja Cornelio

34 Ja Pedro ti yalaa: —Ja huego huax c'uan que ja Diosi, mi ni jun ma' menos
huax yilaa.
35 Chican jastic razailotica, ja ma' huax xiu yuj ja Diosi, ja ma' huas sc'ulan
yi lec ja smoji, lec ni huax yila ja Diosa.
36 Seguro ahuabunejex yabalil ja jas jel tzamal c'ulaji quiticon ja janec'
israeleñooticoni. Ay xa bi modo jastal laman oj ajyucoticon soc ja Dios ja
yaani, stz'acatal lec ja Jesucristo. Yena ni huax yaahuotic laman. Yena ni
Cajualtic jpetzaniltic.
37 Ja abal iti ti mero el jan ja ba Galilea ja yora huan bautismo ja Juani, ti
ch'ac pucxuc ec' ja ba sutanal ja Judea.
38 Huaxa naahuex lec jastal tzaaji ja Jesús sbaj Nazareti ti co jan sbaj ja
Espíritu Santo con todo yip, jayuj jel tzamal ja jas sc'ulan eq'ue. Como tzaubal
yuj ja Diosi, bob ya el libre spetzanil ja ma' tey ba yib sc'ab ja tan diablo.
39 Ja quenticoni testigooticon. Quilaticon spetzanil ja jas sc'ulan ja Jesús ja
ba yal lugar jumasa ba Judea soc jach ni ja ba Jerusaleni. Pero iday, ja mas
tzaani, smilahue. Yaahue q'ue locan ba cruz.
40 Pero ja yoxil c'ac'u ja Diosi ya sac-huuc. Ti alji yab que oj bi see sbaj
quiticon ja quenticoni.
41 Pero mi yila spetzanil ja cristiano, quechan ja quenticoni, como Dios ni
stzaunejoticon nia ba oj ochcoticon testigoil. Eso sí, ja Cajualtic Jesusi chami
pero cho sacui nia. Cho jac ni huaa jmocticon como siempre.
42 Yala cabticon oj huaj loiltaticon ja yabali. Yena ni bi oj ch'ac yii cuenta
spetzanil ja cristiano, sea chamel xa ma sac'an to cuando huax c'ot ja c'ac'u
jahui. Pero yena ni bi oj stojbesotic soc ja jmultiqui.
43 Spetzanil ja aluman-Dios jumasa yala ni ja najatei que ja ma' huas sc'uan
ja yeni oj c'ulajuque perdonar soc ja smulei porque ja sbiil ja Jesusi, mi
tajneluc.

Co jan sbaj ja Espíritu Santo ja ma' mi judiouqui

44 Cuando jach to huan yaljel ja Pedro, huaj to yile, co jan ja Espíritu Santo
soc cada jujune ja ma' huan smaclajel ja yabal ja Diosi.
45 Jaxa judio jumasa ja matic creyente jaquel soc ja Pedro, yajni yilahue ja
jastal iti, jel och ja spensare porque mi judiouc ja ma' co jan sbaj ja Espíritu
Santo,
46 Como yabye och c'umanuque soc otro abal. Huane xta sc'anjel yi
stz'acatal ja Diosi.
47 Ti yala ja Pedro: —Ja cristiano jumasa iti cho co ta sbaje ja Espíritu Santo
ja jastal ja quentiqui. Mi ni modo oj caltic que mi oj bob yie jaa, xchi.
48 Ti yala que oj aajuc yile ja' soc ja sbiil ja Jesucristo. Yajni ch'ac yie jai, ti
sc'anahue yi pavor ja Pedro ta mi oj bob can soque chaboxe c'ac'u.

Ch'ac huaj xchol can ja ba Jerusalén ja Pedro

11

1 Ja jecabanum jumasa soc ja creyente jumasa ja ma' tey ba Judea ti yabye
yabalil que jel jitzan ja ma' mi judiouc sc'uan ta ja yabal ja Diosi.

2 Jaxa Pedro cuando cumxi ja ba Jerusaleni, jaxa smoj judioil ja ma'
creyente ni ayei, ti och huooljuque sbaja:
3 —¿Jastal lec huajya soc ja ma' mi judiouc ja huen ba? ¡Pe a ta ti huana huael
soque jun ta mesa ja yenlei!
4 Entonces ja Pedro ti och xchol jastal q'uea. Ti yalaa:
5 —Ja queni ti ayon ba Jope ja ora jahui. Ti huanon sc'umajel ja Diosi iday,
huaj to quile, ti huanon snajsatijela. Quila lajan soc jun nihuan sábana ti
huan coel jan ja ba satq'uinali. Mochan xchanil ja xchiquini. Ti co ja ba mero
bayoni.
6 Ti och jq'uel c'ubana. Huaj to quile, ja ba yojoli quila ja chante ay chane
yoc sc'abi soc ja c'ac'al chante jumasa soc ja chante huax bitz'itz'i eq'ue soc
ja chante huax jujpi nalan chaani.
7 Ti cab jun c'umala: —Q'uean Pedro. Mila ja chante jumasa iti. C'uxan,
xyutajon ja c'umal jahui.
8 Jaxa queni ti calaa: —Miyuc Cajual porque mi jcostumbreuc huax c'uxu
jun cosa ba quistal. Judioon nia, xcutaj.
9 Y cho sac'a jan ja c'umal ba satq'uinali: —Ja cosa ba lec huax yila ja Diosi,
mi xa huala ta quistaluc, xchi.
10 Jach alji cab oxe vuelta. Ti xa cho q'ue ja ba satq'uinal ja nihuan sábana
jahui soc spetzanil ja chante ba yojoli.
11 Jaxa mero ora jahui, ti c'ot oxe huinic ja ba naitz ja bayoni. Ti elye jan ba
Cesarea. Quen bi huas sleahuone eq'ue ba oj huajcon soque.
12 Jaxa Espíritu Santo ti yala cab que sbej ni ba oj huajcon soquea: —Moc jas
ac'ul pensar, xyutajon. Jaxa huacuane quermanotic iti ti cho huaj jmoquea.
Jpetzanilticon ti ochticon ja ba snaj ja huinic jau ba Cesarea, Cornelio sbiil.
13 Jaxa yeni ti yala cabticon jastal yila jun ángel ja ba snaji. Jaxa ángel jahui
ti bi yalaa: Jeca chaboxe huinic ja ba Jope. A yii jan ja Simoni, ja ma' huax
alji sbaj Pedroili
14 Jaxa yeni oj yala huab jastal oj bob elan libre soc ja hua muli, soc jach ni
spetzanil ja hua huermano jumasa, oj ni bob huaj libre soc ja smulea, x'utji
bi ja Cornelio.
15 Cuando och cal yab ja yabal ja Diosi, jaxa Espíritu Santo ti co jan sbaj cada
jujune ja yenlei, lajan soc ja jastal co jbajtic ja quentic ja mero bajtani.
16 Ti jac jc'ujol ja jas yala ja Cajualtiqui: —Eso sí, ja Juani ya huiex ja' pero
t'usan c'ac'u sc'ana oj ni jacuc amoquex ja Espíritu Santo pero soc spetzanil
ja yipi, xchi nia.
17 Pero ja yenlei cho aaji ni yile ja Espíritu Santo yuj ja Diosi lajan soc ja
jastal aaji quitic ja quentiqui yuj ja jc'uantic ta ja Cajualtic Jesucristo. ¡Janec'
to ni ja quen oj cal que mi lecuc ja jas huan sc'ulajel ja Diosi! xchi ja Pedro.
18 Jaxa creyente jumasa ja ba Jerusaleni, yajni yabye ja jastal iti, ti ch'ac
canuque jac'ana. —¡Ta jach c'a, la xa jc'antic yi stz'acatal ja Diosi! Jel lec ja
jas huan sc'ulajel soc ja ma' mi judiouqui. Ta huan c'a suchi ja sc'ujolei, oj ni
bob stae ja svidae jau jel tzamali, xchiye soc ja sgustoei.

Ja creyente jumasa ba Antioquía

19 Cuando milji ja Estebani, ti cho och ixtalajuc ja ma' creyente ni ayi. Ay
ma' spaca ajnel, ti huaj ba Fenicia soc ay ma' huaj ba Chipre soc ay ma' huaj
ba Antioquía. Ti huax yalahue ec' ja yabal ja Dios ja judio jumasa, jaxa ma'
mi judiouqui, mi huax yalahue yabi.
20 Pero ay chaboxe creyente sbaj Chipre soc ja sbaj Cirene, ja yenlei ti
huajye ba Antioquía. Ja' ni huane yaljel ec' ja yabal ja Cajualtic Jesusi soc
ja cristiano griego.

21 Jel tzatz juntiro huane sloiltajel eq'ue jayuj jel jitzan ja griego xch'aya
sc'ujol ja viejo scostumbreei cuando sc'uane ja Cajualtiqui.
22 Jaxa creyente jumasa ja ba Jerusaleni, cuando c'ot xchiquine jastal
huane xa sc'uajel ja griego jumasa ja ba Antioquía, ti secahue och ja Bern-
abeji.
23 Cuando c'oti, ti yila ja Bernabeji jel tzamal ja jas huan sc'ulajel ja Diosi.
Jel gusto juntiro yabi. Ti ch'ac yaa yi razón ja ma' ajc'ach to huane sc'uajel
ja Cajualtiqui. —Tzatz xa huaa bajex ba oja c'uluquex seguir ja Cajualtiqui,
xchi ja Bernabeji.
24 Porque ja Bernabeji, jel toj ay juntiro. Tzatz ni ay lec soc ja Espíritu Santo
soc jel huas sc'uan, jayuj jel ja ma' sc'uan ja Cajualtic yuj ja yeni.
25 Ja ec' chaboxe c'ac'u ja jastal iti, ja Bernabeji ti huaj ba Tarso. Huaj slee
ja Saulo ba oj yii jan ja ba Antioquía.
26 Ti ajyiye jun jabil soc ja creyente jumasa ja yenlei. Seahue yi jitzan ja
cristiano ja yabal ja Diosi. Ti ni mero ba Antioquía aaji sbiiluque cristiano ja
creyente jumasa porque ja' huas stzajlaye ja Cristo.
27 Ja tiempo jahui ajyi chaboxe aluman-Dios ja ba Jerusaleni. Ti huajye ba
Antioquía.
28 June ja yenlei, Agabo sbiil, ti q'ue tec'an ja ba snalan ja creyente jumasa.
Iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo, ti yala que oj bi jac jun nihuan huain
ba spetzanil ja lugari. Y mi ni t'un ec' ja jas yalai. Ja tiempo gobierno ay ja
Claudio, jac ni ja huain jahua.
29 Jaxa creyente jumasa ba Antioquía ti yalahue que ta mi oj bob scoltaye
ja creyente jumasa ba Judea, chican jas oj bob yae cada jujune.
30 Y jach ni sc'ulanea. Secahue ni ja jas bob yujile oj sequei. Ja Bernabeji soc
ja Saulo ti yiaje ocha. Huaj sc'uluque endregal ja ba sc'ab ja anciano jumasa
ba Judea.

Ja jastal milji ja Jacobo soc cho iiji och preso ja Pedro

12

1 Ja tiempo jahui ja rey Herodesi ti och stul yixtalajel ja creyente jumasa
pero jel ni yixtalaan juntiroa.
2 Jaxa Jacobo yermano sbaj soc ja Juani, ja rey Herodesi ti seca miluman
soc espada.
3 Jaxa judio jumasa ja ma' mi creyenteuqui, jel ni ja sgustoea jayuj ja
Herodesi ti cho seca yamuman ja Pedro chomajquili. Jach ni sc'ulane cuando
yora ajyi ja q'uin jau huas sueahue ja pan ja ba mey slevaduraili.
4 Yajni syamahue ja Pedro, jaxa Herodesi ti xa ya och ba presoa. Aaji
talnajuc yuj chan c'ole ja soldado, dieciseis ja spetzanilei. Ja spensar ja
Herodesi oj smajla oj ec'uc ja q'uini, ti oj ya eluc ja Pedro ja ba sti sat ja
cristiano.
5 Jayuj ja Pedro cuando tey ba yoj preso, talnanubal ni leca ba mi oj bob
eluc. Pero ja creyente jumasa huane xta sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi yuj ja
Pedro, pero soc spetzanil ja sc'ujolei.

Ja Diosi sc'ulan librar ja ba yoj preso ja Pedro

6 Jaxa jastal to jechel oj ya eluc ja ba sti sat ja cristiano ja Herodesi, jaxa
acual jahui, ja Pedro ti huan huayel soc chab soldado. Nalanajel ac'ubal ja
Pedro. Mochobal lec soc chab cadena. Jaxa tuc soldado jumasa, ti huane
stalnajel ja spuertail ja preso.

7 Jun ta repente ti jac jun yangel ja Cajualtiqui y huego huego lijpi ja luz ja
ba yoj preso. Ja angeli ti huaj snic tzatz lec ja ba scostilla ja Pedro: —Q'uean
huego, xyutaj. Huaj to yile, ja cadena ja ba sc'ab ja Pedro ch'ac tucuc.
8 —Mocho lec ja hua sincho. Lapa hua xanabi, x'utji ja Pedro yuj ja angeli.
Yajni ch'ac ta xchap sbaj ja Pedro, ti yala ja angeli: —Lapa ja hua cotoni, ti la
jac nochan ba jpatic, xchi.
9 Ja Pedro ti huaj nochan ja ba spatic ja angeli, pero mi snaa ta meran
ma mi meranuc ja jas huan sc'ulajel ja angeli. —¡Mi ma quechan huanucon
snajsatijel ja iti! xyutaj sbaj yen mismo.
10 Iday, ti ecye ba stz'eele jun c'ole soldado ja it tey bajtani. Huaj to yile,
cho staahue otro c'olei. Ti xa c'otye ja ba mero último puerta ja ba calle. Ja
puerta jahui, c'ulubal ni soc puro taq'uina, iday, jamxi ni stuch'ila. Elye, ti
bejyiye jun maq'ue lajan to ni huan bejyel soc ja angela, ti xa aaji can stuch'il
ja Pedro.
11 Ti xa jac sc'ujol que meran ni ja jas ch'ac yila, ti xa yalaa: —¡Je! ¡Ja'
scoltayon meran ja Cajual tac! Seca ni qui ja yangel ba oj ya elcon libre ja
ba sc'ab ja tan rey Herodesi, jaxa tantic jmoj judioili mi ni bob yujile ja jas
huas sc'ana oj sc'uluque qui ajyi, xchi ja Pedro.
12 Jach mero huan pensar jayuj ti huaj ja ba snaj ja María ja snan ja Juan ja
ma' huax cho aaji sbiiluc Marcosili. Jaxa ba yoj naitz jahui, ti tzomane jitzan
ja cristiano huane xta sc'umajel ja Diosi.
13 Ja Pedro ti sc'ojtzin ja puerta calle. Ti el jan jun aq'uix Rode sbiil, ba oj
yil machunc'a.
14 Pero yajni yab que ja' sc'umal ja Pedro, jel gusto yabi. Mi ni snaa oj sam
yi ja puerta. Och och huego ba yoj naitzi ba oj huaj yal yab ja ma' huane
sc'umajel ja Diosi que tey ja Pedro.
15 —Loca ma aya ja hueni, xchi ja ma' naca tey ba yoj naitz. Pero ja aq'uixi
huan xta yaljel que meran. —Mi yenuc. Bob ta ja' ángel it huan talnajel ec'
yuji pero mi yenuc mismo ja Pedro, xchiye.
16 Pero ja Pedro huan xta sc'ojtzijel tzatz ja puerta. Ti xa samahuea. Ti
yilahue que yena nia. Jel xiuye juntiro.
17 Ti sea ja sc'ab ja Pedro ba oj ch'abajuque. Ti xa och yal jastal aaji eluc
ba preso yuj ja Cajualtiqui. —Ti xa hualahuex yab ja Jacobo soc spetzanil ja
quermanotic jumasa, xchi. Ti xa huaja. Ti huaj ba otro lugar.
18 Jaxa soldado jumasa cuando el ja c'ac'u, mi snaa jas oj sc'uluque porque
mi snaahue jastal el ja Pedro.
19 Iday, jaxa rey Herodesi seca ja soldado ba oj yii och ja Pedro pero cuando
c'otye ja ba preso, huaj to yile, meyuc ja Pedro. Entonces ti xa seca spayjel
ja soldado jumasa jau ja ma' aaji ba sc'ab oj stalna ja Pedro. Yajni yab jas
yalahue ja soldado jumasa, ti yala ja rey Herodesi: —¡Mas lec milahuic el ja
tantic jaragán jumasa iti! xchi ja Herodesi. Jayuj ja Herodesi ti el ja ba Judea.
Ti huaj culan ja ba Cesarea.

Cham ja Herodesi

20 Pero iday, jaxa tihui jel coraja yila ja cristiano. Coraja ch'ac yil ja suinquil
ja Tiro soc ja Sidoni pero ja suinquil ja lugar jahui sc'uman sbaje ba oj huaj
slaanc'umuque ja Herodesi porque ti huax jac ja suaele ja ba slugar ja tan
rey Herodesi. Jayuj ti huaj yamigouque bajtan jun huinic Blasto sbiil porque
ja yeni ay ni yatel yuj ja tan reyi. Ta ja' c'a huas slea ja yamigoe jahui, ti bi oj
bob sc'uluque contentar ja rey Herodes chomajquili, xchiye.
21 Ja reyi ti yala jas c'ac'uil ba oj smajla ja cristiano jahui. Ja mero c'ac'u
jahui ti slapa ja sc'u jastal ni huas slapa ja rey jumasa. Ti och culan ja ba

huas sc'ulan mandari, jaxa cristiano naca ti tzomanea. Ja reyi ti xa q'ue
c'umanuca pero jel juntiro ja jas yala.
22 Jaxa cristiano lom xta xch'eljiye, ti yalahuea: —¡Ja ma' huan c'umali, mi
huinicuc, Dios nia! xchiye xta.
23 Jaxa rey Herodesi, jel sgusto. Mi ni t'un huas snaa que ta Dios ac'ubal
yi ja yateli. Huaj to snaa sbaj, jel piero huaji porque huego huego co jan jun
ángel ba oj yaa yi ja smajtani. But' puro lumbris ja scuerpo, ti chama
24 Pero jaxa yabal ja Diosi ti pucxi masa. Ch'ac loiltajuc ec' ja ba spetzanil
ja lugari.
25 Ja Bernabeji soc ja Saulo cuando ch'ac ja jas huaj sc'uluquei, ti xa elye
ja ba Jerusalení. Ti huaj nochjuque yuj ja Juan ja ma' huax cho aaji sbiiluc
Marcosili.

Ja Bernabé soc ja Saulo jecubal huajye sloiltajel ja yabal ja Diosi

13

1 Ja janec' aye ja creyente ja ba Antioquía, aye ni chaboxe aluman-Dios ja
yenlea soc ay ni smaestroe ba huax jeeji yile ja yabal ja Diosi. Tey ja Bernabeji
soc ja Simón ja ma' huax cho alji yab Negroili, soc ja Lucio sbaj Cirene, soc ja
Manaén ja ma' smoj q'uiel ja Herodes ja ma' gobierno ni ja ba Galilea, soc ti
ni ay ja Sauloa.
2 Jun c'ac'u cuando naca ti tzomanei, ti ni mero aye ja ba yojol ja sculto
ja Cajualtiqui - pero ja c'ac'u jahui naca sin huael ni ayea - ti alji yabye yuj ja
Espíritu Santo: —Ja Bernabé soc ja Saulo oj xa pila bajex soc porque jtzauneje
xa ba pilan xa oj ajyuc ja yatelei, x'utjiye.
3 Como scomoneje ni ja suaele ja creyente jumasa jahui, ti och sc'umuque
ja Diosi. Ti ya cajan ja sc'abe ja ba s'olom ja Bernabeji soc ja Saulo. Ti xa yiaj
ja sbeje ba oj huaj sloiltaye ec' ja yabal ja Diosi.

Ja chahuane jecabanum huaj sloilta ba Chipre

4 Jaxa mas tzaani, como jecubale ni yuj ja Espíritu Santo, ti huajye ba jun
chonab Seleucia sbiil. Ti q'ueye jun barcoa, ti huajye ba jun lugar Chipre
sbiil, jaxa yal lugar jahui, joybanubal yuj ja mari.
5 Pero ja mero chonab ba c'ot tec'an ja sbarcoei, Salamina sbiil, jaxa tihui,
ti mero q'ue yale ja yabal ja Diosi ja ba yiglesia ja judio jumasa. Cho ti huaj
soque ja querem jau Juan Marcos sbiili ba oj bob coltajuque t'usan.
6 Jaxa ba yal lugar jahui, ch'ac sbejtaye ec' spetzanil. Ti c'otye ba jun
chonab sbiil Pafos, jaxa tihui ti staahue jun huinic judio Barjesús sbiil. Ja
yeni tan ajnanum iday, huax cho stoyo sbaj que aluman-Dios bi.
7 Pero mero yamigo sbaje soc ja ma' ay yatel yujilei, Sergio Paulo sbiil, iday,
ja yeni jel vivo juntiro. Huas sc'ana oj smacla ja yabal ja Diosi jayuj ti seca
spayjel ja Bernabé soc ja Saulo.
8 Pero ja tan ajnanum jahui huan nix cho aaji sbiiluc Elimasili. Ja yeni jel
condra yila ja Bernabeji soc ja Saulo. Mi ni modo huax yaa yi lugar ba oj
sc'uuc ja yamigo Sergio Paulo.
9 Jayujil ja Saulo ja ma' huax cho aaji sbiiluc Pabloili, ti stojtoq'uela lec ja
tan ajnanumi, ti iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo:
10 —Ch'abanan ja hueni, tan lolanum. ¡Malo juntiro ja hua c'ujoli! Ja' mero
hua tat ja tan diablo jaxa ba lequi, coraja juntiro huaxa huila. Ja ba sbej ja
Diosi, huaxa huala ja hueni que mi lecuc.
11 Pero ja Cajualtiqui, ¡majla huile ti oja huil ta mi oj ni yaa hui castigoa, ti oja
huil ta mi oj ni canan pac'asatil chaboxe c'ac'ua! Mi ni oj bob ahuil q'uinala,
xchi ja Pablo. Y meran nia. Huego huego huaj to snaa sbaj, mi ni modo xbob

yil q'uinala. Lajan soc ti aaji can nujan ja ba q'uiq'uinali jayuj ti slea ta ay ma'
oj xchech eq'ue.
12 Jaxa huinic jau ay yateli, Sergio Paulo sbiil, como huan ni sc'ulan gusto
ja yabal ja Cajualtiqui - jel gusto huax yab ja yabal ja Diosi pero mi to sc'uan
- yajni yila ja jas sc'ulan ja ajnanum jahui, ti xa sc'uan juntiroa.

Ja Pablo soc ja Bernabé ti aajiye ja ba Antioquía sbaj Pisidia

13 Ja Pablo soc ja chahuane smoji ti q'ueye barco ja ba Pafos. Ti huajye ba
Perge sbaj lugar Panfilia pero ja Juan Marcosi ti yaa can ja smoj jumasa ja
tihui ti cumxi ja ba Jerusaleni.
14 Ja mas tzaani, ja Bernabeji soc ja Pablo ti xa elye ja ba Perge. Ti huajye
ba chonab Antioquía sbaj lugar Pisidia. Jaxa tihui, ja sc'ac'uil ja jijleli ti ochye
ba yiglesia ja judío jumasa. Ti ochye culana.
15 Jaxa tihui, ay ma' huas sc'uman ja libro ja ba tz'ijbanubal ja smandar ja
Moisesi soc ja slibro ja aluman-Dios jumasa. Cuando ch'acyei ja matic huas
sc'ulan mandar ja ba yoj iglesia jahui, ti secahue jun ma' oj huaj yal yab ja
Pablo ta ay jas huas sc'ana oj yale yab ja cristiano, ta ay c'a jun razón oj yale.
16 Yajni ch'ac yab ja Pablo ja jastal iti, xachachi xta q'ue tec'an. Ti sea
ja sc'abi ba oj ch'abajuc ja cristiano, ti yalaa: —Huinique jumasa, puro
israeleñootic. Huan ni la xiutic yuj ja Diosi. Maclayic ja jas oj cala huabyexi.
17 Ja jDiostiqui tzaubal ni yuj ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja yora tzaajiyei, jel
ni pojxiyea, pero ja' ni yuj ja Diosi, pero ti to ni ajyiye culan ja ba Egipto jastal
polestero. Ja mas tzaani, ti aaji eluque ja tihui yuj ja yip ja jDiostiqui.
18 Jaxa cuando ti ajyiye ja ba ch'ayan lugari, ja Diosi sc'ulan ahuantar
cuarenta jabil ja jastal jel piero ja smodoei
19 Hasta yaa yi ja jlugartic ba Canaani. Ja tiempo jahui ay ni suinquil ajyia
pero ja Diosi xch'aya ele. Xch'aya el suquil c'ole cristiano ba oj aajuc yile ja
quintiltiqui. Jach lamlamil ecye mojan cuatrociento cincuenta jabil.
20 Ti xa och yatel ja juez jumasa. Yenle ni sc'ulane mandar masan to c'ot ja
stiempo ja aluman-Dios Samueli.
21 Jaxa tiempo jahui, ti sc'anahue que oj ajyuc jun sreyea ba oj c'ulajuque
mandar, jaxa Diosi ti yala que oj och reyil ja Sauli. Ja yeni ja' stat ja ma' sbiil
Quis, ja' ni yintile ja Benjamín ja ba najatei. Jaxa rey Saul jahui sc'ulan ni
mandar cuarenta jabila.
22 Jaxa ec' ja cuarenta jabil jahui, ti xa aaji el yi ja yatel ja Saul yuj ja Diosi, ti
xa ya och reyil ja Davida. Ti yala ja Diosi: —Jtzaa ta jun huinic, ja' ni ja David
ja ma' sbiil Isaí ja stati. Ja Davidi jel lec huax cab juntiro. Oj ni sc'ul spetzanil
ja jas huax c'ana, xchi ja Diosi.
23 Ti cho ec' jitzan tiempoa. Ja' ni ba mismo yintil ja rey David jahui, ti
manxi ja Jesús ja yen ja ma' tzaubal yuj ja Diosi. Yena ni bi oj ya el libre ja
janec' israeleñootiqui. Ja jas huanon yaljeli huan nix naatic desde najatea.
24 Pero cuando mi to stul ja yatel ja Jesusi, ja Juani huan ni sloiltajel ec'
cabtic ja janec' suinquilotic ja Israeli. Yala nia: —Aa xa suchuc ja hua
c'ujolexi. Iajic xa ja' xchi xta ni ec'a. Jach ni yalaa
25 Pero cuando jel xa mojan oj chamuqui, ti yalaa: —Ja queni mi xa
hualahuex ta quena ni ja ma' huaxa majlayexi pero oj xa jacuc, jaxa ma' oj
jacuqui, mi ni ba oj sop yi ja xanab oj maconucon, xchi ni ja Juani.
26 Quermano jumasa, yintilotic ni ja Abrahami. Huan ni la xiutic yuj ja
Dios sac'ani. Quentic ni alji cabtic jastal oj bob elcotic libre soc ja jmultiqui.
27 Eso sí, meran, ja matic culan ja ba Jerusaleni soc ja matic ay yatel
yujilei mi ni snaahue machunc'a ja Jesusa, mi ni sc'ulane entender ja suun
ja aluman-Dios jumasa, iday, cada sc'ac'uil ja jijleli ja ba yiglesiaei huan ni

sc'umane ja slibro ja Diosi. Yenle ni mero yaahue c'ot smeranil ja jas yala ja aluman-Dios jumasa ja najatei que oj bi miljuc ja Jesusi.
28 Es mi nique sbejuc oj chamuc porque yabye que mi ni ay smula pero anima, secahue ja ba sti sat ja Pilato ba oj yaahue miljuc.
29 Yajni ch'ac c'ulajuc yi spetzanil ja jastal ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi, ti xa aaji couc ja ba cruzi. Ti huaj mucjuca.
30 Eso sí chami, pero ja Diosi yaa ni sac-huuca.
31 Iday, ja c'ac'u jumasa jahui sea ni sbaj yi ja cristiano ja ma' smojta ni ec' sbaj soc ja cuando elye ba Galilea desde yora c'otye ja ba Jerusaleni. Ja huego ja cristiano jumasa jahui, huane ni yaljel ec' ja jas yilahuei.
32 Soc jach ni ja quenticoni. Jac calticon ahuabyex ja jas jel tzamali pero ja' ni mismo ja jas alji yab ja ma' ec' pax ta cujtiqui.
33 Yintilotic ni ja quentiqui. Ja Diosi yena ni yala que ja Jesusi oj ni ya sac-huuca y meran nia. Ja quentiqui, huanotic ni yiljel ja jas huax yala ja ba segundo Salmo:
Ja c'ac'u iti, caa ta chijcajuc que huena ni cunina
xchi ja ba Salmo jahui.
34 Jaxa ba otro juun tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi:
Huanex ni yiljel ja jas jel tzamali, ja jastal ni alji yab ja rey Davidi.
Jach ni xchi ja juun jahui. Pero ja mero sbej ja jach yalai, que ja Jesusi oj chamuc pero ja Diosi oj ni ya sac-huuca, jaxa scuerpo ja Jesusi mi ni bi sbejuc oj c'auca.
35 Porque cho yala ba otro Salmo:
Ja hua huunini mi ni jun smul ay, mi ni oj hua c'auc ja scuerpoa,
xchi.
36 Ja rey Davidi cuando sac'an ajyi, ajyi yatel soc ja smoj jumasa pero yuj ni jach huax yala ja Diosi. Jaxa yajni chami, ti ni mucji soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja scuerpo c'a nia
37 Pero ja scuerpo ja ma' aaji sac-huuc yuj ja Diosi mi ni c'aa.
38 Jayujil yuj ja yeni huax cala huabyex que oj sc'uluquex perdonar soc ja hua mulexi. Sbej xa ni oja naexa, quermano jumasa.
39 Eso sí, ja ba smandar ja Moisesi, mi la c'ulajitic perdonar pero ja huego, spetzanil ja ma' huax yaa sbaj soc ja Jesusi, huan nix c'ulaji perdonara.
40 Pero aa cuidadoex. Mi c'a, ay modo oj couc abajex ja castigo ja jastal yala ja aluman-Dios jumasa:
41 Q'uelahuilex ja huenlex ja ma' huanex burlaaneli, ¡majlayic! Ja huenlexi ay modo jastal oj ch'ay anaajelex porque quena ni ja hua Diosonex. Cuando tiempo sac'anex ja huenlexi, jel nihuan ja jas oj c'uluqui. ¡Pero jastal ay ja iti! oj chianic. Anima ay ma' oj yala huabyex, mi ni oj ac'uuquexa.
Jach ni huax yala ja juun jau tz'ijbanubal ja najatei. Spetzani1 ja iti, jach ch'ac yal ja Pablo ja ba yiglesia ja judio jumasa.
42 Jaxa Pablo soc ja smoj jumasa ti xa elye ja ba iglesia, jaxa ma' mi judiouqui pero yaa ta sbaje soc ja sreligionei, ti sc'anahue yi pavor ja Pablo: —¿Mi ma oj bob cho ajee quiticon ja otro sc'ac'uil jijleli? xchiye.
43 Yutzil huan tox och spil sbaje - ch'ac ta ja scultoei - ti jac jitzan ja judio jumasa soc jitzan ja ma' tey soc ja sreligion ja judio. Jel ja sgusto oj sc'uuc ja jas huax yala ja Pablo soc ja Bernabeji. Ti alji yabye que tzatz lec oj ajyuque soc ja Diosi porque ja yeni, jel bi ja syajal sc'ujol jmoctiqui.
44 Ti ec' huaque c'ac'ua, jaxa sc'ac'uil ja jijleli, ti stzomo sbajea, pero spetzanil ja suinquil ja chonab jahui. Jel ni t'usan ja ma' mi jaca. Jac smaclaye ja yabal ja Diosi.

45 Pero ja ma' mero judioi, cuando yilahue jel stzomo sbaje ja cristiano, ti jel
q'ue ja scorajaei, ti yalahuea: —¿Jas huane ja cristiano jumasa ja it lajan soc
ja xanich aye jul ja ili? Jaxa tantic mentiroso huinique jumasa iti, lom ni ja
jas huane yaljel jula, xchiye xta.
46 Entonces ja Pablo soc ja Bernabeji ti cho och yale mas con gana, pero mi
ni t'un huax xiuyea: —Ja huenlexi, mero judioex. Sbej ni oja huabyex bajtan
ja huenlex ja yabal ja Diosi porque judioex nia, iday, mi xa c'anahuex. Ja
sac'anil it mi ni nunca huax ch'aqui, mi ni modo huaxa c'ana bajuquexa.
Pues lec, amulex ni huenlexa, jayuj ja huego oj xa huajcoticon soc ja ma' mi
judiouqui.
47 Jach ni yala cabticon ja Cajualtica: —Cax soc ja ma' mi judiouqui. Oj ajyan
jastal jun luz ja ba snalan ja yenlei. Yuj ja hueni, oj yabye jastal oj c'ulajuque
librar soc ja smulei pero ja ba spetzanil ja xchanil xchiquin ja satq'uinali.
Jach ni yala jastal ita, xchi ja Pablo.
48 Yajni ch'ac yale ja jastal iti, jaxa ma' mi judiouqui jel gusto yabye juntiro.
Ti och yale que jel ni bi lec ja yabal ja Cajualtiqui, jaxa ora jahui, sc'uane ni
spetzanil ja ma' t'ujpinubal nii ba oj sbajuque ja sac'anil jau mi ni nunca huax
ch'aqui.
49 Jachuc, ch'ac ni loiltajuc ec' ja yabal ja Cajualtic ja ba spetzanil ja lugar
jumasa jahui.
50 Pero ja judio jumasa ti huajye soc chaboxe ixuque ja ma' tola vida huax
huajye iglesia - jel toyobale yujilei - cho huajye soc ja huinique jumasa ja ma'
ay yateli pero ba oj yile condra ja Pablo soc ja Bernabeji. Ti yalahuea: —¡Mas
lec ta huax yaa can huego ja jlugartiqui! xchiye.
51 Jaxa Pablo soc ja Bernabeji, yajni yabye ja jas huax yalahuei, ti stzijune
can ja spolvoil ja yoquei, ti yalahuea: —Pues lec, ta mi c'a xa c'anahuexi,
mi quechanuc lugar ja iti. Ay otro lugar, xchiye. Ti elyea. Ti huajye ba jun
chonab sbiil Iconio.
52 Pero ja ma' ch'ac ta sc'uuque ja Diosi, jel gusto aye juntiro. Jel xa tzatz aye
soc ja Espíritu Santo.

Ja Pablo soc ja Bernabé ti huajye ba Iconio

14

1 Jaxa Pablo soc ja Bernabeji, cuando c'otye ba Iconio, ti ochye ja ba yiglesia
ja judio jumasa. Pero cuando och c'umanuquei, jel tzamal ja jas yalahuei,
jaxa ora jahui jel ni ja judio jumasa ja ma' sc'uanea, soc cho sc'uane ni ja
cristiano griego.
2 Pero ja judio ja ma' mi sc'uanei, ti huaj yal yab ja ma' mi judiouqui: —Ja
jun c'ole cristiano jau ja ma' huax yermanoan sbajei, jel malo juntiro ja jas
huas sc'uanei. Jach ni huajye chono abal ja jastal iti.
3 Pero anima, ja Pablo soc ja Bernabeji ti ni ajyi jitzan tiempo ja tihua
jaxa cuando huane yaljel ja yabal ja Diosi, mi ni t'un huax xiuyea. Tzatz ni
juntiro ja stie ja jas huax yalahuei porque con todo sc'ujole huas sc'uane ja
Cajualtiqui. Ja' ni huane seejel ec' ja jastal ja syajal sc'ujol ja Diosi. Jayujil ja
Diosi aaji yipe ba oj sc'uluque milagro. Ja cristiano cuando yilahuei, jel ni
och ja spensarea. Ti jac sc'ujolea que ja' ni yip ja Diosi.
4 Jaxa suinquil ja chonab jahui, c'olan c'olan xta aye soc ja loili. Ja jun c'olei
ti huajye ba sparte ja judio jumasa, jaxa otro c'olei, tey soc ja jecabanum
jumasa.
5 Spetzanil ja ma' mi creyenteuqui, sea judio, sea mi judiouque, ti huajye
soc ja ma' ay yateli. Slajahue lec ba oj yixtaluque ja Pablo soc ja Bernabeji,
que oj bi xch'oje ton.

6 Pero ja Pablo soc ja Bernabeji yabye yabalil que huan chapjel yabalile,
jayuj ti xa elye ba lugar jahui. Ti huajye ba Listra soc ja ba Derbe, jaxa chab
chonab jahui, tey ba lugar Licaonia. Ti ajyiye ec' ja ba lugar jumasa jahui.
7 Ja' ni huane yaljel ec' ja yabal ja Diosi.

Ch'oji ton ja Pablo ja ba Listra

8 Jaxa ba Listra ay jun huinic mix bob bejyuc. Ja huinic jahui ti ni huax ajyi
culan ja tihui porque desde yalatzil mi ni nunca bob bejyuca.
9 Jaxa jas huan yaljel ja Pablo ti huan smaclajel ja yeni, iday, jun ta repente
c'ot sat ja Pablo. Yila ja smodo que huan xa sc'uajel ja Diosi.
10 Entonces ti c'umani tzatz lec ja Pablo: —A q'ue tec'an toj lec ja hua
huoqui, xyutaj. Jaxa huinic jahui bajti to q'ue tec'an, ti och bejyuca.
11 Jaxa cristiano yajni yilahue jas sc'ulan yi ja huinic jau ja Pablo, lom
xta xch'eljiye yuj ja sgustoei, pero ja' ni ja sc'umale ja yenle ja janec' aye ja
suinquil ja Licaonia. Ti yalahuea: —Ja huinique jumasa iti, ¡lom ni huas sea
sbaje jastal huinica! ¡Diose ni ja yenlea! Cooye ta ni jan jmoctica, xchiye xta
soc ja sc'umalei.
12 Yalahue que ja Bernabeji, ja' ni ja sdiose Júpiter, jaxa Pablo, ja' ni bi ja
sdiose Mercurio sbiili. Yaahue och Mercurioil ja Pablo porque jel bi tzamal
huax c'umani ja sdiose Mercurioi. Yena ni bi mero huax ya ec' ja sc'umal ja
tuc dios jumasa. Jaxa Pablo, como yena ni mero huax c'umani masa. Pero ja
mero smeranili, ja Pablo soc ja Bernabeji mi ni huax yabye ja sc'umale, jayuj
mi huas snaahue jasunc'a ja spensarei.
13 Jaxa smayordomoil ja sdiose jau Jupiteri, ay jun stemplo ja ba mero sti
ja chonabi. Ja yeni soc ja cristiano jumasa ti huaj smaque jan chaboxe toroa
cho yiaje jan jitzan nichim pero ja' bi ba oj yaahue yi ja Pablo soc ja Bernabeji.
Oj bi smile ja toro jumasa jahui, ti bi oj yaahue yi ja ba sti satei.
14 Pero ja Pablo soc ja Bernabeji yajni jac sc'ujole ja jas huane ja cristiano
jumasa jahui, jom juntiro ja s'olomei. Ti huajye tec'an ja ba snalan ja
cristiano jumasa. Ti och c'umanuquea, pero tzatz lec:
15 —Huinique jumasa, ¿jasyuj jach huanex sc'ulajeli? ¿Huan ma xa
hualahuex ta mi huinicucoticon ja quenticoni como jastal ja huenlexi? Ja
quenticoni jayuj jacticon ba oj calticon ahuabyex oja huaex can ja cosa
huaxa c'uanex ba mi sbejuqui. Huax c'anaticon ba oja c'uuquex ja Dios
ba sac'an lequi, ja ma' sc'ulan ja satq'uinali soc ja luumi soc ja mari, soc
spetzanil ja sbaali.
16 Ja tiempo ec' ta, yaa can suelto ja cristiano ja Diosi, chican jas huas sc'ana
oj sc'uluquei.
17 Pero ja mero smeranili, ay ni jitzan ja jas huax quilatiqui. Como jel lec ja
Diosi jayuj huax ya co jan quitic ja jai. Mi sc'ulan quitic palta ja juaeltiqui. Jel
ja jas huax yaa quitic ba gusto oj ajyucotic. Huan nix jac jc'ujoltic ja slequil
sc'ujol ja Diosi.
18 Jach ni yala ja Pablo jastal iti pero ja cristiano, mi ni modo xyabye
comjela. Jel ni ja sgusto oj smile ja toro jumasa ba oj yaahue yi ja smajtan
ja chahuane huinique jahui, como huax yalahue que ja' sdiosei.
19 Pero como ti ni c'otel chaboxe judio suinquil ja Antioquía soc ja ba
Iconio, jayuj ti yalahue que mi sbejuc ja jas huane sc'ulajeli porque tantic mal
cristiano ja Pablo soc ja Bernabeji, jayuj ti och xch'oje ton ja Pablo. Yalahue
que cham ta yujile, ti xa squichahue el ja ba sti ja xchonabilei.
20 Pero ja creyente jumasa ti ochye joyan sbaj ja Pablo. Huaj to yile, snica
sbaj, ti q'ue tec'ana, ti cho huaj otro vuelta ja ba yoj chonabi. Jaxa sbaj xchabil
c'ac'u ti xa el soc ja Bernabeji. Ti huajye ba Derbe.

21 Jaxa ba chonab jahui, ti yalahue ja yabal ja Diosi y jel ja ma' sc'uanei. Ti
xa cho cumxiye ja ba Listra soc ja ba Iconio soc ja ba Antioquía.
22 Jaxa creyente ja ba chonab jumasa jahui, ja Pablo soc ja Bernabeji ti
yaahue yi razón ba oj sc'uluque seguir sbaje soc ja jas huas sc'uanei. Ti
yalahue ja jastal iti: —Ta juntiro ch'ican ac'ujolex soc ja Diosi, ta mandar xa
c'a ayex yuj merani, t'ilan ni jel oja huiex ja huocola porque jach ni ay soc ja
ma' huas sc'uan ja Dios sac'ani, xchi ja Pablo.
23 Ja ba cada chonab ti stzaahue ja ma' oj bob yuj ja atel ba iglesia. Ti
yaahue sbiiluc ancianoila. Cuando tzaubal yujile ja anciano jumasa, ti huas
stzomo sbajea. Scomonej ni ja suaelea, ti huax yalahuea: —Cajual, ti huax
caaticon ba hua c'ab ja quermanoticon anciano jumasa iti, xchiye.

Ja Pablo soc ja Bernabé cumxiye ja ba Antioquía sbaj Siria

24 Ja Pablo soc ja Bernabeji ti elye ja tihui. Ti ecye ba Pisidia. Ti c'otye ba
Panfilia.
25 Jaxa ba chonab Perge, ti cho yalahue ja yabal ja Diosi. Ti huajye ba
Atalía.
26 Jaxa tihui ti q'ueye jun barcoa. Ti ec' sc'utze ja jai. C'otye ja ba Antioquía
ja chonab jau ja ba elyei. Ja smoj creyenteil ja ba iglesia ja tihui, yenle ni ja
ma' sc'uman ja Dios yuj ja Pablo soc ja Bernabeji cuando mi tox huaj sloiltaye
ja yabal ja Diosi. Ti alji yabye ja ora jahui: —Naahuic que yuj ja slequil
sc'ujol ja Diosi jayuj oj xa huaj aloiltayex ja yabali, x'utjiye. Jaxa huego c'ot
ni smeranila. Ch'ac ni sc'uluque spetzanil ja yatele ac'ubal yile ja viaje jahui.
27 Cuando ch'ac c'otuque ja ba Antioquía, ti xa stzomo sbaje ja ba iglesia,
jaxa Pablo soc ja Bernabeji ti ch'ac xchole spetzanil ja jas c'ulaji yile yuj ja
Diosi. Ti yalahuea: —Ja Cajualtiqui, ja ma' mi judiouqui, yaa ta libre ba oj
suchuc ja sc'ujole ja yenle chomajquili. Huane xa ni sc'uajela, xchiye.
28 Ti canye jitzan tiempo soc ja creyente jumasa ja tihui.

Ti stzomo sbaje ja ba Jerusaleni

15

1 Pero ja tiempo jahui ay chaboxe huinique suinquil ja Judea, ti c'otye ba
Antioquía. Ti och see yi ja creyente jumasa ta huan c'a sc'ana oj eluque libre
soc ja smulei, jel ni bi t'ilan oj c'ulajuque circuncidar porque jach ni bi yaa
can ja smandar ja Moisesi.
2 Pero ja Pablo soc ja Bernabeji ti ochye c'umal soc ja cristiano jahui. Ti
alji yabye yuj ja creyente jumasa ja ba iglesia ba Antioquía que mas lec a
huajuque ja ba Jerusaleni soc chaboxe smoj creyenteil ja tihui. Mas bi lec oj
huaj stojbese ja loil iti ba sat ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa ja
ba iglesia tihui.
3 Jayuj ti huajyea pero jecubale yuj ja creyente jumasa ja ba Antioquía.
Ja Pablo soc ja Bernabeji ti ni ecye ba Fenicia soc ja ba Samaria. Ti ec'
yulataye ja creyente jumasa pero ja' ni huane sloiltajel ja jas sc'ulan ja ma'
mi judiouqui. Yajni bi sc'uane ja Dios merani, ch'ay bi sc'ujole ja viejo
scostumbreei. Yajni ch'ac yabye ja creyente jumasa jel sgustoe juntiro.
4 Ja Pablo soc ja Bernabeji, cuando c'otye ja ba Jerusaleni, jel gusto iljiye yuj
ja creyente jumasa soc jach ni ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa.
Ti och xchole spetzanil ja jastal ch'ac huajuquei: —Jel tzamal ja jas sc'ulan ja
Diosi, xchiye.
5 Pero tey chaboxe fariseo ja ma' sc'uane ta ni. Yajni yabye ja jas yala
ja Pablo soc ja Bernabeji, ti xachaljiye xta q'ueye tec'ana. Ti yalahuea:
—Pero quermano jumasa, sbej ni oj c'ulajuc circuncidar ja yenle ja ma'

mi judiouqui, anima huane xa sc'uajel. ¡T'ilan ni oj c'uaxuc ja smandar ja Moisesi! xchiye.

6 Ti stzomo sbaje ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa ba oj sc'uluque pensar jasunc'a oj sc'uluque ja ba mas lequi.

7 Jel najatbi ja sloilei. Ti xa q'ue ja Pedro, ti yalaa: —Quermano jumasa, huaxa naahuex jastal stzaahuon ja Dios ja najatei. Quena ni secahuon soc ja tzeil cristiano ba oj loilta yabye ja yabal ja Diosi ba oj bob sc'uuc ja yenle chomajquili.

8 Ja Diosi, como huax yila spetzanil ja jc'ujoltiqui, seca yile ja Espíritu Santo ja jastal seca quitiqui. Malan soc ja jahui, huax naatic que huax c'ulajiye recibir ja yenlei, anima mi judiouque.

9 Ja Diosi ja jas sc'ulan quitic ja quentiqui, jach ni cho c'ulaji yile ja yenle ja ma' mi judiouqui. Jach ni ch'ayji yile ja smulei, porque sc'uane nia.

10 Pero ja huenlexi, lajan soc mi gusto ayuquex soc ja yatel ja Dios ja ba sc'ujol ja yenlei. Huaxa c'anahuex oja huaahuex scuche jun montón mandar. Ja carga jahui, mi ni bob scuche ja ma' ec' pax ta cujtiqui soc mi ni ja quentiqui. ¿Sbej ama oj caatic scuche ja yenle ba?

11 Eso sí, oj to elcotic libre juntiro soc ja jmultiqui pero puro slequil sc'ujol ja Diosi y jach ni ja yenle chomajquili, xchi ja Pedro.

12 Ti ch'ajbajiye spetzanilea. Ti xa smaclaye ja jas yala ja Pablo soc ja Bernabeji. Ti och xchole jastal bob sc'uluque milagro ja yora ti huane atel soc ja ma' mi judiouqui.

13 Cuando ch'ac c'umanuque ja Pablo soc ja Bernabeji, ti yala ja Jacobo: —Quermano jumasa, q'uelahuilex.

14 Ja Simón Pedro ch'ac ta yal cabtic jastal q'ue atjuc ja Dios ja ba yojol ja cristiano jumasa ja ma' mi judiouqui. Jitzan ja yenle chomajquili, tzaubale ni yuj ja Diosi. Yuntiquile ni ja Dios ja yenle chomajquili.

15 Como jach ni stz'ijbaye can ja aluman-Dios jumasa:

16 Ja tzaan ja iti, ti oj cho jacon otro vuelta porque ja tiempo jahui, ch'in juntiro oj iljuc ja yintil ja rey Davidi jayuj oj cho jac ca nihuanbuc ja yenlei. Oj cho bob stul sbaje.

17 Huan c'a la jacyoni, spetzanil ja cristiano oj bob slee ja Cajualtiqui. Hasta ja ma' mi judiouqui, siquiera huas snaahue ja jbiili.

18 Jach ni yala can ja Cajualtiqui desde najate lec tac.

19 Jayuj huax cala ja queni, mi ni sbejuc oj caatic yi mas huocol ja quermanotic ja ma' mi judiouqui. ¿Jas mas huax c'anatic? Huane xa yaajel can ja poco scostumbreei. Huane xa sc'uajel ja Diosi.

20 Malan ni soca. La xa jtz'ijbatic que aa xa xch'ay sc'ujole juntiro ja dios c'ulubali. Moc lom ya cuxbuc ja yaltzile soc ja suael ja dios jumasa jahui. Ja quermanotic jumasa, moc lom slola sbaj soc otro ixuc, jaxa quermanatic jumasa, moc lom slola sbaj soc otro huinic. Cuando huas smilahue ja chante ba oj sc'uxei, a yaahue el bajtan ja xchiq'ueli. Ta mi c'a sc'ulane jachuqui, moc lom sc'uxe soc moc lom oj sloe xchiq'ueli.

21 Mi t'ilanuc oj caltic yab jun montón smandar ja Moisesi porque ja ba cada chonab desde najate lec huan jeejel ja mandar jumasa jahui. Cada sc'ac'uil ja jijleli huax c'umaji ja ba quiglesiatic ja janec' judiootic ni, xchi ja Jacobo.

22 Entonces ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa, spetzanil ja creyente ja ba iglesia jahui, ti sc'uman sbaje oj stzae chaboxe ja janec' aye ja yenlei ba oj seque soc ja Pablo soc ja Bernabeji ja ba Antioquía. Stzaahue ja Judas ja ma' cho aaji sbiiluc Barsabasili, soc cho stzaahue ja Silasi. Ja yenlei jel yaj huax abjiye ja ba yojol ja creyente jumasa.

23 Ti huaj yae can ja carta ja yenlei, jaxa carta jahui, jach huax yala ja
jastal iti: Lec ay quermano jumasa, ja huenlex ja ma' mi judiouquexi, ja ti
culanex ja ba Antioquía soc ja ba Siria soc ja ba Cilicia. Ja quenticoni ja janec'
jecabanumoticoni soc ja anciano jumasa soc spetzanil ja quermanotiqui
huax jecaticon spatulabil ja hua c'ujolexi.
24 Cabticon que ay chaboxe huinique ja sbaj ili huajye ba hua lugarexi.
Quechan bi huaj som ja hua olomexi soc ja jas huax yala huabyexi. Yala bi
ahuabyex t'ilan bi oj c'ulajananic circuncidar soc oj bi ac'uuquex spetzanil ja
smandar ja Moisesi. Pero ja quenticoni mi ni huax naaticon jas huane ec'a.
25 Jayuj jc'uman ta jbajticon lec ja iglesia ili ba oj jecticon ahuilex chab
huinique. Lajan oj huajuque soc ja quermanotic Bernabé soc ja quermanotic
Pablo ja ma' jel yaj huax cabticoni.
26 Ja quermanotic jumasa huax jecaticon ahuilexi yaunej xa sbaje soc ja
Cajualtic Jesucristo, chican jastal huax ec' yujile, anima huax chamye.
27 Ja quermanotic Judasi soc ja quermanotic Silasi huax jecaticon ba oj huaj
yala huabyex claro lec ja jastal ja jpensarticoni.
28 Jel piero xcabticon ja oj caaticon ahuilex mas ja huocoli porque ja Espíritu
Santo, mi ni jachucuc huas sc'anaa. Malan soc ja it ba mas jel t'ilani:
29 Moc lomuc ac'uxex ja sbactel ja chante ja huax aaji yi ja dios c'ulubali.
Moc xa loex xchiq'uel ja chantei. Moc ac'uxex ja sbactel ja chante ta mi
c'a el ja xchiq'uel ja yora milji. Quermanoticon jumasa, moc xa lom alola
bajex soc otro ixuc y jachuc ja huenlex quermanaticon jumasa, moc alola
bajex soc otro huinic. Ta mi c'a huanuquex sc'ulajel ja cosa jumasa iti, oj ni
ec'uc ahuujilex leca. Sc'an to Dios, lec ni oj ajyanica. Jach ni ch'ac yale ja ba
scartaei.
30 Ti jecjiye soc ja Pablo soc ja Bernabé ja chahuane huinic jahui. Cuando
c'otye ja ba Antioquía, ti stzomo sbaje ja creyente jumasa. Ti yaahue endregal
ja carta.
31 Cuando sq'uelahue ja carta jahui ja creyente jumasa, jel sgustoe juntiro.
Ti xa cujlaji juntiro ja sc'ujolei.
32 Jaxa Judasi soc ja Silasi, como aluman-Diose nia, jayuj jel ni yaahue
nihuanc'ujola, jaxa jas yalahue ja chahuane jahui, mas to con gana yaa sbaje
soc con todo sc'ujoli.
33 Ti tejc'ajiye chaboxe tiempo ja tihui. Cuando oj xa cumxuque soc ja
ma' jecubale yuji, ti xa sc'uman can sbajea: —Xa hual yab coltanuc lec ja
quermanotic jumasa. Ila lec abajex, x'utjiye.
34 Pero ja Silasi ti yala oj can soc ja iglesia ja ba Antioquía.
35 Jachuc ja Pablo soc ja Bernabé, cho canye ja yenlei, pero ja' ni huane seejel
ja yabal ja Cajualtiqui. Huane ni sloiltajel ec' ja yabal ja Diosi. Ay ni jitzan ja
smoje atel ja ba iglesia jahui.

Ja Pablo cho huaj otro viaje ba oj sloilta ja yabal ja Diosi

36 Ja mas tzaani ec' t'usan ja c'ac'u, ja Pablo ti yal yab ja Bernabeji: —Bern-
abé, la xa cho huajtic otro vuelta. La huaj culatatic t'usan ja quermanotic ja
ba spetzanil ja chonab jumasa, ja ba calunejtic ni ja yabal ja Cajualtiqui. La
huaj quiltic jas huanea. —Lec huajtic, ti oj quiltic jastal aye merana, xchi ja
Bernabeji.
37 Pero ja Bernabeji huas sc'ana oj cho huajuc ja Juan it huax cho aaji
sbiiluc Marcosili.
38 Pero ja Pablo ti yalaa: —Miyuc porque ¿jasyuj lom yaahuotic can ja ba
Panfilia ba? Mi ni scoltayotic soc ja atela, xchi ja Pablo.

39 Ti q'ueye c'umala, iday, mi quechanuc c'umal q'ueye. Spila ni sbaje soc
ja jahua. Ja Bernabeji ti huaj soc ja Juan Marcosi. Q'ueye jun barco, ti huajye
ba Chipre.
40 Jaxa Pablo, ja' ni scuagriyaan ja Silasi. Cuando oj xa huajuquei ti stzomo
sbaje ja creyente jumasa, ti yalahue: —Jel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Jesusi.
Dios oj scoltayex. Ila lec abajex, xchiye. Ti cho elye ja Pablo soc ja Silasi.
41 Ti huajye ja ba Siria soc ja ba Cilicia. Ja ba cada iglesia huax yaahue
nihuan sc'ujol ja quermanotic jumasa.

Ja Timoteo smojta ja Pablo soc ja Silasi

16

1 Ja Pablo soc ja Silasi ti c'otye ba Derbe soc ja ba Listra. Ti staahue jun
creyente Timoteo sbiil. Ja snani jun creyente judia, jaxa stati, griego.
2 Ja Timoteo jel yaj abji yuj ja creyente jumasa ja ba Listra soc ja ba Iconio.
3 Jayuj ja Pablo huas sc'ana oj yii ja Timoteo ba oj smojta sbaje ec' soc. Pero
como judio ja cristiano ja ba oj huajuquei, jayuj yala ja Pablo que mas lec oj
c'ulajuc circuncidar ja Timoteo como spetzanile huas snaahue que griego ni
ja stata, jaxa griego jumasa mi ni scostumbreuque huas sc'ulan circuncidar
sbajea.
4 Jaxa ba lugar jumasa ecyei, ti huax yaahue yi razón ja creyente jumasa
pero ja' ni ja jas yalahue ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa ja yora
ajyi stzomjele ja ba Jerusaleni.
5 Jayuj ja creyente jumasa ja ba cada iglesia mas jel con gana ochye soc ja
Diosi. Cada c'ac'u ay matic huane sc'uajel ja Dios yajc'achili.

Ja Pablo snajsatin jun huinic ba Macedonia

6 Ja Pablo ti huas sc'ana oj huaj yale ja yabal ja Diosi ja ba Asia pero ja
Espíritu Santo mi aaji yile lugar ba oj huajuque jayuj ti bejyiye ec' ja ba yojol
ja Frigia soc ja ba Galacia.
7 Ti c'otye ja ba Misia ja ba mero frontera. Ti huax yalahue oj ec'uque ja ba
Bitinia, pero ja Yespíritu ja Jesusi alji yabye que mi bi oj ec'uque ja tihui.
8 Jayuj soybaye ja ba Misia. Ti huajye ja ba Troasi, ja ba sti ja mari
9 Jaxa tihui ja Pablo jun acual ti snajsatin jun huinic, jaxa huinic jahui,
macedeño ni bia. Yila juntiro ti tec'an ec'a. Ti yalaa: —Pablo, ti la jacyex
ja ba Macedonia. C'ulanic ja pavori, la coltayoticon, xchi ja huinic jahui.
10 Yajni ch'ac yil ja Pablo ja jastal iti, ti jchapa jbajticon huego ba oj
huajcoticon ja ba Macedonia. Jel seguro ayticon que huas spayahuoticon ja
Diosi ba oj huaj calticon ja yabal ja Dios ja tihui.

Ja Pablo soc ja Silasi ti huajye ba Filipos

11 Ja ba Troasi ti q'ueticon jun barcoa. Toj xta huajticon ja ba Samotracia
ja yal lugar jau joybanubal yuj ja jai. Jaxa ba xchabil c'ac'u ti c'oticon ja ba
Neapolisi.
12 Elticon ja tihui, ti huajticon ba Filiposi, ja' ni ja chonab mas nihuan que
ba spetzanil ja chonab jau ba Macedonia pero mandar ay yuj ja cristiano
romano. Ja tihui ti ajyiticon chaboxe c'ac'u.
13 Jaxa jun sc'ac'uil ja jijleli ti elticon ja ba sti ja chonabi. Huanticon sleejel
jun lugar ja ba sti ja jai ba oj bob jc'umticon ja Diosi. Ti ochticon culana. Ti
caaticon q'ue ja jloilticon soc ja ixuque ja ma' ti xa ay ja yora c'oticoni.
14 June ja yenlei, Lidia sbiil, ti ni jaquel ja ba chonab Tiatira. Ja yeni
chonac'uutz, jaxa c'uutz huax chono, puro pino morado ja yelahuili. Huan
ni sc'uan ja Diosa jayuj ti ni huan smaclajel ja jas huan yaljel ja Pablo, jaxa
Cajualtiqui ya jac sc'ujol que puro smeranil.

15 Jayuj ti yiaj ja' ja Lidia soc jach ni spetzanil ja suinquil ja snaji. Ja yajni
ch'ac ta c'ulajuque bautizari, ti yal cabticona: —Ta huan c'a xa c'uanonex que
meran ja huax c'uan ja Cajualtiqui, ¿jaxa yuj ja mix huaj jijlanic ja ba jnaji?
Pero fuerza ni yala que ti oj cancoticona.
16 Jaxa otro c'ac'u ti huajumoticon ja ba lugar jau ja ba huax c'umanticon ja
Diosi. Tey jun soltera ja tihui, jaxa yeni tey juntiro soc ja pucuji, jayuj huax
bob yujil ja q'uintaneli. Jaxa taq'uini, jel ni aay huas sc'ulan ganara, pero
lom ni juntiroa. Mi ni huas sbajana. Ja' ni huax ch'ac yii ja matic mero huas
sc'ulan mandari.
17 Jaxa soltera jahui ti jac nochan soc ja Pablo soc ja quenticoni. Ti huax
yalaa: —Ja huinique iti huan ni sc'uane ja Dios jel nihuana. Huan nix
yalahue jastal oj bob elcotic libre soc ja jmultiqui, xchi xta, pero ahuanel
huan.
18 Jach ni sc'ulan jitzan c'ac'ua. Pero ja Pablo yajni el ja sgana, ti sutu sbaja.
Ti yal yab ja pucuj jau huan yixtajel ja soltera jahui: —Elan ja huen pucuj. ¡Aa
can ja aq'uix iti! ¡Huanon yaljel ja iti pero ja' yuj ja sbiil ja Jesucristo! xchi ja
Pablo. Jaxa pucuj jahui, huego huego yaa can ja soltera jahui.
19 Pero ja yajual jumasa ja aq'uix jahui, cuando yilahue mi xa huax bob
sc'uluque ganar ja taq'uini, ti syamahue ja Pablo soc ja Silasi. Ti yiaje och ja
ba sat ja ma' ay yatel ja ba yojol ja plaza.
20 Ti sc'ulane endregal ja ba sc'ab ja juez jumasa ti yalahuea: —¡Ja tantic
huinique iti, tantic judioe nia! ¡Huane somjel s'olom ja suinquil ja jlugartiqui!
21 Huane seejel otro modo ja ili pero ja quentiqui, mi ni modo oj bob
jtzajlatic ja jas huas sc'uanei porque romanootic nia, xchiye xta.
22 Yajni yab ja cristiano ja jastal iti, ti q'ueye huooljuque sbajea, jaxa juez
jumasa sopohue ja sc'u ja Pablo soc ja smoji, ti yalahue que oj smaq'uea. Con
gana yaahue yile soc vara.
23 Yajni ch'ac ta smaq'ue lequi, ti xa yiaje och ba presoa. Ti alji yab ja ma'
huan stalnajel preso que oj yaa lec scuidado.
24 Yajni ch'ac yab ja jastal it ja ma' huan stalnajel ja preso, ti ya och och ja
ba man ba huax c'ot tic'an ja preso. Ti ya och can ja yoque ba snalan chab
planchón ba mi oj bob snic sbaje.
25 Jaxa yajni staa snalan acuali, ja Pablo soc ja Silasi huane sc'umajel ja
Diosi. Huane stz'ebotajel ja Diosi. Jaxa otro presoanumi ti huane smaclajela.
26 Iday, jun ta repente jac jun templor, pero tzatz lec. Nijqui juntiro ja
luumi, jaxa mero ora jahui, ch'ac jamxuc spetzanil ja puerta ja ba preso.
Ch'ac tucuc spetzanil ja cadena ja ba yuch'an ja presoanum jumasa.
27 Jaxa yajni yaa sbaj ja ma' huan stalnajel ja preso, ti yila que jaman
spetzanil ja puerta, ti stasa ja yespada. Huas sc'ana oj smil sbaj porque huax
yala que ja presoanumi ch'ac ta spaque ajnel.
28 Pero ja Pablo ti ahuania. Ti yalaa: —Moc amil abaj porque naca ti to ni
ayticona.
29 Yajni ch'ac yab ja huinic jahui, ja ma' huan stalnajel ja preso ti sc'ana
t'un c'ac' ba oj yil ja sbeji. Ti och och ajnel ja bayei. Huan xta q'uitc'onel yuj
ja xihueli. Ti huaj sip sbaj ba yoc ja Pablo soc ja Silasi,
30 Ti yalaa: —Huinique jumasa, elanic jani. ¡Alahuic cab jasunc'a oj c'uluc
ba mas lec ba oj bob elcon libre soc ja jmuli porque jel ja jmul tac!
31 —Huan c'a xa c'uan ja Cajualtic Jesucristo, oj ni c'ulajanan perdonara
soc jach ni spetzanil ja suinquil ja hua naji, xchi ja Pablo.
32 Ti och yale ja yabal ja Cajualtiqui, jaxa huinic jahui soc spetzanil ja
suinquil ja snaji huane smaclajel, como ti ni ch'ac c'otuque ajnel ja nijqui
ja luumi.

33 Ay to ni lec ja acuala, pero ja yen ja ma' huas stalna ja preso ti och sac' yi
ja syajbel ja Pablo soc ja Silasi, jaxa mas tzaani, ti c'ulaji bautizar ja yeni soc
spetzanil ja suinquil ja snaji.
34 Entonces ti xa yiaj och ja ba snaja. Yaa yi ja suaelei, jaxa huinic jahui jel
gusto aye soc spetzanil ja suinquil ja snaji porque sc'uane ta ni ja Diosi.
35 Yajni el ja c'ac'u ja juez jumasa ti secahue policía ja ba preso ba oj huaj
yal yab ja ma' huan stalnajel ja preso oj xa bi el libre ja Pablo soc ja Silasi.
36 Jayuj ja huinic jau ja ma' huas stalna ja preso, ti huaj yal yab ja Pablo:
—Ay xa quioj orden oj xa bi elanic libre. Jach seca ta qui razón ja juez jumasa,
jayuj ja huego, caxic xa ni bi gustoa.
37 Pero ja Pablo ti yal yab ja policía jumasa: —Q'uelahuilex, ja quenticoni
romanooticon nia, iday, aaji ni lec ja jmajtanticon ja ba yoj comona. Lom
q'uiq'uinal och smac'oticon. Mi ni sobohue jasunc'a ja jmulticoni. Jaxa yajni
el sganae ja maacuaneli, ti cho jac slutoticon can ba preso. ¡Jaxa huego huas
sc'ana oj sijpucoticon nac'ulti abal! ¡Bob ta mi oj bob yujile yena! ¿Jaxa mix
jac ja yenle ba? xchi ja Pablo.
38 Jaxa policía jumasa ti huaj yal yab ja juez jumasa ja jas yala ja Pablo.
Como yalahue que romanoe nia, jaxa yajni yab ja juez jumasa, jel xiuye
juntiro.
39 Jayuj ti xa huajye yenle mismoa. Huaj sc'ane yi perdón ja Pablo soc ja
Silasi, ti yaahue el libre ja ba preso. Sc'anahue yi lec pavor ta ay modo oj xa
bob eluque ja ba xchonabilei.
40 Pero ja Pablo soc ja Silasi cuando elye ja ba preso, ti huajye toj ja ba snaj
ja Lidia. Ja' ni ch'ac huaj sc'umuque can spetzanil ja creyente jumasa ba mas
bi con gana oj yaa sbaje soc ja Cajualtiqui. Ti to huajye ja ba otro chonab.

Q'ue jun c'umal ba Tesalónica

17

1 Ja Pablo soc ja Silasi, como huane ni bejyel ec'a, ti ecye ja ba chonab
Anfípolis soc ja ba Apolonia. Ti c'otye ja ba chonab Tesalónica, jaxa tihui ay
jun yiglesia ja judio jumasa.
2 Jaxa Pablo como jach ni smodoa, ti huaj ja ba iglesia jahui. Como ti ajyi
oxe semana ja tihui, cada huax el jul ja sc'ac'uil ja jijleli, huan nix huaj ja ba
iglesia.
3 Ja' ni huan yaljel yab ja cristiano que ja Cristo t'ilan ni bi oj yii huocola.
Eso sí, oj ni bi chamuca pero ja mas tzaani, oj aaji sac-huuc. Ja' ni huan yaljel
ja jas tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi: —Ja Jesús it huax cala huabyexi, ja' ni
ja Cristo ja ma' tzaubal ni yuj ja Diosi. Yena ni ja ma' huax taaji ti' ja ba yabal
ja Diosi, xchi ja Pablo.
4 Yajni ch'ac yabye ja jastal iti, tey chaboxe ja ma' judioe nii, jaxa yenlei
sc'uane nia. Smoj xa ni sbaje creyenteil soc ja Pablo soc ja Silasi. Soc jach ni
jitzan ja ma' huax c'umaniye griego, como ja yenlei huan ni sc'uane ja Dios
sac'ani soc cho sc'uan jitzan ja rico ixuque ja matic naubal lec sbajei.
5 Iday, yajni yila ja judio jumasa ja ma' mi sc'uanei, jel q'ue ja scorajei. Ti
huaj slee ja yamigo ja tantic uc'atrago jumasa ba oj yaahue q'ueuque jun bola
pleito ja ba yoj chonab jahui. Ti huaj soybaye ja spat snaj jun huinic creyente
Jasón sbiil. Huax yalahue ta ti to ay ja Pablo soc ja Silasi ba oj syame. Oj bi
huaj sc'uluque endregal ja ba sc'ab ja cristiano jumasa.
6 Pero iday, mi xa ni staahuea jayuj ti squichahue och ja Jasoni soc chaboxe
otro creyente. Ti yiaje och ja ba sat ja ma' ay yateli. Ti yalahuea: —Ja tantic
huinique iti, quechan huane somjel ec' ja lugar jumasa, jaxa huego, ti xa aye
ja ba mero jlugartiqui.

7 Jaxa tan Jasoni ti ya jijluc ja ba snaji. Ja yenlei ja' ni huane sc'oquel
ec' ja jleytic yaa quitic ja gobierno Cesari. ¿Jas sbej ja huax jac yale que ay
otro gobierno tan Jesús bi sbiil pe xchiye tac, pero ahuanel huane ja tantic
uc'atrago jahui.
8 Yajni ch'ac yabye ja jastal it ja cristiano soc ja ma' ay yateli, xuooljiye xta
ch'ac q'ueuque ja c'umali.
9 Pero ja Jasoni soc ja smoj jumasa masan yaahue multa entonces ti xa aaji
huajuque librea.

Ja Pablo soc ja Silas ti huajye ba Berea

10 Ti xa yala ja creyente jumasa mas bi lec a eluque acual ja quermanotic
Pablo soc ja quermanotic Silasi. Aa bi huajuque ja ba Berea, jayuj ti xa
huajyea. Jaxa yajni cho c'otye ja tihui, ti cho huajye ja ba yiglesia ja judio
jumasa.
11 Jaxa judio jumasa ja tihui, mas ni jel lec ja smodoe que yuj ja judio
jumasa ja ba Tesalónica. Jel sgusto smaclaye ja yabal ja Diosi. Cada c'ac'u
huane estudio ja yabal ja Diosi ba oj yil ta meran ja jas huax alji yabyei.
12 Y meran nia. Jitzan ja yenlei sc'uane nia, cho jach ni ja ma' huax
c'umaniye griegoi, huinique soc ixuque, pero rico cristianoe.
13 Pero ja judio jumasa ba Tesalónica, ja ma' mi creyenteuqui, yajni yabye
yabalil que huan yaljel ja yabal ja Dios ja Pablo ja ba Berea, ti huajyea, pero
quechan ba oj yaahue q'ueuc jun nihuan c'umal.
14 Pero ja creyente jumasa yajni snaahue ja iti, ti secahue huego ja Pablo
ba oj eluc ja tihui. Oj bi huajuc ja ba jun chonab ja ba sti ja mari, pero ja Silasi
soc ja Timoteo ti canye ja yenle ja ba Berea.
15 Jaxa ma' huaj soc ja Pablo ti yaahue can ja ba jun chonab Atenas sbiil,
ti xa cumxiye ja yenlea. Ti huaj yale yab ja Silas soc ja Timoteo ta ay c'a bi
modo, a bi huaj stae mas ligero ja Pablo.

Ja Pablo ti huaj ba Atenasi

16 Jaxa Pablo ti huan smajlajel ja Silasi soc ja Timoteo ja ba Atenas pero jel
tuc huaj ja spensar ja huax yila jastal ay ja chonab jahui. Saccholchol xta ec'
ja sdiosei.
17 Jayuj ti huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti och loil soc ja smoj judioili,
jach ni ja ma' mi judiouqui pero huan ni sc'uane ja Dios sac'ani. Cada c'ac'u
ti ni huax huaj ja ba plaza, jaxa cristiano huas staa ja tihui, ti huax q'ue yal
yab ja yabal ja Diosi.
18 Huax och loil soc ja huinique jau ja ma' huas sc'ulan estudiar ja jas huas
sc'uane ja epicúreo jumasa soc jach ni ja ma' huas sc'ulan estudiar ja jas huas
sc'uane ja estóico jumasa, como tuctuquil ni ja jas huas sc'uanea. Ay ma' huax
yala: —¿Ay ama jas oj yal cabtic ja tan Pablo it huan xta bulbunuc ec' ba?
xchiye. Jaxa tuqui: —¿Yuj ama ay otro dios oj yaa quitic ba? Lajan soc jach
huax yala cabtic tac, xchiye xta. Jach huax yalahue porque ja Pablo, ja' ni
huan staajel ti' ja Jesusi soc ja jastal sacui ta.
19 Ti yiaje och ja ba jun yal huitz ja ba huax yaahue ja juntai, Areópago sbiil
yujile ja huitz jahui. Ti yalahue yab ja Pablo: —Ja quenticoni huax c'ana
jnaaticon jasunc'a yajc'achil huana yaljel eq'ue
20 Porque jel tuc huax cabticon ja jas huana yaljeli. Huax c'ana jnaaticon
jas sbej spetzanil ja jahui, xchiye.
21 Como ja' ni huajel sc'ujol ja suinquil ja Atenasi, chican jas yajc'achil huax
yabye, jel sgusto oj snae. Ta ay c'a jas huax yabye yajc'achil, ja' ni mero
sloilea. Soc jach ni huas sc'ulane ja ma' polestero ay ja ma' huax jacye culan
ja tihui. Smodoe ni ja suinquil ja tihui.

22 Ja Pablo ti q'ue tec'an ja ba snalan ja yenlei, como ti tzomane ja ba yal
huitz jau Areópago sbiili. Ti yalaa: —Huinique jumasa, ja huenlexi ti culanex
ja ba Atenasi, huax quila que jel juntiro ja hua diosexi.
23 Cuando huala huajyon paxyali huax quila ja ba jachan yaman ec' ja hua
diosexi, jaxa jun c'ac'u ti jtaa jun nicho ja ba tz'ijbanubal ahuujilex: Ja nicho
iti, ja' ni sbaj ja dios ja ba mix naatic sbaji, xchi ja sletreroili. Ja dios it huaxa
hualahuex mi xa naahuex sbaji, huax c'ana oj cala huabyex machunc'a.
24 Ja' ni ja Dios jau ja ma' sc'ulan ja mundo soc spetzanil ja cosa tey ba
mundo. Ja yeni, ti huas sc'ulan mandar ja ba satq'uinali soc jach ni ja ba
luumi. Mi ni ti ayuca ja ba templo ja ba sc'ulunej ja cristiano.
25 Ja yeni mey snesesida ay jas oj c'ulajuc yi yuj ja cristiano. Yena ni huax
yaa quitic ja jsac'aniltiqui. Huax quiajtic ic' yuj ja yeni. Mi ni jas mi huax yaa
quitica.
26 Spetzanil ja cristiano ba sutanal ja satq'uinali, chican jas tiq'ue c'umal
huax c'umani, porque jun ita ni yaahuotic ja Diosi, jayuj yaa can ja lugar
jumasa ba oj ajyucotic ec' xaan tican. Yen yala jas tiempoil oj ajyucotic sac'an
ja ba luumi, cho stzaa quitic ja lugar ba oj ajyucotic eq'ui
27 Pero siquiera oja leex t'un bay ja Dios sac'an jahui. Bob ta quechan huala
maxmuniyex eq'ue. Ay modo oj ni ataexa pero ja mero smeranili, ja Dios
sac'ani, mi ni najatuc ay jmoctica.
28 Porque yuj ja yeni, sac'anotic - huax bob jnic jbajtic. Ti ni aytic ja ba luum
yuj ja yeni. ¿Mi ma jauc june ja huenlex ja ma' stz'ijba can que yuntiquilotic
ja Dios ba?
29 Ta meran c'a huax naatic que yuntiquilotic ja Diosi, ¿jastal modo oj
c'ultic pensar ta oro ma plata ma ton ja yeni? Ja hua diosex jumasa jahui
cristiano ni ja ma' sc'ulana. Huas sc'ulane, pero chican jas planta huas sc'ana
sc'uluque.
30 Ja mero Diosi, ja jastic q'uiq'uinal ch'ac sc'uluque ja ma' ec' pax ta
cujtiqui, lajan soc c'an ta yila mi yila ja Diosi, mi ni yaa casoa. Pero ja huego,
huan yaljel yab spetzanil ja cristiano ja ba spetzanil ja lugari ba oj xa bi
suchuc ja sc'ujolei
31 Porque ja yeni spilunej jun c'ac'u ba oj ch'ac yii cuenta spetzanil ja
cristiano, pero mi ni jas ch'aybena. Ja ma' oj stojbesotiqui, tzaubal ni yuja.
Ja yeni chami pero iday, cho aaji sac-huuc, ¡tey ja probar tac! xchi ja Pablo.
32 Cuando yabye que ay ma' chami pero cho sacui, ay ma' jel tzeeniye, pero
ja tuqui ti yalahuea: —Lec Pablo, ti oj jmaclayaticon otro c'ac'ua, xchiye.
33 Jayuj ja Pablo, ti xa huaja.
34 Pero ay chaboxe ja ma' huaj soqui. Sc'uane nia. Jaxa janec' aye ja yenlei,
ay jun huinic Dionisio sbiil, ja' ni june ja ma' ay yatel ja ba suntaei. Cho tey jun
ixuc sbiil Dámaris. Cho sc'uan ni ja yena. Soc ay otro cristiano ja ma' sc'uan
ja c'ac'u jahui.

Ja Pablo ti huaj ba Corinto

18

1 Tzaan ja iti, ja Pablo ti el ja ba Atenasi. Ti huaj ja ba chonab Corinto.
2 Jaxa tihui ti staa jun judio Aquilo sbiil. Ja huinic jahui, ja' ni sbaj lugar
Ponto, pero ajc'ach to julel ja ba Corinto porque ja yeni soc ja xcheum
Priscila, nutzjiye ni ja ba Italia. Ja gobierno Claudio yaa jun orden spetzanil
bi ja judio jumasa oj bi ch'ac eluque ja ba Romai. Jayuj ja Pablo ti huaj yalata
ja Aquilo soc ja Priscila,

3 Como jun xta ja yatele huane sc'ulajeli. Huas stz'isahue c'uutz ba lona,
jaxa c'uutz jahui, ja' huas sc'ulane soc yal naitz, pero carpa ni sbiil ja yal naitz
jahua. Jayuj ti smojan sbaje atela.
4 Pero cada huax el jul ja sc'ac'uil ja jijleli, ja Pablo ti huax huaj ja ba yiglesia
ja judio jumasa. Ti huax huaj yal ja yabal ja Diosi, jaxa cristiano ti huax canye
jac'ana como huan ni snaahue que meran nia. Jachuc ja judio soc ja ma' mi
judiouqui.
5 Entonces ti xa c'otye ja Silasi soc ja Timoteo. Ti elye jan ja ba Macedonia.
Cuando c'otye ja yenle ja ba Corinto, ja Pablo ti xa yaa sbaj juntiro ba con
gana oj yal yab ja yabal ja Dios ja smoj judioili. Yala claro lec que ja Jesús it
jac ta, yena ni ja Cristo ja ma' huane ni smajlajela.
6 Pero ja judio jumasa ti och yile condra ja Pablo. Jel piero ja jas huax
yalahuei. Jaxa Pablo ti yalaa: —Pues lec ta mi huaxa c'anahuexi. Ja yaani
ti ni oj chamanic soc ja hua mulexi pero ja queni mi xa cocheluc. Oj xa ni
huajcon soc ja ma' mi judiouqui.
7 Yajni ch'ac yal ja jastal iti, ti el ja ba yiglesiaei. Ti huaj ja ba snaj ja huinic
Justo sbiil. Ja yeni huas sc'uan ja Diosi, jaxa snaji tey ba lado bay ja yiglesia
ja judio jumasa.
8 Pero ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba iglesia jahui, sc'uane ni ja Ca-
jualtica. Ja huinic jahui, Crispo sbiil. Ch'ac ni sc'uuque spetzanil ja suinquil
ja snaji. Jel ni ja suinquil ja Corinto ja ma' sc'uanei, cuando yabye ja yabal ja
Diosi. Ti aaji yie jaa.
9 Jaxa Pablo, jun acual ti snajsatin ja Cajualtiqui. Ti alji yaba: —Pablo, mi
lom la xihui. C'ulan seguir oja hual ec' ja cabali. Moc lom el agana. C'ulan
seguir ala eq'ue
10 Porque ja queni ti ni ayon ec' amoca. Mi ni ma' ay jas oj bob sc'uluca hui
porque ja ba yoj chonab iti, jel ni ja ma' oj to sc'uuconi, x'utji ja Pablo yuj ja
Cajualtiqui.
11 Jayuj ja Pablo ti can ja tihui. Jun jabil soc snalan ti ni ajyi ba Corinto. Ti
huan seejel ec' ja yabal ja Dios ja tihui.
12 Pero ja tiempo och gobiernoil ja huinic Galioni ja ba Acaya jaxa judio
jumasa ti cho och q'ueuque otro vuelta ja c'umali. Syamahue ja Pablo ti yiaje
och ja ba sti sat ja ma' ay yateli,
13 Ti yalahuea: —Ja tan huinic iti huan xta smonjel ec' ja cristiano. Huax
yala que oj sc'uuc ja cristiano ja sDios huas sc'uan ja yeni pero mi ni jleyuctic
tac, xchiye xta.
14 Ja Pablo oj xa c'umanuc altiro ajyi pero huaj to cho yabi, c'umani jan
ja gobierno Galioni: —¡Ja huenlex judio, quechan huax jac ac'uluconex
molestar! ¡Jasunc'a ja smuli! ¿Yuj ama milhuanel? Ta nihuan mulal c'a yioji,
eso sí, oj ni jmaclayexa, porque jach ni ja jleytica.
15 Pero ja iti, quechan lom huanex xta bulbunuc jul ja ili. Ja' huanex staajel
ti' ja sbiil ja ma' ec' pax ta huujilexi soc ja hua leyexi. Ja cosa jastal iti, ¡tojbes
abajex ja huenlex mismo! Mix c'ana oj tojbes ja queni.
16 ¡Fuera elanic ja ba sti jsati! x'utjiye.
17 Entonces ja judio jumasa ja jun nole jau huax c'umaniye griego, ti
syamahue ja sepe ja yiglesiaei, Sóstenes sbiil. Ja ba sat ja ma' ay yateli, ti
smac'ahue leca, jaxa Galioni, lajan soc mi yila.

Ja Pablo cumxi ja ba Antioquía, ti xa huaj ba yoxil viaje ba oj sloilta ja yabal ja Diosi

18 Pero ja Pablo ti can jitzan c'ac'u ja ba Corinto ti xa sc'uman can ja
creyente jumasa. Ti q'ue jun barco huajum ja ba lugar Siria. Smoj sbaje soc

ja Aquilo soc ja xcheum Priscila. Jaxa barco, cuando c'ot ja ba Cencrea, ti co
ja Pabloa. Huaj ya joxjuc juntiro ja s'olomi como jach ni trato ay soc ja Diosa.
19 Cuando c'otye ja ba Efeso, ja Pablo ti xa yaa can ja Aquilo soc ja Priscila,
jaxa yeni ti huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti och loil soc ja smoj judioili,
como ay jun nole huas stzomo sbaje ja tihui.
20 Huas sc'anahue nique que oj canuc mas tiempo ja Pablo, pero ja yeni mi
sc'ana jayuj ti yalaa:
21 —T'ilan ti oj ca ec'uc ja q'uin ja ba Jerusaleni pero oj to cho cumxucon
otro vuelta ta jach c'a huas sc'ana ja Diosi, xchi. Ti xa c'umani cani. Ti huaj
q'ue jun barco. Ti xa yaa can ja chonab Efesoa.
22 Ti huaj ba Cesarea, jaxa el ja tihui, ti huaj ja ba Jerusalén ja Pablo. Ti huaj
sc'umuc ja creyente jumasa ja ba iglesia ja tihui. Jaxa tzaan ja jahui, ti huaj
ja ba Antioquía.
23 Ti ajyi chaboxe c'ac'u ja tihui, jaxa cuando cho eli, ja' ti cho cumxi otro
vuelta ja ba Galacia soc ja ba Frigia. Ti ec' ba cada yal hacienda. Ja' ni huax
ec' yal yab ja creyente jumasa que tzatz ni bi oj ajyuque soc ja Diosi.

Ja Apolosi sloilta ja yabal ja Dios ja ba Efeso

24 Ja mismo tiempo jahui ti c'ot jun judio ja ba Efeso, jaxa huinic jahui sbiil
Apolos. Ja' ni suinquil ja chonab Alejandría. Jel tzamal juntiro ja jas huan
xcholjeli como jel huas snaa ja yabal ja Diosi.
25 Jel ja jas jeubal yi jastal ja sbej ja Cajualtiqui jayuj jel claro juntiro huas
sea ja yabal ja Diosi. Jel con gana ay, como smodo nia. Pero quechan huas
snaa jastal yaa bautismo ja Juani.
26 Jaxa ba yiglesia ja judio jumasa, cuando huan seejel ja yabal ja Diosi, jel
tzatz juntiro huax yala ja jas huas snaa. Jaxa Aquilo soc ja Priscila, cuando
yabye ja jas ch'ac yal ja Apolosi, ti spila sbaje soc t'un stuch'ila. Ti och yale
yab ja ba jas mi to huas snaa lequi, jastal ja mero sbej ja Diosi.
27 Jaxa mas tzaani ja Apolosi ti huas sc'ana huajuc ja ba lugar Acaya, jayuj
ja creyente jumasa ja ba Efeso ti scoltayea. Stz'ijbaye jun carta ba oj sc'ul yi
endregal ja creyente jumasa ba oj c'ulajuc recibir ja ba huan huajeli. Jaxa
cuando c'ot ja ba Acaya ja Apolosi jel ni bob scolta ja creyente jumasa ja ma'
sc'uunej xa yuj ja jel ni ja syajal sc'ujol ja Diosi.
28 Ja smoj judioili huax q'ueye c'umal soc ja Apolosi pero mi bob yujile
como jel ni tzatz juntiro ja Apolosi. Puro ba yabal ja Dios ja jas huan yaljeli.
Ja Apolosi ti yalaa: —Ja huenlexi huanex to smajlajel jun Cristo pero ja Cristo
Jesusi jac ta nia. C'ot ta ni smeranil spetzanil ja jas huax yala ja yabal ja Diosi.

Ja Pablo huaj ba Efeso

19

1 Ja Apolosi ti cho huaj ja ba Corinto. Cuando ti ajyi ja tihui, jaxa Pablo ti
huan bejyel ec' ja ba yal hacienda jumasa ja ba huitz. Ti c'ot ja ba Efeso jaxa
tihui, ti staa jun yal nole creyente.
2 Ja Pablo ti soboa: —Jaxa huenlexi ¿aaji ma huilex ja Espíritu Santo ja yora
hua c'uanexi? Ti yala ja yenlei: —Pero mi ni huax cabticon yabalil ta ay
Espíritu Santo.
3 Entonces ja Pablo ti cho yalaa: —¿Jas bautismoil ja aaji ahuilex ba? —Pues
ja' ni ja jastal huax yaa ja Juan ajyi, xchiye.
4 Ti yala ja Pablo: —Eso sí, ja Juani sc'ulan bautizar ja cristiano cuando
suchi ja sc'ujolei pero yala nia, cuando xch'ac ja yatel ja yeni, ay ma' oj jacuc,
ja' ni ja Jesús ja ma' Cristo ni, ja yen ja ma' tzaubal yuj ja Diosi: Yena ni ja ma'
oja c'uuquexi, xchi nia.

5 Jaxa creyente jumasa cuando yabye ja jas yala ja Pablo, ti c'ulajiye
bautizar yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi.
6 Ja Pablo ti ya cajan ja sc'ab ja ba s'olom ja yenlei jayuj ja Espíritu Santo ti
co jan sbajea. Huaj to snaa sbaje, huane c'umal soc otro abal, pero ja' ni iiji
majan ja stie yuj ja Diosi.
7 Jaxa janec' ay ja yenlei, aye mojan lajchahuane.
8 Oxe ixau juntiro tola vida huax huaj ja Pablo ja ba yiglesia ja judio jumasa
ja tihui jaxa cuando huax och yal ja yabal ja Diosi, jel con gana huax yala. Ja'
ni mero toj sloila jastal oj bob caa jbajtic soc ja Diosi y ti huax ch'ac can jac'an
ja cristiano.
9 Pero ay ma' ch'uuybi juntiro ja sc'ujolei. Mi ni modo huas sc'ana
sc'uuquea. Mi alben ja jas huax yalahue sbaj ja abal it jel tzamal yajc'achil
huan loiltajel yabyei. Pero ja huinique jahui sat ni ja cristiano huax ochye
c'umala, jayuj ja Pablo ti spila sbaja. Yiaj ja creyente jumasa ti huajye ba jun
escuela sbaj jun huinic Tiranno sbiil, jaxa cada c'ac'u ti huas sea ja yabal ja
Diosi. Mi xa huas sea ja ba yiglesia ja smoj judioili.
10 Jach ni sc'ulan chab jabila, jayujil spetzanil ja suinquil ja ba lugar Asia
ch'ac yabye yabalil ja Cajualtic Jesusi. Yabye ja judio jumasa cho yabye ja ma'
mi judiouqui.
11 Jaxa Pablo jitzan milagro bob sc'uluc, pero ja' ni tey soc juntiro ja yip ja
Diosi. Pero tuc ja milagro sc'ulani.
12 Anima quechan huas syama jun mojchilal ja Pablo, ma jun c'uutz, y huax
cho aaji syame ja ma' malo ayi, malan soc ja jahui, huax tojbiye. Jach ni ja ma'
ixtalanubal yuj ja pucuji, huan nix c'ulajiye can librara.
13-14 Pero ay jucuane huinique judio. Ja yenlei chol ni yioje ec' ja yal
hacienda jumasa. Jaxa huinique jahui, smoj'alijel ni sbaje sucuanilea, jaxa
statei Esceva sbiil. Ja Escevai, yena ni sepeil ja pagre jumasa. Ta ay c'a ma'
ixtalanubal yuj ja pucuji, ti huax huaj ya eluque ja jucuane jahui. Jaxa yajni
yilahue ja jas huas sc'ulan ja Pablo, ti huas sc'ana sneb ja yenlei. Ti huax
yalahue yab ja pucuji: —¡Actayic can ja huinic iti! Huax cala huabyex soc ja
sbiil ja Jesús it huas staa ti' ja Pablo, huax yutaje. Malan bi soc oj stae ti' ja
Jesusi, oj bi bob ya eluque ja pucuji.
15 Jaxa yajni sc'ulane probar jun vuelta, ti alji yabye yuj ja pucuj jahui:
—Huan nix naa sbaj ja Jesusi, huax cho jnaa machunc'a ja Pabloi, jaxa
huenlexi, ¿mach ayex ba? xchi ja tan pucuji.
16 Yajni ch'ac yal ja jachuqui, jaxa huinic jau ja ma' ixtalanubal yuj ja
pucuji, ti huaj locan sbaj ja juque huinique jahui. Yixtalaan lec, como jel
juntiro ja yipi. Jaxa yenlei loan ch'ian xta sc'ue ch'ac eluque ajneli, pero naca
yajbele ni leca.
17 Jaxa suinquil ja Efeso - ay judio soc ay ja ma' mi judiouqui - yajni ch'ac
yabye yabalil ja iti, jel och juntiro ja xihuelei. Jel toyubal yujile juntiro ja sbiil
ja Cajualtic Jesusi.
18 Jaxa matic sc'uan yajc'achil ja Cajualtic ja ora jahui, ch'ac yale ja jas malo
huas sc'ulane ajyi soc ja sbrujoilei.
19 Jel ja ma' ja' ni xchol ja ajnaneli. Jaxa yenlei ch'ac yie jan ja slibroe ja it
huax maconi yujile soc ja yajnanele huas sc'ulanei, jaxa ba sti sat ja cristiano
jumasa, ti ch'ac stziquea. Ti sc'ulane tantear janec' stupuhue ja slibroei, iday,
el mojan ciento veinte cinco mil peso.
20 Jayuj ja yabal ja Cajualtiqui, jach ni pucxi ec'a como ilji jastal jel ja yip ja
Diosi.
21 Jaxa ch'ac ec'uc ja cosa jumasa iti, ja Pablo ti jac sc'ujol oj huaj yulata ja
creyente jumasa ja ba Macedonia soc ja ba Acaya. Jaxa mas tzaani, ti bi oj

huajuc ja ba Jerusaleni. Jaxa cuando huax el ja ba Jerusaleni, t'ilan bi ti oj huajuc ja ba Roma.
22 Jayuj ja ora jahui, ti seca chabe ja ma' huan coltanel soc ja yatel ja Diosi, ja' ni ja Timoteo soc ja Erasto. Yenle ni jecjiye ja ba Macedonia, jaxa Pablo ti can jun tiempo ja ba Asia.

Q'ue jun c'umal ja ba Efeso

23 Jaxa c'ac'u jumasa jahui, ti ch'ac q'ueuque jun nihuan c'umal yuj ja ma' huan ochel soc ja yabal ja Diosi.
24 Ja ma' mero snica, ja' ni jun huinic Demetrio. Ja yeni, ja' mero xchol huas sc'ulan yal ch'in naitz ja jastal ja splanta ja templo ja bay ja sdiose Diana. Huas sc'ulan soc plata, como platero nia. Jaxa ma' huax atji soqui, jel ja sganarei.
25 Jaxa tan Demetrio jahui, ti ch'ac stzom ja smoj ateli soc jitzan ja matic mojan yioj sbaje ja yatelei. Ti yalaa: —Huinique, huax naatic ja cateltic huax c'ulantiqui, ja' ni yuj jel xa lec ayotica
26 Pero ja huenlexi, siempre huaxa huilahuex ja tan Pablo ti huan bejyel eq'ue. Huaxa huabyex ja jas huax yala que ja dios jumasa c'ulubali, que mi bi diosuc. Pero jel xa jitzan ja ma' xch'icuneje xa sbaje soqui. Yaujuc to lec quechanuc ja jchonabiltic ja ba Efeso, pero ja iti, spetzanil xa sutanal ja ba lugar Asia huane xa sc'uajel ja tantic cristiano.
27 Ja iti, jel piero juntiro. Ay modo jastal oj ch'ayuc ja jnegociotiqui. ¡Vaya ta lec quechanuqui! Pero ja iti, ja jxeptic nana Diana, huan tox huaj naatic, ch'ay ta snaajel ja stoyjel cujtiqui. Ỹ seguro jach ni, mi ni oj yae caso ja smilagro ja jnihuan diostic Dianai. Naubal lec sbaj ja ba spetzanil ja Asia. ¡Bob ta mi ni june ja cristiano ja ba mundo mi huas snaahue jastal jel ja smilagro ja jdiostiqui!
28 Cuando yabye ja jas yala ja Demetrio, jel q'ue ja scorajaei. Ti och ahuanuquea: —¡Viva nana Diana, yixahualil ja suinquil ja Efeso!
29 Jaxa ba spetzanil ja chonabi, ti xa jom juntiro ja s'olomei. Ay chab huinique ja smoj ja Pablo, Golo sbiil ja juni, jaxa juni, Aristarco. Jaxa yenlei ja' ni suinquil ja Macedonia. Ti yamjiyea. Squichahue och ja ba jun naitz ba huax yaahue junta.
30 Jaxa Pablo huax cho sc'ana ochuc ja yen chomajquili pero ja creyente jumasa scomohue. Mi ya ochuque.
31 Jachuc chaboxe huinique ja ma' ay yatel ja ba Asia. Como yamigo sbaje soc ja Pablo, jayuj secahue razón que mi bi sbejuc oj xch'ic sbaj soc ja jun montón cristiano jahui.
32 Jaxa ba yoj naitz ti tzomanei, lom xta xch'eljiye, pero tuctuquil xta ja jas huax yalahuei. Es huane xta huooljuc pero lom q'uiq'uinal. Ja mero smeranili, jel t'usan ja ma' huas snaahue jas sbej ja stzomonej sbajei.
33 Pero tey jun huinic Alejandro sbiil. Ti alji yab yuj chaboxe huinic jas sbej ja nihuan c'umal jahui. Jaxa Alejandro, ti seca fuerza ja judio jumasa ba oj huaj c'umanuc ja ba sti sat ja cristiano. Yajni ti xa ay ba sti sat ja cristiano ja Alejandro ti sea seña soc ja sc'abi ba oj ch'ajbajuque. Huas sc'ana oj scolta ja Golo soc ja Aristarco.
34 Pero ja cristiano cuando yabye que judio ja Alejandro chomajquili, ti cho och ahuanuquea: —¡Viva nana Diana yixahualil ja suinquil ja Efeso! xchi ja svivailei, pero ahuanel huane.
35 Jaxa ma' secretario ay ja ba chonab jahui, cuando bob ya ch'ajbajuc t'usan ja cristiano, ti yalaa: —Huinique ba Efeso, spetzanil ja cristiano huas snaa que ja jchonabiltic it ba Efeso, tey ba jc'abtic ja stemplo ja jnantic Diana.

Jel nihuan juntiro ja jnantic jahui. Sbactelani ni sbaja. Ti ni coel jan ja ba
satq'uinali.
36 Mi ni ma' oj bob yal que miyuc. Malan soca. Jayuj ch'abananic. Toj la
ajyiyex soc ja jas huaxa c'ulanexi.
37 Porque ja tantic huinique jau aquichahuex jani, mey smule. Mi
huanuque staajel ti' malo ja jdiostiqui.
38 Jaxa Demetrio soc ja smoj ateli, ta huas sc'ana ochuque parte, ja' yatel ay
juez, ay juzgado. Ay modo jastal oj ochuque parte ba sat ja ma' ay yateli. Ta
ay c'a sbej ja jas huanei, oj ni bob yal ja jas huas sc'anahuei.
39 Ta mi c'a sbajuc ja juez oj stojbesi, ti oj jecjuc ja ba yoj juntatiqui, pero a
sc'uluque ja ba toj lequi.
40 Porque ja jas ac'ulanex ja huaanto, ja ma' ay yateli, ay modo jastal oj ya
q'ue jc'ajc'altic. Oj yal que huantic snicjel guerra, jaxa quentiqui, ta huan
c'ax jobji quitic jas sbej ja c'umal iti, ti oj ch'ac cancotic jac'ana. Mi oj naatic
jasunc'a oj caltiqui, xchi ja secretario.
41 Yajni ch'ac yal ja jastal jahui, ti xa ch'acye ja juntaa.

Ja Pablo huaj ba Macedonia soc ja ba Grecia

20

1 Cuando lamxi ja c'umal jahui, ja Pablo ti seca spayjel ja creyente jumasa.
Yajni ch'ac yaa yi razona, ti syamtalaan can ja sc'abea. Ti xa huaj ja Pablo. Ti
stulu ja bej ja ba Macedonia.
2 Ti huaj yulata spetzanil ja lugar jumasa ja ba eq'uel ni eq'ue pero ja' ni
huan yaljel ba mas tzatz oj ajyuc ja creyente jumasa. Ja el ja tihui, ti huaj ba
Grecia.
3 Jaxa ba Grecia ti can oxe ixahua. Cuando chapan xa oj xa huaj soc barco
ja ba Siria, ti yab yabalil que chapubal xa lec yabalil yuj ja judio jumasa jayuj
ti sc'ulan pensar mas lec ti oj cho cumxuc otro vuelta ja ba Macedonia, pero
bejyel ni huaja.
4 Ti stzomo sbaje jun nole lec ba oj smojtaye och ja Pablo ja ba beji. Huaj ja
Sópater sbaj Berea, cho huaj ja Aristarco soc huaj ja Segundo sbaj Tesalónica.
Cho huaj ja Golo sbaj Derbe, soc ja Timoteo, soc jach ni ja Tíquico soc ja
Trófimo. Ja Tíquico soc ja Trófimo ti ni jaquele ba Asiaa.
5 Ti jc'uman jbajticona ba oj xa bob ec'uque bajtan ja chaboxe quermanotic
jahui. Ti xa oj huaj smajlayoticon soc ja Pablo ja ba chonab Troasi.
6 Jaxa quenticoni, canticon ba ti oj caatic ec'uc ja q'uin jau huax looxi ja
pan mey slevaduraili. Ti q'ueticon jun barco ja ba Filiposi, jaxa ba soil c'ac'u
ti jtaaticon ja yenle ja ba Troasi. Ti canticon jpetzanilticon juque c'ac'u ja
tihui.

Ja Pablo huaj yulata ja creyente ja ba Troas

7 Jaxa sbajtanil c'ac'u ja semana, como domingo nia, ti stzomo sbaj ja
creyente jumasa ba oj yae ja cena ja Cajualtiqui, jaxa Pablo ti sea quiticon
ja yabal ja Diosi. Quechan xta ni último acual tey jmocticona. Oj xa ni huajuc
cuando huax el ja c'ac'u, jayuj mi ni modo huax ch'ac ja sloili. Staa snalan
acuali, ti ni huan yaljel cabticon ja yabal ja Diosi.
8 Pero ti ni tzomanoticon ba jun cuarto ba yoxil piso ja ba huan ajlel jitzan
yal candili.
9 Ay jun soltero querem Eutico sbiil, jaxa yeni ti och culan ja ba sti ja
ventana. Pero ja Pablo como jel najat huaj ja sloili, jelxi ja suayel ja soltero
jahui, iday, jun ta repente moq'ui pero toj eq'uel huaj man luum. Ja ba moc'
coni, ja' ni ja sventanail ja ba yoxil pisoa, jayuj chamel xa ni tuljia.

10 Jayuj ti co ja Pablo. Ti huaj chuban ba oj sq'uel leca. Ti stelaa, ti yal yab
ja creyente jumasa: —Mi la xiuyex. Sac'an to, xchi.
11 Ti xa q'ueye q'ue otro vuelta ja ba nalan chaani. Jaxa Pablo ti spila ja
pani, ti jlooticona. Ti cho och stul ja sloila. Man to sacbi ja q'uinali, ti xa ch'ac
jpil jbajticona. Ti xa huaj ja quermanotic Pablo.
12 Jaxa soltero jahui, lec xa ni ay cana, jayuj jel ni jgustoticon cuando jpila
jbajticoni.

Ja Pablo el ja ba Troas, ti huaj ba Mileto

13 Ja quenticoni elticon bajtan. Huajticon soc barco ja ba chonab Asoni
porque jach calaticon soc ja Pablo, que ti oj taa jbajticon ja tihui porque ja
Pablo huas sc'ana oj huaj soc yoc.
14 Cuando ti jtaa jbajticon ja ba chonab Asoni, ti xa q'ue jmocticon ja ba
barco ja Pablo. Ti huajticon ja ba chonab Mitilene.
15 Cuando elticon ja ba chonab jahui, jaxa ba xchabil c'ac'u, ti ecticon ja ba
sti ja lugar Quío, jaxa ba yoxil c'ac'u ti c'oticon ja ba lugar Samosi. Ti jijliticon
ja ba chonab Trogilio, jaxa cuando cho el ja c'ac'u ti cho q'ueticon ja barco.
Ti huajticon ja ba chonab Mileto.
16 Mi cooticon ja ba chonab Efeso como ja Pablo mi xa sc'ana oj ya ec'
tiempo ja ba lugar Asia. Huas sc'ana oj c'ot mas ligero ja ba Jerusaleni porque
jel xa mojan ja q'uin Pentecostesi. Ta ay c'a bi modo, ti bi oj ya ec'uc ja q'uin
ja tihui.

Q'ue ja sloil ja Pablo soc ja anciano ba Efeso

17 Cuando ti to ayticon ba Mileto ja Pablo ti seca spayjel ja anciano jumasa
ja ba iglesia tey ba Efeso.
18 Cuando c'otye ja yenlei, ja Pablo ti yalaa: —Ja huenlexi huan ni xa
naahuex ja jmodo desde ja sbajtanil c'ac'u julyon ja ba Asia.
19 Ti ajyiyon amoquex pero ja' ni yuj ja yatel ja Cajualtiqui. Pero ja ora
jahui, lajan soc paxyon yal untiquil. Jel quila ja huocoli. Jpec'a ni lec ja yaalel
jsata yuj ja jas huas sc'ana sc'uluque qui ja jmojtic judioili. Chapan xa ni lec
cabalil yujile ajyia.
20 Pero anima, mi ni caa can yaljel ja yabal ja Diosi, siquiera oja huilex ja
hua bien ja huenlexi. Cuando huaxa tzoma bajexi, huax huaj cala huabyex
ja yabal ja Diosi y jach ni, huax cho la huajyon ja ba hua najexi.
21 Ja petzanilex, sea judio, sea ja ma' mi judiouqui, como cala jastal oj
suchuc ja hua c'ujolex soc ja Diosi. Ora xa oja c'uuquex ja Cajualtic Jesucristo,
la chiyon nia.
22 Jayuj ja huego oj xa huajcon ja ba Jerusaleni. Jel triste ayon huax cabi.
Mi to nix naa jastal oj ec' cujil ja tihui. Pero lajan soc jel t'ilan huax cab oj
huajcon.
23 Quechan único huax naa, ay bi ba oj aaji ochcon preso. Oj ni quii lec ja
huocola porque jach ni huax yala cab ja Espíritu Santo.
24 Pero spetzanil ja jahui, mi ni huax cham jc'ujola. ¡Ti la chamyona! Ja
jcuerpo mi ni valeuca siquiera ja cateli, oj ch'ac gusto lec. Siquiera oj yab
spetzanil ja cristiano jastal ja syajal sc'ujol ja Diosi, como ja' ni catel yaa qui
ja Cajualtic Jesusa.
25 Jachuc ja huenlexi, ch'ac ni cala huabyex lec jastal huas sc'ulan mandar
ja Dios ja ba jc'ujoltiqui pero huax naa lec mi ni june ja janec' ayex ja huenlexi
oja huilonex otro vuelta.
26 Jayuj huax c'ana cala huabyex ja huego, mi xa quenuc ay jmul huax cabi
27 Porque ch'ac jtaa ti' spetzanil jastal ja spensar ja Diosi. Mi ni jas jnac'a
huilexa.

28 Jayuj huax cala huabyex, ila bajex lec soc talnayic ja quermanotic
jumasa chomajquili porque ja Espíritu Santo ti xa yaunej ba hua c'abex ja
creyente jumasa. Ja yenlei sbaj xa ni ja Cajualtiqui porque ja' ni stupunej
soc ja xchiq'ueli.
29 Cuando huala huajyoni huax naa que ay ma' oj bob jac som ja hua
olomexi pero quechan ba oj sc'an oj xch'ay snaajel ja creyente jumasa. Jach
ni oj huaj jastal jun c'ac'al oq'uil ja it huax jac smil ja cheji pero mi pilan
cristianouc. Huenlex ni junea.
30 Jaxa huenlexi ay ma' oj yal que ja' huan yaljel ja mero smeranili pero
iday, snalan mentira ni ja jas oj sea siquiera ba oj slee ja smoj soc ja mentira
huan yaljeli.
31 Aa jitzan acuidadoex. Moc lom ch'ayuc ac'ujolex ja oxe jabil ti ajyiyon
amoquexi. C'ac'u acual huax caa huilex consejo soc huax cala huabyex ja
yabal ja Diosi hasta que huala ocyon.
32 Jayuj ja huego, quermano jumasa, huax caahuex can ja ba sc'ab ja Diosi.
Moc ch'ay ac'ujolex ja syajal sc'ujol ja Dios amoquexi porque ja yabali, ay ni
yipa ba mas to tzatz oj ajyanic. Huan c'a xa c'uanex meran ja abal iti, oja
huilex que ja' ni oja mojuquex ja ma' yauneje xa sbaje juntiro soc ja Diosi.
33-34 Huan ni xa naahuex que mi jach ta huax taa ja jtaq'uini. Mey xc'ana
ec' ja jc'ui. Huala atjiticon, ti huax taa ja jnesesidaticoni.
35 Jach ni huax cala huabyexa. T'ilan oj atjucotic ba oj coltatic ja ma' ay
snesesida. La jnaatic ja jas yala ja Cajualtic Jesusi: Mas ni jel lec huax yila ja
ma' huax yaa que yuj ja ma' huas sc'ulan recibiri, xchi.
36 Yajni ch'ac yal jachuc ja Pablo, ti co mec'ana. Ti sc'umane ja Dios
spetzanilea.
37 Ch'ac oc'uque spetzanile. Ch'ac syamtalauc ja sc'abei
38 Porque alubal ni yabye que mi xa oj to yile sat otro vuelta ja Pablo jayuj
jel ni triste canye juntiroa. Ti huaj ya eluque can ja bay ja barcoa.

Ja Pablo ti huaj ja ba Jerusaleni

21

1 Cuando caaticon can ja quermanotic jumasa jahui ti xa q'ueticon ja
barcoa. Ti ni huajticon toj ja ba lugar Cos, jaxa ba xchabil c'ac'u, ti c'oticon ja
ba lugar Rodas. Jaxa cho elticon ja tihui, ti huajticon ja ba chonab Pátara,
2 Jaxa ba Pátara ti jtaaticon jun barco ti huajum ja ba Fenicia. Q'ueticon ja
barco jahui ti elticon ja tihui.
3 Cuando huan lec bejyel ja barco, huaj to quilticon, ti can ja yal lugar ba
Chipre ja ba lado surdero jc'abticoni pero ecticon toj. Ti toj c'oticon ja ba
lugar Siria, jaxa ba chonab Tiro, ti cooticon ja tihui, como yaa can carga ja
barco.
4 Jaxa tihui, ti huaj leeticon ja creyente jumasa. Cuando jtaaticoni, ti
canticon juque c'ac'u soc ja yenlei. Ja creyente jumasa ja jahui ti yalahue
yab ja Pablo moc bi lom huajuc ja ba Jerusaleni, como alubal bi yabye yuj ja
Espíritu Santo.
5 Cuando ec' ja juque c'ac'u jahui, ti xa elticona. Spetzanil ja creyente
jumasa soc ja xcheumei, yuntiquilei, huaj ya elcoticon can man ba sti ja
lugari, jaxa ba sti ja mari ti cooticon mec'ana. Jc'umanticon ja Diosi.
6 Ti jc'uman can jbajticona. Ti q'ueticon ja barco jaxa yenlei, ti xa cumxiye
ja ba snajea.
7 Jaxa quenticoni ti xa elticon ja ba chonab Tiro. Ti huajticon soc barco ja
ba chonab Tolemaida, jaxa ba Tolemaida, mi xa ni q'ueticon barco ja elticon
ja tihua. Ti canticon jun c'ac'u soc ja quermanotic ja tihui.

8 Jaxa ba xchabil c'ac'u ja Pablo soc ja ma' tey jmocticoni ti elticon ja tihui.
Ti huajticon ja ba Cesarea ja ba snaj ja Felipe jau ja ma' huas sloilta ec' ja yabal
ja Diosi, ja' ni june ja jucuane jau ja ma' tzaaji ni ba oj atjuc jastal diácono ja
ba yoj iglesia. Ti canticon ja ba snaji.
9 Ja Felipe, ay chane yuntiquil, puro solterae, jaxa yenlei, aluman-Diose
nia.
10 Ti ajyiticon chaboxe c'ac'u ja ba snaj ja Felipe, iday, ti xa c'ot jun
aluman-Dios sbiil Agabo. Ti el jan ja ba Judea ba
11 Oj jac yiloticon. Jaxa cuando ti huan loil jmocticoni, ti sc'ana yi ja sincho
ja Pablo, jaxa soc ja sincho jahui, ti smocho soc xchanil ja yoc sc'abi, ti yalaa:
—Ja Espíritu Santo yala cabi que jach oj mochjuc ja suinquil ja sincho iti ja ba
Jerusaleni yuj ja jmojtic judioil jumasa. Oj bi c'ulajuc endregal ja ba sc'ab ja
tzeil cristiano ja ma' mi judiouqui, xchi ja aluman-Dios Agaboi.
12 Jaxa ch'ac cabticon ja quenticon ja jastal iti soc ja creyente ba Cesarea, ti
calaticon yab leca que moc lom huajuc ja ba Jerusalén ja quermanotic Pablo.
13 Pero ja Pablo ti yalaa: —Mi lom la ocyex. Quechan huax hua tristeax-
uconex. Ja queni puesto ayon mi quechan oj mochjucon. Ta huan c'a la
chamyon, ti la chamyon ja ba Jerusaleni, como ja' ni oj chamcon yuj ja sbiil
ja Cajualtic Jesusi, xchi ja Pablo.
14 Pero como mix c'ocxi cujticon, ti caaticon huajuca: —Pues chican ja
jastal huas sc'ana ja Cajualtiqui, la chiticon.
15 Jayuj ti jchapa jbajticon ba oj huajticon ja ba Jerusalén soc ja Pablo.
16 Ti cho huaj jmocticon chaboxe creyente ja ba Cesarea. Jaxa janec' ay
ja yenlei, ay jun huinic sbaj Chipre sbiil Mnasón. Ja yeni viejo creyente nia,
jayuj yala cabticon que ti bi oj jijlucoticon ja ba snaj ja ba Jerusaleni.

Ja Pablo huaj sc'umuc ja Jacobo

17 Jaxa cuando c'oticon ja ba Jerusaleni, jel gusto sc'ulanoticon recibir ja
quermanotic jumasa ja tihui.
18 Jaxa cuando el ja c'ac'u, ti huajticon soc ja Pablo. Huaj quilticon ja
quermanotic Jacobo soc ja anciano jumasa ti ni aye ja tihui.
19 Ti caaticon yi Diosa, jaxa Pablo ti och xchol spetzanil ja jastic ch'ac
sc'uluc ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi judiouqui, pero ja' ni bi yuj jel nihuan
ja yip ja Diosi.
20 Cuando yabye ja yenlei, ti sc'anahue yi lec stz'acatal ja Diosa. Ti
yalahuea: —Meran, hermano Pablo, pero huaxa naa que ja jmojtic judioili
ay miles ja ma' sc'uane ta nii pero ja yenlei, jel ni bi t'ilan huax yabye que oj
c'uuctic ja smandar ja Moisesi.
21 Pero ja hueni alji bi yabye que ja hueni ja' bi huana seejel yi ja judio
ti culane ba tuctuquil lugari que mi bi oj sc'uluque seguir ja smandar ja
Moisesi. Huan bi xa huala que mi xa sbejuc oj sc'uluque circuncidar ja
yuntiquilei, jaxa jcostumbretiqui, huan bi xa huala oj xch'ay sc'ujole la chi
bi.
22 Jayuj ja huego, ¿jasunc'a mas lec oj c'ultic ba? Porque ja quermanotic
judio jumasa oj ni stzom sbaje cuando xyabye yabalil que julelai.
23 ¿Mi ma mas lec oj c'ultic jachuc? Ja ili ay chanhuane ja quermanotiqui.
Ja yenlei trato ni aye soc ja Diosi pero ay to jas mey sc'ulane.
24 Mas ma lec cax soc ja yenlei. Chican jas huas sc'ulan ja yenlei, cho c'ulan
ja hueni. Cho c'ulan spetzanil ja jastal ja jcostumbretiqui. Mas lec tupu ja
huen ja janec' oj eluc ja sgastoei, jaxa yenlei oj eluc jox ja s'olomei. Ta jach
c'a huaxa c'ulan, ja quermanotic judio jumasa ti oj snaa que mi meranuc ja
jas huax alji abaji. Oj yile que mi huaxa huila menos ja smandar ja Moisesi.

25 Pero ja quermanotic ja ma' mi judiouqui, jecatic ni ja scartaea. Calatic
ni yab que moc lom oj sc'uluque pensar ja cosa jumasa it ja yenlei, quechan
moc lom oj sc'ux ja baq'uet ja it huax yaahue yi ja ba sti sat ja tantic dios
c'ulubali, mi ni ja sbactel ja chante ba mí huax aaji eluc ja xchiq'uel ja cuando
huax milji, soc moc lom oj sloe chic', soc moc lom slola sbaje soc otro ixuc ja
huiniquei, jaxa ixuquei, moc lom slola sbaje soc otro huinic. Jach ni ch'ac
calticon yabye ja ba carta jahui, xchiye.

Yamji ja Pablo ja ba templo

26 Entonces ja Pablo ti huaj soc ja chanhuane huinique jahui, jaxa ba xcha-
bil c'ac'u, ti huaj sc'uluque ja jastal ja scostumbre ja sreligionei. Entonces
ja Pablo ti huaj ja ba templo. Huaj yal jaye to c'ac'u huas sc'ana oj ch'ac
sc'uluque ja smoj jumasa jaxa cuando huax ch'acyei, ti xa bi oj huaj yae can
ja smajtan ja Diosi. Jach huaj yal can ja ba templo.
27 Pero cuando oj xa ch'acuque ja jas huane sc'ulajeli, ja' xa ni ti huax ch'ac
ja juque c'ac'ua, ti julye chaboxe judio suinquil ja Asia. Cuando yilahue tey
ja Pablo ja ba templo, snicjele ta ch'ac huajuque. Ti xa q'ue syame ja Pablo.
28 Ti och ahuanuquea: —Huinique sbaj Israel, coltayoticon ba. Ja' ni ja
tan huinic it ch'ac ta sbejta ec' ba spetzanil ja lugari. Quechan xchol ja huan
yaljel ec' yab ja cristiano que jel bi piero ja smodo ja suinquil ja jlugartiqui,
soc mi xa sbejuc oj c'uuctic ja smandar ja Moisesi, jaxa santo jtemplotic iti,
mi ni bi sbejuc huax yajtatica. Jaxa huego ¿mi ma xihuelauc sbaj ja jas huan
sc'ulajel ja ba yojol ja santo jtemplotic ba? ¡Ti xa ch'ican soc ja tantic griego
jumasa iti! iday, snaj ja Dios ja baye tac, xchiye xta, pero ahuanel.
29 Jach ni yalahue ja jastal iti porque yilahue ni ja Pablo smoj ec' ja Trófimo
ja ba yoj chonabi, como mi judiouc ja yeni. Huax yalahue que ja Pablo, yen
yiaj bi jan ja ba templo ja Trófimo pero iday, mi meranuc. Ja Trófimo mi ni jac
ja ba templo.
30 Jayuj ja cristiano jel nihuan yaahue q'ueuc ja c'umali. Sutanal ja
Jerusaleni, sac ajnel xta ch'ac jacuc ja cristiano. Ti syamahue ja Pablo.
Socohue el ja ba templo, ti slutuhue huego ja puerta jumasa.
31 Huas sc'ana oj smile huego ja Pablo pero ja mero ora jahui, yab yabalil
ja comandante que spetzanil ja jerusaleño jumasa huane bi pleito. Jaxa
comandante jahui, como tey ba sc'ab jitzan lec ja soldado,
32 Jayuj ti stzomo jun nolea soc ti ni ay ja sepeilei. Ti ch'ac huajuque ajnel
ja bay ja cristiano. Huan xta huooljuque sbaj ja Pablo. Jaxa cristiano yajni
yilahue que ti xa ay ja comandante soc ja soldado jumasa, ti xa scomo sbaje
t'usan ja huane smaacjel ja Pablo.
33 Jaxa comandante ti och ocha. Ti syama ja Pablo. Ti seca ba oj mochjuc
can soc chab cadenaa. Ti yalaa: —¿Machunc'a ja huinic it ba? ¿Jasunc'a ja
sc'uluneji? xchi ja comandante.
34 Jaxa cristiano lom xta xch'elji ch'ac q'ueuque. Tuctuquil xta ja jas huax
yalahuei, jaxa comandante mi snaa ba oj smacla porque lom xta xuooljiye,
jayuj ti seca ja ba naitz ja ba huax ajyi ja soldado jumasa.
35 Cuando ti xa aye ba sgradail ja naitz jahui, ja soldado jumasa ti xa
slicahue ja Pablo porque ja cristiano, q'ue ta juntiro ja sc'ajc'alei.
36 Spetzanil ja ma' ti nochanei, xch'eljiye xta: —¡La xa jmiltic, la xa jmiltic!
xchiye xta.

Ja Pablo slea jastal oj scolta sbaj

37 Cuando ti xa ay ba sgradail ja naitz jahui, ja Pablo ti sobo yi ja coman-
dante ja ma' huas sc'ulan mandar ja soldado jumasa: —¿Ay ama modo oj bob
c'umanucon ja queni? xchi ja Pablo. Ti yala ja comandante: —¿Huan ma la
c'umani griego ja huen ba? —Huan, xchi ja Pablo.

38 —¿Mi ma huenuc ja tan egipcianoa ba? Ja tan huinic jahui ay xa t'un
tiempo slea jitzan ja smoji pero quechan ba huan snicjel ec' ja cristiano. Aye
como chane mil ja yenlei pero lajan soc puro tan milhuanum. Ti huax ajyiye
ec' ja ba ch'ayan lugari, xchi ja comandante.
39 Ti yala ja Pablo: —Miyuc, ja queni judioon nia. Ti manxiyon ja ba Tarso.
Mero suinquilon ja Cilicia. C'ulan qui ja hua pavori. Aa qui tiempo ba oj
c'umuc ja cristiano jumasa.
40 Jaxa comandante ti yalaa: —Pues lec, c'uman, xchi. Ja Pablo ti och tec'an
ja ba sgradail ja naitzi. Ti sea ja sc'abi ba oj ch'ajbajuc ja cristiano. Cuando
ch'ajbajiyei, ti c'umani soc ja sc'umal ja judio jumasa, ja' ni ja hebreoi, ti
yalaa:

22

1 —Quermano jumasa, tatjun jumasa, ay jas oj cala huabyex, mi jauc yuj
huax c'ana que oj colta jbaj. Maclayonic ja jas oj cala huabyexi, xchi ja Pablo.
2 Cuando yabye que ja' sc'umal ja yenlei, ja' ni ja c'umal hebreo, ti xch'ababi
xta ch'ac huajuque. Ti xa och c'umanuc mas ja Pabloa. Ti yalaa:
3 —Ja queni judioon nia. Ti manxiyon ja ba Tarso sbaj Cilicia pero ti q'uiyon
ja il ja ba Jerusaleni. Ti ochyon ja ba escuela ja ili. Ja' ni ja jmaestro ja maestro
Gamalieli. Ja queni, ja jastal ja sley ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jach ni jc'ulan
ja quena, pero jel tzatzon. Tzatz ajyiyon soc ja mandari. Desde man q'uiyon
soc spetzanil ja jc'ujol huax c'ana catelta ja Diosi ja jastal ni huanex sc'ulajel
ja huenlex ja huego chomajquili.
4 Ja quen ajyi, huax quixtalaan lec ja ma' huas sc'uan ja Jesucristo, hasta
ay ma' chami porque jel tzatzon juntiro ja quen, jaxa tuqui, huax mochohue.
Huax quiaje ba preso, sea ixuque, huinique.
5 Jaxa nihuan pagre soc ja banquilal cujtiqui, ta huaxa c'anahuex, oj ni
yala huabyexa, porque ja yenlei sc'ulane qui ja carta jumasa ba oj caa yi
ja quermanotic judio ja ba Damasco. Ti huajyon ja tihui porque mix quila
ora oj lee jan ja creyente jumasa. Oj quich jan ja il ja ba Jerusaleni ba oj yie
castigo.

Ja Pablo yala jastal sc'uan ja yeni
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

6 Pero cuando ti ni huajumoni, mojan xa oj c'otcon ja ba Damasco, mojan
culan c'ac'u, huaj to quile, jun ta repente jac jun luz pero ti ni co jan ja ba
satq'uinali. Soybayon huego pero jel tzatz juntiro ja yijlabi.
7 Jaxa queni coyon baan man luum, ti cab jun c'umala: —Saulo, Saulo, ¿jas
lom jel huaxa huixtalaanon ec' ba? xchi ja c'umal jahui.
8 —¿Mach ay ja huen ba Cajual? xcutaj. Ti yala ja yeni: —Quena Jesuson
sbaj Nazareti, ja ma' huaxa huixtalaan eq'ue, xchi.
9 Jaxa jmoj jumasa yilahue ni ja luz jahui pero ja c'umali, mi yabye. Pero
jel xiuye juntiro.
10 Ti cala ja queni: —Cajual, ¿jasunc'a oj c'uluc ba mas lec ba? Ti yala ja
Cajualtiqui: —Q'uean. C'ulan seguir ja hua beji. Cax ja ba Damasco, jaxa
tihui ti oj aljuc ahuab spetzanil ja jas oja c'uluqui, xyutajon.
11 Pero ja ora jahui ja queni mi ni modo huax bob quil q'uinal porque ja
luzi jel tzatz lijpi juntiro, jayuj chechubal xa yiajone ja jmoj jumasa. Jach ni
c'otyon yujile man Damascoa.
12 Jaxa tihui tey jun huinic Ananías sbiil. Ja yeni jel juntiro huas sc'uan ja
smandar ja Moisesi jayuj jel lec huax ilji yuj spetzanil ja jmojtic judioil ba
Damasco.

13 Jaxa Ananiasi ti huaj yilona. Cuando c'oti ti yalaa: —Hermano Saulo, ja huegoi oj xa huil q'uinal otro vuelta, xyutajon. Y meran nia, ja mismo ora jahui, quila q'uinal huego.
14 Ti yala caba: —Ja jDiostic it huax cho sc'uan ja ma' ec' pax ta cujtiqui stzauneja ni desde najate. Oj ni bi anaa jasunc'a huas scana ja yeni. Oj ni bi ahuil ja sat ja yen ja ma' jel toji soc oj cho huab oj c'umanuc soc mismo ja stii
15 Porque oj ni bi ataa ec' ti' ja Cajualtiqui ja ba spetzanil ja cristiano. Oja chol ec' ja jas ahuiluneji soc ja jas ahuabuneji.
16 ¿Jas mas huaxa c'ana? Jayuj ja huego, q'uean. Oja huii ja'. C'uan xa que mi tajneluc ja sbiil ja Cajualtiqui. Oj ni sc'ul perdonar spetzanil ja hua mula, xyutajon ja Ananías jahui.

Ja Pablo yala jastal jecji soc ja ma' mi judiouqui

17 Cuando yajni cumxiyon ja il ba Jerusaleni, ti huajyon ja ba templo ba oj c'umuc ja Diosi. Jaxa cuando ti ayon c'ot ja tihui, ti jnajsatin
18 Ja Cajualtic Jesusi, ti yala caba: —Mas lec Saulo, elan huego ja ba Jerusaleni porque ja ili mi oj c'ulajuc recibir ja jas huaxa huala jbaj ja queni, xyutajon.
19 Ti cala ja queni: —Pero Cajual, ja jmoj judioili huan ni snaahue jbaj. Quena ni huala huajyon ja ba spetzanil ja quiglesiaticoni y cuando huax taa ja ma' huas sc'uan ja hueni, huax mac'a lec, ti huax huaj ch'ique can presoa. Naubalon ni leca.
20 Jaxa yora pec' ja xchiq'uel ja Esteban it ja hua huatjum nii, quechan ni smul ja huas staahua ec' ti' ja hueni, jaxa queni ti ni tec'anon ec' ja tihui. Lajti abal ni ay cujticon jpetzanilticona. Quena ni jtalna can ja sc'ue ja ma' milhuani tac, xcutaj.
21 —Pero anima, cax ja ba najat lequi, pero ja' ni oja lee ec' ja ma' mi judiouqui, xyutajon ja Cajualtiqui, xchi ja Pablo.

Ja Pablo ti aaji ba sc'ab ja comandante

22 Spetzanil ja ch'ac yal ja jastal it ja Pablo, huane smaclajel ja cristiano pero cuando yajni yala que jecji ba oj huajuc soc ja ma' mi judiouqui, ti q'ue ahuanuquea: —¡Milahuic el ja tan huinic jahui! Mi xa ni sbejuc que ti to aya, xchiye xta.
23 Ja cristiano jumasa lom xta xch'eljiye. Huane xa stz'oljel ja sc'abil sc'uei ba oj xa smaq'ue ja Pablo. Huax yiaje ja stz'ubil luumi. Huas sticahue nalan chaan yuj ja scorajaei,
24 Jayuj ja comandante ti yaa orden ba oj aaji och och ja Pablo ja ba yoj naitzi. Ti bi oj jobjuc yi jas sbej ja huan xta huooljuc ja cristiano. —Aahuic yi lec chicote, ti oj quiltic ta oj el sti ja smuli, xchi ja comandante.
25 Pero cuando mochan xa yujile ba oj smaq'uei, ja Pablo ti yal yab ja capitán ja ma' ti tec'an ec' ja tihui: —Ja queni mero suinquilon ja Roma. ¿Sbej ama oja mac'onex? Ja ma' ay yateli mi huax yab sbej jasunc'a ja jmuli, xchi ja Pablo.
26 Jaxa capitani, cuando yab ja jas yala ja Pablo, ti huaj yal yab ja comandante: —Aa cuidado soc ja jas oja c'ul yi ja huinic jahui porque ja yeni, mero bi suinquil ja Roma.
27 Entonces ja comandante ti huaj sob yi ja Pablo: —¿Meran ama suinquila Roma ja hueni? —Meran, xchi ja Pablo.
28 Ti yala ja comandante: —Ja queni jel aay jtupu ja ochyon suinquil romanoili. Ti yala ja Pablo: —Pero ja queni ti ni manxelona.

29 Soc ja jahui, ja ma' huas sc'ana oj smac' ja Pablo, ti ch'ac c'otuque tec'ana.
Jaxa comandante, yajni yab que mero suinquil ba Roma ja Pablo, jel och
xihuel yuj ja smochohue ta.

Ja Pablo ja ba yoj sunta ja judio jumasa

30 Jaxa ba xchabil c'ac'u ja comandante, como huas sc'ana snaa jas sbej ja
scorajae ja judio jumasa, jayuj seca spayjel ja sepeil ja pagre jumasa soc ja
ma' ay yatel yujile ja judio jumasa. Ti ch'ac stzom sbaje ja ba junta. Ti yaahue
el ja scadenail ja yoc sc'ab ja Pablo. Ti yiaje och ja ba junta.

23

1 Ja Pablo ti sq'uela lec spetzanil ja huinique ja ba yoj junta, ti yalaa:
—Quermano jumasa, ja ba sti sat ja Diosi, mey jmul huax cabi.
2 Entonces ja sepeil ja pagre jumasa, Ananías sbiil, ti yal yab ja ma' tey
mojan ja ba stz'eel ja Pablo: —Poctzinic yi ja sti ja jahui, xyutaj.
3 Pero ja Pablo ti yalaa: —Ja hueni ¡toj tan chab cara aya juntiro! ¿Yuj ama
huaxa huala yuj ja ti culana ec' ja tihui, jayuj ti oj hua maacjucona? ¿Jach ama
huax yala ja ley ba? ¡Majla! ¡Oja huil ta mi huenuc oj couc abaj ja iti!
4 Ti yala ja ma' ti tec'an ec' ja tihui: —¿Jaxa yuj ja jach huaxa huala jas sbej
huaxa jac'a yi sti ja nihuan jpagretic sbaj Diosi?
5 Ti yala ja Pablo: —Pues quermano jumasa, mi huax naa que ta yena.
Meran nia jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi que mi oj c'umanucotic sbaj
malo ja ma' ay yatel cujtiqui, xchi ja Pablo.
6 Huaj to yil ja Pablo, ti jac sc'ujol que tey chab c'ole cristiano ja ba yoj
junta. Ja jun c'olei, saduceo, jaxa otro c'olei, fariseo jayuj ti yala, pero tzatz
lec: —Quermano jumasa, ja queni fariseoon nia. Fariseo ni ja jtati soc jach
ni ja stat ja yeni. Huan nix c'uanticon que oj sac-huuc ja ma' huax chami. ¿Ja'
ma jmul ahuujilex ba?
7 Cuando yabye ja jastal yala ja Pablo, entonces ja chab c'ole jahui ti q'ueye
jun c'umal yenle itaa. Soc ja jahui, ti jom ja razón ja ba yoj juntaa
8 Porque ja fariseo jumasa huas sc'uane que ja ma' huax chami oj ni cho
sac-huuquea. Huan ni sc'uane que ay ni yangel ja Diosi. Cuando huax
yilahue jun cosa ba jel tzamal ti huax yalahuea: ¡Sbaj ni ja Dios ja ita! xchiye
pero ja saduceo mi ni ay sbej huax yabyea ja jas huas sc'uane ja fariseo
jumasa.
9 Spetzanil ja huiniquei huane xta ch'eljuc. Ti q'ue tec'an chaboxe ja ma'
huas sea ja smandar ja Moisesi - fariseoe ni ja yenlea. Ti yalahuea: —Ja
huinic iti mi jas sc'ulunej malo. ¡Seguro jecji ni yi yuj ja Diosi! Bob ta meran ni
ja c'umaji yuj june ja ángel sbaj Diosi. Jach c'a ay, jel ni tzamal juntiroa. Ta ay
c'a jas huax c'ulantic yi, oj ni jtaa jmultic ja ba sti sat ja Diosa, xchi ja fariseo
jumasa.
10 Pero mi ni modoa. Mas to yaahue q'ueel juntiro ja c'umali, jaxa
comandante huan xa xihuel como lajan soc oj xa aaji el choc' pedazo ja Pablo,
jayuj ti seca ja soldado ba oj ya eluque jan ja Pablo. Ti bi oj yie och otro vuelta
ja ba yoj naitz ja ba huax ajyi ja soldado jumasa.
11 Jaxa acual jahui ja Pablo, huaj to yile, tey ja Cajualtiqui. Ti alji yaba:
—Pablo, moc lom xihuan. Como jastal ja loiltayon ec' ja ba Jerusaleni, jach
t'ilan oj cho loiltayon ec' ja ba Roma, x'utji.

Chapji yabalil ja Pablo

12 Jaxa ba xchabil c'ac'u ti sc'uman sbaje jun nole lec ja judio jumasa ba
oj smile ja Pablo. Ti yalahuea: —Oj c'a huaj miltic pero mi jas oj cabtic oj

huajtic, mi ni jun cosa jas oj cabtic masan to cuando cham ta can cujtiqui, ti
xa oj jac huaacotic gustoa, xchiye.
13 Jach ni sc'ulane tratoa, jaxa janec' aye ja yenlei, aye mas ja cuarenta
huinique jau xchapuneje yabalil ja Pablo.
14 Ti huajye soc ja sepeil ja pagre jumasa soc ja banquilal jumasa yujilei,
ti yalahuea: —Ja quenticoni trato xa ayticon mi ni oj huaacoticon ta mi c'ax
milaticon ja tan Pablo jahui.
15 Jayuj ja huenlexi, apetzanilex ja janec' ay ni ahuatelexi, c'anahuic yi
pavor ja comandante a sec jan ahuilex ja tan Pablo ja jecheli pero leahuic
lec modo jas oja hualex yabi. Alahuic yabi ay jas yajc'achil ahuabunejex.
Alahuic yab ja comandante: —Quechan oj jobticon yia, utajic. Jaxa quen-
ticoni chapan xta oj ajyucoticon ja ba beji. Ti oj caaticon yia, xchi ja jun nole
judio jahui.
16 Iday, ay jun yal ja yermana ja Pablo ti yab yabalil ja jas huane xchapjel
sbaj ja Pablo. Ti huaj ja ba huax ajyi ja soldado ba oj ch'ac yal yab ja sbanquil
Pablo.
17 Jayuj ja Pablo ti spaya jan june ja capitani. Ti yal yaba: —Iaj och qui ja
querem it ja bay ja comandante. Ay jas huas sc'ana oj yale, x'utji.
18 Jaxa capitani ti yiaj och ja bay ja comandante ja querem jahui, ti yalaa:
—Ja tan presoanum Pablo spayahuon ba oj quii jan ahui ja querem iti. Ay bi
jas oj yala huabi, xchi ja capitani.
19 Jaxa comandante ti xchecha yi ja sc'abi ba oj yii och pilan, ti sobo yia:
—¿Jasunc'a huaxa c'ana hual cabi?
20 Ti yala ja queremi: —Ay jas huax c'ana cala huabi porque ja judio jumasa
slajuneje xa lec, jayuj oj bi jac sc'ana hui que oja jec ja jechel ja Pablo ja
ba suntaei. Oj bi yala huab que ay bi jas yajc'achil yabuneje: Quechan oj
jobticon yia, oj bi yuta.
21 Pero moc ac'uuc porque ay bi mas ja cuarenta huinique oj bi smajla ba
beji. Yaluneje que mi bi jas oj yabye ta mi to bi smilahue ja jbanquil Pabloi. Ja
huego chapane xa nia. Quechan huane smajlajel ta oja jec ja jbanquili, xchi
ja queremi.
22 Jaxa comandante ti xa seca ja querem jahui. Yal yab que mi ni ma' oj yal
yab ja jas jac yal cani.

Ja Pablo jecji ja ba sti sat ja gobierno Felix

23 Ti seca spayjel chabe ja scapitani. Ti yal yabyea: —Cax alahuic yab
huego a xchap sbaj ja dos ciento soldado it ja matic ni huax bejyiye ec' soc
yoquei, jaxa ma' huax q'ueye cahuu, aa cho xchap sbaje setenta ja yenlei,
jaxa janec' ja ma' huas snaa syamjel ja espada, a huajuque dos ciento ja yenle
chomajquili. A eluque a las nueve de la noche ja ili. Ti oj huajuque ja ba
Cesarea.
24 Cho chapahuic chaboxe cahuu ba oj q'ueuc ja Pablo porque huax c'ana
que sac'an oj c'otuc soc mi yajbeluc oj och ja ba sti sat ja gobierno Felixi, xchi
ja comandante.
25 Ti sc'ulan jun carta ba oj sec soc ja yenlei. Jach huax yala ja carta ja jastal
iti:
26 Muy estimado gobernador Felix: Ja queni Claudio Lisiason. Huax jeca
jitzan spatulabil ja hua c'ujoli.
27 Ja judio jumasa ja sbaj ili syamahue ba oj ya ochuc preso ja huinic huax
jeca huii. Huas sc'ana oj smile pero cuando cab yabalil que romano ni ja
yeni, jayuj ca coltajuc yuj ja soldado jumasa.
28 Huax c'ana jnaa jasunc'a ja smuli, jayuj quiaj och ja ba yoj sunta ja judio
jumasa

29 Pero huax yalahue que jel bi huas sc'oco ja sleye ja yenlei. Pero ja queni
mi sbejuc huax cab ba oj smile soc mi ni ba oj ya ochuque preso.
30 Ti cab yabalil que ja judio jumasa huane xchapjel yabalil ja Pablo que oj
smile, jayuj ti huax jeca hui ba hua c'ab ja hueni, jaxa ma' huan sleejel yi ja
smuli, cala ta yabye que oj huajuque ja ba sti ja hua sati, jaxa tihui, huen ni
oja tojbesa. Jayuj huax cala huab spetzanil. Ti oj c'um jbajtica, xchi ja scarta
ja comandante.
31 Entonces ja soldado jumasa ti sc'ulane ja jas alji yabyei. Acual ni yiaje
och ja Pablo. Ti c'otye ba chonab Antípatris.
32 Jaxa cuando el ja c'ac'u ja soldado jumasa jau huax bejyiye ec' soc yoquei,
ti cumxiye ja ba huan nix ajyiyei, jaxa soldado jumasa ja ma' ay scahuuei, ti
huajye soc ja Pablo.
33 Cuando ti xa aye c'ot ja ba Cesarea, ti sc'ulane endregal ja carta jau ja ba
sc'ab ja gobierno, cho sc'ulane endregal ja Pablo.
34 Jaxa gobierno, yajni ch'ac sc'umuc ja carta, ti sobo ba sbaj ja Pablo.
Cuando yab que ti sbaj Cilicia,
35 Ti yalaa: —Cuando huax jac ja ma' huas slea hua muli, ti oj maclayaa,
xyutaj ja Pablo. Ti yaa orden que oj bi lutjuc ba jun cuarto ja ba spalacio ja
rey Herodesi. Oj bi talnajuc lec.

Ja Pablo slea jastal oj scolta sbaj ja ba sti sat ja Felix

24

1 Jaxa ba soil c'ac'u ja Ananías jau ja sepeil ja pagre jumasa ti c'ot ja ba
Cesarea. Ti ni smoj chaboxe ja banquilal jumasa soc jun licenciado sbiil
Tértulo. Ti huajye ja ba sti sat ja gobierno ba oj yal ja smul ja Pablo.
2 Ti xa iiji jan ja Pablo. Jaxa licenciado Tértulo ti och xchol yab ja Felix jastal
ay ja smul ja Pablo. Ti yalaa: —Tz'acatal ja huen señor gobernador. Yuj ja
hueni, lec ayticon. Tzamal laman ayticon. Ja hua mandar huaxa huaa, jel
toj, como jel ni huaxa naaa. Señor Felix, jel tzamal juntiro ja hua huateli.
3 Jpetzanilticon, lec ni huax cabticona, chican ba ayticon ec'a. Huax
caaticon ahui lec tz'acatal.
4 Pero mix c'ana oj ch'ay ja hua tiempo pero ay jas huax c'ana oj cala huabi,
siquiera jutz'in. C'ulan quiticon ja pavori, maclayoticon.
5 Ja tan huinic iti jel piero juntiro ja jas huan sc'ulajel eq'ue. Huan tox huaj
cabticon, tey ba lugar iti, huan tox cho huaj cabticon, cho tey ba lugar iti.
Quechan huax ya yil sbaje condra ja judio jumasa. ¿Sbej ama jas huan ec'
ba? Jun xta jas huas sea soc ja tan huinic jau it el jan ja ba Nazareti. Yena ni
olomal canela.
6 Mi alben ja jas huas sc'ana sc'uluc ja ba yojol ja jtemploticoni, jayuj
jyamaticon. Huax c'ana oj tojbesticon ja jastal ja jleyticoni,
7 Pero ja comandante Lisiasi xch'ica sbaj ja yeni. Fuerza sapa quiticon,
como jel nihuan huax yaa sbaj como huas snaa que tey ba sc'ab spetzanil
ja soldado jumasa.
8 Ti yala cabticona ta jel c'a bi t'ilan oj tojbesticon, oj bi jacoticon amoc.
Jaxa huego, jayuj sbej ni oja job yi ja tan Pablo iti, ti oja huab que meran ja
jas huanon yaljel ahuabi.
9 Jaxa judio jumasa ja ma' ti ni ay ja tihui, jun xta stiei.
10 Jaxa gobierno ti sea yi seña ja Pablo que oj xa c'umanuc ja yen, jayuj
ja Pablo ti xa yalaa: —Lec señor gobernador, jel jgusto oj cala huab ja jas
huanon sc'ulajel ajyi, como huan ni xa naa que ay xa tiempo huena ni huaxa
tojbes ja suinquil ja lugar iti.

11 Ja hueni, bob ta jac ta ni ac'ujola ay to lajchahue c'ac'u ti c'otyon ja ba
Jerusaleni ba ti oj c'uluc ja jas huax c'ulanticon ja ba sti sat ja jDiosticoni.
12 Ja queni, mi ni ma' huanon abal soc, jaxa cristiano ba templo mi jas huax
cala sbaj, soc mi ni ja cristiano ja ba yoj quiglesiaticoni, soc mi ni jas huax
c'ulan yi ja cristiano ba calle.
13 Ja cristiano jumasa iti, mi huas staahue modo jastal oj sc'uluque probar
ta meran ay ja jmuli.
14 Pero oj cala huab ja mero smeranili. Huan nix catelta ja mismo sDios ja
ma' ec' pax ta cujticoni, jaxa abal it yajc'achil sbaj ja ma' el jan ja ba Nazareti,
huan nix c'uana. Jaxa yenlei, jel piero huax yabye porque huax yalahue que
mi xa huax c'uan ja smandar ja Moisesi que mi bi huax c'uan ja slibro ja
aluman-Dios jumasa pero mi meranuc porque huax c'uan spetzanil.
15 Ja sDiose huas sc'uan ja yenlei, ja' ni mismo huax cho jc'uan ja quen
chomajquili. Huax c'uan ja ma' huax chami, t'ilan oj cho sac-huuc, sea lec,
ma malo.
16 Jayuj ja queni, huax c'ulan fuerza que mi oj lee jmul soc ja Diosi soc mi
ni ja cristiano.
17 Ay xa chaboxe jabil huanon bejyel ec' ja ba otro lugar jumasa, ti cho
cumxiyon ja ba jlugari ba oj caa jlimosna. Jex c'anc'oni huax cab que ay jas
oj caa yi ja Diosi.
18 Jach huanon sc'ulajel ja ba templo, ti yilahuon chaboxe jmoj judioili ja
sbaj Asia. Pero ja ora jahui, quechan ni pavor ch'ac jc'uluc ja jastal ni ja
jcostumbreticoni huax tojbes jbajticon ja ba sti sat ja Diosi. Pero mey jitzan
cristiano. Mi ni ma' och c'umal jbaj ja ora jahui.
19 Pero ja ma' yilahuon ja ora jahui, sbej ni oj jacuc ja yenlea. Ta ay c'a jas
jc'ulani, oj ni yale ja yenlea.
20 Pero ja huinique jumasa iti, quechan yilahuone cuando ti ajyiyon ja ba
yoj sunta ja judio jumasa. Ta ay c'a jas cala ja ora jahui, a yale huego ja yenle
ba.
21 Eso sí, ay jas cala t'usan. Cala que huax c'uan que oj to sac-huuc ja ma'
huax chami. Ti jobo yilea: ¿Ja' ma jmul ja iti? xcutaje.
22 Yajni ch'ac yab ja jastal it ja gobierno Felixi, ti yalaa: —Jijlanic, ti to oj cho
jtojbestic otro c'ac'u. Cuando xac ja comandante Lisiasi, oj job yi jastal ay ja
hua pleitoexi, xyutaj ja cristiano jumasa. Jach sc'ulan ja Felix como yabunej
xa lec ja abal it yajc'achil huane sc'uajel ja cristiano.
23 Jayuj ti yal yab ja capitán que oj yaa can ja ba preso ja Pablo, pero aahuic
ochuc ja yamigo jumasa ba oj ochuque loil soc ba oj aajuc yi ja jas huas
sc'ulan nesesitari.
24 Ti ec' chaboxe c'ac'ua. Ti cho c'ot ja Felix ja tihui soc ja xcheum Drusilai.
Ja xcheumi, judia nia. Ti seca spayjel ja Pablo ba oj jac yal ja jastal huas sc'uan
ja Jesucristo.
25 Jaxa Pablo jel aay ja jas yala ja ora jahui. Yala que sbej oj ajyucotic toj.
Staa ti' ja jcuerpotiqui, que mi bi oj jelxucotic soc, cho yala jastal oj cho caatic
cuenta ja último c'ac'u. Cuando ch'ac yab ja jastal it ja gobierno Felixi jel och
juntiro ja xihueli. Ti yalaa: —Tz'acatal, cax xa. Cuando ay jtiempo otro c'ac'u,
ti oj cho jpayaa, xchi.
26 Como ja yeni, quechan huan smajlajel ta ay modo oj aajuc yi taq'uin yuj
ja Pablo, ti oj ya huaj librea, jayuj jitzan vuelta ni spaya ba oj lolanuc soca.
27 Chab jabil ni ec' ja jastal jahua, entonces ja Felix ti xa aaji eluc ja yatel
gobiernoili. Syama can ja yatel jun huinic sbiil Porcio Festo. Como ja Felixi,
jel sgusto oj can soc lec ja judio jumasa, jayuj mi ya eluc ja ba preso ja Pablo.

Ja Pablo iiji och ja ba sti sat ja Festo

25

1 Jaxa Festo ti huaj ja ba Cesarea ba oj sc'ul recibir ja yatel gobiernoili, jaxa
ec' ja yoxil c'ac'u, ti huaj ja ba Jerusalén.
2 Jaxa tihui ja sepeil ja pagre jumasa soc ja judio ja ma' mas nihuan ja
yatelei, ti ochye parte soc ja gobierno Festo. Ch'ac ni huaj yale yab ja jastal ja
smul ja Pablo.
3 Ti sc'anahue yi jun nihuan pavora ta mi oj bob sec spayjel ja Pablo oj jacuc
ja ba Jerusaleni, como chapan xa ni yujile ja yenle ti oj smile ja ba beji.
4 Pero ja Festo ti yalaa: —¿Pero jas sbej? Ja yeni ti ni lutan c'ot preso ja ba
Cesarea, jaxa queni huax c'ulan pensar ti oj huajcon ja c'ac'u jumasa iti.
5 Ja huenlex ja ma' sbej ni oja tojbesexi, t'ilan oj huajanic jmoc ja ba
Cesarea, jaxa huinic jahui, ta meran c'a ay ja smuli, ti oja tojbes abajex soc ja
tihui, xchi ja Festo.
6 Ja Festo ti ajyi mojan lajune c'ac'u ja ba Jerusaleni, ti cumxi ja ba Cesarea.
Jaxa ba xchabil c'ac'u, ti huaj ja ba juzgado, ti seca spayjel ja Pablo,
7 Jaxa cuando och ja tihui, huaj to yile, ti xa saculcul ec' ja judio suinquil ja
Jerusaleni. Ti och xchole ja jastal ay ja smul ja Pablo pero ja jas ch'ac yalei,
nihuan mulal juntiro sleahue yi. Pero mey sprobare, ti ta huax ch'ac jom
yabalea.
8 Entonces ja Pablo, ti cho och c'umanuc ja yena. Ti yalaa: —Ja queni,
mi huanucon pleito soc ja sley ja judio jumasa, soc mi jas huax cala sbaj ja
jtemploticoni, soc mey xtaa ti' malo ja jgobiernotic ja ba Roma, xchi ja Pablo.
9 Pero ja gobierno Festo, como huas sc'ana oj can soc lec ja judio jumasa,
jayuj ti sobo yi ja Pablo: —¿Huan ama xa c'ana ti oj tojbes abajex ja ba
Jerusalén ja huen Pablo?
10 Ti yala ja Pablo: —Ja queni mi sbejuc huax cabi porque ti xa ayon ja ba
hua c'abi, jaxa hueni ti ni aya ba sc'ab ja jgobiernotic ja ba Roma. Sbej ni
huen oja tojbeson ja ili. ¡Pero suinquilon ja Roma ja quen tac! Como ja jmoj
judioili mi ni ay jmul soca. Huan nix cho anaa ja huen chomajquili.
11 Ta meran c'a jel nihuan ja jmul yujilei entonces bob ta sbej ni oj
chamcona. Mi ni oj bob jcolta jbaja. Oj ni chamcona. Pero ta puro c'a mentira
ja jas huax yalahue jbaj ja yenlei, mi ni modo oj bob ahuaon ja ba sc'ab ja
yenlei. Huax c'ana que ja' mismo ja jgobiernotic ja ba Roma oj stojbeson,
xchi ja Pablo.
12 Ja Festo cuando ch'ac yab ja jas yala ja Pablo, ti yiaj yabal ja smoj jumasa.
Ti yalaa: —Entonces ja hueni huaxa c'ana huajan ja ba sti sat ja jgobiernotic
ja ba Roma ta jachuqui. Pues caax, x'utji ja Pablo.

Ja Pablo iiji och ja ba sti sat ja rey Agripa

13 Ti ec' chaboxe c'ac'ua. Ti huaj ja ba Cesarea ja rey Agripa soc ja Berenice
ja xcheumi. Ja' huaj yulataye ja Festo.
14 Como tejc'ajiye chaboxe c'ac'u ja tihui, jayuj ja Festo ti yal yabye ja jastal
ay ja Pablo: —Tey jun huinic ja ili. Yen to ya och can preso ja Felixi.
15 Jaxa cuando huajyon ja ba Jerusaleni, ja sepeil ja pagre jumasa soc ja
banquilal jumasa yujile ja judio ti och yale cab jastal ay ja smul ja Pablo.
Huas sc'ana que oj caa permiso ba oj xch'aye snaajel.
16 Pero ja queni cal yab que mi jachucuc ja jleytic ja quentic ja romanoo-
tiqui. Mi jleyuctic ba oj caatic miljuc jun cristiano ta mi c'ax jac ja ma' huan
sleejel ja smuli. ¿Jastal oj bob scolta sbaj ja ma' huan leejel ja smul ba? Jach
ni cal yabyea.
17 Jayuj ja cuando julye ja judio jumasa ja ili, mi ca ec' mas tiempo, jayuj
ja el ja c'ac'u ja ba xchabil c'ac'u ti huaj tojbese ja ba juzgado. Jeca spayjel ja
Pablo.

18 Jaxa scondra jumasa, ja smul huas sleahue yi, jel tuc cabi. Mi jachucuc
como jastal huax c'ulan pensar ajyi ja queni.
19 Quechan huas staahue ti' ja sreligionei. Ay bi jun Jesús cham ta, jaxa
Pablo huan bi yaljel que sac'an bi.
20 Ja queni mix naa jas oj c'uluc soc ja cosa jahui, ti jobo yi ja Pablo ta huas
sc'ana oj huaj tojbesjuc ja ba Jerusaleni.
21 Pero ja yeni sc'ana que oj bi tojbesjuc ja ba sat ja gobierno Augusto, jayuj
cala que oj cho aaji och can ja ba preso masan to huax cala oj jec ja ba sti sat
ja gobierno, xchi ja Festo.
22 Ti yala ja rey Agripa: —Pero ja queni huax c'ana oj cab jastal ay ja huinic
jahui. —Pues lec, ti xa macla ja jecheli, xchi ja Festo.
23 Yajni el ja c'ac'u ja rey Agripa soc ja xcheum Berenice ti huajye ja ba jun
cuarto pero xpocholjiye xta och soc ja sc'uei. Tzatzjele lec ochye. Jaxa ba
spatic ja yenlei, ti nochane och spetzanil ja sepeil ja soldado soc ja ma' ay
yatele ja ba chonab jahui. Jaxa Festo ti seca spayjel ja Pablo.
24 Cuando c'oti, ti yala ja Festo: —Rey Agripa, apetzanilex ja janec' ti
tzomanex ja ili, ti xa ay ba sti ja hua satex ja huinic iti. Jitzan ja judio jumasa
jac yale cab jasunc'a ja smul ja huinic iti. Cuando ti ayon ja ba Jerusalén,
yalahue cabi. Cuando cumxiyon ja il ba Cesarea, cho jacye. El ta jgana
porque quechan huax jac yale cabi que t'ilan bi oj chamuc.
25 Pero ja queni lajan soc mi sbejuc huax cab oj chamuc. Como yen mismo
sc'ana oj jecjuc ja ba sti sat ja gobierno Augusto, jayuj ti xa oj jec ja tihui.
26 Pero como t'ilan oj jec yi jun juun ja señor gobierno, pero como mix naa
jas oj tz'ijba ja juun jahui, jayuj jeca spayjel ja ba sti asatex ja huenlexi. Pero
ja huen, rey Agripa, huax quiaj lec ja huabal. Yajni xch'ac ajob yi, ti oja hual
cab jastal oj bob jtz'ijba ja jcarta.
27 Mi c'a, quechan c'a jboboil oj jec jun presoanum y mi oj bob cal jas sbej
ja smuli.

Ja Pablo ch'ac yal jastal ay ja ba sti sat ja rey Agripa

26

1 Entonces ja rey Agripa ti yal yab ja Pablo: —¿Ay ama jas oj bob oja hual
cabi? Ja Pablo ti sacha ja sc'abi, ti c'umania:
2 —Ay nia, señor rey Agripa porque ja judio jumasa jel ja jas huax yalahue
jbaji, jaxa quen ja huego huax c'ana cala huab ja mero smeranili.
3 Como ja hueni huan ni xa naa jastal ja jcostumbreticoni ja janec' judiooti-
coni. Ja huabunej ni lec jastal jel ni huala ochticon c'umal yuj ja jas ni huax
c'uanticoni. Jayuj huax cala huab ta oj bob ahuaa hua pasensia, maclayon
ahuile.

Ja Pablo yala jastal ay ajyi cuando mi to suchi ja sc'ujoli

4 Spetzanil ja judio jumasa huan ni snaahue jbaja desde jch'inil. Huan ni
snaahue jbaj cuando ti ajyiyon ja ba jlugari soc cho huan ni snaahue jbaj
cuando ti huajyon ja ba Jerusaleni.
5 Ja yenlei huan ni snaahuea - oj bob yale ta huas sc'anahuei, que desde
jsolteroil, ochyon fariseoil, iday, ja fariseo, mas jel tzatz ay juntiro soc ja
jreligionticoni.
6 Jaxa huego, spavor ja yenlei, jayuj ti ayon ja ba sti ja hua satexi. Ja' mero
jmul yujile, yuj ja huax cala que oj to sac-huuc ja ma' huax chamyei, como
jach ni alji yabye ja ma' ec' pax ta cujticon yuj ja Diosi.
7 Spetzanil ja lajchauc'ole jau ja sbaj Israeli, huanticon ni smajlajel jas ora
oj c'ot smeranil ja jastal yala can ja Dios que oj ni sac-huuc ja cristiano. Como

jach alji yabyea, jayuj c'ac'u acual huala cooticon mec'an ja ba sti sat ja Diosi.
Huax cateltaticon ja Diosi. Señor rey Agripa, ja queni ja' ni huanon smajlajel
jas ora oj c'ot smeranil ja jahui, jayuj jach ni huax c'uanticona, iday, ja jmoj
judioili, ja mero jmul yujile.
8 ¿Mi ma xa c'uan ja huenlex ba, que ja Diosi oj ni ya sac-huuc ja ma' huax
chami?

Ja Pablo yala jastal huax yixtalaan ja creyente ajyi

9 Jach ni ja quen ajyi. Mix bob cab ja sbiil ja Jesús sbaj Nazaret. Cuando
huax cabi, jel huax q'ue jcoraja. Mix naa jas oj c'ul yi.
10 Jaxa ba Jerusaleni, quixtalaane ni leca. Hasta jc'ana yi permiso ja sepeil
ja pagre jumasa ba oj ca ochuque preso jitzan ja creyente jumasa, jaxa
cuando huax miljiye, ti ni ayon ja queni.
11 Mi na' jaye vuelta caa yi lec castigo siquiera ba oj yae can ja Jesús jahui.
Jach ni jc'ulan ja ba spetzanil ja quiglesiaticoni. Jel coraja quilahue juntiro.
Cuando huax nutzjiye ja ba otro lugari, ti nochanon ec' soquea.

Ja Pablo yala jastal sc'uan ja yeni
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

12 Pero jun vuelta ti huajumon ja ba Damasco pero jecubalon ni yujile ja
sepeil ja pagre jumasa. Ay ni yauneje qui jun juun ba oj bob jyam ja creyente
jumasa.
13 Pero señor rey, ja ba nalan beji como mojan culan c'ac'u, ti quila co jan
jun luz ja ba satq'uinali, pero huax lijpi juntiro. Ch'ac soybayoticon ja janec'
jmoj jbajticoni. Eso sí, leman ja c'ac'u pero ja luz iti, mas jel tzatz lijpi.
14 Ch'ac ya mocoticon man luum. Ti cab jun c'umala, jaxa c'umal jahui,
ja' ni ja jc'umalticon hebreo: Saulo, Saulo, ¿jasyuj huaxa huixtalaanon eq'ui?
Ja hueni lajana soc ja c'ac'al toro cuando mi to c'ajyeluc soc ja staq'uinil sni
cubo. Huen ta ni huaxa yajbes abaj atuch'ila, xchi ja c'umali.
15 Ti cala ja queni: ¿Mach aya huen ba Cajual? Jaxa Cajualtiqui ti yalaa:
Quena ni ja Jesusoni. Quena ni huaxa huixtalaanon eq'ui.
16 Pero ja huego, q'uean tec'an porque ja hueni, jayuj huana yabjel ja
jc'umali porque oj ni ahuateltayon ec'a. Oj ni ochan testigoil ja jas huana
yiljel ja huego pero mi quechanuca. Ay to jas jitzan oja huil eq'ue oj c'uluqui.
Ja jahui, oj ni ch'ac ahual ec'a.
17 Oj c'uluca librar ja ba sc'ab ja judio jumasa soc jach ni ja ba sc'ab ja ma'
mi judiouqui porque ja huego oj jeca ba oj huajan soc ja ma' mi judiouqui,
xyutajon.
18 Oj huajan soc ja yenlei ba oja jam yi mas ja satei ba mi xa oj bejyuque
ja ba q'uiq'uinali, ba ti xa oj bejyuque ja ba luzi. Oj eluque libre ja ba sc'ab
ja Satanasi. Oj ajyuque ja ba sc'ab ja Diosi. Oj sc'uucone ja queni. Oj ni
c'ulajuque perdonar ja smulea. Oj ni ochuque cuenta soc ja ma' ch'ayubal
xa ja smulei. Jach ni yala caba.

Ja Pablo sc'uan ja jas ch'ac yili

19 Jayuj jc'uan ni ja quena, señor rey Agripa, como ti ni co jan ja ba
satq'uinal ja c'umal jahui.
20 Jayuj ja mero bajtani, ti huajyon ja ba Damasco. Ti mero och jchol ja
yabal ja Dios ja tihui. Ti cho huaj cal ja ba Jerusaleni, jaxa mas tzaani, ti
huajyon ja ba sutanal ja lugar Judea. Cho jloilta yabye ja ma' mi judiouqui.
Huax cal yabye que a suchuc ja sc'ujolei, a cumxuque soc ja Diosi. Ta huan
c'a stucbes ja smodoei, oj yil ja cristiano que huax tucbi meran ja spensarei.
21 Jach ni huax cala ec' yabyea. Ja' ni mero yuj syamahuone ja judio jumasa
ja ba templo. Huas sc'ana oj smilone.

22 Pero como jel huas scoltayon ja Diosi, jayuj mi ni cumxiyon ja ba jpatica.
Oj ni cal yab ja ma' mero snihuaquili soc oj cho cal yab ja ma' jel ch'in huax
ilji. Ja jastal yala ja aluman-Dios jumasa ja ba najatei soc ja Moisesi, ja' ni
huanon yaljel ec' ja queni.
23 Yalahue nia, ja Cristo t'ilan ni bi oj yii ja huocola. T'ilan ni bi oj chamuca
pero oj ni sac-huuca. Bajtan bi oj sac-huuc ja yeni, ti xa bi oj loiltajuc ec' ja
ba spetzanil ja lugari. Oj bi aljuc yab ja jmoj judioili soc jach ni ja ma' mi
judiouqui.

Ja Pablo fuerza huan soc ja Agripa ba oj och creyenteil

24 Cuando ch'ac yal ja jastal it ja Pablo, ja Festo ti yalaa: —Ja huen Pablo,
loco xa aya. ¡Jelxi ta ja hua huestudio! xchi ja Festo, pero tzatz lec yala.
25 Ja Pablo ti yalaa: —Pero señor gobierno Festo, ja jas huax cala, razón nia.
Mero smeranil nia. Mi loco ayucon.
26 Lec yuj ja tey ja rey Agripa. Ja yeni huan ni snaa lec ja jas huanon yaljeli,
jayuj soc spetzanil ja jc'ujol huanon xcholjel ja ba sti ja hua satexi. Huan nix
naa que huas snaa spetzanil ja iti porque ja iti, mi nac'ul abaluc, como mi ni
huax bob nacxuca.
27 Jaxa huen rey Agripa, ¿mi ma huaxa c'uan ja jas yalahue can ja
aluman-Dios jumasa ba? ¡Seguro huan ni xa c'uana!
28 Ja rey Agripa ti yalaa: —Pablo, ¡como jel ja jas huaxa huala, mi naben
ta mi huan tox huaj na', ochyon ta creyenteil amoc porque jel ja jas huaxa
huala tac!
29 —Stz'acatal xa ni lec ja Diosi ta huan c'a la och meran yen, y ¡sc'an to
Dios mi quechanuc ja hueni! Siquiera spetzanil ja ma' huane smaclajel ja jas
huanon yaljeli. Porque ja queni, ja' ni mero huanon sleejel ja jmoja pero mi
huax c'ana oj och scadenaile ja jastal ayon ja quen ja huego.
30 Yajni ch'ac yal jachuc ja Pablo, ti q'ue ja reyi soc ja gobierno Festo soc ja
Berenice. Spetzanil ja matic culan eq'ue ch'ac q'ueuque tec'an
31 Ti huajye ja ba otro cuarto ba oj sc'um sbaje lec. Ti yalahuea: —Ja huinic
iti, mi ni jun sbej oj chamuc porque mey smul. Mi ni jun sbej que ti lutan ba
preso, xchiye.
32 Ja rey Agripa ti yal yab ja gobierno Festo: —Mi c'a yen mismo sc'ana
huajuc ja ba sat ja gobierno Augusto, sbej ni oja sijpuc ajyi, xchi.

Ja Pablo jecji ba Roma

27

1 Cuando yalahue que oj xa jecjuc ja ba Roma sbaj Italia, ja Pablo soc ja
smoj presoanumili ti c'ulajiye endregal ja ba sc'ab jun capitán sbiil Julio. Ja
yení huas sc'ulan mandar jun nole soldado jaxa soldado jumasa jahui, ja' ni
yioje ja sbiil ja Augusto ja it ja ma' mero gobierno ay ba Roma.
2 Ti q'ueticon jun barco ja sbaj chonab Adramitio. Ti bi oj huajuc ja
ba chonab jumasa ja ba Asia. Cho ti ni ay jmocticon ja Aristarco it sbaj
Tesalónica, jun chonab sbaj lugar Macedonia.
3 Ja ba xchabil c'ac'u ti c'oticon ja ba chonab Sidón, jaxa tihui jel tzamal
ja jas sc'ulan ja capitán Julio. Stalna syaujulal ja Pablo ba oj sc'ul bestar ja
yamigo jumasa, jaxa yamigo jumasa jel ni huax c'ulaji yi pavora.
4 Jaxa cuando elticon ja ba Sidoni, ti cho huajticon soc barco. Ti caaticon
can ja yal lugar Chipre ja ba lado surdero jc'abticoni como ja iq'ui ti jacum ja
ba lado sti jsaticoni.

5 Cuando huan bejyel ja barco jau ba q'ueeloticoni, jaxa quenticoni ti quilaticon can ja lugar ba Cilicia soc ja lugar ba Panfilia. Ti c'oticon ba chonab Mira, jaxa chonab jahui, ja' ni sbaj ja lugar Licia.

6 Ja tihui ja capitani ti staa jun barco sbaj Alejandría. Ti bi huajum ja ba Italia ja ba mojan stz'eel ja Roma, jayuj ti ya q'uecoticon ja ba barco jahui.

7 Jitzan ni c'ac'u bejyiticona. Tacal tacal ni huajticona. Jel huocol c'oticon ja ba sti ja Gnido. Como ti to ni jacum ja ic' ja ba sti jsaticoni, ti ecticon ja ba sti ja lugar Salmoni. Ti quiajticon vuelta ja ba jun yal lugar Creta sbiil.

8 Jel huocol juntiro ecticon ja ba sti ja lugar jumasa jahui porque jel najat, pero c'oticon ba jun lugar sbiil Buenos Puertos. Mojan yioj sbaj soc ja ba chonab Lasea.

9 Jel xa jch'ayaticon ta ja tiempo pero ja ora iti, je xa xihuel ja sbaj huax bejyi ja barco ja ba yoj jai porque jel xa mojan ja tiempo oj jacuc ja iq'ui.

10 Jayuj ti yala ja Pablo: —Huinique, ja huego lajan soc jel oj quiitic juntiro ja viaje iti. Ay modo jastal oj ch'ay cujtic ja barco soc ja scarga, jaxa quentiqui, ¡saber ta mi oj ni chamcotica!

11 Pero ja scapitan ja barco mi yaa yi caso ja jas yala ja Pablo. Ja' och yii yabal ja ma' huas syama ja barco soc ja ma' huan sc'ulajel mandar ja ba barco jahui.

12 Ja lugar jau ba yaahue tec'an ja barco, cuando jel tzatz ja iq'ui, jel ni ja peligroa. Jayuj spetzanile huax yalahue que mas bi lec oj eluque ja tihui. Bob ta bi oj c'otuque ja ba Fenice, ja' ni jun lugar ba Creta ja ba huax yaahue tec'an ja sbarcoei porque ja tihui, mi ni bi huax ec' tzatz ja ic'a. Ta huan c'a bix c'otye ja tihui, ti bi oj smajlaye oj ec'uc ja stiempo ja iq'ui.

Ja jastal ajyi ja tzatzal ic' ja ba mari

13 Cuando jach to huane sc'ulajel pensari, huaj to cabticon, ti jac jun ic'a ja ba jpaticticoni pero ja ic' jahui, jel ni tzamal jaca. Ti yalahuea: —Ja huego lajan soc ay modo jastal oj c'otcotic. Ti xa cho och ya bejyuc ja barco pero ti bejyiye ba mojan sti ja lugar Creta.

14 Jaxa cuando huan lec bejyel ja barco, jun ta repente cho jac jun tzatzal ic' lec. Ti jac ja ba sti jsaticoni, jaxa ic' jahui, noreste sbiil yujile.

15 Pero jel tzatz juntiro. Huas slica ja barco. Mi ni modo huax bob bejyucoticon yuj ja ic' jahui. Jayuj jc'an moc jc'anticon, ti cho cumxiticon ja ba jpaticticoni.

16 Jayuj ti huajticon ja ba spatic jun yal ch'in lugar sbiil Clauda, jaxa tihui, mi mero jel tzatzuc huax ec' ja iq'ui. Pero como ay jun yal ch'in barco jocan yuj ja nihuan barco ti q'ueeloticoni, jayuj jc'ulanticon pensar oj licticon q'ue ja ba yoj nihuan barco. Pero jel huocol q'ue cujticon.

17 Cuando q'ue ta cujticoni, ti yiaje ja tolan lazo jumasa ti xa stz'alahue lec ja stz'eel stz'eel ja barco jahui. Jaxa tihui, mojan xa quiojticon jun lugar sbiil Sirte. Pero huane xihuel, como jel ni ja jijcab ja ba sti ja jai, jayuj yaahue couc ja nihuan c'uutz jau huax ya bejyuc ja barco ja ba huas smaca ja iq'ui. Quechan pavor co ja c'uutz jahui, jaxa barco ti huaj jaa. Ja quenticoni, mi xa ay modo jastal oj bob jcolta jbajticoni.

18 Jaxa ba xchabil c'ac'u, jel to ni tzatz ay juntiro ja iq'ui, jayuj ti sipahue co ba yoj ja' ja carga tey ba yojol ja barco.

19 Jaxa ba yoxil c'ac'u, spetzanil ja steil ja barco ja ba mas ali, ch'ac caaticon eluc. Jipaticon can ja ba yoj ja'.

20 Mi na' jaye c'ac'u musan juntiro ja satq'uinali. Mi ni t'un huax lemxi ja c'ac'u, jaxa acuali, mi ni jun c'anal quilaticon. Quechan puro ic'. Lom xta xuui huax jaqui. Calaticon jpetzanilticon que ti oj chamcoticon can ja tihui.

21 Ay xa jitzan c'ac'u mi ni ma' huax huaa cujticona. Ja Pablo ti q'ue tec'an
ja ba jnalanticoni, ti yalaa: —Huinique, q'uelahuilex. Mi ahuaahuonex caso.
Cala huabyex que oj cancotic ja ba Creta. Mi c'a, jel oj quiitic ja huocoli,
xcutajex nia.
22 Jayuj ja huego, tzatzalc'ujolan abajex. Mi ni ma' oj cham cujtica. Ja
barco, sí, oj ni ch'ayuca.
23 Porque ja acuale sea qui sbaj jun ángel, ja' ni seca qui ja Dios ja it ma'
huax c'uani, ja' ni ja ma' huanon yateltajel ja huego.
24 Ja ángel jahui ti yala caba: —Pablo, mi lom la xihui porque t'ilan oja c'ul
abaj presentar ja ba sti sat ja gobierno ba Roma. Yuj ja hueni jayuj ja Diosi oj
sc'ul librar spetzanil ja hua moj jumasa ja ba barco, xyutajon ja angeli.
25 Jayuj, huinique, mi la xiuyex. Huax c'uan ja Diosi. Ja jas jac yal cab ja
angeli, oj ni c'ot smeranila.
26 Eso sí, ay modo oj ni cancotic ja ba nalan beji pero oj ni bob elcotic c'ot
ja ba taquin lugara, xchi ja Pablo ja ora jahui.
27 Ay xa chab semana ti huanticon bejyel soc barco. Ti xa ayticon ja ba
jun ja' sbiil Adria. Cuando och ja acuali, ti cho jac otro vuelta ja iq'ui, pero
jel tzatz juntiro, jaxa barco huax licji, huax cho mucji. Mojan nalan acual ja
marinero jumasa ti snaahue que mojan xa ay sti ja jai.
28 Ti sbisahue janec' to xchaanil ja ja' ja bayei. Treinta seis metro to bi.
Ti cho bejyiticon otro jun maq'ue masa. Ti cho sbisahuea. Ti cho yilahuea,
veinte siete metro xta.
29 Huane xa xihuel repente oj staa sbaj soc ja ton ja barcoi, jayuj ti huajye
ja ba stop ja barco. Ti yaahue co chane nihuac taq'uin ba jel al, mochan soc
lazo, ba mi oj bob bejyuc mas ja barco. Mix yilahue ora oj eluc ja c'ac'u. Jel
huane pensar juntiro.
30 Pero ja marinero jumasa huas sc'ana quechan yenle oj eluque libre ja
ba nihuan barco. Oj bi couque ja bay ja yal ch'in barco, ja' ba oj yaa can mas
najat ja nihuac taq'uin ja sti ja barco cosaque mi bi oj bob snic sbaj mas ja
barco. Pero ja mero spensarei, ja' bi cuando ti xa aye ja ba yal ch'in barco
jahui, ti xa bi oj bob spaque ajnel soca.
31 Pero ja Pablo ti huaj yal yab ja capitani soc ja soldado jumasa: —Ta huan
c'ax huajye ja yenlei, ja huenlexi ay modo jastal oj ch'ac chamanic ja ili, xchi.
32 Jayuj ja soldado jumasa ti huaj sc'utze ja slazoil ja yal barco. Gana
sipahue siquiera moc ma' oj eluc.
33 Cuando sacbi ja q'uinali ja Pablo ti yalaa: —Ja huego la xa huaacotic
porque ay xa chab semana mi ni huala huaatica soc mi ni huax och ja
juayeltica.
34 C'ulanic ja pavori. Huaanic t'usan porque jel ni t'ilana. Mi c'a, ¿jastal oj
bob jcolta jbajtic ba? Porque mi ni ma' oj cham cujtica. Mi ni june ja stzotzil
ja j'olomtiqui oj ch'ayuc.
35 Ja Pablo ti syama jun pan. Ti och sc'an yi stz'acatal ja Dios ja ba sti sat
spetzanil ja yenlei. Ti spila yilea. Ti och huauca.
36 Cuando yilahue huan huael ja Pablo, ti cujlaji t'usan ja sc'ujolea. Ti cho
och huauc ja yenle chomajquila.
37 Jpetzanilticon ja janec' ayticon ja ba barco, dos ciento setenta seis.
38 Cuando ch'ac huaaticoni, ja yenlei ti ch'ac sipe can ba ja' ja trigo ja it tey
ba yoj barco ba mas oj yoopjuc ja yalal ja barco.

Ja jastal jom ja barco

39 Cuando el ja c'ac'u ja marinero jumasa ti yilahue ja luumi pero mi
snaahue jas lugaril. Pero yilahue que jel tzamal xojan ja jai soc ja ba sti ja

ja' jahui, jel lajan ja luumi. Ti sc'uman sbaje ta oj bob yujile oj huaj ochuc ja barco ja tihui.

40 Ti sc'utzuhue ja slazoil ja nihuac staq'uinil ja barco. Ti sipahue can ja ba yoj jai. Ti syopese ja smaniqueta ja barco ja ba huax maconi ba huax yaahue yi vuelta ja barco. Jaxa ba sti sat ja barco ti ya q'ueuque ja nihuan c'uutz huax maconi huax bejyi ja barco. Tacal tacal huaj och soc ja iq'ui.

41 Jel ni tzamal huane huajel ajyia, iday, jun ta repente ti huaj ch'ican ja ba huas staa sbaj chab ja' ba huax jaqui soc huax huaji, jayuj huaj to snaa sbaje, can tz'apan ja barco ba yoj jijcabi. Ja sti sat ja barco tz'apan lec tzatz cani. Mi xa ni modo xbob nijcuc yujilea, jaxa lado ba stopi, huan xta spuctzin sbaj ja jai. Ch'ac el pedazo ja barco.

42 Ja soldado jumasa huas sc'ana oj ch'ac smil spetzanil ja presoanumi ba mi oj bob eluque ajnel soc noxel

43 Pero comjiye yuj ja scapitanei. Ja yeni mi huas sc'ana oj chamuc ja Pablo. Ti yaa ordena: —¡Ja ma' huas snaa noxeli, jipa bajex ja ba yoj jai! ¡Elanic ja ba sti jai!

44 Ta mi c'a xa naahuex, ¡iajic ja aq'uintei, chican jas teil huaxa taahuex ja ba spedazoil ja barco! xchi ja capitani. Jach ni ch'ac eluque c'ot sac'an jpetzanilticon ja ba sti ja jai.

Ja Pablo ti ajyi ja ba yal lugar ja ba Malta

28

1 Cuando ch'ac ta elcoticon c'ot jpetzanilticon sac'ani, ti alji cabticon que Malta sbiil ja yal lugar jahui.

2 Ja suinquil ja lugar jahui, jel lec yilahuoticon juntiro. Ti ya q'ueuque jun nihuan c'ac' lec ba oj c'atnucoticon, como huanticon q'uitc'onel yuj ja chee, como jel ni cho huan ja jaa.

3 Ja Pablo ti stzomo jan t'usan ja si' ba taquini. Ti ya ochuc ja ba yoj c'aq'ui. Cuando huan ochel yujili, huaj to yile, ti el jan jun mal chan ja ba si' jahui, como yab ja sq'uixnal ja c'aq'ui. Ti jac tz'olan ja ba sc'ab ja Pablo, ti sc'uxua.

4 Ja suinquil ja yal lugar jahui, cuando yilahue ti quenubal ja sc'ab ja Pablo, ti och yal sbajea: —Ja huinic iti bob ta milhuanel. Eso sí, el jan sac'an ja ba yoj mari pero ja Diosi oj ni yaa yi ja scastigoa. T'ilan ni oj chamuca, xchiye xta.

5 Pero ja Pablo stzijun ja sc'ab ja ba yoj c'aq'ui ti co ba yoj c'ac' ja tan chani. Mi ni jas sc'ulana.

6 Spetzanile huane smajlajel que ta oj sitz'uc ja sc'abi, jaxa tuqui huax yalahue que jun ta repente oj moc' luum ja Pablo. Oj ni bi chamuca. Pero iday, cuando yilahue mi ni jas huas sc'ulani, ti yalahuea: —Ja iti, bob ta dios, xchiye.

7 Jaxa mojan ja bayoticoni, tey ja sluum ja sepeil ja yal lugar jahui, Publio sbiil. Ja yeni slocohuoticon ja ba snaji. Oxe c'ac'u ti ajyiticon ja tihui. Jel lec yilahuoticon.

8 Jaxa stat ja Publio baan eq'ue. Jel ja sc'ajc'ali, cho ay yioj sintería. Ja Pablo ti huaj yile. Sc'uman ja Dios yuj ja yeni, ti ya cajan ja sc'ab ja ba scuerpo, iday, huaj to yabi, lec xa ay.

9 Jaxa ma' yab yabilal ja iti, ti ch'ac jacuque ja ma' malo ay ja ba sutanal ja yal lugar jahui. Ch'ac ni tojbuque spetzanilea.

10 Jel ni lec juntiro ja smodoei. Jel tzamal ja jas sc'ulan quiticoni. Jayuj cuando oj xa elcoticon soc ja barco, ch'ac yaa quiticon spetzanil ja jnesesidaticon ja ba beji.

Ja Pablo c'ot ja ba Roma

11 Pero como ja ba yal lugar jahui, oxe ixau ni ti canticona. Cho ti ajyi jun
barcoa. Ja suinquil ja barco jahui, ja' huane smajlajel oj ec'uc ja stiempo ja
iq'ui. Jaxa cuando el ja barco, ti huajticon soca. Sbaj ni Alejandría ja barcoi,
jaxa sbaj scostilla ja barcoi, ti pac'an ec' ja sdibujoil ja c'ulubal diosi. Ja juni,
Cástor sbiil, jaxa juni, Pólux.
12 Ti c'oticon ja ba chonab Siracusa. Oxe c'ac'u ajyiticon ja tihui.
13 Cuando elticon ja tihui, ti bejyiticon ba mojan sti ja jai. Ti c'oticon ja ba
chonab Regio. Ja ba xchabil c'ac'u ti jac jun ic' ja ba lado jpatiticoni, jaxa ba
yoxil c'ac'u ti c'oticon ja ba chonab Puteoli.
14 Ja ba chonab jahui ti jtaaticon chaboxe quermanotiqui. Ti slocohuoticon
ja ba snajei, jayuj ti canticon jun semana soc ja yenlei. Jaxa cuando elticon
ja tihui, ti xa huajticon man ba Roma.
15 Ja quermanotic tey ba Roma yabye yabalil que ti xa huajumoticon ja
tihui, jayuj ti xa jac staoticon ba nalan bej. Ti to jac staoticon ja ba jun lugar
Foro de Apio sbiil, jaxa tuc quermanotiqui ti cho staahuoticon ja ba lugar
Tres Tabernas. Jaxa Pablo cuando yila, ti sc'ana yi stz'acatal ja Diosi. Jel
juntiro ja sgusto.
16 Cuando ti c'oticon ja ba Roma, ja capitani ti sc'ulan endregal ja pre-
soanum jumasa. Yaa ba sc'ab ja sepeil ja soldado jumasa ja tihui pero ja
Pablo ti aaji ba jun naitz. Quechan ti talnanubal yuj jun soldado.

Ja Pablo sloilta ja yabal ja Dios ja ba Roma

17 Yajni ec' oxe c'ac'u ja Pablo ti seca spayjel spetzanil ja judio ja matic ay
yatel ja ba yiglesia ja judio jumasa ja ba Roma. Yajni ch'ac ta staa sbaje,
ti xa yala ja Pablo: —Quermano jumasa, ja queni mi jas jc'ulan yile ja
jmojtic judioili soc mey xc'oco ja scostumbre ja ma' ec' pax ta cujtiqui pero
iday, yaahuone ja ba sc'ab ja romano jumasa ja ba Jerusaleni, jaxa yenlei,
slutuhuone ba preso.
18 Cuando ti huajyon ja ba sti sat ja ma' ay yateli, yajni yabye ja jas cala,
huas sc'ana oj sijpucone como mi bi sbejuc huax yabye oj chamcon.
19 Pero ja jmojtic judioili, jel c'aq'ue, jayuj ja queni ti cala que oj jac
tojbesjucon ja ba sti sat ja gobierno sbaj ili. Eso sí, ja yenlei jel coraja huax
yilahuone, pero ja queni, mi ni t'usan ay jpleito soque huax cabi.
20 Jayuj jeca payjelex ja huenlexi. Huax c'ana oj quil ja hua satexi, oj
c'umuquex. Ja quentiqui israeleñootic nia. Ay ni jun snihuanil jc'ujoltica ay
to ni jas oj quiltica. Ja' ni mero sbej, jayuj q'uelahuilex jastal ay ja jcadenail
yujile tac.
21 Ti yala ja yenlei: —Ja quenticoni, mi ni t'un huax cabticon ja jastal iti. Mi
ni june ja ma' tey ba Judea huas seca quiticon carta soc mi ni june ja jmojtic
judioil ja ma' huax c'otye ja tihui, ¡mi huas staahua ti' malo ja huen tac!
22 Pero jel gusto oj maclaticon ja jas huaxa c'ana oja hual cabticoni. Huax
naaticon que ba spetzanil parte coraja huax iljiye ja ma' huas sc'uan ja
yajc'achil abal iti, xchiye.
23 Ti sc'uman sbaje jas c'ac'uil oj cho jacuque otro vuelta, jaxa c'ac'u
yalahuei, jitzan cristiano ni staa sbajea. Ti stzomo sbaje ja ba naitz ja bay
ja Pablo. Jaxa Pablo, desde sacbel q'ue ja sloili, masan och ja c'ac'u, pero ja'
ni ja sloil ja jastal oj bob c'ulajucotic mandar yuj ja Diosi. Yala jastal iti ba oj
bob yabye slugaril que ja Jesusi, ja' ni ja Cristo huane smajlajeli, como ja' ni
huan sq'ueljel ja smandar ja Moisesi soc ja slibro ja aluman-Dios jumasa.
24 Ay ni ma' sc'uan ja jas yala ja Pablo, soc ay ma' miyuc.

25 Tuctuquil ja spensare ja ora jahui, jayuj ti elye ja tihui. Cuando yila ja
Pablo que huan xa stulu sbaje, ti yalaa: —Meran ni ja jas yala ja Espíritu Santo
ja yora yiaj majan ja sti ja Isaiasi, jaxa ma' ec' pax ta cujtiqui, alji ni yabyea:
26 Cax al yab ja cristiano jumasa iti que tola vida oj smaclaye pero mi oj
sc'uluque entender. Xchabil ja sate ti oj ajyuc botan, pero lom nia. Mi
oj yile q'uinal.
27 Porque ja sc'ujolei, jel xa ch'uuy ch'ac ta huajuc. Eso sí, huax yabye q'uinal,
pero toj eq'uel huax ec' ba otro lado. Gana huas smacahue ja satei ba
mi oj yile. Ay xchiquine pero mix yabye q'uinal. Mi huax yaa sc'ujole.
Mi xa huax jacye jmoc ba oj ca aajuc tojbuque.
Huan ni xa naahuex que jach ni huax yala ja suun ja Isaiasi.
28 Lec ay, ja huego ti c'ot tic'an ja c'ac'u ja ba ja huenlexi. Ja huego, ja ma'
mi judiouqui oj ni yabye slugarila. Oj ni bob c'ulajuque librar ja yenle yuj ja
Diosi.
29 Yajni ch'ac yal jachuc ja Pablo, ti huajye ja judio jumasa. Ti och bul-
bunuque sbaj ja Pablo.
30 Ja Pablo ti can chab jabil ja ba naitz jau huan stupeli. Chican ja ma' huax
huaj ilhuanuqui, jel gusto huax yila ja Pablo.
31 Tola vida ja' ni huan sloiltajel ja jastal oj bob caa jbajtic ba oj sc'ulucotic
mandar ja Diosi soc ja' ni mero huan seejel ja jastal ay ja Cajualtic Jesucristoi.
Libre juntiro ay huax yala ja yabal ja Diosi. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Romanos
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Roma Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Roma

1 Lec ay quermano jumasa, quena Pablooni, ja' ni yatjumon ja Jesucristo.
Stzaunejon ba oj huajcon jastal jecubanumil. Oj bi caa jbaj oj loilta ec' ja abal
it jel tzamali, ja' ni sbaj ja Diosi.
2 Ja abal iti, taubal ni tia yuj ja aluman-Dios jumasa ja najate lequi, como ti
ni tz'ijbanubal can ja ba yabal ja Diosi.
3 Ja' ni huas staa ti' ja jastal ja yunin ja Diosi. Ja yeni ti manxi ja ba yintil ja
rey Davidi
4 Jaxa mas tzaani, cham nia. Pero cho aaji ni sac-huuca, jayuj ti ilji que jel
ja yipi, cho ilji ni que mi ni jun smul aya, como ja' ni mero yunin ja Dios ja
Cajualtic Jesucristoi.
5 Stz'acatal ja yeni, jel lec juntiro jmoc, jayuj ya ochcon secabanumil ba
oj secon ja ba spetzanil ja mundo cosaque ja cristiano oj bob snae jastal oj
sc'uuque ja sbiil ja Jesucristo.
6 Y jachuc ja huenlex chomajquili, ja c'uanex nia. Ja Diosi sleahuex ba oj
cho sbajuquex ja Jesucristoi.
7 Huax jeca spatulabil ac'ujolex apetzanil ja janec' ti ayex ja ba Roma. Jel
yaj xyabyex ja Diosi, jayuj sleahuex ba oj sbajuquex. Sc'an to Dios, oja naex
jastal jel ja syajal sc'ujol amoquexi soc laman oj ajyanic porque jach ni huas
sc'ana jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo.

Ja Pablo sc'ana oj huajuc ba Roma

8 Pero bajtan huax c'ana cala huabyex, stz'acatal lec ja Jesucristo, cho
stz'acatal ja Diosi yuj apetzanil ahuenlexi. Ja ba spetzanil ja lugari huala
taajiyex ti' yuj ja huanex xa ni sc'uajel ja Diosi.
9 Ja queni, soc spetzanil ja jc'ujoli, huanon yateltajel ja Diosi. Huanon
sloiltajel ec' ja yabal it jel tzamal ja sbaj ja yunini. Ja Diosi huas snaa que
tola vida huax c'uman yuj ja huenlexi.
10 Huanon sc'anjel yi, ta jach c'a huas sc'ana ja yeni, oj xa c'otuc ja c'ac'u oj
huaj quilex, ta ay c'a modo.
11 Jel jgana juntiro oj huaj quil ja hua satexi porque huax c'ana coltayex ba
oja c'uluquex recibir ja jas oj yaa huilex ja Espíritu Santo ba mas jel tzatz oj
huajanic ja ba sti sat ja Diosi.
12 Jachuc, oj caa jbajtic nihuanc'ujol cuando huax quilahuex jastal huaxa
c'uanexi y oj cho huilex jastal huax c'uan ja quen chomajquili.
13 Quermano jumasa, huax c'ana oja naex mi na' jaye vuelta huax c'ana
huaj quilex pero man ora, lajan soc mi ni huax aaji huajcona. Jel jgana oj
huaj loilta ja yabal ja Dios ba oj bob quil sat ja atel ja ba yojol ja huenlexi ja
jastal quilunej ja ba otro lugar soc ja hua mojex ja janec' ja huenlex ja ma' mi
judiouquexi
14 Porque lajan soc ay jel huax cab soc spetzanil ja cristiano, sea ja ma' ay
lec yescuela ma mi ni t'un ocheluc escuela, sea ja ma' jel nihuan huax yaa
sbaji ma ja ma' jel ch'in huax ilji. Jel t'ilan huax cab oj loilta yabye ja yabal ja
Diosi.
15 Jachuc ja huenlex ja ma' ti ayex ja ba Roma, mi xax quila ora oj loilta
huabyex ja yabal ja Diosi.

Ay yip ja yabal ja Diosi.

16 Porque ja abal it jel tzamali, mi ni t'un huala q'uixhuiyon ja huax cala
como ja' ni ja yabal ja Diosi. Ay yip ba oj sc'ul librar spetzanil ja ma' huas
sc'uani. Ja mero bajtani, alji ni yabye ja cristiano jmoj judioil jumasa, jaxa
huego huane xa ni yabjel spetzanil ja cristiano jumasa.
17 Ja abal iti huas sea quitic jastal oj bob ajyucotic toj ja ba sti sat ja Diosi ja
cuando huax c'uantic ja yeni. Ata huab jas huax yala ja yabal ja Dios tac:
Ja ma' huas sc'uani, toj bi oj ajyuc ja ba sti sat ja Diosi. Jachuc, oj ni bi staa ja
svida ba mas leca.
¡Jach ni huax yala taca!

Jel ja smul ja cristiano

18 Pero ja ma' mi huas sc'ulan caso ja Diosi, huax naatic lec que ja Dios
tey ba satq'uinali huax ya couc ja scastigo sbaj ja yenlei, como toj malo ja
sc'ujolei. Mi sc'ana oj abxuc ja smeranili.
19 Iday, huan ni snaahue leca que ay jun Dios. ¡Pero Dios ni ja ma' ya jac
sc'ujole que ay ni jun Diosa!
20 Porque desde cujlaji ja satq'uinali, huan ni snaa ja cristiano que ay jun
nihuan Dios. Huax naaxi ja iti porque ti ni huax ilxi ja jas sc'ulan cani. Jayuj
mi ni modo oj yale que mi huas snaahue.
21 Huan ni snaahue que ja' ni yuj ja Diosa pero anima, mi ni huax yaahue
casoa. Mi ni huax yaahue yi stz'acatala. Toj bobo ni ay ja spensarea.
22 Pero iday, huas stoyo sbaje que jel huas snaahue. Pero ja mero smeranili,
mi ni jas huas snaahuea.
23 Ti huax yaahue can jun lado ja Dios ba sac'an huax ijlabani. Ja' huajel
sc'ujole soc ja sdiose c'ulubali, chican jasunc'a ja splanta ja sdiosei. Ay ba oj
slaj ja cristiano, soc ay ba yalchan, soc ay ba chante, soc ay ba oj slaj ja chan
it huax bitz'itz'i eq'ue.
24 Jayuj ja Diosi yaa ta huaj suelto ja cristiano ba oj bob sc'uluque ja jas jex
c'anc'oni xyabyei. ¡Q'uixhuel ja sbaj ja jastal huas sc'ulan soc ja scuerpoei!
25 Pero ja' ni scastigoe yuj ja mi ni huas sc'anahue ja smeranil ja sbaj Diosi.
Ja' huajel sc'ujole puro mentira. Huax cooye mec'an ja ba sti sat ja jastic
sc'ulunej ni can ja Diosi, jaxa yen mismo ja Diosi, mi ni huax yaahue casoa.
Iday, sbej ni oj caatic yi stz'acatal ja Dios tola vida. ¡Aleluya!
26 Jayuj ja Diosi ya huajuque suelto ja cristiano ba oj sc'uluque ja jas jex
c'anc'oni ja scuerpoei. Hasta ja ixuquei, mi xa huas sc'ana nupanuque soc ja
huiniqui. Mi alben ja jastal huas slea ja smul soc ja smoj ixuquili.
27 Jachuc ja huiniquei, mi xa huas sc'ana slee ja xcheumei. Ja' t'ilan huax
yab huas slea ja smoj huiniquili. ¡Q'uixhuel ja sbaj jastal huax yiaj sbaje smoj
huiniquil sbajei! Hasta ja smodoei huax tucbi juntiro. Pero sbej ni jach ay ja
scastigoea como mi ni sbejuc ja jastal huax yiaj sbajei.
28 Como mi ni huas sc'ana sc'uuque ja Diosi, jayuj aaji huajuque suelto ba
oj sc'uluque pensar ja jas jel piero. Mi alben ja jas huas sc'ulanei.
29 Toj malo juntiro huajel ja spensarei. Puro ni piero ja jas huas sc'ulanei.
Toj ilc'ujolanel ja sgustoei. Coraja huax yila sbaje. Envidioso aye. Huas smila
sbaje. Puro pleito aye. Huas slola sbaje. Spatic huax yiaj sbaje. Huax yutaj
sbaje ec' spatique.
30 Huax xchono yabalil sbaje. Coraja xta huax yilahue ja Diosi. Huax yutaj
sbaje. Huas stoyo sbaje. Jel nihuan huas sc'ana oj iljuque. Quechan huajel
ja spensare ja jas yajc'achil oj sc'uluque ba malo. Mi huas sc'uan ja yabal ja
snan statei.
31 Toj boboe juntiro. Mi huax c'ot smeranil ja jas huax yalahuei. Mey syajal
ja sc'ujolei. Mi huas stalna ja syaujulal ja smojei.

32 Iday, huas snaahue lec ja jas huax yala ja Diosi que ja ma' huas sc'ulan
jachuqui, oj ni bi ch'ay snaajela. Pero anima, huan ni sc'ulanea. Jaxa cuando
huax yilahue jach huas sc'ulan ja smoje chomajquili, jel sgustoe juntiro.

Ja Diosi huax yaa castigo ja ba smeranili

2

1 Ja cuando huaxa huabyex ja jastal iti, ti oja hualexa: ¡A, jel piero ja jas
huas sc'ulan ja cristiano jumasa jahui! oj chianic. ¡Pero majlayic! Eso sí,
huaxa hualahuex jel piero ja jas huas sc'ulan ja tuqui, iday, ¿jaxa huenlex
ba? ¿Huan ma xa hualahuex que meyuc amulex ja huenlex chomajquili?
2 Huan nix naatic que sbej ni oj yaa yi castigo ja Dios ja ma' huas slea ja
smul ja jachuqui.
3 Pero jachuc ja huenlex chomajquili, ¡huanex ni sleejel ja hua mulex tac!
Iday, huanex yaljel que jel piero ja jastal huas slea ja smul ja tuqui. ¿Yuj ama
xa hualahuex ta mi oja huiex castigo ja huenlex chomajquil ba?
4 Iday, huaxa huala: Mi oj yaa qui castigo ja Diosi. Jel lec juntiro jmoc tac,
la chi. Jel ja yahuanta, jel huax yaa spasensia, la chi. Eso sí, jel ni lec juntiro
jmoctic ja Diosa, jayuj huax yaa quitic tiempo ba oj suchuc ja jc'ujoltiqui.
5 Pero ja huenlex cristiano jumasa, ¡jel ch'uuy juntiro ja hua c'ujolexi! Mi
ni modo huaxa c'ana oj suchuc ja hua c'ujolexi. ¡Majlayic, ti oja huilex ta mi oj
c'otuc ja c'ac'u oj q'ueuc ja scoraja ja Diosi! ¿Yuj ama huaxa hualahuex que
mi sbejuc ni oj yaa huilex castigo ja Diosa?
6 Spetzanil ja cristiano oj ni chicnajuc ja yatelea, ti oj sc'uluque recibir ja
jas oj aajuc yile yuj ja Diosi, sea lec ma sea malo.
7 Eso sí, ja cristiano ja ma' huas sc'ana oj ya nihuanbuc ja sbiil ja Diosi, tola
vida huax yaahue yi stz'acatal, huas snaahue que oj ni ajyuque sac'anile tola
vidaa, ja yenlei tola vida huane sc'ulajel ja ba lequi. Ja Diosi oj ni yaa yile ja
sac'anile jahui.
8 Pero ja ma' mix c'ocxi soc mi ni huas sc'uane ja smeranili, puro malo
huajel sc'ujole, ja c'ac'u jahui, oj ni aajuc yile ja scastigoei porque yaahue
ta ni q'ueuc ja scoraja ja Diosi.
9 ¡Jel ni oj yie ja huocola, pero meran! Mi loiltajneluc ja huocol jahui.
Spetzanil ja ma' jel malo ja jas sc'ulanei, con todo judio, mi ni ma' oj el libre
ja c'ac'u jahui.
10 Pero ja ma' huan sleejel ba lequi, oj ni aaji lijpuc ja ora jahua. Oj toyjuque
lec yuj ja Diosi. Laman juntiro oj ajyuque, sea judio, sea ja ma' mi judiouc
11 Porque ja Diosi, jun xta yabal huax yilahuotic jpetzaniltic.
12 Eso sí, meran ni ja cristiano ja ma' mi ni jas huas snaahue ja smandar
ja Moisesi, oj ni ch'ay snaajela, como slea ni ja smulea. Pero ja c'ac'u jahui,
ja Diosi mi ni oj sob jasyuj ja mi sc'uane ja smandar ja Moisesi, como mi ni
snaahuea. Pero ja ma' tey ba sc'ab ja smandar ja Moisesi, iday, huan ni slea
ja smula, jaxa Diosi, oj ni aajuc yile ja scastigoea como huan ni snaahue ja
jas huax yala ja mandar jumasa.
13 Mi xa hualahuex que ta quechan jel toj ja ma' huas snaa ja smandar ja
Moisesi. ¡Miyuc! Ja' ni ja ma' huas sc'ulan merani. Ja jau jumasa, ja' ni lec
huax yila ja Diosa.
14 Q'uelahuil ja ma' mi judiouqui. Mi jas huas snaahue ja smandar ja
Moisesi. Pero ay ma' huax yab ja ba sc'ujoli mi lecuc sc'ulajel ja cosa malo y
mi ni huas sc'ulanea. Eso sí, meran mi teyuc ba sc'ab ja smandar ja Moisesi,
pero tey ba sc'ujole ja jas huas sc'ana ja Diosi.

15 Cuando huax ilji que jel tojei, yuj ni huas sc'ulane ja jas ti xta t'aban ba
sc'ujole ja jastal huas sc'ana ja Diosi. Huax jac sc'ujole cuando huane sc'ulajel
lec, huax cho jac sc'ujole cuando huane sc'ulajel malo. Ti huax yalahuea: Mi
ni lecuc ja jas jc'ulana, xchiye. Mi c'a, oj yale: Lec ja jas jc'ulani, oj chiuque.
16 Jaxa c'ac'u jau oj caatic yi cuenta ja Diosi, ja Cristo Jesusi oj ya chicnajuc
spetzanil ja jas nac'an ay ja ba sc'ujol ja cristiano. Ti oj yal ta lec ma mi lecuc
ja jas sc'ulanei. Jach ni huax yala ja abal it jel tzamal huanon sloiltajel ec' tac.

Ja judio jumasa soc ja smandar ja Moisesi

17 Pero ja huenlex ja janec' judioexi ti huaxa hualahuexa: Ja quenticoni,
judiooticon nia. Ja smandar ja Moisesi, ja' ni mero snihuanil jc'ujolticona, la
chiyex. Jel xa toya bajex que huaxa naahuex sbaj ja Dios merani.
18 Huaxa naahuex jasunc'a huas sc'ana. Je xa c'ulanex gusto ja ba mas
lequi como jeeji ta ni huilex ja jas huax yala ja smandar ja Moisesi.
19 Huaxa hualahuex que oj bob ajeex yi ja sbej ja ma' mutz'an ja satei, jaxa
ma' tey ba yoj q'uiq'uinali, huaxa c'ana jeex yi ja luzi.
20 Huaxa c'anahuex oja huaa yi consejo ja ma' jel bobo. Oja jeex yi ja
ma' mi jas huas snaahuei porque huaxa hualahuex que huaxa naahuex ja
smeranili, como ti ni ay ba hua c'abex ja smandar ja Moisesi.
21 Ja huenlexi huaxa jeahuex yi ja tuqui ba oj sc'uuque ja yabal ja Diosi,
pero ja huenlex ba, mi ni huaxa c'ulanex ja jas huax yala ja yabal ja Dios
tac. Huaxa hualahuex yab ja tuqui que mi sbejuc huax elc'aniye, iday, ¿jaxa
huenlex ba? ¿Jastal lec huala elc'aniyex ba?
22 Mi lom xa lea otro ja hua cheumexi, la chiyex. ¿Jaxa huenlex ba? ¿Mi ma
huaxa cheumanex ja otro ixuque ba? ¡Ba miyuca! Eso sí, mix bob ahuilex
ja c'ulubal dios jumasa pero iday, ja ba mero sacjachjach ec' ja dios jumasa
jahui, ti huala ochyex ja elc'aneli.
23 Meran, je xa toya bajex que ay ahuiojex ja smandar ja Moisesi, pero huan
ni xa c'ocohuex leca. ¡Huax hua ch'inbuquex ja sbiil ja Diosi!
24 Jach ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosa que ja ma' mi judiouqui, jel piero
huax yab ja sbiil ja Diosi, pero ja' ni yuj ja hua mul ja huenlexi. ¡Jach ni huax
yala taca!
25 Eso sí, huala c'ulajiyex circuncidar. Jel ni lec yena ta huan c'a xa c'uanex
ja smandar ja Moisesi. Pero ta mi c'a xa c'uanex, lajan soc mi ni c'ulajiyex
circuncidara.
26 Jach ni ta ay c'a jun huinic mi circuncidado ayuc, pero ta huas sc'uan ja
smandar ja Moisesi, ¿mi ma oj yal ja Dios que lajan soc circuncidado ni ay
ba?
27 Meran nia, ja ba scuerpoei, mi circuncidado ayuque, pero toj ni aye soc
ja mandara. Jayuj ja huenlex ja janec' tey ba hua c'abex ja mandar jastal
tz'ijbanubal cani, ¡jel ni ajul abajex oj huajanica! Eso sí, naca circuncidado
ayex pero iday, ja' mero huajel ac'ujolex ja sc'oquel ja mandar jumasa.
28 Jun ma' manxi ba yintil ja cristiano judio, moc lom ahualex que yuj
quechan ja jahui oj bob och yuntiquilil ja Diosi. Jachuc ja ma' quechan c'ulaji
ta circuncidar ja scuerpo, ¡ja jahui, mi ni jas yioja!
29 Jun yuntiquil meran ja Diosi, ja' ni ja ma' huas sc'uan ja Dios soc spetzanil
ja sc'ujoli. Lajan soc c'ulaji ta circuncidar meran cuando atji ja Yespiritu ja
Dios ja ba sc'ujoli ba c'un oj ajyuc ja ba sti sat ja Diosi. Ja lec moc to jauc ja
Diosi, mi ni jas oj bob cujtic soc quechan ja mandari. Mi jas yioj ta mi c'a
huala toyjitic yuj ja cristiano siquiera ta huala toyjitic yuj ja Diosi.

3

1 Ja janec' judiooticoni, naca c'ulubaloticon ni circuncidara. ¿Lec ama, ma miyuc?
2 ¡Jastal mi lecuc! Ja ba mas jel tzamali, yuj ja ja' ni ja jrazaticon judioil ja ma' aaji yi ja ba sc'ab ja yabal ja Diosi.
3 Meran, ay jitzan ja jmoj judioil jumasa yaahue ta can jun lado ja Diosi, pero caso oja hual que mi oj c'ot smeranil ja jas yalunej ni. Ja cristianootiqui tuctuquil xta jpensartiqui pero ja Diosi, jun xta mismo ay tola vida.
4 Anima spetzanil ja cristianootiqui puro mentirosootic, pero ja Diosi, mi ni nunca oj slee ja mentira. ¿Mi ma huan ni xa naahuex ja jas huax yala yabal ja Dios ba?
Eso sí, ja cristiano mix yiaje snihuanil ja jas huax yala ja Diosi. ¿Yuj ama huax yalahue que mi oj c'ot smeranil ja jas yalunej ja Diosi? ¡Ba miyuca! ¡Dios ni ja yen tac!
Jach ni huax yala ja ba yabal tac.
5-8 Pero ay cristiano toj malo ja spensarei. Huax yalahue que huanon seejel que lec bi huax lea ja jmultiqui porque ta huan c'a bix lea ja jmultiqui y ta huan c'a sc'ulanotic perdonar ja Diosi, jel nihuan huax caatic iljuc ja Diosi. Ta jach c'a ja jas huax yala ja yenlei, entonces mi ni sbejuc huax yaa quitic castigo ja Diosa. Entonces libre aytic juntiro ta jachuqui. Chican jas ora huax c'ana jlee ja jmultiqui. Jayuj pacaxero ni juntiro ja spensarea porque ja Diosi jel ni toja, jayuj huax bob yaa yi ja scastigo ja suinquil ja mundo iti. Es meran ni yena, ta huan c'ax lea mentira y ta huan c'a sc'ulanon perdonar ja Dios ja jastal ni huax yala oj sc'uluqui - como smodo nia, huan ni sc'ulan ja jas huax yala oj sc'uluqui - jel ni huax toyji ja Dios ja jastal jahua. Pero ta mi c'a huas suchi ja jc'ujoli, sbej ni oj yaa qui ja jcastigoa porque ti to ni cuchan cuj ja jmula. Jayuj mi ni t'un tojuc ja spensare ja jas huax yalahuei. Ja queni mi huanucon yaljel que lec huax lea ja jmultiqui ba oj caatic toyjuc ja Diosi. Ja ma' jach huan yaljel jbaji, ¡sbej ni oj yie castigo ja yenlea!

Jpetzaniltic ay jmultic

9 Ja mero smeranili, ja janec' judiooticoni, lajan huax taa jbajticon soc ja ma' mi judiouqui. Sea judio, sea ja ma' mi judiouqui, naca yuch'anotic ni soc ja jmultica.
10 Ti ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Dios ja jastal it tac:
Spetzanil ja cristiano, mi ni ma' leca. Como meran nia, mi ni june ma' lec t'usana.
11 Mi ni ma' huax oc' sc'ujol oj yab slugaril jastal ay ja Diosi. Mi ni ma' huas sc'ana oj slee ja sbej ja Diosi.
12 Spetzanile yaahue can jun lado ja sbej ja Diosi. Xch'ayelale ni juntiroa. Como meran nia, ¿ay ama junuc ja ma' huas sc'ulan ja ba lec ba? ¡Mey yena, mi ni june!
13 Ja jas huax el ja ba stiei, jel piero juntiro. Puro lolanel ja sgustoei. Jel yaj juntiro ja jas huax yalahuei,
14 Puro malo ja jastal huas staahue ti' ja smojei. Huax ya yajbuc ja yaltzilei.
15 Ja' jel listoe soc ja milhuaneli.
16 Chican ba huax huajyei, quechan xchole huax yaahue yi huocol ja smojei.
17 Mi ni huas snaahue jastal oj bob ajyuque lamana.
18 Mi ni t'un ay xihuele yuj ja Diosi.
Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.
19 Ja jas huax yala, jbaj ni ja quenticoni ja janec' judiooticoni porque tey ba jc'abticon ja yabal ja Dios tac. Jayuj mas lec, laj mac ja jtiiticoni porque mi

ni june ma' oj bob huajuc libre. Jpetzaniltic t'ilan ni oj caatic cuenta soc ja Diosa.
20 Mi ni june ma' huax bob sc'uuc spetzanil ja mandar jumasa jau aaji yi ja Moisesi. Mi lom xa hualahuex yuj ja ay ahuiojex ja mandar jumasa jahui, jayuj toj ayex ahuabaluquexi. ¡Ba tojuquexa! porque ja Diosi mi ni t'un lec huax yilahuex. Es meran nia huan nix maconi cujtic ja smandar ja Diosa. Yuj ja mandar jumasa jahui jayuj huax naatic que ay jmultic como mi ni huax c'ulantic ja jas huax yala oj c'uluctiqui.

Ja jastal huax c'uantic ja Diosi, jayuj huax bob jtaatic ja scoltajel ja caltziltiqui

21-22 Pero ja yaani ja Diosi huan xax ya jnaatic que ay xa bi modo ta huan c'ax c'uantic ja Jesucristo oj xa bi yilotic lec ja Diosi. Mi jauc ba oj toy jbajtic que yuj huax c'ulantic spetzanil ja smandari, jayuj oj yilotic lec ja Diosi. ¡Miyuc! Jayujil ta huax c'uantic ja Cristo, quechan único modoa. Ja jastal iti, jach ni huax yala ja Dios ja ba libro ja bay ja smandari soc ja slibro ja aluman-Dios jumasa. Ja Diosi huax yilahuotic que jun xta cabaltic puro mulanumotic ja ba sti sati
23 Como huan nix ch'ac jlee ja jmultica. ¿Machunc'a oj slaj ja jastal jel toj ja Dios ba? ¡Mi ni june!
24 Jayuj puro slequil sc'ujol ja Diosi ja huax yala que mi xa bi oj to jtup ja jmultiqui, como stupu ta bi quitic ja Cristo Jesusi. ¡Puro ni q'uebubal yaa quitica!
25 Como yalunej ni ja Diosi que ja mulanumi t'ilan ni oj chamuque ajyia jayuj seca con quitic ja Jesusi, jaxa yeni yaa sbaj och ja ba jloc'oltiqui. Ta huan c'ax c'uantic ja yeni, oj ni c'ulajuc perdonar ja jmultica. Eso sí, ja ma' ec' pax ta cujtiqui slea ni ja smulea, jaxa Diosi, lajan soc c'an ta yila mi yila.
26 Pero cuando cham ja Jesusi, ti huax naaxi que ch'ac ni yil spetzanil ja smulei. Jach ni ja jbajtic chomajquili pero cuando huan xax c'uantiqui, oj ni sc'ul perdonara.
27 Jayuj mi sbejuc oj toy jbajtic ja quentiqui. ¿Jasunc'a oj bob jc'uluctic ba toj oj yilotic ja Diosi? Pues meyuc. Quechan único oj c'uuctic ja Jesucristo.
28 Huan xax naatic que toj xa ayotic ja ba sti sat ja Diosi yuj ja huan xa nix c'uantic ja Jesusi, mi jauc ba quentic mismo oj caltic que yuj huax c'ulantic ja mandar jumasa porque mi ni huax bob jc'uluctic meran taca.
29 ¿Jaxa yenle ja ma' mey yioj ja mandar jumasa, ¿jastal ay ja yenle ba? ¿Yuj ama quechan ja quentic judiootic ay jDiostic ba? Miyuc, porque quechan ni june ja jDiostic tac.
30 Ja quentiqui judiootic nia, jaxa cuando huax c'uantic ja Jesusi, toj xa ni huax yilahuotic ja Diosi. Y jach ni ja ma' mi judiouqui. Ta huan c'a sc'uane ja Jesusi, toj ni oj cho iljuque ja yenle chomajquila.
31 Mi huanucon yaljel que mi xa oj to caatic caso ja mandar jumasa yuj ja huan xax c'uantic ja Jesusi. ¡Miyuc! Cuando huax c'uantic ja yeni, ¿mi ma ti to ni huax bob jc'uuctic ja mandar ba?

Ja jas sea quitic ja Abrahami

4

1 Q'uelahuil ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujticon ja janec' judiooticoni.
2 Ja Diosi yala que jel toj ja huinic jahui pero mi xa hualahuex que yuj bob sc'ul spetzanil ja smandar ja Diosi. Ja lec bobuc to yujili, ay modo jastal oj stoy sbaj, pero ja iti, mi bob yuj. Mi ni modo oj bob stoy sbaj ja ba sti sat ja Diosi.

3 Pero ata huabilex ja jas huax yala ja yabal ja Diosi, que ja Abrahami
sc'uan ja Diosi, jayuj libre bi huaj soc ja smuli. Jach ni huax yala taca.
4 Meran nia. La caltic que ay jun huinic huan atel soc ja yajuali. Cuando
huax tupji, mi pavoruc huas sc'ulan recibir ja stz'acoli, como atji nia.
5 Pero ja quentiqui, puro pavor huas sc'ulanotic perdonar ja Cajualtic
Diosi. Anima huax c'ulantic fuerza ba oj ajyucotic toj, pero mi ahualahuex
yuj ja jach huax c'ulantiqui, jayuj oj c'ulajucotic perdonar. Miyuc, quechan
único ta huax c'uantic meran ja Diosi, oj ni bi sc'ulucotic perdonara. Hasta
ja ma' mi xa ajtaben ja smuli, pero ta huan c'a bi sc'uan, oj ni bi c'ulajuc
perdonar yuj ja Diosa.
6 Ja najatei, ja rey Davidi, jel tzamal staa ti' ja ma' sc'uan ni ja Diosi.
Jel lec huax yilahue ja ma' toj xa ni huax ilji yuj ja Diosi,
xchi, jaxa jas sc'ulan cuando mi to sc'uani, sea lec, sea malo, ja jahui, mi ni
jas yioja.
7 Jel lec huax yilahue ja ma' c'ulaji ta perdonar ja jas jel malo sc'ulanei. Tup
ta ni ja smulea.
8 Jel lec huax yila ja ma' huax alji yab yuj ja Diosi que mi xa bi oj stup ja smuli.
Jach ni yala ja David tac.
9 Jaxa jas yala ja Davidi, ¿quechan ama huan taajel ti' ja janec' judiootic ja ma'
c'ulubalotic circuncidar ba? Miyuc, mi ni sbejuc ja oj caltic ja jachuca. Huax
cho taaji ti' ja ma' mi c'ulubaluc circuncidar chomajquili porque q'uelahuil
ja Abrahami. Yuj ja sc'uan ja Diosi, jayuj yala ni ja Diosi que perdonado xa
ay: Ja Abrahami toj xa ni ay huax quilaa, xchi ja Diosi.
10 Cuando yala ja Dios ja jastal iti, ¿circuncidado xa ma ay ja Abraham ba? Pero
huan nix naaxi que mi to ni circuncidado ayuca.
11 Eso sí, ja mas tzaani, c'ulaji ni circuncidara. Pero alahuic cabi, ¿jastal
lec c'ulaji circuncidar? Pero ¿mi ma jauc seña que sc'uan ta ja Dios ba,
c'ulaji ta perdonar yuj ja Diosi? Pero bajtan sc'uan ja Diosi, tzaan ti c'ulaji
circuncidara. Jayuj ja Abrahami, yen ni mero sea yi ja sbej ja ma' mi
circuncidado ayuqui. Como sc'uane ta ni ja Diosi, jayuj perdonado xa ni
ayea. Ja jastal c'ulaji perdonar ja Abrahami, jach c'ulajiye ta perdonar ja
yenle chomajquili.
12 Pero jaxa quentic ja c'ulubalotic circuncidari, ¿jas baal cujtic ja Abraham
huaxa hualahuexi? Pero ta quechan c'a yuj ja jcuerpotic c'ulubalotic circun-
cidari, mi ni jas yioj ja jau yen. Ja mas t'ilani, ta huan c'ax c'uantic jastal ja
yen ja sc'uan ja yora mi tox c'ulaji circuncidari, entonces mi ni lomuc ja huax
calatic que mero quintiltic ja Abrahami.

Cuando huax c'uantic ja Diosi, huax quilatic jastal huax c'ot smeranil ja jas yalunej ja Diosi

13 Huan ni xa naahuex ja Abrahami alji yab yuj ja Diosi que oj to bi sc'ul
mandar ja ba mundo ja yintil jumasa. Jach ni alji yab ja jastal iti yuj ja sc'uani,
mi jauc yuj que bob sc'uluc spetzanil ja jastal huas sc'ana ja Diosi. Como
sc'uan, ti yila ja Diosi que jel xa toj.
14 Jaxa ma' ja' nihuan sc'ujol que yen oj aajuc ba sc'ab oj sc'uluque mandar
ba mundo yuj huax yabye que jel toj aye soc ja mandari, ta lec jach c'a ay
meran, entonces ja quentiqui lom ni altiro huantic sc'uajel ja Diosi. Entonces
ja Diosi, ¿yuj ama mentiroso ba? porque ja yeni yala que ja ma' huas sc'uani,
yena ni bi oj sc'uluque mandara. Jach ni yal yab ja Abraham tac.
15 Ja mero smeranili, ja cristiano ja ma' huas stoya sbaje que huane
sc'ulajel ja mandar jumasa, pero iday, huane ni sc'oquel leca jayuj quechan
huax yaahue q'ueuc ja scoraja ja Diosi. Ja lec meyuc ja mandari, entonces mi
oj chijcajuc que huantic sc'oquela. Mi oj naatic jastal huax taa ja jmultica.

16 Pero ja iti, quechan único modo yuj ja huax c'uantic ja Diosi, jayuj ti oj
scoltayotica. Puro ni pavor huas sc'ulan quitica. Jach ni trato ay jmoctic ja
Diosi. Ja trato iti mi quechanuc sbaj ja ma' tey ba sc'abe ja smandar ja Diosi.
Cho sbaj ni ja ma' huas sc'uan ja jastal sc'uan ja Abrahami porque ja yeni sea
quitic ja jbejtic ja jastal oj c'uuctic ja Diosi.
17 Jach ni tz'ijbanubal can ja jastal jahui, que ja Abrahami, jel to ni bi oj
pojxuc ja yintila, jaxa Abrahami sc'uan ni ja jas alji yaba. Huas snaa que oj
ni c'ot smeranila, como Dios ni ja ma' yala. Jaxa jDiostiqui, jel nihuan juntiro.
Hasta ja ma' cham ta, huax bob ya sac-huuc. Huax cho bob yal jastal mi to
nix eq'ui.
18 Porque ata huabilex ja jas yal yab ja Abraham tac. Oj to bi ajyuc jitzan
lec ja yintil ba spetzanil ja cristiano. Jaxa cuando yab ja Abraham ja jastal
iti, ja' ni mero yip sc'ujol huaja porque
19 Huas snaa que je xa viejo. Oj xa staa cien jabil ja yeni, jaxa xcheum Sara,
ec' ta stiempo huax yila unticanel. Pero anima, como sc'uan ni ja jas alji yab
yuj ja Diosi.
20 Sc'uan ja jas alji yab que oj to ajyuc ja yintili. Mi ni t'un huax yala que
miyuc. Tola vida huan sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi y mas to con gana huan
sc'uajel.
21 Mi ni t'un huax yala ta mi oj bob sc'uluc ja Dios ja jas yaluneji,
22 Jayuj ja Diosi yala que ja Abrahami, lequil huinic ni leca, como jel ni huas
sc'uana.
23 Jaxa jastal alji sbaj ja Abrahami, tz'ijbaji ni cana, jayuj ja huego,
24-25 Jbajtic ni ja quentic chomajquili como huan nix c'uantica. Ja jDiostic ja
quentiqui ya sac-huuc ja Cajualtic Jesús ja yora chami. Seca con ba oj yaa sbaj
yuj ja jmultiqui. Ya sac-huuc ba oj ch'ayjuc ja jmultiqui. Huan c'ax c'uantic
meran ja jDiostic jahui, entonces ti oj yal jbajtica: Ja cunin jahui, toj xa huax
quila, oj chiuc.

Cuando huax yaa perdón ja Diosi, jel ja jas huax yaa quitic

5

1 Jaxa huego, yuj ja huan xa nix c'uantiqui, ja Diosi toj xa ni huax
yilahuotica, jayuj laman xa ni ay ja jc'ujoltiqui. Jel ni gusto huax cabtic yuj
ja gusto xa huax yilahuotic ja Diosi, stz'acatal lec ja Cajualtic Jesucristo.
2 Yuj ja Cristo, jayuj huan xax c'ulantic recibir ja sbendicion ja Diosi. Jayuj
jel gusto aytic ja huego porque oj ni c'otuc ja c'ac'u lajan oj ajyucotic soc ja ba
lugar jau jel tzamal ja bay ja Diosi. Ja' ni mero snihuanil jc'ujoltic ja jahui.
3 Y mi quechanuc ja jahui. Anima jel juntiro huocol aytic, pero huax jac jun
gusto ja ba jc'ujoltiqui. Huax naatic que cuando ti aytic ja ba yojol ja huocoli,
huas scoltayotic ja Diosi ba oj bob jc'ultic ahuantar.
4 Cuando huax bob jc'ultic ahuantar ja huocoli, mas tzatz huala huajtic
porque huas staa mas yip ja jc'ujoltiqui, jayuj quechan xta huanotic smajlajel
oj c'otuc ja jas yalunej cani.
5 Jaxa jas yaluneji, mi xa huala que ti oj yaotic can q'uelana porque ja
Espíritu Santo yaunej xa ni quitica. Seunej xa ni quitic jastal ja syajal sc'ujol
ja Diosi.
6 Mix naa jastal oj colta jbajtic ajyi. Mix naatic jastal oj elcotic libre soc ja
jmultiqui, jaxa mero ora jahui, ti jac ja Cristo ba oj chamuc yuj ja quentiqui.
Iday, jel malootic, pero jaqui.
7 Ja quentiqui. ¿machunc'a oj yaa svida yuj ja smoji, anima jel lec juntiro ja
smoji? Bob ta ay ma' oj yaa sbaj ¡pero jujuntic!

8 Pero ja Diosi, jel ja syajal sc'ujol jmoctiqui porque seca ja Cristo ba oj
cham yuj ja quentiqui, iday, ¡but'elotic juntiro soc ja jmaloiltiqui!
9 Spec'a ja xchiq'uel ba oj bob c'ulajucotic perdonar cuando huax
c'uantiqui, ¡jauc to mi oj cho scoltayotic ja c'ac'u jau oj co ja scastigo ja Diosi!
10 Ja ajyi, mix bob cabtic ja sbiil ja Cajualtic Diosi, pero anima, ja yunin ja
Diosi cham ni yuj ja quentica, jaxa mas tzaani, yamigoanotic ja Diosi. ¡Ba mi
oj cho yaa quitic ja jvidatic ja ba jel lequi! Como sac'an xa ni ja Cristo tac.
11 Y mi quechanuc ja jahui, la xa caatic yi stz'acatal ja Diosi yuj ja Cajualtic
Jesucristo porque yena ni ja ma' sleahuotic bajtan ba oj yamigoucotiqui.

Ja Adani soc ja Cristo

12 Q'uelahuil jastal och ja mulal ja ba mundo. Smul ni jun huinic sbiil Adán,
jaxa scastigo ja slea ja smuli, cham nia. Jayuj cajcajil huala chamtic porque
mi ni ma' mi huas slea ja smuli.
13 Ja najate lequi, ja cuando mi tox aaji yi ja Moisés ja smandar ja Diosi,
ja cristiano huane ni sleejel ja smulea, pero mi ni modo oj bob yale que
huane sc'oquel ja smandar ja Diosi, como mi to ni june ma' ac'ubal ba sc'ab
ja mandar ja ora jahui.
14 Pero anima, cajcajil huane chamel ja cristiano desde slea ja smul ja
Adani. Eso sí, bob ta tuctuquil ja smul ja cristiano, mi jauc ja jastal ja smul ja
Adani, pero mulal nia. Porque q'uelahuil ja Adán tac. Jel piero juntiro ja jas
sc'ulani, pero anima, cuando jac ja Cristo, jac sc'uluc ja ba jel tzamal juntiro.
15 Eso sí, yuj ja jastal slea ja smul ja Adani, jayuj cajcajil huax cham ja
cristiano, pero ja stz'acatal lec ja Diosi, cajcajil huas sc'ulan perdonar porque
ja Cristo, jel ni juntiro ja slequil sc'ujola.
16 Ja Adani slea ja smuli. Ti yala ja Diosi que t'ilan bi oj yii castigo spetzanil
ja cristiano. Pero ja Cristo, jel ja spavor jmoctiqui. Anima jel juntiro ja
jmultiqui, huan ni sc'ulanotic perdonara. Y puro ni q'uebubal huax yaa
quitica.
17 Yuj ja smul ja Adani, jayuj cajcajil huax cham ja cristiano, pero yuj ja
jas sc'ulan ja Jesucristo, jayuj cajcajil huane c'ulajel perdonar, como toj xa ni
huane iljel yuj ja Diosi. Huane staajel ja svida ja ba jel tzamali.
18 Jach ni aya. Yuj ja jun huinic jahui slea ja smuli, jayuj spetzanil
ja cristiano huax co ja scastigoei, pero yuj ja jas jel nihuan sc'ulunej ja
Jesucristo, jayuj ja cristiano huan xax bob huaj libre soc ja smulei. Huax cho
staahue ja svidae jau ja ba jel lequi.
19 Quechan jun huinic ja ma' mi sc'ulan ja jas alji yab yuj ja Diosi, iday, mi
ajtaben ja ma' huane sleejel ja smule man ora. Pero ja Cristo, yuj ja spetzanil
ch'ac sc'uluc ja jas alji yab yuj ja Diosi, jayuj jel xa ni ja ma' toj huane iljel yuj
ja Diosi.
20 Ja Diosi, jayuj yaa ja smandari ba oj naatic jastal jel huax lea ja jmultiqui.
Pero ja mandar jumasa jahui mi scoltayotic porque jel ni juntiro ja jmultiqui,
jayuj mas to jel yaa ja slequil sc'ujol ja Diosi ba oj yaa ja sperdoni.
21 Eso sí, cajcajil huax cham ja cristiano yuj ja yuch'ane ni te' yuj ja mulali.
Pero ja yaani, como jel lec juntiro ja Diosi, jel xa ma' huane staajel ja vida jau
ba jel tzamali, ja' ni ja jastal huax yaa ja Cajualtic Jesucristoi, y toj xa huax
iljiye yuj ja Diosi.

Lajan soc chamtic ta soc ja mulali, pero ja huego, ay xa jsac'aniltic yuj ja Cristo

6

1 Meran nia, but'elotic soc ja jmultic ajyi, jayuj ti jac stalna jyaujulaltic ja
Diosi. Ja yaani, ¿sbej to ma oj c'ultic seguir oj lee ja jmultic ba, siquiera ba oj
quiltic ta oj yaa mas ja syajal sc'ujoli?
2 ¡Mi xa ni sbejuc yena! porque ja viejo jmodotiqui, quechan huax ya jlee
ja jmultiqui - ja jahui, caatic ta can juntiro. Ja yaani, la xa caltic que lajan soc
chamtic ta, jaxa huego, yajc'achil xa ja jvidatiqui.
3 Q'uelahuilex ja jastal quiajtic jai. ¿Mi xa ma xa naahuex jastal ja sbej ba?
Pues oj cala huabyex jasunc'a ja sbeji. Cuando quiajtic ta jai, yuj ni sbajotic
xa ja Cristo Jesusi. Lajan soc chamtic como jastal cham ja yeni.
4 Jach ni ja quentiqui, lajan soc cho mucjitic, jayuj ti bob cho caatic can ja
viejo costumbre ja quiojtic ajyi. Pero ja huego ay xa jun jvidatic yajc'achil
como jach ni ja Cristo. Yuj ja yip ja Tatal Diosi, aaji yi ja svida ba yajc'achili.
Jayuj jach ni mero sbej cuando huax quiajtic jai.
5 Meran nia, cham ja Cristo, jayuj jach ni ja quentiqui, lajan soc cho
chamtic ta jayuj ¡ba mi oj cho yaa quitic jun jvidatic ba yajc'achila! Porque
q'uelahuil ja yen tac. Dios aaji sac-huuc yuj, cho aaji ni yi ja svidaa.
6 Porque ja jastal ayotic soc ja viejo jmodotic ajyi, ja yora q'ue locan ba cruz
ja Cristo, yen ch'ac scuch spetzanil, jayuj lajan soc ti ni cho chamtic soc lajan
ja yeni. Ja jcuerpotic ja it jex c'anc'oni yuj ja maloil ajyi, lajan soc ti q'ue locan
soc lajan ja Cristo, jayuj mi xa oj to sc'ulucotic ganar mas ja mulali.
7 Porque ta ay c'a ma' cham ta, mi ni modo oj caltic que huan to pensar oj
slee ja smuli.
8 Meran nia, yuj ja lajan soc chamtic ta soc lajan ja Cristo, jayuj huan xax
naatic que ja jvidatic yajc'achil iti, yuj ti xa ni ay jmoctic ja Cristo.
9 Huax cho jnaatic que mi ni nunca oj chamuc otro vuelta ja Cristo. Eso sí,
cham nia, pero cuando sacui, juntiro ba spetzanil tiempo.
10 Jayuj ja yora cuando chami, yen xch'aya snaajel ja yip ja mulali, pero
juntiro ba spetzanil tiempo. Ja yaani, sac'an lec. Ja' huan xa sc'ulajel ja jas
huas sc'ana ja Dios Tatali.
11 Jaxa quentiqui, cuando mero mojan oj xa jtaa ja jmultiqui, laj naatic que
mi xa quen quiojtic ja jcuerpotic huax ya jlee ja jmultiqui. La xa jnaatic que
cham ta cani, iday, ¿jastal oj to bob slee ja smul ja jastal jau ba? La cho jnaatic
que ja jvidatic yajc'achil xa, ja' xa ni sbaj ja Diosi, stz'acatal ja Cristo Jesusi.
12 Jayuj mi xa lom xa huaa bajex oj sc'uluquex ganar ja mulal ja ba hua
cuerpoex ja jas huas sc'ana.
13 Mi xa huaahuex yi lugar ja hua cuerpoex ba oj sc'uluquex mandar ba
piero oja c'uluquex. Aa bajex ja ba sc'ab ja Diosi porque yajc'achil xa ja
hua vidaexi. Porque ja ba viejo, cham ta nia. Aa xa ba sc'ab ja Dios ja hua
cuerpoexi ba puro lec xa oja c'uluquex.
14 Ja yaani, mi xa mandar ayuquex yuj ja mulali. Eso sí, ajyi ti ni ay
ja mandar jumasa pero mi ni t'un huax naatic jastal oj elcotic libre soc ja
jmultiqui. Pero ja yaani, stz'acatal ja Diosi, ya elcotic libre, pero puro slequil
sc'ujol ja yeni.

Ja yaani, mi xa sbejuc oj ajyucotic soc ja viejo mandari

15 Ja ajyi, eso sí meran nia, ti ni aytic ja ba sc'ab ja mandari pero jel yaj huax
c'ot ja ba jc'ujoltiqui porque mi ni huax bob jc'uluctica. Pero ja yaani, huan
xax yaa spavor jmoctic ja Diosi. ¿Entonces sbej ama oj leetic mas ja jmultic
ba? ¡Mi ni sbejuca!
16 Pero huan nix naatic ja sleejel ja mulali lajan soc jastal huala huajtic
soc jun ajualal. Mandar juntiro huax caa jbajtic y jel ni t'ilana. Jach mero
huala huajtic soc ja mulali. Y mandar ni aytic yuja. ¿Y jasunc'a oj caatic el ba?

Quechan ni huax leatic ja jchameltica. Pero ta huan c'ax c'uantic ja Diosi, oj
ni jtaatic jun jvidatic ba oj bob ajyucotic mas toj.
17 Meran nia, porque ajyi, mandar huax yaahuotic ja mulali pero stz'acatal
ja Diosi, huan xa xa c'uanex ja jas huan jeejel ahuilexi, y huanex soc spetzanil
ja hua c'ujolexi.
18 Ja Diosi, yaa ta elanic libre ba toj xa oj ajyanic. Mandar xa ayex yuj, jayuj
mi xa t'ilanuc oja leex ja hua mulexi.
19 Huanon sleejel modo jastal oja c'uluquex entender ja jas huanon yaljeli
porque ja ajyi, huax caatic yi lugar ja jcuerpotic ba oj sc'ulucotic mandar,
pero ja yaani, aa xa bajex con todo acuerpoexi, pero ba toj oj ajyanic porque
sbej xa ni oj caa jbajtic soc juntiro ja Diosi.
20 Meran nia, ja ba lequi, mi ni t'ilanuc huax cabtic ajyia. Ja' ni huajel
jc'ujoltic soc ja maloili.
21 Pero ja yaani, huan xax yaa jun q'uixhuel ja jastal ch'ac ec' cujtiqui. Iday,
¿ay ama jas ca eltic ba? Moc to ja' scoltayotic ja Diosi, quechan ni huax leatic
ja jch'ayelaltic ajyi.
22 Pero ja huego, libre xa ac'ubalotic. Mi xa mochanucotic te' soc ja
jmultiqui. Mandar xa huax yaahuotic ja Diosi como caunej xa ni jbajtic ba
sc'aba, jayuj huanotic xa ni sleejel jastal oj ajyucotic mas toj. Y oj ni jacuc ja
c'ac'u oj ochcotic juntiro ja ba vida jau jel tzamali.
23 Porque ja jmultic ajyi, ja' ni mero jtz'acoltic oj ch'ay lom ja caltziltic ajyi.
Pero stz'acatal lec ja Cajualtic Cristo Jesusi, ja Diosi puro q'uebubal yaunej
quitic ja jvidatic ja ba jel tzamali.

Eltic ta libre soc ja smandar ja Moisesi

7

1 Ja quentic judiootiqui, quentic ni ja ma' huax naatic lec ja smandar ja
Diosi. Ja cuando sac'anotic to, sbej ni oj c'uuctic ja mandar jumasa, pero ta
ay c'a ma' huax cham cujtic, libre xa oj huajuc soc ja mandari, como cham ta
nia.
2 Huas slaja jastal jun ixuc soc ja statami. Cuando sac'an to ja statami, ja
ixuqui, ay to ni c'abala como jach ni huax yala ja leyi. Pero cuando huax
cham ja statami, libre huax cani.
3 Huan c'a sc'ana, oj cho nupanuc otro vuelta, como mi xa tey ba sc'ab ja
primero statami. Pero ta ti c'a ay soc ja statami, pero ta huan c'a maña soc
otro huinic, ja jahui, mulal nia.
4 Jach ni ayotic ja quentic quermano jumasa. Lajan soc chamtic ja yora
cham ja Cristo, jaxa mandar jumasa, mi xax bob oj yaotic yib sc'ab ja yaani.
Ti xa ni aytic ja ba sc'ab ja ma' chami pero como cho aaji ni sac-huuca.
Cuando ti xa aytic ja ba sc'ab ja Cristo, huan xa ni la maconitic yuj ja Diosa.
5 Pero ajyi, cuando yora mi tox yaahuotic mandar ja Espíritu Santo, jex
c'anc'oni juntiro oj lee ja jmultiqui y huan nix leatica. Jch'ayelaltic ni juntiro
ajyia. Iday, huax yala cabtic ja mandari que mi lecuc ja jas huantic sc'ulajeli
pero anima, mey tuc huax alji cabtic que mas to oj c'ultic soc ja jmultica.
6 Yuch'anotic te' soc ja mandar ajyi pero ja huego, mi xa smozoucotic ja
mandar jumasa jahui. Como lajan soc chamtic soc ja Cristo, libre xa ayotic
yuj. Ay xa jun jvidatic yajc'achil. Oj xa bob maconucotic yuj ja Diosi. Mi ni
t'un oj slaj ja mandar ja jastal tz'ijbanubal ja najatei. Ja yaani, ay xa quiojtic
jun yajc'achil vida, ja' ni ja jastal yaa quitic ja Espíritu Santo.

Quechan ja Cristo huax bob ya elcon libre soc ja mulali

7 ¿Entonces ja' ma smul ja mandar ja huax lea ja jmultic ajyi ba? ¡Miyuc! Moc
to jauc ja smandar ja Diosi, ¿jastal oj jac jc'ujoltic que mi sbejuc ja jas huantic
sc'ulajeli? Meran, ja ajyi, jel envidioso ayon. Lajan soc mix c'ana oj staa ja
sastic sbaj ja jmoji. Ti jq'uela ja smandar ja Diosi: Mi lom x'oc' ac'ujol ja sastic
sbaj ja hua moji, xchi ni ja smandara. Ti jnaa que mi jach huas sc'ana ja Diosi.
8 Pero ¡malaya! Cuando cab ja jas yala ja Diosi, lajan soc snicahuon mas.
Mas to pegor huajyon. Puro ilc'ujol ja jgusto. Ja lec moc to cho jnaa jastal
huax yala ja smandar ja Diosi, mi ni oj naa ajyi jastal jel ja jmuli.
9 Cuando mi tox q'uela lec ja smandar ja Diosi, xcala quen que mero lequil
huinicon. Ti jq'uela ja jas huax yala ja Diosi pero iday, mey tuc yala cab que
oj lee mas ja jmuli. Pero huan nix naa que jmul ni ja jas huax lea pero ¡jel ajul
ja jbaj! Mix taa modo jastal oj elcon libre.
10 Pero ja Diosi, cuando yaa ja smandari, ja' ni ba huas sc'ana oj taatic ja
vida jau ba jel tzamali. Pero iday, ja queni, lajan soc huax lea ba jch'ayelal
11 Porque cuando cab ja jas huas sc'ana ja Diosi, huas snicahuon mas. Ja'
jnihuan jc'ujol que oj taa ja jvida ba jel tzamali ta meran huan c'ax bob jc'uuc
spetzanil ja smandar ja Diosi. Pero iday, huan tox huaj na', toj jchamel ni
huanon sleejela.
12 Pero mi jauc huax ca smuluc ja smandar ja Diosi porque toj juntiro ja
mandari. Ja jas huax yala ja Diosi, sbej nia. Jel tzamal juntiro.
13 Jel ni tzamal ja smandar ja Diosi. Caso jauc yuj ja mandar oj chamcon
ajyi. ¡Miyuc! Oj chamcon yuj ja jmuli. Pero ja' ni ja smandar ja Diosi ya jac
jc'ujol que jel piero ja jas huanon sc'ulajeli. Cuando jq'uela lec, ti jnaa que
xihuel ja sbaj ja jmul huax lea.
14 Porque ja mandar jahui, sbaj ni Diosa. Huas snica ja jc'ujoltiqui. Pero ja
queni quioj jun cuerpo but'el mulal. Mandar ayon juntiro yuj.
15 Caso huax naa jastal huanon huajel. Cuando huax c'ana jc'uluc ja ba
lequi, mi huax c'ulan, jaxa ba coraja huax cab oj c'uluqui, iday, huan tox huaj
na' ja' mero huanon sc'ulajel.
16 Huax naa que jel toj ja smandar ja Diosi porque cuando huax c'ulan ja
ba mi lecuqui, mi ni t'un culanuc ja jc'ujoli porque huax naa que ja mandari
jel toj, iday, gana ja' huax c'ulan ja ba mi lecuqui.
17 Ja mero smeranili, ja ba jc'ujoli, mix c'ana oj lee ja jmuli pero como
but'elon puro mulal, huan tox huaj jna', jc'ulan ta.
18 Huan nix naa que ja jcuerpo, puro ni malo huas sc'anaa. Mi ni jas yioj ja
ba leca: Ja yaani, oj c'uluc ja ba lequi, huala chiyon ja ba jc'ujoli, pero ¡mi ni
modo huax bob cuja!
19 Jel huax c'ana oj c'uluc ja ba lequi, pero mi ni huax c'ulana. Mix c'ana
jc'uluc ja ba malo, pero iday, ja' ni huax c'ulana.
20 ¡Jastal ay ja iti! Mix c'ana oj lee ja ba malo pero iday, ja' ni huax taaa.
¡Pero ja' ni yuj ja but'elon puro mulalil porque ja ba jc'ujoli, mi jachucuc huas
sc'ana.
21 Pero lajan soc ay ma' huas sulbeson: —C'ulan ja iti, c'ulan ja iti, huax
yutajon, iday, huax c'ulan anima mi huax c'ana ja ba jc'ujoli.
22 Jel tzamal huax cab ja smandar ja Diosi ja ba mero jc'ujoli,
23 Pero lajan soc suelto ayon juntiro. Tuctuquil xta ja jas huax c'ana
jc'uluqui, jaxa ba jc'ujoli, tzamal nique huas sc'ana. Pero huan tox huaj na',
lajan soc mozo xa ayon yuj ja jmuli. Yibc'abal ni ayon juntiro yuj ja jmula.
24 ¡Jel ajul ja jbaj ja queni! Ja jcuerpo quechan huax yaa qui ba jch'ayelal.
¿Mach ma junuca oj bob sc'ulucon librar ja quen ba?
25 Porque ja ba jc'ujoli, huan nique xc'ana oj c'uluc ja smandar ja Diosi,
pero ja jcuerpo, mandar xa ayon yuj juntiro soc ja mulali. Quechan yuj ja

Diosi oj bob ya elcon libre soc ja jmuli, yuj ja stz'acatal ja Cajualtic Jesucristo, cho stz'acatal lec ja Diosi.

Ja Espíritu Santo huax ya elcotic libre soc ja mulali

8

1 Porque ja janec' ti xa ayotic ja ba sparte ja Jesucristo, eltic ta ni libre soc ja castigo oj ni quiitic ajyia, como caatic ta can ja viejo jcostumbretiqui. Huan xa nix c'uantic ja jas huax yala ja Espíritu Santo.

2 Cuando huan xax c'uantic ja Cristo Jesusi, huax yaa quitic ja Yespiritu, jaxa yeni huax yaa quitic jun yajc'achil vida. Huax ya elcotic libre ba mi xa t'ilanuc oj lee ja jmultiqui. Mi xa ni huanucotic sleejel ja jch'ayelaltiqui.

3 Porque quechan soc ja mandari, mi ni nunca huax bob jtaa ja jcoltajeltiqui porque ja quentiqui jel tzatzotic huax lea ja jmultiqui. Pero ja Diosi seca ta con ja mero yunini. Yaa yi jun scuerpo ja jastal ja jbajtiqui - quechan ja yeni, mi ni jun smul sleaa - jayuj bob xch'ay snaajel ja mulali. Huan xa scoltayotic ba mi xa oj c'anc'onuc oj leetic mas ja jmultiqui.

4 Jaxa huego, ay xa modo jastal oj bob ajyucotic mas toj ja jastal ni huax yala ja smandar ja Diosi, ta huan c'ax caa jbajtic soc ja Espíritu Santo. Mi xa sbejuc oj c'ultic seguir soc ja viejo jcostumbretic ja jastal huax ya jlee ja jmultiqui.

5 Porque ja ma' ja' huajel sc'ujole soc ja jas jex c'anc'oni huas slea ja smulei, ja' ni mero huane pensar soca. Pero ja ma' ja' huajel sc'ujole soc ja Espíritu Santo, quechan ni ja' huane sc'ulajel pensara.

6 Ja ma' ja' ni sgustoe ja sleejel ja smulei, toj xch'ayelale huane ni sleejela. Pero ja ma' ja' xa ni huajel sc'ujol soc ja Espíritu Santo, oj ni staa ja svidae ba jel tzamali. Laman oj ajyuc ja sc'ujolei.

7 Pero ja ma' quechan huane pensar ja sleejel ja smulei, condra ni juntiro huax yabye ja sbiil ja Diosi, mi ni huax bob yujile oj sc'uluque ja jas huas sc'ana ja Diosi, como mi ni huas sc'anahuea.

8 Mi ni lec huax iljiye yuj ja Diosa, como toj piero ni juntiro ja spensarea.

9 Pero ja quentiqui, como caatic ta can ja viejo jcostumbretic ja jastal mi ni t'un sbejuc ja jas huax c'ulantic ajyi, porque ti xa ni ay jmoctic ja Espíritu Santo ta meran c'a lec ti xa ay amoquex ja Yespiritu ja Dios ja huenlex chomajquili. Porque ta mi c'a teyuc amoquex ja Yespiritu ja Cristo, yuj ni mi ni sbajuquexa.

10 Pero ta ti xa c'a ayotic soc ja Cristo, lajan soc chamtic ta nia. Mi xa ni sbejuc oj lee ja jmultica. Toj xa huax yilahuotic ja Diosi. Yuj ja huan xa ni atel ja Yespiritu ja ba jc'ujoltiqui,

11 Jaxa jcuerpotiqui, oj ni ya sac-huuca porque ti xa ni ay jmoctic ja Yespiritu ja Diosi. Yena ni ja ma' ya sac-huuc ja Cristo Jesusi.

12 Jayuj quermano jumasa, sbej ni huax caatic can spetzanil ja costumbre jastal huax ya jlee ja jmultiqui.

13 Porque ta huan c'ax c'ulantic seguir soc ja jcostumbretic jastal ni huax lea ja jmultiqui, xch'ayelal ni juntiro ja caltziltica. Pero ta huan c'ax caa jbajtic juntiro soc ja Espíritu, ja yeni oj ni xch'ay snaajel ja jmultica. Oj yaa quitic jun vida ba yajc'achil

14 Porque spetzanil ja ma' huax yaa sbaj soc ja Espíritu, yuntiquil xa ni ja Diosa.

15 Ja Espíritu sbaj Dios ja it jc'ulantic ta recibir ja quentiqui, mi t'enubalucotic yuj, mi ni huax xijtayotica ja jastal ja smodo ja pucuji. Yuj

ja yeni, yuntiquilotic xa ni ja Diosa. Huax ya jnaatic jastal oj c'umtic ja Diosi:
O Dios, abajoticon nia, la chitic.
16 Huax bob jtatuctic ja Diosi porque ja Espíritu huax ya jac jc'ujoltic que
meran yuntiquilotic nia.
17 Como yuntiquilotic nia, ay ni jas jel tzamal juntiro oj to ni yaa quitic ja
Diosa. Oj ni yaa quitic lajan soc ja Cristoa pero ta huan c'ax caa jbajtic meran
soc ja yeni, anima huax quiajtic huocol yuj ja huax c'uantiqui. Ta jach c'a
huax c'ulantic, oj ni aaji nihuanbucotic ja jastal aaji nihuanbuc ja yeni.
18 Ja huocol ja ba mundo iti, jel ni huocola pero cuando ti xa aytic ja ba
lugar jau jex lijpi juntiro, mi xa ni oj naatic ja jastal ja huocol ectic ja ba luumi.
19 Ja c'ac'u jau oj to aaji snaa sbaj spetzanil ja yuntiquil ja Diosi, hasta ja
jastic sc'ulan ja Dios ja ba mundo ja jastal ja chantei soc ja jastic cosa huax
q'uii, mi xa nix yilahue ora oj jac ja c'ac'u jahui.
20 Porque spetzanil ja jas huax q'uii soc ja chantei, eso sí, ja huego jel
tzamale pero cuando huax ilxi ja ora jau cuando huax aaji tzamalbuque
lequi, ja jastal huax quilatic ja huego ja quentiqui, toj triste ni juntiro ayea.
Pero mi oj caltic que gana yen mismo huas somo sbaje. Yuj ni Dios jach ni
yaunej t'an cana
21 Porque oj to jac ja c'ac'u oj ch'ac ya tzamalbuc spetzanil ja jas ayi. ¡Pero
jmajlatic ahuile, ja c'ac'u jau cuando huax huaj libre spetzanil ja yuntiquil
ja Diosi, jach ni ja spetzanil ja jas ay ja ba mundo. Jel ni tzamal juntiro oj
ajyuquea, chican jastic cosa sc'ulunej ja Diosi.
22 Porque desde yora q'ue ja mulali, lajan soc naca yajyajchamel xta ay
spetzanil. Lajan soc huane xta alaluc.
23 Pero mi quechanuc ja yenlei. Jach ni ja quentic chomajquili. Es
meran, ti xa quiojtic ja Espíritu Santo pero masan ba jc'ujoltic huax c'ot ja
syajal ja juocoltiqui. Mi xax quilatic ora oj el jul ja c'ac'u que oj sc'ulucotic
recibir jastal ja mero yuntiquilotic ja Diosi, ti xa oj yaa quitic ja yajc'achil
jcuerpotiqui. Libre ni juntiro oj huajtic ja ora jahua. Eso sí, ja Yespiritu
secunej xa ni quitic ja huego, jel ni tzamala pero ja jastic oj to ni yaa quitiqui,
mi ni ajtabena.
24 Ja yora q'ue scoltayotic ja Dios soc ja jmultiqui, ti ya jac jc'ujoltic que oj
ajyuc jun snihuan jc'ujoltic que ay jas to mas jel tzamal oj quiltic. Meran,
mi tox quilatic sat, pero ja' ni mero snihuanil jc'ujoltic que oj ni quiltica. Ja
c'ac'u huax quilatic spetzanil ja jas oj to yaa quitic ja Diosi, ¿jas to junuc'a mas
snihuanil jc'ujoltic oj yaa quitic ba?
25 Pero ja huego, como mi tox quilatic, jayuj q'uelan xta ni jsatica.
26 Pero como ti to ni aytic ja ba mundo ja huego, jayuj huan nix jac
scoltayotic ja Espíritu Santo, como huan ni snaa que mey quiptica. Mi ni ba
jastal oj c'umtic ja Diosi, mix naatic. Pero ja Espíritu huas sc'uman ja Dios
yuj ja quentiqui. Jaxa jc'ujoltiqui huax yaaubi juntiro cuando mero huan
sc'umajel ja Diosi, jayuj mi ni ja jc'umaltic, mi huax bob eluc ja ora jahui.
27 Pero ja Diosi huax yila jastal huan huajel ja jc'ujoltiqui. Huas snaa ja yen
jasunc'a huan yaljel ja Espíritu Santo, jaxa jas huan sc'anjel yuj ja quentiqui
ja janec' yuntiquilotic xa ni ja Diosi, ja' ni ja jastal huas sc'ana ja Dios Tatal
chomajquili.
28 Y huan nix naatica, chican jastal huax ec' cujtic, Dios ni huax yaa, pero
ja' ni ba jlequilaltic ja quentic ja janec' yaj huax cabtic ja Diosi. Leubalotic ni
yuj ba oj ochcotic yuntiquilil ja Diosi. Jach ni mero spensar desde cujlaji ja
satq'uinali.
29 Cuando yora mi to la manxitiqui, t'ujpinubalotic yuj ja Diosi que oj lajtic
ja jastal ja yunini. Mero xa ni quermano jbajtic soc ja Jesucristo, jaxa yeni,

yena ni mero banquilal ay cujtic jpetzaniltica.
30 Cuando yora st'ujpinotic ja Diosi, stzaunejotic nia. Ti yala ja Diosi que oj
bi yilotic como jastal mi ni jun jmultic aytic. Y mi quechanuc ja jahui, oj to bi
ya lijpucotic.
31 ¡Jel tzamal juntiro ja jas huas sc'ulan quitic ja Diosi! ¡Jas to mas oj caltic ja
jastal iti! Ta meran c'a ti xa aytic ja ba stz'eel ja Diosi, ¿jastal oj bob sc'ul quitic
malo ja jcondratiqui?
32 Porque ja Diosi yaa ja yunin ba oj scoltayotic, hasta yaa quitic ba oj
chamuc, ¡jauc to ma mi oj yaa quitic spetzanil ja jas huax c'ulantic necesitar
ja quentiqui!
33 Como Dios ni yalunej que yilunejotic que mey jmultic, ¿machunc'a oj bob
yal que mi meranuc ba?
34 Anima huax yalahue que sbej oj quiitic castigo, como ja Cristo Jesusi,
yena ni ja ma' cham yuj ja quentiqui. Yena ni ja ma' aaji sac-huuqui. Jaxa
yen ja huego, ti xa ni culan ec' ja ba mero stz'eel ja Tatal Diosi. Yena ni ja
Cristo huan sc'umajel lec ja Dios yuj ja quentiqui.
35 Mi lom xa hualahuex ta ay ma' oj ya el quitic ja jastal huas syajtayotic
ja Cristo. Anima huax jac jun tzatzal huocol, ma mi xax naa ba oj huajtica,
ma huala ixtalaiitic yuj ja huax c'uantic ja Cristo. Anima huax jac jun nihuan
huain, ma mi xa ay jc'uutic, ma mojan xa ay ja peligro, ma ja' jchameltiqui,
pero laj majlatic, Cristo ni oj syajtayotica.
36 Como jach ni tz'ijbanubala sbaj ja creyente jumasa:
Tola vida lajan soc huanotic miljel ja jastal ja chej huax milji,
xchi ja ba suuni.
37 Pero mi ni oj bob c'ulajucotic ganara. Quentic ni oj c'ultic ganar yuj ja ti ni
ay jmoctic ja ma' jel huas syajtayotiqui.
38 Jel ni seguro ayona que mi ni ma' oj bob ya el quitic ja jastal huas syaj-
tayotic ja Diosi. Anima huala chamtic, ma sac'anotic, huan ni syajtayotica.
Anima huax jac jun ángel, ma huax jac ja pucuji, anima lajan soc jel ja yipei
ba oj sap quitic ja syajal sc'ujol huax yaa quitic ja Diosi, pero mi oj bob yujile.
Chican jastal huax eq'ui, anima huax jac huego, ma oj to jacuc, pero ja Diosi,
jel ni huas syajtayotica.
39 Chican jastal oj ec'uc ja ba satq'uinali, ma ba yoj mari, chican jastal huax ec'
ja jas sc'ulunej can ja Diosi, pero ja Diosi, yaj ni huax yabyotica. La jnaatic ja
jastal seca con ja Cajualtic Cristo Jesusi, jayuj huan nix naatic que jel ni huas
syajtayotic ja Diosa.

Ja Diosi stzaunej ja israeleño jumasa

9

1 Huax yilahuon ja Cristo, huax cho yila ja jc'ujol ja Espíritu Santo que ja'
mero smeranil ja jas huanon yaljeli. Mi mentirauc ja huax cala que
2 Jel triste ayon juntiro. Tola vida huas syatz'a sbaj ja caltzili
3 Cuando huax c'ulan pensar ja jmoj judioili. Mas ma lec ta quen huala
jipjiyon ba yoj sc'ajc'al ja inpierno ja ba mi ni nunca oj yilon ja Cristo siquiera
oj stae ja scoltajel ja yenlei.
4 Porque ja jrazaticoni, quintilticon ni ja Israel sbaj najatei, jaxa Diosi lajan
soc mero ni yuntiquiloticon yilahuoticona. Ja jrazaticoni yilahue ni jastal
huax lijpi ja Diosa. Quenticon ni ja ma' sc'ulan ja trato soc ja Diosi. Aaji ba
jc'abticon ja smandar ja Moisés, ti sea quiticon jastal oj c'umticon ja Diosi. Mi
na' jaye vuelta ay jas alji yabye ja quintilticon yuj ja Diosi que ay bi jas oj see
quiticon.

5 Jach ch'ac q'ueuc ja jrazailticoni soc ja Abrahami soc ja Isaqui, soc ja
Jacobi ja ma' Israel huax cho alji sbaji, iday, ja Cristo ja ma' tzaubal yuj ja
Diosi, ti manxi ja ba mero quintilticon ja quenticoni. La xa caatic yi tola vida
stz'acatal lec ja Diosi porque yen, mandar ay yuj spetzanil. ¡Aleluya!
6 Jayuj jel triste ayon porque mi ni modo oj cal que mi c'ot smeranil ja jas
yalunej cabticon ja Dios desde najate. Es meran, ja jcuerpoticoni, ja' to ni
srazail ja Israeli, pero ja tuc jmoj jumasa, najat ay juntiro ja spensare soc ja
Diosi. Ja mero smeranili, ja yenlei lajan soc mi xa ni yintiluque ja Israeli
7 Soc mi ni ja Abrahami. ¿Mi ma xa naahuex ja jas alji yab ja Abraham ba?
—Ja hua huunin Isaqui, yena ni ja ma' cuenta ay ahuuji. Yuj ja yintil ja yeni ti
ni oj ilxuc ja smeranil ja jas calunej ni ahuabi, x'utji ja Abraham yuj ja Diosi.
8 Ja Diosi yala jachuc ba oj naatic que chican jasunc'a ja jrazailtiqui, mi ni
modo oj bob caltic que tzaubal ita ja ma' oj bob och yuntiquilil ja Diosi pero
ta huan c'ax c'uantic meran ja jas yalunej can ja Diosi, ochelotic ni cuenta
jastal mero yintilotic ja Isaqui.
9 Porque ata huabilex ja jas alji yab ja Abraham tac:
Jach ora otro jun jnab oj cho jacon, jaxa ora jahui, ja hua cheum Sarai oj xa
sman jun yal alatz,
x'utji ja Abrahami.
10 Y mi quechanuc ja Abrahami. Cho q'uelahuil ja yunin Isaqui. Ja yora je xa
mojan oj xa sman chab yal yuntiquil ja xcheum Rebeca - como loj ni jac ja
yal alatz jumasa jahui -
11-13 Ti jac aljuc yab yuj ja Diosi que mi bi jauc ja banquilal Esaú oj sc'ul
mandar pero ja' ni bi ja yijtz'in Jacobi porque ti ni tz'ijbanubal ja ba slibro
ja Diosi que ja' ni ja Jacob ja ma' tzaubal yuj ja Dios ba oj yajtajuc, mi jauc ja
Esaú. —Ja Esaú jel coraja huax quila ja smodo, xchi ja Diosi. Cuando yora mi
tox manxi ja yenlei, mi to chicanuc ta lec ma mi lecuc ja jas oj sc'uluquei, pero
ja Diosi, tzaubal xa ni yuj ja Jacobi. Jayuj huan ni snaa jastal huas st'ujpinotic
cada jujune, pero ja' ni ja ba huas stzaa ja yeni porque huas snaa ja yeni ja
ma' oj to ni maconuc yuji, sea ta lec ja jmodotiqui ma mi lecuc.
14 ¿Jel ama piero huaxa huab ja jastal huas sc'ulan ja Dios ba? Lajan soc mi
ni t'un sbej huaxa huabyexa pero ¡ba mi sbejuca!
15 Q'uelahuil ja jas alji yab ja Moisés ja najatei. Yala que yen oj snaa
machunc'a oj stalna syaujulali, pero ja' ni ja ba huas sc'ana ja yeni, jaxa ba
mi huas sc'ana ja yen, mi ni oj yaa yi ja syajal sc'ujoli.
16 Anima jel huax c'anatic nique ma huax c'ulantic fuerza oj ochcotic pero ja
Diosi, mi jauc oj sc'uluc ja jas huax c'ana ja quentiqui. Ja' chican ja jastal ja
yutzil sc'ujol ja yeni.
17 Q'uelahuil ja rey Faraón ja sbaj najatei. Ti ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi. Huax yala ja jas alji sbaji, pero Dios ni yala que aaji och reyil ja rey
jahui ba ti oj chijcajuc jastal jel nihuan ja Diosi.
Spetzanil ja cristiano ja ba sutanal ja mundo oj ni snaa que Dioson nia,
xchi ja ora jahui.
18 Porque ja Diosi, jach ni ja smodo. Jel ja syajal sc'ujoli, pero tzaubal yuj ja
ma' oj yaa yii. Huan c'ax yala oj ya ch'uuybuc ja sc'ujol jun cristiano ja jastal
ya ch'uuybuc ja sc'ujol ja rey Faraoni, jach ni oj sc'uluca.
19 Bueno, ta Dios c'a huax ya ch'uuybuc ja sc'ujol ja cristiano, ¿jastal oj bob
scolta sbaj ba? ¿Sbej ama ti oj ya huaj soc ja smul ba, yuj ja mi ni huax bob
sc'uuc ja Diosi ta Dios c'a huax ya ch'uuybuc ja jc'ujoltiqui? Eso sí, ay ni ma'
jach huax yalaa.
20 ¡Pero mas lec a ch'ajbajuque! ¡Janeq'uex to ni ja huenlexi oja jaq'uex sti ja
Diosi! Porque q'uelahuil jun c'ulaoxom. Huas sc'ulan soc lococ pero mi ni

modo oj caltic que mi jach ni oj sc'uluca.
21 Ja c'ulaoxom jahui huas snaa jastal oj sc'uluc ja yoxomi. Huas sc'ulan ja ba
tzamal lec pero ja mismo luum jahui, huax cho sc'ulan otro ba jel calax. Jaxa
ba mas calax jahui, mi ni modo oj bob yal yab ja c'ulaoxom jahui: —¿Jaxa yuj
ja jel piero ja c'ulanon ja quen ba? mi oj bob chiuc. Y jach ni ja Diosi, mi ni
modo oj bob jactic stia.
22 Jayuj ta Dios c'a huas sc'ana oj yaa scastigo, ta huan c'a sc'ana oj see que mi
loiltajneluc ja yipi, jayuj huas sc'ulan ahuantar ja smaloil ja cristiano ja ma'
oj to ni yaa yi castigo. Xch'ayelale ni ja mas tzaana.
23 Jayuj jach huas sc'ulan ba oj bob jnaatic jastal jel ja syajal sc'ujol jmoctiqui.
Porque ja quentiqui, jel ajul ja jbajtic huax yilahuotic, pero stz'acatal ja yeni,
jayuj desde najate st'ujpinejotic ba oj ajyucotic ja ba huan lijpel ja yeni.
24 Tzaubalotic ni yuj ja Diosa, pero mi quechanuc ja quenticon ja janec'
judiooticoni. Huax cho stzaa ja ma' mi judiouc chomajquili.
25 Jach ni huax yala ja ba slibro ja aluman-Dios Oseasi:

Ja ma' tuc cristiano juntiro, oj ni och cuntiquilila. Ja ajyi, ja ma' mi
yajtanubaluc cuji, pero ja yaani, yajtanubal xa ni cuja.

26 Jaxa ba yalunej ja Diosi: Ja huenlexi mi ni cuntiquiluquexa pero ja huego,
ochye ta ni yuntiquilil ja Dios sac'ani, oj chiuque.
Jach tz'ijbanubal ja ba slibro ja Oseas tac.
27 Jach ni ja aluman-Dios Isaiasi, ata huabil ja jas yala sbaj ja jmoj israeleñoili:

Eso sí, ja israeleño jumasa, lajane soc ja ami, huan xta tananuc, pero jasa, mi
xa ni mero jel aayuc ja ma' oj bob staa ja scoltajeli

28 Porque ja Cajualtiqui, oj ni c'otuc ja jas huax yalaa. Jun ta ch'ayc'ujol oj ya
co ja scastigo ja ba luumi, pero mi loiltajneluc.
29 Cho yalunej ni ja Isaiasi ja lec moc to bi stalnunejuc ja jyaujulalticon ja
Cajualtiqui, mi ni bi jun ma' oj can sac'an ja quenticon ja suinquiloticon ja
Israeli porque ja jDiostiqui, mi na' jaye tropa ángel mandar ay yuj ja yeni.
Moc to, mes bi oj cancoticon como jastal ja suinquil ja chonab jumasa jau ba
Sodoma soc ja ba Gomorra.
30 Porque q'uelahuil ja ma' mi judiouqui. Conser najat ay ja spensare ba toj
oj ajyuque ja ba sti sat ja Diosi, iday, yenle ni ja ma' toj xa bi huax yila ja Diosi
porque sc'uane nia. ¿Ay ama jas oj caltic ja jastal jau ba?
31 Jaxa jmoj israeleñoili ja ma' huane lec fuerza soc ja smandar ja Diosi
siquiera oj iljuque lec yuj ja Diosi, iday, mi ni bob yujilea.
32 ¿Huan ma xa naahuex jasyuj? ¡Porque mi ni t'un huas sc'uane ja Diosi! Eso
sí, jel huas stoyo sbaje que jel huas sc'uane pero ja ba sti sat ja Diosi, lom ni
altiroa, porque mi ni modo c'ot sc'uuque que ja' ni ja Cristo ja Jesusi. —¿Jastal
bi jauc tzaubal yuj ja Dios ja yeni? xchiye nia, iday, yuj ja jach yalahuei, jitzan
ni ja ma' staa ni ja xch'ayelala.
33 ¡Jastal miyuc! porque jach ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Dios tac:

Q'uelahuile, ja ba slugar ja Israeli ay ma' oj jeque pero coraja xta ni oj iljuc
yuj ja cristiano, jaxa yenle ja cristiano jahui, yen ita ni huas sleahue
jastal oj ch'ayjuc snaajele yuj ja ma' oj huajuqui. Pero ja ma' huax
yiaj slequili soc huas sc'uani, entonces ja ba sti sat ja yeni, mi ni oj
q'uixhuuquea,

xchi ni ja yabal ja Diosi.

10

1 Quermano jumasa, soc spetzanil ja jc'ujol huax c'ana ba oj staa ja scoltajel
ja jmoj israeleñoil jumasa. Jach ni mero huanon sc'anjel yi ja Diosi.

2 Eso sí, jel con gana aye soc ja Diosi pero ja jas to huanei, toj q'uiq'uinal ni
ayea.
3 Mi to snaahue jastal toj oj bob ajyuque ja ba sti sat ja Diosi. Ja' ni huane
ni soc ja jas huas sc'ulane pensar ja yenle mismo. Mi ni modo huax yaa sbaje
soc ja jas huas sc'apa quitic yajc'achil ja Diosi.
4 Porque ja Cristo, yena ni huas scoltayotic ba oj bob ajyucotic toj ja ba sti
sat ja Diosi. Quechan huas sc'ana oj jip jc'ujoltic juntiro soc ja yeni, ti oj taatic
ja jcoltajeltic huantic sleejel soc ja mandar jumasa.
5 Meran nia, ta huan c'ax bob jc'ultic tola vida ja smandar ja Diosi, ja jastal
jahui, oj ni jtaatic ja jvidatic jau jel tzamali. Jach ni yala ja Moisés tac.
6 Pero cuando huax c'uantic ja Cristo, huax yala ja yabal ja Diosi que
jtaatic ta ja jcoltajeltiqui. Mi xa ni sbejuc oj caltic que oj huaj leetic ec' ja ba
satq'uinal ba oj quiitic con ja Cristo ba oj scoltayotic,
7 Soc mi ni sbejuc oj caltic oj huaj leetic ec' ja ba yoj q'ueeni ba oj quiitic
jani.
8 Porque ja yabal ja Diosi huax yala que cuando jc'uantic ja Cristo, jtaatic
ta ja jcoltajeltiqui. Ti xa bi ay ja ba jc'ujoltiqui. Ja' ni huantic staajel ti' tola
vida. Ja abal iti, ja' ni jastal huax c'uantic ja Cajualtiqui. Huantic ni sloiltajel
ec'a.
9 Porque meran nia, ta huan c'ax el ati que yena ni ja Huajual ja Jesusi,
yuj ni huan xa xa c'uan ja ba hua c'ujol que aaji sac-huuc yuj ja Dios ja yora
chami. Malan soc ja jahui, oj ni ataa ja hua coltajeli.
10 Porque cuando huax c'uantic meran soc spetzanil ja jc'ujoltiqui, ja Diosi
huas sc'ulanotic perdonar soc spetzanil ja jmultiqui. Pero t'ilan oj caltic yab
ja jmojtiqui. Jachuc, ti ni oj taatic ja jcoltajeltica
11 Porque jach ni huax yala ja yabal ja Diosi, que ja ma' huas sc'uani, mi ni
oj can q'uelana.
12 Ja mero smeranili, jun xta yabal ja ma' judio soc ja ma' mi judiouqui
porque ja Cajualtiqui, jun xta lajan huax yilahuotic jpetzaniltic. Quechan
huas smajlayotic ba oj leetic, ti huax jac yaa quitic, pero mi ajtaben ja jas
huax yaa.
13 Mi ni ma' mi oj staa ja scoltajeli ta huan c'a slea meran ja Cajualtiqui.
Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.
14 Pero ja cristiano ta mi to c'a huas sc'uane que ja Cristo, ja' ni ja Jesusi, mi
ni huas sc'ana oj slee, jayuj t'ilan ni oj yabye sbeja porque ta mi c'a ma' huax
aluni yabye, ¿jastal oj bob sc'uuque ba? Jayuj t'ilan ni ay ma' oj huaj yala.
15 Jaxa ma' huax huaji, ¿jastal oj bob huajuc ta mi c'a ay ma' huas seca?
Huan nix yala ja ba yabal ja Diosi que jel lec oj yile ja ma' huax huaj sloilta
ec' ja yabal ja Diosi.
16 Eso sí, meran nia, mi spetzaniluc ja cristiano ja ma' oj yii snihuanil
ja abal iti. Hasta ja Isaiasi sobo yi ja Cajualtiqui jasyuj quechan t'usan ja
cristiano huas sc'uan ja jas huan loiltajel yabyei.
17 Pero t'ilan ni oj loiltajuc yabye ja jastal ay ja Cristo porque ta mi c'ax
yabye yabalil, ¿jastal oj bob sc'uuque ba?
18 ¿Pero ja jmoj israeleñoil ba? ¿Yuj ama mi yabye ja razón iti? ¡Seguro yabye!
como jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac:
Ja abal iti, abunubal ja ba sutanal ja mundoi, masan ba ja xchanil xchiquin
ja satq'uinali.
Jach ni tz'ijbanubala.
19 Pero huax c'ana oj jobe: ¿Yuj ama mi yabye slugaril ja israeleño ba?
Porque ata huabyex ja jas huax yala ja Moisés tac. Yala que gana oj aajuc
q'ueuc ja scorajaei yuj ja Diosi porque oj bi huaj scolta ja cristiano ja ma'

mi quitz'ubaluqui porque mi ni jas huas snaahuea, jaxa israeleño jumasa,
coraja bi oj ilhuanuque.
20 Jel claro juntiro yala ja Diosi cuando yiaj majan ja sti ja Isaiasi:
Ja ma' mi ni t'un huas sleahuonei, huan ni staahuonea, jaxa ma' mi ni t'un
huas sc'ulan pensar oj sleonei, yenle ni jea jbaj yilea.
21 Pero ja cuntiquil ja ba Israeli, tola vida bechan ja jc'abi, pero mi ni modo
yaa sbaje quia. Mi ni huas sc'uanonea. Ja jas huax cal yabyei, huan ni
sac'ahue jtia, xchi ja Diosi.

Ja israeleño jumasa ja ma' mero sc'uane ja Diosi

11

1 Pero mi oj caltic que jpetzanilticon jipjiticon ta jun lado yuj ja Diosi. Mi ni
yena, porque q'uelahuil ja quen tac. Israeleñoon chomajquil. Mero yintilon
ja Abrahami soc ja Benjamini.
2 Cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, ja Diosi yala que oj ni ochcoticon
yuntiquilila, jayuj mi ni huax ch'ayahuoticon sc'ujola. Porque q'uelahuilex
ja Elías tac. Huan ni xa naahuex jastal och parte soc ja Diosi,
3 Ti yalaa: —A Cajual, ¿jastal oj ajyuc ja tan israeleño jumasa iti? Jel huas
smilahue ja hua hualuman jumasa. Gana huas semahue ja ba huax aaxi
cajan ja hua majtani, jaxa huego, quechan ja queni huax c'uana meran iday,
¡chapan xa cabalil yujile que oj smilone.
4 Jaxa Diosi, ¿mi ma xa naahuex jas yala ba? —Mi quechanuc ja huen huaxa
c'uanon Elías, xchi. Ay to ni quioj juque mil huinic ja ma' mix jotye ba oj
couque mec'an ja ba sti sat ja sdiose c'ulubal yujilei, ja' ni ja tan Baal jahui.
Pe jach ni yala ja Dios tac.
5 Y jach ni man ora. Ay to ni ja israeleño ja ma' huas sc'uan ja Diosi pero
puro yutzil sc'ujol ja Diosi ja jastal stzaahuoticoni,
6 Mi jauc que yuj jel lec ja jas huanticon sc'ulajeli. Porque ta je c'a lec ja
jas huanticon sc'ulajeli, ta jach c'a, entonces ja syajal sc'ujol ja Diosi, lajan
soc lom nia. Miyuc, porque ja iti, puro spavor ja yen, jayuj stzaahuoticon ja
janec' huax c'uanticoni.
7 Meran nia, ja jmoj israeleñoili, lajan soc jel huas sc'anahue oj ajyuque toj
soc ja Diosi pero jel ni t'usan ja ma' huan bobel yuji, ja' ni ja ma' tzaubal yuji.
Jaxa ma' mi ni huax bob yuji, ch'uuybi ta juntiro ja sc'ujolei.
8 Jach ni tz'ijbanubal tac:
Ja Diosi ti ya huajuque suelto ja yenlei. Seña xta aye ja ba sti sat ja Diosi. Tey
ja satei, pero lajan soc mi xax yilahue. Ay xchiquine, pero mi xax cho
yabye q'uinal, jayuj jach ni aye man ora,
xchi ja yabal ja Diosi.
9 Cho q'uelahuil ja jas yala ja Davidi:
Es meran, jel lec huax yabye mi jas huas sc'ulan palta yujile, pero iday, huan
tox huaj snaa sbaje, mi xa snaa ba oj yie ic'a yuj ni ti xa ay ja scastigoea,
pero sbej xa nia.
10 Jaxa satei, lajan soc q'uic' xa juntiro ja q'uinal oj yilei. Q'uelan jacan xta ba
spatic yuj ja xihuelei. Y jach oj ajyuque tola vida,
xchi ja Davidi.

Ja ma' mi judiouqui oj staa ja scoltajel ja yaltzilei

11 Y meran nia, jel ajul ja sbaje yuj ja mi ni t'usan sc'anahue ja Cristo, pero ja
Diosi mi oja hual que oj yaa can jun lado tola vida ja jmoj israeleñoili porque
cuando huane yiljel jastal huan coltajel ja ma' mi judiouqui, huan nix q'ue ja
scorajaea pero ja smeranili, huan nix cho oc' sc'ujole ja yenlei.

12 Jel ni piero ja jas sc'ulane ja jmoj judioili pero siquiera ya stae ja scoltajel
ja ma' mi judiouqui. Jayuj japji yile ja sbendicion ja Dios ja yenlei, ja' ni aaji
yile ja ma' mi judiouqui. Pero ay to jas mas jel tzamal oj huajuc ja ma' yioj
xa ni ja sbendicion ja Diosi ja cuando xc'ot ja c'ac'u jau oj sc'uuc ja Cristo
spetzanil ja jmoj judioili.
13 Jaxa huenlex ja ma' mi judiouquexi, ay jas oj cala huabyex ja sbaj ja yabal
ja Diosi porque ja' ni mero catela. Jecubalon yuj ja Diosi ba oj loilta huabyex
ja yabali y huanon soc spetzanil ja jc'ujoli siquiera ba jitzan oja c'uuquex ja
huenlexi.
14 Es meran, ja jmoj judioili, coraja ni oj yilexa pero mix cham ac'ujolex.
Yuj ja iti, ay modo que oj staa ja scoltajele ja yenle chomajquili.
15 Ja huego, ac'ubale t'an can jun lado pero ba oj bob ajyuque laman soc ja
Dios ja ma' mi judiouqui. Pero cuando huax cho cumxiye soc ja Dios ja jmoj
judioili, ¡jel tzamal juntiro oj huajuc! Ja huego, lajan soc naca chamel aye
pero oj jac ja c'ac'u oj staa ja svidae yajc'achili.
16 Porque q'uelahuilex ja ma' ec' pax ta cujticoni, tzaubale ni yuj ja Diosi,
y mero ni yintiloticon to nia. Jach ni ja quenticon chomajquili, mi ni oj
xch'ayoticon sc'ujol ja Diosa. Ja yenlei, lajane soc jun te' ba yaax to ay ja
yechi, jaxa quenticoni, xoloticon to nia.
17 Meran nia, ja ma' ec' pax ta cujticoni, lajane soc yenle ni ja mero steili
pero jaxa sc'ab ja te' jahui, lajan soc c'utzji ta ele, jaxa huenlex ja ma' mi
judiouquexi, lajan soc ja huenlex aaji ochanic sloc'ol ja sc'ab ja te' jau c'utzji
ele. Iday, ja huenlexi lajanex soc jun te' ti huax q'ui ja ba huitzi. Mi ni
yajtanubaluquexa. Pero jaxa huego, lajan soc noc'anex xa ni soc ja te' jau
ba yajtanubali. Huan xa nix yaa ja hua sac'anilexa.
18 Pero mi jauc oja hualex que mas lec ja huenlexi que soc ja sc'ab jau
c'utzji ele. Ta jach c'a huaxa toya bajex, a jac t'unuc ac'ujolex que ja te' jau
ba noc'anex sbaji, yuj ni tz'unan lec ja yecha, jayuj lec xa ayex. Porque mi ni
modo oja hualex que huen huaxa huaahuex yi ja yipi, ja' ni ja te' jau huax
yaa ja hua huipexi.
19-20 Meran nia, ja judio jumasa lajan soc c'utzjiye ele yuj ja mi ni huas
sc'uanei, jayuj ja huenlexi ochyex ja ba sloc'olei, pero ja' yujil hua c'uanexi.
Jayuj mi ni sbejuc oja toya bajexa. Aa cuidadoex
21 Porque ta mi c'a, oj jacuc ja c'ac'u ja Diosi mi ni oj sc'uluquex perdonara
porque q'uelahuil ja sc'ab ja te' jau tac. Ja' ni mero smoj ja jmoj judioili.
Tzaubaloticon nia pero como mi ni c'ocxiyea, jayuj c'utzji el ja sc'ab ja te' jau
tac.
22 Q'uelahuil ja jastal ja slequil ja Diosi, pero jachuc ja sdelicadoil choma-
jquili. Porque q'uelahuil ja jastal sipa el jun lado ja jmoj jumasa yuj ja mi ni
modo huax c'ocxiyei pero ja huenlexi, jel gusto ay amoquex. Pero t'ilan oja
c'ul seguir abajex porque ta mi c'a, oj to huaj anaex, oj spoctzuquex jun lado
ja huenlex chomajquili.
23 Jaxa jmoj judioili, ta huan to c'a sc'uane otro vuelta, ja Diosi oj ni sc'ul
recibir yajc'achila. Oj ni bob yujila como jel ni ja yipi.
24 Porque q'uelahuil ja huenlex tac. Tuc cristiano ayex juntiro pero iday,
sc'ulanex ni recibir ja Diosa, ¡jauc to ma ja ma' mero tzaubal ni yuji mi ni
modo oj caltic que mi oj ni sc'ul recibira!

Ja israeleño jumasa oj to ni sc'uuque ja Cristo

25 Huax c'ana que oja naex que mi ni sbejuc que oja toya bajex que jel xa lec
ilubalex yuj ja Diosi. Quermano jumasa, huan xa chicnajel ja jas jel tzamal
huan sc'ulajel ja Diosi, y huax c'ana oja naex ja mero sbeji. Ja israeleño

jumasa, jel xa ch'uuy ja sc'ujolei, pero mi lomuc. Jach ni oj ajyuque masan to tz'ican xa lec ja janec' oja c'uuquex ja huenlex ja ma' mi judiouquex.

26 Cuando huax c'ot tic'an ja tiempo jahui, ti oja huilex que spetzanil ja israeleño jumasa oj cho eluque libre cuando yajc'achil huas sc'uane ja Diosi. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:

Ja ba yojol ja Israeli, ti ni oj ajyuc ja ma' oj ya el libre ja cristiano jumasa. Yuj ja yeni, ja israeleño jumasa oj yaa can jun lado spetzanil ja smaloilei.

27 Oj ni jc'ul perdonar ja smulei, como jach ni ja jtrato amoquexi, x'utjiye yuj ja Diosi.

28 Eso sí, ja yabal it jel tzamal sbaj ja Cristo, mi ni t'un huas sc'anahue ja jmoj jumasa, jayuj jel coraja huax iljiye yuj ja Diosi. Pero ja jahui, ja' ni ja hua lequil ja huenlexi. Pero moc ch'ay ac'ujolex, mi lomuc ja jas alji yab ja ma' ec' pax ta cujticoni. Tzaubale nia, jaxa quenticoni, yintiloticon nia. Eso sí, huax q'ue ja scoraja pero ay to ni syajal sc'ujola.

29 Ja Diosi, mi smodouc oj yaa jun cosa, oj cho sape. Cuando huas stzaa jun cristiano, mi huax yala ja mas tzaani que mi huas sc'ana.

30 Q'uelahuil ja huenlexi. Ja ajyi, najat juntiro ja hua pensarex soc ja jas huas sc'ana ja Diosi pero, stz'acatal ja israeleño jumasa, ti xa talnaji ayaujulalexa, pero ja' ni yuj mi ni huas sc'ana sc'uuc ja yenlei.

31 Jaxa huego, yenle xa ni ja najat ay ja spensarei. Mi ni modo huax c'ocxiyea pero mi lomuc ja jach ayei. Cuando huax yilahuex jastal jel lec amoquex ja Diosi, oj ni c'ot ja c'ac'u oj cho talnajuc ja syaujulal ja yenlei.

32 Dios ni ya huajucotic suelto jpetzaniltic jayuj jel ch'uuybi ja jc'ujoltiqui pero yuj ja jastal jahui, ti huax jac stalna jyaujulaltic jpetzaniltic.

33 ¡Machunc'a oj slaj ja Diosi! Jel huas snaa juntiro. Huas snaa spetzanil. Tey ba sc'ab spetzanil ja jas ayi. Mi ni modo oj naatic ja jas huan ja Diosi. Mi ni t'un huax naatic sbej ja jas huan sc'ulajeli.

34 ¿Ay ama ma' oj bob snaa jastal huan pensar ja Cajualtic ba, ma ay ma' oj huaj see yi jas oj sc'uluc ja yeni?

35 ¿Ay ama ma' ay jas yaunej yi ja Dios ba, ba oj cho majlayex que ay jas oj yaa huilex ja huenlex chomajquili? Miyuc

36 Porque ja Diosi, q'uebubal huax yaa spetzanil, como yena ni sc'ulunej cana. Spetzanil ni huan maconel yuja. ¡Stz'acatal ja Dios jel nihuani ba spetzanil ja tiempo! ¡Amén!

Ja jastal ay cuando huax caa jbajtic meran soc ja Diosi

12

1 Quermano jumasa, ja Diosi jel juntiro stalna ja jyaujulaltiqui, jayuj tz'acataluquex, huax cala huabyex, aa bajex yi ja jastal huax caatic yi ajyi ja chante ja ba sti sat ja yeni. Pero ja huego, mi xa chanteuc oj caatic yi. Quentic xa mismo oj caa jbajtic soc spetzanil ja jc'ujoltiqui. Ja jastal jahui, huan nix caatic yi gusto ja Diosa. Jach ni mero huas sc'ana oj caatic yi stz'acatal ja Dios ja ba sti sati.

2 A ch'ay ac'ujolex ja modo ja ba mundo iti. Sbej xa que oj tucbuc juntiro ja jpensartiqui ba oj naatic jasunc'a mero huas sc'ana ja Dios oj c'ultiqui. Porque ja jas huas sc'ana ja yeni, ja jas huax c'ulantic ja ba tzamali soc ja ba toji. Jach ni mero huas sc'ulan gusto ja yen ja jastal jahui.

3 Stz'acatal lec ja Diosi, yena ni yaunej qui ja atel iti jayuj ay ni sbej que oj cala huabyex, moc lom jelxanic ba oja toya bajex que quechan ja huenlex jel nihuan huax yilahuex ja Diosi. C'ulanic pensar toj lec porque cada jujuneotic, Dios ni huas scoltayotica, jayuj huax bob jc'uuctic ja yeni.

4 Porque q'uelahuil ja jcuerpotiqui. Ay jc'abtic, ay coctic, ay jchiquintic, ay
jsatic, ay jniitic, ay jtiitic. Tuctuquil ja xchol cujtiqui.
5 Jayuj jach ni ja janec' creyenteotic xa nii. Jel jitzanotic pero tuctuquil ja
jcholtiqui. Pero como huan xax c'uantic ja Cristo, jayuj lajan soc jun ita ni
ayotic jpetzaniltica.
6 Ja Diosi yaunej ni jcholtic cada jujunea, jayuj sbej ni oj c'ultic soc spetzanil
ja jc'ujoltica. Ay quermanotic ac'ubal yi ba oj iijuc majan ja sti yuj ja Diosi.
Pues a sc'uuc con todo sc'ujol ja Diosi ba oj bob ya ec' quitic ja abal jahui.
7 Cho ay ma' ac'ubal yi ba oj bob scolta ja yermano. Pues a scolta soc todo
sc'ujol. Ay ni ma' jel tzamal huas sea ja yabal ja Diosi. Yuj ni jach ac'ubal yia,
pues a yaa sbaj juntiro ba oj see.
8 Ay ma' ac'ubal yi yuj ja Diosi ba huax bob yaa yi snihuanil sc'ujol ja smoji.
Pues sbej ni huas scoltaa. Jaxa otro ja quermanotiqui, jach ni ac'ubal yi ba
huax bob sq'ueb yi ja smoji, pero a sc'ul con todo sc'ujol. Jaxa ma' ac'ubal yi
xchol ba oj sc'ul dirigir ja servicio, a sc'uluc pero a yaa lec scuidado. Jaxa ma'
huas scolta ja ma' ay snesesida, sbej ni jel gusto oj ajyuc cuando huax ch'ac
scolta.

Ja jastal ja sbej cuando huax c'uantic ja Diosi

9 A ajyuc ja syajal ac'ujol abajex, pero meran. Aa xa ch'ayuc ja hua c'ujolex
ja ba malo. Leanic xa ja ba lequi.
10 Yaj xa huab abajex como jastal ja mero ja hua huermano abajexi porque
jun ahuermano, sbej ni mas to yaj oja huabi que yuj ja huen mismo.
11 Tzatz la ajyiyex soc ja Cajualtiqui, mi jauc oja yoopes abajexi. Ateltayic
ja Cajualtiqui con todo ac'ujolexi.
12 Ay ni lec snihuanil jc'ujoltica jayuj sbej ni jel alegre oj ajyucotica. Cuando
huax jac ja hua huocolexi, aa hua pasensiaexi. C'umanic tola vida ja Diosi.
13 Coltayic ja quermanotic jumasa ja ma' ay snesesida. C'ulanic recibir ja
ma' huax jac yulatayexi.
14 C'umanic ja Dios yuj ja ma' huax yixtalaanexi ba oj c'ulajuque bendiciar
ba lec oj ec'uc ja svidaei.
15 Gusto ajyanic soc lajan ja ma' jel ja sgustoei. Jach ni ja ma' huan oq'uel
soc ja stristeili, cho oc'anic ja huenlex chomajquili.
16 Yaj xa huab abajex soc ja hua mojexi. Mi jauc ja jel nihuan oja huaa
bajexi. Aa bajic ch'in soc ja ma' jel coel huax ilji. Moc lom alola bajex que jel
huaxa naahuex.
17 Moc ac'ul yi malo ja ma' malo huas sc'ulan ahui. C'ulanic fuerza ba lec
oja c'uluquex tola vida pero mi jauc ba oja leex modo jastal lec oj yilex ja hua
mojexi.
18 C'ulanic ja janec' oj bob ahuujilex ja huenlexi ba oj bob laman oj ajyanic
apetzanilex.
19 Quermano jumasa, mi lom xa hua stup ja smul ja hua moji. Aa ba sc'ab
ja Diosi. Yen oj snaa jas castigoil oj yaa yi porque jach ni huax yala ja yabal
ja Dios tac:

Quen huax naa jas castigoil oj ca stupe, xchi ja Cajualtiqui.

20 Y huax cho yala:

Ta ay c'a acondra, huain c'a xyabi, a huauc. Ma taquin sti, aa yi ja' ba oj yu'.
Ta jach c'a huaxa c'ulanex, ti oja huilex que oj ni q'uixhuuc leca,
xchi ja yabal ja Diosi.

21 Mi xa huaa bajex ba oj sc'uluquex ganar ja maloili. Miyuc. Sbej ni oja c'ul
ganara porque huana sc'ulajel fuerza ba oja c'uluc ja ba lequi.

13

1 Cada creyente, sbej ni oj c'uaxuc ja ma' ay yatel porque ja yenlei, Dios ni
yala que oj aajuc yile ja yatelei.
2 Jayuj ja ma' mix c'ocxi ja ba sti sat ja ma' ay yateli, jach ni, mi huax c'ocxi
ja ba sti sat ja Dios chomajquili. Porque mi c'ax c'ocxiye, ti oja huilex que oj
ni aajuc yile ja scastigoea.
3 Pero ta toj c'a ayex soc ja leyi, mi oj xihuanic yuj ja ma' ay yateli. Mi c'a
huaxa c'anahuex oj yaa huilex castigo, pues mas lec, c'ulanic ja ba lequi, ti oj
iljanic leca. Mi ni oj ajyuc ja xihuelex soc ja ma' ay yateli.
4 Porque lajane soc ja yatjum ja Dios ja yenle chomajquili. Ac'ubal yile
yatel ba lec oj ec' cujtic. Pero ta huan c'ax taatic ja jmultiqui, sbej ni oj
xihuucotica porque ja yenlei, tey ba sc'abe que oj sc'ul castigar ja ma' huas
sc'oco ja leyi. Yalunej ni ja Dios que oj bob sc'uluque castigar ja ma' huas staa
ja smuli.
5 Jayuj c'uanic, ba mi oj couc abajex ja scastigo ja Diosi, como jach ni huas
sc'ana ja yeni.
6 Jayuj t'ilan ni oja tupex ja contribucioni. Dios ni ac'ubal ba sc'ab ja ma' ay
yatel que jach ni oj sc'uluquea.
7 Aahuic yi ja ba t'ilan ni oja huaex yi. Sbej ni oja tupex ja contribucioni,
jayuj aahuic nia. Chican jas pago huax c'anji ahuilex, tupuhuic nia porque
sbej ni oja c'uluquex respetara.
8 Mi sbejuc huaxa jela bajex soc ja hua mojexi. Miyuc. Ja mas t'ilani,
jea bajex ja syajal ja hua c'ujolexi. ¿Huan ama x'oc' ac'ujolex oja c'uluquex
spetzanil ja smandar ja Diosi? Yajta bajex soc ja hua mojexi, ti oja huilex que
huanex ni sc'ulajela.
9 Yaj xa huab ja hua moji ja jastal yaj huaxa huab abaj ja huen mismo,
xchi ja yabal ja Diosi. Huan c'a xa c'ulan meran ja jahui, yuj ni mi ni huaxa
c'oco ja smandar ja Diosi. Mi oja lee otro ja hua cheumexi, mi oj milhuananic,
mi oj elc'ananic, mi oj oc' ac'ujolex ja jas yioj ja hua mojexi.
10 Porque yaj c'a huaxa huab ja hua moji, mi oja c'ul yi malo. Ta meran c'a
yaj huax cabtic, entonces ja' ni huantic sc'ulajel ja smandar ja Diosi.
11 Sbej xa ni oj ajyucotic toj como jastal huax yala ja Diosi porque huan xa
mojxel ja tiempo oj jacuc ja Cajualtiqui. La xa jchap jbajtic porque oj xa
cumxuc ja yeni porque mas mojan xa ay ja huego soc ja yora q'ue jc'uuctiqui.
12 Jel xa q'uiq'uinal ja ba mundo iti pero jel xa mojan ja tiempo oj ajyuc ja luzi.
Sbej xa oj xa ch'ac caatic can spetzanil ja jas huax c'ulantic ja ba q'uiq'uinali.
La xa jchap jbajtic ba oj bob jc'uluc ganar ja diablo.
13 Jaxa jas huax c'ulantiqui, la jnaatic que yuj ni ti xa aytic ja ba sacal q'uinali.
Tzamal oj ajyucotic. Mi xa oj c'ultic ja jas jc'ulantic ajyi, ja jastal huax
c'ulantic q'uin, huala yacbitic, huax leatic ja jcheumtiqui, huax leatic pleito,
huax c'ulantic ja ba mi sbejuqui. Toj envidiosootic ajyi.
14 Pero ja huego, la xa caa jbajtic juntiro soc ja Cajualtic Jesucristo. Mi xa oj
caatic yi lugar ja jmaloiltic ja jastal huax c'ulantic ajyi.

Mi lom xa lea smul ja hua huermano

14

1 C'ulanic recibir ja quermanotic ja janec' huas sc'ana smojuquex, anima
mi tox yab lec sbej ja jas huax c'uantiqui. Bob ta ay ba jel tuc ja spensarei,
pero aahuic ja hua pasensiaexi
2 Porque ta mero huas sc'uane ja Diosi, ay modo oj yal que mi sbejuc huax
cabtic ja baq'ueti, ma chican jas cosa - quechan puro bi yal c'ul ja ba lec

sloojeli, jach bi sbej oj lootic. Jaxa otro ja quermanotiqui, huas sc'uan que lec yabjel spetzanil ja cosa.

3 Pero mi ni ja juni, soc mi ni ja juni, mi sbejuc oj yaa yochel sbaje. Ja ma' huas sc'uxu baq'uet, mi sbejuc ch'in oj yil ja ma' quechan huas sloo ja yal c'ul jumasa. Jach ni ja quermanotic ja ma' huas sloo ja c'uli, mi sbejuc ay jas oj yal sbaj ja ma' huax cho sc'uxu ja baq'ueti porque ja Diosi, yuntiquile ni xchahuanilea.

4 Yatjumex ni ja Diosa ja janeq'uex to ni ja huenlex huaxa huaa huochel ja bajexi. Quechan ja ma' mero Ajualali huas snaa ta lec ma mi lecuc ja jas huas sc'ulan ja yatjum jumasa. Oj ni coltajuque yuj ja Diosa ba oj bob sc'uluque mas lec.

5 Jach ni, ay quermanotic huax yala que sbej oj talnaxuc ja c'ac'u jahui, cho ay otro quermanotic huax yala que miyuc, que mi bi sbejuc. Jun xta bi mismo spetzanil ja c'ac'u jumasa. Pero chican bay ja jc'ujoltic cada jujune.

6 Porque ja ma' huas stalna jun c'ac'u, yuj ni huas stalna yuj ja Cajualtiqui. Jach ni ja ma' mi huas stalna, mi ni huas stalnaa, pero ja' ni yuj ja Cajualtiqui. Jaxa ma' mi huas scolo ja jas huax yabi, huan nix cho yaa yi stz'acatal ja Diosi, pero ja' ni bi yuj ja Cajualtiqui. Jaxa quermanotic ja ma' tzaubal ita ja suaelei, pero ja' ni bi yuj ja Cajualtic y stz'acatal bi ja Diosi.

7 Porque ja janec' creyenteotiqui, mi xa quenuctic to huax c'ulan jbajtic mandar. Mandar xa aytic yuj ja Cajualtiqui ja janec' tiempo huax yaa ja jsac'aniltiqui y quechan ja yeni huas snaa jas ora oj chamcotic.

8 Pero ta sac'anotic c'a, ma ta huan c'a la chamtic, sbajotic ni ja Cajualtica.

9 Jayuj cham ja Cristoi, cho sacui, ba oj bob cajualuctic, sea sac'anotic, ma chamelotic.

10 Mi sbejuc huax caa jbajtic cocheltic ja janec' quermano jbajtica, mi ni sbejuc mi huax caatic casoa porque mi ni ma' mi oj yaa yi cuenta ja Diosi,

11 Como jach ni tz'ijbanubal can ja ba yabal ja Diosi:

Ja queni sac'anon nia. Spetzanil ja cristiano oj ni couc mec'an ja ba sti jsati,
ti oj yaahue qui lec tz'acatala.
Jach ni xchi ja Cajualtic tac.

12 Jayuj cada jujuneotic oj caatic yi cuenta ja Diosi.

Mi xa hua sle smul ja hua huermano

13 Jayuj mi ni sbejuc oj caatic cochel ja otro quermanotiqui. La xa jleetic modo jastal mi oj caatic slee ja smuli. Mi sbejuc gana oj caatic slee ja smuli.

14 Ja queni huax c'uan ja Cajualtic Jesusi y seguro ni ayon soc ja ita: Ay jas oj bob jc'ultic que mi oj lee ja jmultiqui. Pero ay otro ja quermanotiqui, ta huan c'a sc'ulane ja mismo cosa, huax yabye que huas slee ja smulei, y huan ni slea ja smulea.

15 Por cuenta, ta ay c'a jun ahuermano huax yala que oj staa ja smuli ta huan c'a stiahue jun cosa, iday, jaxa hueni gana huaxa tia, quechan huaxa lea jastal oj yajbuc lec ja hua moj jahua, mi ni ay syajal ja hua c'ujol soc ja hua huermanoa. Mi sbejuc huax hua ch'ayuc ja yaltzil jun cristiano, porque cham ja Cristo yuj ja yenle chomajquili. ¡Quechan c'a yuj jex c'anc'oni oja ti' jun cosa, jayuj oj ch'ayuc ja yaltzilei!

16 Es meran, ja huen jel lec huaxa huab ja jas huana sc'ulajeli, pero ja tuqui huax yalahue que mi lecuc. Pues mas lec, actayic cani.

17 Porque cuando huax caa jbajtic ja ba smandar ja Diosi, sbej ni oj c'ultic ja ba leca. Laman oj ajyucotic. Gusto oj ajyucotic yuj ja Espíritu Santo. Mi jauc oj caa jc'ujoltic ta lec ma mi lecuc ja juaeltiqui.

18 Jaxa ma' huas sc'ulan ja jastal iti, yuj ni ja' huan sc'ulajel ja jas huas sc'ana
ja Cristo, como jach ni mero huas sc'ana ja Dios chomajquili. Oj ni cho iljuque
lec yuj ja smoj cristianoili.
19 La xa jleetic modo jastal laman oj ajyucotic, jastal oj bob jcolta jbajtic ba
oj bob jc'uuctic mas ja Diosi.
20 La xa caa jcuidadotic que mi oj ch'aytic ja yatel ja Diosi yuj ja scuentosil
ja juaeltiqui. Smeranil nia, spetzanil ja cosa, naca lec ni yabjela, pero ja ba
mi sbejuc huax cab ja queni, ta huan c'ax c'uxutic jun cosa ba oj bob slee ja
smul ja otro quermanotiqui.
21 Jayuj mas ni leca, actayic cani. Ta mi lec huax yabye ja baq'ueti, pues
actayic cani. Soc mi nix cho huuajex ja yaalel tz'usubi. Chican ja jas huaxa
huabyex que mi lecuc huax yabye ja quermanotic jumasa, pues actayic cani
ta ja c'a oj staa ja smuli yuj ja jach huas sc'uani.
22 Eso sí, ja jas huaxa c'uanexi, c'uanic soc spetzanil ja hua c'ujolex ja ba sti
sat ja Diosi. Jel lec huax yila ja ma' huax yab ja ba sc'ujol que mi huas staa ja
smul soc ja jas huas sc'ulani.
23 Pero ja ma' huas stia jun cosa pero huax yala ja sc'ujoli: Mi naben ta lec
oj ti ja iti, ta xchi ja sc'ujoli, soc ja jahui, huan ni staa ja smula. Porque ta huax
c'umani ja jc'ujoltic: ¿Lec ama oj c'ultic ja iti? y mi mero sgustouc, mulal nia.

Colta ja hua moji; mi quechanuc oja naa baj ja huen mismo

15

1 Jayuj ja ma' tzatz xa ni ay soc ja jas huas sc'uani, sbej que yen cuchan yuj
ba oj scolta ja ma' jel to yaau ayi. Mi sbejuc quechan ja quentic mismo oj lee
ja jgustotiqui.
2 Miyuc. Cada jujuneotic sbej oj c'ultic pensar ja ba slequil ja jmojtiqui,
jastal oj bob sc'uuque mas con gana ja Diosi.
3 Porque q'uelahuil ja Cristo. Mi oja hual que ja' sc'ulan ja jas huas sc'ana
ja yeni. Ja' ni sc'ulan ja jas huas sc'ana ja Diosi. C'ot ni smeranil ja jas
tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi:
Eso sí, ja cristiano mi alben ja jas huax yalahuei pero anima, oj ni jcuch
spetzanila.
4 Jayuj spetzanil ja jas tz'ijbanubal ja najatei, tz'ijbaji ba ay jas oj nebtic ja
quentiqui, jayuj ja' ni mero snihuanil jc'ujoltica. Yuj ja yabal ja Diosi huax
bob jc'ultic ahuantar spetzanil ja huocoli.
5 Porque ja' ni ja Dios huas scoltayotic ba oj bob cuch cujtic ja huocoli. Huax
yaa snihuanil jc'ujoltic. A scoltayex ba oja huil abajex lec porque jach ni
seunej ja Cristo Jesusi.
6 Sc'an to Dios, jun xta lajan oja c'anex yi stz'acatal ja Diosi, ja' ni ja stat ja
Cajualtic Jesucristo.
7 Yaj xa huab abajex. C'ulan recibir abajex como jastal sc'ulanotic recibir ja
Cristo. Jachuc, oj iljuc que jel nihuan ja jDiostiqui.
8 Porque q'uelahuil ja Cristo tac. Jac yatelta ja jmoj judioili ja jastal ni yalunej
yab ja ma' ec' pax ta cujticoni. C'ot ni smeranila, como jach ni smodo ja Diosi,
mi ni oj ec' lom ja jas huax yala.
9 Pero jach ni ja ma' mi judiouqui. Cho jac scolta ja yenle chomajquili, jayuj
huan xax yaahue yi stz'acatal ja Diosi yuj ja talnaji ta syaujulale ja yenle
chomajquili. Ja iti, naca taubal ni tia ja ba yabal ja Diosi:
Jayuj cuando ti ayon soc ja ma' mi judiouqui, huan nix c'ana hui tz'acatala.
Oj tz'ebotaya lec porque jel nihuana,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
10 Huax cho yala ja ba otro parte ja yabal ja Diosi:

Ja huenlex ja janec' mi judiouquexi, ajyanic gusto soc lajan ja matic tzaubal
ni yuj ja Diosi.
11 Cho ay otro parte huax yala jachuc:
Aahuic xa yi stz'acatal ja Cajualtiqui, ja huenlex ja ma' mi judiouquexi.
Chican jas ja hua razailexi, c'anahuic yi stz'acatal ja Diosi.
12 Jaxa aluman-Dios Isaiasi huax cho yala:
Oj to ajyuc ja yintil ja Isaí, jaxa yeni, oj sc'ul mandar sbaj spetzanil ja ma' mi
judiouqui, jayuj mi ni june mi oj ajyuc snihuanil sc'ujolei.
Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.
13 Ja Dios ja ma' huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui, a yaa huilex ja hua
gustoexi. C'uanic ja yeni y laman ni oj ajyanica. Yuj ja yip ja Espíritu Santo,
jayuj q'uelan jacan xta ni ajyanica.
14 Quermano jumasa, huax caa yi stz'acatal ja Diosi ja jastal xa ja hua
modoexi. Huanex snaajel mas y mas jastal ay ja sbej ja Diosi. Huan xa xa
naahuex jastal oja huaa bajex razón,
15 Jayuj huax jeca huilex ja carta iti. Es, bob ta jel claro ja jas cala huabyexi.
Huax c'ana que mi oj ch'ayuc ja hua c'ujolexi. Huax cala huabyex ja iti
porque ja Diosi yaunej qui ja catel it ba oj cala huabyex.
16 Ja queni huanon yateltajel ja Jesucristo ja ba yojol ja hua mojex ja ma'
mi judiouquexi. Jaxa huenlexi, cuando huaxa c'uanexi, ti huax caahuex ja
ba sc'ab ja Diosi como jastal huax yaa yi ja smajtan ja Dios ja jpagreticon ja
janec' judiooticoni. Jaxa Diosi huas sc'ulanex recibir porque ja Espíritu Santo
huan atel ba hua c'ujolex ba toj xa oj ajyanic ja ba sti sat ja Diosi.
17 Stz'acatal ja Cristo Jesusi, jel gusto ayon ja huanon yateltajel ja Diosi
porque jel ni lec huan huajela.
18 Pero ja' ni mismo ja Cristo huan atel ja ba hua c'ujolex ja janec' mi
judiouquexi. Jayuj huan xa xa c'uanex ja yaani. Meran nia, quena ni huanon
yaljel ja yabal ja Diosi, pero Cristo, yena ni huan atel ja ba hua c'ujolexi
19 Y huan seejel lec seña. Jel nihuan juntiro ja milagro huan seejel ja yeni
porque jel ni ja yip ja Espíritu Santo. Jayuj huax bob jloilta ja abal it jel tzamal
sbaj Cristo. Q'ue jloilta ja ba Jerusaleni, ti cho jloilta ja ba spetzanil ja lugar
jumasa hasta que masan c'otyon ja ba Ilírico
20 Porque ja queni ja' ni huax c'ana oj loilta ja yabal ja Diosi pero ja' ni ja ba mi
tox yabye ja sbiil ja Cristo. Porque ta huala huajyon ja ba loiltaji tai, entonces
lajan soc huax huaj jom yi ja yatel ja ma' q'ueel xa ni yuji.
21 Mas lec ja' ni oj c'uluc ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:
Ja ma' mi ni nunca yabunej yabalil ja Dios sac'ani, oj ni bob jamxuc ja satei.
Jachuc ja ma' mi ni nunca yab yabalili, oj ni yabye slugarila,
xchi ja yabal ja Diosi.

Ja Pablo yala oj huajuc ja ba Roma

22 Como ti ni ayon ec' ja ba lugar jumasa ja ba mi tox yabye ja yabal ja Diosi,
jayuj man ora mix bob huaj quilex,
23 Pero ja huego, lajan soc ch'ac ta catel ja ili. Ay xa lec tiempo huax c'ana
huaj quilex
24 Jayuj, como oj xa ni huajcon ja ba España, ti ni oj ec' quilexa. Huanon xta
smajlajel ja ora jau cuando ti xa ayon amoquexi. Jel gusto oj ajyucotic, jaxa
mas tzaani, ti xa oj hua huajconexa.
25 Pero ja c'ac'u jumasa iti, oj huajcon ja ba Jerusaleni porque ay jas huax
c'ana oj qui och yi ja quermanotic ja tihui ba oj bob coltajuque yuj.
26 Ja quermanotic jumasa ja ba Macedonia soc ja ba Acaya stzomoneje
t'usan ja jas oj sec yi ja quermanotic pobre ja ba Jerusaleni.

27 Jel sgusto ja stzomohuei porque stz'acatal ja yenle ja ba Jerusaleni, jayuj
abxi ta lec ja yabal ja Dios ja bay ja cristiano ja ma' mi judiouqui. Yuj ja yenlei,
staa ja scoltajel ja yaltzilei, jaxa huego ja yenlei, jel ja sgustoe oj coltanuque
t'usan soc ja taq'uini. Sbej ni ja jastal huane coltaneli.
28 Cuando huax ch'ac huaj caa can ja taq'uin jau stzomonejei, ti oj ec' quilex
cuando huanon huajel ja ba España.
29 Jaxa cuando huax quila jbajtiqui, huax naa que jel oj yaa quitic ja
sbendicion ja Cristo.
30 Quermano jumasa, la xa ochcotic con gana. C'umanic ja Dios yuj ja
queni. Huax c'ana huilex ja pavor iti yuj ja Cajualtic Jesucristo. Yaj huax
cab jbajtic, pero ja' ni yuj ja syajal sc'ujol huax yaa quitic ja Espíritu Santo.
31 C'anahuic yi ja Diosi ba mi jas oj bob c'ulajuc qui yuj ja matic mi huas
sc'uan ja Cristo ja ba Judea. Cho c'anahuic yi ja Diosi que jel gusto oj sc'uluque
recibir ja taq'uin it huax quiaj och yi ja quermanotic ja ba Jerusaleni.
32 Cho c'anahuic yi, ta jach c'a huas sc'ana ja yeni, que jel gusto oj c'otcon
ja ba hua lugarexi ba oj lolanucotic y oj jijlucon lec.
33 Huax c'ana que ti oj ajyuc amoquex ja Diosi porque yena ni huax ya
lamxucotica. ¡Amén!

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

16

1 Huax cala can ahuabyex, ilahuic lec ja quermanatic Febe porque ja yeni,
ac'ubal yi yatel ja ba iglesia ba Cencrea.
2 Como puro ni quermano xa jbajtic yuj ja Cajualtiqui, sbej ni oja c'uluquex
recibir leca. Chican ja jas huas sc'ulan nesesitari, aahuic yi porque jach ni ja
yeni, mi na' jaye cristiano huas scolta. Y cho scoltonejon ja quen mismo.
3 Jaxa quermanotic Aquilo soc ja xcheum Priscila, ti xa hualahuex yab oj
coltanuc lec porque mero jmoj bejyel jbaj soc ja ba yatel ja Cristo Jesusi.
4 Cuando yora mojan xa oj xa chamcon ajyi, jaxa yenlei, puesto xta aye ba
oj cho yaa sbaje. Jel ni scoltayonea. Huax caa yile lec stz'acatal y jach ni huax
cho alji sbaje yuj spetzanil ja quermanotic ja ma' mi judiouqui.
5 Jaxa jun nole quermanotic huas stzomo sbaje ja ba snaj ja quermanotic
Aquilo, xa hualahuex yabye xcoltanuc lec. Jaxa quermanotic Epeneto, jel yaj
huax cab juntiro. Yena ni bajtan sc'uan ja Cristo ja ba Acaya. Huax jeca jitzan
spatulabil ja sc'ujoli.
6 Jach ni ja quermanatic María, tix cho hualahuex yab xcoltanuc lec porque
jel atji juntiro amoquex.
7 Tix cho hualahuex yab oj coltanuc ja jmoj Adrónico soc ja quermanotic
Junias porque jmoj jbajticon ochticon ja preso. Naubale lec yuj spetzanil ja
secabanum ja Cristo Jesusi. Bajtan sc'uane ja yenle que yuj ja queni.
8 Jaxa camigo Ampliasi, ja ma' jel yaj huax cab jbaj soqui, xa hualahuex
yab xcoltanuc.
9 Jachuc ja jmoj atel Urbano ja ma' lajan atjiyon soc ja ba yatel ja Cristo
Jesusi, soc ja camigo Estaquisi ja ma' jel yaj huax cho cabi, huax jeca
spatulabil ja sc'ujolei.
10 Jachuc ja quermanotic Apelesi. Ja yeni jel xa c'ulaji ta probar pero
anima, jel ni huas sc'uan ja Cristoa. Tix cho xa hualahuex yab ja suinquil
ja snaj ja quermanotic Aristóbulo huax jeca spatulabil ja sc'ujole.
11 Jachuc ja quermano Herodión soc spetzanil ja suinquil ja snaj ja quer-
manotic Narciso ja janec' huas sc'uan ja Cajualtiqui.

12 Xa hualahuex yab oj coltanuc lec ja quermanatic Trifena soc ja quermanatic Trifosa porque ja yenlei, jel atele soc ja Cajualtiqui. Jachuc ja quermanatic Pérsida. Jel lec yaa sbaj soc ja yatel ja Cajualtiqui.
13 Jaxa quermanotic Rufo ja ma' jel ni naubal sbaji porque jel ni lec huas sc'uan ja Cajualtiqui, huax cho jeca spatulabil ja sc'ujoli. Jachuc ja snani, como lajan soc yal yilahuon.
14 Xa hualahuex yab jitzan xcoltanuc ja quermanotic Asíncrito soc ja quermanotic Flegonte, soc ja quermanotic Hermasi, soc ja quermanotic Patrobasi, soc ja quermanotic Hermesi, soc spetzanil ja quermanotic tey soc ja yenlei.
15 Huax cho jeca spatulabil ja sc'ujole ja quermanotic Filólogo soc ja quermanatic Julia soc ja quermanotic Nereo soc jach ni ja yermana, soc ja quermanotic Olimpasi soc spetzanil ja quermanotic ja matic tey soc ja yenlei porque huan ni cho sc'uanea.
16 Como naca yuntiquilotic xa ja Diosi, chican ba huaxa taa bajexa, sbej tzamal lec oja huaa bajex Dios. Spetzanil ja quermanotic ba cada grupo ja ili huas seca spatulabil ac'ujolex.
17 Quermano jumasa, huax cala huabyex, aa cuidadoex soc ja cristiano jumasa ja ma' ja' sgusto c'olan c'olan oj ahuil abajex siquiera ba oj ch'ay ac'ujolex ja jas huax c'uantiqui. Ja jastal jahui, mi jauc huas sea ja jas jeubal ahuilexi. ¡Actayic! Mi xa huaahuex caso ja jas huax yalahuei
18 Porque ja cristiano jahui, mi jauc huax yateltaye ja Cajualtic Jesucristo. Ja' ni huajel sc'ujole ja smaloilei. Huas slolaye ja quermanotic ja ma' jel to coel ja spensarei porque lajan soc jel tzamal huas sleahue ja spalabraei soc huas sea sbaj que jel tzamal ja smodoei.
19 Pero ja huenlexi, naubal xa lec que huan xa xa c'uanex ja Diosi, jayuj jel gusto huax cabi. Huax c'ana que puesto xta oj ajyanic ba oja c'uluquex ja ba lequi, mi jauc que ja listo oj ajyanic oja c'uluquex ja ba malo. Miyuc.
20 Ta lec c'a huaxa c'ulanexi, ti oja huilex que ja Diosi jutz'in oj yaa can baan ja tan Satanasi. Satalajel ni oj ajyanic ja huenlexa. Ja Dios huax ya lamxucotic. Ja Cajualtic Jesucristo oj ni sc'uluquex bendiciara.
21 Huas seca spatulabil ja hua c'ujolex ja quermanotic Timoteo ja ma' jmoj ateli. Jach ni ja quermanotic Lucio soc ja quermanotic Jasoni soc ja quermanotic Sosípater, ja' ni ja quermanotic jumasa.
22 Ja queni Tercioon. Huanon stz'ijbajel ja jas huax yala cab ja quermanotic Pablo. Huax jeca spatulabil ja hua c'ujolexi yuj ja sbiil ja Cajualtiqui.
23 Jach ni ja quermanotic Golo ja ma' yaunej qui majan ja snaji. Como jach ni ja smodoa, huax yaa yi majan ja quermanotic jumasa. Huax cho seca spatulabil ja hua c'ujolex ja quermanotic Erasto ja ma' tesorero ay ja ba chonab iti. Jach ni ja quermanotic Cuarmo.
24 Ja Cajualtic Jesucristo oj ni sc'uluquex bendiciara. ¡Amén!

Ja Pablo jel stoyo ja Diosi

25 Ja yaani la xa caatic yi lec stz'acatal ja Diosi porque ja yeni huax bob yaa huipex ba tzatz oj ajyanic. C'uanic xa lec ja abal it jel tzamali ja jastal huax cala huabyexi soc ja jastal huax jea huilex ja yabal ja Jesucristoi. Spetzanil ja iti, ja' ni mero ja spensar ja Diosi desde yora mi tox cujlaji ja satq'uinali, pero mi ni huax cabtic claro ajyia.
26 Pero ja huego, huan xax cabtic jastal ay. Tey ba jc'abtic ja jas tz'ijbanubal can yuj ja aluman-Dios jumasa soc ja ba slibro ja bay ja smandar ja Dios sac'an tola vida, jaxa huego, spetzanil ja cristiano huane xa yabjel sbej, jayuj oj xa bob sc'uuque ja Jesucristo.

27 Ja jDiostiqui, ¡mey otro ja jastal ja yeni! Huas snaa spetzanil. ¡A toyjuc lec
tola vida yuj ja stz'acatal ja Jesucristo! ¡Amén! Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pablo A Los Corintios
Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Corinto Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Corinto

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' huaxa tzoma bajex ja ti ba Corinto, ja janec' sbajex xa ja Diosi. Stzaunejex ba toj xa oj ajyanic yuj ja Cristo Jesusi. Jach ni spetzanil ja quermanotic ja ba spetzanil ja lugari, ja janec' ma' huan xa sc'umajel ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo, como yena ni Cajualtic jpetzaniltica. Ja queni Pabloon nia. Ja Diosi sleahuon ba oj secon jastal secabanumil ja Cristo Jesusi. Jach secahuon yuj ja jach ni huas sc'ana ja yeni. Cho ti ni ay jmoc ja quermanotic Sostenesi. Lajan huanticon stz'ijbajel ja carta iti.
3 Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo. Laman ni oj ya ajyanica.

Ja jastal huax yaa ja bendición ja Cristo

4 Tola vida huax c'ana yi stz'acatal ja Diosi yuj ja yaunej xa huilex ja yutzil sc'ujoli, como ja' ni yuj ja Cristo Jesusi.
5 Como Cristo ni ya jac ac'ujolex jastal tzamal oj c'umananic. Huan nix cho ya naex lec jas sbej ja scosa sbaj Diosi.
6 Ja jas jeubal ahuilex ja sbaj Cristo, ja' ni mero ahuiojex snihuanila
7 Porque ja Santo Espíritu, jel tzamal ja hua chol yaunej ahuilexi. Jayuj ba ja hua hualtzilexi, mi jas huas sc'ulan ahuilex palta ja tiempo it huanotic to ni smajlajel oj cho jacuc ja Cajualtic Jesucristo.
8 Ja yeni, oj ni yaa huipex ba tzatz oj ajyanic masan to huax c'ot tic'an ja tiempo, jaxa c'ac'u oj cho jacuc ja Cajualtic Jesucristo, mi ni ma' oj bob slee amulexa.
9 Ja Diosi mi ni huas stucbes sbaja y yena ni ja ma' sleahuexi ba oja huil abajex jastal mero moj'alijel abajex soc ja yunini, ja' ni ja Cajualtic Jesucristo.

Ja creyente jumasa c'olan c'olan yiaj sbaje

10 Quermano jumasa, huax c'ana huilex lec pavor yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo, que jun ita hua pensarex oj ajyaniqui. Mi sbejuc c'olan c'olan oj ajyanic. Jun xta lajan a ajyuc ja hua pensarexi, pero toj.
11 Porque ja scristiano ja sbaj quermanatic Cloé ch'ac ta yale cab que puro pleito ayex ja huenlex quermano jumasa.
12 Tuctuquil bi juntiro ja hua pensarexi. Ay ma' huax yala huujilex: Ja queni ti ayon soc ja quermanotic Pablo, la chiyex. Soc ay ma' huax cho yala: Ja queni ti ayon soc ja quermanotic Apolosi. Soc ay ma' huax cho yala ti ay soc ja quermanotic Pedro. Ti huax cho yala otro jun c'olei: Ja queni ti ayon soc ja Cristo, la chiyex. ¡Ata huab jas huanex yaljel tac!
13 ¿Yuj ama jach c'olan c'olan huax ec' ja Cristo ba? ¿Yuj ama quen q'ueyon ba cruz yuj ja hua coltajelex ba? ¿Yuj ama jbiil quena ja huiajex ja' ba?
14 Stz'acatal ja Diosi, mi jc'ulanex bautizar ja queni. Es meran, ca yie ja' ja quermanotic Crispo soc ja quermanotic Golo, pero quechan ja yenlei.
15 Siquiera mi ca huiex ja' ja huenlexi, porque mi c'a, oja hualex ja huego: Ja queni quiaj ja' yuj ja sbiil ja quermanotic Pablo, oj chianic.

16 Meran, ay to otro ma' jc'ulan bautizar, ja' ni ja quermanotic Estefanasi
soc spetzanil ja suinquil ja snaji. Pero lajan soc quechan ja yenlei.
17 Porque ja Cristo mi secunejucon ba oj c'uluquex bautizar. Secahuon ba
oj loilta huabyex ja abal it jel tzamali, pero claro lec. Mi jac ca q'ue jun najtil
loil ba oja huilex que jel huax naa. Ja lec jach to jc'ulani, entonces bob ta mi
ma' oj yii snihuanil ja jastal cham ja Cristo ja ba cruzi.

Ja Cristo huax yaa quiptic soc huas sea quitic jastal ay ja Diosi

18 Eso sí, ja ma' ch'ayele ni, ja cuando huaxa taa ti' jastal cham ja Cristo ja ba
cruzi, lajan soc mi ni jun sbej huax yabye ja yenlei. Pero ja quentic ja janec'
ti xa huantic coltajel yuj ja Diosi, huax naatic que ja jastal cham ja ba cruzi,
cuando huax cabtic jastal jahui, huax naatic jastal huax atji ja ba jc'ujoltiqui,
pero ja' ni ja yip ja Diosi.
19 Jach ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Dios tac.
Ja ma' jel vivoei, oj jom ja svivoile jahui, jaxa ma' jel huas snaahuei, pero ja
queni, mi ni huax quiaj snihuanil ja jas huas snaahuei,
como jach ni yala ja Dios tac.
20 Porque ja mero smeranili, ¿jas yatel ja svivoil ja cristiano? Anima huax
ochye maestroil, huas snaahue jastal huax och stae ti' jastal ay ja mundo iti,
pero ¡mi ni nunca oj slaje jastal ay ja spensar ja Diosi! Ja ma' jel snaa ja ba
mundo iti, pero ja Diosi, satq'uinal oj ya pax tontoil.
21 Porque ja Diosi, quechan ni yen vivo leca, jayuj yala ja ma' jel vivo ja ba
mundo iti, mi jayuj ja svivoile jahui jayuj ti oj naajuc sbaj ja yeni. Quechan
ta huan c'a xa c'uanex ja yabal ja Diosi, quechan único modo oj bob ataa
coltajelexi. Eso sí, ja cristiano, lajan soc mi ni jun sbej huax yabyea, pero
como jach ni huas sc'ana ja Diosi.
22 Porque q'uelahuil ja jmoj judioili. Ja' sgusto ja yenlei ta huan bix yilahue
jun milagro, ti bi oj yile ta meran ay yip ja Diosi. Jaxa cristiano ma' mi
judiouqui, como jel ni huas snaahuea, ja' bi sgustoe oj smaclaye jun loil ba
najat lec ja yenlei.
23 Pero ja quenticoni, ja jas huanticon yaljel eq'ue, ja' ni quechan huanticon
yaljel ec' ja jastal cham ja Cristo cuando aaji locan ja ba cruzi. Jaxa
judio jumasa, cuando huax yabye huax calaticon jastal chami, huan bix
q'uixhuiye yuj ja huax calaticon ja jastal jahui. Jach ni ja ma' mi judiouqui,
mi ni bi t'un sbej huax cho yabyea.
24 Pero ja ma' tzaubal yuj ja Diosi, sea judio, sea ja ma' mi judiouqui, cuando
huan xa sc'uane ja Cristo, huane xa ni yabjel jastal ja yip ja Diosi. Huan xa
ni snaahue jastal jel nihuan ja spensar ja Dios ja jastal seca ja Cristo ba oj
chamuc yuj ja quentiqui.
25 Eso sí, huax yalahue que mi ni jun sbej ja jas sc'ulan ja Diosi pero como ja
mero smeranili, como jel tontoe juntiro. ¡Jastal oj slaje ja svivoil ja Diosi! Ja
Cristo, cuando aaji locan ja ba cruzi, lajan soc jel coel sea sbaj yi ja cristiano
pero ja mero smeranili, yenle ni mero jel coelea. Ja Diosi, jel ni tzatz juntiroa.
26 Quermano jumasa, c'ulanic t'un pensar. Cuando sleahuotic ja Diosi, ¿yuj
ama huan sleejel ja ma' jel ja svivoil soc ja cosa ba mundo ba? ¿Ma quechan
huan sleejel ja ma' nihuac ja yateli? ¿Yuj ama quechan huan tzaajel ja rico
jumasa ba? Ja mero smeranili, jel t'usan huax taajiye ja cristiano jumasa ja
jastal iti.
27 Porque ja Diosi huas slea ja ma' jel coel juntiro huax ilji ja ba mundo, ja ma'
mi ni jun yatel huax ilji. Jach huas stzaa ja Diosi ba jel oj q'uixhuuc juntiro ja
ma' jel huas snaahuei soc ja ma' jel tzatz huax yaa sbaji.

28 Jayuj ja Diosi huas slea ja ma' ch'in huax ilji soc ja ma' lajan soc tz'iilel huax
ilji, soc ja ma' mi ni t'un huax aaji caso ja ba mundo iti. Jaxa ma' jel nihuan
huax yaa sbaji, pero oj ni c'otuc ja c'ac'u oj aaji ch'ay snaajel yuj ja Diosi.
29 Jach huas sc'ulan ja Diosi. Jachuc, mi ni ma' oj bob stoy sbaj ja ba sti sati.
30 Porque stz'acatal ja Diosi, jayuj cuenta xa ayex yuj ja Cristo Jesusi. Yuj
ja Cristo, jayuj jaman xa t'usan ja jsatiqui. Huan xa ni scoltayotic ba toj oj
ajyucotic ba mi xa oj to jleetic mas ja jmultiqui. Jac ni yaa sbaj ba libre oj
ajyucotic.
31 Jayuj ti tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi que mi sbejuc huax toyo jbajtic.
Sbej ja' oj toytic ja Cajualtiqui.

Ja Pablo sloilta jastal cham ja Cristo

2

1 Quermano jumasa, cuando huaj cala huabyex ja mero smeranil ja Diosi,
mi jlea modo ba oja huilonex que jel nihuanon. Quechan huaj cala huabyex
claro ja yabal ja Diosi.
2 Cala nia, cuando ti ayon amoquexi quechan oj taa ti' jastal ay ja Jesucristo
soc ja jastal aaji locan ja ba cruzi. Mi huax c'ana oj cal otro cosa.
3 Xihuel xihuel ayon porque huax naa que mey quip. Hasta q'uitc'oniyon
juntiro
4 Cuando huanon sloiltajel ahuabyex ja yabal ja Diosi. Mi jlea modo oj
c'umanucon jel tzamal ba ti oj bob ac'uuquex ja jastal jahui. ¡Miyuc! Ja'
ni ja Santo Espíritu huan atel ba hua c'ujolex. Yuj ja yip ja yeni, jayuj
amaclayonex.
5 Jayuj cuando ac'uanexi, quechan yuj ja yip ja Diosi, mi jauc yuj ja svivoil
jun cristiano
6 Porque ja ma' ay lec ja yatelei, jel ni vivoea, pero ja jastal huax cala
ja quenticoni, mi ni oj yabye sbeja porque ja yenlei, ec'um bej ita ni ayea.
Pero ja quermanotic ja ma' tzatz xa ay soc ja Cristo, ay ba huax q'ue najat ja
jloilticon pero ay lec sbej. Ja' ni huanticon staajel ti' ja Diosi. Pero ja loil jahui,
mi jauc ja sbaj mundo iti.

Huax naatic sbaj ja Dios yuj ja Espíritu Santo

7 Ja quenticoni, ja' ni huanticon yaljel ja jas ch'aban ti' abal ay ajyi - mi ni
ma' huas snaa. Quechan ja Dios huas snaa. Porque cuando mi tox cujlaji ja
satq'uinali, huan ni snaa ja Dios jastal oj scoltayotic soc jastal oj to yiotic ja
ba lugar jau jex lijpi. Como ja spensar ja Diosi, jel nihuan juntiro.
8 Mi ni june ja ma' ay yatel ja ba mundo sc'ulan entender ja jastal iti. Ja lec
yabye to slugarili, bob ta mi oj seque ba oj chamuc ba cruz ja Ajualal it huas
sc'ulan mandar ja ba lugar jau jex lijpi.
9 Jach ni ay ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:
Ja ma' jel yaj huax yab ja Diosi, ay jas jel tzamal chapubal yile yuj ja Diosi. Mi
ni jun cristiano ay ma' yilunej ja jastal jahui, mi ni huax cabtic yabalila.
Najat ay juntiro ja jpensartic soc ja jastal iti,
xchi ni ja ba yabal ja Dios tac.
10 Pero ja quentic ja janec' huan xa nix c'uantiqui, huan xa nix naatica
porque huan xa sea quitic ja Espíritu Santo. Ja yeni, mi ni jas mi huas snaa.
Como huan ni snaa jastal jel nihuan ja spensar ja Diosi.
11 Porque q'uelahuil ja quentic cristianootic. Mi ni modo oj bob jnaatic jastal
ay ja sc'ujol otro jun cristiano. Quechan yen huas snaa jastal ay ja sc'ujoli.
Jayuj jach ay ja Diosi. Quechan ja Espíritu Santo huas snaa jastal ay ja spensar
ja Diosi.

12 Jaxa spensar ja Diosi, pilan ay juntiro soc ja mundo. Jaxa Espíritu Santo ti
xa ni ay jmoctica ba oj ya jnaatic jastal ay ja yutzil sc'ujol ja Diosi.
13 Ja Espíritu huax ya jac jc'ujolticon jastal huanticon yaljel ja cosa jumasa iti.
Moc ahualex ta jnebunejticon. Pero huanticon seejel ahuilex ja janec' huan
xa xa c'uanex ja Diosi, ja' ni ja janec' ay xa huiojex ja Espíritu Santo.
14 Pero ja ma' mi to sc'uanei, mi to ni ay yioje ja Espíritu Santo, mi ni huax
yabye sbej ja jas huas sea quitic ja Espíritu Santo ja quentiqui porque lajan
soc mi ni ay sbej huax yabyea. Mix bob yabye slugaril porque masan to tey
jmoctic ja yen ja Espíritu, ti to huax cabtic slugaril ja cosa sbaj Diosi.
15 Pero ja creyente jumasa, como ti xa ni ay soc ja Espíritu, toj xa ni ja
spensarea. Huan xa snaahue ja ba lequi soc ja ba mi lecuqui. Pero ja ma'
mi creyenteuqui mi huas sc'ulane entender jastal ay ja creyente jumasa.
16 Porque ja ba yabal ja Diosi huax yala que mi ni june ja ma' oj bob snaa
jastal huan pensar ja Cajualtiqui. Mi ni bi ma' oj bob huaj see yi jas oj sc'uluc
ja yeni, xchi. Pero ja quentic creyenteotiqui, como ay xa quiojtic ja Espíritu
Santo, jayuj huan xax bob jnaatic jasunc'a ja spensar ja Cristo.

Mero jmoj jbajtic ja ba yatel ja Diosi

3

1 Pero ja huenlex quermano jumasa, mi bob cala huabyex ja jastal huax
cal yab ja quermanotic ja ma' huan xa jeejel yi yuj ja Espíritu Santo. Como ja
huenlexi, ja hua pensarexi, t'usan mi oj slaj jastal ja spensar ja ma' mi sc'uan
ja Diosi. Lajanex soc jastal jun yal untic. Jel to ni coel juntiro ja hua pensarex
soc ja Cristo.
2 Jayuj jlea modo jastal oj cala huabyex ba mas claro. Porque q'uelahuil jun
yal alatz ja ba huan to chuuneli. Mi ni modo oj aaxuc yi ja suael jastal huax
yiaj jun nihuan cristiano. Ja' to ni mero amojex ja huenlexi porque mi tox
bob ahuabyex sbej ja yabal ja Cristo ja ba mas huocol huax c'ulaxi entenderi
3 Porque mi tox tucbi ja hua pensarexi. Jel najat ay ja hua pensarexi soc ja
jastal huas sc'ulan pensar ja Espíritu Santo porque jel to ni envidioso ayex tac.
Ja' mero huajel ac'ujolex soc ja pleito. C'olan c'olan xta huaxa huiaj abajex.
¿Yuj ama jach huas sc'ana ja Dios ja jastal huanex sc'ualjel ba? Ja jastal jahui,
ja' ni smodo ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi.
4 Porque ay ma' huax yala huujilex: Ja queni ti ayon soc ja Pablo, la chiyex.
Ay ma' huax cho yala: Pero ja queni, ti ayon soc ja Apolosi. Ja jastal jahui, ti
huax ilxi lec que jun xta hua modoex soc cualquiera cristiano.
5 Porque ja Apolosi soc ja Pablo, mi sbejuc huaxa toyohuex porque ja
quenticoni, quechan yuj ja yatjumoticon ja Diosi, yuj ja jecubaloticon ja
quenticoni, jayuj ja c'uanex ja Dios ja huenlexi. Cada jujuneoticon, ac'ubal
jcholticon yuj ja Cajualtiqui.
6 Ja jchol ja queni, lajan soc jastal jtz'unu jun inat, jaxa quermanotic
Apolosi, lajan soc yen huax ya och yaalel. Jachuc ja xchol ja yeni. Jaxa Diosi,
yen huax ya q'uiuc.
7 Ja quenticoni, huas tz'unuticon soc huax ca ochticon yaalel, pero lec moc
to jauc ja Dios huax ya q'uiuqui, lom nia. Ja quenticoni, lomoticon nia.
8 Porque ja ma' huas stz'unu soc ja ma' huax cho ya och yaaleli, jun xta ni
yabalea. Jaxa Diosi, yen oj yaa ja jtz'acolticoni, pero chican jastal ay ja atel
cada jujunei.
9 Ja quenticoni, jmoj ni jbajticon atel ja ba yatel ja Diosi. Jaxa huenlexi,
lajanex soc jastal jun luum, jaxa Diosi, ti huax jac atjuca. Oj cho lajex jastal
jun naitz huan q'ueel, pero ja' ni huan q'ueel yuj ja Diosi.

10 Jaxa queni, lajanon soc jastal jun maestro albañilon porque yala cab ja
Diosi jastal oj tz'un can lec ja oyi. Pero tuc xa ma' oj ch'ac sc'uluc ja naitz jahui.
Chican ja ma' huan ateli, sbej ni oj yaa scuidado jastal huan q'ueel yují.
11 Pero ja syojyal tz'unubali, mi ni june ma' oj bob stucbes ja oy jahui,
porque yena ni ja Jesucristo.
12 Pero ja atjum jumasa, chican jastal huas sc'ana smacba ja yibel ja naitz
jahui. Ay ma' huax ya och oro, ma chican jas taq'uinil, ma tzamal ton, ma
aq'uinte, c'aem, ma ac. Pero ja ma' huax ya och c'aem ma ac, ja' ni smoj ja jas
huas sea huilex ja tantic ja maestroex jahui.
13 Pero cuando huax jac ja c'ac'u oj ch'ac yaa cuenta ja Diosi, ti oj ch'ac
chijcajuc jastic ja catelticon huanticoni. Porque ja c'ac'u jahui, oj jacuc jun
nihuan c'ac'. Ti oj chijcajuc bay ja oj sc'ul ahuantar ja c'ac' ja cateltiqui.
14 Jaxa cateltic ja ba jnajtiqui, ta huan c'a sc'ulan ahuantar ja c'aq'ui,
entonces oj ni jc'ultic recibir ja jtz'acoltiqui.
15 Pero ta mi c'a tojbeluc lec ja ateli, oj ni ch'ac c'ac'a. Juntiro telan coc
jc'abtic oj cancotic. Huocol xta oj cancotic sac'an ja ora jahui.
16 ¿Mi ma huaxa naahuex que huenlex ni ja stemplo ja Dios ba? ¿Jaxa
Yespíritu ja Diosi ti ni culan ja ba templo jahui?
17 Pero ta huanex c'a sc'uajel ja jas huas sea huilex ja tantic huinique
jumasa jahui, gana ni juntiro huaxa joma bajexa. Ti oja huilex que ja
Diosi oj xch'ay snaajele porque yena ni stemploexa. Jaxa templo jahui, mi
cualquierauc huax yila ja Diosi, como huenlex nia.
18 Mi lom xa lola bajex que jel huaxa naahuex. Mas lec, c'ulan abajex que
mi jas huaxa naahuex, ti oja huilex que ay jas jel oja naex ja smeranili.
19 Porque ja ma' jel ja jas huas snaa ja tiempo iti, jaxa Diosi, mi ni jas vale
huax yila. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:
Ja ma' jel huas snaa huax yala, pero soc ja svivoil jahui, oj aaji co trampa yuj
ja Diosi.
20 Huax cho yala ja ba otro parte:
Ja jastal jel nihuan ja spensar ja ma' jel vivo, ja queni, lom ni juntiro huax
quilaa,
xchi ja Cajualtiqui.
21 Jayuj mi sbejuc oja toya bajex yuj ja lajan huala bejyiyex soc jun huinic
porque ja quenticoni, quechan ni yuj ja yatjumoticon ni ja Diosi.
22 Huanoticon atel pero ja' ba hua lequilex ja huenlexi. Jach ni ja quer-
manotic Apolosi soc ja quermanotic Pedro. Spetzanil ja ba hua lequilex ja
huenlexi, chican jastal huan eq'uel ja mundo ja huego, sea ta huala ajyitic
sac'an ma huala chamtic,
23 Como ti xa ni aytic ja ba slado ja Cristo, jaxa Cristo, sbaj ni Diosa.

Ja yatel ja secabanum jumasa ja Diosi

4

1 Meran nia, ja quenticoni quechan yatjumoticon ja Cristo, jayuj mi ni
sbejuc nihuan oja huiloticona. Lajanoticon como jastal jun mayordomo sbaj
jun ajualal. Ac'ubal ba jc'abticon ba oj calticon spetzanil ja jastal mi mero
clarouc huax abxi ja sbaj Dios ajyi.
2 Porque jun mayordomo meran, ja mas t'ilani, oj ch'ac sc'uluc spetzanil ja
jas huax yala ja yajuali.
3 Ay ma' huax yala huujilex que jel lec ja jas huax c'ulani, soc ay ma' huax
cho yala mi lecuc. Pero ja queni, mi mero huax cham juntiro ja jc'ujol ja jas
huanex yaljel ja huenlexi, soc mi ni ja jas huan yaljel ja tuqui. Hasta ja quen
mismo, ja catel huanoni, mix bob cal ta jel lec ma mi lecuc.

4 Eso sí, ja ba jc'ujoli, lec huax cab ja jastal huanon ateli, pero ay modo que
mi lecuc. Mi ni modo oj cal que puro lec ja jas huax c'ulani. Quechan ja Dios
huas snaa.
5 Jayuj mi lom xa huaa huochelex ja cosa jumasa ja huan eq'uel ja huego
porque mi to ni stiempouca. Majlayic ja Cajualtiqui. Cuando huax jac ja yeni,
oj ni ch'ac ya chijcajuc ja jas nac'an ay ja huego. Cada jujuneotic, ja Diosi, oj
ya chijcajuc jastal ay ja jpensartic ja ba jc'ujoltiqui, jaxa ora jahui, ja ma' sbej
ni oj toyjuqui, yena ni oj yal ja Diosi.
6 Quermano jumasa, ja jastal ch'ac cala huabyexi, ja' ni ba hua lequilalexi
porque mi sbejuc ja huanex yaljel que mas lec ja queni, ma ja' quermanotic
Apolosi. Ja mero sbeji, quechan oj c'uuctic ja jas huax yala ja yabal ja Diosi
cosaque jachuc mi ma' oj bob stoy sbaj que jel lec ja lado bayai, jaxa otro lado,
mi oj yaa caso.
7 ¿Yuj ama huaxa hualahuex ta ay ma' huax yala que jel nihuanex? Yuj ja
Diosi, jayuj ay jas huax bob ac'uluquex. Moc to jauc ja Diosi, mi ni jas oj bob
ac'uluquexa, iday, mi na' jas sbej ja huanex stoyjel abajexi. ¡Ja jastal jahui,
lajan soc ja' hua huip ja huenlexi!
8 Ja huenlexi, lajanex soc jastal jun cristiano cuando huaa ta lec. But'el xa.
Mi xa jas huas sc'ulan yi palta. Jachuc ja huenlexi. Lajan soc mi jas huas
sc'ulan ahuilex palta ja yabal ja Diosi. Pero mi meranuc. Lajan soc rey xa
ayex, jaxa quenticoni, mi xa ni t'un cuenta ayucoticon ahuujilexa. Jel lec
ja lec rey ayuquex merani. Bob ta oj ajyuc catelticon ja ba huaxa c'ulanex
mandari.
9 Pero ja iti, ja quenticon ja janec' jecabanumoticon yuj ja Cajualtiqui,
lajan soc mi xa cristianouc huala iljiticon huax cab ja queni. Ja' ni mero
jmojticon ja ma' cuenta xa ay ba oj chamuqui porque ixta huax yilahuoticon
spetzanil ja cristiano. Hasta ja ángel jumasa, cuando huax yilahue jastal
huala iljiticoni, cham huax yabye juntiro.
10 Juntiro lajan soc michinq'uinal ayoticon huala iljiticon yuj ja scuentosil
ja Cristo, jaxa huenlexi, ¡ju, juntiro vivo xa ayex huaxa huabyex! Ja quen-
ticoni, jel coel huala iljiticon, jaxa huenlexi, jel tzatz ayex huaxa huabyex.
Jaxa cristiano, juntiro menos huax yilahuoticon, jaxa huenlexi, jel nihuan
huanex iljel.
11 Ja quenticoni, ay vuelta jel huax tec'aticon juntiro ja huaini y huax
tec'aticon ja taquin tii. Mey lec ja jc'uuticon. Mi ni ay jnajticon eq'ue. Jaxa
cristiano, ay lom q'uiq'uinal huax och smac'oticon.
12 Jel huala atjiticon porque jel ni t'ilan oj magla jbajticona pero anima, ja
cristiano, jel malo huax yutajoticon. Jaxa quenticoni, huax leaticon modo
jastal oj jac'ticon yile. Jel huax yixtalaanoticon pero huan nix c'ulanticon
ahuantara.
13 Jel piero juntiro huas staahuoticon ti' pero huax leaticon modo jastal oj
lamxuque. Huala iljiticon jastal ja tz'iileli, como jastal ja cuxil bacali. Masan
ora, jach ni huanticon iljela.
14 Mi huax cala huabyex ja iti ba quechan oj tujmayex porque ja huenlexi,
lajan soc cuntiquil huax quilahuex, jayuj huax c'ana caa huilex razón.
15 Es meran, mi ni ajtaben ja ma' huas sea huilex jastal ay ja Cristo, pero
ja ma' lajan soc tatal ay ahuujilexi, quechan ni junea. Quena nia porque
quena ni mero bajtan cala huabyex ja abal it jel tzamal ja sbaj Cristo Jesusi.
Ja c'uanex nia yuj ja queni, jayuj lajan soc ochyon tatalil ahuujilex.
16 Pero huax c'ana huilex lec pavor ja jastal huaxa huilahuex huax c'ulan
ja queni, jach cho c'ulanic ja huenlexi.
17 Ti huanon secjel ahuilex ja quermanotic Timoteo jaxa yeni oj ya jac
ac'ujolex ja jastal ahuilunejonex ni jastal huax c'uan ja Cristo. Ja' ni huanon

seejel ec' ja ba spetzanil ja iglesia jumasa. Ja Timoteo, jel ni yaj huax cabi. Lajan soc huax quila jastal cunin, pero ja' ni yuj ja Cristo, como jel ni c'uanum abala.
18 Pero ay ma' ahuujilex ja huenlexi que jel tzatz juntiro ja hua tiexi. Huaxa hualahuex que gana mi la huajyon ja queni.
19 ¡Pero majlayic! Ta jach huas sc'ana ja Cajualtiqui, mas ligero oj huajcon ja ba hua lugarexi. Pero cuando la huajyoni, ti oj quiltic ta meran ay jas oj bob yale cab ja cristiano jumasa jahui, ma quechan jel tzatz aye soc ja stie yuj ja najat ayoni.
20 Porque ja ma' mandar xa ay yuj ja Diosi, ay ni yipea, pero mi jauc yuj ja stiei.
21 ¿Jasunc'a mas lec huaxa huabyexi? ¿Oj ma huajcon c'ac' lec ba oj cutex lec, ma huaxa c'anahuex oj laanc'umuquex? ¿Jasunc'a mas lec huaxa c'anahuex ba?

Jun huinic ja ma' slea smuli, aaji yi castigo

5

1 Ay june ja huenlexi yioj jastal xcheum ja smajanani. Miyuc, mi oj chianic porque pucan xa ni lec ja abal tac. Ja mulal jahui, jel ni nihuana porque mi ni ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi, mi ni huas sc'ana ja jastal jahui.
2 Pero iday, ja huenlexi, c'an ta xa huilahuex, mi xa huilahuex. Huanex ni sc'ulajel seguir huaxa toya bajexa. Ja jastal jahui, sbej ni lec que oj och lec ja hua tristeilexi. Ja huinic jau ja ma' huan sc'ulajel ja jachuqui, sbej xa huaxa nutzuhuex ele.
3 Es meran, mi ni teyucon amoquexa pero anima, porque ti ni ay ja jpensara. Ja queni jc'ulan ta ni pensar jasunc'a lec oj c'ulaxuc yi ja huinic jahui.
4 Jayuj tzomo xa bajex yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo, jaxa queni, eso sí, mi ni ti oj ajyucona, pero lajan soc ti ni ayon oja huabyexa. Ja' ni hua huatelex yaunej ahuilex ja Cajualtic Jesusi
5 Ba oj bob ahuaex ja ba sc'ab ja Satanás ja huinic iti. A sc'uluc ja sgusto masan to huax el ja sgana. Bob ta soc ja jahui, oj staa ja scoltajel ja yaltzili ja cuando huax jac ja Cajualtic Jesusi.
6 Pero ja huenlexi, mi sbejuc huaxa toya bajex que jel tojex. ¿Mi ma huaxa naahuex jastal huax calatic soc ja levadura? Anima quechan t'usanuc, pero ja t'usan jahui huas spucu sbaj spetzanil ja ba pani. ¡Pe ja' ni mero smoj ja levadura ja mulal tac! Jayuj ta ay c'a ma' huan sleejel ja smul ahuujilexi, pero ta mi c'a huaxa comohuexi, huan tox huaj anaa bajex, jach xa cho huan ja tuc quermanotiqui.
7 ¿Mi ma xa naahuex ja jcostumbretic ja janec' judiootic ba, ja cuando oj xa jac ja q'uin ja ba syalq'uinali? Huan nix jipatic el spetzanil ja pan it ay slevadurail tac. Jach ni huax c'ulantica porque ja ba q'uin jahui, quechan huax lootic ja pan ba mey slevaduraili. Jaxa jastal huax poctzintic el ba fuera ja levadura ajyi, sbej ni jach oj poctzuctic can jun lado ja jmultic ja huego. Jayuj aaji locan ba cruz ja Cristo tac, ba oj ajyucotic libre soc ja jmultiqui.
8 Porque ja ba syalq'uinali, jach ni huax c'ulantic cuando yora mi to huax c'uantic ja Cristo. Ja' ni mero huajel jc'ujoltic ja pan jau mey slevaduraili. Jaxa huego, como huan xax c'uantic, mi xa levadurauc huax jipatic ele. Jaxa ni sbej oj poctzuctic can jun lado ja jmultiqui ja jastal jel malo huax c'ulantic pensar ajyi soc ja jastal huajel jc'ujoltic puro malo. Ja huego, la xa jtucbestic ja jpensartiqui. La xa jc'ultic pensar ja mero smeranili.
9 Ja ba otro carta jtz'ijba huilexi, cala huabyex que ja ma' huan sleejel smul soc ja ixuquei, mi sbejuc oja hualex que ja huermano abajex soc.

10 Pero mi cala huabyex que mi oja huaex caso ja ma' mi to ni creyenteuqui.
Eso sí, smodoe ni huan ni slea ja smule soc ja ixuquei. Quechan yenle huas
sc'ana oj ajyuque lec. Huax elc'aniye. Huas sc'uane ja sdiose c'ulubali. Pero
como ti ni aytic ja ba mundo iti, sbej ni oj ochcotic loil soc ja yenlea.
11 Pero ta creyente c'a ja ma' huan sleejel ja smul soc ja ixuquei, mi ni
sbejuc oja hualex que ja huermano xa bajex soc. Jach ni ja ma' quechan yen
huas sc'ana que oj ajyuc lequi. Jaxa ma' ti to ni yioj ja sc'ulubal diosi, soc ja
ma' quechan huajel sc'ujol huax xchono yabalil ja smoji, soc ja ma' mi tox
yaa can yuujel ja trago, soc ja ma' ja' to ni huajel sc'ujol ja elc'aneli, creyente
bi ja yabalilei, pero como jastal ja smodo huanei, mas lec, actayic cani.
12-13 Ja queni, mi cocheluc oj tojbes ja ma' mi creyenteuqui. Yen oj stojbes
ja Dios ja yenlei. Pero ja ma' creyente ayi, oj tojbesjuc yuj ja smoj creyenteili,
jayuj a eluquex ja huinic jau ja ma' huan sleejel ja smul soc ja smajanani.

Jun creyente mi sbejuc huax huaj soc ja ma' ay yateli

6

1 Ja huenlex quermano jumasa, ta huan c'a xa quichtalaan abajex parte,
¿jastal lec huala huajyex ja ba sti sat ja ma' ay yatel ja ma' mi huas sc'uan ja
Diosi? ¿Jastal lec mi xa c'ulanex t'un pensar que oj huajanic soc ja hua mojex
creyenteili?
2 ¿Mi ma huaxa naahuex que ja ma' yuntiquilex xa ja Diosi, oj jac ja c'ac'u
oj aajuc ba hua c'abex ba oja tojbesex spetzanil ja cristiano ba? Y oj ni bobuc
ahuujilexa, ¡jauc to ma mi oj bobuc ahuujilex oja tojbesex ja yal ch'in cosa
huan eq'uel ja huego!
3 ¿Mi ma huaxa naahuex, hasta ja ángel jumasa ja ma' slea ja smule ja
najatei, oj tojbestic ja c'ac'u jahui? ¡Jauc to ma mi oj ni bob jtojbestic ja
cristiano ja tiempo iti!
4 Iday, jaxa huenlexi, jun ch'in ahuocolex jaxa huocol jahui, jun yal untic oj
bob stojbes, pero jaxa huenlexi, ti huanex huajel soc ja ma' mi creyenteuqui.
5 Jayuj huax cala huabyex ja iti ba oj q'uixhuanic t'usan. ¿Yuj ama mi ni
june ja huenlexi oja naex jastal oja tojbesex ja jastal ayex ba? ¡Pero naca
huermano abajex tac!
6 ¿Jel ama t'ilan oj huajanic parte soc ja ma' mi creyenteuc ba?
7 Ja jastal huanex xta squichtalajel abajex parte, ja mero smeranili, yuj
ni jomel juntiro ja hua pensarexi. ¿Mi ma mas lec ja lec huaxa c'ulanex
ahuantar ja jas mi sbejuc huaxa huabyexi? Ta ay c'a ma' huax jac slolayex
soc ja jas ahuiojexi, anima, sbej ni oja huaa ja hua pasensiaexi.
8 Pero ja iti, ¡huanex lec ja huenlex jastal it tac! ¡Mi ni t'un toj ayuquexa!
Huanex yelc'ajel abajex, iday, ja huermano xa ni abajex ja yabalili.
9 ¿Mi ni ma t'un xa naahuex ja huenlexi, ja ma' mi tojuqui mi ni oj bob ochuc
ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi? Cuando ti ayex ja ba yojol ja jastaltic
iti, mi lom xa lola bajex que oj bob ochanic ja ba huas sc'ulan mandar ja
Diosi porque ja tihui, moc ahualex oj ochuc jun huinic ma jun ixuc cuando
ja' huajel sc'ujole ja sleejel ja smule soc ja scuerpoei, mi ni ja ma' ja' huajel
sc'ujole soc ja sdios c'ulubali, soc mi ni ja ma' nupanel xa ta huane c'a sleejel
ja smule soc otro ixuc ma otro huinic. Soc mi ni ja jun tiq'ue huinique jau ja
ma' yen ita huax yiaj sbaje smoj huiniquil sbajei,
10 Soc mi ja ma' ja' huajel sc'ujol ja elc'aneli soc mi ni ja ma' quechan yen
huas sc'ana oj ajyuc lequi, soc mi ni ja ma' huajel sc'ujol ja yuujel trago, soc
mi ni ja ma' ja' sgusto ja chonoj abali. Spetzanil ja ma' huas slola smoj soc ja
sastic sbaji, mi ni oj bob ochuque ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi.

11 Ja jastal jahui, eso sí, ay ma' ec' ahuujilex jachuc ja huenlexi pero ja
yaani, lajanex soc jun c'uutz ba sac xa ay. Pilubalex xa yuj ja Diosi. Sbajex
xa nia. Ja Diosi, lajan soc mi ni nunca hua lea hua mulexi. Jacha ni huax
yilahuex ja Dios ja huegoa, pero quechan yuj ja stz'acatal ja Cajualtic Jesusi
soc ja yip ja Yespíritu Santo ja jDiostiqui.

Mi sbejuc huax lea jmultic soc ja jcuerpotiqui

12 Eso sí, hasta oj caltic que libre ayotic ba oj c'ultic ja jas huax c'anatiqui.
Pero ta jach c'a huax c'ulantic meran, ¿jasunc'a oj caatic el soc ja jahui?
Quechan oj jom jbajtic soc ja Diosi. Meran ni yena, libre ni aytica pero mi
sbejuc ba oj caa jbajtic ba oj c'ulajucotic mandar yuj ja jmultiqui.
13 Jel ja ma' huax yala jastal iti: Cuando jex c'anc'oni huax yab ja hua
cuerpoex oj slee ja smuli, ¿jas lom huaxa c'ulanex ahuantar? Porque lajan
soc cuando jel huain xcabtiqui, jel ni t'ilan oj huaacotic tac. Jach ni huax
yalahuea, pero ja Diosi, mi jachucuc huax yala. Eso sí, ja juaeltiqui, ec'um
bej ita nia, pero tuc juntiro ja jastal huax lea ja jmultic soc ja jcuerpotiqui
porque ja jcuerpotiqui, yena ni sbaj ja Cajualtic tac. Huan ni maconel yujila.
14 Jaxa jcuerpotic jahui, oj to ni aaji sac-huuc yuj ja yip ja Diosi ja jastal ni
aaji sac-huuc ja scuerpo ja Cajualtic Jesusi. Jayuj mi sbejuc oja leex amulex
soc otro ixuqui, ma otro huiniqui. Jach ni ja ma' mi tox nupani, mi sbejuc
huas slea ja smulei. Mas lec huax nupaniye.
15 ¿Mi ni ma t'un huaxa naahuex que cada jujune ja jcuerpotic ja quentiqui,
yen ni sbaj ja Cristoi? Mi xa ni t'un sbejuc oj huajcon soc jun ixuc mañosa soc
ja jcuerpo cuando sbaj xa Cristo.
16 Pero ja huenlexi, lajan soc mi xa naahuex cuando jun huinic huas
sc'uman jun ixuc mañosa, ja jastal jahui, ¿mi ma huaxa naahuex ja jastal
jahui, jun ita ni ja scuerpo huax huajyea? Porque jach ni huax yala ja ba
yabal ja Diosi que jun huinic cuando huax ajyi soc jun ixuc, entonces mi xa
chahuaneuque. Lajan soc jun ita ni ayea.
17 Jach mero aytic soc ja Cajualtiqui. Cuando sbajotic xa ni ja yeni, jun ita
ni aytic soca.
18 Jipahuic xa can jun lado ja sleejel ja mulal soc otro ixuqui porque ja' ni
mero huanex yixtalajel ja hua cuerpoex tac. Meran nia, jel ni ja mulala, pero
ja mulal iti, ja' ni mero ja hua cuerpoex huanex yixtalajela.
19 ¿Mi ma huaxa naahuex que ja hua cuerpoexi, stemplo ni ja Espíritu Santo
ja ma' secunej quitic ja Diosi? Yena ni ja Espíritu Santo ti ni culan ja ba templo
jahui. Mi xa hualahuex que huen suinquilex ja hua cuerpoexi
20 Porque ja Diosi, mi cualquierauc ja stz'acol yauneji. Jayuj oja talnayex
ja hua cuerpoexi ba oj bob ayajtayex meran ja Diosi.

Ja Pablo yaa yi razón ja ma' nupaneli

7

1 Jaxa huego oj ch'ac cala huabyex jastal ajobonejex qui ja ba hua cartaexi.
Jel lec ta ay c'a ma' mi huas sc'ana oj nupanuqui
2 Pero como mi huocol oj bob jlee ja jmultiqui, jayuj sbej ni cada huinic oj
slee ja xcheumi. Jach ni cada ixuc, oj yii ja statami.
3 Jun huinic, cuando huas sc'ana staa sbaj soc ja xcheumi, sbej ni oj yaa
sbaj ja ixuca. Jaxa ixuqui, ta huas sc'ana oj staa sbaj soc ja statami, sbej ni oj
yaa sbaj ja huinica.
4 Porque jun ixuc, cuando ay xa statami, mi xa ni sbajuc ja scuerpoa. Ja' xa
ni sbaj ja statama. Jach ni jun huinic, cuando ay xa xcheumi, mi xa ni sbajuc
ja scuerpoa. Ja' xa ni sbaj ja xcheuma.

5 Jayuj mi sbejuc mi oj yaa sbaj ja ixuqui. Y jach ni ja huinic chomajquili.
Mi ni sbejuc mi oj yaa sbaj yi ja xcheuma. Quechan ta huan c'a xa c'uman
abajex que oja c'umuquex ja Dios chaboxe c'ac'u. Pero ja mas tzaani, sbej oja
taa bajex otro vuelta porque ta mi c'a ay modo mi oja c'uluquex ahuantar, ti
oja lee amulexa porque ja Satanasi, ti xta ni ay mojana.
6 Como jel ni t'ilan huax cab oj cala huabyex ja iti, jayuj huanon ni yaljel
ahuabyexa pero mi huanucon yaajel ahuilex jun mandar.
7 Jel lec ja lec huan tox bob ac'uluquex ahuantar ja meyuc acheumexi ja
jastal jc'ulan ta ahuantar ja queni. Pero como mix bobi, ja Diosi tuctuquil ja
jastal sc'ulan ja jcuerpotiqui. Ay ma' huax bob yuj, ay ma' miyuc.
8 Ja ma' huax can vigudaili, jel lec ja lec mi xax nupaniyei. Jach ni ja soltero
jumasa, jel lec ja lec mix cho nupani ja yenlei porque q'uelahuil jastal ayon
ja huego ja queni. Mi ni ay jcheum taca.
9 Pero ta mi c'ax bob ahuujilexi, mas lec nupananic. ¡Jas yatel puro
ahuantar oj ochanic yuj ja mi la nupaniyexi!
10 Pero ja ma' nupanel xa, huax cala huabyex, mi sbejuc oja huaex can
ja hua tatamexi. Jach huax cala huabyex, como jach ni yaunej mandar ja
Cajualtiqui. Mi quenuc huax cala iti.
11 Pero ta huan c'ax yaa can ja statami, mi sbejuc oj cho nupanuc soc otro
huinic. Mas lec ta huas sc'ulan contentar sbaj soc ja statami. Jach ni ja
huiniqui, mi sbejuc oj sc'ul divorciar sbaj soc ja xcheumi.
12 Jaxa huego, ay jas huax c'ana cala huabyex ja queni. Es meran, mi
jach yalunej can ja Cajualtiqui, pero ta ay c'a june ja huenlex ja ma' mi to
creyenteuc ja xcheumi, pero ta gusto c'a ay ja ixuqui, ti huax ajyi soc ja
statam jahui, entonces ja quermanotic jahui, mi sbejuc oj sc'ul divorciar sbaj
soc ja xcheumi.
13 Ma ay c'a jun quermanatic mi creyenteuc ja statami, pero ta gusto c'a ay
ja huinic jahui, mi ni sbejuc oj sc'ul divorciar sbaj ja quermanatic jahui.
14 Porque ja statami, anima mi to creyenteuc, pero como creyente ni ay
ja xcheumi, jayuj cuenta xa ni ay ja ba sti sat ja Dios ja huinic jahua. Jach
ni jun ixuc mi creyenteuqui, pero ta creyente c'a ja statami, jach ni ja yeni,
cuenta xa ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ta mi c'a jachucuc, entonces ja hua
huuntiquilexi, lajan soc ja yuntiquile ja ma' mi ni june huas sc'uan ja Diosi.
Pero como ay june ja ma' huas sc'uan ja Diosi, jayuj ja hua huuntiquilexi,
cuenta xa ay ja ba sti sat ja Diosi.
15-16 Porque mi to xa naahuex ta mi oj to sc'uuc ja hua cheumexi ma ja'
hua tatamexi yuj ja huenlex ja huanex sc'uajeli. Pero ja ma' mi creyenteuc
ahuujilexi, ma ja' hua tatamexi, ma hua cheumexi, jel c'a fuerza huas sc'ana
oja pila bajex, pues lec. Mi t'ilan oja c'uluquex fuerza oj canuc porque ta yen
c'a huax yala oj huajuc, ja huenlexi, libre ni oj cananica. Ja Diosi mi huas
sc'ana que puro pleito oj ajyucotic ja ba yoj jnajtiqui.
17 Pero chican jastal ayex cuando hua c'uanexi. Soltero c'a ayex, mi ay
acheumex, pues c'ulanic seguir. Cananic ja jachuqui porque yuj ni jach ni
huas sc'ana ja Diosi. Jach huax cal yabye spetzanil ja iglesia jumasa.
18 Jach ni, ta circuncidado c'a ayex ja yora hua c'uanexi, lec nia. Pero ta mi
c'a circuncidado ayex ja ora jahui, mi sbejuc oja c'uluc abajex circuncidar.
19 Mi jas yioj ta circuncidado ayex ma miyuc. Ja mas t'ilani, oja c'uluquex
ja jas huas sc'ana ja Diosi.
20 Pero cada jujune, sbej ni huax can ja jastal ay ja cuando sc'uan ja Diosi.
21 Ta mozo c'a aya ja ora jahui, pues mi lom xcham ac'ujol. Pero ta ay c'a
modo jastal oj elan libre, sbej ni oja c'uluca.

22 Eso sí, cuando yora hua c'uan ja Cajualtiqui, mozo ni ayaa, pero ja
hualtzili libre xa ni aya ba oj bob ahuatelta ja Cajualtiqui. Pero ja ma' mi
mozouc ja yora sc'uan ja Cajualtiqui, pero ja yen ja huego, och ta smozoil ja
Cristo.
23 Ja huenlexi, ja Diosi jel ni caro stupunejexa. Mi xa huaa bajex que
yuch'an te' oj ajyanic yuj ja cristiano.
24 Jayuj quermano jumasa, cada jujune ja huenlexi, c'ulan seguir abajex ja
jastal ayex cuando hua c'uanex ja Diosi.
25 Jaxa ma' mi tox nupaniye, eso sí, ja Cajualtiqui mi ni jun mandar yaa
can ja sbaj ja yenlei. Pero oj cala huabyex jasunc'a huax c'ulan pensar ja
queni, como huan nix bob ac'uuquex ja jas huax cala, stz'acatal ja Cajualtiqui
porque jel ni yaj huax yabyon juntiroa.
26 Como ti aytic ja ba jun tiempo ba jel ja huocoli, jayuj huax cala ja queni,
mas lec mix nupaniye.
27 Pero ta ay ahuiojex ja hua cheumexi, mi lom xa jipa cani. Pero ta meyuc,
mas lec mi xa leahuex.
28 Pero ta huan c'a la nupaniyex, ja jahui, mi ni pecadouca. Jach ni jun
aq'uix, ta huan c'ax nupani, mi ni pecadouca. Pero ja ma' huax nupaniyei, oj
ni ajyuc jitzan suocolea, jaxa queni, mi huax c'ana oj ec'anic ja huocol jastal
jahui.
29 Quermano jumasa, ja jas huax c'ana cala huabyexi, jel t'usan ja tiempo oj
ajyucotic ja ba luum iti. Jaxa ma' ay xcheum ahuujilexi, naahuic que ec'um
bej ni oj ajyanic soc ja hua cheumexa porque majan ni aytic juntiro ja ba
luum ita.
30 Jaxa ma' jel triste ay yuj ay ma' chamel yujilei, a ya culan ja sc'ujoli. Mix
yaa sbaj que oj ajyuc tristeil. Jaxa ma' jel gusto ayi, a snaa que ec'um bej ni
ja sgustoe jahua. Ta ay c'a jas huaxa manahuexi, a jac ac'ujolexi que mi oja
cuchex och ja cuando huala chamyexi.
31 Ja ma' huan yiljel lec sat ja yateli, ay ni jas huan yiljel sat ja yatela, ay ni
jas huan yiljel sat ja ba mundo ita, pero ta creyente c'a meran, mi sbejuc que
jel nihuan oj yaa sbaj soc ja sricoil jahui porque ja mundo it ja bayotiqui, oj
ni ch'acuca.
32 Jayuj ja queni huax c'ana que oj ajyuc libre ja hua pensarexi porque
q'uelahuile. Ja ma' mi nupaneluc, ja' huajel sc'ujol ja yatel ja Cajualtiqui ba
oj yaa yi gusto ja Diosi.
33 Pero ja ma' ay xcheum, ja' huajel sc'ujole jastal oj smagla sbaj soc ja
yuntiquilei soc jastal gusto oj ajyuc ja xcheumi.
34 Jach ni ja ixuquei. Jel tuc ja ma' ay statam soc ja ma' mix nupani. Ja ma'
mix nupani, ja' huajel sc'ujol ja yatel ja Cajualtiqui. Huax bob yaa sbaj yi ja
Dios ja yaltzili soc jach ni ja scuerpo. Pero ja ma' ay statami, ja' huajel sc'ujol
ja yatel ja ba yoj snaji soc jastal oj ajyuc gusto ja statami.
35 Huax cala huabyex ja iti pero ja' ba hua bien ja huenlexi. Mi huanucon
yaljel ba mi oj nupananic pero huax c'ana que oj ajyanic toj ba oj bob ahuaa
bajex ja ba yatel ja Cajualtiqui.
36 Pero ta ay c'a jun tatal, jaxa yunin ixuqui huan xa eq'uel ja stiempo oj
nupanuqui, huan c'ax yala mas lec huax nupani, pues a ya nupanuc ja yunin
jahui. Mi ni pecadouca.
37 Pero ta ay c'a jun tatal huas sc'ulan pensar que mas lec mix nupani ja
yunini, jach ni ja yeni, lec ja jas huas sc'ulan pensari.
38 Jayuj ja ma' huax ya nupanuc ja yuntiquili, lec nia, jaxa ma' mi huax ya
nupanuqui, mas ni leca.
39 Jun ixuc, cuando sac'an to ja statami, sbaj ni yenaa. Pero ta huan c'ax
cham ja statami, libre xa ni aya. Ta huan c'a sc'ana nupanuc soc otro huinic,

chican mach'a, oj ni bobuca, siquiera ta creyente c'a.
40 Pero mas to gusto oj ajyuc ta mi c'ax cho nupani. Ja queni, jach ni mero
ja jpensar jastal iti. Huax cho jc'ulan pensar, lajan soc jach huas sc'ana ja
Yespíritu ja Dios chomajquili.

Ja smajtan ja dios c'ulubali

8

1 Cuando huaxa taahuex ti' ja dios c'ulubali soc ja huaelal huax yaahue ja
ba sti satei, pues ja huenlexi, lajan soc huaxa naahuex spetzanil. Jel nihuan
huaxa huaa bajex pero ja mas t'ilani, sbej oj ilxuc ja syajal ja hua c'ujolexi.
Como huaxa jobohuex qui, oj xa cala huabyex jasunc'a ja jpensar ja queni.
2 Ta ay c'a ma' huax yala que huas snaa spetzanil ja jastal ay ja jahui, ay to
jitzan mas ja jas mi to snaa, y sbej ni huas snaa,
3 Pero ja quermanotic ja ma' yaj huax yab ja Diosi, ja cristiano jahui, huan
ni iljel yuj ja Diosa.
4 Ja huaelal jau ti huax yaahue can ja ba sti sat ja sdiose jahui, pues ja
quentiqui huan nix naatic que ja dios jau ti sacjachjach eq'ue, mi mero
Diosuc. Huax naatic que quechan june ja Diosi.
5 Pero ja yenlei huax yalahue que sac'an dios nia, como smodoe nia hasta
ja jas huax yilahue ja ba satq'uinali, huax yaahue och diosil, jaxa ba luumi,
jel ja jas huax yajualane lom q'uiq'uinal ja cristiano.
6 Pero ja quentiqui, huan nix naatic que quechan june ja jDiostiqui, ja' ni
ja Dios Tatali. Yuj ja yeni, jayuj tey spetzanil ja jas ayi. Yena ni yaa ja jvidatic
ja quentic chomajquili. Soc ay quechan jun mero Ajualal, ja' ni ja Jesucristo
ja ma' sc'ulan spetzanil ja cosa. Yuj ja yeni, jayuj ay ja jsac'aniltic. Huan nix
naatic ja iti.
7 Pero ay ni ja quermanotic ja ma' jel tuc ja spensarei. Ta huan c'a
sc'uxuhue ja baq'uet jau huax aaxi ja ba sti sat ja dios c'ulubali, jel tuc oj
yab ja yenlei porque huax yab que sbaj ja dios c'ulubali. Ta huan c'a xa
c'uxuhuex ja huenlexi, oj yabye que jel pecado, como jel to yaau ja sc'ujolei.
8 Eso sí, ja ba sparte ja Dios sac'ani, huan c'ax c'uxutic, ma miyuc, jun xta
mismo huax yab ja yeni. Mi oj lecbuc ja caltziltiqui, soc mi ni oj cho jomuca.
9 Pero aa cuidadoex. Libre huaxa huabyex ba oja c'uxex ja huenlexi, pero
ay modo oj hua moc'uquex june ja jmojtiqui.
10 Por cuenta, ja huen huaxa c'ulan entender que lom seña jun dios
c'ulubal, que mi jas yioj ja huaxa c'uxu ja baq'uet ac'ubal yi. Iday, ti huax
och huaan ja ba mojan ja ba ti sacjachjach ja dios c'ulubali. Huan tox huaj
ahuabi, huala ilji yuj jun quermanotic ja ma' huax yala que mi lecuc ja
sc'uxjel ja huaelal jahui. Pero como huana ni ja hueni, jayuj ti huax cho och
huauc ja yeni, iday, ja ba sc'ujoli, huax yab que mi lecuc ja jas huan sc'ulajeli.
11 Pero ja' yuj ja hua mul ja hueni porque huaxa huala que huaxa naa lec
jastal ay. Huena ni amula huas slea ja smul ja hua huermano ja ma' mas tuc
to ja spensari. Pero naahuic t'usan, ja hermano jahui, cham ni ja Cristo yuj
ja yen chomajquili.
12 Jel lom jel huaxa lea mulex soc ja Cristo ja huenlexi porque ja quer-
manotic ja ma' jel to yaau ay soc ja jas huas sc'uanei, lajan soc gana huaxa
yajbesex ja yaltzilei.
13 Ja queni, ta huan c'ax naa que ay jun quermano ja ma' huax yala oj
staa smul ta huan c'a sc'uxu ja baq'uet jahui, mi ni nunca oj c'ux ja baq'ueti
porque mix c'ana que yuj ja queni, jayuj oj staa ja smul ja quermano.

Ja secabanum Dios, ay sderecho

9

1 Mi jauc ba mi sbejuc oj c'ux ja baq'uet jahui. Ja queni libre ni ayon juntiro
ta huax c'ana oj c'uxi. ¡Secabanumon ni ja Cristo tac! Quilunej ni ja Cajualtic
Jesusi, y yena ni secahuon ba oj catelta. Ja' ni seña lec yuj ja hua c'uanex ta ja
huenlexi.
2 Es meran, ay ma' huax yala que mi mero secabanumon ja Cristo, pero
ja huenlexi huan nix xa naahuex lec que secabanumon nia. Ja Cajualtiqui,
yena ni yaa qui ja catela. Como huan xa ni xa c'uanex ja huenlexa, ja' ni mero
jprueba jahua.
3 Pero ja ma' huas staahuone ti' ba jpatiqui, ay jas huax c'ana oj job yile:
4 ¿Yuj ama huaxa hualahuex ta mey jderecho oja huaex huaacon? ¡Ba
miyuca!
5 Q'uelahuilex jastal huax jacye ja tuc jecabanum jumasa, soc ja yermano
jumasa ja Cajualtiqui, soc ja quermanotic Pedro. Hasta huax yiaje jan ja
xcheumei. Jach ni ja quenticoni, sbej ni jach oj c'ulticon ta huax c'anaticoni.
6 ¿Yuj ama huaxa hualahuex que quechan ja quenticon soc ja Bernabé oj
atjucoticon ba oj magla jbajticon ba? ¿Sbej ama jahui? Jaxa cuando huax jac
ja tuc jumasa, huan ni xa maglayexa.
7 Porque q'uelahuil jun huinic huax och soldadoil. Sbej ni oj sc'ul ganara.
¿Jastal oj smagla sbaj ta mi oj ni sc'ul ganar ba? Q'uelahuilex cuando huaxa
tz'unuhuex ja hua hualajex tac. ¿Mi ma sbej ni huaxa c'ulanex probar ja
sbaal ba? Jaxa ma' ay yioj jun nole chej, ¿mi ma sbej ni huas syama can ja
stz'acol cuando huax xchono ja stzootzili?
8 Ja jas ch'ac ta cali, moc ahual que quechan ti huan elel ja ba j'olomi. ¿Mi
ma jach ni mero huax yala ja smandar ja Moisés ba?
9 Mi lom xa ch'icahuex morral ja sti ja hua huacaxexi cuando huan ateli,
xchi ja smandar ja Moisesi. Iday, huacax nia, ¡jauc to ma jun cristiano!
10 Sbej ni oj huauc ja ma' huax atji soc ja yabal ja Diosi porque q'uelahuil jun
huinic huax atji soc jun ajualal. Huas sutu ja luumi, huax cho sach'a ja iximi,
pero mi lomuc. Yuj ni huas snaa que oj sc'ul recibir ja stz'acoli.
11 Pero jach ni ja quenticon chomajquili. Lajan soc jtz'ununejticon ja yabal
ja Dios ja janec' ayex ja huenlexi. ¿Jas la chiyex ba? ¿Mi ma sbejuc oja
coltayoticon t'usan soc ja jnesesidaticoni?
12 Ja tuc jecabanum jumasa, ay sderecho ja jastal iti, ¡jauc to ma quenticoni!
Sbej ni huaxa coltayoticona pero como mi jas huax c'anaticon ahuilex. Jel
ja jas huax c'ulanticon ahuantar soc ja jnesesidaticoni pero mas lec mi huax
c'ulanticon ahuilex recibir porque ay modo oj yal ja cristiano que quechan
huanticon sc'anjel ba oj coltajucoticon y yuj ja jahui, mi oj sc'uuque ja yabal
ja Cristo ja it jel tzamali.
13 Porque q'uelahuilex ja ma' huax atji ja ba templo. ¿Mi ma huas smagla
sbaje soc ja huaelal huax iiji och ba templo ba? Jaxa ma' ja' xchol ti huax atji
ja ba huax aaxi can ja huaelal ja ba sti sat ja Diosi, ¿mi ma huas spilahue can
ja sracion ja yenle ba?
14 Pues jach ni ja ma' huan xcholjel ec' ja yabal ja Diosi. Ja Cajualtiqui yala
que sbej ni oj magnaluc ja ma' huax alji yab ja yabal ja Diosi.
15 ¡Jach nique ja mero sbej yen! Pero ja queni, mi huax c'ana huilex ja jastal
iti. Moc ahualex ta ay jas huanon sc'anjel ahuilex yuj ja huanon stz'ijbajel ja
carta iti porque mi ni huax c'anaa. Mas lec oj chamcon bajtan que soc ja lom
oj c'ul recibir jaxa cristiano ti oj yal que huanon yaljel ja yabal ja Diosi pero
quechan huala ocyon yuj ja taq'uini.
16 Mi huax toyo jbaj yuj ja huanon yaljel ja yabal ja Diosi porque mi sbejuc.
Jel t'ilan huax cab oj cal ja yabal ja Diosi y ¡jel ajul ja jbaj ta mi c'a huax cala!

17-18 Porque ja atel iti, ac'ubal qui y t'ilan huax cab huax c'ulan. Meran nia,
mi huala tupjiyon pero anima, lajan soc porque jel huax yaa qui gusto huax
cala ja yabal ja Diosi y mi jas q'uelan jsat ba oj yaa qui ja cristiano. Eso sí, ja
ma' huax yala ja yabal ja Diosi, mi pierouc ta huax tupjiyei, y jach ni ja queni,
pero gana mix c'ulan recibir. Pero ta quen c'a jtuch'il jc'ulan pensar oj lee ja
atel iti, entonces sbej ni oj c'an ahuilex ja jtz'acola.
19 Ja queni libre ayon juntiro huax cab soc ja cristiano jumasa, pero jun slado,
mi libre ayucon yuj ja yenlei porque huax c'ana oj coltaye ba oj bob sc'uuque
ja Cristoi.
20 Cuando ti ayon soc ja jmoj judioili, judioon nia. Jach huax c'ulan ba oj
bob sc'uuque ja yenle chomajquili. Jaxa ma' jel nihuan yioje ja smandar
ja Moisesi, jach ni ja quen chomajquili. Huax bob ochcon loil soc ja yenlei
conser ja queni, libre xa ni ayon juntiro soc ja mandar jahua. Pero jach huax
c'ulan jbaj ba oj bob sc'uuque ja yenlei.
21 Y jach ni, cuando ti ayon soc ja cristiano ja ma' mi jas huas snaahue soc ja
smandar ja Moisesi, mi huax taa ti' ja mandar jahui conser ja queni, huax
naa lec jastal ay ja smandar ja Diosi porque ti xa ni ayon ja ba yib sc'ab ja
Cristo. Pero jach huax jea jbaj ba oj sc'uuque ja yenle chomajquili.
22 Cuando huala ochyon loil soc ja quermanotic ja ma' jel to yaau ay ja
spensarei, huax c'ulan fuerza ba mi oj yajbes mas ja yaltzilei. Chican jas
tiq'ueil ja cristiano, huax lea modo jastal oj ochcon loil soque. Jach huax
c'ulan ba oj bob sc'uuc ja yenle chomajquili.
23 Yuj ja abal it jel tzamali, jayuj huax lea modo jastal oj bob jcolta ja cristiano,
y ja' ni ja ba jgusto ja quen chomajquili porque ja ma' huas sc'uan ja abal iti,
huan ni staa lec ja scoltajelea.
24 Huaxa naahuex cuando huax ajyi jun carreda, jel ja ma' huax ochi pero
quechan june ja ma' huas sc'ulan recibir ja spremio. Jachuc ja huenlexi,
aa bajex soc con todo ac'ujolex ba oja c'uuquex ja abal iti. Jachuc, ti oja
c'uluquex recibir ja premio.
25 Jaxa cristiano ja ma' ja' ni xchol ja tajneli, jel tzatz juntiro huax huaj ja
scuerpoei. Jach huas sc'ulane, iday, ja spremioei, quechan jun corona puro
nichim. ¡Jauc to ma mi oj c'ultic fuerza ba oj c'ultic mandar ja jcuerpotic ba
mi oj lee ja jmultic ba oj c'ultic recibir ja premio jau ba mi ni nunca huax
ch'aqui!
26 Meran nia, lajan soc ti aytic ba jun carreda, jaxa queni toj lec huanon
carreda. Cuando huala ochyon tajnel soc ja jmoji, es que oj caa yi con gana.
Mi quechanuc huan chahuinajuc ja jc'abi.
27 Ja queni, huan nix caa yi huocol ja jcuerpoa. Quen huax c'ulan mandar ba
oj sc'uucon porque ta mi c'a, huan tox huaj cabi, oj aljuc cabi que mi xa oj to
maconucon. Jach c'a huax c'ulan, ¡q'uixhuel ja jbaj juntiro! porque ay ni ma'
jeunej yile jastal oj ajyuque toj ja yenlei.

Mi sbejuc huala cootic mec'an ja ba sti sat ja dios c'ulubali

10

1 Quermano jumasa, la naatic t'usan que spetzanil ja ma' ec' pax ta cujtiqui,
mi ni june ma' mi axubaniye soc ja asoni, soc mi ni june ja ma' mi ec' sc'utz
ja jai.
2 Mi ni june ja yenlei ba mi mojanuc yiaje sbaje soc ja Moisesi cuando ti to
aye ja ba yaxubil ja asoni soc ja yora ec' sc'utze ja nihuanja.
3 Mi ni june ja ma' mi sloohue ja huaelal jau ti co jan ja ba satq'uinali soc

4 Mi ni june ja ma' mi yuaj ja ja' aaji yile yuj ja Diosi ja yora bojti ja ba
pataq'ui. Mi cualquierauc ja ma' ti huaj nochan ja ba spatiquei, ja' ni ja
Cristoi. Cristo ni yaa spetzanil ja snesesidaei
5 Pero iday, jel t'usan ja yenle ilji lec yuj ja Diosi, jayuj ti ch'ac canuque
sacbanban ja ba ch'ayan lugar jahui.
6 Yuj ja jas sc'ulan ja yenlei, jayuj lec huax nebatic t'usan ja quentiqui
porque ja yenlei, jel oc' sc'ujole juntiro ja malo y mi ni sbejuc jach oj c'ultic
ja quentica.
7 Jayuj mi sbejuc oj coanic mec'an ja ba sti sat ja c'ulubal diosi porque jach
ni sc'ulan jitzan ja yenlea. Ata huabilex ja jastal can tz'ijbanubal sbaj ja yenle
cuando ch'ac yie jan ja smajtan ja sdiose sc'uluneje ja jastal ja splanta ja
becerro:
Ti och huauquea, jaxa cuando ch'ac huauquei, ti q'ue chaanuque ja ba sti sat
ja sdiosei,
xchi ja yabal ja Diosi.
8 Soc mi ni sbejuc oj lee ja jmultic soc ja ixuquei. Jach sc'ulan jitzan ja yenlei
iday, quechan jun c'ac'u, chamye veintetres mil.
9 Mi sbejuc oj c'ultic probar ja Cajualtic Diosi ba oj quiltic ta oj yaa castigo
meran. Jach ni sc'ulan ja yenlea, iday, ch'ac ni chamuque yuj c'uxjiye yuj ja
mal chani.
10 Mi ni sbejuc ja jel ch'uuy huala huajyexi ja jastal jel ch'uuy huajye jitzan ja
yenlei iday, seca ja ch'acuman ja Diosi y ch'ac ni chamuquea.
11 Pero mi lomuc ja jastal ch'ac ec' yujile ja israeleño jumasa. Jach eq'ui ba oj
nebtic t'usan ja quentiqui. Ti can tz'ijbanubal ba oj bob jq'ueltic ja quentic ja
ma' ti ayotic ja ba mundo ja tiempo iti porque mas mojan xa oj jacuc ja Cristo
ja huego.
12 Ja israeleño jumasa yalahue que jel tzatz aye pero iday, slea ni ja smulea,
jayuj ta ay c'a ma' huax yala que jel tzatz ayi, a yaa scuidado ba mi oj slee ja
smuli.
13 Ta huan c'a la c'ulajiyex lec probar yuj ja diablo, ja prueba jahui, naahuic
t'usan que mi quechanuc ja huenlex huala c'ulajiyex probar. Jach ni huax
yabye syajal spetzanil ja cristiano tac. Ja Diosi oj ni scoltayexa ja jastal
yaluneji. Mi ni oj yaa huilex jun huocol ba mi oj bob ac'uluquex ahuantar.
Cuando huax jac jun ahuocolex, oj ni bob sea huilex jastal oj bob elanic
librea. Jachuc, oj ni bob ac'uluquex ahuantara.
14 Quermano jumasa, jel yaj huax cabyex. Aahuic can juntiro ja c'ulubal
diosi.
15 Huanon yaljel jachuc porque toj ja hua pensarexi. C'ulanic t'un pensar ja
jas huax cala huabyexi.
16 Cuando huax cuajtic ja yaalel tz'usub ja ba santa cena, ja jahui, mi ni
cualquierauca. Ja' ni mero seña que puro xa ni quermano jbajtica porque ja'
ni yuj spec'a ja xchiq'uel ja Cristo ja yora cham tac. Jayuj sbej huax c'anatic
yi que oj sc'ul bendiciar ja Diosi. Jaxa spanil ja santa cena huax lootiqui, ja'
ni mero sbej ba oj jac jc'ujoltic que ja Cristo yaa ja scuerpo yuj ja quentiqui.
17 Jpetzaniltic huax lootic ja pan jahui. Aayotic nia pero cuando huax lootic
ja pan jahui, lajan soc puro moj'alijel jbajtic huala huajtic.
18 Porque c'ulanic t'un pensar jastal ja israeleño jumasa. Cuando yaahue yi
ja smajtan ja Dios sac'ani, yuj ni sbaje ni ja Diosa, jayuj yaahue ni taca.
19 ¿Huan ama xa naahuex jas sbej ja jas huanon yaljel ja iti? Mi huax cala que
ay jas yioj jun dios c'ulubal soc mi ni ja smajtan huax yaahue yii, como lom
ni ja dios jau c'ulubala soc lom ni juntiro ja smajtan jahua.
20 Pero huanon yaljel que ja cristiano ja ma' mi huas snaa sbaj ja Diosi,
cuando huax yaahue yi ja smajtan ja sdiose jau c'ulubali, ja' ni huax yaahue

yi ja diablo, mi jauc ja jDiostiqui, jaxa queni mi huax c'ana que ti ch'icanex
soc ja diablo ja huenlexi.
21 Huanex yiijel ja cena ja Cajualtiqui. Huaxa huuajex ja yaalel tz'usubi.
Huaxa loohuex ja pani, iday, huax cho la huajyex sc'uxjel ja baq'uet jau tey
ba sti sat ja dios c'ulubali. Pero ja mero smeranili, lajan soc ti ni ay ba sti sat
ja diablo jahua. ¿Sbej ama huanex huajel ja jastal jau ba?
22 ¿Lec ama huax caatic q'ue ja scoraja ja Dios ja jastal jau ba? ¿Yuj ama oj cal
ja quentiqui que mas tzatzotic que yuj ja Dios ba?

Ja jastal huala eltic libre soc ja jastal oj caatic ja syajal ja jc'ujoltiqui

23 Meran nia, libre ayotic ba oj bob jc'ultic ja jas huax c'anatiqui, pero ta
jach huax c'ulantic meran soc ja jahui, quechan ba oj jom jbajtic soc ja Diosi.
Meran ni yena, libre ni aytica pero ta tola vida huax c'ulantic ja jas huax
c'anatic ja quentic mismo ¿entonces jastal oj bob jcoltatic ja otro cristiano ba?
¡Mi ni oj bob jcoltatica! Miyuc.
24 La xa jleetic modo jastal sbej oj jcoltatic ja jmojtiqui ja ba slequil ja
yenlei, mi jauc quechan ja ba jgustotic ja quentic mismo.
25 Chican jas huax chonji ja ba mercado, pues mi t'ilanuc huaxa jobohuex
ta aaji ba sti sat ja dios c'ulubali, ma miyuc, porque ta huan c'a xa jobohuex,
quechan ba oj som ja hua pensarexi
26 Porque ja mundo iti soc spetzanil ja jas ayi, sbaj ni ja Cajualtiqui.
27 Ta ay c'a ma' mi creyenteuqui, ta huan c'a slocohuex huael, ta huan c'a
xa c'ana huajanic, pues caaxic. Chican jas huax yaa huilex, c'ulanic recibir.
Mi t'ilanuc oja jobex jas huaelalila porque huan c'a xa jobohuex, quechan ba
oj som ja hua pensarexi.
28 Pero ta ti c'a huan huael jun amoj, ti oj yala huaba: Pero ja iti, ja' ni ja tan
baq'uet it yaahue ja ba sti sat ja sdiose c'ulubali, ta xchi c'a, mas lec, mi lom
xa c'uxuhuex. Huan c'a xa c'uxuhuex, jel piero oj yab ja ma' yala jachuqui.
Oja jom ja spensari.
29 Yena ni oj jomuc, mi ahuenuc. Pero cuando huax cala ja razón iti, ay ma'
mi oj sc'ul gusto, ti oj c'umanuc jana: ¿Pero sbej ama ay ma' oj sc'ulucotic
mandar ba? ¿Yuj ja huas sc'uan ja yen que maloi, jayuj oj cho jc'uuc ja
quentiqui?
30 Huax c'anatic yi stz'acatal ja Diosi soc ja jas huax cabtiqui y ¿sbej ama ay
ma' oj och c'umal ja ba jpatictic ba? Ay ni quermanotic oj yal ja jachuqui.
31 Pero ja huenlex ja ma' creyenteex xa ni, chican jasunc'a huaxa c'ulanexi,
hasta ja hua huaelex huaxa huabyexi, pero ja mas t'ilani, oja huab ba hua
c'ujolex que ay ni syajal sc'ujol ja Dios amoquexa.
32 Mi xa hua sleex ja smul ja hua mojexi, sea judio, sea ja ma' mi judiouc,
ma ja' ja ma' huas sc'uan ja Diosi.
33 Pero ja queni, chican ja jas huax c'ulan, huax c'ana jc'uluc ja ba slequil
spetzanil ja cristiano. Mi jauc huax lea ja jlequil ja queni, porque huax c'ana
ba oj c'ulajuque librar ja yenle chomajquili.

11

1 Jaxa jastal huaxa huilahuex huax c'ulan ja queni, jach ni cho c'ulan ja
huenlex chomajquili porque ja queni, huanon sc'ulajel ja jas huas sc'ana ja
Cristo.

Ja ixuque ja ba yoj servicio

2 Quermano jumasa, jel gusto huax cab que huaxa naahuonex, jaxa jas
ch'ac cala huabyexi, huan ni xa c'ulanexa. Jel jgusto

3 Pero naahuic t'usan porque ja ixuquei, mandar ni aye yuj ja huiniquea,
jaxa huiniquei, mandar ni ac'ubale yuj ja Cristo ja yenle chomajquili, jaxa
Cristo, mandar ni ay yuj ja Dios Tatali.
4 Pero jun huinic, ta huan c'a smaca ja s'olom jastal jun ixuc, ti huax och
sc'umuc ja Diosi, ma huax och yal ja yabal ja Diosi, ¡jel q'uixhuel ja sbaj ja
jastal jahui!
5-6 Pero jach ni ja ixuque chomajquili. Ta mi c'a huas smusu ja s'olom
cuando huas sc'uman ja Diosi, ma huax yala ja yabal ja Diosi, ¡jel ni q'uixhuel
ja sbaj ja yenle chomajquili! Lajan soc huas soxo el ja s'olomei. Mas lec
huas soxo el juntiro. Pero ta piero c'a huax abxi que ja ixuquei huax ya el
ja s'olomei, ma huas soxo ja s'olomei, pues mas lec a smus ja s'olomei.
7 Pero ja huiniquei, mi sbejuc huas smusu ja s'olome ja jastal ja ixuquei
porque ja yenlei, c'ulubale yuj ja Diosi ba jel nihuan oj ajyuque. Oj bi
sc'uluque mandar ja ba mundo ja jastal huan sc'ulajel mandar ja Diosi. Pero
ja ixuquei, c'ulubale ba oj scolta ja statamei. Ja yatel ja yenlei, mas ch'in que
yuj ja statamei, jayuj sbej ni huas smusu ja s'olomei. Pero como huas sc'ulan
mandar ja huiniquei, jayuj q'uixhuel ja sbaj ta huan c'a smusu ja s'olome ja
yenlei.
8 Como ja yora sc'ulan ja Dios ja ixuqui, ja' ni ya el june ja xaax ja huiniqui.
Pero cuando c'ulaji ja mero bajtan ja huiniqui, mi to ni c'ulubaluc ja ixuca.
9 Pero cuando c'ulaji ja ixuqui, ja' ni ba oj coltanuc, mi jauc ba oj coltajuc.
10 Jayuj sbej huas smusu ja s'olom ja ixuquei porque soc ja jahui, huax yala
que mandar ni ayea, cho huane ni iljel yuj ja ángel jumasa.
11 Jach huax cala, pero jun slado, ja quentic ja ma' mandar ni ayotic soc ja
Cajualtiqui, huax c'ulan necesitar jbajtic, sea ixuc, sea huinic.
12 Meran nia, cuando c'ulaji ja ixuqui, ti el el ja ba xaax ja huiniqui, pero ja
huego, moc to jauc ja ixuquei, ¡jastal oj bob manxuc ja huinique ba! Ja' ni ja
Diosi, jayuj huax ajyi spetzanil ja jas ayi.
13 ¿Sbej ama huaxa huabyex oj och sc'umuc ja Dios jun ixuc ta mi c'a
musanuc ja s'olomi? ¿Jas la chiyex ba?
14 Jach ni, jel ni piero huax cabtic cuando huax ya q'uiuc ja s'olom jun
huinic. Huax naatic que jel ni q'uixhuel ja sbaja.
15 Pero ja ixuquei, tuc nia. Cuando najat ja s'olomei, ja' ni mero snupea
porque ja Diosi yaa ba oj ya q'uiuc ja s'olomei.
16 Pero ta ay c'a ma' huas sc'ana ya q'ueuc jun c'umal yuj ja cosa jumasa iti,
oj cal yabi que sbej huax cabticon que jun ixuc, cuando huas sc'uman ja Diosi
ma huax yala ja yabali, sbej ni huas smusu ja s'oloma. Jach ni huax yalahue
ja ba spetzanil ja iglesia sbaj Diosi.

Ja jas mi sbejuc huax c'ulaxi ja ba cena ja Cajualtiqui

17-18 Ja huego, ay jas huax c'ana cala huabyex porque mix c'ulan gusto ja jas
huanexi. Porque cuando huaxa tzoma bajexi, jel bi huaxa joma bajex. Mas
lec juntiro ta mi xa tzoma bajexi. Huax cab ahuabalilex que cuando huaxa
tzoma bajexi, mi bi jas huax lajxi ahuujilex. Y huan nix c'uan t'usana.
19 Meran nia, mi ni modo jun xta yabal oj ajyuc ja hua pensarexi, pero mi
toj pierouc ja jahui porque cuando huax q'ue lec ja loilexi y mi ni modo huas
slaja sbaj, ti huax chicnaji ja quermanotic ja ma' toj ni ja spensarea.
20 Pero ja huenlexi, cuando huaxa c'ana oja tzoma bajex: La xa jtzom
jbajtic soc ja cena ja Cajualtiqui, la chiyex, pero iday, cuando ti xa huanex
huaeli, mi xa ni jauc ja cena ja Cajualtic huax huaj ahuujilexa.
21 Cada jujune, cuando huala c'otyexi, ti huax och huaanica pero c'an ta
ch'ach'ahuex, mi ach'ach'ahuex ja hua huaelexi, jaxa tuqui quechan huas

sq'uelahuex ja huanex huaeli. Hasta ay ma' huax yacbi ahuujilex. Jaxa ma' ti huax can q'uelan, mi huaxa huaahuex yi ja suaeli, huain xyabye huax cumxiye ja ba snajei.

22 ¿Yuj ama meyuc anajex ba oj huaanic ba? ¿Sbej ama huala yacbiyex ja ba snaj ja Dios ba? ¡Ixta juntiro huaxa huilahuex ja snaj ja Diosi! ¡Gana huax hua q'uixhuuquex ja ma' mi jas yioj ba oj yii jani! ¿Jasunc'a mas lec ba oj cala huabyex soc ja jas huanexi? ¿Yuj ama huaxa hualahuex que oj cala huabyex que jel lec ja jas huanexi?

Ja cena ja Cajualtiqui
(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)

23 Ja queni cala ni huabyex ja jas yala cab ja Cajualtiqui, que ja Cajualtic Jesusi, ja acual jau iiji spatiqui, ti yiaj ja pani.

24 Ti yaa yi stz'acatal ja Diosi. Ti xet'aa, ti yalaa: —Q'uelahuilex, ay jas oj cala huabyex soc ja pan oj caa huilexi. Ja pan iti, ja' ni ja jcuerpoa. Oj to ixtalajuc lec yuj ja huenlexi. Ja huego, loanic y mi quechanuc ja huego. Sbej ni oja c'uluquex seguira, ti oj jac ac'ujolex ja jas jc'ulan ahuilex. Jach ni yala ja Cajualtiqui.

25 Jaxa cuando ch'ac huauque ja Jesús soc ja snebumani, ti cho yala ja yeni: —Ay xa jun yajc'achil trato sc'ulunej ja Dios soc ja cristiano, ja' cuando xpec' ja jchiq'ueli, jel bi jitzane oj huajuque libre soc ja smulei. Jayuj uc'anic, jaxa cada vuelta huaxa huuajexi, ti oj jac ac'ujolex ja jas jc'ulan ahuilexi, xchi bi ja Jesusi.

26 Y meran nia, cada huaxa loohuex ja pani, cada huaxa huuajex ja yaalel tz'usubi, lajan soc huanex yaljel jastal cham ja Cajualtiqui. Jach ni oja c'uluquex masan to huax jac otro vuelta ja Cajualtic Jesucristoi.

Ja jastal sbej oj quiitic ja cena ja Cajualtiqui

27 Jayuj ta ay c'a ma' huas sloo ja pani soc huax yuaj ja yaalel tz'usub ja jastal yala ni can ja Cajualtiqui, y mi ni tojuc ja smodo, ja yeni huan ni sleejel mas ja smula. Lajan soc huax yala: —¿Jas cochel ta ixtalaji ja scuerpo, ma pec' ja xchiq'ueli? Anima mey xyala, pero ta mi c'a tojuc ja smodo, lajan soc huan nix yalaa.

28 Mas lec, cuando mi to xa huiajex ja pani soc ja yaalel tz'usubi, c'ulanic t'un pensar ta toj c'a aya, ma miyuc.

29 Porque ta quechan huaxa yama jastal jun cualquiera huaelal, mi c'a huax jac ac'ujolex que ja pan jahui, lajan soc ja' ni ja scuerpo ja Cristo, ja jastal jahui, lajan soc ti ni huaxa jipa bajex ba yoj c'ac'a.

30 Yuj ja hua modoex jahui, jayuj ay ma' cham ta huujilexi, soc ay ni ma' malo xta ay, cho ay ma' yaj chamel xta ay ahuujilex.

31 Pero ta huan c'ax c'ulantic pensar lec jastal ay ja jc'ujoltiqui, entonces mi xa t'ilanuc oj yaa quitic castigo ja Diosi.

32 Pero ta huan c'ax yaa jcastigotic ja ba luum iti, ja' ni ba jlequiltiqui. Mi xa oj to quiitic castigo ja ba otro lado ja jastal oj ni yii ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi.

33 Miyuc, quermano jumasa. Cuando huaxa tzoma bajex ba lajan oj huaanic, aahuic yi t'usan ja ma' mey yioji.

34 Ta ay c'a ma' jel huain xyabi, mas lec a huauc t'usan ja ba snaji. Mi c'a, oj ni staa ja smul cuando ti xa tzoman ayex y mi xa libre ayuc ja jastal jahui. Jaxa otro ja hua huocolexi, ti oj c'um jbajtic cuando huala c'otyon ja ba hua lugarexi.

Ja Espíritu Santo huax yaa quitic ja jcholtiqui

12

1 Quermano jumasa, ay jas huax c'ana cala huabyex. Huax c'ana oja naex
jastal ay ja jcholtic huax yaa ja Espíritu Santo.
2 Huaxa naahuex lec cuando mi to creyenteuquexi, huaxa huaa bajex
huala quichjiyex ja ba sti sat ja c'ulubal dios mix c'umani
3 Pero ja huego, sbej huax cab oj xa naex ta ja' c'a yuj meran ja Espíritu Santo
huax iiji majan ja sti spetzanil ja ma' huax c'umani. Ta ay c'a ma' huax yala:
—Ja Jesusi, ja' ni mero Cajuala, ta xchi c'a, entonces naahuic que ja huinic
jahui, yuj ni huax aaji jac sc'ujol yuj ja Espíritu Santoa porque ta mi c'a, mi oj
bob yal jachuc. Pero ta ay c'a ma' quechan huax yab ja sbiil ja Jesusi, ti huas
tzujbaniyea, naahuic que mi ni jauc ja Yespíritu ja Dios ja jahua.
4 Ja quentiqui, tuctuquil ja jas huax bob jc'ultiqui, pero ja' ni ja Espíritu
Santo huax yaa quitiqui.
5 Tuctuquil modo huax bob cateltatic ja Diosi, pero ja Cajualtiqui, june ita.
6 Eso sí, tuctuquil ja modo jastal huax bob jc'uluctiqui, pero ja Diosi,
quechan june. Yena ni huax yala cabtic jastal oj ajyucotic cada jujune.
7 Cada creyente, ja Dios huax atji ja ba svida, jayuj huan nix ilxi que tey soc
ja Espíritu Santo. Ja jastal jahui, ja' ni ba jlequiltic jpetzaniltica.
8 Ay ja quermanotic jel tzamal oj bob yaa ja razoni, cho ay ma' jel vivoe soc
ja juuni. Huax bob snebe lec, pero ja' ni yuj ja Espíritu Santo, jayuj huax bob
yujile tac.
9 Cho ay ma' jel tzatz juntiro huas sc'uane ja Diosi. Cho ay ma' huax bob ya
tojbuc ja ma' malo ayi, pero ja' ni yuj ja Espíritu Santo.
10 Ay ni ma' huax bob sc'ul milagro, jaxa tuc jumasa huax iiji majan ja stiei.
Ay ja quermanotic huas snaahue ta diablo ja ma' huan c'umali, ma ja' Espíritu
Santo. Cho ay ni quermanotic huax bob c'umanuque soc tuctuquil abal, jaxa
otro quermanotiqui huax aaji jac sc'ujole jasunc'a huax yala ja abal jumasa
jahui.
11 Pero chican jasunc'a ac'ubal quitic ba oj bob jc'ultiqui, ja' ni yuj ja
Espíritu Santoa. Yena ni huas snaa jasunc'a ja cateltic huax yaa quitic cada
jujuneotiqui.

Jpetzaniltic huala maconitic yuj ja Cristo

12 Q'uelahuilex jun cristiano. June ni ja scuerpoa pero ja jun cuerpo jahui,
jel ja jas yioji porque ay sc'ab, ay s'olom, ay sat, ay yoc. Y jach ni ja quentic ja
janec' huan xax c'uantic ja Cristo. Lajan soc jun ita ni ayotica.
13 Eso sí, ja mero smeranili, jel aayotic pero ja Espíritu Santo, jun xta huax
yilahuotic jpetzaniltica. Tuctuquil ja jbiiltic huax aaji quitic ajyi. Ay ma'
judio cujtic, soc ay ma' griego, soc ay ma' mozo ni aya, soc ay ma' libre
ay. Pero ja huego, yuj ja Santo Espíritu, mi xa huan tox c'ulantic pensar ta
tuctuquilotic ajyi. Ja Espíritu Santo, lajan soc ya paxcotic jun ita cristianoil y
ti xa ay jmoctic cada jujuneotica.
14 Meran nia, ja jcuerpotiqui, jel ja jas yioj, pero tuctuquil.
15 Q'uelahuil, ta huan c'ax cala huabyex: —Ja jc'abi, jel huax maconi cuj,
pero ja coqui, mi mero huax maconi, ta huan c'a la chiyon, pero mi huanucon
yaljel que mas lec meyuc ja coqui.
16 Y ta huan c'ax cho cala: —Ja jsati, jex maconi juntiro pero ja jchiquini,
mi mero huax maconi cuj, ta huan c'a la chiyon, pero ja jahui, mi huanucon
yaljel que mas lec meyuc ja jchiquini.
17 Porque ta meyuc ja jchiquini, ¿jastal oj cab q'uinal ba? Pero ta quechan
c'a huax cab q'uinal y meyuc ja jnii, ¿jastal oj bob quii ic' ba?

18 Pero ja mero smeranili, mi ni jun cosa huas sc'ulan quitic palta, como
jach ni sc'ulunejotic ja Diosi. Ja yeni huas snaa que oj maconuc cujtic cada
parte ja jcuerpotiqui.
19 Porque ta quechan c'a tey ja jsati, y mi la c'umaniyon, mix quiaj ic', mi
la bejyiyon, entonces quechan ni ti oj ajyuc botan jsata ta jachuqui.
20 Pero ja jastal iti, ja jcuerpo mi ni jun cosa huas sc'ulan palta, como jel ni
huax maconi spetzanila.
21 Mi ni t'un sbejuc oj cale: —Ja jsati, jel huax maconi cuj, jaxa jc'abi, miyuc.
Ma ta huan c'ax cala: —Ja j'olomi, jel huax maconi cuj pero ja coqui, miyuc.
¿Yuj ama sbej oj cal ja jastal jau ba?
22-25 Ja mero smeranili, ja ba oj cal lajan soc jel menos huax quilatic y jaxa
parte jau ja jcuerpotiqui, lajan soc ja' huax caatic smojuc ja quermanotic
jumasa porque jel ni ch'in huax quilatic tac. Pero ja mero smeranili, ja parte
jumasa jahui, yajtanubal nia, jayuj tola vida ni huax lapa jc'uutica. Y jach
mero ja sbej jach oj quiltic ja quermanotic jumasa jahua. Jach ni mero huas
sc'ana ja Diosi ba oj yajta jbajtic soc spetzanil ja quermanotiqui. Mi bi sbejuc
oj quil jbajtic condra. Sbej bi oj yajta jbajtic lec. Ta huan c'a huocol june ja
quermanotiqui, sbej ni oj cabtic syajal jpetzaniltic
26 Porque q'uelahuil. Cuando huax yajbi june ja yal jc'abtiqui, huax yajbi
spetzanil ja jcuerpotic tac y sbej ni jach oj cabtic syajal ja quermanotic
jumasa jastal jahui. Jach ni, cuando ay jun quermanotic jel tzamal ja jas huas
sc'ulani, sbej ni jpetzaniltic oj gustoaxucotica.
27 Porque jpetzaniltic, sbajotic ni ja Cristoa, pero cada jujuneotic yaunej
quitic ja jcholtiqui.
28 Ja janec' jecabanumoticoni, Dios ni ya ochcoticon secabanumila
29 Porque ja yeni yaa quitic ja jcholtiqui ba tuctuquil ja jas huax bob
jc'ultiqui. Mi yaa quitic ja jcholtic ba jun xta lajan oj c'uluctic porque mi
jpetzaniluctic jecabanumotic. Cada jujune tuctuquil ja jcholtiqui porque mi
jpetzaniluctic huax iiji majan ja jtiitiqui. Y jach ni ja ma' huax bob see ja
yabal ja Diosi, tzaubal nia. Y jach ni ja ma' huax bob sc'ul milagro.
30 Jujuntic ja ma' huax bob ya tojbuc ja chamumi, como xchole nia. Mi
jpetzaniluctic huax bob c'umanucotic soc otro abal. Jach ni ja ma' huax
cho bob yal jas sbej ja jas huan yaljel ja ma' huax c'umani soc otro abali.
Cho tzaubal ja yenle chomajquili. Pero ja Espíritu Santo, ta yaa c'a ochcotic
secabanumil jpetzaniltic, entonces jaxa otro tuc ateli, ¿machunc'a oj bob sc'ul
ba?
31 Porque ja huenlexi, jel juntiro huaxa c'anahuex oj aajuc ahuilex ja hua
cholex jau jel nihuan huaxa huilahuex ja huenlexi pero ja mero smeranili,
ja' huanex sc'anjel ja ba mas to jel ch'ini. Miyuc. Sbej huaxa c'anahuex yi ja
Dios ja hua cholex ja ba mas nihuan merani.

Ja syajal ja jc'ujoltiqui

13

1 Anima huax bob c'umanucotic tuctuquil abal ja jastal ja sc'umal ja
cristiano, ma ta huan c'ax bob c'umanucotic jastal huax c'umani ja ángel
jumasa, pero ta meyuc ja syajal ja jc'ujoltiqui, lom ni huanotic bulbunuc ec'a.
2 Anima huax iiji majan ja jtiitic yuj ja Diosi, pero ta meyuc ja syajal ja
jc'ujoltiqui, mi ni t'un huala maconitica. Anima huax jac jc'ujoltic ja jas cosa
mi huax naatic ajyi, anima huax naatic spetzanil ja cosa, y jel tzatz huax
c'uantic ja Diosi, hasta oj bob caltic yab ja huitzi: Elan ja ili, y oj ni eluca,
pero ta meyuc ja syajal ja jc'ujoltiqui, mi ni jas cateltic t'usana.

3 Ta huan c'ax q'uebatic spetzanil ja jas quiojtiqui, hasta ja jcuerpotic ay
modo oj caatic ba oj jusjuc c'ac', pero ta meyuc ja syajal ja jc'ujoltiqui, lom ni
juntiro oj caa jbajtica.
4 Ja ma' ay syajal ja sc'ujoli, ay ni spasensiaa y jel ni tzamal ja smodoi. Mi
envidiosouc ja yeni, y mi huanuc sleejel ba oj cho toyjuc.
5 Ta meran c'a ay syajal ja sc'ujoli, mi ni oj yaa sbaj nihuana. Oj sc'ul
respetar ja smoji. Jach c'a, mi quechanuc huan sleejel ja ba slequil ja yen
- huan ni sleejel ja slequil ja smoja. Ja ma' ay syajal ja sc'ujoli, mi ni snicjiluc
itaa, soc mi huax yochelan ja smul ja tuc jumasa.
6 Mi huas tzeeni cuando huax yab que ay smul ja smoji. Ja sgusto ja yeni,
oj sc'ul ganar ja ma' huan ja smeranili.
7 Jel ja yahuantar soc spetzanil ja cosa, chican jastal huax ec' yuj, como jel
ni ja syajal ja sc'ujoli, jayuj mi ni huas sc'uan ja chono abala. Como ja' ni mero
snihuanil sc'ujol ja Diosa, jayuj huan nix bob sc'ul ahuantar spetzanila.
8 Ja syajal ja jc'ujoltiqui, mi ni nunca oj ch'acuc. Ja jastal huax c'umani ja
cristiano huax iiji majan ja stiei, ja jahui, oj ni ec'uca. Jach ni, ja jastal huax
c'umaniye tuctuquil abal ja cristiano, ja modo jahui oj ch'acuc. Jaxa ma' jel
vivo, oj ni ch'acuc ja svivoil jahua.
9 Es, jel ni huas snaahuea, pero mi ni huas snaahue spetzanila. Ay ni ma'
huax iiji majan ja sti yuj ja Diosi, pero spetzanil ja jastal ac'ubal quitic ja jastal
iti, ec'um bej ita nia.
10 Porque cuando ti aytic ja ba lugar jau ja ba mi xa ni ay ja q'uiq'uinali, mi
xa ni oj to maconuc ja jas ac'ubal quitic ajyia.
11 Q'uelahuile, ja quentiqui, cuando ch'inotic to, ja jloiltiqui mi ni ay sbeja,
como yal unticotic nia. Mi ni tojuc ja jpensartica pero cuando huax jul ja
jc'ujoltiqui, huax tucbi ja jpensartiqui. Siempre huax c'ulantic pensar ja ba
mas toji. Ja ba mundo iti, ja jpensartiqui lajan soc ja spensar ja yal untiqui
pero ja ba lugar jahui, oj tucbuc juntiro ja jpensartiqui.
12 Ja ili, ja jas smeranil ja sbaj Diosi, mi huax quilatic claro. Lajan soc
huantic yiljel ja ba jun vigre ba jel cux. Pero cuando ti xa aytic ja tihui, oj
ni ch'ac quiltic claro leca. Ja ili, ay jas huax c'ulantic entender t'usan, pero ja
tihui, oj ni ch'ac jc'ultic entender spetzanila, ja jastal huax yila ja jc'ujoltic ja
Dios ja huego.
13 Spetzanil ja jmajtantic huax yaa quitic ja Diosi, oj ni ch'acuca, pero
ay oxe cosa mi ni oj ch'acuca, ja' ni ja jastal huax c'uantic ja Diosi, soc ja
snihuanil ja jc'ujoltiqui, soc ja syajal ja jc'ujoltiqui. Pero ja ba mas nihuan ja
oxe jahui, ja' ni ja jastal huax yajtatic ja Diosi soc ja jastal huax yajta jbajtic
soc ja jmojtiqui.

Ja jastal ja sc'umal ja Espíritu Santo

14

1 Jayuj mas jel t'ilan oj c'ultic fuerza oj yajtatic ja Diosi soc oj cho jyajta
jbajtic soc ja jmojtiqui. Pero sbej ni oj oc' ac'ujolex que ja Espíritu Santo oj
ni yaa ja hua cholex cada jujuneex. Jel ni lec ja huax yaa ja hua cholex ba oj
bob ahualex claro ja yabal ja Diosi, ta huan c'ax iiji majan meran ja hua tiexi.
2 Porque ja quermanotic ja ma' huax c'umani soc otro abal, ja yenlei,
quechan ja Dios huas snaa jas sbej ja jas huane yaljeli. Ja cristiano, mi ni
huax yabye sbeja. Ja jas huax yalahuei, ja' ni yuj ja Espíritu, pero lajan soc
nac'ul abal nia.
3 Pero ja ma' huax iiji majan ja sti yuj ja Diosi ba oj yal claro ja yabali, jel
huas scolta ja yaltzil ja smoji. Huax ya jac jun sgana ba oj sc'uuc mas ja Diosi
y huan nix aaji yi lec snihuan sc'ujolea.

4 Eso sí, ja ma' huax c'umani soc otro abal, huas scolta ja yaltzil ja yen
mismo, pero ja ma' huax yala claro ja yabal ja Diosi, huas scolta ja yaltzil
ja smoj creyenteili.
5 Jel lec ja lec apetzanilex huax bob c'umananic tuctuquil ja abali pero mas
to jel lec huax cab ta huan c'ax bob ahualex claro ja yabal ja Diosi porque ja
ma' huax iiji majan ja sti ba oj yal claro, mas lec juntiro que yuj ja ma' huax
c'umani soc otro abali. Quechan ta ay c'a ma' huax bob ya ec'uc jas bej ja jas
huane yaljeli, entonces ja creyente jumasa, oj ni cho coltajuc ja yaltzilea.
6 Quermano jumasa, ta huan c'a la jacyon amoquexi, y quechan huanon
c'umal soc tuctuquil ja abali, entonces mi ni jas oja huabyex yajbal t'usan ja
huenlexa. Pero ta claro lec huax cala huabyex ja jas seunej qui ja Diosi, ja jas
huax naai, ta huan c'ax cala huabyex ja jas oj to jacuqui, ta toj c'a lec ja jas
huax jea huilexi, ja jastal jahui, yuj ni oj bob jcoltayex merana.
7 Ja ma' huax c'umani soc otro abali, lajan soc ja ma' huan to snebjel ja
suujel ja ajmayi, ma ja syamjel ja vigolini. Mix abxi jas tz'ebojil ja huanei
porque mi to snaahue jastal oj yaahue yi ja mero snuq'uili.
8 Q'uelahuilex. Cuando oj ajyuc jun junta, pero ta tacal huax aaji oc'uc ja
cacho, entonces mi ni oj snaa ja cristiano ta meran oj ajyuc ja juntaa.
9 Pero ja' ni mero jmojtic ja it ja quentic huala c'umanitic soc otro abali. Ta
mi c'a huax calatic sbej ba oj sc'uluque entender, ¿jastal oj snae ja sbej ja yenle
ba? Como mey sbaquel ja jtiitiqui, quechan huax jac'atic ja iq'ui. Huax cho
el huego.
10 Ja ba mundo, huan nix naatic que jel ja c'umali. Seguro que mi ni june
ba mey sentido.
11 Pero ta ay c'a ma' huax jaqui y tuc ja sc'umali, mi ni oj cabtic sbej ja jas
huax yala. Y jach ja yeni, mi oj yab sbej ja jas huax calatiqui.
12 Ja huenlexi, jex c'anc'oni ahuujilex que ay jas oj yaa huilex ja Espíritu
Santo, pero ja mero sbeji, sbej ni oja c'anex ja jastal oj bob acoltayex ja yaltzil
spetzanil ja quermanotiqui.
13 Ja ma' huax bob c'umanuc soc otro abali, sbej oj sc'an yi ja Diosi ba oj
bob yal jas sbej ja jas huan yaljeli.
14 Meran nia, huan sc'umajel ja Dios soc otro abal. Eso sí, ja yaltzili huax
gustoaxi pero mi ni huas snaa jas sbej ja jas huan yaljeli.
15 Entonces, ¿jasunc'a ja ba sbej oj c'ultic ba? Pues sbej oj c'ultic xchabil.
La jc'umuctic ja Dios soc ja tuctuquil abali cuando jtuch'iltiqui, jaxa cuando
ti tzoman aytic ja ba iglesia, la jc'umuctic ja Dios soc ja mero cabaltiqui.
Cuando ti aytic ja ba yoj jnajtiqui, la jtz'ebotatic ja Diosi soc ja c'umal yaunej
quitic ja Espíritu pero cuando ti aytic ja ba iglesia, la tz'ebanucotic ja ba oj
c'ultic entender jpetzaniltiqui.
16 Porque ja hueni, ta huana c'a sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi, pero huana
soc otro abal, ja cristiano ja ma' huan smaclajeli, ¿jastal oj bob slaj sbaj ja hua
pensarex ja ba sti sat ja Diosi? Mi oj bob yal: Meran nia Cajual, mi ni oj bob
chiuc ja yenlea.
17 Ja jastal huaxa c'uman ja Diosi, bob ta jel tzamal pero ja tuc jumasa, mi
ni huax coltaji ja yaltzilea.
18 Stz'acatal ja Diosi, ja queni mas jel huax bob c'umanucon soc tuctuquil
abal que yuj ja huenlexi.
19 Pero cuando ti ayotic ja ba iglesia, mas lec huax cabi, anima chanjoe
palabra oj cale, siquiera huax yabye sbej ja jmoj jumasa. Ja jastal jahui,
anima t'usanuc, ay ni jas huane snebjela. Pero ta huanon c'a soc otro abal,
anima mi na' jaye mil palabra huanon yaljel, pero ¿jas oj ca eluca? porque ja
yenlei, mi ni jas huax yabyea.

20 Quermano jumasa, moc alajex ja spensar ja yal untiqui. Jel ni lec yena
ta huan c'a xa lajahuex jastal jun yal alatz porque ja yal alatzi, mi to ni huas
slea ja smula, pero ja iti, nihuaquex. Sbej ni oja c'uluquex pensar ja jastal ni
sbej huas sc'ulan pensar ja nihuan cristiano.
21 Ja ba yabal ja Diosi ti huax yala que ja najatei ja Diosi huas sc'ana oj yab
q'uinal ja ma' mi ni modo huax yab q'uinali. Hasta seca yi jitzan polestero ja
ma' tuc ja sc'umalei, pero mi ni soc ja jahui, mi ni huas sc'uanea.
22 Y jach ay ja huego. Ja c'umal jumasa iti, mi ac'ubaluc ba oj yab q'uinal
ja yuntiquil ja Diosi, como huan ni sc'uanea. Ja creyente jumasa, ja jas huax
yala ja yenle ja ma' huax iiji majan ja stiei, yen ni sbajea. Pero ja tuctuquil
abal huax yaa ja Espíritu Santo, cuando huax yab ja ma' mi to sc'uan ja Diosi,
ti oj snae que jel ni nihuan ja jDiostic huax c'uan ja quentiqui.
23 Porque q'uelahuilex. Ta huan c'ax c'otye ja ma' mi huas sc'uane ja Diosi
- tuc cristiano aye juntiro - ta huan c'ax jacye ja ba tzoman ayex ja huenlexi,
iday, apetzanilex huanex soc ja tuctuquil abali, ti oj yal ja yenlea: —Ja it
jumasa, ¡puro loco! oj chiuque. ¿Mi ma meranuc ni ba?
24 Pero ta huanex c'a yaljel claro lec ja yabal ja Diosi cuando huax c'ot ja
yenlei, ay modo oj jac sc'ujole que jel ja smulei. Oj yab que t'ilan oj sc'uuque
ja Diosi.
25 Porque spetzanil ja jas huas sc'ulan pensar malo ja ba sc'ujolei, oja
hualex claro, como huan iijel majan ja hua tiex yuj ja Espíritu Santo. Cuando
huax ch'ac yabyei, ay modo oj co mec'an ja ba sti sat ja Diosi. Oj yale que
meran tey amoquex ja Dios ja huenlexi.

Sbej huax c'ulantic ja ba sbej ja ba yoj servicio

26 Quermano jumasa, oj cala huabyex ja jastal iti: Cuando huaxa tzoma
bajex, ay ma' yioj jun Salmo, ay ma' tey ba sc'ujol ja jas oj sea huilex, cho ay
ma' huax cho sc'ana yal jasunc'a jeubal yi yuj ja Diosi, soc ay ma' huas sc'ana
oj c'umanuc soc otro abal, soc ay ma' oj cho yal jas sbej ja jas huan yaljeli -
chican jasunc'a ja hua cholexi, pero c'ulanic ja ba ja hua lequilex apetzanilex
ja janec' ti ni tzomanexi.
27 Cuando huax c'umani otro abal ja quermanotiqui, malan soc quechan
chabe ma oxe, pero mi la ecyex mas que ja oxe jahui. Pero moc lom q'ueanic
ja huoxhuanilex jun xta tiro. Cada huala ch'acyex jujune ja huenlexi, a
q'ueuc ja ma' oj yal jas sbej ja jas huanex yaljeli.
28 Pero ta mi c'a ay ja ma' oj yal jas sbej ja abal jas huanex yaljeli, mas lec,
maca ja hua tiexi. Quechan c'umananic ja Diosi, pero ti ba hua c'ujolexi.
29 Jaxa ma' ac'ubal yi ja ba oj yal claro ja yabal ja Diosi, ja' ni ja quermanotic
ja ma' huax iiji majan ja stie yuj ja Espíritu, malan soc chahuane ma oxhuane
oj c'umanuque, jaxa ma' huan smaclajeli, a sc'uluque pensar ja jas huane
yabjeli.
30 Pero la xa caltic que ti culan ec' jun ja quermanotiqui y jun ta repente ay
jas huax alji yab yuj ja Diosi. Jel sgusto oj q'ue yal huego, pero mi sbejuc ja
jahui. A ch'ac bajtan ja ma' huan to c'umali.
31 Ja spetzanilex ja ma' huaxa hualahuex ja yabal ja Diosi, chol oja huia
bajex. Ta jach huaxa c'ulanex, ja quermanotic ja ba iglesia, ay jas oj snebe.
Oj jac sgana que mas to oj sc'uuque ja Diosi.
32 Ja huenlex ja ma' huax iiji majan ja hua tiexi, coma bajex porque huax
bobi.
33 Ta ja' c'a sbaj Diosi, oj ajyanic laman. Mi jach huas sc'ana ja Diosi
quechan oj huooljananic ja tihui. Como culan ni cujtic ja ba spetzanil ja
iglesia jumasa, chican bay huas stzomo sbaje ja yuntiquil ja Diosi,

34 Ja ixuquei, mi sbejuc huax c'umaniye ba yoj servicio. Ja jastal jahui, mey
licencia. Huax yala ja smandar ja Diosi que huinique bi oj sc'ul mandar ja ba
yoj iglesia.
35 Ta ay c'a jas huas sc'ana oj snaa ja ixuquei, sbej huas sobo yi ja statame
ja ba yoj snajei. Jel piero oj ilxuc ta huan c'a sobo ba yoj servicio.
36 ¿Yuj ama huaxa hualahuex yuj ja huenlexi, jayuj q'ue ja yabal ja Diosi?
¡Que quechan ja huenlex huaxa c'uanex! ¡Pero miyuc!
37 Ja huenlex ja janec' huanex yaljel que huax iiji majan ja hua tiex yuj ja
Diosi, que ja Espíritu Santo huax yala huabyex jas oja c'uluquexi, ta meran
c'a, oj jac ac'ujolex que ja jas huanon stz'ijbajel ahuilexi, ja' ni ja smandar ja
Diosa.
38 Pero ta ay c'a ma' huax yala que mi smandaruc ja Dios ja jas huax cala,
ja ma' huan yaljel jachuqui, mi xa huaahuex caso.
39 Quermano jumasa, c'anahuic yi ja Diosi, ta ay modo oj yaa hui ja hua
cholex ba oj bob ahualex claro ja yabal ja Diosi. Jaxa ma' huax bob c'umanuc
soc otro abal, mi xa comohuex juntiro.
40 Pero chican ja jas huaxa c'ulanex, sbej ni tzamal oja c'uluquexa.

Ja jastal sacui ja Cristo

15

1 Quermano jumasa, ja huego huax c'ana ca jul ac'ujolex jastal cala
huabyex ja abal it jel tzamali, ja' ni ja abal it ac'ulanex recibir ja huenlexi,
y huanex ni sc'uajel ja huegoa.
2 Yuj ja hua c'uanex ja jas cala huabyexi, jayuj coltanubalex nia ta meran
c'a huaxa c'ulanex seguir soc ja jas cala, mi c'a lomuc huanex yaljel que
huaxa c'uanexi.
3 Jeunej ahuilex ja jas sea qui ja Diosi. Ja ba mas t'ilan cala huabyexi, que
ja Cristo cham yuj ja jmultiqui ja jastal ni huax yala ba yabali.
4 Mucji nia, jaxa ba yoxil c'ac'u, aaji ni sac-huuca, como jach ni huax cho
yala ja ba slibro ja Diosi.
5 Cala huabyex ja jastal sea ni sbaj yi ja Pedro, jaxa mas tzaani, cho sea sbaj
yi ja secabanum jumasa.
6 Jaxa mas tzaan t'usan ja jahui, ti tzomane mas de quiniento ja querman-
otiqui, y ti jac see sbaj yilea. Eso sí, ja yenle ja ma' yilahue ja Cajualtiqui, ay
ma' cham ta yujile, pero jitzan to ni lec ja yenlei, sac'ane to man ora.
7 Jaxa mas tzaani, ti cho sea sbaj yi ja quermanotic Jacobo. Ja mas tzaani,
spetzanil ja secabanum jumasa yilahue.
8 Jaxa mas tzaan juntiro, ti sea sbaj qui ja queni. Col xa moc ochcon. Eso sí,
ja mero smeranili, ay ni jecabanum jmoj q'uiel ni jbaj soca, pero iday, quen
mero tzaan ochyon.
9 Ja ba spetzanil ja jmoj jecabanumili, quena ni mero mas ch'inon ja ba
spetzanil. Mi ni sbejuc oj aljuc cab jecabanumila porque quena ni huax
quixtalaan ja yuntiquil ja Dios ajyi.
10 Pero anima, ti ni ayona porque ja Diosi, jel juntiro ja syajal sc'ujol jmoqui
y mi ni lomuca. Porque quena ni mas atjelon que spetzanil ja yenlei. Pero
mi ni quenuca, ja' ni ja Dios jel lec juntiro jmoqui.
11 Pero anima, chican machunc'a huax atji masi, yenle ma quena, ja mas
t'ilani, ja' ni ja abal huax calaticoni, jaxa abal jahui, ja' ni ja jas huanex
sc'uajel ja huenlexi.
12 Ay ma' huax yala huujilex ja huenlexi, cuando huala chamtiqui, mi xa oj
to aaji sac-huucotic. Pero ja quenticoni calaticon jastal sacui ja Cristo. ¿Jastal
modo oja hualex ja jastal jahui?

13 Ta meran c'a mi xa oj to sac-huucotic, entonces ja Cristo, mi ni sacui otro
vuelta ta jachuca.
14 Y ja jas calaticon que sacui nii, toj mentira ni ta jachuca. Lajan soc lom
ni juntiro huanticon sloiltajel ja yabal ja Dios ta jachuqui soc lom ni hua
c'uanexa.
15 Calaticon ahuabyex que ja Diosi, yen ya sac-huuc ja Cristo, pero ta meran
c'a ja jas huaxa hualahuexi, entonces ja quenticoni, toj mentirosooticon ja ba
sti sat ja Diosi. Huaxa hualahuex que mi huas sacui ja cristiano, y ta meran
c'a, entonces ja Diosi, ¿yuj ama mi ya sac-huuc meran ja Cristo ba?
16 Porque ta mi c'a meranuc huas sacui ja ma' huax chami, entonces mi ni
ja Cristo, mi aaji sac-huuc.
17 Ta mi c'a aaji sac-huuc ja Cristo, entonces lom ni hua c'uanexi. ¡Lajan soc
ti to ni ayex soc ja hua mulexa!
18 Entonces ja ma' cham ta, ja ma' sc'uan ja Cristo, ¿yuj ama ch'ayele ni ja
yenle ba?
19 Ja quentiqui, ja Cristo jel huax yaa snihuanil jc'ujoltic, pero quechan c'a
tiempo it ja janec' oj ajyuc jsac'aniltic ja ba luumi, entonces ¡jel ajul ja jbajtic
juntiro ta jachuqui! Pero miyuc.
20 Ja mero smeranili, ja Cristo aaji ni sac-huuca. Ja yeni, yena ni mero
bajtan aaji sac-huuca, y oj to ni aaji sac-huucotic jpetzaniltica.
21 Smul ni jun huinic, jayuj huala chamtic jpetzaniltic pero cho stz'acatal
otro jun huinic, ja' ni ja huinic jau ja ma' pax cristianoili, jayuj oj to aaji
sac-huucotic.
22 Pero ja ma' smul ja huala chamtiqui, ja' ni ja Adani, como yintilotic nia,
pero ja ma' huas sc'uan ja Cristo oj ni aaji sac-huuca como sbajotic xa nia.
23 Pero mi cualquiera c'ac'uuc. Ja' ni ja c'ac'u oj cho jacuc otro vuelta ja
Cristo, ti oj sac-huuc spetzanil ja ma' huas sc'uanei. Ja Cristo sacui ta nia.
Yen ni mero bajtan sacuia.
24 Cuando huax aaji sac-huucotic ja quentiqui, ja' ni mero último c'ac'u oj
ch'acuc ja mundo iti. Ja Cristo oj ch'ac sap yi ja yatel spetzanil ja ma' huas
sc'ulan mandar ja ba luumi soc spetzanil ja ma' ay yateli, anima jel tzatz ja
smandarei, ti oj yaa yi ja ba sc'ab ja Dios Tatali.
25 Ja Cristo t'ilan ni oj och reyila y oj ni sc'ul mandar masan to huax och ba
yib sc'ab spetzanil ja scondra.
26 Ja mero último oj sc'uluqui, oj xch'ay snaajel ja chamel ch'aqueli porque
ja huego, jel ni t'ilan huas staahuotic ja chamel ch'aqueli.
27 Yena ni ja Dios Tatali oj ya ochuc spetzanil ja ba yib sc'ab ja Cristo porque
ja Dios Tatali, quechan ja yen único mas jel nihuan. Jach ni huax yala ja ba
slibro ja Dios tac.
28 Meran nia, ja' ni ja Dios Tatali ja ma' oj ya och spetzanil ja ba yib sc'ab ja
Cristo ja yunini. Pero cuando ti xa ay spetzanil ja ba sc'ab ja uninali, ti oj cho
yaa yi ja ba sc'ab ja Dios Tatali, jaxa ora jahui, quechan ja yen ja Tatal Diosi
mas nihuan oj huajuc, jaxa uninali, mandar oj ajyuc.
29 Ay ma' huaxa hualahuex: —C'ulanonic xa bautizar porque jel triste
ayon. Ay ma' ch'ac ta cham cujil y mi ni yiaj ja' huaja, la chiyex. Pero iday,
huaxa hualahuex que ja ma' huax chami, mi ni huas sacui otro vueltaa. ¡Jas
sbej huaxa hualahuex oja huiex ja' ja ba sloc'ol ja ma' huaxa hualahuex mi
ni oj sac-huuquei!
30 Ta quechan c'a ti huax ch'ac ja jvidatic ja ili, ¿jas lom tola vida huax caa
jbaj huax quiaj huocol ba?
31 Ja Diosi huax yila que jel huaxa huaahuex qui gusto ja jastal huaxa
c'uanexi, stz'acatal lec ja Cajualtic Jesucristoi. Huax cho yila que mi men-

tirauc ja huax cala que cualquiera ora ni oj chamcona porque jel ni mojan ja jpeligro.
32 Q'uelahuilex jastal ecyon ja ba Efeso. ¡Ja suinquili lajane soc chante! Jel ni c'aq'ue juntiroa pero anima, ja queni caa jbaj. Ochyon ja ba snalanei. Pero ¿jas oj ca eluc ja queni? Ta meran c'a ja jastal huaxa hualahuex que mi xa oj to sac-huucotic, entonces lom ni juntiro ja jas huanon ta jachuqui. Mas lec ja jas huax yala ja mundo: —La xa jc'ultic ja jgustotiqui porque jechel chabe oj chamcotic y mi ni jas huax c'ulantic probara.
33 Moc ahuaa bajex ba oj lolajananic ja jastal jahui. Jayuj mi xa mojanex ja ma' jel piero ja smodo. Mi c'a, huaj to ahuabyex, ti xa ch'icanex soc ja yenlei.
34 Ja huenlexi, sbej xa ni huaxa tucbes ja hua pensarexi. Mi lom xa leahuex mas ja hua mulexi porque ja janec' ayex ja huenlexi, ay ma' mi ni t'un huaxa naahuex sbej ja Diosi y ¡q'uixhuel abajex juntiro!

Ja Diosi, ja jastal oj aaji sac-huuc ja ma' cham ta

35 Cho ay ma' huaxa hualahuex: —Pero ta huan c'a la sacuitic ¿pero jastal? ¿Jastal oj huajuc ja jcuerpotic ja ora jahui? la chiyex.
36 ¿Yuj ama jel tontoex juntiro ba? ¿Mi ni ma t'un huax jac ac'ujolex ba? Porque q'uelahuilex jun sat ixim huax tz'unxi. Ja mero yaltzili, ja' ni huax el q'uen ja ba sat luumi, jaxa parte ba mi yaltziluqui, huax c'a ba yoj luumi.
37 Sat ixim huax tz'unxi, jaxa huax el q'uen ja ba yoj luumi, ay xa spoohuil huax el q'ueni. Jach ni ay spetzanil ja jas huax tz'unxi.
38 Cada inat, chican jas tiq'ue inatila, tuctuquil ni ja spoohuil huax el q'ueni, porque jach ni ya culan ja Diosi.
39 Cho q'uelahuilex ja quentic cristianootic tac. Tuc juntiro ja jbactel ja quentiqui soc ja sbaj ja chantei. Cho tuc ja sbactel ja yalchani soc ja chayi.
40 Jaxa ma' tey ba satq'uinali, jel tuc juntiro ja scuerpoei soc ja ma' tey ba luumi porque ja ma' tey ba satq'uinali, jel ni tzamal juntiro ja scuerpoei. Eso sí, ja ma' tey ba luumi, tzamal nia, pero tuctuquil ja stzamalili.
41 Cho q'uelahuilex ja c'ac'u soc ja luna soc ja c'anal jumasa. Huax lijpiye spetzanile pero tuctuquil modo huax lijpiye. Hasta ja c'anal jumasa, ay ba jel tzamal huax lijpi juntiro soc ay ba miyuc.
42 Ja jastal tuctuquil ja splanta cada cosa, jach ni ja quentic chomajquil ja ora oj cho sac-huucotiqui. Oj ni tucbucotic juntiroa. Ja jcuerpotic cuando huax mucxi, oj ni c'auca pero cuando oj aaji sac-huuc, mi xa ni nunca oj c'a otro vueltaa.
43 Jel ajul ja jbajtic cuando oj xa chamcotiqui pero cuando huax cho la sacuitic otro vuelta, jel xa tzamal huala q'uetic. Mey quiptic huala chamtic pero cuando huala sacuitic, jel xa tzatz oj ajyucotic.
44 Ja huego, yuj ja jcuerpotiqui, jel huocol aytic, pero ja jcuerpotic oj aajuc quitic yajc'achil ja ora jau oj sac-huucotiqui, lajan soc ay xa ni juechtic oj ajyucotic ec'a. Ay jcuerpotic ja cuando ti to aytic ja ba mundo iti, y jach ni ja ba otro mundo, t'ilan ni oj cho ajyuc ja jcuerpotica.
45 Ja ba slibro ja Diosi huax yala que ja mero bajtan huiniqui, ja' ni ja Adani, aaji yi ja sac'anil ba oj bob ajyuc ja ba luumi pero ja otro Adani, ja' ni ja Cristo, yena ni huax yaa ja jsac'aniltic ba oj bob ajyucotic ja ba satq'uinali.
46 Pero bajtan huax aaji quitic ja jcuerpo quiojtic ja ba luum iti, jaxa mas tzaani, ti oj aajuc quitic ja jcuerpotic jau lajan soc ic' ason xa ni oj ajyuc eq'ue.
47 Ja bajtan huiniqui, ja' ni sbaj ja luumi, como c'ulaji ni soc luuma. Pero ja Cristo, pax ni jastal huiniquil, jaxa yeni ti co jan ja ba satq'uinali.
48 Ja quentic ja janec' ti ni aytic ja ba luumi, ja' ni ja jmojtic ja huinic jau ja ma' c'ulaji ni soc luumi, jaxa cuando huax q'ue ja jcuerpotiqui, ja' xa ni jmojtic ja ma' ti xa ni culan c'ot ja ba satq'uinali.

49 Ja jastal ja scuerpo ja Adani, jach to ni ay ja jbajtic ja huego. Jaxa jastal
ja scuerpo ja Jesús ja huego, jach ni oj to cho ajyuc ja jbajtic chomajquili.
50 Quermano jumasa, huax cala huabyex que ja jcuerpotic ja jastal
jchiq'uel jbacteltic aytic ja huego mi ni nunca oj bob ochcotic ja ba huas
sc'ulan mandar ja Diosi. Porque ja jastal aytic ja huego, oj ni c'auc ja
jbacteltiqui. ¿Jastal oj bob och jun cosa huax c'ai ja ba jun lugar ba puro
tzamal, mi ni jas huax ch'aqui?
51 Q'uelahuilex. Ay jas oj cala huabyex porque ajyi, mi ni ma' huas snaa
ja iti. Cuando huax jac otro vuelta ja Cristo, ay ma' sac'an to cujtic oj staotic.
Pero anima mi xa sac'anucotic ja ora jahui, jpetzaniltic oj ni tucbucotica.
52 Ja ora jahui, oj oc' jun trompeta, pero ja yoq'ueli, ja' ni ja último oj oc'uc
ja trompeta ja ba luum iti. Jutz'in altiro, huan tox huaj jnaa jbajtic, tuc xa
ayotic. Cuando huax oc' ja trompeta jahui, ja ma' ch'ac ta chamuqui oj aaji
q'ueuc ba mi ni nunca oj chamuc otro vuelta, jaxa ma' sac'an to cujtic ja ora
jahui, oj tucbucotic juntiro.
53 Ja ili, huala viejoaxitic pero ja ora jahui, t'ilan oj tucbucotica y mi ni
nunca oj viejoaxucotic otro vuelta. Ja jastal aytic ja huego, huan ni la
chamtica pero t'ilan oj jacuc ja c'ac'u oj tucbucotic y mi ni nunca oj chamcotic
otro vuelta.
54 Eso sí, huanotic viejoaxel. Huanotic chamel pero cuando huax c'ot ja
c'ac'u que mi xa oj to viejoaxucotic, mi xa ni oj to chamcotica. Oj ni c'ot
smeranil jastal ni huax yala ja slibro ja Diosi:
Mi xa oj staotic otro vuelta ja chamel ch'aqueli. Ja jahui, can ta ni jun ladoa.
55 Mi xa oj to cabtic ja syajal ja chamel ch'aqueli porque jc'ulantic ta ni ganar
ja quentica,
xchi ja slibro ja Diosi.
56 Ta mi c'a huax c'ocotic ja smandar ja Diosi, entonces mi ni ay jmultica pero
ja iti, como huax c'ocotic, jayuj ay ni jmultica, jayuj huan ni la chamtica.
57 Pero stz'acatal lec ja Diosi, yuj ja Cajualtic Jesucristo, jayuj oj to ni jc'ultic
ganar leca.
58 Jayuj quermano jumasa, sbej ni tzatz oj ajyucotic soc ja Diosi. Mi sbejuc
ja huala bech'eljitic ec' jastal yacbum. Aa bajex tola vida con todo ac'ujolex
ja ba yatel ja Cajualtiqui. Naahuic t'usan que mi lomuc oja huateltayex ja
Cajualtiqui.

Ja jastal stzomohue taq'uin ba oj seque ja yermano jumasa

16

1-2 Ja huego oj cala huabyex soc ja taq'uin oja tzomex ba oja jequex yile ja
quermanotiqui. Ja jastal cal yab ja jasunc'a lec oj sc'uluque ja quermanotic ja
ba Galacia, jach oja c'uluquex ja huenlex chomajquili. Cada sbajtanil c'ac'u
ja semana, ja' ni ja domingo, jaxa c'ac'u jahui, ja' ni sbej oja huaex ja hua
limosnaexi. Cada jujuneex, chican janec' huaxa c'ulanex ganar, pero aahuic.
Ti xa nolohuexa, jaxa cuando huala c'otyon ja queni, ay xa ni nolan t'usana.
Mi xa t'ilanuc oj tzomtic ja ora jahui.
3 Cuando huala c'otyon ja queni, ti oj jec ja ba Jerusalén ja ma' oj ni atzaex
que oj huajuqui. Oj jectic yile carta ja quermanotic ja tihui soc ja hua
taq'uinex oj sc'uluque recibir ja quermanotic jumasa ja tihui.
4 Ta huan c'a xa hualahuex que mas lec oj huajcon ja quen, oj ni huajcon
soquea.

Ja Pablo yala jastal oj huajuc ja ba Macedonia

5 Pero bajtan oj huajcon ja ba Macedonia. Tzaan to oj huaj quilex ja ba
Corinto.

6 Ay modo oj cancon amoquex chaboxe ixau. Bob ta ti ni oj ca ec' ja tihui ja
stiempo chee. Ti oja huilonex que oj cho huajcon ja ba otro lado.
7 Mix c'ana ec'um bej xta oj ec' jc'umuquex can ja huenlexi. Huax c'ana oj
ajyucon amoquex t'usan tiempo, ta jach huas sc'ana ja Cajualtiqui.
8 Pero ti ni oj cancon ja ba Efeso masan to huax ec' ja q'uin Pentecostesi
9 Porque ja ili, jel ja atel ja sbaj ja Cajualtiqui. Jel ja ma' huas sc'ana oj
sc'uuqui, jayuj jel ja cateli. Eso sí, jel ja ma' coraja huax yilahuoni.
10 Cuando huax c'ot ja Timoteo ja ba hua lugarexi, c'ulanic recibir jastal ja
ma' mero ja hua huermano abajexi, porque ja yeni huan atel ja ba yatel ja
Dios ja jastal ja queni.
11 Mi xa huilahuex menos ja quermanotic Timoteo. Coltayic ba oj bob jac
yilon mas ligero porque huanticon smajlajel soc ja quermanotic jumasa.
12 Jaxa quermanotic Apolosi, jc'ana yi lec pavor ba oj huaj yilex ja yora huaj
ja otro quermanotic jumasa, pero mi ni yala oj huajuca. Bob ta oj ni huajuca
pero cuando huax bob yujil.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

13 Q'uelan jacan ajyanic. Tzatz la ajyiyex soc ja jas huaxa c'uanexi, pero
meran, como jastal huinic. Aa bajex meran.
14 Spetzanil ja jas huaxa c'ulanexi, c'ulanic yuj ja syajal ja hua c'ujolexi.
15 Quermano jumasa, huan ni xa naahuex que ja quermanotic Estefanasi,
yen mismo bajtan sc'uan ja Dios soc spetzanil ja suinquil ja snaji. Mero
bajtane ja ba spetzanil ja lugar ba Acaya, jaxa yenlei, yauneje sbaje ba oj
scoltayex, apetzanilex ja janec' ayex huan xa xa c'uanex ja Dios ja tihui.
16 Jachuc ja huenlexi, huax c'ana que c'uanum abal oj ajyanic soc ja yenlei,
soc jach ni spetzanil ja quermanotic jumasa jastal ja yenlei, ja ma' huax
coltani soc ja yatel ja Cajualtiqui.
17 Jel jgusto ajecahuex jan ja quermanotic Estefanasi soc ja Fortunato soc ja
Acaico. Ti xa aye jmoc ja huego. Jel huax ch'aych'uni huax cabyex ajyi pero
cuando c'ot ja yenlei, lajan soc ch'ac jc'umuquex apetzanilex porque ch'ac
cab jastal ayex.
18 Jac yae qui jun nihuan jc'ujol y jach ja huenlex chomajquili, seguro yaa
huilex snihuanil ac'ujolex. Sbej huax naatic ja cristiano jumasa jastal ja
yenlei.
19 Ja quermanotic jumasa ja ba Asia huas seca huilex jitzan spatulabil ja
hua c'ujolexi. Ja quermanotic Aquilo soc ja quermanatic Priscila huax cho
seca huilex jitzan spatulabil ja hua c'ujolex yuj ja sbiil ja Cajualtiqui. Soc
jach ni spetzanil ja quermanotic ja ma' huas stzomo sbaje ja ba snajei. La
coltaniyex bi xyala spetzanil ja quermanotiqui.
20 Huax jecaticon spatulabil ja sc'ujol spetzanil ja quermanotiqui porque
sbajotic xa ni ja Dios jpetzaniltica.
21 Ja queni Pabloon. Huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi y huanon
stz'ijbajel ahuilex ja iti pero quena ni jc'ab huan stz'ijbajela.
22 Ta ay c'a ma' mi yajuc huax yab ja Cajualtiqui, ¡tix yila ta mi oj co ja
scastigo! Cajualticon, ¡la xa!
23 Sc'an to Dios, oj jac ac'ujolex ja slequil sc'ujol ja Cajualtic Jesucristo.
24 Ja petzanil ja huenlexi, huax c'ana oja naex que jel yaj huax cabyex yuj
ja Cristo Jesusi. Ti ni ch'aca. Amén.

Segunda Carta Del Apóstol San Pablo A Los Corintios
Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Corinto Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ba Corinto

1 Quena Pablooni, y quena ni huanon stz'ijbajel ahuilex ja carta iti soc
ja quermanotic Timoteo. Secabanumon ni ja Cristo Jesusi porque yena ni
seconejona. Ja juun iti, huanticon secjel ahuilex apetzanilex ja matic ti ayex
ja ba iglesia ba Corinto ja janec' huaxa c'uanex ja Diosi soc jach ni spetzanil
ja quermanotic ja ba lugar Acaya.
2 Sc'an to Dios, oj bob ahuilex ja sbendicion ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesucristo. Laman a ajyuc ja hua c'ujolexi.

Ja jastal yiaj huocol ja Pablo

3 Stz'acatal lec ja Dios Tatali porque yena ni yunin ja Cajualtic Jesucristo.
Ja Dios Tatali, jel ni huas stalna jyaujulaltica. Tola vida huax yaa ja snihuanil
ja jc'ujoltiqui
4 Porque chican jas huocolil huala ectic ja quentiqui, huan nix yaa sni-
huanil ja jc'ujoltiqui. Jachuc, ja quentiqui cuando huax quilatic que huan
huocol ja jmojtiqui, oj bob caatic snihuanil ja sc'ujol ja yenle chomajquili.
Como cabunejtic ni ja quentic jastal jel tzamal xliquiqui huax huaj ja
caltziltiqui, jach ni oj bob jcoltatic ja jmojtic ja quentic chomajquili.
5 Ja huocol huantic yiijel ja huego ja quentiqui, lajan soc yen to ni huan
yiijel ja huocol ja Cristoa. Pero anima, como sbajotic xa ni ja Cristo, jayuj ja
Diosi jel juntiro huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui.
6 Ta jach c'a huas sc'ana ja Dios que oj quiiticon huocol ja quenticoni,
jayuj ja huocol jau huax quiajticoni, oj bob caaticon laman ja hua c'ujolex ja
huenlex chomajquili. Ja' ni mero ti oja taa ja hua coltajelexi porque ja Diosi,
yen huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui. Pero ta huax el c'ot ja huocol jastal ec'
ta cujticon ja quenticoni, oj ni cho bob ac'uluquex ahuantar ja huenlexa.
7 Huax naaticon lec que huanex ni huocola, pero anima, huax cho jnaati-
con que ja Diosi huan nix yaa ja snihuanil ja hua c'ujolexa. Jach huax
calaticon porque ay ni lec snihuanil jc'ujolticon yuj ja hunelexa.
8 Quermano jumasa, sbej huaxa naahuex jastal jel quiajticon huocol ja ba
Asia. Pero huocol meran, hasta calaticon que lajan soc mi xa oj bob jc'ulticon
ahuantar mas, hasta lajan soc mi xa ay jnihuan jc'ujolticon ba sac'an oj
ajyucoticon:
9 Ja' ma ti c'ot ja ora ja huego, la chiticon ja ora jahui. Ja quenticoni,
hasta lajan soc ch'ac ja quipticoni, pero stz'acatal ja Diosi, yuj ja jahui,
jayuj jipaticon juntiro ja jc'ujolticon soc ja Dios ja ma' huax ya sac-huuc ja
chamhuiniqui.
10 Jel ja jpeligroticon ja ora jahui. Lajan soc oj xa chamcoticon altiro,
pero jac scoltayoticon ja Diosi. Yena ni mero snihuanil jc'ujolticon que oj ni
scoltayoticon tola vida.
11 Como meran nia, oj ni scoltayotica pero huas sc'ana oja c'umuquex ja
Dios yuj ja quenticoni. Jel ja ma' huan sc'anjel yi ja Dios ba oj bob huajcoticon
libre, jaxa Diosi huan ni smaclajela. Mi na' jaye ja quermanotic oj yaa yi
stz'acatal ja Diosi yuj ja coltajiticon ta ni.

12 Quermano jumasa, ja quenticoni huanticon fuerza ba toj ni oj ajyucoti-
cona y ja jas huanticon sc'ulajeli, soc spetzanil ja jc'ujolticoni. Jach ni huas
snaa ja cristiano y pegor ja huenlexi, ¡huan ni xa naahuex leca! Jayuj mi
ni t'un huala q'uixhuiyon ja huanon yaljel ja iti. Yuj ja stz'acatal ja Diosi,
jayuj huax bob scoltayoticon ba toj oj ajyucoticon t'usan. Moc ahualex ta
quenticon mismo huax bob jc'ulucticon ja iti.
13 Jaxa jas huax cala huabyex ja ba jcarta, claro ni leca. Cuando huaxa
q'uelahuexi, oj ni bob ac'uluquex entender lec jas sbeja. Sc'an to Dios, jun
c'ac'u oj bob ac'uluquex lec entender spetzanil.
14 Eso sí, ja huego ay ni jas huaxa c'ulanex t'un entendera pero cuando
huaxa c'ulanex entender spetzanili, jel gusto oj ajyanic ja c'ac'u jau oj caatic
yi cuenta ja Diosi. Ja huenlexi, oja huaex qui gusto, jaxa queni, oj cho caa
huilex gusto.
15 Ja queni, huax cala soc spetzanil ja jc'ujoli que huaxa c'uanonex, jayuj
huax c'ana oj ec' quilex cuando ti huajumon ba Macedonia. Ja lec jc'uluc to ja
jastal iti, entonces chab vuelta oj ec' culatayex ajyi. Chab vuelta oj caa jbajtic
gusto ja jastal jahui.
16 Huax c'ulan pensar ajyi oj ec' quilex cuando ti huajumon ja ba Macedo-
nia, como bej ni ayexa, jaxa cuando la cumxiyon jani, ti xa huajumon ja ba
Judea, oj ni cho ec' quilex ajyia.
17 Pero como mi jc'ulan, ja huego ja huenlexi, seguro huanex yaljel que
lom juntiro ja jas huax cala. Mi ni huax c'ot smeranila. ¿Yuj ama huaxa
hualahuex ja huenlex que ja jpensari, lajan soc ja spensar ja ma' tey ba
mundo? Ja yenlei, oj yala huab jas oj sc'uluque, huaj to ahuab jutz'in, cho
tuc xa ja jas huas sc'ulan pensar oj sc'uluqui.
18 Pero ja Diosi huas snaa ja jc'ujolticon ja quenticoni. Huas snaa que mi
tuctuquiluc xta ja jas huanticon yaljeli.
19-20 Porque ja Cristo Jesús ja yunin ja Diosi, mi ni nunca huax tucbi ja jas
huax yala. Ja yen ja Cristo, huax c'ot smeranil spetzanil ja jas huax yala.
Cuando jac ja yeni, ti ch'ac c'ot smeranil spetzanil ja jas yalunej ja Dios ja
najatei. Yena ni ja Cristo ja ma' huax taaticon ti' ahuilexi, como ac'ubal ni
quiticon ja quenticon soc ja Silasi soc ja Timoteo. Cuando huax c'anatic yi
stz'acatal ja Diosi, Amén, Amén, la chitic yuj ja Cristo Jesusi porque ja palabra
jahui haux yala: Meran nia Cajual, meran ni ja jas huaxa huala, xchi.
21 Ja quenticoni soc jach ni ja huenlexi, ja Diosi, yena ni huas scoltayotic
ba tzatz oj ajyucotic soc ja Cristo. Yena ni cho yaunej quiticon ja catelticon ja
quenticoni.
22 Lajan soc huax ya och jmarcatic ja ba spetzanil ja janec' yuntiquilotic xa
ni. Yaunej quitic ja Yespíritu Santo, pero cho yalunej lajan bi soc jun prenda
ja Yespíritu porque ay to bi jas jitzan oj to cho yaa quitic.
23 Es meran, ja queni, jcomo ni jbaja, jayuj mi huaj quilex ja ba Corinto.
Pero huas snaa ja Diosi que ja ba hua lequilex ja huenlex ja mi huajyoni.
Pero ja lec huajcon to, ay modo oj cala huabyex lec abal, y mi sbejuc.
24 Ja queni mi ni modo oj caex yib jc'ab soc ja jas huaxa c'uanexi, como tzatz
ni ayex soc ja Diosi. Pero ba oj bob gustoaxanic lec, ja' mero huax c'anaticon.

2

1 Jayuj jc'ulan pensar mas lec mi oj huaj quilex otro vuelta ta quechan c'a
oj caa huilex huocol.
2 Porque ta quechan c'a huax ca tristeaxanic, ¿jastal oj cho ajyucon gusto
ja quen ba? Mi c'a gusto ayuquex ja huenlexi, mi ni ja queni, mi gusto oj
ajyucon.

3 Como ahuabyex ni ja jas cala ja yora cho jtz'ijbayex ni. Sc'an to Dios, mi
huajyon porque quechan oj yaa qui triste ja quermanotic jumasa tac, y sbej
oj yaa qui gusto. Porque seguro ayon, ta gusto c'a ayon ja queni, jachuc ja
huenlex chomajquili, gusto ni oj ajyanica. Pero ta mi c'a gusto ayucon ja
quen, mi ni ja huenlexi, mi oj cho ajyanic gusto.
4 Ja carta jau jtz'ijba huilexi, jel huocol jtz'ijba. Jpec'a ni lec ja yaalel jsat ja
cuando huanon stz'ijbajeli. Mi ni huax c'ana oj caa huilex huocola. Quechan
huax c'ana oja naex que jel juntiro yaj huax cabyex.

C'ulaji perdonar ja ma' slea smuli

5 Mix c'ana oj jelxucon porque ja quermanotic ja ma' jel yaa huocoli, jel yaj
cab ja jas sc'ulan quii, pero mas jel yaj ja jas ahuabunejex syajal ja huenlexi.
6 Como mas ni jitzan lec ja huenlex ja huaahuex yi ja scastigo - como jel ni
t'usan ja ma' mi ocha - pero malan xa soca.
7 Porque ay modo oj jelxanic y oj tristeaxuc juntiro ja quermanotiqui. Ja
huego, c'ulanic xa perdonar. Aahuic xa yi snihuan sc'ujol.
8 Huax c'ana huilex lec pavor. Alahuic yabi que yaj ni huaxa huabyexa.
9 Jayuj jtz'ijbayex nia porque huax c'ulanex probar ta oja c'uluquex meran
ja jas cala huabyexi.
10 Porque ta huan c'a xa c'ulanex perdonar ja huenlexi, jach ni ja queni, oj
ni cho jc'ul perdonara. Huan nix caa jperdon porque ja' ni ba hua lequilex
apetzanilex ja tihui, como tola vida ti ni aytic ja ba sti sat ja Cristo.
11 Mi c'ax caa jperdontiqui, ay modo oj sc'ulucotic ganar ja Satanasi. ¡Mi xa
hualahuex que ta mix naatic ja smañ̃a ja yeni!

Mi culanuc ja sc'ujol ja Pablo ja yora ti ajyi ja ba Troas

12 Jaxa cuando ti huaj cal ja yabal ja Cristo ja ba Troasi, jel ja ma' huas sc'ana
oj yabi jayuj jel ni jtaa ja cateli.
13 Pero mi ni t'un culanuc ja jc'ujoli porque mi jtaa ja quermanotic Tito ja
tihui. Jayuj ti jc'uman can ja cristiano, ti huajyon ja ba Macedonia.

Yuj ja Cristo, oj c'ultic ganar

14 Pero stz'acatal lec ja Diosi, yuj ja Cristo, jayuj tola vida huas scoltayotic ba
oj bob jc'ultic ganar ja tan Satanasi. Chican bayoticon eq'ue, ja' ni huanoticon
sloiltajel ja Cristo, jaxa cristiano, cuando huax yabye ja jas huax calaticoni,
lajan soc jastal jun an huax yabye. Xliquiqui huax huaj ja yaltzilei.
15-16 Ja quenticon ja janec' huanoticon sloiltajel ja yabal ja Cristo, jel gusto
huax yab ja Dios ja jas huanoticon eq'ue, jaxa ma' huane elel libre cuando
huax sc'uane ja yabal ja Diosi, xliquiqui ni huax huaj ja yaltzilei cuando huas
staahue ja alivio. Huax aaji yile ja sac'anile ja ba jel tzamal juntiro. Pero ja
ma' jel ni ch'ayele juntiro, lajan soc jun veneno huax yab ja yenlei y ja' ni oj
chamuque yuja. ¡Jel xihuel ja sbaj cuando mix c'uantic ja yabal ja Diosi! Ta
mi c'a huas scoltayoticon ja Diosi, mi ni ma' oj ajyuc svalor ba oj yal ja yabali.
17 Pero ja quenticoni, stz'acatal ja Diosi, huanticon yaljel soc con todo
jc'ujolticon ja yabali. Cuando yaa ja catelticon ja Diosi, jach ni yala que
jach ni bi oj c'ulticona, y huan yiljel ja Diosi que huanoticon sc'ulajel meran.
Como mi cualquierauc ja biilal quiojtiqui, ja' ni ja sbiil ja Cristo. Mi jauc ja
jpensarticon ba ay jas oj q'uepjuc quiticon. Mi huanucoticon stucbesjel ja
yabal ja Diosi ja jastal ay ni ma' jach ni huan ni.

Ay jas yajc'achil sc'ulan quitic ja Diosi

3

1 Huan ni xa hualahuex que jel nihuan huax caa jbaj, jaxa jas huaxa
huabyex huanon yaljel ja huego, ay modo jach oj cho hualex cab otro vuelta.
Ja mero smeranili, huan ni xa naahuex lec jbaj. ¡Jas yatel oj c'an yi pavor
que stz'ijba huilex jun carta june ja camigo oj yala huabyex que jel tzamal ja
jas huanon sc'ulajel eq'ue. Mi ni t'ilanuc oj cho jc'an ahuilex pavor que oja
tz'ijbayex qui jun carta, oja hualex que jel lecon. Eso sí, ja tuc jumasa, jach
ni mero huas sc'ulanea.
2 ¿Jas yatel oj ca c'ulajuc jun carta ba oj yal que jel lec ja cateli? Malan soc
ja huaxa c'uanex ja huenlexi, jaxa cristiano jumasa oj ni snaa spetzanile que
mi lomuc ja cateli. Ja huenlexi, mas lec juntiro que soc jun carta.
3 Porque stz'acatal ja Yespíritu ja Dios sac'an lequi, ay xa huiojex jun
apensarex ba yajc'achil. Jayuj ¿jas yatel cujtic jun carta ba oj yal que ja
catelticoni jel tzamal? Porque ta tzamal c'a ja hua modoex ja huenlexi,
malan soc ja jahui.
4 Stz'acatal ja Diosi, jel seguro ayon, ja cateli tzamal ni huan huajel yuj ja
Cristo.
5 Porque mi ni modo oj bob jtoy jbaj que ay jas oj bob jc'uluc ja quen
jtuch'ili. Ja jas huax bob jc'uluqui, ja' ni yuj ja Diosi.
6 Yena ni huas scoltayon, jayuj huax bob catelta. Huanon sloiltajel ec' jastal
ay ja yajc'achil trato sc'ulunej ni quitic ja Diosi, jaxa trato jahui, jel ni tuc
juntiro soc ja jastal huax c'ulantic fuerza ajyi ba mi oj c'octic ja mandar it
tz'ijbanubal can ja najatei. Ja trato jahui, quechan jch'aya jbajtic soc. Pero ja
yajc'achil trato iti, ja' ni ja yajc'achil vida huax yaa quitic ja Espíritu Santo.
7 Ja najatei cuando q'ue ja stiempo ja mandar jumasa jau tz'ijbanubal can
ja ba toni, jel xihuel ja sbaj ja jastal lijpi ja Dios ja ora jahui, hasta ja sat ja
Moisesi lijpi ni juntiroa. Ja israeleño jumasa mix bob sq'uele. Pero ja jastal jel
huax lijpi, tacal tacal ch'ay ja jahui, jaxa mandar jumasa, ja cristiano, como
jel ni huas sc'ocohuea, jayuj jel ni huas staa ja xch'ayelalea.
8 Pero ja huego, ti xa ayotic ja ba tiempo ja it huan ni atel ja Espíritu Santo.
¡Jastal modo mi oj ni ajyuc tzamal ja tiempo iti! ¡Sbej ni mas tzamal oj ajyuc ja
huego!
9 Ja tiempo jahui, eso sí, quechan huax taa ja jmulticon soc ja huax
c'ocoticon ja mandari, pero anima, ay ba jel juntiro tzamal lijpi ja tiempo
jahui, ¡jauc to ma mi oj ajyuc mas tzamal ja tiempo iti, porque huan nix yala
ja Diosi que perdonado xa ay ja jmultic ja huego!
10 Ja ajyi, huax cabticon que jel tzamal, que jel lec ayticon soc ja jastal
yaunej quiticon ja smandar ja Diosi. Jach huax cabticon ajyi, como mi ni
huax naaticon ja jastal huax naatic ja tiempo iti. Pero ja huego, yuj ja jel ni
tzamal ja jas yajc'achil huantic yiljel ja huego, jayuj ja tiempo eq'ui, lajan soc
mi ni jas tzamal quilatic cuando huax jac jc'ujoltiqui.
11 Eso sí, meran, jel ni bi tzamal lijpi juntiro cuando aaji yile ja mandar
jumasa pero tacal tacal ch'ay ja yijlab jahui. Pero ja yajc'achil trato it
sc'ulunej quitic ja Diosi, mi ni nunca oj ch'acuc. Jel tzamal juntiro. ¡Jastal
modo mi oj caltic mas tzamal ja jastal aytic ja huego!
12 Como huan nix naa jastal ay ja trato it sc'ulunej ja Diosi, mi ni t'un huala
xiuyon ja huax cala ec' ja yabal ja Diosi.
13 Mi jach huax c'ulan ja jastal sc'ulan ja Moisesi, porque ja yeni smaca ni
ja sati. Mi sc'ana oj iljuc yuj ja israeleño jastal oj ch'ayuc ja luz ti huan lijpel
ja ba sati.
14 Ja yenlei, jach ni aye man ora. Cuando huas sq'uelahue ja viejo trato
jahui, ja' ni ja smandar ja Dios ac'ubal yile yuj ja Moisés ajyi, mi huas sc'ulane

entender. Lajan soc mutz'an ja satei. Juntiro ni macan ja spensarea. Unico ja Cristo oj bob sam yi ja satei.
15 Porque meran, man ora, cuando huax yabye ja jas yala can ja Moisesi, lajan soc musan juntiro ja satei.
16 Pero ja ma' huas sc'uan ja Cajualtiqui, lajan soc huax jamxi juntiro ja satq'uinal huax yila.
17 Porque ja Espíritu, ja' ni ja Yespíritu ja Cajualtiqui, cuando ti xa ay jmoctic ja yeni, libre huax huaj ja caltziltiqui.
18 Mi xa macanuc ja jpensartic ja quentic ja janec' huan xax c'uantiqui. Lajan soc huan xax quilatic jastal huax lijpi ja Cajualtiqui. Tacal tacal, c'ac'u c'ac'u, huan tucbel ja jmodotiqui hasta oj to c'otuc ja c'ac'u meran huantic sc'ulajel ja ba lequi, como jastal huas sc'ulan ja yen mismo ja Cristo. Ja iti, ja' ni ja yatel ja Yespíritu ja Cajualtic ja ba jc'ujoltiqui.

4

1 Yuj ja jel lec jmoc ja Diosi, jayuj yala que oj catelta y mi ni huax el jgana soc ja cateli.
2 Ja jastal huanon ateli, mi huanucon sc'ulajel nac'ul abal jun cosa ba oj q'uixhuucon ja mas tzaani. Ja nac'ul abal ja queni, ch'ay ta ni jc'ujola. ¿Jas sbej oj lola ja cristiano? ¡Jastal modo oj tucbes ja yabal ja Diosi? Claro ni lec ja jas huanon yaljeli. Huas snaa ja Diosi que huanon yaljel ja smeranili, jaxa ma' huax yab ja jas huax cala, huan nix jac sc'ujole que meran ja jas huanon yaljeli.
3 Quechan ta ay c'a ma' mi ni t'un sbej huax yab ja jas huax calai, yuj ni jel ch'ayele ja yenlea, yuj ni mi oj sc'uluque entendera,
4 Como mi ni oj sc'uuquea. Como ja ma' huan c'ulajel mandar yuj ja tan yajualil ja ba mundo iti, huax macji yile juntiro ja spensarei. Ja yeni, mi ni huas sc'ana oj ochuc ja luz ja ba sc'ujol ja cristiano jastal jahua. Ja luzi, ja' ni ja abal huax yala jastal jel tzamal ja Cristo porque ja yeni, lajan soc yena ni mero Dios Tatali, como Dios ni ja yen tac.
5 Ja jas huanticon sloiltajel eq'ue, mi jauc huanticon yaljel que jel lecoticon ja quenticoni. Ja' huanticon yaljel que ja Jesucristo, yena ni mero Cajualtica. Ja quenticoni, quechan atjumoticon nia. Yuj ja syajal sc'ujol ja Jesusi, jayuj caunej jbajticon ocheloticon jastal ahuatjumoticon ja huenlexi.
6 Ja mismo jDiostic ja ma' yaa smandar que oj ijlabanuc ja mundo ja ora jau q'uiq'uinal to ni ajyi, yena ni huan xa ijlabanel ja ba jc'ujoltic ja huego. Lajan soc ay xa quiojtic jun luz meran, jaxa ba luz jahui, lajan soc huax quilatic ja sat ja Cristo. Ja yeni huax ya jnaatic jastal jel nihuan juntiro ja Diosi.

Ja jastal huan xax c'uantic ja Diosi

7 Eso sí, jel nihuan ja jastal huax naatic sbaj ja Diosi, pero ja quenticoni, jel ni coeloticon juntiroa. Pero ja jastal iti, ja' ni mero ba oj iljuc que Dios ni huax yaa ja quipticoni. Mi ni quipuc quenticona.
8 Porque naahuic t'usan. Ja quenticoni, q'uelahuilex jastal tola vida jel huax quiajticon ja huocol tac, iday, huan nix bob jc'ulticon ganara. Libre ni huala elticona. Ay ba mix naaticon jasunc'a mas lec oj c'ulticoni, pero mi ni nunca huax calaticon que mi oj taa ja jcoltajelticoni.
9 Condra huala iljiticon pero mi ni nunca huala aajiticon can jtuch'ilticon yuj ja Diosi. Ay ba huala aajiticon baan man luum, pero huax cho la q'ueticon.
10 Ja quenticoni, cualquiera ora oj ni chamcoticona, como jach ni ec' yuj ja Cajualtic Jesusi cuando ti ajyi ba luumi pero anima, siquiera huax yila ja cristiano que Jesús ni huax yaa quipticoni. ¡A snae que sac'an ni leca!

11 Ja janec' tiempo huax aaji jsac'anilticon ja ba luum iti, cada c'ac'u mix naaticon ta sac'anoticon cuando huax och ja c'ac'u, pero quechan yuj ja huax c'uanticon ja Jesusi. Pero ja jcuerpoticoni, tix yila sbaja, siquiera oj snae ja cristiano que sac'an lec ja Jesusi.
12 Ja quenticoni, ti ni ayoticon ja ba yoj peligro, pero siquiera ja huenlexi, oj ajyuc ja hua sac'anilexi.
13 Ja ba yabal ja Diosi ay ma' yala jachuc:
Ja queni huax c'uan, jayuj huax cala claro,
xchi. Y jach ni ja quenticoni, huax c'uanticon y huax cho calaticon claro.
14 Anima huala chamticon, como huan nix c'uanticon ja Jesusi, jayuj huan nix naaticon que ja Diosi, oj ni ya sac-huucoticona. Aaji ni sac-huuc ja Cajualtic Jesús tac. Oj ni yiotic jpetzaniltic ja bay ja yeni.
15 Pero chican jastal huax ec' cujticon ja quenticoni, ja' ni ba hua lequilex ja huenlexi. Oj to ni sc'uuque jitzan lec ja cristiano, ti oj jac sc'ujole jastal jel lec ja Diosi. Oj ni yae yi lec stz'acatala. ¡Siquiera oj iljuc nihuan lec ja Diosi!
16 Jayuj mi ni nunca huax el jganaticon. Ja jcuerpoticoni huax yiaj lec huocol pero ja caltzilticoni, mas to tzatz huax huaj cada c'ac'u.
17 Ja huocol jumasa ja ba tiempo iti, mi ni jas yioja porque ec'um bej ita ni ayotic ja ila. Ja' ni huanotic xchapjel jbajtic ba oj ochcotic ja ba lugar jau jel tzamal huax lijpi. Ja ora jahui, mi xa ni oj c'ultic caso ja huocol jau ec' cujtic ja ba luumi.
18 Ja jastal huanoticon yiijel huocol ja huego, mi ni huax quiajticon snihuanila. Ja' ni q'uelan jsaticon ja jas mi to nix quilaticoni porque ja jahui, mi ni nunca oj ch'acuc. Ja jas huanoticon yiljel ja huego, ec'um bej ita nia.

5

1 Huan nix naatic que ja jcuerpotic quiojtic ja huego, oj ni ch'ayuca pero ja mero smeranili, ja Diosi oj ni yaa quitic jun yajc'achil jcuerpotic ja ba satq'uinali ba mi ni nunca oj ch'acuc. Lajan soc huanotic sipjel can jun viejo naitz, jaxa naitz oj ni aajuc quitiqui, mi ni jauc sc'ulunej ja cristiano.
2 Pero ja janec' tiempo ti ayotic ja ili, ay ni quiojtic ja jcuerpotiqui, pero cuando huax c'ulantic pensari: Ja' lec ja lec jauc xa ni quioj ja yajc'achil jcuerpo ja ba satq'uinali, la chitic.
3 Porque ja Diosi yala que oj ni ajyuc ja jcuerpotiqui, yuj ni mi huas sc'ana oj ajyucotic sin jcuerpotica.
4 Meran nia, ja janec' tiempo ti ayotic ja ba mundo soc ja jcuerpotiqui, ay huax jac jun triste ja ba jc'ujoltiqui. Lajan soc huas syatz'a sbaj ja caltziltiqui. Jel chamc'ujol ayotic. Mi jauc que huax c'anatic oj xa chamcotic. Ja' ni huax oc' jc'ujoltic ja vida jau oj to ni aajuc quitic yajc'achili, soc ja jcuerpotic yajc'achili. Spetzanil ja jas huan maconel cujtic ja ba mundo, oj ni ch'ayuc ja ora jahui
5 Porque ja Diosi huan xax chapahuotic ba oj ochcotic ja ba vida jahui. Yaunej quitic ja Yespíritu, jaxa jmajtantic jahui, lajan soc jun prenda porque oj to yaa quitic jitzan mas.
6 Jayuj ay snihuanil jc'ujoltic. Eso sí, yuj ja ti to ni aytic ja ba luumi, jayuj ti to ni quiojtic ja jcuerpotic ita, porque mi to ni la c'otic ja bay ja Cajualtiqui.
7 Pero anima mi tox quilatic ja tihui, como huan nix c'uantica.
8 Jayuj ay ni lec snihuanil jc'ujoltica. Ay ba huax calatic mas lec huan xax caatic can ja mundo iti ba oj xa huajtic culan soc ja Cajualtiqui.
9 Jayuj sbej oj c'ultic fuerza ba oj c'ultic ja jas huas sc'ana ja yeni, anima jauc ti to ayotic ja ili, ma ja cuando ti xa ayotic ja tihui.

10 Porque jpetzaniltic, t'ilan ni oj c'ul presentar jbajtic ja ba sti sat ja Cristo.
Oj ni caatic cuenta soc ja jas huantic sc'ulajel ja tiempo iti. Chican ja jas huax
c'ulantic recibiri, lec ma malo.

Ja Diosi huax yaahuotic laman

11 Jayuj ja queni, huala xiuyon yuj ja Cajualtiqui, jayuj huanon ni sc'ulajel
fuerza ba oj sc'uuc ja cristiano. Dios ni huas snaa lec jastal ay ja jc'ujoli y jach
ni ja huenlexi, sc'an to Dios que oj jac ac'ujolex que toj ni ayona.
12 Pero mi huanucon stoyjel jbaj que jel lecon. Pero cuando huax jac
amoquex ja cristiano jau ja ma' jel nihuan huax yaa sbajei, huaxa hualahuex
que jel tzamal huax yalahue ja yabal ja Diosi, naahuonic t'usan ja ora jahui.
A jac ac'ujolex que siquiera, ja queni soc spetzanil ja jc'ujol huanon.
13 —Loco xa ja quermanotiqui, ¿oj ma chianic? ¡Pero miyuc! Mi locoucoti-
con, siquiera ba oj iljuc nihuan ja Diosi, anima huax hua ochcoticon locoil.
Mi jas oj sc'uluc. Pero ja iti, como toj ni ja jpensarticoni, ja' ni ba hua lequil
ja huenlex tac.
14 Jayuj ja jas huanticon sc'ulajeli, yuj ni huan xax naaticon ja syajal sc'ujol
ja Cristo. Huax naaticon que ja yeni cham yuj jpetzaniltic. Sbej ni que oj
chamcotic ja quentic ajyi, pero ja Cristo och jloc'oltic. Ja mero smeranili,
lajan soc ch'ac ni chamcotic ja quentica.
15 Pero miyuc. Ja Cristo cham ni ba jpetzaniltic jayuj ja janec' ay xa ni
jsac'aniltic yuj ja yeni, mi mi sbejuc quechan ja quentic mismo oj c'ul pensar
jbajtiqui. Sbej ni ja' oj c'ultic ja jas huas sc'ana ja ma' cham ni yuj ja quentiqui,
jaxa mas tzaani, aaji ni sac-huuca.
16 Ja yaani, ja queni, cuando huax quila ja cristiano, mi ni nunca huax toyo
soc mi ni huax q'uena, como mi ni huax naa jastal ay ja sc'ujolei. Pero ajyi,
mi ni t'un huax c'ulan pensar jachuc. Hasta mismo ja Cristo, jel caa cochel,
como jach ni huas sc'ulan ja mundo. Ja huego, mi ni t'un jach ay ja jpensar
soc ja yeni.
17 Jach ni ay ja ma' ti xa ni ay ba sparte ja Cristo, yajc'achil cristiano xa ni
aya. Ja jas poco, ch'ac ta ni ec'uca. Puro ni yajc'achila.
18 Y ja jastal iti, quechan ni oj bob sc'uluc ja Diosa. Stz'acatal ja Cristo, yuj
ja yeni, jayuj laman xa ni aytic soc ja Diosa. Y cho yala cabticon ja quenticoni
que oj huaj loiltaticon ec' yab ja cristiano que laman bi oj bob ajyuque soc ja
Diosi.
19 Pero ja' yuj ja Cristo, jayuj ay xa cristiano ja ba mundo iti, laman xa aye
soc ja Diosi. Jayuj cuando huax c'uantic ja yeni, xch'aya ni sc'ujol spetzanil
ja jmultic jas ec' ta. Jaxa quenticoni, ti yaa ba jc'abticon ba oj calticon yab ja
cristiano que oj ajyuque laman soc ja Diosi.
20 Jayuj jecubaloticon yuj ja Cristo, jaxa jas huanticon yaljeli, ja' ni yala
cabticon que jach bi oj calticon ahuabyex. Jayuj huax c'anaticon ahuilex
pavor yuj ja jas yala cabticon ja Cristo, que laman bi oj ajyanic soc ja Diosi.
21 Ja Cristo, mi ni jun smul slea pero yuj ja quentiqui, jayuj ja Diosi yila
jastal jun mulanum ja yeni, jaxa quentiqui, cuando huax c'uantic ja Cristo,
sbej xa ni toj oj ajyucotica, como jel ni toj ja Diosi.

6

1 Ja quenticoni, huan atel jmocticon ja Diosi, jayuj huax c'anaticon ahuilex
lec pavor, moc ach'ay ac'ujolex jastal jel lec jmoctic ja Diosi
2 Porque huax yala ja yabal ja Diosi que ja' xa ni tiempo it huas stalna
yaujulalexi.
Ja queni t'abanex jc'ujol tola vida. Ja tiempo iti, ja' xa ni c'ac'u oj c'ulajananic
librara,

xchi ni ja Diosa. Como meran nia, ja tiempo staa ti' ja najatei, c'ot ta ni
smeranil ja huegoa. Yora xa ni oj ajyanic libre soc ja hua mulexa.
3 Ja quenticoni, mi ni jun cosa huax huaj calticon ba oj som ja s'olom ja
cristiano
4 Porque huax c'ana oj ajyucoticon toj como yatjumoticon ni ja Dios tac.
Jc'ulanticon ta lec ahuantar jitzan huocol. Jel ja jas sc'ulan quiticon palta
pero bob jc'ulticon ahuantar. Ay ba jel tzatz huax jac ja huocolticoni. Mi xax
naaticon ba oj quiiticon ic'.
5 Huala mac'jiticon lec. Huala lutjiticon preso. Huala iijiticon och ba yoj
junta. Jel huax quiajticon juntiro, y huax cho la atjiticon tzatz lec. Ay ba mi
huala huayticon snajtil ja acuali, huax cho jtec'aticon lec huain.
6 Como yatjumoticon ni ja Diosi, jayuj huax c'ulantic fuerza ba toj oj ajyu-
coticon. Huax cho jnaaticon jasunc'a ja smeranili. Huax caa jpasensiaticon.
Huax c'anaticon que oj iljuc ja syajal ja jc'ujolticoni. Ja Espíritu Santo ti ni ay
jmocticona, jayuj ay syajal ja jc'ujolticoni.
7 Ja quenticoni, puro smeranil ja jas huanticon yaljeli, jaxa jas huax bob
jc'ulticoni, ja' ni yuj ja yip ja Diosi. Anima huala iljiticon condra, siquiera
ja quenticoni huax c'ulanticon fuerza ba toj oj ajyucoticon. Ta jach c'a
huax c'ulanticon, entonces ta huan c'ax jac ja jcondraticoni, oj ni bob jcolta
jbajticona.
8 Ja quenticoni, ay ba huala toyjiticon soc ay ba mi ni t'un huala aajiticon
caso. Ay ma' lec t'un huas staahuoticon ti' soc ay ma' jel piero juntiro huas
staahuoticon ti' porque ja quenticoni, ja jas huanticon yaljeli, puro smeranil,
iday, ay ma' huax ya ochcoticon mentirosoil.
9 Ay vuelta huax alji cabticon: —¿Mach ayex ja huenlexi? Lajan soc mi huax
naaji jbajticon, y ay ma' huas snaahuoticon tola vida. Ay tiempo lajan soc jel
xa mojan ja coraticon oj chamcoticon, pero mi tox c'ot ja coraticoni, jayuj
sac'anoticon to ni tac. Jel huax aaji quiticon ja castigo pero mi to ni la
miljiticona.
10 Eso sí, ay ba huax och t'usan ja jtristeilticoni, pero mas que jel alegre
ayticon eq'ue. Ja quenticoni pobreoticon nia, pero jitzan ja ma' huan staajel
ja sricoil ja ba yaltzile yuj ja quenticoni. Eso sí, mi ni jas quiojticona pero ja
mero smeranili, mi ni jas huas sc'ulan quiticon paltaa.
11 Quermano jumasa ba Corinto, mi ni jun cosa huax nac'aticon ahuilex
ba mi huax calaticon ahuabyex porque ja ba jc'ujolticoni, jel yaj huax
cabyaticon ja huenlexi.
12 Ja ba jparte ja quenticoni, jaman xa ayticon juntiro. Mi xa ni jun cosa ay ja
ba jc'ujolticon soc ja huenlexi. Pero ta ay c'a jas huax yab ja hua c'ujolex soc
ja queni,
13 Huax c'ana huilex pavor, jama ja hua c'ujolexi ja jastal jaman xa jc'ujol
amoquex ja queni. Huax c'ana huilex pavor jastal jun tatal, como lajan soc
cuntiquilex nia.

Lajanotic soc ja stemplo ja Diosi

14 Jaxa ma' jel lajan huas staa sbaje soc ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi, mi la
ajyiyex ja jastal jahui porque ja spensar ja yenlei, puro malo, jaxa huenlexi,
huanex sc'ulajel pensar ja ba lequi. ¡Jastal oj bejyanic lec ja jastal jahui! ¿Mi
ma huax jac t'un ac'ujolex que tuc ja yenlei soc ja huenlex ba?
15 Q'uelahuilex ja Cristo soc ja Satanasi, ¿mi ma jel ni tucuc juntiro ba? Pues
jach ni ay jun creyente soc jun ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi, tuc ja spensar
ja juni, cho tuc ja spensar ja otro juni.
16 ¿Oj ma bob aaji och jun c'ulubal dios ja ba stemplo ja Dios sac'an ba? ¡Pero
quentic ni ja stemplo ja Dios jau tac! Ata huabilex ja jas yala ja Dios tac:

Ja queni oj huajcon culan soc ja yenlei y oj bejyucon soque lajan. Oj ochcon
sDiosile, jaxa yenlei, oj ni ochuque cuntiquilila.
17 Jayujil, aahuic can ja mundoi, xchi ja Cajualtiqui. Mi lom xa ch'ica bajex
soc ja cosa ba oj ya lea hua mulexi. Aahuic xa cani. Oj xa ni c'uluquex
recibira.
18 Oj ochcon tatalil ahuujilex, como cuntiquilex ni ja huenlexa.
Jach ni huax yala ja Cajualtic ja ma' jel ja yipi.

7

1 Jayuj quermano jumasa ja huenlex ja jel yaj huax cabyexi, jel tzamal ja jas
yalunej cabtic ja Diosi. Jayuj sbej xa ni oj c'ultic lec fuerza ba toj oj ajyucotic
porque ta mi c'a, huaj to cabtic, huantic sleejel yajc'achil ja jmultiqui. La xa
cactatic can juntiro ja jpiero modotic ajyi. Sbej ni oj xiucotic yuj ja Diosi.

Ja creyente jumasa suchi ja sc'ujolei

2 Jayuj a jac syajal ja hua c'ujolexi. C'ulanonic recibir porque mi ni june ja
huenlexi huax c'ulanticon ahuilex malo. Mey xcaaticon alee ja hua mulexi.
Mey xlolayaticon.
3 Mi huanucoticon yaljel ja it quechan ba oj leeticon ja hua mulexi, como
ch'ac ta ni cala huabyex jastal ay ja ba jc'ujol ja quen, que jel yaj huax cabyex.
Anima huala chamtic lajan, ma huax can jsac'aniltic, jach ni mero ay ja
jc'ujol amoquexi.
4 Ja queni, jel huax c'uanex soc spetzanil ja jc'ujoli. Jel huax toyohuex
juntiro. Huaxa huaahuex snihuanil ja jc'ujoli. Jel huaxa huaahuex gusto,
anima jel ja juocolticoni.
5 Huanticon ni huocol leca cuando yora huajticon ja ba Macedonia, jaxa
cuando c'oticon ja tihui, otro vuelta cho q'ue lec ja juocolticoni. Chican ba
huala huajticoni, jel ni t'ilan huax taaticon ja huocoli. Mi ni nunca huax bob
ajyucoticon laman soc ja huocoli. Jel juntiro ja xihueli pero huax c'ulanticon
fuerza.
6 Pero como jel lec ja Diosi. Huax yila cuando jel triste aytiqui. Ja ora jahui,
huan nix yaa quitic snihuanil jc'ujoltica. Jach ni sc'ulan quiticona. Seca
quiticon ja quermanotic Tito ja ora jahui.
7 Cuando c'ot ja yeni, yaa ni quiticon lec snihuanil jc'ujolticona. Jel gusto
cuando cabticon yala que jel huaxa naahuonex y huax cho naahuex malaya
ja jas ac'ulanex quii. Jel xa bi huaxa coltayonex cuando huaxa huabyex ay
ma' huas staahuon ti' malo. Cuando ch'ac cab spetzanil ja jahui, jel gusto
juntiro huajyon.
8 Ja carta it jtz'ijba huilexi, yala que jel bi triste cuando ahuabyex jasunc'a
ch'ac cali. Cuando ch'ac jeca huilexi, ti huax calaa: —Mas lec moc to jec yile
ja carta jahui, la chiyon. Pero ja huego, mi xa jach to huax cala ja ba jc'ujoli.
Meran nia, jel ni yaj ahuabyex ja jas cala, pero quechan t'usan tiempo.
9 Ja queni jel gusto ayon. Mi jauc gusto ayon yuj ja jas ch'ac cala huabyexi,
porque yaj nia, pero siquiera soc ja jahui, suchi ja hua c'ujolexi. Yuj ni jach
huas sc'ana ja Diosi, como ja' ni ba hua lequilex ja huenlexi.
10 Ja jtristeiltic jastal jahui, mi ni huax yaa caso ja Diosi, como huas snaa
oj ni suchuc ja jc'ujoltic soc ja tristeil jahui. Como jach ni huax bob jtaatic ja
jcoltajeltic tac. Porque cuando ec' ta c'ac'u, mi xa ni jauc huax naatica. ¡Ba
huas slaja ja tristeil ja ba mundo! Ja jahui, oj ni bob smilotica.
11 Pero meran ni taca. Q'uelahuil ja carta jau tac. Jel ni yaj ahuabyex ja
jas calai, pero soc ja jahui, ja c'ulanex fuerza ba oja tojbes abajex. Eso sí,
tajquiyex nia pero cho jac axihuelex. Yaj ahuabyex pero jac ac'ujolex que oja

c'uluquex ja ba toji. Ja huaahuex ni yi castigo ja ma' huan sc'ulajel ja malo ajyi. Jayuj ja huenlex ja huego, mi xa cuchanuc ahuujilex ja mulal jahui.
12 Meran nia, cuando jtz'ijba ja carta jahui, jtaa ni ti' ja ma' sc'ulan ja malo, cho cala nia que jel yaj cab ja jas sc'ulan quii. Pero ja jas calai, huax lea modo jastal oj jac ac'ujolex que ja mero smeranili, yaj huaxa huabyonex. Jach ni huax yilahuex ja Dios ja ba sti sat tac.
13 Y meran nia, ch'ac ta cabticon jastal jel huala yajtaniyex, jayuj jel xa ni gusto ayticon juntiroa. Cho jel huax yaa quiticon gusto ja quermanotic Tito, como jel gusto ay ja yen tac. Porque yila jastal jel tzamal ja hua modoexi, jayuj jel ni huaahuex gustoaxuca.
14 Cuando mi tox huaj ja Tito ja ba hua lugarexi, huan nix toyohuexa, y mi ahuaahuex q'uixhuucon porque meran nia. Ja queni, siempre huax c'ot smeranil ja jas huax cala huabyexi. Y jach ni ja tiempo iti, c'ot ni smeranil ja jas cal yab ja Tito.
15 Jaxa quermanotic Tito, ja huego, jel xa yaj huax yabyex juntiro. Huax jac sc'ujol jastal jel xihuel xihuel ayex ja yora c'oti. Huax cho snaa que jel huaxa c'uanex ja jas huax yala.
16 Y jach ni ja queni, jel jgusto juntiro, y huan nix bob jc'uuquex ja huegoa.

Ja creyente jumasa ba Corinto, jel yaahue limosna

8

1 Quermano jumasa, huax c'ana que oja naex que jel tzamal huan atel ja Dios ja ba sc'ujole ja quermanotic ja ba sutanal ja Macedonia.
2 Jel tzatz yiaje ta huocol. C'ulajiye ta lec probar pero anima, jel gusto aye juntiro. Jaxa soc ja sgustoile jahui, ti yaahue ja slimosnaei, pero mi t'usanuc. Aay yaahue, iday, jel pobree juntiro.
3 Pero como jel ni sgustoei, jayuj yaahue nia. Yaahue ni ja janec' huax bob yujilei, hasta ecye mas, como huan nix naa lec ja quen ja ita.
4 Cuando mi tox yaahuei, como huax yabye yabalil que huan yaajel ja tuqui, jayuj ti sobohue qui ta mey modo oj yaa ja slimosnae ja yenle chomajquili porque jel bi sgustoe oj scoltaye ja yuntiquil ja Dios ja ma' jel huane huocoli.
5 Y mas to jitzan yaahue soc ja janec' huax c'ulan pensar oj bob yaei, como yaunej xa ni sbaje soc con todo sc'ujole soc ja Cajualtiqui. Cho yalahue que huas sc'anahue oj scoltayoticon ja quenticoni, chican bi ja jastal huax yala ja Diosi.
6 Jaxa quermanotic Tito, calunej yabi que sbej oj ch'ac stzom ja hua limosnaex ja huenlexi, como yena ni ya q'ueuc ja stzomjel ja taq'uin iti. Meran nia, jel tzamal juntiro ja jas huanex sc'ulajeli. Ja' ni ja syajal ja hua c'ujolexi.
7 Jayuj aahuic, pero soc spetzanil ja hua c'ujolexi. Como jach ni ja hua modoexa - soc spetzanil ja hua c'ujolex huaxa c'uanex ja Diosi. Soc spetzanil ja hua c'ujolex huaxa hualahuex ja yabal ja Diosi. Huaxa huaa bajex juntiro ba oja nebex mas ja scosa sbaj Diosi. Chican ja jas huaxa c'ulanexi, soc spetzanil ja hua c'ujolex huaxa c'ulanex. Hasta ja syajal ac'ujolex jmoqui, yaj juntiro huaxa huabyonex.
8 Mi huanucon yaljel ba fuerza oja huaa ja hua limosnaexi. Huax cala huabyex jastal jel ja sgusto huane yaajel ja otro quermanotiqui. Ta huan c'ax cho xa huaahuex ja huenlex chomajquili, oj ni cho ilxuc jastal yaj ni huaxa huabyex ja Diosa.
9 Porque huan ni xa naahuex jastal jel lec juntiro jmoctic ja Cajualtic Jesucristo. Ja yeni, rico nia, pero jac yaa sbaj jastal jun pobre pero siquiera

ba oj ajyuc rico ja caltziltic ja quentiqui. Jach ni sc'ulana pero ja ba jlequiltic
ja quentiqui.
10 Jayuj huax cab ja queni, yora xa oj ch'ac atzomex ja hua limosnaex jau
q'ue atzomex ay xa jun jabili. Ja ora jahui, jel ja hua gustoex oja huaexi, jayuj
q'ue ni atzomex tac, porque huenlex ni mero bajtan q'ue atzomex ja limosna
jahui.
11 Jayuj huax c'ana que oj ch'ac atzomex, pero gusto ja jastal gusto ayex
cuando och atzomexi. Aahuic ja janec' huax bob ahuujilexi.
12 Ja ba mas t'ilani, cuando huax caa ja jlimosnatiqui, que gusto lec oj
caatic. Ja Diosi huax yila ja janec' quiojtiqui soc ja janec' huax caatiqui. Mi
huax yala oj caatic cuando mey quiojtiqui.
13 Mi huanucon yaljel que jel oja huaex ja huenlexi, jaxa otro quermano-
tiqui oj huajuque libre.
14 Pero como ja tiempo iti, mi jas huas sc'ulan ahuilex palta, ay ni sobra
ahuujilexa, sbej ni oja coltayex ja ma' huane huocol soc ja snesesidaei. Oj ni
c'otuc ja c'ac'u que jachuc ja huenlexi. Oj ajyuc ja hua nesesidaexi, entonces
ja ora jahui, sbej oj scoltayex ja otro quermanotiqui. Jach ni mero sbej oj
colta jbajtica.
15 Porque jach ni huax yala ja yabal ja Diosi:
Ja ma' jel huas stzomohuei, mi jas can sobra yujile, jaxa ma' mi jeluc
stzomohuei, mi jas sc'ulan yile palta,
xchi ja yabal ja Diosi.

Ja Tito soc ja smoj jumasa

16 Stz'acatal ja Diosi ja quermanotic Tito, jel xa huas snaahuex juntiro,
lajan soc ja jastal huax naahuex ja queni. Pero Dios ni huan atel ja ba sc'ujoli,
jayuj ay xa syajal ja sc'ujol amoquexi.
17 Cuando yab cala que sbej huan xa tzomxel ja hua limosnaexi, jel sgusto
yala oj huaj scoltayex, pero spensar ni yenaa.
18 Huax cho jecaticon ja quermanotic ja ma' jel yajtanubal ay ja ba
spetzanil ja iglesia ba oj smojta sbaje soc ja Tito soc ja otro quermanotiqui.
Ja quermanotic jahui, jel lec juntiro huas sloilta ec' ja yabal ja Diosi, jayuj jel
yajtanubal ay.
19 Tzaubal xa ni yuj ja iglesia jumasa ba oj smojtayoticon ec' ja quenticoni.
Siquiera oj iljuc nihuan ja Cajualtiqui, jayuj huanticon sc'ulajel ec' ja tzamal
atel iti porque ja taq'uin it huanticon stzomjel eq'ue, yuj ja syajal sc'ujol
ja quermanotiqui, jayuj huane yaajel. Huax c'anaticon que oj snaa ja
quermanotiqui que jel ja jgustoticon huanticon scoltajeli.
20 Ja limosna it huan tzomxeli, mi ni t'usanuca. Aay nia, jayuj huanticon
cuidado ba mi ni ma' oj bob yal que mi tojuc ja jas huanticon eq'ue.
21 Porque sbej ni oj ajyucotic toj, mi quechanuc ja ba sti sat ja Diosi, jach ni
ja ba sti sat ja cristiano. Jach ni mero huax c'anaticona.
22 Jayuj huanticon secjel ja quermanotic soc ja yenlei. Mi na' jaye tiempo
jc'ulanticon ta probar ja yeni, pero tola vida jel sgusto oj coltanuc. Jaxa
huego, como jel xa huas sc'uanex, jel xa sgusto oj huaj coltanuc ja ba hua
lugarexi.
23 Jaxa quermanotic Tito, ja' ni mero jmoj atel ja yeni. Lajan huax
c'anaticon oj coltayaticon ja huenlexi. Jaxa otro quermanotic jumasa ja ma'
lajan oj huajuque soc ja Tito, ja yenlei, jecubale ni yuj ja iglesia jumasa. Jach
huane eq'ue ba oj taajuc ti' nihuan ja sbiil ja Cristo.
24 Jaxa huego, como toyobalex ni lec cujila, jayuj jeahuic ja syajal ja hua
c'ujolexi, ti oj snaa spetzanil ja iglesia que meran ni ja jas huax cala bajexi.

9

Ja taq'uin ba jecji yi ja creyente jumasa

1 Huax naa mi t'ilanuc huax taa ti' ja taq'uin jau oj aajuc yile ja yuntiquil ja
Diosi.
2 Huan nix naa que jel ni ja hua gustoex oja tzomex. Cala ni yabye ja
quermanotic ja ba Macedonia: —Pero q'uelahuilex, ja quermanotic ja ba
Acaya, ay xa jun jabil chapan oj yae ja yenlei, la chiyon. Jel ni jtoyohuexa
porque cuando ch'ac yabye jastal jel puesto ayex ja huenlexi, jach ni ja
yenlei, jac sganae que oj yae ja slimosnaei.
3 Jayuj huanticon secjel ahuilex ja quermanotic jumasa. Seguro ayon que
chapan oj ajyanic soc ja hua limosnaex cuando huax c'ot ja yenlei porque ta
mi c'a, oj cancon mentirosoil ja queni, como calunej ni que oj ni ahuaexa.
4 Jaxa queni, ay modo oj smojtayon och chaboxe ja quermanotic ja ba
Macedonia cuando huala huajyon ja ba hua lugarexi. C'ot ta ora lec mi xa
huaahuex, y ta huan c'a la huajyon ja queni, jel ni oj huaahuex q'uixhuucon
juntiroa. Soc jach ni ja huenlexi, jel ni oj q'uixhuanica. Jach c'a huaxa
c'ulanex, lom ni juntiro jel huax c'uanexa.
5 Jayuj cala que mas lec oj jec bajtan ja quermanotiqui cosaque oj bob
atzomex ja limosna it ja hualunejex ni que oj ahuaexi. Entonces cuando
huala c'oticon ja quenticoni, chapan oj ajyanic. Ja limosna jahui, oja huaex
yuj ja syajal ja hua c'ujolexi, mi jauc huan c'anjel ahuilex fuerza.
6 Porque naahuic t'usan ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:
Ja ma' jel mutzan ja sc'abi, ja janec' yioji, quechan ni yioja, jaxa ma' jaman
ja sc'abi, ja janec' t'usan yioji, huan nix yaa, jaxa mas tzaani, huan ni
sc'ulan recibir mas que soc ja ma' mi huax yaa.
7 Pero cada jujuneotic, quentic mismo oj c'ultic pensar. Mi sbejuc fuerza oj
caatic ja jlimosnatiqui porque ta jach c'a, mala gana ni huax caatic ja jastal
jahua. Ja Diosi huas sc'ana oj caatic ja jlimosnatiqui, pero soc spetzanil ja
jc'ujoltic ja jgustotiqui.
8 Ta jach c'a huax caatic ja jlimosnatiqui, ja Diosi, mi huocoluc oj yaa quitic
jitzan ja jbendiciontiqui, pero mi bisubaluc. Mi jas oj sc'ul quitic palta. Jaxa
cuando ay jun nesesida ba oj caatic q'ue ja tzamal atel sbaj ja Diosi, oj ni ajyuc
ba oj bob coltanucotic.
9 Jach ni taaji ti' jun cristiano ja ba yabal ja Diosi:
Ja yeni, aay ni ja jas yaa yi ja pobre jumasa y mi lomuc ja tzamal yatel jahua
porque mi ni nunca oj ch'ay sc'ujol ja Dios ja atel jahui,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
10 Y meran nia, como jel ni nihuan ja Diosi. Porque c'ulanic t'un pensar,
anima huas tz'unutic ja quiximtiqui, pero mi c'a huax ya co jan ja ja' ja Diosi,
¿jastal oj q'uiuc ja yal ixim ba? Ja jastal huax quilatic ja jastal jahui, jach ni
oj yaa quitic spetzanil ja jnesesidatiqui hasta oj ya pojxuc mas ba oj bob cho
jcoltatic ja ma' huan q'ueel yuj jun atel ja ba yabal ja Diosi.
11 Meran nia, ja Diosi oj ni yaa quitica, hasta oj bob can sobra ba oj
bob jq'ueptic el ja quentic chomajquili. Ja hua limosnaexi, cuando huax
quiajticon och yi ja quermanotiqui, oj ni yae yi lec stz'acatal ja Diosi.
12 Como huanex ni scoltajel ja quermanotiqui, mi quechan huax bob
acoltayex soc ja snesesida ja yenlei. Jach ni ja yenlei, huane yaajel yi
stz'acatal ja Dios yuj ja huenlexi.
13 Ja jastal huanex yaajel ja limosna it jel aayi, oj ni iljuc que huanex sc'uajel
meran ja yabal ja Cristo it jel tzamali. ¡Jastal mi oj yae yi stz'acatal ja Diosi!
Ay xa yioje ja jas huas sc'ulane necesitar ja yenlei, y cho huanex ni scoltajel
ja tuqui, jayuj jel ni oj yae stz'acatala.

14 Y ¡majlayic! Oj ni sc'umuque ja Dios yuj ja huenlexi. Oj yae yi lec stz'acatal
yuj ja jastal jel tzamal atji ja ba hua c'ujolexi ja Diosi. Jel ni yaj oj yabyexa.
15 ¡Stz'acatal lec ja Diosi porque ay jas yaunej quitic ja ba jel nihuan juntiro,
ja' ni ja yunini. Mix bob caltic ja jastal jel tzamal ja yeni, y puro q'uebubal.

Ja Pablo, como secabanum Dios nia, ay amandar

10

1 Ja queni Pabloon nia, jaxa jas oj cali, huax lea modo jastal tzamal oj cale
como jel ni tzamal ja smodo ja Cristo. Mi ni oj yal jun cosa ba jel piero.
Pero ay ma' huan yaljel ahuujilex que jel ch'in huax caa jbaj cuando ti ayon
amoquexi, jaxa cuando najat ayon, jel bi c'ac'on.
2 Jayuj huax c'ana huilex lec pavor, tojbes abajex cuando mi to la c'otyoni
porque cuando huala c'oticoni, mix c'ana quechan oj huaj cutex c'ote porque
ay ma' huan yaljel ahuujilex que ja cateli, lajan bi soc jastal jun cualquiera
atel.
3 Eso sí, ja quenticoni cristianooticon nia, pero ja jcondraticoni, mi ni
cristianouca. Mi cualquierauc ja ma' huanticon pleito soqui.
4 Pero anima, mas jel ja quipticon ja quenticoni porque Dios ni yaunej
quiticona. Jayuj can ta ibilajel ja yen ja ma' huax yala jel tzatz soc ja smaloili.
Pero ta quechan c'a quip quenticon mismo, ¿jastal oj bob can cujticon ibilajel
ja diablo ba? porque ay ni yip ja yenle chomajquil tac.
5 Jayuj jachuc ja cristiano porque ay ni ma' jel tzatz ja stie tac. Pero anima,
huan nix bob jc'ulticon ganar ja quenticona. Ay cristiano huan ni snaahue
que ay jun Dios pero como jel tzatz huax yaa sbaje, jayuj mi ni modo huax
c'ocxiyea. Cho ay ma' huas stoyo sbaj que jel vivoe pero anima, huan tox huaj
quilticon, huan xa suchel ja sc'ujole soc ja Cristo.
6 Jayuj jachuc ja huenlex tac. Ta mi c'a la c'ocxiyex ba oja c'uuquex meran
ja yabal ja Diosi, ja queni, jel puesto ni ayon ba oj c'uluquex castigar, jayuj
huanon yaajel ahuilex t'un tiempo. C'uanic xa meran ja Cristo.
7 Eso sí, huan ni xa hualahuex que jel ni c'ac'ona. Pero q'uelahuilex ja jastal
ayex ja tihui. ¿Mi ma meranuc ni ja jas huanon yaljel ba? Ja hua mojex jahui,
ja' ni mero cajan stie que ti xa aye soc ja Cristo. Lec nia, pero a snae t'usan
que mi quechanuc ja yenle huas sc'uan ja Cristo. ¿Mi ma huan nix c'uanticon
ja quenticon chomajquil ba?
8 Bob ta huaxa huabyex huala jelxiyon yuj ja huax cala que yaunej catel ja
Diosi pero mi ni t'usan huala q'uixhuiyon ja huax cala, como meran ni taca.
Ja Diosi mi yala cabticon que oj huaj jomticon ja hua pensarexi. Yala cabticon
ba oj huaj coltayaticon ba mas tzatz oja c'uuquex ja Diosi.
9 Mi huax c'ana oj cho ac'uluquex pensar que soc ja jcarta jumasa iti,
quechan ba oj ca xihuanic. Miyuc, moc ac'uluquex pensar ja jastal jahui.
10 Porque huax naa jasunc'a huane yaljel ja jcondra jumasa: —Ja scarta
jumasa ja tan Pablo jahui, jel tzatz juntiro ja jas huax yala, iday, cuando ti xa
ay ja ili, jel coel juntiro. Mi ni huas snaa jastal oj och loil, xchiye nia.
11 Pero ja cristiano jumasa jahui, a snae, ja jastal jel tzatz ja jcarta huax
jeca, ta huax c'ana, jach ni tzatz oj ajyucon ja ba sti satei.
12 Eso sí, ja yenlei, quechan xchole jel huas stoyo sbajei. Ja queni mi ni
t'un huax c'ana oj toy jbaj que jel lecon. Pilan juntiro ja yenlei, cho pilanon
ja queni. Ja yenlei, cuando huax yila jas huan ja smojei, ti huax yalahuea:
—Siquiera, ja queni, mi huax c'ulan ja jas huan ja yenlei, jayuj mas ni lecon
ja quen yuj ja yenle tac, xchiye. Pero stontoile ni ja jas huane yaljela.

13 Ja queni, ja ba lugar jecjiyoni, Dios ni yala cab que ti ni oj huajcon ja ba
lugar jahua, jaxa hua lugar ja huenlexi, seconejon ahuilex ja Diosa. Ta mi c'a
jecubalucon ahuilex, mi ni sbejuc oj c'umanucona.
14 Pero ja iti, jecubaloticon nia. Quenticon mero bajtan c'oticon ja tihui ba
oj calticon ahuabyex ja yabal ja Cristo.
15 Mi huanucon stoyjel jbaj que quen jc'ulan ja iti, jc'ulan ja iti, iday,
ja' sc'ulan ja otro cristiano. Quechan huax majla jastal mas con gana oja
c'uuquex ja Dios ja huenlexi, jaxa queni, cuando huax naa que tzatz xa
huanex sc'uajel ja Diosi, ti xa oj bob huaj loilta ja yabal ja Dios ja ba otro
lugari.
16 Bob ta oj ni c'ot ja c'ac'u ba oj ni huajcon ja ba mas najati. Oj huaj cal
ja yabal ja Diosi ja ba mi to ni ma' huax huaji porque ta ay c'a ma' huaj ta,
lom q'uiq'uinal oj toy jbajticon ja quenticon que quen huax caaticon q'ueuc
ja ateli.
17 Ta jel c'a t'ilan oj toy jbajtic, ¿jaxa mi ja' xtoyotic t'usan ja Cajualtic ba?
18 ¡Jas yatel jun cristiano yen mismo huas stoyo sbaji! Ta ja' c'a huax toyji
yuj meran ja Diosi, entonces yuj ni meran huax ilji que tzamal ja smodoa.

Ja ma' huas stoyo sbaje que secabanume Dios

11

1 Ay jas huax c'ana oj cala huabyex ja huego pero bob ta jel tuc oja huabyex.
Pero aa hua pasensiaexi.
2-3 Ja huenlexi huax quilahuex jastal jun soltera cuando mi tox yila
huinicaneli porque ja queni lajan soc jc'ulan ta trato que oj ni nupananic
soc ja Cristo. Pero ja huego, lajan soc huajel ac'ujolex otro lado. Ja huaa ta
bajex ba oj lolajananic ja jastal ja Eva lolaji yuj ja tan chan jahui. Ja queni
huanon xihuel porque lajan soc oj xa huaex can jun lado ja Cristo tac
4 Porque ja' ni huajel ac'ujolex soc ja tan cristiano jau ja huax jac staa
huilex ti' jun Jesús, pero mi jauc ja Jesús ja huax taa huilex ti' ja queni. Huax
cho jac yala huabyex que ay jun espíritu, pero mi jauc ja Santo Espíritu jau ja
c'ulanex ta recibiri. Jel ja jas huax yala huabyexi pero mi jauc oj slaj ja jastal
huax cala huabyex ja yabal ja Dios ja queni.
5-6 Eso sí, bob ta huaxa hualahuex mix naa jastal oj c'umanucon pero huax
naa lec jasunc'a huax yala ja yabal ja Diosi. Mi xa hualahuex que miyuc
porque ahuilunejex lec que huan nix naaa. ¿Yuj ama mas jel nihuan huaxa
huilahuex ja tantic huinique jau huane stoyjel sbaje que secabanume ja Dios
ba? Bob ta jach huaxa huilahuex, pero lom ni juntiroa. ¿Jasunc'a nihuan huas
sc'ulane ba?
7 Cuando huaj cala huabyex ja yabal ja Diosi, mi ni jun centavo quiaj
huilex. ¿Ja' ma huax hua jmuluquex ja jahui? ¿Ja' ma yuj jel ch'in huaxa
huilahuonex yuj ja jahui? Es jach ni jc'ulan yena pero ja' ni ba hua lequilex
ja huenlexi porque huan nix c'ana oj coltayexa.
8 Eso sí, ay jas jc'ulan recibir pero tuc iglesia nia, pero siquiera ba oj
cateltayex ja huenlexi. Hasta lajan soc huanon elc'anel porque huanon
sc'ulajel recibir ja taq'uin ba otro lado.
9 Ja ora jahui ay ni jnesesidaa pero mi ni ma' cal yabi porque ja ora jahui,
ti c'ot ja quermanotic jumasa ba Macedonia jaxa yenlei, scoltayone. Jayuj
mi ni cala huabyex que ay jas huas sc'ulan qui palta ja ora jahui. Naahuic
t'unuc. Mi ni acuchuhuex ja ita. Y anima jel ja jnesesida ja queni, mi ni oj ca
cuchexa.

10 Cuando ti to ni ayon ja ba Acaya, cala nia que mi ni ma' oj cal yab que ay
jnesesida y mi ni ma' oj bob stucbes qui ja jas huanon yaljeli. Huas snaa ja
Diosi que ja ba sti sat ja Cristo, puro meran ja jas huanon yaljeli.
11 Mi lom xa hualahuex que mi yajuc huax cabyex, jayuj mi huax c'ulan
recibir ja hua limosnaexi. Ja Diosi huas snaa que jel yaj huax cabyex juntiro.
12 Pero oj cala huabyex jasyuj jel ch'uuyon soc ja iti. Porque ta huan c'ax
c'ulan recibiri, jaxa tantic huinique jau huan ni stoyo sbaje que secabanume
bi ja Diosi, que jun xta bi mismo ja yatele soc ja catel ja queni, jel oj stzeucone
juntiro. Ti oj yalea: —Q'uelahuile, jun xta mismo huan sc'ulajel ja yen soc ja
quentiqui, oj chiuque.
13 Pero ja mero smeranili ja huax yalahue que secabanume bi ja Diosi,
q'uiq'uinal juntiro huane yaljel. Quechan huane lolanel ec' soc ja yatelei.
Iday, huaxa hualahuex que secabanume ja Cristo, la chiyex. Es jach ni huas
sea sbaje yena, ¡pero toj mentirosoe!
14 Pero mi smuluque, como jach ni ja Satanás tac. Huax cho jac see sbaj
jastal jun ángel ba jex lijpi.
15 Como ja' ni secabanume ja Satanasi, ¡jastal mi oj see sbaje que jel toje!
¿Yuj ama huaxa hualahuex que oj jac yala huabyex que ja' ni ja smoje ja
Satanasi? ¡Jastal oj yale jachuc! Pero ¡majlayic! ti oja huilex que oj c'otuc ja
c'ac'u oj sc'uluque recibir ja stz'acol yuj ja smaloile jahui.

Yuj ja secabanum Dios ja Pablo, jayuj yiaj ni huocola

16 Otro vuelta huax cala huabyex, mi xa hualahuex que sloil loco ja jas
huax cala huabyexi. Pero ta huax hua ochconex locoil, pues actayonic cani.
Aahuic qui tiempo ba oj toy jbaj ja quen jastal huas stoyo sbaj jun loco ta jach
huaxa c'anahuexi.
17 Eso sí, mi yala cab ja Cajualtic que jach oj c'umanucon pero como huax
hua ochconex locoil, jayuj oj ni jtoy jbaj leca.
18 Como jach ni ay ja tuc jumasa. Chican jas huas sc'ulane ja ba mundo iti,
jel nihuan huax yaa sbaje tac. Jaxa jastal jel nihuan huax yaa sbaje ja yenlei,
jach ni oj cho jc'uluc ja queni.
19 Como jel huaxa toya bajex que vivoex ja huenlex tac, jayuj c'ulanonic
ahuantar soc ja jlocoili.
20 Jel ni huaxa huaahuex ja hua pasiensiaexi. Huax jac ja ma' huax ya
ochanic ba yib sc'abei y mi jas huaxa hualahuex. Huax jac ya eluque ja hua
taq'uinexi, pero mi jas huaxa hualahuex. C'uanum abal ayex juntiro como
jel ni nihuan huax yaa sbajea, hasta lajan soc huax yaa huilex vuelta ba hua
chojexi. Pero anima, jel ni huaxa huaa ja hua pasensiaex soqui.
21 Jach ni mero smodoea siquiera oja toyex que jel tzatz aye soc ja Diosi.
Pero ja queni, mey jvalor ba oj c'uluc ja jastal jahui. Chican ja jastal huas
stoyo sbaje, jach ni ja quen chomajquili, jach ni oj cho jtoy jbaja, anima
huaxa hualahuex que sloil ja loco iti.
22 Como hebreoe ni ja yenlei, jach ni ja quen chomajquil tac. Israeleñoe nia
y jach ni ja queni. Yintile ni ja Abrahami, cho yintilon ni ja queni.
23 ¿Huan ma xa hualahuex que huax yateltaye meran ja Cristo ja yenlei?
Entonces ta jach c'a, lomon ni juntiro ja quena. ¡Pero miyuc! Ja mero
smeranili, quena ni mero yatjumon ja Cristo tac. Bob ta oj huaahuex ochcon
locoil yuj ja jas huax cala huabyex ja iti pero como huanon ni atel mas tzatz
que yuj ja yenlei. ¿Jas ora ochye preso ja yenle ja jastal huala ochyon ja quen
ba? Ja queni mi na' jaye vuelta mac'ubalon, hasta huax cala lajan soc oj xa
chamcon.
24 Joe vuelta quechan xta jun coele mi tz'icui cuarenta smac'ahuone ja
tantic judio jumasa.

25 Oxe vuelta smac'ahuone soc puro vara, jaxa jun vuelta, puro ton
xch'ojohuone. Oxe vuelta cuando huanon bejyel soc barco, ibjaaxi ja barco
q'ueeloni, jaxa jun vuelta, ti canyon t'ucan ba jun te'. Lec ama, ay jun te'
ch'ipan ec' ja ba sat ja jai, jayuj ti ni canyon luchan jun acual soc jun c'ac'u.
26 Jel huala bejyiyon eq'ue y jel juntiro ja peligro. Ay ba jel mojan ja peligro
cuando huax c'utzu ja jai soc ay ba huax taa peligro soc ja lagroni. Soc jel ni
ja peligro soc ja jmoj judioil jumasa soc ay ni peligro soc ja ma' mi judiouqui.
Ay peligro ja ba jun chonab y cho ay peligro ja ba huitzi. Ay peligro ja ba mari
y cho ay peligro soc ja ma' huas stoyo sbaj lom que huas sc'uane ja Diosi.
27 Jel tzatz huala atjiyon. Quilunej jitzan huocol. Mi na' jaye acual mix
och ja juayeli. Jtec'unej lec huain y taquin ti'. Tanteado ni juntiro huala
huaayona. Jtec'unej lec chee yuj ja mi ni ayuc ja jc'ui.
28 Pero mi quechanuc ja jastal jahui. Jel ni chamc'ujol ayon juntiro soc
spetzanil ja creyente ja ba spetzanil ja iglesia.
29 Como ay ni ma' jel to yaau aye ja ba sti sat ja Diosi, jayuj jel to ni
chamc'ujol ayon yujilea. Lajan soc quena ni jel to yaau ayona. Mi sc'ulan
palta. Ay ni ma' huax aaji slee ja smuli. Huax yaahue q'uixhuucone y huax
q'ue lec ja jcoraja.
30-31 Yuj ja smul ja jcondra jumasa, jayuj huanon stoyjel jbaj. Pero mas
lec oj cala huabyex ja mero smeranili. Ja queni mi ni jun quip ayon y mi
huanucon sleejel ahuilex mentira. Huas snaa ja Dios Tatali, ja' ni ja stat ja
Cajualtic Jesusi ja ma' sbej tola vida oj caatic yi stz'acatali.
32 Cuando ti ayon ja ba Damasco, ja ma' ay yateli, seca talnuman ja puerta
jumasa porque huas sc'ana oj syamone. Ja ma' mero rey ja ora jahui, ja' ni ja
rey Aretasi.
33 Pero mi bob yujile porque ja queni, aaji coocon ba jun mooch. Ti ayon ba
jun naitz, ja' ni pac'an sbaj ja cemento jau it macan sutanal ja sti ja chonabi.
Ti aaji coocon ba jun ventana. Y jach elyon ja ba sc'abei.

Ja jas snajsatin ja Pablo

12

1 Bob ta huaxa hualahuex que lom huax toyo jbaj ja jas ch'ac ta cala
huabyexi pero sbej ni lec juntiro ja cala huabyexa. Mas lec ja huego oj cala
huabyex jasunc'a ya jnajsatuc ja Cajualtiqui.
2 Ay xa como catorce jabil ti iijiyon q'ue ja ba satq'uinali. Ecyon ja ba
xchalamil ja satq'uinali, jaxa ba yoxili, ti aaji tec'anucona. Pero mi jnajsatin
ja iti. Mero smeranil. Eso sí, ja jastal huajyon, mix naa ta ay jcuerpo ma
miyuc. Quechan ja Dios huas snaa jahui. Ja queni, quechan huax naa que
huan nix c'uan ja Cristo.
3 Sea ta ay jcuerpo ma miyuc, quechan Dios huas snaa
4 Pero ti iijiyon ja ba lugar jau jel tzamal juntiro. Ay jas alji cabi pero mi bi
ma' oj cal yabi. Mi bi sbejuc ay ma' oj yabi. Ch'aban ti' abal nia.
5 Ja jastal jeeji qui ja ora jahui, sbej ni juntiro oj toy jbaj ja lec jel to huax
c'ana pero ja iti, como mix c'ana oj toy jbaj quen mismo. Mas lec huax cabi
cuando huax cala mi ni jun quip ayoni.
6 Pero ta huan c'ax cala ja jas quila, moc lomuc ahualex que lom q'uiq'uinal
huanon stoyjel jbaj porque meran ni quilaa. Ja queni mi jauc jmoj ja
yacbumi. Pero ay jas mi oj cala huabyex porque repente ay ma' oj stoyon
yuj ja jahui. Mas lec ta huan c'a la toyjiyon yuj ja jas huax cala soc ja jas huax
c'ulani.
7 Ja jas quila ja ora jahui, jel tzamal juntiro. Ja' ni mero huajel jc'ujol soca
pero iday, jac ja tan Satanasi. Jac yixtalaucon. Lajan soc jac xch'ubon jun

q'uiix, pero yuj ni jach huas sc'ana ja Diosi porque ta mi c'a, ay modo jel oj toy jbaj ajyi.

8 Oxe vuelta ochyon parte soc ja Diosi. Cal yabi que mix c'ana huax yixtalaanon ja tan Satanasi.

9 Ti yala cab ja Diosi: —Pero como jel huaxa c'ulan necesitar ja syajal ja jc'ujol tac. Como mi ni ayuc ja hua huipi, jayuj oj ni ahuil jastal oj bob jcoltaya ja queni, xyutajon. Jayuj ja huego, anima ti ayon ja ba yoj snalan ja huocol jumasa, ay ba mi xax naa jastal oj bob elcon libre pero ja ba yojol ja huocol jahui, huax jac jun jgusto porque huax naa, yuj ja jahui, oj ni quil ja yip ja Cristo.

10 Jayuj tac, mas lec ja meyuc ja quipi. Anima ay ma' jel piero huas staahuon ti'. ¡A jacuc ja c'ac'u mi oj taa ja jnesesida! ¡A ixtalajucon lec! ¡Lec ja huax quiaj lec ja huocol yuj ja Cristo! Porque cuando mi ni ayuc ja quipi, mas tzatz huala huajyon huax cabi y jel jgusto.

Ja Pablo, ja jastal sc'ulan pensar ja creyente jumasa ja ba Corinto

11 Lajan soc paxyon ta locoil yuj ja jastal ch'ac ta ni jtoy jbaji pero yuj ja hua mul ja huenlexi. Sbej ni que oja coltayonex. Ja jtuch'ili, mi ni huala maconiyona, pero como huas scoltayon ja Diosi, jayuj quena ni mas nihuanon que yuj ja tantic nihuac jecabanum jau huaxa hualahuex que jel nihuani.

12 Pero a jac t'un ac'ujolex ja atel jc'ulunej ni ahuilexi. Jel ni caa jpasensia cuando huanon atel amoquexi. Jel ni sea ja smilagro ja Dios ja ora jahui, hasta cham juntiro ch'ac ahuabyex. Ja jahui, ja' ni mero seña que secabanumon ni ja Diosi.

13 ¿Yuj ama huaxa hualahuex que quechan ja huenlexi quilahuex menos que soc ja ba otro iglesia jumasa? Ja mero smeranili, quechan ja huenlex mi ca eluc ahuilex ja hua taq'uinexi. Ta ja' c'a jmul ja jahui, c'ulanonic perdonar quermano jumasa.

14 Ja queni, chapanon xa ba oj huaj quilex, jaxa tiempo iti, ja' ni ja yoxil vuelta huala huajyon ja ba hua lugarexi. Y mi huax huaj lee que ay jas oja huaex qui porque q'uelahuilex jastal jun tatal. Yena ni huas slea jastal oj smagla ja yuntiquila. Mi jauc huax maglani ja yuntiquili. Ja queni, mi jauc huax huaj lee que oja huaex qui ja jas ahuiojexi. Huax huaj leex ja huenlex mismo, mi jauc ja hua cosaexi.

15 Ja queni, anima huax caa huilex spetzanil ja jas quioji, hasta ja mismo jcuerpo, oj ni caa, pero ja' ni ja ba slequil ja hua hualtzilexi. Ja queni jel juntiro yaj huax cabyex pero ja huenlexi, lajan soc mi meranuc huaxa huabyex porque coraja ni huaxa huilahuonex.

16 Porque q'uelahuilex ja jas huanex yaljel tac: —Eso sí, mi ni huas sc'ulan recibir ja jtaq'uintic satalajel abal pero como jel huas snaa jastal huas slolayotic. Jach ni mero huanex yaljela.

17 ¿Jasyuj ja jach huanex yaljel ba? ¿Yuj ama huaxa hualahuex que jayuj jec ja quermanotic ba oj huaj slolayex ba?

18 Ja queni jc'ana yi pavor ja quermanotic Tito ba oj huaj yulatayex, cho jc'ana yi pavor que oj huaj smojta ja otro quermanotiqui. ¿Yuj ama slolayex ja Tito ba? Mix c'uan porque ja quenticoni, jun xta mismo ja jpensarticoni. Mi ahualahuex que oj sc'uluc otro cosa ja yenlei.

19 Bob ta huanex yaljel que quechan huanticon scoltajel jbajticon jayuj huanon yaljel spetzanil ja iti. Pero ja jas huax calaticoni, ti ni ayticon ja ba sti sat ja Diosi yuj ja sbiil ja Cristo. Ja jas calaticoni, calaticon ba oj ajyanic mas tzatz soc ja Diosi, como jel ni yaj huax cabyaticona.

20 Huala xiuyon t'usan porque ay modo oj huaj quilex, c'ot ora jun xta ay ja
hua pensarex jastal ja huegoi. Mi oj c'ul gusto ja queni soc mi ni ja huenlexi,
mi ni oja c'uluquex gusto oj huajcon ja ora jahua. Huala xiuyon que huanex
pleito ja huenlex mismo ja la c'otyoni, ma huaxa huilc'ujolan abajex. Coraja
xa huila bajex, huaxa chono ahuabalil abajex, huaxa taa bajex ti', lom huaxa
toya bajex. Ay modo jomelex juntiro.
21 Pero oj ni huajcona pero c'ot ora oj huaahuex q'uixhuucon lec. Pero bob
ta jach huas sc'ana ja Diosi ba oj ch'inbucon ja ba sti ja hua satexi. Ay modo
oj oocon porque ay xa tiempo huanex sleejel ja hua mulexi. Mi ni t'un huaxa
tucbes ja hua modoexi porque ay to ahuiojex otro hua cheumex tac. Siempre
jel ni huanex sleejel ja hua mulexi. Ti ni ahuiojex ja hua modoex ja jastal
anebunejex ni lequi.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

13

1 Meran nia, ja huala huajyon ja huego, yoxil xa vuelta huanon huajel
amoquexa. Pero naahuic t'unuc que ta ay c'a ma' huan leejel smul ahuujilex,
t'ilan oj jac chab ja hua testigoexi, ma oxe.
2 Jaxa cristiano jumasa jau ja ma' sleahue ni ja smulei, cuando ti ayon
amoquex ja xchabil vuelta ja huajyoni, cal yab ja yenlei, cho cala huabyex
apetzanilex, ta mi to c'a stojbes sbaje, y oj xa cho huajcon otro vuelta, eso sí,
mi xa ni tajneluc oj huajcon ja quena. Jayuj huax cala huabyex otro vuelta,
naahuic nia.
3 Porque huanex yaljel que mi xa naahuex ta meran jecubalon yuj ja Cristo,
jaxa jas huax cala, huaxa hualahuex que ti huan elel ja ba j'olomi. ¡Pero
majlayic! ti oja huilex ta mi ja' ni huanon c'umal yuj ja yip ja Cristo. Ja yeni,
mi oj slaj jun cristiano ba meyuc ja yipi. Ja yip ja yeni, tzatz ni juntiroa y oj
ni ahuabyex syajala.
4 Eso sí, ja Cristo ja yora aaji locan ja ba cruzi, lajan soc sea sbaj que mey
yip pero ja huego, sac'an lec. Yip ni Dios ja yioja. Y jach ni ja queni, como
huax c'uan ja Cristo, jayuj ay ba mey quip huala huajyon. ¡Pero majlayic! Oja
huilex cuando huax tojbestic ja cosa jumasa iti, ti oja huilex ta mi ay ni quioj
ja yip ja Diosi.
5 C'ulanic t'un probar abajex, quermano jumasa. ¿Huan to ma xa c'uanex ja
Diosi, ma miyuc? ¿Mi ma huax yab ac'ujolex que tey amoquex ja Jesucristo?
Ta mi c'a huax yab ac'ujolex, yuj ni mi huaxa c'uanexa.
6 Pero huax majla que oj jac ac'ujolex ja quenticoni, huan nix c'uanticon
merana.
7 Huanticon ni sc'umajel ja Dios yuj ja huenlexi ba toj oj ajyanic, que mi oja
c'uluquex ja ba malo. Eso sí, bob ta huaxa huilahuex que mal cristianooticon
ja quenticoni, pero siquiera, ajyanic toj ja huenlexi.
8 Mi ni modo oj bob c'umanucoticon malo soc ja jas smeranili. Ja' ni mero
caunej jbajticon soc ja jas smeranili.
9 Jayuj ta tzatz c'a ayex soc ja Dios merani, jel jgustoticon, anima jel ch'in
huala iljiticon ja quenticoni, mi ni jas oj sc'uluca. Oj ni jc'ulticon seguir oj
c'umucticon ja Dios yuj ja huenlexi ba mas tzatz oj ajyanic soc ja jas huaxa
c'uanexi.
10 Spetzanil ja iti, huanon stz'ijbajel ahuilex, como najat to ayon. Huanon
yaajel ahuilex t'un tiempo ba oja tojbes abajex lequil abal. Ja mero smeranili,
mix c'ana oj c'ac'bucon amoquex. Mix c'ana oj jea huilex ja catel yaunej qui
ja Cajualtiqui porque ja yeni huas sc'ana que oj colta ja quermanotic jumasa.
Mi sc'ana que oj jom ja spensarei.

11 Lec ay quermano jumasa. Ti ch'ac ja jau huax c'ana cala huabyex ajyi,
jayuj tojbes xa bajex ja huego. C'ulanic qui pavor, c'uanonic. Leahuic modo
jastal laman oj ajyanic apetzanilex. Oj ajyuc amoquex ja Diosi, jaxa yeni oj
scoltayex ba yaj oja huaba bajex porque yena ni huax bob yaotic laman.
12 Cuando huaxa taa bajex soc ja quermanotiqui, ti xa hual yab que oj
coltanuca.
13 Spetzanil ja quermanotiqui ja ma' tey ili huas seca spatulabil ja hua
c'ujolexi.
14 Sc'an to Dios oj bob ahuilex ja sbendicion ja Cajualtic Jesucristo soc ja
syajal sc'ujol ja Diosi. A jac ac'ujolex apetzanil que tey amoquex ja Espíritu
Santo. Ti ch'aca. Amén.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Gálatas
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Galacia Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Galacia

1-2 Lec ay quermano jumasa, apetzanilex ja ma' ti ayex ja ba iglesia jumasa
ba Galacia. Ja queni Pabloon. Secabanumon ja Jesucristo soc ja Dios Tatali
porque yena ni ja Dios Tatali ja ma' yaa ni sac-huuc otro vuelta ja Cajualtiqui.
Ja queni mi cristianouc ja ma' secunejoni. Ja catel it quioji, mi yaunejuc qui
jun cristiano. Jayuj ja carta it huax jeca huilexi, lajan huanoticon stz'ijbajel
soc ja quermanotic jumasa ja ma' tey jmoqui.
3 Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesucristo. Laman ni oj ya ajyanica.
4 Stz'acatal lec ja Cajualtic Jesucristo ja jastal yaa sbaj ba oj stup ja
jmultiqui. Eso sí, ti to bi ayotic ja ba yoj maloili pero anima, ja quentiqui
libre xa ni ayotica. Jayuj yaa sbaj ja Cristo tac, como jach ni mero sc'ana ja
jTatic Diosi.
5 Stz'acatal ja yen tola vida. ¡Amén!

Mey otro modo jastal oj taa ja jcoltajeltiqui

6 Ja Diosi stzaahuotic ba oj cabtic ja syajal sc'ujol ja Cristo y jach ni
ac'ulanex chaboxe tiempo. Jayuj cham huax cab juntiro ja jastal tuc xa ja
jas huanex sc'uajeli porque huajel xa c'ujolex otro lado tac.
7 Ja mero smeranili, lom q'uiq'uinal juntiro ja jas huan jeejel ahuilexi.
¡Gana huax jac jomjuc ja hua olomexi! Ja abal it jel tzamal ahuabyex sbaj
ja Cristo, iday, ja yenle ja tantic maestro jahui, gana jac stucbes ahuilex.
8 ¡Toj pacaxero juntiro ja jas huane seejel ja yenlei soc ja jas huax jeaticon
ja quenticoni! Ja tantic cristiano jahui, ¡ti ni mero oj jipjuque ba yoj c'ac'a!
Anima ta huax jac jun ángel ja ba satq'uinal y tuc ja jas huax jac yali, jachuc
ja yeni, ti oj jipjuc ba yoj c'ac'. Jachuc ja quenticon chomajquili, ta huan c'ax
tucbesticon ja jas huanticon seejeli, pues a cho jipjucoticon ja ba yoj c'aq'ui.
9 Oj cho cala huabyex otro vuelta, ta ay c'a ma' huax jac sea huilex y tuc ja
jas huax jac sei soc ja jas anebunejex xa ni ja abal it jel tzamal sbaj Cristo, ¡a
jipjuque ba yoj c'ac'!
10 Sea ta huax yilahuon lec ja cristiano ma miyuc, ja jahui, mi cocheluc. Mi
jauc huanon sleejel jastal oj yilon lec ja cristiano. Quechan huax lea jastal
oj bob yilon lec ja Diosi. Ja queni yatjumon ni ja Cristo pero ta ja c'a huanon
sleejel que lec oj yilon ja cristiano, entonces mi ni oj bob catelta ja Cristoa.

Ja jastal och jecabanumil ja Pablo

11 Jayuj naahuic ja it quermano jumasa, que ja jas jel tzamal huax jea
huilex sbaj ja Cristo, mi jauc ti el ja ba s'olom jun cristiano.
12 Mi ni ma' yala cab ja iti, mi ni ma' sea qui. Ja ma' seunej qui, yena ni ja
Jesucristo.
13 Ja huabunejex ni jastal ja jmodo ja cuando yora mi to nix c'uan ja Cristo.
Ja' ni mero huax c'uan ja jas huas sc'uan ja jmoj judioili. Huan ni xa naahuex
jastal jel piero juntiro ja jmodo jastal huax quixtalaan ja yuntiquil ja Dios
ajyi. Huax c'ana oj ch'ac jch'ay snaajele spetzanile.
14 Meran nia, ja jastal huax c'uanticon ajyi, bob ta quechan ja quen mas
jel huax naa que soc spetzanil ja jmoj q'uiel jbaj soqui. Jel tzatz juntiro ja

jpensari. Ja' ni mero huax c'ana oj c'ul seguir ja scostumbre ja ma' ec' pax ta cujticoni.
15 Pero como ja Diosi stucbes qui juntiro ja jpensari, ti yaa qui ja catela. Jach ni mero ja spensar ja Diosi cuando mi to la manxiyoni. Yuj ja syajal sc'ujoli, jayuj tzaubalon ni yuja.
16 Pero como yuj ni jach ni huas sc'anaa, jayuj ya jnaa sbaj ja yunini ba oj bob huaj loilta ec' ja abal it jel tzamal sbaj ja yeni ja ba yojol ja ma' mi judiouqui. Cuando yora jac jc'ujol merani que ja yeni, yena ni meran ja yunin ja Diosa, mi ni june ma' huaj qui yabal.
17 Y mi ni huajyon ja ba Jerusalén ba oj huaj quil ja ma' secabanum xa ni. Pacaxero juntiro porque mi albiyon. Huajyon huego ja ba Arabia. Ti canyon t'usan tiempo ja tihui, ti xa cumxiyon otro vuelta ja ba Damascoa.
18 Ti ec' oxe jabila, ti to huajyon ja ba Jerusaleni. Ti to jnaa sbaj ja quermanotic Pedro. Ti ajyiyon quince día soc ja yeni.
19 Pero ja otro jecabanum jumasa, mi ni quilaa. Quechan ni quila ja Santiago ja yermano ja Cajualtiqui.
20 Ja jastal it huanon yaljel ahuabyexi, yuj ni merana. Huan nix yila ja Diosa.
21 Cuando cho elyon ja ba Jerusaleni, ti huajyon ja ba Siria soc ja ba Cilicia.
22 Ja quermanotic jumasa ja ba Judea ja ba spetzanil ja iglesia sbaj Cristo, mi to ni huas snaahue jbaj ajyia.
23 Eso sí, yabuneje huax alji jbaj ja quen ajyi jel huax quixtalaan ja creyente jumasa: —Pero ja huego, yena ni bi huan sloiltajel ec' ja abal it sbaj Diosi, iday, ja ajyi, yena ni huas sc'ana xch'ay snaajel ja creyente jumasa, xchiye.
24 Jayuj jel yaahue yi stz'acatal ja Dios yuj ja quen tac.

Ja Pablo c'ulaji recibir yuj ja smoj jecabanumili

2

1 Pero ec' catorce jabil, mi ni jun vuelta huajyon ja ba Jerusaleni. Pero cuando huajyoni, huajyon soc ja quermanotic Bernabé y cho quiaj ja Tito. Lajan haujticon.
2 Huajyon porque ya jac jc'ujol ja Diosi que oj ni huajcona. Jaxa ti ba Jerusaleni, ajyi jun tzomjel sbaj ja ma' huas sc'ulane mandar ja ba yojol ja jecabanum jumasa, como naubale que ay ni yatelea. Jaxa queni, ti cala claro spetzanil jastal huanon sloiltajel ec' ja yabal ja Dios ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi judiouqui. Huax c'ana que oj yabye sbej ja jas huanon sloiltajel ec' ja queni porque ta mi c'a sbejuc ja jas huanon eq'ue, entonces lom q'uiq'uinal ja jas huanon ta jachuqui.
3 Pero miyuc, porque lajti abal ni ajyiticon ja ora jahua. Porque q'uelahuilex ja quermanotic Tito ja ma' ti ni jmoj ja ora jahui. Mi ni t'un jas yalahue que sbej oj c'ulaxuc circuncidar, iday, ja yeni mi ni judiouca.
4 Es meran, ay chaboxe ma' c'umani ba jpaticticon ja ora jahui pero ja yenlei, como seña ita ni creyenteea. Eso sí, jel tzamal huax jac see sbaje, pero lom nia. Quechan huax jac som ja spensar ja quermanotic jumasa, que mi bi meranuc que libre xa aytic cuando huax c'uantic ja Cristo. Huas sc'ana que mochan te' oj ajyucotic otro vuelta, jayuj yalahue que sbej bi huax c'ulaxi circuncidar ja quermanotic Tito tac.
5 Pero ja quenticoni, mi ni t'un caa jbajticon ba oj c'uucticon ja jas huax yala ja yenlei. Huanon pensar yuj ja huenlexi porque ta cala c'a oj c'ulajuc circuncidar ja Tito, entonces jach ni cajcajil oj cho huajanic ja huenlex chomajquila. Porque ja jahui, mi jauc ja jas yajc'achil yaunej quitic ja

Cristo. Ja jas yajc'achili, sbej ni ja' quechan oja naa ja huenlexa porque mero smeranil nia.
6 Pero ja quermanotic ja ma' huas sc'ulane mandar ja ba yojol ja jecabanum jumasa, spetzanil ja quermanotic jumasa huas snaahue que ay yatele, eso sí, ja ba jparte ja queni, mi ni t'un huax caa cochel ja jas huane ja yenlei porque ja Diosi mi huax yala que ja yatel ja juni mas lec, jaxa otro juni, mi lecuc. Pero ja ora jau jtzomo jbajticoni, ja quermanotic jumasa jahui, mi ni jun cosa yalahue cab que oj c'uluc ja iti, ma oj c'uluc ja iti.
7 Porque jac sc'ujole que meran yaunej qui ja Dios ja catel it quioj ba huax loilta ec' ja abal it jel tzamal ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi judiouqui. Porque jun xta ni mismo ja catelticon soc ja Pedro. Quechan ja yeni, ja' huan atel soc ja jmojticon judioili jaxa queni, huanon atel soc ja ma' mi judiouqui.
8 Dios ni ja ma' seca ja Pedro, y Dios ni ja ma' seconejon ja quen chomajquili.
9 Ja ba yoj junta jahui, cuando jac sc'ujole jastal jel tzamal huan atel ja Dios soc ja catelticon ja quenticoni, ti c'umani ja quermanotic Santiago soc ja Pedro soc ja Juani. Jel bi lec juntiro ja jas huanticon sc'ulajel soc ja quermanotic Bernabeji. Jaxa yenlei, yenle ni mero huas sc'ulane mandar ja tihui. Oj bi jc'ulticon seguir ja catelticon soc ja ma' mi judiouqui, jaxa yenlei, oj bi cho sc'uluque seguir oj atjuque soc ja ma' judio.
10 Quechan sc'ana quiticon lec pavor que mi bi oj ch'ay jc'ujolticon ja pobre jumasa. Y ja' ni mero ay jc'ujolticon ja quenticon ja pobre jumasa chomajquili.

Ja Pablo scomo ja Pedro ja ba Antioquía

11 Pero ja quermanotic Pedro, cuando huaj ja ba Antioquía, como jel tuc ja jas sc'ulani, jayuj ja queni jaxa ni lec utjela, pero sat cristiano nia. Porque mi ni t'un sbejuc ja jas huan sc'ulajel ja ora jahui.
12 Porque bajtan, huan huael soc ja quermanotic ja ma' mi judiouqui. Ti c'ot chaboxe ja jmojtic ja ma' jecubal yuj ja quermanotic Santiago. Yaj ni c'ot ja yenlei, mi xa ni jun vuelta huaa lajan soc ja ma' mi judiouqui. Lajan soc jel huan xihuel juntiro. Seguro huax yala que oj staa ja smul soc ja ma' jel nihuan yioj ja costumbre jastal huax c'ulaxi circuncidar ja cristiano ajyi.
13 Pero ja Pedro ja ora jahui, chab cara ni huaj juntiroa. Cuando yilahue jas sc'ulan ja Pedro, jach ni cho sc'ulane ja otro quermanotic judioil chomajquili. Hasta mismo ja quermanotic Bernabé, jach ni mero cho sc'ulan ja yen chomajquili.
14 Pero ja queni, cuando quila que toj pacaxero ja jas huanei - porque mi jach huax yala ja jas yajc'achil seunej quitic ja Cristo - ti cal yab ja Pedro ja ba sti sat spetzanil ja quermanotic tzomane ja tihui: —Meran ni yena Pedro, ja ajyi mi ni nunca oj huaacotic lajan soc ja ma' mi judiouqui porque mi ni june ja ma' mero judio sc'ulan ja jachuqui. Ja quentiqui mero jítimo judiootic pero caunejtic xa can ja jcostumbretic ja jastal ja jmojtic jahui. Iday, jaxa huego huaxa huala que lec y huax cho ahuala que oj stul ja jcostumbre ja ma' mi judiouqui. ¿Lec ama jau ba? Jach ni mero cal yab claroa.

Ja judio jumasa, t'ilan huax cho sc'uane ja Cristo

15 Quermano jumasa ja janec' judioexi, judiootic nia porque jach ni ja jnan jtatiqui. Pilan aytic juntiro soc ja tantic cristiano jumasa jau quechan huajel sc'ujole soc ja sleejel ja smulei.
16 Ja quentiqui huan nix c'ana jleetic modo jastal oj bob jc'ultic spetzanil ja smandar ja Moisés ajyi pero mi ni soc ja jahui, mi ni bob ajyucotic toj ja ba sti sat ja Diosi. Ja jahui, huan nix naatic leca. Quechan único, ta huax c'uantic meran ja Jesucristo y huan xa nix c'uantica. Ja jastal jahui,

jayuj huax bob sc'ulucotic recibir ja Diosa porque c'ulubal xa perdonar ja jmultiqui. Mi ni nunca ay jun cristiano oj bob ochuc ja ba sti sat ja Diosi yuj ja sc'ulan spetzanil ja smandar ja Moisesi. ¡Como mi ni june ma' huax bob sc'uuc spetzanil tac!

17 Cuando huax oc' jc'ujoltic que oj xch'ay quitic sc'ujol juntiro spetzanil ja jmultiqui, ti huax naatic que jel juntiro ja jmultiqui. Lajanotic soc ja ma' mi judiouc. Huan nix naatic ja lec moc to chamuc ja Cristo, mi ni oj bob sc'ulucotic perdonara. Y mi lom xcalatic que jach sc'ulanotic ja Cristo ba oj lee ja jmultiqui. Miyuc. Yena ni yaa sbaj ba mi xa oj leetic mas ja jmultiqui.

18 Eso sí, ta huan c'a la cumxitic soc ja viejo jcostumbretiqui, ja viejo mandar jumasa quiojtic ajyi, ja jastal jahui, oj ni jlee ja jmultic yen porque mi ni sbejuc ja jastal jahua.

19 Ja queni, ja ajyi cuando huanon fuerza ba oj c'uuc spetzanil ja smandar ja Moisesi, pero jac jc'ujol que mi ni oj bobuca. Jayuj t'ilan jc'ana yi ja Diosi que oj scoltayon. Jaxa huego, como ay xa quioj jun yajc'achil vida, huan xax bob jc'uuc ja smandar ja Diosi.

20 Jaxa Cristo, cuando aaji locan ja ba cruzi, cuando chami, lajan soc chamyon lajan soc ja yeni, jaxa yajc'achil jvida quioji, yen xa ni huas sc'ulanon mandar. Ja queni, mi xa ni huan tox c'ulan jbaj mandara, como huan xa nix c'uan ja yunin ja Dios ja ma' jel yaj huax yabyoni. Y yena ni yaa sbaj yuj ja queni.

21 Jayuj jel piero ta mi huax caa yi caso ja jas jel tzamal sc'ulan qui ja yunin ja Diosi. Ja viejo mandar quiojtic ajyi, lec nia, pero mi ni nunca oj bob elcotic libre soc ja jmultic yuj ja jahui. Ja lec jach to oj c'ulajucotic perdonar ajyi, entonces lom ni juntiro q'uiq'uinal cham ja Cristoa.

Ja sc'uajel ja mandari ma ja sc'uajel ja Cristo

3

1 Quermano jumasa ja janec' ti ayex ja ba Galacia, ¿jas ac'ulanex ba? Lajan soc ay ma' jac ya paxanic mudoil porque je xa tucbi ta juntiro ja hua pensarex tac. Iday, ja ajyi, huan ni xa naahuex lec jas sbej ja cham ja Cristoa porque ja queni cala huabyex claro lec ja jastal aaji ni locan ja ba cruzi.

2 Ay jas huax c'ana oj joba huilex. ¿Yuj ama ja' yuj ti xa ay amoquex ja Espíritu Santo yuj ja hua c'uanex ja smandar ja Moisesi? Pero huaxa naahuex que miyuc. Ja yora ahuabyex ja yabal ja Diosi, ti hua c'uanexa, jayuj ti jac amoquex ja Espíritu Santo tac.

3 Ta mi c'a jauc ja Espíritu, mi ni oj bob ac'uuquex ja Cristoa. Pero ja huego, ja' mero huajel ac'ujolex soc ja viejo mandar jumasa jau tac. ¿Yuj ama huaxa hualahuex que ja' oj sc'uluquex librar ja jau ba? ¡Jasyuj lajan soc paxyex ta boboili!

4 ¿Lom ama q'uiq'uinal jel ahuiajex huocol ba? ¡Miyuc! Ta huan c'a xa tojbes abajex, mi lomuc ahuocolex jahui.

5 Cuando ja' mero huajel jc'ujoltic soc ja smandar ja Moisesi, mi ni jun milagro huax quilatica. Mi ni huax quilatic que huan atel ja Espíritu Santo. Ja yatel ja Espíritu Santo, quilatic cuando jc'uantic meran ja Cajualtic Diosi.

6 Pe jach ni ja Abraham chomajquil tac, sc'uan ni ja Diosi, jayuj libre ni aaji huajuc soc ja smuli.

7 Ja yen ja Abrahami, mero ni tatal ay ba spetzanil ja janec' huax c'uantic ja Dios sac'ani. Lajan soc mero yintil spetzanil ja ma' huas sc'uan ja Diosi, anima tuctuquil ja jrazailtiqui.

8 Jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi, que oj to bi jacuc ja c'ac'u, ja cristiano ja ma' mi judiouqui oj bi sc'uuc ja Dios sac'an chomajquili, jaxa

Diosi, oj bi xch'ay sc'ujol juntiro jastal jel huas slea ja smule ajyi. Jach ni mero cho alji yab ja Abraham ja najatei:
Cunin Abraham, oj to jc'ul bendiciar jitzan ja cristiano, chican jas srazaile porque oj to sc'uucone ja jastal huaxa c'uanon ja hueni.
Jach alji yab ja Abraham yuj ja Diosi.
9 Jaxa huego, c'ot ta ni smeranil spetzanil ja jastal jahua. Spetzanil ja ma' huas sc'uan ja Cristo, huan ni sc'ulan recibir ja sbendicion ja Diosi. Porque jach ni ja Abraham ja najatei, sc'ulan ni recibir ja sbendicion ja Diosi yuj ja sc'uan ja yeni.
10 Ta huan c'a xa hualahuex que oj bob elanic libre yuj ja huanex sc'uajel spetzanil ja viejo mandar jumasa, ¡majlayic! ti oja huilex ta mi oj ni couc lec ja scastigo ja Diosi porque jach ni huax yala ja Dios tac:
Ta ay c'a ma' huas sc'oco ja jmandar it tz'ijbanubal ja ba libro iti, anima quechan jun mandaruc huaxa c'ocohuex, ti oja huilex que mi ni oj elanic librea. Oj ni yaa huilex ja scastigo ja Diosi,
xchi ja yabal ja Diosi.
11 Jayuj anima huax c'ulantic lec fuerza ba oj c'uuctic ja viejo mandari, pero ¡ba oj bobuca porque mi ni jun cristiano oj bob xch'ay ja smul ja ba sti sat ja Dios ja jastal jahui. Pacaxero nia porque ja ma' toj ay t'usani, pero ja' ni yuj huas sc'uan ja Diosi. Jaxa cristiano jahui oj ni staa ja vida jau ba jel tzamali. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.
12 Tuc juntiro cuando ja' huajel jc'ujoltic soc ja viejo mandar jumasa.
Ta huan c'ax bob ac'uluquex meran spetzanil ja mandar iti, ti oja taex ja hua vidaexi,
xchi ni ja mandari, pero como mix bobi. Porque mi ni t'un huas staa ti' jastal jel t'ilan oj c'uaxuc ja Diosi.
13 Pero stz'acatal ja Cristo, yen jac ya elcotic libre soc ja jmultiqui, jayuj mi xa ni oj to quitic ja scastigo ja Diosa porque ¿machunc'a oj bob sc'uluc spetzanil ja mandar jau ba? Jayuj yaa sbaj aaji q'ue locan ja ba cruz ja Cristo tac. Yen scuchu spetzanil ja scastigo ja Dios oj aajuc quitic ja quentic ajyi. Lajan soc jastal jun mero mulanum huaj ja yen ja ora jahui porque ja ba yabal ja Diosi, huax yala que ja ma' huax aaji locan ja ba te', yuj ni co ta lec ja scastigo ja Diosi.
14 Yuj ja cham ja Cristo, jayuj ja ma' mi judiouqui ochele xa cuenta ba oj sc'uluque recibir ja sbendicion ja Diosi ja jastal ni sc'ulan recibir ja sbendicion ja Dios ja Abraham ja najatei. Ja huego, chican ma' huas sc'uan ja Cristo, ti huax aaji yi ja Espíritu Santo, como jach ni yala ja Dios ja najatei.

Ja smandar ja Moisesi soc ja jas alji yab ja Abrahami

15 Quermano jumasa, ja trato sc'ulan ja Dios ja najate soc ja Abrahami, lajan t'usan soc ja jastal huax c'ulantic jun trato ba jel seguro ja quentiqui. Jun trato ba jel seguro, t'ilan oj ochuc ja hua biili. Y ta ochel c'a juun ja hua biili, yuj ni jel seguro juntiroa. Ja trato jahui, mi ni nunca oj tucbuc, iday, cristianootic nia,
16 ¡Jauc to ma trato jau sc'ulan ja Dios soc ja Abrahami! Jel ni seguro juntiro ja trato jahua. Pero mi stuch'iluc ja Abrahami. Ochel ni bi cuenta ja yintil chomajquili, jaxa yintil huan taajel ti' ja ba trato jahui, ja' ni ja Cristoi. Jel ja yintil ja Abrahami pero ja ba trato jahui, quechan ja Cristo taaji ti'.
17 Jaxa yora sc'ulan ja trato jau soc ja Abrahami, mi to nix yaa ja viejo mandar jumasa, como mi to nix manxi ja ora jau ja Moisesa. Ec' to mojan cuatro ciento treinta jabil, ti to yaa ja viejo mandar jumasa jahui. Pero cuando yaa ja smandar jumasa jau ja Diosi, mi yala que mi xa valeuc ja strato sc'ulunej soc ja Abraham ja najatei. Miyuc, porque Dios ni ja ma' yala que oj to bi c'ot smeranil spetzanil ja jas yal yab ja Abraham ja ora jahui.

18 Spetzanil ja jas jel tzamal yal yab ja Abraham jastal oj to yaa yi, puro
slequil ja sc'ujoli y jach man ora. Puro slequil spetzanil ja jas huax yaa quitic
ja Diosi, mi jayuj huax c'ulantic ja smandar ja Moisesi.
19 Oj cala huabyex jas sbej ja yaa yi ja smandar ja Moisesi. Ja ora jahui,
mi tox jac ja Cristo, pero como ja cristiano jel huane sleejel juntiro ja smulei,
jayuj ja Diosi yaa yi ja smandar ja Moisesi ba oj bob scom ja cristiano. Ja
mandar jumasa jahui maconi masan to cuando jac ja Cristo. Ja Diosi, ja
yora yaa ja smandar jumasa jahui, ti seca jun ángel ba oj yal yab ja Moisés
spetzanil ja smandari, jaxa Moisesi, yen ya ec' yi ja cristiano jumasa.
20 Ja yora sc'ulan ja trato soc ja Abrahami, yena ni mismo Dios yala jasunc'a
oj to yaa yi. Pero cuando yaa yi ja mandar jumasa ja Moisesi, jaxa Moisesi ti
ya ec' yi ja jmoj judioil ja ma' ec' pax ta cujticoni.

Ja jastal sbej ja mandari

21 Mi jauc huanon yaljel que ja Diosi yuj ja yaa yi ja mandar jumasai, jayuj
mi oj c'ot smeranil ja jas yal yab ja Abrahami. Miyuc. Quechan huax cala
que ja mandar jumasa jau aaji yi ja Moisesi, mi jauc huax taa ja jvidatic
soc ja jahui porque mi ni modo huax bob jc'uuctic spetzanil. Ja lec bob to
jc'uuctiqui, eso sí, ja jastal jahui, oj ni bob ajyucotic toja. Ay modo oj ni bob
elcotic libre juntiro soc ja jmultica.
22 Pero ja yabal ja Diosi huax yala que yuch'anotic te' yuj ja jmultiqui. Único
modo jastal oj bob elcotic libre, ta huan c'ax c'uantic ja Cajualtic Jesucristo,
pero como huan xax c'uantic ja yeni, jayuj libre xa ayotic. C'ot ta ni smeranil
ja jas yalunej ja Diosi.
23 Ja tiempo mi tox jac ja Cristo, mi tox c'uaji ja yeni. Ti ni aytic ja ba sc'ab
ja viejo mandar jumasa. Yuj ja mandar jumasa jahui, jayuj huax naatic que
mandar ni aytic ja quentica. Ja iti maconi cujtic masan to ni jac ja Cristo ba
oj bob jc'uuctic ja yeni.
24 Ja tiempo jahui, ja' ni mero jmojtic ja spensar ja yal untic jumasa,
jaxa mandari, lajan soc ja jnantiqui porque huas sea quitic jasunc'a lec oj
c'ultiqui. Jach ni ectic masan to jac ja Cristo, ti xa eltic librea. Cuando
jc'uantic ja yeni, yena ni xch'aya quitic ja jmultiqui.
25 Pero ja huego nihuan cristiano ja jpensartiqui, como jc'uunejtic xa ja
Cristo.
26 Yuntiquilotic xa ni ja Diosi ta meran c'a huax c'uantic ja yeni, stz'acatal
ja jas sc'ulan quitic ja Cajualtic Jesucristo.
27 Jayuj ja cuando huax quiajtic ja' yuj ja sbiil ja yeni, ay xa quiojtic ja
spensar ja Cristo.
28 Ja ba sti sat ja Cristo Jesusi, jun xta cabaltic huax yilahuotic. Mi tzaubaluc
ita ja ma' oj yil lequi. Jun xta mismo huax yila ja ma' judio soc ja ma' mi
judiouqui. Jun xta yabal ja ma' tey ba yib sc'ab ja baldillo soc ja ma' libre ayi.
Sea huinic, sea ixuc, jun xta huax yilahuotic ja Cajualtiqui.
29 Chican machunc'a, pero ta ti xa c'a ay ja ba sc'ab ja Cristo, cuenta xa ni
aye soc ja yintil ja Abrahami. Jpetzaniltic jc'ulunejtic recibir ja sbendicion ja
Dios ja it alji yab ja Abraham ja najatei.

4

1 La caltic que ay jun huinic ay yioj jun pinca, jaxa huinic jahui ay jun yal
yunin. Pero ja huinic jahui chami. Yala cani que spetzanil ja sastic sbaji, que
oj aajuc yi ja yal queremi. Pero como ch'in to, jayuj mi to ni oj sc'ul recibira,
masan to cuando ay xa sc'ujoli. Ja yeni, lajan soc ay yajual. Es meran, sbaj ni
yen ja pinca jahua, pero como mi to sc'ulan recibir.

2 Mandar to ni ay ja yal querem jahui masan to ni huax c'ot tic'an ja tiempo
yalunej can ja stati oj sc'ul recibir ja sdote jahui.
3 Pe jach ni ja quentic ja janec' judiootic tac. Cuando mi tox jac ja Cristo,
lajanotic soc jastal jun yal untic. Mandar ni aytica. Chican ja jas huax alji
cabtiqui, chican ja jas huax jeeji quitiqui, jach ni mero huax c'uantica. Jach
ni ectic ja jastal jahui
4 Masan to c'ot ja c'ac'u ja Dios Tatali seca con ja yunini, jaxa yunin ja Dios
jahui manxi jastal jun cualquiera yal alatz - ixuc ni ja snana. Manxi ja ba
tiempo jau cuando ti to aytic ja ba sc'ab ja smandar ja Moisesi. Judio ni manxi
ja yen chomajquili
5 Ba oj bob ya elcotic libre ja janec' yuch'anotic te' yuj ja mandar jumasa
jahui. Jayuj huax bob c'ulajucotic recibir jastal mero yuntiquil ja Diosi.
6 Y meran nia, yuntiquilotic xa nia jayuj seca con ja Yespíritu ja yunini ba
oj smojtayotic ec' tola vida. Jayuj mi lomuc huax calatic: —JTaticon Dios,
porque huax naatic tey ba jc'ujoltic que yuntiquilotic xa nia.
7 Mi xa ni yuch'anucotic tea porque yuntiquilotic xa nia. Ja jas yioj ja
jTatiqui, jbajtic nia como jach ni ja smodo jun tatal soc ja yuntiquili.

Ja Pablo sc'ulan pensar ja creyente jumasa

8 Quermano jumasa ja ba Galacia, ja huenlexi cuando yora mi to xa
naahuex sbaj ja Dios sac'ani, ja' mero huajel ac'ujolex soc ja dios c'ulubali,
chican jasunc'a huax hua ochuquex diosili.
9 Pero ja huegoi, yuj ja huan xa xa naahuex ja mero Dios sac'ani - eso sí,
ja mero smeranili, yen ni staahuex ta ja Diosi - ¿jastal modo oj cho cumxanic
otro vuelta ba hua patiquexi? ¿Ja' ama jex oc' ac'ujolex ja jas jel coel juntiro
huaxa naahuex ajyi ba? ¿Jel ama gusto oj cho ochanic otro vuelta ba yib sc'ab
ja viejo costumbre ba?
10 Porque q'uelahuilex ja jas huanex man ora tac. Huaxa hualahuex que
jel t'ilan oja talnayex ja c'ac'u iti, ma ja ixau iti, ma ja jabil iti, ma ja tiempo
iti.
11 Huala xiuyon t'usan. Mi nabenuc ta mi lom q'uiq'uinaluc ja jas jeunej
ahuilex ja sbaj Cristo.
12 Quermano jumasa, naahuic t'usan que libre xa ayex, stz'acatal ja Cristo.
Jach ni ja quen tac, huax naa que libre xa ayon. Cuando huajyon amoquexi,
libre xa ni ayona. Mi ni jun cosa ac'ulanex qui ba malo.
13 Ja queni, jel malo ayon ja tiempo jahui pero yuj ja chamel jahui, jayuj
ahuabyex ja yabal ja Diosi. Huaxa naahuex lec ja iti.
14 Ja mero smeranili, jel piero ja jchamel ja jastal maloaxiyoni pero anima,
mi ahuijnayonex. Ja c'ulanonex recibir jastal jun ángel sbaj Dios. Jel tzamal
ja hua modoex jmoqui. Ja jastal hua c'ulanex qui, lajan soc mi quenuc - lajan
soc ja' ni ja Cristo ja jas hua c'ulanex quii.
15 Pe jel gusto ajyiyex ja ora jau tac. Jaxa huego ¿jasyuj ja jach huanex
sc'ulajel ja huenlex ba? Ja ora jahui, pavor mi xa huaahuex qui ja hua
chiq'uelexi
16 Pero ja huego, ja condraonex xa juntiro. ¿Ja' ama coraja huaxa
huilahuonex yuj ja cala huabyex ja smeranil ba?
17 Ja tantic cristiano jau ja ma' huane seejel ja ba mi sbejuqui, eso sí, jel
huas stoyohuex, pero lom nia. Mi jauc ja ba hua lequil ja huenlexi. Ja jas
mero huas sc'ana ja yenlei, quechan huas sc'ana que ti oj ajyanic ba yib sc'ab.
Mi huas sc'ana oja c'uuquex ja jas huax cala ja quenticoni. Huane sleejel que
quechan lec oja huilex ja yenlei.
18 Eso sí, ja mero smeranili, sbej ni yaj oj cab jbajtic jpetzaniltica, pero ta
ja c'a huanotic meran soc ja smeranili. Cuando ti ajyiyon amoquex ja queni,

y yaj ahuabyonex, jel lec juntiro. Ja lec jach ni lec huaxa huilahuonex man ora, jel ni lec juntiroa, pe ja iti, ¡coraja xa huaxa huilahuonex tac!

19 Ja huenlexi lajan soc mero cuntiquilex huax cabi, jayujil ja jas huanexi, huas syatz'a sbaj juntiro ja caltzil ahuujilexi, lajan soc ja jastal syatz'ani sbaj ja yora mi to xa c'uanex ja Diosi. Mi oj cujlajuc ja jc'ujoli masan to huas suchi ac'ujolex soc ja Cristo porque quechan ni yen huax bob ya elcotic libre soc ja jmultic tac. Mey otro modo jastal oj bob ajyucotic toj ja ba sti sat ja Diosi.

20 Jel juntiro huanon pensar ahuujilex. Huax c'ana nique oj huajcon huego amoquex ba oj bob ochcotic loil. Bob ta soc ja jahui, oj bob tucbuc t'usan ja hua pensarexi.

Ja Agari soc ja Sara

21 Ja huenlex ja janec' ja' mero jex oc' ac'ujolex oj cho ochanic ja ba sc'ab ja viejo mandar otro vuelta, pero ja ba mismo libro ja ba tz'ijbanubal ja mandar jumasa jahui, ¿mi ma huaxa naahuex jasunc'a huax yala ba?

22 Porque jastal huax taaji ti' ja Abrahami, huax yala que ajyi chab yuntiquil. Ja juni, ja snani, ja' ni ja ixuc jau ja ma' baldiyana ni - yib c'abal ay juntiro. Jaxa otro ja yunini, ja' ni ja yal ja Sarai, jaxa Sarai, libre ni aya porque ixahualal ja yeni.

23 Jayuj ja chab queremtic jahui, tuctuquile ni juntiro cada jujune. Ja yal ja ma' baldiyana ni ayi, mi ni t'un cuenta ayuc soc ja yal ja Sarai. Ja yal ja criadai, yen manxi jastal jun cualquiera alatz pero ja yal ja Sara, mi cualquiera alatzuc porque ja yal alatz jahui manxi ni yuj ja jas yala ja Diosi.

24-25 Ja criada jau Agari, soc ja yali, ja ma' baldiyanoe ni ajyi, ja' ni mero smoj ja ma' huajel sc'ujol ja mandar jumasa jau ac'ubal ja ba huitz Sinaí ba Arabia ja najatei. Porque ja cristiano jahui, lajan soc yuch'ane te' juntiro y jach lamlamil huane eq'uel. Y jach man ora. Ja jmoj judioili huane huajel ba Jerusaleni ba oj slee ja Dios ba templo, lajan soc huax ochye baldiyanoil. Porque ja mandari, ti ni aytic juntiro ba yib sc'ab.

26 Pero ja quentiqui, ja mero sbeji, ja Jerusalentiqui, ti ni ay ba satq'uinal porque ti ni ay ja jDiostiqui. Yuntiquilotic ni ja yen ja ma' huax yaahuotic libre.

27 Spetzanil ja jas huanon yaljeli, ti ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi. Ata huabilex ja jas yala ja aluman-Dios ja najatei:

Ja huen ixuc, meran nia, mi ni huaxa huila unticanel. Mi huaxa mana ja yal alatzi. Ja huego, lajan soc jipubala can jun tiempo ¡pero majla!

Oj ni c'ot ja c'ac'u que mas oj ajyuc lec ja hua huuntiquil ja hueni soc ja ma' tey soc ja statam ja huego. Jayuj sbej que gusto oj ajyan. ¡Ahuanan yuj ja hua gusto ixuc!

Jach ni huax yala it ja yabal ja Dios tac.

28 Miyuc quermano jumasa, ja quentiqui ja' ni jmojtic ja Isaqui porque ja yeni manxi yuj ja sc'uan ja jas alji yab yuj ja Dios ja stati. Jayuj jachuc ja quentic ja janec' huax c'uantic ja yabal ja Diosi, huan nix aají quitic ja jvidatic ba yajc'achili.

29 Porque ja yen ja Isaqui, moc to jauc ja yatel ja Espíritu Santo, mi ni oj manxuc ajyia, pero ja sbanquil Ismaeli manxi jastal jun cualquiera alatz. Jayuj ja Ismaeli jel coraja yila ja yijtz'in Isaqui. Jayuj jach ni aytic man ora.

Ja janec' ti xa aytic ja ba sparte ja Espíritu Santo, oj ni yaa quitic huocol ja tuc jmojtiqui.

30 ¿Mi ma huaxa naahuex ja jas huax yala ja yabal ja Dios ba?

Nutzu el ja ixuc jau baldiyana ayi, con todo yal.
Jach ni alji yab ja Abrahami.

Ja yal ja yen ja ma' yuch'an tei, mi ni oj yil sat ja jas cala huabi. Ja ma' oj ni yil
sati, ja' ni ja yal ja mero ja hua cheumi, como ja yeni, ixahualal ni aya.
Jach ni alji yab jastal it ja Abraham yuj ja Diosi.
31 Y jach ni ja quentic chomajquil quermano jumasa. Mi xa ti ayucotic ja
ba sc'ab ja viejo mandari. Yaahuotic ta libre ja Diosi, stz'acatal ja Cajualtic
Jesusi.

C'ulanic seguir abajex porque libre ayex

5

1 Meran nia, ja Cristo huas sc'ana oj ajyucotic libre jayuj yaa sbaj ba oj ya
elcotic libre tac. Jayuj mi xa huaa bajex ba oj cho ochanic otro vuelta mozoil
ja ba sc'ab ja viejo mandar jumasa. Mi lom la c'ocxiyex.
2 Pero ta huan c'a xa huaa bajex ba oj c'ulajananic circuncidar lom
q'uiq'uinal, lom ni juntiro huaxa hualahuex que huaxa c'uanex ja Cristo ta
jachuqui. Ja quen Pabloon. C'ulanic ja hua pavorexi, maclayic ja jas huax
cala huabyexi.
3 Oj cala huabyex otro vuelta: Ta ay c'a ma' huax yaa sbaj ba oj c'ulajuc
circuncidar, pues lec, a yaa sbaj ta oj c'a bob sc'uuc spetzanil ja mandar
jumasa, mi quechanuc oj c'ulajuc circuncidar.
4 Ta huan c'a xa hualahuex que toj oj ajyanic ja ba sti sat ja Dios yuj ja huaxa
c'uanex ja mandar jumasa jahui, entonces pilan juntiro ayex soc ja Cristo.
Slugar que mi ni t'usan huaxa c'anahuex ja syajal sc'ujol ja Diosi. Huaxa
jipahuex jun lado.
5 Pero ja quentic ja janec' jc'uunejtic xa ni ja Cristo, ja janec' ti xa ay jmoctic
ja Espíritu Santo, ay xa snihuanil jc'ujoltic. Huax majlatic ja c'ac'u jau oj
cabtic oj yal cabtic ja Diosi que perdonado xa ay spetzanil ja jmultiqui yuj
ni toj xa huax yilahuotic ja yeni.
6 Porque ja Diosi mi huax yila que mas toj ja ma' circuncidado ayi soc mi
ni ja ma' mi circuncidado ayuqui. Jun xta yabal huax yilahuotic ja Diosi. Ja
mero mas t'ilani que yaj oj cab jbajtic soc ja jmojtiqui. Ja jastal jahui, huax
jeatic que meran huax c'uantic ja Cristo Jesusi.
7 Ja huenlex ajyi, toj t'usan huanex bejyel. ¿Ay ama ma' yala huabyex que
mi oja c'uuquex ja ba meran ba?
8 Ja hua pensar ja huenlexi, mi xa jauc ja sbaj Dios ja ma' tzaubalex ni yujil.
9 Huaxa naahuex lec jastal huax och ja levadura ja ba pani. Huax pucxi
spetzanil. Y jach huanex huajel t'usan ja huenlexi.
10 Pero ja queni, ja snihuan jc'ujol soc ja Cajualtiqui, que mi xa oja
c'uluquex seguir mas ja jas huanexi. Jaxa ma' huan somjel ja hua pensarexi,
chican machunc'a, ¡pero a smajlaye! Oj ni couc ja scastigoea.
11 Quermano jumasa, ta huanon c'a yaljel que sbej oj c'ulaxananic circun-
cidar, entonces ja jmoj judioili, mi ni corajauc oj yabyea. Oj ni sc'uluque
gustoa porque mi ni jas oj cal ja jastal cham ja ba cruz ja Cristo. Mi ni pierouc
oj yabye ja jastal jahua.
12 Pero ja tantic cristiano jau ja' mero huax yochelan que t'ilan oja c'uluc
abajex circuncidar, mas lec a scup el ja sbactel ja yenle mismo pero ja iti,
quechan huax jac som ja hua olomexi.
13 Pero ja huenlex quermano jumasa, tzaubalex ba oj ajyanic libre. Pero
ja jahui, mi jauc huax yala que oj ajyucotic libre soc ja jas huax c'ana jc'ultic
ja quentic mismo. Oj ajyucotic libre ba yaj oj cab jbajtic. Oj colta jbajtic
jpetzaniltic.
14 Ay jun mandar huax yala:
Yaj xa huab ja hua moji como jastal yaj ni huaxa huab abaj ja huen mismo.

Y meran nia, ta yaj c'a huax cab jbajtic merani, oj ni bob jc'ultic spetzanil ja
mandar jumasaa.
15 Pero ja huenlexi, ta ja' c'a huajel ac'ujolex ja pleito ja janec' ahuermano
abajexi, ja jastal jahui, lajan soc huolan ch'etan xta ni ayex soc ja pleito ja
jastal jau yen porque bola xta ni ay ja hua c'umalex tac. Ta mi xa huaa
cuidadoex, huaj to huabyex, spetzanil ja ma' creyente, oj jom spetzanil.

Ja viejo jcostumbretiqui soc ja jastal huas scoltayotic ja Espíritu Santo

16 Ja jas huax cala huabyex ja iti, c'ulanic ja jas huas sc'ana ja Espíritu Santo,
ma jauc ja jau oja c'uluquex ja jas huaxa c'ana ja huenlex mismo.
17 Porque ja jas jex c'anc'oni oj c'ultic ja quentiqui, najat ay juntiro soc ja
jas huas sc'ana ja Espíritu Santo. Tuc ja spensar ja yen, cho tuc ja jpensartic ja
quentiqui. Lajan soc ay jun pleito ja ba jc'ujoltiqui porque huax c'ana jc'ultic
ja ba lequi, pero como jex c'anc'oni oj c'ultic ja ba mi lecuc chomajquili, jayuj
lajan soc ay jun nihuan pleito ja jastal jahui.
18 Pero ta ja' c'a caunej xa jbajtic meran soc ja Santo Espíritu, yuj ni eltic ta
libre ja ba sc'ab ja viejo mandar ja jastal ni huax c'uantic ajyi.
19 Ja ma' ja' mero huan sc'ulajel pensar ja jas huas sc'ana ja yen mismo, yuj
ni ja' mero huajel sc'ujol ja cosa ba malo. Huane sleejel tuc xcheume, ja' mero
huajel sc'ujole ja sleejel ja smule soc ja ixuquei. Ja' ni mero smoje ja chante
ja cristiano jumasa jastal jahua.
20 Jaxa sdiose huas sc'uanei, c'ulubal jastal ja splanta ja yenlei. Ja' mero
huajel sc'ujole soc ja jastal ja smodoe ja brujo jumasa, y ja' ni jel xchole
ja pleitoa. Puro envidia ja ba sc'ujolei. Coraja huax yila sbaje - lajan soc
quechan yenle. Ja' mero sgusto huax yabaltaye ja smojei. Yuj ja jastal ja
smodo ja sti ja cristiano iti, jayuj c'olan c'olan ja cristiano jumasa.
21 Mi ni jas huas sc'anahuea - mi ni t'un huas sc'ulane gusto oj ajyuc
lec t'usan ja smojei. Quechan yenle huas sc'ana ajyuque lec. Mero tantic
uc'atragoe. Mix q'uixhuiye. Chol naitz huas sleahue ec' ja stragoei. Ja' ni
mero ja smodoe ja cristiano jau ja ma' huas sc'ulane ja sgusto ja yenle mismo
tac. Jach ni cala huabyexa pero oj cho cala huabyex otro vuelta, ja cristiano
jastal jahui, mi ni nunca oj sbate ja lugar jau ja ba huas sc'ulan mandar ja
Diosi.
22 Pero ja ma' sipunej juntiro sc'ujol soc ja Espíritu Santo, huax ilxi que tuc
juntiro ja smodo ja cristiano jahui. Ay syajal sc'ujol sbaje. Gusto huax ajyiye.
Laman aye. Ay spasensiae. Jel tzamal, jel lec ja smodoei. Ja jas huax yalahue
oj sc'uluque, yuj ni oj sc'uluque merana, mi quechan huax yalahue.
23 Mi huas stoyo sbaje. Huax bob scom sbaje. Ja jastal jahui, mi ni ma' oj
yal que mi lecuc.
24 Ja ma' tey ba sparte ja Cristo Jesusi, huas snaahue que ja jastal jel t'ilan
huas slea ja smule ajyi - chican jas huas sc'ana sc'uluquei - pero ja huego
mi xa t'ilanuc. Porque cuando cham ja Cristo, lajan soc chamtic ja quentic
chomajquili, jaxa jastal jel piero juntiro ja jmodotic ajyi, sbej ni ec' ta jahua.
25 Ja Espíritu Santo, yen yaunej quitic ja yajc'achil jvidatiqui jayuj sbej ni
tola vida oj c'uuctic ja jas huas sc'ana ja yeni.
26 Mi sbejuc oj toy jbajtic porque ta jach c'a, quechan gana oj caatic q'ue ja
scoraja ja jmojtiqui. Y mi sbejuc oj quil jc'ujol jbajtic ja quentic mismo.

Colta ja hua moj creyenteili

6

1 Quermano jumasa, ta ay c'a june ja quermanotiqui huan sleejel ja smuli,
sbej ni oja huaex yi razona, pero ta toj c'a cho ayex ja huenlex soc ja Diosi. Y
sbej ni oja c'uluquex fuerza que tzamal ja hua modoex cuando huanex yaajel

ja razoni. Naahuic t'usan ja huenlex chomajquili, que mi huocoluc oj cho bob
alee ja hua mulexi.
2 Jaxa cuando jel huan huocol june ja quermanotiqui, coltayic ba oj ajyuc ja
snihuanil sc'ujoli. Ta jach c'a huax c'ulantic, entonces yuj ni huanotic sc'uajel
ja smandar ja Cristoa.
3 Pero ta ay c'a ma' huax yala ja ba sc'ujoli: Pero ja queni, jel lecon juntiro,
ta xchi c'a, entonces ja cristiano jahui, lom ni juntiro huan slolajel sbaja
porque ja mero smeranili, jel ni coelotic juntiro ja ba sti sat ja Diosi.
4 Cada jujuneotic oj c'ultic pensar ta lec ja jas huax c'ulantiqui, ma miyuc.
Ta huax yab ja jc'ujoltic que lec ja jas huanotiqui, entonces quentic mismo oj
naatic. Mi sbejuc oj cocheluctic ja jmojtiqui.
5 Porque cuando oj caatic yi cuenta ja Diosi, mi jauc oj caatic cuenta sbaj ja
yenlei. Ja' ni cada jujune oj caatic cuenta, chican ja jas jc'ulantiqui.
6 Ja huenlex ja janec' huan jeejel ahuilex ja yabal ja Diosi, sbej ni huaxa
coltayex ja hua maestroexi, chican ja jas ahuiojexi porque huane seejel
ahuilex.
7 Porque ta huala coltanitic, oj ni cho coltajucotic ja quentic chomajquili.
Pero ta mi xa c'uanex ja jas huax yala ja Diosi, moc ahualex ta oj elanic libre.
Moc lom alola bajex que oj elanic lec ja jastal jahui porque lajan soc huaxa
huaahuex yi burla ja Diosi.
8 Ja cristiano jau ja ma' quechan huas sc'ulan sbaj pensar ja yenle mismo,
jel huas somo juntiro ja yaltzilei. Xch'ayelal ni juntiro ja yaltzile ja jastal
jahua. Pero ta ja' c'a huantic sleejel ja jas huas sc'ana ja Espíritu Santo, ja
yeni oj ni yaa quitic ja jvidatic jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui.
9 Jayuj sbej tola vida oj leetic modo jastal oj c'ultic ja ba lequi. Mi sbejuc
oj el jganatic porque oj jac ja c'ac'u cuando oj c'ultic recibir ja jmajtantiqui,
pero ta mi c'a huax el ja jganatiqui.
10 Jayuj, cuando ay modo, la xa jc'ultic yi lec spetzanil ja cristiano, pero ja
mas to jel t'ilani, ja janec' quermano xa ni jbajtic soqui.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

11 Quena ni huanon stz'ijbajel ahuilex ja iti y huaxa huilahuex que jel
nihuan ja jletra.
12 Ja tantic cristiano jau ja ma' huas sc'ana fuerza oj c'ulaxananic circunci-
dari, jach huax yalahue ba oj bob iljuque lec, como mi ni huanuque sloiltajel
jastal cham ja Cristo. Mi ni huas sc'anahue oj yie huocola.
13 Jel ni nihuan yioje ja jastal huax c'ulajiye circuncidari, jaxa otro mandar
jumasa, mi ni huas sc'ulane caso tac. Iday, ja' mero huajel sc'ujole que oja
c'uluc abajex circuncidar ja huenlexi. Huan c'a xa huaa bajex, entonces oj
yal que yuj ja yenlei, jayuj huaxa c'uanex ja Diosi.
14 Ja mero smeranili, ja queni, mi sbejuc oj toy jbaj que yuj ja queni, jayuj
huaxa c'uanex. Mi huanucon sleejel ba oj toyjucon. Ja jas jel jgusto ja jas
huanon yaljel ja queni, ja jastal cham ja Cajualtic Jesucristo ja ba cruzi. Ja
jastal cham ja yeni, lajan soc cho chamyon lajan soc ja queni porque ja
mundo iti, mi ni t'usan huax oc' jc'ujol. Ja queni, ja jastic ay ja ba mundo
iti, mi ni huax caa cochela.
15 Ja mas jel t'ilani, que ta meran c'a yajc'achil cristianootic xa nii. Ja ma'
mi circuncidado ayuqui, ma ja ma' circuncidado ay chomajquili, ja jahui, tix
yila sbaja porque mi ni jas yioj tac.
16 Ta jach c'a mero ja hua pensarex ja jastal iti, entonces ja huenlexi, sbajex
xa ni ja Diosa. Laman la ajyiyex. Oj ni ahuabyex ja syajal sc'ujol ja Diosi.
17 Ja huego, ja último ja jas huax cala huabyexi, mi xax c'ana que oj
to ahuaahuex qui mas huocol. Ja queni, yatjumon ni ja Cajualtic Jesusi.

Ja jcuerpo, ac'ubal xa ni qui lec señaa. Quechan yuj ja huax catelta ja
Cajualtiqui, jayuj huax aaji qui lec ja jmajtani.
18 Quermano jumasa, ja Cajualtic Jesucristo a sc'uluquex bendiciar apet-
zanilex ja huenlexi. Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Efesios
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Efeso Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Efeso

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' ti ayex ja ba Efeso, ja huenlex ja
jipunejex xa ni ac'ujolex soc ja Cajualtic Jesucristo. Sbajex xa ni ja Diosa.
Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesusi. Laman ni oj ya ajyanica. Ja queni, Pabloon nia. Secabanumon ja
Cajualtic Jesucristo, yuj ja jach ni huas sc'ana ja jTatic Diosi.

Ja bendición ja jastal huax yaa ja Cristo

3 Stz'acatal lec ja Diosi, ja stat ja Cajualtic Jesucristo, porque mi ni ajtaben
ja sbendicion huax yaa quitiqui. Ja bendición jumasa jahui, ti ni mero coel
jan ja ba satq'uinali, pero yuj ja huan xax c'uantic ja Cristo. Jayuj huan xa
nix c'ulantic recibir ja bendición jahua.
4 Ja yora mi tox cujlaji ja satq'uinali, ja jTatic Diosi, tzaubalotic ni yuja ba oj
c'uuctic ja Cajualtic Jesusi. Huas sc'ana que libre oj ajyucotic soc ja jmultiqui.
Mi ni bi sbejuc oj leetic ja jmultic ja ba sti sat ja yeni.
5 Tzaubalotic xa ni bi yuja ba oj ochcotic yuntiquilil, yuj ni jach huas
sc'anaa. Jayuj tola vida huan sleejel ja yuntiquil jumasa, pero ja' ni yuj ja
Cajualtic Jesucristo.
6 Quechan yuj ja syajal sc'ujol ja yeni, jayuj sbej ni oj caatic yi lec stz'acatal
ja Diosi. Como jel ni tzamal juntiro ja jas sc'ulan quitiqui, iday, ja quentiqui
mi ni jun stz'acol huax caatic. ¡Stz'acatal lec ja yunin ja Diosi ja yen ja ma' jel
huax yajtaji yuj ja Dios Tatali!
7 Yuj ja pec' ja xchiq'uel ja Cajualtiqui, jayuj ja quentic ja janec' huan xa
nix c'uantiqui, libre xa ni aytic ja ba sc'ab ja diablo. C'ulubal xa perdonar ja
jmultiqui, pero quechan yuj ja jel ja syajal sc'ujol ja Diosi.
8 Mi ajtaben ja jas jel tzamal sc'ulunej quitiqui.
9 Ja ajyi, lajan soc mutz'an ja jsatiqui. Mi huax c'ulantic entender ja
jasunc'a ja spensar ja Dios jmoctic ajyi. Pero ja huego, lajan soc jamxi ta
jsatiqui porque huan xax naatic t'usan jasunc'a ja spensar jasyuj ja seca
quitic ja Jesucristo.
10 Pero cuando ch'ac sc'uluc spetzanil ja iti, mi ni cualquiera tiempouca, ja'
ni jas ora mero sc'ulunej pensar ja Diosi. Jaxa spetzanil ja jas ay ja ba luumi
soc ja ba satq'uinali, ti ni bi oj ajyuc ja ba sc'ab ja yunin jahui.
11-12 Ja quenticon ja janec' huanoticon smajlajel ajyi ja Cristo - como bajtan
ni huax c'uanticon ja quenticon que oj ni jacuca - jayuj tzaubaloticon ba
oj caaticon nihuanbuc ja sbiil ja Cajualtiqui. Sbej ni oj caatic yi stz'acatala
porque jach ni huas sc'ana ja Diosi, jaxa jDiostiqui, chican jasunc'a huax
yala, huan nix c'ot smeranila.
13 Y jach ni ja huenlexi, stz'acatal ja Cajualtiqui, ja huabyex ja mero
smeranili ja jastal huax yaahuotic libre ja Diosi. Yuj ja abal it jel tzamali,
jayuj hua c'uanex ja Cajualtiqui. Cho jecubal quitic ja Espíritu Santo, jaxa
yeni huax ya jac jc'ujoltic que mero yuntiquilotic ni ja Diosa.
14 Ja Espíritu Santo, lajan soc jastal jun prenda secunej quitic ja Diosi
porque ay to ni jitzan cosa mas oj yaa quitica. Jayuj sbej ni oj caatic yi lec
stz'acatal ja jDiostiqui porque jel nihuan juntiro tac.

Ja Pablo sc'ana yi ja Diosi ba oj yaa yi ja svivoil ja creyente jumasa

15 Cabunej ahuabalilex que jel bi huaxa c'uanex ja Cajualtic Jesusi y huax
cho cab ahuabalilex que jel bi yaj huaxa huab abajex ja janec' yuntiquilex
xa ni ja Diosi. Ja huax cab ja jahui soc ja huax naa jastal jel lec ja Diosi, jayuj
16 Jel huax caa yi stz'acatal juntiro ja Dios yuj ja huenlexi. Cuando huax
c'uman ja Diosi, mi ni jun vuelta huax ch'ay jc'ujol ja hua biilexi.
17 Huax c'ana yi ja Diosi que oj yaa ja hua pensarexi, que vivo oj ajyanic ja
ba sti sat ja yeni. Huax c'ana que oja nebex mas y mas ja yabal ja Diosi. Jach
ni mero huanon sc'anjel yi ja stat ja Cajualtic Jesucristo, ja' ni ja ma' mero
Tatal ay ja ba lugar jau jex lijpi juntiro.
18 Huax cho jc'ana yi ja Diosi que oj yaa huilex ja hua vivoilexi, que oj ya
jac ac'ujolex jastal jel nihuan juntiro ja spensar jmoctiqui. Jayuj tzaubalotic
xa tac. Ja jahui, ja' ni mero snihuanil ja jc'ujoltiqui. Huax cho jc'ana yi ja
Diosi que oja naex, ja Diosi, jel rico ay huax yabi porque jel juntiro ja janec'
yuntiquilotic xa nii.
19 Huanon ni sc'anjel yi ja Diosi que oja naex que ja janec' huax c'uantic ja
Diosi, yaunej quitic ja mero yip ja yeni, jaxa yip jahui, jel nihuan juntiro. Mi
cualquierauc ja ma' yip ja jahui
20 Porque naahuic t'unuc ja jastal ya sac-huuc ja Cajualtic Cristo, jaxa mas
tzaani ti yaa yi ja yatel mas nihuan ja ba satq'uinali. Jel ja yip sea ja ora jahui
y jach huan seejel quitic man ora.
21 Ja yatel ja Cristo, mi ni june ma' oj bob slaj jastal jel nihuan ja yatel ja
yen. Eso sí, ay ma' jel nihuan ja yateli, jel tzatz ja smandari, pero mi oj slaj ja
jastal ja yatel ja Cristo. Ja yeni, ¡jel nihuan juntiro! Mi ma' oj slaj ja jastal jel
nihuan ja yeni, mi ni ja tiempo iti soc mi ni ja tiempo oj to jacuqui.
22-23 Ja Diosi yaunej spetzanil ja ba sc'ab ja Cristo, jaxa quentic ja janec'
huax c'uantiqui, mandar ni aytic yuja. Lajan soc ja' ni mero jtatica porque
jach ni huas sc'ana ja Diosi. Yuntiquilotic xa ni ja quentiqui. Jel oj
ch'aych'unuc oj yab ja Cristo ta mi c'a huax c'uantic ja quentiqui. Ja yeni,
yena ni ja ma' c'atan xta ni ay ec' ja ba satq'uinali soc ja ba luumi.

Huax taa ja jcoltajeltiqui yuj ja syajal sc'ujol ja Diosi

2

1-2 Jaxa quentiqui, quentic ni ja ma' yaunej quitic jun vida yajc'achil. Pero
cuando mi tox c'uantic ja Diosi, ja' ni mero huanotic sleejel ja jch'ayelaltiqui
porque ja' mero huajel jc'ujoltic ja sleejel ja jmultic tac. Ja jastal ja smodo
ja mundoi, jach mero ja jmodotic ja quentic chomajquil tac. Ja' ni mero ja
cajualtic ja tan ajualal it ja ba mundo, ja ma' huas sc'ulan mandar spetzanil
ja tantic cristiano ja ma' mi ni modo huax c'ocxi ja ba sti sat ja Diosi.
3 Porque jpetzaniltic nia, chican jasunc'a jex c'anc'oni oj c'ultic ajyi, chican
jasunc'a ja jpensartiqui, huan nix c'ulantica. Ja lec moc to jc'uuctic ja Diosi,
oj ni couc jbajtic ja scastigo ja Dios ajyi porque jach ni ja ma' tey ba mundo
tac.
4 Pero stz'acatal lec ja Diosi yuj ja jel juntiro stalna jyaujulaltiqui. Jel ni ja
syajal sc'ujoli. Jel yaj huax yabyotic juntiro,
5 Iday, jel ja jmultiqui. Ch'ayelotic ni juntiro ajyia. Pero como aaji
sac-huuc ja Cajualtic Cristo tac, jayuj ay xa ni quiojtic ja jsac'aniltic ja quentic
chomajquili. Libre xa ni ayotica pero ja' ni yuj ja syajal sc'ujol ja Diosi.
6 Meran nia, ja Cajualtiqui sc'ulan recibir yajc'achil otro vuelta ja svidai,
jayuj jachuc ja quentiqui, jc'ulunejtic recibir jun yajc'achil jvidatic. Mi xa
sbajucotic ja mundo. Sbajotic xa ni ja satq'uinali ja bay ja Cajualtiqui,
¡stz'acatal lec ja jas sc'ulan quitiqui!

7 ¿Huan ma xa naa jasyuj jach sc'ulan quitic spetzanil ja it ja Diosi? Jach
sc'ulan porque ja Diosi huas sc'ana oj see que jel juntiro ja syajal sc'ujoli.
Ja jastal huan seejel ja ba mundo iti, ¡jauc to ma ja ba satq'uinali! Yuj ja jas
sc'ulan ja Cajualtic Cristoi, jayuj tola vida oj ilxuc jastal jel lec ja Diosi.
8 Meran nia, cuando jc'uantic ja Diosi, libre eltic soc ja jmultiqui pero
quechan yuj ja syajal sc'ujol ja Diosi, mi jauc yuj jel lec ja jas huax c'ulantic
ja quentiqui. Puro jmajtantic yuj ja Diosi,
9 Mi jauc yuj jel tojotic. Miyuc. Ja lec jachucuc to, ay modo jel oj toy jbajtic,
10 Pero ja iti, Dios mismo lajan soc ya paxcotic yajc'achil cristiano. Jach
sc'ulan ba toj oj ajyucotic soc ja jmojtiqui. Ja iti, ja' ni mero spensar ja Dios
desde najate. Huan ni sc'ana que spetzanil ja jas huax c'ulantiqui, que toj bi
tola vida.

Ja Cristo huax ya laman ja jc'ujoltiqui

11 Moc ch'ay ac'ujolex ja jastal ecyex ajyi porque ja huenlexi, mi ni
judiouquexa, jaxa quenticon ja ma' judiooticoni, jel piero ja jmodoticon
amoquex ajyi, pero quechan yuj ja mi circuncidado ayuquexi. Quechan yuj
ja cupubal xet'an ja jbactelticon ja quenticoni, jayuj lajan soc jel nihuan huax
caa jbajticon.
12 Pero ja mero smeranili, jel ajul abajex juntiro porque jel najat juntiro
ja hua pensarex soc ja Cristo y mi ni cuenta ayuquex soc ja yuntiquil ja Dios
ja quenticon ja janec' israeleñooticoni. Mi ni ahuabyex yabalil ja trato jau
sc'ulunej quiticon ja Dios ja najatei. Ti ayex ja ba mundo iti pero meyuc ja
snihuanil ja hua c'ujolexi porque mi ni huaxa c'uanex ja Dios sac'ani. A jac
ac'ujolex spetzanil ja iti.
13 Pero yuj ja stz'acatal ja Cristo Jesusi ja jastal pec' ja xchiq'ueli, mojan xa
huiojex ja Diosi. Pero cuando mi to xa c'uanexi, jel najat ahuiojex ja Diosi.
14 Ja quenticon ja janec' judiooticoni, jaxa huenlex ja janec' mi ju-
diouquexi, jel ni coraja huax quila jbajtic ajyia. Tuc cristiano juntiro huax
quila jbajtic pero ja huego, yuj ja Cristoi, mi xa jachucuc huax quila jbajtic.
Ja Cristo jac ya lamxuc ja jpleitotiqui, jayuj yaj xa huax cab jbajtic ja huego.
15 Yaa sbaj ba oj ch'ayuc ja jun montón mandar quiojticon ajyi porque lajan
soc ja' ni mero smul ja jcostumbreticon jumasa ja jau quiojticon, jayuj jel
coraja huax quila jbajtic tac. Pero ja huego, stz'acatal ja Cristo, jayuj huan
xa slaja sbaj ja jpensartiqui. Mi xa tuc cristiano huax quila jbajtic porque ja
mero smeranili, puro xa ni quermano jbajtica. Culan xa jc'ujoltiqui.
16 Cuando mi tox c'uantic ja Dios ajyi, lajan soc ay jpleitotic soc ja Dios
mismo pero cuando yaj ni cham ja Cristo ja ba cruzi, ya lamxuc ja jpleitotic
soc ja Diosi. Y jach ni ja jpleitotic ja quentic mismo chomajquili. Bob ya
lamxuc, jayuj laman xa ni ayotic ja huego tac.
17 Ja Cristo jac yal cabtic jpetzaniltic jastal oj bob ajyucotic laman. Jac yala
huabyex ja huenlex ja janec' jel najat ahuiojex ajyi, y jach ni ja quenticoni.
Eso sí, mas huax naaticon t'usan ja quenticon yen, pero cho jac yal cabticon
ja quenticon chomajquili.
18 Ja huego, ay xa ni modo huax bob ochcotic jpetzaniltic ja ba sti sat ja
Tatal Diosi, chican machunc'a, sea judio ma mi judioucotic. Libre xa ayotic
huax bob ochcotic jpetzaniltic porque ac'ubal xa quitic ja Espíritu Santo.
19 Ja ajyi, lajan soc polestero ni ayexa. Lajan soc ti huanex bejyel ja ba jun
lugar ba mi abajuquexi pero ja huego, mi xa polestero ayuquex ja ba lugar
jau ja ba mero bay ja Diosi. Yuntiquilex xa ni ja Diosa. Suinquilex xa ja ba
xchonabil ja Diosi.
20 Ja Diosi lajan soc huan sc'ulajel jun naitz, jaxa quentiqui, lajanotic soc ja
smacbal ja naitz jahui. Jaxa secabanum jumasa soc ja yalumani, como yenle

ni bajtan ayea, jayuj ja yenlei, lajane ni soc ja yojyal ja naitzi. Pero ja Cajualtic
Jesucristo, yena ni mero huax yaa yip ja naitz jahui.
21 Ja naitz it huan to sc'ulajel ja Diosi, ay to sc'ana oj ch'ac c'ulaxuc pero
huan c'ulaxel. Cada cosa huan ochel yuj, huax ya staa slugar. Oj to huaj
quiltic, oj pax jun stemploil ja Dios ja naitz jahui. Pero ja mero smeranili,
ja templo jahui, quentic nia jpetzaniltic ja matic janec' huan xa nix c'uantic
ja Diosi. Jaxa Cajualtiqui, ti ni ay jmoctica.
22 Jach ni ja huenlex tac quermano jumasa, cuenta ni ayex soc ja stemplo
ja Dios jahui. Ja Diosi secunej ahuilex ja Yespíritu ba ti oj ajyuc amoquex tola
vida ja yeni.

Ja Pablo jecubal yuj ja Diosi ba oj sloilta yab ja ma' mi judiouqui

3

1 Meran nia, cuenta xa ni ayex soc ja yuntiquil ja Dios ja huenlexi, jayuj
lutubalon preso ja huego tac, como huax cala claro que ochelex xa cuenta ja
huenlexi. Pero ja mero smeranili, yuj ni jach huas sc'ana ja Jesucristo, jayuj
lutubalon.
2 Huan ni xa naahuex jasunc'a catel ac'ubal qui ba jel tzamali, que oj bi
huajcon amoquex ja huenlex ja mi judiouquexi ba oj cala huabyex ja yabal
ja Diosi.
3 Seguro ahuabyex jastal Dios mismo sea qui jasunc'a ja spensar soc ja
huenlexi. Porque ajyi, ja quenticoni, mutz'an juntiro ja jsaticon soc ja iti.
Ch'ac ta cala huabyex t'usan ja jastal iti
4 Pero cuando huax ch'ac ac'umuquex ja carta iti, oj jac ac'ujolex que
meran huax c'ulan entender jasunc'a ja spensar ja Diosi jastal lec jac ja
Cristo.
5 Ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi ni t'un jac sc'ujole ja jastal huan xa snaa ja
yuntiquil ja Dios ja huego, jastal ja secabanum jumasa ja ma' tzaubale yuj ja
Diosi, soc ja ma' huax yala ja yabal ja Diosi, porque ja yenlei jeeji yile yuj ja
Espíritu Santo.
6 Ja yenlei, huan xa snaahue que ja huenlex ja janec' mi judiouquexi,
cuenta xa ni ayex soc ja ma' judiooticoni. Yuntiquilex ni ja Dios chomajquil
jastal ja quenticoni. Ja c'uunejex ja yabal ja Cristo Jesusi, jayuj cho elyex ja
huenlex chomajquil ja ba sc'ab ja diablo. Ja huenlex ja ma' mi judiouquexi,
oj ni ac'uluquex recibir ja jastal oj c'ulticon recibir ja quenticon ja janec'
judiooticon nii.
7 Jaxa queni, ja jastal huanon sloiltajel ec' ja abal iti, stz'acatal lec ja Diosi
porque yena ni yaa qui ja cateli. Ja' ni mero yutzil sc'ujol ja yeni porque jel
tzatz atji ja ba jc'ujoli.
8 Iday, ja ba spetzanil ja yuntiquil ja Diosi bob ta quena ni mas jel ch'inon ja
ba sti sat ja Dios ajyi. Pero quena ni ac'ubal qui ja atel iti ba oj cala huabyex ja
huenlex ja ma' mi judiouquex ja jastal jel nihuan juntiro ja Cristo. ¡Mi ajtaben
ja sbendicion huax yaa quitic ja Diosi!
9 Oj bi huaj cal yab spetzanil ja cristiano jastal ja spensar ja Dios desde mi
tox cujlaji ja satq'uinali, porque yena ni sc'ulan spetzanil ja jas ayi. Jitzan ja
ma' ec' pax ta cujtiqui, lamlamil ecye, pero mi ni huax jac sc'ujole jastal jel
tzamal juntiro huas sc'ulan pensar ja Diosi. Mi sc'ulane entender jastal oj to
c'ulajucotic librar soc ja jmultiqui.
10 Pero yuj ni jach huas sc'ana ja Diosi, jayuj mi ni sc'ulane entender ja
yenlei. Quentic ni ja janec' huan xax c'uantiqui, yuj ja quentiqui, jayuj huan
xax ilxi jastal jel nihuan ja spensar ja Dios yuj ja seca ni quitic ja yunini.
Spetzanil ja suinquil ja satq'uinali, ja ma' jel nihuan ja tihui soc ja ma' jel ja

yipi, huas sq'uelahuotic coni. Jel cham huax yabye ja jas huas sc'ulan quitic
ja Diosi.
11 Como jach ni yala ja Dios ja najate lequi, que oj bi ilxuc jastal jel juntiro
tzamal ja spensar ja jastal seca con ja Cajualtic Jesucristo.
12 Jaxa quentic ja janec' huax c'uantiqui, mi xa huala xiutic ja huala ochtic
ja ba sti sati. Jun xa jc'ujoltic ayotic soc ja Cajualtiqui.
13 Jayuj huax cala huabyex, mi lom xcham ac'ujolex yuj ja huanon huocol
yuj ja huenlexi. Ja huocol jumasa iti, sbej ni oj ajyuc snihuanil ac'ujolexa.

Ja syajal sc'ujol ja Cristo

14-15 Meran nia, stz'acatal ja Diosi, ochelex cuenta soc ja ma' el ta libre soc
ja smulei, jayuj huax c'ana yi ja jTatic Dios ja yena ma' Tatal ay ba spetzanil
ja ma' huas sc'uan, sea ti to aye ba luumi, ma ti xa huajye ta ja ba satq'uinali.
16 Como jel juntiro nihuan ja Diosi, jel lec ja sc'ujoli, jayuj huax c'ana yi ba
oj yaa yip ja hua hualtzilex ja Yespíritu Santo.
17 Huax cho jc'ana yi que oja c'uuquex meran cosaque oj snaa ja hua
c'ujolex que tey amoquex ja Cristo, que oja naex que yajtanubalex juntiro
yuj ja yeni.
18 Sc'an to Dios, jpetzaniltic ja janec' huan xax c'uantic ja Diosi, oj bob
jnaatic jastal jel juntiro ja syajal sc'ujol jmoctic ja Diosi. Ja Diosi yaj huax yab
spetzanil ja cristiano ja ba mundo, anima jel malo juntiro ja sc'ujolei. Jach
ni smodo desde cujlaji ja satq'uinali. Jex oc' sc'ujol que ti oj ajyuc soc ja ba
satq'uinali.
19 Ja mero smeranili, mi huax lajxi ja jpensartic ja jastal jel ja syajal sc'ujol
jmoctiqui. Jel yaj juntiro huax yabyotic ja Diosi. Pero huanon ni sc'anjel yi
ja Diosi que ja huenlexi oja huaa bajex juntiro soc ja Diosi. Jipa hua c'ujolex
soqui, pero meran, ti oja huilex oj ya jac ac'ujolex jastal jel nihuan juntiro ja
yeni.
20 Stz'acatal lec ja Diosi porque jel ja yipi. Ja quentiqui, ay jas huax c'anatic
yi ja Diosi. Lajan soc jel nihuan huax huaj ja jpensartiqui pero stz'acatal ja
yeni, mi quechanuc huax yaa ja jas huax c'anatiqui. Mas to jel juntiro ja jas
huax bob yai porque ay ni yipa, jaxa yip jahui, huax atji ja ba jc'ujoltic ja
quentiqui.
21 Jaxa janec' huax c'uantiqui, sbej ni que cada lame cristiano ja ba
spetzanil ja tiempo oj caatic yi stz'acatal ja Dios yuj ja sbiil ja Cristo Jesusi.

Ja Espíritu Santo oj ya slaj sbaj ja hua pensarexi

4

1 Ja queni lutubalon preso yuj ja sbiil ja Cajualtiqui. Oj xa c'ana huilex jun
pavor. Toj la ajyiyex porque tzaubalex nia.
2 Mi lom xa huaa bajex nihuan. Mi xa toya bajex. Aa pacencia abajex. Ta ay
c'a jas huax c'ulaji ahuilex, c'ulanic ahuantar. Yajta bajex soc ja hua mojexi.
3 Leahuic modo jastal laman oj ajyanic ba oj slaj sbaj ja hua pensarexi,
4 Porque puro quermano jbajtic jpetzaniltic ja janec' huax c'uantiqui.
Jpetzaniltic ay quiojtic ja Espíritu Santo. Como tzaubalotic xa nia, jayuj jun
xta ni cabaltic q'uelan jsatica.
5 Ay quechan june ja Cajualtiqui. Jun xta ni cabaltic ja jas huax c'uantica,
jaxa jastal quionejtic jai, june ni ja ma' yaunej quitica.
6 Porque ay quechan jun Dios, ja' ni ja jTatic ba jpetzaniltica. Ja yeni
mas nihuan juntiro ba spezanil. Yena ni ja ma' huan atel ba cada jujune ja
jc'ujoltic ja quentiqui. Tey jmoctic ba jpetzaniltic.

7 Pero cada jujuneotic, tuc ja jas huax bob jc'ultiqui. Tuctuquil ja cateltiqui,
pero ja ma' huax yaa quitic ja cateltic jahui, ja' ni ja Cristo.
8 Jayuj huax yala ja yabal ja Dios tac:
Ja yeni, ti nochan soc jun nole lec ja scondra jumasa como ti xa ay ba sc'ab ja
huegoi. Ti xa q'ue q'ue ja ba satq'uinal ja yena, jaxa jastic yioji, ti yaa
yi ja yamigo jumasa,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
9 Jaxa huax yala que q'ue ja ba satq'uinal ja Cajualtiqui, yuj ni co jan chaboxe
tiempo ja ba luumi, pero cho q'ue q'ue otro vuelta ja ba satq'uinali. Ja' ni
mero sbej ja jas huax yala iti.
10 Como meran nia, ja ma' co jani, yena ni mismo ja ma' q'ue ja ba satq'uinali.
Jach sc'ulan ba oj bob ajyuc ec' ba spetzanil ja lugari, como meran nia, c'atan
xta ni ay ec' ja yeni.
11 Jaxa jas yaa quitiqui, ja' ni ja cateltica. Ay ma' yaa yi ba oj ochuc
jecabanumil, soc ay ma' oj bi iijuc majan ja stie ba oj bob c'umanuque soc
ja yip ja Espíritu Santo. Ay ma' ja' ni xchol oj yale ja yabal ja Diosi, soc ay ma'
yaa yi ba oj stalna ja creyente jumasa, soc ay ma' oj bob see ja yabal ja Diosi.
12 Jayuj cada jujuneotic, ta ay c'a jun atel yaunej quitic ja Espíritu, la xa
jc'ultic ba oj bob jcoltatic ja quermanotic jumasa. Oj bob cateltatic mas lec ja
Cajualtiqui y mi ni jas oj sc'ul yi palta ja jmojtic creyenteili. Tzatz oj ajyucotic
ja ba sti sat ja Diosi.
13 Jayuj la xa jc'ultic seguir soc ja atel ac'ubal quitiqui masan to jun xta yabal
ja jpensartic soc ja jastal huax c'uantic ja Cristo ja yunin ja Diosi. Ja huego,
lajan soc ja' ni jmojtic ja yal untic jumasa, pero oj c'otuc ja c'ac'u cuando oj
paxcotic nihuan cristianoil ja ba sti sat ja Diosi. Jun c'ac'u oj ajyucotic ja jastal
ay ja Cajualtic Jesucristo.
14 Ja c'ac'u jahui, mi xa yal unticucotic porque q'uelahuil ja yal untiqui,
chican jas huax alji yabye, huego huas sc'uane y ti huax cho jac otro june,
huax jac aljuc yab otro cosa, huax cho sc'uane. Porque ay cristiano ba jel
vivo soc ja smaloilei. Quechan huas sc'ana oj yiotic ja ba mi sbejuqui.
15 Pero ja quentiqui, sbej que tola vida puro meran ja jas huax el ja ba jtiitiqui,
pero la jnaatic que oj c'uluctic soc ja syajal ja jc'ujoltiqui. La xa jc'ultic fuerza
oj caatic can spetzanil ja jmodotic ja jastal lajanotic soc ja yal untic ajyi. La
xa jtzajlatic ja smodo ja Cristo porque ja yeni mero Cajualtic. Mandar xa ni
ayotic yuja.
16 Ja yeni, yena ni huax yaa ja jvidatiqui soc ja quiptiqui. Mi xa tuc cris-
tianoucotic. Puro xa ni quermano jbajtica. Ta cada jujuneotic ja quentiqui,
ta toj c'a ayotic meran, ta meran c'a yaj huax cab jbajtic jpetzaniltiqui, yuj ni
paxtic ta nihuan cristianoil ja ba sti sat ja Diosa.

Ja Cristo huax yaa jun yajc'achil vida

17 Ay jas huax c'ana oj cala huabyex quermano jumasa ja janec' mi
judiouquexi. Huax c'ana cala huabyex yuj ja sbiil ja Cajualtiqui. Mi xa sbejuc
huaxa c'ulanex seguir ja smodo ja hua mojex ja ma' mi huas sc'uane ja Diosi
porque ja yenlei, tuc juntiro ja spensare soc ja huenlexi.
18 Ja spensarei, tey ba yoj q'uiq'uinal. Najat juntiro yioje ja Diosi. Mi jas
huas snaahue porque jel ch'uuy juntiro ja sc'ujolei.
19 Mi xa ay sq'uixhuele. Mi ni t'un huas sc'ulan pensar jastal huas
sc'ocohue ja smandar ja Diosi. Chican jas mulalil ba jel piero, jex c'anc'oni
yujile juntiro.
20 Pero ja quentiqui, ja piero modo jahui, mi jachucuc sea quitic ja Cristo.

21 Porque seguro huaxa huabyex sbej jastal aytic soc ja Cristo. Huan nix
ya jac jc'ujoltic que mi lecuc ja huax lea ja jmultiqui cuando huax c'uantic ja
Cajualtic Jesusi. Y ja' ni mero smeranil ja ita.
22 Ja ajyi, jel piero juntiro ja jmodotiqui. Jex c'anc'oni oj c'ultic ja ba mi
sbejuqui. Quentic mismo huax lola jbajtic que lec ja jas huantic sc'ulajeli. Ja
viejo modo jahui, ¡la xa cactatic cani!
23 La jtucbestic ja jpensartiqui.
24 Sbej xa oj tultic ja yajc'achil modo. La xa ajyucotic toj t'usan, pero meran.
La xa jnebtic t'usan ja smodo ja Diosi. Ja jastal jahui, jach ni mero huas sc'ana
ja Diosi.
25 La xa jch'ay jc'ujoltic ja mentira. Cuando huantic loil soc ja jmojtiqui, la
caltic ja smeranili porque puro quermano jbajtic tac.
26 Cuando huax q'ue ja jcorajatiqui, la caa jcuidadotic porque ta mi c'a,
huan tox huaj naatic, huantic sleejel ja jmultic soc ja coraja jahui. Mix caatic
ec'uc tiempo soc ja jcorajatiqui.
27 Mix caa jbajtic ba oj sc'ulucotic ganar ja diablo.
28 Ja ma' huax elc'ani ajyi, a xa yacta can ja yelc'ali. A slee jun atel ba oj bob
smagla sbaj. Y mi quechanuc. Oj cho bob scolta ja ma' ay snesesida.
29 La caa jcuidadotic soc ja jas huax el ja ba jtiitiqui ba mi oj el jun cosa
malo. Cuando huala ochtic loil, la caltic ja jas oj bob scolta ja yaltzil ja
jmojtiqui, chican jas modoil, jaxa ma' huas smacla ja jas huax calatiqui, oj
alegreaxuc ja yaltzili.
30 Ta tzamal c'a ja jastal huala c'umanitiqui, mi ni oj caatic tristeaxuc ja
Yespíritu ja Diosa porque ja yeni, jel ni toja. Ta mi c'a jauc tey jmoctic ja yeni,
mi oj naajuc que yuntiquilotic ja Dios ja c'ac'u jau oj aajuc el libre ja mero
yuntiquil ja Diosi.
31 Jayuj la xa jch'ay jc'ujoltic ja jastal jel coraja huax quila jbajtiqui, porque
huax naatic jastal la posinajitic ec' soc ja jmojtic ajyi. ¡La xa cactatic can ja
jahui! Como ay ni ma' lajanotic soc ja s'olom ja mentzululi, jel jutz'in huax
q'ue c'ac' ja j'olomtiqui. Mi ni t'un sbejuc ja jahui. La cactatic can jastal gana
huax leatic modo jastal oj caatic yajbuc ja jmojtiqui. A ch'ay jc'ujoltic juntiro
ja jpensartic malo soc ja jmojtiqui.
32 Sbej que yaj oj cab jbajtic. La jtalna jyaujulal jbajtic. La jc'ul jbajtic
perdonar ja jastal sc'ulanotic perdonar ja Diosi yuj ja seca con ja Cristo.

5

1 Como yuntiquilotic xa ja Diosi - jel ni yaj huax yabyotica - jayuj sbej ni oj
c'ultic fuerza oj tzajlatic ja smodo ja yeni.
2 Sbej ni oj yajta jbajtica porque ja Cristo, jel juntiro ja syajal sc'ujol
jmoctiqui, jayuj yaa sbaj yuj ja quentic tac. Ja jastal huax milji ja chej ba huax
aaxi ja ba sti sat ja Dios ajyi, jach ni yaa sbaj ja Cajualtic jastal ja chej jahui
porque milubal cham ja yen tac. Och majtanal ja Diosi pero jun majtanal ba
jel tzamal juntiro.
3 Jayuj tac, mi ni sbejuc oj lee ja jmltic soc ja ixuquei. Mi sbejuc huax
c'ulantic ja cosa malo jumasa. Mi sbejuc cuando huax quilatic jun cosa, lajan
soc quechan quentic oj bajuctic, japan t'uchanotic xta. Ja jahui, mi sbejuc
huax taatic ti', ¡jauc to ma oj c'ultica! Como yuntiquilotic xa ni ja Dios tac.
4 Mi sbejuc huax calatic jun cosa ba q'uixhuel ja sbaj. Jun loil ba mey sbej,
mi ni sbajuc ja ma' huas sc'uan ja Diosi. Mas lec, la xa caatic yi stz'acatal ja
Diosi.
5 Ja ma' huas slea ja smul soc otro ixuc soc ja ma' jel envidioso, mi lom
xyalahue oj ochuque ja ba huas sc'ulan mandar ja Cristo soc ja Dios Tatali.

Ja ma' quechan huajel sc'ujol oj sbajuc jun cosa, lajan soc huax ya och diosil
porque jex c'anc'oni xyabi.
6 Moc ahuaa bajex que ay ma' oj jac yala huabyex que lec ja modo jastal
jahui porque ja jas oj jac yala huabyexi, puro mentira. Ja' ni yuj ja mulal
jastal jahui, jayuj huax jac ja scastigo ja Diosi yuj ja yenle ja ma' mix c'ocxiyei.
7 Pilan la ajyiyex soc ja cristiano jastal jahui.
8 Ja ajyi, eso sí, ti aytic ja ba q'uiq'uinali pero ja huego, ti xa aytic ja ba yijlab
ja Cajualtiqui. Jayuj sbej que toj oj ajyucotic
9 Porque ta tzamal ja jmodotiqui, puro lec ja jas huax c'ulantiqui, ta huan
c'ax calatic ja smeranili, ti huax naaji que ti xa aytic ja ba yijlab ja Cristo.
10 Quermano jumasa, c'ulanic fuerza ba oja nebex ja jas huas sc'ana ja
Cajualtiqui.
11 Pila bajex soc spetzanil ja maloili porque ja malo, ja' ni sbaj ja
q'uiq'uinali. Huan c'a xa naahuex que sbaj q'uiq'uinal ja jas huan sc'ulajel
jun cristiano, mas lec, alahuic que mi lecuc ja jas huanei.
12 Ja queni, mi t'ilanuc huas jtz'ijba spetzanil ja jas nac'ul abal huas sc'ulan
ja cristiano porque ¡q'uixhuel ja sbaj tac!
13 Pero ja huenlexi, sbej huaxa hualahuex yab ja ma' ay smuli que mi
jachucuc huas sc'ana ja Diosi. Porque ta huan c'ax chicnaji ja smulei, ay
modo oj jac sc'ujol que jel piero ja jas huane sc'ulajeli pero cuando huax yab
huax chicnaji soc ja smulei, ay modo oj ni tojbuca.
14 Porque ¿mi ma huaxa naahuex jas huax calatic ba?
Ja huenlex ja lajan soc chamelex xa, q'ueanic ba hua huaynubexi ti oja huilex
que oj yaa ja hua huijlabex ja Cristo.
15 Jayuj huax cala huabyex, aa cuidadoex jastal huala bejyiyex ja ba mundo
iti. Moc jauc amojex ja tonto jumasa
16 Porque huan eq'uel ja tiempo y jel xa quistal ja mundo.
17 Mi la ajyiyex jastal ja ma' mi ni t'un huas sc'ulan pensari. Naahuic t'unuc
ja jas huas sc'ana ja Cajualtiqui.
18 Mi lom la yacbiyex porque ja trago, quechan huax ya jlee ja jch'ayelaltiqui.
Mas lec, aa bajex juntiro soc ja Espíritu Santo.
19 Tz'ebananic. Alahuic ja stz'eboj ja Diosi, cho alahuic ja Salmo jumasa. Soc
spetzanil ja hua c'ujolexi tz'ebotayic ja Diosi.
20 Taahuic ti' ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo. Yuj ja yeni, aahuic yi stz'acatal
ja jTatic Dios soc spetzanil ja jas huax yaa huilexi. Sbej ni jach oj c'ultic tola
vida.

Ja jastal sbej oj ajyucotic ja ba yoj jnajtiqui

21 Yuj ja huax yajtatic ja Cristo, jayuj sbej ni que cada jujuneotic ja janec'
huax c'uantiqui, oj c'uuc cabal jbajtic.
22 Jachuc ja huenlex ixuquex, c'uanic ja yabal ja hua tatamexi porque ta
jach c'a huaxa c'ulanex, huanex ni syajtajel ja Cajualtiqui.
23 Porque ja hua tatamexi, yen olomal ay ja ba yoj naitzi como jach ni ja
Cristo, yen olomal ay ja ba spetzanil ja janec' huan xax c'uantiqui. Pero
mi quechanuc. Yena ni ja ma' huas scoltayotic ba jpetzaniltic ja janec'
yuntiquilotic xa.
24 Como ja quentiqui, ti xa aytic ja ba yib sc'ab, mandar xa ni aytic yuja,
sbej ni jach oj cho sc'uluque ja ixuque chomajquil soc ja statamei.
25 Jaxa huiniquei, sbej ni yaj ni oj yab ja xcheumea porque jach ni ja Cristo.
Jel yaj yabyotic juntiro, hasta yaa svida yuj ja quentiqui.

26 Jach sc'ulan ba quechan ja yen oj sbajucotic ba oj bob ajyucotic toj.
Quiajtic ja', cho jc'uantic ja yabali, jayuj sc'ulanotic librar soc ja jmultic ja
Cajualtiqui.
27 Ja yeni huas sc'ana que cuando huala ochtic ja ba sti sati, tzamal oj
ochcotic. Libre oj ochcotic porque mi xa ni ayuc ja jmultica. Mi ni jun ch'in
cosa cux huas sc'ana oj yil ja ba caltziltiqui.
28-29 Y jachuc ja tatamali. Mi ni jun pedazo ja ba mi huas syajta ja ba
mismo scuerpo. Sbej ni ja jastal huas syajta sbaj, jach oj syajta ja xcheum
chomajquili. Porque mi ni june ma' huax yila coraja yen mismo ja scuerpoi.
Huax talnatic. Huala huaatic, jayuj ja ma' huan ni syajta ja xcheum tac, yuj
ni huas syajta ja mismo scuerpo yena. Como jach ni ja Cristo. Jel yaj huax
yabyotic ja quentic ja janec' yuntiquilotic xa.
30 Sbajotic xa nia, jayuj jel ja syajal sc'ujol jmoctic tac.
31 Jachuc jun tatamal soc ja xcheumi. Jayuj sbej ni jun huinic oj yaa can ja
snan stati ba oj huajuc soc ja xcheumi. Chahuane ajyi, pero ja huego, lajan
soc jun ita cuerpo paxye ta.
32 Y jach mero ay jmoctic ja Cristo. Lajan soc quechan ni june aytic soca.
Jel huocol huax c'ulantic entender ja iti, pero jach ni aya.
33 Jayuj ja huenlex huiniquex, ja jastal yaj huaxa huabyex ja hua cuerpoex
ja huenlex mismo, sbej ni jach yaj oja huabyex ja hua cheumexi. Jaxa
huenlex ixuquex, sbej que oja c'uuquex yabal ja hua tatamexi.

6

1 Jaxa huenlex ja ti to ayex ja ba yib sc'ab ja hua nan atatexi, c'uanic ja
yabali porque sbej nia. Jach huas sc'ana ja Cajualtic tac.
2-3 Yajtayic ja hua nan atatexi,
xchi ja smandar ja Diosi. Pero ja mandar iti, ta huan c'a bix c'uantic, ay ni bi
jas oj sc'ul quitic ja Diosa porque ata huabilex ja jas huax yala tac:
Ta huan c'a bix ayajta ja hua nan atatexi, jel lec oj ec' ahuujilex. Oj najatbuc
ja hua c'ac'uex ja ba luumi,
xchi ja Diosi. Porque ja mandar iti, quechan ni altiro jach huax yalaa.
4 Jaxa huenlex huiniquex ja janec' ay ja huuntiquilexi, mix hua q'ueuquex
scoraja lom ja hua huuntiquilexi. Eso sí, sbej ni huaxa c'ulan mandara pero
mi la jelxiyex. Jeahuic yi jastal oj ajyuque toj soc ja Diosi.
5 Jaxa huenlex ja janec' yib c'abal ayexi, c'uanic ja yabal ja hua huajualexi.
Yajtayic. Ateltayic soc spetzanil ja hua c'ujolexi. Jachuc, lajan soc ja' ni
huanex yateltajel ja Cristo. Xihuanic ta mi xa c'ulanex ja ba lequi.
6 Atjananic, mi quechanuc cuando huas sq'uelahuex ja hua huajualexi ba oj
cananic lec soc ja yenlei. Yatjumex ni ja Cristo, jayuj sbej ni oj atjananic soc
spetzanil ja hua c'ujolexi porque jach huas sc'ana ja Dios tac.
7-8 Ta huan c'a la atjiyex soc spetzanil ja hua c'ujolex, yuj ni huanex yateltajel
ja Cajualtiqui, mi jauc ja cristiano. Huax naatic ta huax c'ulantic ja ba lequi,
oj ni jc'ultic recibir ja smajtan ja Diosa, sea yib c'abal aytic, ma libre aytic.
9 Ja huenlex ja ajualalex chomajquili, jachuc ja huenlexi. Mi xa c'acla ja
hua huatjumexi. Naahuic que ja huenlexi, ay ahuajualex ja ba satq'uinal
chomajquili, jaxa Ajualal ja tihui, mi tzaubaluc huax yila ja cristiano. Yajual
ja yenle ja mozo jumasa, cho huajualex ni ja huenlexi.

Ja jastal oj c'ultic ganar ja ba mundo

10 Jaxa huego, quermano jumasa, tzatzalc'ujolan abajex soc ja Cajualtiqui
porque ay xa ni ahuiojex ja yip ja yeni, y mi cualquierauc.
11 Ja diablo jel huas snaa juntiro, jayuj sbej chapan oj ajyanic ba oj bob
ac'uluquex ganar.

12 Mi cristianouc ja ma' huantic pleito soqui. Ja jcondratic jumasa, ic' ason
aye. Huas sc'ulane mandar y jel tzatz ja smandarei. Ja mundo iti, ti ni ay ja
ba yib sc'abea, jayuj jel ja q'uiq'uinal tac. Como jun montón ja yenlei y c'atan
xta aye eq'ue.
13 Huax jac yaa quitic tac, y jel maloe. Jayuj sbej huax chapa jbajtic soc ja
yip ja Diosi ba mi oj bob syamotic. Mi quechanuc la xa ajyucotic chapan, ¡la
cho ajyucotic tzatz!
14 ¡Tzatz la ajyucotic soc ja jcondratiqui! La xa caa jbajtic soc ja smeranili.
La ajyucotic toj.
15 La xa huaj caltic ja yabal ja Diosi ba oj ajyuc laman ja yaltzil ja cristiano.
16 La xa jc'uuctic meran ja Diosi. Jachuc, anima huas sc'ana oj sc'ulucotic
probar tzatz lec ja yen ja ma' toj malo, mi ni oj bob sc'ulucotic ganara.
17 La xa jnaatic que libre xa ayotic soc ja jmultiqui. La xa jc'uuctic ja yabal
ja Diosi porque ja Espíritu Santo, ja' ni mero huax atji soc ja yabal ja Diosi.
18 Jayuj aa bajic soc ja yen ja Espíritu ba oja naex jastal oja c'umuquex ja
Diosi. C'anahuic yi ja Diosi ba oj sc'ul bendiciar spetzanil ja yuntiquili. Jach
ni sbej oj c'ultic tola vidaa.
19-20 C'anahuic yi ja Dios yuj ja quen chomajquili ba oj bob jnaa jastal oj
c'umanucon, que mi oj xiucon. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oj bob cal claro ja
yabal ja Diosi ja jastal jac sc'ulucotic librar soc ja jmultiqui. Ja ajyi, mi huax
jac jc'ujoltic ja jastal ja spensar ja Diosi. Yuj ja yabal ja Diosi, jayuj jecubalon
ni ba oj cala. Eso sí, ja huego, mochobalon soc cadena, pero c'umanic ja Diosi
ba mi oj xiucon soc ba oj loilta yab ja cristiano, porque sbej ni oj cala.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

21 Ja quermanotic Tíquico ja ma' jel yaj huax cabtiqui, jel huas scoltayon soc
ja yatel ja Cajualtiqui. Ja yeni, tola vida jun xta ay ja smodo. Yena ni oj huaj
yala huabyex spetzanil ja jastal ayon ja ili soc ja jas huanticon sc'ulajeli.
22 Oj xa jeque ba oja naex jastal ayticon ja quenticon ja ili ba oj yaa
snihuanil ja hua c'ujolexi.
23 Quermano jumasa, ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo huax ya
laman ja hua c'ujolexi. Huax yaa syajal ja hua c'ujolexi. Huax ya c'uuquex
mas.
24 Sc'an to Dios, huanex yiljel ja yutzil sc'ujoli apetzanilex ja janec' yaj
huaxa huabyex ja Cajualtic Jesucristo. Ja syajal ja hua c'ujolex jahui, mi ni
nunca oj ch'acuc. Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Filipenses
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Filipos Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo cuando tey ba preso, ti stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Filipos

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' cuenta xa ayex soc ja Cajualtic Cristo
Jesús ja ba Filipos, con todo ja quermanotic anciano soc ja quermanotic
diácano. Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja Dios Tatali soc ja
Cajualtic Jesucristo. Laman ni oj ya ajyanica. Ja queni, Pabloon nia. Lajan
huanon stz'ijbajel ahuilex soc ja quermanotic Timoteo porque yatjumoticon
ja Cristo Jesusi.

Ja Pablo sc'ana yi ja Diosi ba oj sc'ul bendiciar ja creyente jumasa

3 Cuando huax naahuex ja huenlexi, huax c'ana yi stz'acatal ja Diosi.
4 Jel jgusto cada huax c'uman ja Dios yuj ja huenlexi
5 Porque desde yora hua c'uanexi, lajan huantic atel soc ja yabal ja Diosi,
jayuj huax caa yi stz'acatal ja Diosi.
6 Ja yora ac'uanex ja yabal ja Diosi, jel tzamal juntiro atji ba hua c'ujolex
ja Diosi y jach ni oj sc'ul seguira masan to ja c'ac'u jau oj jac otro vuelta ja
Cajualtic Jesucristo. Jel seguro ayon soc ja jahui.
7 Jach ni mero ja jpensari. Ja quen ja ba jpensari, lajan soc ti ni ayon
amoquexa porque huax naahuex tola vida, como lajan huantic yiljel ja
syajal sc'ujol ja Dios tac. Eso sí, ja queni lutanon ni presoa, iday, ja huenlex
chomajquili, huanex ni yabjel ja syajal ja juocola. Chican jas atel huantic
sc'ulajel lajani, ma lutanon preso ja queni, pero anima, tola vida huax
quilatic ja slequil sc'ujol ja Diosi.
8 Ja Diosi huan nix yila jastal jel juntiro yaj huax cabyex pero mi ni
quenuca, ja' ni ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Cristo Jesusi. Jel ja jgana oj cho
quil ja hua satexi.
9 Huanon sc'anjel yi ja Diosi que cada c'ac'u, mas jel yaj oja huab abajex,
que mas y mas oja naex jastal ay ja Diosi - que oj vivoaxanic ja ba sti sat ja
yeni.
10 Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oja naex ta ja' sbaj Diosi ma miyuc, jaxa c'ac'u
jau oj ochcotic ja ba sti sat ja Cristo, oj yil que toj ni ja jas ac'ulanexa. Mi ni oj
ajyuc ja hua mulex oj ec'anic ja ba sti sati.
11 Yuj ja stz'acatal ja Cristo Jesusi, oj yil que tzamal oj ec'anic ja ba luumi,
como jach ni ja ma' toj ni ay soc ja Diosi. Huax ya nihuanbuc ja sbiil ja Diosi.
Yuj ja jas huaxa c'ulanexi, oj ni toyjuc lec ja Diosa.

Ja queni ja ba jvida, ja mas t'ilani, ja Cristo

12 Quermano jumasa, ay jas huax c'ana cala huabyex. Yuj ja jastic ch'ac
c'ulajuc quii, jayuj huan pucxel ec' ja yabal ja Diosi.
13 Ja huego, spetzanil ja huinique ja ma' huas stalnayonei, huane yaljel yab
lec ja smojei. Huan xax ch'ac snae spetzanil ja smoj soldadoilei. Soc ay jitzan
mas cristiano ja ma' yabuneje xa. Huan xa snaahue que yuj ja Cristo, jayuj
lutanon preso.
14 Jaxa quermanotic jumasa ja ili, mas jel tzatz huane sc'uajel ja Dios ja
yenle chomajquili, yuj ja ti ayon ba preso. Ja ajyi huax xiuye pero ja huego

mi ni t'un huax xiuye ja cuando huax yalahue ja yabal ja Diosi. Jel t'usan ja
ma' huane xihuel ja huego.
15 Meran nia, ay ni ma' huane sloiltajel ja yabal ja Cristo soc spetzanil ja
sc'ujolei, jaxa otro quermanotiqui cho huane nia, pero ay ma' jel coraja huax
yilahuone. Mi ni t'un sgustouque yuj ja ti ayon ja queni.
16-17 Huas sc'anahue ja yenlei que quechan yenle oj iljuque lec. Huas
snaahue que ti lutanon preso iday, jaxa yenlei, jel sgustoe juntiro. Quechan
huas sleahue jastal oj ya yajbucone lec soc ja jtristeili. Eso sí, huane ni yaljel
ja yabal ja Diosi pero mi soc con todo sc'ujoluque. Pero ja ma' huane soc con
todo sc'ujole, jel ni yaj huax yabyone ja yenlea. Porque huax jac sc'ujole que
jecubalon ja ili ba oj ca snaa ja cristiano que ja yabal ja Diosi, mero smeranil
nia.
18 Sea ta spetzanil sc'ujol huane, ma miyuc, pero ja queni jel jgusto siquiera
ta huan aljel ja yabal ja Cristo. Anima ay ma' coraja huax yilahuon, ja jahui,
¡tix yila sbaja!
19 Spetzanil ja huocol jastal huan eq'uel cuji, anima, como oj ni coltaju-
cona. Huax naa porque huanex sc'umajel ja Dios ja huenlex tac y oj ni
scoltayon ja Yespíritu ja Jesucristo. Sbej ni oj ajyucon gustoa.
20 Ja' ni mero q'uelan jsat oj quil jas oj sc'ul qui ja Diosi. Ja' ni mero huanon
smajlajela. Huax naa que oj ni sc'ul quia. Mi ni oj q'uixhuucona. Jayuj huax
c'ana yi ba oj yaa qui mas quip ba oj bob ca nihuanbuc ja sbiil ja Cristo, sea
ta huala chamyon ma huala canyon sac'an.
21 Porque ja mero smeranili, ta huan c'a la canyon sac'an, siquiera ta tey
jmoc ja Cristo. Tix yila sbaj ja jastic oj ch'ac ec' yen. Y ta huan c'ax cho la
chamyon, ¡mas to lec juntiro ja jahui!
22 Huan c'ax yala ja Dios oj cancon sac'an, yuj ni oj to quil sat ja catela.
Huan c'ax alji cab ta mas lec oj chamcon ma miyuc, mi ni oj naa jasunc'a oj
cala.
23 Jel huocol oj bob cal ta mas lec huala chamyon ma oj ajyucon sac'an. Mi
ni oj naa jasunc'a oj cala. Pero jel lec juntiro ta huan xa c'a la huajyon ja bay
ja Cristo porque jel tzamal juntiro ja tihui.
24 Pero huax cho jc'ulanex pensar ja huenlexi. Bob ta mas lec huala canyon
ja il amoquexi ba oj bob jcoltayex.
25 Meran nia, yuj ja huenlexi, jac ta jc'ujol que mi to ni oj chamcona. Oj
to ni ajyucon t'usan mas tiempo ja ili, oj to bob jea huilex mas ja jas huax
c'uantiqui ba oj tzatzbanic mas ja ba sti sat ja Diosi ba mas to gusto oj ajyanic
juntiroa.
26 Ta huan to c'a la huajyon amoquex otro vuelta, ja huenlexi, oj ni
ahuaahuex yi lec stz'acatal ja Cristo Jesusi.
27 Pero ta huan to c'a la huajyon ba hua lugarexi, ma miyuc, pero ja mas
t'ilani que oj ajyanic toj porque ay xa ni ahuiojex ja yabal ja Cristo y sbej
ni oj ajyanic toja. Jel lec ta huax cab ahuabalilex que jel tzatz ayex soc ja
yabal ja Diosi pero huax c'ana que apetzanilex. Mix c'ana oj cab jun cosa que
tuctuquil ja jas huanex yaljel. Huax c'ana que jun xta huabalex oj ajyanic
apetzanilex. Aa bajex soc con todo ac'ujolex, siquiera ba oj c'uajuc ja yabal
ja Diosi.
28 Mi sbejuc oj xihuanic yuj ja ma' coraja oj yilexi, chican jas huas sc'ana oj
sc'uluquex. Porque ta mi c'a la xiuyex yujile, oj jac sc'ujole que tey amoquex
ja Diosi. Oj ni snaa que xch'ayelale ni ja yenlei.
29 Como jel lec ja Diosi - mi bi quechanuc oj c'uuctic ja Cristo, oj bi quiitic
huocol yuj ja yeni.
30 ¡Pe q'uelahuilex jastal huanon huocol ja quen tac! Ja huilahuex nia jastal
jel ec' cuj ja huocol ja tihui, jaxa huego, cho huanex yabjel cabalil jastal

huanon huocol ja ili. Pe jach ni ja huenlex tac, ¡jun xta mismo huax quiajtic huocol cuando huax c'uantic ja Cristo!

Ja jastal ch'inbi ja Cristo soc ja jastal cho nihuanbi

2

1 Quermano jumasa, huan ni xa naahuex jex liquiqui huax huaj ja hua hualtzilex cuando huax yaa huilex ja snihuanil ja hua c'ujolex ja Cristo. Jel gusto huaxa huabyex cuando huax jac ac'ujolex que yajtanubalex yuj ja yeni, que huaxa naahuex que tey amoquex ja Yespíritu. Huax cujlaji ja hua c'ujolex cuando huax jac ba hua tz'eelex ja Cajualtiqui.

2 Pero quermano jumasa, ay jun cosa huax c'ana cala huabyex. Ta huan c'a xa c'ulanex, jel gusto oj cabi. Huax c'ana que apetzanilex oj ajyanic gusto, que meran yaj oja huab abajex. Eso sí, aayex nia y tuctuquil cada jujuneex, pero soc ja Cristo, sbaj que jun xta huabalex oja huila bajex.

3 Porque ja janec' ayexi, mi sbejuc que ay ma' lajan soc quechan yen yaj oj yab sbaj. Naahuic que ay otro ja hua mojexi, mi quechanuc ja huenlex. Miyuc, ja mero smeranili, sbej que nihuan oja huilex ja hua mojexi, jaxa huenlexi, ch'in aa bajic.

4 Mi quechanuc xa c'ulanex pensar ja bajex ja huenlex jastal oj ajyanic lec. Cho c'ulanic pensar ja otro ja hua mojexi.

5-6 Porque q'uelahuilex ja Cajualtic Cristo Jesusi, ¡jauc to ma quentiqui! Mi ni t'un sbej quechan ja quentic oj yajta jbajtiqui. Ja Cristo, Dios nia, pero anima, mi ni t'un syajta sbaj yen mismoa. Mi ni t'un sc'ulan pensar que oj see sbaj jastal Dios,

7 Iday, yaunej can ja jastal jex lijpi cuando ti ajyi ja ba satq'uinali. Jac manxuc jastal jun yal alatz pero mi quechanuc ja jahui. Jac ba oj yatelta ja cristiano jumasa.

8 Jaxa scuerpo, ja' ni jastal scuerpo jun huinic. Pero cuando yalahue ja cristiano jumasa que oj smile ja ba cruzi, ja Cristo mi ni t'un scolta sbaj ja yen ja ora jahui.

9 Yuj ja jach sc'ulani, ja Dios Tatali, ya nihuanbuc lec. Eso sí, ay ni ma' jel nihuana pero mi ni june ja yenlei oj slaj ja jastal jel nihuan ja Cajualtiqui.

10 Mi ni june ma' mi oj co mec'an ja ba sti sat ja Cajualtic Cristo Jesusi. Spetzanil ja ma' tey ba luumi soc spetzanil ja ma' tey ba satq'uinali, spetzanil, chican ba rinconil ayei, oj ni yale ja ora jahui:

11 —Ja Jesucristo, yena ni mero Ajualal aya, oj chiuque. Jaxa Dios Tatali oj ni toyjuc lec ja ora jahua.

Lajanotic jastal luz ja ba mundo

12 Jayuj quermano jumasa, c'uanic ja jas huax cala huabyexi. Como amodoex nia, cuando ti ayon amoquexi, jel huaxa c'uanex ja jas huax cala. Eso sí, ja huego, najat quioj jbajtic pero c'ulanic fuerza que oja c'uuquex meran ja jas huax cala huabyexi. Jipa c'ujolex soc ja Diosi. Naahuic jastal jel huas scoltayex. Sbej ni oj xihuanic yuj ja Diosi.

13 Yena ni huan atel ba hua c'ujolexi, jayuj huaxa c'anahuex oj ajyanic toj ja huenlex chomajquili. Huaxa naahuex que jel sgusto ja Diosi cuando huanex sc'ulajel ja ba lequi.

14 Chican ja jas huaxa c'ulanexi, mi lom la bulbuniyex porque mi ni sbejuc soc c'umal oja c'uluquex jun cosa.

15 C'ulanic soc spetzanil ja hua c'ujolex cosaque mi ni ma' oj c'umanuc amoquexa. Ti aytic ja ba jun mundo ba jel piero, jaxa cristiano jumasa, mi ni tojuca. Pero ja huenlexi, como yuntiquilex ja Diosi, sbej que toj oj ajyanic.

Ajyanic jastal luz ja huenlexi porque ja mundo, lajan soc ti huane bejyel ba
q'uiq'uinal.
16 Huan xa xa naahuex ja abal it huax yaa jsac'aniltiqui. Sbej que oja
c'uuquex soc oja loiltayex eq'ue. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, jel gusto oj
ajyucon ja c'ac'u jau oj jac otro vuelta ja Cajualtiqui. Ti oj naa que mi lomuc
ja jastal atjiyon amoquexa, mi lomuc quiaj huocol yuj ja huenlexi.
17 Anima ay jas huax c'ulaji qui, anima huala chamyon, pero jel jgusto
juntiro, como huaxa c'uanex ja Diosi.
18 Cho gustoaxanic ja huenlexi, y naahuic jastal gusto ayon ja queni.

Ja Timoteo soc ja Epafrodito

19 Ta jach huas sc'ana ja Cajualtic Jesusi, ay modo oj jec mas ligero ja
quermanotic Timoteo. Mix quila ora oj cab ahuabalilex jastal ayex ja
huenlexi, pero ta huan c'ax cab ahuabalilex jastal ayex, ti oj cujlajuc ja
jc'ujola.
20 Ja quermanotic Timoteo, mey quioj otro jmoj oj slaj jastal ja yeni. Jel
huax cham sc'ujol yuj ja huenlexi: —Mi na' ta lec aye ja huegoi, xchi.
21 Ja tuc jumasa, najat juntiro ja spensare soc ja yatel ja Jesucristo.
Quechan yen huas sc'ulan sbaje pensar.
22 Pero huan ni xa naahuex ja smodo ja quermanotic Timoteo. Lajan soc
cunin, jaxa yeni, lajan soc staton. Ay xa tiempo lajan huanticon atel soc ja
yabal ja Diosi.
23 Jayuj quechan huanon smajlajel jasunc'a oj c'ulajuc qui ja il ja queni, ti
oj jeca.
24 Huax c'uan ja Cajualtiqui, ta jach c'a huas sc'ana, oj cho huaj quilex ja
quen chomajquil mas ligero.
25 Jaxa quermanotic Epafrodito, tz'acatalex hua jecahuex qui ba huax bob
scoltayon soc ja juocoli. Mero jmoj atel ja yeni. Lajan ecticon ja huocoli.
Huax cala que sbej huax cho jeca ja yeni.
26 Jel huax ch'aych'uni huax yabyex. Jel huas sc'ulan pensar porque ja
huabyex yabalil que malo ay.
27 Y meran nia. Malo ni ay ajyia. Lajan soc oj xa chamuc. Pero talnaji
syaujulal yuj ja Diosi, cho talnaji jyaujulal ja queni. Moc to, puro triste oj
ajyucon ja lec chamuc to.
28 Jayuj jel jgana nique oj jeca huilex ba oja huilex otro vuelta ja sati porque
seguro, jel gusto oja huilex. Y jaxa quen chomajquili, oj cho ajyucon mas
gusto porque huanon cham jc'ujol yuj ja huenlexi.
29 C'ulanic recibir soc spetzanil ja hua c'ujolexi yuj ja sbiil ja Cajualtiqui.
Sbej que yaj oja huabyex ja cristiano jastal ja yeni.
30 T'usan col chamuc yuj ja yatel ja Cristo. Como meran mi bob jacanic ja
huenlex ja ili pero ja jecahuex qui y jel huas scoltayon juntiro. Mi ni t'un
huas syajta sbaja.

Ja jastal oj ajyucotic toj merani

3

1 Jaxa huego quermano jumasa, gusto ajyanic ja ba sti sat ja Cajualtiqui.
Ay jas oj cala huabyex. Jtz'ijbayex nia pero anima, mi pierouc huax cab oj
cho jtz'ijbayex otro vuelta porque ja jas oj cala huabyexi, ja ba hua lequilex
ja huenlexi.
2 Aa cuidadoex soc ja tantic cristiano jau lajan soc chantee. Soc cho aa
cuidadoex ja yenle ja ma' toj malo ja jas huas sc'ulanei. Jach ni ja jun c'ole
jau huax yalahue que jel bi t'ilan oj c'ulaxananic circuncidar

3 Porque lom huane yaljel. Mi jachucuc huax yala ja Diosi. Ja Diosi huax
yala que jel gusto huax yila ja ma' huax jac soc spetzanil ja sc'ujol ja ba sti sati,
soc ja ma' ja' ni huajel sc'ujole soc ja Cristo Jesusi. Ja cristiano jastal jahui,
huas snaa que mi ni jun yip yioj ja yen stuch'il, que ja' ni ja yip ja Diosi. Jaxa
jastal jahui, ja' ni mero huas sc'ana ja Diosi.
4 Q'uelahuilex ja quen tac. Ay modo que jel oj toy jbaj ajyi. Ja lec sbejuc to
huas stoyo sbaj ja cristiano que jel nihuan, entonces ja queni mas to jel oj toy
jbaj juntiro
5 Porque cuando ay quioj huaxaque c'ac'u, c'ulajiyon circuncidar, como
israeleñoon nia. Ja queni, ja' ni mero quintil ja Benjamini. Spetzanil ja ma'
ec' pax ta cuji, puro israeleño, jayuj mero israeleñoon ni ja quena. Huax cala
ajyi jel huax naa sbej ja smandar ja Diosi, pero como fariseoon ni ja quen ajyi
tac.
6 Y soc spetzanil ja jc'ujol huanon ajyi, hasta quixtalaan lec ja yuntiquil ja
Diosi. Pero mi ni ma' huax bob slee qui jmul porque jel huax caa jcuidado
soc ja smandar ja Diosi.
7 Pero ja yora staahuon ja Cristo, spetzanil ja jas jel huax quiaj snihuanil
ajyi, jac jc'ujol que lom ni juntiroa.
8 Y jach man ora. Huan xax naa sbaj ja Cajualtic Cristo Jesusi y malan soca.
Porque jas yatel oj caa jbaj nihuan, oj cal que jach ayon jastal iti, jastal iti. Ja
único huax oc' jc'ujol ja queni, yuj ja ti xa ay jmoc ja Cristo, jaxa spetzanil ja
jas huax quiaj snihuanil ajyi, ja huego, mi xa ni ay yatel huax quilaa. Huan
xax quila jastal jun cuxil bacal.
9 Ja queni, ja jas mero huax oc' jc'ujoli, que ti oj ajyucon ja ba sti sat ja Cristo,
que oj c'uuc meran ba oj bob ajyucon toj. Porque ¿jastal oj bob ajyucon toj ta
mi c'a jauc ja yen? ¡Mi ni nunca oj bob jc'uuc spetzanil ja smandar ja Diosi! Ja
jastal jahui, sbaj ni Diosa porque ta huax c'uantic meran ja Cristo, toj ni t'un
huala ajyitica. Ja ajyi, huax cala ta huan c'ax bob jc'uuc spetzanil ja smandar
ja Diosi, soc ja jahui, oj bob ajyucon toj. Pero iday, lom nia. ¡Mi ni t'un bob
cuja!
10 Pero ja huego, huax c'ana oj naa mas y mas jastal ay ja Diosi. Siquiera
oj yaa qui ja quipi ja jastal ja mismo yip ja Diosi ja jastal ya sac-huuc ja
Cajualtiqui. ¡Jel lec ja ta huan c'ax cab syajal ja huocol ja jastal yiaj huocol ja
Cristoi! Spetzanil ja jviejo modoi, sbej ni huax ch'ay snaajela. Ja Cajualtiqui
chami. Jach ni ja piero jmodotiqui, sbej ni oj cham juntiro.
11 Chican jastal huax ec' cuj ja huegoi, pero siquiera ay modo que oj ni aaji
sac-huucon ja c'ac'u jahua.

Ja bej ba toji, jel huocol yiijel

12 Mi huanucon yaljel que ch'ay ta juntiro spetzanil ja jviejo modo, que mi
xa huax lea ja jmuli. Pero tola vida huanon fuerza ba oj ajyucon toj, jayuj
sbajanon ja Cristo tac, ba oj bob ajyucon toj.
13 Miyuc quermano jumasa, ja queni ay ba huax lea ja jmuli pero huanon
fuerza ba oj ch'ay ja jmodo jahui. Huax c'ana oj ch'ay jc'ujol spetzanil ja jas
ec' ta. Huanon fuerza ba oj bob jc'ul recibir ja jas oj to ni aajuc quii.
14 Porque ja queni, q'uelan jsat oj to huajcon ja ba satq'uinal ja bay ja Diosi
soc ja Cristo Jesusi, jayuj huanon con gana. Huax c'ana oj to aajuc qui ja
jmajtani.
15 Y jach apetzanilex ja janec' tzatz xa ayex t'usan ja ba sti sat ja Diosi, sbej
huala ochyex con gana ba oja c'uluquex recibir ja hua majtanex ja c'ac'u
jahui. Ta ay c'a ba mix lajxi ja jpensartiqui, tix yila sbaj ja jahui. Ja Diosi
tacal tacal oj sea huilex ja smeranili.

16 Pero ja ba mas t'ilani, la xa jc'ul seguir jbajtic soc ja janec' huan xax
naatic ja ba lequi.
17 Quermano jumasa, huanon sc'ulajel fuerza ba oj ajyucon toj y sbej ni
jach oj cho ac'uluquex ja huenlex chomajquili. Ja quermanotic ja ma' toj
ayei, sbej huaxa tzajlayex ja smodoei porque jeubal yile yuj ja quenticoni.
18 Pero ay jitzan cristiano, cuando huax yabye jastal cham ja Cristo ja
ba cruzi, mi ni t'un huas sc'ulane gusto. Coraja huax yabye. Mi ni jauc ja
primero vuelta huax taa ti' ja yenlei. Huan ni xa naahuex ja smodo ja jun
tiq'ue cristiano jau tac, como calunej ni ahuabyexa. Ay ba huax ya oocone
lec.
19 Quechan huajel sc'ujole ja jastal jel tzamal oj huajuque. Huax ya
ochuque diosil ja slucumei. Q'uixhuel ja sbaje pero mi jach ja spensar ja
yenlei. Huax yalahue que jel lec ja jas huas sc'ulanei. Ja' mero huajel sc'ujole
ja jas ay ba mundo. Oj ni ch'ayuquea.
20 Pero ja quentiqui, ja jas huajel jc'ujoltiqui, ja' ni ja ba satq'uinali, como
ja' ni mero jlugartic ja tíhui. Ti ni oj co jan jun ja ma' oj ya elcotic libre juntiro,
ja' ni ja Cajualtic Jesucristo. Yena ni ja ma' huanotic smajlajeli.
21 Oj jac stucbes ja jcuerpotiqui. Ja jcuerpotic ja jastal quiojtic ja huego, oj
ya pax jastal ja scuerpo ja yeni. Jel tzamal juntiro oj huajuc. Oj ni bob yujila
porque jel ja yipi. Mi ni jun cosa ba mi oj ajyuc ja ba sc'ab tola vida, ¡jauc to
ma mi oj bob stucbes ja jcuerpotiqui!

Ajyanic gusto soc ja Cajualtiqui

4

1 Jayuj quermano jumasa, tzatz la ajyiyex soc ja Cajualtiqui. Jel huax
ch'aych'uni huax cabyex porque jel yaj huax cabyex. Jel huaxa huaahuex
qui gusto. Ja huenlexi, lajan soc sq'uebunejex qui ja Diosi.
2 Xa hualahuex yab ja quermanatic Evodia soc ja quermanatic Síntique
huax c'ana yile lec pavor, lajan a ajyuque ja spensare soc ja Cajualtiqui.
3 Jach ni ja huen quermano, colta ja ixuque jahui porque jmoje atel ajyi soc
ja quermanotic Clemente. Lajan atjiticon soc ja yabal ja Diosi. Ay ni otro ja
jmoj ateli - spetzanil ja sbiilei ti tz'ijbanubal ja ba libro jau ba ochel spetzanil
ja ma' ay xa sac'anilei. Jaxa quentic quermano, jmoj ni jbajtic atel ajyi ja
quentic chomajquili. Jel ni lec juntiro acoltayona.
4 Gusto ajyanic tola vida ja ba sti sat ja Cajualtiqui. Pero meran, oj cala
huabyex otro vuelta, gusto ni la ajyiyexa.
5 Sbej ni spetzanil ja cristiano oj yil que tzamal ja hua modoexi porque jel
xa mojan ja tiempo oj jacuc ja Cajualtiqui.
6 Chican jastal huax ec' ahuujilexi, mix cham ac'ujolex. C'umanic ja Diosi.
C'anahuic yi lec pavor ja Dios ba oj scoltayex. Aahuic yi lec stz'acatal.
7 Jaxa Diosi oj ya laman ja hua c'ujolexi. Oj ya cujlajuc ja hua c'ujolexi
porque ta ti c'a ay ja hua pensarex soc ja Cristo Jesusi, oj ya ec' ahuilex ja
chamc'ujoli. Lajan soc mi oja c'uuquex que oj ajyanic laman pero oj ni bob
ajyanic lamana yuj ja stz'acatal ja Diosi.

C'ulanic pensar ja ba lequi

8 Jaxa huego quermano jumasa, oj cala huabyex jasunc'a sbej oj c'ultic
pensari. La xa caa jbajtic quechan oj c'ultic pensar ja jas merani. La xa jch'ay
jc'ujoltic ja jas oj yaa q'uixol ja ba sti sat ja Diosi. La xa caatic can ja jpensartic
ba jel cuxi. Sbej que quechan oj c'ultic pensar ja jas toji soc ja jas jel huax yaa
alegre soc spetzanil ja jas ba jel tzamali. Ja jpensartiqui, sbej que puro lec.
Jachuc, oj bob caatic yi lec stz'acatal ja Diosa.

9 Ay jas jel anebunejex yuj ja queni. Ja huabunejex ja jas calunej
ahuabyexi. Ja huilunejonex - huan ni xa naahuex lec jastal ja jmodo. Ta huan
c'a xa c'ulanex ja huenlex jastal iti, ja Diosi oj ajyuc amoquex y laman oj ya
ajyanic.
10 Jel gusto huax cabi que huan xa xa c'ulanonex pensar otro vuelta. Mi
jauc que ach'ayahuonex ac'ujolex, quechan mi bob acoltayonex.
11 Mi huanucon parte amoquex que ay jnesesida. Miyuc. Jnebunej jastal
oj ajyucon gusto soc ja jas quioji, ma ta ay c'a ba mi jas quioj, gusto ni ayona.
12 Huax naa jasunc'a ja pobrezaili, huax cho jnaa jasunc'a cuando ay quioj
t'usani. Huax naa jastal oj ajyucon cuando ay quioj ja juaeli, huax cho jnaa
cuando mi jas quioji - huain ni huax caba. Ay ba ay quioj y huas sc'ulan sobra,
y ay tiempo ba mi ni jas quioj altiroa.
13 Pero anima, huax bob cuj spetzanil pero ja' ni ja Cristo huax yaa ja quipi.
14 Pero como jel lec juntiro ja jas ac'ulanex ta qui ja huenlexi. Jel acoltay-
onex juntiro soc ja juocoli.
15 Ja huenlex ja janec' ti ayex ba Filipos, huan ni xa naahuex que ja yora
cuando q'ue jloilta ja yabal ja Diosi, cuando yora elyon ja ba Macedonia,
quechan altiro ja huenlex ay jas ajecahuex qui t'usan. Mey otro iglesia ja
ma' scoltayon ja ora jahui.
16 Mi na' jaye vuelta ja jecahuex qui cuando ti to ayon ja ba Tesalónica.
17 Jel ni lec ja jas ac'ulanex quii pero ja ba mas jel lec huax cabi, que mi
lomuc ja hua pavorex jmoqui. Ay ni jas oja c'uluquex recibir ja huenlex
chomajquili y ja queni, ja' ni mero jgusto ta ay c'a jas huaxa c'ulanex recibiri.
18 Jc'ulan ta recibir spetzanil ja jas ajecahuex quii. Ja quermanotic
Epafrodito sc'ulan ta qui entregar y malan lec quipa. Ja mero smeranili,
huax can sobra. Ja jastic cosa ajecahuex quii, ja' ni smoj jastal jun smajtan ja
Dios ba jel tzamal. Ja Diosi huax yila jastal huanex sq'uepjel. Lajan soc yen
huas sc'ulan recibir ja jas huaxa huaahuex yi y jel sgusto.
19 Jachuc ja huenlex chomajquili, spetzanil ja hua nesesidaexi, Dios ni oj
yaa huilexa porque ja yeni, mi ajtaben ja jas yioji. Jel sgusto huax yaa quitic
ja janec' huax c'uantic ja Cristo Jesusi.
20 ¡La xa caatic lec stz'acatal tola vida ja Dios Tatali! ¡Amén!

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

21 Xa hualahuex yab oj coltanuc spetzanil ja ma' huas sc'uan ja Dios ja tihui,
yuj ja sbiil ja Cristo Jesusi. Spetzanil ja jmoj quermanotic ja ili huas secahue
jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi.
22 Jach ni spetzanil ja yuntiquil ja Dios ja ili, la coltaniyex bi xyalahue, pero
mas to huax yalahue que la coltaniyex bi lec huax yalahue ja quermanotic
jumasa ja ma' tey ba snaj ja gobierno Cesari.
23 Sc'an to Dios, huanex yiljel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Jesucristo.
Naahuic soc spetzanil ja hua c'ujolexi. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Colosenses
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Colosas Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Colosas

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' ti ayex ja ba Colosas, ja huenlex ja ma'
sbajex xa ni ja Diosi. Desde ac'uanex, mi ni huaxa huaahuex can ja Cristoi.
Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja Dios Tatali. Laman ni oj
ya ajyanica. Ja queni, Pabloon nia. Secabanumon ja Cajualtic Cristo Jesusi,
yuj ja jach ni huas sc'ana ja Diosi. Lajan huanon stz'ijbajel ahuilex soc ja
quermanotic Timoteo.

Ja Pablo sc'uman ja Dios sbaj ja creyente jumasa

3 Quermano jumasa, tola vida cuando huax c'umanticon ja Diosi, jel huax
c'anaticon yi stz'acatal yuj ja huenlexi. Huax caaticon yi stz'acatal ja Dios
Tatali, ja' ni ja stat ja Cajualtic Jesucristo
4 Porque cabticon ahuabalilex jastal huaxa c'uanex ja yeni. Cho cabticon
jastal jel yaj huaxa huabyex spetzanil ja yuntiquil ja Diosi.
5 Jach ni bi amodoexa como ay ni snihuanil ac'ujolex yuj ja oj ni huajanic
ja ba satq'uinali. Q'uelan xa ni asatex ja jas jel tzamal oj to ahuilex ja tihui.
Jach ni ayex desde yora huabyex primero vuelta ja yabal ja Diosi porque ja
abal jahui, smeranil nia.
6-7 Ja huabunejex ni ja huenlexi. Pero mi quechanuc ja huenlex. Ja ba
spetzanil ja lugari huan pucxel ja yabal ja Diosi. Jel ja cristiano huane
sc'uajeli y huan ni tucbel ja smodoea. Y jachuc ja huenlex tac, quermano
jumasa. Desde yora jac sloilta huabyex ja quermanotic Epafrasi, huan tucbel
ja hua modoexi. Cuando jac ja quermanotic jahui - yena ni mero jmojticon
atela y jel ni yaj huax cabticona - jayuj ti ahuabyex ja mero smeranil ja yabal
ja Diosi. Ti anaahuex jastal ja syajal sc'ujol amoquex ja Diosi. Ja quermanotic
Epafrasi, yatjum ja Cristo ja yeni. Ja' ni mero huajel sc'ujol ja atel jahua.
Ja quenticoni mi bob huajticon ja ba hua lugarexi, jayuj ja quermanotic
Epafrasi, yen huaji.
8 Yena ni yala cabticon jastal huan atel ba hua c'ujolex ja Espíritu Santo.
Jayujil, ¡jel ni ja syajal ja hua c'ujolexa!
9 Meran nia, cuando cabticon ahuabalilex jastal huaxa c'uanexi, ti och
jc'umticon ja Dios yuj ja huenlexi. Mi ni nunca huax ch'ayahuaticon
jc'ujolticon. Tola vida huanticon sc'anjel yi ja Diosi que quechan oja c'anex
oja c'uluquex ja jas huas sc'ana ja jDiostiqui, que ja Santo Espíritu oj yaa
huilex ja hua pensarexi soc ja hua vivoilexi
10 Ba oj bob ajyanic toj, porque sbej nia. ¡Ay xa quiojtic ja sbiil ja Cajualtic
tac! Huax cho jc'ana yi ja Diosi que oja c'uluquex ja jas lec oj yil ja yeni,
jaxa mismo ja hua vidaexi, oja huabyex que mas tzamal huan huajel ja hua
modoexi. Sbej ni oja naex mas y mas jastal ay ja Diosi.
11 Ja yeni oj yaa ja hua huipex ba tzatz oj ajyanic. Como Dios ja ma' huax
yaa, jel ni tzatz ja yip jahua. Oj bob ac'ul seguir abajex, anima huax jac jitzan
ja prueba y oj cho bob ajyanic gusto. Spetzanil ja iti, jach huanon sc'anjel yi
ja Dios yuj ja huenlexi.

12 Jel huax c'ana yi stz'acatal ja Dios Tatal ja ma' stucbesotic ba oj bob ochtic
cuenta soc ja yuntiquil ja Dios ja janec' ti xa aytic ja ba yijlab ja Cristo. Sbej
bi oj xa jc'ultic recibir ja sbendicion chomajquili.
13 Jac ya elcotic ja ba q'uiq'uinal ba oj bob ajyucotic ja ba sparte ja yunini,
ja ma' jel yajtanubal yuj ja Tatali.
14 Stz'acatal ja yunin ja Diosi, yen stupu ba oj elcotic libre ja ba sc'ab ja
diablo, jayuj libre xa ni aytic soc ja jmultic tac.

Yuj ja cham ja Cristo, jayuj laman huax yaahuotic ja Diosi

15 Ja Diosi mix bob quiltic pero yuj ja yunini, jayuj sea quitic jastal ay, como
jun xta ni yabale soc ja yunini. Ja Cristo, mero Ajualal ay ja ba spetzanil ja
jas sc'ulani. Cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, ti ni ay ja yunin ja Diosi.
16 Spetzanil ja jas ayi, ti ni ay yuj ja yeni, sea ja ba satq'uinali ma ja ba luumi,
sea cosa huax ilxi ma mi huax ilxi. Como ay ni ma' jel nihuan ja yateli, jel
tzatz ja smandarei, ac'ubal xchole. Ti ayea pero ja' ni yuj ja Cajualtiqui. Yuj
huane maconel yuj ja Diosi, jayuj ti ayea.
17 Cuando mi to ni jas ayi, mi ni ayuc ja satq'uinali, pero ti ni ay ja yeni.
Yajni cujlaji ja satq'uinali, yena ni tey ba sc'ab spetzanil. Moc to, oj ni jomuca.
18 Ja Cristo, yena ni mero Ajualal ay ba spetzanil ja janec' huax c'uantic
ja yeni. Mi c'a jauc ja yeni, entonces chamel ni juntiro ja caltziltica porque
yena ni huax yaa ja jvidatic tac. Lajan soc quentic ni ja stemploil ja Diosi
porque ja yeni, yena ni huax yaa ja jvidatiqui. Jaxa ba spetzanil ja ma' oj to
sac-huuqui, yena ni mas jel nihuana, como t'ilan ni quechan ni yen mas jel
nihuan oj ajyuc ja Cristoa.
19 Ja Dios Tatali seca con ja Cristo ba oj see quitic jastal ay ja yeni. Y como
meran nia, como jastal ay ja Diosi, jach ni mero jac ja Cristo. Ch'ac see quitic
spetzanil ja jastal ay ja Dios Tatali.
20 Porque huas sc'ana ja Dios Tatali que oj ajyuc laman soc ja ba spetzanil,
ja ma' ti culan ja ba luumi soc ja ma' tey ba satq'uinali. Jayuj seca con ja Cristo
ba oj chamuc ja ba cruzi.
21 Ja quentic ajyi, najat juntiro quiojtic ja Diosi. Condra ni huax quilatic ja
Dios ja ba jc'ujoltiqui. Puro ni piero ja jas huax c'ulantica. Pero ja huego yaa
ta lamxucotic yen mismo ja Diosi
22 Yuj ja yaa sbaj ja Cristo. Ja scuerpo ja yeni aaji q'ue locan ja ba cruzi.
Jach sc'ulan ba oj bob ajyucotic toj ja ba sti sati ba mi xa oj lee ja jmultiqui.
Jachuc, mi ni ma' oj bob yal que ay jmultic.
23 Jayuj sbej oj c'ul seguir jbajtic oj c'uuctic ja yeni, pero siquiera ta tzatz
c'a ayex merani. Mi jauc oja huaex can jun lado ja yabal ja Diosi. Moc lomuc
ach'ay ac'ujolex spetzanil ja jas q'uelan ni jsatiqui. Ja huenlexi ja huabunejex
ja yabal ja Dios it huan aljel ec' yab ba spetzanil ja cristiano. Q'uelahuilex ja
quen tac, ja' ni mero huanon sloiltajel ec'a.

Ja Pablo cuchan yuj ba oj atjuc ja ba iglesia

24 Jayuj huax aaji jmuluc ja quen tac, jayuj huanon ni huocol ja huego,
pero anima, jel jgusto porque huanex ni sc'uajel ja huenlexi. Porque jach
ja Cristo tac. Jel yiaj juntiro yuj ja quentic ja janec' huantic sc'uajel ja huego.
Ja queni, huax cala huanon huocol ja huego pero ¡ba oj slaj ja suocol ja yeni!
Jaxa cuando jel huantic huocol ja quentiqui, jach ni ja Cajualtiqui, huan nix
yab syajal ja yen chomajquili.
25 Jayuj ja queni, yaunej ni qui ja atel iti y sbej ni oj c'uluca. T'ilan ni huax
cab que oj huajcon soc spetzanil ja ma' mi judiouqui, siquiera mi ni june ja
ma' mi oj yab ja yabal ja Diosi.
26 Jaxa jas huanticon sloiltajel eq'ue - ja huenlex ja janec' ay xa huiojex ja
sbiil ja Diosi, huanex xa ni yabjela - pero ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi lom xa

hualahuex que yabye ja jastal huanex yabjel ja huenlex ja huego. Ja yenle ja
ora jahui, ja Diosi, lajan soc snac'unej to ni ja jas jel claro huanotic yabjel ja
huego ja quentiqui.
27 Mi ni t'un jac sc'ujole que oj ochanic cuenta ja huenlex ja ma' mi
judiouquexi. Mi ni t'un snaahue que ja huenlex ni oj bob jac culan ba hua
c'ujolex ja Yespíritu ja Cristo ja yen ja ma' ja' mero snihuanil jc'ujoltic ja
huego, que oj to ni quiltic ja yijlabi. Yuj ja stz'acatal ja Dios sea quitic, jayuj
ja huego huan xax naatic ja quentic ja janec' huan xax c'uantiqui.
28 Como meran nia, yena ni ja Cristo huanticon sloiltajel eq'ue. Huax
calaticon yab ja cristiano y ta mi c'a huas sc'uane, yelel sc'ujole porque
huanticon yaljel yabye ja quenticoni. Ja janec' huax naaticon ja quenticon
ja sbaj ja yabal ja Diosi, ja' ni mero huax jeaticon yi spetzanil ja cristiano
porque cuando huax ochye ja ba sti sat ja Diosi, mi huax c'anaticon que oj
ochuque jastal jun yal alatz ja ba sti sat ja Cristo ja ora jahui. Sbej que oj
ochuque jastal nihuan cristiano.
29 Jayuj con gana ni huanon atel tac. Cristo ni ja ma' huan yaajel qui ja
quipi, jaxa queni, huanon soc spetzanil ja jc'ujoli.

2

1 Quermano jumasa, huax c'ana que oja naex que jel juntiro huanon
pensar ahuujilex ja huenlexi, soc jach ni ja quermanotic ja ba Laodicea,
spetzanil ja huenlex ja janec' mi to nix naa bajexi.
2 Sc'an to Dios, oja huaa bajex nihuan c'ujol yuj ja yaj ni huaxa huab
abajexi, como puro xa ni ahuermano abajex xa. Huax cho jc'ana que oja
naex, oj jac ac'ujolex jastal ay ja jas nac'an yuj ja Dios ajyi, porque mi ni t'un
ma' huas snaa jastal ay ja Cristo ajyi. Pero ja huego, ta meran c'a huax jac
ac'ujolex jastal ay ja yeni, pues tzatz ni oj ajyanica, jaxa hua hualtzilexi, jel
alegre oj ajyuc.
3 Porque ta huan c'ax c'uantic meran ja Cristo, mi jas oj sc'ul quitic palta.
Yen oj ya jnaatic spetzanil porque mi ni jun cosa ja ba mi huas snaa ja yen
tac.
4 Jach huax cala jastal iti porque ay ma' lajan soc jel tzamal ja sloilei, iday,
lom ni juntiroa. Quechan xchole huax lolani eq'ue.
5 Jaxa queni, eso sí, najat ayon pero ja jpensari, ti ni ay amoquexa. Jel huax
yaa qui gusto ja huax cab ahuabalilex que jel tzamal ja hua modoexi. Jel bi
tzatz huaxa c'uanex ja Cristo.
6 Ja jastal hua c'uanex t'an ja Cristo Jesús ja Cajualtiqui, jach c'ulan seguir
abajex.
7 Naahuic que yena ni huax yaa ja jvidatiqui y yen huax yaa yip ja hua
hualtzilexi ta meran c'a huaxa c'uanex ja jastal ni jeubal ahuilexi. ¡Sbej que
tola vida huax caatic stz'acatal ja yeni!

Ja yajc'achil vida huax yaa ja Cristo

8 Aa cuidadoex porque ta mi c'a, huaj to ahuabyex, lolajiyex ta lec porque
ay ni ma' jel tuc ja spensarei. Puro spensar ja ma' tey ba mundo y lom ni
juntiroa. Huan tox huaj ahuabyex, jach bi oja c'uluquex ja jastal iti, jastal iti.
Huan c'a bix ac'ulanex ja jastal iti, mi bi lecuc. Pero spetzanil ja smandare
jumasa ja jahui, lom ni juntiroa porque mi jachucuc huax yala ja Cristo.
9 Ja jastal ja yijlab ja Diosi, ja jastal jel lec ja sc'ujoli, ja jastal jel ja syajal
sc'ujoli soc jel ja yipi, jach ni ja Cristo chomajquil tac.
10 Jaxa cuando huax c'uantic ja Cristo ja quentiqui, pues jach xa ni aytic
ja quentic chomajquil ja jastal ay ja yeni. Eso sí, jel ni ja ma' huas sc'ulan
mandari pero mi oj slaj jastal jel tzatz huas sc'ulan mandar ja yen.

11 Ch'ay ta jc'ujoltic ja viejo jmodotic jau ba quechan huax ya jlee ja jmultic
ajyi, jayuj huax ilxi que sbajotic xa ni ja Cristo, como ti xa ay jmoctic ja
Yespíritu.
12 Ja iti, ja' ni mero sbej ja jastal quiajtic ta jai. Porque cuando jc'uantic
ja Diosi, ti jnaatic que cuando cham ja Cristo, lajan soc cho chamtic ja
quentiqui, como ja viejo jmodotic quiojtic ajyi, lajan soc ti ch'ay jc'ujoltic ja
ora jahui. Jaxa cuando cho aaji sac-huuc yuj ja Diosi, lajan soc ti cho sacuitic
ja quentic chomajquili. Ja ora jahui, lajan soc paxtic yajc'achil cristianoil.
Jach ni mero sbej ja jastal quiajtic ja' tac.
13 Jaxa huenlex ja janec' mi judiouquexi, ch'ayelex juntiro ajyi. Quechan
huajel ac'ujolex sleejel ja hua mulexi. Najat juntiro ahuiojex ja Diosi. Pero ja
huego, como huan xa xa c'uanex ja Cristo, yaa ta huilex jun yajc'achil ja hua
vidaexi. Stz'acatal ja yeni, sc'ulanotic ta perdonar spetzanil ja jmultiqui.
14 Ja lec moc to jach sc'ul quitic ja Diosi, quentic ni oj tuptic ajyia, como
jach ni huax yala ja smandar ja Dios tac. Pero ja iti, yala que mi xa oj tup
ja quentiqui yuj ja cham ja ba cruz ja Cajualtiqui, jayuj ja mandar jau huax
yala que oj tuptic ja quentiqui, xch'aya ni el quitica.
15 Jaxa tantic pucuj jumasa jau ajyi huax yala que jel tzatz ja smandarei,
cuando cham ja Cajualtiqui, ti ilxi machunc'a mas jel tzatzi. Ja ora jahui, ti
q'uixhuiye can leca. Sc'ulan ganar lec ja Cristo ja ba cruzi.

Leahuic ja cosa sbaj Diosi

16 Jayuj mi sbejuc huaxa huaa bajex que ay ma' oj yala huabyex que mi
lecuc oja c'uxex ja iti, que t'ilan bi oja talna ja q'uin iti, jaxa q'uin iti, mi bi oja
talna. Ma cuando huax cajpuji ja luna, t'ilan oja c'uluquex q'uin, ma cada bi
semana t'ilan oja c'uluquex ja iti.
17 Eso sí, ja ajyi ay ni sbej ja jastal huax c'ulantic ja jastal jahui pero puro
seña nia. Pero ja huego, jac ta ba luum ja mero yeni. ¿Jas lom oj to jc'ultic
seguir soc ja seña cuando jac ta ma' mero smeranili?
18 Mi xa huaa bajex que oj japjuc ahuilex ja jas oj to ni ac'uluquex recibir.
Porque ta huan c'a xa c'ulan seguir abajex, oj ni ac'uluquex recibira. Ay ni
cristiano lajan soc jel ch'in huas sea sbaje porque huax yalahue jastal bi oj
bob ochcotic ja ba sti sat ja Diosi. Ja' bi oj ochcotic mec'an ja ba sti sat ja ángel
jumasa. Huaxa c'uanex porque huax yalahue que jach bi snajsatine ta y jel
tzatz ja stiei. T'ilan bi que oja c'uuquex ja jas huax yalahuei. Jach ni huax
yala huabyexa. Iday ja mero smeranili, lom juntiro huax yalahue. Jach huax
yalahue porque jel nihuan huax yaa sbaje
19 Como ch'ay ta sc'ujole ja Cristo ja ma' mero Ajualal ay ja ba spetzanil ja
janec' huax c'uantiqui. Yena ni huax yaa ja jvidatiqui. Yuj ja yeni, jayuj puro
xa ni quermano jbajtica. Ja iti, jach ni mero huas sc'ana ja Diosi.
20 Meran nia, cuando huax c'uantic ja Cristo, lajan soc lajan chamtic soc ja
yeni. Sbej que oj ch'ay jc'ujoltic ja viejo jcostumbretic ja jastal lajan soc t'ilan
huax cabtic oj c'ultic ajyi. Porque ajyi, jel bi t'ilan oj c'ultic ja iti soc ja iti, mi
bi sbejuc oj c'ultic ja iti soc ja iti. Jach ni mero huax c'ulantica pero quechan
puro ja' custumbre ja jahui. Pero ja huenlex quermano jumasa, lajan soc ay
to ni ahuiojex ja costumbre jumasa jahua. Lajan soc ja' to ni amojex ja ma'
mi huas sc'uan ja Diosi. ¿Jas lom huan to xa huaa bajex huaxa c'uanex ja hua
viejo costumbreex ba?
21 Porque ay ma' ahuujilex huax yala que mi bi lecuc xa yamahuex ja iti,
mi bi lecuc xa yamahuex ja iti, y mi bi lecuc oja c'uxex ja iti, ma quechan ba
lec ja iti, y mi bi lec huaxa mojanex ja jahui, ja' bi lec ja iti.
22 ¡Jas yioj ja cosa jumasa ja jahui! ¡Pero oj ni ch'ac taca! Ja costumbre
jumasa jahui, ja' sc'ulunej ja cristiano jumasa, mi jauc ja sbaj Diosi.

23 Porque q'uelahuil ja ma' lajan soc jel tzatz ay soc ja costumbre jumasa
jahui. Lajan soc jel sbej ja jas huas sc'ulanei. Jel bi ch'in oja huaa bajex.
Ja yenlei soc spetzanil ja sc'ujolei huane, anima huax yiaje huocol yuj ja
jas huanei. Pero lom ni q'uiq'uinal juntiroa. Anima huax ch'ac ac'uluquex
spetzanil ja jas huax yalahuei, ja smaloil ja jc'ujoltiqui, ti ni aya.

3

1 Meran nia, cuando cho aaji sac-huuc ja Cristo, lajan soc ti cho sacuitic ja
quentiqui. Jayuj sbej oj leetic ja cosa sbaj Diosi. Sbej que ja' huajel jc'ujoltic
ja bay ja Cristo, yena ni ja ma' ac'ubal yi ja atel ba mas jel nihuani.
2 Sbej oj naatic tola vida jastal ay ja ba satq'uinali. Mi jauc ja' oj huaj
jc'ujoltic soc ja jas ay ja ba luum iti
3 Porque ja quentiqui, lajan soc lajan ni chamtic soc ja Cristo - mi xa
quiojuctic to ja viejo jmodotiqui. Ti xa ayotic ja ba sc'ab ja Cristo, jaxa Cristo,
ti aytic soc lajan ja ba sc'ab ja Diosi.
4 Ja Cristo, yena ni huax yaa ja jvidatica. Jaxa cuando huax jac otro vuelta,
oj ni huajcotic soc ja yena. Ti oj huajcotic ja ba lugar jau jel huax lijpi.

Ja viejo jcostumbretiqui soc ja yajc'achil jvidatiqui

5 Jayuj t'ilan oj ch'aytic snaajel spetzanil ja smaloil ja jc'ujoltiqui. Spetzanil
ja jas quiojtic sbaj mundo sbej ni oj ch'aytica. Sbej oj ch'ay jc'ujoltic jastal
huax lea otro ja jcheumtiqui soc spetzanil ja cosa jel quistal ja jastal jahui. Mi
sbejuc huax oc' jc'ujoltic ja jas mi sc'ana ja Diosi. Cuando jex c'anc'oni huax
cabtic oj lee ja jmultiqui, la xa jcom jbajtic soc ja jahui. Mix ajyi mutz'an ja
hua c'abexi porque ja jastal jahui, ja jas ahuiojexi, huan nix huaahuex och
diosila.
6 Ta jach c'a huanex, naahuic t'unuc que mi oj elanic libre soc ja hua mulex
jahui. Oj ni couc ja scastigo ja Diosa.
7 Eso sí, ja ajyi, jmodotic nia
8 Pero ja huego, la xa jch'ay jc'ujoltic spetzanil ja jahui. Mi xa sbejuc
huax quilatic coraja jun cristiano - mi ni sbejuc huax q'ue ja jcorajatic soqui.
Spetzanil ja smaloil ja jc'ujoltiqui ja jastal huax taatic ti' malo ja jmojtiqui,
ma chican jasunc'a huax calatic piero, la xa jch'aytic ja modo jahui.
9 Mi xa sbejuc huax leatic yi mentira ja jmojtiqui porque ja mentira sbaj ja
viejo jmodotiqui. La xa jch'ay jc'ujoltic ja jastal jahui.
10 Yajc'achil juntiro ja jastic huantic snebjel ja huego. Y oj to jnebtic mas
y mas ja jas huas sc'ana ja Diosi porque yena ni huan stucbesjel quitic ja
jmodotiqui. Huas sc'ana que oj lajtic jastal ja smodo ja yeni.
11 Ja jastal aytic ja huego, jun xta ni cabaltic aytica, sea judiootic ma mi
judioucotiqui, sea ta c'ulubal circuncidar ma miyuc, sea jun polestero ma
jun cristiano ti culan ba otro lugar. Sea ay ma' ay yajual ma libre ay, pero ta
huan c'ax c'uantic ja Cristo, tix yila sbaj ja jastal jahui. Ja ba mas jel t'ilani, ja
Cristo, siquiera ta tey jmoctic jpetzaniltic.
12 Quermano jumasa, tzaubalotic yuj ja Diosi. Jel ni yaj huax yabyotica,
jayuj xch'aya quitic ja jmultiqui. Jayuj sbej oj talnatic jyaujulal jbajtic. Oj
leetic modo jastal oj colta jbajtic. Mi oj toy jbajtic soc ja jmojtiqui - mi oj caatic
yajbuc ja jmojtiqui. Oj c'uuc jbajtic. Oj c'ultic ahuantar ja huocoli.
13 Sbej oj caa jbajtic pasensia. Ta ay c'a ma' ay jas huas sc'ulan quitic, sbej
oj c'ul perdonar jbajtic. Ja jastal sc'ulanotic perdonar ja Diosi, jach sbej oj
c'ultic perdonar jbajtic ja quentiqui.
14 Pero ja ba mas t'ilani, yaj oj cab jbajtic porque ta ay c'a syajal ja jc'ujoltic
merani, oj quil jbajtic jastal mero quermano jbajtic.

15 La xa ajyucotic laman jpetzaniltic porque ja modo jahui, ja' ni sbaj Cristo.
Ja yeni huan ni sc'ana que oj ajyucotic lamana. Jun xta cabaltic aytic ja ba sti
sat ja Diosi, jayuj sbej que oj ajyucotic laman. Sbej ni oj caatic yi stz'acatal lec
ja Diosi.
16 Sbej que tola vida huax nebatic ja yabal ja Cristo, que ja' huajel jc'ujoltic
soc ja jas huax yala ja yeni. Jea bajex ja yabal ja Cristo. A juluc ac'ujol
abajex soc ja hua mojexi, pero leahuic jun modo ba tzamal oja hualex yabi.
Tz'ebotayic ja Diosi. Alahuic ja Salmo jumasa, aahuic yi stz'acatal ja Dios soc
ja tz'eboj jumasa, jaxa cuando huas snica hua c'ujolex ja Espíritu, tz'ebananic.
Aahuic yi stz'acatal ja ba hua c'ujolexi.
17 Chican jas huaxa c'ulanexi, pero c'ulanic yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi.
C'anahuic yi stz'acatal ja Dios Tatali yuj ja sbiil ja yeni.

Ja jastal oj ajyucotic soc ja quermanotic jumasa

18 Ja huenlex ixuquex, c'uanic ja yabal ja hua tatamexi porque ta huan c'a
xa c'uanex ja Cajualtiqui, sbej nia.
19 Jaxa huenlex huiniquex, yaj xa huab ja hua cheumexi. Mi xa c'aclayex.
20 Jaxa huenlex ti to ayex ja ba sc'ab ja hua nan atatexi, c'uanic spetzanil ja
jas huax yala huabyexi porque jach ni huas sc'ana ja Cajualtica.
21 Jaxa huenlex ja ma' ay yuntiquil ahuujilexi, mix huaahuex q'ue scoraja
lom ja hua huuntiquilexi ba mi oj el sganae.
22 Jaxa huenlex ja janec' yib c'abal ayexi, c'uanic ja yabal ja hua huajualexi.
Atjananic, mi quechanuc cuando huas sq'uelahuex ja hua huajualexi ba oj
cananic lec soc ja yenlei. Ateltayic soc spetzanil ja hua c'ujolexi porque huan
nix yilahuex ja Diosi y sbej ni oj xihuanica.
23-24 Chican jasunc'a ja hua huatelexi, pero c'ulanic soc spetzanil ja hua
c'ujolexi porque ja mero smeranili, lajan soc ja' huanex yateltajel ja Cajual-
tiqui, mi jauc ja yenlei. Oj ni yaa huilex ja hua majtanexi ta toj c'a ayex soc
ja hua huatelexi porque lajan soc ja' ni ja Cajualtic Cristo huanex yateltajel.
Naahuic t'unuc ja iti.
25 Pero ta ay c'a ma' mi tojuc huax yatelta ja yajualei, a smajla. Mi xa
hualahuex ta ay ma' oj huaj libre ja ora jahui.

4

1 Jaxa huenlex ja ajualalex chomajquili, jachuc ja huenlexi. Toj la ajyiyex
soc ja hua huatjumexi. Mi xa lolayex. Naahuic ja huenlex chomajquili, ti ni
ay ahuajualex ja ba satq'uinali.
2 Aa bajex ba oja c'umuquex tola vida ja Diosi. Q'uelan jacan ajyanic ba oja
huilex ja jas oj sc'uluc ahuilex ja Diosi. C'anahuic yi stz'acatal ja Diosi.
3 Cho c'umanic ja Dios yuj ja queni ba oj bob jloiltaticon ja yabal ja Dios
ja ili, ba oj naaticon jastal oj c'umanucoticon cuando huax taaticon ti' jastal
cham ja Cristo ba oj stup ja jmultic jpetzaniltic. Como jach ni huanon yaljela
cuando aaji ochcon preso.
4 Pero c'umanic ja Dios ba oj bob cal claro, como sbej nia.
5 Toj la ajyiyex soc ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi. Atjananic soc - mi xa
ch'ayahuex lom ja hua tiempoexi.
6 Aa cuidadoex ja jastal huala c'umaniyexi porque sbej ni tzamal oj ajyuc
ja jloiltica, jaxa cuando huantic loil soc ja jmojtiqui, sbej que tzamal oj jactic
ja sloilei.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

7 Ja quermanotic Tíquico oj yala huabyex jastal ayon ja ili soc ja jas
huanticon sc'ulajeli. Ja quermanotic iti, jel yajtanubal cujticoni. Mero jmoj
jbajticon atel ja ba yatel ja Diosi. Jun xta ay tola vida ja quermanotiqui,
8 Jayuj huanon secjel ahuilex ba oja naex jastal ayticon ja quenticoni soc
ba oja huaa bajex nihuanc'ujol.
9 Ja' oj huajuc soc ja quermanotic Onésimo, ja ma' ti ni culan ajyi ja tihui. Ja
quermanotic Onésimo chomajquili, jel yaj huax cabticon. Mi ni nunca huax
xeh'aya sc'ujol ja Diosi. Oj yala huabyex spetzanil ja jas huanticon ja ili.
10-11 Ja quermanotic Aristarco, ja' ni ja ma' lajan lutanoticon preso, huas
seca huilex jitzan spatulabil ja hua c'ujolex ja huenlexi. Jach ni ja querman-
otic Marcosi, ja yijtz'in ja quermanotic Bernabeji, huas seca spatulabil ja hua
c'ujolexi. Yena ni ja ma' cala huabyex ta huan c'ax c'ot ja ba hua lugarexi,
leahuic yi jun naitz ba oj bob jijluc. La coltaniyex bi xchi ja quermanotic
Jesús Justo. Spetzanil ja quermanotic jumasa iti, quechan único ja yenle ja
ba spetzanil ja jmoj judioili huas scoltayone soc ja yatel ja Diosi. Huanticon
sloiltajel ec' yab ja cristiano que oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja Diosi. Stz'acatal ja
jmoj jumasa iti, jayuj ay ni snihuanil jc'ujola.
12-13 Jaxa quermanotic Epafrasi, ja mero yatjum ja Cristo Jesusi, huax
cho seca jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi. Yena ni ja ma' ti culan ajyi ba
hua lugarexi. Ja quermanotic iti, cuando cada huas sc'uman ja Diosi, mix
xch'ayahuex sc'ujol. Huas sc'ana que tzatz oj ajyanic soc ja Diosi, que oja
nebex ja smandari ba oj bob ac'uluquex. Ja quermanotic Epafrasi, ja queni
huax naa que jel tzatz huan atel yuj ja huenlex ja janec' ti ayex ba Colosas
soc ja ba Laodicea soc ja ba Hierápolisi.
14 Jach ni ja quermanotic doctor Lucasi, ja ma' jel yaj huax cabtiqui, huax
cho seca jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi. Jachuc ja quermanotic Demasi.
15 Xa hualahuex yab xcoltanuc spetzanil ja quermanotic ja ba Laodicea.
Jach ni ja quermanatic Ninfasi soc spetzanil ja quermanotic ja ma' huas
stzomo sbaje ja ba snaj ja yeni, xa hualahuex yab oj coltanuque spetzanile.
16 Quermano jumasa, cuando huax ch'ac ac'umuquex ja carta iti, ti xa
jecahuex yi ja quermanotic jumasa ja ba Laodicea ba oj sq'uel ja yenle
chomajquili. Jaxa carta jeca yile ja ba Laodicea, cho q'uelahuic ja huenlex
chomajquili.
17 C'ulanic qui ja pavori, alahuic yab ja quermanotic Arquipo que a xch'ac
sc'uluc spetzanil ja atel jau ac'ubal yi yuj ja Cajualtiqui.
18 Lec ay quermano jumasa, ja letra iti, quena huax tz'ijbaa. Huax jeca
huilex jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi. Moc ch'ay ac'ujolex que ti lutanon
preso. Sc'an to Dios, huanex yiljel ja slequil sc'ujol ja yeni. Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pablo A Los Tesalonicenses
Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Tesalónica Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo soc ja smoj jumasa stz'ijbaye ja creyente jumasa

1 Lec ay quermano jumasa, ja quen Pabloon nia, cho tey jmoc ja quermanotic Silvano ja ma' huaxa hualahuex Silasi, soc ja quermanotic Timoteo. Huax jecaticon ahuilex ja carta iti ba oja q'uelex apetzanilex ja janec' huaxa tzoma bajex ja suinquil ja Tesalónica. Ja huenlexi, sbajex xa ni ja Dios Tatali soc ja Cajualtic Jesucristo. Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja sbendicion ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo ba laman oj ajyanic.

2 Tola vida huax caaticon yi stz'acatal ja Diosi yuj ja janec' ayex ja huenlexi, jayuj cuando huax c'umanticon ja Diosi, huan nix naahuaticon ja huenlexi.

3 Huax naaticon jastal huaxa huateltayex ja Diosi pero yuj ni jel huaxa c'uanexa. Yaj ni huaxa huabyexa, jayuj huanex atel con todo ac'ujolex. Mi ni t'un huaxa yoopin abajexa, como ja Cajualtic Jesucristo, yena ni mero snihuanil ja hua c'ujolexi.

4 Quermano jumasa, ja Diosi jel yaj huax yabyex. Huax naaticon que yena ni stzaunejexa.

5 Ja quenticoni, cuando calaticon ahuabyex ja abal it jel tzamali, ja jas calaticoni, mi ni lom c'umaniticona. Ja' ni yuj ja yip ja Espíritu Santo, jayuj juntiro jnaaticon que ja abal iti, puro ni smeranila. Huan ni xa naahuex jastal ecticon amoquex. Huanticon fuerza ba toj oj ajyucoticon soc ja Diosi, pero ja' ni ba hua lequilex ja huenlexi.

6 Ja jastal ahuilahuex huax c'ulanticoni, jach ni cho atuluhuex ja huenlexi. Ja' ni ac'ulanex ja jas huax yala ja Cajualtiqui. Cuando ahuabyex ja yabal ja Diosi, jel ni alegre huaj ja hualtzilexi, pero ja' ni yaa hua gustoex ja Espíritu Santo porque jel ni ahuiajex ja huocol tac.

7 Y jach ni ja quermanotic ja ba Macedonia soc ja ba Acaya, cuando yabye ahuabalilex, cho bob ec' yujile ja huocol ja yenle chomajquili.

8 Jaxa huego, pucan xa ec' ja yabal ja Cajualtiqui, mi quechanuc ja ba Macedonia soc ja ba Acaya. Ja ba spetzanil ja lugar jumasa, naca snaoneje xa ja jastal huaxa c'uanex ja Dios ja huenlexi. Ja quenticoni, mi t'ilanuc huax taahuaticon ti' ja huenlexi porque naubalex xa ni jastal huaxa c'uanex ja Diosi.

9 Yenle ni huax q'ue yale. Ja' ni mero sloilea, jastal huajticon ja ba hua lugarex, ja jastal bi amaclayoticoni, ja jastal bi ahuaahuex can jun lado ja hua diosex c'ulubali, ja jastal ac'uanex ja Dios mero sac'ani.

10 Huanex bi smajlajel oj co jan otro vuelta ja ba satq'uinal ja Jesús ja yunin ja Diosi, ja' ni ja ma' chami pero cho aaji sac-huuc yuj ja Diosi. Yena ni bi ja ma' oj sc'ulucotic librar soc ja castigo jau oj to jacuc jel tzatzi. Jach ni mero sloile spetzanil ja quermanotic jumasa.

Ja jas ch'ac yal ja Pablo ja ba Tesalónica

2

1 Quermano jumasa, huan ni xa naahuex que mi lomuc ja huajticon ja ba hua lugarexi.

2 Eso sí, ja ora jahui, huaxa naahuex que ajc'ach to ixtalanubaloticon yuj
ja tantic cristiano suinquil ja Filiposi. Mi alben ja jas alji cabticon ja tihui,
jaxa yajni cho huajticon ja ba hua lugarexi, jel scoltayoticon juntiro ja Diosi
porque con todo quipticon calaticon ahuabyex ja yabal ja Diosi. Iday, ja ora
jahui, ti ni mero cho huan huooljuc spetzanil ja jcondratiqui.
3 Pero como ja jas huax calaticoni, huan nix naaticon que ja' ni mero
smeranila. Mi huanucticon yaljel yuj ja smaloil ja jc'ujolticoni. Huanticon
ni sleejel ja hua lequilex ja huenlexi.
4 Dios ni huax yila ja jc'ujolticoni y yena ni huas snaa que ja jas jc'ulanticon
ja tihui, yuj ni huax c'anaticon oj sc'ul gusto ja yeni, como yena ni yaa ja
catelticon ba oj calticon ec' ja yabali. Huan ni snaa que oj calticon ja mero
smeranili, jayuj yaa ja ba jc'abticon ja atel it tac. Mi huanucticon sleejel ba
lec oj yiloticon ja cristiano.
5 Huan ni xa naahuex mi huax toyohuaticon ba quechan oja huiloticon lec
y mi jauc huax leaticon ba oj aajuc quiticon taq'uin. Ja Diosi, yen snaa jastal
ec' cujticon ja ora jahui.
6 Mi ni nunca huaj leeticon cristiano ba quechan oj stoyoticon soc mi ni ja
huenlexi, mi huax c'anaticon ba oja toyoticon. Es meran, sbej nique porque
mi cualquierauc ja ma' secahuoticoni - yena ni ja Cristo ja ma' secahuoticon.
Pero ja quenticoni mi huanucoticon sleejel ba oj toyjucoticon.
7 Mi ni jach jc'ulanticon ja jastal ita. Jel yaj cabyaticon. Huax quilahuaticon
jastal jun cuntiquilticon. Lajan soc nanal tataloticon.
8 Jel juntiro ja jgustoticon huax calaticon ahuabyex ja yabal ja Diosi. Y
mi quechanuca. Puesto ayticon oj caa ja jvidaticoni porque jel ni yaj huax
cabyaticona.
9 Quermano jumasa, huaxa naahuex jastal atjiticon ba oj taaticon ja
jnesesidaticoni. Jel jleaticon modo. C'ac'u acual atjiticon. Mi ni june ja
huenlexi jc'anaticon que huen cajan abajex ja jnesesidaticoni, anima ti ni
huanticon yaljel ahuabyex ja yabal ja Diosi.
10 Huaxa naahuex jastal ecticon ja yora ti ajyiticon ba hua lugarexi. Huax
c'ana oj ajyucoticon toj. Mi ni jas jc'ulanticon ba oj bob leejuc ja jmulticoni
porque ajc'ach to huanex sc'uajel ja Diosi. Ja Diosi, yen yila jastal ec' cujticon
ja tihui.
11 Jastal mero cuntiquilticon, jach quilahuaticon. Huaxa naahuex que mi
ni june ja ma' mi caaticon yi consejo: —Aa bajex tzatz, xcutajaticon. Huax
leaticon modo jastal oj caaticon nihuan ac'ujolex
12 Cosaque oj bob ajyanic toj porque sbej nia, como ti xa ni ayex ja ba sparte
ja Diosi. Mandar xa ni ayex yuj ja yeni. Oj ni jac ja c'ac'u oja huilex ja ba jel
tzamal huax lijpi ja Diosi.
13 Pero stz'acatal ja Diosi, cuando yora ahuabyex huanticon sloiltajel ja
yabal ja Diosi, ja maclayex lec, ti jac ac'ujolex que sbaj ni Diosa, mi sbajuc ja
cristiano. Meran nia, Dios ni sbaj ja abal iti porque desde yora hua c'uanexi,
ti ni huan atel ba hua c'ujolex ja yabali porque huanex yiljel jun cambio tac.
¡Ja' ni ja sprueba ja jahui!
14 Jaxa jastal q'ue ja c'umal sbaj ja ma' huas sc'uan ja Dios ja ba Judea - como
huane xa sc'uajel ja Cristo Jesusi - jach ni q'ue ja c'umal ja ba hua lugarexi. Ja
quermanotic jumasa jahui, smoje judioil ja ma' ya q'ueuc ja huocol ja tihui,
jaxa huenlexi, mero ni amojex chomajquila. Pero como ahuabyex yabalil
ja yenle jastal ec' yujile ja huocoli, jayuj bob ahuaa pasensiaex ja huenlex
chomajquili.
15 Ja judio jumasa jahui, yenle ni ja ma' smilahue ja Cajualtic Jesusi. Lajan
huas staa sbaje soc ja matic ch'ac ec' pax ta cujticoni. Yenle ni smilahue ja
aluman-Dios ja ma' jecji yilei, jaxa jun lame iti, coraja xta huax ilhuaniyei.

Mi ni t'un lec huax yila ja Dios ja jastal huas snutzuhuoticoni. Hasta ja ma'
mi creyenteuqui, puro coraja huax yilahuei
16 Porque cuando huax c'ana oj huajcoticon soc ja ma' mi judiouqui ba oj
calticon yab ja yabal ja Diosi, mi ni modoa. Mi bi sbejuc oj c'ulajuque librar ja
ma' mi judiouqui. Ja jun c'ole judio iti, jach ni huane stzomjel mas ja smulei,
jayuj ja huego, jel xa mojan ay ja scastigo ja Dios oj aajuc yilei, ¡pero tzatz ni
leca!

Ja Pablo mix yila ora oj cho huaj ba Tesalónica

17 Quermano jumasa, cuando jpila jbajtic chaboxe tiempo, anima mi huax
quila jbajtic pero ti ni t'abanex jc'ujolticona. Jel juntiro jganaticon oj huaj
quilaticon
18 Y cajan ni jc'ujolticon que oj ni huajcoticona. Mi na' jaye vuelta cala oj
huajcon ja queni - ja quen Pabloon ni - pero ja tan Satanasi mi sc'ulan palta
jastal smaca ja jbejticoni.
19 ¡Ba mi oj c'an oj huaj quilaticon! porque cuando huax jac ja Cajualtic
Jesusi y huala ochticon ja ba sti sati, huenlex ni oj taaticon ti'. Yuj ja
hua c'uanexi, jayuj oj ajyucoticon gusto cuando huax c'ulanticon recibir ja
jcoronaticoni. Meran nia, porque yuj ja huenlexi, jayuj ay ni lec snihuanil
jc'ujolticona.
20 Jel huax toyohuaticon como jel huaxa huaahuex quiticon gusto tac.

3

1 Meran nia, ec' ja tiempo, ec' ja tiempo. Mi ni modo huax bob huaj quilex,
jayuj ti cala mas lec ti la canyon jtuch'il ja ba Atenas ja queni
2 Siquiera oj huaj yilex ja quermanotic Timoteo. Ja yeni oj snaa jastal oj
scoltayex ba oja huaa bajex mas tzatz soc ja Diosi como ja yeni, yatjum ni ja
Diosa. Xchol ni huas sloilta ec' ja yabal ja Cristo. Jayujil quen jeca huilex ja
Timoteo ba oj yaa mas ahuipexi
3 Porque jel ni tzatz ja huocol tac. Pero anima, mi sbejuc oja yoopes abajex.
Huan ni xa naahuex que ja huocoli, jel ni t'ilana.
4 Jach ni calaticon ja yora ti to ni ayticon amoquexi. —Ja huocoli, jel ni oj
quiitica, la chiticon nia. Y meran nia, ti xa ni ay ja huocol jahua.
5 Jayuj ja queni, jel huax c'ana oj naa ta huanex sc'ulajel seguir abajex.
—C'ot ta ora lec lolajiye ta yuj ja tan diablo. Ta jach c'a, ja catelticoni, lom
nia, la chiyon. Jach mero ja jpensari jayuj mix quila ora oj jec joboman.
6 Pero ja huego, cumxi ta ja Timoteo y jel tzamal ja jas ch'ac yal cabticoni.
Yala que huan ni xa c'uanex ja Diosi. Jel bi ja syajal ja hua c'ujolexi. Tola vida
bi huaxa naahuoticon ja quenticoni. Jel bi ja hua gustoex oja huiloticoni.
Jachuc ja quenticon chomajquili, mix quilaticon ora oj quilticon ja hua
satexi.
7 Quermano jumasa, jachuc ja quenticon chomajquili, ti ni ayticon ja ba
yojol ja huocoli. Coraja ni juntiro ic'ubaloticona pero cuando cabticon que
ja huenlexi, tzatz ni ayexa, jel ni yaa quiticon snihuanil jc'ujolticona.
8 Lajan soc jamxi ja satq'uinal cabticon que mi ni t'un huaxa yoopin abajex
soc ja Cajualtiqui.
9 Jel huaxa huaahuex quiticon juntiro gusto. Huax caaticon yi jitzan
stz'acatal ja Dios yuj ja huenlex merani.
10 C'ac'u acual huanticon sc'anjel yi pavor ja Diosi ba oj bob huaj quilati-
con. Eso sí, huan ni xa c'uanex ja Diosa, pero ay to jas huas sc'ana que oj to
anebex. Jel jgustoticon que oj jeeticon ahuilex mas.
11 Sc'an to Dios, oj ni bob huajcoticona. Oj ni sam quiticon ja jbejticon ja
jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo.

12 Yaj xa huab abajex ja huenlex mismo soc jach ni, yaj xa huabyex
spetzanil ja cristiano como jastal yaj huax cabyaticon ja quenticoni. Oj ni
scoltayex ja Cajualtiqui que oj ajyuc mas y mas ja syajal ja hua c'ujolexi.
13 Ta ay c'a syajal ja hua c'ujolexi, toj ni oj bob ajyanic ja ba sti sat ja jTatic
Diosi, jaxa cuando huax jac ja Cajualtiqui soc spetzanil ja yuntiquil ja Diosi,
mi ni ay ma' ay jas oj bob yala.

Ja jastal huas sc'ana oj ajyucotic ja Diosi

4

1 Lec ay quermano jumasa, ja quenticoni jeunejticon ahuilex que sbej oj
ajyanic toj porque jach ni huas sc'ana ja Diosi y jach ni bi huanex sc'ulajela.
Pero ja huego, c'ulanic mas fuerza ba cada c'ac'u mas toj oj ajyanic. Tz'acatal
lec huax c'anaticon ahuilex yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi.
2 Huan ni xa naahuex spetzanil ja jas calaticon ahuabyex, ja' ni ja smandar
ja Cajualtic Jesusi
3 Porque ja Diosi huas sc'ana que oj caatic can jun lado spetzanil ja
jmultiqui ba oj caa jbajtic juntiro soc ja yeni. Por cuenta, sbej huax ch'ay
jc'ujoltic jastal huax lea jmultic soc ja ixuquei ma ja huiniquei.
4 Sbej oja nebex jastal oja leex meran ja hua cheumexi. Yaj oja huabyex. A
ajyuc toj ja hua pensarex soc ja hua cheumexi.
5 Porque ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi, toj chante huax huaj ja spensarei.
6 Pero ja quentic ja huan xax c'uantic ja Diosi, mi sbejuc huax lea jmultic ja
jastal jahui. Moc ahuiex spatic ja hua mojex huiniquili porque ja Cajualtiqui,
mi tajneluc oj yaa castigo ja jastal jahui. Mi xa hualahuex ta mi calunejticon
ahuabyex con tiempo ja iti
7 Porque ja Diosi mi huax yala que oj paxcotic chanteil. Huas sc'ana ja yeni
puro tzamal, toj juntiro oj ajyucotic. ¡Jayuj stzaunejotic ja yen tac!
8 Pero ta ay c'a ma' mi sc'ulan caso ja mandar iti, mi smandar cristianouc
ja jas huan sc'ocjeli. Smandar Dios nia. Ja' ni ja smandar ja Dios sac'an ja ma'
huax yaa quitic ja Yespíritu Santo.
9 Ja huego oj xa jtaa ti' jastal yaj oj cab jbajtic ja janec' huan xax c'uantic ja
Diosi. Ja mero smeranili, mi t'ilanuc ay ma' oj stz'ijbayex oj yala huabyex ja
jastal iti porque yen mismo ja Diosi seunej ahuilex que sbej oj quil jbajtic lec
ja quentiqui.
10 Ja quermanotic ba Macedonia, yaj ni huaxa huab abajexa. Pero tz'acatal
lec, leanic modo jastal oja jeex yile mas ja syajal ja hua c'ujolexi.
11 C'ulanic fuerza ba laman oj ec' ja hua vidaexi. Mi xa leahuex pleito. Mi
lom xa ch'ica bajex soc ja ba mi abajuquexi. Atjananic con gana ba oja taa ja
hua nesesidaexi como jastal calaticon ahuabyexi.
12 Porque ta mi c'a la atjiyexi, jel ch'in oj yilex ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi.
Mi sbejuc oja majlayex ay ma' oj yaa huilex.

Ja jastal oj jacuc ja Cajualtiqui

13 Quermano jumasa, ja ma' ch'ac ta chamuc cujtiqui, sbej huaxa naahuex
jastal oj to ec'uc ja yenlei. Mi sbejuc oj ajyanic triste ja jastal ja ma' mi huas
sc'uane ja Diosi. Ja yenle merani, mey snihuanil ja sc'ujolei.
14 Pero ja quentiqui, huan xax naatic que ja Diosi, oj to sec jan spetzanil ja
ma' cham ta cujtiqui. Cuando huax jac ja Jesusi, ti ni oj jacuque nochan ja
yenlei. ¡Ba miyuca! porque q'uelahuilex ja Cajualtic Jesús tac. Ja yeni chami
jaxa mas tzaani, cho sacui nia, jayujil oj ni cho sac-huuc ja scuerpo ja janec'
huas sc'uane ja yeni.

15 Jaxa ma' sac'an to ja cuando huax jac ja Cajualtiqui, mi yenuc bajtan oj
huaj sta. Ja' bi bajtan oj huaj stae ja ma' ch'ac ta chamuquei. Ja ma' creyente
ni, yenle ni bi oj huaj stae cona. Ja jas huanoticon yaljel ahuabyexi, ja' ni ja
jas yalunej ja Cajualtiqui.
16 Yena ni ja Cajualtic oj co jan ja ba satq'uinali. Tzatz lec oj yaa ja smandar
ja ora jahui. Jach ni ja ángel jau ba jel nihuan ja yateli, oj ahuanuc ja yen
chomajquili. Oj cho oc'uc ja strompeta ja Diosi, ti xa oj sac-huuc ja scuerpo
ja matic ch'ac ta chamuc ja janec' sc'uane ja Diosi. Bajtan oj iijuque q'ue ja
yenlei,
17 Ti xa oj iijucotic q'ue ja quentic ja janec' sac'anotic to ja ora jahui. Ti xa oj
huaj jtaa jbajtic jpetzaniltic soc ja Cajualtic ja ba nalanchaan ja ba yoj asoni.
Ti xa ni oj ajyucotic soc ja Cajualtic tola vidaa.
18 Jayuj sbej huaxa huala bajex ja jastal iti, ti oja huilex que oj gustoaxuc ja
hua hualtzilexi.

5

1 Quermano jumasa, ba oj cala huabyex jas ora, jas c'ac'uil oj jacuc ja
Cajualtiqui, mi ni t'ilanuc oj tz'ijbayex
2 Porque ja c'ac'u jahui, huan ni xa naahuex que mi huax naaxi jas mero
ora. Cuando mi huanucotic smajlajeli, ja' ni mero oj jacuc. Q'uelahuilex
jun lagron tac, cuando mi huanucotic smajlajeli, huan tox huaj cabtic, huas
sama ja jnajtiqui.
3 Ja ora jau oj jac ja Cajualtiqui, ja cristiano ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi oj
yal que jel tzamal laman aye. Mi bi jas oj sc'uluque. Pero iday, jun ta repente
oj q'ue tzatz lec ja suocolei. Lajan soc jun ixuc cuando jun ta repente huax
q'ue ja suocol ja cuando oj xa manxuc ja yali. Mi ni modo oj sc'ul librar sbaj,
yuj ni ti c'ot ja ora oj manxuc ja yala.
4 Pero ja huenlex quermano jumasa, mi sbejuc que ch'ayc'ujol oj taajanic
cuando huax c'ot ja c'ac'u jau oj jacuc ja Cajualtiqui porque mi xa mutz'anuc
ja hua satex ja huenlexi.
5 Jaman xa jsatiqui. Ac'ubal xa quitic ja yijlab ja Cristo. Mi xa sbajucotic ja
q'uiq'uinal ja quentiqui.
6 Sbej xa ni q'uelan jacan oj ajyucotic, toj xa oj ajyuc ja jpensartiqui. Ja
ma' mi huas sc'uan ja Diosi, meran nia, lajan soc yacbele. Chamele huayel
porque
7 Puro sbaj q'uiq'uinal ja spensar ja yenlei.
8 Pero ja quentiqui, como ay xa quiojtic ja yijlab ja Cristo, sbej que toj
xa jpensartiqui. Sbej que ay syajal ja jc'ujoltiqui. Jachuc, mi ni oj bob
c'ulajucotic ganara. Huan xax naatic que eltic ta libre soc ja jmultiqui - ja' ni
mero snihuanil jc'ujoltic ja jahui, jayuj huan xax bob jcolta jbajtic ja huego.
9 Ja quentiqui mi t'ujpinubalucotic ba oj aajuc quitic ja scastigo ja Dios ja
c'ac'u jau oj q'ueuc lec ja scoraja. Tzaubalotic ba juntiro oj elcotic libre pero
ja' ni yuj ja Cajualtic Jesucristo.
10 Ja yeni cham yuj ja quentiqui pero ba oj ajyucotic culan jun ta lugar soc ja
yeni. Ma sac'anotic cuando huax jac otro vuelta, ma miyuc, jun xta ni yabala.
11 Jayujil, sbej ni ja jastal huan xa xa huaa bajex nihuanc'ujol. C'ulan
seguir abajex ja jastal huan xa ni xa colta bajexi ba oj aajuc mas yip ja hua
hualtzilexi. Sbej ni juntiro ja jas huanexa.

Ja Pablo yaa yi razón ja creyente jumasa

12 Quermano jumasa, ja yenle ja quermanotic ja ma' ay yatel ahuujilexi, ja'
ni ja ma' huas sea huilex ja smandar ja Diosi, sbej huaxa yajtayex. Yena ni ja
Cajualtic yaunej yile ja yatelei, jayuj aa hua pavorexi, yajtayic.

13 Sbej ni huaxa jea yile ja syajal ja hua c'ujolexi porque mi cualquierauc
ja yatelei. Jaxa huenlexi, leahuic modo jastal laman oj ajyanic apetzanilex.
14 Ta ay c'a ma' mi sc'ana oj atjuqui, aahuic yi razón, jaxa ma' mi tzatzuc
ayuque soc ja Diosi, coltayic. Aahuic yi yip ja yaltzilei. Jach ni ja ma' jel
to yaau ay ja yaltzilei, aa hua pasensiaex soc spetzanile. C'ulanic ja hua
pavorex iti.
15 Ta ay c'a ma' huas sc'ulan ahuilex malo, aa cuidadoex, moc ac'uluquex
yi malo ja huenlex chomajquili. Leahuic modo jastal oja c'uluquex yi lec, sea
ja' quermanotic creyente ma ja ma' mi creyenteuqui.
16 Ajyanic gusto tola vida.
17 C'ac'u acual c'umanic ja Diosi.
18 Chican jastal huax ec' ahuujilex, c'anahuic yi stz'acatal tola vida ja Diosi,
porque ta huan c'ax c'uantic ja Cristo Jesusi, jach ni mero huas sc'ana ja
Diosa.
19 Moc acomex ja yatel ja Espíritu Santo. Aahuic yi libre ba oj bob atjuc ja
ba hua vidaexi.
20 Ja Diosi ta huan c'ax yiaj majan ja sti june ja yuntiquili, moc ahuilex
menos ja jas huax el ja ba stii.
21 Pero spetzanil ja cosa, aa lec acuidadoex ta ja' mero sbaj ja Diosi. Ti la
ajyiyex ja ba lado ja bay ja lequi.
22 Pila bajex soc juntiro spetzanil ja maloili.
23 Ja Diosi huax yaahuotic laman. A scoltayex ja Diosi ba mi ni jun amulex
oja leex. Aahuic ba oj stalna ja hua hualtzilexi soc ja hua cuerpoexi cosaque
cuando huax jac ja Cajualtic Jesucristo, mi ni jun amulex oj bob staexa.
24 Ja ma' stzaunejexi mi ni nunca oj xch'ay sc'ujolexa. Oj ni c'ot smeranil
spetzanil ja jas yalunej cani.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja creyente jumasa

25 Quermano jumasa, c'umanic ja Dios yuj ja quenticoni.
26 Huax jecaticon spatulabil ja sc'ujole spetzanil ja quermanotiqui porque
Dios xa ni sbajotic jpetzaniltica.
27 Huax cala huabyex yuj ja sbiil ja Cajualtiqui, c'umanic ja carta iti ja ba
sat spetzanil ja quermanotic jumasa.
28 Sc'an to Dios, huanex yiljel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Jesucristo. Ti
ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Pablo A Los Tesalonicenses
Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Tesalónica Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo soc ja smoj jumasa stz'ijbaye ja creyente jumasa

1 Lec ay quermano jumasa, suinquilex ja Tesalónica, ja janec' sbajex xa
Dios Tatali soc ja Cajualtic Jesucristo. Ja queni Pabloon, soc ti ni ay jmoc ja
quermanotic Silvano ja ma' huax calatic Silasi, soc ja quermanotic Timoteo.
Quena ni huax tz'ijba huilex ja carta iti.
2 ¡Sc'an to Dios oj bob ahuilex ja sbendicion ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesucristo! Laman a ajyuc ja hua c'ujolexi.

Ja Diosi oj ch'ac yii cuenta ja mulali cuando huax jac ja Cristo

3 Quermano jumasa, sbej ni huax c'anaticon yi stz'acatal ja Dios yuj ja
huenlexi porque ja huego ja jastal huaxa c'uanexi, mas con gana ayex, soc
mas to jel ja syajal ja hua c'ujolexi.
4 Jayuj ja huenlexi, toyobalex ni lec cujticona. Cuando ti ayticon ja ba
yoj iglesia jumasa ja sbaj Diosi, ti huax calaticon jastal jel huaxa huiajexi.
Huanex ni lec huocola pero ay ni lec ja snihuanil ja hua c'ujolexi. ¡Jel huaxa
c'uanex ja Dios tac!
5 Huanex ni sc'ulajel ahuantara jayuj huax ilxi que jel huanex coltajel yuj
ja Diosi. Mix cham ac'ujolex ja jahui. Ja jahui, ja' ni huanex chapjel ba oj bob
ochanic ja ba huas sc'ulan mandar ja yeni. Ja' ni sbej ja hua huocolexa.
6 Pero ja ma' huax yaa huilex ja huocoli, tzatz to ni oj aajuc yi ja scastigo ja
yenlei pero sbej nia.
7 Jaxa huenlexi, sbej xa oj aaji jijlanic soc ja huocoli. Lajan xa ni oj jijlucotic
jpetzaniltic ja c'ac'u oj jacuc ja Cajualtiqui. Oj xta juuc con ja yajlel ja c'aq'ui,
ja' oj co jan soc ja ba satq'uinali. Ja' ni smoj oj jacuc ja yangel jumasa jel ja
yipei.
8 Oj jacuc, pero ja' ni oj jac yaa scastigo ja ma' mi yaa caso ja Diosi, ja' ni ja
ma' mi c'ocxi oj sc'uuque ja abal it jel tzamal sbaj ja Cajualtic Jesucristo.
9 Ja scastigoei, oj ni ch'ayjuc snaajelea. Oj poctzujuque ele jun lado ja ba
mi ni nunca oj yil ja sat ja Cajualtiqui soc mi oj yil ja ba jel ja yip huax lijpi.
10 Ja iti, ja' ni ja c'ac'u cuando huax jac ja Cajualtiqui. Pero ja c'ac'u jahui, oj
toyjuc lec ja Diosi porque ti xa oj ajyuc ja yuntiquili pero oj tucbuque juntiro.
Lajan soc yioje xa ja splanta ja Diosi. Jaxa huenlex quermano jumasa, ti ni
oj ochanic cuenta lajana, como ac'uanex ja jas jeaticoni.
11 Jayuj tola vida huax c'umanticon ja Dios yuj ja huenlexi. Huax
c'anaticon yi ja Diosi ba oj scoltayex ba toj oj ajyanic eq'ue porque stzaunejex
nia. Huax cho jc'anaticon yi ba oj see ja yipi. Oj yaa huipex ba oj bob ac'uluc
ja jas huaxa c'anahuexi. Jaxa atel huaxa c'ulanex sbaj ja yeni, jel tzamal oj
huajuc yuj ja jel huaxa c'uanexi.
12 Ta jach c'a huax huaji, jel ni toyobal oj huajuc ja sbiil ja Cajualtic Jesu-
cristo yuj ja huenlexi. Y jachuc ja huenlex chomajquili, toyobal oj ajyanic,
como ahuiojex ni ja yutzil sc'ujol ja jDiostiqui soc ja Cajualtic Jesucristo.

Ja huinic but'el soc mulali

2

1 Quermano jumasa, meran ni oj to jacuc ja Cajualtic Jesucristo ba oj
stzomotic ba oj huajtic soc ja yeni pero aa cuidadoex.
2 Mi xa huaa bajex ba oj jomjuc ja hua pensarexi. Mi la xiuyex yuj ja ma'
huax yala que jacum xa ja Cajualtiqui, anima huax yala que ja' alubal yab
yuj ja Espíritu Santo. Bob ta jel tzamal ja jas huax yala, pero moc ni lom oja
huaex casoa. Ma oj yale que sc'ulane recibir ja jcarta ja quenticoni, que ti xa
bi jacum ja Cajualtiqui, xyutajoticon ja Pablo, anima jach oj yala huabyex.
3 Pero chican jas modo oj yala huabyex, moc ni lom oja huaa bajex lolajela
porque ay to jas oj iljuc bajtan mi tox jac ja Cajualtiqui. Ja ora jahui, mi ni ja
sbiil ja Dios oj bob yab ja cristiano, ti oj see sbaj jun huinica. Ja yeni, but'el
juntiro puro mulal. Mi oj bob ajyuc toj, jayuj oj ni ch'ayjuc snaajela.
4 Pero ja huinic jahui, coraja xta juntiro oj yab ja sbiil ja Diosi, ma chican
jas huas sc'uan ja cristiano, mi ni oj bob yaba. Hasta que oj huaj culan ja ba
yoj stemplo ja Diosi. Ti oj yal ja huinic jahui: —Quena mero Diosoni, oj chiuc.
5 ¿Mi xa ma xa naahuex ja jas cala huabyex ja yora ti ajyiyon amoquex ba?
Ch'ac ni cala huabyex spetzanil ja ita.
6 Pero ja huinic jau ja it but'el soc mulali, macubal to masan huas staa
stiempo y huan ni xa naahuex jasyuj ja mi tox bob jacuqui.
7 Ja mulali, naca ti ni ay ja ba mundo ja huego. Tzatz ni leca pero mi to huax
chijcaji juntiro porque ti to ay ja ma' macan yuji. Pero cuando x'el ja yen ja
ma' huan to scomjel ja maloili,
8 Ti oj see sbaj ja tan mal huinic jahui, jaxa Cajualtic Jesusi, malan soc oj su
soc ja stii, soc ja yijlab oj jac soqui, soc ja jahui, oj xch'ay el snaajel huego.
9 Pero cuando huas sea sbaj ja huinic jahui, jel juntiro oj ajyuc ja yipi. Oj
bob sc'ul milagro. Jel ja jas oj sei. Lajan soc Dios meran ja jas oj sc'uluqui,
pero mi ni Diosuca. Ja' ni ja yip ja tan Satanasi.
10 ¡Xihuel ja sbaj ja yeni, jayuj chican jas modo oj slola ja cristiano, pero
ja' ni ma' huane ch'ayeli! Mi ni modo huax c'ocxiye ba oj sc'uuque ja mero
smeranili ba oj bob aaji eluque libre soc ja smulei.
11 Jayuj ja Diosi ti xa oj yaa ba oj lolajuque yuj ja tan mentiroso jahui.
12 Tzatz ni lec ja scastigo oj aajuc yilei, yuj ja mi ni huas sc'uane ja
smeranili. Ja' ni toj huajel sc'ujole ja maloili.

Ja ma' tzaubal ba oj eluque libre soc ja smulei

13 Quermano jumasa, ja Cajualtiqui jel yaj huax yabyex. Sbej ni tola vida
huax c'anaticon yi stz'acatal ja Dios yuj ja huenlexi porque stzaahuex ja yora
mi tox cujlaji ja satq'uinali ba oj bob elanic libre soc ja hua mulexi. Elyex nia,
pero ja' ni yuj ja Espíritu Santo, ja ma' scoltayex ba oja huaa can ja hua mulexi
y ja' ni ac'uanex ja smeranila.
14 Dios ni sleahuexa jayuj jac ni ac'ujolex ja yora jloiltaticon ahuabyex
ja abal it jel tzamali. Sleahuex ba oj yaex ja ba huax lijpi yuj ja Cajualtic
Jesucristo.
15 Quermano jumasa, c'ulanic seguir ba tzatz oj ajyanic soc ja Diosi. Moc
ch'ay ac'ujolex ja jas jeaticon ahuilex ja yora ti ajyiticon amoquexi, soc jach
ni ja jas calaticon ja ba jcartaticoni.
16-17 Ja jTatic Diosi jel ja yutzil sc'ujoli, jayuj jel yaj huax yabyotic. Ja yeni
huan nix yaa quitic jnihuanc'ujoltic tola vidaa. Mix quilatic ora oj quiltic sat
ja jas oj ni yaa quitiqui. Ja Cajualtic Jesucristo soc ja jTatic Diosi, ja' ni yip ja
hua c'ujolexi. A scoltayex tola vida ba toj oj ajyanic soc toj oj c'umananic.

C'umanic ja Dios yuj ja quenticoni

3

1 Quermano jumasa, ay to ni jas oj cala huabyexa. C'umanic ja Dios yuj
ja quenticoni cosaque ja yabal ja Cajualtiqui oj pucxuc mas ligero ja ba
spetzanil ja lugari. Sc'an to Dios, gusto oj yab ja cristiano ja jastal ahuabyex
ja huenlexi.
2 Cho c'umanic yi ja Diosi ba mi oj bob sc'ulucoticon ganar ja tantic
huinique jel malo, ja it ma' mi icben sbej ja smodoei porque mi spetzaniluc
oj sc'uuque.
3 Pero ja Cajualtiqui mi ni nunca oj sipex cani. Oj scoltayex ba mi oj bob
ayoopuc abajex. Oj stalnayex ja ba yoj maloili.
4 Ja' snihuanil jc'ujolticon ja Cajualtiqui ba oj scoltayex soc ja jas huanex
sc'uajeli, ja it jas calaticon can ahuabyex oja c'uluquexi.
5 A syam ja hua c'ujolex ja Cajualtiqui ba oja naex ja syajal sc'ujol ja Diosi.
A ajyuc ja hua pasensiaexi ja jastal ja spasensia ja Cristo.

Ja jastal t'ilan ja ateli

6 Quermano jumasa, oj cala huabyex ja jastal huas sc'ulan mandar ja
Cajualtic Jesucristo. Moc bi lom ach'ic abajex soc ja quermanotic ja ma' mi
sc'ana oj atjuquei porque mix yaahue caso ja jas huax jeaticoni.
7 Huaxa naahuex jastal oj ajyanic porque ahuilunejex ja jastal ja jmodoti-
coni. Mi oja hualex que mi atjiticon ja yora ti ajyiticon amoquexi.
8 Mi ni huaaticon q'uebubala. C'ac'u acual atjiticon. Jach ni jc'ulanticon
fuerza ba mi ni june ja huenlexi oja cuchex ja jnesesidaticoni.
9 Eso si, sbej ni oja huaex ajyi ja jnesesidaticoni pero iday, huax c'ana oj
jeeticon ahuilex jastal oj ajyanic ja huenlexi, jayuj atjiticon nia.
10 Cuando ti ajyiticon amoquexi, caaticon ahuilex ja orden iti: Ja ma' mi
sc'ana atjuqui, ti mix huaa, la chiticon nia.
11 Porque huax alji cabticon ja janec' ayexi, ay ma' lom huan eq'uel yuj
jachuc ja c'ac'u. Quechan xchol huas sq'uela ec' ja smoji.
12 Ja cristiano jumasa jahui, huax caa huilex orden soc ja mandar iti: At-
jananic gusto jun ac'ujolex ba lec oj ec' ahuujilex. Huax calaticon ahuabyex
ja iti soc ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo.
13 Quermano jumasa, moc lom oj eluc ja hua ganaex ba oja c'uluquex ja ba
lequi.
14 Ta ay c'a ma' mix yaa caso ja razón ja ba carta iti, aa satex machunc'a.
Actayic cani. Quechan q'uelahuic ba oj q'uixhuuc t'usan
15 Pero moc ahuilex condra. Aahuic yi razón como jastal ahuermanoex.

Ja jastal ch'ac ja carta

16 Ja Cajualtiqui laman xta ni aya, jach oj cho yaex laman ba spetzanil ja
tiempo. Chican jastal huan eq'uel ahuujilex, oj ni ajyanic lamana. Ja yeni, ti
ni oj ajyuc amoquexa.
17 Ja quen Pabloon ni. Huax jeca huilex ja spatulabil ja hua c'ujolexi. Pero
ja letra iti, ja' ni soc mismo jc'ab jc'ulani. Jach ni ja jletra ba cada jcarta. Jach
ni huax tz'ijbaa.
18 A sc'uluquex bendiciar ja Cajualtic Jesucristo apetzanilex. Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pablo A Timoteo
Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Jecji Yi Ja Timoteo Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Timoteo

1 Lec ay quermano Timoteo, ja queni Pabloon nia. Secabanumon ni ja
Jesucristo. Ja' ni ja Dios ja ma' sc'ulanotic librari. Yena ni secahuona.
Cho secahuon ni ja Cajualtic Jesucristo, yena ni ja ma' mero snihuanil ja
jc'ujoltiqui.
2 Timoteo, ja hueni lajan soc mero cunina porque spetzanil ac'uan ja jas
cala huabi. Quena ni huax tz'ijba hui ja carta iti. Huax c'ana oj sc'uluca
bendiciar ja Diosi soc ja syajal sc'ujoli ba laman oj ya ajyuc ja hua c'ujol ja
jTatic Diosi soc ja Cajualtic Cristo Jesusi.

Aa cuidadoex soc ja ma' huas sea sbaj que jel huas snaa

3 Quermano, huax c'ana que ti oj ajyan t'an ja ba Efeso, como jach ni
jc'uman jbajtic cuando elumon xa ba oj jacon ja il ba Macedonia porque ay
jun c'ole cristiano jumasa ja ba iglesia ja tihui, ay jas huane seejel ja ba mi
sbejuqui. Al yabye que moc lom see ja jastal jahui.
4 Jaxa spetzanil ja jastal quechan huas staahue ti' ja matic ec' pax ta yujilei,
quechan sloile mi huax ch'ac yale ja jastal jahui. Al yabye aa xa ch'ay sc'ujole
porque ja sloile jahui, quechan huas snica otro c'umal ba mey sbej. Mi ni t'un
huas scoltayotic oj c'ultic ja jas yalunej cabtic oj c'uuctic ja Diosi.
5 Ja jas huanon yaljeli, mi lomuc. Huax cala ba yaj oj cab jbajtic. Ta meran
c'a huax naatic que sac'ubal xa jc'ujoltiqui, ta meran c'a huan xax c'uantic ja
Diosi, yaj ni oj cab jbajtica.
6 Pero ay quermanotic ch'ay ta sc'ujole ja jastal iti. Ja' huajel sc'ujole soc ja
loil jumasa jau mey sbeji.
7 Huas stoyo sbaje que jel huas snaahue ja smandar ja Moisesi. Maestroe
bi pero ja jas huan elel ja ba stiei, mi huas snaahue jas sbeja. Eso sí, con gana
huane seejel pero mi huas snaahue jas sbej.
8 Huax naatic ja smandar ja Moisesi, jel lec juntiro pero ta huanotic c'a
sc'uajel ja mero sbeji.
9 Ja mandari, mi jauc sbaj ja ma' toji pero ja' ni sbaj ja ma' mix c'ocxi, ja ma'
mix yab sbeji, toj malo ja sc'ujolei, jel huas slea ja smulei, mix yaahue caso
ja Diosi soc mi ni ja jas huas sea quitiqui. Ja ma' huas smila ja snani, ma ja
stati, ja ma' quechan ni milhuanel ja sgusto, ja' yujil ja cristiano jumasa jahui,
jayuj t'ilan ay ja leya.
10 Jach ni ja ma' ja' ni huajel sc'ujol ja sleejel ja otro ixuqui, jaxa ixuquei, ja'
huajel sc'ujol ja sleejel ja otro huiniqui, jaxa ma' ja' huajel sc'ujol ja sleejel ja
smul ja jastal ja suinquil ja Sodoma ajyi, jaxa ma' huax yelc'an ja cristiano ba
oj sc'ul mandar, ja ma' jel mentiroso, ja ma' huax yaa sbaj testigoili pero puro
mentira ja jas huax yala, spetzanil ja cristiano jumasa jahui, yena ni sbaje ja
mandar jumasai. Jaxa spetzanil ja ma' jel coraja huax yabye ja jas jel tzamal
huantic seejeli, jach ni, mandar ni huas sc'anahuea.
11 Ja razón it ba jel toj oja hual yabye ja quermanotic jumasa, ja' ni ja mismo
abal it jel tzamal ac'ubal qui ba jc'ab ba oj loilta eq'ue. Ja abal iti, ja' ni ja yabal
ja Dios it jel lec juntiro.

Ja Pablo jel huax yaa yi stz'acatal ja Diosi

12 Huax c'ana yi stz'acatal ja Cajualtic Jesucristo porque huax yaa quip ba
oj c'uluc ja catel it yaunej quii. Huax yila que jun xta ay ja jc'ujoli jayuj yaunej
ni qui ja catel iti.
13 Jach sc'ulunej qui conser jel piero huax taa ti' ajyi. Jel juntiro quixtalaan.
Mi alben ja jas huax cala sbaj ajyi. Pero ja Diosi jel stalna jyaujulal ja queni
porque mi to creyenteucon, como huas snaa que mix naa ja jas huanon
sc'ulajel eq'ue.
14 Jel ja yutzil sc'ujol ja Cajualtiqui. Jel nihuan juntiro ja jas sc'ulan quii,
jayuj huan xax c'uan ja yeni. Yuj ja stz'acatal ja Cristo Jesusi, jayuj yaj xa
huax cab jbajtic.
15 Porque ja yeni jac ja ba mundo ba oj sc'ul librar ja mulanum jumasa y
sbej ni oj sc'uuque ja cristiano jumasa, como smeranil nia. Huax cala como
ja quen, quena ni mas jel ja jmul ajyia.
16 Pero ja Diosi stalna jyaujulali. Ja Jesucristo yaa spasensia jmoc ja queni,
¡jauc to ma tuc ja ma' mi mero jel huas slea ja smuli! Ja jastal aaji qui ja vida it
mi ni nunca huax ch'aqui cuando yora jc'uani, jach ni oj aajuc yile spetzanile
ja ma' huas sc'uane merani.
17 Jayuj la xa caatic yi stz'acatal ja rey ja ma' huas sc'ulan mandar tola vida.
¡La xa coocotic mec'an ja ba sti sati! Eso sí, mix quilatic, ¡pero sac'an ni tola
vidaa! ¡Quechan ni yen único Diosa! ¡Amén!
18 Hijo Timoteo, huax caa ba hua c'ab ja hua huatel ja tihui. Ochan con
gana ja jastal ni yalahue ja quermanotic jumasa ja yora iiji majan ja stie yuj
ja Espíritu Santo, ti oja huil que jel lec oj ec' ahuuj. Pero c'uan lec ja Diosi.
Tola vida lea ja bay ja lequi.
19 Pero ay ma' mi xa huax yaahue caso ja jas huas sc'ulanei, sea lec, sea
malo. Yuj ja ch'ay ta ni sc'ujole ja jastal huas sc'uane ja Dios ajyi.
20 Jach sc'ulan ja Himeneo soc ja Alejandro, jayuj ja queni ti caa yi ja ba
sc'ab ja tan Satanasi siquiera oj jac sc'ujole que jel piero juntiro ja jastal huas
staahue ti' ja Diosi.

Ja jastal oj c'umaxuc ja Diosi

2

1 Bajtan oj cala huabyex ja iti. C'umanic ja Diosi. C'anahuic yi ja Dios ja
jas huaxa c'anahuexi. C'umanic ja Dios ba spetzanil ja cristiano jumasa.
C'anahuic yi lec stz'acatal ja Diosi.
2 Sbej ni oja c'umuquex ja Diosi yuj ja ma' ay yateli soc ja gobierno jumasa,
ba laman oj bob ajyucotic, ba lec oj ec' cujtic, ba oj bob caa jbajtic meran soc
ja Diosi, ba oj iljuc que toj ja jpensartiqui.
3 Ja jastal jahui, ja' ni mero jel leca. Jach ni huas sc'ana ja jDiostic ja ma' ya
elcotic libre soc ja jmultiqui.
4 Ja yeni huas sc'ana que mi ni june oj ch'ayuc ja caltziltiqui. Huas sc'ana
que jpetzaniltic oj cabtic ja smeranil ja sbaj Diosi.
5 Porque ay quechan june ja jDiostiqui pero ay ni june ma' huax cho ya ec'
ja jc'umaltiqui, ja' ni ja Jesucristo, jaxa yeni, cristiano ni jac jmoctica.
6 Ja Jesucristo yaa sbaj ba oj chamuc. Jach sc'ulan ba oj bob ya elcotic libre
soc ja jmultiqui. Pero ja tiempo yaa sbaji, mi ni cualquiera tiempouca. Ja' ni
mero jas ora yala ja Diosi.
7 Jayuj ja queni leejiyon ba oj huaj loilta ec' ja jastal huax c'uantiqui.
Jecubalon ba oj cal yab ja smeranili ja ma' mi judiouqui. Ja' ni yuj ja huax
c'uan ja Cristo, jayuj huanon yaljel ja smeranili. Mi ni mentirauc huanona.

8 Ja queni jex oc' jc'ujol ja lec spetzanil ja mundo huax taxi ja ma' huas
sc'umane ja Dios sac'ani. Jel jgusto oj quile ta naca q'ueel ja sc'abei huane
yaajel yi stz'acatal ja Diosi porque sbej nia ta perdonado xa c'a ay ja smulei,
pero con ta mi xa c'a jun coraja ay ja ba sc'ujolei, mi xa huax yaa sbaje huocol
soc ja stiei.
9 Huax cho jc'ana que ja ixuquei, cuando huas stzomo sbaje ba oj smaclaye
ja yabal ja Diosi, que tojbel oj jacuque soc ja sc'uei como jastal ni sbeji.
Mi jauc oj slap ja sc'u ba quechan oj sc'an ba oj q'ueljuque. Jaxa s'olomei,
a stojbes sbaje tzamal ja ja jastal ni sbej oj stojbes sbajei, pero moc lom
jelxuque. Lec huas slapahue ja slicchiquinei soc ja yujei, pero mi sbejuc que
ja' oj huaj sc'ujole que quechan oj sc'uluque gasto soc ja sc'uei.
10 Ja mas t'ilani ba oj scolta ja smoj jumasa. Jach ni sbej oj ajyuque ja ixuque
ja ma' yaunej xa sbaje meran soc ja Diosi.
11 Ja ixuquei, cuando oj smaclaye ja yabal ja Diosi, sbej ni oj yaa ja sc'ujolea.
Moc lom ja' oj huaj sc'ujole ja loili. Sbej ni c'un oj yaa sbajea.
12 Jun ixuc, mi ni sbejuc oj see ja yabal ja Diosi cuando tzoman aye soc ja
huiniquei porque ja queni mi ni oj caa yi permisoa. Mi ni sbejuc oj jelxuc ja
ixuquei soc ja huiniquei. Sbej ni ch'aban oj ajyuquea.
13 Porque huinic ni ja ma' c'ulaji bajtan yuj ja Diosi, ja' ni ja Adani. Ti xa
cho c'ulaji ja ixuqui, ja' ni ja Evaa.
14 Pero cuando staa ja smulei, mi jauc ja Adán ja ma' lolaji ja ora jahui. Ja'
ni lolaji ja Eva. Jach ni slea smula.
15 Pero ja ixuquei, sbej ni oj yil lec ja yuntiquili, soc oj cho ajyuc syajal ja
sc'ujolei. Puro lec ja jas oj sleei. Toj lec a ajyuc ja spensarei. Ta jach c'a huas
sc'ulane, huan c'a sc'uane ja Dios merani, oj ni coltajuquea.

Ja jastal oj sc'uluc ja ma' ay yatel ja ba iglesia

3

1 Ta ay c'a ma' huas sc'ana que oj aajuc yi ja yatel ja ba iglesia, jel ni lec ja
jas huas sc'ana sc'uluqui, como smeranil nia.
2 Pero ja ma' huax aaji yi jun yatel, jel t'ilan que toj oj ajyuc ba mi jas oj
bob aljuc sbaj. Sbej ni quechan june ja xcheum oj ajyuc soc ba mi jas oj bob
aljuc sbaj. Huan c'ax yala jun cosa, sbej ni oj sc'uluca. Sbej ni toj oj ajyuc ja
spensara. Ta jach c'a huas sc'ulan, oj ni c'ulajuc respetara. Ja ba snaji, sbej
huas sc'ulan recibir ja ma' huax jac ulatajuc yuji. Sbej que oj snaa seejel ja
yabal ja Diosi.
3 Ta huan c'a sc'ana yatel ja ba iglesia, mi sbejuc huax yuaj trago. Mi sbejuc
huas slea pleito. Mi sbejuc oj sc'ul recibir jun taq'uin ta huas snaa que ay ma'
slolunej soc jun trato. Ja ma' ay yatel ja ba iglesia, sbej que tzamal ja smodo,
laman ja spensari, mi jauc oj huaj sc'ujol soc ja taq'uini.
4 Sbej que oj snaa jastal toj oj yaa smandar ja ba yoj snaji. Jachuc ja
yuntiquili, oj sc'uuc ja yabali. Oj ni sc'uluque respetar ja statea.
5 Porque ta mi c'a huas snaa jastal oj sc'ul mandar ja ba mismo ja snaji, ¡jauc
to ma oj snaa jastal oj bob sc'ul mandar ja ba yiglesia ja Diosi!
6 Ja ma' huax aaji och yatel ja ba iglesia, mi sbejuc oj ochuc ja ma' jel to
ajc'ach ochel creyenteili. Ta huan c'ax och ja jastal jahui, ay modo jel nihuan
oj yaa sbaj. Jach c'a, oj to huaj snaa sbaj, co ta scastigo ja jastal co ja scastigo
ja diablo chomajquili.
7 Ja huinic jahui, sbej ni oj iljuc lec yuj ja ma' mi creyenteuqui. Mi c'a, oj to
huaj snaa sbaj, oj aaji q'uixhuuc lec. Mas to ixta oj iljuc yuj ja diablo.

Ja jastal oj sc'uluc ja diácano jumasa

8 Jachuc ja ma' huax och diaconoili. Sbej ni ja' oj ochuque ja huinique jau
ja ma' lec huax ilji yuj ja smoj jumasa. Ja jas huax yalahuei, sbej huax c'ot
smeranila. Mi sbejuc huax yuaje trago. Mi sbejuc oj sc'ul recibir jun taq'uin
ta huas snaa que ay ma' slolunej soc jun trato.
9 Ja jastal huax c'uantic ja Diosi, sbej huax yaa sbaje con todo sc'ujole. Ta
ay c'a smule huax yabye, sbej huas stojbes sbaje.
10 Ja ma' huas sc'ana och diaconoili, sbej ni huax c'ulaji probar bajtan. Ta
lec huaxa huilahuex ec' ja prueba jahui, entonces oj ni bob och diaconoila.
11 Pero chican jastal ja smodo ja xcheumei. Ja xcheumei, sbej huax
c'ulajiye respetar yuj ja smoj jumasa chomajquili. Mi sbejuc oj slee smul ja
smojei. Huan c'ax yala jun cosa, sbej ni oj sc'uluca. Naubal sbaj que ja yatel
ac'ubal yi, oj ni sc'uluca.
12 Ja ma' huax och diaconoili, sbej ni quechan june ja xcheum oj ajyuc
soqui, jaxa ba yoj snaji, oj snaa jastal oj sc'ul mandar ja yuntiquili.
13 Ja diácono jumasa, ta huan c'a sc'ulane tzamal ja yatelei, jel ni lec oj
iljuquea. Mi oj xihuuque ba oj yale jastal huas sc'uane ja Cristo Jesusi.

Ja jas huax c'uantiqui

14 Timoteo, mix quila ora oj huaj quila mas ligero pero huax tz'ijba hui ja
juun iti porque
15 Ay modo mi oj bob huajcon mas ligero. Huax c'ana oja naa jastal sbej
oj ajyucotic como yuntiquilotic xa ni ja Diosi. Ochelotic xa ni yiglesiail ja
Diosa. Quentic ni huantic yaljel ec' ja smeranil ja yabal ja Diosi. Moc to jauc
ja quentiqui, oj ni ch'ay snaajel ja jas merani.
16 Ja ajyi, mi ni ma' jac sc'ujol jastal jel tzamal ja jas huax c'uantiqui. Ja
Diosi jac see sbaj jastal cristiano. Mi ni jun smul slea. Sac juntiro ja sc'ujoli.
Ilji yuj ja ángel jumasa. Loiltaji ec' ja ba spetzanil ja lugari. Mi ni jun lugar ja
ba mi c'uaji. C'ulaji ni recibir ja ba satq'uinali.

Ja ma' oj ch'ay sc'ujol ja jas huas sc'uanei

4

1 Ja Espítitu Santo claro juntiro huax yala que cuando jel xa mojan ja
tiempo, ay ma' oj ch'ay sc'ujol ja jas huas sc'uanei. Oj lolajuque yuj ja tantic
pucuj jumasa, ja' ni oj sc'uuque ja jas oj jeejuc yile, pero ja' ni sbaj ja pucuj
jumasa.
2 Ja smaestro jumasa quechan huajel sc'ujole ja lolaneli. Toj mentirosoe
juntiro. Jel xa ch'uuye soc ja smaloilei - mi xa ni huax yabye syajal ja smaloile
huas sc'ulanei.
3 Huan tox huaj ahuabi, oj yale que mi sbejuc ja nupaneli. Huaj to huabyex,
huax cho yalahue que mi lecuc oj cabtic ja huaelal iti, ma ja huaelal iti. Iday,
ja huaelal jumasa jahui, yena ni huax yaa ni quitic ja Diosi. Sbej oj caatic yi
stz'acatal como creyenteotic xa nia. Huan xax c'uantic ja smeranili.
4 Spetzanil ja jas sc'ulan ja Diosi, lec nia. Mi ni sbejuc oj caltic que mi lec oj
cabtica. Oj ni cabtica. Oj c'antic yi stz'acatal ja Diosi
5 Porque ja ba yabal ja Diosi huax yala que sbej oj caatic yi stz'acatal, jaxa
yeni huas sc'ulan bendiciar ja juaeltiqui.

Jun lequil yatjum ja Jesucristo

6 Timoteo, ta jach c'a huaxa jea yi ja quermanotic jumasa ja tihui, yuj ni
mero yatjuma ja Jesucristo. Pero ja hueni, ja hua huaeli, ja' ni ja yabal ja
Dios it huaxa c'uani, ja' ni oja huipuc ja jas jel tzamal jeubal ahuii, ja it huana
ni stzajlajeli.

7 Jayuj, mi lom xa huaa caso ja tantic loil jumasa ba mundo porque puro
tonto loil nia. C'ulan fuerza ba cada c'ac'u tzatz oj ajyan soc ja Diosi. A
tzatzbuc lec ja hua hualtzili.
8 Q'uelahuile ja jcuerpotic tac. Jel ni lec ja cuando tzatz ni ay lequi,
pero ja mero smeranili, quechan huax maconi cujtic ja ba vida iti. Pero ja
caltziltiqui, ta tzatz c'a ay, huax maconi cujtic ja ba vida iti soc ja ba vida oj
to jacuqui.
9 Ja jas huax cala, meran nia. Sbej ni oja c'uuquex apetzanilex.
10 Jayuj con gana huanticon atel, anima jel yaj ja jas huax yala jbajticon ja
cristiano porque ja mero snihuanil ja jc'ujolticoni, ja' ni ja jDiostic sac'ani.
Yena ni yaa sbaj ja ba spetzanil ja mundo, jayuj ja quentic ja huan xax
c'uantiqui, libre xa ni aytic juntiroa.
11 Jayuj spetzanil ja jas huanon yaljel ahuab ja iti, al yab ja quermanotic
spetzanil y jea yile que sbej oj sc'uluque.
12 Meran Timoteo, jel to untica pero mi ni sbejuc mi oj maclajuc ja jas oja
huali porque ja hueni oja lee modo jastal oj c'umanan toj. Toj la ajyi. Yaj
xa huab ja Diosi soc ja quermanotiqui. Jea tzamal ja hua modo jastal huaxa
c'uani. Ta huan c'a xa c'ulan ja jachuqui, jaxa quermanotic jumasa oj sc'ane
oj sc'uluc ja yenle chomajquil ja jastal huaxa c'ulan ja huen.
13 Ja cuando mi to la c'otyoni, malan huana sc'umajel ja yabal ja Dios ja ba
sti sat spetzanil ja quermanotiqui. Aa yile lec snihuanil ja sc'ujolei. Jea yile
ja yabal ja Diosi.
14 Moc ch'ay ac'ujol ja yora jtzomo jbajtic soc ja anciano jumasa ja ba
iglesia, ja jastal yaahue cajan ja sc'abe ja ba hua olomi. Ja jahui, Dios ni snica
ja sc'ujolei, jaxa hueni, ja c'ulan recibir ja jas huan nix yaa ja Diosi. Aa lec
acuidado porque ja' ni sbaj ja Diosi.
15 Ochan con gana soc ja jas sc'ulan ahui. Jach c'a huaxa c'ulan, ja
quermanotiqui oj yile que huana bejyel tzatz soc ja Diosi.
16 Aa lec acuidado ba ja huen mismo. Jach ni ja jas huana seejeli, aa
cuidado soc. Tzatz la ajyi soc spetzanil. Ta jach c'a huaxa c'ulan ja hueni,
oj ni ataa ja hua coltajela y oj cho huaj staa ja scoltajel ja ma' huas smaclaya.

Ja jastal oj ajyucotic toj soc ja jmojtic creyenteili

5

1 Moc lomuc ajax utjel ja ma' ay xa sc'ujoli. Aa yile razón. Ila jastal ja mero
atat. Jaxa ma' untic to, ila jastal ja hua huermano.
2 Jaxa viejita jumasa, ila jastal anan, jaxa aq'uixuc jumasa, ila jastal ja hua
huermana, pero toj ajyan soc ja yenlei.
3 Colta ja viguda jumasa, ja ma' meran mi ma' huax bob scolta.
4 Pero ta ay c'a jun viguda ay yuntiquil - bob ta mi xa sac'anuc ja yuntiquili,
pero ay to yij jumasa - ja yenlei, sbej huas snebahue jastal oj scoltaye ja
snanei ma ja smexepei. Lajan soc ay sele porque aaji q'uiuque. Ja jastal
jahui, sbej nia. Jach ni huas sc'ana ja Diosi.
5 Pero ta ay c'a jun viguda, mi mach ay yuj, stuch'il ay juntiro, ja yeni, ja'
yip sc'ujol ja Diosi. C'ac'u acual huan sc'umajel ja Dios ba oj coltajuc.
6 Pero ja viguda ja ma' huajel sc'ujol ja sleejel ja sgusto ja scuerpo ja yen
mismo, ja yaltzili lajan soc ch'ay ta nia.
7 Ja jastal ch'ac ta cala huabi, jach ni oj ch'ac ac'ul mandar ja quermanatic
jumasa. Ta huan c'a sc'uane, mi ni sbejuc oja jax utjel ja mas tzaana.
8 Pero ta ay c'a jun ja quermanotiqui mi huax yaa caso ta ay snesesida ja
yermano jumasa, mi ni ja ma' mero smoj'alijeli, lajan soc ch'ay ta sc'ujol ja
jas huas sc'uani. Mas to pegor ja yen soc ja ma' mi ni huas sc'uan ja Diosi.

9 Ja juun ba ochel ja sbiil ja viguda jumasa, ja' ni ja ma' huan coltajel yuj
ja iglesia, mi sbejuc huax och jun viguda ta mi to c'a staa sesenta jabili. Ta
nupani c'a chaboxe vuelta, mi ni sbejuc oj ochuc ja sbiili.
10 Pero ja viguda jumasa jau huax och ja sbiile ba juun jahui, sbej ni naubal
sbaj ta sc'ulunej ja ba lequi. Por cuenta, ta ya q'uiuc ja yuntiquili, ta lec ja
smodo soc ja ma' huax c'ot ja ba snaji, ta huan c'a scolta soc spetzanil ja sc'ujol
ja smoj creyenteili, ta huan c'a scolta ja ma' huan huocoli, chican jas tzamal
huas sc'ulani. Ja yenle ma' jach huas sc'ulani, oj ni bob ochuc ja sbiilea.
11-12 Pero ja viguda jau mi to staa ja sesenta jabili, mi ni sbejuc oj hua
ochuquex ja sbiil ja ba juun jahui. Huax yalahue que oj yaa sbaje juntiro
soc ja yatel ja Cristo, pero huaj to snaa sbaj, yaa can jun lado ja strato soc ja
Diosi porque jex c'anc'oni oj cho nupanuque otro vuelta. Ch'ay ta sc'ujole ja
strato soc ja Diosi. Jach ni huas slea smulea.
13 Pero mi quechanuc ja jahui porque ta quechan c'a xchole huax yiaje
chol ja naitzi, huax paxye jaraganail. Quechan ni xchole huas sloiltaye ec'
ja cristiano. Huax yochelane spetzanil. Ja' ni mero huane yaljel ja cosa ja ba
mi sbejuqui.
14 Jayuj huax c'ana que ja viguda ba jel to untiqui, a nupanuque, a
unticanuque, a sc'ule mandar ja yuntiquile ja ba yoj snajei. Ta jach c'a huas
sc'ulane, ja jcondratiqui mi ni jas oj bob yala.
15 Porque ay ni viguda yaahue ta can jun lado. Yaa ta ni sbaje soc ja tan
Satanasi.
16 Ja janec' creyenteotiqui, sea huinic, sea ixuc, pero ta ay ma' viguda ay ja
janec' ja jmoj'alijel jbajtiqui, sbej ni oj coltatic. Mi sbejuc oj caatic scuch ja
iglesia. Ta jach c'a, ja viguda jumasa jau ja ma' meran ay snesesidaei, oj ni
bob scolta ja iglesia.
17 Ja anciano jumasa ja ma' meran huax yaa sbaj soc ja atel ja ba iglesia,
huas sea ja yabal ja Diosi soc huas sloilta ja yabal ja Diosi, sbej ni oj
yajtajuque leca
18 Porque huax yala ja yabal ja Diosi:

Mi sbejuc oj caatic och jun morral ja ba sti ja huacaxi cuando huan suchel ja
c'aemi porque sbej ni oj huauca.

Huax cho yala ja yabal ja Diosi:

Jun atjum, sbej ni huax tupjia.

19 Jun anciano, ta ay c'a ma' huas slea yi ja smuli, moc lomuc ac'uuquex ta
mey chaboxe testigo.
20 Pero ta ay c'a ma' huan sc'ulajel seguir sleejel ja smuli, sbej ni oja tojbes ja
ba sti sat ja creyente jumasa ba jachuc, oj yil ja tuqui, ti oj och xihuele t'usana
ba mi oj cho sc'uluque ja yenle chomajquili.
21 Ja mandar jumasa iti, t'ilan ni jach oja c'uluca. Jun xta yabal oja huil ja
quermanotiqui, anima mi ahuamigouc, ma huamigo. Huax cala huab ja it
porque ti huan yabjel ja Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo soc ja yangel jumasa
tzaubal yuji.
22 Cuando huaxa tzaa ja ma' oj och ancianoil ja ba iglesia, mi jauc ja ajnel
jomel oj hua ochuqui porque ta huas staa smul ja yen, entonces huena ni
amula. Mas lec' c'ulan lec pensar ja machunc'a oj hua ochuqui ba mi oj elan
malo ja mas tzaani.
23 Hijo Timoteo, ta jel c'a huax yajbi ja hua hualtzili, mi xa huuaj quechan
cheel ja'. Mas lec uc'an t'usan ja yaalel tz'usubi. Yuj ja yaj chamel xta ni ayaa.
24 Ay ma' chican lec ja smulei ja janec' ti to aye ja ili. Pero ja tuqui, mi ni
t'usan huax chijcaji ja smulei pero oj jac ja c'ac'u oj ch'ac yii cuenta ja Diosi,
jaxa c'ac'u jahui, mi ni jas nac'an oj canuca.

25 Jach ni soc ja jas lec huax c'ulantiqui. Ay ba jel claro huax chicnaji pero ta mi c'a, oj to ni chicnajuca. Mi ni modo mi oj naaxuc que jel tzamal ja cateltiqui.

6

1 Ja quermanotic ja ma' yib mandar ni ayi, sbej ni oj sc'uluque respetar ja yajualei cosaque mi oj bob tajuc ti' malo ja jDiostiqui soc mi ni ja jas huax jeatiqui.

2 Pero ta ay c'a jun quermanotic, creyente ni ja yajuali, mi ni sbejuc oj yil menos yuj ja yermano xa sbaje yuj ja jas huas sc'uanei. Sbej ni mas to oj yatelta porque ja ma' huax ateltaji, yuj ni creyente nia, yermano xa ni sbajea. Sbej ni yaj oj yab sbajea. Jach oja hual yab ja quermanotiqui. C'ulan consejar lec.

Jel huax ya culan jc'ujoltic ja jas huax c'uantiqui

3 Ta ay c'a ma' huax och see ja jastal mi ni t'un huas slaja ja jastal sea quitic ja Cajualtic Jesucristo, tuc ni juntiro soc ja jas huax c'uantiqui,

4 Ja jahui, quechan huas sc'ana que jel nihuan oj yaa sbaje. Ja mero smeranili, mi ni jas huas snaaa. Quechan xchol huan snicjel ec' ja c'umali. Soc ja jahui, huan tox huaj cabtic, coraja huax yila sbaje ja quermanotiqui. Huax yutalaan sbaje. Mi xa huax yaa cuenta sbaje.

5 Puro pleito aye tola vida como mi xa tojuc ja spensarei. Ch'ay ta sc'ujole ja jas merani. Huax yalahue que ja ma' tey ba religioni, quechan ba oj q'ueuque ricoil. Pero ja huen hijo, moc lom ach'ic abaj soc ja cristiano jastal jahui.

6 Meran nia, ja jas huax c'uantiqui, jun slado, ricootic nia pero ja' ni ja sricoil ja jas tey ba caltziltiqui. Anima jel pobreotic pero siquiera, ja caltziltiqui, rico ni aya

7 Porque mi ni jas quiojtic ja cuando jul jchonjeltiqui, y mi ni jas oj bob quiitic och ja cuando huala chamtiqui.

8 Porque ta ay c'a jc'uutic, ta ay c'a juaeltic, malan soc ja jahui. Sbej ni oj ajyucotic gustoa.

9 Pero ja ma' quechan huajel sc'ujol jex c'anc'oni ja sc'ujol soc ja taq'uini, huan to huax huaj snaa sbaj, soc ja staq'uin jahui, mi xa snaa jastal oj bob el libre soc ja smuli. Huas somo sbaj juntiro. Toj xch'ayelal juntiro huas slea ja yaltzila.

10 Porque ta jel c'a huax oc' jc'ujoltic ja taq'uini, oj to huaj naa jbajtic, jel huax lea jmultic soc porque spetzanil ja mulali huax ya jac soc ja taq'uini. Ay ni quermanotic toj ja' huajel sc'ujole ja taq'uini, iday, ch'ay ta sc'ujole ja jas huax c'uantiqui. Pero soc ja mismo staq'uinei, jel huax yiaje huocol soc. Pero como jex c'anc'oni yujile, but'ele soc jitzan spensare.

Ochan tzatz lec soc ja jas huaxa c'uani

11 Pero ja hueni, sbaja ni ja Diosi. A ch'ay ac'ujol ja jastic iti. Jipa c'ujol juntiro soc ja Diosi ba oj bob ajyan mas toj. Xihuan yuj ja Diosi. C'uan soc spetzanil ja hua c'ujoli. A ajyuc ja syajal ja hua c'ujoli. A nihuanbuc ja hua c'ujoli. Aa hua pasensia soc ja hua moji. C'un aa baj ja ba sti sat ja Diosi.

12 Aa baj tzatz lec soc ja jas huaxa c'uani ba oja taa ja hua vida jau mi ni nunca huax ch'aqui. ¡Jayuj sleahua ja Dios tac! Satalajel abal ahualunej claro ja jas jel tzamal huaxa c'uani. ¡Jel ja testigo tac!

13-14 Pero ja huego, tz'acatal huax c'ana hui, c'ulan ja jas huax cala huabi, pero moc atucbes. C'ulan fuerza ba mi oj tajuc amul ba mi jas oj bob aljuc ahuabi cuando huax jac ja Cajualtic Jesucristo. Ja mandar it huax cala huabi, ti huax yila ja Dios ja ma' huax yaa sac'anil ja ba spetzanili. Huax cho yila ja Jesucristo ja ma' yala claro ja ba sti sat ja Poncio Pilato que yunin Dios nia.

15 Cuando huas staa stiempo ja jas ora yalunej ja Diosi, ja' ni oj jacuc ja
Cajualtica. Quechan único yen ja jDiostiqui. Jel lec juntiro soc jel ja yipi. Yen
único rey. Srey ni ja ma' rey ay ja ili. Yen único Ajualal. Yajual ni ja ma' ajualal
ay ja ili.
16 Yena ni ja ma' mi ni nunca oj chamuqui. Ti ni aya ba mero tzatz ay lec ja
yijlabi ja ba mi ni june ma' oj bob smojuqui. Mi ni jun cristiano yilunej, como
mi ni oj bob q'ueljuca. Sbej quechan yen mi ni nunca oj ch'ac jtoytica porque
jel tzatz juntiro ja yipi. ¡Amén!
17 Ja quermanotic ja ma' ay sricoile ja ba mundo iti, al yabye que mi jauc
ja jel nihuan oj yaa sbaje soqui. Mi jauc oj huaj sc'ujole soc ja sricoile jahui
porque ja taq'uin jahui oj ni ch'acuca. Sbej que ja' oj sip sc'ujole soc ja Dios
sac'an lequi porque yena ni huax yaa quitic spetzanil ja cosa ja ba jlequiltiqui
hasta huax can sobra.
18 Ja quermanotic rico, al yabye a sc'uluque ja ba lequi, porque ta huan c'a
sc'ulane ja ba lequi, ja' ni mero huane sleejel ja sricoilei. Sbej que tola vida
jaman ja sc'abe oj ajyuquei. A yaa sbaje oj scoltaye ja ma' ay snesesidaei.
19 Ta jach c'a huane sc'ulajel, lajan soc ti huane snoljel ja sriquesail ja ba
vida jau oj to jacuqui. Jel tzamal ja jas oj to aajuc ja ba sc'abe ja c'ac'u jahui.
20 Timoteo, aa cuidado lec ja jas cala huab oja c'uuqui. Moc ahuaa caso ja
tantic loco c'umal ja ba mundo porque lom ni huane bulbunuca. Eso sí, huas
sea sbaje que jel huas snaahue pero lom ni juntiroa.
21 Porque ay ma' creyente yabalile, iday, xch'ica sbaje soc ja cristiano jau
huas sea sbaje que jel vivoe, jaxa huego, ch'ay ta sc'ujole ja jas huas sc'uane
ajyi. ¡A sc'uluca bendiciar ja Diosi! Amén. Ti ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Pablo A Timoteo
Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Jecji Yi Ja Timoteo Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Timoteo

1 Lec ay Timoteo, ja queni Pabloon, secabanumon ja Jesucristo porque jach
ni huas sc'ana ja Diosi. Yalunej cabtic que oj yaa quitic jun vida ba mi ni
nunca oj ch'acuc ta huan c'ax c'uantic ja Cristo Jesusi. Jach bi oj huaj chol
eq'ue.
2 Timoteo, huax jeca spatulabil ja hua c'ujoli. Jel yaj huax cabya. Como
jastal jun cunin huax quilahua. Ja Dios Tatali soc ja Cajualtic Jesucristo oj
yaa hui ja sbendicioni. Jel oj stalna yaujulal ba laman oj ajyan.

Ja Pablo ch'ac yal jastal ch'ac c'ulajuc yi yuj ja Cristo

3 C'ac'u acual huax c'uman ja Diosi y huax c'ana yi stz'acatal yuj ja hueni.
Huax catelta ja Diosi, como puro ni lec huax c'ana jleetica. Jach ni yateltaye
ja ma' ec' pax ta cujtiqui.
4 Tola vida huax naa jastal jel ocya, jayuj mix quila ora oj huaj quila, ti oj
cujlajuc lec ja jc'ujola.
5 Huan nix naa jastal huaxa c'uan soc con todo ja hua c'ujoli. Ja hua mexep
Loidai soc ja hua nan Eunice, bajtan sc'uane ja yenlei, jayuj ti ac'uan ja huen
chomajquil ja mas tzaani. Jel seguro ayon que huaxa c'uan soc spetzanil ja
hua c'ujoli.
6 Ja yora ca cajan ja jc'ab ja ba hua olomi, anaa nia que ay jas yaa hui ja
Diosi ba oj bob ahuatelta mas lec ja yeni. Mi jauc oja huaa can ja jahui. ¡Jipa
c'ujol soc juntiro!
7 Ta huanotic xihuel, ja jahui, mi sbajuc ja Diosi. Ja yen huax yaa quiptic
ba mi oj xiucotic. Huas scoltayotic ba yaj oj cab jbajtic, ba toj oj ajyuc ja
jpensartiqui.
8 Moc q'uixhuan oja taa ti' ja Cajualtiqui soc moc q'uixhuan cuj ja quen yuj
ja ti ayon ba preso, porque ti ayon ja ili yuj ja sbiil ja Cajualtiqui. Jachuc ja
hueni, c'ulan recibir ja huocol it huax jac yuj ja abal it jel tzamal sbaj Diosi.
Oj ni yaa hua huip ja Diosi ba oj bob ac'ul ahuantar spetzanil.
9 Ja Diosi ya elcotic libre soc ja jmultiqui. Sleunejotic ba quechan yen oj
cateltatic. Mi yuj sleahuotic que yuj ay jas huax c'ulantic ja ba lequi. ¡Miyuc!
Yuj ni jach huas sc'anaa, como jel ni ja syajal sc'ujol jmoctiqui y sbajotic xa
Cristo Jesusi. Cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, ja Diosi stalnunej ni ja
jyaujulaltiqui
10 Porque ch'ac ta ni quiltica porque jac ta ni ja Jesucristo tac. Ja ajyi, jel
huantic xihuel soc ja chamel ch'aquel mi ni nunca oj ec'uqui, pero ja huego,
stz'acatal lec ja yeni, mi xa oj ecotic ja tihui. Lec yuj ja cabunejtic xa ja abal it
jel tzamali, huan xax naatic lec que ay ni jun vida ba mi ni nunca oj ch'acuqui.
11 Dios ni ja ma' stzaahuon ba oj loilta ec' ja abal it jel tzamali. Secahuon
jastal jun secabanum ba oj jee yi ja ma' mi judiouqui.
12 Jayuj ti ni huanon huocol ja ili pero mi ni t'un huala q'uixhuiyona porque
huax naa machunc'a snihuanil ja jc'ujoli. Ti caunej yi ba sc'ab ja jvida. Huan
nix naa lec que ti nolan yuj hasta masan oj caatic cuenta ja ba sti sat ja Diosi.

13 Timoteo, jel toj ja jas jeunej ahuii. Ja' ni xa tzajlaa porque sbajotic xa ni
ja Cristo Jesusi, jayuj sbej xa oj c'uuctic soc oj ajyuc ja syajal ja jc'ujoltiqui.
14 Ja Diosi jel ja jas yaunej ba hua c'abi, pero aa lec acuidado soc. Oj scoltaya
ja Yespíritu Santo ja ma' ti ni ay ec' jmoctiqui.
15 Ja quermanotic ja ba Asia, huan ni xa naa jastal yaahuone can jtuch'il.
Ja janec' ay ja yenlei, ti ni ay ja Figelo soc ja Hermógenes,
16 Pero ja quermanotic Onesíforo soc spetzanil ja suinquil ja snaji, sc'an to
Dios, oj yile ja sbendicion ja Cajualtiqui, porque mi na' jaye vuelta jac yae ja
snihuanil ja jc'ujoli, jaxa caltzili xliquiqui ni huaja. Mi ni t'un q'uixhuiye yuj
ja ti ayon ba preso.
17 Jaxa cuando c'ot ja ba Roma, fuerza ni sleahuona masan ni staahuona.
18 Sc'an to Dios, oj talnajuc syaal yuj ja Cajualtic ja último c'ac'u. Huan ni xa
naa lec jastal jel scoltayon ja yora ti ayon ja ba Efeso.

Soldadootic ni ja Jesucristo

2

1 Hijo, c'ulan recibir ja sbendicion ja Dios huax yaa quitiqui. Tzatzalc'ujolan lec abaj como ti xa ni aytic ja ba sparte ja Cristo Jesusi.
2 Como jastal ahuab cala ja ba sti sat jitzan ja cristiano, jachuc ja huen
chomajquili, tzaa ja ma' huaxa huila tzatz xa ni ay soc ja Diosi, ti xa jea yile
ja yabal ja Diosi, jaxa yenle chomajquili, oj cho bob see yi ja otro cristiano.
3 Pero ja hueni, c'ulan ahuantar ja huocol jumasa, como yena ni ja
jcapitantic ja Jesucristo. Soldadootic nia.
4 Q'uelahuil jun soldado tac. Cuando huax aaji och soldadoili, mi xa libre
ayuc porque ay xa ni ma' huax c'ulaji yuj mandara.
5 Cho q'uelahuil ja ma' huax och jun tajnel. Ta mi c'a huas sc'ulan jastal ja
mero sbeji, mi ni oj staa ja spremioa.
6 Cho q'uelahuil jun huinic huas sc'ulan ja yalaji. Yena sbej oj sc'ul recibir
ja sbaal ja yalaji.
7 C'ulan t'un pensar ja jas cala huabi. Oj ya jac ac'ujol ja Cajualtic jas sbej
ja jas huanon yaljel ahuabi.
8 A jac t'un ac'ujol ja Jesucristo ja ma' aaji sac-huuc ja yora chami. Ja yeni
yintil ni ja rey Davidi. Ja iti, ja' ni ja jas huanon sloiltajel eq'ue.
9 Jayuj huanon ni huocol leca, jayuj ay jcadenail yujile, lajan soc jastal jun
milhuanum pero ja yabal ja Diosi, ¡mey scadenail!
10 Pero huax c'ulan ahuantar spetzanil pero ja' ni ba slequil ja ma' stzaunej
ja Diosi cosaque oj coltajuque soc ja smulei. Porque cuando sbajotic ja Cristo
Jesusi, jel tzamal juntiro ja jas huas sc'ulan quitiqui y mi ni nunca huax
ch'aqui.
11 Oj xa cala huab ja mero smeranili: Ja quentiqui lajan soc chamtic soc ja
yeni, jayuj ti ni oj cho huajtic culan ja quentic ja bay ja yeni.
12 Ta huan c'ax quiajtic ja huocoli, entonces oj ni jc'ultic mandar lajan soc
ja yena. Pero ta huan c'ax nac'atic ja yeni, jach ni ja yeni, oj snac'otic.
13 Eso sí, huax caa jbajtic soc ja Diosi pero ay ba mi huax bob cujtic. Pero
ja yeni, jun xta ay tola vida. Mi ni modo oj caltic que oj stucbes sbaj.

Jun atjum probado ay lec

14 Ja quermanotic ja tihui, al yabye a yactaye can ja spleito soc ja stiei. Ja
c'umal jahui, mi nix maconia. Quechan huax somohue ja s'olom ja ma' huan
smaclajeli. A jul sc'ujol ja jas huanei porque ja Cajualtiqui huan ni yiljela.

15 Moc ch'ayuc ac'ujol porque oj to ni ac'ul presentar abaj ja ba sti sat ja
Diosi. C'ulan fuerza ba oj ec'an jastal jun atjum probado ay lec. Sc'an to Dios
mi oj q'uixhuan ja c'ac'u jahui, como toj ni aloilta ec' ja yabal ja Dios merani.
16 Ja loil jumasa jau ja sbaj mundo, lom q'uiq'uinal juntiroa. Tan tonto loil
nia. Mi lom xa ch'ica baj soc ja jahui porque ja ma' ja' xchol huan yaljeli, huan
ochel mas ja ba yoj maloili
17 Porque ja jas huas seahuei, lajan soc ja ma' huas staa ja llaga. Tacal tacal
huax pucxi ja ba spetzanil ja scuerpo. Jach ni huax pucxi yujilea. Q'uelahuil
ja Himeneo soc ja Fileto. Ja' ni mero xchol huanea.
18 Yaahue ta can jun lado ja smeranili. Mi xa huas sc'uane que oj to aaji
sac-huucotic. Ay ni ma' huane somjel ja spensarei.
19 Pero ja Diosi, ja jas yaluneji, t'ilan ni oj c'ot smeranila. Ata huabil ja jas
huax yala tac:

Ja Cajualtiqui huas snaa sbaj ja yuntiquili. Spetzanil ja ma' ay xa yioj ja sbiil
ja Cristo, sbej xa ni huas spila sbaje soc ja maloili.

Jach ni yala ja Dios ja jastal iti.
20 Meran nia, q'uelahuil jun naitz sbaj jun rico. Ay jitzan tiq'ue ja plato yiojei.
Ay ba oro, ay ba plata, soc ay ja ba c'ulubal soc te', soc ay ba luum. Pero
tzaubal ni huas syama, ja' ni ba mas jel ja stz'acoli, jaxa ba mey svalori, huas
syama ba cada c'ac'u.
21 Ja quentic ja janec' creyenteotiqui, ta huan c'ax c'anatic oj ajyucotic jastal
ja plato jau tzaubali, sac oj ajyucotic, oj maconucotic yuj ja Cajualtiqui. La xa
caatic can ja jmaloiltiqui. La xa jc'ultic lec fuerza que sac oj ajyucotic. Jachuc,
oj bob maconucotic yuj ja Cajualtiqui.
22 Timoteo, huax cala huabi, aa lec acuidado como jel to untica porque ja ma'
untic to, ay ba jex c'anc'oni juntiro ja sleejel ja smuli pero ja hueni, toj lec la
ajyi. C'uan meran ja Diosi. Jea ja syajal ja hua c'ujoli. Laman la ajyi. Jach ni
sbej oj ajyan spetzanil ja ma' sac'ubal xa ni ja sc'ujolei, ja ma' ja' huajel sc'ujol
huan sleejel ja Cajualtiqui.
23 Mi lom xa ch'ica baj soc ja ma' ja' huajel sc'ujol ja tan tonto loili porque mey
sbej. Huan ni xa naa quechan huas snicahue pleito
24 Porque jun yatjum ja Cajualtiqui mi sbejuc oj ya q'ue pleito. Sbej ni yaj oj
yab spetzanil ja smoji. Sbej ni tzamal lec oj see ja yabal ja Diosi. Sbej ni oj
yaa lec ja spasensia soc ja smoji.
25 Ta ay c'a ma' mix c'ocxi, sbej oj yaa yi lec razón, pero ja ma' huan yaajeli,
tzamal oj see ja smodo. Jachuc, ja Diosi oj ni ya suchuc ja sc'ujoli. Oj ya snaa
bay ja smeranili.
26 Porque huan ni sc'anahue razona. Jachuc, ba oj jac sc'ujole que mi lecuc ja
jas huane sc'ulajeli ba oj eluque libre soc porque ja tan diablo, lajan soc naca
yuch'ane te' yujil. Mandar ni ac'ubale yuj juntiroa.

Ja jastal oj ch'ac huajuc ja cristiano ja último c'ac'u

3

1 Jach ni, sbej oja naa que cuando jel xa mojan ja tiempo oj jacuc ja
Cajualtiqui, jel oj ajyuc ja huocoli.
2 Ja cristiano, quechan yen oj sc'ul pensar sbaj. Mi oj snaa que ay yaltzil
ja smoji. Quechan ja' jex oc' sc'ujole ja taq'uini ba lec oj ajyuque quechan
ja yenle mismo. Jel oj stoy sbaje. Vanoso xta oj ajyuque. Oj stae ti' malo ja
sbiil ja Diosi. Mi oj sc'uuc ja yabal ja snan statei, mi ni oj snae jastal oj yae
stz'acatala. Cuando huax yabye ja sbiil ja Diosi, quechan oj spechtiuque.

3 Coraja xta oj ajyuque - mi ni oj ajyuc syajal sc'ujolea. Toj chonoabal ja sgustoei. Mi oj bob scom sbaj soc ja smaloilei. Oj syajbes juntiro ja smojei. Oj ni yile condra spetzanil ja ba lequi.
4 Spatic ni oj yie ja yamigo jumasa. Oj ni c'ajyuque juntiro soc ja smaloilei. Ja' huajel sc'ujole soc spetzanil ja jas ay ba mundo. Quechan ja' huajel sc'ujole ja sleejel ja sgusto ja yenle mismo, jaxa soc jastal oj slee ja Diosi, mi ni t'un huax yaahue casoa.
5 Ay ma' oj see sbaj que creyentee bi pero mi huas sc'uan que ay yip ja Diosi. Ja cristiano jastal jahui, moc ach'ica baj soc.
6 Ja janec' ja yenlei, ay ma' chol huax yiaje ja naitzi. Quechan huax huaj slolaye ja ixuque jumasa ba meyuc ja yipi. Smodoe nia, como but'ele mulal. Mi huocoluc huax lolajiye.
7 Lajan soc huane snebjel ja ba lequi pero ja mero smeranil ja sbaj Diosi, najat yioje juntiro
8 Como jach ja smaestroei. Jel coraja huax yabye ja smeranil ja sbaj Diosi. Ja' ni mero smoje ja tantic brujo jumasa ja scondra ja Moisesi, ja' ni ja tan Janesi soc ja tan Jambresi. Pacaxero juntiro ja spensarei. Mi xa tojuc ja jas huas sc'uanei. Yaahue ta pax mentirail ja jas huas sc'uanei.
9 Pero mi oj bob sc'uluque seguir porque oj ni couque soc ja smentiraea. Spetzanil ja cristiano oj jac sc'ujole que toj tonto ja spensarei. Jach ni oj ec'uque ja jas sc'ulan ja chahuane scondra ja Moisesi.

Ja jas alji yab ja Timoteo yuj ja Pablo

10 Pero ja huen Timoteo, anebunej ni ja jas jeunej ni ahuii, ja jastal huaxa huila huala ecyon ja queni. Huaxa naa que mi jauc huax c'ulan ja jas huax oc' jc'ujol ja quen mismo. Huaxa naa que huax c'uan meran ja Diosi. Ja huilunej ni jastal huax caa ja jpasensia y ja huilunej jastal ja syajal ja jc'ujoli. Huaxa naa que jel huax quiaj ja huocoli. Huan nix c'ulan ahuantara.
11 Jel ixta huala iljiyon. Jel eq'uel cuj ja huocoli. Huaxa naa spetzanil ja jas c'ulaji qui ja ba Antioquía soc ja ba Iconio soc ja ba Listra. Jel yaahue qui juntiro ja huocoli pero ja Cajualtiqui scoltayon soc spetzanil ja juocol jahui.
12 Ja mero smeranili, spetzanil ja ma' huas sc'ana oj yaa sbaj juntiro soc ja Cristo Jesusi, t'ilan oj yie ja huocoli.
13 Pero ja tan cristiano jau jel malo, quechan lolanel huajel ja sc'ujolei, pegor juntiro oj huajuque cada c'ac'u. Oj sc'uluque seguir oj lolanuque eq'ue pero oj cho lolajuque ja yenle chomajquili.
14 Pero ja hueni, tzatz la ajyi soc ja jas anebuneji porque huaxa naa que smeranil nia. Huaxa naa machunc'a seunej ahuii
15 Porque man ach'inil huaxa naa ja yabal ja Diosi. Jel ja jas huas sea huii. Yuj ja stz'acatal ja yabal ja Diosi, jayuj libre xa aya yuj ja huan xa ni xa c'uan ja Cristo Jesusi.
16 Spetzanil ja yabal ja Diosi, Dios ni ya jac sc'ujol ja ma' stz'ijba cani. Sbej ni oj jeetica. Ta mi c'a tojuc ayotic, huas scomohuotic. Huas see quitic ja ba lequi ba oj quiitic jun jvidatic ba mas toj
17 Porque ta huan c'ax c'uantic ja yabal ja Diosi, mi jas oj sc'ul quitic palta ja ba caltziltiqui. Chapan ni oj ajyucotic ba oj c'ultic spetzanil ja ba lequi.

4

1 Ja Cajualtiqui oj ch'ac yii cuenta spetzanil ja jmultiqui, sea sac'an ma chamelotic ja ora oj jac sc'ul mandar ja Cajualtic Jesucristo. Jaxa huen Timoteo, huax caa hui ja mandar iti, como ti ni huax yab ja Diosi soc ja Cajualtiqui:

2 Loilta ec' ja yabal ja Diosi pero con gana. Anima huas sc'anahue ma mi
huas sc'anahue, pero ja hueni, c'ulan fuerza. T'ilan oja hual yabye porque ta
huana soc con todo ac'ujol, ay ni ma' oj sc'uuquea. Como ja ma' huaxa huila
mi tojuc ja jas huane sc'ulajeli, aa yi razón. Aa hua pasensia soquei. Jea yile
ja yabal ja Diosi.
3 Porque oj c'ot ja tiempo mi ni oj sc'an oj jeejuc yile ja ba toji. Quechan oj
huaj sc'ujole oj slee jun montón maestro ba oj jeejuc yile ja jastal huas sc'ana
ja yenle mismo.
4 Cuando huax yabye ja ba merani, quechan oj sute can jun lado ja satei
pero jun loil ba mey sbeji, ja' ni mero oj huaj sc'ujole soca.
5 Pero ja hueni, toj lec a ajyuc ja hua pensari. Aa baj juntiro oja hual ja
yabal ja Diosi. Ja hua huatel ac'ubal ahuii, c'ulan spetzanil, pero soc spetzanil
ac'ujol y huan c'ax jac ja hua huocoli, c'ulan ahuantar spetzanil.
6 Ja queni lajanon soc jun yal chante ja jastal huax milxi ti huax aaxi yi ja
Diosi porque jel xa mojan ja cora.
7 Eso sí, mi ni t'un ba quiaj ec' ic'a, pero mi ni caa jbaj oj c'ulajucon ganara.
Masan ochyon hasta que mi ni nunca ch'ac ja quipi. Mi ni t'un el jgana soc ja
jas huax c'uani.
8 Jc'ulan ni lec fuerza ba oj ajyucon toj, jaxa huego, q'uelan xa jsat. Mi xax
quila ora oj c'ul recibir ja jas oj ni yaa qui ja Cajualtiqui ja c'ac'u jahui. Ja
yeni, yena ni ja juez jel toji. Pero mi quechanuc ja quen oj yaa quii. Oj cho
yaa yi spetzanil ja ma' jel xa sgusto huane smajlajeli.

Ja Pablo yal yab ja Timoteo jas oj sc'uluc

9 Jayuj c'ulan fuerza ba oj jac ahuilon mas ligero ba,
10 Porque ja Demasi yaahuon ta cani. Ja' huajel sc'ujol ja cosa ba mundo,
jayuj ti huaj ta ba Tesalónica, jaxa Crecente ti huaj ta ba Galacia, jaxa Tito, ti
huaj ta ba Dalmacia.
11 Quechan xta tey jmoc ja Lucas ja huego. Lean ja Marcos, tix jac amoca
ba oj bob scoltayon soc ja atel ja ili.
12 Ja Tíquico, ti jeca ta ba Efeso.
13 Cuando la jaqui, ti xa huiaj jan qui ja jcotoni. Ti caa can ja ba snaj ja
Carpo tey ba Troas. Jach ni ja jlibro jumasa, pero ja mas jel t'ilan huax cabi,
ja juun jumasa.
14 Jaxa tan Alejandro tan herrero, jel malo ja jas sc'ulan ta quii, pero ja
Cajualtiqui oj ni ya stup spetzanil ja smuli.
15 Aa cuidado soc ja hueni porque jel coraja huax yila ja jas huax jeatiqui.
16 Ja primero vuelta jecji jpayjel ja ba sti sat ja ma' ay yateli, mi ni june
ma' scoltayon ja ora jahui. Ch'ac ni sipone can jtuch'il, pero sc'an to Dios, oj
c'ulajuque perdonar yuj ja jas sc'ulane quii.
17 Pero ja Cajualtiqui, yen scoltayon. Yaa qui quip. Ch'ac jloilta ec' ja yabali
ja ba spetzanil ja ma' mi judiouqui. Ti ajyiyon ja ba yojol ja cristiano ja ma'
lajane soc ja choji pero ja Cajualtiqui sc'ulanon librar.
18 Jach ni oj sc'ulucon librar ja ba spetzanil ja maloili masan to cuando
huax yiajon ja ba huas sc'ulan mandar ja ba satq'uinali. ¡Stz'acatal ja Dios
ba spetzanil ja tiempo! ¡Aleluya, amén!

Jecji spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

19 Huax jeca spatulabil ja sc'ujole ja quermanotic Aquilo soc ja querma-
natic Priscila, soc jach ni ja quermanotic Onesíforo soc spetzanil ja suinquil
ja snaji.

20 Ja Erasto ti can ja ba Corinto, jaxa Trófimo ti caa can ja ba Mileto porque
malo ay.
21 Lea modo jastal oj jacan mas ligero porque oj xa jacuc ja stiempo
chee. Huas secahue spatulabil ja hua c'ujolex ja quermanotic Eubulo soc ja
Pudente soc ja Lino soc ja Claudio. Jach spetzanil ja quermanotic jumasa, la
coltaniyex bi xyalahue.
22 Ja Cajualtic Jesucristo ti oj ajyuc amoquexa, jaxa Diosi a sc'uluquex
bendiciar apetzanilex. Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Tito
Ja Carta Iti Jecji Yi Ja Tito Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Tito

1 Lec ay quermano Tito, ja queni Pabloon. Yatjumon ni ja Diosi soc
secubanumon ja Jesucristo. Secahuon ba oj huaj cal yabye ja yabal ja
Diosi porque ay ni ma' tzaubal yuja ba oj bob snae ja smeranil ja jas huax
c'uantiqui.
2 Oj huaj caa yi ja snihuanil ja sc'ujolei soc ja vida jau mi ni nunca huax
ch'aqui. Ja vida jahui, ja' ni ja vida jau yala ja Dios desde mi tox cujlaji ja
satq'uinali, jaxa Diosi, mi ni oj ec' ja jas yaluneja.
3 Ja tiempo iti, ja' ni ja mero tiempo yala ja Dios que oj ya jnaatic ja yabali.
Yena ni secahuon ba oj loilta ec' ja yabal iti porque yena ni ja ma' ya elcotic
libre soc ja jmultiqui.
4 Tito, lajan soc meran cunina porque hua c'uan ja jas huax c'uan ja queni.
Huax tz'ijba hui ja carta iti. Sc'an to Dios, huana xa yiljel ja sbendicioni soc ja
syajal ja sc'ujoli. Laman ni oj ya ajyan ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo
ja ma' sc'ulanotic ta librar soc ja jmultiqui.

Ja yatel ja Tito ja ba Creta

5 Ja yora caahua can ja ba yal lugar Creta, yuj ja ay to jas mi to tojbeluqui,
jayuj canya ba oja tojbes cani, soc cala huab que oja tzaa ja anciano jumasa
ja ma' oj atjuc ba cada iglesia ba cada lugar.
6 Jun anciano, sbej ni toj lec oj ajyuca ba mi ni jas oj bob aljuc sbaj. Sbej
ni quechan june ja xcheum oj ajyuca, jaxa yuntiquili, sbej ni huas sc'uane
ja Cajualtic Jesucristoa. Mi oj c'antic ta huan c'ax taajiye ti' que jel malo ja
smodoei, ma mix c'ocxiye.
7 Porque ja ma' huax aaji och ba oj sc'ul mandar ba jun iglesia, ac'ubal ni ba
sc'ab ja atel jau ja sbaj Diosi, jayuj sbej ni t'ilan ni oj ajyuque toja. Mi sbejuc jel
nihuan oj yaa sbaj. Mi sbejuc nechan xta oj ajyuc soc ja cristiano, mi ni sbejuc
oj yacbuca soc mi ni sbejuc oj slee pleito, soc mi ni sbejuc oj sc'ul recibir ja
taq'uin ta huas snaahue que ay ma' slolonej soc jun trato.
8 Sbej ni jaman oj yaa ja snaj tola vida, chican ma' huas smaja. Sbej ni oj
sc'uluc ja ba lequi soc sbej que toj lec oj ajyuc ja spensari, que jun xta oj ajyuc
tola vida. Oj yaa sbaj juntiro soc ja Diosi. Oj snaa jastal oj scom sbaj.
9 Ja abal it puro smeranil jeubal yii, sbej ni tzatz lec oj ajyuc soca. Ta
tzatz c'a ay ja yeni, oj bob yaa snihuanil ja sc'ujol ja ma' huas sea yi ja yen
chomajquili. Ta ay c'a ma' jel ch'uuy ja sc'ujolei, oj bob ya jac sc'ujol que
smeranil ja jas huan yaljeli.
10 Porque jel ja ma' mix c'ocxi, pero mas to jel ja judio jumasa que
mix c'ocxiyei. Huax c'umaniye ba mi sbejuqui. Quechan huas slolaye ja
cristiano.
11 Ja jau jumasa huas sc'ana smacjel ja stiei porque huas somo juntiro ja
s'olome ja suinquil jun naitz entero. Huas seahue ja ba mi sbejuqui siquiera
ba oj aajuc yile taq'uin lom juntiro.
12 Porque jach ni yala jun aluman-Dios entre mismo ja yenlei, suinquil ni
ja ba yal lugar Creta: —Ja suinquil ja jlugari, toj mentirosoe nia. Lajane soc
chante. Quechan xchole ja huaeli, y mi huas sc'ana atjuque. Quechan pavor
huas sc'ana huauque, xchi nia.

13 Como mero ni smeranil ja jas yalaa. Jayuj ja huen Tito, comohue, pero
tzatz lec, siquiera oj ajyuque toj soc ja jas huax c'uantiqui.
14 Al yabye mi lom xyaahue caso ja sloil ja judio jumasa porque lom ni
huax el ja ba s'olomea. Soc jach ni ja smandar ja ma' yaa ta can jun lado
ja smeranili, xa hual yabye que mi lom xyaahue caso.
15 Ja ma' toj xa ay ja spensari, ja jas huax yila ba piero ajyi, pero ja yaani
huas snaa que mi jauc huas staa smul soqui. Pero ja ma' mi tojuc ja spensari,
mi ni huas sc'uan ja Cristoa. Spetzanil ja jas huas sc'ulani, ti ni huas staa
smuli. Toj piero ja spensarei. Ch'uuybi ta ele ja sc'ujolei.
16 Huax yalahue que jel huas snaahue ja Diosi pero yuj ja jas huas sc'ulanei,
huax naaxi que mi meranuc. Coraja xta ni ayea. Mix c'ocxiye. Mi snaahue
jastal oj sc'uluque ja ba lequi.

Jel toj ja jas huane seejeli

2

1 Pero ja huen Tito, ja jas huaxa jea, sbej ni ja' oja jee ja jas huax c'uantic ja
mero smeranili.
2 Al yab spetzanil ja quermanotic ja matic ay xa sc'ujolei, a ajyuque toj lec
ba mi ma' jas oj bob alunuc sbaje. A ajyuque vivoil soc ja ba toji. A sc'ul seguir
sbaje soc ja smeranil ja jas huax c'uantiqui. A see ja syajal ja sc'ujoli. A yaa
spasensiaei.
3 Jachuc ja quermanatic ja matic ay xa sc'ujolei, al yabye que toj oj ajyuque
como mi cualquierauc ja ma' huantic stzajlajeli. Moc xchon yabalil ja smoj
jumasa. Moc yacbuque. Ja yenlei, sbej ni tzamal oj see
4 Yi ja ma' untic to ba yaj oj yab sbaj soc ja statamei soc ja yuntiquilei.
5 Ja quermanatic viejita jumasa, sbej oj yal yab ja quermanatic ja ma' untic
to que oj ajyuque toj, que mi oj xch'ic sbaj soc ja jas oj ya cuxbuc ja yaltzilei,
jaxa ba yoj snajei, a ajyuque tulan jachan soc. A ajyuc tzamal ja smodoei. A
sc'uuc ja smandar ja statamei. Ta jach c'a huas sc'ulanei, mi ni ma' oj bob
staa ti' malo ja yabal ja Diosa.
6 Jach ni ja queremtiqui, a ajyuque toj.
7 Ja huen Tito, sbej huala ajyi toj porque ta toj c'a aya ja hueni, jach ni ja
yenle chomajquili, oj cho snebe jastal oj ajyuque toj. Pero lea modo jastal
tzamal oj och ahual yabye porque ja atel iti, mi cualquierauc.
8 Aa lec acuidado ja jastal huala c'umani. Jachuc, mi ma' oj bob staa ec' ti'
ja ba hua patiqui. Ý ta ay c'a ma' huas staahua ec' ti' jaxa mas tzaani oj ni
q'uixhuuque leca. Mi ni ma' oj bob yilex condra ja huenlexi. Ta toj c'a ayex
merani, t'ilan ni oj smaque stiea.
9 Jaxa ma' ochel mozoili ma criadaili, aa yile razón tzamal a ajyuc ja
smodoei. Moc lom sac' sti ja yajualei. A sc'uuque abal.
10 Moc lom elc'anuque. Jachuc, oj ni bob c'uajuquea. Ta tzamal c'a ja
smodoei, ja yabal ja Diosi oj ni iljuc que jel ni tzamala, que meran ni quechan
yen huax bob sc'ulucotic librar soc ja jmultic ja Cajualtiqui.
11 Porque ja Diosi seunej quitic ja syajal ja sc'ujoli, jayuj huan xax bob ya
eluc libre spetzanil ja cristiano ba spetzanil ja mundo.
12 Ja' mero huas sea quitic jastal sbej oj caatic can spetzanil ja jmaloiltiqui,
spetzanil ja jas jex c'anc'oni ja ba mundo iti. Huax yala cabtic jastal sbej oj
ajyucotic toj. Sbej que quechan ja yen ja Dios sac'ani oj jip jc'ujoltic soc.
13 Sbej que q'uelan jacan xta oj ajyucotic jas ora oj jacuc ja jDiostic jel
nihuani soc ja Cajualtic Jesucristo porque oj ni lijpuc juntiro cuando huax
jaqui. Jach ni mero yalunej can tac.

14 Yena ni yaa sbaj ba oj chamuc yuj ja quentiqui ba oj ya elcotic libre soc
spetzanil ja jmultiqui. Sac'ahuotic soc ja xchiq'ueli. Xch'aya quitic spetzanil
ja jmultiqui ba oj bob ochcotic yuntiquilil, jayuj sbej que oj caa jbajtic soc
spetzanil ja jc'ujoltiqui ba oj c'ultic ja ba lequi.
15 Ja jas ch'ac cala huabi, sbej ni huaxa jea yi ja quermanotiqui. Colta ba oj
bob ajyuc ja snihuanil ja sc'ujolei. Y ta ay c'a ma' mi tojuc ay huaxa huila,
como, como ja' ni ahuatel ti aya ja tihui. Sbej ni huaxa comoa. Pero aa
cuidado ba mi oj jelxan. Jachuc, mi ni ma' oj bob yila condra.

Ja jastal jel t'ilan oj sc'uluc ja creyente jumasa

3

1 Al yabye ja quermanotiqui c'un oj ajyuque soc ja gobierno, chican ja ma'
ay yateli. A sc'uuque, chican ja jas huax alji yabye oj sc'uluque ja ba lequi.
2 Moc lom ma' oj stae ti' malo. Laman a ajyuque, tzamal a ajyuc ja smodoei.
Ch'in a yaa sbaje soc spetzanil ja cristiano porque oj ni bobuc ta huax yaa
sbaje soc meran ja Diosi
3 Porque ja quentic ajyi, jach ni, jel piero ja jmodotic ajyi. Mi huax c'uantic
ja yabal ja Diosi. Ch'ayelotic ni juntiro ajyia. Quechan huajel jc'ujoltic oj lee
ja jmultiqui. Lajan soc smozotic ja tan diablo ajyi. But'elotic ni juntiro ja
malo. Toj envidia ni ja jc'ujoltiqui. Coraja xta ayotic tola vida. Jach ni huax
quila jbajtic jpetzaniltica.
4 Pero como jel lec ja Diosi, jayuj sea yi ja syajal ja sc'ujol ja ba spetzanil ja
cristiano. Jac ya elcotic libre
5 Soc ja jmultiqui. Mi jauc oj caltic que ay jas lec jc'ulantic. Miyuc. Quechan
yuj ja syajal sc'ujoli, jayuj stalna jyaujulaltic. Ja Espíritu Santo jac ya paxcotic
yajc'achil cristianoil. Stucbes quitic juntiro ja jpensartiqui. Sac'a quitic
spetzanil ja jmaloiltiqui.
6 Yuj ja stz'acatal ja yen ja ma' ya elcotic libre soc ja jmultiqui, ja' ni ja
Jesucristo, yuj ja Diosi yaunej quitic ja Espíritu Santo, pero soc con todo yip.
7 Jayujil ja syajal ja sc'ujoli sc'ulanotic ta recibir. Yaa ta quitic ja jsac'aniltic
ba mi ni nunca huax ch'aqui. Ja' ni mero snihuanil ja jc'ujoltic ja jahui.
8 Ja jas huax cala, mero ni smeranila. Huax c'ana que tola vida jach oja hual
yab ja quermanotiqui porque huan xa ni sc'uane ja Diosi. Sbej que ja' oj yaa
sc'ujole ba oj sc'uluque ja ba lequi. Jel tzamal spetzanil ja jas huax calatiqui,
ja' ni ja sbaj jlequiltiqui.
9 Pero ja tantic tonto loil jau lamlamil huax eq'ui, huax taaji ti' ja matic
ch'ac ta chamuquei, acta can ja jahui. Mi lom xa ch'ica baj soc ja sc'umale
jahui, anima jauc huas staahue ti' ja smandar ja Moisesi. Ja loil jumasa jahui,
mi nix maconia. Mi ni ay sbeja.
10 Ta ay c'a jun quermanotic ja ba iglesia, huas spiltalaan ja quermano-
tiqui, coraja c'a huax yila sbaje yuj ja yeni, pues aa yi razón chaboxe vuelta.
Pero ta mi c'ax yaahua caso, tix hua eluc ja ba iglesia
11 Porque ja huinic jahui, somo ta ni sbaja. Gana huan sc'ulajel seguir soc
ja smaloili.

Ja jas alji yab ja Tito

12 Cuando huax jeca hui ja quermanotic Artemasi, ma ja' quermanotic
Tíquico, ti xa c'ulan fuerza oj jac ahuilon mas ligero ja ba Nicópolisi porque
huax c'ana ti oj ca ec' ja tiu ja stiempo chee.
13 Colta ja janec' huax bob oja colta ja licenciado Zenasi soc ja quermanotic
Apolosi. Aa yile ja jas huas sc'ulane nesesitari ja ba sviajeei ba mi jas oj sc'ul
yile palta.

14 Jaxa quermanotic jumasa ja tihui, a snebe jastal oj cho coltanuc ja yenle
chomajquili. Cuando ay jun ma' ay jas huas sc'ulan nesesitari, a scoltaye.
Jach c'a huas sc'ulane, oj ni maconuque yuj ja Cajualtiqui.

Jecji spatulabil ja sc'ujoli

15 Spetzanil ja ma' tey jmoqui, huas seca hui spatulabil ja hua c'ujoli. Al yab
xcoltanuque ja quermanotic ja ma' yaj huax cab jbajtic soc yuj ja jas huax
c'uantiqui. A sc'uluque bendiciar ja Dios apetzanilex ja janec' ayex ja tihui.
Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Filemón
Ja Carta Iti Jecji Yi Ja Filemón Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Filemoni

1 Lec ay quermano Filemón, ja quen Pabloon. Lutanon preso pero ja' ni
yuj ja huanon yaljel ec' jastal ay ja Cristo Jesusi. Jaxa huego, huanoticon
stz'ijbajel ja carta iti soc ja quermanotic Timoteo ba oj jecticon ahui porque
huena ni mero jmojaticon atela. Jel yaj huax cabyaticon.
2 Pero c'ulan qui pavor, ti xa c'uman yi ja quermanotic jumasa ja janec'
huaxa tzoma bajex ja ba hua naji, jach ni ja quermanatic Apia soc ja
quermanotic Arquipo. Yena ni ja ma' lajan con gana huanticon sloiltajel ec'
ja yabal ja Diosi.
3 A sc'uluquex bendiciar ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo. Laman
oj ajyanic yuj ja yeni.

Ja jastal huas sc'uan soc ja syajal sc'ujoli

4 Tola vida huax c'ana yi stz'acatal ja Dios yuj ja hueni cuando huanon
sc'umajel ja Diosi
5 Porque cabunej ahuabalil jastal huaxa c'uan meran ja Cajualtic Jesusi soc
cabunej jastal jel yaj huaxa huabi soc jach ni, yaj huaxa huab spetzanil ja
yuntiquil ja Diosi.
6 Jaxa matic sc'uunej ja jastal huaxa c'uan ja hueni, huax c'ana yi ja Diosi
que jachuc ja yenle chomajquili, que oj to yile spetzanil ja sbendicion huax
yaa quitic ja Cristo Jesusi.
7 Quermano, cuando huax jac jc'ujol jastal ja syajal ja hua c'ujoli, jel juntiro
huala gustoaxiyon. Mas to con gana huala huajyon. Jach ni spetzanil ja
quermanotic jumasa, huas staa snihuanil sc'ujole yuj ja hueni.

Ja Pablo huas sc'ana pavor oj c'ulajuc recibir ja Onésimo

8-9 Ja quen Pabloon, secabanumon ni ja Cristo. Sbej ni quechan oj ch'ac
jchola huab jas oj ni ac'uluqui pero mas lec oj c'an ahui lec pavor porque jel
yaj huax cabya. Ja queni viejoon xa y ti lutanon ba preso yuj ja scuentosil ja
yabal ja Cristo Jesusi,
10 Jayuj tz'acatal huax c'ana hui yuj ja quermanotic Onésimo porque ja il
ba yoj preso, lajan soc cunin huax quila porque sc'uan ja yabal ja Diosi ja
cuando cal yabi.
11 Eso sí, ja tiempo jau ec' ta, ja Onésimo, ja mozo ni ajyia, pero lom ni
altiroa. Mi ni t'un maconi ahuujila. Pero ja huego oj xa maconuc ahuuj lec.
Huax cala huab ja jastal iti porque ja quen, huan maconel cuj.
12 Pero ja huego huax jeca hui otro vuelta. C'ulan recibir como jastal huaxa
c'ulanon recibir ja queni.
13 Ja queni jel jgusto nique oj can jmoc ja ili ba oj maconuc cuj, como ti to
ni lutanon preso yuj ja scuentosil ja abal it jel tzamali porque ta huan c'ax
cani, lajan soc huena ni mismo oj bob acoltayona.
14 Pero como mi huax c'ana oj quii cani como mi tox naa jasunc'a oja hual
ja hueni. Porque mi huax c'ana que fuerza oj quii cani.
15 Ja quermanotic Onésimo, eso sí, spila sbaj t'usan tiempo amoc pero bob
ta mas ni leca porque ja huego, ti xa ni oj ajyuc amoc tola vida.
16 Ja yaani mi quechanuc amozouc pero mas to lec que yuj jun amozo.
Mero ahuermano xa ni abaj soca. Yaj oja huabi. Ja queni, jel yaj huax cab

juntiro pero ja hueni, sbej ni mas to jel yaj oja huaba. Mi quechanuc jastal
jun ahuatjum ba oja c'ul mandar. Miyuc. Porque quermano xa ni jbajtic soc
ja Cajualtic tac.
17 Ja quentiqui mero jmoj xa ni jbajtica. Jach c'ulan recibir ja quermanotic
Onésimo como jastal huaxa c'ulanon recibir ja queni.
18 Ta ay c'a jas sc'ulan ahui, ma ay c'a sel ahuuj, ala cabi. Oj tupa hui quena.
19 Ja quen Pabloon. Quen huanon stz'ijbajel soc ja jc'ab ja juun iti yuj oj ni
tupa huia. Pero moc cho ch'ayuc ac'ujol ja jas jc'ulunej ahuii. Yuj ja queni,
jel xa alegre ay ja hua hualtzil ja hueni.
20 Porque meran ni quermano, jayuj oja c'ul qui ja pavor iti yuj ja huan ni
xa c'uan ja Cajualtiqui. A nihuan qui ja jc'ujoli, como quermano xa ni jbajtic
soc ja Cristo tac.
21 Jayuj huax jeca hui ja juun iti porque huan nix naa que oj ni ac'uucona.
Huax naa que oja c'ul mas, mi quechanuc ja janec' huax c'ana hui ja pavor
iti.
22 Jach ni, huax c'ana oj cho cala huabi, tojbes qui jun yal lugar ja ba oj bob
jijluconi porque quechan huanon smajlajel jas oj yal ja Diosi yuj ja huanex ni
sc'umajel ja Dios yuj ja queni. Porque jun ta repente oj yal que oj huaj quilex.

Jecji spatulabil sc'ujol ja Filemoni

23 Huas seca spatulabil ac'ujol ja quermanotic Epafrasi. Ti ni ayticon lajan
ja ba preso yuj ja yabal ja Cristo Jesusi.
24 Jach ni ja Marcosi soc ja Aristarco soc ja Demasi soc ja Lucasi. Ja yenlei
jel huas scoltayone soc ja atel iti. Huax cho secahue jitzan spatulabil ac'ujol
ja yenlei.
25 A sc'uluquex bendiciar ja Cajualtic Jesucristo apetzanilex ja janec ayex
ja tihui. Amén. Ti ch'aca.

La Carta A Los Hebreos
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Ebreo Jumasa

Ja Uninali, yena ni huax yala cabtic jastal ay ja Dios Tatali

1 Ja najatei ja Diosi jitzan vuelta sc'uman ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja ora
jahui, ja' ni yiaj majan ja sti ja yaluman jumasa. Tuctuquil modo ja jastal sea
sbaj ja Dios ja ora jahui
2 Pero ja tiempo iti, ch'ac ta c'ot smeranil spetzanil ja jas yalahue ja
yaluman jumasa ja najatei. Jayuj ja huego ja mero yunin ja Diosi, yena ni
ch'ac yal can cabtic spetzanil ja jas huax naatic ja huego. Ja uninal iti, yena
ni bi oj to aajuc ba sc'ab spetzanil ja jastic ayi. Yena ni ja ma' alji yab yuj ja
Diosi que oj sc'uluc ja mundo iti.
3 Ja yen ja yunin ja Diosi huax lijpi juntiro, pero ja' ni yuj ja yijlab ja Dios
Tatali, jaxa jastal ja smodo ja Dios Tatali, jach ni mero ja smodo ja yunini. Jel
juntiro ja yip ja spalabra, jayuj mi ni huax ch'ac ja jastic sc'uluneji. Ja yeni,
cuando ch'ac yaa sbaj ba oj stup ja jmultiqui, ti xa huaj culan ja bay ja Dios
jel nihuan ja ba satq'uinali, jaxa tihui, ti aaji yi ja yatel ja ba mas tzatzi.

Ja yunin ja Diosi, mas jel nihuan que yuj ja ángel jumasa

4 Mi ni ja angeli, mi oj slaj ja jastal jel nihuan ja yeni porque ja yeni, mero
yunin ja Diosi, jaxa ángel jumasa, quechan atjume.
5 Como jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac, que ja Jesusi, ja' ni mero yunin
ja Diosi.
Ja hueni mero cunina nia. Ja yaani, yajtanubal ni lec oj ajyana,
xchi. ¡Mi oj caltic que jach oj cho yal yab ja ángel jumasa ja jastal iti! Jaxa ba
otro parte cuando cho staa ti' ja yunini, ti yalaa:
Quena ni cunina, jaxa yeni, staton nia,
xchi nia.
6 Jaxa cuando huax cho jac otro vuelta ja ba mundo ja Cristo, huax yala ja
yabal ja Diosi que oj bi couque mec'an spetzanil ja ángel jumasa ja ba sti sat
ja yunin ja Diosi. Jayuj huan nix naatic que mas jel nihuan ja uninali que soc
ja ángel jumasa.
7 Pero cuando huax taaji ti' ja ángel jumasa, ti huax yala jastal iti:
Ja ángel jumasa, cuando huax c'ulaji mandar yuj ja Diosi, lajan soc jastal ic'
huax huajye huego, como atjume ni ja sbaj Dios ja yenlea. Jel ja yipei.
Ja' ni mero smoj ja c'ac' cuando huax eli,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
8 Jaxa ba otro parte ja yabal ja Diosi ja mero smeranili, ja' ni ja yunin ja Dios
ja ma' huan c'umajeli porque jach huax yala ja jastal iti:
Ja huen Dios, mi ni nunca oj ch'acuc ja hua mandari, jaxa jastal huaxa c'ulan
mandari, toj ni juntiroa.
9 Jel huax q'ue ja hua coraja cuando huax c'ocji ja hua mandari. Jel huax oc'
ac'ujol oj c'ulajuc ja ba lequi, jayuj huena ni ac'ubal ahui ba oja c'ul
mandar, jaxa hua huatel jahui, Dios ni ja ma' yaa huia. Ja hua moj atel
jumasa, gusto ni ayea, pero mas to jel gusto aya ja hueni,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
10 Huax cho yala ja ba otro parte:
Ja huen Cajual, huena ni ac'ulan ja mundo ja najatei, jaxa satq'uinali, huena
ni ac'uluneja,

11 Pero anima, oj ni ch'acuca. Pero ja hueni, ti ni oj ajyan tola vidaa. Ja mundo soc ja satq'uinali oj ni pocoaxuca jastal jun c'uutz.
12 Oja bal jastal jun pop. Jel tuc oj huajuc juntiro pero ja huen, jun xta huabal oj ajyan tola vida. Mi ni nunca oj chaman ja hueni.
Jach alji sbaj ja Cajualtiqui.
13 Pero jun ángel, mi ni nunca alji yab que oj aajuc yi ja yatel ja ba mas nihuani soc mi cho alji yab que oj aajuc ba yib sc'ab spetzanil ja scondra, pero ja Cristo ja uninali, jach ni alji yab jastal ita, porque
14 Ja ángel jumasa, quechan yuj atjume ni sbaj Dios ja yenlei. Ic' ason aye. Jecubale huax jacye ba oj scoltayotic ja janec' oj to huajtic libre juntiro soc ja jmultiqui.

La xa jip jc'ujoltic juntiro soc ja Diosi

2

1 Meran nia, mas jel nihuan juntiro ja yunin ja Diosi, jayuj jel t'ilan oj caa jc'ujoltic ja jas cabunejtic yala ja yeni. Mi c'a, tacal tacal oj ch'ay jc'ujoltic ja Diosi.
2 Naahuic t'usan ja mandar jumasa ac'ubal ja ba najatei. Ángel ni ja ma' jac yal ja mandar jumasa jahui, iday, c'ot ni smeranila. Yalahue ta huan c'a bi slea smul ja cristiano, ta huan c'a bi sc'ocohue ja smandar ja Dios jahui, oj bi aajuc yile castigo. Y jach ni ec'a,
3 ¡Jauc to ma oj bob elcotic libre ja quentiqui ta huan c'ax caatic can jun lado ja jastal sc'ulanotic librar ja Diosi porque jel nihuan juntiro ja jas sc'ulan quitic tac! Ja bajtan, yala ni ja Cajualtic jastal oj scoltayotic soc ja jmultiqui, jaxa mas tzaani, jach ni mero cho yalahue ja ma' yab ja jas yalai. Y jach ni cho alji cabtic ja quentic ja jastal alji yabye ja yenle chomajquili.
4 Huan nix naatic que meran nia porque ja Diosi sea jitzan seña, cho sc'ulan jitzan milagro. Ja Espíritu Santo, chican ja spensar ja yeni, cho yaa yi cada creyente ja xcholei, chican jas modo huax bob sc'uluque. Jel juntiro huax yaa pensar ja jastal jac scoltayotic ja Diosi.

Ja Jesucristo pax ni cristianoila

5 Ja mundo it huanticon staajel tii, ja' ni ja mundo oj to jacuqui, mi xa huala ta ángel oj to sc'ul mandar ja tihui. Miyuc.
6 Cristiano ni oj sc'ul mandar ja tihua, como jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac.
A Dios, ¿jastal lec jel huaxa naa ja cristiano jumasa? porque ja mero smeranili, jel coeloticon juntiro ja ba sti ja hua sat tac. ¿Jastal lec jel huaxa yajtayoticon ba?
7 Eso sí, ja tiempo iti ja hualaunej que oj ajyuc mas nihuan ja ángel jumasa que yuj ja quenticon ja janec' ti huanticon eq'uel ja ba luumi pero anima, oj to bi jac ja c'ac'u, jel to bi oj yajtajucoticon leca. Eso sí, cristianooticon nia pero jel to bi nihuan oj bob huajcoticon porque jach bi huaxa c'ana ja hueni.
8 Hasta oj to bi c'otuc ja c'ac'u, spetzanil ja jas ayi oj bi aajuc ja ba jc'abticoni. Jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac. Y jach ni ay merana porque mi ni jun cosa jas mi oj to yaa ja ba jc'abtic ja Diosi. Pero ja huego, jel ja jas mi tox aaji ja ba jc'abtiqui. Mi to mero huax naatic jasunc'a jel to tzamal ja jas oj to ni aajuc ja ba jc'abtiqui.
9 Quechan huax naatic que ja Jesusi, jel xa yajtanubal ay juntiro ja huego porque aaji ta ni yi ja yatel ja ba mas tzatzi. Meran nia, ec' jun tiempo cuando pax cristianoil ja yeni, jaxa tiempo jahui, mas ch'in ja yen que yuj ja angeli.

Pero yuj ja jel yaj huax yabyotic ja Dios Tatali, jayuj yala oj yii lec huocol ja yunini. T'ilan bi oj chamuc yuj ja quentiqui, ti bi oj iljuc mas nihuan lec ja mas tzaani.
10 Ja Dios Tatal ja ma' sc'ulan spetzanil ja jastic ayi - yuj ni oj maconuc yuja - yena ni yala que sbej bi oj yii lec huocol ja yunini. Jachuc oj bi bob ya huajcotic libre soc ja jmultiqui. Yuj ja ec' yuj ja huocol ja Jesusi, jayuj bob see ja bej ja ba satq'uinali, jaxa huego jitzan lec ja yuntiquil ja Diosi huane ni ochel ja ba bej jahua.
11 Yuj ja stz'acatal ja yeni, ochtic ta ni yuntiquil ja Diosa. Yermanootic xa porque ja sTat ja yeni, ja' ja' ni ja jTatic ja quentic chomajquili. Y mi ni huax q'uixhui huax yala que yermanootic porque
12 Maclayic ahuilex ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:
Tatey, oj huaj cal yab ja quermano jumasa que jel tzamal ja hua biil ja hueni.
Oj huaj toya yile spetzanil ja ma' huas sc'uan ja hueni,
xchi.
13 Cho ay otro parte ba huax cho yala:
Jayuj jipunej ja jc'ujol soc ja Dios ja quen chomajquil tac,
xchi. Jaxa ba otro parte huax yala:
It bayon jul soc ja cuntiquil yaa qui ja Diosi,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
14 Y meran nia, yuntiquilotic ni ja Diosi pero cristianootic to nia. Ay ni jcuerpotic, jaxa Jesusi cho yiaj jun scuerpo ja jastal ja quentiqui. Jach sc'ulan porque ta mi c'a ay scuerpo jastal ja quentiqui, entonces mi ni oj bob cham ajyia. Pero ja iti, cham nia. Ja lec moc to jauc smul ja tan diabloi, mi ni june ma' oj bob cham cujtica. Pero yuj ja sacui otro vuelta ja Jesusi, jayuj yaa can ibilajel ja diablo. Sc'ulan ni ganar lec ja yena.
15 Ja ajyi, cuando huax c'ulantic pensar jastal huala chamtiqui, jel huala xiutic como lajan soc yuch'anotic te' yuj ja xihuel jahui. Pero ja huego, yuj ja cham ja Jesusi, jayuj ec' ta ni ja xihuel jahua.
16 Porque ja Jesusi mi jauc jac scolta ja ángel jumasa. Quentic ni ja ma' yintilotic ni ja Abraham jac scoltayotic tac.
17 Ja Jesusi, como yermanootic nia, jayuj sbej ni ec' yuj spetzanil ja jastal huala ectic ja ba mundo ja quentiqui. Mi c'a yab syajal jastal ja juocoltic ja quentiqui, entonces mi oj bob huaj yal yab ja Dios jastal jel ajul ja jbajtiqui. Pero como ec' yuj ja jastal huax ec' cujtic ja quentiqui, jayuj sbej ni huax jipa jc'ujoltic soc juntiro ja yen tac. Huax bob stalna ja jyaujulaltic, jaxa jmultiqui, cuando jac stup quitic ja yeni, ti can gusto jmoctic ja Diosi.
18 Ja Jesusi yab ni lec syajal ja huocoli y jel c'ulaji probar yuj ja diablo, jayuj huax bob scoltayotic ja quentiqui porque ay ba huala c'ulajitic lec probar tac.

Ja Jesusi mas jel nihuan que yuj ja Moisesi

3

1 Quermano jumasa, sbajotic xa ni ja Diosi. Tzaubalotic xa ba oj huajtic culan ja ba satq'uinali, jayuj sbej ni ja' mero oj huaj jc'ujoltic soc ja Jesusi. Yena ni jecji con quitic yuj ja Dios Tatali, jaxa huego, yen huax och ja ba sti sat ja Diosi. Huax huaj sc'an yi perdón ja jmultiqui. Jayuj sbej ni yen mero oj cajualuctic ja huegoa.
2 Ja Jesusi jel toj ay soc ja Diosi, como Dios ni yaa yi ja yatel yioji. Eso sí, ja Moisesi jel ni toj atji soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui
3 Pero mi oj slaj ja yatel ja Jesusi porque ja yeni, mas ni jel toj juntiro ja yateli. Jayuj sbej ni mas ni yajtanubal oj caatic ajyuc ja Jesusi.
4 Pero ja ma' mero Ajualali, ja' ni ja Tatal Diosi.

5 Ja Moisesi, ja yatel ja yeni, oj slaj jastal jun mayordomo porque chican
jasunc'a alji yab yuj ja Cajualtic Diosi, yen ya ec' yi ja scristiano jumasa.
6 Pero ja Cristo, yunin ni ja Cajualtic Dios jahui, y jun uninal meran. Tola
vida ni jel huas sc'uan ja yabal ja sTati. Jaxa huego, quentic ni scristianootica
ta meran c'a huax c'ulantic seguir ja Diosi, ta ja' c'a mero snihuanil jc'ujoltic
ja yeni. Porque ta yen c'a mero snihuanil jc'ujoltic, sbej ni toyobal lec oj
caatica.

Ja Diosi huas sc'ana oj ajyuc laman ja yuntiquili

7 Jayuj yala ja Espíritu Santo ja ba yabal ja Diosi:
Ja yaani, cuando huaxa huabyex ja jas huax yala ja Diosi,
8 Mi jauc jach jel ch'uuy oj ajyuc ja hua c'ujolex ja jastal jel ch'uuy ja sc'ujole
ja ma' ec' pax ta huujilexi. Mi ni modo c'ocxiye cuando ti ajyiye ja ba
ch'ayan lugari. Sc'ulane lec probar ja Diosi.
9 Jayuj jach ni yala ja Dios tac: —Cuarenta jabil puro pavor jc'ulan yile ja
ma' ec' pax ta huujilexi, iday, jaxa yenlei, mi ni t'un huax jac sc'ujolea.
Quechan huas sc'ulanone lec probar.
10 Jayuj q'ue ni lec ja jcoraja yujile tac. Ja' ni mero smodo ja cristiano iti, la
chiyon, como meran nia, mi ni tojuquea. Mi ni t'un huas sc'ana oj yie
ja jbeji.
11 Jayuj tajquiyon ni lec yujile tac. Jayuj cala que tix yila sbajea. Ja queni huax
bob ca lamxuque pero ja jastal iti, mi ni nunca oj ajyuque laman. Ja
queni, Dioson nia. Ti oj yile que meran ja jas huax cala,
xchi ja Dios ja ba yabali.
12 Quermano jumasa, la xa caatic cuidado soc ja caltziltiqui porque ay modo
que ay jun malo ja ba jc'ujoltiqui, ma gana mix c'uantic ja Diosi, iday, huan
tox huaj naa jbajtic, ch'ay ta jc'ujoltic ja jDiostic sac'ani.
13 Jayuj sbej huax colta jbajtic cada c'ac'u spetzanil ja janec' tiempo huax yaa
quitic ja Diosi. La xa jac jc'ujoltic que toj oj ajyucotic porque jex loloani ja
mulali. Mi c'a, tacal tacal oj ch'uuybuc ja jc'ujoltiqui.
14 Pero ta tola vida huan c'ax c'ulan seguir jbajtic ja jastal cuando huax
c'uantic t'an ja Cristo, ta jach c'a, yuj ni sbajotic ni meran ja Cristoi.
15 Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:
Ja huego, cuando huaxa huabyex ja jas huax yala ja Diosi, moc hua
ch'uuybuc ja hua c'ujolexi. Mi jauc ja jach oj ajyanic como jastal ajyi
ja cristiano jau mi ni modo huax c'ocxiye ja najatei,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
16 Jaxa yenle ja ma' huas snaahue lec ja jas yala ja Diosi pero mi ni modo huax
c'ocxiye, ¿huan ma xa naahuex machunc'a? Pe ja' ni ja jun nole ja ma' elye ba
Egipto tac, jaxa sepeei, ja' ni ja Moisesi.
17 Yenle ni ja ma' jel yaahue q'ue ja scoraja ja Diosi, ¡pero cuarenta jabil nia!
Yenle ni ja ma' jel juntiro sleahue ja smulei, jayuj ti ch'ac can sacbanban ja
scuerpoe ja ba ch'ayan lugar jahui.
18 Yuj ja mi ni modo huas sc'uanei, jayuj yala ja Diosi:
Ja queni Dioson nia. Ja jun c'ole cristiano iti, mi ni nunca oj ca laman ja
yaltzilei,
xchi.
19 Jayuj mi ni nunca ajyiye laman soc ja Diosi, pero ja' ni yuj ja mi ni modo
sc'uanei.

4

1 Pero ja tiempo iti, cho yalunej ja Diosi que ay to bi modo jastal oj bob
ajyucotic laman. Pero la xa caa jcuidadotic porque ta mi c'a huan tox huaj
naatic, ay ma' cujtic mi oj staa ja bej it jel tzamali.

2 Porque ja quentic chomajquili cho cabunejtic ni ja abal it jel tzamal ja
jastal yabye ja jmojtic israeleño ja najatei. Pero ja yenlei, eso sí, smaclaye ja
yabal ja Diosi, pero lom ni juntiroa. Lajan soc c'an ta yabye, mi yabye ja jas
alji yabyei.
3 Jayuj yala ja Diosi:
Ja queni, Dioson nia y meran ja jas huax cala que ja it jumasa, mi ni nunca oj
ajyuque laman ja ba sti jsati porque jel huax yaahue q'ue ja jcorajai,
xchi ja Diosi. Pero ja quentic ja janec' jc'uunejtic xa ja Diosi, culan xa ja
jc'ujoltiqui. Como jach ni huas sc'ana ja yeni. Porque ja Diosi, cuando ch'ac
sc'uluc ja satq'uinali, spetzanil ja jastic ayi, ti bi cujlaji juntiro ja sc'ujoli, y jijli
bi.
4 Porque ja ba yabal ja Diosi huax yala que huaque c'ac'u sc'ulan spetzanil ja
yateli, jaxa suquil c'ac'u, ti bi jijlia.
5 Cho ay otro parte ba huax yala ja Diosi:
Ja cristiano iti, mi ni nunca oj c'uluque recibir. Mi ni nunca oj bob ajyuc
laman ja sc'ujolei,
xchi ja Diosi.
6 Ja ma' ec' pax ta cujtiqui, eso sí, yabye ja loil it jel tzamali pero anima, mi ni
modo huas sc'ana oj sc'uuque. Jayuj mi ni bob ajyuque laman ja yenlei. Eso
sí, jach ni sc'ulan ja yenlei pero anima, ja Diosi, ja huego huan ni sc'ana que
ay ma' oj huajuc ja ba slado ja yena. Huas sc'ana que oj ajyucotic laman ja
quentiqui.
7 Pero ja yaani, ja Diosi cho yaunej quitic tiempo ba oj caa jbajtic soc ja yeni,
como jach ni cala huabyex ja jas yala ja rey Davidi:
Ja huego, cuando huaxa huabyex ja jas huax yala ja Diosi, moc hua
ch'uuybuc ja hua c'ujolexi.
Jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac.
8 Ja yuntiquil ja ma' ec' pax ta cujtiqui, cuando c'otye ja ba sluume soc ja
Josuei, eso sí, ajyiye t'usan mas gusto. Pero ja sgustoe jahui, mi ni jauc ja
huan staajel ti' ja Dios ajyi, porque ja mas tzaan lequi, ti cho yala ja Diosi ay
to bi jun tiempo jastal oj to bi bob ajyuque laman meran ja yuntiquili.
9 Jayuj huax naatic que oj to jac jun c'ac'u cuando oj cujlajuc juntiro ja sc'ujol
ja yuntiquil ja Diosi. Xliquiqui bi oj ch'ac huajuc ja caltziltiqui ja jastal ja
cuando ch'ac sc'uluc ja satq'uinal ja Diosi, jaxa ba suquil c'ac'u ti bi cujlaji
juntiro ja sc'ujoli.
10 Ja Diosi, cuando oj yaa quitic ja jijleltic ja jastal jahui, oj ni ch'ay jc'ujoltic
juntiro ja juocoltiqui. Ja jastal cujlaji ja sc'ujol ja Diosi, jach bi cho oj cujlajuc
ja jc'ujoltic ja quentic chomajquili.
11 Jayuj sbej oj caa jbajtic juntiro soc spetzanil ja jc'ujoltiqui ba oj ajyucotic
laman soc ja Diosi porque ta mi c'a, huan tox huaj naatic, mi xa huan tox
c'uantic ja Diosi. Jach ni mero sc'ulan ja ma' ec' pax ta cujtic tac.
12 Ja yabal ja Diosi mi tajneluc - ay ni yipa. Jayuj spetzanil ja ma' huas sc'uan
ja yabal ja yeni, huan ni staa ja svida ba jel tzamali. Ja yabali huax yala
spetzanil. Huax yala jastal huax lea ja jmultiqui. Hasta ja jpensartiqui, huaX
yala. Mi ni june ma' oj bob snae pero ja yabal ja Diosi huas snaa lec spetzanil
ja jpensartiqui.
13 Mi ni jas nac'an ay ja ba sti sat ja Diosi. Yen huax yila spetzanil ja
jc'ujoltiqui. Yena ni ja ma' oj caatic cuenta soqui.

Ja Jesusi ti xa ay ja ba sti sat ja Diosi Ti huan atel yuj ja quentiqui

14 Ja Cajualtic Jesusi, ja' ni ja yunin ja Diosi, cumxi ta ja ba satq'uinali. Ti
ni ay ja ba sti sat ja Dios Tatali pero yen mero huan sc'anjel yi pavor yuj ja
quentiqui. Jayuj sbej ni oj jip ja jc'ujoltic soc ja jas huax c'uantiqui.

15 Como meran nia, ti ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ja' mero huan sc'anjel lec
pavor yuj ja quentiqui porque jel yaj sc'ujolotic. Huan ni snaa que mi ni jun
quip ayotic. Ja jastal jel huala c'ulajitic probar yuj ja diablo ja quentiqui, jach
ni ec' ja yen chomajquil tac, iday, ja yeni mi ni staa smula.
16 Jayuj la xa ochcotic mas y mas gusto ja ba sti sat ja Diosi porque ja yeni,
jel yaj huax yabyotic juntiro. Jach c'a ayotic soc meran ja Diosi, oj ni stalna
jyaujulaltica. Cuando jel ja juocoltiqui, oj jac ya culan ja jc'ujoltiqui, como jel
lec ja yeni.

5

1 Ja quentic ja janec' judiootiqui, ja jastal huax c'uantic ajyi, q'uelahuil
ja jnihuan pagretiqui. Dios ni stzaa ja ma' oj och nihuan pagreili. Ja' ni
tzaaji june ja jmojtiqui, pero como cristiano ja yen chomajquili, jayuj bob
scoltayotic. Mi quenuctic ochyotic ja ba sti sat ja Dios ba oj caatic yi ja
smajtani. Yena ni ja jnihuan pagretic ochi. Yena ni sc'ulan endregal ja
smajtani ba oj bob xch'ay ja jmultiqui.
2 Jaxa jnihuan pagretic jahui, como mi ni jun yip ay ja yen chomajquili,
jayuj huax bob stalna jyaujulaltic ja quentic ja jastal jel tontootiqui, ja jastal
tola vida huax caatic can jun lado ja jbejtiqui, huax quiajtic otro bej.
3 Como jel coel ja yen chomajquili, jayuj t'ilan huax cho smila chante ba oj
ch'ay ja smul ja yen mismo, mi quechanuc ja jmojtic cristianoil jumasa.
4 Ja nihuan pagre jahui, ja yateli, mi cualquierauc. Jaxa ma' huax och
nihuan pagreili, Dios ni ja ma' stzaa ja yenlea, como jach ni tzaaji ja pagre
Aarón ja najate tac. Mi ni june ma' lom oj bob xch'ic sbaj ja ba atel jahui.
5 Jach ni ja Cristo tac. Jel nihuan ja yatel aaji yii, pero ja atel jahui, mi yenuc
sc'aba sbaj ba oj sc'uluc. Dios ni stzaa.
Ja hueni, mero cunina jaxa yaani, oj ni iljuc que meran ni cuninaa.
Jach ni alji yab yuj ja Dios Tatali.
6 Jaxa ba otro parte ja yabal ja Diosi, ti huax cho alji yab ja Cristo ja jastal iti:
Ja jastal ja yatel ja nihuan pagre Melquisedequi, jach ni ay ja huatel ja hueni,
jaxa hua huateli, mi ni nunca oj ch'acuc,
xchi nia.
7 Cuando ti ajyi ja ba mundo ja Jesusi, jel ja suocoli. Ay ba huas syatz'a sbaj
ja yaltzili. Ay tiempo cuando spec'a lec ja yaalel ja sat ja huax och sc'umuc
ja Dios Tatali, jaxa Dios Tatali, ay modo jastal oj bob ya el libre nique ajyi.
Ja Diosi smacla ni ja jas yala ja Jesusi como yala ni ja Jesusi: —Ja jTati, jel ni
huax yajta juntiroa, xchi nia.
8 Yunin Dios nia, pero anima, sneba jastal oj sc'uuc ja yabal ja sTati por yuj
ja syajal ja huocol jel ni huax yiaji.
9 Mi ni jun vuelta ba mi sc'uan ja Diosi, jayuj bob yuj ja yen ba oj bob ya
huajcotic libre soc ja jmultiqui ba oj ajyucotic tola vida soc ja Diosi. Spetzanil
ja ma' huas sc'uan ja yen, huax c'ulaji librar soc ja smulei.
10 Cristo ni ja ma' tzaubal yuj ja Diosi ba tola vida huax och ja ba sti sati,
jaxa tihui, ti huan sc'anjel lec pavor yuj ja quentiqui. Jach ni mero ja
yatel ja nihuan pagre Melquisedec ja najatei. Yatelta ni ja scristiano ja yen
chomajquili.

Jel xihuel ja sbaj ta huan c'ax caatic can jun lado ja jas huax c'uantiqui

11 Jaxa jastal ec' ja pagre Melquisedequi, jel ja jas huax c'ana cala huabyex
pero jel huocol huax cabi porque ja huenlexi, lajan soc mi xa ni t'un huaxa
huabyex sbej ja yabal ja Diosi.
12 Ja mero smeranili, ec' ta tiempo. Sbej xa ni que maestro xa ayex ja
huenlexi, iday, huen to ni huanex sc'anjel ja hua maestroexa porque ja jas

jeeji ahuilex cuando huan tox och ac'uuquex t'an ja Diosi, iday, ja huego
ch'ay ta ni ac'ujolexa. Lajanex soc yal alatz ba t'ilan ay ma' huax ch'icuni
sti ja suaeli.
13 Jaxa jun yal alatz, ¿jastal oj snaa ja yenle ba oj ajyuque toj soc ja Diosi?
Mi ni huas snaahue oj bob ajyuque toja porque alatze ni ja yenle tac.
14 Pero ja ma' tzatz xa ay soc ja Diosi, huan xa snaa jasunc'a ba lequi soc ja
ba mi lecuqui como ay xa tiempo huane xa sc'uajel ja Diosi. Jun xta sc'ujole
ja' huajel sc'ujole huas sleahue ja ba mas lequi.

6

1 Jayuj sbej mas y mas tzatz oj ajyucotic soc ja Diosi. Ja jas jeeji quitic ja
yora primero cabtic ja yabal ja Cristo, lec nia, pero mi malanuc soc ja jahui.
Quechan altiro huanex staajel ti' ja jastal suchi ja jc'ujoltic cuando yora jel to
piero ja jmodotiqui, ja' ni mero huantic sleejel ja xch'ayelaltic ja caltziltiqui.
Tola vida ja' huanex yaljel jastal huaxa c'uanex ja Diosi.
2 Mi c'a jau huanex yaljel ja jahui, ja' huanex yaljel jastal ahuiajex ja'. Mi
c'a, ja' huanex yaljel jastal huax ya cajan ja sc'ab ba j'olomtic ja ma' ay yatel
ja ba iglesia. Huan ni xa naahuex jastal huax cham ja cristiano pero ja mas
tzaani oj ni sac-huuquea. Oj ni c'ot ja c'ac'u t'ilan oj yae cuenta soc ja Diosi.
3 Ja jastal iti, lec ni spetzanila, pero sbej mi quechan oj nebtic ja jahui. Sbej
ni oj nebtic masa. Jach ni huas sc'ana ja Diosi.
4-6 Porque q'uelahuil ja ma' gana huax yaa can jun lado ja Diosi. Anima
jamanuc lec ja sate ajyi, yabuneje lec ja yajbal ja sbendicion ja Diosi, huas
snaahue jastal ja yip ja Espíritu Santo, yabuneje lec jastal jel tzamal ja yabal
ja Diosi, yiluneje t'usan ja yip ja Dios oj to quiltic ja ba vida jau oj to jacuqui.
Jel ja jas jel tzamal huas snaahuei, pero ta huan c'ax yaahue can jun lado ja
Diosi, lajan soc huax yaahue locan ba cruz otro vuelta ja yunin ja Diosi. Lajan
soc huas sc'ulane burla ba sat cristiano ja Cajualtiqui. Ja ma' huas sc'ulane
jachuc, mi xa ni nunca oj bob suchuc ja sc'ujolei.
7-8 Ja yenlei lajane soc jastal jun luum ba quechan huax q'ui puro q'uiix.
Ja luum jahui, mi ni huax maconi ba oj tz'unxuc otro inat. Jayuj jachuc ja
cristiano jau tac. Mi ni ay yioj ja sbendicion ja Diosa. Oj ni c'otuc ja c'ac'u oj
aaji ochuque ba yoj c'aq'ui. Pero ja cristiano ja ma' huas sc'ulan seguir sbaj
soc ja Diosi, lajane soc jastal jun luum ba jel yaax. Jel huax yaa yi gusto ja
suinquili porque jel huax q'ui ja sbaali. Ja cristiano jastal jahui, ay ni yioj ja
sbendicion ja Diosi.

Ja jas huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui

9 Quermano jumasa, jel yaj huax cabyex. Jel seguro ayticon que ja
huenlexi, ja' ni amojex ja cristiano jau jel tzamal ja smodoei. Ja jastal jahui,
huanex xa ni seejel que c'ulajiyex ta ni librar soc ja hua mulexa.
10 Como ja Diosi, jel lec ja smodo, jayuj mi ni oj ch'ay sc'ujol ja jas huanex
sc'ulajeli, ja jastal huaxa coltayex ja quermanotiqui yuj ja syajal ja hua
c'ujolexi y jach huanex man ora.
11 Ja' mero huax c'ana ja quenticoni. C'ulanic seguir ja jastal huanex ni
sc'ulajeli masan to la chamyex, pero soc spetzanil ja hua c'ujolexi. Ta jach
c'a huaxa c'ulanex, oj ni ac'uluquex recibir ja hua majtanex jel nihuana.
12 Moc lomuc ayoopuc abajex ba oj el aganaex. Q'uelahuilex ja ma' ec' pax
ta cujtic tac. Alji ni yabye jitzan cosa yuj ja Dios ja yenlei. Eso sí, jitzan tiempo
ni ec'a ja jas alji yabyei, pero anima, ja yenlei sc'uane nia.
13-14 Pe ata huabilex ja jas alji yab ja Abraham tac:
Ja huen Abraham, ay to jas jel tzamal oj c'uluc ahui porque oj to ajyuc jun
ahuunin, jaxa yeni jel ni oj pojxuc ja yintili. C'uan ja jas huax cala

porque Dioson ni ja quena. Mi ni june ma' mas nihuan que yuj ja queni.
Jach ni yal yab ja Abraham ja Diosi.
15 Jaxa cuando ch'ac yal ja jastal iti, ec' ni jitzan tiempo leca, pero como ja Abrahami huas sc'uan lec ja Diosi, c'ot ni smeranil ja jas yala ja Diosi.
16 Porque q'uelahuil jun cristiano cuando huas sc'ana oj c'uajuqui, ti huax yalaa: —Xila Dios, ta mi c'a meranuc, oj ni yaa qui castigo ja Diosi, xchi. Jach huax yala porque mey otro ma' mas nihuan que yuj ja Diosi.
17 Porque ata huabilex jasunc'a mero yala ja Dios tac:
¡Jastal mi oj c'ot smeranil ja jas huax cala porque Dioson nia,
xchi. Jach yala ba oj yabye slugaril que meran ja jas oj to ni ec'uqui, que mi bi loiltajneluc ja jas huax yala ja yen. Ja jas huax yala ja Diosi, mi ni nunca oj tucbuc.
18 Ja Diosi mix bob slee mentira. Cuando huax yala oj sc'ul jun cosa, yuj ni oj sc'ul merana. Jaxa tiempo it ja quentiqui, lajan soc ixta huala iljitic pero ja mero smeranili, mi ni sbejuc oj xiucotica. Sbej ja' mero nihuan jc'ujoltic oj ajyucotic cuando huax c'ulantic pensar que seguro xa ni ayotic ba oj ochcotic ja ba satq'uinali.
19 Como huan xax naatic que oj huajtic ja ba satq'uinali, chican jastal huax ec' cujtic, pero siquiera ti ayotic ja ba sc'ab ja Diosi. Huax naatic lec ja Cajualtic Jesucristo, ti ni ay ja ba satq'uinal ja yen tac. ¡Jas mas huax c'anatic! Ja' ni nihuan jc'ujoltic ja yeni.
20 Porque ja yeni, ti xa ay c'ot ja tihui. Yena ni huan samjel quitic ja jbejtica. Ti xa ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ti huan sc'anjel pavor tola vida yuj ja quentiqui. Ja jas yatel huani, mi ni nunca oj ch'acuc, ja' ni mero oj slaj ja yatel ja nihuan pagre Melquisedec ja najatei.

Ja yatel ja Melquisedequi soc ja yatel ja Jesusi

7

1 Jaxa pagre Melquisedec jahui, la xa jnaatic jastal ec' ja yeni. Rey ni ay ja ba chonab Salemi, cho nihuan pagre ay chomajquil. Tola vida huan ochel ja ba sti sat ja jDiostic jel sac'ani. Jaxa cuando huan cumxel ja Abraham cuando huaj guerra soc ja rey jumasa - ja ora jahui, ja Abrahami sc'ulan ni ganara - ti huaj staa jan ja pagre Melquisedequi. Cuando staa sbajei, ti c'ulaji bendiciar ja Abraham yuj ja pagre Melquisedequi.
2 Jaxa Abrahami, como yen yiaj can ja sastic sbaj ja scondra jumasa ch'ac chamuqui, jayuj ti yaa yi t'usana. Ja ba cada diez cosa yioji, yaa yi june ja pagre Melquisedequi. Ay ni sbej ja biilal Melquisedec - jun rey ba jel toj - jach ni sbej ja biilal jahui. Jaxa palabra Salemi, ja' ni ja chonab ja ba sc'ulan mandar ja Melquisedequi, ja palabra jahui huax yala que jun lugar ja ba laman ja suinquili.
3 Jaxa Melquisedequi, lajan soc stuch'il jac ja ba mundo iti porque mi ni ma' huas snaa machunc'a ja snan stati, mi ni ja yintili. Mi ni ma' huas snaa jas ora manxi, mi ni jas ora chami, jaxa yateli, jach ni. Mi ni ma' huax yala ta ch'aqui. Pero jach ni ja yunin ja Dios tac. Ja yatel ja yen ja jastal huax och ja ba sti sat ja Dios yuj ja quentiqui, mi ni nunca oj ch'acuc.
4 Q'uelahuil ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtic ja najatei. Mi cualquierauc ja yeni pero anima, como mas jel nihuan ja pagre Melquisedequi, jayuj sc'ulan respetar ja Abrahama. Sq'ueba ni yi jitzan cosa porque cuando och guerra soc ja rey jumasa, sc'ulan ni ganar ja Abrahami. Ch'ac chamuque ja rey jumasa, jayuj yen ni ch'ac yii can ja Abraham t'usan ja sastic sbaj ja scondra jumasa jahui.

5 Oj ma nique jc'ultic entender mas lec ja lec jauc to junuc ja ma' ec' pax
ta cujtic ja pagre Melquisedequi, pero ja iti, mi ni jauc yintil ja ma' ec' pax
ta cujtic tac. Es meran nia, ja quentic ja janec' judiootiqui, huan nix caatic
ja jlimosnatiqui pero ja jnihuan pagretic jumasa, ja' ni ja jmojtic judioili.
Porque ja jpagretic ja quentiqui, quechan ni huax och ja yintil ja Leví jumasa.
Pero puro ni quermano jbajtic soc ja yenlea porque jpetzaniltic yintilotic ni
ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja yenlei, ay ni sbej oj tzomtic yi ja
slimosnaei.
6 Iday, jaxa pagre Melquisedequi, pe tuquil cristiano ni juntiro ja yen tac.
Pero anima, ja Abraham it ja ma' jel tzamal ja jas alji yab yuj ja Diosi, yena ni
yaa yi ja slimosna ja pagre Melquisedequi, jaxa pagre Melquisedequi sc'ulan
bendiciar ja Abrahami.
7 Ja quentiqui huan nix naatic que ja ma' mas nihuani, huas sc'ulan
bendiciar ja ma' mas ch'ini.
8 Ja pagre Melquisedequi cho mas ni nihuana que yuj ja jnihuan pagretic
ja janec' judiootiqui porque ja jnihuan pagretiqui, lamlamil huax chamye.
Pero ja ba yabal ja Diosi, ja pagre Melquisedequi, mi ni huax yala que chami.
9-10 Meran nia, ja quermanotic levita jumasa huas sc'ulane recibir ja
jlimosnatiqui pero ja lec ti xa ayuque ja ba mundo ja tiempo ec' ja pagre
Melquisedequi, seguro cho stzomohue ja slimosna ja yenlei ba oj yae yi ja
pagre Melquisedequi ja jastal ni sc'ulan ja Abrahami cuando yora jac taajuc
yuj ja pagre Melquisedequi. Jach ni oj cho sc'uluc ja mero tatal Leví ajyi pero
como mi to teyuca, jayuj mi ni sc'ulan ja jastal iti. Y sbej ni oj yae yia, porque
mas jel nihuan ja pagre Melquisedec que yuj ja jpagretic levita jumasa.
11 Ja yintil ja Levii, yenle ni ochye nihuan pagreila. Yenle ni sea quitic
ja smandar ja Diosi, pero quechana. Mi ni bob sc'ul librar ja mulanum
jumasa. Ja lec bob to yujilei, ja Diosi mi oj sec otro ja ma' oj bob och sloc'olil
ja jnihuan pagretic jumasa. Pero ja yatel ja Cristo Jesusi jel tuc juntiro soc
ja yatel ja jnihuan pagretiqui. Ja mero primero jnihuan pagretic ja najatei,
ja' ni ja pagre Aaroni pero ja yatel ja Cajualtiqui, ja' ni mero oj slaj ja yatel ja
Melquisedequi.
12 Ja Diosi, como huas snaa que mi xax maconi ja yatel ja jnihuan pagretic
ja huego, porque ja Cristo jac xch'ay quitic ja mandar jun xa montón quiojtic
ajyi. Puro xa yajc'achil ja jas yaunej can quitic ja quentiqui.
13 Ja Cajualtic ja ma' huax taaji ti' ja ba yabal ja Dios que oj bi och sloc'ol ja
jnihuan pagretiqui, iday, tuc ja sbiili. Mi levitauc. Mi ni june ja ma' ec' pax
yuj ja yeni mi ni och pagreila.
14 Porque huax naatic lec, ja Cajualtiqui, ti ni jac ja ba yintil ja Judá, jaxa
yintil ja Judá jumasa, mi ni nunca yala ja Moisés que oj ochuque pagreil ja
yenle ja jun c'ole jahui.
15 Huax naatic lec que mas jel xa tuc ayotic ja huego porque ja Cajualtic
Cristoi, yena ni huax och ja ba sti sat ja Dios yuj ja quentiqui. Ja' ni oj slaj
t'usan ja yatel ja pagre Melquisedequi.
16 Eso sí meran, ja jpagretic levita jumasa, cuando huax chamye june ja
yenlei, ti huax cho och can sloc'ol june ja yermano jumasa, como jach ni yala
ja smandar ja Diosi, jayuj jach ni cajcajil huane eq'uela. Pero ja Cristo, mi
jachucuc. Como ja yeni, mi ni nunca oj chamuc, jayuj jel tzatz ay juntiro,
jaxa yatel ja yeni, mi ni nunca oj ch'acuc.
17 Ja ba yabal ja Diosi, jach ni huax alji sbaja:
Ja hueni, ja hua huatel oj caa huii, ja' ni ja hua huatel oj ochan tola vida ja ba
sti jsati ba chican jasunc'a oja c'an qui yuj ja cristiano jumasa. Ja hua
huatel jahui, ja' ni mero jastal ja yatel ja nihuan pagre Melquisedequi,
xchi ja yabal ja Diosi.

18 Es meran, ja jastal huala huajtic soc ja jpagretic ajyi, spetzanil ja yatel ja
yenlei, jel nihuan quiojtic ajyi pero ja huego, mi xa bi oj to caatic cuenta
porque ja modo jumasa ja jastal quiojtic ajyi, mi ni huas scoltayotic soc ja
jmultiqui porque mey yip, jayuj mi ni mero maconia.
19 Ja mandar jumasa ac'ubal yi ja Moisesi, anima sc'ulane lec fuerza ja
cristiano ba oj sc'uuque, pero mi ni bob ajyuque toja. Pero ja jastal aytic ja
huego, ay jun snihuanil ja jc'ujoltiqui, pero meran. Huan xax bob ochcotic
ja ba sti sat ja Diosi. Mi xa ay jxihueltic.
20 Ja Diosi mi huanuc tajnel cuando yaa yi ja yatel ja Cajualtiqui. Tola vida oj
bi huaj c'umajuc, como yena ni bi Tatala.
21 Pero ja jnihuac pagretic quiojtic ajyi, mi ni modo oj caltic que oj aljuc yabye
ja jastal iti. Pero ja Cristo, cuando sc'ulan recibir ja yatel yioj ja huego, ti yala
ja Diosi:

Ja queni Dioson meran, jayuj huax cala huab que tola vida oj ochan ja ba sti
jsati ba oja hual cab ja jastal ay ja hua moj cristianoili,

x'utji ja Cristo yuj ja Dios Tatali. Jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi. Ata
huabilex tac:

Ja queni, ja hua Huajualon nia porque Dioson ni ja quena. Ja queni mi ni
nunca oj tucbes ja jas huax calai, jayuj huax cala huabi, tola vida oj
jac ac'umucon yuj ja tey ba hua c'ab ja cristiano jumasa, como jach ni
sc'ulan ja pagre Melquisedec yuj ja scristiano ja yeni,

xchi ja yabal ja Diosi.
22 Jayuj ja jastal ayotic ja huego soc ja Diosi, mas jel xa lec juntiro que soc ja
jastal aytic ajyi soc ja smandar ja Moisesi porque ja huego, ay xa quiojtic ja
Jesusi.
23 Ja jnihuan pagretic levita jumasa, mi na' jaye ecye ja yenlei, como huax
cham ja juni, huax cho och ja juni. Jach ni cajcajil ecyea
24 Pero ja Cajualtic Jesusi, mi ni ma' oj ochuc ja ba yatel ja yena como mi ni oj
chamuca.
25 Jayuj chican ja ma' huas sc'ana huajuc ja ba sti sat ja Diosi, ta huan c'ax
huajye yuj ja Jesusi, oj ni aaji eluque libre juntiro soc ja smulea. Ja' ni mero
yatel ja Jesusi ba huax och sc'umuc ja Dios Tatal yuj ja quentiqui. Jach ni oj
sc'uluc tola vida porque mi ni nunca oj chamuc ja yeni.
26 Ja jastal huas scoltayotic ja huego ja Cajualtic Jesusi, ja' ni mero huas
sc'ulan quitic palta ajyia, porque ja yeni, mi ni jun smul ay. Pilan ay juntiro
soc ja mulali. Jel ni tzamal juntiro ja smodo ja yena. Ja yaani, yajtanubal xa
lec. Ti xa ay ba satq'uinali.
27 Porque c'ulanic t'un pensar ja jnihuac pagretic ajyi. Ja yenlei tola vida
huane smiljel chante ba oj yaahue yi ja ba sti sat ja Diosi. Cada c'ac'u jach
huane ja jastal iti. Ja mero bajtan, huas smilahue ja ba smule ja yenle mismo,
ti huax cho smilahue ja ba smule ja cristiano jumasa. Eso sí, ja Jesusi yaa ni
yi ja smajtan ja Dios chomajquil yen, pe como yena ni mismo yaa sbaja, y
quechan ni jun vueltaa.
28 Jaxa jpagretic ajyi, mulanume nia pero anima, como ja mandar jumasa
ja tiempo jahui huax yala que oj ni ochuque pagreila. Jach ni ec' ja tiempo
jahui. Pero ja huegoi, ja Diosi yaa ta yi yatel ja yunini. Yen xa bi och ta sloc'ol
ja pagre jumasa jahui.

Como Dioson nia, oj caa hui ja atel iti, xchi ni ja Dios Tatali. Jach ni alji yab
ja Cajualtic ja yora sc'ulan recibir ja yateli, como ja yeni, mi ni jun smul ay. Y
jach ni ay tola vida.

Ja Jesusi yaunej quitic jun yajc'achil trato

8

1 Ja mas t'ilan huax c'ana calticon ahuabyexi, oj xa calticon ahuabyex ja
huego que ay xa ma' huan xa ochel ja ba sti sat ja Dios yuj ja quentiqui.
Yuj ja yen ja ma' huan ocheli, jayuj huan xa la c'ulajitic recibir yuj ja Diosi.
Ja Cajualtic jahui, ti xa culan ec' ja ba satq'uinali, jaxa jDiostic jel nihuani
yaunej yi ja yatel jau yioj mi cualquierauqui

2 Porque ti ni ay ja ba mero sti sat ja Diosi. Ja lugar ja bay ja yen ja huego,
c'ulubal ni yuj ja Cajualtiqui. Mi c'ulubaluc yuj cristiano.

3 Ja jnihuan pagretic ja jastal huax c'uantic ajyi, yenle ni sc'ulane recibir
ja smajtan ja Dios huax caatic ajyi, ti huax huaj yaahue can ja ba sti sat ja
Diosi, como ja' ni yatel ac'ubal yile. Pero ja huego como ja' xa ni ochel sloc'ol
ja jnihuan pagretic ja Jesucristo, jayuj t'ilan ni ay jas oj yaa ja ba sti sat ja Dios
ja yeni, pero como yena ni yaa sbaja.

4 Ti ni huan atel ja ba satq'uinali porque ta ti c'a ay ja ba mundo, mi ni modo
oj bob och pagreili. Mi oj bob huaj yaa can ja smajtan ja Dios ja ba sti sati ja
jastal yala ja smandar ja Moisesi

5 Pero ja ba satq'uinali, ti xa huan atel ja mero smeranil ja ba sti sat ja Diosi,
jaxa yatel huas sc'ulane ja nihuan pagre jumasa quechan jun seejel huane,
porque cuando jac ja Cristo, ti sea ja mero smeranili. Cho q'uelahuilex ja
Moisesi. Cuando oj xa sc'uluc ja iglesia, ti alji yab yuj ja Diosi:

Aa lec acuidado ja jastal oja c'uluc ja iglesia iti porque cuando ti aytic ja ba
huitzi, cala ni ahuab jastal oja c'uluc, y jach ni oja c'uluca.

Y ja jastal alji yab ja Moisesi, jach ni alji yab ja jnihuan pagretic jumasa ja
najatei.

6 Pero ja jas sc'ulan ja pagre jumasa jahui, mi ni modo oj caltic que oj slaj
ja jas huan sc'ulajel ja Cristo ja ba satq'uinal ja huego, porque jel nihuan ja
jas huan sc'ulajel tac. Y jach ni ja trato sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta
cujtiqui, mi ni modo oj caltic oj slaj jastal jel tzamal huan sc'ulajel quitic ja
huego ja Diosi, y ay to bi jas jel jitzan oj quiltic ja ba jel tzamali.

7 Eso sí, ja viejo mandar ja ba najatei, lec nia, pero ay to jas huas sc'ulan palta,
jayuj ti cho yaa otro mandar ja ba mas jel xa lec ja Diosi.

8 Ja Diosi huan ni snaa que mix bob sc'uuque ja mandar jumasa ac'ubal yile
ja najatei, jayuj desde tiempo yala oj ni c'otuc ja c'ac'u oj sc'uluc jun yajc'achil
trato jmoctic ja janec' israeleñootiqui.

9 Ja trato oj to jc'uluqui, tuc juntiro soc ja trato jc'ulan soc ja ma' ec' pax ta
yujilei, ja' ni ja trato jc'ulan ja yora ca eluque ja ba Egipto ja israeleño
jumasa. Ja trato jau jc'ulan soquei, lom ni q'uiq'uinal juntiro porque
mi ni bob yujile ja yenlea, jayuj el ni juntiro jgana yujile tac.

10 Pero majlayic, oj ni jac ja c'ac'u oj cho jc'ul otro jun yajc'achil trato soc
ja cuntiquili. Oj ca jac sc'ujole oj sc'uucone. Oj syajtayone porque
sDiosone nia, jaxa yenlei, oj ochuque mero cuntiquile.

11 Ja ora jahui, mi t'ilanuc oj aljuc yabye: C'uanic ja Cajualtiqui, mi oj utjuque.
Mi t'ilanuc ay ma' oj jeeunuc yile ja jastal jahui porque ja ba sc'ujolei
oj ni snae jbaja, sea nihuan cristiano ma yal untic.

12 Oj talna syaujulale. Oj c'ul perdonar ja smulei. Mi ni nunca oj jac jc'ujol
otro vuelta ja smulei.

13 Jach ni mero yala ja Dios Tatal jastal iti ja ba yajc'achil strato jmoctiqui
porque ja viejo trato jahui, huas snaa que mi xax maconi, que oj xa ch'ayuc
mas ligero.

Ja yiglesia ja ma' ec' pax ta cujtiqui soc ja lugar ja bay ja Cristo ja huego

9

1 Ja primero trato sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jel jitzan ja
mandar aaji yile ba oj c'ulaxuc ja ba iglesia jau c'ulubal yuj ja yenle ja ba
luum iti. Oj bi sc'uluque spetzanil ja mandar jumasa jahui.
2 Ja iglesia jahui, c'ulubal ni soc c'uutza. Ja ba primero cuarto, ti jachan
ec' jun candelerio soc ay jun mesa ja ba jian ec' ja pan jau ac'ubal yi ja Diosi.
Ja cuarto jahui, jun lugar ba mi cualquierauc. Tzaubal ni ja ma' huax och ja
tihui.
3 Jaxa ba yojoli, ay otro cuarto c'utzan, jaxa ba snalan ja chab cuarto,
ti lich'an otro jun nihuan c'uutz. Ja primero cuarto jahui, eso sí, mi
cualquierauca pero ja cuarto mas yojol oche, mas to jel delicado juntiro
4 Porque ja ba yojoli, ay jun mesa ba jel tzamal, puro oro. Ti aaji culan
ja tzicupomi. Cho ay jun cofre ti culan ec' ja tihui, jaxa ba sati, puro oro
c'ulubal, ja' ni ja cofre ja ba nolan ja trato jau sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec'
pax ta cujtiqui. Ja ba yojol ja cofre jahui, tey jun jarro c'ulubal soc oro, jaxa
ba yojol ja jarro jahui, ti nolan t'usan ja pan jau it co jan ja ba satq'uinal ja
tiempo eq'ui, maná sbiil yujile. Cho ti ni ay ba yojol ja cofre ja svara syama
ja pagre Aaroni, ja' ni ja vara jau xolini. Cho ti ni ay ja chab lechan ton ja ba
tz'ijbanubal can yuj ja Dios ja smandari.
5 Jaxa ba smajquil sti ja cofre jahui, ti ni st'olohue ja xchiq'uel ja chante ja
nihuac pagre jumasa. Jach sc'ulane ba oj c'ulajuc perdonar ja smul ja ma' ec'
pax ta cujtiqui. Jaxa ba sat ja cofre jahui, ti lich'an ec' ja suech' chab ángel
pero mi cualquierauc. Lijpiye ni yuj ja yijlab ja Diosi. Jel tzamalic juntiro.
Queribines sbiil ja ángel jumasa jahui. Pero ja jastal ch'ac ta cali, malan xa
soca.
6 Spetzanil jel chapan juntiro ja ba yoj iglesia jahui, jaxa nihuac pagre
jumasa, tola vida huax ochye, huax elye ja ba primero cuarto jahui, como
ja' ni huane sc'ulajel ja atel ac'ubal yile.
7 Pero ja ba xchabil cuarto, quechan och ja mero jepe ja ba spetzanil ja
pagre jumasa, pero quechan ni jun vuelta cada jabil huax ocha. Pero ta mi
c'a ay yioj ja chiq'ui, entonces mi ni bob ochuca. Ja xchiq'uel ja chante jahui,
ti st'olo ja ba sti sat ja Diosi ba oj c'ulajuc perdonar ja smul ja yeni, soc jach
ni ja ba spetzanil ja cristiano.
8 Spetzanil ja jastic huax cala huabyex ja jastal huax taa ti' ja iglesia jau
c'ulaji soc c'uutzi, yuj ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi lomuc huax cala huabyex
ja iti. Ay jas huas sea quitic ja Espíritu Santo ja ba jbaj ja quentic chomajquili.
Huax ya jc'ultic entender soc ja jas sc'ulane soc ja primero cuarto jahui
porque huax naatic que ja cristiano jastal ja quentiqui, mi ni nunca bob
ochuque ja tihui, ¡pegor to ja ba cuarto jau mas to delicado ja ba mero bay
ja Diosi!
9 Ja yaani huax jac jc'ujoltic jas sbej spetzanil ja jas ch'ac sc'uluque ja yenlei.
Smilahue jitzan chante ba oj yae yi ja Diosi. Tuctuquil yaahue yi ja smajtan ja
Diosi pero mi ni soc ja jahui, mi snaahue ta huax c'ulaji perdonar ja smulei.
10 Spetzanil ja jas sc'ulan ja yenlei, seña ita pero cuando jac ja Cristo, ti xa
yala jasunc'a mas lec oj c'ultic ja quentiqui. Ja yenlei, jel tzatz ja smandare
soc ja suaelei. Mi bi lec oj yabye ja iti, quechan bi lec ja iti, xchiye nia. Huax
yalahue que jitzan bi vuelta oj sac' ja sc'abei, soc otro mas jitzan mandar
yioje ajyi.
11-12 Pero yajni jac ja Cristo, yen och sloc'ol ja jnihuan pagretic jau ajyi
porque ja yen chomajquili, och ja ba jun lugar ba mas to mi cualquierauqui,
jaxa tihui ti ni oj ajyuc tola vidaa. Yena ni huan sc'ulajel quitic spetzanil ja
ba jel tzamali. Ja iglesia ja ba huan atel ja Cajualtic ja huego, mas lec juntiro

que soc ja iglesia ja ba atjiye ja nihuan pagre ja najatei, como ja' ni mero ba sti sat ja Diosi. Mi sc'ulunejuc ja cristiano ja lugar jau ja bay ja yeni. Pilan ay juntiro soc ja jas huax c'ulaji ja ba mundo. Cuando yora och ja ba sti sat ja Dios ja yeni, mi yiaj ja xchiq'uel ja chibo soc mi ni ja xchiq'uel ja becerro. Ja' ni mero huaj sc'ul presentar ja mero xchiq'uel ja yeni cuando chami, jayuj ja Diosi ya elcotic libre ja quentic chomajquili. Ti bi oj ajyucotic soc tola vida ja yeni.

13 Pero ja jastal ja jviejo modotic ajyi, ta ay c'a jas huax c'ulantic, mi ni ja ba spatioil ja quiglesiatiqui, mi ni bob ochcotica. Jayuj ja jnihuan pagretiqui ti stzijunotic ja xchiq'uel ja toro soc ja xchiq'uel ja yal chibo, jaxa mas tzaani, ti yiaje ja staanil ja becerro stzicahuei, ti cho sticahue jbajtica, ti alji cabtica: —Ja huego oj xa bob ochanic ja ba sti sat ja Diosi, la utjitic.

14 Pero ja huego, ja Cristo ja ma' mi ni slea ja smuli, yen spec'a xchiq'uel ba oj huaj see ja ba sti sat ja Diosi. Jach sc'ulan yuj ja yip ja Espíritu Santo, ja yen ja ma' sac'an ni tola vida. Jayuj mas ni lec xa ayotic juntiro ja jastal ayotic ja huego tac. Huan xax bob jnaatic que ja Diosi sc'ulanotic ta perdonar spetzanil ja jas malo huax c'ulantic ajyi. Ja' ni mero ja mulal jau huax ya jlee ja jchameltica. Huax yaa quitic ja sperdoni ba oj bob cateltatic ja jDiostic jel sac'ani.

15 Yuj ja cham ja Cajualtic Jesucristo, jayuj ac'ubal xa quitic ja yajc'achil trato. Ja trato jahui, ja' ni huax yala que perdonado xa bi ay ja jmultic huax leatic ajyi, hasta spetzanil ja ma' ec' pax ta cujtiqui ja janec' sc'ocohue ni ja mandari, pero como huan ni sc'uane ja Diosa. Tzaubalotic xa bi ba oj ajyucotic culan tola vida ja ba satq'uinali. Ja iti, ja' ni mero yala ja Diosi.

16 Porque la jnaatic jastal ja jcostumbretiqui cuando ay t'un sastic sbaj ja jnan jtatiqui. Cuando sac'ane to, huax ya c'ulajuc jun juun, ti huax yala jastal oj pil jbajtic ja sastic sbajei. Pero ja juun jahui, ta mi to c'a xchamye, mi to nix bob oj pil jbajtic ja sastic sbaj ja jnan jtatica.

17 Pero cuando huax chamyei, ay xa ni modo oj bob jpil jbajtic soc ja cosa jumasa jahua.

18 Ja jcostumbretic iti, ja' ni mero smoj ja jastal sc'ulan ja trato ja najate ja Diosi. Ja trato jahui, ja lec moc to chamuc ja chante jumasa, entonces lom ni q'uiq'uinal juntiro.

19 Cho q'uelahuilex ja Moisés ja yora ch'ac yal yab ja cristiano spetzanil ja smandar ja Dios tac. Ti syama ja stzootzil ja cheji bonobal soc orchila chac. Ti cho sotzo jun bome yal c'ula, hisopo sbiil. Ja tzootz jahui soc ja jun yal bome c'ul jahui, ti smulu co ba yojol ja ba pachan ja xchiq'uel ja yal becerro soc ja yal chibo. Ja chic' jahui, socan ni soc jaa. Yajni ch'ac smuli, ti stzijun ja ba tz'ijbanubal ja smandar ja Diosi. Jach ni ja cristiano, cho ch'ac tzijujuc sbaj chic' ja yenle chomajquili.

20 Ti yala ja Moisesi: —A jac ac'ujolex soc ja trato it sc'ulan ahuilex ja Diosi. Ja chic' iti, mi ni lomuca. Ja' ni huax yala jastal oj c'ul seguir jbajtic soc ja trato yaunej quitic ja Diosi. Sbej ni oj ni jc'uuctica.

21 Jach ni cho sc'ulan ja Moisés soc ja chic' ja ba yojol ja yiglesiaei soc ja cosa jumasa huax maconi yujile ja ba sti sat ja Diosi. Ch'ac stzijuc ec' chic' spetzanil.

22 Y jach ni ja jcostumbretic ja tiempo jau jel nihuan quiojtic ja smandar ja Diosi. Jel t'ilan huax pecxi sbaj chic' spetzanil ja cosa - jel t'usan ja jas mix pecxi sbaj ja chiq'ui porque ta mi c'a, lajan soc ay mulal ja ba yoj iglesia. Y jach ni ja jmultiqui. Moc to pec'uc ja chiq'ui, mi ni oj bob c'ulajuc perdonar ja jmultica.

Yuj ja yaa sbaj ja Cristo, jayuj huax xch'aya quitic ja jmultiqui

23 Meran nia, ja jastal ja jcostumbretic ja ba quiglesiatic ajyi, t'ilan jpec'atic
sbaj chic' spetzanil ja cosa jumasa jahui porque ta mi c'a, mi ni huax
yilahuotic lec ja Diosa pero ja jastal jc'ulantic ja jahui, puro seejel ita ni
jeatica. Ja' ni mero huantic seejel jastal oj bob ajyucotic c'uban soc ja Dios
ja ba satq'uinali. Pero ja jastal oj ochcotic ja ba satq'uinali, ja xchiq'uel ja
chante jumasa mi ni huax maconia. Huan nix c'ulantic necesitar jun chic'
ba mas jel ja yipi ba oj bob c'ulajuc perdonar ja jmultiqui.
24 Ja iglesia jau sc'ulan ja ma' ec' pax ta cujtiqui, ja jahui, mi ni ti och ja
Cristoa. Ja iglesia jahui, quechan jun seejel ja jastal ja mero ja ba ni ay ja
slugar ja Cristo ja huego, ja' ni ja ba satq'uinal tac. Ti ni ay c'ot ja yen ja ba sti
sat ja Diosi. Tola vida huan sc'anjel pavor yuj ja quentiqui.
25 Ja quentic ja janec' judiootiqui, ja ma' mero sepeil ja jnihuan pagretiqui,
jun eq'uele cada jabil, ti huax och ja ba cuarto jau jel delicado juntiro. Ja
chic' huax yiaj och ja tihui, ja' ni ja xchiq'uel ja chantei. Mi ni sbajuc ja pagre
jumasa. Pero ja Cristo, jun ita vuelta spec'a ja xchiq'ueli, pero ja chic' jahui,
ja' ni mero ja xchiq'uel ja yeni.
26 Pero ta jach c'a sc'ulan ja jastal sc'ulan ja sepeil ja jpagretic jumasa,
entonces t'ilan ni oj cham jitzan vuelta ta jachuqui porque tola vida ni huane
smiljel ja chante jumasa tac. Jach c'a, mi na' jaye vuelta cham ta Cristo desde
man cujlaji ja satq'uinali. Pero ja iti, jac ta yaa sbaj ba oj bob stup ja jmultic
tac. Y ja tiempo jaqui, ja' ni ja tiempo ja jas ora yala que oj jacuc ja Dios Tatali.
27 Jpetzaniltic t'ilan ni oj ch'ac chamcotica, jaxa mas tzaani, t'ilan oj ch'ac
caatic cuenta soc ja Diosi.
28 Jach ni ja Cristo, cham nia, pero quechan jun vuelta. Yaa sbaj ba oj och
smajtanil ja Diosi ba oj bob stup ja jmultic ja janec' huax c'uantiqui. Pero oj
to cho jac otro vuelta pero ja cuando huax jaqui, mi xa oj to jac stup ja smul
ja cristiano. Oj jacuc ba oj jac yii ja ma' q'uelan sat jas ora oj jacuqui.

10

1 Spetzanil ja mandar aaji yi ja Moisés ja jastal oj smile ja chante ajyi,
spetzanil ja jahui, seña ita nia. Quechan jun seejel seahue porque ja mas
tzaani, mi xa ni maconi ja xchiq'uel ja chante jumasa. Eso sí, pec' to ni ja
chic'a pero ja' ni ja xchiq'uel ja Cristo. Ja jastal jac ta ni ja Cristo, ja' ni ja
mero smeranili. Eso sí, ja ajyi, cada jabil milxi jitzan chante ba oj aaxuc ja ba
sti sat ja Diosi. Jel nique x'oc' sc'ujole ba oj ajyuque mas c'uban soc ja Diosi
yuj ja jastic sc'ulanei, pero mi jauc yuj c'ulaji perdonar ja smule ja cristiano
ja tiempo jumasa jahui.
2 Porque ja lec c'ulajuque to perdonar soc ja smule ja jastal jahui, entonces
ajyi ni laman ja sc'ujolea. Pero ja iti, mi ni ajyiye laman tac, jayuj mi ni yab
ja ba sc'ujolei que perdonado xa aye. Porque ta laman xa c'a aye, mi xa ni
t'ilan oj yae yi huahuanto ja smajtan ja Diosi.
3 Pero ja iti, cada jabil y cada jabil huane smiljel ja chantei, ti huax jul
sc'ujole mas ja smule cuando huane soc ja jastal jahui.
4 ¡Jel ajul ja sbaje! Huane yaajel ja xchiq'uel ja toro soc ja xchiq'uel ja chibo
pero ¡jastal oj bob c'ulajuque perdonar ja jastal jau ba!
5 Ata huabilex ja jas yala ja Cristo cuando jac ja ba mundo tac. Och loil soc
ja Tatal Diosi:
Tatey, ja hueni mi ni huax oc' ac'ujol ba oj miljuc chante ba sti ja hua sati. Ja
jas quechan jel huax oc' ac'ujoli, yuj ja ti xa ni ayon ba mundoi, como
paxyon ta ni cristianoila.
6 Mi ni t'un huax yaa hui gusto ja jas sq'ueba hui ja cristiano jumasa. Eso
sí, huas smilahue chante, ti huas stzicahue ja ba sti ja hua sati. Jach

huas sc'ulane. Jachuc, oj bi bob ac'ul perdonar ja smulei. Pero lom q'uiq'uinal juntiro ja jas huane.

7 Jayuj cala que oj jac jc'uluc ja jas huaxa c'ana huen tac Tatey. Como jach ni tz'ijbanubalon ja ba hua libro tac.

8 Jach ni yala jastal it ja Cajualtiqui. Ja' mero bajtani, yala Cristo que ja Diosi mi bix oc' sc'ujol ja jas huax aaji yi ja ba sti sati. Mi bi sc'ana huax iiji jan yi chante ja ba sti sati ba oj tzicjuc ba oj bi tupuc ja smulei. Eso sí, jach ni huax yala ja mandar yen, pero mi yuj huax yala que yuj ja jahui, jayuj ti oj tupuc ja mulali.

9 Ch'ac ta yal jachuc ja Cristo, ti yala que ja' bi yuj jaqui, ba oj bi sc'uluc ja jas huas sc'ana ja sTati. Jayuj huan xax naatic que ja viejo jmodotiqui, ja jastal huax milatic jitzan chante ba oj aaxuc yi ja Diosi, ja modo jahui, mi xa lecuc. Ja ba mas lec juntiro, ja jastal cham ja Cristo ba oj stup ja jmultic ja yeni.

10 Meran nia, jac ta ni yaa sbaj ja Jesucristo porque jach ni sc'ana ja Dios Tatali. Ja scuerpo ja Cajualtiqui lajan soc yaa yi jastal jun smajtan ja Diosi pero ja majtanal jahui quechan ni jun vuelta yaaa. Pero yuj ja jas sc'ulani jayuj yuntiquilotic xa Diosi.

11 Ja jnihuan pagretiqui tola vida huane atel ja ba iglesia. Cada c'ac'u huane smiljel ja chante ba oj yae yi ja ba sti sat ja Diosi. Pero mi ni soc ja jastal jahui, mi oj bob tupuc ja jmultiqui.

12 Pero ja jas sc'ulan ja Cristo, tuc ni juntiro soc ja jas huas sc'ulan ja yenlea. Ja yeni jun ita ni vuelta yaa sbaj ba oj stup ja jmultiqui. Yaj ni yaa sbaj, pero jun ita ni vueltaa, ti xa huaj culan ja ba stz'eel ja Dios Tatali jaxa tihui ti aaji yi ja yatel ba mas jel nihuani.

13 Ti huan smajlajel ja c'ac'u jau cuando oj aaji och ba yib sc'ab spetzanil ja scondra jumasai

14 Porque ¿jas yatel oj yaa sbaj otro vuelta? Malan soc ja jastal sc'ulan ta ni quitic ja quentic ja janec' ochtic ta ni yuntiquil ja Diosi. Stz'acatal ja yeni, jayuj toj xa ni ayotic t'usana.

15 Ja Espíritu Santo huas scoltayotic ba oj bob jc'ultic entender lec ja jas yala ja Cajualtiqui. Ti yala jastal iti:

16 Oj ni jac ja c'ac'u oj c'ul jun trato soc ja cuntiquili. Ja jmandari ti oj caa ba sc'ujole tola vida. Oj ni ca jac sc'ujole ja jas huax c'anai.

Jach ni yala ja Cajualtic tac.

17 Jaxa mas tzaani, ti cho yala otro vueltaa:

Ja jas huas sc'ulane ja ba mi lecuqui, ja jastal huas slea ja smulei, oj ch'ay jc'ujol juntiro. Mi xa oj to ca jac jc'ujol.

Jach ni yala ja Cajualtic ja ba yabal tac.

18 Como meran nia, c'ulubal xa ni juntiro perdonar ja jmultic tac. ¿Jas yatel oj to huaj miltic mas chante ba oj caatic yi ja smajtan ja Diosi?

Sbej oj ajyucotic mas c'uban soc ja Diosi

19 Ja Jesusi yaa ta sbaj. Pec' ja xchiq'uel ja yen mismo, jayuj quermano jumasa, ay xa modo huax bob ochcotic ja ba lugar jau mi cualquierauqui, ja' ni ja ba mero sti sat ja Diosi. Huan xax bob ochcotic con todo jc'ujoltic ja huego.

20 Pero ajyi, ja lugar jau ja bay ja Diosi, mi nix bob ochcotica porque ti ni ay ja nihuan c'uutz jahui, jayuj mi ni sbejuc huala ochtica. Pero ja huego, yajc'achil to juntiro ja modo it ja jastal huan xax bob ochcotic ja tihui. Jaxa ba huala ochtic ja huego, sac'an ni leca, mi ni loiltajneluca. Pero quechan ni yuj ja stz'acatal ja Cajualtiqui, como jel ni yiaj ja scuerpo.

21 Mi xa t'ilanuc huas scoltayotic ja jnihuan pagretiqui porque Jesús ni
huan xa scoltajel spetzanil ja yuntiquil ja Diosi. Yen xa ni mero jnihuan
pagretica.
22 Jayuj la xa ochcotic gusto ja ba sti sat ja Diosi. La xa jc'uuctic soc spetzanil
ja jc'ujoltic meran. La xa ajyucotic jaman ja caltziltic soc ja Diosi. Pe pec'
ta ni ja xchiq'uel ja Cristo tac, jayuj sac'unej xa quitic ja jmultiqui. Lajan
soc cuando ch'ac ta atnucotic ja ba jel yaax ja jai. Mi xax c'ulantic pensar
ja jmultic ec' ta porque sac'ubalotic xa nia.
23 La xa ca jul jc'ujol jbajtic tola vida spetzanil ja jas q'uelan ni jsatic huantic
smajlajeli. Mi sbejuc balan sutan oj ajyuc ja jc'ujoltic soc ja Diosi porque ja
Diosi, yen yalunej spetzanil ja jas oj to ni jc'ultic recibir y mi ni modo oj caltic
que mi meranuc ni oj yaa quitica.
24 La jc'ultic pensar ja yaltzil ja otro jmojtiqui. Mi ni sbejuc quechan
quentic mismo oj c'ul jbajtic pensara. Sbej ni oj yajtatic ja jmojtica. La xa
jleetic modo jastal oj colta jbajtic.
25 Jayuj tac, c'ulanic fuerza oja tzom abajex tola vida ja janec' ni creyente
xa ni ayexi porque ay chaboxe ja huenlex mismo mi xa ni huan to sc'anahue
oj sc'uluque fuerza ba oj jacuque cuando huaxa tzoma bajex. Sbej huax caa
jbajtic nihuanc'ujol porque jel xa ni mojan ja c'ac'u jau oj jac ja Cajualtiqui.
26 Ja Cajualtic Jesucristo yaa ni sbaj ba oj stup ja jmultiqui. Huan nix
c'uantica como meran nia. Pero ja huego, ta gana c'a huax caatic can ja jas
huax c'uantiqui, ¿jasunc'a oj yaa quitic ja Dios ba? Mi ni modo oj caltic que oj
cho yaa sbaj quitic otro vuelta.
27 Quechan único, la jmajlatic ja scastigo ja Dios oj jacuqui, pero ja castigo
jahui, mi loiltajneluc. Ta gana c'a huax jipatic can jun lado ja jas huax
naatiqui, pues lajan soc ti ni huax jipa jbajtic juntiro ba yoj c'ac'a, jaxa ba
yoj c'ac' jahui, ti ni ay spetzanil ja scondra ja Dios ja tiu tac.
28 Porque la jnaatic t'usan soc ja jastal ja ma' sc'ocohue ni ja smandar ja
Moisesi. Eso sí, t'ilan ni ay chaboxe testigoa, pero ta meran ni c'a ay ni
smulea, sin lástima aaji yile ja smajtanei. Chamye nia. Iday, quechan ni
huane sc'ocjel ja smandar ja Moisesi,
29 ¡Jauc to ma ja ma' jel ch'in juntiro huax yila ja yunin ja Diosi! Ja yenle ja
cristiano jastal jahui, ¡xihuel ja sbaj juntiro jastal ja scastigo oj aajuc yile! Jel
menos huax yilahue ja jastal spec'a ja xchiq'uel ba oj bob ochcotic yuntiquil
ja Diosi. Sbej nique oj ajyucotic t'usan toj pero iday, mas to pegor. Jel piero
huas staahue ti' ja Espíritu Santo, iday, ja Espíritu Santo, puro lec ja jas huas
sc'ulani.
30 Huax naatic que ja Cajualtiqui oj ya jtuptic ja jmultic ta jach c'a ja
jmodotiqui porque ata huabilex ja jas yala tac:
¡A smajlaye, ti oj yile ta mi oj ni ca stup ja smulei!
xchi ja Cajualtiqui. Cho ay otro parte ba huax yala:
Ja Cajualtic Diosi, yena ni oj yaa yi castigo ja yuntiquil ja ma' mix c'ocxii.
31 ¡Jel xihuel ja sbaj ja jastal oj ochcotic ja ba sc'ab ja jDiostic jel sac'ani!
32 A jac ac'ujolex jastal ec' ahuujilex ja cuando hua c'uanex t'an ja Diosi, ja' ni
cuando elyex ja ba yoj q'uiq'uinali. Ja tiempo jahui, jel ajyi ja hua pasensiaexi
como huanex ni lec yiijel ja huocola.
33 Ay ma' ahuujilex ja huenlexi iijiyex ja ba yoj junta. Ti ch'opji lec ja hua
satex ja ba sat ja cristiano. Jel ni alji huabyex juntiroa. Jaxa ma' mi mero
scuchu ja huocol jahui, pero anima, ja huabyex ni syajala, apetzanilex.
34 Ja talnayex ni syaujulal ja hua mojex ja ma' aaji ni och preso. Cuando
huan japjel ahuilex ja hua jastic abajexi, huala tzeeniyex yuj ja hua gustoexi
porque huaxa naahuex ja ba satq'uinali ay jas ahuiojex ja ba mas jel tzamal

juntiro, jaxa jas jel tzamal jahui, ja bajex nia. Mi ni nunca ay ma' oj bob sap
ahuilex ja jahui. Jach ni mero ecyex ja cuando ch'ac ac'uuquex t'an ja Dios
tac.
35 Jayuj jel ni lástima ta huan c'a xa huaahuex can jun lado ja Dios ja huego.
Porque q'uelahuilex, ta huan c'a xa c'ulanex seguir ja jastal huaxa c'uanex
ajyi, oja huilahuilex, jel nihuan ja jas oja c'uluquex recibiri.
36 Jayuj tac, aa hua pasensiaexi porque huan ni sc'ana pasensia jastal jahui
ba oj bob jc'ultic ja jas huas sc'ana Diosi. Ta jach c'a huax c'ulantic, oj ni
jc'ultic recibir spetzanil ja jas yalunej ni oj yaa quitic ja Diosi.
37-38 Porque ata huabilex ja jas huax yala ba yabali:
T'usan huas sc'ana, oj xa ni jacuc mas ligero ja ma' oj ni jacuqui. Cuando huas
sc'ana oj jacuqui, mi ni oj albuca. Jaxa ma' mero xa ni cuntiquili, sbej
ni oj ajyuc snihuanil sc'ujole yuj ja quena. Pero ta huax cumxiye ba
spatique, mi ni nunca oj ajyucon gusto yujile.
Jach ni mero ch'ac yal ja Dios ja jastal iti.
39 Pero ja quentiqui, como mi jauc jmojtic ja ma' huax cumxi ja ba spatiqui
porque ja yenlei, oj ni ch'ay snaajel ja yaltzilea. Ja quentiqui huan nix
c'uantica jayuj oj ni el libre ja caltziltica.

Ja jastal huax c'uantiqui

11

1 Oj cala huabyex jasunc'a mero smeranil ja jastal huax c'uantic ja Diosi.
Como yalunej cabtic ja jas oj ni jc'ultic recibir, jayuj huan nix c'uantic que
oj ni jc'ultic recibira. Meran nia, mi tox quilatic, pero ja' xa ni mero q'uelan
jsatica.
2 Jach ni ec' ja ma' ec' pax ta cujtic tac. Ja yenlei sc'uane, jayuj jel ni yaahue
yi gusto ja Diosa.
3 Ja huego, como huan xax c'uantic ja Diosi, huax naatic que yena ni sc'ulan
ja mundo. Cuando mi tox cujlaji ja mundo, mi ni jas ay altiroa, pero yuj ja yip
ja sc'umali, jayuj cujlaji ja mundo iti.
4 Q'uelahuilex ja Caín soc ja yijtz'in Abel tac. Yaahue ni yi ja smajtan ja
Diosi, pero ja Caini, mi ni sc'ulan recibir ja Dios ja jas yaa ja yeni. Jaxa Abeli,
como sc'uan ni meran ja Diosa, jayuj ja Diosi sc'ulan recibir ja jas yaa. —Ja
cunin iti, jel ni lec huax quilaa porque huan ni sc'uanon merana, xchi ni ja
Diosa. Eso sí, najate ni lec cham ja Abel yen, pero anima, yuj ja jastal sc'uan
ja Dios ja yeni, jayuj man ora huax ya jac jc'ujoltic jastal oj cho jc'uuctic ja
Dios ja quentic chomajquili.
5 Cho q'uelahuilex jastal sc'uan ja Dios ja Enoc tac. Sac'an bi juntiro iiji q'ue
ja ba satq'uinali - mi ni bi chama. Leeji bi ec' lec yuj ja smoj cristianoili pero
mi ni bi taajia, como iiji ta q'ue yuj ja Diosi. Como jel bi gusto ilji yuj ja Dios
ja jastal ec' ja svida ja Enoqui. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.
6 Jayuj jach ni ja quentic tac. Ta mi c'a huax c'uantic soc con todo jc'ujoltic
ja Diosi, mi ni nunca oj yilotic lec. ¿Jastal oj bob huajtic ja ba sti sat ja Dios
ta huan c'ax calatic que meyuc ja Dios ba? Jayuj t'ilan oj c'uuctic que ay ni
jun Diosa, jaxa ma' meran huas sc'uan ja Diosi y huas slea meran, pues oj ni
coltajuca.
7 Jach ni ja Noeji. Ja yeni sc'uan ni ja Dios chomajquili, jayuj ti yala ja Dios
tac: —Ja huego cunin, ay to jas mey xa huila. Jayuj huax cala huabi, chapa
baj porque oj xa jac jun nihuan butja ja ba luumi. Jach ni alji yab ja Noeji
y cuando yab ja Noeji ja jastal iti, jel xihui, jayuj sc'uan nia. Tí sc'ulan jun
nihuan barcoa ba oj bob ochuque soc ja xcheumi soc ja yuntiquil jumasa.
Pero ja Noej jahui, yal yab lec ja cristiano jumasa: —C'uanic ja Diosi porque
ta mi c'a xa c'uanex, ti oja huilex ta mi oj ni ch'ac ch'ayuc anaajelexa, xchi. Y

como meran nia, jach ni huaja. Ch'ac ni chamuque yuj ja butja jahua. Pero ja Noeji, como sc'uan ja Diosi, jayuj jel ni lec ilji yuj ja Diosa: —Ja cunin Noeji, jel ni toja porque huan ni sc'uanona. jach ni yala jastal it ja Diosi.

8 Jach ni ja Abrahami, jel sc'uan ja Diosi. Porque alji yabi que oj bi yaa can ja slugari, oj bi huajuc ba otro lugar. Jaxa lugar jahui, oj bi aajuc yi jastal sdote. Cuando el ja ba slugari, mi ni snaa bay ja lugar jau oj aajuc yia. Pero como huas sc'uan, jayuj huaj nia.

9 Y tuc lugar ni ja ba huaji. Jaxa snaji mi c'ulubaluc jastal ni huax c'ulaxi ja otro naitz ja ba lugar jahui. Ja snaji c'ulubal soc c'uutz. Ajyi ec' jastal jun polestero ja ba lugar jau oj to bi aajuc ja ba sc'ab ja yintili. Jach ni cho sc'ulane ja yunin Isaqui soc ja yij Jacobi, como cuenta ni aye soc ja trato jau sc'ulunej ja Diosi.

10 Jaxa Abrahami, ja' ni mero snihuanil sc'ujol que oj to ni yil ja chonab jau c'ulubal yuj ja Diosi. Yena ni spilunej ja Dios ja tzamal lugar jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui.

11 Y jach ni ja xcheum Sarai. Eso sí, jel xa vieja, pero anima, ajyi to ni jun yala pero ja' ni yuj ja yip ja Diosi. Como sc'uan ni ja jas alji yab yuj ja Diosi.

12 Jaxa Abraham ja ora jau cuando tucbi ja xcheumi, jel xa ni viejoa pero anima, ajyi to ni jun yunina, jaxa querem jahui, jel ni aay pojxi ja yintila. Mix bob och cuenta janec' porque yintilotic ni ja quentic chomajquil tac.

13 Spetzanil ja cristiano jumasa ch'ac ta cala huabyexi, cuando chamyei, mi ni yilahue sat ja jas alubal yabye yuj ja Diosi. Pero como sc'uane, ja ba spensar ja yenlei, lajan soc huane yiljel, pero najat lec. Jayuj jel sgustoe juntiro ba oj yile mas mojan. Jayuj yalahue spetzanile tac, que ec'um bej bi aye ba mundo iti,

14 Jaxa ma' huax yala jachuqui, huax naatic lec que ja' ni mero huane pensar soc ja otro vida ja ba jel lequi.

15 Porque ta ja' c'a huajel sc'ujole soc ja lugar ja ba elyei, pues oj ni bob cumxuquea.

16 Pero ja iti, como jex oc' sc'ujole oj huajuque ja ba jun lugar mas jel tzamali, ja' ni ja lugar jau ja ba satq'uinali. Jayuj ja Dios tac, jel gusto ay cuando huax taaji ti' ja sbiil yuj ja yuntiquili, como chapan yuj jun tzamal lugar ba oj bob ajyuque tola vida.

17-18 Jel juntiro sc'uan ja Dios ja Abrahami porque q'uelahuilex ja yora c'ulaji probari. Ja ora jahui, alubal yab yuj ja Diosi que yuj ja yunin Isaqui, jel bi jitzan oj ajyuc ja yintili. Iday, jaxa huego cho alji yab yuj ja Diosi que oj bi yaa yi smajtanil ja Diosi. Oj bi smil ja Isaqui. Iday, ja yunin jahui, ja' ni mero cuenta ay que oj to ajyuc jitzan ja yintili. Pero como Dios ni ja ma' alji yab que oj bi smil ja yunini, jayuj sc'uan nia.

19 Pero como huan ni snaa ta jach c'a huas sc'ana ja Diosi, oj ni bob ya sac-huuc otro vueltaa. Ja mero smeranili, lajan soc smila ni ja yunina porque oj xa ni smil altiro ajyi tac. Pero como yila ja Dios jastal jel huax c'uaji yuj ja Abrahami, jayuj cho yaa yi otro vuelta ba sc'ab ja Isaac ja yunini.

20 Jach ni ja Isaqui, sc'uan ni ja Diosi. Yaa yi snihuanil sc'ujole ja yuntiquil Jacobi soc ja Esaú. Aa bi sc'uuque ja Dios ja yenle chomajquili porque oj ni bi c'ot smeranil spetzanil ja jas alubal yab yuj ja Dios ja statahuelo Abrahami.

21 Y jach ni ja viejito Jacob cuando yora oj xa chamuqui, ti spaya jan ja chahuane yuntiquil ja José ja yunini. Yaman yuj ja snajbantei. Ti yipan ja snajbante jahui. Ti ya co tinan ja s'olomi. Cuando ch'ac sc'umuc ja Diosi, ti ya jac sc'ujole ja chahuane jahui ja jastal ni ja stratoe soc ja Diosi. Como ja viejito Jacobi huan ni sc'uan lec ja jastal ni alubal yabye yuj ja Diosi.

22 Y jach ni ja Josei. Mi tox elye ba Egipto ja smoj israeleño jumasa ja yora

oj xa chamuqui pero como sc'uan ja jas yala ja Diosi, jayuj ti yalaa: —Cuando
hualа elyex ja ba lugar iti, ti xa huiajex ja jbaqueli, ti xa mucuhuex ja ba mero
jlugartiqui, xyutaj ja smoj jumasa.
23 Y jach ni ja snan stat ja Moisesi. Jel sc'uane ja Dios ja yenle chomajquili,
jayuj cuando manxi ja Moisesi, snac'ahue oxe ixau. Yilahue jastal jel tzamal
ja yal alatz jahui. Eso sí, snaahue lec jastal ja sley ja tan reyi huax yala oj ch'ac
milxuc spetzanil ja yal queremtiqui, pero anima, ja yenlei mi ni xiuyea.
24 Jaxa Moisesi, cuando q'uii, cho sc'uan ja Dios ja yen chomajquili. Porque
q'uelahuilex ja jas sc'ulan tac. Aaji q'uiuc yuj ja yunin ja rey ba Egipto. Lajan
soc ja' ni snana porque yen ya q'uiuc tac, pero ja yen ja Moisesi mi ni t'un
yala oj snanuca.
25 Mas bi lec, anima bi huax yiaj huocol, siquiera oj och cuenta soc ja
yuntiquil ja Diosi. Eso sí, ja mero smeranili, oj bi bob sc'uluc ja sgusto soc
jitzan cosa ta huas sc'ana. Oj bi bob slee ja smuli, pero como huas snaa ja
cosa jumasa jahui, ec'um bej ita nia, jayuj mi ni sc'anaa.
26 Como sc'ulan pensar lec, mas bi lec oj yii huocol ja jastal oj to ni yii huocol
ja Cristo, anima bi jel coraja oj iljuc. Jach ni bi sc'ulan pensar ja Moisesi. Mas
bi lec juntiro ja jastal jahui que soc oj bi ajyuc ba sc'ab spetzanil ja sricoil ja
lugar jau ba Egipto. Jach mero ja spensari porque ja Moisesi, ja' mero huax
oc' sc'ujol ja jas oj ni aajuc yi yuj ja Diosi.
27 Sc'uan nia, jayuj el ja ba Egipto. Iday, huan ni snaa lec que jel ni oj q'ue
ja scoraja ja reya pero anima, huaj nia. Mi ni xihua. Jel ni ja svalora como
huan ni snaa que ti ni ay soc ja Diosi. Eso sí, mi ni huax yilaa pero como
28 Jel huas sc'uan. Ja Moisesi, ja mero sbajtanil q'ue stalnaye ja q'uin ba
syalq'uinal ja israeleño jumasa. Yena ni yaa orden ba oj bi sax chic' ja ba
spuertaei. Porque ta jaxubal c'a chic' ja spuertae ja israeleño jumasa, ja ángel
it ja ma' jecubal ba oj smil ja ma' mero banquilali, mi bi oj bob ochuc ta
jaxubal c'a chic' ja puertai.
29 Q'uelahuilex jastal sc'uan ja Dios ja jmojtic israeleño jumasa tac. Jayuj
bob sc'utze ja nihuanja ja it huax calatic Chacal Ja' tac. Ecye lajan soc jun
cualquiera bej iday, mi ni ma' huax bob ec'uc ja ba yoj snalan ja ja' jahui. Pero
ja yenlei, ecye nia. Y jaxa egipciano jumasa, yajni yilahue jastal ec' ja jmojtic
israeleñoili, ti cho huajye nochan ja yenlei. Huax yala oj sc'uluque ja jastal
yila huas sc'ulan ja jmojtiqui pero ¡ba bob yujilea! Pe ti ni ch'ac chamuque
can ba yoj ja' tac.
30 Cho q'uelahuilex jastal ch'ac jemuc ja cimiento lutan ja ba sti ja chonab
Jericó. Porque juque c'ac'u soybaye ja chonab jahui. Huane marche eq'ue
ja jmojtic israeleño jumasa pero como jel huas sc'uane ja Diosi, jayuj huaj to
yile, jun ta repente ch'ac moc'uc ja nihuan cimiento ja ba sti ja chonab jahui.
31 Jaxa suinquil ja chonab jahui, como mi huas sc'uane, jayuj ch'ac ni
chamuque spetzanilea. Pero ay jun ixuc, yuj ja sc'uani, jayuj mi cham ja yeni.
Yena ni ja ma' yaa majan ja snaji cuando nac'ul abal jac sq'uele ja lugar ja
chaboxe israeleño jumasa. Rahab ja sbiil ja ixuc jahui, iday, ja yen ajyi, jel
huas slea smul soc ja huiniquei.
32 ¿Jasunc'a oj cal masi? Ja lec ayuc to tiempo, oj cala huabyex jastal ec'
ja Gedeoni, soc ja Baraqui, soc ja Sansoni, soc ja Jefté, soc ja Davidi, soc ja
Samueli, soc ja aluman-Dios jumasa.
33 Yuj ja sc'uan ja yenlei, jayuj bob sc'uluque ganar ja lugar jumasa. Jel toj
yaahue yi mandar ja scristiano jumasa. Coltajiye ni ja jastal yala ja Dios que
oj ni coltajuquei. Yuj ja sc'uanei, jayuj bob yum ja sti ja choji.
34 Jaxa sc'ajc'al ja horno jau mi cualquierauqui, mi ni jas c'ulaji yile. Mi bob
c'ulajuque ganar, mi ni miljiyea. Yuj ja sc'uane meran ja Diosi, jayuj jel tzatz

huajye, anima ay ma' yujile que mey lec ja yipe ajyi. Jayuj jel tzatz ajyiye
cuando huajye ba guerra. Eso sí, jel ni ja scondraea, pero sc'ulane ganar lec
ja yenlei.
35 Cho ay ixuque ja ma' cham ta ajyi ja yuntiquilei, pero aaji ni sac-huuc
yilea. Ay ma' ixtalajiye lec, hasta chamye. Eso sí, ay modo jastal oj bob
huajuque libre ta huan c'a sc'uane ja jastal huas sc'uane ja scondra jumasa,
pero como mi c'ocxiye ba oj yae can ja sc'uajel ja Diosi. Anima huax chamye
pero como ja' huajel sc'ujole ba oj stae ja svidae jau ba mas jel tzamali.
36 Jach ecye. Tuctuquil ja suocolei. Ay ma' c'ulaji yile burla. Cho ay ma'
mac'jiye y ay ma' mochjiye soc cadena. Ay ma' lutji ba preso.
37 Ay ma' ch'oji lec ton. Chamye nia. Ay ma' cupji soc sierra ja snalanei.
C'ulajiye ni lec probara. Jel ja ma' milji ni soc machiti. Sactantan ajyiye eq'ue,
jaxa sc'uei, mi xa ni huan to slapahue jastal mero c'uutz. Ja' xa huas sc'uutes
sbaje soc ja saleya, ja' ni ja stz'ujmil ja cheji ma ja stz'ujmil ja chibo. Jel ni ajul
ja sbajea. Puro chamc'ujol xta aye eq'ue. Ixta huax iljiye.
38 Lajan soc ja tz'i huax iljiye ja ba mundo iti pero ja mero smeranili, ja
huinique jumasa jahui, jel nihuane juntiro huax iljiye ja ba sti sat ja Diosi. Ti
ajyiye ec' ja ba ch'ayan lugari soc ja ba yoj huitzi. Ja' huax maconi yuj jastal
snaj ja q'ueen jumasa. Ti huas snac'a sbaj ja ba spatic ja nihuac toni. Jach ni
ec' ja svidae ja ba luum ita.
39 Pero ja ba sti sat ja Diosi, jel tzamal ecye porque jel sc'uane tac. Eso sí, ja
mero smeranili, mi ni sc'ulane recibir spetzanil ja jas jel tzamal alubal yabye
yuj ja Diosi
40 Porque ja Diosi, ay jas yioj ba mas jel tzamal oj to aajuc yile ja yenlei.
Pero ti ni huax ya ochcotic cuenta ja quentic chomajquili. Jayuj ja yenle tac,
alji yabye que mas lec oj smajlayotic ja quentiqui ba oj c'ultic recibir lajan
jpetzaniltic. Jaxa c'ac'u jahui, mi ni bi jas oj sc'ul quitic palta, mi ni ja yenlei,
soc mi ni ja quentiqui.

La xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Jesusi

12

1 Eso sí, ja jun nole cristiano jahui, ja jastal sc'uane ja Dios ja yenlei, huax
ya jac jc'ujoltic jastal mi lomuc huax c'uantic ja Dios ja quentic chomajquili.
Jayuj tac, la xa caatic can jun lado spetzanil ja jas huas somo ja jpensartiqui
y la xa cho caatic can jun lado ja jastal jel huax lea ja jmultiqui porque ja tan
mulal jahui, quechan huas smochohuotic te'. La xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc
ja Diosi, chican jas ja juocoltic huax eq'ui. La xa jc'ultic seguir meran ja Diosi.
2 Pero meran, la xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Jesusi. Yena ni mero huas
scoltayotic tac, jayuj huan nix c'uantic ja Diosa. Cada c'ac'u mas huax yaa
stzatzal ja jc'ujoltiqui, pero ja' ni yuj ja stz'acatal ja yeni. Ja Jesusi jel yiaj
huocol ja yora cham ja ba cruzi. Cuando yaahue locan ja ba cruz ja cristiano
jumasa, jel ni q'uixhuel ja sbaj juntiroa, pero anima, ja yeni ch'ac ni sc'ul
ahuantara porque huas snaa, cuando huax ch'ac ec' ja huocol jahui, jel gusto
oj ajyuc porque oj bob ya elcotic libre soc ja jmultiqui. Ti huaj culan ja ba
stz'eel ja Tatal Diosi. Ti aaji yi ja yatel ba jel nihuani.
3 Jayuj ja quentic tac, sbej huax c'ulantic pensar jastal jel yiaj huocol ja
Jesusi. Pe ixta ni ilji yuj ja tantic mulanum jumasa tac. Jayuj ja quentiqui,
mi sbejuc oj caatic can jun lado y mi ni sbejuc oj el jganatica.
4 Eso sí, ja mero smeranili, mi huocoluc huax lea ja jmultiqui pero siquiera
huantic fuerza ba oj ajyucotic toj. Ja yeni cham yuj ja jmultiqui pero ja
quentiqui, mi xa oj chamcotic yuj ja jmultiqui.

5 ¿Yuj ama ch'ay ta c'ujolex ja jas huax yala ja Dios ba? Pe huax yala cabtic
que yuntiquilotic tac:
Cuntiquil, xchi, mi lecuc ja jas hua c'ulanexi jayuj oj ni caa hua castigoexa,
pero tojbanic soc ja jahui porque quena ni ahuajualonexa. Oj ni caa
huilexa pero moc el aganaex
6 Porque ja queni huan nix caa yi castigo ja ma' yaj huax cabi. Spetzanil ja
ma' och ta cuntiquili, huan nix caa yi scastigoea.
Jach ni huax yala ja Dios ja ba yabal tac.
7 Jayuj ja huenlexi, aa hua pasensiaexi cuando huax ajyi jun ahuocolex y ja'
ni sbaj ja Diosi. Soc ja jahui, huax ilxi que yuntiquilex ni ja Diosi.
8 Porque mi ni jun tatal que mi huax yaa yi ja scastigo ja yuntiquili. Ta mi c'a
huax yaa huilex castigo ja huenlexi, yuj ni mi ti ayuquex ja ba sc'aba.
9 Porque q'uelahuilex. Cuando ch'inotic to y ay jas huax c'ulantic ba mi
lecuqui, ja jnan jtatiqui huan nix yaa quitic castigoa. Pero yuj ja scastigo
huax yaa quitiqui, jayuj mas ni jel yaj huax cabtic ja jnan jtatica, ¡jauc to ma
jTatic ja ba satq'uinali! Sbej ni mas to oj c'uuctic ja smandar ja yeni porque
ta jach c'a huax c'ulantic, oj ni jtaa jvidatic ja ba jel tzamali.
10 Ja jnan jtatiqui, ta huan c'ax yalahue que sbej ni oj yaa quitic castigo, huan
nix yaahuea. Pero quechan cuando ch'inotic to. Jayuj jach ni ja Dios tac.
Huax yaa jcastigotic, pero ja' ni ba jlequiltiqui. Huas slea modo jastal oj
ajyucotic toj, como ja yeni, jel ni toja.
11 Ja mero smeranili, mi nix c'ulantic gusto cuando huax aaji quitic castigo.
Jel yaj huax cabtic. Pero ta huan c'a la tojbitic soc ja castigo jahui, jel ni lec
juntiroa. Huan nix cujlaji juntiro ja jc'ujoltica.

Sbej huax maclatic ja jas huax yala ja Diosi

12 Pero ja iti, ja huenlexi, huan xa ni elel ja hua ganaex porque jacan jacan
xa ni ayex taca. Jayujil, c'ulanic fuerza otro vuelta.
13 Cho leanic ja sbej ja Diosi. Tzatz ajyanic soc ja jas huaxa c'uanexi ba oj
bob bejyanic toj ja ba bej jahui. Jaxa quermanotic ja ma' jel to ni yaau ayi,
coltayic ba oj ajyuc snihuanil ja sc'ujole ja yenle chomajquili. Mix c'anatic
que oj moc'uque.
14 C'ulanic fuerza ba oj ajyanic laman apetzanilex. Yuntiquilex xa Diosi,
jayuj sbej ni oja c'uluquex fuerza que oj ajyanic toj porque ja ma' mix yaa
can ja sleejel ja smuli, mi ni nunca oj bob yil sat ja Cajualtiqui.
15 Eso sí, ja Diosi jel lec juntiro jmoctic pero ta mi c'ax caa jcuidadotic, mi
ni nunca oj bob jnaatic jastal ja syajal sc'ujoli. Mi sbejuc buc'an ahuujilex
acorajaexi porque ta jach c'a ayex, huaj to ahuabyex, oj q'ue jun apleitoex ja
huenlex ita mismo y jaxa pleito jahui, jel nihuan oj huajuc ahuujilex. Jel ja
ma' oj slee smul yuj ja hua corajaex jahui.
16 Ja huenlexi mi ni sbejuc ay ma' oj slee otro ja xcheumi, soc jachuc ja
hua huixuquilexi, mi ni sbejuc oj slee otro ja statamei. Ja cosa sbaj Diosi,
aa cuidadoex soc. Porque ta jel c'a ch'in huaxa huilahuex ja cosa sbaj Diosi,
entonces ja' ni mero amojex ja tan Esaú. Porque q'uelahuil ja yen tac. Sbej ni
que oj yii can ajyi ja sastic sbaj ja stati, pero iday, ja yeni, quechan jun vuelta
huaa lec. Soc ja huaelal jahui, ch'ac yaa yi spetzanil ja yijtz'ini.
17 Pero iday, ja mas tzaani, snaa to lec malaya. Pero lom xta porque mi xa
ni bob aajuc yia. Huaxa naahuex jastal oc' lec xchabil ja sati pero como ec'
ta, ¡jastal to modo oj bob cumxuc!
18 Ja quentiqui mi quilatic ja q'uiq'uinal jastal yila ja jmojtic israeleñoil ja
najatei. Mi quilatic jastal ajli ni ja c'ac' ja ora jahui, y cho ajyi bi jun tzatzal
ic'. Xihuelani bi sbaj ja jastal ajyi.

19 Mi ni nunca cabtic ja jastal oc' ja corneta ja ora jahui. Ja yenlei yabye
ni ja sc'umal ja Diosi pero como mi cualquiera c'umaluc ja sc'umal ja Diosi,
jayuj ti yalahue tac, que mas bi lec mi xax c'umajiye mas yuj ja Diosi.
20 Porque jel ni bi xiuye juntiro soc ja mandar aaji yile yuj ja Diosi. ¡Ba
miyuca! porque alji yabye que mi bi oj huajuque ja ba huitz tac. Mi ni bi ja
chantei, ¡jauc to ma yenlei! Porque ta ay c'a bi ma' huax huaji, sea chante, sea
cristiano, puro bi ton oj ch'ojuque, ti bi oj chamuquea.
21 Hasta mismo yen ja Moisesi yala que huan bi q'uitc'onel yuj ja xihueli
porque jel ni bi xihuel ja sbaj juntiro ja jastal ajyi ja ora jahui.
22 Pero ja quentiqui, jel tuc juntiro soc ja jastal ecye ja yenlei porque jel
xa ni mojan quiojtic ja bay ja xchonabil ja Dios tac. Ja satq'uinali mojan ni
quiojtica y mi na' jaye mil ángel huas stzomo sbaje ba oj stz'ebotaye ja Diosi.
23 Ja mero smeranili, mojan ni juntiro quiojtic ja yuntiquil ja Dios ja ma'
chamye ta ni. Cuenta xa ni aye ja ba satq'uinali porque suinquile xa nia. Mi
xa ni huax c'ulaji yile palta. Jaxa quentiqui, sbajotic xa ja ma' oj ni yaotic
cuenta jpetzaniltiqui.
24 Sbajotic xa ni ja Jesusi, jayuj ja huego jel tzamal juntiro ja jas huas sc'ulan
quitiqui. ¡Ba oj slaj ja jastal ajyitic ajyi! Ja yeni pecji ni ja xchiq'ueli ba
oj c'ulajuc perdonar ja jmultiqui. Eso sí, ja Abel ja najatei cho pecji ni ja
xchiq'uel ja yen chomajquili pero ja chic' jahui, mi ni c'ulaji perdonar ja
mulala. Pacaxero juntiro porque ja ma' spec'a ja chic' jahui, aaji ni yi lec
castigoa.
25 Jayuj quermano jumasa, aa cuidadoex. Mi jauc ja mi oja c'uuquex ja jas
huax yala ja Diosi. Eso sí, ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jach ni mero smodoea.
Cuando c'umajiye yuj ja Diosi, jaxa yenlei, c'an ta yabye mi yabye ja jas alji
yabyei. Iday, yuj ja mi sc'uanei, stupuhue ni leca, ¡jauc to ma quentic ta huan
c'ax caatic can jun lado ja sc'uajel ja Diosi! Pe tey ba satq'uinal ja ma' huas
sc'umanotic tac.
26 Ja tiempo jahui, nijqui ni juntiro ja luuma pero ja tiempo oj to jacuqui,
mi bi quechanuc oj nijcuc ja luumi. Oj ni bi cho nijcuc lec ja satq'uinali. Jach
ni huax yala ja Dios tac.
27 Spetzanil ja jas sc'ulunej ja Dios ja ba luum iti, oj ni ch'ay snaajela.
Quechan ja jas tey ba jc'ujoltiqui, ja' ni ja scosa sbaj Diosi. Ja jahui, mi ni
nunca oj bob ch'ay snaajela.
28 Jaxa jastal ti xa aytic ja ba sc'ab ja Diosi, mi xa ni june ma' oj bob sap
quitica. Jayuj sbej la xa caatic yi lec stz'acatal ja Diosi.
29 Porque ja jDiostiqui lajan soc jun c'ac'. Huax ch'aca el spetzanil ja jas
huax yila que mi lecuqui.

Ja jas huas sc'ana oj c'ultic ja Diosi

13

1 Yaj xa huab abajex tola vida jastal mero ahuermano abajexi.
2 Huan ni xa naahuex que sbej ni oja c'uluquex recibir ja hua huulaex ja
ba hua najexi. Mi jauc oja ch'ay ac'ujolex ja iti porque ay ma' sc'ulane recibir
ja ma' jac ja ba snajei y mi cualquiera ulauc ja yenlei. Ja' ni ja ángel ja ba
satq'uinali pero mi snaahue ja suinquil ja naitzi.
3 Mi jauc ja oja ch'ay ac'ujolex ja ma' tey ba preso porque jach ni ja
huenlexi, ay modo cualquiera c'ac'u oj bob ochanic lajan ja preso soc ja yenle
chomajquili. C'ulanic t'un pensar ja quermanotic ja ma' huane ni ixtalajel
lequi porque jpetzaniltic ay jcuerpotic. Ay modo oj ni cho bob ixtalajuca.

4 Cuando huala nupanitiqui, mi ixtauc. Mi sbejuc oj c'ultic pensar otro ixuc
ma otro huinic porque ja Diosi oj ni yaa yi scastigo ja ma' huajel sc'ujol soc
otro ixuqui ma otro huiniqui.
5 Mi jauc ja ja' oj huaj ac'ujol soc ja taq'uini. Ajyanic gusto soc ja janec'
ahuiojexi porque ja Diosi yalunej que mi ni nunca oj xch'ayotic sc'ujol. Yuj
ni oj yilotic tola vidaa.
6 Jayuj tac, sbej ni oj ajyuc snihuanil ja jc'ujoltic soc ja Cajualtiqui porque
yena ni huas scoltayotica. Mi sbejuc oj xiucotic yuj ja cristiano. Mi ni modo
oj caltic ta ay jas oj sc'ul quitica.
7 Moc ach'ay ac'ujolex ja ma' huas sc'ulanex mandar ja ba iglesia soc ja ma'
seunej ahuilex ja yabal ja Diosi. Naahuic jastal sc'uan ja Dios ja yenlei - mi
ni t'un sc'ulane pensar oj cumxuque ja ba spatiqui - y cho c'ulanic seguir ja
huenlex ja jastal ja yenlei.
8 Ja Cajualtic Jesucristo, ja yeni jun xta ay tola vida. Ja jastal ec' ta, jach ay
man ora. Jach ni oj sc'ul seguira. Mi ni nunca oj stucbes sbaj.
9 Jayujil ta ay c'a ma' huax jac sea huilex otro cosa mi jauc ja oja c'uuquexi.
Porque q'uelahuilex ja tantic huinique ja ma' huax jac yal que lec bi oj c'uxtic
ja iti, jaxa iti, mi bi lecuc oj c'uxyic. Porque ja jastal jahui, tuc juntiro soc ja
jastal huala ajyitic tzatz ja ba sti sat ja Diosi. Quechan yuj ja syajal sc'ujol ja
yeni, jayuj huax bob ajyucotic t'usan tzatz soc ja Diosi. Jayuj lom q'uiq'uinal
juntiro ja jas huane seejel ja yenlei.
10 Porque ja Cristo yaa ta sbaj ja jastal ni huas sc'ana ja Diosi pero ja' ni ja ba
jlequiltic ja quentiqui. Pero ta huan c'ax calatic que oj bob huajtic libre soc
ja jas huax c'ulantiqui - ja jas huax cabtic cuando huala huaatiqui, ja jastal
ja jviejo modotiqui - ta jach c'a ja jpensartiqui, entonces mi ni oj bob elcotic
libre soc ja jas sc'ulan ta quitic ja Cristo.
11 Huan nix naatic jas sc'ulan ja jnihuac pagretic ajyi. Huas smilahue ja
chante jumasa, ti huax yiaje ja xchiq'ueli. Ti huax yiaje och ja ba cuarto jau
jel delicado juntiro, jaxa tihui, ti huas st'olohue ja ba sti sat ja Diosi, ja' bi oj
xch'ay ja jmultiqui. Jaxa sbactel ja chante jumasa jau smilahuei, ti yiaje ja ba
sti ja chonabi, jaxa tihui, ti stzicahuea.
12 Jaxa mas tzaani cho ay ni ma' iiji och ja ba sti ja chonabi, pero ja' ni ja
Cajualtic Jesucristo. Ja tihui, yiaj lec huocol, ja' ni yuj ja quentiqui. Pec' ja
xchiq'uel ba oj bob c'ulajuc perdonar ja jmultiqui, jaxa janec' huan xa nix
c'uantiqui, huan xax bob yilotic jastal mero ja yuntiquili.
13 Jayuj tac, la xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Jesusi, anima huala tujmajitic
lec. Anima jel ch'in huala iljitic pero siquiera ti xa aytic soc ja yeni.
14 ¡Jas yioj ta huax c'ulantic supriri! porque mi ni oj ajyucotic sac'an tola
vida ja ba mundo iti. Q'uelan ni jsatic ja lugar jau ba mas jel tzamali.
15 La xa jamtic ja jtiitiqui. La xa caatic yi stz'acatal ja Jesusi, jaxa yeni oj ni
ya ec' yi ja Dios Tatali. Ja jastal iti, ja' ni mero smajtan huas sc'ana ja Diosi.
16 Sbej ni tola vida huantic sc'ulajel ja ba lequi, jaxa jas huax yaa quitic ja
Diosi, sbej ni oj bob jcoltatic soc ja jmojtiqui. Mi sbejuc quechan oj q'ueltic ja
suocol ja ma' huan ni huocoli. Ja jastal jahui, lajan soc jastal jun smajtan ja
Diosi, y jach ni mero huas sc'ana.
17 C'uanic ja yabal ja ma' huas sc'ulanex mandar ja ba iglesia. Pero c'uanic
meran ja jas huax yala huabyexi porque ja yenlei tola vida huane fuerza,
pero ja' ni ja ba slequil ahualtzilex ja huenlexi. Huan ni snaahue que oj ni
yae cuenta soc ja Diosi yuj ja yatele yiojei. Jayuj c'ulanic fuerza ajyanic toj
cosaque jachuc, ja yenlei oj bob atjuque soc spetzanil ja sc'ujolei. Porque ta
huaxa huaahuex huocol, oj ni tristeaxuque lec ja yenlea y jach ni ja huenlexi,
mi ni jas lec oj huaahuex eluca.

18 C'umanic ja Dios yuj ja quenticoni. Huax c'ana oj ajyucoticon toj soc
spetzanil ja cristiano. Ta jach c'a huax c'ulantic, laman ni oj ajyuc tola vida
ja caltziltiqui.
19 Cho c'umanic ja Dios yuj ja quenticoni ba oj bob huajcoticon otro vuelta
ba hua lugarexi. Sc'an to Dios, oj ni bob huajcoticon mas ligeroa.

Jecji spatulabil ja sc'ujol ja quermanotic jumasa

20 Ja jDiostiqui jel laman juntiro y huas sc'ana que jach oj ajyucotic laman
ja quentic chomajquili. Yena ni ya sac-huuc ja Cajualtic Jesucristo. Ja yeni
lajan soc jun talnachej, huas stalna ec' ja yuntiquil jumasa. Jaxa strato ja
yeni, mi ni nunca oj tucbuc porque spec'a ta ni ja xchiq'ueli.
21 Jayuj xch'aya ta ni snaajel ja jmultiqui. Huanticon sc'umajel ja Dios yuj
ja huenlexi. Huanticon sc'anjel yi ba mi jas oj sc'uluc ahuilex palta ba oj bob
ac'uluquex ja jas huas sc'ana ja yeni. Ja Diosi huas snaa jasunc'a mas lec ja
ba hua baj ja huenlexi y oj ni yaa huilexa yuj ja syajal sc'ujol ja Jesucristo.
¡Stz'acatal lec ja Cajualtic Cristo tola vida! ¡Amén!
22 Quermano jumasa, huax c'ana huilex pavor, aa hua pasensiaex soc ja
jastal caa huilex razoni. Jayuj huax jeca huilex ja ch'in carta iti.
23 Huax c'ana cala huabyex que el ta libre ja ba preso ja quermanotic
Timoteo. Ta huan c'ax jac mas ligero, oj huaj jmoc cuando huala huajyon
ja ba hua lugarexi.
24 Huax jeca spatulabil sc'ujole ja ma' huas sc'ulanex mandar ja ba hua
huiglesiaexi soc jach ni spetzanil ja quermanotiqui. Spetzanil ja querman-
otic ja ma' tey ba Italia huas seca spatulabil ja hua c'ujolexi.
25 A sc'uluquex bendiciar ja Dios apetzanilex ja huenlexi. Ti ch'aca.

La Carta De Santiago
Ja Carta Iti, Ja' Ni Stz'ijba Ja Santiago

Ja Santiago stz'ijba ja creyente ja ma' sactantan aye eq'ue

1 Lec ay quermano jumasa, apetzanil ja janec' sactantan ayex ja ba
spetzanil ja lugari. Ja queni Santiagoon nia. Yatjumon ni ja Diosi soc ja
Cajualtic Jesucristo. Huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi.

Ja vivoil huax yaa ja Diosi

2-3 Quermano jumasa, cuando jel tzatz huax jac ja huocoli, mi la tris-
teaxiyex porque yuj ja huocol jau ba jel tzatzi, oj bob jc'uuctic mas con
gana ja Diosi. Ja mero smeranili, sbej que gusto oj ajyucotic ja cuando jel
ja juocoltiqui.
4 Porque ta jel c'a tzatz ja huocoli, y mi c'a huax el ja jganatiqui, chican
jastal huax ec' cujtic, ja Diosi oj bob atjuc ja ba jc'ujoltiqui y mas to jel tzamal
oj huajuc ja caltziltiqui. Oj tucbuc juntiro ja jmodotiqui - mi jas oj sc'ul quitic
palta.
5 Ta ay c'a ma' mi ni t'un jas huas snaa jas oj sc'uluc, mi huas snaa jasunc'a
mas lequi, pues a sc'umuc ja Diosi. A sc'an yi jasunc'a mas lec oj sc'uluqui.
Ja cristiano jastal jahui, ja Diosi, mi ni t'un coraja huax yila. Jel ni sgusto
oj scolta soc ja jas huan sc'anjel yi. Oj ni ya jac sc'ujol jasunc'a mas lec oj
sc'uluqui.
6 Pero ja cristiano jahui, cuando huax och ja ba sti sat ja Diosi, mi sbejuc
que oj ec' ja sc'ujol que mi oj bob coltajuc. A snaa machunc'a huan huajel
soqui - a sc'uuc que oj ni aajuc yi ja jas huan sc'anjeli. Porque ta tuctuquil c'a
ja spensari, ja huinic jahui, lajan soc jun montón tz'iilel. Cuando huax jac ja
iq'ui, huax iiji ba jun lado, huax cho iiji ba otro lado.
7-8 Ja cristiano jastal jahui, mas lec huax jac sc'ujol que mi ni oj aajuc yi ja
jas huan sc'anjeli, como xchabil lado ay ja spensari. Jutz'in huax yala que
oj coltajuc yuj ja Diosi, otro jutz'in huax yala: —Mi naben ta oj scoltayon ja
Diosi, xchi.
9 Jaxa quermanotic ja ma' jel ajul ja sbaj ja yoj snaji, a jac sc'ujole, ja ba sti
sat ja Diosi, jel nihuan huax iljiye.
10-11 Jaxa quermanotic ja ma' ay t'usan ja sastic sbajei, a yaa yi stz'acatal ja
Diosi porque ajyi, jel nihuan huax yaa sbaj soc ja sricoili pero ja huego, aa
xa jac sc'ujol que jun xta yabal ay soc ja ma' pobre. Ja mero smeranili, ja ma'
rico, ja' ni ja smoj ja snichmal ja yal c'ul ja ba huitzi. Porque cuando huax el
q'uen ja c'ac'u, huan tox huaj ahuilex, huax lujbaji ja yal snichmali, jaxa yal
c'uli, huax tacji. Mi xa ni t'un tzamaluca. Jayuj ja' ni mero smoj ja ma' rico
tac. Jel lec ay. Huan atel soc ja staq'uini. Pero iday, jun ta repente, huan tox
huaj snaa, ch'ac ta ch'ay yuj ja staq'uini. Mi ni jas yioj huax cani. Huax can
telan yoc sc'ab.

Ja prueba jumasa

12 Jayuj jel lec huax yila ja cristiano ja ma' huax ec' yuj spetzanil ja huocol
tac. Cuando huax ilxi que huax bob yuj ja yen, oj ni aajuc yi ba oj ochuc ja
ba vida jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui. Pe jach ni huax yala ja Dios tac.
Spetzanil ja ma' yaj huax yab ja Dios merani, oj bi ochuque ja ba vida jahui.
13 Pero ta huan c'ax jac jc'ujoltic oj lee ja jmultiqui, mi ni t'un sbejuc oj
caatic smuluc ja Diosi: —Jach sc'ulanon ja Diosi, oj chicotic. Ja jahui, mi ni

t'un sbejuca. Porque ja Diosi, mi ni jun smul ay ja yeni y mix calatic que smul
ja yen ja huax lea ja jmultiqui.
14 Ja quentiqui, malootic nia. Ja' mismo ja jc'ujoltiqui huas sc'ana oj slee ja
jmultiqui. Jex c'anc'oni juntiro.
15 Jayuj cuando huax lea jmultiqui, yuj ni ti ni ay ja ba jc'ujoltica. Y ta huan
c'ax c'ulantic seguir ja huax lea jmultiqui, toj jch'ayelaltic ni juntiro huax
leatica.
16 Quermano jumasa, mi lom xa lola bajex.
17 Spetzanil ja jas huax c'ulantic recibir ja ba lequi soc ja ba tzamali, Dios
ni huax yaa. Dios ni huas seca con quitic. Yena ni sc'ulunej spetzanil ja jas
huax lijpi ja ba satq'uinali. Q'uelahuilex ja luna tac. Huax ch'ayi y huax cho
jaqui. Pero ja jDiostiqui, mi ni nunca huas stucbes sbaj. Tola vida jun xta ay.
18 Jaxa quentiqui, cuando cabtic ja yabal ja Diosi, yaa ta ni ochcotic cuenta
ja yen soc ja yuntiquili. Huan to sleejel jitzan mas ja yuntiquili pero,
stz'acatal lec ja Diosi, yuj ni jach huas sc'ana, jayuj bajtan ochtic ja quentiqui.

Ja jastal ja mero sc'uajel ja Diosi

19 Quermano jumasa, huax c'ana oja naex ja iti, que sbej huax maclatic,
pero mi sbejuc que oj c'umanucotic huego huego. La caa jcuidadotic mi
huegouc oj q'ue ja jcorajatic
20 Porque cuando q'ueel ja jcorajatiqui, mi tojuc ja jpensartiqui. Ja jahui,
mi ni sbajuc ja Diosa.
21 Jayuj sbej huax ch'ay jc'ujoltic spetzanil ja jmaloiltiqui soc ja spieroil ja
jmodotiqui porque como but'elotic ni soc ja cosa jahui. La xa ajyucotic ch'in
ba oj bob jmaclatic ja yabal ja Diosi. Oj bob can jc'ujoltic. Ta jach c'a huax
c'ulantiqui, oj ni jtaatic ja vida jau ba huax ya huaj libre ja caltziltiqui.
22 Mi lom xa lola bajex quechan oja maclayex soc ja hua olomex ja yabal ja
Diosi. Miyuc quermano jumasa. Oja c'uuquex soc spetzanil ja hua c'ujolexi.
23-24 Porque q'uelahuilex jun cristiano. Huax sq'uela ja sbaj ba jun espejo.
Huax yila que jel cux ja sati, pero iday, jutz'in huax ch'ay sc'ujol. Mi huas
sac'a. Ja' ni mero smoj ja ma' quechan huas smacla ja yabal ja Diosi. Huax
yab sbej jastal jel cux ja yaltzili, pero anima, mi huax yaa yi caso.
25 Pero ta huan c'a smacla soc spetzanil ja sc'ujol ja yabal ja Diosi, ta huan
c'a sc'ulan entender jastal oj bob huajuc libre soc ja smuli, y ta mi c'a huax
ch'ay sc'ujol ja janec' huax yabi, huan c'a sc'ulan meran ja jas huax yalai, jel
ni lec oj yil ja cristiano jahua. Mi oj slaj ja yen ja ma' quechan altiro huax
yabi, huax ch'ay sc'ujol huego.
26 Ta ay c'a ma' huax yala que huas sc'uan ja Diosi, pero ta mi c'a huax
yaa scuidado ja jastal huax c'umani, yen ita ni mismo huas slola sbaj. Lom
q'uiq'uinal juntiro ja jastal huas stoyo sbaj que huas sc'uan ja Diosi.
27 Oj cala huabyex jasunc'a lec oj c'ultic ta huan c'ax c'uantic meran ja
Diosi: Oj caa jsatic ja meba jumasa - oj quiltic. Jaxa viguda jumasa ja ma'
jel ja suocolei, sbej ni oj coltatica. Mi sbejuc que oj caa jbajtic que oj cuxbuc
ja caltziltic ja ba mundo iti. Ta huala coltanitic ja jastal sbeji y mi huax caa
jbajtic que oj cuxbuc ja caltziltiqui, toj ni oj yilotic ja Dios Tatali, con ta mi ni
jas malo huantic sc'ulajeli.

Mi tzaubaluc ja ma' lec oja huili

2

1 Quermano jumasa, huan xax c'uantic ja Cajualtic Jesucristo ja yen ja ma'
mero jel nihuan soc huax lijpi juntiro, jayuj mi sbejuc oj quiltic ch'in jun
cristiano, jaxa otro jun cristiano, nihuan oj quiltic.

2-3 Por cuenta, ta huan c'ax jac ba servicio jun huinic ba jel tzamal ja sc'ui
- ay c'a chaboxe yanillo ba puro oro - ta huan c'a xa leahuex yi jun lugar ba
mas tzamal oj och culani, entonces ti huax cho jac jun huinic ba jel ajul ja sbaj
ja sc'ui, y ta huan c'a xa hualahuex yabi: —Ja huen, lea ba oj ochan culan ma
oj ajyan tec'an, ta jach c'a huaxa hualahuex, ja jastal jahui,
4 Yuj ni huanex stzaajel ja ma' mas lec huaxa huilahuexa. Y ¿sbej ama jau
ba? —Ja huinic iti, jel tzamal huax jaqui, jaxa tan huinic iti, jel piero ja sc'ui,
la chiyex, y mi ni t'un tojuc ja hua pensarex ja jastal jahui.
5 Quermano jumasa, naahuic ja iti, que ja Diosi huan stzaajel jitzan ja ma'
jel ajul ja sbaj ja ba mundo iti. Eso sí, ja mero smeranili, jel ni pobreea
pero cuando huas sc'uane ja Diosi, lajan soc huax paxye ricoil porque ja
yaltzilei, jel ni alegre huax huaja. Porque q'uelahuilex ja jas yalunej cabtic ja
jDiostiqui, que spetzanil ja jas yioj ja yeni, ay xa ni bi jderechotic oj quiitica.
Y jach ni ja quermanotic jumasa ja ma' jel pobre juntiro ja yoj snajei, ochele
ni bi cuenta ja yenle chomajquili.
6 Pero ja huenlexi, cuando huax jac ja ma' jel pobre, lajan soc c'an ta huaxa
huilahuex mi xa huilahuex. Iday, ¿jasyuj jach huaxa c'ulanex soc ja tantic rico
ba? Pe ¿mi ma yenluque huas quichahuex ja ba sti sat ja ma' ay yatel ba?
7 Y cuando huaxa taahuex ti' ja sbiil ja Cajualtic Jesusi, pero ¡huax taquin
stzujbaniye tac! Y jaxa biilal quiojtic xa, mi cualquiera biilaluc.
8 Ja ma' mero nihuan jreytiqui yaunej quitic ja smandari, que yaj bi oj
cabtic ja jmojtiqui ja jastal jel yaj huax cab jbajtic ja quentic mismo. Ta huan
c'ax c'uantic meran ja jas huax yala ja ba yabal ja Diosi, oj ni jc'ultic ja ba leca.
9 Jayujil ja cuando tzaubal ita ja ma' yaj huax cabtic tac: —Ja yeni jel yaj
huax cabi, jaxa jun jahui, mi yajuc huax cabi, la chiyex, huanex ni sleejel ja
hua mulex ja jastal jahui, jaxa yabal ja Diosi huax yala que mi ni oj huajtic
libre ta jach huax c'ulantiqui.
10 Porque huantic sc'ocjel ja smandar ja Diosi. La caltic que ay jun huinic
que huas sc'uan spetzanil ja smandar ja Diosi. Pero ay c'a jun mandar mi
huas sc'uan, lajan soc huan sc'ocjel spetzanil.
11 Q'uelahuilex ja Diosi. Yena ni yaa ja smandari. Yena ni yala que mi
bi oj lee ja jmultic soc otro ixuc soc mi bi oj milhuanucotic. Bob ta ay
june ja quermanotiqui mi ni huas slea smul soc otro ixuc pero ta huan c'ax
milhuani, huan ni sc'ocjel ja smandar ja Diosa.
12 Porque meran, libre xa ni ayotic soc ja jmultiqui, jayuj sbej oj xa caa
jcuidadotic soc ja jastal huala c'umanitiqui soc ja jas huax c'ulantiqui porque
la jnaatic que oj ni caatic cuenta soc ja Diosi.
13 Porque ta ay c'a june ma' mi ni t'un huas stalna syaujulal ja smoji, jach
ni ja yen chomajquili, mi ni t'un oj talnajuc syaujulal ja c'ac'u jau oj caatic
cuenta soc ja Diosi. Pero ja ma' huas stalna syaujulal ja smoji, mi oj xihuuc
ja c'ac'u jahui, iday, ¡xihuel ja sbaj ja scastigo ja Dios ja c'ac'u jahui!

Ja jas huaxa c'uani soc ja jas huaxa c'ulani

14 Quermano jumasa, ay ni ma' huas stoyo sbaj que jel huas sc'uan ja Diosi
pero iday, lom q'uiq'uinal juntiro ja jas huan elel ja ba stii porque ja smodo,
mi ni t'un tzamaluca. Mi xa huala ta oj c'ulajuc librar ja c'ac'u jahui.
15 Porque ta ay c'a june ja quermanotiqui jel ajul ja sbaj ja sc'ui, mi ni huax
bob staa ja sualeli,
16 Ta huan c'ax calatic yabi: —Mix cham ac'ujol quermano, caax, oj ni ataa
hua c'u jastal oja musa baj soc ja cheei. Oj cho ataa ja hua huaeli y mi ni
jas huax caatic yi ba oj coltatic, ¿lec ama jastal jau ba? ¿Oj ma staa snesesida
quechan huax calatic ja jastal jau ba?

17 Eso sí, huantic yaljel soc ja jtiitiqui que huax c'uantic ja Diosi pero lom
nia porque mi ni t'un huax coltatic ja jmojtic tac. Mas lec huax maca jtiitiqui.
Lom q'uiq'uinal juntiro huantic yaljel que huax c'uantic ja Diosi.
18 Porque ay ni ma' jel tzatz ja stiei que huan ni sc'uane que malan bi soc ja
jastal jahui, oj ni huajuc librea. Pero ta mi c'a jas huan sc'ulajeli, ta quechan
altiro huane soc ja stiei, lom ni juntiro ja jastal jahui. Ja queni, huax c'ana
quil que meran huas sc'uane ja Diosi. Miyuc. Ja queni oj ni jcolta ja jmoji.
Oj ni jc'uuc ja smandar ja Diosa y soc ja jahui, ti oj iljuc que meran ni huax
c'uan ja Diosi.
19 Ja cristiano jau jel tzatz ja stie que huas sc'uan ja Diosi, que huan xa bi
sc'uane quechan june ja Dios ja ma' sac'ani, eso sí, lec ni ja jas huax yalahuea.
Pero jach ni ja tan pucuj jumasa tac, huan ni sc'uane que quechan ay june ja
Diosi y huax q'uitc'oniye yuj ja xihuelei. ¡Pero siquiera mas to lec ja yenlei -
huan nix xihuiyea!
20 A jac t'un sc'ujole ja yenle ja tantic tonto jahui ta quechan c'a huane yaljel
que huas sc'uane ja Diosi, ta mi c'a toj ayuque soc ja jas huane sc'ulajeli, pues
lom ni juntiroa.
21 Porque q'uelahuilex ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtic tac. Ja yeni, hasta
que smochonej xa ja ba sat ja ton ja yunin Isaqui. Oj xa smil altiro ajyi ba oj
yaa yi smajtanil ja Diosi, jaxa Diosi, yajni yila ja jas sc'ulan ja Abrahami, jayuj
yala que toj ni ay ja ba sti sati.
22 Como meran nia, ja Abrahami sc'uan ni ja Diosa pero mi quechanuc yala
que huas sc'uan ja Diosi. Ay jas sc'ulan ba meran oj ilxuc que huan sc'uajel
meran ja Diosi.
23 Jayuj huax yala ja yabal ja Diosi que ja Abrahami sc'uan ni meran ja
Diosi, jayuj ja Diosi yala que jel ni bi toj ec' ja Abrahami. Y como meran nia,
yamigo ni bi ja Dios ja Abrahami.
24 Jayuj t'ilan oj ajyucotic toj. Oj c'uuctic meran ja smandar ja Diosi, ti oj
iljuc que huax c'uantic meran ja Diosi. Mi malanuc quechan huantic yaljel
que huax c'uantic.
25 Cho q'uelahuilex ja ixuc jau Rahab tac. Ja yeni jun ixuc ba mi tojuc ja
smodo soc ja huiniquei pero iday, sc'ulan recibir ja huinique jau jecubale ba
oj sq'uele ja lugar jahui. Ja Rahabi seca ba otro bej ba mi oj bob yamjuque ja
huinique jahui, jaxa yuj ja jas sc'ulan ja ba jel lequi, jayuj ti yala ja Diosi que
jel bi toj ja jas sc'ulani. Jel ni lec ilji yuj ja Diosa.
26 Q'uelahuilex. Ja huax cham ja jcuerpotic tac, como el ta ni ja caltziltica,
jayuj ja jcuerpotiqui mi xa nix maconia. Y ja' ni mero smoj ja ma' lom huax
yalahue que jel huas sc'uan ja Diosi. Ta mi c'a tojuc ay, ta mi c'a huas sc'uan
ja smandar ja Diosi, ja cristiano jahui lajan soc chamel xa ni ja ba sti sat ja
Diosi. Mi ni t'un huax maconia.

Ja jas huax el ja ba jtiitiqui

3

1 Quermano jumasa, mi sbejuc que ay ma' jitzan huas sc'ana oj och see ja
yabal ja Diosi. Naahuic t'usan que ja janec' huax jeatic ja yabal ja Diosi, ta mi
c'a tojuc ayucotiqui, mas ni jel tzatz oj aajuc quitic ja jcastigotiqui.
2 Meran nia, mi ni ay june ja ma' mi huax bob staa smuli pero jel lec huax
yila ja ma' mi huas slea smul soc ja stii. Ja cristiano jahui, yuj ni toj xa ni aya.
Ta huan c'a snaa jastal oj ajyuc toj soc ja jas huax el ja ba stii, oj ni bob scom
sbaj soc spetzanil ja jas maloa.

3 Q'uelahuilex jun cahuu. Huax caatic och jun preno ja ba sti ba oj sc'uuc
ja jas huax c'anatic ja quentiqui. Malan soc ja jun yal pedazo taq'uin jahui,
ja cahuui oj ni huajuc ja ba huax c'anatica.
4 Cho q'uelahuilex ja nihuan barco jumasa. Jel nihuac juntiro pero ay yioje
jun ch'in taq'uin, jaxa soc ja taq'uin jahui, chican ba huas sc'ana oj ya huajuc
ja barco ja ma' huan syamjeli, oj ni huajuca. Ja iq'ui ay ba jel tzatz juntiro
pero anima, ja yal taq'uin jahui, yen huas sea yi ba oj huajuc ja barcoi.
5 Jaxa yal staq'uinil ja barco, ja' ni mero smoj ja jtiitiqui. Q'uelahuil ja
jtiitic tac. Mi chican baya pero ¡ela baj soc ja jastal huala c'umanitiqui! Cho
q'uelahuilex ja c'ac' tac. Anima quechan jun yal ch'in snich c'ac'uc pero
malan soc ja jahui, oj tzic nihuan lec ja lugari.
6 Ja yal ch'in c'ac' jahui, ja' ni mero smoj ja jtiitiqui. Jun yal ch'in pero ja
jastal huax c'umani, jel nihuan huax huaji. Porque ja jtiitiqui, jel quistal
juntiro. Bob ta ba spetzanil ja jcuerpotiqui, bob ta mas to jel huax ya jlee ja
jmultic ja jtiitiqui. Quechan soc ja jas huax calatiqui, lajan soc huala lapjitic
c'ac'. Huas somo ja jpensartiqui. Lajan soc huax jac yal cabtic ja diablo ja jas
huax calatiqui.
7-8 Y mi ni modo huax bob jc'ajtestic ja jtiitiqui. Spetzanil ja chantei huax
bob c'ajtexuc, jach ni ja yalchani. Hasta ja chan jumasa huax bitz'itz'i ec'
ba luumi, huax bob mansoaxuc. Jach ni ja xchajnul ja jai. Pero ja jtiitiqui,
¿machunc'a huax bob sc'ajtesi? Mi ni nunca huax aaji laman. Puro malo tola
vida huan. Lajan soc but'el ni venenoa.
9 Jel tuc juntiro ja jtiitiqui. Huax c'anatic yi stz'acatal ja Dios Tatali, ti huax
taatic ti' malo ja jmojtic cristianoili, iday, ja yenlei c'ulubale yuj ja Diosi. Ja
jastal ja splanta ja Diosi, jach ni cho c'ulubal ja yenle chomajquili.
10 Ja ba mismo ja jtiitiqui huantic yaajel yi stz'acatal ja Diosi, iday, cho
huantic staajel ti' malo ja jmojtiqui. Quermano jumasa, ¿sbej ama jastal jau
ba?
11 Q'uelahuilex ja satja tac. Mi lom xa hualahuex que ay chab tiq'ue ja' huax
el ja tihui. Mi huax el jun tiq'ue ba ay yiq'uil soc jun tiq'ue ba mey yiq'uil.
12 Quermano jumasa, huan c'a xa c'ana jun pata, mi oj huaj atul ba jun steil
naranga. Ta huan c'a xa c'ana jun lima, mi oj huaj atul ba steil jun lobal. Jayuj
jach ni ja ba jun satja tac. Mi oj ajyuc jun tiq'ue ba ay yatz'mil soc jun tiq'ue
ba mey yatz'mil.

Ja vivoil ja jas smeranili

13 Quermano jumasa, oj cala huabyex machunc'a mero vivo ahuujilexi -
ja' ni ja ma' toj ay soc ja jas huas sc'ulani, iday, mi ni oj stoy sbaj soc ja smodo
jahui. Ja cristiano jastal jahui, ay ni yioj ja svivoil ja mero smeranili.
14 Pero ta huan xta c'a huaatzhuunuc ja hua c'ujolexi, ta quechan c'a huen
huaxa c'ana oj ajyanic lec, mas lec maca hua tiexi. Mi lom xa toya bajex
que jel huaxa naahuex ja yabal ja Diosi. Mi lom xa hualahuex que lec ja
hua modoex ja jastal jahui porque ta jach c'a huaxa hualahuexi, toj mentira
huanex.
15 Eso sí, jel ja jas huaxa naahuexi, pero mi jauc ja svivoil ja Diosi, ja' ni ja
svivoil ja tan diablo.
16 Porque cuando jel ja envidia, cuando quechan huax c'ana oj ajyucotic
lec ja quentiqui, ja jastal jahui, jomelaltic ni juntiroa, y huan tox huaj cabtic,
huanotic sleejel ja jmultiqui. Toj malo ja jas huantiqui.
17 Pero ja ma' ac'ubal yi ja svivoil yuj ja Diosi, ja mas t'ilani, que toj ay y
laman aye ja yenle mismo. Tzamal ja smodoei. Huas smaclaye ja razoni.
Huas stalnaye ja syaujulal ja smoj jumasa. Huas sc'ulane ja ba lequi. Jaman
ja stiei. Ja jas huas sc'ulanei, soc spetzanil ja sc'ujolei.

18 Ja ma' laman ayi soc huas slea modo jastal oj yaa laman ja smoji, yuj ni
toj ni ay ja yena.

Ja jas huax yaa oc'ujolal ja ba mundo

4

1 Pero ja huenlexi, ¿jas lom huanex xta pleito? Oj cala huabyex jas sbej ja
coraja huaxa huila bajexi. Yuj ni quechan ja huenlex huax oc' ac'ujolex que
oj ajyanic gusto, oj ajyanic lec ja ba vida iti.
2 Jel huax oc' ac'ujolex que oja taex jun cosa, iday, cuando mi xa taahuexi,
jayuj lajan soc oj bob milhuananic siquiera oja taex. Lajan soc oja huilex
sat jun cosa huego pero mi xa taahuex modo jastal oja bajuquex, jayuj huax
q'ue lec ja hua corajaexi. Huala ochyex bulbunel yuj ja hua corajaexi. Pero
ja mero smeranili, como mi ni huaxa c'anahuex yi ja Diosi, jayuj mi xa
huilahuex sat ja jas huaxa c'anahuexi.
3 Eso sí, ay ba huaxa c'anahuex yi ja Dios jun cosa, pero como ja hua
c'ujolexi, quechan huaxa c'anahuex ba oj ajyanic lec ja huenlex mismo, jayuj
mix yaa huilex ja Dios tac.
4 Ja huenlexi, chab cara ayex juntiro soc ja Diosi. Ta ja' c'a yaj oja huabyex
ja mundo, yuj ni coraja huaxa huilahuex ja Diosi - huan ni xa naahuex ja iti.
Jayuj tac, chican ja ma' huajel sc'ujol ja tan mundo iti, yuj ni gana huas slea
jastal coraja oj yil ja Diosa.
5 Porque ja yabal ja Diosi huax yala que ac'ubal quitic ja Espíritu Santo, jaxa
Dios Tatali, jel bi huax q'ue scoraja ta huajel c'a otro lado ja jc'ujoltiqui. Pero
ja huenlexi, lajan soc mi meranuc huaxa huabyex que ti huax yala ba yabal
ja Dios ja iti.
6 Pero anima, ja Diosi jel nihuan juntiro. Jel ja syajal sc'ujol jmoctiqui, jayuj
huax cho yala ja yabal tac. Jel condra huax yila ja ma' jel nihuan huax yaa
sbaji, pero ja ma' ch'in ay ja ba sti sati, jel huas sea yi ja syajal ja sc'ujoli.
7 Sbej ni oja jip ac'ujolex juntiro soc ja Diosi. Mi lom xa huaa bajex soc ja
tan diablo. Tzatz c'a ayex, huan tox huaj anaex, spaca ta ajnel ja tan diablo.
8 Ajyanic c'uban soc ja Diosi, jach ni ja yeni, mojan ni oj ajyuc amoquexa.
Ja petzanilex ja ma' huanex sleejel ja hua mulexi, tojbes abajex. A ch'ay
ac'ujolex ja hua piero modoexi. Ta ja' c'a chab lado ja hua pensarexi,
c'anahuic yi ja Diosi ba oj yaa huilex yajc'achil ja hua pensarexi ba oj bob
ajyanic toj.
9 Sbej huala tristeaxiyex juntiro ja jastal ja hua modoexi. Jipahuic xa can
jun lado ja hua tzeejexi soc ja hua gustoexi. Sbej huala ocyex lec siquiera
10 Oj c'ocxanic ja ba sti sat ja Cajualtic Diosi. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, ja
Diosi oj ya nihuanbananic ja ba sti sati.

Mi xa taa bajex ti' malo

11 Quermano jumasa, mi xa taa bajex ti' malo. —Jel pecado juntiro ja jas
huan sc'ulajel ja quermanotiqui, la chiyex. Y mi ni huaxa naahuex jas sbej.
Jaxa smandar ja Diosi huax yala que mi sbejuc lom huax taatic ti' malo ja
jmojtiqui. Lajan soc huax ch'ica jbajtic ba oj tojbestic ja cristiano ja quentic
ja jastal jahui. Y ¿jaxa quentic ba? ¿Mi ma huanucotic sc'oquel ja mandar ja
jastal huantic staajel ti' ja jmojtiqui? Entonces lajan soc huala ochtic Diosil
ja quentic chomajquil ta jachuqui.
12 ¿Jasunquilucotic ja quentiqui ba oj caltic que lec huan sc'ulajel jun cris-
tiano, ma mi lecuc? Quechan ja Dios ja ma' huax yaa ja smandari, yena ni oj
yal ta lec ma mi lecuc ja jas huane sc'ulajeli. Yena ni oj yal ta oj huajuc libre
ja cristiano ma oj yii castigo.

Mi jas seguro ja ba jecheli

13 Aa cuidadoex soc ja jas huaxa hualahuexi: —Mi c'a la huajyon ja yaani,
jechel oj huajcon ba jun lugar. Oj tejc'ajucon jun jabil ja tihui. Oj quil jas oj
mane, ti oj cho jchona. Jach oj taa t'usan ja taq'uini, la chiyex.
14 Pero ja mero smeranili, mi ni huaxa naahuex ta oj eluc ja c'ac'u ja jecheli,
ma miyuc, porque ja jsac'aniltiqui, mi jmanunejuctic. Ec'um bej ni aytic ja
ba luum ita.
15 Jayuj mas lec nique ja lec huan to xa hualahuex jachuqui: —Ta jach c'a
huas sc'ana ja Diosi, ta ay to c'a jsac'aniltiqui, oj c'ultic ja iti, oj c'ultic ja iti.
16 Pero ja huenlexi, lom juntiro jel nihuan huaxa huaa bajex soc ja jas
huaxa c'ana oja c'uluquexi. Ja jastal huaxa toya bajexi, jel piero juntiro.
17 Huan c'ax naatic ja ba lequi, pero mi huax c'ulantic, gana ni huax lea
jmultic ja jastal jahua.

A yaa scuidado ja rico jumasa

5

1 Ja huenlex ja matic jel ricoexi, ay jas oj cala huabyex. ¡Maclayic! Oj to
q'ueuc lec ja hua huocolexi, jayuj sbej que oj mebaoc'anic lec.
2 Porque q'uelahuilex ja jastic abajexi. Ay ba huan c'ael, soc ja tzamal ja
hua c'uexi, huan ch'aquel xoj lom stuch'il.
3 Ja hua taq'uinexi huan cuxbel lom. Malan soc ja jahui, huax ilxi que lom
nolan ahuujilex ja jas ahuiojexi. Ja' ni mero ja hua ch'ayelalex ja jastal jahui.
4 Naahuic t'usan ja ma' atjiye ja ba hua hualajexi. Mi ni atupuhuex ja jastal
sbej ni. Caso huax bob nacxuc ja jastal jahui. Ja hua huatjumex jumasa jahui,
huane parte soc ja yen ja ma' huan sc'ulajel mandar ja ba spetzanil.
5 Ja huenlexi, jel lec ja hua vidaex huan eq'uel ahuujilex ja ba luumi.
Quechan huanex sc'ulajel ja hua gustoexi. Huaxa magla bajex lec. Cojlelex
xta. ¡Pero majlayic! Jach ni ja huacax huax milji ja mas tzaan tac.
6 Ja huenlexi, huaxa huaahuex yi castigo ja ma' mey smuli. Huaxa
milahuex, como mix ochye parte ja yenlei.

Aa hua pacienciaexi soc c'umanic ja Diosi

7 Pero quermano jumasa, aa hua pasensiaexi porque oj xa jacuc ja Cajual-
tiqui. Q'uelahuilex jun huinic ja ma' huax atji soc ja luumi. Huas smajla huax
jac ja jai. Huax yaa spasensia masan to huax ajyi ja sbaal ja yalaji.
8 Y jach ni ja huenlexi. Aa hua pasensiaex soc spetzanil ja hua huocolexi.
Tzatz la ajyiyex porque oj xa jacuc ja Cajualtiqui.
9 Mi sbejuc ja huanex sleejel smul ja hua mojex creyenteili porque jach c'a
huanex, huanex ni sleejel ja hua mulex ja huenlex chomajquili. Jel xa mojan
oj jacuc ja ma' oj caatic cuenta soqui.
10 Miyuc quermano jumasa, aa hua pasensiaexi. C'ulanic ahuantar ja
huocoli ja jastal sc'ulan ahuantar ja yaluman-Dios jumasa ja najatei, ja yenle
ja ma' iiji majan ja stie yuj ja Cajualtiqui.
11 Ja yenlei sc'ulane seguir sbaje, jayuj huax calatic que jel lec yilahue.
Huan nix naatic jastal jel tzatz ec' ja Job soc ja Diosi. Huax naatic jastal jel
lec huaj ja mas tzaani porque jach ni huas sc'ana ja Cajualtic Diosi. Jel ni
huas stalna jyaujulaltic ja Cajualtiqui. Huan nix yab ja syajal ja juocoltiqui.
12 Pero quermano jumasa, ay to jas mas jel t'ilan juntiro, ja' ni ja jas huax el
ja ba jtiitiqui. Huan c'ax calatic que oj c'ultic jun cosa, yuj ni oj c'ultic merana.
Mi c'a oj c'ultic, la xa caltic claro que miyuc. Mi t'ilanuc huax taatic ti' ja Diosi
ba oj bob c'uajucotic porque ta jach c'a huax c'ulantiqui, oj ni taa ja jmultica.

13 Ta ay c'a quermanotic jel huan huocoli, sbej ni oj sc'umuc ja Diosi. Ta ay
c'a ma' jel gusto ay, a tz'ebanuque. A yaa yi stz'acatal ja Diosi.
14 Ta ay c'a ma' ahuujilex malo ayi, a sec spayjel ja anciano jumasa ja ba
iglesia ba oj jac sc'umuque ja Dios yuj ja ma' malo ayi. A saxe yi aceite ja ba
s'olomi yuj ja sbiil ja Cajualtiqui.
15 Ta huan c'a sc'uane meran oj tojbuc ja ma' malo ayi, oj ni tojbuca. Yena
ni mismo ja Cajualtic oj ya tojbuc. Ta ja' c'a slea ta smul ja yen ja ma' malo
ayi, oj ni c'ulajuc perdonara.
16 Jayuj sbej oj cal jbajtic claro ja jmultiqui ba oj bob jc'umtic Dios jbajtic.
Ta jach c'a huax c'ulantic, oj ni ec' ja jchameltica. Porque meran nia, ja ma'
toj ayi, cuando huas sc'uman ja Diosi, ay c'a jas huas sc'ana yi ja Diosi, oj ni
aajuc yia, como ja yip ja Diosi ti ni ay soc ja huinic jahui.
17 Porque q'uelahuilex ja Eliasi. Jmojtic cristianoil ni ja yen chomajquili
pero sc'uman ja Dios soc spetzanil ja sc'ujoli. Sc'ana yi ja Diosi que mi bi oj
sec con ja jai y jach ni ec'a. Oxe jabil soc snalan mi ni jun t'uje ja' yaa.
18 Ti cho sc'uman otro vuelta ja Diosi, ti xa yaa jaa, ti xa ajyi sbaal ja luumi.
19-20 Quermano jumasa, ta ay c'a ma' huas slea smul ahuujilexi, huan c'ax
yaa can jun lado ja smeranili, pero ta ay c'a otro jun quermanotic ja ma' huas
scolta ja mulanum jahui ba oj cumxuc soc ja Diosi, a snaa que jel nihuan ja jas
sc'ulani. Yuj ja yeni, jayuj mi ch'ay ja yaltzil ja ma' huas slea smuli. Stz'acatal
ja ma' sea yi que mi lecuc ja sbej huan huajel ajyi. Yuj ja jastal coltaji, jayuj
ch'ayji yi ja jun montón ja smul ajyi. Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pedro
Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Stz'ijba Ja San Pedro

Ja Pedro stz'ijba ja creyente jumasa ja ma' sactantan aye eq'ue

1 Lec ay quermano jumasa, ja huenlex ja janec' sactantan ayex ec' ja ba
tuctuquil lugar jumasa. Polestero ni ayex ec' ja ba lugar Ponto soc ja ba
Galacia soc ja ba Capadocia soc ja ba Asia soc ja ba Bitinia. Ja queni, Pedroon
nia. Quena ni huanon stz'ijbajel ahuilex ja carta iti.
2 Ja huenlexi t'ujpinubalex ba oj tzaajanic yuj ja Dios Tatali. Stz'acatal
ja Yespíritu Santo, tuc xa cristiano ayex ba oj bob ac'uuquex ja Cajualtic
Jesucristo soc ba oj ch'ayuc ja hua mulex yuj ja xchiq'ueli. Sc'an to Dios,
huanex yiljel mas y mas ja syajal sc'ujoli, soc laman ajyanic.

Ja Diosi huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui

3 Stz'acatal lec ja Dios ja yen ja sTat ja Cajualtic Jesucristo porque yuj ja
syajal sc'ujol ja yeni ay xa quiojtic jun yajc'achil vida. Ay xa ni snihuanil ja
jc'ujoltica que mi ni nunca oj chamuc ja caltziltiqui porque eso sí, cham ni ja
Cajualtiqui pero ja mas tzaani, cho sacui nia.
4 Oj bi ochcotic ja lugar jau ba huas sc'ulan mandar ja Diosi. Ja tihui, mi jas
oj jomuc soc mi ni jun mulal ay. Mi jas oj pocoaxuc ja tihui. Spetzanil ja jas
oj to jc'ultic recibiri, ti ni nolobal quitic ja ba satq'uinali.
5 Huan xax c'uantic ja Diosi, jayuj ja Diosi oj ni scoltayotic porque jel ja yip
ja yeni. Oj yaotic sat masan to huax c'ulantic recibir spetzanil ja jas oj to yaa
quitic cuando huax c'ot tic'an ja tiempo.
6 Jayuj jel gusto ayotic tac. Eso sí, ja tiempo jumasa ja iti, jel t'ilan huax jac
ja juocoltiqui pero ja mero smeranili, ja tiempo iti, jel com juntiro.
7 Ja huocoli, t'ilan ni oj ajyuca porque yuj ja huocol jahui, ti huax ilxi ta
meran ja huax c'uantic ja Diosi. Q'uelahuil ja oro tac. T'ilan huax och ja ba yoj
c'aq'ui, ti huax ilxi ta oro ni merana. Pero ja jastal huax c'uantic ja Diosi, mas
jel xajan juntiro que yuj ja oro porque ja oro huan nix ch'aca. Porque cuando
huax jac ja Cajualtic Jesucristo, ta huan c'ax c'uantic merani, oj toyjuc lec ja
sbiili. Oj caatic nihuanbuc ja yeni. Oj yajtajuc lec.
8 Meran nia, mi ni nunca quilatic ja Cajualtiqui pero anima, jel yaj huax
cabtic. Ja huego, mix bob quiltic soc ja jsatiqui pero huan nix c'uantica. Mi
aaben jastal huax huaj ja sgustoil ja caltziltiqui.
9 Ja Diosi huan nix yila que huax c'uantic merana, jayuj oj ni c'ot ja c'ac'u
oj ya huajuc libre juntiro ja caltziltiqui.
10 Ja najatei ja yaluman-Dios jumasa stz'ijbaye can jastal oj to see quitic
ja syajal sc'ujol ja Diosi. Pero mi mero sc'ulane entender ja jas huane
stz'ijbajeli. Mi jac sc'ujole jastal oj scoltayotic ja Diosi. Jel ni och spensarea
pero mi mero sc'ulane entender.
11 Eso sí, ja Yespíritu ja Cristo aaji jac sc'ujole que oj to ni bi yii lec huocol ja
yen ja Cristo, jaxa mas tzaani, oj bi aaji nihuanbuc lec. Pero jel huas sc'ana
oj snae machunc'a jau oj yii ja huocoli soc jas bi ora oj ec'uc ja jas huan jeejel
yilei.
12 Jaxa Diosi cho aaji jac sc'ujole que mi bi yenluque oj yil ja cosa jumasa
jahui. Quentic ni bi ja janec' mi to ni la manxitic ja ora jahui. Pero ja yaani
cabunejtic xa. Yala ta cabtic ja ma' huan sloiltajel ja yabal ja Diosi porque
ja yenlei jeubale yuj ja Espíritu Santo ja yen ja ma' jecubal quitic con ja ba

satq'uinali. Jaxa jas alji cabtiqui, jel nihuan juntiro. Hasta ja ángel jumasa huas sc'ana nique oj yab slugaril ja jas huantic yabjel ja quentiqui.

Ja Diosi huas sc'ana oj ajyucotic toj

13 Jayuj tac, sbej huaxa c'ulanex pensar toj lec. Sbej que huajel jc'ujoltic soc spetzanil ja jas oj to jc'ultic recibir cuando oj jacuc ja Cajualtiqui porque puro syajal sc'ujol ja Dios ja iti.
14 Como yuntiquilotic ni ja Diosi, sbej huax c'uantic ja jas huax yalai. Mi sbejuc oj cumxucotic soc ja jviejo modotic ba jel maloi. Jach aytic ajyi porque mi ni jas huax naatic ja tiempo jahui.
15 Ja ma' stzaahuotiqui, toj ni juntiroa, jayuj jach ni ja quentiqui, sbej ni oj ajyucotic toj soc spetzanil ja jas huax c'ulantiqui.
16 Como jach ni tz'ijbanubala:
Toj la ajyiyex ja huenlexi porque ja queni, toj ni ayona.
17 Ja Diosi mi lomuc huax yaa castigo ja juni, jaxa otro juni, huax ya huajuc libre. Miyuc. Chican ja jastal huax ec' cada jujune, jach oj ni yii ja castigoa. Ja' ni ja jDiostic jau huax yaahuotic cuenta, yena ni chomajquil ja ma' huax tatantiqui. Jayuj sbej oj xiucotic ja tiempo it ec'um bejotic ja ba luumi.
18 Stz'acatal lec ja Diosi, ya huajcotic libre soc ja jpoco modotic ja jastal sea quitic ja jnan jtatiqui porque ja poco modo jahui, lom ni q'uiq'uinala. Mi oj caltic que taq'uin yaa ja Cajualtic ba oj elcotic libre porque ja taq'uini, huan nix ch'aca.
19 Miyuc. Ja' ni yaa ja xchiq'ueli y ja chic' jahui, mi cualquiera chic'uc. Ja Cajualtiqui, ja' ni smoj ja yal chej tzaubal ba oj aaxuc ja ba sti sat ja Diosi. Ja yal chej jahui, mi ni jun syajbel yioj soc mi ni jun cux ay.
20 Ja Cajualtic Cristo, ja yora cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, ti ni culana que oj to jac yaa sbaj. Pero ec' jitzan tiempo mi jaqui. Ja ora iti, yajc'achil juntiro jac yaa sbaj yuj ja quentiqui.
21 Jayuj tac, huan nix c'uantic ja Dios ja ma' ya sac-huuc ja Cajualtiqui soc yaa ni nihuanbuc leca. Meran nia, huan nix c'uantic ja Diosa. Yena ni mero ja ma' snihuanil ja jc'ujoltiqui.
22 Ja huego, yaj xa huax cabtic ja quermanotiqui pero meran, porque cuando jc'uantic ja smeranili, ch'ay spetzanil ja scuxil ja caltziltiqui. Jayuj ja huego tac, soc spetzanil ja jc'ujoltiqui yaj huax bob cab jbajtic.
23 Ja mero smeranili, lajan soc paxyotic ta yal alatzil otro vuelta porque yajc'achil juntiro ja jvidatiqui. Yuj ni jc'uantic ta ja yabal ja Diosi, ja abal it mi ni nunca oj ch'acuqui. Ja jas huax yala ja yabal ja Diosi, ay ni yipa porque sac'an ni lec ja ma' c'umani. Cuando mi tox c'uantic ja Diosi, tuc ja vida yaa quitic ja jnan jtatiqui porque ja yenlei, como cristianoe nia, huax chamye.
24 Huan nix yala ja yabal ja Dios ja jastal iti:
Ja cristiano, ja' ni smoj ja yal ac ja ba huitzi. Huax yabye que jel nihuane pero ja mero smeranili, lajane soc ja snich ja ac jahui. Q'uelahuil ja aqui. Huax tacji, ti huax lujbaji ja snicha,
25 Pero ja yabal ja Diosi mi ni nunca huax ch'aqui. Ti ni oj ajyuc tola vidaa. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac. Jayuj ja jas alji ta cabtiqui, ja' ni ja yabal ja Dios jel nihuani.

2

1 Jayuj tac, a ch'ay ac'ujolex jastal coraja huaxa huila bajex ajyi. Mi xa sbejuc oj to jlola jbajtic. Mi xa sbejuc quechan oj q'uel jsat jbajtic. Ja envidia, mi sbejuc ja ma' huas sc'uan ja Diosi. Mi sbejuc oj leetic modo jastal oj iljuc condra ja jmojtiqui.

2-3 Porque ta huan c'ax naatic ja ba lequi, ta quilunejtic c'a t'usan ja slequil
sc'ujol ja Cajualtiqui, sbej xa oj oc' jc'ujoltic oj quiltic masa. Jach c'a huax
c'ulantic, oj tzatzbucotic mas ja ba sti sat ja Diosi. Porque q'uelahuilex jun
yahual alatz. Ja' ni mero huajel sc'ujol oj slee ja smixi como ja' ni mero huax
q'uiye soc tac.

Ja Cristo, lajan soc jun tzatzal oy

4 Quermano jumasa, jipa c'ujolex juntiro soc ja Cristo. La jnaatic t'usan, ja
yeni mi ni c'anji yuj ja cristiano jumasa. Huaxa naahuex jastal huax c'ulaji
jun naitz. Huax tzaaxi ja yojyal ja ba mas toj soc ja ba mas lequi. Iday, ja
Cajualtiqui jach ilji jastal jun oy ba mi tzamaluc ba huax jipji can jun lado.
Pero ja Diosi tzaubal juntiro yila. Jel nihuan yila.
5 Y jachuc ja huenlexi. Huan c'a xa huaa bajex, oj maconanic yuj ja Diosi.
Porque ja Diosi, lajan soc huan q'ueel yuj jun nihuan naitz. Pero tuc ja naitz
huan q'ueel yuj ja yeni. Mey syojyal soc mey sacteil. Lajan soc quentic ja
janec' huax c'uantic ja Diosi huala ochtic steil ja naitz jahui. Ja ma' tey ba
naitz jahui, ja' ni ja Yespíritu ja Diosi. Ja yeni huas sc'ana que oj ajyucotic toj.
Oj bi ochcotic ja ba sti sat ja Diosi ba oj caatic yi stz'acatal tola vida. Tola vida
oj bi caa jbajtic ja ba sc'ab ja Diosi yuj ja Cristo Jesusi, pero soc spetzanil ja
jc'ujoltiqui.
6 Jayuj huax yala ja Dios ja ba yabal tac:
Ja ba jlugar Sioni ti huax caa can jun oy, jaxa oy jahui, tzaubal y jel tzamal
juntiro. Ja' ni mero huax yaa yip ja naitzi. Jaxa ma' huas sc'uan ja yeni,
mi oj stae q'uixol,
xchi ja yabal ja Diosi.
7 Jayuj ja janec' huax c'uantiqui, huax naatic que mi cualquierauc ja yeni.
Pero ¡pobre ja ma' mi huas sc'uanei!
Ja oy jau mi quitzji yuj ja c'ulanaitzi, pero ja yaani, ja' ni ja ba huax yaa mas
yip ja naitzi,
xchi ja yabal ja Diosi.
8 Ti huax cho yala ba otro parte:
Oj ya moc'uc ja cristiano ja oy jahui. Oj couque luum juntiro,
xchi ni ja yabal ja Diosi. Como meran nia, ja cristiano, jel ajul ja sbaj porque
mi ni modo huax c'ocxiye ba oj sc'uuque ja Diosi. Yuj ni ma yalijele nia - mix
c'ocxiye.

Ja ma' sbaj ja Diosi

9 Pero ja huenlexi, yuj ja tzaubalex ni, oj bi ochanic ja ba sti sat ja jnihuan
reytiqui ba oja huaex yi stz'acatal ja Diosi. Tzaubalotic bi ba oj ajyucotic toj.
Ja Diosi yaa ta ochcotic mero scristiano. Ti xa aytic ja ba sparte ja yeni. Jach
sc'ulan ba oj bi huaj caltic spetzanil ja jas jel tzamal sc'ulunej quitiqui, jastal
ya elcotic ja ba q'uiq'uinali ba oj bi huajtic ja ba yijlab ja yeni ja ba jel tzamal
juntiro.
10 Ja ajyi, mi ni cuentaucotic ja quentiqui pero ja huego, yuntiquilotic xa ja
Diosi. Ja ajyi, mi ni t'un huax quilatic ja syajal sc'ujol ja Diosi pero ja yaani,
stalna ta ni ja jyaujulaltiqui.

Aa bajic ba oja huateltayex ja Diosi

11 Quermano jumasa, mi xa sbajuquex ja mundo. Ec'um bejotic ni ja ba
mundo iti, jayuj huax c'ana huilex lec pavor, mi xa huaa bajex ba oj oc'
ac'ujolex ja jas ay ja ba mundo. Ja jas jex c'anc'oni huax cabtiqui, ja' ni mero
huas somo ja caltziltiqui.
12 Ti ayex ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi creyenteuque, jayuj sbej que toj
oj ajyanic. Jel malo huas staahuex ti' porque jel bi maloex juntiro. Pero ta
huane c'a yiljel que jel lec ja jas huaxa c'ulanexi, ay modo oj ni cho sc'uuque

ja yenle chomajquili, jaxa c'ac'u jau oj to caatic yi cuenta ja Diosi, ja yenlei oj yaa yi stz'acatal ja Diosi.
13 Yuj ja huax c'uantic ja Cajualtiqui, jayuj sbej huax c'uantic spetzanil ja ma' ay yateli, sea ja ma' mas jel nihuan ja yateli
14 Ma chican jas gobiernoil secunej ja ma' mero ay yateli. Jecubal ni aye ba oj yaa scastigo ja ma' huas slea smuli, jaxa ma' toj ayi, oj bi stoye.
15 Pero ay cristiano ja ma' jel bobo. Q'uiq'uinal juntiro huax och utanuque. Pero ta toj c'a ayex ja huenlexi, t'ilan oj smac ja stiei. Como jach ni huas sc'ana ja Diosi, que toj oj ajyucotic.
16 Mi xa mochanucotic te' ja huego - aaji ta elcotic libre pero mi jauc libre ayotic ba oj c'ultic ja malo. La xa ajyucotic jastal mero yatjumil ja Diosi porque sbej nia.
17 La xa jyajtatic spetzanil ja cristiano, jaxa quermanotiqui, sbej ni yaj oj cab jbajtic soca. Sbej ni oj xiucotic yuj ja Diosi jayuj oj cho jyajtatic ja ma' ay yateli.

Ja jastal yiaj huocol ja Cristo, jach ni oj quiitic ja quentiqui

18 Ja huenlex ja janec' ay ahuajualexi, c'uanic. C'ulanic respetar, mi quechan ja ma' tzamal ja smodo soc ja ma' mix c'umani. Anima ja ma' jel piero ja smodoei, pero c'ulanic respetar.
19 Jel lec juntiro ta huax bob ac'uluquex ahuantar ja huocoli, anima lom q'uiq'uinaluc, pero como huaxa c'uanex ja Diosi.
20 Jel tuc juntiro ta ay c'a hua mul merani. Ay modo mi jas oja hual ta huala mac'ji, como ay ni hua mul merana. Pero ta meyuc ja hua muli, y huala mac'ji, ma chican jastal huax aaji ahui ja hua castigo, y mi jas huaxa huala, ja Diosi huax yilahuotic ja jastal jahui. Gusto ni oj yilotic ja Diosa.
21 Porque q'uelahuilex ja Cristo tac. Lom yiaj huocol ja yeni. Sc'ulan suprir yuj ja quentiqui. Y jach man ora. Ja Cajualtiqui huan sleejel ja ma' oj bob sc'ul ahuantar ja huocoli ja jastal sc'ulan ahuantar ja yeni.
22 Ja yeni, mi ni jun smul eq'ui. Mi ni nunca slea mentira.
23 Ja tiempo yora jel piero huax taaji ti' yuj ja scondra jumasa, mi ni jun palabra ja jas yala ja Cajualtiqui. Cuando jel huan huocoli, mi jas yal yab ja scondra jumasa. Quechan yaa can ja ba sc'ab ja Tatal Dios ja yen ja ma' huas snaa jastal huas stojbes mas lec ja cristiano.
24 Ja Cristo, yen mismo scuchu ja jmultic ja yora aaji locan ja ba cruzi. Jach sc'ulan ba oj ch'ay jc'ujoltic juntiro ja sleejel ja jmultiqui. Huas sc'ana oj ajyucotic toj ja quentiqui. Jel yajbi juntiro pero yuj ja syajbel jahui, jayuj tojbi ja caltziltic ja quentiqui.
25 Ja ajyi, ch'ayelotic jastal jun ch'ayel chej pero ja huego, cumxelotic soc ja ma' huas stalnayotiqui, ja yen ja ma' huax cho stalna ja caltziltiqui.

Ja jastal oj yil sbaje ja ma' nupaneli

3

1 Quermana jumasa ja janec' ay atatamexi, c'uanic ja yabalei. Ay ni atatamex mi ni t'usan huas sc'uane ja yabal ja Diosi pero ta toj c'a ayex ja huenlexi, mi t'ilanuc tanto c'umal oj ochanic soc. Ay modo oj sc'uuque
2 Porque huane yiljel que toj ni hua pensarex ja huenlexi, como huanex xa ni sc'uajel meran ja Diosi.
3 Mi sbejuc ja' oj huaj ac'ujolex jastal botzan xta oj ajyanic, porque ja jahui, mi jas yioj ja ba caltziltiqui. Quechan huax jeatic ja jplantatiqui ja ba fuerai.
4 Mas lec, c'ulanic pensar ja hua hualtzilexi. Jeahuic ja syajal ja hua c'ujolexi. A ajyuc tzamal ja hua modoexi porque ja modo jastal jahui, jel

gusto huax yila ja Diosi. Ja jastal huaxa tojbes abajex soc ja hua c'uexi soc ja
hua olomexi, oj ni ch'acuca pero ja hua modoex ba jel tzamali, mi ni nunca
oj ch'acuc. Jel gusto huax yila juntiro ja Dios ja jastal jahui.
5 Jach ni ec' ja quermanatic ja najate ja ma' ja' ni snihuanil ja sc'ujole ja
Dios tac. Jel tzamal ja smodoei. Huas sc'uan ja yabal ja statamei.
6 Q'uelahuilex ja Sara jastal sc'uan ja statam Abrahami. Huax yal yab
tateyil. Jaxa Sara, ja' ni mero amojex ja huenlex ja ma' huaxa c'ulanex ja
ba lequi, mi ni lom huala xiuyexa.
7 Jachuc ja huenlex quermano jumasa. Yajtayic ja hua cheumexi. Naahuic
t'unuc que jun ixuc, mas mey ja yip ja yenlei soc ja huenlex ja huiniquexi.
Pero anima, lajan huaxa c'ulanex recibir ja yajc'achil vida huax yaa ja Diosi,
como puro syajal sc'ujol ja yeni. Huan c'a la ajyiyex toj soc ja hua cheumexi,
oja huilex oj maclajananic cuando huaxa c'umanex ja Diosi. Pero mi c'a toj
ayuquex soc ja hua cheumexi, lom ni q'uiq'uinal oja c'umuquex ja Diosi.

Ja ma' huas sc'ulan ja ba lequi, oj ni yii huocola

8 Jaxa huego quermano jumasa, apetzanilex, jun ita a ajyuc ja hua pen-
sarexi. Talna yaujulal abajex. Yaj xa huab abajex. C'un a ajyuc ja hua
c'ujolex. Naahuic jastal oj ajyanic ch'in ja ba sti sat ja Diosi.
9 Ta ay c'a ma' huas sc'ulan ahui malo, acta cani. Mi xa c'ulan yi malo
ja hueni. Ta jel c'a piero huax yutajex, maca hua tiexi. Mi la utaniyex
ja huenlexi. Mas lec, c'anahuic yi ja Diosi ba oj yaa ja sbendicion ja hua
condraexi porque sbej nia. Jayuj sleahuex ja Dios tac, ba oj ajyanic toj ja
huenlexi. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oj ni ahuilex ja sbendicion ja Diosi.
10 Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:
Ta huan c'a xa c'ana oj ec' tzamal ja hua vidai, aa cuidado soc ja hua tii. Mi
lom xa taa ti' ja jas maloi, soc mi lom xa lea mentira.
11 A ch'ay juntiro ac'ujol ja ba malo. Lea ba lequi. A ch'ay ac'ujol ja pleito.
Laman la ajyi.
12 Porque ja ma' toji, huan iljel yuj ja Diosi. Huan maclajel cuando huas
sc'uman ja Diosi. Pero ja ma' puro malo huane soqui, coraja huax ilji
yuj ja Diosi,
xchi ni ja yabal ja Dios tac.
13 Porque ta ja' c'a huajel ac'ujolex ba quechan oja c'uluquex ja ba lequi, jel
t'usan ja ma' oj sc'uluc ahuilex malo.
14 Pero ta ay c'a ma' huax yila que jel toj ayex y gana huala ixtalajiyex, mix
cham ac'ujolex. Oj ni ahuilex ja sbendicion ja Diosi. Mi la xiuyex yuj ja
cristiano jahui.
15 Ja mas t'ilani, oja naex machunc'a ja hua Huajualexi. Ja ba hua hualtzilexi
oja naex ja Cajualtic Cristo. Ta ay c'a ma' huas sobo huilex jas sbej ja jastal
ajipunej ja hua c'ujolex soc ja Cristo, chapan la ajyiyex ba oj ochanic loil soc.
Pero leahuic jun modo jastal ba tzamal oja hualex. Naahuic t'unuc que Dios
ni ja ma' huanex staajel ti'.
16 Toj la ajyiyex. Mi xa huaa t'aban ac'ujolex ja jas malo porque ay modo ay
ma' gana oj jac sc'uluquex probar: —¡Baya huaxa hualahuex huaxa c'uanex
ja Cristo! oj yutex. Pero ta mi c'a jas nolan ahuujilex ja ba hua c'ujolexi, oj ni
q'uixhuuque leca.
17 Ja Diosi ta jach c'a huas sc'ana oj quiitic huocol, mas lec oj quiitic huocol
yuj ja huantic sc'ulajel ja ba lequi no que jau oj c'ultic ja ba malo.
18 Jel ni ja jmultic ajyi, jayuj cham ja Cristo tac. Jun ita vuelta chami ba
jpetzaniltic. Jel malootic juntiro, jaxa Cristo, jel lec, pero anima, yiaj huocol
ba oj bob ochcotic ja ba sti sat ja Diosi. Ja scuerpo ja Cajualtiqui cham nia
pero ja yaltzili,

19-20 Ti huaj ja ba lugar jau ja ba lutan jitzan lec ja ma' mi ni modo sc'uan ja
Dios ja najate cuando yora tiempo ec' ja Noeji. Huaj sloilta yabye ja yabal
ja Diosi. Cuando huan sc'ulajel ja barco ja Noeji, jel yaa spasensia ja Diosi
pero iday, jel t'usan altiro ja ma' coltaji ja yora jac ja butjai. Quechan altiro
huaxaque cristiano.
21 Ja jastal c'ulaji librar ja Noeji soc ja butjai, jach ni cuando huax quiajtic
ja' ja quentiqui. Huantic snaajel jastal c'ulubalotic librar soc ja jmultiqui. Ja
jastal huax quiajtic ja', mi huax quiajtic ja' ba oj sac' ja jcuerpotiqui. Huax
quiajtic ja' porque ja Diosi sc'ulanotic ta librar. Huantic sc'anjel yi ba oj yaa
quitic jun jc'ujoltic ba sac, como ja' ni yuj sacui ja Cajualtic Jesucristo.
22 Jaxa yen ja huego, ti xa ay ja ba satq'uinali. Ja Diosi yaunej ba sc'ab
spetzanil ja ángel jumasa, sea lec ja yatelei, ma malo. Pero ja Cajualtiqui, mas
jel xa nihuan juntiro ja yatel ja yeni.

Chican jastal huas scoltayotic ja Diosi, la xa cateltatic ja yeni

4

1 Meran nia, jel juntiro yiaj huocol cuando tey ba luum ja Cajualtiqui. Y
jach ja quentic chomajquili, la xa jnaatic que sbej ni oj quiitic huocola. Pero
anima, ja mero smeranili, ta huan c'ax quiajtic ja huocoli, huala tojbitic soc.
Huax ch'ay jc'ujoltic ja sleejel ja jmultiqui.
2 Ja ba yojol ja juocoltiqui mi huax oc' jc'ujoltic oj c'ultic ja malo iti, ma oj
c'ultic ja malo iti. Miyuc. Ja' ni huajel jc'ujoltic oj c'ultic ja jas huas sc'ana ja
Diosi.
3 Ja hua maloilexi, malan soc ja jastal huanex sc'ulajel ajyi ja yora tiempo
jau huanex sc'ulajel ja jastal huan sc'ulajel ja cristiano ja ma' mi huas sc'uan
ja Diosi. Ja tiempo jahui, chican jasunc'a jex c'anc'oni huaxa huabyexi, huan
nix ac'ulanexa, anima jel quistaluc ja jas huanexi. Huala yacbiyex, huaxa
c'ulanex q'uin, huax jelxi juntiro huaxa huuajex trago, ti huala ochyex ja ba
sti sat ja dios jau ba mi ni t'un sbejuc oj ochaniqui.
4 Jaxa huego, ja hua mojexi, jel cham huax yabye huax yila mi xax oc'
ac'ujolex ja quistal cosa jumasa jahui. Jayuj jel xa huax yixtalaanex tac.
5 Pero ¡a smajlaye! Oj to ni yae cuenta soc ja ma' huas snaa jastal oj stojbes
ja cristiano, sea ta sac'ane to ja ora jahui, ma chamye ta.
6 Ja cristiano jahui, eso sí, jel ja ma' chamele xa, pero ja yora sac'ane to, alji
ni yabye ja yabal ja Dios ba oj bob aajuc yile ja yajc'achil vida sbaj Diosi. Ja
scuerpoei, chamye nia porque mi ni ma' mi huax chami. Ja' ni ja jcastigotiqui
porque puro mulanumotic nia.
7 Jel xa mojan ja tiempo oj jacuc ja Cajualtiqui jayuj sbej oj ajyanic toj. Aa
bajex soc spetzanil ja hua c'ujolex ba oja c'umuquex ja Diosi.
8 Pero ja mas t'ilani, yaj xa huab abajex tola vida porque ta meran c'a yaj
huax cab jbajtic, mi ni jauc huantic pensar soc ja smul ja otro juni. Ja syajal
ja jc'ujoltiqui huax xch'aya snaajel jitzan ja mulali.
9 Aahuic majan ja hua najexi pero soc spetzanil ja hua c'ujolexi.
10 Stz'acatal ja Diosi porque jel ja syajal sc'ujol jmoctiqui. Ac'ubal quitic
cada jujuneotic ja jas huax bob jc'ultiqui, jayuj sbej ni oj colta jbajtic ja
janec' huax bob cujtiqui porque ta jach c'a huax colta jbajtiqui, yuj ni mero
yatjumotic ja Diosi.
11 Porque ay ni ja quermanotiqui jel tzamal huax bob yale ja yabal ja Diosi.
Jel lec ja huax bob yalei pero a jac sc'ujole que Dios ni ja ma' huan yaljeli. Ta
ay c'a ma' huax yala oj coltanuqui, lec nia pero a jac sc'ujole que Dios ni huax
yaa ja yipei. Chican jas huax bob jc'ultiqui, pero siquiera oj caatic nihuanbuc

ja sbiil ja Diosi yuj ja Cajualtic Jesucristo. Stz'acatal lec ja yeni porque mi ni nunca oj ch'acuc ja smandari. ¡Amén!

Jun creyente oj ni yii huocola

12 Quermano jumasa, mix och apensarex cuando jel tzatz huax jac ja huocolexi. Mi xa hualahuex que jel tuc ja huax jac ja huocoli. Huax jaqui pero ba oj ilxuc ta meran c'a huax c'uantic ja Diosi.
13 Sbej ni oj caatic yi stz'acatal ja Dios yuj ja huocol jahui porque jach ni ja Cristo tac, jel yiaj juntiro ja yeni. Jaxa cuando huax cho jac otro vuelta ja Cristo, yajni huax quilatic jastal huax lijpi, jel ni gusto oj ajyucotic ja ora jahui. Oj cho caatic yi lec stz'acatal ja yeni.
14 Ja mero smeranili, ta coraja c'a huala iljiyex yuj ja huiojex ja sbiil ja Cristo, jel lec oja huilex porque cuando huala ixtalajitic yuj ja scuentosil ja Diosi, ti huax jac mojan ja Yespíritu. Huax ya jac jc'ujoltic jastal jel nihuan juntiro ja yeni.
15 Lec ni huaxa huiajex ja huocola pero siquiera mi huanuquex milhuanel. Mi huanuquex elc'anel. Mi huanuquex sleejel ja hua mulexi. Mi huanuquex xch'iquel abajex ja ba mi sbejuqui.
16 Ja huocol huax ec' cujtic ja jastal huax c'uantic ja Diosi, mi sbejuc oj q'uixhuucotic yuj ja jahui. Stz'acatal lec ja Diosi, ay xa quiojtic ja sbiil ja Cristo.
17 Como q'ueel xa ni ja tiempo huan stojbesjel ja cristiano ja Diosi, jaxa quentic ja janec' huax c'uantiqui, bajtan xa ni huantic tojbesjela. ¡Pero pobre ja ma' mi ni t'un huas sc'ana oj sc'uuque ja yabal ja Diosi! ¡Jastal ma oj huajuc ja yenlei!
18 Ja quentic ja janec' huantic fuerza oj ajyucotic t'usan toji, jel ni huocol huax bob coltajucotica, ¡jauc to ma yenle ja ma' quechan huajel sc'ujole ja sleejel ja smulei! Toj malo juntiro ja sc'ujol ja yenlei.
19 Jayuj tac, ta huan c'ax quiajtic huocol yuj ja jach huas sc'ana ja Diosi, sbej ni oj c'ultic seguir ja ba lequi. La xa caa jbajtic soc ja yen ja ma' sc'ulanotiqui ba oj stalna ja caltziltiqui porque oj ni c'ot smeranil spetzanil ja jas yaluneji.

Aaji yi razón ja creyente jumasa

5

1 Ja huego ay jas huax c'ana cala huabyex ja ma' anciano ay ahuujilex. Ja queni ancianoon ni chomajquila. Quilunej jastal yiaj huocol ja Cajualtic Cristo, jaxa cuando oj jacuqui, jach ni, ¡ti ni oj ajyucon ja quen ja ba yijlabi!
2 Huax cala huabyex, talnayic ja matic ac'ubal ba hua c'abex yuj ja Diosi, pero soc spetzanil ja hua c'ujolexi. Ja yenlei, lajane soc jun nole chej, jaxa huenlexi, ochelex jastal jun talnachej. Ja hua huatelex iti, mi ma' huax yala huabyex que t'ilan oja c'uluquex. Mi sbejuc ja' cahuan atiex oj ajyanic que oj tupjanic. Aa bajex soc con todo ac'ujolex.
3 Mi la jelxiyex soc ja hua mandarexi porque ta toj c'a ayex ja huenlexi, oj ni yile ja hua chejexi. Oj ni jac sc'ujole que jach ni sbej oj ajyuque ja yenle chomajquili.
4 Ja Cajualtiqui, yena ni ja ma' huas stalnayotic jpetzaniltiqui. Cuando huax jac ja yeni, ta toj c'a ecyex soc ja xchej ja Diosi, oj ni aajuc ahuilex jun corona ba tzamal oj ajyuc tola vida, ja' ni ja corona huax aaji quitic ja ba lugar jau jex lijpi.
5 Jaxa huenlex ja ma' untiquex to, c'uanic ja yabal ja matic ay xa sc'ujolei. Ch'in xa huaa bajex apetzanilex porque ja Diosi jel bi coraja huax yila ja ma' jel nihuan huax yaa sbaji, pero ja ma' ch'in huax yaa sbaji, huan bi sea yi ja syajal sc'ujoli.

6 Jayuj tac, ch'in xa huaa bajex ja ba yib sc'ab ja Diosi. Jach c'a huaxa
c'ulanex, oj ni jacuc ja c'ac'u oj ya nihuanbananic ja Diosi.
7 Spetzanil ja hua huocolexi soc ja hua pensarexi, ti xa huaahuex can ja ba
sc'ab ja Diosi porque ja Diosi, huan nix yaahuex sata.
8 Q'uelan jacan ajyanic porque ja diablo ti huan ahuanel ec' jastal jun tan
choj. Jel xa puesto ay ba oj sbuquex coe. Mero ja hua condraex ja yeni.
9 Pero mi xa huaahuex yi lugar. C'uanic soc spetzanil ja hua c'ujolex ja
Diosi. Naahuic t'unuc que spetzanil ja jmojtic creyenteil ja ba sutanal ja
mundo, jun xta lajan ja juocoltiqui.
10 Pero ja juocoltic iti, t'usan tiempo nia. Ja Diosi oj to ni ya ec'uca. Oj ya
tojbuc ja hua hualtzilexi. Oj cho yaa huipex ba oj tzatzbanic ja ba sti sati
porque jel ni ja syajal ja sc'ujola. Oj ni huajanic ja bay ja Cristo, ti ni oj ajyanic
tola vida ja ba lugar jau jex lijpi.
11 Stz'acatal ja yen ja ma' mi ni nunca oj ch'acuc ja smandari. ¡Amén!

Ja Pedro seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

12 Soc ja ch'in carta iti, ch'ac ta cala huabyex ja smeranil ja jastal huas sea
quitic ja syajal sc'ujol ja Diosi. Sc'an to Dios, oj ajyanic tzatz ja ba sti sat ja
yeni. Huanon secjel ja juun iti soc ja quermanotic Silvano. Ja quermanotic
Silvanoi, ja jastal q'ue sc'uuc ja Diosi, jach ni huan sc'uajel man ora. Jach
huax quila ja queni.
13 Ja quermanotic jumasa tey ba Babilonia, ja' ni ja ma' tzaubale yuj ja
Diosi, huas secahue jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi. Jach ni ja quermanotic
Marcos, la coltaniyex bi xyala.
14 Cuando huaxa taa bajex, jea bajex ja syajal ja hua c'ujolexi. Ja petzanilex
ja janec' ahuiojex ja sbiil ja Cajualtic Cristo, laman la ajyiyex. Ti ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Pedro
Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Stz'ijba Ja San Pedro

Ja Pedro stz'ijba ja creyente jumasa

1 Lec ay quermano jumasa. Ja huenlexi huan xa xa c'uanex ja Dios ja jastal
huax c'uanticon ja quenticoni. Ja Cajualtic Dios Jesucristo, como jel ni toja,
jayuj bob ya elcotic libre. Ja queni Simón Pedroon nia y quena ni huanon
stz'ijbajel ja carta iti. Yatjumon soc secabanumon ja Jesucristo.
2 Sc'an to Dios, huanex snebjel mas jastal ay ja Diosi soc ja Cajualtic Jesusi.
Ta jach c'a huanex, oj to ahuilex mas y mas ja syajal sc'ujoli y laman ni oj
ajyanica.

Ja smodo ja ma' huas sc'uan ja Diosi

3 Cuando huaxa naahuex sbaj mas ja Diosi, oj ni sea huilex ja yipi. Oj
scoltayex ba oj bob ajyanic toj ja ba vida iti. Oj bob ajyanic ja jastal huas
sc'ana ja Diosi. Oj bi see quitic jastal jel nihuan ja yeni soc jastal jel tzatz ja
yateli.
4 Jel tzamal juntiro ja jas yalunej cabtic ja jastal oj to ni sc'uluc quitiqui. Ti
ni ay ja ba jc'ujoltic spetzanil ja jas yaluneji, jayuj ay quiptic ba mi t'ilanuc oj
ch'ic jbajtic soc ja cosa jumasa ja jas ay ba mundo porque ja jahui, ja' mero
huax leatic ja jch'ayelaltiqui. Jel quistal juntiro ja mundo tac pero stz'acatal
ja Diosi, yaa ta quitic jun yajc'achil jpensartic ja jastal ja spensar ja yeni.
5 Jayuj tac, mi malanuc quechan huaxa c'uanex ja Diosi. Cho c'ulanic
fuerza ba oj ajyanic toj. Nebahuic t'usan mas y mas jastal ay ja Diosi soc
jasunc'a huas sc'ana oja c'uluquexi.
6 Mi xa hualahuex que quechan oja c'uluquex ja hua gusto ja huenlexi.
Miyuc. Como bajic soc spetzanil. Ja jastal q'ue ac'uuquex ja Diosi, jach
c'ulan seguir abajex tola vida. Nebahuic jasunc'a huas sc'ana ja Diosi, ti xa
c'ulanexa.
7 Leahuic modo jastal oj ajyanic gusto soc ja hua mojex jumasa. Yaj xa huab
abajex soc yaj xa huabyex ja Diosi.
8 Ta jach c'a huaxa c'ulanex ja jas ch'ac ta cala huabyexi, pero soc spetzanil
ja hua c'ujolexi, tzatz oj ajyanic soc ja Diosi. Oj ni maconananic yuj ja
Cajualtic Jesucristo.
9 Pero ta mi c'a xa c'ulanex caso ja jastic cosa huax calai, yuj ni lajan soc
mutz'an ja hua satexa. Mi ni t'usan huaxa c'ulanex entender ja cosa sbaj
Diosi. Ta mi c'a xa c'ulan seguir abajex, huaj to huabyex, ch'ay ta c'ujolex
jastal aaji elanic libre soc ja hua mulexi.
10 Jayuj quermano jumasa, c'ulanic fuerza. A iljuc que ti xa ayex ja ba
sparte ja Cristo, que tzaubalex xa ni merana. Ta huanex c'a fuerza, mi ni
nunca oja huaex can jun lado ja Cristo.
11 Ja Diosi oj sea huilex ja bej ba oj bob ochanic gusto ja ba lugar jau ba huas
sc'ulan mandar tola vida ja Cajualtic Jesucristo ja yen ja ma' yaa ta elcotic
libre soc ja jmultiqui.
12 Ja quen ja ba jpensari, tola vida huax c'ana oj ca jul ac'ujolex ja cosa
jumasa iti. Huan ni xa naahuexa. Tzatz ni ayex soc ja jas huaxa naahuex
merani.
13 Pero anima, huan nix c'ana oj ca jul ac'ujolexa ja janec' tiempo huax aaji
qui ja jsac'anili, como sbej nia. Jach ni huax cala ja quena.

14 Huan xax yab jchiq'uel que oj xa chamcon mas ligero como jach ni
seunej qui ja Cajualtic Jesucristo, jayuj huax ca jul ac'ujolex tac.
15 Siquiera oj can ac'ujolex, jaxa cuando huala chamyoni, ti oj jac ac'ujolex
spetzanil ja jas calunej ahuabyex sbaj ja Diosi.

Ay ma' yila que jel nihuan ja Cristo

16 Mi ti el ja ba j'olom ja jas jeaticon ahuilex ja jastal jel ja yip ja Cajualtic
Jesucristo soc ja jastal oj to jacuqui. Quen mismo quilaticon jastal jex lijpi.
17 Cabticon jastal jel toyji yuj ja Tatal Diosi. Ja ora jahui, jel tzamal juntiro
quilaticon lijpi ja yijlab ja Diosi. Lijpi juntiro ja bayticoni, ti cabticon yala ja
Dios Tatali: —Ja iti, ja' ni ja cunini. Jel yaj juntiro huax cabi. Jel gusto huax
quila, xchi nia.
18 Ja sc'umal ja Tatal Dios ja ora jahui, ti co jan ja ba satq'uinali, como
ja quenticoni, ti ni ayticon lajan soc ja Cajualtiqui ja ba huitz jau mi
cualquierauqui.
19 Jayuj ja quenticon tac, jel seguro ayticon que ja jas yala ja yaluman-Dios
ja najatei, meran nia. Y sbej ni oja c'uuquex ja huenlex chomajquili porque
ja spalabraei, lajan soc jun luz huan ajlel ja ba yoj q'uiq'uinali. Tacal tacal
oj jac ac'ujolex ja smeranil ja jas yalahuei. Lajan soc ja cuando huala elyex
bejyel cuando q'uic' to lec ja satq'uinali, mi to nix el ja c'ac'ua. Pero tacal tacal
huaxa huilahuex huax sacbi ja q'uinali. Lajan soc ja jastal huax ijlabani ja
hua bejexi. Jach huax jac yaa yijlab ja Cajualtic ja hua c'ujolexi.
20 Pero t'ilan oja naex que spetzanil ja jas yala can ja aluman-Dios jumasa,
mey jderechotic oj caltic jtuch'iltic jun cosa que jach sbej iti, jach sbej iti
21 Porque mi ti el ja ba s'olome ja jas yalahuei. Yena ni ja Espíritu Santo yiaj
majan ja sti ja yenlei. Dios ni ja ma' c'umani, mi yenluque.

Ay ma' huas sea puro mentira
(Judas 4-13)

2

1 Pero ja tiempo jau ja najatei, ay ni ma' quechan sea sbaj que aluman-Dios
bi y jach ni ay ja tiempo it chomajquili. Ay ni ja ma' jel huas stoyo sbaj que
jel huas snaahue ja yabal ja Diosi. Eso sí, mi oj see sbaje claro que mentira
huane pero ja mero smeranili, yaahue ta can jun lado ja Cajualtic ja ma' yaa
xchiq'uel ba oj bob eluque libre. Ja jas huane seejeli, ja' ni sbaj xch'ayelal
ja ma' huas sc'uane y jach ni ja yenle mismo, huaj to huabyex, xch'ay ta
snaajele.
2 Jel ni ja ma' oj stzajla ja smodoe ba jel piero - mi bi malouc ta huas sc'ana
cualquiera ixuc, xchiye - jaxa ma' mi huas sc'uane ja Diosi, huas staahue ti'
malo ja sbej ja Dios ba merani yuj ja smul ja yenle ja jastal ja smodoei.
3 Chican jas modo oj slolayex siquiera oj stae jastal oja huaex yi ja suaelei.
Pero ¡ja smajlaye! Oj ni ch'ay snaajelea. Najate ni huan yaljel ja Diosi que oj
ni ch'ay snaajelea. Mi xa hualahuex ta oj ch'ay sc'ujol ja Dios ja iti.
4 Porque q'uelahuilex ja tantic ángel jau ja ma' slea smulei. Mi xa
hualahuex ta huajye libre ja yenlei. Ti jipjiye co ja ba yoj inpierno. Ti lutjiye
ja ba q'ueen jau ja ba q'uiq'uinali. Ti bi canele masan to bi ja c'ac'u jau oj yae
yi cuenta ja Diosi.
5 Jach ni ja tantic cristiano ja matic ec' ba luum cuando mi tox jac ja butjai.
Quechan altiro el libre ja Noeji soc juque ja suinquil ja snaji. Como toj ni ay
ja Noeji. Huan nix yala jastal ay ja sbej ja Diosi pero ja tantic cristiano, jel
najat juntiro yioje ja Diosi. Jayuj jac jun nihuan butja ja ba mundo ja ora jau
tac.

6 Cho q'uelahuilex ja chab chonab jau Sodoma soc ja Gomorra. Ja Diosi xch'aya el snaajel juntiro. Quechan can ja staanilei, pero puro castigo. Meran nia, jel tzatz juntiro co ja scastigoe ja suinquil ja Sodoma soc ja Gomorra. Pero jel lec juntiro porque man ora, ja ma' mi huas squitz'ahue ja Diosi, a snae t'usan que mi loiltajneluc ja scastigo ja Diosi.

7 Y ti ni ay ja Lot ja ba Sodoma ja ora jahui. Como toj t'usan ja yeni, jayuj jel piero yila ja smodo ja suinquil ja xchonabili. Puro malo ja sc'ujolei. Ja huiniquei huajel sc'ujole juntiro soc ja sleejel ja smule soc ja smoj huiniquilei, jayuj ja Diosi, ya el libre ja Lot ja ba chonab jahui.

8 C'ac'u acual t'aban sc'ujol ja Loti que mi ni t'un sbejuc ja jas huane ja smoj jumasai, como tola vida huan yiljel soc huan yabjel ja smulei, jaxa yeni, toj t'usan soc ja Diosi.

9 Pero ja Cajualtiqui, como huas snaa jastal oj ya elcotic libre ja ba huocol ja janec' huantic sleejel ja Diosi, soc huax cho snaa jas oj sc'uluc soc ja ma' chamele xa y mi ni sc'uan ja yeni. Tola vida huane huocol y jach ni oj ajyuca masan oj c'otuc ja c'ac'u jau oj huaj yae cuenta soc ja smulei.

10 Mas to pegor ja tantic cristiano it toj quistal ja spensarei. Mi alben ja smulei. Mi ni t'un huax c'ocxi ba oj sc'uuque jun mandar. Mix q'uixhuiye. Jel tzatze juntiro. Huan c'ax yabye huax taaji ti' ja matic jel nihuan ja ba satq'uinali, ti huax ochye tujmanela.

11 Iday ja ángel jumasa, conser mas jel nihuane juntiro soc jel ja yipei - ti huax ajyi ja ba sti sat ja Dios tac - pero iday, mi ni nunca oj stae ti' malo ja tantic cristiano jumasa jahui. Mi ni nunca oj yale yab ja Diosi que oj aajuc yile castigo ja scondra jau jumasa.

12 Pero ja tantic mentiroso it jumasa, quechan xchole huas slolaye ja cristiano. Toj chantee nia. Mi jas huas snaahue altiro. Chican jas huas sc'ana oj sc'uluquei, huan ni sc'ulanea. Ti huax jac ja ba mundo iti ba oj yamjuque soc ba oj miljuque. Lom q'uiq'uinal huax och utanuque malo, iday, yenle mismo mi huas sc'ulan entender jasyuj ja huane utaneli. Ja jastal huax ch'ay snaajel jun chante, jach ni oj ch'ay snaajele ja yenlei.

13 Jel huax yaahue yi huocol ja tuqui pero jach ni ja yenlei, oj ni aajuc yile huocol, pero meran. Satalajel abal huas sleahue ja smulei, como jach ni huas sc'ulane gustoa. ¡Q'uixhuel ja sbaje! Mi icben sbej jastal ay ja smodoei iday, ti huax jac xch'ic sbaje amoquex cuando huaxa huaahuex jun huaelal. Jaxa yenlei huas stzeeyex lec ja hua patiquex ja jastal huas slolayexi.

14 Jex c'anc'oni huax yabye huas slea smule soc ja ixuquei. Jaxa ma' jel to yaau soc ja Diosi, ja' mero huas slolaye. Ja' ni mero huajel sc'ujole jastal oj staa ja suaele pavori. Ja cristiano iti, sbej ni huax yiaj scastigo ja Diosi.

15 Porque yaahue ta can juntiro ja sbej ja Diosi. Xch'ayelale ni juntiroa. Ja' ni mero smoje ja tan Balaam ja yunin ja tan Beori porque q'uelahuilex jas sc'ulan ja yen tac. Toj malo ja jas sc'ulane, iday, como jex oc' yuj ja taq'uini, jayuj sc'ulan yi malo ja yuntiquil ja Diosi.

16 Pero ja mas tzaani, jaxji lec utjel yuj jun men burra porque ja men burra jahui c'umani jastal jun cristiano. Scomo lec ja tan mentiroso Balaam jahui porque huas sea sbaj jastal jun aluman-Dios pero toj bobo juntiro huaj ja ora jahui.

17 Y jach ni ja tantic cristiano it ja ma' huas slolayex lequi. Lom juntiro huane seejel ja yabal ja Diosi porque mi ni jas huas snaahuea. Quechan huane sc'ulajel ja sgusto ja yenlei. ¡Á smajlaye! Ay jun lugar chapan lec ba oj huajuc ja yenlei, ja' ni ja ba jel q'uic' ja q'uinali.

18 Eso sí, ja jas huax yalahue ja tantic mentiroso maestro jahui, lajan soc jel nihuan juntiro, jaxa pobre ja ma' huane lolajeli, ja' ni ja ma' yajc'achil to

elele ja ba yoj q'uiq'uinali, huan tox cho huaj yabye, ti xa cho aye otro vuelta
soc ja mulal ba jel piero. Como jach ni ja smodo ja ma' huan jeunel yilei.
19 Eso sí, mi jach huax yalahue ta huan c'a bix huaj soc ja yenlei. Oj
bi ajyuque libre juntiro. Pero ja mero smeranili, ja tantic maestro jahui,
mochane te' juntiro soc ja jas quechan huax yaa xch'ayelalei. Como jach ni
aya. Tan mulali, chican jas tiq'ueil, lajan soc huas syuch'uhuotic te'.
20 Porque q'uelahuilex jun cristiano ja ma' huas sc'uan ja yabal ja Cajualtic
Jesucristo, que huax ya elcotic libre soc ja jmultiqui, ti huax yaa can ja cosa
ba jel quistal ja ba mundo. Pero ja mas tzaani, ta huan c'a xch'ica sbaj otro
vuelta ja ba mundo, huan tox huaj yile, c'ulajiye ta ganar juntiro. Mi xa ni
modo huax bob eluque libre. Mas to ma lec moc to sc'uuque ja Diosi porque
mas to pegor huax huajye ja mas tzaani.
21 Mas ma lec moc to yabye ja ba mas lequi porque ja iti, yabuneje y huax
cho cumxiye otro vuelta ja ba spatique. Mi xa huan to snaahue ja mandar
jau mi cualquierauqui ja jastal huas snaahue ajyi.
22 Meran ni ja jas huax calatiqui que jun tz'i huax cho cumxi huax cho huaj
sloo ja xej otro vuelta, jaxa chitami ch'ac ta atnuc huaanto ba yaxal ja', huaj
to cho huile, ti huan sbaljel sbaj lococ otro vuelta. Y ja' ni mero smoj ja tantic
cristiano it huane stzajlajel ja tantic mentiroso maestro jumasa.

Oj to jacuc ja Cajualtiqui

3

1 Ja carta iti, ja' ni ja xchabil carta jtz'ijbunej ahuilex, quermano jumasa.
Soc ja juun iti, soc jach ni ja ba sbajtanili, huax c'ana oj ca juluc ac'ujolex
2 Ja jas yalahue can ja aluman-Diosi soc jach ni ja jecabanum jumasa
chomajquili ja matic sea huilex ja smandar ja Cajualtiqui porque ja yeni, yen
yaa ta elcotic libre soc ja jmultiqui.
3 Pero ja mas t'ilani, huax c'ana que oja naex que cuando mojan xa oj jacuc
ja Cajualtiqui, oj ni cho jacuc ja tantic cristiano ja ma' quechan oj stujmaye
ja ma' huas sc'uan ja Diosi. Chican ja sgusto ja yenlei, ja' ni oj sc'uluquea.
4 Ti oj yalea: —¿Pero mi ma yala que oj to jacuc ba? ¡Jastal ay ja iti, pe meyuc
tac! Lamlamil huan eq'uel ja cristiano, pero huan sc'ulajel seguir lo mismo
desde cujlaji ja satq'uinali, oj chiuque.
5-6 Pero gana huas stucbese porque mi meranuc ja jahui porque ja Diosi
xch'aya snaajel spetzanil ja cristiano ja yora seca ja nihuan butjai. Eso sí,
jitzan tiempo ni ec'a cuando yora jac ja butjai, pero jac nia. Primero, cujlaji
ja satq'uinali, ti xa chicnaji ja luumi, como ti ni aya - quechan mucan ja' ajyi.
Spetzanil ja jastal it ch'ac ec'uqui yuj ni jach yaa ja smandar ja Diosi.
7 Y jach to oj cho yaa otro vuelta ja smandari, jaxa mundo iti oj ni ch'ac
c'ac'a. Jayuj, ¡a smajla ja ma' mi ni t'un huas sc'ulane caso ja Diosi! Oj ni jac ja
c'ac'u jau oj yae cuenta soc ja smulei, ti oj yile ta mi oj ni ch'ac ch'ay snaajelea.
8 Pero mix ch'ay ac'ujolex quermano jumasa, que ja Cajualtiqui, tuc juntiro
huax yila ja yen jastal huax ec' ja tiempo. Ja Diosi, ja jun c'ac'u huax cala ja
quentiqui, jaxa yeni, jun jabil huax yala.
9 Meran nia, lajan soc mi ni nunca oj c'ot smeranil ja jas huax yala ja
Cajualtiqui pero majlayic, ti oja huilex ta mi oj ni c'ot smeranila. Mi tox jaqui,
como jel ja spasensia jmoctiqui. Mi huas sc'ana ay ma' oj ch'ayuc ja yaltzili.
Ja sgusto ja Cajualtiqui, que spetzanil ja cristiano oj suchuc ja sc'ujolei.
10 Pero oj ni jacuca. Q'uelahuilex jun lagron. Mi oja hualex que oj yal jas
ora oj jacuc. Y jach ni ja c'ac'u oj jacuc ja Cajualtiqui. Oj xta tzininuc oj huajuc.
Oj ch'ac spetzanil ja satq'uinali. Ti oj q'ueuc jun nihuan c'ac'a. Mi ni jun cosa
oj canuc, mi ni ja luumi. Oj ch'ac ch'ac spetzanil.

11 Meran nia, oj ch'acuc juntiro spetzanil ja jas ayi, jayuj sbej ni oj ajyucotic
toj. Sbej oj leetic ja Dios tola vida.
12 Sbej que q'uelan jacan ni oj ajyucotica. La xa c'uuctic ja smandar ja Diosi
ba oj jac mas ligero ja c'ac'u jahui. Meran nia, oj ch'ac ja satq'uinali, jaxa
luumi, ti oj loclonuc ja ba yoj c'aq'ui
13 Pero ja quentiqui, ja' ni snihuanil jc'ujoltic ja satq'uinal jau ba yajc'achili
soc ja luum jau yajc'achil oj aajuc quitic ja jastal ni yalai. Ja tihui, puro toj ja
suinquili.
14 Jayuj quermano jumasa, como jipan ac'ujolex oj huajanic ja tihui, sbej ni
oj ajyanic toj ja ba sti sat ja Diosi. Mi sbejuc que huanex sleejel ja hua mulexi.
Sbej que laman ayex ja ba sti sati.
15 Meran nia, jel albi ta ja Cajualtiqui pero naahuic t'unuc ja' huan yaajel
spasensia soc ja cristiano jumasa. Jex oc' sc'ujol ba oj ya eluque libre soc ja
smulei.
16 Jach ni yala ja ba scarta ja quermanotic Pablo, jaxa spetzanil ja jas
stz'ijba huilexi, aaji ni jac sc'ujol yuj ja Diosi. Mi ni jun carta huax stz'ijba
ba mi huas staa ti' ja jastal oj to jacuc ja Cajualtiqui. Eso sí, ay ni ja jas huax
yala ja quermanotic Pablo ba jel huocol y mi ní huax c'ulantic entendera,
jayuj ja tantic cristiano jau ja ma' mi chinq'uinal ay tac, huas stucbese juntiro
ja jas huax yala. Smodoe nia porque jach ni huas sc'ulane soc ja yabal ja
Dios chomajquili. Pero soc ja Diosi, mi ni jun yip aye, jaxa jas huas sc'ulanei,
xch'ayelale nia.
17 Pero ja huenlex quermano jumasa, huan xa xa naahuex ja smodoei,
jayuj aa cuidadoex soc ja cristiano jau ja ma' huax yaahue can jun lado ja
smandar ja Diosi. Mi c'a, huaj to huabyex, ti xa ch'icanex soquea y najat
juntiro oja huaex can ja Diosi.
18 Miyuc, quermano jumasa, c'ulanic fuerza ba oja naex mas y mas jastal
ay ja Cajualtic Cristo Jesusi soc jastal yaahuotic ta libre ja yeni. Tzatz la
ajyiyex ja ba sti sati. Ja huego, stz'acatal lec tola vida ja Cajualtiqui, masan to
ja c'ac'u jau oj ochcotic ja ba vida jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui. ¡Amén! Ti
ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Juan
Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Stz'ijba Ja San Juani

Ja ma' huax yaa ja jvidatiqui

1 Lec ay quermano jumasa, huax tz'ijba huilex ja carta iti porque huax
c'ana oj cala huabyex jastal ay ja yen ja ma' ti ni ay ja yora cujlaji ja
satq'uinali. Ja quenticoni cabticon ja sc'umali soc cho quilaticon ja sati soc
cho quilaticon ja smodoi. Jyamaticon ja sc'ab ja yen ja ma' jac yal cabtic jastal
ay ja Diosi. Yena ni huax yaa quitic ja jvidatiqui.
2 Meran nia, ja yen ja ma' huax yaa ja jvidatiqui, yen jac see sbaj quitic. Eso
sí, ja quenticon quilaticon ni soc mismo ja jsaticoni, jayuj huanticon yaljel
ahuabyex ja huenlex ja huego. Huax cala huabyex que ajyi, ti ajyi soc ja Dios
Tatali y ja jastal ay ajyi, jach xa ni ay ja huego ja ba spetzanil ja tiempo. Yena
ni ja ma' jac see sbaj quiticoni.
3 Jaxa jas quilaticoni, soc ja jas cabticon yalai, oj ni cho calticon ahuabyexa.
Oj cala huabyex ba oj bob jc'ul entender jbajtic - jaman ni oj ajyucotic
jpetzaniltica. Jpetzaniltic oj bob ajyucotic gusto ja ba sti sat ja Dios Tatali soc
ja yunin Jesucristo.
4 Jayuj huanticon stz'ijbajel ahuilex spetzanil ja iti porque cuando huaxa
huabyex ja mero smeranili, mas to jel gusto juntiro oj huajanic.

Ja yijlab ja Diosi

5 Oj xa cala huabyex jasunc'a cabticon yala ja yeni. Yala que ja Diosi jel lec
juntiro, que mi ni jun q'uiq'uinal ay ja ba sbaj ja yeni,
6 Y ta huan c'ax calatic que mojan quiojtic ja Diosi, pero iday, huanotic
soc ja mismo viejo jmodo quiojtic ja ba q'uiq'uinali, ja jastal jahui, lom ni
q'uiq'uinal huantic sleejel mentiraa. Toj pacaxero ja jas huantic sc'ulajel tac.
7 Pero ta huan c'a la bejyitic ja ba yijlab ja Diosi - porque ja yen, mi ni jun
q'uiq'uinal ay - entonces ja quentiqui, gusto oj quil jbajtic. Oj bob ochcotic
loil. Ta ay c'a ba huax lea jmultiqui, ay xa modo jastal oj bob c'ulajucotic
perdonar porque jayujil pec' ja xchiq'uel ja Cajualtic Jesucristo tac.
8 Pero ta huan c'ax calatic que mey jmultic, lom huax lola jbajtic quentic
mismo, porque mi meranuc. Mentira ni huantica.
9 Pero ta huan c'ax calatic ja smeranil ja jmultiqui, huax naatic que ja Diosi,
oj ni sc'ul quitic ja ba toji. Oj ni sc'ul quitic perdonar ja jmultiqui. Oj xch'ay
quitic spetzanil ja jmaloiltiqui.
10 Pero ta huan c'ax calatic que mey xlea jmultiqui, lajan soc huax caatic
och mentirosoil ja Diosi. Yuj ni mi huax c'uantic ja yabal ja Dios ta jachuqui.

Ja Cristo, ja' ni mero jlisensiadotiqui

2

1 Cuntiquil jumasa, ja jas huax cala huabyex ja ba carta iti, huanon yaljel
ba mi oja lee ja hua mulexi. Pero ta ay c'a ma' huas slea ja smuli, naahuic que
ay jun jlisensiadotic, ja' ni ja Cajualtic Jesucristo. Ja yeni huax och ja ba sti
sat ja Dios Tatali, y jel toj ja yeni.
2 Yena ni yaa sbaj ba oj stup ja jmultiqui, pero mi quechanuc ja jbajtiqui.
Stupu ba spetzanil ja cristiano chomajquili.

3 Jaxa quentiqui, ta huan c'ax c'uantic meran ja smandar ja Diosi, yuj ni
huan xax c'uantic soc spetzanil ja jc'ujoltic ja Diosa.
4 Pero ta ay c'a ma' huax yala que huas sc'uan ja Diosi, pero ta mi c'a huas
sc'uan ja smandari, toj mentiroso nia. Lom q'uiq'uinal huas sea sbaj que
huas sc'uan ja Diosi.
5 Pero ja ma' huas sc'uan meran ja smandar ja Diosi, yuj ni yaj huax yab
meran ja Dios soc spetzanil ja sc'ujoli. Ta jach c'a huantic sc'ulajel meran, oj
ni jac jc'ujoltic que meran sbajotic xa ni ja Diosi.
6 Ta huan c'ax el jtiitic que huan xax c'uantic ja Diosi, sbej ni oj ajyucotic ja
jastal ajyi ja ba luum ja Jesucristo.

Ja yajc'achil mandari

7 Quermano jumasa, ja jas huax cala huabyex que sbej oja c'uluquexi, mi
jauc primero vuelta huanex yabjel ja iti. Alji ni ahuabyex ja yora hua c'uanex
t'ani - ja' ni ja mismo ja jas jeubal ahuilex ja najatei.
8 Pero ja mero smeranili, lajan soc yajc'achil otro vuelta huax cabtic ja
smandar ja Diosi. Ja Cajualtiqui, cuando yala cabticon ja smandari, ja' ni
primero vuelta yalaa. Y jach ni ja huenlex chomajquili, ja yora primero
ahuabyex ja abal iti, yajc'achil juntiro ahuabyex. Pero yuj ja stz'acatal ja abal
jau jel tzamali, jayuj ja huego, tacal tacal huan xa eq'uel cujtic ja q'uiq'uinali,
jaxa yijlab ja Cajualtiqui, ay xa ni quiojtica.
9 Pero ta ay c'a ma' huax yala que ti xa ay ba yijlab ja Cristo, iday, coraja c'a
huax yila ja yermano, ja jahui, yuj ni mi to huax el ja ba q'uiq'uinali.
10 Porque cuando ti xa aytic ja ba yijlab ja Cristo, sbej que yaj oj cabtic
ja quermanotiqui. Mi oj c'ultic gana jun cosa ba oj cho caatic slee smul ja
quermanotiqui.
11 Pero ja ma' coraja huax yila ja yermano, yuj ni ti to ay ja ba q'uiq'uinali.
Mi ni huax jac sc'ujol jastal jel piero ja smuli. Mi ni t'un huas snaa que toj
xch'ayelal ja jas huan sc'ulajeli. Lajan soc mutz'an juntiro ja satei.
12 Yal untic jumasa, huax jeca huilex ja carta iti yuj ja stz'acatal ja Cajual-
tiqui, c'ulubal xa ni perdonar ja hua mulexa.
13 Jaxa huenlex jbanquil jumasa, huax cho jtz'ijba huilex ja huenlexi, como
huan ni xa c'uanex ja yen ja ma' ti ni aya ja yora cujlaji ja satq'uinali. Jaxa
huenlex ja ma' mi to ayuc ac'ujolexi, huax cho jtz'ijbayex porque ja c'ulanex
ta lec ganar ja yen ja ma' jel malo. Jaxa huenlex quijtz'in jumasa, huanon
secjel ahuilex ja carta iti porque huan xa xa c'uanex ja jTatic Diosi.
14 Jaxa huenlex tatjun jumasa, huan ni xa c'uanex ja yen ja ma' ti ni aya
ja yora cujlaji ja satq'uinali. Jaxa huenlex quijtz'in jumasa, mi to ni ayuc ja
hua c'ujolexi, tzatz ni ayex soc ja Diosi. Ti t'aban ac'ujolex tola vida ja yabal
ja Diosi, jayuj mix bob sc'uluquex ganar ja yen ja ma' jel malo. Jayuj huax
tz'ijbayex apetzanilex.
15 Mi lom xa yajtayex ja jas ay ja ba mundo porque ja ma' huas syajta ja
cosa ba mundo, mi ni yajuc huax yab ja Dios Tatala.
16 Porque q'uelahuilex ja cosa ba mundo. Quechan oj q'ueltic y jel huax
payhuani y cuando ay xa quiojtiqui, jel nihuan huala huajtic soc. Ja jastic iti,
mi huax jac yuj ja Tatali - ti huax jac ja ba mundo.
17 Jaxa jas ay ja ba mundo ba jex c'anc'oni, oj ni ch'acuca, pero ja ma' huas
sc'ulan ja jas huas sc'ana ja Diosi, mi ni nunca oj ch'acuc - oj ajyuc sac'anil
tola vida.

Ja smeranili soc ja mentira

18 Cuntiquil jumasa, jel xa mojan ja oj c'ot tic'an ja tiempo. Huan ni xa
naahuex cuando jel xa mojan ja tiempo oj bi jac ja ma' oj sc'an oj som el ja
yatel ja Cajualtiqui. Y jacha ni aya ja huegoi. Jel ja ma' ja mero smeranili,

jel coraja huax yabye ja sbiil ja Cristo, jayuj huax naatic que je xa mojan ja tiempo.

19 Eso sí, ja ajyi, cuenta bi ay jmoctic ajyi, pero como elye ta, huan nix ilxi que mi ni jbajuctica. Ta ja' c'a mero huas sc'uan ja Diosi, mi oj spil sbaje, pero como spila ta sbaje, ti huax ilxi claro que tuc juntiro ja spensare soc ja jbajtiqui.

20 Pero ja huenlex quermano jumasa, como tzaubalex yuj ja Cajualtic Jesusi, jayuj huax jac ac'ujolex que meran ni ja jas huax c'uantiqui.

21 Jayuj huanon stz'ijbajel ahuilex ja carta iti porque huan ni xa naahuex lec ja smeranili. Mi huanucon stz'ijbajel que yuj mi xa naahuex. Huan ni xa naahuex leca. Huaxa naahuex que jel tuc juntiro ja mentira soc ja smeranili.

22 Por cuenta, ja ma' huax yala que mi Cristouc ja Jesusi, mero ni mentiroso ja jau jumasa. Lajan soc huane yaljel que mi yuninuc ja Dios ja Jesusi, mi bi sTatuc ja Dios Tatali. Ja ma' huax yala jachuqui, mero ni scondra ja Diosi soc ja yunini.

23 Ta huan c'ax yalahue que ja Jesusi mi bi jauc ja yunin ja Diosi, mi ni ja yenlei, mi yuntiquiluque ja Dios chomajquili. Pero ja ma' huas sc'uane que ja Jesusi, ja' ni mero yunin ja Diosi, jach ni ja yenlei, yuntiquile ni ja Diosa.

24 Quermano jumasa, ja jas alji ahuabyex ja yora hua c'uanex t'an ja Diosi, moc hua ch'ayuc ac'ujolex. Naahuic tola vida. Ta tola vida huaxa pensaran ja jas jeubal ahuilex ja ora jahui, oj ni jac ac'ujolex que mojan juntiro ahuiojex ja Diosi soc ja yunini,

25 Jaxa yeni, yala ni cabtic que mi ni nunca oj ch'acotic, que oj bi yaa quitic ja jsac'aniltic it ba mi ni nunca huax ch'aqui.

26 Huax c'ana oj ca jul ac'ujolex porque ay ni ma' quechan sgusto que oj slolayex.

27 Pero ja huenlexi, ti xa ayex ja ba sc'ab ja Diosi soc ti xa ay amoquex ja Espíritu Santo. Ja yeni, ac'ubal ahuilex yuj ja Diosi y malan soca. ¡Jas yatel ay jas oj jac sea huilex ja tantic cristiano jahui! Ja Santo Espíritu huax ya jul jc'ujoltic spetzanil ja smeranili. Mi ni mentirauc ja jas huas sea ja yena. Jipa xa c'ujolex juntiro soc ja yeni, como jach ni huax yala cabtica.

28 Cuntiquil jumasa, oj xa jacuc ja Cajualtiqui, jayuj sbej que tola vida huax caa jbajtic ja ba sc'ab ja yeni. Ta jach c'a huax c'ulantic tola vida, ja ora huax jac ja yeni, mi oj q'uixhuucotic yuj. Pero ta huan c'ax ch'ay ja jc'ujoltic ja Cajualtiqui, oj q'uixhuucotic lec ja ora huax jaqui. Oj c'antic oj nac' jbajtic ba mi oj yilotic.

29 Huan ni xa naahuex que ja Diosi, jel toj juntiro jayuj cuando huaxa huilahuex ja ma' toj ja jas huas sc'ulanei, huan ni xa naahuex que mero yuntiquil ja Dios ja cristiano jastal jahui.

Ja yuntiquil ja Diosi

3

1 C'ulanic t'un pensar jastal jel lec ja Diosi. Yaa ta ochcotic yuntiquilil y yuntiquilotic xa nia. Pero ja jastal sc'ulan quitiqui, puro syajal sc'ujol ja Diosi. Pero ja ma' tey ba mundo, mi ni t'un huax jac sc'ujole jastal ay ja syajal sc'ujol ja Diosi, jayuj jel tuc juntiro huax yilahuotic ja quentic tac.

2 Quermano jumasa, yuntiquilotic xa bi ja Dios ja huego, pero cuando huax jac ja yeni, mi ni t'un huax jac jc'ujoltic jastal oj to ajyucotic ja ora jahui. Pero ay jas huax naatic t'usan. Cuando huax jac ja yeni, oj bi quiltic ja sat ja Cajualtiqui. Oj bi tucbucotic juntiro. Oj bi ajyucotic jastal ay ja yeni.

3 Ta jach c'a meran ja snihuanil ja jc'ujoltiqui, mi ni june ma' oj sc'an oj slee
ja smuli. Ja jastal toj ay ja Cajualtic Cristo, jach ni ja quentic chomajquili, oj
c'ultic fuerza oj ajyucotic toj.
4 Jpetzaniltic cuando huax lea ja jmultiqui, yuj ni huantic sc'oquel ja
smandar ja Diosi. Jach ni ay ja mulal tac, ja' ni huax c'ocotic ja smandar ja
Diosi.
5 Pero ja Cristo, jayuj jaqui, ba oj xch'ay quitic ja jmultiqui. Huan ni xa
naahuex lec ja iti. Ja Cajualtic Cristo Jesusi, mi ni jun smul ay ja yeni.
6 Y jach ni ja ma' huas sc'uan soc spetzanil ja sc'ujoli, mi xa huas slea ja
smuli porque ja ma' huajel sc'ujol ja smuli, yuj ni mi ni t'un teyuc ja spensar
soc ja Diosi. Mi ni t'un huax jac sc'ujol jastal ay ja Diosi.
7 Cuntiquil jumasa, mi lom xa huaa bajex ba oj lolajananic porque ja ma'
toj ja jas huas sc'ulani, yuj ni toj ay ja spensari, ja jastal ni toj ay ja Cajualtiqui.
8 Jaxa ma' huajel sc'ujol ja sleejel ja smulei, yuj ni ja' mero yajuale ja tan
diabloa, porque ja tan diablo, jach ni smodoa. Mi ni jun tiempo ajyi desde
ora pax diabloili que mi huas slea ja smuli. Pero jayuj jac ja yunin ja Dios
tac. Jac ba oj xch'ay snaajel ja yatel ja tan diablo.
9 Pero ja ma' mero smeranil och ta yuntiquil ja Diosi, mi xa huas slea ja
smulei, como ay xa yioj ja smodo ja Diosi. Ja ma' yuntiquil xa ni ja Dios
merani, mix bob yaa sbaje ba oj lolajuque ba oj slee ja smulei porque Dios
ni ja sTat ja yenlei - yuntiquile xa ni ja Diosi.
10 Jayuj huax bob ilxuc machunc'a ja yuntiquil ja Diosi soc machunc'a ja
yuntiquil ja diablo. Ja ma' mi tojuqui soc ja ma' mi yajuc huax yab ja smojei,
yuj ni mi sbajuc ja Diosa.

Yaj bi oj cab jbajtic

11 Cuando yora ch'ac ac'uuquex t'an ja Diosi, alji ni ahuabyex que sbej bi
yaj oj cab jbajtic.
12 Mi bi sbejuc oj c'ultic ja jastal sc'ulan ja tan Caini porque ja tan Caini
smila ni ja yijtz'ini. Ja jahui, sbaj ni ja diabloa. Pero como jel toj ja yijtz'ini,
jaxa yeni, toj malo ja sc'ujoli, jayuj jel ja scoraja tac, jayuj smila nia.
13 Quermano jumasa, mi lom xa c'ulanex pensar yuj ja jel coraja huala
iljiyex yuj ja ma' tey ba mundo.
14 Ja quentiqui, yaj huax cab jbajtic, jayuj huax jac jc'ujoltic que yajc'achil
ja jvidatiqui. Caatic ta can ja jmodotic jau quiojtic ajyi quechan huax lea ja
jch'ayelaltiqui. Ja ma' mey syajal ja sc'ujoli, yuj ni ti to ay soc ja sviejo modo
ja jastal quechan huas slea ja xch'ayelalei y mi xa hualahuex ta oj el libre ta
jach c'a huas sc'ulane seguiri.
15 Ja ma' jel coraja huax yila ja smoji, ja mulal jahui, lajan soc huan nix
milhuania. Y huaxa naahuex que ja ma' huax milhuani, yuj ni mey yioj ja
yajc'achil vida jau ba mi ni nunca huax ch'aqui.
16 Huax naatic que jel ja syajal sc'ujol jmoctic ja Cristo porque q'uelahuilex
jastal yaa svida yuj ja quentic tac. Y jach ni sbej oj c'ultic ja quentic
chomajquili. Sbej oj caa jbajtic oj coltatic ja jmojtic jumasa ja ma' ay suocolei.
17 Por cuenta, ta ay c'a ma' ay jas yioj t'usani, pero ta huan c'ax yila jun
yermano que mi jas yioj, jaxa yen ja ma' ay jas yioji, c'an tax yila, mix yila, ja
jastal jahui, mi ni t'un ay yioj ja syajal sc'ujol ja Dios ja ba yaltzili.
18 Cuntiquil jumasa, mi huocoluc oj el jtiitic que jel yaj huax cabtic ja
quermanotiqui. Sbej que oj coltatic, ti oj iljuc que yaj huax cab jbajtic
merana.

Oj ajyucotic laman ja ba sti sat ja Diosi

19 Porque ta yaj c'a huax cab jbajtic merani, oj ni jac jc'ujoltic que huantic
sc'uajel meran ja Diosi. Oj ajyucotic laman ja ba sti sat ja yeni.
20 Porque ay ba jel piero huax huaj ja jpensartiqui. Huax jul jc'ujoltic
spetzanil ja jmultiqui. Pero ja Diosi huan ni snaa spetzanil, como jel nihuan
ja yeni. Jayuj sc'ulan perdonar spetzanil ja jas malo ja ba jc'ujoltiqui.
21 Pero quermano jumasa, ta huan c'ax cabtic que tojbelotic xa soc ja Diosi,
mi xa huala q'uixhuitic huala ochtic ja ba sti sat ja yeni.
22 Chican ja jas huax c'anatic yi, oj ni yaa quitica con ta huantic sc'uajel
meran ja smandari, jaxa jas huax c'ulantiqui, jel ni gusto huax yilaa.
23 Oj bi jc'uuctic meran ja yunin Jesucristo. Yaj bi oj cab jbajtic jpetzaniltic
ja jastal ni yala cabtiqui. Ja' ni mero ja smandar ja Dios ja jastal iti.
24 Spetzanil ja ma' huas sc'uan ja smandar ja Diosi, yuj ni mojan yioje ja
Diosa. Tey ba stz'eele tola vida. Huax naatic que tey jmoctic ja Diosi porque
huax ya jac jc'ujoltic ja Yespíritu, jaxa Espíritu yaunej ni quitic ja Diosi.

Ja Espíritu Santo soc ja mal espíritu

4

1 Quermano jumasa, eso sí, jel ja ma' huax jac sea huilexi. Huax yalahue
que aluman-Dios bi ja yenlei. Pero mi sbejuc huaxa c'uanex huego. C'ulanic
lec probar bajtan, ti oja huilex ta meran ja' Dios huan yiijel majan ja stiei.
2 Ta huan c'ax yalahue jastal jac ja Jesucristo, jac manxuc jastal jun yal
alatz, eso sí, soc ja jahui, oja naex que ja' ni ja Yespíritu ja Dios huan yiijel
majan ja stiei.
3 Pero ta mi c'a huax yalahue que jac ja ba luum jastal cristiano ja Cajualtic
Jesusi, sbej ni oj jac ac'ujolexa que mi ni sbajuque ja Diosi. Ja cristiano jahui,
ja' ni ja ma' taubale ti' desde tiempo que oj ni jacuquea, jaxa huego ti xa
ni ay ja ba jnalantica. Ja mero smeranili, jel bi coraja oj yabye ja sbiil ja
Cajualtiqui.
4 Pero ja huenlex cuntiquil jumasa, como cuenta xa ni ayex soc ja Diosi,
jayuj mas jel tzatz ja huenlex soc ja jun c'ole jahui - oj ni ac'uluquex ganar
leca. Ja ma' huas sc'ulan mandar ja ma' tey ba mundo, ay ni yipa pero mi oj
slaj jastal ja yip ja ma' tey amoquex ja huenlexi, ja' ni ja Yespíritu ja Diosi.
5 Porque ja jun c'ole jau quechan huane lolaneli, sbaje ni ja mundoa, jaxa
jas huax el ja ba stiei, puro cosa ba mundo. Jayuj tac, jel sgusto ja smoj jumasa
ja ma' sbaje ni ja mundo. Jel bi lec ja jas huas seahuei.
6 Pero ja quentic quermano jumasa, sbajotic xa ni ja Diosi, jaxa ma'
yuntiquil xa ni ja Diosi, huas smaclayotic - huas sc'uane ja jas huax calatiqui.
Pero ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi, mi ni t'un huax yaahue caso ja jas huax
calatiqui. Malan soc ta huas smaclayotic, ma miyuc, ja jastal jahui ti huax
chicnaji ta huan c'a sc'uane ja smeranili, ma ja' huas sc'uane ja mentira.

Ja Diosi jel yaj huax yabyotic

7 Quermano jumasa, sbej que yaj oj cab jbajtic porque ta ay c'a syajal ja
jc'ujoltiqui, ja jahui, yuj ni ac'ubal xa quitic yuj ja Diosa. Ja ma' ay syajal
sc'ujol merani, yuj ni mero yuntiquil xa ni ja Diosi Huan xa ni snaa sbaj
meran ja Diosa.
8 Jaxa ma' mey syajal ja sc'ujoli, yuj ni mi to huas snaa sbaj ja Diosi porque
ja Diosi, jel juntiro ja syajal sc'ujoli.
9 Jayuj seca ba mundo ja mero yunini ba oj yaa quitic jun vida yajc'achil.
Soc ja jastal seca ja Cajualtiqui, jayuj huax naatic que jel ja syajal sc'ujol ja
Diosi.

10 Ja quentiqui, mi ni modo oj caltic que yaj huax cabtic ja Dios ajyi.
Miyuc. Yena ni bajtan yaj yabyotica, jayuj seca con ja yunin tac, ba oj stup
ja jmultiqui. Ja jahui, puro syajal sc'ujol ja Diosi.
11 Quermano jumasa, jel juntiro yaj yabyotic ja Diosi y sbej ni que yaj oj
cab jbajtic ja quentic chomajquili,
12 Porque ta yaj c'a meran huax cab jbajtiqui, ti oj ilxuc que tey jmoctic ja
Diosi. Eso sí, mi ni nunca ay ma' yilunej ja sat ja Diosi, pero ta meran c'a ay
syajal ja jc'ujoltic soc ja jmojtiqui, ti ni oj jac jc'ujoltic que ti ni ay jmoctic ja
Diosi. Ta huan c'ax c'ulan seguir jbajtic soc ja syajal ja jc'ujoltiqui, jach ni ja
Diosi, mas y mas yaj oj cabtic ja yeni.
13 Ja Diosi yaunej quitic ja Yespíritu, jayuj huax bob jnaatic que tey jmoctic
tola vida ja Diosi.
14 Ja quenticoni quilunejticon ja mero yunin ja Diosi, jayuj huax bob
calticon que ja Diosi seca con ja ba mundo ja yunini ba oj ya el libre ja
cristiano.
15 Ta ay c'a ma' huas sc'uane meran que ja Jesusi, yunin ni Diosa y huan nix
yalahue meran soc ja stiea, ja Diosi ti huax jac soc ja cristiano jahui, ti huax
ajyi ba stz'eele tola vida.
16 Jayuj huax naatic que jel ja syajal sc'ujol jmoctic ja Diosi. Jel ni ja syajal
sc'ujola. Jayujil, ja ma' jel ja syajal sc'ujol chomajquili, yuj ni tey soc ja Diosi.
17 Mi ni t'usan oj xihuuc ja c'ac'u jau oj caatic cuenta soc ja Diosi porque
q'uelahuilex jastal ec' ja Cajualtic Jesús tac. Ja yeni mi ni xiu yuj ja sTati. Y
jachuc ja quentiqui, sbej ni mi oj xiucotic yuj ja Tatal Diosa.
18-19 Ta ay c'a syajal jc'ujoltic merani, mi ni ayuc ja xihuela porque ta ay c'a
syajal jc'ujoltic merani, huax xch'aya quitic ja xihueli. Ja mero smeranili, ja
xihueli, mas lec ta ay ma' huax yaa hui castigo. Ja quentic ja janec' huan xax
c'uantiqui, pero ta huan to c'a la xiutic, yuj ni ch'ay ta jc'ujoltic ja syajal ja
jc'ujoltiqui. Ja Diosi, yaj yabyotic ja quentiqui, jayuj ja huego, ja quentiqui,
ay xa syajal ja jc'ujoltiqui.
20 Pero ta ay c'a ma' huax yala que yaj bi huax yab ja Diosi, pero ta coraja
c'a huax yila ja yermano, jel ni mentirosoa. Iday, huax yila ja yermano y mi
yajuc huax yabi, ¡jauc to ma yaj oj yab ja Diosi cuando mi huax yila!
21 Oj cala huabyex jasunc'a huas sc'ana ja Diosi: Ta yaj c'a bi huax cabtic ja
Diosi, sbej ni yaj oj cab jbajtic ja janec' quermano xa jbajtic chomajquili.

Oj c'ultic ganar ja mundo

5

1-2 Spetzanil ja ma' huas sc'uan que Cristo ja Jesusi, yuj ni yuntiquil xa ja
Dios ja yenlei. Jaxa cuando yaj huax cabtic ja Diosi y huax c'uantic ja jas huas
sc'ulan mandar ja yeni, jach ni ja jmojtic ja janec' yuntiquile xa ni ja Dios ja
yenle chomajquili. Yaj ni oj cabtic ja yenlei. Porque jach ni aya. Cuando yaj
huax cabtic jun cristiano, yaj huax cho cabtic ja yuntiquile chomajquili.
3 Ta yaj c'a huax cabtic meran ja Diosi, oj ni jc'uuctic meran ja smandari. Y
mi huocoluc huax cabtic huax c'uantic ja jas huax yala ja yeni.
4 Spetzanil ja ma' yuntiquil ja Dios merani, mi oj c'ulajuque ganar yuj ja
mundo. Malan soc ja huax c'uantic ja Diosi, oj ni jc'ultic ganar lec ja tan
mundo iti.
5 Ja ma' huas sc'uan que ja Jesusi, yena ni mero yunin ja Diosi, ja cristiano
jahui oj ni sc'ul ganar ja mundo.

Ja jas alji sbaj ja yunin ja Diosi

6 Ja Cajualtic Jesusi jac ja ba luumi, jaxa yora aaji yi jai, ti ilji que yena ni
ja Cristo. Jach ni ja yora spec'a ja xchiq'uel ja ba cruzi, ti ilji lec que yena ni

meran ja Cristo. Mi quechanuc ilji que Cristo ja yora yiaj jai, porque cho ilji
ja yora pec' ja xchiq'uel chomajquili.
7 Jaxa quentic ja huego, ja' ni ja Espíritu Santo huax ya jac jc'ujoltic que ja
Jesusi, ja' ni mero Cristoa, jaxa Espíritu mi ni nunca oj slee quitic mentira.
8 Jayuj tac, huax naatic meran que Cristo ni ja Jesusi. Huax ya jac jc'ujoltic
ja Espíritu Santo, jaxa yora yiaj ja' ja Jesusi, ti ilji que mero yunin ja Diosi.
Jach ja yora cho spec'a ja xchiq'uel ja ba cruzi, ti naaji que yena ni mero ja
Cristo. Ja oxe seña iti, ja' ni mero huas sea quitic que ja Cajualtic Jesusi, yena
ni ja Cristo.
9 Q'uelahuilex. Cuando ay jun cosa huax tojbestic ba sti sat ja ma' ay yateli,
t'ilan huax c'anatic jun testigo, pero jun testigo ba huax naaxi que meran ja
jas huax yala, y huan nix c'uantica, ¡jauc to ma mi oj c'uuctic ja jas huax yala
ja Diosi que ja Jesusi, yunin nia! ¿Oj ma slee mentira ja Dios ba?
10 Jaxa ma' huas sc'uan ja yunin ja Diosi, huas snaa ja ba sc'ujoli que meran
ja jas huan sc'uajeli. Pero ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi, mi ni oj sc'uuc ja jas
huax yala cuando huas staa ti' ja yunini. Ja mero smeranili, huax yaahue och
mentirosoil ja Diosi.
11 Ja Diosi yala que yaa ta quitic ja vida jau ba mi ni nunca oj ch'acuc. Ja
vida jau quiojtiqui, ti huax jac ja ba yunin ja Diosi
12 Porque ja ma' huas sc'uan meran ja yunin ja Diosi, yioj xa ni ja vida jahui.
Jaxa ma' mi huas sc'uani, mi ni ay yioja.

Ja Juani yaa mas razón

13 Ja carta iti huanon secjel ahuilex ja janec' huaxa c'uanex ja yunin ja
Diosi. Huax c'ana que oja naex que ac'ubal xa huilex ja vida jau ba mi ni
nunca huax ch'aqui.
14 Huax bob jc'uuctic ja Diosi que huan ni smaclayotica, chican jasunc'a
huax c'anatic yii. Ta jach c'a huas sc'ana ja yen, oj ni yaa quitica.
15 Ta huan c'ax c'uantic que huas smaclayotic ja jas huax c'anatic yii, jaxa
quentiqui, sbej oj jac jc'ujoltic que oj ni yaa quitica. Lajan soc ay xa ni
quiojtica.
16 Ta ay c'a jun quermanotic huan sleejel ja smuli, sbej oj c'umtic ja Dios
yuj ja yeni. Quechan ta huan c'a xa huilahuex mi ni modo, que toj xch'ayelal
ja jas huan sc'ulajeli, pues, actayic cani. Pero ta huan c'a xa huilahuex que
ay modo, c'umanic ja Diosi. Oj ni aajuc yi jun yajc'achil svida. Porque ay ni
mulal quechan huax yaa jch'ayelaltiqui. Ta ja' c'a mulal jastal jahui, pues
lom ni juntiro oj c'umtic ja Dios yuj ja cristiano jahui.
17 Spetzanil ja jas huax c'ulantic ja ba mi tojuqui, mulal nia, pero ja tan
mulal it huax cala huabyexi, quechan altiro huax ya jlee ja jch'ayelaltiqui.
18 Huan xa nix naatic que spetzanil ja ma' yuntiquil ja Dios merani, mi xa
huas slea ja smulei. Talnanubale xa yuj ja mero yunin ja Diosi. Mi xa huax
bob syam ja tan diabloi.
19 Huax naatic que ja huego, sbajotic xa ja Diosi pero ja ma' tey ba mundo,
ti aye juntiro ja ba sc'ab ja diablo.
20 Huax cho jnaatic que jac ta ja yunin ja Diosi, jaxa yeni huax ya jac
jc'ujoltic machunc'a ja Dios sac'ani. ¡Stz'acatal lec ja Jesucristo, jayuj cuenta
xa ni aytic soc ja mero Dios sac'ani! Yena ni huax yaa quitic ja vida jau ba mi
ni nunca huax ch'aqui, como sac'an lec ja yen chomajquili.
21 Cuntiquil jumasa, mi xa huaa ba sti asatex ja tantic dios c'ulubali. Amén.
Ti ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Juan
Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Stz'ijba Ja San Juani

Ja smeranili soc ja syajal sc'ujol ja Diosi

1 Lec ay quermana, huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujoli soc jach ni ja
hua huuntiquil jumasa. Ja huenlexi, tzaubalex yuj ja Diosi. Jel ni yaj huax
cabyex soc spetzanil ja jc'ujoli y jach ni spetzanil ja quermanotic ja janec'
huan xa snaahue ja ba merani. Ja queni, quena ni ja viejo ancianoon xa.
2 Jel yaj huax cabyaticon porque ay xa quiojtic ja smeranili. Ti xa ni ay ba
jc'ujoltiqui y mi ni nunca oj ch'ay jc'ujoltic ja smeranil ja Diosi.
3 Sc'an to Dios, huanex yiljel ja syajal sc'ujol ja Dios Tatali soc ja yunin
Jesucristo. Huan ni stalna ja jyaujulaltiqui y huax yaahuotic laman. Ja yeni,
puro meran ja jas huax yala y jel ni juntiro ja syajal sc'ujol jmoctiqui.
4 Cuando jtaa ja hua huuntiquil jumasa, ja queni, jel yaa qui gusto juntiro
ja jastal huane sc'ulajel seguir ja smandar ja jTatic Diosi porque jach ni huas
sc'ana oj c'ultic jpetzaniltic.
5 Quermana, huax c'ana oj ca jul ac'ujol ja mandar jau alji cabtic ja
yora jc'uantic t'ani, que yaj bi oj cab jbajtic jpetzaniltic. Ja mandar iti, mi
yajc'achiluc, jayuj huax c'ana hui lec pavor, c'uan soc spetzanil ja hua c'ujoli.
6 Porque ta huan c'ax c'uantic ja smandar ja Diosi, yaj ni oj cab jbajtic
merana. Ja mandar it jastal yaj oj cab jbajtiqui, ja' ni mismo ja jastal alji
cabtic ja yora jc'uantic t'an ja Diosi.

Ja tantic lolanumi

7 Pero ay jitzan tantic huinique huane bejyel ec' ba spetzanil ja lugari. Jach
huane eq'ue pero quechan xchole ec' ja lolaneli. Mi ni modo huas staahue ti'
que ja Diosi jac manxuc jastal jun yal alatz, y mi huax yalahue que ja Jesusi,
yena ni ja Cristo. Ja tantic cristiano jahui, toj lolanel ja sgustoeì. Mi ni t'un
yamigouque ja Cajualtic Cristo - mero scondrae nia.
8 Jayuj tac, aa cuidadoex soc ja yenlei. Mi c'a, huan tox huaj anaex, mi ni
jas oja c'uluquex recibir ja c'ac'u jau oj aajuc quitic ja jmajtantiqui. Lom ni
ch'ayel juntiro ja hua huatelex ac'ulanexi. Miyuc quermano jumasa, sbej oja
c'uluquex recibir spetzanil ja jas nolobal ahuilex ja ba satq'uinali.
9 Porque ay cristiano huax yaahue can jun lado ja yabal ja Diosi. Huax
ch'ay sc'ujole juntiro ja jas jeubal quitic sbaj ja Cristo. Ja jastal jahui, huas
stoyo sbaje que mas bi huas snaa ja yenlei pero ja mero smeranili, mi
sbajuque ja Dios ja cristiano jumasa ja jastal jahui. Pero ja quentic ja janec'
huax c'uantic ja yabal ja Diosi, sbajotic xa ni ja Dios Tatali soc ja Dios uninali.
10 Jayuj tac quermana, ta ay c'a june ja yenlei huan c'ax jac ja ba hua naji,
ta tuc c'a ja jas huan seejel soc ja jas huax naatic ja quentiqui, mi lomx hua
ochuc ba hua naji. Mi la ochyex loil soc porque
11 Ta huan c'a la och loil soc, huan tox huaj ahuabi, ti xa ch'icana soc ja
mulal jahui.

Huax ch'ac ja carta iti

12 Jel ja jas huax c'ana oj cala huabi pero mi oj cala huab soc carta. Sc'an
to Dios, oj bob huajcon ja ba hua lugarexi, ti oj ch'ac cala huab spetzanila. Ja
jastal jahui, jel oj yaa quitic gusto.

13 Ja yuntiquil jumasa ja hua huermana huas secahue jitzan spatulabil ja
hua c'ujolexi. Jach ni ja yen chomajquili, tzaubal ni lec yuj ja Diosi. Amén. Ti
ch'aca.

Tercera Carta Del Apóstol San Juan
Ja Carta Iti, Ja' Ni Yoxil Carta Stz'ijba Ja San Juani

Jel bi tzamal ja smodo ja Golo

1 Lec ay quermano Golo. Ja queni, quena ni ja viejo ancianoon xa y ja mero
smeranili, jel yaj huax cabya.
2 Quermano, sc'an to Dios, lec aya ja hueni, siquiera ta lec huana huajel soc
spetzanil. Ja hua hualtzili, huan nix naa que tzamal ni aya.
3 Cuando jul chaboxe ja quermanotic ja ili, ti cab ahuabalil jastal huana
huajel ja tihui. Huana bi sc'ulajel seguir soc ja smeranil ja yabal ja Diosi.
Cuando cab ja jas yalahuei, jel yaa qui gusto.
4 Porque jach ni ja jmodo. Cuando huax cab yabalil jastal huane huajel
ja quermano jumasa, que huane sc'ulajel seguir soc ja smeranil ja yabal ja
Diosi, jel huax yaa qui gusto. Jel ja jas huax yaa qui gusto, pero mas to jel
gusto huax cab ahuabalilex ja huenlexi.
5 Quermano, cuando huaxa colta ja quermanotiqui, ti huax ilxi que huaxa
c'uan meran ja Diosi. Mas to ja ma' huax jac ba pilan lugari.
6 Ja yenlei ti huax jac yal cabticon jpetzanilticon ja ba yoj jservicioticon
jastal jel ja syajal ja hua c'ujol soquei. C'ulan ja hua pavor quermano, ila ta
ay yioj spetzanil ja jas huas sc'ulane necesitar ja ba sbejei cuando huax elye
ja ba hua naji. Porque sbej nia, como ti aye ja ba yatel ja Diosi.
7 Porque ja' yuj ja Diosi, jayuj yaahue can ja slugarei ba oj huaj yale ja yabal
ja Diosi. Mi ni modo oj caltic que ay jas oj bob smajlaye oj aajuc yile yuj ja ma'
mi huas sc'uan ja Diosi.
8 Jayuj sbej ni oj coltatic ja quentica. Ta huan c'ax coltatic ba oj bob sloiltaye
ja smeranil ja yabal ja Dios ja yenlei, lajan soc quentic huanotic sloiltajel
eq'ue.

Jel piero ja smodo ja Diótrefes

9 Ja queni jeca yi jun carta ja quermanotic jumasa ja ma' tey tihui pero ja
quermanotic Diótrefes mi sc'ulan gusto ja jas cala porque huas sc'ana que
quechan ja yen oj sc'ul mandar ja tihui.
10 Jayuj jel jgusto oj huajcon ja tihui ba oj ch'ac cala huabyex spetzanil ja
jas huan sc'ulajeli. Jel piero juntiro huas staahuon ti' tac. Y mi quechanuc ja
smaloil jahui porque cuando huax c'ot ja quermanotic jumasa ja tihui, mi ni
modo huas sc'ulane recibira. Y jel bi huax q'ue scoraja cuando huax c'ulajiye
recibir yuj otro cristiano. Mi bi sbejuc huas sc'ulane recibir. Jaxa ma' huas
sc'ulane recibir, huas snutzu el ja ba iglesia.
11 Quermano, jel piero ja jas huan sc'ulajel ja tan huinic jahui. Moc aneb
ja smodo ja hueni. C'ulan ja ba lequi porque ta huan c'a xa c'ulan ja ba lequi,
sbaja ni Diosa. Porque ja ma' puro malo ja jas huas sc'ulani, yuj ni mi ni huas
snaa sbaj ja Diosa.

Ja Demetrio, jel tzamal taji ti'

12 Pero ja quermanotic Demetrio, jel lec huax taaji ti' ja yeni. Y huan nix
ilxi que jel tzamal ja smodo. Jach ni ja queni, huan nix naa que jun lequil
huinic. Jaxa hueni, huaxa naa que meran ja jas huax calai.

Huax ch'ac ja carta iti

13 Jel ja jas huax c'ana oj cala huabi pero mas lec mi to oj cala huab ja huego

14 Porque ay snihuanil jc'ujol que oj huaj quila mas ligero. Ti oj cala huab
spetzanil.
15 Laman la ajyi. Ja hua huamigo jumasa ili huas secahue jitzan spatulabil
ja hua c'ujoli. Y jach ni ja queni, huax jeca yi jitzan spatulabil sc'ujole
spetzanil ja camigo ja tihui. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Judas
Ja Carta Iti, Ja' Ni Stz'ijba Ja San Judasi

Ja Judasi stz'ijba ja creyente ja ma' tzaubal yuj ja Diosi

1 Lec ay quermano jumasa ja janec' tzaubalex xa yuj ja Dios Tatali. Ja yeni
jel ni huas syajtayexa. Talnanubalex lec yuj ja Jesucristo. Ja queni Judason.
Ja' ni ja jbanquil ja quermanotic Santiago. Yatjumon ni ja Jesucristoa.
2 Huan ni xa naahuex jastal huas stalna jyaujulaltic ja Diosi. Huanex yiljel
jastal huax yaahuotic laman soc jastal ja syajal sc'ujol jmoctiqui. Sc'an to
Dios, oja huilex mas y mas ja slequil sc'ujol ja jDiostiqui.

Ay ma' huan seejel mentira
(2 Pedro 2:1-17)

3 Quermano jumasa, jel yaj huax cabyex, jayuj huanon ni pensar ajyi que
huan nix c'ana oj tz'ijbayex. Huax c'ana oj cala huabyex t'usan mas ja jastal
huax c'uantic, jastal yaahuotic ta el libre soc ja jmultic ja Diosi. Pero jac
jc'ujol que jel t'ilan oj tz'ijbayex mas ligero porque huax c'ana oja huaa
cuidadoex soc ja jcondratiqui. Huan xa xa naahuex ja ba lequi - jeubal
xa ni quitic spetzanil ja jas huan xa nix c'uantiqui. Ja quentic ja janec'
yuntiquilotic xa ja Diosi, huan xa nix naatica.
4 Pero ja jun tiq'ue cristiano it huax cala huabyexi, como meran, huaj
to anaex, ti xa ni ch'ican amoquexa. Jel huas snaahue jasunc'a huax yala
huabyexi. ¡Ba miyuca! Huax yala que ja Diosi, jel bi lec juntiro, jayuj chican
bi jasunc'a oja c'uluquexi. Chican bi jasunc'a oj oc' ac'ujolexi, mi ni bi
malouca, xchiye nia. Pero ja mero smeranili, najat juntiro yioje ja jas huas
sc'ana ja Diosi. Ja jas huas seahue ja yenlei, mi ni t'un huax yaahue caso ja
Cajualtic Jesucristo ja yen ja ma' único huas sc'ulanotic mandar ja quentiqui.
Ja tantic cristiano jumasa iti, t'ujpinubale ni desde najate ba oj jacuque ja ba
mundo iti ba quechan ni oj jac slee ja xch'ayelalea.
5 Huan ni xa naahuex jasunc'a oj cala huabyexi pero huax cho jc'ana oj ca
juluc ac'ujolex jastal jel t'ilan huax co ja scastigo ja Diosi. Ja yuntiquil ja Dios
jau tey ba Egipto ja najatei, huan ni xa naahuex jastal aaji eluque libre ja ba
lugar jahui. Pero ja mas tzaani, ay jitzan ja ma' mi ni modo huax c'ocxiye ba
oj sc'uuque ja Diosi, jaxa Diosi, juntiro xch'aya el snaajel ja cristiano jumasa
jahui.
6 Jach ni ja ángel jumasa jau ja ma' ac'ubal yile ja yatelei, iday, ja yenlei
mi gusto ayuque soc, jayuj ti xch'ica sbaje ja ba mi sbejuc tac. Jaxa huego,
ja Diosi huas snaa bay ja yenlei. Lajan soc yuch'ubale soc jun cadena. Ti
ni tz'inane ec' ja ba q'uiq'uinali. Quechan huane smajlajel oj aajuc yile ja
scastigoe ja c'ac'u jau mi cualquierauc cuando huax jac yaa castigo ja Diosi.
7 Cho q'uelahuilex ja ba Sodoma soc ja ba Gomorra soc spetzanil ja yal
hacienda ja ba mojan yioj sbajei. Mi alben ja jastal ja smulei porque jun
huinic huas slea ja smoj huiniquili, y mi jachucuc ja sbeji. Iday, co ni ja
scastigoea. Co jan ja c'aq'ui, pero ja c'ac' jahui, ja' ni smoj ja c'ac' jau ba mi ni
nunca huax tupi. Ch'ac ch'ay snaajele juntiro.
8 Pero jach ni ja tantic cristiano it huax cala huabyex tac. Ay bi ba huax
huaychiniye y jel bi ja jas huax jeeji yile. Mi bi malouc jastal jel quistal huas
slea ja smulei. Anima bi mix c'ocxiye soc ja ma' ay yateli, lec ni bia. Ja yenlei
mi bi malouc ja jastal jel piero huas staahue ti' ja ma' tey ba lugar jau jel
tzamali, ja' ni ja ma' jel nihuan ja yatelei.

9 Pero cuando q'ue ja spleitoe ja ángel Migueli soc ja tan diabloi, mi staa sbaj
ti' que yen oj yaa castigo. Staa ti', pero ja' ni staa ti' ja Diosi. Yal yab ja diablo
que oj bi aajuc yi scastigo yuj ja Diosi, iday, jel nihuan ja yatel ja ángel Migueli.
Ochye pleito yuj ja scuerpo ja Moisesi, jas bi oj sc'uluque soc ja scuerpoi.
10 Pero ja tantic cristiano ti ch'ican amoquexi, mi ni t'un huax xiuye. Lom
q'uiq'uinal huax ochye utanel malo, como mi ni jas huas snaahuea. Quechan
jel vivoe soc ja smaloilei. Ja' ni mero smoje ja chantei. Toj xch'ayelale juntiro
huas sleahue.
11 Pero ¡a smajlaye! Ja' ni mero ja smoje ja tan Caini soc ja tan Balaami
porque quechan huajel sc'ujole ja jas huax bob ya eluc ahuilexi. Ja jastal ja
tan Balaami, mi ni t'un huax c'ocxiye ja ba sti sat ja Diosi. Huaj to ahuilex,
ch'ac ta ch'ayuque ja jastal ja tan Coré cuando yora mi ni modo huax c'ocxi
ja yeni.
12 Quermano jumasa, ja huenlexi, jel yaj huaxa huab abajex, jayuj ay ba
huaxa loco bajex huael. Pero cuando huax jac ja tantic cristiano jahui,
quechan yenle huas sc'ana oj xchitamuc sbaje. Mi yocheluque ta mi oj
huauque ja otro, siquiera ta huax huaa ja yenlei. Mi ni t'un huax q'uixhuiyea,
pero ja jas huas sc'ulanei, ¡q'uixhuela ja sbaj juntiro! Lom seña ti aye ja tihui
- mi ni t'un huax maconiye. Sbej nique oj sea huilex ja yabal ja Diosi pero
iday, mas to lec moc to jacuque ja tihui porque mi ni ay yatele taca. Quechan
huane sleejel ja xch'ayelalei. Ja Diosi oj ni yaa ja scastigoea.
13 Lajane soc ja c'ac'al cahuu huax posinajiye ec' tac. Mi ni nunca huax
ajyiye laman. ¡Jastal oj yae yijlab ja cristiano! Ch'ayel ja sbej ja yenle
chomajquil tac. Ti xa huajume ba bej jau ba mi ni nunca huax ch'ac ja
q'uiq'uinali.
14 Yenle ni ja ma' taajiye ti' ja najate yuj ja aluman-Dios Enoqui. Jach ni
yala ja jastal iti: —Q'uelahuilex, ja Cajualtiqui oj jacuc soc jun nole lec ja ángel
jumasa.
15 Oj jac yile ta lec ma mi lecuc ja jastal ec' ja cristiano ja ba luumi. Oj
yaa yi scastigo ja ma' mi ni t'un sc'uan ja Diosi porque ja yenlei, mi ni t'un
sbajuc ja Dios ja jas ch'ac sc'uluquei. Mi xa hualahuex ta oj huajuque libre
ja tantic mulanum jahui porque jel piero staahue ti' ja Diosi, xchi ja Enoc ja
najatei. Porque ja Enoqui, quechan ec' juque lame cristiano desde ja stiempo
ja Adani cuando ch'ac staa ti' ja tantic cristiano iti.
16 Mi ni nunca gusto aye - tola vida huane parte soc ja smojei. Chican
jas huax jac sc'ujole oj sc'uluque, ja' ni huas sc'ulanea. Lom huax och
bulbunuque eq'ue. Quechan xchole huas stoyo sbaje eq'ue. Pero ta ay jas
huas sc'ana oj ya eluc ahuilex, jel tzamal ja sloile oj ochuc amoquex.

Ja Judas yaa yi razón ja creyente jumasa

17 Pero quermano jumasa, moc ch'ay ac'ujolex ja jas yala huabyex spet-
zanil ja secabanum ja Cajualtic Jesucristo.
18 Cuando je xa bi mojan ja tiempo, oj bi ajyuc ja ma' quechan huaxa
taahuex ti' ja smandar ja Diosi, oj bi stujmayex. Chican bi jas huax oc' sc'ujole
oj sc'uluque, oj ni sc'uluquea, anima mi sbajuc ja Dios ja jas oj sc'uluquei.
Jach ni yala ja jecabanum jumasa tac.
19 Iday, yenle ni ja tantic cristiano it ja ma' gana huax yaahue yil sbaje
coraja ja quermanotic jumasa. Como mi ni ay yioje ja Yespíritu ja Diosi - sbaje
ni ja mundoa.
20 Pero ja huenlex ja ma' yajtanubalex lequi, tzatz la ajyiyex soc ja jas huax
c'uantiqui porque ja jahui, ja' ni mero sbaj ja Diosi. C'anahuic yi ja Espíritu
Santo ba oj ya jac ac'ujolex jastal oja c'umuquex ja Diosi.

21 Ajyanic toj ba oja huilex tola vida ja jastal ja syajal sc'ujol ja Diosi.
Q'uelan jacan ajyanic porque oj xa jac ja c'ac'u oj jacuc ja Cajualtiqui. Oj xa
jac yaa quitic ja jvidatic jau ba mi ni nunca huax ch'aquí. Pero puro syajal ja
sc'ujol ja jac yaa quitiqui.
22 Ta ay c'a ma' huan eq'uel sc'ujol que ta mi meranuc ja jas huax c'uantiqui,
coltayic. Alahuic yab ja smeranili.
23 Coltayic porque lajan soc ti xa aye ba yoj c'ac' y sbej oj huaahuex eluc ja
huenlexi. Cho ay otro cristiano, pero aa cuidadoex porque huaj to ahuabyex,
ti xa ch'icanex soc ja yenlei. Jel xa jelxiye ta soc ja smulei. Cux xa ni juntiro
ja yaltzilei. Lajan soc tuue xa. Eso sí, ja mero smeranili, sbej oja talnayex
syaujulale pero cho aa cuidadoex soc.

Jel toyji ja Diosi

24 Stz'acatal ja Dios ja ma' huax bob scoltayex ba mi oj bob ach'ayex ja mero
beji. Yuj ja stz'acatal ja yeni, oj to huajanic ja ba lugar jau ba jex lijpi ja ba sti
sat ja Diosi. Mi ni june amulex oj taajuc ahuilex ja tihui. Puro gusto oj ajyanic
ja ora jahui.
25 Ja jDiostiqui, quechan june. Yaa ta elcotic libre, stz'acatal lec ja Cajualtic
Jesucristo. Huax lijpi tola vida ja jDiostiqui. Mi ni ma' otro oj bob slaj ja yeni.
Tey ba sc'ab spetzanil y jel ni tzatz ja smandara. Cuando mi tox cujlaji ja
satq'uinali, jel ni nihuan ilji ja Diosi, y jach ni huan iljel man ora, y jach ni oj
iljuc ba spetzanil ja tiempo. Amén. Ti ch'aca.

El Apocalipsis O Revelación A San Juan
Ja Libro Iti, Ja' Ni Huax Yala Ja Jastal Ch'ac Snajsatuc Ja San Juani

Ja jastal jeeji yi ja Jesucristo

1 Ja libro iti huax yala jasunc'a jeeji yi ja Jesucristo yuj ja Diosi ba oj bi cho
see quitic ja quentic chomajquili, como yatjumotic ni ja yeni. Ja' huas sc'ana
yal cabtic jastal oj to ni ec'uqui, jayuj ja Jesusi seca qui ja yangel ba oj jac yal
cabi. Jaxa queni, quena ni Juanoni, yatjumon ni ja Jesucristoi.
2 Jaxa huego oj cho cala huabyex ja jas yala ja Diosi soc ja jas cho yala ja
Jesucristoi.
3 Jel lec oj yil ja ma' huas sc'uman tzatz ja juun it ja ba huax yala jastal oj to
ec'uqui. Jach ni ja ma' huas smacla soc huas sc'uan ja jas huanon stz'ijbajel
cani, porque jel xa mojan ja tiempo oj c'ot smeranil spetzanil ja iti.

Ja Juani stz'ijba ja juque iglesia

4 Lec ay apetzanilex ja janec' creyente ayex ja ba juque iglesia tey ba Asia.
Ja queni, Juanon nia. Sc'an to Dios, huanex yiljel ja syajal sc'ujol ja yen ja ma'
ti ni ay jmoctiqui. Yena ni ja ma' ya culan ja satq'uinali, y yena ni oj cho jacuc
cuando huax c'ot tic'an ja tiempo. Y jach ni, yena ni huax yaahuex laman.
Jach ni ja Espíritu Santo ja ma' ti ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ja Diosi ti ni culan
ec' huan yaajel ja mandari. Jaxa Espíritu Santo jahui huax cho sc'ana que oj
bi ahuilex ja syajal sc'ujol ja Diosi.
5 Jach ni ja Jesucristo ja ma' tola vida huas sea quitic ja smeranil ja Diosi.
Ja yeni, tey ba sc'ab spetzanil ja ma' ch'ac ta ni chamuquei. Jach ni spetzanil
ja ma' ay yatel ja ba luum iti, yena ni mandar ay yuja. Stz'acatal lec ja Cristo
ja ma' jel huas syajtayotiqui. Sc'ulanotic ta ni librar soc ja jmultiqui, pero ja'
ni yuj ja xchiq'uel ja spec'ai.
6 Cho stz'acatal ja yeni, cuenta xa ni ayotic soc spetzanil ja ma' mandar xa
ni aye yuj ja Cajualtiqui. Oj xa bi ochcotic ja ba sti sat ja Tatal Diosi ba oj
caatic yi stz'acatal tola vida. Lec huax toyotic tola vida ja Cajualtic Jesucristo
porque ja yeni, mi ni nunca oj ch'ac ja smandari. ¡Amén!
7 Q'uelahuilex ja Cristo tac. Lajan soc huanon yiljel ja oj to jacuc ja Cristo ja
ba yoj asoni. Mi ni jun cristiano ba mi oj yile cuando huax jac merani. Oj to
cho yile ja ma' yaahue yajbuc ja Cajualtiqui. Jel oj ajyuc ja oq'uel ja ora jahui
porque ja ba spetzanil ja lugari, ja cristiano oj oc'uc cuando huax yilahue
huax jaqui y mi to huax suchi ja sc'ujolei. Pero lec ni oj oc'uquea.
8 Ata huabilex ja jas huax yala ja Cajualtic Dios ja ma' mi ni jun cosa mi oj
bob yuji: —Ja queni, cuando mi to mach ay ja ba mundo, ti ni ayona, jaxa
cuando huax c'ot tic'an ja tiempo, ti ni oj ajyucona, xchi nia. Y meran nia, ja
yeni ti ni ay ja huego, cho ti ni ay cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali. Jaxa
cuando huax c'ot tic'an ja tiempo, ti ni oj ajyuca.
9 Ja queni Juanon nia, mero ahuermanoonex. Jaxa jastal huanex lec
huocol ja huenlex quermano jumasa, jach ni ja quen chomajquili. Pero
siquiera, jpetzaniltic ti xa aytic ja ba sc'ab ja Diosi, jayuj ja' ni snihuanil
jc'ujoltic ja jahua. Ja queni, como huanon ni yaljel ja yabal ja Diosi - huanon
ni staajel ti' ja Cajualtic Jesusi, jayuj ti lutjiyon preso ja il ba Patmos, iday, ja
lugari, joybanubal puro ja'.
10 Ja jastal ja c'ac'u culan cujtic huax huaj c'umtic ja Cajualtiqui, ti ni
ajyiyon ja ili, pero huaj to cabi, lajan soc mi xa jcuerpo quen ja quioji porque

ja ora jahui, ti jac jmoc ja Espíritu Santo. Ti cho cab jun ruido ja ba jpatiqui
pero lajan soc yoq'uel jun trompeta, pero jel tzatz juntiro.
11 Ti cho yala caba: —Ja huen Juan, tz'ijba can ja jas oj xa jea hui, tix cho
jeca yi ja creyente jumasa ja ma' huas stzomo sbaje ja ba juque iglesia jau ja
ba Asia. Es meran, tuctuquil ja bayei. Ay jun c'ole tey ba Efeso, soc jun c'ole
tey ba Esmirna, soc jach ni ja ba Pérgamo, soc ja ba Tiatira, soc ja ba Sardisi,
soc ja ba Filadelfia, soc ja ba Laodicea. Jach ni ch'ac yal caba.
12 Ti jsutu jbaja. Huax c'ana oj quil machunc'a huas sc'umanoni, iday,
cuando jsutu jbaji, ti quila ti sactec'tec' ec' juque candelerio puro oro.
13 Jaxa ba snalan ja juque candelerio, ti tec'an ec' jun huinica. Pero mi
cualquiera huinicuc ja jahui. Ja sc'ui, c'otel man ba yoc, jaxa sincho, nihuan
lec ja sati man ba sni yaltzil, pero puro oro.
14 Jaxa s'olomi, sac juntiro como jastal ja tenoq'ui. Sact'ojt'oj xta ni juntiroa.
Jaxa sbac sati, lajan soc ja yajlel ja c'aq'ui porque ja yeni huas snaa spetzanil
ja jas tey ba jc'ujoltiqui.
15 Jaxa yoqui, chacjoljol xta juntiro como jastal jun taq'uin ti huax ajyi ba
yoj c'ac'. Jach ni ja sc'umali, jachuc ja sruidoil como jastal huax juulji ja
nihuac jai.
16 Ja ba stojol sc'abi, yaman yuj juque c'anal, jaxa ba stii, tey jun espada
xchabil lado ja yeji, pero jay xta snii. Jaxa sati, lajan soc ja c'ac'u cuando huax
lijpi tzatz lequi.
17 Cuando quila, ti mocyon ja ba sti sati, lajan soc chamel coyon, iday, jaxa
yeni, ti syamahuon soc ja stojol sc'abi, ti yalaa: —Mi la xihui porque quena
ni desde cujlaji, soc quena ni man oj c'ot tic'an ja tiempo.
18 Quena ni ja ma' sacui ni. Meran nia, chamyon nia pero ja huego,
sac'anon xa sbaj spetzanil ja tiempo. Cho quena ni huax cala jas ora oj cham
ja cristiano soc huax cho cala ba oj huajuc ja huax chamyei.
19 Jayuj ja huego, Juan, tz'ijba ja jas huana yiljeli. Tz'ijba ja jas huan eq'uel
ja huego ja ba mundo, soc jach ni ja jastal oj to ni ec'uqui.
20 Jel tuc ahuila ja juque c'anal yaman cuj ja ba stojol jc'abi, pero oj cala
huab jasunc'a ja sbeji. Ja' ni ja jucuane ja ma' huas sc'ulane mandar ja juc'ole
creyente ja ba tuctuquil iglesia. Jaxa juque candelerio ba puro oro, ja' ni ja
juc'ole creyente. Jach ni yala cab ja Cajualtic Jesusi.

Ja carta jumasa jecji yile ja juque iglesia: Ja carta it jecji ba Efeso

2

1 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Ti xa tz'ijba ja ma' huas sc'ulan mandar ja
ba iglesia ba Efeso. Xa hual yab jachuc: Ja jas oj cala huabi, ja' ni ja jas huax
yala ja Cajualtiqui. Ja yeni yaman yuj ja juque c'anal ja ba stojol sc'abi, como
yena ni huan bejyel ec' ja ba snalan ja juque candelerio puro oroi.
2 Ja jas huax yala, ja' ni ja jastal iti: Huan nix naa ja hua modoexi. Jel
tzatz juntiro huanex atel y huan ni xa c'ulanex ahuantar ja huocoli. Jaxa
tantic huinique jau huas stoyo sbaje que jecubale yuj ja queni, jel lec ja jastal
huaxa c'ulanex probari porque ti huaxa huilahuex que puro ni mentira ja jas
huanei. Jel lec ja jastal mi xa huaahuex caso ja tantic malo cristiano jahui.
3 Jel ahuaa ta ja hua pasensiaexi. Jel ahuiajex ta huocol yuj ja queni.
Atjiyex lec, pero mi ni t'un huax el aganaexa.
4 Pero ay ni jas huax c'ana cala huabyex ba mi lec huax quila. Ja ajyi,
jel juntiro yaj xa huabyonex pero ja huego, lajan soc ch'ay ta syajal ja hua
c'ujolex jmoqui.
5 A jac t'unuc ja hua c'ujolex ja jastal yaj huaxa huabyonex ajyi. A suchuc
ja hua c'ujolex ba oj cho ajyanic toj. Mi c'a, oj jac jap ahuilex ja hua

candelerioexi, ti oja huilex que oj q'uicbuc ja q'uinal ja ba hua lugarexi
porque mi xa oj abxuc ja yabal ja Dios ja tihui.
6 Pero ay ni ja ba huax lajxi juntiro ja jpensartiqui. Ja matic huane stzajlajel
ja tan Nicolás jahui, jel lec ja huaxa huilahuex coraja porque jach ni ja queni,
coraja huax quila. Jel piero ja jas huane ja jun c'ole jahui.
7 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex
slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo: —Ja ma' mi
huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei, oj ni ca sloo ja sat ja te' ja it ba huax
yaa sac'anil ba spetzanil ja tiempo, ja' ni ja te' ja it tey ba snalan ja juerta jau
jel tzamal ja bay ja Diosi.

Ja carta it jecji ba Esmirna

8 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, ti xa tz'ijba ja ma' huas
sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Esmirna. Al yab ja jastal iti: Ja jas oj cala
huabyexi, ja' ni ja jas huax yala ja Cajualtiqui. Ja yeni, ti ni aya cuando yora
mi tox cujlaji ja satq'uinali, jaxa cuando oj cho c'ot tic'ani, ti ni oj ajyuca. Yena
ni ja ma' chami soc yena ni ja ma' sacui ta.
9 Huan nix naa que jel ahuiajex ta huocoli. Huax naa que jel ajul ja bajex
pero ja mero smeranili, rico ayex soc ja Diosi. Cabunej jastal jel piero huas
staahuex ti' ja tantic cristiano jahui. Stz'acatal bi lec ja Diosi, mero bi judioe
ja yenlei - yuntiquile bi ja Dios sac'ani. Pero lom huax yalahue jachuc. Es ay
ni ja yiglesiaei, pero ja yajualei, ja' ni ja tan Satanasi.
10 Meran nia, jel ni mojan ahuocolexa pero moc xihuanic porque t'ilan ni oj
c'ulajananic probar. Ay ma' oj aaji ochanic preso pero ja' ni yuj ja tan diablo.
Ti ni oj cananic lutan chaboxe tiempo y jel ni oja huiex ja huocola. Hasta
ay ma' oj bob yaa svida. Pero ta huan c'ax cuch ahuujilex ja huocol jahui,
entonces jaxa queni oj caa huilex ja hua coronaex ja jastal huas slapa ja ma'
oj ochuc ja ba vida jau mi ni nunca huax ch'aqui.
11 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex
slugaril, maclayic ja jas huax yala ja Espíritu Santo: —Ja ma' mi huax cumxiye
ja ba spatiqui, ja yenlei, mi ni jun huocol oj yil ja ba otro vida jastal oj yil ja
ma' huax ch'ay ja yaltzili. Jach ni alji caba y oj bi cho jtz'ijba cani.

Ja carta it jecji ba Pérgamo

12 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, ti xa tz'ijba ja ma' huas
sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Pérgamo. Al yab jastal iti: Ja iti, ja' ni ja
spalabra ja Cajualtiqui. Ja yeni, sbaj ni ja espada jau xchabil lado ay ja yeji y
jel jay ja snii. Jach huax yala jastal iti:
13 —Huax naa ba culanex ja huenlexi. Ti ayex ja ba mero huan sc'ulajel
mandar ja tan Satanasi porque jel juntiro ja maloil ja tihui pero anima, mi
huax ch'ay ac'ujolex ja jbiili. Huax naa jastal milji ja catjum Antipasi ja ba
hua lugarexi. Ja yeni mi ni nunca yacta can ja sloiltajel ja cabali conser
ti mero culan ja diablo Satanás ja tihui. Jach ni ja huenlexi, mi ni huaxa
hualahuex que oja huaonex can jun lado.
14 Pero ay jas mi lec huax quila ja jas huanexi. Ay jujuntic ja huenlexi ja' ni
smoje ja tan Balaami. Porque q'uelahuilex ja jastal slajahue ja tan Balaam
soc ja rey Balaqui. Oj bi ya slee smule ja israeleño jumasa. Oj bi yale que lec
bi huax huajye soc ja tantic dios c'ulubali, que lec bi oj smojuque ja tantic
cristiano ja ma' huas sc'uxuhue ja sbactel ja chante huax aaxi ba sti sat ja
tantic dios c'ulubali. Soc lec bi huax cho yiaje otro ja xcheumei. Jacha ni
mero huanex chaboxe ja huenlexi.
15 Soc ay ni ja huenlex mi ni modo huaxa c'ana oja huaex can ja jas huas
sea ja tan Nicolasi.

16 A suchuc ja hua c'ujolex ba, porque ta mi c'a, oj to huaj ahuilex, ti xa ayon
ja tihui soc ja quespada it huax el ja ba jtii, jaxa tantic cristiano jahui, ti oj yil
que mi huanucon tajnel ja queni.
17 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex
slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo. Ti huax
yala jachuqui: —Ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei, oj caa yi
spetzanil ba mi jas oj sc'ul yi palta ja ba satq'uinali. Oj caa yi yajc'achil ja
sbiili como ajc'ach xa ja smodo como jastal ni ja jmodo ja queni. Ja biilal
jahui, quechan ja quen soc ja yen oj bob snaa jas sbej.
18 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, cho tz'ijba ja ma' huas
sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Tiatira. Xa hual yab jachuc: Ja iti, ja' ni ja
jas huax yala ja yunin ja Dios ja ma' lajan soc yajlel ja c'ac' ja sbac sati, jaxa
yoqui, chacjoljol xta juntiro como jastal jun taq'uin ti huax ajyi ja ba yoj c'ac'.
19 Huax naa ja hua modoexi soc huax naa que jel ja syajal ja hua c'ujolexi.
Huan ni xa c'uanex ja Dios merani. Gusto huaxa colta bajex y jel huaxa huaa
ja hua pasensiaexi. Cada c'ac'u mas con gana ayex.
20 Pero ay jas mi lec huax quila ja jas huanexi. Mi ni modo huaxa
nutzuhuex ja men ixuc jau ja ma' huan slolajel lec ja catjum jumasa. Ja' ni
mero smoj ja men Jezabel ja ba najatei. Es meran, jel huas stoyo sbaj que Dios
bi huax alji yab ja jas huan seejeli pero ja mero smeranili, mero lolanum. Lec
bi huaxa huiajex tuc ja hua cheumexi. Mi bi jas yioj ta huaxa c'uxuhuex ja
chante it huax yaahue yi ja sdiose c'ulubali.
21 Ja queni, caa ta yi ja jpasensia pero mi ni modo huax suchi ja sc'ujoli. Ti
ni huan sc'ulajel seguir soc ja smaloili.
22 Pero ja huego ti oja huil que oj staa xch'at, pero tzatz ni lec ja xchamel oj
ajyuqui, jaxa yajmul jumasa, ta mi c'ax suchi ja sc'ujole soc ja jas huane soc
ja men Jezabel jahui, jach ni ja yenlei, sin lástima ja huocol oj caa yile.
23 Jaxa ma' ch'ican soc ja ixuc jahui, oj ni ch'ac jmil ela, jaxa janec' ja
creyente ayex ja ba spetzanil ja iglesia ja tihui, ti oja huilex que huan nix
naa jasunc'a ja hua pensarexi. Huan nix naa jastal ay ja hua c'ujolexi. Chican
jastal huanex eq'uel cada jujunex, pero oj ni caa ja hua castigoexa.
24 Pero ay ni ja huenlex ja ma' tey ba Tiatira, mi huaxa ch'ica bajex soc ja jas
huan seejel ja ixuc jahui. Eso sí, ja yenlei huax yalahue que mi cualquierauc
ja jas huane snebjel pero ja mero smeranili, ja jas huax jeeji yile, ja' ni sbaj ja
tan diablo Satanasi. Jel lec ja mi xa ch'ica bajex y mi jas oj cala huabyex que
ay jas oja c'uluquex mas.
25 Ja janec' huan xa xa naahuexi, c'ulan seguir abajex soc masan to cuando
huala jacyon otro vuelta.
26 Ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei, ta huan c'a sc'ulan
seguir soc ja catel hasta man ba oj c'ot tic'an ja tiempo, oj ni caa yi ba oj sc'ul
mandar ja ba tuctuquil lugari.
27 Jel tzatz oj ajyuc ja smandari. Como jastal yaunej qui ja jTati huax c'ulan
mandar ja queni, jach oj sc'ul mandar ja yen chomajquili. Ta mi c'ax c'ocxi
ja ma' mandar ay yuji, quechan oj sach ja svara, pedazo oj huajuc ja jastal
huax poj ja oxom c'ulubal soc luumi.
28 Mi quechanuc oj caa yi yatel, oj cho caa yi ba oj iljuc nihuan ja jastal
nihuan huala iljiyon ja quen ja huego.
29 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex
slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja carta it jecji ba Sardis

3

1 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, cho tz'ijba ja ma' huas sc'ulan
mandar ja ba iglesia ba Sardisi. Xa hual yab jachuc: Ja iti, ja' ni ja jas huax
yala ja ma' sbaj ja Yespíritu Santo ja Diosi. Yena ni ja ma' yaman yuj ja juque
c'anali, ja' ni ja juque huinique ja ma' ay yatel ja ba juque iglesia jahui. Huax
naa spetzanil ja hua modoexi. Eso sí, huala taajiyex ti' que jel huaxa c'uanex
ja Diosi pero ja queni, mi jachucuc huax quilahuex porque lajan soc mi xa
xa c'uanex tac.
2 Jayuj sbej aa c'ujolex otro vuelta ja ba lequi. Tzatzalc'ujolan abajex soc ja
janec' mi tox ch'ay ac'ujolexi porque je xa mojan juntiro oj xa ch'ay ac'ujolex
spetzanil ja ba lequi. Ja jas huanex sc'ulajeli, mi ni t'un tojuc huax yila ja
jDiostiqui.
3 A cho jac ac'ujolex otro vuelta ja jas jeeji ahuilexi. C'ulan seguir abajex
soc ja jahui. A suchuc ja hua c'ujolexi porque ta mi c'a xa huaa cuidadoex,
mi c'a xa huaa c'ujolex ja scosa sbaj Diosi, oj to huaj ahuabyex, oj jacon ba oj
caa huilex ja castigo. Y jach ni oj jacon jastal jun lagron. Mi oj cala huabyex
jas ora.
4 Pero ay to ni chaboxe ja huenlex tey ba Sardisi mi to huaxa ch'ica bajex
soc ja maloili, jayuj sbej ni oj to alapex ja hua c'uex ba saqui porque jach ni
huas slapa ja ma' huax ajyi t'usan toji. Sbej ni lajan oj bejyucotic ec' ja ba
satq'uinali.
5 Porque ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei oj ni aaji slape
ja sc'uei, pero puro sac. Jaxa queni mi ni oj cus ja sbiile ti tz'ijbanubal ja ba
libro jau ja bay ja lista ja ma' oj yil ja vida jau jel tzamali. Cuando ti ayon soc
ja jTati soc ja yangel jumasa, claro ni oj cal ja sbiile ja cristiano jumasa jahui.
6 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex
slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja carta it jecji ba Filadelfia

7 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, ti xa tz'ijba ja ma' huas
sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Filadelfia. Xa hual yab jachuc: Ja palabra
iti, ja' ni ja jas huax yala ja Cristo ja ma' mi ni jun smul yioji, ja' ni ja ma' puro
smeranil ja jas huax yala. Yena ni ja ma' mandar yaunej spetzanil, jayuj ta
huas sc'ana ja yeni, ta ay ma' oj ochuc ja ba huas sc'ulan mandar ja yeni, yen
bi oj sam ja beji y mi ni ma' oj bob smaque. Huan c'a sc'ana oj cho smac ja
beji, mi ni jun ma' oj cho bob ec'uc ja tihui.
8 Huan nix naa ja hua modoexi jayuj jamunej xa huilex ja bej ba oj bob
aloiltayex ja cabali y mi xa hualahuex ta ay ma' oj bob scomex. Huan nix
naa que mi mero tzatzuquex pero huan ni xa c'uanex ja cabali. Mi ni huaxa
nac'ahuex ja jbiili.
9 Jaxa ma' jel huas stoyo sbaj que mero judioe bi, mero bi yuntiquile ja
Diosi, pero oj jac ja c'ac'u oj sc'uuque ja jas huaxa hualahuexi, ti oj jac sc'ujole
que yaj ni huax cabyexa. Pero ja huego, ja yenlei, eso sí, jel huax huajye ba
yiglesiaei pero ja yajualei, ja' ni ja tan Satanasi. ¡Yac chiuquea! Jach huas sea
sbaje que mero judioe pero ja mero smeranili, mi meranuc.
10 Pero ja huenlexi, jel ac'ulanex ta ahuantar ja huocoli ja jastal jc'ulan
ahuantar ja queni. Jayuj ja tiempo oj jac ja tzatzal huocol ja ba spetzanil ja
mundo - porque oj to ni c'ulajuc lec probar ja cristiano - pero ja huenlex ja
ora jahui, oj ni jcoltayexa.
11 Oj xa jacon mas ligero. Ja janec' huaxa naahuexi, c'ulanic xa seguir
abajex soc porque jel lástima ta tuc c'a ja ma' oj sc'ul recibir ja corona jau
ja sbej oja c'uluquex recibir ja huenlexi.

12 Ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei, ti oj ca huajuc ja ba
satq'uinal ja bay ja Diosi, jaxa tihui, oj naajuc que mero yuntiquile ja Diosi.
Mi ni nunca oj eluc ja ba xchonabil ja Diosi, ja' ni ja Jerusalén ba yajc'achil oj
to ajyuqui, ja it ti ni ay ja ba satq'uinali. Oj cal claro, ja cristiano jahui, ja' ni
cuntiquil quena.
13 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex
slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja carta it jecji ba Laodicea

14 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, ti xa tz'ijba ja ma' huas
sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Laodicea. Xa hual yab jachuc: Ja jas oj
cala huabyexi, ja' ni ja spalabra ja Cajualtiqui. Ja yeni, huax c'ot smeranil
spetzanil ja jas huax yala. Huax bob c'uajuc porque mi huas sea sbaj
tuctuquil modo. Cuando q'ue sc'uluc ja jastic cosa ja Diosi, ti ni ay ja yeni.
15-16 Huan nix naa ja hua modoexi. Es meran, huan ni xa c'uanex ja Diosi.
Mi huax cala que mi huaxa c'uanex, pero mi ni modo huaxa jipa c'ujolex
juntiro jmoqui. Ta mi c'a huaxa jipa c'ujolex jmoc juntiro ja queni, mas to
lec moc to huabyex yabalil ja cabali. Pero ja iti, huaxa hualahuex huaxa
c'uanex pero lom ta ni señaa porque mi xa jipa c'ujolex juntiro. ¡Ta mi xa
tojbes abajex, ti oja huil ta mi oj ch'ay anaajelexa!
17 Jel huaxa toya bajex que jel xa rico ayex, que mi xa jas huas sc'ulan
ahuilex palta, y meran ni yena, ricoex nia pero ja hua hualtzilexi, toj pobre
ni ay juntiroa. Lajanex soc ja ma' tupel ja sati, mi xa ni sc'ue huas staahue.
18 Pero ja queni, maclayic ja razón oj caa huilexi. Mas lec, jipa hua c'ujolex
jmoqui. Aa bajex juntiro ti oja huilex que rico oj ajyanic merana porque ja
jas huax caa ja queni, lajan soc ja oro it huax och ja c'aq'ui jaxa mas tzaani,
mi xa ni jun scuxil huax cana. Oj cho caa ja hua c'uexi ja ba sac lequi, ja' ni
ja jastal huas slapa ja ma' huax ec' toj lequi yuj ja sc'uanone ni merani. Oj
bob amaca bajex ja jastal huanex q'uixhuel cuj ja huego porque cuando ay
amulex, lajan soc basan ni ayex ja ba sti jsati. Oj cho caa huilex jun colirio
ba oj hua ochuquex ba hua satexi cosaque oj xa huilex q'uinal merana.
19 Ja queni, ja ma' jel yaj huax cabi, pero ta mi c'a tojuc ayei, huax caa
yi razón. Huax cho caa yi castigo ta mi c'a stojbes sbajei. Jayuj huax cala
huabyex, c'uanonic soc spetzanil ja hua c'ujolexi. A suchuc ja hua c'ujolexi.
20 Ja queni lajan soc ti huanon huajel ja ba hua najexi: ¿Ay ama modo oj
ochcon? huala chiyon. Jaxa ma' huax yab ja jc'umali: Ochan, oj chiuc. Ti
huas sama ja puertaa. Ti huala ochyona. Ti huala huaayon soc lajana. Lajan
gusto oj ajyucotic.
21 Jaxa ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei, oj ni ajyuc yatel ja
jastal ay catel ja queni. Porque jach ni ja queni, quena ni jc'ulan ganara, jayuj
ay catel ja ba culan ec' ja jTati, ja ba huan yaajel mandar ja yeni.
22 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ja ba iglesia jumasa, huan c'a xa
huabyex slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja jastal huax toyji ja Dios ja ba satq'uinali

4

1 Ja cuando ch'ac yal cab spetzanil ja jastal iti, ti jq'uelaa. Ti quila jun
puerta ja ba satq'uinali, jaman. Ti cho yala cab otro vuelta, pero ja' ni ja
mismo c'umal jau lajan soc ja tzatzal yoq'uel jun trompeta: —Q'uean jan ja
ili, ti oj jea hui jastal oj to huajuqui, xyutajon.

2 Jun ta repente, lajan soc mi xa jcuerpo quen ja quioji yuj ni ti jac jmoc ja Espíritu Santo. Ti jq'uela ja satq'uinali, jaxa tihui, ti quila jun tzamal silla ba jel nihuan y ay xa ma' culan ec' huan mandar ja tihui, pero ja' ni ja Diosi.
3 Y jel tzamal juntiro. Jel lijpi y jel ja yelahuili. Lajan soc ja yelahuil ja ton jau jaspe sbiil ba jel tzamal ja syaaxali, soc jun ton ba jel chac, cornalina sbiil. Jaxa ti ba culan ec' ja Diosi, joybanubal spetzanil lado ay jun q'uintum, jaxa yijlab ja q'uintum jahui, ja yelahuili, huax lijpi jastal ja yelahuil ja ton jau sbiil esmeralda. Jel tzamal juntiro ja syaaxali.
4 Jaxa ba joybanubal ja bay ja Diosi, cho ay otro veintecuatro nihuac silla y ti ni culan ec' ja veintecuatro huinique jau puro ancianoei. Ja sc'uei, naca puro sac, jaxa ba s'olomei, ti slapuneje jujune scoronae puro oro.
5 Jaxa ba silla jau ja ba mero nalanajel ja ba culan ec' ja Diosi, huax lijpi juntiro ja jastal ja chamtzelahui. Huan xta pumuljuc jastal chahuuc. Lajan soc oja hual jel jitzan ja ma' huan c'umali. Jaxa ba sti sat ja Dios ti culan ec' ja ba nihuan silla jahui, tey juque yajlel c'ac', pero lajan soc juque penca taj huan ajlel, pero ti jac jc'ujol que ja' ni ja Yespíritu ja Diosi.
6 Ja nihuan silla jahui, tey ba mero sti ja jai, pero ja jai, lajan soc jun cristal jel tzamal huax lijpi. Jaxa ba cada lado ja silla jahui, tey chane cosa, lajan soc t'usan splanta ja ángel jumasa, jaxa yenlei, ja' ni sbaal ja satq'uinali. Ja s'olomei, but'el puro satal sutanal.
7 Ja bajtani, lajan soc ja splanta ja choji, jaxa juni, lajan soc ja splanta huacax, jaxa otro juni, ja sati, lajan soc sat jun huinic, jaxa otro juni, lajan soc jun águila huan jujpel eq'ue.
8 Pero cada jujune ja yenlei, ay huactique suech', jaxa suech'ei, cholan xta ja satei ja ba yibeli soc ja ba spatiqui. C'ac'u acual huane yaljel: —Ja Cajualtic Diosi, mi ni jas mix bob yuj. Ja yeni ti ni ay ja huego, cho ti ni ay cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, jaxa cuando huax c'ot tic'an ja tiempo, ti ni oj ajyuca. ¡Jel lec ja Diosi, jel lec ja Diosi, jel lec ja Diosi! xchiye xta ja yenlei.
9 Jach ni huane tola vidaa, como sbaale ni ja satq'uinali. Jel huas stoyohue ja Diosi. Jel huas syajtaye. Jaxa cuando huax q'ue yaahue yi stz'acatal ja Dios ja ma' ti culan ec' ja ba nihuan silla jahui, ja' ni ja ma' sac'an ay ja ba spetzanil ja tiempo.
10 Jach ni ja veintecuatro anciano chomajquili, huax cho jacye ja yenlei. Huax jac couque mec'an ja ba sti sat ja Dios ti culan ec' ja ba nihuan silla jahui. Stz'acatal bi ja yen ja ma' sac'an tola vida, xchiye xta. Como jel nihuan huax yilahue ja Diosi, ti huax yaahue ja scoronae ja ba sti sat ja nihuan sillai. Ti huax ya q'ueuque jun stz'eboje:
11 —Cajualticon Dios, sbej ni huala toyjia. Sbej ni huala yajtajia porque jel juntiro ja hua huipi. Huena ni ac'ulan spetzanil ja jas ayi. Ti xa ni ay spetzanil ja cosa porque ja huen ac'ulan. Jach ni ac'anaa, xchi ja stz'ejboje ja anciano jumasa.

Ja libro soc ja xchej ja Diosi

5

1 Jaxa ba stojol sc'ab ja Dios Tatal ti culan ec' huan yaajel mandar ja ba nihuan silla jahui, ti quila yaman yuj jun juun, pero balubal. Tz'ijbanubal ja ba yojoli soc ja ba spatiqui, jaxa ba sti ja juuni, ay juque sello ba mi oj bob spaa sbaj ja juuni.
2 Ti quila jac jun ángel pero ¡por algo! Jel ja yipi. Ti yalaa, pero jel tzatz c'umani: —¿Ay ama ma' jel toj ba oj bob xch'i ja sello it ba oj bob q'uelxuc ja juun ba? xchi ja angeli.

3 Iday, mi ni ja ba satq'uinali soc mi ni ja ba luumi, soc mi ni ja ba lugar jau
ja bay ja matic ch'ac chamuquei, mi ni june ma' bob sam ja juun jahui, jayuj
mi ni bob sq'uele ja jas yalai.
4 Jaxa queni, ti jel ocyon juntiroa cuando cab que mi ni jun ma' oj bob ya el
ja selloili ba oj bob spaa ja juun jahui, mi ni oj bob sq'uelea.
5 Ti yala cab june ja anciano jahui: —Mi xa lom la oq'ui porque ay ni ja ma'
sc'ulan ta ganar spetzanil ja maloili. Yen xa ni oj bob xch'i ja sello ba oj bob
spaa ja juuni. Yena ni ja Cajualtic ja ma' jel tzatz ja smandari oj bob xch'ie. Ja
yeni, yintil ni ja Judai soc ja rey Davidi, xyutajon ja anciano jahui.
6 Ti quila tec'an ec' jun chej ja ba stz'eel ja bay ja nihuan silla. Jaxa chej
jahui, joybanubal yuj ja chanhuane ja yenle ja ma' lajane t'usan soc ja angeli,
cho ti ni ay ja anciano jumasa. Pero jel tuc juntiro quila ja chej jahui porque
jac ni jc'ujola que miljí ta ni ajyi, iday, ja huego ti tec'an eq'ue pero sac'an xa.
Jayuj ti calaa: —¡Ja' ni ja Cajualtic Jesucristo tac! la chiyon. Pero como entero
splanta chej quila. Ti quila que ay juque ja scacho soc juque ja sati, pero ja
juque sat yioji, jc'ulan entender que ja' ni ja Espíritu Santo ja ma' jecubal ba
oj huajuc ja ba sutanal ja mundo.
7 Jaxa Cajualtic Jesús ja ma' lajan soc splanta ja cheji, ti huaj yii ja juun ja it
ti yaman yuj ja stojol sc'ab ja Tatal Dios ti culan ec' ja ba nihuan silla jahui.
8 Cuando syama ja juuni, jaxa xchanhuane ja yenle ja ma' lajan soc splanta
ja angeli, soc ja veintecuatro anciano, spetzanile ti coye mec'an ja ba sti sat ja
cheji. Ja anciano jumasa, naca ay yaman yujile jujune sq'unie sbiil harpa, soc
cho yaman yujile mi na' jaye nihuac vaso, pero puro oro. Jaxa vaso jumasa
jahui, but'el pom. Ti jac jc'ujol jas sbej ja pom ja ba yojol ja svasoei. Ja' bi
spetzanil ja spalabra ja jastal huas sc'umane ja Dios spetzanil ja yuntiquili.
9 Spetzanil ja ma' tey tihui, ti ya q'ueque jun yajc'achil tz'eboj ja jastal
iti: —Ja cristiano, naca tuctuquil raza aye soc jach ni ja sc'umalei. Soc
tuctuquil ni ja slugarei, pero anima, ja hueni chamya sbaj spetzanile. Soc
mero achiq'uel apec'a ba oj bob eluque libre ja ba sc'ab ja diablo, jayuj ti xa
aye ja ba sc'ab ja Dios ja huego. Jayuj ja huen Cajual, huen único oj bob ayam
ja juun iti. Quechan ja hueni, sbej oja ch'i ja selloili.
10 Ja yaani, ja hua huuntiquil jumasa, ay xa yatel ahuuj. Oj xa ochuque ja
ba sti sat ja Diosi ba oj yae yi stz'acatal tola vida. Jel nihuan oj ajyuc ja yatelei
y oj xa sc'uluque mandar ja ba luum chomajquili. Jachuc ja sbej ja stz'eboje
ja anciano jumasa soc ja chanhuane ja ma' lajane t'usan soc ja angeli.
11 Jaxa queni ti ni huanon q'uelhuanel cuando cho cabi, xcululi xta jitzan
lec ja ángel jumasa soc ja chanhuane it lajan t'usan soc ja angeli, soc jach ni
ja anciano jumasa. Naca ti joybanubale ja ba nihuan sillai pero mi na' jaye
mil ja yenlei.
12 Ti yalahuea, pero tzatz lec ja stz'ebojei: —¡Stz'acatal ja chej iti! Milji nia
pero ja huego, sac'an xa. Sbej xa ni tzatz lec oj ajyuca. Sbej ni mi ni jas oj
sc'ul yi palta. Sbej mi ajtaben ja svivoil oj yii ba tzatz lec oj aajuc ja yipi. Sbej
jel nihuan oj iljuc. Sbej toyobal lec oj ajyuc porque jel xa huan lijpel ja chej
iti, xchiye xta soc ja stz'ebojei. Pero cuando staahue ti' ja cheji, huan nix naa
que ja' ni ja Cajualtic Jesucristoi.
13 Jaxa spetzanil ja jas c'ulubal yuj ja Diosi, ja' ni ja jas tey ba satq'uinali soc
ja ba luumi, soc ja ba lugar jau bay ja matic ch'ac chamuquei, soc spetzanil
ja jas ay ja ba yoj mari, ti cho yalahue ja jastal iti: —Ja ma' ti culan ec' ja ba
nihuan sillai, soc jach ni ja cheji, la xa caatic yi lec stz'acatal ba spetzanil ja
tiempo. La xa naatic que jel nihuac ja yatelei. Jel huax lijpiye porque jel tzatz
ja yipei. Jach ch'ac yale ja yenle chomajquili.
14 Y jach ni ja chanhuane ja matic lajane soc ja angeli, ti yalahuea: —Meran
ja jas huaxa hualahuexi. Meran nia, xchiye xta. Jaxa veintecuatro anciano ti

ch'ac couque mec'an ja ba sti sat ja Diosi. Jachuc ja yenlei, ch'ac yae yi jitzan stz'acatal ja Diosi.

Ja juque sello

6

1 Yuj ja ti ni huanon q'uelhuaneli, ti quila ja Cajualtic Jesucristo - pero lajan
soc ja splanta jastal jun chej quilai - ti quila xch'ia ja primero sello, como
juque sello yioj ja juun jahui. Ti c'umani june ja chanhuane ja matic lajane
soc ja splanta ja angeli. Ja snuq'ui, lajan soc jastal ja yoq'uel ja chahuuqui. Ti
yala caba: —La q'uelahuil ja iti, xyutajon.
2 Ti jq'uelaa iday, ti quila jun cahuu melado, jaxa ma' cajani, yaman yuj ja
saap. Lajan soc chapan xa ba oj huajuc guerra. Yuj ja jel sc'ulan ta ganari,
jayuj ti aaji yi jun scorona. Mi na' jaye vuelta huaj ja ba guerra pero cada
vuelta mas to jel tzatz huax huaji. Ti jac jc'ujol ja queni que oj ni sc'ul ganar
lec otro vueltaa.
3 Jaxa chej jahui, ti cho xch'ia ja ba xchabil sello, ti cho yala cab ja ba xchabil
ja yenle ja ma' lajane soc ja angeli: —La q'uelahuil ja iti, xyutajon.
4 Ti cho quilaa pero ja jas quilai, lajan soc mi huanucon snajsatijel. Ti cho
quila otro jun cahuu ela, jun alasán. Jaxa ma' cajani, ti aaji yi jun nihuan
espada ja ba sc'abi. Ti alji yab que oj bi huaj ya q'ueuc pleito ba spetzanil
ja mundo. Yuj ja yeni, jayuj oj ya smil sbaje jitzan lec ja cristiano y mi ni oj
ajyuque lamana. Jach ni mero quilaa.
5 Jaxa chej jahui, ti cho xch'ia ja ba yoxil selloi. Ti cho yala cab ja ba yoxil
ja it lajane soc ja angeli: —La q'uelahuil ja iti, xyutajon. Ti jq'uelaa iday, ti el
jan jun cahuu escuro, jaxa ma' cajani, yaman yuj ja sbisol ja iximi.
6 Ti cab jun c'umal ja bay ja chanhuane ja it lajane soc ja angeli. Ti yalaa:
—¡A, jel tzatz ja huaini! Q'uelahuil ja ixim tac. Quechan jun kilo, y jun
c'ac'u atel huax tupxi. Jach ni ja cebadai, quechan oxe kilo, jun c'ac'u atel
huax cho tupxi, jayuj ja steil ja olivo soc ja tz'usubi, actayic cani. Mi lom xa
huixtalaanex, xchi ja c'umal jahui.
7 Ja cheji, cuando xch'ia ja ba xchanil ja selloi, ti cho yala cab ja ba xchanil
ja yenle ja ma' lajane soc ja angeli: —La q'uelahuil ja iti, xyutajon.
8 Ti cho jq'uelaa. Ti cho quila el jan jun c'anal cahuua, jaxa ma' cajani,
lajan soc mero milhuanumi porque jel ja cristiano huax cham yuji. Jaxa ba
spatiqui, ti nochan jan otro june. Jel quistal juntiro. Lajan soc ch'ac ta el jan
ja ba slugar ja ma' ch'ac chamuquei. Jaxa chanhuane jahui, ac'ubal yipe ba
oj bob yen ita oj ya smil sbaj ja cristiano ba guerra, jaxa ma' mix huaj ja jastal
iti, soc huain oj chamuc ma soc chamel jel pegadiso. Mi c'a, ja' oj miljuque
yuj ja mal chan jumasa ja it huax bejyiye ec' ja ba huitzi. Ba cada chanc'ole
cristiano, jach bi oj ch'ac chamuque.
9 Jaxa chej jahui, cuando xch'ia ja soil selloi, ay jas quila ja ba yibel ja juegon
ja ba huax tzicxi ja chante huax aaxi yi ja Diosi. Quila jitzan ja altzilali, ja' ni
ja ma' yaa svida yuj ja sloiltaye ja yabal ja Diosi.
10 Ti ahuaniye ja altzilal jumasa: —¡A Dios, quechan ja huen mas nihuana.
Quechan ja huen mero toja. Puro smeranil ja jas huaxa huala. Cajual,
¿mi to ma orauc oj c'otuc ja jas ahualuneji? ¿Jas ora oja huaa yi castigo ja
jcondraticon ja ba mundo ba? Porque sbej xa nia. Yuj ni yenle, jayuj pec' ja
jchiq'uelticon ja quenticon tac, xchiye xta.
11 Jaxa Diosi ti yaa yile jujune sc'ue puro sac. Ti alji yabyea: —Jijlanic t'ani
porque ay to t'un sc'ana oj tz'ic-huuc ja hua huermanoex ja ma' huane to
yateltajel ja Cristo. Oj to ni miljuquea ja jastal miljiyex ja huenlexi. Jach ni
utjiyea.

12 Jaxa chej jahui - pero ja' ni ja Cajualtiqui - ti xch'ia ja suaquil selloil ja
juuni. Ti cho jq'uelaa, iday, jun ta repente nijqui ja luumi, pero tzatz lec. Jaxa
c'ac'ui q'uicbi juntiro. Q'uictz'ubtz'ub xta huaji. Jaxa luna, como llena ja ora
jahui, pero chacbi juntiro jastal ja xchacal ja chiq'ui.
13 Jaxa c'anal ja ba satq'uinali, xtanani xta coni ja jastal huax lujbaji ja
spoohuil ja te' ja cuando stiempoil ja cuaresma.
14 Jaxa satq'uinali, ti ni q'uelanon cuando ch'ay jsat. Sbala sbaj como jastal
huax balxi ja popi. Jaxa huitz jumasa soc ja yal ch'in lugar ba joybanubal soc
ja mari, ch'ac stucbes ja slugarei.
15 Jaxa nihuac rey jumasa ja ba mundo, ti quila ch'ac snactalauc sbaje ba
yoj q'ueen ma ba patac' ja ba huitzi. Jach ni spetzanil ja ma' ay yatelei, soc ja
rico jumasa, soc ja soldado jumasa, soc ja ma' jel tzatz ay huax yabyei. Pero
ja ora jahui, ja ba q'ueen jumasa ma ba yojol ja nihuac toni, jun xta yabal ay
ja cristiano. Jun xta lajan ay ja suocol ja ma' ajualal ay soc ja ma' mozo ayi.
16 Ti yalahuea: —¡Mas lec ja lec huanuc xmoc' jbajtic ja huitz jumasa
soc ja toni siquiera ba mi oj yilotic ja yen ja ma' ti culan ec' ja ba nihuan
sillai porque oj xa yaa castigo ja chej it mi cualquierauqui! Jel xa q'ueel ja
scorajaei,
17 Porque c'ot ta ni tic'an ja c'ac'u ja jcastigotiqui y ¡machunc'a mero oj cuch
yuj ja jastal iti! xchiye xta.

Ja matic oj sc'ul recibir ja sello ba Israeli

7

1 Yajni ch'ac quil ja jahui, ti cho quila otro chane ángel, pero mero ángel
ja yenlei. Ti tec'ane eq'ue ja ba xchanil xchiquin ja satq'uinali. Ti huane
smacjel ja xchanil ja ic' it huax bejyi ja ba luumi, ja' bi ba mi ni t'un ic' oj
ajyuc ja ba luumi soc mi ni ja ba mari, soc mi ni ja tei, mi ni t'un oj nijcuca.
2 Ti xa ni quila otro jun ángel ti jacum lado ba huax el q'uen ja c'ac'u. Ti
yaman yuj jun sello, pero ja' ni ja sello ja Dios sac'ani. Jaxa ángel jahui, ti xa
sc'uman tzatz lec ja otro ángel tey ba xchanil xchiquin ja satq'uinali, ja' ni ja
ma' ac'ubal yipe ba oj yixtalauc ja luumi soc ja mari. Ti alji yabyea:
3 —Moc to huixtalauquex t'an ja luumi soc ja mari soc ja tei porque mi to
ocheluc cujticon ja sello ja jDiostic ja ba spatane ja yuntiquil ja Diosi, xchi ja
ángel jahui.
4-8 Ti cab yalaa que ciento cuarenta y cuatro mil ja ma' oj bob yii ja sello
jahui. Puro bi israeleñoe ja ma' oj yie. Como lajchahue c'ole ja yenlei, oj bi el
12,000 cada c'ole ja yintil ja Israelí ja jastal ja lista iti:
Judá 12,000
Rubén 12,000
Gad 12,000
Aser 12,000
Neftalí 12,000
Manasés 12,000
Simeón 12,000
Leví 12,000
Isacar 12,000
Zabalón 12,000
José 12,000
Benjamín 12,000
Ja janec' ja cristiano jahui, ja' bi oj yii ja sello ja Dios sac'ani.

Ja cristiano ja ma' lapan ja sc'ue ba saqui

9 Yajni ch'ac cab ja jastal iti, ti cho quila jitzan lec ja cristiano ti tec'an ec' ja
ba sti sat ja ma' ti culan ec' ba nihuan silla soc ja ba sti sat ja cheji. Ti jaquele
ja ba spetzanil ja mundo. Chican jas razail, chican jastal ja sc'umalei, chican
baatic slugarea, pero jel juntiro. Mi ni june ma' bob yaa cuenta. Ja sc'uei puro
sac, jaxa ba sc'abei, naca yaman yujile ja spoohuil ja xaani.
10 Huane ahuanel, pero tzatz lec: —¡Jel nihuan ja jDiostic ti culan ec' ja ba
nihuan silla! ¡Jel nihuan ja yal cheji, ja' ni ja Cajualtic Jesucristo, porque yenle
ni ja ma' yaahue elcotic libre soc ja jmultiqui! xchiye xta.
11 Jaxa spetzanil ja ángel jumasa ti soybuneje ja nihuan silla jahui, jaxa ba
nalanajel, cho tey ja veintecuatro anciano soc ja chanhuane jau ja ma' ja' ni
el ja ángel jumasa. Jaxa mero ángel jumasa, ti huax cho jacuque ja ba sti sat
ja ma' tey ba nihuan silla, ti huax ch'ac couque pacana. Ti huax och yaahue
yi stz'acatal ja Diosi.
12 Ti huax cho yalahuea: —Meran nia, ¡stz'acatal lec ja jDiostiqui porque jel
huax lijpi juntiro! Spetzanil, yen huas snaa. ¡La xa caatic yi mas stz'acatal!
¡La xa yajtatic porque jel ja yipi! ¡Tzatz ni leca! ¡Toyobal ni oj caatic tola vida!
¡Amén! xchiye.
13 Ti xa sobo qui june ja anciano jumasa: —¿Machtic junuc ja it jumasa sac
ja sc'ue ba? ¿Ba jaquelea?
14 Ti cal yab ja queni: —Pero tata, huen huaxa naa. ¡Jastal oj naa ja quen ba!
Ti xa yala caba: —Ja it jumasa, yenle ni ja ma' ec' ni yujile ja último huocol ja
ba mas jel tzatzi. Oj cala huab jasyuj jel sac ja sc'uei. Como sc'anahue yi ja
Diosi que oj sacjuque yuj ja xchiq'uel ja cheji.
15 Jayuj ti xa aye ja ba sti sat ja silla ja ba culan ec' ja Diosi. C'ac'u acual
huane yaajel yi stz'acatal ja Dios ja ba satq'uinali. Talnanubale lec yuj ja ma'
ti culan ec' ja ba nihuan silla, como ti xa ni aye ja ba sti sati.
16 Mi xa oj to yii huocol soc ja huaini soc mi ni ja taquin tii. Mi xa oj to
ch'acuque c'ac'u. Mi xa ni nunca oj yabye ja syajal ja c'ac'ui.
17 Porque ja chej jahui, pero ja' ni ja Cajualtiqui, ti tec'an ec' ja ba stz'eel ja
nihuan silla. Yena ni huax talnani. Lajan soc chej huax talnajiye ja cristiano
jau ja ma' ec' ta yujile ja nihuan huocoli. Ti huax iijiye ja ba yoc ja' ja ba huax
bob yaa ja jsac'aniltiqui soc ja jgustotiqui. Jaxa Diosi, ti huax yalaa: —Mi xa
la ocyex mas ja yaani, huax utjiye. Jach ni yala cab ja anciano jahui.

Ja suquil sello soc ja tzicupom ba puro oro

8

1 Jaxa cheji ti xa xch'ia ja suquil selloil ja juuni, jaxa ba satq'uinali, juntiro
xch'ababi can como mojan nalan ora.
2 Ti xa cho quila juque ángel naca ti tec'ane ec' ja ba sti sat ja Diosi. Ti aaji
yile jujune ja sq'uinei, trompeta sbiil.
3 Ti xa cho jac otro jun angela, jaxa yeni ti yioj jan jun tzicupom, puro oro.
Ti huaj tec'an ja ba stz'eel ja juegon ja ba huax tzicxi ja smajtan ja Diosi, como
oro ni chomajquila. Jaxa juegon jahui, tey ba mero sti sat ja nihuan silla ja
ba culan ec' ja Dios Tatali. Ti xa aaji yi ja ángel jahui jitzan ja pomi. Jaxa tihui,
como ti ni nolobal spetzanil ja jastal huas sc'uman ja Dios ja yuntiquili, jaxa
angeli, ti xa huax ya staa sbaj soc ja pomi ja ba sat ja juegoni.
4 Como ti xa ni yaman yuj ja ángel ja tzicupomi, jaxa stabil ja pomi ti
huan q'ueel ja mero bay ja Diosi, como yaa ta ni staa sbaj soc ja jastal huas
sc'umane ja Dios ja yuntiquili.
5 Yajni ch'ac ja jahui, como tey ja chacal c'ac' ja ba sat ja juegoni, jaxa angeli,
ti xa sbut'u soc chacal c'ac' ja tzicupom yaman yuji. Ti xa ch'ac sip con ja ba

luumi. Jaxa chahuuqui, lom xta xbotolji. Ti cho ajyi otro jun ruido pero jel tzatz juntiro. Cho jel lijpi ja chamtzelahui y jel tzatz nijqui ja luumi.

Ja trompeta jumasa

6 Jaxa juque angeli ja ma' yioj jujune strompetaei, chapan xta aye ba oj ya oc'uque.
7 Jaxa ma' bajtan yujilei, ti suu ja strompeta. Ti cho co lec ja bati, pero socan soc c'ac' soc socan soc chic'. Jach ni co jani, jaxa ba luumi, tzic juntiro mojan snalan, con todo ja tei, jaxa ac ja ba yaaxi, mi ni jas can altiroa.
8 Jaxa ba xchabil ja angeli, ti cho suu ja strompeta. Ti jipji con como jastal jun nihuan huitz ja ba yojol ja mari, pero huan ajlel soc c'ac'.
9 Jaxa ba mari, mojan snalan pax jastal chic'. Jaxa sbaal ja mari mojan snalan ch'ac chamuc. Jach ni ja barco jumasa, mojan snalan ch'ac ch'ayuc.
10 Jaxa ba yoxil angeli, ti cho suu ja strompeta. Ti xa co jan jun nihuan c'anal ja ba satq'uinali, pero huan ajlel como jastal yajlel ja c'aq'ui. Cuando moq'ui, ja yajleli ti ch'ac couc ja ba sat ja nihuacja soc ja ch'in yoc jai, pero mojan snalan ja ja' ja ba spetzanil ja mundo.
11 Jaxa c'anal jahui, sbiilane c'ajte, jaxa mojan snalan ja ja' jumasa, c'aj juntiro ch'ac huajuc. Jitzan lec ja cristiano ja ma' cham yuj ja ja' jumasa jahui porque ch'ac c'ajbuc juntiro.
12 Jaxa ba xchanil ja angeli, ti quila cho suu ja strompeta ja yeni. Ti ya q'uicbuc mojan snalan ja sat c'ac'u, soc jach ni ja luna, soc jach ni ja c'anali, jaxa slugar ja ba sat c'ac'u, t'usila altiro huax ijlabani. Jach ni ja acuali, juntiro q'uicbi ja q'uinali porque mey yip ja c'anali soc mi ni ja luna.
13 Ti xa cho quila otro jun ángel ti huan jujpel ec' ja ba snalan ja satq'uinali. Ti huan ahuanel tzatz leca: —¡Ay pobre ja suinquil ja luumi ja cuando huas suu ja strompeta ja otro oxe angeli! xchi ja ángel it huan jujpel eq'ue.

9

1 Jaxa ba soil angeli ti suu ja strompeta. Ti cho quila lajan soc otro jun c'anal ti moc' con ja ba satq'uinali pero jac ni jc'ujola que mi c'analuc. Jun ángel, pero mi jauc ja yangel ja Diosi. Ti xa aaji yi ja sllaveil jun tan q'ueen ba jel chaan juntiro soc jel q'uic'.
2 Ti xa sama ja q'ueen jahui, jaxa tihui, lom xta xtomomi q'ue ja tabi. Ya q'uicbuc juntiro ja satq'uinali.
3 Jaxa ba yojol ja tab jahui ti ch'ac eluc jitzan ja lemi. Lom xta xnololi ch'ac eluc y naca ac'ubal yipe ba oj c'uxhuanuque como jastal huax c'uxhuani ja tan tzequi.
4 Pero alubal yabye que mi oj sc'uxe ja jas huax q'ui ja ba luumi, soc mi ni ja te' jumasa. Quechan jaquele ba oj sc'uxe ja cristiano jau ja ma' mi yiojuc ja sello ja Dios ja ba spatanei.
5 Pero cho alubal yabye que mi bi oj smile juntiro ja cristiano jumasa. Quechan oj bi yixtalauque joe ixau, pero ja syajal ja ba huax c'uxhuani ja chan jahui, lajan soc jastal cuando huax c'uxhuani ja tzequi.
6 Jaxa c'ac'u jumasa jahui, ja ma' huax c'uxji, oj sc'an oj cham huego pero mi ni modo oj chamuquea.
7 Jaxa lem jumasa jahui, lajane soc ja splanta ja cahuu ba chapan xta ba oj huajuque guerra, jaxa ba s'olomei, ti lapan yujile jujune scoronae puro oro. Jaxa satei, lajane soc ja sat ja cristiano.
8 Jaxa stzotzil ja s'olomei, lajan soc ja s'olom ja ixuquei, jaxa yejei, lajan soc ja yej ja choji.

9 Jaxa ba sni yaltzilei, lajan soc ja spatic ja chayi porque puro ay sq'uiixil,
pero lajan soc taq'uin. Jaxa sruidoil ja suech'ei, lom xta xpumulji como jastal
huan huajel guerra jitzan carreta soc cahuu.
10 Naca ay sneje, pero entero splanta jastal ja tzequi, pero ja' ni huax
c'uxhuani soc ja snejei. Pero joe ixau oj bob yixtalauc ja cristiano.
11 Ja lem jumasa jahui, ay ni jun sepeea, pero ja' ni ja ángel it ja ma' huas
stalna ja tan q'ueen jau jel chaani. Jaxa ángel jahui huax alji sbaj Abadón ba
c'umal ja ba hebreo, jaxa ba c'umal griego, Apolión huax yalahue. Pero ja
mero sbej ja sbiil ja ba cabaltic ja quentiqui, ch'ac-huanum.
12 Jach ec' ja huocol ja it yaa ja lem jumasa, pero ti cho jac otro chab huocol.
13 Jaxa ba suaquil angeli, ti suu ja strompeta, ti cab jun c'umal huan elel ja
ba sat ja juegon ja ba huax aaxi ja smajtan ja ba sti sat ja Diosi. Jaxa juegon
jahui, puro ni oroa. Ja c'umal ti mero huan elel ja bay ja chane cacho ja ba
cada xchiquin ja juegoni.
14 Ti alji yab ja suaquil ángel jau ja ma' ch'ac ta suu ja strompeta: —Tucu xa
ja chane ángel jau ti mochane ja ba sti ja nihuanja ba Eufrates, xchi ja c'umal
jahui.
15 Jayuj ti xa ch'ac huajuque suelto ja chane ángel jahui, ja' bi ba oj ch'ac
smil mojan snalan ja cristiano ja ba mundo. Pero ja ora jahui, yuj ni ti c'ot
tic'an ja stiempoe oj xa q'ueuc ja yatelei.
16 Ti cab yala que aye doscientos millón ja soldado, naca cajane cahuu.
17 Oj cala huab jastal ch'ac jnajsatuc ja cahuu jumasa. Ja ma' cajanei, naca
lapan yujile jun taq'uin ja ba sni yaltzilei, pero oxtiq'ue yelahuili - chac, yaax,
soc c'an. Jaxa cahuu jumasa, ja s'olomei, lajan soc ja s'olom ja choji, jaxa ba
stii, huan elel c'ac' soc tab, pero ja yelahuili, jel quistal porque ti socan soc
jun polvo sbiil azufre.
18 Jaxa cristiano, mojan snalan ja ba mundo ch'ac cham yuj ja oxtiq'ue cosa
ti huan elel ja ba sti ja cahuu jumasa - ja c'aq'ui, soc ja tabi, soc ja azufrei. Jel
yiaje juntiro.
19 Porque ja yip ja cahuu jumasa jahui, tey ba stie soc jach ni ja snejei
porque ja snejei, lajan soc ja mal chan it huax bitz'itz'i ec' ja ba luumi. Ay
s'olom ja tan chan jahui, jayuj huax bob yixtalauc ja cristiano.
20 Pero ja ma' mi ch'ac chamuc yuj ja tantic quistal cosa jumasa jahui, mi ni
modo huax suchi ja sc'ujolei. Como siempre aye huas sc'ulane seguir ja cosa
ba diablo. Ti huane soc ja sdiose c'ulubal soc oro, ma chican jas taq'uinil, ma
ton, ma te'. Pero lom nia ja tantic sdiose jahui porque mix ilhuaniye. Mix
yabye q'uinal. Mix bejyiye.
21 Ja cristiano jumasa, mi ni huax yaahue can jastal huax milhuaniye ma
ja sbrujoilei. Puro piero ja jas huas sc'ulane ja huinique soc ja ixuquei. Puro
elc'al ja sgustoei.

Ja ángel ja ma' yioj ja ch'in libro

10

1 Ti quila otro jun ángel, pero jel tzatz juntiro. Ti huan coel jan ja ba
satq'uinal potzan soc jun ason. Jaxa ba s'olomi, tey jun q'uintum lajan soc
jastal scorona. Jaxa sati, huan lijpel jastal ja sat ja c'ac'u, jaxa yechmali,
chacjoljol xta y huan nijquel lajan soc jastal huax yiaj vuelta ja yat c'aq'ui.
2 Ti yioj jun yal juun balan ajyi, pero ja huego, paubal xa, ti yaman yuj ja
ba sc'abi. Ti xeta och ja stojol yoc ja ba yoj mari, pero ja surdero yoqui, ti
sbatunej ja taquin luumi.

3 Ti xa ahuani tzatz leca, jastal huax ahuani ja choji. Huaj to cabi, ti q'ue
oc' juque vuelta ja chahuuqui.
4 Yajni ch'ac oc'uc juque vuelta ja chahuuqui, jaxa queni huax c'ana nique
oj tz'ijba huego ja jas ch'ac cabi, pero ti cho cab huego otro jun c'umala ja ba
satq'uinali. Ti yala caba: —Moc atz'ijba ja jas ahuab yala ja yoq'uel ja juque
chahuuc jahui. Mi ni sbejuc huax abxi ja jas yalahuei, xyutajon ja c'umal
jahui.
5 Jaxa ángel it quila xetan jun yoc ba yoj mari soc ja ba luumi, ti xa sacha
stojol sc'abi, ti sq'uela q'ue ja satq'uinali, ti yalaa:
6 —Ja ma' sac'an ni lec tola vida, ja' ni ja ma' sc'ulunej ja satq'uinali soc ja
luumi, soc ja mari, soc spetzanil ja cosa, ti huax yila que meran ja jas huanon
yaljel. ¿Jas to junuc oj majla masi?
7 Porque oj xa q'ue suu ja strompeta ja ba suquil ángel tac. Ja jas quechan
yen huas snaa ja Diosi soc ja yaluman ja ma' yatjum ni - como alji ni yabye
ja yenle chomajquili - pero spetzanil ja jas huas snaahuei, huan xa ni c'otel
smeranila, xchi ja ángel jahui.
8 Ti cho cab otro vuelta ja sc'umal ja ma' huan c'umal con ja ba satq'uinali.
Ti cho yala caba: —Cax iaj ja yal juun it yaman yuj ja ángel jau ti xetan ec' jun
yoc ja ba mari soc ja ba luumi, como jaman xa ni yuja.
9 Ti huajyon ja bay ja angeli. Ti jc'ana yi ja yal juun yaman yuji. Ti yala
caba: —Lec, iaj, ti xa bucu coe, jaxa ba hua tii, jel chi' oja huabi como
jastal yaalchab. Pero cuando huax coi, c'aj oj huajuc juntiro ja hua hualtzili,
xyutajon.
10 Ti quiaj ja yal juun ja ba sc'ab ja ángel jahui. Ti jbucu coa y meran nia, ja
ba jtii, jel chi' cabi jastal ja yaalchab, jaxa mas tzaani, cuando jbucu ta, jaxa
ba caltzili juntiro c'ajbi.
11 Ti cho alji cabi que t'ilan bi oj yii majan ja jti ja Diosi porque ay to bi jas
oj cal sbaj jitzan lec ja cristiano soc ja slugarei, anima tuctuquil ja sc'umalei,
ma tuctuquil ja ma' ay yatel yujilei.

Ja chab testigo

11

1 Ja queni Juanon nia, jaxa jas huanon yaljeli, ja' ni ja jas quila ja yora
jnajsatin jitzan cosa. Ti cho quila que aaji qui jun tan aj, pero oj bi maconuc
cuj jastal jun metro ba oj bi bob bishuanucon. Ti alji caba: —Cax bisa janec'
ja snihuanil ja stemplo ja Diosi, ti xa bisa ja juegon ja ba huax aaxi cajan ja
smajtani, tix cho huaa cuenta ja cristiano ja ma' huax och sc'umuque ja Dios
ja ba stemploi.
2 Pero moc abis ja ba stenil ja templo porque ja parte jahui, ti xa ac'ubal ba
sc'ab ja tuc cristiano, ja ma' mi judiouqui. Ja cristiano jumasa jahui, ti ni oj
yixtalauque lec ja chonab jau ba mi cualquierauqui, ja' ni ja ba Jerusaleni.
Oxe jabil soc snalan oj yixtalauque.
3 Ti xa oj jec chahuane ja ma' tola vida oj sea huilex ja smeranil ja Diosi.
Oxe jabil soc snalan oj iijuc majan ja stiei. Jaxa sc'u oj slapei, lajan soc jastal
coxtal porque jel ni triste oj ajyuc ja tiempo jahui.
4 Jaxa chahuane jau ja ma' oj yal ec' ja cabali, ti ni oj ajyuque tola vida ja ba
sti sat ja Diosi. Ay yioje ja yip ja Espíritu Santo soc ja yijlab ja yabal ja Diosi.
5 Ta ay c'a ma' huas sc'ana yixtalauc ja chab cuntiquil jahui, entonces ja
yenlei oj ya el huego c'ac' ja ba stiei, jaxa scondraei, oj ni ch'ac slape c'ac'a.
Y jach ni t'ujbinubal ja ma' huax yixtalaane ja chahuane cuntiquil jau huax
yalahue ec' ja cabali, oj ni ch'ac chamuquea.

6 Jaxa chab cuntiquil jau oj huaj yal ec' ja cabali, ay yip ba oj smaque ja' ba
mi oj yaa ja' snajtil ja tiempo cuando huane yaljel ja spalabra ja Diosi. Soc cho
ay ni yipe ba oj bob ya paxuque chiq'uil ja jai. Pero mi quechanuc ja jahui.
Chican jas tiq'ue huocol huas sc'ana yae ja ba luumi, oj ni bob yujilea, chican
jas ora huax yalahuei.
7 Pero cuando ch'ac ta ja yatele jahui, ch'ac ta yale spetzanil ja jas huas
sc'an oj yale ja Diosi, jaxa ba tan q'ueen jau jel chaani, ay ma' oj eluc ja tihui,
pero jel quistal, ja' ni mero yajualil ja tan q'ueeni. Ti oj syamtalauc ja chab
cuntiquil jau huane yaljel ec' ja cabali, y man oj sc'ul ganar. Oj ni miljuquea.
8 Jaxa scuerpoei ti oj can baan ba calle ja ba chonab jau ja ba aaji locan ba
cruz ja Cajualtiqui, jayuj mi cualquierauc ja chonab jahui. Pero ja ora jahui,
yuj ja jel ja maloili, mi xa jauc ja mero sbiil ja chonab jau oj sbiiluqui. Oj aajuc
sbiiluc Sodomail ma Egipto.
9 Yenturil oxe c'ac'u soc snalan, quechan oj q'uelhuanuque can ja cristiano,
chican jas tiq'ueil ja sc'umalei soc chican baatic ja slugarei pero ti oj yile
jastal ti baan ec' ja scuerpoe ja chab cuntiquil ja ma' ch'ac yale ec' ja cabali.
Mi ni ma' oj bob smuca.
10 Ja cristiano ja ba spetzanil ja mundo jel alegre juntiro oj huajuc yuj
ja miljiyei. Oj sc'uluque q'uin y yuj ja sgustoei ay jas oj sq'ueptalauc sbaje
porque ja chab cuntiquil jahui, quechan bi xchole huax yaahue huocol
spetzanil ja cristiano.
11 Pero cuando yajni huax ec' ja oxe c'ac'u soc snalani, jaxa Diosi quila
cho ya sac-huuc otro vuelta ja chab yuntiquil jahui. Jun ta repente ch'ac
q'ueuque tec'an, jaxa spetzanil ja ma' ch'ac yile, juntiro jel xiuye.
12 Jaxa chahuane ja ma' yalahue ec' ja yabal ja Diosi, ti yabye jun tzatzal
c'umal huego ja ba satq'uinali. Ti alji yabyea: —Q'ueanic xa q'ueni, x'utjiye.
Ti xa q'ueye q'ue ja ba satq'uinali soc ason, jaxa spetzanil ja scondra jumasa,
ti ch'ac canuque jacana.
13 Jaxa mismo ora jahui, ti ajyi jun templora. Jel ja jas ch'ac jemuqui.
Chamye juque mil cristiano, jaxa ma' mi cham yuj ja templori, jel xiuye
juntiro. Ti xa och stoye ja Dios ja ba satq'uinali.
14 Jach ec' ja xchabil huocol jahui, ti xa cho jac ja ba yoxil huocoli.

Ja suquil trompeta

15 Jaxa ba suquil angeli, ti suu ja strompeta, ti abxi ja tzatzal c'umal jumasa
ja ba satq'uinali. Jach huane yaljel: —Ja ma' jel nihuan ja yatele ja ba mundo,
c'ot ta ni ora mi xa ni oj to sc'uluque mandara. Yen xa oj sc'uluc mandar ja
Cajualtic Diosi soc ja Cristo ja huegoi. Yen xa oj sc'ul mandar ba spetzanil ja
tiempo, xchi ja c'umal jumasa.
16 Jaxa veintecuatro anciano ja ma' ti culane ec' ja ba sillae ja ba sti sat ja
Diosi, ti ch'ac couque pacan ja ba sti sat ja Diosi.
17 Ti yalahuea: —Cajualticon Dios, huax caaticon ahui lec tz'acatal porque
mi jas mix bob ahuujil. Ja hueni ti ni aya ja cuando cujlaji ja satq'uinali y ti
ni oj ajyana cuando huax c'ot tic'an ja tiempo. Ja yaani q'ueel xa tiempo oj
xa c'ul mandari y jel xa tzatz juntiro aya.
18 Ja ba spetzanil ja lugar ba mundo, jel q'ueel ja scoraja ja cristiano pero
c'ot ta ni ja c'ac'u oj xa ni ahuaa castigo. Jach ni ja ma' cham ta. C'ot ta ni ora
oj xa ch'ac hua och cuenta, jaxa huatjum ja ma' staahua tii, oj xa sc'ul recibir
ja jas oja huaa yi. Jach ni ja ma' yaa sbaj amoqui, soc ja ma' nihuan yioj ja
hua biili, sea ma' nihuan ilji ja ba mundo, ma ja ma' jel ch'in ilji. Ti cho c'ot
ja c'ac'u oja ch'ay ele ja ma' mero huas somo ja suinquil ja luumi. Jach ch'ac
yale ja anciano jumasa.

19 Entonces ti xa jamxi ja stemplo ja Dios ja ba satq'uinali. Ti quila jun cajón
mi cualquierauc ja ba ti nolan ja trato jau sc'ulunej ja Dios soc ja yuntiquil
jumasa desde najate. Ti huan xta lijpel ja chahuuqui, soc ay jitzan ruido.
Huan xta botoljuc ja chahuuqui. Nijqui tzatz lec ja luumi. Ti cho ajyi jun bat,
pero jel nihuac.

Ja ixuqui soc ja dragoni

12

1 Ti quila jun ixuc ja ba satq'uinali, jaxa sc'ui, mi c'uutzuc pero ja' ni
spotzunej sbaj soc ja yijlab ja c'ac'u y lajan soc ti tec'an ja ba mero sat ja luna.
Ja ba s'olomi, slapunej jun corona puro c'anal - ay ni lajchahue c'anala ja ba
scorona. Cuando quila, huego jnaa que mi lomuc ja jas huanon yiljeli. Ay ni
lec sbeja y mi tzamaluc porque
2 Oj xa sman altiro jun yal. Huaj to cabi, jun ta repente q'ue ahuanuc
porque ja' xa ni ora oj manxuc ja yala. Jel huan huocol juntiro.
3 Ti quila jun tan nihuan chan leca pero jel quistal juntiro. Lajan t'usan
jastal ja splanta jun ojcotz pero nihuan lec soc chac juntiro ja yelahuili. Ay
juque ja s'olomi, jaxa ba cada s'olom ti lapan yuj jun scorona. Huaj to cho
quile, ay yioj lajune scacho. Dragón bi sbiil ja tan chan jahui. Jac jc'ujol que
mi loiltajneluc ja jas huanon yiljeli.
4 Ja dragón jahui ti sima tzatz lec ja sneji, iday, xtantani xta co man luum
mojan snalan ja c'anali. Ja tan quistal chan jahui ti jac tec'an ja ba sti sat ja
ixuc jau huan huocoli. Quechan xta huan smajlajel oj manxuc ja yal alatzi,
ti bi oj sbuc coe.
5 Cuando ch'ac manxuc ja yal alatzi, como querem nia, ti iiji q'ue huego ja
bay ja Diosi, ja mero ba huas sc'ulan mandar ja ba satq'uinali porque ja alatz
jahui, ja' ni ja ma' oj to sc'ul mandar spetzanil ja mundo. Jel bi tzatz juntiro
oj huajuc ja smandari.
6 Jaxa ixuqui, cuando ch'ac sman ja yali, ti spaca ajnela. Ti huaj ja ba jun
ch'ayan lugari, ja' ni jun lugar chapan lec yuj ja Diosi ba ti bi oj ajyuc mojan
oxe jabil soc snalan ja ixuc jahui.
7 Ti quila q'ue jun nihuan guerra ja ba satq'uinali. Jun ángel sbiil Miguel
soc ja smoj jumasa, ja yenlei huane pleito soc ja tan chan dragoni soc ja smoj
jumasa ja yeni.
8 Pero ja tan dragoni soc ja smoj jumasai, c'ujlajiye lec ganar. Nutzjiye ele
ja ba satq'uinali.
9 Ja tan nihuan dragoni ti jipji con man luuma porque ja yeni, ja' ni ja
mismo ja tan chan jau ba najatei, ja' ni ja tan diablo sbiil Satanasi. Yena ni ja
ma' xchol huas slola spetzanil ja cristiano ja ba mundoi. Pero mi stuch'iluc
jipji co man luum. Cho jipjiye co ja tuc smoj jumasa. Jach ni quila ja yora
jnajsatin jitzan cosa.
10 Ti cab jun c'umal ja ba satq'uinali pero jel tzatz c'umani. Ti yalaa:
—Eso sí, ja yaani nutzji ta el ja yen ja ma' c'ac'u acual huan slocjel abal ja
quermanotiqui. Tola vida ti xta huan abal ja ba sti sat ja jDiostiqui pero ja
yaani, jipji ta coe, jaxa quermanotiqui, elye ta libre juntiro. Huantic xa yiljel
meran jastal jel ja yip ja Diosi. Huan xa ni mandar meran ja jDiostica. Och
ta ni yatel meran ja Cristo ja ma' tzaubal ni yuj ja Diosi.
11 Meran nia, ja quermanotiqui sc'ulane ta ni lec ganar ja tan diablo
porque ti xa aye ja ba sparte ja chej ja it spec'a ja xchiq'ueli, ja' ni ja
Cajualtiqui. Ja quermanotiqui, ja' ni mero tola vida huane staajel ti'. Oj bi
yaa sbaje meran soc ja Diosi anima huax yaa svidae yuj ja jas huas sc'uanei.

12 Jayuj jel lec huax yilahue spetzanil ja ma' tey ba satq'uinali. Sbej huax
yaahue yi lec stz'acatal ja Diosi. Pero ¡jel ajul ja sbaj spetzanil ja ma' tey ba
luumi porque ti xa ni ay ja tan diablo chomajquili. Jel xa q'ueel juntiro ja
scoraja porque huan ni snaa que bisubal xa lec ja stiempo ja oj bob yixtalauc
ja cristiano ja ba luumi, xchi ni con ja tzatzal c'umal jahui.
13 Ja tan dragoni, cuando huaj yil que jipji ta con ja ba luumi, ti xa huaj
nochan soc ja ixuc jau ja ma' smana ja yal queremi.
14 Pero huaj to quile, ja ixuqui, ay xa yioj jun nihuan suech' jastal ja suech'
ja águila, jayuj bob el libre ja ba sc'ab ja tan chani porque ti jujpi och ja ba
ch'ayan lugar ja ixuqui. Ja tihui ti talnaji yuj ja Diosi oxe jabil soc snalan.
15 Pero cuando ti to huan nutzjel yuj ja tan chani, ti quila scahua sti ja tan
chani. Huaj to quile, xchototi xta el ja ja' ja ba stii pero xlepepi xta huaji. Ya
pax jun nihuan butjail. Ja tan dragón jahui huax yala que oj ya huaj ja' ja
ixuqui.
16 Iday, huaj to quile, ti sama sbaj ja luumi. Yuaj spetzanil ja ja' jau el jan ja
ba sti ja tan dragoni, jayuj huaj libre ja ixuqui.
17 Ti q'ue juntiro ja scoraja ja tan dragoni. Cuando yila mi bob yuj ja xch'ay
snaajel ja ixuqui, ti huaj pleito soc ja yintil ja ixuc jahui, ja' ni spetzanil ja
ma' huas sc'uan ja smandar ja Diosi soc ja ma' yaluneje claro que huane xa
sc'uajel ja Jesusi.

Ja chab chan jahui

13

1 Ja queni Juanon nia. Oj xa cala huabyex mas ja jastal quila ja yora
jnajsatin jitzan cosa. Ja queni ti bi ayon ba jun sti ja'. Puro bi jijcab ja ba
tec'anon eq'ue. Huaj to quile, ti quila el jan jun tan nihuan chan ja ba yoj jai
pero jel xihuel ja sbaj juntiro. Ay juque ja s'olomi soc lajune scacho, jaxa ba
cada scacho ay jun scorona. Ja ba cada s'olomi, tuctuquil ja jas tz'ijbanubali,
pero ja mero smeranili, jel piero jastal tz'ijbanubali porque ja jas huax yala
ja ba tz'ijbanubali, jel piero huas staa ti' ja Diosi.
2 Ja splanta ja tan chan jau quilai, lajan t'usan jastal ja splanta jun tan tigre
pero ja yoqui, entero yoc jun tan chan oso sbiil, jaxa stii, lajan ni soc ja sti ja
tan choji. Jel juntiro ja yipi. Ay ni yatela porque ac'ubal ni yi yuj ja otro tan
quistal chan ja tan dragoni.
3 Ja chan it jastal ja splanta ja tigre, june ja s'olomi, ay seña pero jel piero
juntiro ja seña jahui. ¡Saber jastal lec mi cham cuando aaji yajbuqui pero
cuando quila ja queni, lec xa ni aya. Quechan xta quila ja seña. Jaxa spetzanil
ja cristiano ja ba luumi, quila jastal jel gusto aye. Jel ni huas syajtaye ja tan
quistal chan jahui. Chican jasunc'a yala ja tan chan jahui, jel huas sc'uane.
4 Jaxa tan dragoni, ja cristiano yaahue och sdiosile. Huan ni snaahue que
yuj ja tan dragoni, jayuj jel tzatz ja smandar ja tan quistal tigre. Jach ni ja
tan tigre, cho yaahue och sdiosile chomajquili. Ti yalahuea: —¡Machunc'a oj
bob slaj ja chan iti! Ta ay c'a ma' huax och pleito soc ja yeni, ¡ba oj bob yujila!
xchiye xta.
5 Ti q'ue see jun smodo ja tan chan jau jastal ja tigre. Och stoy sbaj juntiro.
Lajan bi soc jastal Dios ja yeni. Jel piero juntiro ja jastal stoyo sbaji, iday, ti
cho quila oxe jabil soc snalan aaji yi ja yatel ba jel tzatzi.
6 Spetzanil ja tiempo jel tzatz ja yateli, mas to jel tzatz juntiro huax c'umani.
Jel piero staa ti' ja Diosi. ¡Ba bi nihuanuc ja sbiil ja Diosi! ¡Mas bi nihuan ja
yeni! ¡Jastal bi modo jel tzamaluc ja ba culan ja Diosi! Jaxa ma' ti xa ay ja ba
satq'uinali, jel piero staa ti'.

7 Jel tzatz juntiro huaji, hasta quila jastal yixtalaan lec ja ma' huas sc'uan
ja Diosi y sc'ulan lec ganar ja tan chan jahui. Pero como yuj ni jach huas
sc'ana ja Diosi. Mi ni ma' mi mandar ayuc yuj ja tan tigre chan jahui. Chican
jas c'umal huax c'umaniye ja cristiano, chican ba lugar ayei, chican jas
cristianoile, naca teye ba sc'ab ja tan tigre chan jahui.
8 Spetzanil ja cristiano ja ba luumi, oj bi yae och diosil ja tan chan jahui.
Quechan ja ma' ti xa tz'ijbanubal ja sbiile ja ba slibro ja Diosi, como ti xa ni
ay ba lista ja ma' staa ta svidaei, ja yenlei, mi yaahue och diosil ja tan chani.
Ja libro jau ja ba tz'ijbanubal ja sbiilei, ja' ni sbaj ja chej jau milji ja najatei,
ja' ni ja Cajualtic Jesusi. Cuando yora mi tox cujlaji ja satq'uinali, naubal ni
machunc'a oj to ochuc ja sbiil ja ba libro jahui.
9 Ja ma' ay xchiquin ahuujilexi, abyic lec sbej ja jas oj to cala huabyexi
10 Porque ta jach huas sc'ana ja Dios que oj ochanic preso, oj ni ochanica.
Ta huan c'a sc'ana oj chamanic, yuj ni oj chamanica. Mix cham ac'ujolex.
Quechan c'uanic meran ja Diosi. Oj ni bob ac'uluquex ahuantar ja huocola.
11 Ti cho quila otro jun tan chan ba jel xihuel ja sbaj pero ja tan chan iti,
ti quila el jan ja ba yoj luumi. Ay chabe scacho jastal ja scacho ja cheji pero
cuando c'umani, lajan juntiro ja jastal huax c'umani ja tan dragoni.
12 Ja otro ja tan chan jau jun xta splanta soc ja tan tigre, ja' ni ja it jel piero
ja señai, ja' ni mero smoj sbaje soc ja tan chan it el jan ja ba yoj luumi, jaxa
yeni, cho tzatz juntiro ja smandar ja yen chomajquili. Ti yala que mi ni bi
june ma' mi oj jac couque mec'an ba sti sat ja tan tigre chan jahui, pero tzatz
ja smandar yaai.
13 Ba oj c'uajuc yuj ja cristiano que jel tzatz ja yeni, jayuj bob see jitzan seña.
Hasta yala que oj coo con c'ac' ja ba satq'uinali ba oj yil ja cristiano jastal jel
ja yipi, y meran nia, bob ni yuj quilaa.
14 Jel ja jas bob see ja tan chan it el jan ja ba luumi. Pe tola vida ti ni ay
ec' soc ja chan it lajan soc ja tan tigre. Yuj ja jastic bob see, jayuj lolajiye lec
spetzanil ja cristiano ja ba mundo. Ti yala ja tan chan it el jan ja ba luumi
que sbej ni bi oj sc'uluque jun nihuan dios jastal ja splanta ja tan tigre chan
it jel piero ja seña. Porque ja tan chan jahui sbej ni oj chamuc ajyi, iday, mi
chami.
15 Ti quila jastal och sc'uluque ja tan dios jahui, iday, huaj to quile, huan
yiijel ic' soc huan c'umal ja tan c'ulubal dios jahui, pero ja' ni ja yip ja tan chan
it el jan ja ba luumi. Yuj ja yen chomajquili, jayuj ch'ac miljuque spetzanil ja
ma' mi c'ocxiye ba oj couque mec'an ja ba sti sat ja tan dios tigre jahui. Pero
ja mero smeranili, yuj ja jach huas sc'ana ja Dios sac'ani, jayuj bob yujil ja it
jumasa.
16 Ti quila que spetzanil ja cristiano, sea ch'in, sea nihuan, sea rico, sea
pobre, sea libre aye ma ay yajuale, pero ti quila huan ochel marca ja ba stojol
sc'abei. Ta mi c'a jauc ja sc'abei, ti huan ochel ja ba spatanei pero ja' ni ja
smandar ja tan chan jau quila el jan ja ba luumi.
17 Ta mi c'a bi yioje ja marca jahui, mi ni bi jas oj bob chonjuc yile, mi ni oj
bob xchone ja sastic sbajei. Ja marca jahui, ja' ni ja sbiil ja tan tigre chani. Mi
c'a jauc ja sbiili, ja' ni ja snumero.
18 Porque ay ni yioj numeroa - seis cientos sesenta y seis - ja jastal ja
numero huax yala cualquiera cristiano. Pero quechan ja ma' vivo t'usani
oj bob snaa jas sbej ja snumero ja tan tigre chan jahui.

Ja stz'eboje ja 144,000 cristiano

14

1 Ti cho jq'uelaa. Ti quila ja Cajualtiqui pero entero splanta jastal jun chej.
Ti ni tec'an ec' ja ba huitz Sioni pero ay ni smoja. Ay jun nole lec ja cristiano,

ciento cuarenta cuatro mil bi, jaxa ba spatan ja cada jujunei, ti tz'ijbanubal
ja sbiil ja Cajualtiqui soc cho ti tz'ijbanubal ja sbiil ja Tatal Dios chomajquili.
2 Ti cab jun ruido ba jel tuc ja ba satq'uinali. Lajan soc ja cuando ay jitzan
ja' huas staa sbaji, jex cululi. Ti cho cab xcululi xtaa, lajan soc jastal huax
ahuani ja chahuuqui. Y huaj to cabi, cho cab ay jitzan lec ja cristiano huane
bi q'uinanel.
3 Jaxa jun c'ole cristiano jau ja ma' tey soc ja cheji huane tz'eboj pero
yajc'achil ja stz'ebojei. Ti aye ja ba sti sat ja ma' ti culan ec' ja ba nihuan silla
soc ti cho quila ti aye soc ja chanhuane jau ja ma' lajane soc t'usan ja angeli.
Soc tey ja anciano jumasa chomajquili. Pero ja tz'eboj it huane ja ciento
cuarenta cuatro mil cristiano jahui, quechan yenle huax bob tz'ebanuquea
porque yenle ni ja ma' aaji eluque libre ja ba sc'ab ja diablo. Jayuj pec' ja
xchiq'uel ja Cristo tac.
4 Meran nia, ja jun c'ole it ciento cuarenta cuatro mili, tzaubale nia.
Cuando ti to aye ja ba luumi, mi ni nunca slea smule soc otro ixuc. Toj ecye
ja ba luumi. Sipa ni sc'ujole juntiro soc ja Cajualtic ja ma' yaa svida jastal ja
cheji. Sc'uane meran ja Diosi, jayuj bajtan tzaajiye ja yenlea.
5 Mi ni lolaniyea. Jel toj juntiro ecye ja ba luumi.

Ja jas yalahue ja oxe angeli

6 Huaj to cho quile, ti huan jujpel ec' ja ba satq'uinali otro jun ángel. Jecubal
ba oj huaj yal ja yabal ja Diosi. Ja' bi oj huaj yal yab spetzanil ja ma' tey
ba mundo, chican bi ba lugar culane, chican bi jas razaile, chican bi jas
c'umalile ma jas cristianoilei, pero oj bi huaj yal ja abal it mi ni nunca oj
ch'acuqui.
7 Ja ángel jahui ti och c'umanuc tzatz leca, ti yalaa: —¡Xihuanic yuj ja Dios
sac'ani! Aahuic yi lec stz'acatal porque jel xa mojan ja ora jau oja huaex yi
cuenta ja hua mulexi. Ja jDiostiqui, yena ni ja ma' sc'ulan ja luumi soc ja
satq'uinali. Cho sc'ulan ja mari soc spetzanil ja ja' jumasai, jayuj sbej huala
coyex mec'an ja ba sti sat ja yeni, xchi ja ángel jau quila ba satq'uinali.
8 Ti cho quila otro jun ángel ti nochan ec' soc ja jun it bajtan quilai. Ti yala
ja ángel ti nochani: —¡Jel ajul ja sbaj ja tan Babilonia! Mero nihuan chonab
lec ajyi pero ch'ac ta ch'ay snaajel. ¡Ba miyuca! Jelxiye juntiro soc ja mulal
tac, pero mi quechanuca. ¡Cho somo spetzanil ja lugar jumasa ba oj cho slee
smul ja yenle chomajquili! xchi.
9 Ti cho quila otro jun angela, ti ni nochan soc ja ba xchabili. Ti ahuani
tzatz leca: —Maclayic apetzanilex porque ja ma' huax och soc ja tan chan it
jastal ja splanta ja tan tigre, huan c'ax coye mec'an ja ba sti sat ja dios c'ulubal
jastal ja splanta ja yeni, huan c'a sc'ulane recibir ja smarca ja ba sc'abei, ma
ja spatanei, ¡a smajlaye!
10 Oj ni q'ue lec ja scoraja ja Diosi. ¡Oj aajuc yile ja scastigoei, pero meran!
Sin lástima oj ya'. Oj jipjuque ba yoj c'ac' ja ba sti sat ja ángel jumasa soc ja ba
sti sat ja cheji.
11 Tola vida xtomomi xta stabil ja c'ac' ja ba huane huocoli. C'ac'u acual oj
yie huocol. Mi ni nunca oj bob jijluque ta huan c'a sipa sc'ujole soc ja tan tigre
chan jahui. Huan c'ax ochye mec'an ja ba sti sat ja sdiosi, huan c'ax yiaje ja
smarca soc ja sbiil ja tan chani, mi ni nunca oj ajyuque lec.
12 Pero ja ma' toji, ja ma' huas sc'uan ja smandar ja Diosi, ja' ni ja ma' huas
sc'uan meran ja Jesusi, sbej huas sc'ulan ahuantar. Sbej huax yaa spasensiae
ja tiempo jahui.
13 Ti cho cab ay ma' huan c'umal con ja ba satq'uinali. Ti yala caba: —A och
juun ja jas huax cala huabi. Jel lec huax yila ja ma' huas sc'uan ja Cajualtiqui
cuando huax chamyei porque oj xa jijluque juntiro. Mi xa oj atjuque mas,

mi xa ni oj yie mas huocola. Ja jas sc'ulunej ja ba lequi, mi ni lomuca. Mi ni oj ch'ayuca, xchi ja Yespíritu ja Diosi. Jach ni yala caba.

Pitzji ja yalel ja tz'usubi

14 Ti cho jq'uela q'ue ja ba satq'uinali. Ti quila jun ason, sac juntiro, jaxa ba sat ja asoni, ti culan ec' ja yen ja ma' ti co jan ja ba satq'uinal ja najatei. Lapan yuj jun scorona puro oro, jaxa ba sc'abi, ti yaman yuj jun machit ba jel ja yeji.

15 Ti cho quila el jan ja ba templo otro jun ángel. Ti c'umani tzatz leca. Ti yal yab ja yen ja ma' ti culan ec' ja ba sat ja asoni: —Cax ja ba luumi. Iaj hua machiti. Ora xa ni oj c'uchuc ja tz'usubi. Tac'an xa lec ja huego, xchi ja angeli. Jach yala ba oj naaxuc que c'ot ta ni ora oj aaxuc yi cuenta ja Diosi.

16 Jayuj ja yen ja ma' ti culan ec' ja ba sat ja asoni, ti huaj sc'utz ja tz'usubi man to och spetzanil.

17 Ti cho quila el jan ja ba templo otro jun ángel. Jachuc ja yeni, cho yaman yuj jun machit ba jel ja yeji.

18 Jaxa otro jun angeli, ti cho quila el jan ba stz'eel ja mesa jau ba huax aaxi ja smajtan ja Diosi pero tuc ja yatel ja yeni. Ja yeni, huan bi sc'ulan mandar ja c'aq'ui. Ja ángel iti ti yal yab ja ángel jau yaman yuj ja smachit it jel ja yeji: —Ja hueni, cax huego ja ba luumi porque ja tan tz'usubi, tac'an xa lec. Ochan soc ja hua machiti. Tzomo ja tz'usubi, x'utji.

19 Y jach ni sc'ulana. Ti co jan ja ba luumi, ti och yaa yi con gana soc ja smachiti. Stzomo spetzanil ja tz'usubi, ti sipa och ja ba jun yoxmal ton ja ba huax pichi ja yaaleli. Ja sbej ja iti, ja' ni jastal jel tzatz oj jacuc ja scastigo ja Diosi.

20 Ja naitz ja ba pichi ja yaalel ja tz'usubi tey ba sti chonab. Ti quila lom xta xlepepi huan elel ja chic' ja ba yoj naitz jahui. Jel chaan juntiro huaj ja chiq'ui. Oj slaj jastal ja xchaanil jun cahuu. El yoc como mojan cien lehua.

Ja ángel jumasa ja ma' aaji juque vaso

15

1 Ja queni Juanon nia, jaxa spetzanil ja jas huanon yaljeli, ja' ni ja jas jnajsatini. Ti cho jq'uela ja ba satq'uinali y jel xihuel ja sbaj ja jas quilai. Ti cho quila lec otro juque ángel, jaxa cada jujune ja yenlei, ti bi ay ba sc'abe ba oj yae huocol ja ba luumi. Ti jac jc'ujol que mi loiltajneluc ja jas huanon yiljeli porque slugar que juque huocol oj yae coni. Ti alji caba que soc ja juque huocol jumasa iti, ti to bi oj eluc ja scoraja ja Diosi. Mi xa bi oj ajyuc mas huocol cuando huax ec' ja juque huocol iti.

2 Ti cho quila jun jaa pero mi mero jauc porque lajan soc jun cristal. Quechan jel chac jastal ja c'aq'ui. Jaxa ba sti ja ja' jau lajan soc ja cristali, ti quila tec'an ec' jun nole lec ja cristiano. Ja' bi ja ma' sc'ulane ta ganari. Mi ni bi t'un yalahue que oj ochuque soc ja tan tigre chani, mi ni soc ja dios jau c'ulubal jastal ja splantai. Mi ni yiaje ja smarca soc ja sbiili soc mi ni ja snumero. Naca ay yioje jujune sq'uine pero ja' ac'ubal yile yuj ja Diosi.

3 Tuctuquil ja stz'ebojei. Ay ba huax yaahue yi ja stz'eboj ja Moisés ja yatjum ja Dios ja najatei. Soc ay ba huax yaahue yi ja stz'eboj ja xchej ja Diosi. Ti huax yalahuea: —A Cajual Dios, ja hueni mi jas mix bob ahuuj. Jel nihuan ja jas huaxa c'ulani soc jel xihuel ja sbaj ja hua huateli. Jel toj ja jas huaxa c'ulani soc mero smeranil nia. Ja hueni, mero rey aya ja ba spetzanil ja tiempo.

4 Cajual, spetzanil ja cristiano oj to xihuuque yuj ja hua biil ja hueni. Oj ni yae ahui lec tz'acatal porque quechan ja hueni, jel toj aya. Ja ba spetzanil ja

lugari oj jacuc ja cristiano ba oj couque mec'an ja ba sti ja hua sati porque
malan soc ja jas ch'ac ac'uluqui, huax ilxi que puro lec ja hua huateli. Jach
yalahue soc ja stz'ebojei.
5 Cuando ch'ac tz'ebanuque ja cristiano jumasa jahui, ti cho quila jamxi ja
spuerta ja templo ja bay ja Diosi.
6 Ti el jan ja juque ángel jau ja ma' tey ba sc'abe ba oj yae huocol ja ba luumi.
Ja sc'uei jel tzamal juntiro ja c'uutzi soc sact'ost'os xta ay. Ja ba sni sc'ujolei,
ti mochan yujile jujune sincho pero puro oro.
7 Ti jac june ja yenle ja ma' lajan t'usan soc ja ángel pero mi jauc ja mero
angeli. Ja yeni ay yioj juque taza pero puro oro ja taza yioji. Ti yaa yi jun
taza cada jujune ja juque ángel jahui. Ay ni sbaal ja taza jumasai. But'el bi
scoraja ja jDiostic ja ma' mi ni nunca oj ch'acuqui.
8 Ti quila que jel huan lijpel juntiro ja ba yojol ja temploi. Jel ni ja yip ja
Diosa, jayuj but' ja tab ja temploi. Mi ni bi ma' oj bob och ja ba templo masan
to bi ch'ac yaa con ja juque huocol ja juque ángel jahui.

Ja sbaal ja juque vaso pecji co ja ba luumi

16

1 Ti cho cab ay ma' huan c'umal ja ba yoj templo ja ba satq'uinali. Yora xa
bi oj couque jan ja juque ángel ja ba luumi. Ti yalaa: —Iajic ja taza jumasa
jau ja it but'el ja scoraja ja Diosi. Caxic ja ba luum, ti xa pec'ahuex el ja tihui,
x'utjiye.
2 Jayuj ti huaj ja sbajtanil angeli. Huaj spec' can ja sbaal ja stazai, jaxa
spetzanil ja ma' yioje xa smarca ja tan chani soc ja ma' sipunej sbaje soc ja
sdios c'ulubal jastal ja splanta ja tan chan jahui, huaj to yile, but'ele puro
c'oon, pero jel quistal juntiro. Jel bi tuu juntiro ja c'oon jahui.
3 Jaxa ba xchabil angeli, ti huaj spec' can ja ba yoj mar ja sbaal ja staza ja
yeni. Huaj to quile, pax chiq'uil ja jai pero ja chiq'ui jastal ja xchiq'uel jun
chamhuinic. Ch'ac chamuc spetzanil ja sbaal ja jai.
4 Jaxa ba yoxil angeli, ti huaj ba spetzanil ja ja' jumasa ja ba luumi, sea
nihuacja ma paman ja' ma satja pero ti ch'ac spec' can ja sbaal ja staza ja
yeni, iday, ti cho ch'ac pax chiq'uil spetzanil ja ja' jumasa jau chomajquili.
5 Ti cab yala jun ángel ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja ja' jumasa ja ba mundo:
—A Dios, sbej ni ja jastal huana yaajel castigo. Jel ni toja ja hueni. Ja hueni ti
ni aya tola vidaa, cho ti ni ayaa desde yora cujlaji ja satq'uinali.
6 Ja cristiano jumasa smilunej ja hua huuntiquil jumasai, cho smilunej ja
hua hualuman jumasa, jayuj sbej ni huaxa huaa yi ba oj yue ja chic' iti, xchi
ja angeli.
7 Ti cab el jan jun c'umal ja ba mesa jau ba huax aaxi can ja smajtan ja Diosi.
Ti yalaa: —Meran nia, Cajual Dios. Ja hueni, mi jas mi oj bob ahuuj. Huaxa
huaa castigo meran pero sbej ni juntiro ja jas huaxa c'ulani. Toj juntiro
huaxa huaa.
8 Jaxa ba xchanil angeli, ti huaj spec' can ja sbaal ja staza ja ba sat ja c'ac'u,
iday, jel tzatz juntiro huaj ja c'ac'u. Ja cristiano chayc'ac' xta ch'ac huajuc ja
sbactelei.
9 Xlemluni xta ja sbactelei, jayuj ti och c'umanuque malo. Jel piero staahue
ti' ja sbiil ja Diosi, iday, Dios ni ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja castigo jumasa
jahui. Pero mi ni modo c'ocxiye ja tantic cristiano. ¡Ba oj yaahue yi stz'acatal
ja Diosi!
10 Jaxa ba soil angeli, ti huaj spec' ja sbaal ja staza ti ba lugar ba mero huan
sc'ulajel mandar ja tan chani. Malan soc ja jahui, ti q'uicbi ja q'uinal ja ba
sutanal ja lugar jau mandar ay yuj ja tan chan jahui. Jel juntiro tzatz huaj ja

huocol ja ora jahui. Hasta quila lec que ja cristiano, xech'elji ja yejei yuj ja suocolei.
11 Och stae ti' malo ja Dios ja ba satq'uinali. Yen bi secunej ja huocol huane yiijeli soc huane yabjel ja syajal ja c'oon yiojei. Pero iday, mi ni suchi ja sc'ujolei soc ja huocol jahui.
12 Jaxa ba suaquil angeli, ti quila huaj spec' can ja sbaal ja stazai. Ti huaj spec' can ja ba nihuanja Eufratesi, iday, huego tacji ja jai pero lec nia porque taquin xa bej ba oj ec'uque ja tantic rey jumasa ja ba lado huax el q'uen ja c'ac'u. Oj ni jacuque mas tzaan ja ba guerra.
13 Ti jq'uela lec ja tan dragoni soc ja tan tigre chani soc ja yen ja ma' huax yaa smandar que oj couque mec'an ja ba sti sat ja c'ulubal dios jau yioj ja splanta ja tan tigre chani. Ay jas jel quistal quila huan elel ja ba stiei. Lajan soc jastal ja splanta ja ch'uch'i. Pero huego jac jc'ujol que ja' ni ja yespíritu jumasa it mandar aye yuj ja tan diablo.
14 Y meran nia, porque jecubale bi yuj ja tan diablo. Huan bix jecjiye ja ba rey jumasa ja ba sutanal ja satq'uinali. Oj bi huaj yale yabi que aa bi xchap sbaje ba oj stzom sbaje ba oj ya q'ueuque jun nihuan guerra. Pero ja c'ac'u jau oj q'ueuc ja guerra, ja' ni ja c'ac'u oj bi see ja yip meran ja Diosi. Ti oj yile lec que mi ni jas mi oj bob yuj ja Diosi. Pero ja tantic espíritu quila huan elel ja ba stie ja cristiano jumasa jahui, jel ni tzatza, hasta huax bob sc'ul milagro. Jel ja jas huas seahuei.
15 Ti yala ja Cajualtic Jesucristo: —¡A smajlaye! porque cuando mi huanuque pensar, ja' ni mero oj jacon. Jel lec oj yil ja ma' q'uelan jacan xta ja ora jahui, ja ma' chapan aye. Porque ja ma' chapan ayei, mi ni oj q'uixhuuquea.
16 Ti quila lec jastal stzomo sbaje spetzanil ja ma' ay yatel ja ba mundo soc ja soldado jumasa. Pero ja mero smeranili, jecubale yuj ja tan pucuji. Ti ni mero stzomo sbaje ja ba lugar jau Armagedón sbiil yujile ja matic hebreo ja sc'umalei.
17 Jaxa ba suquil angeli, ti quila jastal slumtz'in q'ue nalan chaan ja sbaal ja stazai. Ti cab el jan jun tzatzal c'umal ja ba nihuan silla ja ba yojol ja templo jau ja ba satq'uinali: —Lec xa ay. Ti ch'aca, xchi ja c'umal jahui.
18 Jun ta repente lijpi ja chahuuqui. Ti cho ahuani tzatz leca. Tuctuquil ja ruido cab ja ora jahui. Ti nijqui tzatz lec ja luumi pero desde cujlaji ja satq'uinali, mi ni bi nunca ajyi jun templor ja jastal jahui.
19 Quila lec ja tan nihuan chonab jau Babilonia. Sama sbaj juntiro ja luumi. Staunej sbaj ajyi ja chonabi pero yuj ja templori, jayuj oxe parte spila sbaj. Mi xa huala que ch'ay sc'ujol ja Dios jastal jelxiye soc ja mulali. Cuando ch'ac yaa ja tzatzal scastigo iti, ti to lamxi t'usana. Ti cho quila jitzan ja chonab ba tuctuquil lugar. Ch'ac jemuc spetzanil soc ja templor jahui.
20 Spetzanil ja yal ch'in luum joybanubal soc ja mari, mi ni june cani. Ti ch'ac ch'ayuque ba yoj ja'. Jach ni ja huitz jumasa ja ba spetzanil ja mundo, ch'ac jemuc spetzanil. Lajan q'uinal ch'ac canuc.
21 Huaj to cho quile, ti co ja bati pero jel xihuel ja sbaj porque t'usan mi staa cuarenta kilo ja yalal cada jujune. Pero ja cristiano, lom xta xbulbuniye ch'ac huajuque. ¡Jas bi sbej jach huax c'ulaji yile yuj ja Diosi! Jel piero juntiro staahue ti' ja Dios ja ora jahui.

Ch'ay snajel ja ixuc jau jel malo

17

1 Ti quila jac ja ba jtz'eel june ja juque ángel jau ja ma' aaji yile ja taza. Ti yala caba: —La ilahuile jastal oj yii castigo ja men ixuc jau ti culan mojan

jitzan ja jai. Ja yeni jel xa slea ta smul soc ja huiniquei. Mandar xa ay yuj ja yenlei.

2 Hasta ja tantic rey jumasa, ja' ni mero huax huaj slee ja smule soc ja men ixuc jahui. Pero mi quechanuca. Yuj ja jel juntiro slea ta smul ja yeni, jayuj seunej yi spetzanil ja cristiano. Mi xa huax q'uixhuiye. Culan xa yujile ja huas sleahue ja smulei. Jach yala cab ja ángel jahui.

3 Huaj to cho cabi, lajan soc mi xa jcuerpo ja quioji. Ti iijiyon ba jun ch'ayan lugar, jaxa tihui, ti quila jun men ixuca. Ja ixuc jahui, quila que q'ueel jun tan chan chac ja yelahuili. Ay juque ja s'olom ja tan chan jahui soc ay lajune scacho. Ja ba scuerpo, ti quila tz'ijbanubal spetzanil, pero q'uixhuel ja sbaj ja jas huax yalai porque quechan huan staajel ti' piero ja Diosi.

4 Ja ixuc jau q'ueel ja tan chani, ja sc'ui, morado soc chac. Lapan yuj jitzan ja yuji, pero puro pino. Ay oro soc ay perla ba jel ja stz'acoli. Yaman yuj jun vaso puro oro, pero gana, siquiera oj jac ba stz'eel ja huiniquei. Toj malo ja spensari soc ja tan piero smodo yioji oj bi jac slee smul soc ja yeni.

5 Ti quila que ay jas tz'ijbanubal ja ba spatan ja men ixuqui pero ja jas yalai, mix bob naaxuc jastal ja sbeji. Yala jastal iti: Ja queni Babiloniaon. Jel nihuanon juntiro. Quena ni mero huax jea ja maloili. Yuj ja queni, jayuj but'el mulal ja mundoi, xchi ja ba tz'ijbanubali.

6 Ti quila jastal huan yacbel ja men ixuc jahui, pero iday, huaj to quile, mi bi tragouc ja huan yuujeli - chic' nia. Ja' ni bi ja xchiq'uel ja yuntiquil ja Diosi soc ni ja ma' yaunej xa svidae yuj ja huas sc'uane ja Jesusi. Jel juntiro och ja jpensari.

7 Ti cho yala cab ja angeli: —Mi lom x'och ja hua pensari. Ja ixuc jahui, lajan soc mi oj jac ac'ujol jas sbej pero oj cala huab jastal ay ja yeni soc oj cho cala huab jas sbej ja chan it ba cajan eq'ue, ja' ni ja it yioj juque ja s'olomi soc lajune ja scacho.

8 Ja tan chan jau hua huilai, jel ja yip ajyi, pero ja huego, mi xa ay yip. Oj to jipjuc ba jun q'ueen chaan lec pero oj cho eluc. Ti jel oj och ja spensar ja cristiano cuando huax yilahuei porque oj yal ja yenlei que cham ta nia. Mi oj snae ta oj to sac-huuc otro vuelta. Pero como jach ni t'ujpinubal ba jach oj ch'ay snaajela. Pero ja cristiano, cham oj yabyei. Ja cristiano jahui, ja' ni ja ma' mi ocheluc juun ja sbiilei. Mi ni oj staa ja svidaei, porque ja biilal jumasa tz'ijbanubal ja ba libro jau huax calai, ti ni ochel juun cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali. Pero ja it jumasa, mi ocheluc ja sbiil ja yenlei.

9 Ja sbej ja juque s'olom ja chan jahui, ja' ni ja juque yal huitz ja ba chonab ja ba culan ja men ixuqui. Huas sc'ana ja ma' vivo t'usan ba oj bob snaa ja iti.

10 Jaxa juque s'olomi, ja' ni ja juque reyi. Joe ja tantic reyi, c'ulajiye ta ganar, jaxa juni, ti ni bi huan mandar ja huego, jaxa otro juni, oj to bi aajuc yi ja yateli. Pero mi ni oj albuc lec soc ja yatel ja yeni.

11 Jaxa tan chan it ahuila cajan ec' ja men ixuqui, ja sbej ja jahui, ja' ni ja rey it ba mi xa tzatzuc ja yateli, pero ti to ni ayaa. Ay modo oj caltic que ja yeni, ja' ni ja suaxaquil reyi. Pero lajan huas staa sbaje soc ja otro juque reyi. ¡A smajla! ¡Oj ni ch'ay snaajela!

12 Jaxa lajune scacho ja tan chan jahui, ja sbej ja jahui, ja' ni ja lajune rey ja ma' mi to huas sc'ulane recibir ja yatelei - mi tox ochye reyil pero oj to ni ochuquea. Lajan oj sc'uluque mandar soc ja tan chan jahui pero mi oj albuc oj ochuque reyil. T'usan tiempo ita oj sc'uluque mandar.

13 Pero lajti abal oj ajyuque. Oj bi sc'uuc sbaje que mas bi lec oj sc'ul mandar ja tan chani, jaxa yenlei, oj bi sc'uluque ja jas huax yala ja tan chan jahui.

14 Oj bi snique jun guerra soc ja Cajualtic ja ma' yaa svida jastal ja cheji, pero oj c'ulajuque ganar lec porque ¡machunc'a oj slaj ja ma' mero Cajualtiqui!

Ja yeni mero ni rey aya, jaxa ma' tey ba sparte ja Cajualtiqui, yuj ni tzaubale juntiro. Tzaajiye yuj ja Cajualtiqui y oj ni stzajlaye tola vidaa.

15 Ti cho yala cab ja angeli: —Jaxa jitzan ja' ja huila ja ba culan ja men ixuc jau jel huas slea smul soc ja huiniquei, ja sbej ja ja' jumasa jahui, ja' ni jitzan lec ja cristiano. Tuctuquil ja slugarei, tuctuquil ja sc'umalei. Jel aaye juntiro pero ja' ni ja sbej ja jitzan ja ja' ja huilai.

16 Jaxa lajune scacho ja tan chan jau ja ba q'ueel ec' ja men ixuqui, ja' ni ja lajune reyi. Ja rey jumasa jahui soc ja tan chan chomajquili, oj to q'ueuc lec ja scorajaei. Coraja juntiro oj yile ja men ixuc jau jel huas slola ja huiniquei. Oj sape yi spetzanil ja jas yioji. Telan sc'ab oj canuc ja men ixuqui. Ti oj sipe yoj c'ac'. Oj xch'aye juntiro snaajel ja men ixuc jahui

17 Porque ja' ni ja Dios ja ma' oj ya jac sc'ujole que jach oj sc'uluque ja tantic rey jumasa. Jayuj tac, lajti abal oj ajyuque juntiro soc ja tan chani. Ja mero smeranili, ja' ni ja tan chan oj sc'ul mandari pero yuj ni jach huas sc'ana ja Diosi masan to huax c'ot smeranil spetzanil ja jas yalunej ja Diosi.

18 Jaxa men ixuc it ja huilai, mi mero ixucuc pero ja' ni ja tantic suinquil ja ba chonab jau jel nihuan oj huajuqui. Oj ni sc'uluque mandar spetzanil ja ma' ay yatel ja ba mundo.

Ch'ay snajel ja chonab Babilonia

18

1 Ja mas tzaani ti quila otro jun ángel ti huan coel jan ja ba satq'uinali. Chican ba huax ajyi eq'ue, jel tzamal lijpi ja bayai. Ti jnaa que mi cualquierauc ja ángel iti - jel ni tzatz ja smandari.

2 Ti c'umani tzatz leca. Ti yalaa: —¡Ay pobre ja Babilonia! Jun nihuan chonab ajyi pero oj xa ch'ay juntiro snaajel, jaxa ba oj co laman ja stz'ubil ja chonabi, ti oj jac culan ja tantic pucuji. Spetzanil ja tantic espíritu ba jel quistali ti oj ajyuque ec' ja tihui. Oj cho jac culan ja tantic tujculi soc ja tantic xoch'i.

3 Pero mi lomuc oj ch'ay snaajel ja tan Babilonia. Jelxiye juntiro ja suinquil tac, iday, cho seahue yi spetzanil ja mundo ja jas maloi. Spetzanil ja tantic rey ja ba mundo, quechan xta huas stzajlaye ja jas malo yilahue huane sc'ulajel ja ba Babilonia y como jel ja jas huax chonxi ja tihui, soc jel ja jas huax manxi, jayuj huax q'ueye ricoil ja tantic comerciante jumasa. Jel huax c'anc'oni ja jas jel tzamal ja tihui, xchi ja ángel it jel tzatz ja smandari.

4 Ti cho cab ay ma' huan c'umal con ja ba satq'uinali. Ti yalaa: —¡A cuntiquil jumasa, elanic ja ba tan chonab jahui! Mi c'a, huaj to ahuabyex, ti xa ch'icanex soc ja tantic mulal ja huenlex chomajquili, iday, oj ni couc ja castigoa.

5 Ja tantic cristiano ja tihui, montón xta smulei. Mi xa hualahuex que mi huax c'ulan caso ja jas huane ja iti. Huan nix quilaa.

6 Jayuj ja huenlexi, sbej huaxa huaahuex yi, pero aahuic yi meran. Chican jas modo, pero aahuic yi con gana. Ja cristiano ja tihui, jel piero ja smodoe jastal slolaye ja otro cristiano. Jayuj ochanic, pero ja jastal yaa ja yenlei, cho aahuic yi ja huenlexi, pero mas to tzatz

7 Porque ja tantic suinquil ja Babilonia jahui, ¡el abaj soc ja jastal jel huas stoyo sbaje ajyi! Jach yalahue ja jastal iti: —Ja quentiqui, lec aytic juntiro. Mi ni nunca oj quiltic ja huocol ja quentiqui, xchiye xta ja ba sc'ujolei. Ja spensare ja cristiano jumasa jahui, puro gusto huas sc'ana oj ajyuque. Lec bi juntiro huas sc'ana oj ec' yujile, jayuj cuntiquil, huax cala huabyex, ¡aahuic yi con gana! ¡A yabye lec ja syajal ja huocoli! ¡A tristeaxuque lec!

8 ¡A smajlaye! Oj yile ta mi jun ita c'ac'u oj jacuc jitzan ja suocolei. Oj
chamuc soc chamel - jel oj ajyuc ja oq'ueli. Jel tzatz oj jacuc ja huaini. Ja
xchonabilei juntiro oj ch'ac c'ac' porque quena ni oj jec ja scastigo y jel ni
nihuanona.
9 Jaxa spetzanil ja ma' ay yatel ba tuctuquil lugari, jel oj oc'uque cuando
huax yilahue huan q'ueel ja stabil ja sc'ajc'al ja chonab jahui. ¡Ba miyuca! Ti
ni mero huaj slee ja smule ja yenle chomajquil tac. Ti ni mero gustoaxiye soc
ja smaloilei.
10 ¡Xihuel ja sbaj ja suocol ja tan cristiano ba Babilonia ja ora jahui! Jayuj ja
tantic rey jumasa najat ita ni oj sq'uele cuando ora huan ch'aquel lec c'aq'ui,
ti oj yalea: —Lástima juntiro, oj chiuque, porque mero nihuan tzamal chonab
ajyi ja Babilonia, iday, jutz'in altiro coel ja scastigo, oj bi chiuque ja ora jahui.
11 Jaxa spetzanil ja comerciante ja ma' ti huax huaj xchon can ja sastic sbaje
ja ba Babilonia ajyi, jel bi oj oc'uque
12 Porque ti mero huax huaj xchone ja yoroei ma chican jas taq'uin ba jel
xajani. Huax xchonohue tzamal ton ba jel ja stz'acoli, soc perla, soc tzamal
c'uutz ba morado soc chac. Huax xchonohue seda soc te' ba jel tzamal ja
yiq'uili. Huax cho xchonohue ja yej ja elepante, ma chican jas cosa c'ulubal
soc te' ba jel ja stz'acoli, ma c'ulubal soc taq'uin, ma ton.
13 Huax xchonohue canela ma chican jas yajnal huaelalili. Huax cho
xchonohue pom soc mirra soc perpume. Huax xchonohue yaalel tz'usub soc
aceite soc harina ba jel pino. Huax xchonohue huacax, soc chej, soc cahuu,
soc carreta ba jel pino. Ja' ni mero ba chonab jahui, ti ch'ac iijuque och ja
matic ch'ac chonjuquei, iday, ay yaltzile ja yenlei.
14 Jayuj jel oj taajuc ti' ja chonab jahui: —¡Pobre Babilonia! Spetzanil ja jas
jex c'anc'oni ahuujilex ajyi, ch'ac ta. ¿Jastal oj to ataex ja jas jel x'oc' ac'ujolex
ajyi? ¡Mi xa ni nunca oja huilex sat otro vuelta!
15 Ja matic huax xchonohue ja tantic cosa jumasa ajyi, ja ma' mero staa
sricoile ja ba yoj chonab jahui, pero ja yaani, ¡jastal oj to bob ochuque ba
oj xchone ja scosae ja tihui! Quechan ti huane q'uelahuanel najat ja huego.
Huane xa lec xihuel porque meran nia, ¡jel xihuel ja sbaj juntiro jastal huan
coel ja castigo! Huane xta ch'eljuque ahuanel. Ti huax yalahuea:
16 —¡Jel ajul ja sbaj ja chonabi! Nihuan chonab lec ajyi. Tzatzjele xta huax
bejyi ec' ja suinquil ajyi. Buen oro soc perla huas slapahue eq'ue. Mero
tzamal ton huax yaahue och ja ba sc'uei, pero iday,
17 Jun ita ora co ja scastigoei, iday, jaxa huego ch'ac ch'ayuc ja sricoilei. Jach
ni huax ch'ac yale ja ba yoj yoq'uelei. Jaxa spetzanil ja ma' huas syamahue
ja nihuac barco, spetzanil ja cristiano ja ma' huax atjiye ba barco cuando
huax yiaje jan ja tantic cosa huax chonxi ajyi, mi ni bob jacuque mojan ja ba
chonab jahui.
18 Najat huane sq'ueljel huan ch'aquel c'ac' ja tan chonabi, jayuj ti
yalahuea: —¿Jas chonabil oj slaj ja jastal ja chonab it ajyi? Mero nihuan
tzamal chonab lec ajyi tac, xchiye xta.
19 Naca huas st'uxpintalaan ja sc'abe yuj ja stristeilei. Jel ocye juntiro, ti
huax yalahuea: —¡A lástima juntiro porque ja chonab iti, ti mero huax c'ot
spetzanil ja jbarcotic ajyi! Ti mero q'ueye ricoil ja suinquil ja barco jumasa
porque jel ni huax tax ja taq'uin ja ili. Iday, quechan jutz'in, ch'ac jem
spetzanil ja snajei, xchiye spetzanil ja ma' huax atjiye ja ba barco jumasa.
20 Ja queni Juanon nia. Ti cab jun c'umal ja ba satq'uinali. Ti cab yalaa:
—Jaxa huenlex ja janec' ti xa ayex ja ba satq'uinali, ja janec' huaxa c'uanex
ja Diosi, sbej huala gustoaxiyex lec. A ajyuque gusto spetzanil ja jecabanumi
soc ja yaluman-Diosi porque ja ba tan Babilonia ja ba jel ni ixtalajiyexi, co ta
scastigo ja Dios ja huego, xchi ja ma' huan c'umal coni.

21 Ti cho quila jun nihuan ángel leca. Ti stulu jun nihuan ton jastal ja
splanta jun cha' pero mas to jel nihuan juntiro. Ti sipa co ja ba yojol ja mari,
ti yalaa: —Jach oj ch'ay snaajel ja tan nihuan chonab Babilonia. Sin lástima
oj aajuc yi ja scastigo. Mi ni seña oj canuc ja jastal ja snihuanil ajyi.
22 Ja ajyi, eso sí, jel ja q'uin ja ba yoj chonab jahui pero ja huego ¡ba xa taa
jun q'uinanuma! Mi chican ba ch'ac huajuc ja sguitarraei soc ja yajmayei
soc ja svigolinei soc ja scornetaei. Ja ajyi, jel ja ma' huas snaa lec atel. Jel
tzamal ja jas huas sc'ulanei pero ¡ba xa taa siquiera junuc ja huego! Mi ni jun
cheenum oja huil ja huego, ¡jauc to ma tuqui, ba oja taa!
23 Ja ajyi, jel tzamal xlijpi ja yajlel ja lámpara ba yoj chonabi pero ja huego,
mi ni bi nunca oj ajluc ja luz ja tihui. Jaxa yalegreil ja nupanum jumasa, ch'ac
ch'ac spetzanil. Ja comerciante jumasa ba Babilonia, mentado lec ja svivoilei
soc ja sricoilei. Pero como huax cho snaahue juntiro soc ja smaloilei. Jel
slolaye ja cristiano. Mi ni june ma' mi bob slolaye.
24 Jaxa ba yojol ja chonab jahui, ti mero pec' ja xchiq'uel jitzan ja yuntiquil
ja Diosi soc ja yaluman jumasa. Anima mi tiuc chamye ja ba mero yoj chonab
jahui, pero smule ni yenlea. Jel jitzan ja cristiano cham yuj ja yenlei.

19

1 Ja mas tzaani, ti cho cab huan c'umal jitzan lec ja cristiano, pero xcululiye
xta. Ti yalahuea: —¡Stz'acatal lec ja jDiostiqui porque quechan ja yeni huax
bob ya elcotic libre soc ja jmultiqui! ¡Jel juntiro ja yipi, aleluya!
2 Cuando huax yaa castigo ja yeni, yuj ni sbej ni leca. Puro smeranil huas
sc'ulan ja yeni. Q'uelahuilex jastal yaa yi castigo ja men ixuc jau jel slea smul
soc ja huinique tac. Ja yeni, quechan huas somo ja cristiano porque huax yila
jastal jel huas slea smul ja yen. Cho smila jitzan ja yatjum ja Diosi. ¡Lec ni ja
stupu ja smula! xchiye xta.
3 Ti cho q'ue c'umanuque otro vuelta ja cristiano jumasa jahui:
—Q'uelahuilex. Xtomomi xta ja stabil ja ba slugar ja men ixuc jahui. Mi
ni nunca oj tupuc ja c'ac' jahui. ¡Aleluya! xchiye xta.
4 Jach ni ja veinticuatro anciano soc ja chanhuane ja matic lajane t'usan
jastal ja angeli. Spetzanile ti coye mec'an ja ba sti sat ja Diosi ja ma' ti culan
ec' ja ba lugar jau ba huas sc'ulan mandari. Ti yalahuea: —¡Meran nia! ¡Amén!
¡Aleluya! xchiye xta.
5 Ti cho cab el jan jun c'umal ja ba mojan ja ba culan ec' ja Diosi. Ti yalaa:
—Ja huenlexi, yatjumex ni ja Diosi. Huala xiuyex yuj ja jDiostiqui. Sbej xa
huaxa huaahuex yi stz'acatal ja Dios apetzanilex, sea ch'in, sea nihuan.
6 Ti cho cab otro jun ruido. Lajan soc ja sruidoil ja ja' cuando lom xta
xcululi. Lajan soc ja cuando jel tzatz huan ahuanel ja chahuuqui. Ti cho cab
ay jitzan ja ma' huan c'umali. Ti cab yalahuea: —Ja huego, huan xa mandar
ja Cajualtic Diosi. Ja yeni, mi jas mi huax bob sc'uluc. ¡Aleluya!
7 La xa caatic yi stz'acatal. La xa ajyucotic gusto porque oj xa yii ja xcheum
ja yen ja ma' yaa svida jastal ja cheji. Chapan xa lec ja xcheumi.
8 Ac'ubal xa yi jun sc'u ba jel tzamal. Jel sac soc jex lijpi. Pero ja cheumali,
ja' ni ja ma' huas sc'uan ja Diosi, jaxa sacal sc'ui, ja' ni jastal sac'ubale xa ni soc
ja smulei. Toj xa ni aye ja ba sti sat ja Diosi, xchiye xta ja ma' huane c'umali.
9 Ti cho yala cab ja angeli: —Ti xa tz'ijba can ja jastal iti, xyutajon. Jel lec
xyilahue ja ma' locobale ja ba ch'ac abal iti porque oj xa yii ja xcheum ja cheji.
Ja iti, ja' mero smeranil porque jach ni huax yala ja Diosi, xchi ja angeli.
10 Ti xa coyon mec'an ja ba sti sat ja ángel jahui. Ti yala caba: —Mi ni t'un
sbejuc ja jas huanai. Jmoj jbajtic yatjumil ja Dios tac. Jun xta cabaltic soc
spetzanil ja quermanotic ja janec' huantic yaljel ja yabal ja Jesusi. Dios ni

ja ma' oj coocotic mec'an ja ba sti sati, quechan ja yeni, xchi ja ángel jahui.
Meran nia, chican ja ma' huax yala ja yabal ja Jesusi, yaluman Diose nia.

Ja ma' cajan ja cahuu melado

11 Ti quila jamxi ja satq'uinali. Huaj to quile, ti tec'an ec' jun cahuu melado,
jaxa ma' cajan eq'ue, ti alji cabi que jel bi toj juntiro ja yeni. Ta huan c'a bix
yaa castigo, yuj ni sbej juntiroa. Ta huan c'a bix ya q'ue jun guerra, yuj ni
huas snaa que sbej nia. Huan ni bix c'ot smeranil spetzanil ja jas huax yalai.
Mi ni bi nunca oj yal jun cosa ba mi meranuqui.
12 Jayuj ti jq'uela lec ja sati. Ti quila que huan ajlel jastal jun c'ac', jaxa ba
s'olomi, cajcajil xta ja scorona jumasa. Ti quila que ay jas tz'ijbanubala, jaxa
jas tz'ijbanubali, ja' ni bi ja sbiili pero ja mero smeranili, quechan ja yen huas
snaa jas sbej. Mi mero chicanuc ja sbeji.
13 Lapan yuj jun sc'u pero mulan chic'. Ja yabal ja Diosi, ja' ni sbiil huax alji
sbaji.
14 Ti cho quila jac jitzan soldado, naca q'ueele cahuu y jach ni ja yenle
chomajquili, puro melado ja scahuuei, cho sac juntiro ja sc'uei. Mi ni jun
cux yioje. Nochane soc ja yen ja ma' huax alji sbaj que ja yabal ja Diosi.
15 Jaxa ba sti ja yen ja ma' bajtan ayi, ja' ni ja Cajualtiqui, quenan yuj jun
nihuan cuchilu. Ti jac jc'ujol jas sbej ja jas huanon yiljeli. Ti bi oj huaj yaa
yi castigo spetzanil ja cristiano ja ba tuctuquil lugari. Cuando huas sc'ulan
ganari, oj bi sc'ul mandar pero jel bi tzatz oj ajyuc ja smandari. Sin lástima oj
yaa yi castigo ja ma' mi tojuqui porque jel bi tzatz q'ueel ja scoraja ja Dios ja
yen ja ma' mi ni jas mi oj bob sc'uluqui.
16 Ja ba sc'u lapan yuj ja yen ja ma' yabal ja Dios huax alji sbaji, ti
tz'ijbanubal ja sbiili, cho ti ni tz'ijbanubal ja ba yechmali. Mero ni Rey Jel
Nihuani - mero ni Ajualal ay ja yeni, xchi ja ba tz'ijbanubali.
17 Ti quila que jel leman juntiro ja c'ac'u. Ti cho quila jun angela. Huan
spayjel jan spetzanil ja mentic chan huax jujpiye ec' ja ba nalan chaani. Tzatz
lec ahuani ja ángel jahui. Ti yalaa: —La apetzanilex. Tzoma bajex porque ja
Diosi huan yaajel jun nihuan huaelal.
18 La c'uxuhuic ja sbactel ja tantic reyi soc ja tantic soldado soc ja tantic
cristiano ja ma' stoyonej sbaj que jel nihuaque. Cho tey ja sbactel ja scahuue
chomajquili. Mi oj sc'ul palta ja baq'ueti porque jel ja ma' milji ta tac, ja' ni
spetzanil ja ma' huax q'ue ajyi ja tantic cahuu jahui. Sea ch'in ja cristiano ma
nihuaque, sea ay yajuale ma meyuc, jel juntiro ja ma' ch'ac ta chamuquei,
xchi ja ángel ja huan spayjel jan ja mentic chani.
19 Huaj to cho quile, ti quila stzomonej sbaje ja tan tigre chani soc jun nole
lec ja tantic rey ja ba sutanal ja mundo. Ti ni ay ja tantic soldadoei pero mi
ajtabene. Chapane lec ba oj huajuque guerra soc ja Cajualtic ja ma' cajan ja
melado cahuu soc ja soldado jumasa ja yeni.
20 Ti quila lec yamji ja tan tigre chani soc ja tan huinic jau tola vida huas
smojta sbaj soc ja tan tigre jahui. Ja tan huinic jahui, ja' ni ja ma' huax yaa
smandar que ja cristiano oj bi couque mec'an ba sti sat ja dios c'ulubal jastal
ja splanta ja tan tigre chani. Jel ni slola juntiro ja cristiano jau ja ma' yioje
xa smarca ja tan chani soc ja ma' ochele soc ja sdios c'ulubali. Ja chahuane
jahui, ti jipjiye ja ba jun nihuan c'ac' socan soc azufre.
21 Jaxa tuc smoje jumasa, ch'ac miljuque porque ja yen ja ma' cajan ja
melado cahuu, ti ni yiaj ja nihuan cuchilu ja ba stii. Ch'ac smil spetzanil. Ja
tzaan ja jahui, spetzanil ja mentic chan huax jujpi ja ba nalan chaani, ti jac
sbut' sbajea.

Ja jastal oj to ec'uc ja mil jabili

20

1 Jitzan lec ja jas quila ja yora jnajsatin ja jastal oj to jacuqui. Ti cho quila
jun ángel co jan ja ba satq'uinali. Ja ba sc'abi ti yaman yuj jun llave, ja' bi ja
sllaveil ja q'ueen jau jel chaani. Soc cho ay yioj jun nihuan cadena.
2 Ti quila jastal syama ja tan dragoni, ja' ni ja tan chan ti ni ay desde najate
lequi. Ja chan jahui, ja' ni ja tan diablo Satanasi. Ti quila mochjia. Mi ni bi oj
aaji eluc suelto masan to bi huax ec' jun mil jabil.
3 Ti jipji co ja ba tan q'ueen jel chaani. Ja angeli ti smaca can ja stii, ti ya
och jun sello ba mi ni modo oj bob eluc ja tan diablo ba oj slola otro vuelta
ja cristiano ja ba mundo, masan to bi huax ec' ja mil jabil jahui. Jaxa cuando
huax ec' ja mil jabili, ti to bi oj aaji el t'un sueltoa.
4-5 Ti cho jq'uela q'ue ja ba satq'uinali. Ti quila saculcul ec' ja ba nihuan
silla jumasa ja matic huax yaa yi castigo ja cristiano. Ti cho quila jitzan ja
matic mi ni t'usan syoopes sbaje soc ja yabal ja Diosi. Spetzanile yalahue
claro que huas sc'uane ja Jesusi, iday, mi ni june ja ma' mi c'utzji ja s'olomei.
Mi ni bi modo yaa sbaje soc ja tan tigre chan jahui, mi ni yalahue oj couque
mec'an ja ba sti sat ja sdiosi. Mi c'ocxiye ba oj och ja smarca ja ba spatanei
ma ja sc'abei. Eso sí, spetzanile c'utzji yile ja s'olomei pero ja mas tzaani quila
cho sacuiye. Ti quila que aaji yile jun nihuan yatelea. Ti bi oj ajyuque culan
tola vida soc ja Diosi. Lajan bi oj sc'uluque mandar jun mil jabil soc ja Cristo.
Pero ja tuc jumasa ja matic chamyei, mi bi oj sac-huuc ja scuerpoei masan to
huax ec' ja mil jabil jahui.
6 Jel bi lec oj yil ja ma' oj ajyuc culan tola vida soc ja Diosi. Yuj ni jel toj ecye,
jayuj mi ni oj jipjuque ja ba yoj c'ac' jahui porque ja matic huax jipjiye ba yoj
c'ac' jahui, lajan bi soc chab vuelta oj chamuque. Pero ja cristiano jumasa
ja it ja ma' oj ni sac-huuquei, oj bi aajuc yatele. Tola vida bi ti oj ochuque ja
ba sti sat ja Dios Tatali soc ja Cristoi ba oj yae yi stz'acatale. Mil jabil bi oj
sc'uluque mandar lajan soc ja Cristo.
7 Jaxa cuando huax ec' ja mil jabil jahui, ti bi oj aajuc el suelto ja tan
Satanasi porque lajan bi soc ti ni ay ba yoj preso ja mil jabil jahui.
8 Ti bi oj huaj ec' ja ba sutanal ja satq'uinal ja yeni, quechan bi ba oj huaj
slola ec' ja cristiano. Oj bi stzom ja tan Gog soc Magog, ja' ni spetzanil ja tantic
cristiano ja ba mundo ba oj huajuque ba guerra. Mi ajtaben ja janec' oj to
stzom sbaje. Mi icben sbej ja cristiano - lajan soc ja xanichi.
9 Lajan soc meran juntiro ja jas quilai. Ja ba spetzanil ja cañada huane
xta marche ja soldado jumasa. Ti soybuneje ja lugar ba tzoman sbaje ja
yuntiquil ja Diosi, ja' ni ja ba yoj chonab jau jel yajtanubal cujtiqui. Huaj to
cho quile, ti co jan jun c'ac' ja ba satq'uinali. Ti quila ch'ac ch'ac c'ac' spetzanil
ja scondraei.
10 Jaxa tan diablo ja ma' jex lolani, ti quila jipji yoj c'ac' ja ba huan ajlel soc
ja tan azufre. Ja' ni smoj sbaje soc ja tan tigre chani soc ja tan huinic jau jel
tzatz yaa smandar que oj bi ochuque ja cristiano soc ja sdios ja tan chani. Mi
ni bi nunca oj yie ic' soc ja huocol ja ba yoj c'ac' jahui. C'ac'u acual bi oj yabye
ja syajal ja huocoli.

Ja jastal oj to yae yi cuenta ja Dios ja cristiano

11 Ti quila que ay ma' ti culan ec' ba jun nihuan sacal silla. Jel xihuel ja sbaj
porque ja ba sti sati, jun ta repente quila que ch'ay ja luumi soc ja satq'uinali.
12 Huaj to cho quile, ti tec'an ec' ja ba sti sat ja Diosi spetzanil ja matic ch'ac
chamuque ja ba luumi pero ja huego, ti xa aye ja ba sti sat ja Diosi, sea ch'in
cristiano ma nihuac cristiano. Ti quila jamxi spetzanil ja libro jumasa, jaxa
cristiano jumasa, chican jastal tz'ijbanubal ja jastal ecyei, jach ni c'ulajiye

castigara. Jaxa mas tzaani, ti cho jamxi ja libro jau ja ba tz'ijbanubal ja sbiil
ja cristiano jumasa jau ja ma' staunej ja svidaei.
13 Chican jastal chamye. Anima ti chamye ba yoj mar pero ti ni elele ja ba
lugar jau ja ba huax nolxi ja ma' ch'ac ta chamuquei. Spetzanile. Mi ni june
ba mi q'uelji ba juun jastal ec' ja svida cuando ti to aye ja ba luumi.
14 Ja c'ac'u jahui, ti c'ot tic'an ja tiempo huax cham ja cristiano, jaxa lugar
jau ja ba huax nolji ja ma' huax chamye ajyi, con todo ja suinquili, ti ni jipjiye
co ja ba yojol ja c'ac' jau mi cualquierauqui. Ja' xa bi xchabil vuelta huax
cham ja cristiano cuando huax jipjiye co ja ba yoj c'ac' jahui.
15 Porque ta mi c'a bix taaxi ja sbiile ja ba libro jau ja ba tz'ijbanubal ja
sbiile ja ma' staunej xa svidaei, ti bi oj jipjuque ja ba yoj c'aq'ui.

Ja yajc'achil satq'uinali soc ja yajc'achil luumi

21

1 Ti quila jun yajc'achil satq'uinal soc jun yajc'achil luum como ch'ac
ch'acuc ja primero satq'uinali soc ja primero luumi, con todo ja mari.
2 Ti cho quila coel coel huan ja chonab jau mi cualquierauqui, ja' ni ja
yajch'achil Jerusaleni. Ti mero huan elel con ja ba sti sat ja Dios tey ba
satq'uinali. Jel tzamal tojbel juntiro ja chonabi, lajan soc jastal jun ixuc oj
xa yii ja statami. Tzatzjel lec.
3 Ti cab ay ma' c'umani con tzatz lec ja ba satq'uinali. Ja c'umali ti mero el
jan ja ba mojan ja nihuan sacal sillai. Ti yalaa: —Maclayic porque ja yaani, ja
Diosi oj jac culan juntiro soc ja yuntiquili. Spetzanile oj ajyuque ja ba sparte
ja yeni, jaxa Diosi ti oj ajyuc tola vida ja ba stz'eelei. Mi ni nunca oj canuque
stuch'il.
4 Mi xa ni oj to oc'uque otro vuelta. Mi xa oj to tristeaxuque. Mi xa ni oj couc
mas ja xchamelei. Mi oj ajyuc ja syajal ja scuerpoei. Mi ni ma' oj chamuca
porque ja svidae jastal ajyi, ec' ta ni juntiroa, stz'acatal ja Diosi.
5 Ti c'umani ja yen ja ma' ti culan ec' ja ba nihuan silla: —Meran nia. Puro
yajc'achil oj c'uluc spetzanil ja jas ayi, xchi. Ti yala cab ja queni: —Jaxa huen
Juan, tz'ijba can ja jas oj cala huabi porque smeranil nia. Huax bob ac'uuc
spetzanil ja jas huax cala huabi. Tz'ijba jastal iti
6 Porque ja yaani, ch'ac ta c'ulaxuc spetzanil. Ja queni, ti ni ayon ja yora
cujlaji ja satq'uinali y ti ni oj ajyucon tola vidaa. Jaxa ma' jel taquin ja stii, oj
caa yi ja ja' jau huax yaa sac'anil tola vida y q'uebubal juntiro oj caa yi. Mi ni
ay stz'acol oj stupa.
7 Ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei oj ni ochuque jastal
cuntiquila. Jel ja jas yajc'achil oj aajuc yile: —Mero jTataticon ja huen Dios,
oj yutone. —Jach ni ja huenlexi, mero cuntiquilex, oj cho chicon ja queni.
8 Pero jel ajul ja sbaj ja tuc jumasa. Ja yenlei oj jipjuque ja ba yoj c'ac'
jau huan ajlel socan soc ja azufre, jaxa ma' huax jipji ja tihui, lajan soc
chab vuelta huax chamye. Ti ni oj jipjuque spetzanil ja ma' huas sc'ana oj
sc'uucone pero como jel huax xiuye. Oj ni jipjuque yoj c'ac' ja ma' mi ni
huas sc'uanei, soc ja ma' jel quistal ja smodoei, soc spetzanil ja ma' huax
milhuaniye, soc ja ma' huas slea tuc ja xcheumei ma tuc ja statamei. Yoj
c'ac' ni oj cho jipjuque ja tantic brujo soc jach ni ja ma' huax yaa sbaje soc
ja c'ulubal diosi soc ja tantic mentiroso jumasa. Jach ni yala cab ja Dios ja
ora jahui.

Ja yajc'achil Jerusaleni

9 Ti jac ba jtz'eel june ja juque ángel jau ja ma' huaj spec' can ja sbaal ja
stazae ba oj jac ja huocol ja ba mundo. Ti yala caba: —La xa porque oj xa jea

hui ja ixuc jau ja ma' oj xa yii ja statami, ja' ni ja xcheum ja yen ja ma' huax
alji sbaj que ja yal xchej ja Diosi.
10 Huaj to cabi, lajan soc mi xa jcuerpouc ja quioji. Huaj to cho jnaa, ti xa
ayon ba jun nihuan huitz, jel chaan juntiro. Ja angeli ti xch'utu qui ja ba
licubal nalan chaan ja chonab jau yajc'achil Jerusaleni bi sbiili. Ja' mero coel
jan ja ba spunto ja ba sti sat ja Dios ja ba satq'uinali.
11 Jex lijpi juntiro ja chonabi pero ja' ni ja yijlab ja Diosi. Oj slaj jastal jun
tzamal ton sbiil jaspe, pero ja yelahuili, lajan soc jun ja' ba jel yaax.
12 Ja chonab jahui, joybanubal soc jun nihuan cimiento. Caa ni cuenta ja
puerta jumasa ja tihui. Ay lajchahue puerta, jaxa ba cada puerta, ti quila
tec'an ec' jun ángel. Cho ay jas tz'ijbanubal ba cada puerta, pero ja' ni ja
lajchahue sbiil ja yuntiquil ja viejito Israel ba najatei, pero cada biilal jahui,
jach ni can ja sbiil cada c'ole ba Israel ja huego.
13 Ay chane lado ja chonabi, jaxa ba cada lado ay oxtique puerta.
14 Ay lajchahue nihuac ton, jaxa lajchahue ton jahui, ja' ni ja scujlayub
ja tan cimiento. Jaxa ba cada nihuan ton jahui, ti ni tz'ijbanubal ja sbiil ja
lajchahue secabanum ja yen ja ma' huax alji sbaj que xchej ja Diosi.
15 Jaxa ángel jau ja ma' sea qui ja yajc'achil Jerusaleni, ti yaman yuj jun
metro puro oro. Oj bi huaj sbis ja ba yoj chonabi. Oj bi sbis ja puerta jumasa
soc ja cimiento.
16 Ti sbisaa, jaxa sbisoli, jun xta mismo ja xchiquin ja chonabi soc ja sati
soc ja xchaanili. Mojan bi dos mil kilómetro cada lado.
17 Ja ángel jahui ti sbisa ja xchaanil ja cimiento. Sesenta cuatro bi metro ja
xchaanili, jaxa metro yaman yuji, ja' ni jun xta mismo jastal huas syama ja
cristiano chomajquili.
18 Ja cimiento jahui c'ulubal soc puro ton jaspe sbiil, jaxa naitz jumasa ja
ba yoj chonabi, puro bi oro c'ulubal soqui pero huax lijpi jastal cuando jel
yaax ja jai.
19 Jaxa scujlayub ja cimiento ja ba joybanubal ja chonabi, jel ochel ja
yelahuili. Tuctuquil ja ton yioji. Ay bi ochel jaspe soc ay jun ton yaxt'ost'os
xta, zafiro bi sbiil. Ay otro ton sacquesques ja yelahuili, ágata bi sbiil. Soc ay
jun yaax ba jel tzamal juntiro, esmeralda bi sbiil.
20 Cho quila otro jun sacal ton, ónice bi ja sbiili. Soc ay jun chacal ton,
cornalina bi. Soc ay otro ton lajan soc ja yelahuil ja oro, crisólito sbiil. Cho
ay jun tan yaxal ton, berilo bi. Cho ay otro c'anal ton, topacio bi, soc jun tan
crisoprasa. Ja jahui, jun yaax, pero tuc ja syaaxali. Ay jun chacal ton, jacinto
bi soc ay bi jun amatista, toj morado.
21 Jaxa lajchahue puertai, cada jujune puerta, c'ulubal soc jun nihuan
perla. Jaxa calle ba yoj chonabi, puro ni oroa, pero ja' ni ja oro it huax lijpi
jastal jun ja' ba jel yaaxi.
22 Huanon lec sq'ueljel ba oj quil bay ja templo pero mi ni quilaa porque
Dios ni bi ja stemploil ja chonab jahui. Ja nihuan Cajualtic Dios ba jel ja yipi
soc ja yen ja ma' huax alji sbaj que ja xchej ja Diosi, yenle ni bi ja templo ja
tihui.
23 Jaxa luz ja ba chonab jahui, ja' ni ja yijlab ja Diosi soc ja yijlab ja xchej
ja Diosi. Mi bi t'ilanuc ja yijlab ja c'ac'u ma ja yijlab ja luna, mi ni ja yijlab ja
lámpara porque
24 Ja yijlab ja Dios tey ba chonab jahui, jel huax lijpi juntiro. Hasta ja
cristiano ba tuctuquil lugari oj bob bejyuque ja ba luz jau huax el ja ba
chonab jahui. Jaxa ma' ay yatel ba spetzanil ja mundo, oj bi jac yae yi
stz'acatal ja Dios ja ba yajc'achil Jerusalén jahui.

25 Mi ni bi nunca oj luchuc ja puerta ja ba chonab jahui. Como mi xa ni bi
nunca oj och ja acual ja tihui.
26 Ja ba sutanal ja mundo oj bi jacuc ja cristiano. Oj bi yie jan jitzan ja
sricoilei soc oj jac yae yi stz'acatal ja Dios ja tihui.
27 Pero mi xa hualahuex que ay jas cux oj ochuc ja ba chonab jahui. Mey
licencia oj och ja ma' piero ja smodo soc ja ma' huas slea mentira. Quechan
bi ja ma' tz'ijbanubal ja sbiil ja ba libro jau ja bay ja slista ja sbiile spetzanil
ja ma' stauneje ja svidaei, stz'acatal ja yen ja ma' huax alji sbaj que yal xchej
ja Diosi.

22

1 Ja ángel jahui ti sea qui jun nihuanja, ja' bi ja ja' jau huax yaa jsac'aniltiqui.
Jel yaax juntiro, lajan soc ja cristali. Ti mero huax bojti ja ba lugar jau huas
sc'ulan mandar ja Dios Tatali soc ja yen huax alji sbaj que ja xchej ja Diosi.
2 Ja ba snalan ja calle, ja jai ti mero huan eq'uel ja yoqui, jaxa ba sti ja jai, tey
ja te' jau ta huan c'a bi xa loo ja sati, ti ni bi oja taa sac'anili. Lajchahue tiq'ue
bi sat huax yaa. Cada bi ixau, tuctuquil bi ja sat huax ajyi. Jaxa spoohuil ja
tei, ja cristiano ja ba mundo huax jac stule porque jex ajbani huax huaj ja
scuerpoei cuando huax yatinei.
3 Ja ba yoj chonab jahui, mi ni bi nunca oj ochuc jun cosa ta mi c'a yioj ja
sbendicion ja Diosi. Ti ni bi mero oj sc'ul mandar ja Dios soc ja xcheji. Ti ni
mero oj yae yi stz'acatal tola vida spetzanil ja ma' huax yateltaye ja Diosi.
4 Oj ni yile ja sat ja Diosi, jaxa ba spatane ja yuntiquil ja Diosi, ti bi oj
tz'ijbaxuc ja sbiil ja jDiostiqui.
5 Ja tihui, mi xa ni bi oj och ja acuali. Mi xa ni oj sc'uluque necesitar ja yijlab
ja c'ac'u, mi ni ja lámpara porque ja Cajualtic Diosi, yena ni oj yaa ja yijlabi.
Mi ni bi nunca oj aajuc el ja yatele ja yuntiquil ja Dios ja tihui.

Jel xa mojan ja ora oj jacuc ja Cajualtiqui

6 Ti cho yala cab ja angeli: —Ja jas huax cala huabi, meran nia. Huax bob
ac'uuc spetzanil ja jas huax cala porque ja Cajualtic Diosi, yena ni huax yaa yi
ja spensar jastal oj c'umanuc spetzanil ja yalumani. Cho yena ni secahuon
ba oj cal spetzanil ja iti cosaque oj bi snaa ja yatjum ja Dios jasunc'a oj to
ec'uqui.
7 Huan nix yala ja Cajualtic Jesusi que oj xa jac mas ligero: —Oj ni jacon
mas ligero, xyutajon, xchi ja angeli. Jel lec huax yila ja ma' huas sc'uan ja jas
huax yala ja libro iti.
8 Ja queni, Juanon nia. Quena ni cab ja jas alji cabi soc quena ni quila
chomajquila. Jaxa yora ch'ac cabi, ja yora quila ja jas quilai, ti coyon mec'an
ja ba sti sat ja ángel jau ja ma' sea quii.
9 Pero ja yeni ti yala can que mi sbejuc ja jach huanon sc'ulajeli. Ja yeni,
jun xta bi yabal soc ja queni soc ja quermanotic yaluman-Dios ni. Spetzanil
ja ma' huas sc'uan ja jas huax yala ja libro iti, jun xta cabaltic aytic, xchi.
Miyuc, quechan ja Diosi oj coan mec'an ja ba sti sati, xyutajon ja ora jahui.
10 Ti cho yala caba: —Jaxa spetzanil ja jas huax yala ja libro iti jastal oj to
jacuqui, sbej huaxa pucu eq'ue. Mi jauc ja ti oja nol ja ba hua c'ujoli porque
mojan xa tiempo oj c'ot smeranil spetzanil ja cosa jumasa iti.
11 Pero ta mi ni modo huax c'ocxi ja ma' jel piero ja smodo, acta cani. Ja ma'
toj malo ja jas huajel sc'ujolei, acta cani. A sc'uluque seguir soc ja mismo ja
piero ja smodoei. Jaxa ma' toj ayi, a cho sc'ul seguir sbaj. Ja ma' sbaj ja Diosi,
a yaa sbaj mas con gana.
12 Porque ja Cajualtic Jesusi oj ni jacuca. —Oj ni jacon mas ligeroa, jaxa
cuando huala jacyoni, oj ni caa yi scastigo ja ma' jel piero ja jas sc'ulunejei.

Pero ta toj c'a eq'ui, jach ni ja yeni, oj ni caa yi ja smajtani pero ja smajtan
jahui, mi jauc que oj maq'ue
13 Porque ja queni, ti ni ayon cuando cujlaji ja satq'uinali. Mi ni jun tiempo
ba mi ti oj ajyucon ja queni, xchi ni ja Cajualtiqui.
14 Jel lec oj yil ja ma' sc'ana perdón soc ja smulei. Ja yenlei, lajan soc
slapuneje tzamal ja sc'uei. Ay xa sderecho oj sloo ja sat ja te' jau huax yaa
jsac'aniltiqui. Oj cho bob ochuque ja ba puerta ja ba yajc'achil chonab jahui.
15 Quechan oj can juera ja ma' jel quistal ja smodoei soc ja tantic brujo
jumasa soc ja ma' ja' sgusto ja tuctuquil ixuqui ma huiniquei. Mi ni oj ochuc
ja ma' huax milhuani soc mi ni ja ma' huas sc'uan ja tantic dios c'ulubali soc
ja ma' ja' xchol ja mentira.
16 Ti c'umani ja Jesusi: —Ja queni Jesuson nia. Ch'ac ta jeca hui ja cangeli ba
oj yala huab jitzan cosa, jaxa hueni, ti xa hual yab ja cuntiquil ja ba tuctuquil
iglesia. Ja queni bajtan ni ayona. Ti huaj manxucon ja ba yintil ja rey Davidi.
Huan ni xa huilahuex jastal jel tzamal huax lijpi ja nihuan c'anali. Jach ni ja
quen tac, jel tzamal ja quijlabi, xchi ja Jesusi.
17 Jayuj huax yala ja Yespíritu ja Dios tac: —Laic, xchi. Jach ni ja quentic
ja janec' oj iijucotic yuj ja jtatamtic Jesucristo, la xa jpaytic ja cristiano. Jaxa
ma' jex oc' sc'ujol ja cosa jumasa iti ¡a jacuc! A cho yuu ja ja' jau huax yaa
jsac'aniltiqui porque q'uebubal juntiro. Jaxa janec' huane yabjel ja jas huan
alxel ja iti, jachuc ja huenlexi, paya jan ja hua mojexi. ¡Laic! utajic.
18 Pero ay jun peligro. Spetzanil ja ma' huax yab ja jas huax yala ja libro
iti, ja huabyex ta jastal oj to ec'uqui, moc hua ochuquex mas. Ta huax hua
ochuquex mas, ja Diosi oj bi sec ja mismo castigo ja jastal huas staa ti' ja libro
iti.
19 Y jach ni, ta mi c'a huax yala spetzanili, ta ay c'a jas huas snac'a can ja
jas huax yala ja libro it jastal oj to jacuqui, ja Diosi mi oj yaa licencia oj sloo
ja sat ja te' jau huax yaa sac'anili. Mi ni bi oj bob ochuc ja ba chonab jau mi
cualquierauqui ja jastal tz'ijbanubal ja ba libro iti.
20 Mismo ja Cajualtic Jesusi huax yala que puro smeranil spetzanil ja jas
tz'ijbanubal ja ba libro iti: —Oj ni jacon mas ligeroa, xchi ja Cajualtiqui.
—Lec nia Cajual. ¡La mas ligero ta jach huaxa c'ana!
21 Sc'an to Dios huanex yiljel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Jesusi, como
yuntiquilotic xa ja Diosi. Amén. Ti ch'aca.